RP 116/2008 rd

REGERINGENS PROPOSITION TILL RIKSDAGEN OM STATSBUDGETEN FÖR 2009

HELSINGFORS 2008

ISSN 0785-7659

Edita Prima Ab, Helsingfors 2008

Med hänvisning till den allmänna motiveringen och förklaringarna till detaljmotiveringen föreslås

att Riksdagen måtte besluta godkänna bifogade förslag till statsbudget för 2009.

Helsingfors den 15 september 2008

Republikens President

TARJA HALONEN

Finansminister *Jyrki Katainen*

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

ALLMÄN MOTIVERING . . . . . **A 7**
Finlands 200:e budget . . . . . A 7
1. Sammanfattning . . . . . A 8
2. De ekonomiska utsikterna de närmaste åren . . . . . A 15
2.1 Den internationella ekonomin . . . . . A 15
2.2 Samhällsekonomins utveckling i Finland . . . . . A 17
2.3 Utsikterna för den offentliga ekonomin . . . . . A 21
3. Budgetpropositionens ekonomisk-politiska utgångspunkter och mål . . . . . A 25
3.1 Finanspolitiken . . . . . A 25
3.2 Skattepolitiken . . . . . A 27
3.3 Den offentliga ekonomins hållbarhet på lång sikt . . . . . A 29
3.4 EU:s ekonomisk-politiska koordinering. . . . . A 31
4. Budgetpropositionens inkomstposter . . . . . A 33
4.1 Ändringar i skattebasen år 2009. . . . . A 34
4.2 Skatteinkomstposterna . . . . . A 34
4.3 Övriga inkomstposter . . . . . A 41
5. Anslagen i budgetpropositionen. . . . . A 42
5.1 Budgetpropositionen och ramarna för statsfinanserna . . . . . A 43
5.2 De tväradministrativa politikprogrammen . . . . . A 46
5.3 Anslagen enligt förvaltningsområde . . . . . A 49
5.4 Vetenskaps-, teknologi- och innovationspolitiken . . . . . A 76
5.5 Regionutvecklingen och strukturfonderna . . . . . A 78
6. Basservicebudgeten . . . . . A 82
6.1 Kommunernas statsandelssystem. . . . . A 82
6.2 Kommun- och servicestrukturreformen . . . . . A 83
6.3 Kommunalekonomins utveckling fram till 2012 . . . . . A 85
6.4 Kommunernas utgifter . . . . . A 90
6.5 Kommunernas skatteinkomster . . . . . A 92
6.6 Statsbidrag . . . . . A 93
6.7 Förbättring av produktiviteten . . . . . A 100
7. Statens resursförvaltning . . . . . A 100
7.1 Arbetsgivar- och personalpolitiken . . . . . A 101
7.2 Utveckling av förvaltningen. . . . . A 102
7.3 Utvecklande av produktiviteten inom statsförvaltningen. . . . . A 104
8. Fonder och affärsverk utanför statsbudgeten samt statens ägarpolitik . . . . . A 108
8.1 Fonder utanför statsbudgeten . . . . . A 108
8.2 Affärsverk. . . . . A 113
8.3 Statens ägarpolitik . . . . . A 114

STATSBUDGETEN FÖR 2009 . . . . . **1**
Sifferstat 1

DETALJMOTIVERING 27
Allmänna föreskrifter 27

Inkomstposter 1 35
11. Skatter och inkomster av skattenatur 1 35
12. Inkomster av blandad natur 2 44
13. Ränteinkomster och intäktsföring av vinst 4 68
15. Lån 5 71

Anslag 6 73
21. Riksdagen 6 73
22. Republikens president 6 78
23. Statsrådets kansli 7 81
24. Utrikesministeriets förvaltningsområde 8 90
25. Justitieministeriets förvaltningsområde 8 112
26. Inrikesministeriets förvaltningsområde 9 143
27. Försvarsministeriets förvaltningsområde 10 185
28. Finansministeriets förvaltningsområde 11 208
29. Undervisningsministeriets förvaltningsområde 13 270
30. Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde 16 371
31. Kommunikationsministeriets förvaltningsområde 19 449
32. Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde 20 508
33. Social- ja hälsovårdsministeriets förvaltningsområde 22 594
35. Miljöministeriets förvaltningsområde 25 676
36. Räntor på statsskulden 26 711
37. Minskning av statsskulden 26 713

Bilaga: Ekonomisk översikt

ALLMÄN MOTIVERING

Finlands 200:e budget

Regeringens proposition om budgeten för 2009 är den 200. budgetpropositionen för Finland. Den första budgetpropositionen, som gällde för år 1810, blev färdig vid storfurstendömet Finlands regeringskonselj den 25 maj 1810. Den godkändes av kejsaren Alexander I. Slutsumman för den första budgeten var 2 452 241 silverrubel, och budgeten uppvisade ett betydande överskott eftersom de beräknade utgifterna (1 583 332 silverrubel) var endast två tredjedelar av summan för inkomsterna. Det stora överskottet berodde på att man inte i det skedet budgetpropositionen gjordes upp kunde förutse alla kommande utgifter. Till dessa hörde bland annat indragningsstater till militären och kostnader för uppbyggandet av förvaltningsapparaten för storfurstendömet.

Den egna budgeten bekräftade löftet som kejsaren givit på lantdagen 1809 om att Finland skulle få en egen statsekonomi. Detta innebar att de skatter som bars upp i Finland skulle användas för landets egna behov, men även att man måste klara sig på dessa tillgångar. I fortsättningen låg den egna statsekonomin till grund för det småningom allt starkare självstyret i Finland. Den gjorde det möjligt att bygga upp ett eget statsmaskineri och möjliggjorde en särpräglad ekonomisk utveckling. Den egna statsekonomin beredde vägen till statlig självständighet.

Den första budgetpropositionen för staten Finland bereddes av regeringskonseljens finansexpedition. Regeringskonseljen skickade sin svenskspråkiga proposition till S:t Petersburg där denna översattes till både ryska och franska, varefter kejsaren och storfursten Alexander I gav påbud 20.7/1.8.1810 om att budgeten skulle godkännas. Sedan dess har man gjort upp en statsbudget för Finland varje år.

Konseljen som började sin verksamhet i oktober 1809 var det högsta förvaltningsorganet i storfurstendömet Finland. År 1816 ändrades dess namn till senaten, och år 1918 blev senaten regering och expeditionerna blev ministerier. Finansexpeditionen blev finansministeriet till vars huvudsakliga uppgifter även i fortsättningen hörde att bereda budgetpropositionerna. Budgeten för år 1810 godkändes av regenten, och representanterna för folket hade inget att säga till om beträffande budgeten. Riksdagen sammanträdde inte på över femtio år efter Borgå lantdag. Först på 1860-talet fick riksdagen delta i beredningen av budgeten. Samtidigt (1862) blev budgeten en offentlig handling vars sammandrag publicerades i författningssamlingen.

I den första budgetpropositionen följde man Sveriges rikes sätt att göra upp en inkomst- och utgiftsbudget och i huvudsak strukturen från 1696 års utgiftsstat. Inkomsterna grupperades huvudsakligen i

cirka fyrtio poster enligt skatteslag och utgifterna i cirka femtio poster enligt ämbetsverk samt för olika funktionella ändamål. Klassificeringen av utgifter och inkomster var inte särskilt systematisk förrän man år 1841 tog i bruk huvudtitlarna.

På lantdagen i Borgå hade kejsaren lovat att landets lagar skulle gälla och att äganderätten skulle förbli ostörd. Därför följde man lagar som grundade sig på svensk lag och förvaltningssed i Finland efter det att storfurstendömet anslutits till Ryssland. Detta inverkade på ett betydande sätt på statens och samhällets utveckling i Finland. Ett viktigt element i denna utveckling var en egen statsekonomi och en egen budget.

Budgeten har till sin uppbyggnad och omfattning förändrats en hel del under sin 200-åriga historia. I grunden gäller budgeten dock samma sak, att ge regeringen (år 1810 regeringskonseljen) fullmakt att använda statens medel i den utsträckning som anges i budgeten.

1. Sammanfattning

Osäkerheterna i de ekonomiska utsikterna inom världsekonomin har ökat, och den accelererande inflationen är ett globalt fenomen. Världsekonomins tillväxt beräknas under detta och nästa år avta och stanna vid under 4 procent. I Förenta Staterna förväntas perioden av svag tillväxt fortsätta långt in på nästa år, och produktionen förväntas öka med en dryg procent i år och nästa år.

I euroområdet förväntas tillväxten stanna på 1½ procent i år och förbli svag också nästa år. Den starka euron försvagar företagens lönsamhet och försvårar exporten. I och med att tillväxten inom den internationella efterfrågan avmattas minskar investeringsivern och hushållens försvagade förväntningar håller ökningen i konsumtionen på en anspråkslös nivå.

I hemlandet har den ekonomiska utvecklingen fortsatt att vara stark under början av året. Konjunkturen håller emellertid på att försvagas mot slutet av året och den totala produktionsökningen väntas i år ligga vid 2,8 procent. Nästa år väntas den totala produktionsökningen stiga med 1,8 % medan tillväxten inom exporten och investeringarna förväntas avta. Hushållens köpkraft ökar år 2009 med 3½ procent som en följd av höjningen av inkomstnivån, dämpad inflation och skattelättnader.

Sysselsättningen förbättras fortsättningsvis i snabb takt. Antalet arbetstillfällen väntas öka med 40 000 och sysselsättningsgraden stiga till 70½ procent i år. Arbetslöshetsgraden sjunker år 2008 till i genomsnitt 6,2 procent. Nästa år avtar tillväxten inom sysselsättningen och sysselsättningsgraden förväntas förbli på samma nivå som i år. Arbetslöshetsgraden väntas underskrida 6 procent medan ökningen av utbudet på arbetskraft avtar. Inflationen har blivit betydligt snabbare jämfört med fjolåret. Konsumentpriserna bedöms öka med 4,1 % i år. År 2009 dämpas inflationen till 2,8 procent, när

verkningarna av de faktorer som i form av en engångsföreteelse snabbat på prisstegringen upphör.

Den ekonomisk-politiska linjen

Regeringen har som mål att öka finländarnas välfärd genom att förbättra förutsättningarna för en märkbar höjning av sysselsättningen och en ökning av produktiviteten. En stark ekonomisk tillväxt kombinerad med en målmedveten sysselsättningspolitik kan skapa 80 000—100 000 nya arbetsplatser före utgången av valperioden, varvid sysselsättningsgraden skulle stiga till ca 72 procent. Trots den starka sysselsättningsutvecklingen i början av valperioden krävs det för att målet ska kunna nås åtgärder som främjar utbudet på arbetskraft, ökar produktiviteten och främjar produktionsökning samt en gynnsam internationell ekonomisk utveckling och en moderat ökning av arbetskraftskostnaderna som tryggar efterfrågan på arbetskraft. I denna budgetproposition prioriteras åtgärder som gör det mer sporrande att arbeta och som säkerställer tillgången på kunnig arbetskraft samt utvecklandet av ett engagerande socialskydd.

För att säkerställa en hållbar offentlig ekonomi eftersträvas ett strukturellt överskott i statsfinanserna som motsvarar en procent av bruttonationalprodukten i slutet av valperioden. Man förbereder sig på att möta det tryck som befolkningens stigande medelålder innebär för den offentliga ekonomin genom att stärka den offentliga ekonomins hållbarhet genom strukturella reformer och genom att föra en ansvarsfull utgifts- och skattepolitik. De lättnader som gäller beskattningen av arbete som ingår i budgetpropositionen och som syftar till att förbättra sysselsättningen lämpar sig väl i det vikande konjunkturläget. Nästa år kan finanspolitiken som helhet bedömas främja den totala efterfrågan och tillväxten.

Främjande av produktiviteten

Den framtida ökningen av behovet av service till följd av befolkningens stigande medelålder och säkerställandet av den offentliga ekonomins hållbarhet förutsätter ökad produktivitet och effektivitet inom den offentliga förvaltningen och den offentliga servicen. Produktivitetsfrämjande åtgärder genomförs särskilt inom ramen för kommun- och servicestrukturprojektet och statens produktivitetsprogram. Åtgärderna inom ramen för statsförvaltningens produktivitetsprogram minskar antalet statsanställda med ca 9 600 årsverken fram till 2011. Dessutom inleds i enlighet med rambeslutet i mars 2008 nya produktivitetsfrämjande åtgärder som ytterligare minskar behovet av personal med 4 800 årsverken fram till 2015. År 2009 minskar de produktivitetsfrämjande åtgärderna statens behov av personal med ca 1 940 årsverken.

Inkomstposterna

År 2009 beräknas de egentliga inkomsterna inom budgetekonomin uppgå till 46 miljarder euro. Av inkomsterna är ca 85 % skatter och inkomster av skattenatur, som beräknas inflyta till ett belopp av 39 miljarder euro. De ökar med 1,0 % jämfört med den ordinarie budgeten för 2008. Ökningen av skatteinkomsterna bromsas av de omfattande skattelättnaderna och av att den ekonomiska tillväxten

förväntas sakta av. Andra inkomster än skatteinkomster beräknas hålla sig på samma nivå som i den ordinarie budgeten för innevarande år. Inkomsterna från EU minskar med 193 miljoner euro, men å andra sidan ökar bl.a. överföringarna från pensionsfonden och bostadsfonden med sammanlagt 137 miljoner euro.

För att det ska bli mer sporrande att arbeta lindras beskattningen av arbete med ca 700 miljoner euro år 2009. Dessutom justeras beskattningen så att den motsvarar ökningen i inkomstnivån, vilket är klart mer än enbart en inflationsjustering. Beskattningen av pensionstagarna lindras också i motsvarande grad, och dessutom ändras beskattningen av pensionerade makar så att den är högst den samma som beskattningen av arbetsinkomster.

Mervärdesskattesatsen på livsmedel sänks till 12 procent den 1 oktober 2009, vilket minskar mervärdesskatteintäkterna på årsnivå med ca 500 miljoner euro.

I syfte att trygga skogsindustrins tillgång på virke beviljas temporär och partiell skattefrihet för inkomsten av virkesförsäljning. Av den inkomst av virkesförsäljning som inflyter före utgången av 2010 är 50 % skattefri inkomst och av den inkomst som inflyter före utgången av 2011 är 25 % skattefri inkomst, förutsatt att vissa villkor är uppfyllda. Den partiella skattefriheten för inkomster av virkesförsäljning minskar år 2009 beskattningsutfallet av kapitalinkomster med 105 miljoner euro.

Beskattningen av tobaksprodukter höjs så, att accisen på cigaretter höjs med 10 % och accisen på rulltobak med 25 %. Intäktskalkylen för tobaksacciser stiger med 35 miljoner euro till följd av ändringarna.

Anslag

Anslagen i statsbudgeten för 2009 föreslås uppgå till 45,8 miljarder euro utan minskning av statsskulden, vilket är 4,8 % mer än i den ordinarie budgeten för 2008. Med beaktande av stegringen i prisnivån och ändringarna i budgetens struktur ökar anslagen reellt 1,1 %. Förvaltningsområdenas utgifter ökar reellt med ca 1,1 %, och ränteutgifterna för statsskulden förutspås öka 1,3 % till följd av att den allmänna räntenivån har stigit. Utgifterna ökar betydligt långsammare jämfört med innevarande år, vilket är i linje med regeringsprogrammet.

Tablå 1. Budgetekonomins inkomstposter, anslag och balans, mn euro

	2007 bokslut	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.	Förändring, % 2008—2009
Skatt på inkomst	14 361	14 790	14 482	-2
Mervärdesskatt	13 521	14 496	14 971	3
Övriga skatter	8 829	9 204	9 426	2
Övriga inkomster	6 501	7 032	7 030	-0
Sammanlagt	43 212	45 522	45 908	1

Tablå 1. Budgetekonomins inkomstposter, anslag och balans, mn euro

Nettoupplåning och skuldhantering[1)]	-	-	-	
Inkomstposter sammanlagt	43 212	45 522	45 908	1
Konsumtionsutgifter	12 929	13 691	14 643	7
Överföringsutgifter	24 363	26 791	27 849	4
Investeringsutgifter	688	652	783	20
Övriga utgifter, exkl. nettoamorteringar på statsskulden	2 347	2 540	2 480	-2
Sammanlagt	40 327	43 674	45 755	5
Nettoamorteringar och skuldhantering[1)]	2 925	1 848	153	-92
Anslag sammanlagt	43 252	45 522	45 908	1
Bokslutsunderskott	-40			

[1)] Inbegriper redovisat som netto 48 miljoner euro i skuldhanteringsutgifter åren 2007—2009.

Ofördelad reserv

Regeringen föreslår att de anslag som hör till ramen för budgetpropositionen ska uppgå till 35,5 miljarder euro år 2009, varvid 121 miljoner euro kvarstår som en så kallad ofördelad reserv utöver en tilläggsbudgetreserv på 300 miljoner euro.

Utmaningar som gäller energiförsörjning och klimat

Energireparationer i bostäder och konvertering till miljövänliga uppvärmingssätt påskyndas genom att hushållsavdragets maximibelopp höjs till 3 000 euro, vilket minskar skatteintäkterna med ca 70 miljoner euro. Energikartläggningar och energireparationer i höghus och radhus stöds genom energiunderstöd, vilka höjs med 8 miljoner euro så att beloppet uppgår till sammanlagt 22 miljoner euro, samt genom höjda räntestödslån för bostadsaktiebolag som tas i bruk år 2009. Fullmakten för 2009 för stöd för investeringsprojekt som avser förnybar energi och energieffektivitet höjs med 30 miljoner euro och är sammanlagt 56,1 miljoner euro. Också kollektivtrafik, drivning av energivirke samt produktion och utredningar som gäller bioenergi stöds.

Åtgärder för att lindra matchningsproblemen på arbetsmarknaden

Av de medel som reserverats för utvidgandet av låglönestödet riktas 15 miljoner euro till åtgärder som stöder en lösning på matchningsproblemen på arbetsmarknaden. Utbudet studieplatser inom den yrkesinriktade grund- och tilläggsutbildningen och utbildningen för invandrare ökas. För att trygga tillgången på kunnig arbetskraft inom skogssektorn anvisas tilläggsfinansiering för utbildning inom skogsmaskinbranschen till ett belopp av 4 miljoner euro. Sammalagt ökar antalet studieplatser inom den yrkesinriktade grundutbildningen med över 4 000 studerande, inom den yrkesinriktade tilläggsutbildningen med ca 400 studerande och inom skogssektorns läroavtalsutbildning och den arbetskraftspolitiska utbildningen med över 200 elever. Tilläggsfinansiering anvisas också för behörighetsutbildning för lärare med invandrarbakgrund. Finansiering ska också anvisas för åtgärder för att förebygga utslagning bland unga och främja deras sysselsättning, t.ex. med hjälp av ungdomsverkstäder.

Satsningar på att främja kunnandet

Kunnandet främjas genom stora satsningar på universitetsutbildningen. Aalto-universitetet inleder sin verksamhet år 2009. För universitetets omkostnader anvisas 13,9 miljoner euro och för dess grundkapital 200 miljoner euro. Anslagen för universitetens omkostnader ökar i enlighet med regeringsprogrammet med 20 miljoner euro. Dessutom inriktas i detta skede 50 miljoner euro på att säkerställa likviditeten och driftskapitalet beträffande de övriga universiteten, som från ingången av 2010 omvandlas till offentligrättsliga institutioner.

De medel som inbesparas i och med att åldersklasserna minskar inriktas på åtgärder för att förbättra kvaliteten på den grundläggande utbildningen. De anslag som reserverats för ändamålet ökar härvid med drygt 20 miljoner euro. Tillägget inriktas bl.a. på åtgärder för att minska lärogruppernas storlek och på stöd- och specialundervisning.

Familjeförmånerna höjs

Den moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenning samt sjukdagpenning och rehabiliteringspenning som betalas till minimibelopp höjs till samma nivå som arbetsmarknadsstödet från och med den 1 januari 2009. Detta innebär en höjning av förmånen med ca 170 euro per månad. Vårdpenningen enligt stödet för hemvård höjs med 20 euro per månad och stödet för privat vård med 22,67 euro per månad från och med den 1 januari 2009. Statsandelen för kommunernas social- och hälsovård höjs med 6,3 miljoner euro till följd av reformerna. Dessutom höjs barnbidraget med 10 euro i månaden från och med det tredje barnet vid ingången av 2009.

Trafikledsprojekt som inleds 2009

År 2009 inleds sex nya trafikledsprojekt, nämligen förbättrandet av vägavsnittet Lusi—S:t Michel, byggandet av Ringbanan, projektet för fördjupning av infartsleden till Jakobstads havsfarled, den första fasen av E18 vid Ring III samt elektrifieringen av banavsnittet Seinäjoki—Vasa samt byggandet av en ny vägförbindelse till Sköldvik. De projekt som avser den första fasen av E18 vid Ring III och elektrifieringen av banavsnittet Seinäjoki—Vasa genomförs med den tidigarelagda finansiering som nämns i den trafikpolitiska redogörelsen på så sätt att Vanda stad samt Vasa stad och Korsholms kommun finansierar projektet i det inledande skedet, och staten betalar tillbaka kostnaderna till kommunerna senare räntefritt. Byggandet av den nya vägförbindelsen till Sköldvik genomförs som ett näringspolitiskt projekt för förbättrandet av trafiksäkerheten så, att Neste Oil Abp finansierar kostnaderna för statens projekt i det inledande skedet, och staten betalar tillbaka utgifterna räntefritt till bolaget senare.

Sjöfartens konkurrenskraft

Verksamhetsförutsättningarna för den finska sjöfarten stöds i syfte att främja sysselsättningen inom sjöfarten och säkerställa att fartyg seglar under finsk flagg. Stödet för kostnaderna för besättningen på fartyg utsträcks till att gälla nya grupper av fartyg. Sjöarbetstidslagen ändras så att arbetsgivaren framdeles även får ersättning för resekostnader i samband med byte av besättning. De totala kostna-

derna av dessa ändringar är ca 2 miljoner euro per år. Tonnageskatten revideras så att den blir internationellt konkurrenskraftig.

Kommunalekonomin

Trots den avtagande ekonomiska tillväxten fortsätter den kommunala ekonomin att vara rätt god år 2009. Kommunernas skatteinkomster ökar emellertid i allt långsammare takt i och med att sysselsättningen inte längre förbättras och lindringen av inkomstbeskattningen verkställs delvis via kommunalbeskattningen. Statsunderstöden stiger fortfarande rätt snabbt bl.a. på grund av att det bortfall i skatteintäkter som skattelättnaderna medför kompenseras via systemet med statsandelar. Omkostnaderna beräknas öka något långsammare än år 2008.

I takt med att konjunkturläget försämrats och antalet osäkerhetsfaktorer ökat har också riskerna ökat för en åtstramning av den kommunala ekonomin. Den exceptionellt goda tillväxten av kommunernas skatteinkomster under de senaste åren kan avta förvånansvärt snabbt. Samtidigt fortsätter kommunernas utgifter att öka snabbt, och svårigheterna med att få arbetskraft kan öka löne- och anskaffningsutgifterna ännu mer än väntat. Vid sidan av den snabba utgiftsökningen inom driftsekonomin finns det också fortfarande ett stort investeringstryck i kommunerna bl.a. på grund av infrastrukturinvesteringar i tillväxtcentren, det stora behovet av grundläggande förbättringar på det kommunala fältet samt de investeringar som behövs för att genomföra de strukturella reformerna. Om utvecklingen av driftsekonomins utgifter inte hålls under kontroll och investeringarna inte dimensioneras och tidsmässigt förläggs på ett hållbart sätt hotar den kommunala ekonomins tillstånd att åter försvagas. Kommunerna skulle då fortsätta att skuldsätta sig och beredskapen inför den ökade efterfrågan på tjänster under de kommande årtiondena skulle avsevärt försämras.

Den statsekonomiska balansen

Budgetpropositionen för 2009 uppvisar ett överskott på 153 miljoner euro. Det föreslås att överskottet används till amorteringar på statsskulden.

Enligt de begrepp som används i nationalräkenskaperna beräknas överskottet inom statsfinanserna år 2009 uppgå till 0,7 % i förhållande till bruttonationalprodukten.

Tablå 2. Balansen inom budgetekonomin och fondekonomin, mn euro

	2007 bokslut	2008 budgeterat[1)]	2009 budgetprop.	Förändring, % 2008—2009
Budgetekonomin				
Inkomster	43 212	45 961	45 908	-0,1
Utgifter	40 327	44 041	45 755	3,9
Egentligt överskott	2 885	1 920	153	
Utgifter för skuldhantering (-)	-48	-48	-48	
Nettofinansieringsöverskott	2 837	1 872	105	
Fondekonomin				

Tablå 2. Balansen inom budgetekonomin och fondekonomin, mn euro

Inkomster	4 605	4 969	5 623	13,1
Utgifter	2 582	4 232	4 250	0,4
Nettofinansieringsöverskott	2 023	738	1 372	
Budget- och fondekonomin sammanlagt[2)]				
Inkomster	46 706	48 466	48 991	1,1
Utgifter	41 799	45 808	47 465	3,6
Nettofinansieringsöverskott	4 860	2 610	1 477	

[1)] Inklusive första och andra tilläggsbudgeten för 2008.

[2)] Budgetekonomins och fondernas inkomster och utgifter kan inte som sådana räknas samman på grund av inbördes överföringar.

Statsskulden

Överskottet i budgetekonomin år 2009 är enligt budgetpropositionen 153 miljoner euro. 180 miljoner euro används för betalning av skuld inom budgetekonomin till kärnavfallshanteringsfonden. Statens bostadsfonds skuld bedöms minska med 155 miljoner euro. Utgifterna för skuldskötsel beräknas uppgå till 48 miljoner euro. På basis av dessa bedöms statsskulden minska med 80 miljoner euro. Statsskulden beräknas uppgå till ca 54 miljarder euro i slutet av 2009, vilket är ca 27 % i förhållande till bruttonationalprodukten. År 2009 beräknas ränteutgifterna för statsskulden uppgå till 2,4 miljarder euro.

Figur 1. Statsskuldens utveckling, md euro och % av BNP

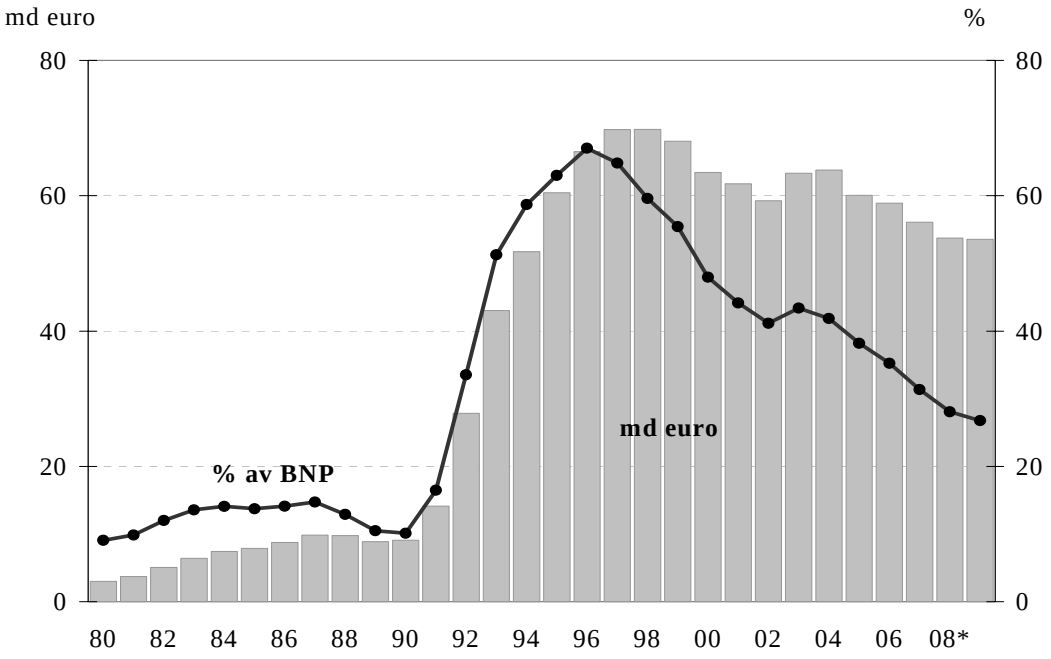

2. De ekonomiska utsikterna de närmaste åren

2.1 Den internationella ekonomin

De utvecklade ländernas ekonomiska tillväxt, som ännu på våren var livlig, uppvisar allt tydligare tecken på avmattning. De stegrade olje- och livsmedelspriserna har drivit på inflationen, urholkat hushållens köpkraft och ökat företagens kostnader. Den ekonomiska situationen förmörkas av de långvariga problemen på finans- och bostadsmarknaden. Det förändrade konjunkturläget avspeglas i att hushållens och företagens förväntningar blivit allt negativare. Den avtagande tillväxten inom den internationella efterfrågan har också börjat synas i prisutvecklingen beträffande olja och produktionsförnödenheter. Priset på råolja har sjunkit med omkring tjugo procent från toppnivån i juli, och också i fråga om många andra produktionsförnödenheter har prisstegringen brutits. Trots detta förblir den globala inflationen hög långt in på nästa år. Tillväxten i världsekonomin saktar av från 5 procent i fjol till något under 4 procent åren 2008 och 2009. I många ekonomier i utveckling och oljeproducerande länder är produktionsökningen fortfarande kraftig.

I Förenta Staterna har man undgått att drabbas av en kris genom ett ingripande från centralbanken, men bankernas ömsesidiga för-

troende är fortfarande lågt, vilket vidmakthåller en stor skillnad mellan centralbankens ränta och marknadsräntorna. Under de senaste två åren har bostadsbyggandet stagnerat och antalet bostadsköp minskat. Denna konstellation kommer inte att förändras i någon väsentlig grad i år. Det förutspås att bostadspriserna kommer att fortsätta att sjunka, vilket vid sidan av den ökande arbetslösheten ökar antalet hushåll som råkar i trångmål. Styrräntan har pressats ner till två procent, vilket klart underskrider prisstegringen, som skjutit upp till fem procent. Konsumtionsmöjligheterna begränsas förutom av bankernas minskade kreditgivningsmöjligheter också av hushållens höga skuldsättningsgrad och av arbetslösheten som stigit till 5,7 procent. Den avtagande tillväxten inom den internationella efterfrågan dämpar exporttillväxten, även om den svaga dollarn har gjort priserna mer konkurrenskraftiga. Under årets senare hälft väntas den ekonomiska tillväxten ytterligare avmattas, i värsta fall rentav stagnera. Denna period av långsam tillväxt torde fortgå långt in på nästa år, och produktionsökningen bedöms i år och nästa år stanna vid en dryg procent.

I Kina fortsätter den snabba ekonomiska tillväxten, även om fjolårets ekonomiska tillväxt på 11,4 % torde sakta av till ca 10 procent i år. Investeringarna är fortfarande den viktigaste tillväxtfaktorn, men också konsumtionen ökar i betydelse. Ett centralt problem för den kinesiska ekonomin är inflationen, som huvudsakligen beror på höjda matpriser. Finanspolitiken har stegvis stramats åt bl.a. genom ökade depositioner i kassareserven och begränsningar i kreditgivningen. Nästa år torde den ekonomiska tillväxten i Kina stanna vid knappt 10 procent.

Den ekonomiska tillväxten i Ryssland har ökat till följd av stegringen i oljepriserna. Två tredjedelar av exportinkomsterna och hälften av centralförvaltningens inkomster härrör av energi. Därför är också en sänkning av oljepriserna det största hotet för den ekonomiska utvecklingen. Den starka inhemska efterfrågan stöder ekonomisk tillväxt. Investeringarna väntas öka med ca 15 % i år. De centrala utmaningarna gäller inflationen och utgiftsökningen inom den offentliga sektorn. Åren 2008 och 2009 är den ekonomiska tillväxten fortfarande snabb.

Konjunkturutvecklingen i euroområdet följer konjunkturen i Förenta Staterna. Efter en gynnsam period i början av året har den ekonomiska tillväxten börjat avta. Den starka euron minskar företagens lönsamhet och försvårar exporten. De europeiska ekonomiernas problem har ökat: en del länder lider av försvagad konkurrenskraft, andra åter av problem som beror på en överhettad bostadsmarknad. Den avtagande tillväxten inom den internationella efterfrågan dämpar investeringsivern, varför ökningen i investeringarna i år och nästa år kommer att vara blygsam. Hushållen har bara måttligt ökat sin konsumtion, och deras kraftigt försvagade förväntningar tyder inte på att konsumtionsivern kommer att öka. Den starka sysselsätt-

ningsutvecklingen i euroområdet under de senaste åren har börjat plana ut och den säsongrensade sysselsättningsgraden har börjar stiga en aning. Produktionsökningen mattas av till 1½ procent i år och 1,3 procent nästa år.

2.2 Samhällsekonomins utveckling i Finland

I Finland inleddes en lågkonjunktur i början av sommaren. Utvecklingen är emellertid tudelad när det gäller innevarande år, eftersom sysselsättningsläget fortsätter att vara gott ännu fram till slutet av året. Den oväntat kraftiga ökningen av konsumentpriserna har fått hushållens förtroende att vackla, vilket i kombination med en hög skuldsättningsgrad kan minska konsumtionen på ett sätt som är svårt att förutsäga. Den allt svagare efterfrågan får emellertid stöd av den tidsmässiga fördelningen på nästa år av skattelättnader som främjar konsumtionen. Den stegrade kostnadsnivån försvårar företagens verksamhet och tillväxten inom investeringarna avstannar nästa år.

Konjunkturerna försvagas snabbt, och tillväxten inom totalproduktionen för hela det innevarande året bedöms vara 2,8 %. I ett europeiskt perspektiv är detta ännu en gynnsam ekonomisk utveckling, men den baserar sig huvudsakligen på en stark tillväxt inom andra industrier än skogsindustrin, byggandet och den inhemska handeln under årets första hälft. Under årets senare hälft är tillväxten fortfarande svag, och i nästa år väntas en tillväxt på endast 1,8 procent. Det finns också en risk för att tillväxten kommer att avmattas ännu snabbare, i synnerhet mot slutet av innevarande år.

Figur 2. Totalproduktion och sysselsättning 1990—2009**

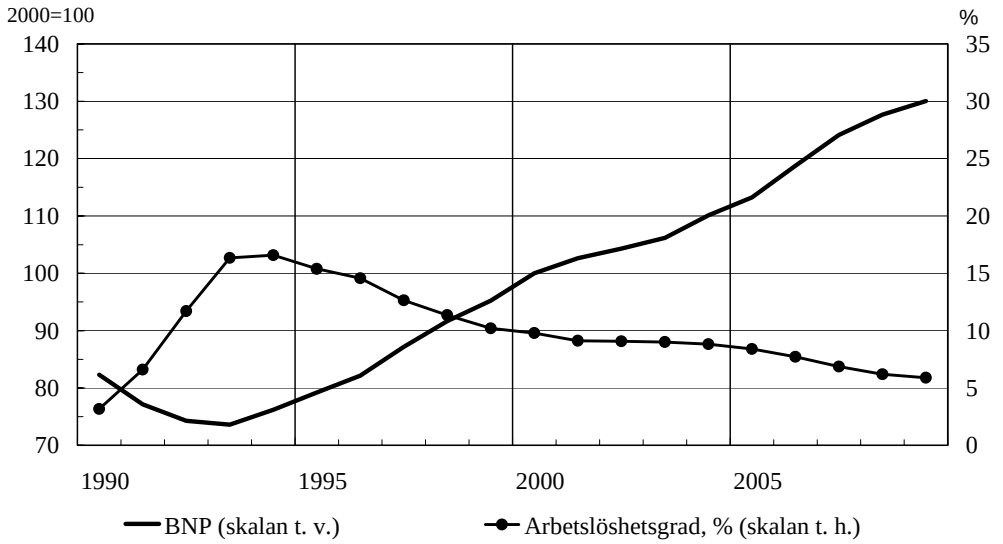

Källa: Statistikcentralen, prognos FM

Tablå 3. Samhällsekonomins utveckling

	2005	2006*	2007*	2008**	2009**
Bruttonationalprodukt, gängse priser, md euro	157,3	167,0	179,7	191	200
Bruttonationalprodukt, volymförändring, %	2,8	4,9	4,5	3	2
Arbetslöshetsgrad, %	8,4	7,7	6,9	6 1/4	< 6
Sysselsättningsgrad, %	68,0	68,9	69,9	70 ½	70 ½
Konsumentprisindex, förändring, %	0,9	1,6	2,5	4	3
Långa räntor (statsobligationer, 10 år), %	3,4	3,8	4,3	4 ½	4 ½

Utrikeshandeln

På grund av den internationella utvecklingen har exportutsikterna försvagats under våren. Svårast är läget för skogsindustrin och i synnerhet för virkesindustrin, där efterfrågan i början av året minskade kraftigt som en följd av att byggandet stagnerade i mellaneuropa och de inhemska kostnaderna steg, allt detta kombinerat med en stark euro. Efterfrågan på pappersindustrins produkter har också fortsatt att vara svag, och produkternas försäljningspriser har knappt stigit alls. Antalet nya beställningar inom metallindustrin har minskat, men ännu på sommaren var orderstocken hög. Det är i synnerhet de för maskinindustrin typiska stora beställningarna och långa leveranstiderna som säkerställer en god utveckling till nästa år. På grund av den avtagande tillväxten inom världshandeln och de särskilda utmaningar som skogssektorn står inför sjunker tillväxten

inom varuexporten i år till omkring 3½ procent. Nästa år avtar tillväxten inom exporten fortfarande långsamt. Den starka metallindustrin fungerar fortfarande som en tillväxtmotor, men också livsmedelsindustrin och den kemiska industrin uppvisar måttliga tillväxtutsikter.

Ökningen i importvolymen minskar till 3 procent under innevarande år, eftersom importen av råvaror och produktionsnyttigheter blir något mindre än under fjolåret samtidigt som tillväxten inom den industriella produktionen försvagas. Importen av anläggningstillgångar är i år lika livlig som i fjol, eftersom de inhemska maskin- och anläggningsinvesteringarna visar en kraftig ökning. Efter svackan i våras ökar importen av sällanköpsvaror snabbt. Också importen av andra konsumtionsvaror ökar måttfullt till följd av den inhemska konsumtionsefterfrågan. Nästa år stannar tillväxten inom exporten vid 2½ procent.

Konsumtion

Hushållens konsumtion ökade i början av året snabbare än i fjol, och visar tills vidare inga betydande tecken på att mattas av. Tillväxten torde bibehållas kring 3 procent i år och nästa år. Tillväxten i konsumtionen främjas vid sidan av sysselsättningen och inkomstökningen av lindringarna av statens inkomstbeskattning, vilka i synnerhet nästa år i betydande grad kommer att öka hushållens köpkraft, som förväntas förbättras med ca 3½ %. Prisstegringen sväljer emellertid en del av ökningen av köpkraften. Samtidigt har hushållens framtidstro börjat försvagas. Förutom när det gäller bilköp och köp av tjänster förväntas hushållens konsumtionsutgifter därför öka långsammare än under de tidigare åren av snabbt ökande konsumtionsutgifter, eftersom återbetalningar av lån och beredskapen inför en långsammare ekonomisk tillväxt dämpar den största köpivern hos konsumenterna.

Statens konsumtionsvolym beror i stor utsträckning på antalet anställda, som under de närmaste åren kommer att minska i takt med att statens produktivitetsprogram genomförs. Kommunernas konsumtionsvolym förväntas öka med 1½ % både innevarande år och i nästa år. Ökningen beror i huvudsak på att volymen av social- och hälsovårdstjänster som kommunerna köper och som de själva producerar har ökat.

Investeringar

Investeringarna ökar i år med närmare 4 %, men tillväxten avstannar år 2009. Investeringarna i bostadshusbyggen minskar under vartdera året, även om behovet av bostäder fortfarande är stort i tillväxtcentren och man strävar efter att öka det statsunderstödda byggandet av ägar- och hyresbostäder till rimliga priser. Det investeras fortfarande livligt i husbyggnad för produktion i år och investeringsivern är i genomsnitt mer livlig också nästa år, även om antalet byggprojekt som är klara att inledas redan har minskat betydligt. Maskin- och anläggningsinvesteringarna samt mark- och vattenbyggnadsinvesteringarna ökar fortfarande kraftigt i år men mattas av något i nästa år.

Industrin investeringskvot är drygt 12 %. Nästan hälften av företagen investerar i syfte att ersätta kapacitet, en dryg fjärdedel investerar i syfte att öka kapaciteten och en femtedel investerar i rationaliseringssyfte. En betydande del av industrins investeringskostnader, i synnerhet för FoU-verksamhet, hänförs till utlandet, främst EU-länderna.

De offentliga investeringarna ökade i fjol med 9½ % och de ökar också i år på grund av omfattande infrastrukturprojekt. Dessutom underlättar kommunernas förbättrade finansiella ställning bl.a. fullföljandet av infrastrukturåtaganden som gäller planlagda områden. Nästa år väntas de offentliga investeringarna minska något, men antalet är fortfarande rätt stort.

Sysselsättning

I år ökar antalet sysselsatta med ytterligare ca 40 000 personer trots den vikande konjunkturen. I många branscher har man problem med tillgången på arbetskraft trots att utbudet på arbetskraft ökar snabbt i synnerhet bland dem som närmar sig pensionsålder och bland unga vuxna under 25 år. Också den arbetsrelaterade invandringen ökar. Antalet sysselsatta ökar närmast i fråga om tjänster för affärslivet, inom handeln, hotell-, pensionats- och restaurangverksamhetet och inom byggbranschen, medan antalet sysselsatta inom industrin minskar något. Den strukturella arbetslösheten minskar tack vare högkonjunkturen, effektivare arbetskraftsservice och reformen av arbetsmarknadsstödet 2006, men den står fortfarande för drygt två tredjedelar av det totala antalet arbetslösa. Inom ramen för arbetsförvaltningens utbildnings- och stödsysselsättningsåtgärder finns i år drygt 3 % av arbetskraften.

Ökningen av efterfrågan på arbetskraft fortsätter att avta år 2009, och antalet sysselsatta är i medeltal ca 3 000 fler än i år. I bedömningen har man utgått ifrån att andelen anställningsförhållanden på viss tid av det totala antalet sysselsatta kommer att öka i någon mån. Bara inom servicenäringarna fortsätter antalet arbetstillfällen att öka. Antalet sysselsatta inom byggbranschen är oförändrad och inom industrin minskar efterfrågan på arbetskraft något. Utbudet på arbetskraft förväntas i någon mån börja minska, dels på grund av de vikande konjunkturerna, dels på grund av att de stora åldersklasserna börjar gå i pension. Antalet arbetslösa minskar till i medeltal 160 000 och arbetslöshetsgraden sjunker till 5,9 procent.

Löne- och prisutvecklingen

Inflationen har accelererat betydligt under det innevarande året. Trycket på att höja livsmedelspriserna spred sig till stor del till konsumentpriserna i januari. Världsmarknadspriserna på råolja fortsatte att stiga brant i början av året och steg i början av juli till över 140 dollar per fat; sedermera har priset per oljefat sjunkit till drygt 110 dollar. Arbetskostnaderna ökar klart snabbare än tidigare och inflationen har ytterligare underblåsts av accishöjningar och höjningar av klientavgifterna inom hälsovården. Bostadsprisernas och räntornas inflationshöjande effekt förväntas avta, men å andra sidan har hyresstegringen blivit snabbare. Konsumentpriserna bedöms i slutet

av året stiga i samma takt som under sommarmånaderna. År 2008 stiger konsumentprisindex med i genomsnitt 4,1 %. Priskalkylen för 2009 baserar sig på antagandet att världsmarknadspriserna på råolja och livsmedel i euro endast stiger en aning högre än medelvärdet för innevarande år. Arbetskostnadsökningen förblir i det närmaste oförändrad under år 2009, men bostadsprisernas och räntornas förhöjande inverkan på konsumentpriserna minskar alltjämt. Inflationen ligger i början av nästa år ännu vid omkring 3½ procent och börjar därefter långsamt sjunka. Om sänkningen av mervärdesskatten på livsmedel enligt förväntningarna överförs på konsumentpriserna kan tillväxttakten i konsumentprisindex sakta av till omkring 2 procent mot slutet av året. År 2009 stiger index emellertid ännu med i genomsnitt 2,8 %.

Löntagarnas förtjänstnivåindex beräknas under innevarande år stiga nominellt med 5½ %. Lönesumman ökar med 7 %, eftersom arbetsinsatsen beräknas öka med ytterligare 1½ %. Arbetsgivarens socialförsäkringsavgifter stiger långsammare än lönesumman främst på grund av att arbetslöshetsförsäkringsavgiften sjunkit. År 2009 stiger löntagarnas förtjänstnivåindex med 5 % jämfört med innevarande år. Eftersom löneförhöjningarna till största delen verkställs mot slutet av året minskar det löneöverhäng som överförs till följande år endast en aning jämfört med siffrorna för slutet av 2008. Ökningen av lönesumman saktar av och ligger vid drygt 5 procent eftersom antalet arbetstimmar knappast alls ökar. Arbetsgivarens socialförsäkringsavgifter ökar med 4 % eftersom arbetslöshetsförsäkringsavgiften förväntas sjunka och statens och kommunernas arbetspensionsavgifter sjunker.

I takt med att arbetskostnaderna ökar och produktivitetsutvecklingen mattas av försvagas fabriksindustrins konkurrenskraft under innevarande år inom de flesta industribranscher. Utvecklingen följer samma linje också nästa år; inom alla andra industrier utom den elektrotekniska ser det ut som om konkurrenskraften år 2009 redan kommer att sjunka under det långsiktiga medelvärdet. Den negativa utvecklingen måste kunna stoppas och konkurrenskraften fås in på ett bättre bana, vilket skapar rätt so trånga ramar för löneutvecklingen under de kommande åren.

2.3 Utsikterna för den offentliga ekonomin

Den ekonomiska tillväxten, som fortsättningsvis har varit snabb, har under de senaste åren betydligt stärkt den offentliga ekonomins finansiella ställning. Den förbättrade sysselsättningen, företagens goda resultatutveckling och uppsvinget i förmögenhetsvärdena har visat sig i en ökning av den offentliga ekonomins skatte- och kapitalinkomster. Samtidigt har emellertid också utgifterna börjat öka snabbare. I år är den offentliga ekonomins nettokreditgivning i själva verket något sämre än i fjol, och ligger vid ca 5 procent i förhållande till bruttonationalprodukten.

När nu konjunkturutsikterna försvagas beräknas den offentliga ekonomins överskott klart minska nästa år. De offentliga utgifternas andel av totalproduktionen stiger något. Ökningen i pensionsutgifterna blir särskilt snabb på grund av demografiska faktorer och den accelererande inflationen. Skattegraden sjunker nästa år som en följd av skattelättnaderna. Det konjunkturjusterade överskottet inom den offentliga ekonomin minskar 2009 i jämförelse med 2008, varför finanspolitiken kan beskrivas som en politik som stöder tillväxten. Den offentliga skulden (EMU-skulden) sjunker i år till 32 procent i förhållande till totalproduktionen och fortsätter att sjunka nästa år.

Figur 3. De offentliga samfundens finansiella finansieringsbehov i förhållande till BNP

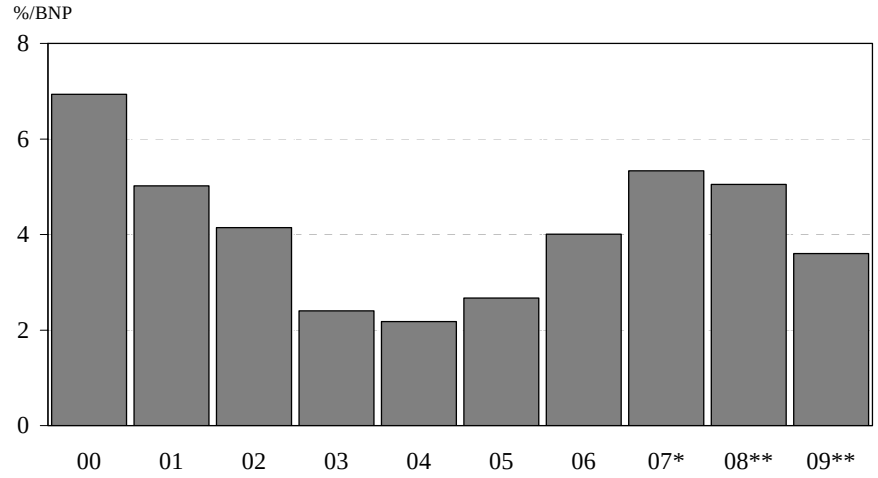

Källa: Statistikcentralen, prognos FM

Tablå 4. Den offentliga ekonomins centrala nyckeltal enligt nationalräkenskaperna

	2004	2005	2006	2007*	2008**	2009**
	i förhållande till bruttonationalprodukten, %					
Skatter och socialskyddsavgifter	43,4	43,8	43,4	42,8	42,3	41,3
Offentliga samfunds utgifter	50,2	50,4	48,9	47,3	46,8	47,1
Offentliga samfunds nettokreditgivning	2,2	2,7	4,0	5,3	5,0	3,5
Statsförvaltningen	0,4	0,4	0,9	2,1	1,8	0,7
Lokalförvaltningen	-0,8	-0,6	-0,2	-0,1	0,1	0,0
Arbetspensionsanstalterna	2,8	2,9	3,2	3,0	2,9	2,7
Övriga socialskyddsfonder	-0,2	0,0	0,2	0,3	0,2	0,1
Primärt sparande	2,2	2,6	3,7	4,7	4,3	2,8
De offentliga samfundens skuld (EMU)	44,1	41,3	39,2	35,1	31,9	30,6
Statsskulden	41,9	38,2	35,3	31,2	28,1	26,8

Statsfinanserna enligt nationalräkenskaperna

Statens inkomster förväntas innevarande år öka med 6 %, uttryckt enligt begreppen i nationalräkenskaperna, och skatteinkomsterna förväntas öka något långsammare. Den vikande högkonjunkturens verkningar på skatteinkomsterna förblir relativt små ännu under innevarande år. Den lågkonjunktur som nu inleds syns med en viss fördröjning i skattebaserna och skatteintäkterna. Utgiftsökningen fortsätter och är exceptionellt kraftig under innevarande år och överstiger inkomstökningen. Som en följd av detta försvagas statens nettokreditgivning enligt nationalräkenskaperna i år.

År 2009 ligger statens sammanlagda inkomster på samma nivå som i år. Ökningen i skatteinkomsterna minskar till följd av skattelättnaderna och en mer blygsam ökning av skattebaserna än tidigare. Ser man till skatteinkomsterna påverkar riskerna i samband med konjunkturväxlingen tydligast hushållens kapitalinkomster och företagens resultatutveckling. Samfundsskatten förväntas de facto minska nästa år. Under de senaste åren har statens kapitalinkomster understödda av högkonjunkturen ökat exceptionellt kraftigt. Denna situation håller dock på att förändras eftersom konjunkturutsikterna nu är sämre. Nästa år väntas statens kapitalinkomster bli mindre än under toppåret 2008. Utgiftsökningen avmattas jämfört med innevarande år, men är ändå snabbare än under de fem föregående åren bl.a. på grund av att prisnivån stigit.

Statens finansiella sparande uppvisar ännu i år ett överskott på knappt 2 % i förhållande till bruttonationalprodukten. Överskottet minskar nästa år till drygt ½ procent. Statsskuldens andel av bruttonationalprodukten fortsätter att minska även nästa år, och skulden förväntas nominellt stanna vid 2008 års nivå.

Kommunalekonomin enligt nationalräkenskaperna

Kommunalekonomin stärks och är på total nivå i balans år 2008, eftersom kommunernas skatteinkomster fortsätter att öka snabbt emedan den förbättrade sysselsättningen och ökningen av inkomstnivån ökar skattebasen. Vid sidan av skatteinkomsterna förbättrar den betydliga ökningen av statsandelarna kommunernas finansiella ställning. Utgiftsökningen i kommuner och samkommuner blir dock allt snabbare samtidigt som den ekonomiska tillväxten försvagas. Den nominella ökningen av konsumtionsutgifterna överstiger 6 procent som en följd av de stora avtalade löneförhöjningarna och den snabba ökningen av volymen av köpta tjänster. Även investeringarna förväntas öka ytterligare.

Trots den avtagande ekonomiska tillväxten fortsätter den kommunala ekonomin att vara rätt god också år 2009. Skatteinkomsterna ökar emellertid långsammare jämfört med året innan i och med att sysselsättningen inte längre förbättras och skattelättnaderna verkställs delvis via kommunalbeskattningen. Å andra sidan ökar statsandelarna klart i och med att det inkomstbortfall som bl.a. skatteavgörandena medför ersätts till kommunerna och kommunsammanslagningar stöds i klart större utsträckning än tidigare. Konsumtionsutgifternas nominella tillväxt förväntas mattas av till

ca 5 procent. Detta beror huvudsakligen på att ökningen av inkomstnivån inom kommunsektorn på grund av tidpunkten för löneförhöjningarna blir svagare än den var 2008. Kommunernas utgiftstryck lättas vidare av att kommunarbetsgivarens pensionsavgift sänks och av att flera uppgifter överförs från kommunerna till staten. Kommun- och servicestrukturreformens genomförandefas och svårigheterna med att få arbetskraft kan emellertid öka kommunernas utgifter mera än beräknat.

Kommunalekonomin behandlas mer utförligt i kapitel 6 i basservicebudgeten.

Socialskyddsfonderna enligt nationalräkenskaperna

Socialskyddsfonderna betalar ut understöd, förmåner och olika sjukvårdsersättningar till ett belopp av närmare 26 miljarder euro år 2008. Därutöver betalas av medel ur stadsbudgeten arbetspensioner som grundar sig på statliga anställningsförhållanden till ett belopp av 3,4 miljarder euro. Socialskyddsförmånerna ökar med 6½ % jämfört med året innan. Snabbast ökar utgifterna för folkpension, arbetspension och sjukförsäkring. Arbetslöshetsförsäkringsavgifterna minskar i takt med att arbetslösheten minskar. Indexhöjningarna av folk- och arbetspensionerna är något större än under tidigare år. De sociala förmånerna, understöden och ersättningarna ligger på samma nivå som år 2007, d.v.s. vid ca 15½ procent i förhållande till totalproduktionen.

Socialskyddsfondernas inkomster av avgifter ökar år 2008 med närmare 3½ %, d.v.s. klart långsammare än ökningen av den lönesumma som ligger till grund för avgifterna. Detta beror på att många socialförsäkringsavgiftsprocenter sänktes från föregående år. Inkomstöverföringarna från statsbudgeten till Folkpensionsanstalten ökar i någon mån. Socialskyddsfondernas finansiella överskott beräknas uppgå till 6 miljarder euro, varav merparten inflyter till arbetspensionsfonderna. Genom fondering av arbetspensionerna förbereder man sig på en ökning av pensionsutgifterna. Även arbetslöshetsförsäkringsfonden uppvisar ett överskott, som används för att stärka konjunkturbufferten.

Socialskyddsförmånerna och understöden förväntas öka år 2009 med drygt 6½ %, dvs. snabbast sedan recessionsåren. Arbetspensionsutgifterna ökar särskilt kraftigt. Indexförhöjningarna är exceptionellt stora på grund av den allt snabbare inflationen och de löneuppgörelser som man ingått. Dessutom kan man vänta sig att antalet personer som går i pension ökar, eftersom de två första av de stora årsklasserna, d.v.s. de medborgare som är födda 1945 och 1946, har rätt att gå i icke nedsatt ålderspension. Vissa förmåner höjs också; miniminivån för föräldradagpenningen, sjukdagpenningen och rehabiliteringspenningen lyfts upp till samma nivå som arbetsmarknadsstödet och barnbidragen höjs från och med det tredje barnet. Dessutom höjs stödet för hemvård och stödet för privat vård av barn.

Socialskyddsfondernas inkomster av avgifter ökar med ca 5½ %, dvs. betydligt långsammare än utgifterna för förmåner. Procentsatserna för privata arbetsgivares arbetspensionsavgift bibehålls på 2008 års nivå, medan löntagarnas arbetspensionsavgift stiger. De försäkrades sjukförsäkringsavgift stiger något, medan arbetslöshetsförsäkringsavgifterna sjunker. Socialskyddsfondernas överskott minskar något jämfört med år 2008, till ca 5,5 miljarder euro. Nästan hela överskottet inflyter till arbetspensionsfonderna.

3. Budgetpropositionens ekonomisk-politiska utgångspunkter och mål

Den långvariga kraftiga ekonomiska tillväxten i Finland håller på att mattas av. Ju svagare den internationella ekonomiska situationen blir och ju längre den pågår, desto viktigare är det att de nationella grundläggande faktorerna för en stabil ekonomi, dvs. en stark offentlig ekonomi och en god priskonkurrenskraft, är i sin ordning.

Enligt regeringsprogrammet kan sysselsättningen öka med 80 000—100 000 personer före valperiodens slut. Då kan sysselsättningsgraden stiga till ca 72 % i slutet av valperioden. Under nuvarande valperiod har sysselsättningen utvecklats mycket gynnsamt, men för att det ska vara möjligt att nå den eftersträvade sysselsättningsutvecklingen krävs det därtill åtgärder som förutom att de stödjer utbudet av arbetskraft också målmedvetet stärker produktiviteten och den potentiella tillväxtnivån för produktionen. Vidare behövs en gynnsam internationell ekonomisk utveckling och en måttfull utveckling av arbetskraftskostnaderna som tryggar efterfrågan på arbetskraft. En fortsatt stark tillväxt inom totalproduktionen och sysselsättningen är av avgörande betydelse för statens och kommunernas ekonomiska stabilitet.

Den offentliga ekonomins tillstånd i Finland ska enligt regeringens uppfattning de närmaste åren bedömas framför allt med tanke på förberedelserna inför den demografiska förändringen. Ett mål enligt regeringsprogrammet är att sysselsättningsfrämjande strukturella reformer ger upphov till ett strukturellt överskott i statsfinanserna som motsvarar en procent av BNP i slutet av valperioden.

3.1 Finanspolitiken

Den långvariga kraftiga ekonomiska tillväxten i Finland håller i snabb takt på att avta i och med att världsekonomin redan har börjat mattas av. Osäkerheten i fråga om det internationella ekonomiska läget är fortfarande stor. I Finland har de grundläggande faktorerna främjat tillväxten, och hittills har vi klarat oss bättre än de andra. I och med den snabbt ökade inflationen har förtroendet för den ekonomiska utvecklingen dock försvagats, och totalproduktionen förväntas öka med bara knappt 2 % nästa år.

Befolkningens snabbt stigande medelålder kastar en skugga över utsikterna för slutet av valperioden. Samtidigt som de offentliga utgifterna ökar i takt med befolkningens stigande medelålder, hotar

det minskade antalet sysselsatta bromsa totalproduktionen och skatteinkomstökningen. En ökning av produktiviteten blir allt viktigare i framtiden, eftersom den andra delfaktorn i den ekonomiska tillväxten, dvs. arbetskraften, ofrånkomligt hotar minska. Arbetsmarknaden skärps ytterligare eftersom ökningen av arbetskraftsutbudet avtar och arbetslöshetsgraden börjar närma sig den uppskattade nivån för den strukturella arbetslösheten. Efter en lång period med relativt måttfulla kollektivavtal har löneförhöjningarna i fjolårets och årets avtal, som sträcker sig till början av år 2010, blivit klart högre än vad man varit van med de senaste åren. Risken är att de ingångna löneuppgörelserna påskyndar inflationen och äventyrar priskonkurrenskraften. Detta kan visa sig vara problematiskt med tanke på sysselsättningen, i synnerhet i fall den internationella ekonomin förblir svag en lång tid.

Regeringens avsikt är att förbereda sig på trycket på den offentliga ekonomin genom att stärka den offentliga ekonomins hållbarhet med hjälp av strukturella reformer och genom att föra en ansvarsfull utgifts- och skattepolitik. Med tanke på den offentliga ekonomins hållbarhet är det nödvändigt att sysselsättningsgraden höjs. För att lindra matchningsproblemen på arbetsmarknaden krävs en större yrkesmässig och regional rörlighet. Man måste försöka sänka den strukturella arbetslösheten också genom reformer som gäller den sociala tryggheten och utbildningssystemet.

I syfte att lösa problemen med matchning av arbetskraft anvisas i budgetpropositionen för 2009 finansiering till åtgärder som förebygger utslagning bland unga och främjar ungas sysselsättning, till ett ökat antal studieplatser inom den yrkesinriktade grund- och tilläggsutbildningen och inom utbildningen för invandrare samt till behörighetsutbildning för lärare med invandrarbakgrund. Också finansieringen av verkstadsverksamhet för unga ökas med knappt 1 miljon euro. Anslagen för arbetskraftsutbildning, flyttbidrag och startpeng enligt verksamhetsmodellen för omställningsskydd ökas med ca 9 miljoner euro på grund av den ökade efterfrågan på stöd.

För att dämpa ökningen av de offentliga utgifterna har regeringen förbundit sig till utgiftsramar som sträcker sig över valperioden och som begränsar utgiftsökningarna. Man försöker öka produktiviteten med hjälp av kommun- och servicestrukturreformen samt statens produktivitetsprogram. Detta innebär en effektivare offentlig verksamhet och en omfördelning av arbetskraften inom den offentliga sektorn så att den bättre motsvarar de behov som uppstår på grund av den åldrande befolkningen. Efterfrågan på arbetskraft inom den offentliga sektorn får inte utgöra ett hinder för tillväxtmöjligheterna inom den privata sektorn och hela samhällsekonomin.

De lättnader i beskattningen av arbete som ingår i regeringsprogrammet och som syftar till att öka sysselsättningen lämpar sig väl för den försämrade konjunkturen. I och med de skattelösningar som

ingår i budgetpropositionen kan finanspolitiken som helhet anses främja den totala efterfrågan och tillväxten nästa år.

Skattelättnaderna kan sänka den strukturella arbetslösheten. De ökar hushållens köpkraft, minskar skattekilen, förbättrar incitamenten att arbeta och låta utföra arbete samt främjar måttfulla löneuppgörelser.

3.2 Skattepolitiken

Regeringens viktigaste skattepolitiska mål är att

— främja sysselsättningen genom att lindra beskattningen av arbete

— öka arbetskraftens rörlighet och förbättra matchningen på arbetsmarknaden

— göra beskattningen rättvisare

— främja företagsamhet, kompetens, inhemskt ägande och sparande

— betona miljöaspekter

— bekämpa verksamhet i den ekonomiska gråzonen.

Beskattningen av förvärvsinkomster

Tyngdpunkten inom skattepolitiken ligger på en lindrigare beskattning av arbete. I enlighet med regeringsprogrammet lindras beskattningen av arbete i syfte att främja sysselsättningen med sammanlagt 1,1 miljarder euro under hela regeringsperioden. I samband med halvtidsöversynen kommer regeringen att bedöma dimensioneringen av inkomstskattelättnaderna under regeringsperioden så att även löneuppgörelserna och den offentliga ekonomins hållbarhet beaktas. I slutet av regeringsperioden kan en långsammare ekonomisk tillväxt och ett minskat utbud på arbete till följd av den åldrande befolkningen ge skäl att stödja sysselsättningen och den inhemska efterfrågan även genom ytterligare skattelättnader.

År 2008 genomfördes en moderat lindring av beskattningen av arbete med 330 miljoner euro. I inkomstskatteskalan gjordes dessutom en inflationsjustering på 2 %. Med beaktande av den höjda inkomstnivån var lättnaden tillräcklig för att hindra en skärpning av beskattningen. År 2009 lindras beskattningen av arbete med ca 700 miljoner euro. Dessutom kompenseras den skärpning av beskattningen som en höjning av inkomstnivån medför och det görs en inflationsjustering på 4 % i inkomstskatteskalan. I detta ingår en inflationsjustering på 4 % i inkomstskatteskalan. Skattelättnaderna stödjer köpkraften, sysselsättningen och den ekonomiska tillväxten. Skattelättnaderna skapar förutsättningar för en fortsatt gynnsam utveckling av sysselsättningen trots de svagare konjunkturerna. Samtidigt stärker skattelättnaderna möjligheterna för ekonomisk tillväxt på lång sikt.

Beskattningen av pensionsinkomst lindras så att skattegraden för pensionsinkomst på alla inkomstnivåer är högst lika hög som skattegraden för motsvarande löneinkomst. Även skattegraden för pensionerade makar ändras så att den högst är samma som skattegraden

för löntagare. Lindringen av beskattningen av pensionsinkomst genomförs genom en höjning av pensionsinkomstavdraget i både stats- och kommunalbeskattningen, vilken minskar skatteinkomsterna med uppskattningsvis knappt 200 miljoner euro.

I enlighet med regeringsprogrammet får kommunerna full kompensation för ändringar i skattebasen.

Figur 4. Skattegraden för löneinkomster, i % för medelinkomsttagare

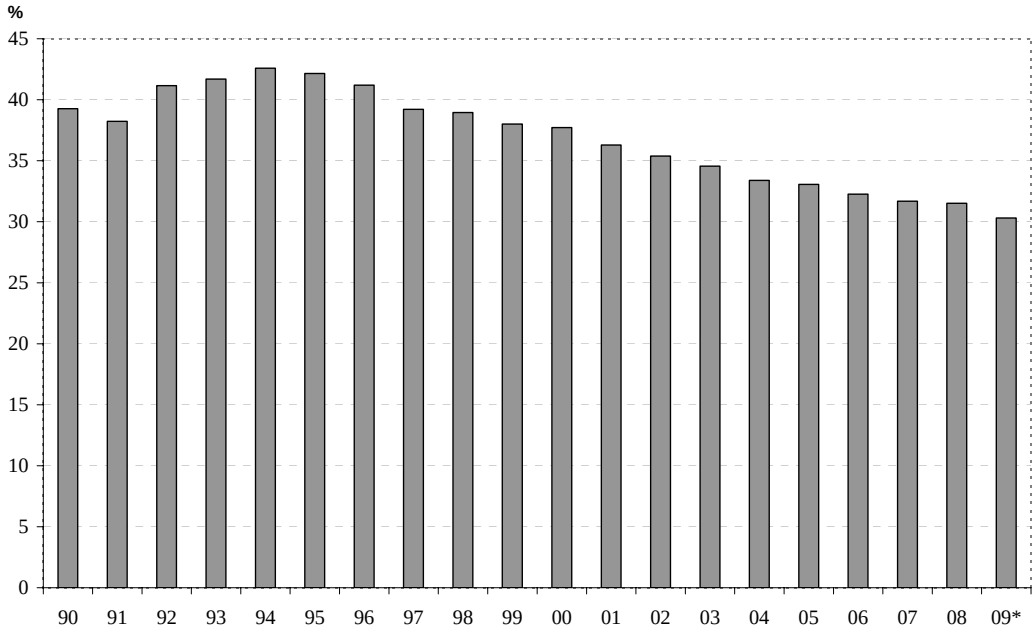

Beskattning av kapitalinkomster

I syfte att trygga tillgången till virke inom skogsindustrin beviljas temporär och partiell skattefrihet för inkomster av virkesförsäljning. Av den inkomst av virkesförsäljning som inflyter före utgången av 2009 och som beskattas som kapitalinkomst av skogsbruket är 50 % på vissa villkor skattefri inkomst. Av den inkomst som inflyter före utgången av 2010 är 25 % skattefri inkomst. År 2009 minskar den partiella skattefriheten för inkomster av virkesförsäljning beloppet av kapitalinkomstskatten med uppskattningsvis 105 miljoner euro.

Främjande av företagsamhet, kompetens, inhemskt ägande och sparande

Regeringen fortsätter på en skattelinje som överensstämmer med regeringsprogrammet. Företagsbeskattningen hålls konkurrenskraftig internationellt sett, och man avhåller sig från ändringar som äventyrar de finska företagens konkurrenskraft.

Lagstiftningen om företagsbeskattning anpassas till de internationella redovisningsstandarderna 2009. Anpassningen sker huvudsakligen i enlighet med förslagen från den arbetsgrupp för utveckling av företagsbeskattningen som avgav sitt betänkande 2006. Lag-

förslaget innehåller bl.a. bestämmelser om den skattemässiga behandlingen av orealiserade värdeförändringar som antecknats i bokslutet. Dessutom revideras tonnageskattelagen i syfte att öka tonnageskattesystemets internationella konkurrenskraft.

Noterade aktiebolag som bedriver bostadsuthyrning befrias under vissa förutsättningar från inkomstskatt för att utöka utbudet på nya fritt finansierade hyresbostäder.

En sänkning av mervärdesskattesatsen på livsmedel som en del av en rättvisare beskattning

I enlighet med regeringsprogrammet sänks mervärdesskattesatsen på livsmedel och foder från 17 % till 12 % från och med den 1 oktober 2009. Sänkningen av skattesatsen innebär att den mervärdesskatt som konsumenterna betalar sjunker med ca 500 miljoner euro på årsnivå. Med andra ord minskar det skattebelopp som inflyter till staten med motsvarande summa. Indirekt stödjer skattesänkningen dock en fortsatt ekonomisk tillväxt och stävjar stegringen i konsumentpriserna. Som en följd av de positiva verkningarna beräknas ca hälften av det direkta skattebortfallet återbördas till staten närmast genom den inverkan som skattesänkningen har på det ekonomiska beteendet. Sänkningen av mervärdesskattesatsen på mat förbättrar konsumentens allmänna köpkraft och därmed också den privata konsumtionen samt ger, i och med att sysselsättningen blir bättre, ökade intäkter av inkomstskatten och mindre utgifter för staten för utkomstskyddet för arbetslösa.

3.3 Den offentliga ekonomins hållbarhet på lång sikt

Finlands befolkning åldras snabbare än i någon annan EU-medlemsstat. Befolkningen i arbetsför ålder börjar minska redan år 2010 när den första stora åldersklassen, de som är födda 1945, fyller 65 år. Enligt Statistikcentralens befolkningsprognos (2007) minskar befolkningen i arbetsför ålder (15—64-åringar) med ca 270 000 personer fram till år 2050.

Det minskade utbudet på arbetskraft kan aktivt bromsas upp genom att arbetskarriären förlängs i såväl inledningen som slutet. Man kan också försöka kompensera minskningen genom en aktiv invandrarpolitik. Problemet kan dock inte undanröjas på det sättet, endast lindras. Nedgången i befolkningen i arbetsför ålder kommer att bromsa den kommande ekonomiska tillväxten avsevärt. Då vi förra seklet blev vana med en årlig tillväxttakt på drygt 3 %, blir vi i fortsättningen tvungna att nöja oss med ca 1½ % i årlig tillväxt, eftersom den ekonomiska tillväxten är helt beroende av en ökning av produktiviteten.

Samtidigt som befolkningen i arbetsför ålder minskar, ökar antalet seniorer markant. Fram till år 2050 ökar antalet personer som fyllt 65 år med ca 700 000, och försörjningskvoten fördubblas. När det för närvarande per en senior finns fyra personer i arbetsför ålder, kommer det år 2050 att finnas enbart två. Att befolkningen åldras snabbt beror inte enbart på att de stora åldersgrupperna uppnår pensionsåldern, utan i bakgrunden finns också det faktum att livsläng-

den hela tiden ökar. Till följd av detta kommer antalet 85-åringar att öka allra snabbast. Deras antal förväntas år 2050 vara uppe i 390 000, då de nu är 100 000.

Enligt befolkningsprognosen stiger den förväntade livslängden för en 65-årig man med 6 år och för en kvinna i samma ålder med 5 år fram till år 2050. Det är positivt att livslängden ökar och det speglar en ökad välfärd, men samtidigt ökar behovet av åldringsvård. Problemen med att finansiera utgifterna för vård och omsorg kunde lindras, om de äldres aktiva år kunde utökas med ungefär samma antal som levnadsåren ökar. Inom pensionssystemet utgör den ökade livslängden inte något betydande hot mot en hållbar finansiering av pensionerna.

Den utvecklingstendens som befolkningsprognosen avspeglar innebär en mycket stor utmaning för anordnande och finansiering av omsorgstjänster för äldre. Detta har konsekvenser också för arbetsmarknaden. Om välfärdstjänsterna produceras enligt nuvarande struktur, borde drygt hälften av den åldersklass som kommer i arbetsför ålder anställas inom den offentliga sektorn på 2020- och 2030-talen då omsorgsbehovet ökar mest. En sådan utveckling skulle leda till att antalet arbetsplatser ökar betydligt inom de social- och hälsovårdstjänster som kommunerna ansvarar för, men minskar avsevärt inom den privata sektorn. Bristen på arbetskraft och den samtidiga ökningen i behovet av tjänster hotar att göra tjänsterna dyrare och öka kostnaderna. Inom bl.a. kommun- och servicestrukturreformprojektet och statens produktivitetsprogram har en ökning av produktiviteten därför lyfts fram som ett centralt mål när det gäller att stävja kostnadsökningen.

En hållbar finansiering av den offentliga ekonomin prövas i en situation då utgiftstrycket i fråga om pensioner och omsorgstjänster ökar samtidigt som arbetskraften minskar och tillväxten både i fråga om nationalprodukten och skattebasen avtar. Enligt beräkningar som gjorts inom EU kommer åldersrelaterade utgifter, dvs. utgifter för pensioner, hälso- och sjukvård och långtidsvård, att i vårt land öka med drygt 5 % i förhållande till totalproduktionen fram till år 2050. Det största trycket på en höjning av pensionsutgifterna infaller under 2010-talet, medan utgifterna för omsorg ökar kraftigast först efter detta.

I Finland har man förberett sig bättre på det utgiftstryck som den snabbt åldrande befolkningen ger upphov till än i många andra EU-medlemsländer:

— Staten har genom sin strama finanspolitik minskat sin skuldsättning och därmed ränteutgifterna. På detta sätt har man gett plats för den kommande ökningen av utgifter som föranleds av att befolkningen blir allt äldre.

— Arbetspensioner har fonderats, och trycket på en ökning av pensionsavgifterna är därför avsevärt mindre än då det gäller pen-

sionsutgifterna. Man har dessutom enats om ytterligare fonderingar fram till år 2013.

— Därutöver har det genomförts flera pensionsreformer, som stärker stabiliteten i pensionssystemets finansiering avsevärt bl.a. genom att sporra till längre arbetskarriär.

— Den offentliga ekonomins finansiella bas stärks med en ekonomisk politik som stöder tillväxt och sysselsättning. Regeringen siktar på 80 000—100 000 nya arbetstillfällen under den här valperioden. På längre sikt är målet att höja sysselsättningsgraden till 75 %.

Enligt bedömningar kommer den pensionsreform som trädde i kraft 2005 att tillsammans med tidigare genomförda reformer leda till att pensioneringen skjuts upp med ungefär tre år. Situationen då det gäller sysselsättningen av äldre arbetstagare (55—64-åringar) har blivit märkbart bättre de senaste åren. Sysselsättningsgraden för denna åldersgrupp har stigit snabbast i vårt land av alla EU-länder, från 37 % år 1998 till nästan 55 % år 2007.

Tablå 5. Befolkningens åldersstruktur åren 2007—2050[1)]

1 000 personer

	Sammanlagt	0—14-åringar	15—64-åringar	över 65-åringar	över 85-åringar
2007	5 297	895	3 528	875	98
2010	5 356	884	3 532	941	113
2020	5 547	918	3 352	1 276	153
2030	5 683	910	3 279	1 494	221
2040	5 730	887	3 295	1 548	349
2050	5 748	896	3 264	1 588	389
Förändring 2007/2050	451	1	-264	713	291

[1)] Källa: Statistikcentralens befolkningsprognos 2007

3.4 EU:s ekonomisk-politiska koordinering

Den snabba nedgången i det internationella konjunkturläget har prövat den samordningsmekanism för den ekonomiska politiken som grundar sig på Europeiska unionens regler. Under högkonjunkturåren 2006 och 2007 betonade rådet och kommissionen vikten av att de goda tiderna beaktas i de politiska rekommendationerna och att extra skatteinkomster används för att stärka den offentliga ekonomin och dess hållbarhet. I de flesta medlemsstaterna har den nominella balansen blivit klart bättre och som helhet var den offentliga ekonomin inom både euroområdet och inom hela unionen starkare 2007 än någonsin under tiden för den ekonomiska och monetära unionen. Underskottet i den offentliga ekonomin inom hela euroområdet var 0,7 % i fjol. I själva verket var det dock få medlemsstater som vidtog några extra åtgärder för att förbättra den offentliga ekonomin. Skatteinkomsterna översteg budgeten, vilket ledde till en bättre balans. I vissa fall ledde de extra skatteinkomsterna också till ökade utgifter, trots riskerna för en överhettning av ekonomin. Allt som allt var det efter 2007 bara ett land, Ungern, som uppvisade ett

s.k. alltför stor underskott som översteg referensvärdet på 3 %. Ekofinrådet i juli inledde visserligen ett förfarande vid alltför stora underskott gentemot Förenade kungariket. Detta gjordes i föregripande syfte, eftersom de budgetdokument som landets regering publicerat visade att underskottet skulle överstiga referensvärdet budgetåret 2008/2009. Detta är delvis en följd av det snabbt försämrade ekonomiska läget. Delvis av samma orsaker har kommissionen gett Frankrike och Rumänien policyanvisningar som har karaktären av en förvarning.

Våren 2007 förde medlemsstaterna i euroområdet för första gången en förhandsdiskussion om medlemsstaternas budgetberedning. Ett av syftena var att bedöma budgetpolitiken ur hela euroområdets synvinkel. Vid mötet i Berlin band sig medlemsstaterna till att uppnå sitt medelfristiga budgetmål före 2010, med ett undantag. Man kom överens om att ställa upp medelfristiga budgetmål 2005, då stabilitets- och tillväxtpakten reformerades. Målen skulle stämma överens med de långsiktiga hållbarhetsutmaningarna i respektive land. Eftersom ländernas tillväxtpotential, skuldnivå och läget i fråga om den offentliga ekonomin skiljer sig avsevärt från varandra, är det inte förnuftigt och skäligt att ställa upp samma mål för alla länder. I samband med reformen betonades också det nationella engagemanget i anslutning till målen. Tills vidare har åtta av femton medlemsstater i euroområdet, inklusive Finland, uppnått målet. När konjunkturerna försvagas är det sannolikt att en del av medlemsstaterna blir efter i den tidtabell som sattes som mål i Berlin och som man fortfarande håller fast vid. Den diskussion som delvis inleddes under Finlands ordförandeperiod och som gällde de nationella budgetbestämmelserna och utgiftsramarna ser ut att ha gett resultat, eftersom många länder håller på att reformera budgetförfarandet och budgetlagarna i denna riktning. Detta kommer för sin del också att bidra till att den medelfristiga och långfristiga orienteringen stärks i EU-ländernas och euroländernas finanspolitik. Detta gör att politiken blir trovärdigare.

I samband med reformen av stabilitets- och tillväxtpakten kom man också överens om att medlemsstaterna i sina medelfristiga mål ska beakta den offentliga ekonomins befintliga åtaganden (åldersrelaterade utgifter). Detta arbete har utförts av kommissionen, och ett förslag av kommissionen väntas bli klart senast i början av 2009. Avsikten är att de landspecifika målen på medellång sikt som justerats på basis av den nya informationen ska läggas fram hösten 2009 i medlemsstaternas uppdaterade stabilitets- och konvergensprogram. Beaktandet av de befintliga åtagandena kan förväntas höja målnivån inom budgetpolitiken. Det är en annan sak hur snabbt medlemsstaterna förväntas svara på dessa utmaningar och anpassa sina mål. I ett land som Finland där de åldersrelaterade utgifterna stiger mycket snabbt i och med att befolkningen blir äldre väntas en

snabbare och mer framförhållen anpassning än i de länder där befolkningsstrukturen är mindre ofördelaktig.

Europeiska kommissionen publicerade i början av sommaren 2008 en rapport med anledning av den ekonomiska och monetära unionens tioårsjubileum. I den omfattande rapporten ingick ett meddelande där kommissionen lägger fram förslag bl.a. till en effektivisering av samordningen av den ekonomiska politiken. I de förslag som kommer att behandlas under det kommande året ingår bl.a. ett förslag som innebär att uppföljningen av budgetpolitiken utvidgas till att gälla sådana allmänna områden i anslutning till makrostabiliteten (inflation, konkurrenskraft, yttre stabilitet) som i synnerhet inom euroområdet har betydande verkningar över gränserna. Diskussionerna har bara inletts, men den interna differentieringen inom euroområdet kommer att vara en av de största framtida utmaningarna med tanke på samordningen av politiken.

4. Budgetpropositionens inkomstposter

Tablå 6. Inkomstposterna avdelningsvis åren 2007—2009[1)]

Kod	Avdelning	År 2007 bokslut mn euro	År 2008 ordinarie budget mn euro	År 2009 budgetprop. mn euro	Förändring 2008—2009 mn euro	%
11.	Skatter och inkomster av skattenatur	36 711	38 490	38 879	389	1
12.	Inkomster av blandad natur	4 023	4 795	4 805	10	0
13.	Ränteinkomster och intäktsföring av vinst	2 273	1 994	1 991	- 4	- 0
15.	Lån, exkl. nettoupplåning och skuldhantering	205	242	234	- 8	- 3
	Sammanlagt	**43 212**	**45 522**	**45 908**	**387**	**1**
15.03.01	Nettoupplåning och skuldhantering	—	—	—	—	—
	Sammanlagt	**43 212**	**45 522**	**45 908**	**387**	**1**

[1)] I tablån anges inkomstposterna avdelningsvis i enlighet med tabelldelen nedan. I tablån har varje tal avrundats särskilt från det exakta värdet och räkneoperationerna stämmer därför inte till alla delar.

År 2009 uppskattas den statliga budgetekonomins inkomster utan nettolåneupptagning till 45 908 miljoner euro. Av inkomsterna är ca 85 % skatter och inkomster av skattenatur. I tablå 6 anges inkomstsidans utveckling avdelningsvis i förhållande till den ordinarie budgeten för 2008.

Inkomstsidan i den ordinarie budgeten för 2008 har justerats i tilläggsbudgetarna för 2008, i vilka inkomstposterna har höjts med ett

nettobelopp på 439 miljoner euro. I jämförelse med vad som budgeterats för år 2008 (dvs. i budgeten som kompletterats med tilläggsbudgetar) uppskattas de ordinarie inkomsterna minska med 0,1 % och skatteinkomsterna öka med 0,9 %.

4.1 Ändringar i skattebasen år 2009

Regeringens skattepolitiska riktlinjer behandlas mer detaljerat i kapitel 3.2.

De ändringar i skattebasen som föreslås för 2009 uppskattas på årsbasis sänka skatteintäkterna med ett nettobelopp på sammanlagt ca 1,8 miljarder euro. Detta gäller till stor del statens skatteinkomster. Via statsandelssystemet kompenseras kommunerna för de förlorade skatteinkomster som ändringarna i skattebasen medför.

Skatteintäkterna minskas (sammanlagt med ca 1,8 miljarder euro) på grund av

— Lättnader i beskattningen av arbete ca 700 miljoner euro
— Kompensation för en höjd inkomstnivå ca 160 miljoner euro
— En inflationsjustering på 4 % 340 miljoner euro
— Skattelättnader som avser pensionsinkomst knappt 225 miljoner euro
— En höjning av hushållsavdragets maximibelopp 70 miljoner euro
— En utvidgning av de skattefria resekostnadernas ersättningar 5 miljoner euro
— Skattefrihet för kultursedlar 10 miljoner euro
— Lättnader i beskattningen av inkomster av virkesförsäljning 105 miljoner euro
— Skattefrihet vid avverkning i samband med första gallring 5 miljoner euro
— En ändring av tonnagebeskattningen ca 10 miljoner euro
— Lättnader i beskattningen av begränsat skattskyldigas dividendinkomster 15 miljoner euro
— Lättnader i mervärdesskatten på livsmedel 40 miljoner euro

Skatteintäkterna ökar på grund av

— En höjning av självrisken för resekostnadsavdraget 31 miljoner euro.

4.2 Skatteinkomstposterna

Ändringarna i de skattepliktiga inkomsterna och utvecklingen i fråga om den övriga skattebasen, som är beroende av hur hela samhällsekonomin och dess delområden utvecklas, inverkar på de influtna skatterna. De framförda uppskattningarna av skattebasen har härletts från de uppskattningar och prognoser som ingår i den ekonomiska översikt som utgör bilaga till budgetpropositionen.

Den ekonomiska tillväxten har fortsatt att vara stark under början av året, vilket även syns i form av en kraftig ökning i de influtna skatteinkomsterna. I slutet av 2008 väntas den ekonomiska tillväx-

ten mattas av och ökningen i skatteinkomsterna avtar klart. Risken är att den ekonomiska tillväxten mattas av mera än väntat, vilket kan leda till att de konjunkturkänsliga skatteinkomsterna — i synnerhet kapitalskatten och samfundsskatten — minskar.

Hur väl uppskattningen av influtna skatteinkomster utfaller beror i stor utsträckning på hur väl man förmår förutspå skattebasernas nivå och utveckling. Till exempel en förändring av värdet av den privata konsumtionen med en procentenhet inverkar på mervärdesskatteintäkterna med 100 miljoner euro och en förändring av lönesumman med en procentenhet inverkar på statens intäkter av inkomstskatten med ca 90 miljoner euro. En översyn av hur budgeterna under föregående regeringsperiod utfallit visade att konjunkturutvecklingen, som var positivare än väntat, förklarade största delen av de egentliga felen i prognoserna.

Enligt OECD:s uppskattning reagerade det finansiella läget inom vårt lands offentliga ekonomi på förändringarna i totalproduktionen med flexibilitetskoefficienten 0,5. Därmed inverkar en förändring på en procentenhet i den ekonomiska tillväxten på det finansiella läget inom hela den offentliga ekonomin med 0,5 procentenheter i relation till totalproduktionen (en ökande produktion stärker och en minskande produktion försvagar den offentliga ekonomin). Det mesta av verkningarna på balansen inom den offentliga ekonomin överförs via förändringar i inkomstbaserna. När det gäller staten antas ovan nämnda flexibilitetskoefficient vara 0,3. Om tillväxten ökar med med en procentenhet kommer detta att stärka den statliga ekonomin med nästan 600 miljoner euro. Om tillväxten sjunker med en procentenhet försvagas den statliga ekonomin med motsvarande summa. Härav får ca 200 miljoner euro sin förklaring av en ändring av de arbetslöshetsrelaterade utgifterna och det resterande beloppet av en ändring av de influtna skatteinkomsterna.

Också den ekonomiska tillväxtens struktur inverkar på de influtna skatterna. Ju tydligare tillväxten grundar sig på inhemska efterfrågefaktorer, desto större blir de positiva verkningarna på de influtna skatterna, eftersom de omedelbara verkningarna av den ökande exporten reflekteras sämre i skatteintäkterna.

Tablå 7. Vissa inkomst- och efterfrågeposter som inverkar på de skattepliktiga inkomsterna och skattebasen

	2006	2007	2008**	2009**
	förändr., % per år			
Skattepliktiga förvärvs- och kapitalinkomster	6	6½	6½	5
— Löneinkomster och andra inkomster	5½	5½	7	5
— Pensioner och andra sociala förmåner	4	3½	6	6½
— Kapitalinkomster	21	16[1)]	4½	2
Rörelseöverskott	11	11½	4½	2½
Värdet av hushållens konsumtionsutgifter	5½	5½	7½	5½
Mervärdesskattebasen	5½	5½	6½	5

Tablå 7. Vissa inkomst- och efterfrågeposter som inverkar på de skattepliktiga inkomsterna och skattebasen

Bensinförbrukning	2½	-2	-5	-2
Förbrukning av dieselolja	6	5	2	2
Elförbrukning	7	-9½	2	-1
Konsumtion av accisbelagd alkohol	2	2½	-1½	2
Förstaregistrering av personbilar	-2	-14	18	-4
Konsumentprisindex	1½	2½	4	3

[1)] I motsats till de övriga talen som gäller 2007 är det fråga om en prognos. Kapitalinkomstbeloppet fastställs när beskattningen för 2007 blir klar före utgången av oktober 2008.

Skatter på grund av inkomst och förmögenhet

	2007 bokslut	2008 budgeterat	2009 budgetprop.	2008—2009 förändr., %
Skatter på grund av inkomst och förmögenhet, mn euro	15 074	15 720	15 462	-1,6
Skatt på inkomst	14 361	14 790	14 482	-2,1
— Skatter som uppbärs på förvärvs- och kapital-inkomst	9 073	9 288	8 814	-5,1
— Samfundsskatt	5 288	5 502	5 668	3,0
Övriga skatter på grund av inkomst och förmögenhet	713	930	980	5,4

Skatter som uppbärs på grund av inkomst och förmögenhet är inkomstskatt, källskatt på ränteinkomster och skatt på arv och gåva. Av dessa beräknas 2009 flyta in sammanlagt 15 462 miljoner euro, dvs. 1,6 % mindre än vad som har budgeterats för 2008.

Den influtna inkomstskatten beräknas 2009 uppgå till 14 482 miljoner euro, vilket är 2,1 % mindre än vad som har budgeterats för 2008. Av detta betalar hushållen knappt två tredjedelar och företagen en dryg tredjedel i form av samfundsskatt. De influtna medlen under momentet består av förvärvs-, kapitalinkomst- och samfundsskatter som intäktsförs till staten under flera skatteår samt av källskatt som betalas av begränsat skattskyldiga.

Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster

Budgetpropositionens beskattningsutfall av förvärvs- och kapitalinkomster beräknas vara 8 814 miljoner euro, dvs. 5,1 % mindre än vad som budgeterats för 2008. De skattepliktiga förvärvs- och kapitalinkomsterna beräknas öka med 5 % år 2009. Av de skattepliktiga inkomsterna utgör löneinkomsterna mer än 60 %. Utvecklingen när det gäller lönerna och sysselsättningen har således en central betydelse för skatteinkomsterna. Löneinkomsterna beräknas öka med 5 %. Tillväxten i pensionsinkomsterna uppskattas vara 7½ %, medan arbetslöshetsförmånerna uppskattas sjunka i och med att arbetslösheten ytterligare minskar. Pensionsinkomsterna och övriga sociala förmåner beräknas inalles öka med 6½ %.

De skattepliktiga kapitalinkomsterna, av vilka de viktigaste posterna utgörs av överlåtelsevinster, dividendinkomster och inkomster av virkesförsäljning, beräknas öka med totalt 2 %. Även om kapitalinkomsternas andel av skattebasen understiger 10 %, är deras relativa betydelse stor med tanke på hur säkra inkomstposterna är. Staten är den enda skattetagaren i fråga om skatt på kapitalinkomst. Tillförlitliga uppgifter om beloppet av kapitalinkomster fås först i slutet av det år som följer på skatteåret när beskattningen är klar. Sålunda är nivån för 2007, som används som grund för budgetpropositionens inkomstposter, fortfarande en prognos när det gäller kapitalinkomsterna.

Överlåtelsevinster är den mest betydande posten av kapitalinkomsterna som hushållen får. Dessa uppkommer bl.a. vid försäljning av värdepapper och fastigheter. Åren 2003—2007 beräknas ökningen i överlåtelsevinsterna ha varit i genomsnitt 25 % per år som en följd av att förmögenhetsvärdena och i synnerhet börskurserna har stigit. Vinsten av försäljning av den egna bostaden är däremot för det mesta skattefri inkomst, och därför står bostadshandeln till stor del utanför inkomstbeskattningen.

Överlåtelsevinsternas utveckling är svår att förutspå, eftersom överlåtelsevinstbeloppet till stor del beror på prisutvecklingen på värdepappers- och fastighetsmarknaden som är svår att förutsäga.

På aktiemarknaden har den fyra år långa stigande kurstrenden brutits innevarande år. Kurserna sjunker i år med ca 19 %, om aktiekurserna håller sig på samma nivå som i juli hela slutet av året. Inkomstsidan i budgetpropositionen baserar sig på antagandet att överlåtelsevinsterna av värdepapper i år håller sig på samma nivå som föregående år och att de sjunker med 5 % år 2009. Eftersom den kraftiga stegringen i förmögenhetsvärdena räckte relativt länge, kan överlåtelsevinsterna dock fortsättningsvis öka trots att kursutvecklingen gått nedåt. Verkningarna av de minskade förmögenhetsvärdena syns med en fördröjning i de influtna skatterna. Riskerna för att överlåtelsevinsterna minskar och därmed också de skatter som betalas på dem har dock klart ökat.

Det föreslås att beskattningen av förvärvs- och kapitalinkomster lindras med sammanlagt ca 1,8 miljarder euro, vilket inbegriper lättnader i beskattningen av arbete och en inflationsjustering samt lättnader i beskattningen av pensionsinkomst, inkomster av virkesförsäljning och aktieinkomster. Lättnaderna föranleder staten förlorade skatteintäkter på knappt 1,4 miljarder euro och andra skattetagare ca 0,4 miljarder euro.

Beskattningen av arbete lindras med ca 870 miljoner euro. Dessutom kompenseras den skärpta beskattning som en höjning av inkomstnivån medför med 160 miljoner euro. Vidare görs en inflationsjustering på 4 % i statens inkomstskatteskala, vilket beräknas minska skatteintäkterna på årsnivå med ca 340 miljoner euro jämfört med de skattegrunder som gäller år 2008. Justeringen grundar

sig på inflationsprognosen (2,8 %) för 2009 och på en korrigering av eftersläpningen i fråga om inflationsjusteringen 2008. Skattelättnaderna genomförs en sänkning av marginalskatteprocentsatserna på inkomstskatteskalan och genom ett nytt arbetsinkomstavdrag som ersätter förvärvsinkomstavdraget vid statsbeskattningen. Ändringarna sänker statens skatteinkomster med ca 1,2 miljarder euro och andra skattetagares skatteinkomster med ca 150 miljoner euro.

Höjningen av hushållsavdragets maximibelopp till 3 000 euro minskar skatteinkomsterna med uppskattningsvis 70 miljoner euro, varav statens inkomstskatt står för 43 miljoner euro. Höjningen av självrisken för resekostnadsavdraget till 600 euro ökar skatteinkomsterna med ca 31 miljoner euro, varav statens andel är 12 miljoner euro. Utvidgningen av de skattefria resekostnadsersättningarna för utsänd arbetskraft beräknas minska skatteinkomsterna med 5 miljoner euro, varav statens andel är 3 miljoner euro. Skattefriheten på upp till 400 euro för kultursedlar minskar skatteinkomsterna med uppskattningsvis 10 miljoner euro, varav statens andel är ca 6 miljoner euro.

Beskattningen av pensionsinkomst lindras så att den inte är strängare än beskattningen av arbetsinkomst. Samtidigt ändras även skattegraden för pensionerade makar så att den högst är samma som skattegraden för löntagare. Dessa åtgärder beräknas minska skatteinkomsterna med knappt 225 miljoner euro, varav statens inkomstskatt står för ca 80 miljoner euro.

Det föreslås att beskattningen av inkomster av virkesförsäljning lindras så att 50 % av försäljningsinkomsten är skattefri. För inkomster av försäljning av förstagallringsvirke föreslås skattefrihet i fråga om avverkningsavtal eller avtal om virkesanskaffning som ingåtts mellan den 1 april och den 31 augusti 2008, där inkomsten av virkesförsäljningen har fåtts före utgången av 2009. Dessutom höjs skogsavdraget. Dessa åtgärder beräknas minska kapitalinkomstskatten med 110 miljoner euro.

Det föreslås att källskatten på dividend som betalas till begränsat skattskyldiga samfund och fysiska personer på grund av Europeiska gemenskapens bestämmelser delvis ska slopas. Detta beräknas minska källskatten med 15 miljoner euro.

Samfundsskatt

Av inkomstskatten från samfund beräknas inflyta 5 668 miljoner euro, vilket är ca 3,1 % mer än vad som har budgeterats för 2008. Budgetekonomins samfundsskatteintag består av skatter som intäktsförs till staten för flera skatteår, men den största betydelsen har förskott från samma år och förskottskompletteringar från föregående år. Den slutliga samfundsskatten för skatteåret 2008 beräknas hålla sig på samma nivå som 2007.

År 2008 har företagens konjunkturutsikter börjat bli sämre efter en lång högkonjunktur. Tillväxten i företagens resultat antas bli ännu långsammare 2009 som en följd av de ökande arbetskrafts- och råvarukostnaderna. Exportsektorns priskonkurrenskraft börjar

minska i år och denna utveckling väntas fortgå på samma sätt också nästa år. Osäkerheten på den internationella finansmarknaden har avspeglat sig på de riskpremier som företagen betalar på sina krediter. Detta tillsammans med den höjda räntenivån ökar företagens finansieringskostander och försämrar företagens resultatutveckling.

Ändringen av tonnagebeskattningen minskar intäkterna av samfundsskatt med ca 10 miljoner euro 2009.

Övriga skatter på grund av inkomst och förmögenhet

I källskatt på ränteinkomster beräknas inflyta ca 40 % mera än vad som har budgeterats för 2008. Ökningen beror på den fortsatt kraftiga ökningen i depositionsstocken och depositionsräntorna 2008. År 2009 väntas depositionsstocken minska något och räntenivån börjar sjunka, men effekterna av förändringarna syns först i utfallet för 2010.

Intäkterna av skatten på arv och gåva beräknas sjunka med ca 24 % jämfört med vad som har budgeterats för 2008. Skattebasen för skatt på arv och gåva beräknas växa med ca 4 %, men den lättnad i arvsbeskattningen som genomfördes vid ingången av 2008 minskar ännu 2009 års intäkter med ca 140 miljoner euro på grund av en fördröjning i beskattningen.

Skatter på grund av omsättning

	2007 bokslut	2008 budgeterat	2009 budgetprop.	2008—2009 förändr., %
Omsättningsbaserade skatter, mn euro	14 148	14 924	15 658	4,9
— Mervärdesskatt	13 527	14 266	14 971	4,9

Skatter som grundar sig på omsättningen är mervärdesskatt, försäkringspremieskatt och apoteksavgifter. Av dem beräknas inflyta 15 658 miljoner euro, vilket är 4,9 % mera än vad som har budgeterats för 2008. Mervärdesskattens andel av nämnda belopp är 14 971 miljoner euro.

Den privata konsumtionen ökar med uppskattningsvis ca 5,6 %. År 2009 gäller ökningen främst efterfrågan på tjänster. När ökningen i efterfrågan på kapitalvaror avtar beräknas mervärdesskatteintäkterna öka måttfullare än hela den privata konsumtionen, dvs. med ca 4,5 % år 2009. Hushållens konsumtionsvilja kan också minskas på grund av skuldsättning, höjda räntor, inflation och osäkerhetsfaktorer i anslutning till världsekonomin.

I oktober 2009 genomförs en sänkning av mervärdesskatten på livsmedel från 17 % till 12 %. Sänkningen gäller inte mervärdesskatten i fråga om matservering på restauranger, utan mervärdesskattesatsen för den kvarstår alltjämt på 22 %. Verkningarna av sänkningen av mervärdesskatten på livsmedel på de skatter som inflyter till staten konkretiseras närmast först under 2010. År 2009 beräknas sänkningen av mervärdesskatten på livsmedel minska statens skatteinkomster med uppskattningsvis ca 40 miljoner euro. Det första år som följer på det år då sänkningen gjordes kommer statens

skatteinkomster att sjunka med ca 500 miljoner euro, varav en del återbördas i form av skatteinkomster när den privata konsumtionen ökar.

Hushållens konsumtion utgör ca 60 % av mervärdesskattens hela skattebas. I skattebasen ingår dessutom poster för investeringar och användning av mellanprodukter vid offentlig och skattefri verksamhet samt privat verksamhet som inte eftersträvar vinst.

Acciser

	2007 bokslut	2008 budgeterat	2009 budgetprop.	2008—2009 förändr., %
Acciser, mn euro	4 653	5 087	5 129	0,8
— Skatt på alkoholdrycker	1 015	1 088	1 123	3,2
— Tobaksaccis	624	611	615	6,4
— Energiskatter	2 938	3 339	3 309	-0,9

I acciser beräknas 2009 flyta in sammanlagt 5 129 miljoner euro, dvs. 0,8 % mera än vad som har budgeterats för 2008. Utvecklingen i fråga om accisernas skattebas har det senaste åren varit mycket stabil, och några stora förändringar väntas inte heller 2009.

Ungefär två tredjedelar av acciserna flyter in av energiskatter, och man beräknar att sammanlagt 3 309 miljoner euro flyter in i acciser 2009. I den influtna energiskatten ingår den tekniska ändring av skatteåterbäringarna som gjordes 2008 och som ökar de influtna energiskatterna, men samtidigt ökar de återbäringar som inom energiskattesystemet betalas från moment 28.91.41.

Av energiskatterna inflyter ca 75 % från trafiken i form av accis på motorbensin och dieselolja och resten från bl.a. uppvärmning och energiproduktion. Prognosen för energiskatteintäkterna grundar sig på en prognos för förbrukningen av energiprodukter som gjorts upp i samarbete med arbets- och näringsministeriet. Enligt prognosen sjunker förbrukningen av motorbensin med ca 2 %, medan förbrukningen av dieselolja ökar med ca 2 % år 2009. Elförbrukningen beräknas minska med ca 1 % år 2009.

År 2009 beräknas intäkten av skatt på alkoholdrycker öka med ca 3 % jämfört med vad som har budgeterats för i år. Den skattepliktiga alkoholkonsumtionen beräknas öka med 2 %.

I tobaksacciser beräknas inflyta 650 miljoner euro 2009, dvs. 6 % mera än vad som har budgeterats för 2008. Det föreslås att tobaksaccisen höjs så att accisen på rulltobak höjs med 25 % och accisen på cigarretter och övriga tobaksprodukter med 10 %. Höjningen beräknas öka intäkterna av tobaksaccisen med 35 miljoner euro. Den accisbelagda konsumtionen av tobaksprodukter påverkas dessutom av att Estland under 2009 beräknas uppnå EU:s minimiaccisnivå för cigarretter, varvid Finlands rätt till den gällande kvoten för resandeinförsel upphör. Den totala konsumtionen av tobaksprodukter beräknas minska med 2½ % år 2009.

Övriga skatter och inkomster av skattenatur

	2007 bokslut	2008 budgeterat	2009 budgetprop.	2008—2009 förändr., %
Övriga skatter och inkomster av skattenatur, mn euro	2 844	2 787	2 633	-5,6
— Bilskatt	1 217	1 266	1 100	-13,1

Övriga skatter och inkomster av skattenatur beräknas inflyta till ett belopp av 2 630 miljoner euro, och intäkterna av dem minskar med 5,6 % i jämförelse med vad som har budgeterats för 2008. I bilskatt beräknas inflyta 1 100 miljoner euro. Denna siffra baserar sig på en uppskattning att ca 150 000 nya personbilar kommer att säljas 2009. Försäljningen av nya bilar har ökat under innevarande år på grund av lättnaderna i bilskatten, men antalet sålda bilar beräknas sjunka 2009 när den uppdämda efterfrågan upplöses. Importen av begagnade personbilar beräknas uppgå till ca 25 000 stycken.

4.3 Övriga inkomstposter

	2007 bokslut	2008 budgeterat	2009 budgetprop.	2008—2009 förändr., %
Inkomster av blandad natur, mn euro	4 023	4 853	4 805	-1,0
— överföring från statens pensionsfond	4	1 337	1 418	6,0
— inkomster från EU	1 273	1 328	1 135	-14,6
— nettoinkomster från försäljning av aktier	863	400	400	-
— statens andelar av tippningens och penninglotteriets vinstmedel	398	408	431	5,7
— avkastning av Penningautomatföreningens verksamhet	409	421	407	-3,2
— övriga	1 049	959	1 014	5,7

Statens inkomster av blandad natur beräknas uppgå till 4 805 miljoner euro, dvs. 1,0 % mindre än vad som har budgeterats för 2008. Nettoinkomsterna från aktieförsäljning har beräknats uppgå till 400 miljoner euro. Inkomsterna från Europeiska unionen beräknas uppgå till 1 135 miljoner euro, dvs. drygt 14 % mindre än vad som budgeterats för i år. Från statens pensionsfond intäktsförs 1 418 miljoner euro i budgetekonomin. Intäktsföringen motsvarar det lagenliga maximibeloppet, dvs. 40 % av de årliga pensionsutgifterna. Inom budgetekonomin intäktsförs drygt 5 % mer av tippningsvinstmedel och drygt 3 % mindre av Penningautomatföreningens avkastning jämfört med 2007.

	2007 bokslut	2008 budgeterat	2009 budgetprop.	2008—2009 förändr., %
Ränteinkomster och intäktsföring av vinst, mn euro	2 273	2 348	1 991	-15,2
— ränteinkomster	282	259	255	-1,4
— dividendinkomster	1 647	1 612	1 350	-16,3
— intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst	158	227	196	-14,0
— andel i Finlands Banks vinst	186	250	190	-24,0

Ränteinkomster och intäktsföring av vinst beräknas uppgå till ett belopp av 1 991 miljoner euro, vilket är 15,2 % mindre än vad som har budgeterats för 2008. Ränteinkomsterna beräknas uppgå till 255 miljoner euro. Statens ränteinkomster består av räntor på långfristiga lån som staten har beviljat samt på investeringar av kassareserver som överskrider det som behövs dagligen för löpande utgifter. Kassareserven uppskattas till 4,75 miljarder euro 2009 och genomsnittsavkastningen till 3,75 %. Dividendinkomsterna beräknas uppgå till 1 350 miljoner euro och intäktsföringen av de statliga affärsverkens vinst till 196 miljoner euro.

5. Anslagen i budgetpropositionen

Anslagen i budgetpropositionen utan minskning av statsskulden föreslås uppgå till 45 755 miljoner euro, vilket är 4,8 % mer än i den ordinarie budgeten för 2008. Med beaktande av stegringen i prisnivån och ändringarna i budgetpropositionens struktur ökar anslagen reellt 1,1 %. Förvaltningsområdenas anslag ökar reellt med 1,1 % och ränteutgifterna för statsskulden med 1,3 %.

Tablå 8. Anslagen enligt huvudtitlar åren 2007—2009[1)]

Kod	Huvudtitel	År 2007 bokslut mn euro	År 2008 ordinarie budget mn euro	År 2009 budgetprop. mn euro	Förändring 2008—2009 mn euro	%
21.	Riksdagen	106	122	125	3	2
22.	Republikens president	10	10	13	3	30
23.	Statsrådets kansli	198	62	79	18	29
24.	Utrikesministeriets förvaltningsområde	972	1 135	1 170	35	3
25.	Justitieministeriets förvaltningsområde	731	748	795	46	6
26.	Inrikesministeriets förvaltningsområde	1 063	1 118	1 169	51	5
27.	Försvarsministeriets förvaltningsområde	2 203	2 419	2 778	360	15

Tablå 8. Anslagen enligt huvudtitlar åren 2007—2009[1)]

Kod	Huvudtitel	År 2007 bokslut mn euro	År 2008 ordinarie budget mn euro	År 2009 budgetprop. mn euro	Förändring 2008—2009 mn euro	%
28.	Finansministeriets förvaltningsområde	6 335	6 870	7 323	453	7
29.	Undervisningsministeriets förvaltningsområde	6 542	6 990	7 498	508	7
30.	Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	2 659	2 813	2 836	23	1
31.	Kommunikationsministeriets förvaltningsområde	1 895	2 130	2 109	- 22	- 1
32.	Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	2 176	2 435	2 322	- 112	- 5
33.	Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	12 775	14 129	14 826	697	5
35.	Miljöministeriets förvaltningsområde	322	329	316	- 13	- 4
36.	Räntor på statsskulden	2 341	2 364	2 395	31	1
	Sammanlagt, exkl. minskning av statsskulden	**40 327**	**43 673**	**45 755**	**2 082**	**5**
37.	Minskning av statsskulden	2 925	1 848	153	- 1 695	- 92
	Sammanlagt	**43 252**	**45 522**	**45 908**	**387**	**1**

[1)] I tablån anges anslagen för varje huvudtitel i enlighet med tabelldelen nedan. I tablån har varje tal avrundats särskilt från det exakta värdet och räkneoperationerna stämmer därför inte till alla delar.

5.1 Budgetpropositionen och ramarna för statsfinanserna

För att en ansvarsfull och långsiktig utgiftspolitik skall kunna säkerställas ingår i regeringsprogrammet en utgiftsregel som styr budgetekonomins utgiftsutveckling under hela valperioden. Utgiftsregeln sätter ett maximibelopp för huvuddelen, ungefär tre fjärdedelar, av utgifterna i statsbudgeten. Utanför utgiftsregeln och de på basis av den fastställda ramarna för statsfinanserna lämnas framför allt utgifter som växlar med konjunkturerna och den automatiska finansieringen, så som utgifterna för utkomstskydd för arbetslösa, bostadsbidrag, sådana överföringar till Folkpensionsanstalten som beror på folkpensionslagen och statens andel av utgifterna för utkomststöd. De nämnda utgifterna inkluderas likväl i ramen när det gäller hur de ändringar som gjorts i grunderna för utgifterna inverkar på dem. Utanför ramen lämnas dessutom bl.a. ränteutgifterna för statsskulden, mervärdesskatteutgifterna, finansiella placeringar och utgifter där staten fungerar som teknisk förmedlare av prestationen.

Ramen för valperioden som fastställdes genom rambeslutet i maj 2007 realiserar den i regeringsprogrammet överenskomna utgifts-

ökningen på 1,3 miljarder euro på 2011 års nivå. I rambeslutet i mars 2008 justerades ramen för valperioden tekniskt så att den motsvarar pris- och kostnadsnivån 2009 och ändringarna i budgetens struktur. Utgiftsramen för 2009 enligt rambeslutet är 35 780 miljoner euro, varav som en så kallad ofördelad reserv lämnades 97 miljoner euro utöver tilläggsbudgetreserveringen på 300 miljoner euro.

I budgetpropositionen har ramen justerats tekniskt med sammanlagt ca 187 miljoner euro så att den motsvarar de preciserade prisprognoserna och ändringarna i budgetens struktur. De strukturella ändringarna i ramen och deras inverkan på 2009—2011 års ramnivå preciseras närmare i tablå 9.

Tablå 9. Strukturella ändringar i ramen, mn euro

Moment	Ärende	2009	2010	2011
25.40.01	Nettning av inkomster från verkställighet av straff (12.25.40) till omkostnadsmomentet.	-7,3	-7,3	-7,3
30.50.31	Överföring av anslag från förvaltningsområdets momsmoment (30.01.29) utanför ramen i anknytning till sammanslagningen av moment 30.50.77, Vattendrags- samt vatten- och avloppsarbeten, med momentet i fråga.	0,9	0,9	0,9
31.20.01	Uppskjutandet av ändringen av besiktningsverksamhetens tillsynsavgift till en avgift av skattenatur (i rambeslutet hade ändringen antagits träda i kraft den 1 januari 2009 och inkomsten beaktats under moment 11.19.07).	-4,8		
32.20.20	Nettning av inkomsterna från EU, genomgångspost.	3,0	3,0	3,0
32.20.40	Nettning av inkomsterna från EU, genomgångspost.	4,0	4,0	4,0
33.10.28	Överföring av kostnaderna för verkställigheten av övriga socialskyddsfonders förmåner som betalas till Folkpensionsanstalten från ett moment utanför ramen (33.40.60) till ett moment inom ramen.	72,7	72,7	72,7
	SAMMANLAGT	68,5	73,3	73,3

På grund av preciseringen av den beräknade pris- och kostnadsnivån har ramnivån justerats till ett nettobelopp av 118 miljoner euro. Den justerade utgiftsramen för 2009 uppgår till 35 967 miljoner euro.

Tablå 10. Justeringar av pris- och kostnadsnivån i ramen, mn euro

	2009	2010	2011
Justering av anslaget och ramnivån			
Enligt lagstiftningen indexbundna utgifter (pensioner, kommunernas statsandelar och övriga enligt lagstiftningen indexbundna statsbidrag, EU-medlemsavgiften)	63,6	61,6	61,6
Utgifter vilkas prisnivå ska justeras på basis av avtal (statens löner samt socialskydds- och pensionsavgifter, försvarsutgifter)	-11,6		
Justering av ramnivån			
Utgifter som är underkastade prövning	66,1	66,6	66,5
SAMMANLAGT	118,1	128,2	128,1

Ofördelad reserv

De anslag som skall hänföras till ramen för budgetpropositionen föreslås uppgå till 35 546 miljoner euro, vilket lämnar en ofördelad reserv på 121 miljoner euro utöver den årliga tilläggsbudgetreserveringen på 300 miljoner euro.

Utgifter utanför ramen

Som utgifter utanför ramen föreslås 10 209 miljoner euro. De estimerade utgifter som blir utanför ramen har ökat med 459 miljoner euro netto jämfört med rambeslutet av den 13 mars 2008. Av ökningen beror 374 miljoner euro på att staten kompenserar kommunerna för förlorade skatteinkomster på grund av den föreslagna lindringen av beskattningen av arbete och pensionsinkomster. Ökningen påverkas dessutom av höjningen av kalkylen för ränteutgifterna för statsskulden med 203 miljoner euro på grund av att den allmänna räntenivån har stigit, och av ökningen av mervärdesskatteutgifterna med 20 miljoner euro. Utgifterna utanför ramen sjunker på grund av att de beräknade utgifterna för utkomstskydd för arbetslösa sjunker med 57 miljoner euro tack vare den goda sysselsättningsutvecklingen. Från momentet för Folkpensionsanstaltens omkostnader utanför ramen (33.40.60) överförs ca 73 miljoner euro till det nya momentet 33.10.28 för omkostnader för fonden för övrig social trygghet som inrättas inom ramen.

Tablå 11. Anslag utanför ramen, mn euro

	2009 budgetprop.
Enligt utgiftsregeln	
Utgifter för utkomstskyddet för arbetslösa, bostadsbidrag och överföring till Folkpensionsanstalten	3 826
Kompensation till kommunerna för skattelättnader	498
Utgifter motsvarande inkomster som erhålls från EU	1 132
Utgifter motsvarande tippningsvinstmedel och intäktsföringen från Penningautomatföreningen samt totospel	839
Utgifter som finansieras med aktieförsäljningsinkomster på basis av regeln för användning av inkomster av försäljning av aktier	1
Ränteutgifter	2 395
Finansiella placeringar	292
Tekniska genomgångsposter	84
Mervärdesskatteanslag	1 040
Låglönestöd och stöd för sjöarbetsinkomst	104
Sammanlagt	10 209

5.2 De tväradministrativa politikprogrammen

Politikprogrammet för arbete, företagande och arbetsliv

Politikprogrammet för arbete, företagande och arbetsliv genomför de åtgärder som är nödvändiga för att trygga den finansiella basen i ett välfärdssamhälle med anledning av förändringarna i befolkningens åldersstruktur och globaliseringsutvecklingen. Med åtgärderna i programmet eftersträvar man att höja produktiviteten av arbetet och se till att arbetskraftsinsatserna är tillräckliga.

Man försöker på många sätt förhindra att arbetskraftsinsatserna minskar:

— För kraven på trygghet och flexibilitet i arbetslivet utvecklas en modell som å ena sidan utökar medborgarnas sysselsättningstrygghet och å den andra sidan ökar flexibiliteten i arbetslivet och som också förkortar arbetslöshetsperiodernas längd.

— För att höja sysselsättningsgraden för svårsysselsatta personer utvärderas samordningen av socialskyddet och arbetet och görs en kartläggning av hindren för skapande av nya arbetsplatser och anställning av den första arbetstagaren. Möjligheterna att öka deltagandet i arbetslivet för äldre och personer som redan uppnått pensionsåldern undersöks.

— Tillgången till arbetskraft förbättras med hjälp av riktlinjerna för revidering av arbetskraftspolitiken, genom vilka man i ett så tidigt skede som möjligt ingriper i arbetslösheten och förhindrar utslagning och långvarig arbetslöshet. Åtgärder som förlänger arbetskarriären, såsom en förkortning av studietiderna, främjas. Likaså försöker man minska mängden avbrott på grund av av hälsoskäl under arbetskarriären. Även inflyttningen av arbetskraft främjas.

— Lösningar söks på matchningsproblem som äventyrar arbetsmarknadernas funktionsduglighet. Prognostiseringen av arbetskraftsbehovet förbättras och prognostiseringens inverkan på utbildningen effektiviseras.

En av utgångspunkterna för förbättrandet av produktiviteten av arbetet är att identifiera verkningarna av kvaliteten på arbetslivet på innovationsförmågan inom arbetsorganisationerna och därigenom på produktiviteten. De utvecklingsåtgärder som förbättrar kvaliteten på arbetslivet sammanställs till en helhet som har samma målsättning. En del av den programbaserade utvecklingen är satsningarna på ledarskap som stöder företagens innovationsförmåga och på affärskompetensen.

Man bör sörja för förutsättningarna för företagsverksamhet bland annat genom att stödja de olika förvaltningsområdenas åtgärder för att öka viljan att bli företagare och företagens vilja att växa. Företagens administrativa börda minskas. Avsikten är att ett särskilt program med åtgärder för att minska företagens administrativa börda ska utarbetas. I planen för genomförande av politikprogrammet in-

går även åtgärder för utveckling av jord- och skogsbruks- och landsbygdsföretagsamhet.

Politikprogrammet för arbete, företagande och arbetsliv har beaktats vid dimensioneringen av arbets- och näringsministeriets omkostnader och i anslagen för de ministerier som deltar i genomförandet av programmet. Politikprogrammet leds av näringsministern, som i detta uppdrag biträds av en programdirektör som är placerad vid arbets- och näringsministeriet.

Politikprogrammet för hälsofrämjande

Som en del av regeringens strategidokument har man godkänt effektmålen och de viktigaste strategiska prioriteringarna för politikprogrammet för hälsofrämjande.

Målet är att stärka strukturerna för hälsofrämjandet, ändra levnadsvanorna så att de bidrar till att förebygga folksjukdomar, utveckla sådana arbets- och levnadsförhållanden som främjar en sund livsföring, stärka basservicen inom social- och hälsovården och utveckla nya arbetsformer för hälsofrämjandet samt stärka organisationernas verksamhet och roll i samband med hälsofrämjande, i synnerhet i form av stöd för delaktighet och social gemenskap. Ett viktigt mål är även att minska hälsoskillnaderna.

I politikprogrammet betonas följande delområden: förmedling av information om den ekonomiska och samhälleliga nyttan med hälsofrämjande till olika nivåer av beslutsfattandet, fastställande av ansvar och skyldigheter inom hälsofrämjandet vid genomförandet av kommun- och servicestrukturreformen och hälsovårdslagstiftningen, som för närvarande reformeras, produktifiering och spridning av bästa praxis och verksamhetsmodeller samt kompetensförstärkning.

Politikprogrammet strävar för sin del efter att påverka försörjningsförhållandet och sysselsättningsgraden positivt. Genom att påverka orsakerna till de viktigaste folksjukdomarna kan man hålla i styr de betydande kostnader som följer av social- och hälsovården, sjukfrånvaro och tidig pensionering.

År 2009 prioriteras påverkan på kommunernas förtroendevalda ledning och tjänstemannaledning och de viktigaste nämnderna. Tillägnandet av verksamhetsmodellen för förebyggande, tidigt ingripande och hälsofrämjande kräver engagemang av kommunernas högsta ledning och förvaltningsområdenas centrala tjänstemän och därför behövs utbildning, arbetsmöten och material.

Enskilda tväradministrativa åtgärdshelheter är bland annat påverkande av skolelevers matvanor och främjande av införandet av nya skolbespisningsrekommendationer, ökat förebyggande arbete inom arbetshälsovården, förbättrande av hälsovanorna hos yrkesskolelever på andra stadiet, utvidgande av utnyttjandet av miniinterventioner inom rusmedelsvården både inom bashälsovården och arbetshälsovården och utvidgande av användningen av motionsrecept.

Utvecklandet av målgruppskommunikationen och bl.a. programmets interaktiva kampanjsidor fortsätts. Den nya forsknings- och utvecklingsinstitutet för social- och hälsovården, Arbetshälsoinstitu-

tet, Centret för hälsofrämjande och de viktigaste folkhälsoorganisationerna spelar en viktig roll vid det praktiska genomförandet av projekt för hälsofrämjande. Genomförandet av programmet sker i nära samarbete med verkställarna av kommun- och servicestrukturreformen och det nationella utvecklingsprogrammet för social- och hälsovården (KASTE) för uppnående av de gemensamma målen.

Politikprogrammet för hälsofrämjande har beaktats vid dimensioneringen av social- och hälsovårdsministeriets omkostnader och i anslagen för de ministerier och de inrättningar som lyder under SHM som deltar i genomförandet av programmet. Politikprogrammet leds av omsorgsministern, som i detta uppdrag biträds av en programdirektör som är placerad vid social- och hälsovårdsministeriet.

Politikprogrammet för barns, ungas och familjers välfärd

Politikprogrammet för barns, ungas och familjers välfärd genomförs i enlighet med riktlinjerna i regeringsprogrammet, regeringens strategidokument 2007 och barn- och ungdomspolitiska utvecklingsprogrammet 2007—2011. Politikprogrammet består av tre delområden: ett barnvänligt samhälle, välmående barnfamiljer och förebyggande av utslagning. Jämställdheten mellan könen och den kulturella mångfalden är teman som genomsyrar verksamheten och som lyfts fram inom varje delområde.

Programmet ska stärka ett barnvänligt Finland där man stöder barns, ungas och familjers välfärd i vardagen, minskar marginaliseringen, ökar barns och ungas deltagande och hörandet av dem samt informerar om barnens rättigheter.

Resurser inom olika sektorer anvisas till en sund och trygg utveckling av barn och unga samt till familjers välfärd. Man strävar efter att minska behovet av korrigerande specialtjänster genom att i barn- och ungdomsåldern skapa en solid grund för god hälsa och social välfärd; familjernas välfärd är en central framgångsfaktor. Inom politikprogrammet kommer också kunskapsunderlaget för uppföljning av barns och ungas välfärd att utvecklas samt bedömningen av hur besluten påverkar barnen att främjas i enlighet med FN:s konvention om barnets rättigheter. Under år 2009 betonas åtgärder för information om innehållet i konventionen om barnets rättigheter, då den fyller 20 år, med temat att främja barns och ungas deltagande.

Barns och ungdomars välbefinnande uppstår i första hand inom familjen. För att föräldrar skall växa in i rollen som förälder och för att föräldraskapet skall bevaras som en fungerande mänsklig relation krävs stödåtgärder från samhället, av vilka en del riktas till relationen mellan barn och förälder och en del till upprätthållandet av den inbördes relationen mellan föräldrar. Det ska vara möjligt för såväl mammor som pappor att samordna familjens och barnens behov samt kraven från arbetslivet.

Vid förebyggandet av hot om utslagning som avser barns och ungdomars välbefinnande och vid lösningen av problem som uppstått skall en av de genomgående principerna vara att i ett tidigt skede

identifiera problemen och erbjuda stöd. Stöd och ett ingripande i ett tidigt skede minskar väsentligt samhällets totala kostnader i jämförelse med en situation då ett försämrat välbefinnande skall återställas med hjälp av korrigerande åtgärder. Det förutsätter tväradministrativ planering och verkställighet av politiken på alla nivåer inom förvaltningen. Förvaltningens aspekt sammanfaller i politikprogrammet med nära växelverkan och funktionellt partnerskap med medborgarsamhället.

Vid sidan om barnfamiljernas förbättrade ekonomiska ställning är det centrala redskapet för stöd i ett tidigt skede och för ingripande i problemen ett nätverk av välfärdstjänster med tillräckliga resurser och fungerande struktur.

Politikprogrammet för barns, ungas och familjers välfärd har beaktats vid dimensioneringen av undervisningsministeriets omkostnader och i anslagen för de ministerier som deltar i genomförandet av programmet. För samordningen av programmet svarar kultur- och idrottsministern, som i detta uppdrag biträds av en programdirektör som är placerad vid undervisningsministeriet.

5.3 Anslagen enligt förvaltningsområde

Statsrådets kansli (huvudtitel 23)

För statsrådets huvudtitel föreslås anslag på sammanlagt 79,2 miljoner euro. Av anslagen utgör 36 miljoner euro partistöd, varav 18 miljoner euro består av en överföring av anslaget för att stödja informationsverksamhet och kommunikation från kommunikationsministeriets huvudtitel.

Utrikesministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 24)

För förvaltningsområdet föreslås anslag på sammanlagt 1 170 miljoner euro, vilket innebär en ökning på 35 miljoner euro jämfört med budgeten för 2008. Av anslagen under utrikesministeriets huvudtitel utgör andelen för utrikesförvaltningen 19 %, andelen för krishantering 7 %, andelen för närområdessamarbetet 2 %, andelen för internationellt utvecklingssamarbete 64 % och andelen för övriga utgifter 9 %. För utrikesministeriets omkostnader föreslås ett anslag på 202 miljoner euro.

Krishantering

För militär krishantering föreslås anslag på sammanlagt 113,6 miljoner euro, vilket är 6,8 miljoner euro mer än 2008. Ökningen föranleds av utgifterna för krishanteringsoperationen i Afghanistan samt av andra ökningar inom krishanteringsverksamheten. Utrikesministeriets förvaltningsområdes andel av utgifterna för underhållet av de finländska krishanteringsstyrkorna är 58,9 miljoner euro. Inom försvarsministeriets förvaltningsområde föreslås 54,7 miljoner euro för utgifter för krishanteringsverksamhetens materiel och förvaltning.

För den civila krishanteringen föreslås ett anslag på 18,3 miljoner euro. Den personal som är anställd för uppgifter inom militär och civil krishantering motsvarar enligt uppskattning ca 1 150 årsverken år 2009.

Närområdessamarbete

Det föreslås att 18,5 miljoner euro beviljas för närområdessamarbetet. Det primära föremålet för samarbetet är Ryska federationens nordvästra delar. Närområdessamarbetet styrs av det mellan Finland och Ryssland år 1992 ingångna avtalet om närområdessamarbete samt av den strategi som statsrådet fastställt år 2004. Verksamheten riktas i allt högre grad på att främja det ekonomiska samarbetet.

Utvecklingssamarbete

För internationellt utvecklingssamarbete föreslås i budgetpropositionen ett anslag på sammanlagt 916 miljoner euro, som motsvarar ca 0,46 % av BNI. För utrikesministeriets huvudtitel under kapitel 30. Internationellt bistånd föreslås sammanlagt 746 miljoner euro. Det föreslås att utöver anslaget för utvecklingssamarbete för budgetåret i budgetpropositionen beviljas fullmakter att ingå förbindelser till ett värde av 581,3 miljoner euro så att utgifterna för dem infaller efter 2009.

Aktiekapitalet i Fonden för industriellt samarbete Ab (Finnfund) höjs med 15 miljoner euro.

Justitieministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 25)

För justitieministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på 795 miljoner euro, vilket är 46 miljoner euro (6 %) mera än i den ordinarie budgeten för 2008. Om man bortser från valutgifterna, som varierar stort från år till år, är ökningen av anslaget för förvaltningsområdet 36 miljoner euro (5 %) jämfört med år 2008. Av anslagsökningen föranleds 13,6 miljoner euro av överföringen av intressebevakningstjänster i förmyndarverksamheten från kommunerna till de statliga rättshjälpsbyråerna. Anslagsnivån sjunker med 7,3 miljoner euro till följd av nettning av alla inkomster från verkställighet av straff.

Av anslagen är 34 miljoner euro avsedda för ministeriet och de ämbetsverk som verkar i samband med det, 328 miljoner euro för domstolarna, rättshjälpsverksamheten och intressebevakningstjänster inom förmyndarverksamheten, 219 miljoner euro för verkställighet av straff, 93 miljoner euro för utsökningsväsendet, 40 miljoner euro för åklagarväsendet, 43 miljoner euro för mervärdesskatteutgifter, 16 miljoner euro för valutgifter och 21 miljoner euro för övriga utgifter. Den nettobudgeterade verksamheten vid justitieförvaltningens servicecentral och justitieförvaltningens datateknikcentral finansieras med serviceavgifter.

Inom justitieministeriets förvaltningsområde fortsätter det parlamentariska beredningsarbete som syftar till att eventuellt ändra grundlagen, förbättras det proportionella valsystemet vid riksdagsval och ökas genomskinligheten i fråga om val- och partifinaniseringen. Regeringens lagstiftningsplan genomförs. Man bereder om-

bildningen av tingsrättsnätet till 27 landskapskanslier och några biträdande filialkanslier samt överföringen av inskrivningsärenden som gäller fastigheter från tingsrätterna till Lantmäteriverket. Dessa strukturella reformer genomförs 2010.

Rättssäkerhet samt betalningsstörningar och behandling av dem

Ett av målen för rättssäkerheten är att korta behandlingstiderna vid domstolarna, minska de ärenden som varit anhängiga längre än ett år samt att minska de regionala skillnaderna i behandlingstid. Ett annat mål är att den totala behandlingstiden för ärenden ska bli kortare genom en effektiverad uppföljning av behandlingens alla skeden, från förundersökning till domstolsbehandling. För tryggande av domstolarnas verksamhetsförutsättningar föreslås en nivåförhöjning på 2 miljoner euro och ett tillägg av engångsnatur på 1,3 miljoner euro för att minska anhopningen av ärenden. Intressebevakningstjänsterna i förmyndarverksamheten uppskattas förutsätta en arbetsinsats på 480—540 årsverken vid rättshjälpsbyråerna. Målet för utsökningen är att indriva skulderna effektivt och att främja utsökningsgäldenärernas möjligheter att komma ur situationen.

Bekämpning av brottsligheten

Inom kriminalpolitiken framhävs särskilt minskningen av våld riktat mot kvinnor och barn. Genom en effektivering av polisens och åklagarnas samarbete kring förundersökningarna samt åklagarnas och domstolarnas samarbete strävar man efter att förkorta den totala behandlingstiden i synnerhet för krävande brottmål.

Man försöker reducera återfallsbrottsligheten så att av dem som varit en gång i fängelse återvänder högst 32 % inom fem år efter frigivningen år 2011, (35 %, år 2007).

Hälso- och sjukvården, den övriga basvården och verksamheten för fångarna ordnas på ett kostnadseffektivt sätt samt så att förutsättningarna för ett liv utan brottslighet för den som avtjänar ett straff förbättras. Det föreslås att en nivåförhöjning på 1,5 miljoner euro och ett tilläggsanslag på 1,9 miljoner euro för hyresutgifter görs i anslaget för verkställighet av straff.

Inrikesministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 26)

För inrikesministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt 1 169 miljoner euro, vilket är 51 miljoner euro mera än i den ordinarie budgeten för 2008. De största anslagsökningarna gäller polisväsendet, gränsbevakningsväsendet samt mottagandet av flyktingar och asylsökande.

Civil krishantering

För uppgifter inom civil krishantering föreslås ett anslag på 200 000 euro under ministeriets omkostnadsmoment.

Polisväsendet

Antalet polisinrättningar minskar vid ingången av år 2009. Beslut har fattats att antalet polisinrättningar är 24. För personalbehoven inom polisen uppgörs en långsiktig plan som gör det möjligt att stabilisera polisens verksamhet.

För polisväsendets utgifter föreslås anslag på 663 miljoner euro, vilket är 25 miljoner euro mera än i den ordinarie budgeten för 2008. De föreslagna ökningarna på 15 miljoner euro föranleds huvudsakligen av upprätthållandet av nivån på verksamheten och antalet po-

lismän. Dessutom föreslås 1 miljon euro för utgifter som föranleds av kompensation till teleföretagen för lagring av teleidentifieringsuppgifter och 550 000 euro för anskaffning av två bepansrade trupptransportfordon. Den mest betydande helheten när det gäller minskningarna är de interna anslagsöverföringarna inom förvaltningsområdet, sammanlagt 3,7 miljoner euro, för inrättandet av förvaltningsområdets IT-central.

Gränsbevakningsväsendet

Situationen när det gäller gränssäkerheten hålls på en god nivå i synnerhet vid östgränsen. En effektiv funktionsförmåga vid de internationella gränsövergångsställena tryggas. Beredskapen att förebygga och avvärja storolyckor till havs och miljöförstöring utvecklas. När det gäller brottsbekämpningen prioriterar man i synnerhet bekämpning av ordnande av olaglig inresa och människohandel. För kärnfunktionerna och de växande ansvarsområdena lösgörs behövliga resurser genom interna åtgärder. Förvaltnings- och stödåtgärderna förblir lätta. Ett omfattande myndighetssamarbete främjas framför allt i anknytning till gränssäkerhetssystemet som omfattar fyra moment och uppgifterna till havs. Man deltar aktivt i utvecklandet av EU:s integrerade gränssäkerhetssystem och genomförandet av gränsstrategin. Förnyandet av de lätta helikoptrarna och patrullbåtarna har inletts och för dessa används budgetfinansiering till ett belopp av ca 8,7 miljoner euro och stöd från fonden för de yttre gränserna till ett belopp av 3,8 miljoner euro.

Räddningsväsendet och nödcentralsverket

Räddningsväsendet genomför i samarbete med andra ansvarsmyndigheter ett åtgärdsprogram som gäller brandsäkerheten inom boendet och effektiverar rådgivnings- och upplysningsarbetet samt strävar efter att utöka antalet vård- och omsorgsinrättningar som skyddas med automatiska släckningsanläggningar. Målet är att minska antalet olyckor, i synnerhet eldsvådor och dödsfall i samband med bränder. Aktionsberedskapstiden för räddningsverkets första enhets ankomst till en olycksplats vid brådskande uppdrag förbättras och avsikten är att minska antalet falska brandalarm. Räddningsväsendet gör upp en hotbedömning för särskilda situationer som kräver riksomfattande koordinering. Det projekt som påbörjades inom räddningsväsendet 2007 för att trygga räddningspersonalens funktions- och serviceförmåga slutförs.

Som en del av arbetet med att revidera räddningslagen fortsätter den författningsberedning som gäller förebyggande av olyckor och byggande av skyddsrum samt andra ändringsbehov år 2009. Avsikten är att den ändrade räddningslagen ska träda i kraft från och med ingången av 2011.

För räddningsväsendets utgifter föreslås en ökning på 2,0 miljoner euro, varav 0,9 miljoner euro används till en ökning av antalet nybörjarplatser inom räddningsutbildningen och 1,1 miljon euro till att trygga Finlands resurser för internationell räddningsverksamhet.

Nödcentralsverkets mål är att producera säkerhet samt främja hälsa och funktionsförmåga inom sitt eget ansvarsområde genom att i

brådskande fall förmedla omedelbar hjälp. Tiden innan ett nödsamtal tas emot förbättras och omläggningen av datasystemen inleds. Avsikten är att nödcentralerna kan bilda nätverk på ett sådant sätt att de kan stödja varandra vid rusning och i undantagsförhållanden.

Invandring

Regeringens invandrarpolitiska mål är att utveckla en aktiv, övergripande och konsekvent politik som fullt ut beaktar såväl behovet av arbetskraft som invandrarnas varierande utgångspunkter och de internationella förpliktelserna. Öppenheten i myndigheternas verksamhet ökas och förutsägbarheten förbättras. År 2009 införs ett gemensamt elektroniskt system för ärendehantering (UMA) för alla invandrarmyndigheter. Biometriska uppehållstillstånd tas också i bruk. Invandringen av arbetskraft utvecklas och främjas. Integrationens effekter förbättras. De ersättningar som betalas till kommunerna för flyktingar och antalet minderåriga asylsökande har ökat. Av denna anledning föreslås ett tilläggsanslag på 8,2 miljoner euro för mottagande av flyktingar och asylsökande.

Försvarsministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 27)

För försvarsministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på 2 778 miljoner euro, vilket är 360 miljoner euro mera än i den ordinarie budgeten för 2008. Nu föreslagna och tidigare beviljade fullmakter föranleder utgifter på sammanlagt 782,4 miljoner euro år 2009 och ett utgiftsåtagande på 2 209,4 miljoner euro åren efter budgetåret. De största anslagsökningarna går till att främja nätsäkerheten inom den offentliga förvaltningen, försvarsmaterielanskaffningar och försvarsmaktens omkostnader. Med anslagen i budgetpropositionen för 2009 bibehålls verksamheten på 2008 års nivå.

Främjande av nätsäkerheten inom den offentliga förvaltningen

På föredragning från statsrådets kansli tillsatte statsrådet den 13 december 2007 ett projekt som ska främja nätsäkerheten inom förvaltningen. Avsikten med projektet är att planera ett säkert telekommunikationsnät och nättjänster i synnerhet för säkerhetsmyndigheterna men också för förvaltningen i allmänhet. För ändamålet anvisas 197 miljoner euro.

Militärt försvar

Med hjälp av det militära försvarets resurser upprätthålls och utvecklas försvarsmaktens prestationsförmåga för det militära försvaret av Finland, för stödjandet av andra myndigheter och för internationell militär krishantering.

Försvarsmaktens resurser koncentreras på skötseln av uppgifter som är centrala för försvarsmakten, vilket stöds med olika typer av partnerskapsarrangemang. Från och med början av 2009 överförs underhållet av arméns materiel genom ett strategiskt partnerskapsavtal på Millog Oy. Till övriga delar etableras försvarsmaktens förnyade förvaltningsstruktur år 2009.

För försvarsmaktens omkostnader föreslås anslag på 1 517 miljoner euro, vilket är ca 67 miljoner euro mera än i den ordinarie budgeten för 2008. Ökningen beror huvudsakligen på statens tjänstekollektivavtal och arbetsgivarens lönepolitiska utvecklingsåtgärder samt en föregripande justering av kostnadsnivån. Dessutom höjs an-

slagsnivån till följd av förarutbildningen för beväringar enligt nya författningar och de pensionskostnader som föranleds av omorganiseringen av tjänsterna i fråga om underhållet av arméns materiel.

Alla män i den givna åldersklassen utbildas som med tanke på sitt hälsotillstånd är lämpliga för beväringstjänst, sammanlagt 6 500 000 tjänstgöringsdygn. Reservister utbildas vid reservövningar under 125 000 tjänstgöringsdygn.

För anskaffning av försvarsmateriel föreslås anslag på 713,9 miljoner euro, vilket är 90,2 miljoner euro mera än i den ordinarie budgeten för 2008. Ökningen utgörs huvudsakligen av ändringar av realiseringstidpunkten för utgifterna för tidigare beviljade beställningsfullmakter, en föregripande justering av kostnadsnivån och betalningsandelen för 2009 för beställningsfullmakten Effektivering av kapaciteten för huvudstadsregionens luftförsvar.

Militär krishantering

För försvarsministeriets förvaltningsområde för utgifter för den militära krishanteringens materiel och förvaltning föreslås anslag på 54,7 miljoner euro, vilket är 6,5 miljoner euro mera än i den ordinarie budgeten för 2008. Under utrikesministeriets förvaltningsområde återfinns anslaget för utgifterna för underhållet av de finländska krishanteringsstyrkorna på 58,9 miljoner euro. Anslagen för den militära krishanteringen har dimensionerats enligt styrkan för och uppgifterna inom de finska krishanteringsgrupperna med beaktande av de krishanteringsoperationer som Finland sannolikt kommer att delta i år 2009.

Finansministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 28)

För finansministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt 7 323 miljoner euro, vilket innebär en ökning på 453 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2008.

Statens pensionsutgifter

Av utgifterna inom förvaltningsområdet är ca hälften pensioner och ersättningar. För de pensioner och ersättningar som staten betalar föreslås 3 746 miljoner euro, vilket innebär en ökning på 258 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2008.

Avgifter till EU

För Finlands finansiella bidrag till Europeiska unionen föreslås 1 771 miljoner euro, vilket innebär en ökning på 170 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2008. Budgetförslaget vad gäller EU-avgifterna är uppgjort med antagandet att det nya beslutet om egna medel (2007/436/EG) träder retroaktivt i kraft från och med ingången av 2009, varav följer att avgifterna stiger med 100 miljoner euro för 2007—2008 och med 50 miljoner euro för 2009. Utöver det nya beslutet gällande egna medel inverkar även den höga nivå på lättnaden i betalningsvillkoren som beviljas Förenade Konungariket höjande på Finlands finansiella bidrag.

Inkomstöverföringar till Åland

De inkomstöverföringar som ska betalas till landskapet Åland beräknas uppgå till sammanlagt 241 miljoner euro. Anslagen ökar med 4 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2008. Avräkningsbeloppet till Åland ökar med 2 miljoner euro i motsvarighet till ökningen av statens inkomster. Återbäringen av intäkterna

från lotteriskatten till landskapet Åland blir enligt uppskattning 2 miljoner euro större än år 2008. Uppskattningen grundar sig på det antagandet att spelverksamhetens popularitet fortsätter att öka.

Anslag för utvecklande av förvaltningen

För beredning av ändringar av datasystem och andra behövliga ändringar till följd av regionalförvaltningsreformen föreslås för stödåtgärder inom regional- och lokalförvaltningen en anslagsökning på 0,55 miljoner euro som intern överföring. För omkostnader för statens IT-servicecentral som inleder verksamheten från och med ingången av 2009 föreslås ett anslag på 6 miljoner euro, varav 5 miljoner euro genomförs genom resursöverföringar från förvaltningsområden.

Kommunerna

Av anslaget under huvudtiteln utgör andelen för understöd till kommuner 4,5 procent. För kommunernas allmänna stadsandel föreslås ett belopp på 160 miljoner euro, i vilket ingår en justering av kostnadsnivån på 3,9 procent.

För sammanslagningsunderstöd till kommuner, för kommunindelning och för understöd för kommunsamarbete föreslås 142 miljoner euro, vilket innebär en ökning på 98 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2008. Genom anslaget har man berett sig på 32 kommunsammanslagningar år 2009. För understöd enligt prövning till kommunerna föreslås anslag på 15 miljoner euro, vilket är 5 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2008.

Stöd för sysselsättningen och näringslivet

För det låglönestöd som på vissa villkor beviljas arbetsgivare föreslås ett anslag på 100 miljoner euro. För energiskattestöd föreslås 165 miljoner euro, vilket är 76 miljoner euro mera än i den ordinarie budgeten för 2008. Den försämrade lönsamheten inom jordbruket som orsakats av de höjda priserna på insatsvaror lindras genom att man gör elaccisen för gårdsbruk enhetlig med elaccisen för industrin. Dessutom höjs återbäringen av accis på brännolja som används inom jordbruket. Tillsammans minskar dessa åtgärder gårdsbrukens kostnader med ca 10 miljoner euro på årsnivå. Anslaget för energiskattestöd stiger till följd av återbäringar av skattefri användning som beror på den ändring av systemet med accisfrihet inom energibeskattningen som trädde i kraft vid ingången av 2008. Ändringen inverkar inte på nettobeloppet eftersom energiskatteintäkten är större än återbäringarnas belopp.

Undervisningsministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 29)

För undervisningsministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt 7 498 miljoner euro, vilket innebär en ökning på 508 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2008.

Största delen av anslagen under undervisningsministeriets huvudtitel består av anslag för universitetens verksamhet och stödjande av vetenskap samt statsandelar och statsunderstöd för yrkeshögskoleundervisning, allmänbildande utbildning, yrkesutbildning, yrkesinriktad tilläggsutbildning och fritt bildningsarbete, biblioteksväsendet och kultur, konst, idrottsverksamhet samt ungdomsarbete. Ut-

gifterna för undervisnings- och kulturverksamheten finansieras huvudsakligen av staten och kommunerna. Av utgifterna för vetenskap samt kultur, konst, idrottsverksamhet och ungdomsarbete finansieras 45 % med tippnings- och penninglotterivinstmedel.

Finansieringen av universiteten och av vetenskap

Staten svarar nästan helt för universitetens och vetenskapsverksamhetens omkostnader och anslag. Andra finansiärer, såsom företag och sammanslutningar, svarar för en andel på ca 15 procent av den totala finansieringen. Av universitetens omkostnader täcks ca 12 procent med inkomsterna av den avgiftsbelagda servicen. Grundfinansieringen av universitetens omkostnader bestäms utifrån målet för antalet examina och avlagda examina. Universitetsväsendets omkostnadsanslag ökar med sammanlagt 65 miljoner euro, varav en ökning på 20 miljoner euro för tryggande av universitetens verksamhetsförutsättningar och 13,9 miljoner euro för Aalto-universitetets omkostnader. För Aalto-universitetets grundkapital investeras 200 miljoner euro. Dessutom anvisas 50 miljoner euro för tryggande av likviditeten och driftskapitalet för andra universitet som blir offentligrättsliga inrättningar från ingången av 2010. Till bevillningsfullmakten för Finlands Akademis forskningsanslag föreslås en ökning på 12,9 miljoner euro.

Studiestöd

Beaktandet av makens inkomster slopas vid beviljandet av bostadstillägg.

Statsandelar för undervisning och kultur

Statsfinansieringen av utbildningstjänster som ordnas av kommunerna och andra huvudmän samt statsfinansieringen av kulturverksamheten fastställs huvudsakligen enligt ett kalkylmässigt statsandelssystem utifrån priserna per enhet och prestationsvolym. För statsandelar och statsunderstöd för driftskostnaderna för undervisnings- och kulturverksamheten föreslås 3 797 miljoner euro, vilket innebär en ökning på 166 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2008.

Den kalkylerade inbesparingen på grund av de mindre åldersklasserna inom undervisningsväsendet beräknas uppgå till ca 22 miljoner euro. Det föreslås att denna inbesparing anvisas för att utveckla undervisningens kvalitet, bl.a. genom minskande av undervisningsgruppernas storlek.

I syfte att stödja lösningarna på matchningsproblem mellan den befintliga arbetskraften och behovet av arbetskraft föreslås att den grundläggande yrkesutbildningen ökas med i genomsnitt 3 000 studerande och den yrkesinriktade tilläggsutbildningen med ca 400 studerande. Antalet studerande inom yrkesutbildningen ökar även p.g.a. att de statliga specialyrkesläroanstalterna överförs till att utgöra en del av de privata anordnarna av specialundervisning från ingången av 2009. I samband med överföringsprocessen kan det sammanlagda antalet inom den yrkesinriktade grundutbildningen utökas med 1 195 studerande inom gränserna för den förra ramen. Tilläggsfinansiering anvisas också till utbildning som förbereder för grundläggande utbildning och till behörighetsutbildning för lärare

med invandrarbakgrund samt till förebyggande av utslagning bland unga och främjande av ungas sysselsättning. För statsandelar för anläggningsprojekt föreslås 56 miljoner euro för skolprojekt och 5 miljoner euro för biblioteksprojekt.

Användningen av tippningsvinstmedel

I enlighet med lotterilagen används avkastningen av penninglotterier samt tippnings- och vadhållningsspel för att främja idrott och fysisk fostran, vetenskap, konst och ungdomsarbete. Vinstmedlen från tippning utgör en viktig finansieringskälla inom vetenskapens, konstens, idrottens och ungdomsarbetets område. I enlighet med lotterilagen tas i statsbudgeten varje år in ett anslag som uppskattas motsvara vinsten under räkenskapsperioden i fråga för den penningspelsammanslutning som ordnar ovan nämnda spel samt de amorteringar och räntor som inflyter på lån som beviljats av vinstmedlen.

Tippningsvinstmedel beräknas inflyta till ett belopp av 431 miljoner euro. Av utgifterna för vetenskap finansieras 25 % med avkastningen från tippning och penninglotterier. Av det totala beloppet av den statliga finansieringen av konst, kultur-, musei- och biblioteksverksamhet, idrottsverksamhet och ungdomsarbete (inkl. statsandelarna till kulturen) beviljas 55 % av tippningsvinstmedel. I enlighet med den lag som gäller fördelning av tippningsvinstmedel föreslås att ca 13 miljoner euro av konstens andel används till statsandelar för bibliotek, vilket utgör 11 % av statsandelarna för bibliotek. I enlighet med den lag som gäller fördelning av tippningsvinstmedel föreslås att av avkastningen av vinstmedel används 25 % till att främja idrott och fysisk fostran, 9 % till att främja ungdomsarbete, 17,5 % till att främja vetenskap och 38,5 % till att främja konst. Även den 10 % av tippningsvinstmedlen som enligt lagen kan fördelas fritt föreslås användas för ovan nämnda syften i det förhållande som anges i lagen.

Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 30)

För jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt 2 836 miljoner euro, vilket innebär en ökning på 23 miljoner euro jämfört med budgeten för 2008.

Tablå 12. Utgifterna inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde enligt politiksektor, mn euro

	2009 budgetprop.	Förändring 2008/2009
Förvaltning och övrigt	110,8	7,7
Utveckling av landsbygden	116,7	-4,8
Jordbruk	2 235,2	5,3
Livsmedelssäkerhet och livsmedelskvalitet	46,6	2,2
Fiskeri-, vilt- och renhushållning	59,7	-0,3
Vattenhushållning	29,0	-0,6

Tablå 12. Utgifterna inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde enligt politiksektor, mn euro

Skogsbruk	172,8	8,8
Infrastruktur för fastigheter och geografisk information	65,4	5,2
Sammanlagt	2 836,5	23,5

De viktigaste anslagsökningarna föranleds bl.a. av statens tjänste- och arbetskollektivavtal, det ökade räntestödet för räntestödslån, en överföring till Gårdsbrukets utvecklingsfond, särskilda åtgärder för sockerproduktion, utvecklingen av datasystem, Landsbygdsverkets omkostnader och av ändring av systemet med köpta tjänster när det gäller veterinärmedicinsk övervakning. Ökningar föranleds också av statsbidrag till skogscentraler och av stöd för tryggande av virkesproduktionen. Den viktigaste anslagsminskningen föranleds av att en ny programperiod inleds i den EU-delfinansierade projektverksamheten.

Enligt budgetpropositionen för 2009 uppgår inkomsterna från EU till 893,6 miljoner euro, vilket är 75,1 miljoner euro mindre jämfört med den ordinarie budgeten för 2008. Minskningen föranleds av 2008 års exceptionellt höga nivå, som innehåller förskotten för programperioden 2007—2013.

Förvaltning och övrigt

Förändringen i utgifterna för politiksektorn föranleds främst av regionaliseringen av Landsbygdsverket och av dess datasystem. Arbetskrafts- och näringscentralerna, vilkas verksamhetsanslag har budgeterats inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde, sköter uppgifter på regional nivå för att verkställa EU:s gemensamma jordbrukspolitik, landsbygds- och strukturpolitik och fiskeripolitik, och svarar bl.a. för att tillsynen över stöden, vilken utgör en förutsättning för beviljandet av stöd, utövas i överensstämmelse med författningarna. De regionala miljöcentralerna, vilkas verksamhetsanslag har budgeterats inom miljöministeriets förvaltningsområde, sköter jord- och skogsbruksministeriets uppgifter på regional nivå i fråga om användning och vård av vattentillgångar. Länsveterinärerna, vilkas verksamhetsanslag har budgeterats inom finansministeriets förvaltningsområde, sköter på regional nivå uppgifter i anslutning till livsmedelssäkerhet, djurens hälsa och välmåga samt medicinering. Skogscentralerna sköter på regional nivå uppgifter i anslutning till främjandet av och tillsynen över skogsbruket.

Utveckling av andsbygden

Regeringen har som mål att landsbygdens livskraft ska upprätthållas på ett hållbart sätt. För programperioden 2007—2013 har en nationell strategi för utveckling av landsbygden utarbetats. Strategin genomförs inom ramen för programmet för utveckling av landsbygden i fasta Finland med medel för politiksektorerna för jordbruk och utvecklande av landsbygden. Åtgärder som finansieras från politiksektorn för utvecklande av landsbygden har betydelse för att basnäringarna på landsbygden bevaras och blir mångsidigare, annan före-

tagsverksamhet utvecklas och lokal frivillig verksamhet stärks. En balanserad utveckling på den glest bebyggda och den egentliga landsbygden i förhållande till utvecklingen i hela landet stöds med finansiella prioriteringar inom programmet. Bevillningsfullmakten för projekt inom program kvarstår på samma nivå som föregående år (133 miljoner euro), men p.g.a. att betalningar föranledda av förbindelser som ingåtts under programperioden 2000—2006 upphör minskar anslagsbehovet med ca 4 miljoner euro.

Landsbygdens framtid påverkas också med nationella medel genom landsbygdsrådgivning och riksomfattande forsknings- och utvecklingsprojekt. År 2009 överlämnas en landsbygdspolitisk redogörelse till riksdagen och det femte landsbygdspolitiska helhetsprogrammet samt statsrådets särskilda landsbygdspolitiska program verkställs.

Jordbruk

Målet är att jordbruksproduktionen ska fortsätta i hela Finland, att råvaror av hög kvalitet produceras för den inhemska livsmedelskedjan och att den finska matens status höjs, att lönsamheten inom jordbruket tryggas samt att den näringsbelastning som jordbruksproduktionen förorsakar minskar. Också en ökad jordbruksbaserad produktion av bioenergi eftersträvas. Dessa mål eftersträvas med hjälp av EU:s gemensamma jordbrukspolitik, nationell stödpolitik, forskning och rådgivning. Med hjälp av medel från programmet för utveckling av landsbygden i fasta Finland främjas förbättrandet av miljöns tillstånd och en hållbar användning av de förnybara naturtillgångarna samt även utvecklandet av bioenergiproduktionen.

Totalbeloppet av de jordbrukarstöd som betalas ut bibehålls på ungefär samma nivå som 2008. I budgetpropositionen har inte beaktats effekterna av reformen (den s.k. hälsokontrollen) av systemet med direktstöd från EU (EU:s inkomststöd). Kommissionen har tillställts Finlands förslag till ändring av systemet för nordligt stöd. Målet är att det förnyade systemet ska kunna börja tillämpas vid ingången av 2009. Behovet av EU-marknadsstöd minskar med 15 miljoner euro (30 %) som en följd av högre marknadspriser.

Räntestödslån i fråga om jordbruket beviljas till ett belopp av högst 300 miljoner euro. År 2009 fortsätter också genomförandet av programmet för främjande av finländsk mat i enlighet med regeringsprogrammet.

Livsmedelssäkerhet och livsmedelskvalitet

Målet för verksamheten är skyddande av människors, djurs och växters hälsa samt miljön, minska riskerna för konsumenterna och förbättra djurens välbefinnande. Inom hanteringen av säkerhetsrisker ligger tyngdpunkten på att bekämpa sjukdomar som sprids mellan djur och människor och på att utveckla krishanteringen.

Fiskeri-, vilt- och renhushållning

Målet är att fisk- och viltbestånden ska utnyttjas på ett hållbart och allsidigt sätt. Till riksdagen har överlämnats en proposition med förslag till viltskadelag och med anledning av den har i budgeten som tillägg beaktats ett anslag på 0,45 miljoner euro för ersättning av ex-

ceptionellt stora skador som stora rovdjur förorsakar renhushållningen.

Vattenhushållning

Syftet är att förbättra beredskapen inför extrema väderleksfenomen och vattenförhållanden samt specialsituationer när det gäller vattentjänster. Genomförandet av EU:s översvämningsdirektiv fortsätter. Stödet för vatten- och avloppstjänster riktas fortfarande till utbyggnad av avloppsnäten i glesbygden.

Skogsbruk

Målet är att öka avverkningen av inhemsk skog och användning av trä som energikälla, förbättra skogarnas tillstånd i virkesproduktionshänseende, trygga skogarnas mångfald samt bibehålla skogsbrukets lönsamhet på en hög nivå.

Dessa mål eftersträvas genom att Finlands nationella skogsprogram (KMO 2015), som godkändes av statsrådet i mars 2008, och den handlingsplan för mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO) som hänför sig till skogsprogrammet verkställs i enlighet med regeringsprogrammet. Det centrala målet för det nationella skogsprogrammet är att permanent höja den årliga avverkningsvolymen med 10—15 miljoner kubikmeter, vilket tryggar industrins virkesförsörjning utan att virkesproduktionens uthållighet äventyras. I syfte att öka avverkningarna i betydlig omfattning effektiviseras såsom nödvändiga åtgärder inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde rådgivningen till skogsägarna och insamlingen och användningen av information om skogstillgångarna utvecklas och ses över. Finansieringen för ändamålet ökas med 2 miljoner euro år 2009.

I syfte att förbättra virkestillgången, främja en god skogsskötsel samt öka storleken på skogsbruksenheterna genomförs en partiell och temporär skattefrihet för försäljningsintäkter av virke, en temporär skattefrihet för försäljningsintäkter av virke i samband med första gallring samt förnyande av skogsavdraget. De skattelättnader som riktas till dem som säljer virke åren 2008—2011 främjar och snabbar upp industrins tillgång till inhemskt virke och medför möjligheter och flexibilitet när det gäller strukturella anpassningar för branschen.

Syftet med lagen om finansiering av ett hållbart skogsbruk som träder i kraft vid ingången av 2009 är att öka antalet prestationer som avser skogsvårdsarbeten och grundliga förbättringar samt att förbättra transportförhållandena för förbättring av skogarnas tillstånd i virkesproduktionshänseende och främjande av tillväxten i skogarna. För ändamålet har reserverats 65,8 miljoner euro i budgetpropositionen. Beredskap finns att understöda skogscentralerna och Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio med 47,5 miljoner euro.

Infrastruktur för fastigheter och geografisk information

Nödvändiga lagstiftningsmässiga ändringar bereds och utvecklandet av datasystemen slutförs i syfte att överföra registreringsuppgifter från justitieministeriets förvaltningsområde till lantmäteriverket i början av 2010. Utvecklandet av samanvändningen av geografisk information och av den nationella infrastrukturen för geografisk

information fortgår i enlighet med INSPIRE-direktivet (2007/2/EG).

Kommunikationsministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 31)

För kommunikationsministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt 2 109 miljoner euro, vilket närmast p.g.a. anslagsökningarna av engångskaraktär för 2008 är 22 miljoner euro mindre jämfört med den ordinarie budgeten för 2008. Av anslaget föreslås 1 488 miljoner euro till trafiknäten, 24 miljoner euro till trafiksäkerheten och trafikövervakningen, 201 miljoner euro till stödet för trafiken och köp av tjänster för trafiken samt 9 miljoner euro till kommunikationstjänsterna och kommunikationsnäten samt stöd till kommunikationen och 41 miljoner euro till forskning. Av den finansiering, 165 miljoner euro, som anvisats närmast för att trygga virkesförsörjningen 2008—2012 ingår 30 miljoner euro i budgetpropositionen för 2009. För förvaltningen och för gemensamma utgifter inom förvaltningsområdet föreslås användas 346 miljoner euro, som inkluderar förvaltningsområdets mervärdesskatt.

Inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten och övriga inkomster vid förvaltningsområdets ämbetsverk och inrättningar beräknas uppgå till ca 185 miljoner euro. Det totala beloppet av influtna avgifter av skattenatur beräknas uppgå till ca 107 miljoner euro. Enligt beräkningarna uppgår det totala beloppet av den finansiering som kan disponeras till 2 293 miljoner euro. Fullmaktsbeslut om icke slutförda och nya farledsprojekt föranleder utgiftsåtaganden på 1 629 miljoner euro åren efter budgetåret.

Kommunikationspolitik

Kommunikationsverket sköter administrativa uppgifter. Verkets omkostnader på 34,0 miljoner euro finansieras i huvudsak med inkomsterna av de avgifter kommunikationsverket tar ut. Anslagsfinansieringens andel är 6,8 miljoner euro. Verksamhetsområdet får direkt stöd för understöjdande av tidningspressen till ett belopp av 0,5 miljoner euro. För de televisions- och radiotjänster från Finland som ingår i Rundradion Ab:s allmännyttiga uppdrag och som tillhandahålls utomlands anvisas 2,0 miljoner euro. Rundradion Ab:s verksamhet finansieras med ca 420 miljoner euro genom de televisionsavgifter som betalas till televisions- och radiofonden.

Trafikpolitik

Trafikpolitiken grundar sig på den trafikpolitiska redogörelsen som regeringen överlämnade till riksdagen. Av redogörelsen framgår linjerna för trafikpolitiken och utvecklings- och finansieringsprogrammet för transportnätet till år 2020.

I fråga om trafiktjänsterna verkställs trafikpolitiken med utnyttjande av de medel som lagstiftningen och styrningen ger samt genom att man upphandlar trafiktjänster i syfte att skapa ett tryggt och miljövänligt trafiktjänstsystem. Genom inköp av och stöd för tåg-, sjö-, flyg- och busstrafiktjänster tryggas behovet av basservice i fråga om samfärdsel i hela landet och främjas bevarandet av trafiktjänster.

Trafikpolitiken genomförs av kommunikationsministeriet, av säkerhets- och tillsynsverk, Fordonsförvaltningscentralen, Järnvägsverket och Luftfartsförvaltningen samt av trafikledsverken Vägverket, Banförvaltningscentralen och Sjöfartsverket. Trafikpolitiken verkställs också genom att andra än statsägda trafiknät stöds och genom att trafiktjänster upphandlas och stöds.

Kommunikationsministeriets utgifter beräknas uppgå till 20,1 miljoner euro.

Inom Vägförvaltningens basväghållning prioriteras vägnätets dagliga framkomlighet, omsorgen om vägnätets skick och trafiksäkerheten. För basväghållningen anvisas 510,6 miljoner euro och för investeringar för utveckling av vägnätet föreslås 246,4 miljoner euro. Av finansiering för basväghållningen används 4,9 miljoner euro för att sköta akuta säkerhetsproblem inom vägnätet förorsakade av trafiken över östgränsen. Nya projekt som inleds år 2009 är förbättring av vägen Lusi—S:t Michel och, genom tidigarelagd kommunal finansiering, skede 1 av förbättringen av Ring III samt genom tidigarelagd finansiering byggande av en ny vägförbindelse till sköldvik.

Banförvaltningscentralen koncentrerar sig inom basbanhållningen på att hålla hela bannätet i trafikerbart skick. Inom basbanhållningen prioriteras säkerhet, precision samt de delar av bannätet som är de mest trafikerade inom tågtrafiken. Utgifterna för basbanhållningen beräknas uppgå till 355,8 miljoner euro. På grund av banavgifter och andra inkomster är behovet av budgetfinansierat nettoanslag för basbanhållningen 303,1 miljoner euro. För projekt för utvecklande av bannätet föreslås ett anslag på 163 miljoner euro. Nya projekt som inleds är genomförandet av Ringbanan och genom tidigarelagd kommunal finansiering elektrifieringen av banavsnittet Seinäjoki—Vasa.

Det totala anslaget för Sjöfartsverket är 119,4 miljoner euro varav 4,4 miljoner euro utgörs av en ökning. Sjöfartsverkets omkostnader beräknas till 35 miljoner euro och utgifterna för farledshållningen till 62 miljoner euro. Inkomsterna av farledsavgifterna beräknas uppgå till 75,4 miljoner euro. I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till ändring av lagen om farledsavgift (1122/2005) så att avgifterna sänks med 1,6 %. Farledsnätverket utvecklas genom att projektet för fördjupning av infartsleden till Jakobstads havsfarled inleds.

Fordonsförvaltningscentralens utgifter beräknas uppgå till 84,5 miljoner euro, varav 72,4 miljoner euro finansieras med inkomsterna av avgifter och uppgifterna i anslutning till fordonsbeskattning med ett anslag på 12,1 miljoner euro. Järnvägsverkets utgifter beräknas uppgå till 4,5 miljoner euro, varav 4,3 miljoner euro finansieras med anslag. Luftfartsförvaltningens utgifter beräknas uppgå till 11,8 miljoner euro, varav 4,2 miljoner euro finansieras med inkomsterna av avgifter och 7,6 miljoner euro med anslag.

För privata vägar föreslås ett statsunderstöd på 23 miljoner euro. För stöd till andra flygfält med linjeflyg än sådana som Luftfartsverket ansvarar för föreslås 3 miljoner euro.

För stödet till trafiken och köp av tjänster för trafiken föreslås sammanlagt 200,5 miljoner euro, varav 100,2 miljoner euro anvisas för att främja sjöfarten och annan sjötrafik. I syfte att förbättra konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport utsträcks återbäringen av källskatt för begränsat skattskyldiga och av arbetsgivares socialskyddsavgift till att även gälla passagerarfartyg i utrikes sjöfart. Dessutom utvidgas stödet till att gälla den sammanlagda trafiken. Utvidgningen av stödet innebär en ökning på 0,55 miljoner euro år 2009. Dessa åtgärder utgör en del av de åtgärder som ska utföras i syfte att förbättra den finländska handelsflottans konkurrenskraft. Hit hör även reformen av tonnageskattelagen samt en utvidgning av ersättandet av kostnader vid byte av besättning. Dessutom föreslås 60,2 miljoner euro för köp och utvecklande av tjänster inom kollektivtrafiken, 31,4 miljoner euro för köp av tågtrafikens fjärrtrafiktjänster samt 7,9 miljoner euro för köp och utvecklande av tjänster inom förbindelsefartygstrafiken i skärgården.

Forskning

Meteorologiska institutets utgifter beräknas till 55,8 miljoner euro, varav 15,1 miljoner euro finansieras med inkomster och 40,7 miljoner euro med anslag.

Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 32)

För arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på 2 322 miljoner euro, vilket innebär en minskning på 112 miljoner euro i förhållande till den ordinarie budgeten för 2008, vilket huvudsakligen beror på en reform av strukturfondssystemet och anslagsöverföringar.

Innovationspolitik

Genom innovationspolitiken främjas näringslivets konkurrenskraft och förnyelse. För att förbättra konkurrenskraften och produktiviteten förutsätts förutom teknologiska innovationer utveckling av nya affärsmodeller och servicekoncept samt utveckling av arbetsorganisationers innovationer och sociala innovationer. Viktiga prioriteringsområden är dessutom att stärka förutsättningarna för tillväxtföretagsamhet och företags internationalisering. Målet är att Finland ska erbjuda företagen en internationellt högklassig verksamhetsmiljö som lockar också utländska företag att göra FoU-investeringar här.

Av utgifterna inom förvaltningsområdet går 736 miljoner euro till innovationspolitiken. Finansieringen för utvecklingscentralen för teknologi och innovationer (Tekes) uppgår till sammanlagt ca 529 miljoner euro vilket utgör en ökning på sammanlagt 36 miljoner euro jämfört med år 2008. Vid dimensioneringen av fullmakterna och anslagen för Tekes har som tillägg beaktats 8,3 miljoner euro för överföringen av finansiering för arbetslivsprogrammen (Tykes) till Tekes och som avdrag sammanlagt 11 miljoner euro i överföring till olika moment för att användas till små och medelstora företags

beredningsprojekt inom innovationsverksamhet, finansiering av uppfinningsverksamhet och utvärdering av innovationsverksamhet av engångskaraktär. För statens tekniska forskningscentral (VTT) föreslås anslag på drygt 85 miljoner euro, vilket innebär en ökning på nästan 5 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2008.

Sysselsättnings- och företagsamhetspolitik

Den primära tyngdpunkten i sysselsättnings- och företagsamhetspolitiken är att svara på matchningsproblemen på arbetsmarknaden, eftersom problemen med tillgång på arbetskraft börjar bli ett hinder för företagens tillväxt. Centralt inom politikområdet är också att kunna utöka ny företagsamhet och förbättra företagens betingelser i omvärlden. Anslagen föreslås uppgå till 844 miljoner euro. Sysselsättnings- och företagspolitiken bedrivs även delvis med hjälp av anslagen under kapitlet Regionutveckling och strukturfondspolitik. Med medel under social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel finansieras även vissa arbetskraftspolitiska åtgärder samt studiesociala förmåner för dem som deltar i arbetskraftsutbildning.

I enlighet med regeringsprogrammet förnyas arbetskraftspolitiken med målet att underlätta matchningen av utbud och efterfrågan på arbetskraft, att främja uppkomsten av nya arbetsplatser och företag samt att minska arbetslösheten och förebygga utslagning. Sysselsättningsanslag anvisas yrkesinriktad arbetskraftsutbildning som genomförs tillsammans med företag och lönesubventionerad sysselsättning vid företag. Den yrkesinriktade arbetskraftsutbildningen och arbete med stöd av lönesubvention samt andra arbetskraftspolitiska åtgärder effektiviseras väsentligt och målet ska klart och tydligt vara att den som deltagit i åtgärderna blir sysselsatt. I medeltal 23 400 personer omfattas av arbetskraftsutbildning, och i medeltal 35 600 personer sysselsätts genom sysselsättningsanslagen. Anslagen minskar från 554 miljoner euro i budgeten för år 2008 till 477 miljoner euro i budgeten för 2009, vilket är en följd av sjunkande arbetslöshet samt anslagsöverföringar till undervisningsministeriets förvaltningsområde för sådana behov som aktivt främjar sysselsättning. Bevillningsfullmakten för investeringar i sysselsättningsfrämjande syfte minskar till 13 miljoner euro från drygt 18 miljoner euro i budgeten för 2008.

Med hjälp av företagspolitiken stärks förutsättningarna för företagsamhet och förbättras företagens omvärld. I synnerhet stärks teknologibasen, affärskompetensen och produktiviteten vid små och medelstora företag samt förbättras förutsättningarna för tillväxt och internationalisering. Genom företagspolitiken utvecklas ny företagsverksamhet samtidigt som man svarar på de regionala utmaningarna till följd av omstrukturering. För att främja företagande bland kvinnor uppmuntras kvinnliga företagare att utöka företagsverksamheten samt stöds företagsamhet bland unga kvinnor och invandrarkvinnor. Dessutom görs branschstrukturen för företag grundade av kvinnor mångsidigare.

Som Finnvera Abp:s fullmakter för räntestödslån föreslås 243 miljoner euro, varav utgifter på 9,5 miljoner euro beräknas uppkomma. I ersättningar för kreditförluster till bolaget betalas enligt uppskattning 19,6 miljoner euro. Det föreslås att bevillningsfullmakten för stödjande av företagens investerings- och utvecklingsprojekt ska uppgå till 44 miljoner euro, varav 12 miljoner euro reserveras för att användas till understöd för lindrande av sådana störningar som omstruktureringen av ekonomin förorsakar sysselsättningen och produktionsverksamheten.

Övriga politiksektorer

För politiksektorn företagens omvärld, marknadsreglering och arbetslivet föreslås ett anslag på 25,2 miljoner euro. Inom denna sektor verkställer regeringen statsrådets konsumentpolitiska program för 2008—2011. Genom programmet strävar man bl.a. efter att främja en hållbar konsumtion, stärka de svagaste konsumenternas ställning samt förnya konsumentförvaltningen.

Det föreslås att anslagen för regionutveckling och strukturfondspolitik ska uppgå till sammanlagt ca 512 miljoner euro, varav ca 32 miljoner euro utgörs av landskapsutvecklingspengar, ca 48 miljoner euro av Kajanalands utvecklingspengar och ca 433 miljoner euro av anslag för genomförande av Europeiska strukturfondsprogram. Anslagen minskar med ca 83 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2008.

Det föreslås att anslagen för verkställigheten av energipolitiken ska uppgå till drygt 63 miljoner euro, vilket innebär en ökning med 17,9 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2008. Europeiska unionen har förbundit sig att före år 2020 ensidigt minska sina växthusgaser med 20 % från 1990 års nivå och att före år 2020 öka andelen förnybar energi till 20 % inom hela unionen. Regeringen bereder i enlighet med regeringsprogrammet sin klimat- och energipolitiska strategi så att dessa mål kan nås för Finlands del. I strategin fastställs åtgärder med hjälp av vilka samtidigt energisparandet kan tryggas, energieffektiviteten och tillgången på energi förbättras, energisjälvförsörjningen förbättras och utsläppen minskas.

Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 33)

För social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde föreslås ett anslag på 14,8 miljarder euro, vilket innebär en ökning på 697 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2008.

De strategiska målen för social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde är att främja hälsan och funktionsförmågan, öka arbetslivets dragningskraft, minska fattigdom och utslagning och säkerställa välfungerande tjänster och ett skäligt utkomstskydd. I regeringsprogrammet prioriteras dessutom familjernas välfärd och jämställdhet mellan könen.

Vid sidan av staten deltar kommunerna, arbetsgivarna och de försäkrade i finansieringen av socialutgifterna. Statens andel av kostnaderna varierar från system till system. Med avgifter och premier

som arbetsgivarna och de försäkrade betalar finansieras i första hand de inkomstrelaterade förmånerna. När det gäller utkomstskyddssystemen svarar staten för grundskyddet i sin helhet, dock med undantag av folkpensionerna, utkomststödet och arbetsmarknadsstödet. Dessutom garanterar staten finansieringen av folkpensionsförsäkrings- och företagarpensionssystemen. Kommunerna svarar för att social- och hälsovårdstjänster ordnas samt för utkomstskyddet, och staten deltar i finansieringen av dessa. Andelen under social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel är nästan en fjärdedel av socialutgifterna.

Barnfamiljer

Det föreslås att barnbidraget höjs med 10 euro per kalendermånad från och med det tredje barnet fr.o.m. den 1 januari 2009. Barnbidraget stiger för det tredje barnet till 141 euro, för det fjärde barnet till 161,50 euro och för det femte barnet och därpå följande barn till 182 euro i månaden. Förslagets kostnadseffekt uppgår till 17,0 miljoner euro om året.

Det föreslås att vårdpenningen enligt stödet för hemvård av barn höjs med 20 euro i månaden och enligt stödet för privat vård av barn med 22,67 euro i månaden. Efter höjningen är vårdpenningen för barn under 3 år 314,28 euro och stödet för privat vård 160,00 euro i månaden. Statsandelen för driftskostnaderna inom den kommunala social- och hälsovården höjs med 6,7 miljoner euro till följd av ändringen.

I enlighet med lagen om en kommun- och servicestrukturreform och den regeringsproposition som behandlar lagen överförs uppgifterna i anslutning till verkställandet av underhållsstöd från kommunerna till Folkpensionsanstalten från och med den 1 april 2009. Ansvaret för ordnandet och finansieringen av de uppgifter som föreskrivs i lagen om underhållstrygghet förs över på staten, förutom när det gäller åtgärder för att fastställa underhållsskyldighet. Till Folkpensionsanstalten överförs således bl.a. uppgifterna att bevilja och betala underhållsstöd och att driva in underhållsbidrag.

Folkpensionsanstaltens fonder

Folkpensionsanstaltens finansiering klarläggs. Alla förmåner förutom sjukförsäkrings- och rehabiliteringsförmånerna separeras från sjukförsäkringsfonden och bildar en ny fond för övrig social trygghet, och Folkpensionsanstaltens omkostnader förs noggrannare än för närvarande in under olika förmånsfonder.

Folkpensionsfonden

Bestämmelserna om finansieringen av folkpensionsförsäkringen förtydligas så att staten finansierar 53 procent av folkpensionerna, barnförhöjningarna och omkostnaderna som basfinansieringsandel. Den återstående andelen finansieras genom arbetsgivares folkpensionsavgifter, avkastningen på folkpensionsfonden och statens tilläggsfinansieringsandel. Staten finansierar även i fortsättningen helt familjepensionerna och de handikappförmåner och bostadsbidrag för pensionstagare som betalas med medel ur fonden. Folkpensionsfondens miniminivå fastställs som 5 procent av folkpensionsförsäk-

ringens totala kostnader. Genom statens tilläggsfinansieringsandel säkerställs det att miniminivån uppnås.

Statsandelen av folkpensionsutgifterna för 2009 är 1 344 miljoner euro, och av de familjepensioner, bostadsbidrag för pensionstagare och handikappförmåner som staten finansierar är statsandelen sammanlagt ca 844 miljoner euro. För att folkpensionsfondens miniminivå på 5 procent ska uppnås krävs det en statlig tilläggsfinansieringsandel på uppskattningsvis 59,5 miljoner euro. Ändringen i sättet på vilket folkpensionsfondens miniminivå räknas leder till en engångssänkning av statens utgifter med ca 12 miljoner euro.

Sjukförsäkringsfonden

Sjukförsäkringen är uppdelad i en sjukvårdsförsäkring och en arbetsinkomstförsäkring.

Arbetsinkomstförsäkringen finansieras av arbetsgivarna och löntagarna samt av företagarna. Staten deltar i finansieringen av arbetsinkomstförsäkringen genom att stå för minimidagpenningen, en andel av företagarnas och lantbruksföretagarnas företagshälsovård och en andel av föräldradagpenningen. Arbetsgivarnas, löntagarnas och företagarnas andel av finansieringen av arbetsinkomstförsäkringen år 2009 är 2 005 miljoner euro och statens andel är 127 miljoner euro.

Av utgifterna för sjukvårdsförsäkringen finansierar staten de sjukvårdsersättningar som betalas till EU-länder i sin helhet, kostnader som föranleds kommunerna av sjukvård som ges i Finland till personer som är bosatta utomlands och en del av Folkpensionsanstaltens omkostnader. I övrigt finansierar löntagarna, företagarna och förmånstagarna hälften av sjukvårdsförsäkringen med en andel på sammanlagt 1 100 miljoner euro, medan staten deltar med en andel på sammanlagt 1 116 miljoner euro. Staten ska också säkra sjukförsäkringsfondens likviditet.

Sjukförsäkringsfondens marginaler utökas så att den andel av fondens finansieringstillgångar som används till utgifterna för sjukförsäkringen kan variera mellan 8 och 12 procent. Genom ändringen strävar man efter att jämna ut de variationer i procentsatserna som uppstår på grund av de små ändringar som sker i förmånsutgifterna och avgiftsunderlaget.

Fonden för övrig social trygghet

För att skapa klarhet i Folkpensionsanstaltens finansiering inrättas en ny fond för övrig social trygghet. Andra förmåner än dem som gäller sjukförsäkring och som tidigare betalades med medel ur sjukförsäkringsfonden betalas nu med medel ur fonden för övrig social trygghet. Exempel på sådana förmåner är bl.a. arbetslöshetsförmåner, barnbidrag, bostadsbidrag och studiestöd. Cirka 37 procent av Folkpensionsanstaltens totala förmånsutgifter betalas med medel ur den nya fonden. Från och med den 1 april 2009 betalas även de underhållsstöd som kommunerna tidigare betalade med medel ur fonden.

Finansieringen av Folkpensionsanstaltens omkostnader

Folkpensionsanstaltens omkostnader börjar riktas in noggrannare än för närvarande på så sätt att utgifterna fördelas på förmånsfonderna i proportion till de kostnader som uppstår vid verkställandet av förmånerna. Folkpensionsanstaltens omkostnader 2009 beräknas uppgå till 380 miljoner euro. Av detta är sjukförsäkringsfondens andel uppskattningsvis 180 miljoner euro, folkpensionsfondens andel 83 miljoner euro och andelen för fonden för övrig social trygghet 117 miljoner euro. Det nya sättet att rikta in omkostnaderna påverkar inte betalningen av förmåner.

Socialförsäkringsavgifter

Finansieringen för utkomstskyddssystemen förblir strukturellt sett oförändrad. Inga större förändringar sker i det sammanlagda beloppet av de obligatoriska socialförsäkringarna. Från 2008 sjunker arbetsgivares socialskyddsavgift med 0,009 procentenheter hos alla arbetsgivare och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie i genomsnitt beräknas sjunka. Arbetsgivarnas avgifter påverkas även av självriskpremien för utkomstskydd för arbetslösa som börjar tas ut av arbetsgivare från och med den 1 januari 2009. Arbetsgivarnas genomsnittliga arbetspensionsavgift beräknas förbli oförändrad. Löntagarnas socialförsäkringsavgifter beräknas stiga med 0,08 procentenheter och företagarnas avgifter med 0,18 procentenheter.

Tablå 13. Socialförsäkringsavgifter, % av lönen

	2007	2008	2009
Arbetsgivare:			
Folkpensionsförsäkring			
Privat arbetsgivare, avgiftsklass I	0,901	0,801	**0,802**
Privat arbetsgivare, avgiftsklass II	3,101	3,001	**3,002**
Privat arbetsgivare, avgiftsklass III	4,001	3,901	**3,902**
Kommunen och församlingen som arbetsgivare	1,951	1,851	**1,852**
Statlig arbetsgivare	1,951	1,851	**1,852**
Sjukförsäkring			
Alla arbetsgivare fr.o.m. 1.1.2006	2,05	1,97	**1,96**
Arbetslöshetsförsäkring			
För den del som understiger gränsen för lönesumman[1)]	0,75	0,70	**0,65**
För den del som överstiger gränsen för lönesumman	2,95	2,90	**2,65**
I genomsnitt	2,29	2,05	1,91[2)]
Arbetspensionsförsäkring[3)]			
Arbetsgivarens genomsnittliga ArPL-avgift	16,7	16,8	**16,8**
De försäkrade:			
Sjukförsäkring			
— Sjukvårdspremie fr.o.m. 1.1.2006			
Förmånstagare (pensioner och inkomster av förmåner)	1,45	1,41	**1,44**
Löntagare och företagare	1,28	1,24	**1,2**

Tablå 13. Socialförsäkringsavgifter, % av lönen

— Dagpenningspremie fr.o.m. 1.1.2006			
Löntagare	0,75	0,67	**0,66**
Företagare	0,91	0,81	**0,76**
Arbetslöshetsförsäkring	0,58	0,34	**0,24**
Arbetspensionsförsäkring, personer under 53 år	4,3	4,1	**4,3**
Personer över 53 år	5,4	5,2	**5,4**
Företagare och lantbruksföretagare:			
Arbetspensionsförsäkring, personer under 53 år	20,8	20,6	**20,8**
Personer över 53 år	21,9	21,7	**21,9**

[1] År 2007 var gränsen för lönesumman 840 940 euro, 2008 var gränsen 1 686 000 euro och 2009 var gränsen 1 781 000 euro.

[2] Självriskpremien för utkomstskydd ingår.

[3] I arbetspensionsavgiften har man uppskattat en temporär sänkning med 0,6 procentenheter år 2007 och 1,0 procentenhet åren 2008—2009, med vars hjälp det överskott som bildats av invalidpensionsavgiften utjämnas.

Arbetsgivares socialskyddsavgift

Arbetsgivares socialskyddsavgift fastställs på grundval av det sammanlagda beloppet av arbetsgivares folkpensionsavgift och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift. Från 2008 stiger det sammanlagda beloppet av avgifterna med 0,009 procentenheter hos samtliga arbetsgivare.

Regionala försök med sänkt socialskyddsavgift för arbetsgivare pågår i Lappland och i skärgårdskommunerna, inom det område som omfattas av förvaltningsförsöket i Kajanaland, i Pielinen-Karelens ekonomiska region och i kommunerna Ilomants och Rautavaara. För att täcka det underskott i Folkpensionsfonden som uppstår på grund av befrielserna från avgift, har folkpensionsavgiften för övriga arbetsgivare höjts med 0,001 procentenheter från 2008, vilket innebär att höjningen av folkpensionsavgiften är sammanlagt 0,012 procentenheter.

Tablå 14. Arbetsgivares socialskyddsavgift, %

	2007	**2008**	**2009**
— Privat arbetsgivare, avgiftsklass I	2,951	2,771	2,762
— Privat arbetsgivare, avgiftsklass II	5,151	4,971	4,962
— Privat arbetsgivare, avgiftsklass III	6,051	5,871	5,862
— Kommunen och församlingen som arbetsgivare	4,001	3,821	3,812
— Statlig arbetsgivare	4,001	3,821	3,812

Sjukförsäkringsersättningar

Sjukförsäkringsersättningarna beräknas stiga till totalt cirka 4,4 miljarder euro 2009, från ca 4,2 miljarder euro 2008. Den största ökningen beror på ökade utgifter för föräldradagpenningar och läkemedelsersättningar. Till den behovsprövade rehabilitering som ordnas av Folkpensionsanstalten används 104 miljoner euro. För god-

kännande av nya läkemedel i förteckningen över specialersättningsgilla läkemedel har det liksom tidigare reserverats 8,4 miljoner euro.

Det föreslås att minimibeloppen för sjukdagpenningen, föräldrapenningen och rehabilteringspenningen höjs till samma nivå som arbetsmarknadsstödet den 1 januari 2009. Kostnaderna för förslaget beräknas uppgå till ca 41 miljoner euro om året. Höjningen är ca 170 euro i månaden, varefter minimibeloppet på dagpenningsförmånen är ca 550 euro i månaden.

Det föreslås att sjukförsäkringslagen och läkemedelslagen ändras 2009 så att ett referensprissystem tas i bruk inom systemet för läkemedelsersättning och utbytet av läkemedel utsträcks till att även gälla sådana preparat som föll utanför systemet med utbyte av läkemedel när läkemedelslagen ändrades 2006. Om referensprissystemet tas i bruk på det sätt som föreslås, minskar det enligt bedömningarna utgifterna för läkemedelsersättning med ca 19,5 miljoner euro 2009 och efter det med 26 miljoner euro om året.

Pensionsutgifter

Under pensionsmomenten under social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel har det reserverats 2,9 miljarder euro för 2009, vilket är ca 20 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2008. Minskningen beror inte på pensionsutgifterna, utan på att omkostnaderna för övriga förmåner som nuförtiden ska betalas till folkpensionsfonden överförs till egna moment.

Av anslaget används 2,2 miljarder euro till folkpensioner och familjepensioner, 497 miljoner euro till lantbruksföretagarpensionerna, 95 miljoner euro till företagarpensionerna, 46 miljoner euro till sjömanspensionerna, 17 miljoner euro till lantbruksföretagarnas olycksfallspensioner, 5,5 miljoner euro till pensionsstöd till vissa långtidsarbetslösa och 24,7 miljoner euro till särskilt stöd till invandrare.

Arbetspensionerna finansieras i huvudsak genom arbetsgivarnas försäkringsavgifter och de försäkrades försäkringspremier. Staten deltar i finansieringen av företagar-, lantbruksföretagar- och sjömanspensionerna. Folkpensionerna finansieras huvudsakligen med statens medel och med arbetsgivarnas försäkringsavgifter.

Vid dimensioneringen av anslaget för folkpensionerna har man beaktat den överenskommelse om social trygghet som ingåtts med Australien från och med den 1 juli 2009 och som utökar statsandelen för 2009 med 2 miljoner euro. På årsnivå är ökningen av statsandelen 4 miljoner euro.

Förändringar i pensionsindex och lönekoefficienten

Arbetspensionsindex stiger med uppskattningsvis ca 4,7 procent jämfört med 2008. Folkpensionsindex stiger med uppskattningsvis 4,3 procent. Lönekoefficienten ökar med ca 5,9 procent jämfört med 2008.

Tablå 15. Förändringar i pensionsindex och lönekoefficienten

	2007	2008	2009[1)]
Arbetspensionsindex	2 127	2 178	2 280
FP-index	1 401	1 436	1 498
Lönekoefficient	1,100	1,124	1,190

[1)] uppskattning

Social trygghet för stipendiater

Stipendiaternas sociala trygghet ordnas vid Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt från och med den 1 januari 2009, så att stipendiater har rätt till pensionsskydd och skydd vid olycksfall, LPA-sjukdagpenning och grupplivförsäkring. Detta beräknas medföra kostnader på 1,6 miljoner euro för staten år 2009.

Utkomstskydd för arbetslösa

Statens utgifter för utkomstskydd för arbetslösa beräknas uppgå till 1 383 miljoner euro 2009. Arbetslöshetsgraden beräknas sjunka från 6,2 procent år 2008 till 5,9 procent år 2009, vilket minskar såväl utgifterna för statsandelar till arbetslöshetskassorna som utgifterna för arbetsmarknadsstödet. Grunddagpenningen för arbetslösa höjs så att den motsvarar förändringen i levnadskostnaderna. Grunddagpenningens fulla belopp beräknas vara 25,56 euro per dag 2009. Den genomsnittliga inkomstrelaterade dagpenningen beräknas stiga från 49,6 euro till 51,6 euro 2009.

Statsandelen för den inkomstrelaterade dagpenningen beräknas uppgå till 430 miljoner euro 2009, vilket är 22 miljoner euro mindre än föregående år. Av grunddagpenningen finansierar staten 71 miljoner euro, vilket är en ökning på 9 miljoner euro jämfört med året innan. Det anslag på 663 miljoner euro som föreslås för arbetsmarknadsstödet för 2009 är ca 37 miljoner lägre än under föregående år. År 2009 har 140 miljoner euro beräknats för studiesociala förmåner för deltagare i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning, vilket är något mindre än året innan.

Tablå 16. Centrala sifferserier för utkomstskyddet för arbetslösa

	2006	2007	2008	2009
Arbetslöshetsgrad	7,7	6,9	6,2	5,9
Dagpenningar och andra förmåner i anslutning till utkomstskyddet för arbetslösa				
Grunddagpenningens fulla belopp (€/dag)	23,50	23,91	24,51	25,56
Grunddagpenning (genomsnitt, €/dag)	22,7	22,8	23,8	24,6
Inkomstrelaterad dagpenning (genomsnitt, €/dag)	47,1	48,4	49,6	51,6
Utbildningsdagpenning, förtjänstskydd (genomsnitt, €/dag)	52,6	53,6	55,1	57,0
Utbildningsdagpenning, grundskydd (genomsnitt, €/dag)	25,9	26,2	26,8	27,8
Vuxenutbildningsstöd (genomsnitt, €/dag)	894	906	940	970
Alterneringsersättning (genomsnitt, €/dag)	42,0	43,2	44,9	46,4
Arbetsmarknadsstöd inkl. ersättning för uppehälle (genomsnitt, €/dag)	24,3	24,8	25,4	26,4
Studiesociala förmåner:				
— förtjänststöd inkl. ersättning för uppehälle (genomsnitt, €/dag)	60,8	63,0	65,4	67,8
— grundstöd inkl. ersättning för uppehälle (genomsnitt, €/dag)	34,1	34,7	35,0	36,3

Elektroniskt arkiv för klientuppgifter

Arbetet med att definiera och ta i bruk det riksomfattande elektroniska arkivet för klientuppgifter inom social- och hälsovården fortsätter. Efter det inledande skedet tar Folkpensionsanstalten ut avgifter av användarna, som ska täcka de kostnader som upprätthållandet av informationssystemtjänsterna och utlämnandet av klientuppgifter medför.

Social- och hälsovårdstjänster

Målet med kommunernas social- och hälsovårdstjänster är att garantera att det i hela landet finns tjänster som fungerar väl, är tillgängliga och heltäckande samt att garantera den grundläggande försörjningen. Social- och hälsovårdsministeriet har inlett flera utvecklingsprojekt som stöd för kommunerna när de ska tillhandahålla kommuninvånarna de social- och hälsovårdstjänster som uppställts som mål.

För statsandelar för driftskostnaderna för den kommunala social- och hälsovården föreslås 5 570 miljoner euro, vilket innebär en ökning på ca 494 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2008. En justering av kostnadsnivån med 3,9 procent ökar statsandelarna med 198,5 miljoner euro och en ändring i invånarantalet och andra beräkningsfaktorer ger 46,8 miljoner euro.

Av statsandelsökningen hänför sig 21,3 miljoner euro till utvecklingsåtgärder enligt regeringsprogrammet, såsom att inleda verksamhet som följer kvalitetsrekommendationerna för service för åldringar, att sänka åldersgränsen för bedömning av behovet av socialvårdstjänster till 75 år och att revidera lagstiftningen om handikappade så att gravt handikappade har rätt till personlig hjälp och personligt stöd.

Statsandelen för driftskostnaderna för den kommunala social- och hälsovården stiger 2009 från nuvarande 32,74 procent till 34,64 procent. Av ökningen beror 2,34 procentenheter på att kompensationen till kommunerna för förlorade skatteinkomster på grund av ändringar i statens skattegrunder ökar statsandelarna med 374 miljoner euro. Däremot minskar statsandelsprocenten på grund av överföringarna av uppgifter i anslutning till kommun- och servicestrukturreformen och den minskning av statsandelen som de interna överföringarna enligt regeringsprogrammet kräver. År 2009 minskar överföringarna av uppgifter statsandelarna med sammanlagt 83 miljoner euro, av vilket den största delen består av en minskning på 72 miljoner euro som hänför sig till underhållsstödet. När andelen för underhållsstödet dras bort från de kalkylerade kostnaderna minskar statsandelarna med 49,2 miljoner euro, och den resterande delen av minskningen fås genom en sänkning av statsandelsprocenten med 0,14 procentenheter. Den minskning som hänför sig till sjukvårdsersättningar för utlänningar är 7 miljoner euro, medan den minskning som hänför sig till rättspsykiatriska undersökningar av barn och unga är 4 miljoner euro. Dessa överföringar minskar statsandelsprocenten med 0,07 procentenheter. Den minskning på 35

miljoner euro som hänför sig till interna överföringar minskar statsandelsprocenten med 0,22 procentenheter.

Jämfört med 2008 minskar statsandelarna med 14,5 miljoner euro när det gäller den utjämning av statsandelarna som grundar sig på kommunernas skatteinkomster.

Som statsunderstöd för projekt inom den kommunala social- och hälsovården föreslås 25,8 miljoner euro, vilket innebär en ökning med 1 miljoner euro jämfört med 2008. Prioriteringsområdena för projekt som stöds med statsunderstöd har fastställts i det nationella utvecklingsprogrammet för social- och hälsovården för åren 2008—2011. Avsikten är att 2 miljoner euro av anslaget ska användas till att ordna stödtjänster för långtidsbostadslösa, 2 miljoner euro till att utveckla psykiatriska tjänster för barn och ungdomar och 10 miljoner euro till projekt som främjar välbefinnande i arbetet.

Den statliga ersättningen till hälso- och sjukvårdsenheter för kostnaderna för läkar- och tandläkarutbildning ökar med 5 miljoner euro jämfört med 2008. Den statliga ersättningen till hälso- och sjukvårdsenheter för forskningsverksamhet enligt lagen om specialiserad sjukvård sjunker med 8,7 miljoner euro jämfört med 2008. Som statsunderstöd för verksamheten vid kompetenscentra inom det sociala området föreslås 3,5 miljoner euro.

Förvaltningsenheten för läkarhelikoptrar

Arbetet med att inrätta en nationell förvaltningsenhet för läkarhelikopterverksamheten fortsätter och inom ramen för det anslag som fastställts deltar staten i de kostnader för inrättande och upprätthållande av förvaltningsenheten som uppstår under den förberedande fasen.

Utvidgning av det nationella vaccinationsprogrammet

Det nationella vaccinationsprogrammet utökas med rotavirusvaccin som ett nytt, och i synnerhet med tanke på barns hälsa, viktigt vaccin. För anskaffningen av vaccinet reserveras 6 miljoner euro.

Miljöministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 35)

För miljöministeriets förvaltningsområde föreslås det ett anslag på sammanlagt 316 miljoner euro, vilket innebär en minskning med ca 13 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2008. Till 2008 hänförde sig vissa utgifter av engångsnatur - anskaffningen av ett oljebekämpningsfartyg, vattenvården inom jordbruket och ändringar i budgeteringen av EU-finansiering - och deras konsekvenser för anslaget är en minskning på sammanlagt 32 miljoner euro. Cirka 435 miljoner euro av statens bostadsfonds medel beräknas dessutom bli använda för betalning av bostadsväsendets räntestöd och bidrag och av fondens låneräntor och amorteringar.

Inom förvaltningsområdet läggs tonvikten på åtgärder för avvärjning av och anpassning till klimatförändringen och strävanden att förhindra vidare utarmning av naturens mångfald och att minska näringsbelastningen och miljöriskerna för Östersjöns vidkommande. I enlighet med regeringens bostadspolitiska program främjas utbudet på tomter och bostadsproduktionen i Helsingforsregionen och andra växande stadsregioner.

Miljö- och naturvård

Genom samarbete och åtgärder på internationell och nationell nivå försöker man nå de klimat- och energimål som ställts inom EU. Åtgärderna för att förbättra Östersjöns och insjöarnas tillstånd inriktas på reducering av näringsbelastningen från jordbruket och en effektivare hantering av avloppsvatten. En utredning görs om vilka behov av investeringar som finns för att en bättre oljebekämpningsberedskap ska uppnås och riskerna med ökade oljetransporter ska minska.

För genomförandet av handlingsprogrammet för mångfald i skogarna i södra Finland (METSO) 2008—2016 anvisas ca 13,5 miljoner euro. Arbetet med att genomföra de återstående åtgärderna inom nätverket Natura 2000 och tidigare skyddsprogram fortsätter.

Vad arrangemangen kring Havsforskningsinstitutets funktioner beträffar, så överförs forskningen om och övervakningen av Östersjöns kemiska och biologiska tillstånd från Havsforskningsinstitutet till Finlands miljöcentral från och med den 1 januari 2009.

Samhällen, byggande och boende

För att man ska kunna kontrollera klimatförändringen krävs det att behovet av energi minskar i samhället, byggandet och boendet. Det stigande priset på energi kräver samma sak, och detta har gjort energisparande mycket lönsamt för konsumenterna ekonomiskt sett.

Den utspridda samhällsstrukturen, och trafiken med sina miljökonsekvenser som ett resultat av den, är en utmaning för de växande stadsregionerna. För att kunna möta denna utmaning krävs det en ökning av planlagda bostadstomter som stöder sig på den befintliga samhällsstrukturen och ligger nära goda kollektivtrafikförbindelser. I Helsingforsregionen närmar man sig målet genom en gemensam avsiktsförklaring för staten och kommunerna, som innehåller varje kommuns mål för planläggningen av bostadstomter och produktionen av bostäder. I takt med att konjunkturerna för husbyggandet sjunker från sin toppnivå och den fritt finansierade bostadsproduktionen minskar, utökas den statsstödda bostadsproduktionen. För produktionen av sociala hyresbostäder anvisas en fullmakt för räntestödslån som gäller byggandet av ca 6 000 nya bostäder och som omfattar sammanlagt 920 miljoner euro, dvs. 250 miljoner euro mera än 2008. Dessutom föreslås en borgensfullmakt på 250 miljoner euro för byggandet av ca 2 000 nya hyresbostäder enligt den nya modell som placerar sig mellan modellerna för sociala och fritt finansierade hyresbostäder. Byggandet av bostäder för särskilda grupper såsom bostadslösa och handikappade understöds med 85 miljoner euro. Långtidsbostadslöshet motverkas dessutom genom ett åtgärdsprogram där man även betonar förebyggande åtgärder och effektiviserar samarbetet mellan de statliga och de kommunala bostadsmyndigheterna och sociala myndigheterna, kyrkan, organisationer och företag.

När bostadsbyggandet ska främjas i ren allmänhet innehar den ovan nämnda avsiktsförklaringen och en utveckling av markan-

vändnings- och bygglagen en viktig position, eftersom man genom dem kan göra planläggningen mera smidig och avhjälpa den tomtbrist som har varit till hinder för byggandet.

Understödet till hyreshusbolag som är i ekonomiska svårigheter utvidgas till att även gälla räntestödshyreshus. Genom statsunderstöd gör man det lättare att slå ihop aravalån och att byta ut dem mot banklån, vilket är ett sätt att säkra att bostäder förblir hyresbostäder. I det nya förortsprogrammet för åren 2009—2011 riktas stöd till utvecklingen av och utfyllnadsbyggandet i förorterna med mål att stärka deras identitet som område. För att energianvändningen i byggnader och boende ska effektiveras, utökas informationsservicen och upplysningen och moderniseras och åtstramas energibestämmelserna om byggande. Räntestödslån tas i användning för energiekonomiska reparationer i bostadsaktiebolagshus och räntestödslånets andel höjs till högst 50 procent av byggnadskostnaderna. I fråga om energiekonomiska reparationer i småhus övergår man till att använda höjt hushållsavdrag som huvudsaklig stödform och dessutom kan behovsprövat energiunderstöd beviljas till låginkomsthushåll. Energiunderstöden för höghus och radhus utökas.

Tablå 17. Anslagen enligt ekonomisk art åren 2007—2009[1)]

Kod	Utgiftsart	År 2007 bokslut mn euro	År 2008 ordinarie budget mn euro	År 2009 budgetprop. mn euro	Förändring 2008—2009 mn euro	%
01-14	Omkostnader och avlöningar	6 804	7 205	7 447	242	3
15-17	Pensioner	3 227	3 391	3 629	239	7
18-19	Anskaffning av försvarsmateriel	527	655	714	59	9
20-28	Övriga konsumtionsutgifter	1 432	1 470	1 814	344	23
29	Mervärdesskatteutgifter	939	971	1 040	69	7
01-29	**Konsumtionsutgifter**	**12 929**	**13 691**	**14 643**	**952**	**7**
30-39	Statsbidrag till kommuner och samkommuner m.fl.	8 494	9 468	10 218	750	8
40-49	Statsbidrag till näringslivet	2 919	3 259	3 346	87	3
50-59	Statsbidrag till hushåll och allmännyttiga samfund	6 698	7 076	7 201	125	2
60	Överföringar till statliga fonder utanför budgeten och folkpensionsanstalten	3 009	3 484	3 494	10	0
61-65	EU:s strukturfondsfinansiering, finansieringen från andra EU:s fonder och den motsvarande statliga med finansieringen och övriga överföringar inom landet	1 054	1 081	933	- 148	- 14
66-69	Överföringar till EU och utlandet	2 188	2 421	2 656	235	10
30-69	**Överföringsutgifter**	**24 363**	**26 791**	**27 849**	**1 058**	**4**
70-73	Anskaffning av inventarier	38	37	18	- 20	- 54
74-75	Husbyggen	17	27	29	2	7

Tablå 17. Anslagen enligt ekonomisk art åren 2007—2009[1)]

Kod	Utgiftsart	År 2007 bokslut mn euro	År 2008 ordinarie budget mn euro	År 2009 budgetprop. mn euro	Förändring 2008—2009 mn euro	%
76	Jordområden, byggnader och fastigheter	35	59	30	- 29	- 49
77-79	Jord- och vattenbyggen	280	435	414	- 21	- 5
70-79	Realinvesteringar	370	558	490	- 69	- 12
80-86	Lån som beviljas av statens medel	66	75	75	0	0
87-89	Övriga finansinvesteringar	252	18	218	200	1 111
80-89	Lån och övriga finansinvesteringar	318	93	293	200	215
70-89	**Investeringsutgifter**	**688**	**652**	**783**	**131**	**20**
90-92	Räntor på statsskulden	2 329	2 350	2 384	34	1
93-94	Nettoamorteringar på statsskulden och skuldhantering[2)]	2 925	1 848	153	- 1 695	- 92
95-99	Övriga och icke specificerade utgifter	19	190	96	- 94	- 49
90-99	**Övriga utgifter**	**5 272**	**4 388**	**2 633**	**- 1 755**	**- 40**
	Sammanlagt	**43 252**	**45 522**	**45 908**	**387**	**1**

[1)] Varje utgiftsmoment är försett med en nummerkod som anger utgiftsarten. På basis av dessa nummer-koder har utgifterna samlats i grupper enligt sin art. I tablån har varje tal avrundats särskilt från det exakta värdet och räkneoperationerna stämmer därför inte till alla delar.

[2)] Utgifter för skuldhantering beaktas under momentet Nettoupplåning och skuldhantering (15.03.01), om budgeten uppvisar ett underskott.

5.4 Vetenskaps-, teknologi- och innovationspolitiken

Vetenskaps-, teknologi- och innovationspolitiken är i ett exceptionellt viktigt utvecklingsskede. Regeringen har vidtagit betydande åtgärder, vars gemensamma mål är att höja forskningen och innovationsverksamheten kvalitativt och kvantitativt till en internationell toppnivå.

Ett av målen i regeringsprogrammet är att forskningsfinansieringen ska vara fyra procent av bruttonationalprodukten före utgången av denna valperiod.

Universitetsväsendet håller på att förnyas i sin helhet. Regeringen överlämnar till riksdagen en proposition om en ny universitetslag under vårsessionen 2009. Med Tekniska högskolan, Helsingfors handelshögskola och Konstindustriella högskolan som grund har det bildats ett universitet i stiftelseform: Aalto-universitetet. Också alla de övriga universiteten kommer att bli självständiga juridiska personer. Förändringarna kräver betydande finansiering i fråga om såväl Aalto-universitetets grundkapital som säkrandet av likviditeten och rörelsekapitalet för de universitet som verkar som offentligrättsliga institutioner.

Den nationella innovationsstrategi som håller på att bli färdig innehåller centrala rekommendationer och åtgärdsförslag för ge-

nomförandet av en ny innovationspolitik på bred front. Genom att betona efterfrågeorientering och kundanpassning försöker man främja konkurrenskraften och förnyelsen i näringslivet. Regeringen har för avsikt att överlämna strategin till riksdagen för behandling. En internationell helhetsbedömning av innovationssystemet ska inledas.

Statens sektorsforskning förnyas utifrån undervisningsministeriets beredning. Man fortsätter med den strukturreform i fråga om forskningsinstituten som redan inletts. Nationella forskningsinfrastrukturer och Finlands deltagande i Europeiska unionens gemensamma infrastrukturer stärks.

Genom strukturella utvecklingsåtgärder stöder man även en övergång till fyrstegsmodellen för forskarkarriärer i universitet och forskningsinstitutioner. Högskolornas internationalisering effektiviseras utifrån den nationella strategi som blir färdig före utgången av 2008.

Finansieringen för forskning och innovationer riktas selektivt till de viktigaste ändamålen. Koncentrationerna av strategisk spetskompetens (SHOK) är i central position i detta sammanhang. Ett centralt redskap för att stärka innovationsbasen i regionerna är programmet för kompetenscentra (OSKE). De utvecklingsåtgärder som pågår säkerställer samtidigt en bred tillväxt i fråga om kompetens och innovationskapacitet.

Europeiska unionens verksamhet på forsknings- och innovationsområdet blir allt viktigare även för medlemsstaternas nationella utvecklingsverksamhet. Stora förväntningar ställs på det europeiska området för forskning och innovation (ERIA) som helhet, samtidigt som många enskilda verksamhetsformer inom ramprogrammet för unionen och dess forskning även har en betydande ställning när det gäller utformandet av nationell utvecklingspolitik.

I det forskningsanslag som föreslås för universiteten för 2009 i tablå 18 ingår 60 miljoner euro som en del av den finansinvestering av engångsnatur på 200 miljoner euro som anvisats för Aalto-universitetets grundkapital.

Tablå 18. Utvecklingen av de centrala anslagen för forskning och utvecklingsarbete, mn euro

	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.	2008—2009 förändring	2008—2009 förändring, %
Universitet	459	531	91	20
Statliga forskningsanstalter	292	304	13	5
— varav statens tekniska forskningscentral	80	85	5	6
Forskningsorganisationernas forskningsanslag, sammanlagt	751	855	105	14

Tablå 18. Utvecklingen av de centrala anslagen för forskning och utvecklingsarbete, mn euro

Finlands Akademi	292	308	16	6
Teknologiska utvecklingscentralen	526	562	36	7
Finansieringsorganisationer sammanlagt	818	870	52	6
Företags beredning av forsknings- och utvecklingsprojekt samt uppfinningsverksamhet		10	10	
Statlig ersättning till hälso- och sjukvårds-enheter för forskningsverksamhet enligt lagen om specialiserad sjukvård	49	40	-9	-18
Sammanlagt	1 618	1 775	157	10

5.5 Regionutvecklingen och strukturfonderna

Utveckling av regionerna

Staten, kommunerna och landskapsförbunden, som är regionala utvecklingsmyndigheter i regionerna, ansvarar för regionutvecklingen. Ett av syftena med lagen om ändring av regionutvecklingslagen (954/2005), som trädde i kraft vid ingången av 2007, är att effektivisera åtgärderna i samband med utvecklingen av regionerna och att styra regionutvecklingen på landskaps- och riksnivå på ett sådant sätt att utvecklingsarbetet resulterar i en helhet av åtgärder för utveckling av regional- och centralförvaltningen som står i växelverkan med varandra.

Regeringsprogrammet och det beslut som statsrådet fattade i slutet av 2007 om rikstäckande mål för regionutvecklingen fastställer tyngdpunkterna och de viktigaste åtgärderna i regionutvecklingens strategi. Regionutvecklingsarbetet genomförs både med nationella program och åtgärder och med program som delvis finansieras av EU. Den nationella regional- och landsbygdspolitiken och de regional- och landsbygdspolitiska riktlinjerna och åtgärderna i EU:s strukturfonds- och landsbygdsprogram integreras till en fungerande helhet.

Den finansiering som hänför sig till regionutvecklingen fastställs årligen i samband med ramförfarandet och budgetprocessen. Budgetpropositionen för 2009 innehåller sammanlagt 18 moment under fyra huvudtitlar där anslaget helt eller delvis har upptagits som finansiering av regionutvecklingen enligt regionutvecklingslagen. De viktigaste av dessa är de anslag som reserverats för genomförande av EU:s strukturfondsprogram.

Det nationella regionalpolitiska programmet som helhet kommer att förenklas och förnyas i enlighet med regeringsprogrammet. Nationella specialprogram som ska genomföras 2009 är programmet för kompetenscentra och programmet för sammanhållning och kon-

kurrenskraft, som inleds 2009. De nationella specialprogrammen och strukturfondsprogrammen granskas i kapitel 32.50.

Europeiska unionens strukturfonders verksamhet i Finland

År 2009 fortsätter genomförandet av programperioden 2007—2013. I Finland genomförs under programperioden 2007—2013 målet för EU:s regionala konkurrenskraft och sysselsättning, som primärt fokuserar på forskning, innovation, tillgänglighet och främjande av sysselsättning. Dessutom kommer man i Finland att genomföra målet för territoriellt samarbete i Europa med syfte att bl.a. stärka integreringen inom unionens område på alla delområden samt öka det gränsöverskridande samarbetet och utbytet av bästa praxis. EU:s finansiering av dessa mål kommer från två strukturfonder: Europeiska regionutvecklingsfonden (ERUF) och Europeiska socialfonden (ESF). Som förvaltningsmyndighet och attesterande myndighet fungerar arbets- och näringsministeriet.

De åtgärdsprogram som ska genomföra målen följer prioritetsområdena i den nationella region-, struktur- och sysselsättningspolitiska strategin för 2007—2013. Åtgärdsprogrammen grundar sig på riktlinjer för verksamheten som är gemensamma och som bl.a. beaktar de regionala särdragen. Varje program finansieras ur en fond. De åtgärdsprogram som finansieras med medel ur Europeiska regionala utvecklingsfonden är regionala strukturfondsprogram och de tas fram storregionvis. Det åtgärdsprogram som finansieras med medel ur Europeiska socialfonden är ett nationellt program som innehåller både en riksomfattande del och en regional del.

Den strukturfondsfinansiering som Finland fått för programperioden 2007—2013 är totalt 1 716 miljoner euro enligt gängse pris. Statsbudgeten omfattar dock inte EU:s finansiering för åtgärdsprogram som genomför gränsöverskridande samarbete. Denna finansiering inkomstförs enligt programmens förvaltningsmodell direkt till en förvaltningsmyndighet och attesterande myndighet utanför budgetekonomin. Den statliga medfinansiering för dessa program som motsvarar EU-stödet ingår i statsbudgeten. I statsbudgeten ingår inte medel för de åtgärdsprogram som genomförs på Åland, eftersom dessa program ingår i landskapets behörighet.

Tablå 19. Åtgärdsprogram för EU:s strukturfonder 2007—2013 enligt gängse pris inklusive en indexering på 2 % per år

	EU:s finansiering mn euro
Regional konkurrenskraft och sysselsättning (ERUF):	
— södra Finland	138
— västra Finland	159
— östra Finland	366
— norra Finland	311
Sammanlagt	974
Regional konkurrenskraft och sysselsättning för Fastlandsfinland (ESF):	
— riksomfattande del	218
— södra Finland	69
— västra Finland	79
— östra Finland	180
— norra Finland	69
Sammanlagt	615

Strukturfondsmedlen i budgeten för 2009

Strukturfondsmedel väntas bli intäktsförda i statsbudgeten till ett belopp av sammanlagt ca 181 miljoner euro. Här ingår inkomsterna från Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden för programperioderna 2000—2006 och 2007—2013.

Figur 5. Bevillningsfullmakt för EU:s strukturfondsprogram per fond 2009, mn euro

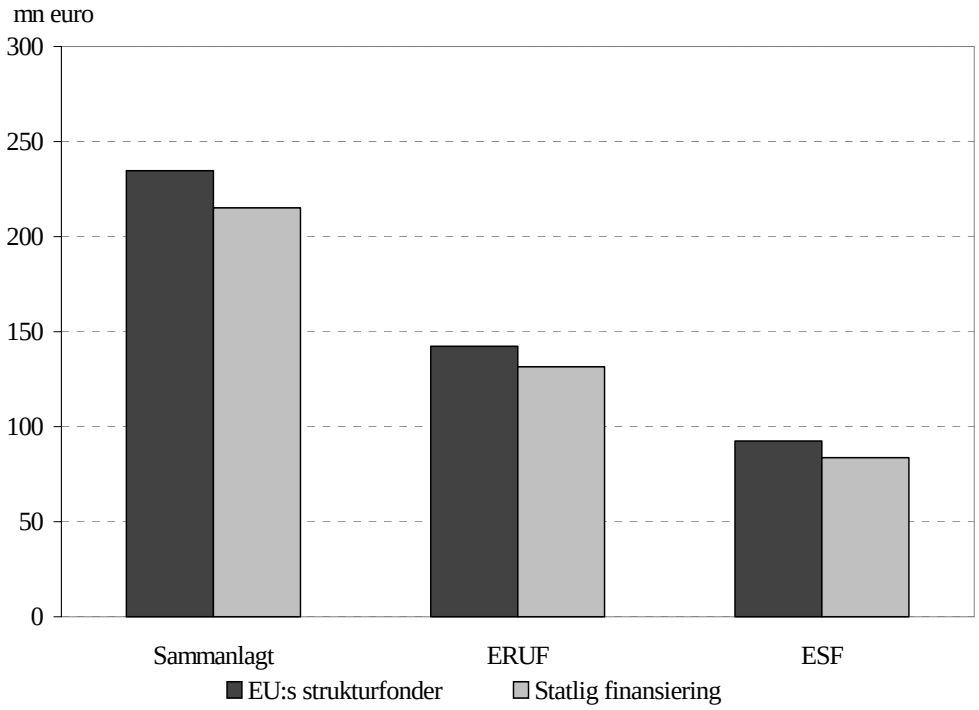

Figur 6. Uppskattning av hur EU:s strukturfondsverksamhet fördelas enligt förvaltningsområde 2009

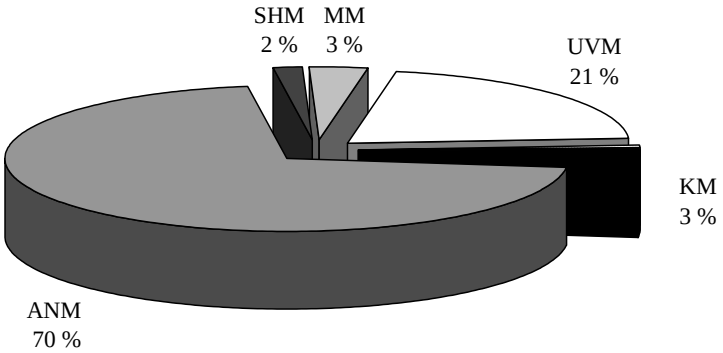

I budgeten för 2009 ingår en bevillningsfullmakt på sammanlagt 234 miljoner euro i EU-strukturfondsmedel och 215 miljoner euro i statlig medfinansiering. Exakta uppgifter om EU-finansieringen och den motsvarande statliga finansieringen finns under moment 32.50.64 och 32.50.65 under arbets- och näringsministeriets huvudtitel samt i tabellerna under momenten.

6. Basservicebudgeten

6.1 Kommunernas statsandelssystem

Statsandels- och statsunderstödssystemet består av uppgiftsbaserade statsandelar för undervisnings- och kulturverksamheten och social- och hälsovården, en utjämning av statsandelarna baserad på skatteinkomster samt en allmän statsandel. Systemet kompletteras av ett finansieringsunderstöd enligt prövning för kommuner med tillfälliga eller exceptionella ekonomiska svårigheter. Kommunerna kan dessutom beviljas statsbidrag för anläggningskostnader och utvecklingsprojekt samt stöd för sammanslagning av kommuner.

Statsandelsprocenten beskriver på riksomfattande nivå kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna för uppgiftsbaserade statsandelar. År 2009 är statsandelsprocenten för social- och hälsovården 34,64 %, varvid kommunens finansieringsandel är 65,36 %. Statsandelsprocenten för undervisnings- och biblioteksverksamheten är 41,82 %, varvid kommunens finansieringsandel är 58,18 %, och för den övriga kulturverksamheten 29,70 %, varvid kommunens finansieringsandel är 70,30 %.

De uppgiftsbaserade statsandelarna bestäms så att från grunden för statsandelen som uträknats för båda förvaltningsområdena var för sig utifrån kalkylerade kostnader (social- och hälsovården) och priser per enhet (undervisnings- och kulturverksamheten) avdras kommunens finansieringsandel. Statsandelarna för social- och hälsovården betalas till kommuner, men statsandelen för undervisnings- och kulturverksamheten betalas också till samkommuner och enskilda utbildningsarrangörer. Kommunens finansieringsandel i fråga om statsandelsåligganden är lika stor per invånare i alla kommuner. I grunderna för fastställande av statsandelen beaktas däremot de faktorer som karaktäriserar kommunernas olika servicebehov samt de faktorer som hänför sig till omständigheterna i kommunen, och därför varierar statsandelarna beräknade per invånare i de olika kommunerna. När statsandelen för undervisnings- och kulturverksamheten beviljas beaktas den invånarbaserade finansieringsandelen som en faktor som minskar andelen för kommuner, men i fråga om samkommuner och enskilda utbildningsarrangörer beviljas statsandelen enligt full finansieringsgrund.

Inom statsandelssystemet jämnas kommunernas inkomstbas ut genom en utjämning av statsandelarna som grundar sig på kommunernas skatteinkomster. Utjämningstillägg till statsandelarna får de

kommuner vars kalkylerade skatteinkomst per invånare är under utjämningsgränsen för hela landet, dvs. 91,86 % av de genomsnittliga skatteinkomsterna i landet. Utjämningstillägget täcker till fullt belopp skillnaden mellan utjämningsgränsen och kommunens kalkylerade skatteinkomst. Om kommunens skatteinkomst överstiger utjämningsgränsen görs utjämningsavdrag från statsandelen. Avdraget är 37,0 % av den del som överstiger utjämningsgränsen. Antalet utjämningar ändras varje år utifrån beskattningsuppgifterna.

De uppgiftsbaserade statsandelarna samt statsandelarna och statsunderstöden för anläggnings- och utvecklingsprojekt är budgeterade för förvaltningsområdena i fråga. Utjämningen av statsandelar fördelas i förhållande till de kalkylerade statsandelar som beviljats undervisningsministeriets, social- och hälsovårdsministeriets samt finansministeriets förvaltningsområden.

Syftet med statsandelarna och statsunderstöden är att säkerställa kommunernas möjligheter att genom en skälig skattegrad upprätthålla tillräcklig kommunal service i olika delar av landet så att kommunernas inkomstbas är tillräcklig i förhållande till kommunernas åligganden och förpliktelser. De avgifter som kommunen tar ut har ingen inverkan på skatteinkomsterna eller statsandelarna.

6.2 Kommun- och servicestrukturreformen

Kommun- och servicestrukturen revideras med stöd av lagen om en kommun- och servicestrukturreform (ramlag) som trädde i kraft den 23 februari 2007 och gäller till utgången av 2012 samt de statsrådsförordningar som utfärdats med stöd av lagen.

Meningen är att stärka kommunstrukturen genom att sammanslå kommuner och ansluta delar av kommunerna till andra kommuner. Målet är en livskraftig och funktionsduglig samt hel kommunstruktur. Sammanslagningen av kommuner stöds enligt kommunindelningslagen. Understöden graderas så att att de sporrar kommunerna att gå samman särskilt 2009.

Vid ingången av 2009 genomförs 32 kommunsammanslagningar som omfattar 99 kommuner. Antalet kommuner minskar med 67 och vid ingången av nästa år finns 348 kommuner. I flera kommuner planeras kommunsammanslagningar.

Servicestrukturen stärks genom att man sammanslår tjänster som förutsätter ett större befolkningsunderlag än kommunens och genom att öka samverkan mellan kommunerna. Målet är att i hela landet trygga kvalitativa och lagstadgade tjänster som är tillgängliga för medborgarna.

De mål gällande krav på befolkningsunderlag som enligt ramlagen förutsätts i kommun- och servicestrukturreformen har förverkligats väl i kommunerna. Enligt uppgifter från sommaren 2008 bor närmare 80 % av landets befolkning i kommuner som kommer att uppfylla det krav på ett befolkningsunderlag på 20 000 invånare som i ramlagen fastställs för ordnande av primärvården och därtill

nära anslutna uppgifter inom socialvården. Beslutsfattandet i kommunerna för att nå målen enligt ramlagen följs och utvärderas fortlöpande. Målet är att alla kommuner har fattat nödvändiga beslut före den 15 mars 2009.

Av de kommuner som inte uppfyller kravet på befolkningsunderlag hänvisar 20 till grunderna för undantag i ramlagen. I ca 30 kommuner hade man inte före utgången av augusti 2008 fattat beslut om hur målen enligt ramlagen ska nås. Med dessa kommuner förhandlas.

Ett sådant utvärderingsförfarande som avses i 9 § i ramlagen i vilket kommunen och staten tillsammans har rett ut kommunens möjligheter att garantera sina invånare den service som lagstiftningen förutsätter har gjorts i 19 kommuner. Enligt kommunernas bokslutsuppgifter för 2006—2007 inleds ett utvärderingsförfarande i två nya kommuner. Utvärderingsförfarandet har lett till kommunsammanslagningar, saneringsprogram för kommunens ekonomi och tillsättande av kommunindelningsutredare. I två fall har kommunfullmäktige förkastat en kommunsammanslagning som föreslagits av kommunindelningsutredaren.

Kommunernas finansierings- och statsandelssystem revideras från ingången av 2010 i syfte att skapa ett enklare, redigare och genomskinligare system. Systemet utvecklas i en allt mer sporrande riktning. Kommunernas varierande förhållanden och servicebehov beaktas. De problem som följer av exceptionellt gles bebyggelse och en stor andel skärgård avgörs separat. De hinder för kommunsammanslagningar och samarbete som finns i statsandelssystemet undanröjs. Reformen ändrar inte kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna.

Statsandelarna för de olika förvaltningsområdena sammanslås med de undantag som ramlagen förutsätter. Också systemet med huvudmän för gymnasier, yrkesutbildning och yrkeshögskolor bibehålls. Sammanslagningen av statsandelar gäller åtminstone kommunernas allmänna statsandelar, utjämningsposterna för de statsandelar som grundar sig på skatteinkomster, de per invånare kalkylerade statsandelarna för social- och hälsovården samt statsandelarna för förskoleundervisning, grundläggande utbildning, bibliotek, kommunernas kulturverksamhet och grundläggande konstundervisning. Små gymnasier som sammanslås kan alltjämt få högre statsandel då de fortsätter som en del av ett nätverksgymnasium. De behov av att utveckla styrsystemet som föranleds av statsandelsreformen bedöms. Kommunerna får full kompensation för eventuella ändringar i deras skattebas.

Statsandelen för utgifter som föranleds av nya och mera omfattande uppgifter är minst hälften av utgifterna. Motsvarande princip tillämpas i fråga om uppgifter som överförs från kommunerna till staten, dock inte i fråga om de uppgifter som redan anges i ramlagen.

Förfarandet tas i bruk vid ingången av 2010 som en del av revideringen av finansierings- och statsandelssystemen.

Verksamhetens lönsamhet förbättras genom att man effektiviserar kommunernas verksamhet i fråga om organisering och produktion av service och genom att man stärker verksamhetsförutsättningarna för huvudstadsregionen och andra stadsregioner som lider av samhällsstrukturella problem. I utvärderingen av hur de åtgärder som anges i ramlagen vidtas fästs särskild uppmärksamhet vid innehållet i planerna för stadsregionerna och vid genomförandet av dem samt vid förenhetligandet av samhällsstrukturen.

Man följer upp genomförandet av stadsregionplanerna, framskridandet av samarbetet i stadsregionerna och förenhetligandet av samhällsstrukturen. Stadsregionerna stöds i genomförandet av planerna genom att man ordnar växelverkande möten för respons, utvecklar redskap som främjar samarbete och bedömer hur samarbetet framskrider och planerna genomförs med tanke på förverkligandet av målen med ramlagen.

Med projektet Goda exempel i kommunerna kompletteras och påskyndas kommun- och servicestrukturreformen. Projektet främjar att kommunernas serviceproduktion läggs om, att produktiviteten och effektiviteten ökar samt att goda exempel och innovationer sprids.

Utvärderingen av produktiviteten inom basservicen utvecklas. Strävan är att komma överens om sådana produktivitetsmått som vid sidan om den mekaniska produktiviteten även beaktar kvaliteten på och effekterna av servicen.

Nya sätt att ordna och producera tjänster främjas bl.a. genom samarbete mellan den offentliga, privata och tredje sektorn. Införandet av beställar-utförarmodeller sporras. Systemet med servicesedlar och möjligheten att utnyttja hushållsavdraget utvidgas, vilket främjar uppkomsten av en fungerande tjänstemarknad. Samservicen, den elektroniska kommunikationen och telefontjänsterna utvecklas kraftigt och med hjälp av dem främjas en platsoberoende tillgång till service i hela landet. Medborgarnas rätt att fritt utnyttja service över kommungränserna främjas.

6.3 Kommunalekonomins utveckling fram till 2012

Kommunernas och samkommunernas sammanlagda årsbidrag var 2,4 miljarder euro år 2007 och förbättrades med ca 300 miljoner euro jämfört med år 2006. Årsbidraget täckte avskrivningarna av anläggningstillgångar bättre än året innan, men det räckte inte till för att finansiera nettoinvesteringarna. Trots den långvariga och snabba ekonomiska tillväxten ökade kommunernas skuldsättning alltjämt och de ekonomiska skillnaderna mellan kommunerna är fortsatt stora.

Kommunalekonomin stärks ytterligare 2008. Årsbidraget ökar med 700 miljoner euro till 3,1 miljarder euro, eftersom såväl kom-

munalskatte- som samfundsskatteinkomsterna fortsätter att öka snabbt. Vid sidan av de ökade skatteinkomsterna förbättrar den betydliga ökningen av statsandelar kommunalekonomin. Utgiftsökningen i kommuner och samkommuner blir dock allt snabbare samtidigt som den ekonomiska tillväxten försvagas. Till följd av stora löneförhöjningar, höjningen av den allmänna prisnivån och den snabba ökningen av köp av tjänster ökar omkostnaderna med mer än 6 %, vilket är klart snabbare än i genomsnitt på 2000-talet. Även investeringarna förväntas öka ytterligare.

Kommunalekonomin är trots en långsammare ekonomisk tillväxt god 2009. Höjningen av den allmänna inkomstnivån säkerställer fortfarande skattebasen men ökningen av kommunalskatteinkomsterna avtar eftersom sysselsättningen inte längre förbättras och lindringen av inkomstbeskattningen delvis genomförs i kommunalbeskattningen. Kommunernas samfundsskatteinkomster förväntas minska något jämfört med 2008. Däremot ökar kommunernas övriga inkomster betydligt eftersom skattelättnaderna kompenseras med ökade statsandelar och kommunernas inkomster av verksamheten ökar fort, bl.a. i och med att sammanslagningsunderstöden till kommunerna ökar och klientavgifterna höjs.

År 2009 beräknas omkostnaderna öka med 5 %. Ökningen är lite långsammare än den var 2008, men den är fortfarande lika snabb som i medeltal åren 2002—2007. År 2009 lindras utgiftstrycket bl.a. av att ökningen av inkomstnivån inom kommunsektorn till följd av tidpunkten för löneförhöjningarna är svagare än den var 2008. Dessutom lindras den kommunala arbetsgivarens socialförsäkringsavgifter betydligt då den snabba höjningen av lönerna inom den kommunala sektorn gör det möjligt att sänka den kommunala arbetsgivarens pensionsförsäkringsavgift. Kommunernas utgifter minskar också i och med att flera uppgifter överförs från kommunerna till staten. I övergångsskedet kan det stora antalet kommunsammanslagningar däremot öka kommunernas utgifter. Även köpen ökar snabbt, bl.a. till följd av höjningen av löner och stigande konsumentpriser. Om den ekonomiska tillväxten inte blir långsammare än beräknat är årsbidraget en aning bättre än nivån för 2008 och räcker således till för att täcka nettoinvesteringarna.

Åren 2010—2012 förväntas kommunernas och samkommunernas omkostnader öka med i genomsnitt 5,3 %. Den snabba utgiftsökningen beror till stor del på att löneutgifterna och inkomstnivån inom särskilt den kommunala sektorn stigit. Skatteinkomsterna och statsandelarna beräknas öka med sammanlagt i genomsnitt 4,5 % per år. Denna utveckling leder till att årsbidraget klart överstiger avskrivningarna. Då utgiftsökningen är snabbare än inkomstökningen börjar årsbidraget dock minska mot slutet av ramperioden. Om nettoinvesteringarna ligger på 3,0 miljarder euro som beräknat, räcker årsbidraget inte till för att täcka nettoinvesteringarna efter 2010. Bedömningen av kommunalekonomins utveckling åren 2010—2012

grundar sig på beräkningsantaganden på medellång sikt och är förknippad med många osäkerhetsfaktorer. Således är det skäl att betrakta kalkylerna över kommunalekonomin för dessa år med visst förbehåll.

I och med att tillväxtutsikterna inom ekonomin försvagas har riskerna för att kommunalekonomin ansträngs ökat jämfört med vårens utvecklingsprognos för basserviceprogrammet. Den exceptionellt goda tillväxten i kommunernas skatteinkomster under de senaste åren kan avta förvånansvärt snabbt. Detta gäller särskilt kommuner i vilka samfundsskatten har en stor betydelse. Samtidigt är utgiftsökningen i kommunerna snabb och svårigheterna med att få arbetskraft kan öka löne- och inköpsutgifterna mera än beräknat. Vid sidan av den snabba utgiftsökningen inom driftsekonomin är investeringstrycket i kommunerna fortfarande stort bl.a. på grund av infrastrukturinvesteringar i tillväxtcentrumen, det stora behovet av grundläggande förbättringar på hela det kommunala fältet och de investeringar som behövs för att genomföra de strukturella reformerna. Om utvecklingen av driftsekonomins utgifter inte hålls under kontroll och investeringarna inte dimensioneras och tidsmässigt förläggs på ett hållbart sätt hotar kommunalekonomins tillstånd att åter försvagas. Då fortsätter kommunernas skuldsättning och beredskapen inför den ökade efterfrågan på tjänster under de kommande årtiondena försämras avsevärt.

Tablå 20. Kommunalekonomins (kommunerna och samkommunerna) utveckling 2007—2012 enligt kommunernas bokföring, mn euro (gängse priser)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Resultatbildningen						
1. Verksamhetsbidrag	**-19 781**	**-21 019**	**-21 978**	**-23 298**	**-24 491**	**-25 800**
2. Skatteinkomster	16 296	17 450	17 956	18 886	19 736	20 606
3. Statsandelar, driftsekonomin	5 757	6 601	7 106	7 404	7 656	8 013
4. Finansiella intäkter och kostnader, netto	114	107	103	94	92	85
5. Årsbidrag (=1.+2.+3.+4.)	**2 387**	3 138	**3 219**	**3 086**	**2 993**	**2 903**
6. Avskrivningar	-1 839	-1 894	-1 951	-2 010	-2 070	-2 132
7. Extraordinära poster, netto	234	250	250	250	250	250
8. Räkenskapsperiodens resultat	**782**	**1 494**	**1 519**	**1 326**	**1 173**	**1 021**
Finansiering						
9. Årsbidrag	**2 387**	**3 138**	**3 219**	**3 086**	**2 993**	**2 903**
10. Extraordinära poster	234	250	250	250	250	250
11. Korrigeringsposter i den interna finansieringen	-528	-450	-450	-450	-450	-450
12. Intern finansiering, netto (=9.+10.+11.)	**2 093**	**2 938**	**3 019**	**2 886**	**2 793**	**2 703**
13. Investeringar i anläggningstillgångar	-3 787	-4 000	-3 900	-3 900	-3 900	-3 900
14. Finansieringsandelar och försäljningsinkomster	1 104	900	900	900	900	900
15. Investeringar, netto (=13.+14.)	**-2 683**	**-3 100**	**-3 000**	**-3 000**	**-3 000**	**-3 000**

Tablå 20. Kommunalekonomins (kommunerna och samkommunerna) utveckling 2007—2012 enligt kommunernas bokföring, mn euro (gängse priser)

Finansieringsbehov (=12.+15.)	**-590**	**-162**	**19**	**-114**	**-207**	**-297**
17. Lånestock	9 007	9 357	9 457	9 657	9 957	10 357
18. Likvida medel	4 302	4 390	4 410	4 396	4 388	4 392
19. Nettoskuld (=17.-18.)	4 705	4 967	5 047	5 261	5 569	5 965

Kommunalekonomins utveckling enligt kommungrupp

Enligt den prognosmodell kommunavdelningen vid finansministeriet uppgjort förbättras kommunernas årsbidrag från 2007 till 2009 i alla kommunstorleksgrupper. I alla grupper räcker årsbidraget till för att täcka avskrivningarna. I prognosmodellen överförs det antagande som gjorts i utvecklingsprognosen för kommunalekonomin till kommunnivå. Skillnaderna mellan kommunstorleksgrupperna ökar inte mätt enligt årsbidraget, men däremot försvåras jämförelsen av de kommunsammanslagningar som görs 2009. I årsbidragen sker förskjutningar mellan de olika kommungrupperna.

Kommunernas lånestock förväntas öka från 2007 till 2009, men ökningen blir långsammare 2009 till följd av den goda ekonomiska situationen i de stora kommunerna. Räknat per invånare minskar lånestocken i kommungrupper med 2 001—6 000 och 6 001—10 000 invånare. Dock påverkas siffrorna för just dessa kommungrupper mest av kommunsammanslagningarna. I kalkylerna har man inte kunnat beakta vilka effekter de förändringar som hänför sig till skattelättnaderna 2009 och kompensationerna för dem har på kommunnivå.

Tablå 21. Prognosmodellen för kommunernas ekonomiska utveckling 2007—2009 enligt kommunernas bokföring, euro/invånare enligt kommungrupp[1)]

Invånarantal	Årsbidrag 2007	Årsbidrag 2008	Årsbidrag 2009	Lånestock 2007	Lånestock 2008	Lånestock 2009
under 2 000	173	258	346	1 672	1 913	1 937
2 000—6 000	188	293	286	1 504	1 654	1 595
6 001—10 000	226	367	393	1 579	1 722	1 660
10 001—20 000	244	373	425	1 544	1 831	1 800
20 001—40 000	315	418	452	1 529	1 698	1 786
40 001—100 000	284	411	452	1 919	2 111	1 896
över 100 000	692	734	785	1 347	1 598	1 542
Hela landet	382	479	530	1 545	1 752	1 705

[1)] Åren 2008 och 2009 innehåller inte finansieringsunderstöd enligt prövning och ökning av verksamhetsbidraget enligt basserviceprogrammet.

Enligt bokslutsuppgifterna för 2007 fanns det 52 kommuner med negativt årsbidrag (prognosen för 2009 är 16), sammanlagt belopp i euro – 19 miljoner euro. Årsbidraget räcker inte till för att täcka avskrivningarna i sammanlagt 179 kommuner. Kumulativt underskott som uppkommit i balansräkningen hade 154 kommuner till ett belopp av sammanlagt 423 miljoner euro. Kumulativt överskott hade 246 kommuner till ett belopp av sammanlagt 4 miljarder euro.

Figur 7. Kommunernas årsbidrag och kumulativa över- eller underskott i bokslutet för 2007

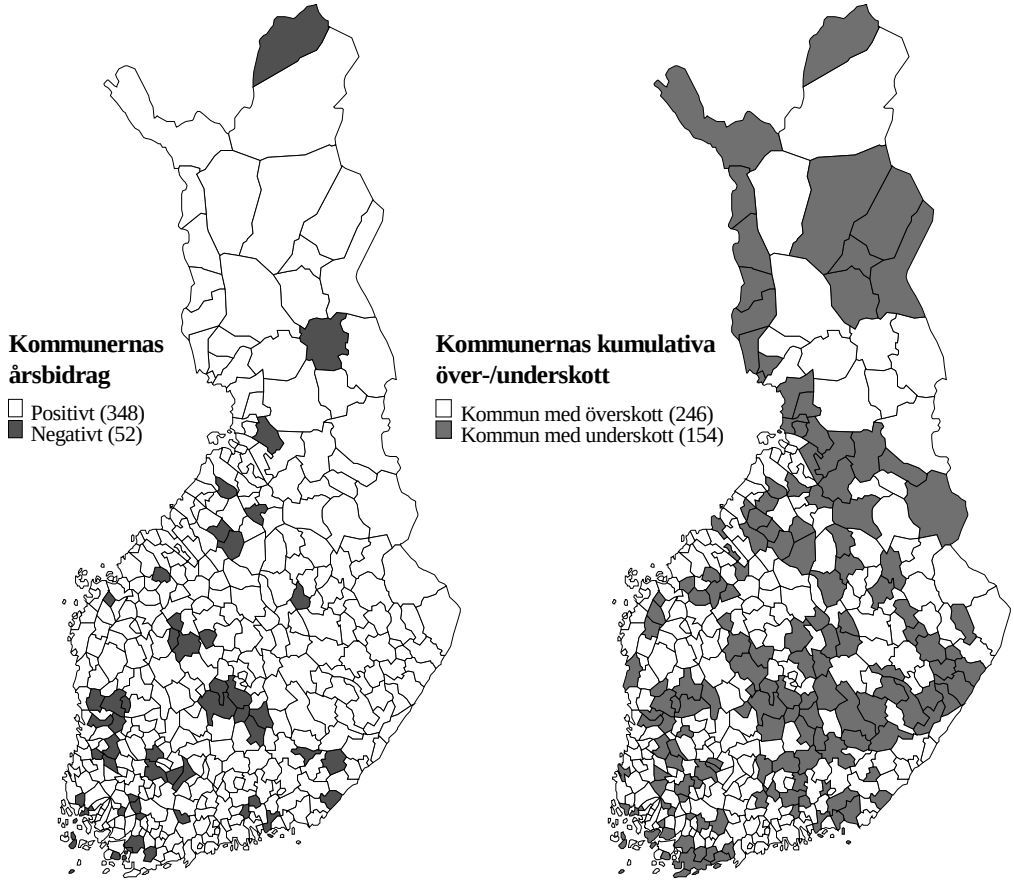

6.4 Kommunernas utgifter

År 2007 ökade kommunernas och samkommunernas omkostnader med 5 %. Kommunernas och samkommunernas lönesumma ökade med 4,2 % och inköpen ökade med nästan 7 %. Investeringarna i anläggningstillgångar ökade till 3,8 miljarder euro.

År 2008 beräknas omkostnaderna öka till över 6 % i och med att inkomstnivån inom den kommunala sektorn ökar med drygt 5 % till följd av en kraftig höjning av avtalslönerna. Den kraftiga höjningen av löner och konsumentpriser leder till att även kommunernas inköp ökar snabbt. Det stora behovet av investeringar och de omfattande investeringsprojekten i stora städer höjer bruttoinvesteringarna till 4 miljarder euro.

År 2009 beräknas omkostnaderna öka med 5 %, dvs. något långsammare än 2008. Utgiftstrycket i kommunerna lättas av många faktorer av vilka den viktigaste är att höjningen av inkomstnivån inom kommunsektorn till följd av tidpunkten för löneförhöjningarna blir svagare än 2008. Den kommunala arbetsgivarens socialförsäkringsavgifter sjunker dessutom med 0,9 procentenheter då den snabba höjningen av lönerna inom den kommunala sektorn gör det möjligt att sänka den kommunala arbetsgivarens pensionsförsäkringsavgift och arbetslöshetsförsäkringsavgiften kan sänkas tack vare en god sysselsättningsutveckling. Utgiftstrycket i kommunerna lindras också av att underhållsstödet, intressebevakningen i förmyndarverksamheten, sjukvårdsersättningarna för utlänningar, konsumentrådgivningen och de rättspsykiatriska undersökningarna av barn och unga överförs från kommunerna till staten.

Det stora antalet kommunsammanslagningar och de därmed förknippade, ökade statsbidragen ökar kommunernas utgifter i övergångsskedet. Ökningen av kommunernas inköp beräknas fortfarande vara snabb, bl.a. till följd av att prisnivån stigit. Kommunernas investeringar i anläggningstillgångar har beräknats minska något jämfört med föregående år i och med att bl.a. finansieringskostnaderna har stigit och omfattande infraprojekt i några stora städer håller på att slutföras.

Statens åtgärder beräknas föranleda kommunerna utgifter till ett nettobelopp av ca 30 miljoner euro år 2009. Utgifterna för kommunernas social- och hälsovårdsväsende stiger bl.a. på grund av åtgärder för utvecklande av tjänster för äldre och handikappade samt höjningar av vårdpenningarna när det gäller stödet för hemvård av barn och stödet för privat vård av barn. Utgifterna för kommunernas undervisningsväsende ökar bl.a. av utvecklandet av den grundläggande utbildningens kvalitet och utvecklandet av yrkesutbildningen.

Förändringar i åldersstruktur och befolkningsantal ökar kommunernas utgifter med 77 miljoner euro netto år 2009. Utgifterna beräknas stiga med ca 145 miljoner euro inom social- och hälsovården till följd av befolkningsökningen och befolkningens stigande medelålder. Inom undervisningsväsendet beräknas utgifterna däremot sjunka med ca 68 miljoner euro till följd av ett minskande elevantal.

Omkostnaderna beräknas öka under åren 2010—2012 med i genomsnitt 5,3 % per år. Kommunernas inkomstnivå beräknas stiga med 5 % år 2010 och efter det i likhet med den övriga ekonomin stiga med 4 % per år. I kalkylerna har antagits att kommunernas indirekta arbetsgivaravgifter fortsätter att sjunka med 0,8 procentenheter åren 2009—2012. Antagandet grundar sig på hur Kommunernas pensionsförsäkring antar att avgifterna utvecklas. Köpen beräknas öka med 6,5 % per år. Bruttoinvesteringarna beräknas vara 3,9 miljarder euro under hela den aktuella perioden.

Av de kommunalt anställda arbetar över 80 % inom social- och hälsovården samt inom undervisnings- och kulturverksamheten. I synnerhet under nästa årtionde kommer förändringen i åldersstrukturen och det att de stora åldersklasserna försvinner från arbetsmarknaden att öka behovet av personal inom social- och hälsovården. Förändringen i befolkningens åldersstruktur kommer att öka den totala efterfrågan på socialtjänster från 2009 till 2012 med sammanlagt ca 1,8 % per år. Då det gäller hälsovårdstjänsterna beräknas motsvarande ökning uppgå till 1 % per år. Inom social- och hälsovårdsväsendet beräknas nettobehovet av personal uppgå till 4 000 personer per år under åren 2009—2012. Efterfrågan på utbildningstjänster beräknas minska med 0,7 % per år. I utvecklingsprognosen för kommunalekonomin har antalet anställda inom undervisningen, den allmänna förvaltningen och andra tjänster beräknats stanna på samma nivå som år 2007. Det sammanlagda antalet anställda inom den kommunala sektorn beräknas stiga till 476 000 personer år 2012.

Tablå 22. Kommunernas och samkommunernas utgifter 2007—2012, md euro (gängse priser)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1. Omkostnader	**28,904**	**30,661**	**32,208**	**34,034**	**35,776**	**37,604**
Löneutgifter	17,550	18,586	19,399	20,486	21,473	22,504
Löner	13,331	14,161	14,871	15,771	16,542	17,349
Övriga personalutgifter	4,219	4,426	4,527	4,715	4,931	5,155
Köp	9,086	9,726	10,459	11,143	11,862	12,627
Understöd	1,824	1,870	1,830	1,845	1,862	1,873
Övriga omkostnader	0,444	0,480	0,520	0,560	0,580	0,600
2. Inkomster av verksamheten	**9,124**	**9,642**	**10,231**	**10,736**	**11,285**	**11,803**
3. Verksamhetsbidrag	**-19,781**	**-21,019**	**-21,978**	**-23,298**	**-24,491**	**-25,800**
4. Ränteutgifter, brutto	0,364	0,398	0,402	0,406	0,418	0,435
5. Investeringar, brutto	3,787	4,000	3,900	3,900	3,900	3,900
6. Utgifter sammanlagt (1+4+5)	**33,055**	**35,059**	**36,510**	**38,339**	**40,094**	**41,939**

Tablå 22. Kommunernas och samkommunernas utgifter 2007—2012, md euro (gängse priser)

7. Bruttonationalprodukt	179,7	191,5	200,1	208,6	216,8	225,1
8. Bruttoutgifter, % av BNP	18,4	18,3	18,2	18,4	18,5	18,6
9. Inkomster totalt, % av omkostnaderna	17,7	17,9	17,9	18,0	18,1	18,2
10. Inkomster av verksamheten, % av omkostnaderna	31,6	31,4	31,8	31,5	31,5	31,4
Sysselsatta, 1 000 personer	456,4	460,4	464,4	468,4	472,4	476,4

6.5 Kommunernas skatteinkomster

Kommunernas basservice finansieras huvudsakligen med kommunernas egna skatteinkomster. År 2009 beräknas ca 18,0 miljarder euro inflyta i skatteinkomster.

Tablå 23. Kommunernas skatteinkomster 2007—2012, mn euro

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Kommunalskatt	13 965	14 940	15 462	16 266	17 016	17 796
Samfundsskatt	1 472	1 620	1 600	1 650	1 720	1 780
Fastighetsskatt	859	890	930	970	1 000	1 030
Skatteinkomster sammanlagt	**16 296**	**17 450**	**17 956**	**18 886**	**19 736**	**20 606**
Skatteinkomster, % av BNP	9,1	9,1	9,0	9,1	9,1	9,2
Förändring, %						
Kommunalskatt	6,4	7,0	3,3	5,4	4,6	4,6
Samfundsskatt	17,8	10,0	-1,2	3,1	4,2	3,5
Fastighetsskatt	8,9	3,6	4,5	4,3	3,1	3,0
Skatteinkomster sammanlagt	**7,4**	**7,1**	**2,9**	**5,2**	**4,5**	**4,4**
Genomsnittlig kommunalskatteprocent	18,45	18,55	18,55	18,55	18,55	18,55
Samfundsskatteprocent	26	26	26	26	26	26
Kommunernas andel av samfundsskatten, %	22,03	22,03	22,03	22,03	22,03	22,03

Kommunernas skatteinkomster beräknas öka med 2,9 % år 2009. Skatteinkomstökningen avtar i och med skattelättnaderna. Beskattningen av pensionsinkomster lindras genom att pensionsinkomstavdraget vid kommunalbeskattningen höjs, vilket minskar kommunernas skatteinkomster med 131 miljoner euro. Dessutom slopas förvärvsinkomstavdraget vid statsbeskattningen och man tar i bruk ett arbetsinkomstavdrag som i första hand görs vid statsbeskattningen. Om statsskatten inte räcker till för avdraget dras resten av från bl.a. kommunalskatten. Ändringen av det gällande avdraget leder till att kommunerna förlorar skatteinkomster på 93 miljoner euro. Dessutom minskar lindringen av beskattningen kommunernas skatteinkomster med 143 miljoner euro. Maximibeloppet för hushållsavdraget höjs till 3 000 euro, vilket minskar kommunernas skatteinkomster med 24 miljoner euro. Höjningen av självrisken för resekostnadsavdraget till 600 euro ökar kommunernas skatteinkom-

ster med 17 miljoner euro. Dessa förlorade skatteinkomster på sammanlagt 374 miljoner euro kompenseras kommunerna genom en höjning av statsandelsprocenten för social- och hälsovården.

I finansieringsanalysen antas den genomsnittliga kommunalskatteprocenten åren 2009—2012 ligga på 2008 års nivå. Intäkterna från samfundsskatten beräknas minska med 1,2 %, medan fastighetsskatten beräknas öka med 4,5 % år 2009. Kommunernas skatteinkomster minskar något i förhållande till bruttonationalprodukten.

6.6 Statsbidrag

Staten finansierar kommunernas basservice genom statsbidrag till ett belopp av sammanlagt 9,3 miljarder euro år 2009. Kommunernas statsbidrag är i huvudsak kalkylerade och icke öronmärkta. För kalkylerade statsandelar föreslås 8,5 miljarder euro. För övrigt statsbidrag föreslås knappt 800 miljoner euro. Statsbidragen ökar med sammanlagt 683 miljoner euro år 2009.

Då man jämför ändringen i statsbidrag med 2008 är det skäl att beakta de för kommunalekonomin kostnadsneutrala ändringarna såsom det tillägg på 374 miljoner euro i kompensation för skattelättnader och det avdrag på 107 miljoner euro för överföringen av uppgifter vilka ökar statsandelarna med 267 miljoner euro netto.

Statsbidragen ändras inte bara enligt de beslutsbaserade statsåtgärderna utan också automatiskt enligt statsandelsgrunderna, såsom ändringar i ålders- och befolkningsstruktur.

Tablå 24. Statsbidrag för kommuner och samkommuner som omfattas av basservicebudgeten 2007—2009, mn euro och förändring 2008—2009, %

	2007	2008	2009 budgetprop.	2008—2009, %
Kalkylerade statsandelar jämte utjämningsposter inom statsandelssystemet				
FM[1)]	185	176	160	-9,1
UVM	2 501	2 664	2 791	4,8
därav finansiering till samkommunerna på basis av priset per enhet	1 125	1 199	1 256	4,7
SHM	4 307	5 075	5 536	9,1
Kalkylerade statsandelar sammanlagt	6 993	7 915	8 521	7,7
Övrigt statsbidrag i basservicebudgeten				
IM, ersättning för kostnader för invandrare[2)]	51	46	46	
FM, finansieringsunderstöd enligt prövning[1)]	19	20	13	
FM, understöd för kommunsammanslagningar[1)]	55	44	142	
UVM, understöd enligt prövning	46	60	62	
UVM, kulturverksamhet, idrottsväsende och ungdomsarbete	29	30	32	
UVM, anläggningsprojekt	54	63	61	
ANM, sysselsättningsstöd till kommuner[2)]	69	57	50	

Tablå 24. Statsbidrag för kommuner och samkommuner som omfattas av basservicebudgeten 2007—2009, mn euro och förändring 2008—2009, %

SHM, forskning enligt lagen om specialiserad sjukvård (specialstatsandel)	49	49	40	
SHM, läkar- och tandläkarutbildning (specialstatsandel)	89	94	100	
SHM, anläggnings- och utvecklingsprojekt	45	25	26	
SHM, grundläggande utkomststöd	201	211	205	
SHM, arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte[2)]	7	8	8	
Övrigt statsbidrag i basservicebudgeten sammanlagt	709	707	784	10,9
Statsbidrag inom budgeten för statsbidrag sammanlagt	7 702	8 622	9 305	7,9

[1)] Har före år 2008 hört till inrikesministeriets förvaltningsområde.

[2)] Har före år 2008 hört till arbetsministeriets förvaltningsområde.

Statens åtgärder

Verkningarna av statens åtgärder baserar sig på ändring av lagstiftningen och andra normer och då det gäller anslag som baserar sig på prövning på budgetbeslut.

Statens åtgärder ökar kommunernas utgifter med 33 miljoner euro netto och inkomster med 57 miljoner euro netto år 2009. De totala verkningarna av statens åtgärder i budgetpropositionen på utgifterna, inkomsterna och ändringarna i skattegrunderna bedöms vara att kommunernas finansiella ställning jämfört med 2008 förbättras med 24 miljoner euro netto.

Vid sidan av de nya åtgärder som staten vidtar 2009 påverkas balansen i kommunalekonomin och behovet av finansiering för basservicen av utvecklingen när det gäller mängden uppgifter och åtaganden som tidigare föreskrivits kommunerna och efterfrågan på tjänster samt av utvecklingen i fråga om skatteinkomsterna, lönekostnaderna och kostnadsnivån.

År 2009 beräknas ovan nämnda grunder inverka på kommunernas och samkommunernas ekonomi jämfört med år 2008 som följer:

Tablå 25. Verkningarna på kommunalekonomin och samkommunernas ekonomi av statens åtgärder i statsbudgeten, mn euro, förändringar från 2008 till 2009

	utgifter	**inkomster**
1. Ändringar i verksamheten och budgetbeslut		
FM, finansieringsunderstöd enligt prövning		-5
FM, understöd för kommunsammanslagningar och investeringsstöd		+98
UVM, utveckling av den grundläggande utbildningens kvalitet	+22	+22
UVM, ökande av yrkesinriktad grundutbildning	+31	+10
UVM, tillägg som hänför sig till statsandelsreformen år 2006 (teatrar, orkestrar, museer)		+10
UVM, läroavtalsutbildning	-2	-2
UVM, verkstadsverksamhet		+1

Tablå 25. Verkningarna på kommunalekonomin och samkommunernas ekonomi av statens åtgärder i statsbudgeten, mn euro, förändringar från 2008 till 2009

UVM, yrkesprov inom yrkesutbildningen	+1	+1
UVM, anläggningsprojekt		-2
UVM, yrkesinriktad tilläggsutbildning	+3	+3
UVM, yrkeshögskolornas projektfinansiering	+3	+3
ANM, sysselsättningsstöd till kommuner	-7	-7
SHM, kalkylerad statsandel:		
— tjänster för äldre och handikappade	+66	+21
— minskning av statsandelar som hänför sig till interna överföringar enligt regeringsprogrammet (-60 på årsnivå)		-35
— hemvårdsstöd och stöd för privat vård	+20	+7
— kompensation för kommunernas förlust av skatteinkomster		+374
SHM, stödservice för långtidsbostadslösa	+1	+1
SHM, forskning för vilken beviljas särskild statsandel		-9
SHM, utbildning för vilken beviljas särskild statsandel		+5
SHM, mammografiscreening	+2	+1
Sammanlagt	+131	+457
2. Överföringar av uppgifter till staten enligt regeringsprogrammet		
FM/JM, överföring av intressebevakningen i förmyndarverksamheten	-14	-14
FM/ANM, överföring av konsumentrådgivningen	-5	-5
SHM, överföring av underhållsstödet	-72	-72
FM/SHM, överföring av förvaltningsutgifterna för underhållsstödet	-5	-5
SHM, överföring av sjukvårdskostnaderna för utlänningar	-7	-7
SHM, överföring av de rättspsykiatriska undersökningarna av barn och unga	-4	-4
Sammanlagt	-107	-107
3. Ändringar i beskattning och avgifter		
Ändring av klientavgifterna från 1.8.2008 (+65 på årsnivå)		+38
Förlust av skatteinkomster som hänför sig till lindringen av beskattningen av arbets- och pensionsinkomster samt ibruktagandet av arbetsinkomstavdrag		-374
Sammanlagt		-336
Verkningarna av statens åtgärder sammanlagt	+33	+57
Netto		+24

År 2009 anvisas 142 miljoner euro för sammanslagningsunderstöd till kommunerna, vilket innebär en ökning på 98 miljoner euro. För kommunernas finansieringsunderstöd enligt prövning föreslås 15 miljoner euro, vilket innebär en minskning på 5 miljoner euro från år 2008.

Överföringen av intressebevakningen i förmyndarverksamheten från kommunerna till staten minskar statsandelarna och kommunernas utgifter med 13,6 miljoner euro, medan överföringen av konsumentrådgivningen minskar dem med 5 miljoner euro och överföringen av förvaltningsutgifterna för underhållsstödet minskar dem med 5 miljoner euro.

För statsandelar och statsunderstöd för driftskostnaderna för utbildnings- och kulturverksamheten föreslås 3 791 miljoner euro, vilket innebär en ökning på 161 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2008.

Den undervisning som förbereder för grundläggande utbildning för invandrare utvidgas. Statsandelarna ökas med 9,5 miljoner euro. Utvidgningen påverkar inte kommunernas finansieringsandel.

För minskandet av undervisningsgruppernas storlek inom den grundläggande utbildningen höjs statsandelarna med 16 miljoner euro. I finansieringslagen föreskrivs om ett undantag enligt vilket höjningen inte påverkar kommunernas finansieringsandel.

De statliga specialyrkesläroanstalterna överförs till att utgöra en del av de andra anordnarna av yrkesinriktad specialundervisning. Antalet studerande inom den grundläggande yrkesutbildningen ökar med 1 195. Effekten på priserna per enhet för grundläggande yrkesutbildning är ca 23 miljoner euro, varav statsandelen är ca 9,5 miljoner euro och kommunernas finansieringsandel ca 13,5 miljoner euro.

Sättet för hur man bestämmer priset per enhet för grundläggande yrkesutbildning som ordnas i form av läroavtalsutbildning i förhållande till priset för annan grundläggande yrkesutbildning ändras. Statsandelen minskar med 9 miljoner euro, medan kommunernas finansieringsandel minskar med 13,5 miljoner euro.

Kommunernas finansieringsandelsprocent som fastställs i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet höjs med 0,07 procentenheter för att finansiera de kompensationer för statsandelen som beror på kommunsammanslagningar.

Som en del av försöket att lösa matchningsproblemen mellan den befintliga arbetskraften och behovet av arbetskraft föreslås att den grundläggande yrkesutbildningen ökas med i genomsnitt 3 000 studerande. För statsandelar för anläggningsprojekt föreslås 56 miljoner euro för skolprojekt och 5 miljoner euro för biblioteksprojekt.

Kommunernas sysselsättningsstöd minskar med 7 miljoner euro år 2009, då tyngdpunkten överförs på yrkesinriktad arbetskraftsutbildning som genomförs tillsammans med företagen och på stödsysselsättning inom den privata sektorn. Kommunernas utgifter minskar i motsvarande grad.

Statsandelarna för social- och hälsovården ökar med ca 494 miljoner euro netto jämfört med nivån i budgeten för 2008. I statsandelarna ingår kostnadsneutrala förändringar för kommunalekonomin. Kompensationen till kommunerna för förlorade skatteinkomster på grund av ändringar i statens skattegrunder ökar statsandelarna med 374 miljoner euro. Däremot minskar överföringen av uppgifter i anslutning till kommun- och servicestrukturreformen statsandelarna för social- och hälsovården med 83 miljoner euro.

Av ökningen av statsandelar hänför sig 21,3 miljoner euro till utvecklingsåtgärder enligt regeringsprogrammet, såsom till att starta

verksamhet som överensstämmer med kvalitetsrekommendationerna för tjänster för äldre, att sänka åldersgränsen för en bedömning av behovet av socialservice till 75 år och att revidera lagstiftningen om handikappade så att gravt handikappade får rätt till personlig hjälp och personligt stöd.

År 2009 minskar överföringen av uppgifter statsandelarna för social- och hälsovården med sammanlagt 83 miljoner euro, av vilket den största delen består av en minskning av statsandelen på 72 miljoner euro som hänför sig till underhållsstödet. Den minskning som hänför sig till sjukvårdsersättningar för utlänningar är 7 miljoner euro, medan den minskning som hänför sig till rättspsykiatriska undersökningar av barn och unga är 4 miljoner euro. Statsandelarna minskas med 35 miljoner euro med anledning av interna överföringar enligt regeringsprogrammet.

Som statsunderstöd för kommunernas hälso- och sjukvårdsprojekt föreslås 25,8 miljoner euro. Prioriteringsområden för projekt som stöds med statsunderstöd fastställs i det nationella utvecklingsprogrammet för social- och hälsovården. För den ersättning som staten betalar till hälso- och sjukvårdsenheter för kostnaderna för läkar- och tandläkarutbildning anvisas 99,2 miljoner euro, vilket innebär en ökning på 5 miljoner euro jämfört med 2008. För utgifter för hälsovetenskaplig forskning föreslås anslag om 40 miljoner euro, vilket är 8,7 miljoner euro mindre än 2008. För statsunderstöd för verksamheten vid kompetenscentra inom det sociala området föreslås 3,5 miljoner euro, vilket innebär en ökning med 0,5 miljoner euro jämfört med budgeten för 2008.

Indexhöjningar

År 2009 beräknas ändringen i kostnadsnivån när det gäller statsandelsåligganden vara 3,2 %, vilket ökar kostnaderna för basservicen inom social- och hälsovården med 606 miljoner euro och inom undervisnings- och kulturverksamheten med 106 miljoner euro, dvs. sammanlagt med 712 miljoner euro. Staten deltar i kostnadsökningen via de indexhöjningar som görs i statsandelarna. År 2009 görs i statsandelarna en indexhöjning på 3,9 %, i vilken ingår 75 % av justeringen på 1,0 procentenhet på 2007 års nivå. Indexhöjningen ökar statsandelarna med 333 miljoner euro, varav kommunernas och samkommunernas andel är 303 miljoner euro.

Tablå 26. Indexhöjningarna år 2009, mn euro

	inkomster
FM	5
UVM	130
— varav kommuner	100
SHM	199
Sammanlagt	333
— varav kommuner	303

Ändringar i befolkningen och elevantalet

Kommunernas statsbidrag påverkas även av förändringen i åldersstrukturen och befolkningsmängden. På grund av förändringarna ökar statsandelarna för social- och hälsovården med ca 47 miljoner euro år 2009. De kalkylerade kostnaderna ökar inom social- och hälsovården med ca 145 miljoner euro. I den grundläggande utbildningen och gymnasierna minskar elevantalet. Då det gäller undervisningsväsendet beräknas mindre åldersgrupper föranleda en kalkylerad inbesparing på 22 miljoner euro av statsandelarna 2009 och denna inbesparing hänförs enligt ett rambeslut av den 25 maj 2007 till förbättring av utbildningens kvalitet. Antalet studerande inom den grundläggande yrkesutbildningen höjs med 3 000 vid ingången av 2009. Specialundervisningen inom yrkesutbildningen stärks dessutom med 1 195 studieplatser.

Tablå 27. Verkningarna av förändringarna i elevantalet, befolkningsmängden och åldersstrukturen på kommunernas statsandelar och utgifter år 2009, mn euro

	utgifter	inkomster
UVM	-61	-25
SHM	145	47
Sammanlagt	84	22
Netto		-62

Utjämning av statsandelarna

Den uppgiftsbaserade statsandelen och den allmänna statsandelen höjs eller sänks kommunvis genom en utjämning av statsandelarna på basis av respektive kommuns kalkylerade skatteinkomster. Utjämningen 2009 baserar sig på skatteuppgifterna för 2007. Utjämningen delas upp på tre förvaltningsområden i förhållandet: SHM 57 %, UVM 37 % och FM 6 %.

Tablå 28. Utjämningar av statsandelarna 2007—2009, mn euro

	2007	2008	2009
Utjämningstillägg	722	764	780
Utjämningsavdrag	-698	-742	-784
Skillnad/netto	24	22	-4

Utjämningstilläggen till statsandelarna på basis av skatteinkomsterna uppgår till ca 780 miljoner euro, vilket innebär en ökning på ca 16 miljoner euro jämfört med föregående år. Utjämningstillägg betalas till 273 kommuner. I 59 kommuners statsandelar görs ett utjämningsavdrag till ett belopp av ca 784 miljoner euro.

Kommunernas finansieringsandelar

När det gäller den basservice som omfattas av de uppgiftsbaserade statsandelarna för social- och hälsovården och undervisnings- och kulturverksamheten består kommunernas finansieringsandel av en lagstadgad självfinansieringsandel som per invånare är lika stor i alla kommuner. År 2009 är kommunernas självfinansieringsandel

inom social- och hälsovården 2 000 euro och inom undervisnings- och kulturverksamheten 805 euro per invånare.

De kalkylerade kostnaderna och prisen per enhet steg i justeringen av kostnadsfördelningen för 2008, då de fastställdes enligt realiserade kostnader. De knappa indexhöjningarna under tidigare år beaktades som en faktor som sänker statsandelsprocenten. Dessutom sjönk statsandelsprocenten på grund av att den sista posten av justeringen av kostnadsfördelningen kompenserades kommunerna genom skattesystemet i stället för i form av statsandelar från och med 2007. Det innebär att kommunernas medfinansierade andelar ökade kraftigt 2008. Eftersom inte bara kommunernas utan också privata och samkommuners pris per enhet stiger, ökade kommunernas finansieringsandelar inom undervisningsväsendet och biblioteksverksamheten på grund av modellen med huvudman procentuellt mera än priset per enhet. Justeringen av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna kvarstod på 2007 års nivå.

De kalkylerade kostnader, statsandelar och självfinansieringsandelar för social- och hälsovården som presenteras i tablå 29 täcker de tjänster som ordnas av kommunerna och samkommunerna. De kalkylerade kostnader och statsandelar för undervisnings- och kulturverksamheten som presenteras i tablå 30 täcker de tjänster som ordnas av kommunerna och samkommunerna. Kommunernas finansieringsandelar täcker förutom de ovan nämnda tjänsterna även finansieringsandelarna för utbildning som anordnas av staten och av enskilda.

Tablå 29. Kommunernas och samkommunernas kalkylerade kostnader, kommunernas självfinansieringsandelar samt statsandelarna för social- och hälsovårdens driftskostnader, mn euro

	2007	2008	2009	2008—2009, %
Social- och hälsovård				
kalkylerade kostnader	12 684	15 404	16 086	4,4
kommunernas självfinansieringsandelar	8 387	10 361	10 514	1,5
statsandelar (utan utjämningsposter)	4 297	5 043	5 572	10,5

Tablå 30. Kommunernas och samkommunernas kalkylerade kostnader, kommunernas finansieringsandelar samt statsandelarna för undervisnings- och kulturverksamhetens driftskostnader, mn euro

	2006	2007	2008	2007—2008, %
Undervisnings- och kulturverksamhet				
kalkylerade kostnader[1)]	6 082	6 972	7 285	4,5
— varav kommunernas och samkommunernas andel	5 534	6 344	6 629	4,5
kommunernas finansieringsandelar[2)]	3 331	4 054	4 242	4,6
statsandelar[3)] (utan utjämningsposter)	2 485	2 656	2 792	5,1

[1)] Innehåller kommunernas andel för verksamhet som ordnas av kommuner, samkommuner, staten och privata aktörer. Fr.o.m. 2008 har de kalkylerade kostnaderna och kommunernas finansieringsandelar ändrats på grund av justeringen av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna.

[2)] Innehåller kommunernas andel för verksamhet som ordnas av kommuner, samkommuner, staten och privata aktörer. År 2008 har kommunernas finansieringsandel ändrats på grund av justeringen av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna.

[3)] Innehåller även de statsandelar till kommunerna som inte omfattas av kommunens finansieringsandelar.

6.7 Förbättring av produktiviteten

Det är viktigt att hantera den ökade efterfrågan på basservice och det ökade utgiftstrycket för att en hållbar finansiering av kommunalekonomin ska kunna tryggas. Genom att förbättra produktiviteten kan utgiftstrycket på kommunal basservice minskas. Då det gäller produktiviteten är det närmast fråga om hur arbetet vid kommunernas serviceställen organiseras och hur det leds samt hur ny teknik och samarbete med andra aktörer utnyttjas. En förbättring av produktiviteten på rätt sätt minskar även arbetsstress.

Olika bedömningar av produktiviteten visar att det finns synnerligen stora produktivitetsskillnader i kommunernas serviceproduktion även efter det att olika faktorer i omständigheterna har beaktats. Detta avspeglar sig i form av stora skillnader mellan kommunerna då det gäller antalet anställda och kostnaderna för serviceproduktionen. Dessa skillnader visar klart att servicen kan ordnas och produceras mera ekonomiskt än för närvarande.

Strävan är att effektivisera produktionen av den basservice som kommunsektorn ska ansvara för, i första hand genom den kommun- och servicestrukturreform som ska resultera i fastställande av ändamålsenliga sätt att ordna och producera den kommunala servicen.

7. Statens resursförvaltning

De centrala uppgifterna inom statens resursförvaltning är statens verksamhet som arbetsgivare och utvecklandet av förvaltningen. Inom statens budgetekonomi arbetar år 2009 ca 118 000 personer och arbetskraftskostnaderna uppgår till ca 6,0 miljarder euro.

7.1 Arbetsgivar- och personalpolitiken

Arbetsmarknadsavtalen år 2007 ingicks på förbundsnivå och staten nådde en avtalsuppgörelse för en avtalsperiod på två år och fyra månader, 1.10.2007—31.1.2010. Målet med avtalsuppgörelsen är att genom lönesättningen och arbetslivsutvecklingen förbättra resultatet för statsförvaltningen och dess verksamhetsenheter. I avtalet ingår tre generella påslag för åren 2007—2009, sammanlagt drygt 8 %, samt de poster för åren 2008 och 2009 (sammanlagt 3,3 %) som ska genomföras på myndighetsnivå i form av prioriteringar som förbättrar resultatet och konkurrenskraften. Till slutet av avtalsperioden hänför sig en likalönspott på 0,2 % som det avtalas om på centralnivå år 2009 efter att nödvändiga utredningar har gjorts. Då preciseringarna i texten inberäknas och den kumulativa verkan beaktas är avtalets verkan sammanlagt 12,0 %. Enligt förhandsuppgifter steg de statsanställdas inkomster år 2007 med i genomsnitt 3,6 %. På grund av avtalshöjningarna och tillämpningen av avtalen beräknas inkomsterna på motsvarande sätt stiga 6,5 % år 2008 och 5,6 % år 2009.

I statens avtalsuppgörelse togs det också in bestämmelser om beredningen av ett gemensamt lönesystem inom statsrådet. Statens arbetsmarknadsverk och representanter för ministerierna samt huvudavtalsorganisationerna fortsätter att förbereda systemet och för förhandlingar om det tjänstekollektivavtal som berör detta.

I jämförelse med den egentliga budgeten för 2008 har man i denna budgetproposition som tillägg beaktat 191 miljoner euro som hänför sig till statens tjänste- och arbetskollektivavtal och 7 miljoner euro som hänför sig till att statens lönesystem tas i bruk. I anslutning till att övergångsperioderna för lönesystemen enligt avtalsuppgörelsen avslutas har anslagen minskats med 18 miljoner euro i propositionen. För att förbättra statens lönekonkurrenskraft har 44 miljoner euro fogats till omkostnadsmomentet för de löneutgifter som orsakas av de lönepolitiska utvecklingsåtgärder som arbetsgivaren i huvudsak vidtagit hösten 2007. Den sammanlagda effekt som de fyra ovan nämnda lönejusteringsfaktorerna har på ett ämbetsverks eller en inrättnings omkostnader framgår av motiveringarna till momenten.

Finansministeriet lade den 6 november 2007 upp strategier för förändringsstyrningen och omställningsskyddet inom statsförvaltningen. En snabb omställning i fråga om förändringar i förvaltningen, t.ex. reformerna inom central- och regionalförvaltningen och produktivitetsprogrammet och likaså en snabb förändring av arbetskraftsläget, kräver nya, effektivare åtgärder inom personalledningen. Förändringarna kräver att de statliga verksamhetsenheterna har en professionell personalledning och en fungerande personalplanering och att de är konkurrenskraftiga som arbetsgivare. Personalens kompetens, arbetshälsa och engagemang är mycket viktiga för ett lyckat genomförande av förändringarna.

Statsrådet fattade den 30 april 2008 ett principbeslut om statsförvaltningens ledarpolitik. Beslutet innehåller de principer enligt vilka staten som arbetsgivare anställer, utvecklar och sporrar kompetenta ledare till att klara av olika uppgifter. Den stora omsättningen bland ledningen de kommande åren är en orsak till strategierna. Över 60 % av personerna inom dagens högre tjänstemannaledning slutar före år 2011 och så gott som alla slutar före år 2020. Omställningarna i ledarpolitiken genomförs gradvis åren 2008—2011 i samarbete med finansministeriet och de andra ministerierna. En konkret refom är programmet Framtidens ledare (Tulevaisuuden johtajat) som finansministeriet startat och inom vilket den centrala ledningen och de sakkunniga förbereds för framtida utmaningar.

Tablå 31. Nyckeltal som beskriver personalen inom budgetekonomin åren 2006—2009

Nyckeltal	2006	2007	2008[1)]	2009[1)]
Antal anställda	123 200	122 200	120 300	118 200
Förändring från föregående år, %	-0,5	-0,8	-1,6	-1,7
Antal årsverken	120 900	120 200	118 300	116 318
Förändring från föregående år, %	0,0	-0,6	-1,6	-1,7
Lönesumma, mn euro[2)]	4 302	4 444	4 642	4 820
Arbetskraftskostnader, mn euro[2)]	5 386	5 563	5 810	6 034
Genomsnittlig totalinkomst, euro/mån./person[3)]	2 880	2 984	3 163	3 340
Lönebikostnader, %	58,9	58,9	59,0	59,0
Alla av staten betalda pensionsutgifter, mn euro	3 094	3 201	3 358	3 560
Kvinnornas andel, %	49,1	49,8	50,0	50,2
Personalens genomsnittsålder, år	43,4	43,7	43,8	43,9

[1)] Uppgifterna för åren 2008 och 2009 är uppskattningar. I uppskattningarna har beaktats den minskning av statens personal som den förbättrade produktiviteten möjliggör, men inte några andra förändringar gällande personalen som ingår i budgetpropositionen för 2009.

[2)] I uppskattningarna har beaktats de ökningar som föranleds av kända avtalsjusteringar och tillämpningen av avtalen samt väntade förändringar när det gäller antalet anställda.

[3)] Förhandsuppgifter för år 2007 och uppskattningar för åren 2008 och 2009.

7.2 Utveckling av förvaltningen

Det praktiska fullföljandet av strategin för informationssamhället fortsätter. Åtgärderna underlättar tillgången till vardagens tjänster, ökar konkurrenskraften och produktiviteten, främjar den regionala och sociala jämlikheten samt tryggar tillgången och kvaliteten på den offentliga servicen. Regionaliseringen av arbetsplatserna inom statsförvaltningen fortsätter på ett jämnare sätt i olika delar av landet.

Statens regionalförvaltning

Förberedelserna för det projekt för en reform av regionalförvaltningen (ALKU) som initierades i juni 2007 fortsätter under finansministeriets ledning. Man har beslutat att koncentrera uppgifterna inom statens regionalförvaltning till två nya myndigheter. Från ingången av år 2010 samlas och omorganiseras uppgifterna hos de nu-

varande sex statliga myndigheterna (länsstyrelserna, arbetskrafts- och näringscentralerna, de regionala miljöcentralerna, miljötillståndsverken, arbetarskyddsdistrikten och vägdistrikten), och i funktionellt hänseende också skogscentralernas uppgifter. De nya myndigheterna går under arbetsnamnet Närings-, trafik- och naturtillgångscentralen och Regionförvaltningsverket. Den förstnämnda koordineras av arbets- och näringsministeriet och den senare av finansministeriet. Myndighetsstrukturen utgör i fortsättningen grund också för andra uppgifter inom statens regionalförvaltning som ska omorganiseras. Myndigheterna organiseras i funktionellt hänseende så att man genom att koncentrera uppgifterna når synergi- och produktivitetsfördelar och så att verksamhetens resultat och kundservicen förbättras. Myndigheternas regionala fördelning förbereds. Landskapsprogrammen kopplas till centralförvaltningens och de regionala ämbetsverkens resultatstyrningsprocess.

Verksamheten inom förvaltningsområdena

Inom justitieförvaltningen utvecklas utsökningsväsendets organisation utgående från utsökningsbalken så att förvaltningsämbetet för utsökningen kan inleda sin verksamhet från ingången av år 2010. I och med den lag om ordnande av intressebevakningstjänster i förmyndarverksamheten som träder ikraft i början av år 2009 överförs produktionen av intressebevakningstjänster från kommunerna till staten så att den allmänna ledningen, styrningen och övervakningen av tjänsterna blir en uppgift för justitieministeriet och så att rättshjälpsbyråerna ansvarar för att tjänster ordnas.

Inom inrikesförvaltningen sköter 24 polisinrättningar i häradena om den lokala polisverksamheten från ingången av år 2009, i stället för som tidigare 90 polisinrättningar. Reformen av polisväsendets förvaltningsstruktur fortsätter så att den också omfattar polisens högsta ledning, polisens länsledningar, polisens riksomfattande enheter och polisinrättningen i Helsingfors. I samband med reformen överförs resurser från förvaltningen till servicen, säkerställs tillgången till polisservice i hela landet samt tryggas svenskspråkig polisservice. Dessutom utreds huruvida ministeriets styrnings- och tillsynsuppgifter samt ledningen av den operativa polisverksamheten bör särskiljas från varandra.

Inom utbildningsförvaltningen genomförs en totalrevidering av universitetslagen och författningar som hänför sig till den på så sätt att regeringens propositioner kan överlämnas till riksdagen under vårsessionen 2009. Avsikten är att den nya verksamheten ska kunna inledas i full utsträckning från ingången av år 2010. I samband med revideringen av lagstiftningen förnyas också principerna för styrningen och finansieringen av universiteten. I samband med universitetsreformen är målet att förutom Aalto-universitetet också inrätta Åbo nya universitet som bildas av Åbo universitet och Åbo handelshögskola samt Östra Finlands universitet som bildas av universiteten i Joensuu och Kuopio.

Inom trafikförvaltningen utreds hur de ämbetsverk som ansvarar för trafiklederna kan slås samman till ett ämbetsverk och hur de ämbetsverk som ansvarar för säkerheten inom trafiksektorn (Fordonsförvaltningscentralen, Luftfartsförvaltningen och Järnvägsverket) samt säkerhetsfunktionerna vid Sjöfartsverket och Vägförvaltningen kan slås samman till en säkerhetsmyndighet. Målet är att dessa två ämbetsverk ska kunna inleda sin verksamhet från ingången av år 2010. Sjöfartsverkets interna produktion omorganiseras före år 2010. I samband med Sjöfartsverkets omorganisering överförs en del av Sjöfartsverkets uppgifter från ingången av år 2009 på Meteorologiska institutet, en del på miljöministeriet och en del på Finlands miljöcentral.

Inom social- och hälsovårdsförvaltningen centraliseras forskningen och utvecklingen genom att funktionerna vid Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården och vid Folkhälsoinstitutet slås samman i början av år 2009. Vid samma tidpunkt sammanslås också funktionerna vid Rättsskyddscentralen för hälsovården och Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral. Försäkringsinspektionen, som verkar inom ministeriets förvaltningsområde, och Finansinspektionen, som verkar i anslutning till Finlands Bank, går ihop till en myndighet från ingången av år 2009.

7.3 Utvecklande av produktiviteten inom statsförvaltningen

Regeringen fortsätter att fullfölja produktivitetsprogrammet för statsförvaltningen. De åtgärder som man redan tidigare avtalat om samt pågående åtgärder leder till att antalet statsanställda minskar med sammanlagt ca 9 600 årsverken fram till år 2011 jämfört med antalet anställda år 2005. Dessutom inleds i enlighet med regeringsprogrammet och rambeslutet av den 13 mars 2008 nya produktivitetsfrämjande åtgärder som minskar behovet av personal med 4 800 årsverken i huvudsak åren 2012—2015. De nya åtgärdernas detaljerade innehåll, verkningar och tidsförläggning behandlas hösten 2008 och de beslut som gäller vidtagandet av dessa åtgärder ses över i ett rambeslut våren 2009.

De produktivitetsfrämjande åtgärderna inom de olika förvaltningsområdena och verkningarna av dem behandlas i motiveringarna till huvudtitlarna, kapitlen och momenten. De fastställda och specificerade produktivitetsåtgärderna beräknas år 2009 minska behovet av personal med sammanlagt 1 944 årsverken, och detta har beaktats i budgetpropositionen.

Ett minskat behov av personal leder till utgiftsbesparingar som varierar enligt hur de produktivitetsfrämjande projekten genomförs. Förvaltningsområdena kan omfördela en del av de utgiftsbesparingar som produktivitetsåtgärderna för med sig, och resten räknas som besparingar som minskar utgifterna inom statsfinanserna som helhet.

Tablå 32. Verkningarna av de produktivitetsfrämjande åtgärderna i fråga om behovet av personal

Förvaltningsområde	Minskningen av antalet årsverken 2008—2009
Statsrådets kansli	-2
Utrikesministeriet	-30
Justitieministeriet	-114
Inrikesministeriet	-93
Försvarsministeriet	-619
Finansministeriet	-237
Undervisningsministeriet	-309
Jord- och skogsbruksministeriet	-83
Kommunikationsministeriet	-66
Arbets- och näringsministeriet	-227
Social- och hälsovårdsministeriet	-97
Miljöministeriet	-67
Sammanlagt	**-1 944**

I beräkningen av det minskade behovet av personal har man beaktat vissa omfördelningar av åtgärder som vidtagits på basis av ministeriernas förslag och ändringarna i fråga om tidsförläggningen av verkningarna för personalen. De produktivitetsfrämjande projektens förlopp, inklusive det att behövliga revideringar i lagstiftningen genomförs, har beaktats när produktivitetsmålen för varje förvaltningsområde har fastställts och passats in tidsmässigt. Dessutom har följande aspekter beaktats:

— när produktivitetsmålen för utrikesförvaltningen fastställdes beaktades det behov av att utveckla utvecklingssamarbetsförvaltningen som uppstod av de ökade anslagen för utvecklingssamarbete,

— universitetens produktivitetsåtgärder har dimensionerats och riktats så att de inte försvagar undervisningen och forskningen och utvecklingen av dessa,

— när produktivitetsmålen för sektorforskningsinstituten dimensionerades beaktades det faktum att produktivitetsprogrammet inte är ett hinder för ett ändamålsenligt mottagande av extern finansiering.

Sett till hela statsförvaltningen kan ändringarna genomföras inom ramen för personalens naturliga avgång, eftersom avgången år 2009 beräknas gälla ca 5 600 personer, av vilka omkring 2 800 personer avgår med egentlig ålderspension.

Det att personal går i pension och annan naturlig avgång öppnar betydande möjligheter att genomföra rätt omfattande reformer som ökar serviceförmågan, effektiviteten och produktiviteten utan att de pågående anställningsförhållandena äventyras. Regeringens mål är att produktiviteten ska förbättras, och likaså arbetslivskvaliteten. Ökad produktivitet förutsätter gott ledarskap och gott chefsarbete

samt samarbete. Genomförandet av produktivitetsprogrammen integreras med de mål som avser att trygga personalens anställningsförhållanden, kontinuiteten i arbetet och utvecklandet av arbetslivskvaliteten.

För att säkerställa att arbetslivskvalitet, innovationer och produktivitet kopplas samman i tillräcklig grad genomför finansministeriet under år 2009 ett utvecklingsprojekt. Den förberedelse för ledning och chefer som är avsedd att stödja förändringsledningen fortsätter. Utvecklingen när det gäller produktivitetsstatistik samt evalueringsoch mätmetoder fortsätter bl.a. så att det vid sidan av förändringar i produktiviteten är möjligt att i tillräcklig grad beakta förändringarna i verksamhetens och servicens verkningskraft och kvalitet samt förändringarna i arbetslivskvaliteten.

Produktivitetsfrämjande datasystemprojekt och andra produktivitetsprojekt

I budgeten har sammanlagt 25 miljoner euro separat beaktats inom de olika förvaltningsområdena för finansiering av produktivitetshöjande datateknikprojekt och projekt för utveckling av vissa centrala datasystem. I budgeten har dessutom beaktats finansieringen av andra produktivitetsfrämjande investeringar i informationsförvaltning, undersökningar, utredningar samt anskaffning av utbildningstjänster och andra tjänster med ett anslag om 5 miljoner euro.

Med ovan nämnda och med tidigare beviljade produktivitetsanslag finansieras år 2009 bl.a. utvecklandet av rättsregistercentralens datatekniska miljö, förnyandet av systemet för behandling av obestridliga fordringsmål, förnyandet av valdatasystemet och utvecklandet av förfarandet med elektronisk röstning, förnyandet av datasystemet för nödcentralerna, utvecklandet av polisens tjänst för elektronisk kommunikation, utvecklandet av den nationella dokumentförvaltningen, genomförandet av Landsbygdsverkets och Livsmedelsverkets gemensamma IT-infrastruktur, elektroniskt utvecklande av systemet för arealstöd, utvecklandet av Skogscentralernas system för elektronisk kommunikation, förnyandet av fastighetsomsättnings- och fastighetsregistreringssystemet, ökandet av Meteorologiska institutets kapacitet för högeffektiva datorberäkningar, förnyandet av arbetarskyddsdistriktens datasystem samt datasystemprojekt inom miljötillstånds- och naturvårdsförvaltningen.

Utvecklande av statens gemensamma informationsförvaltning

Inom utvecklandet av statsförvaltningens informationsförvaltning har man övergått till en verksamhetsform av koncerntyp. Målet är att förbättra servicekvaliteten och samarbetet i myndighetsverksamheten och att öka och främja införandet av nya gemensamma IT-lösningar i hela statsförvaltningen. Produktivitetsvinsterna märks inte bara i servicekvaliteten utan också i de totala kostnaderna och i antalet anställda inom statsförvaltningen. I budgetpropositionen för 2009 har det reserverats 8 miljoner euro för utvecklingsprojekt inom ledningsenheten för statens IT-verksamhet och likaså 8 miljoner euro för förnyande och integrering av gemensamma informationssystem för personal- och ekonomiförvaltningen. Statens IT-

servicecentral, som den 1 januari 2009 inleder sin verksamhet i anslutning till Statskontoret, ordnar, upprätthåller och utvecklar den gemensamma informationsförvaltningsservicen inom statsförvaltningen.

Servicecentralerna för ekonomi- och personalförvaltning

Det finns fem servicecentraler för ekonomi- och personalförvaltning inom statsförvaltningen. I enlighet med tidigare beslut införs före utgången av år 2009 en servicecentralmodell i produktionen av ekonomi- och personalförvaltningstjänster på alla förvaltningsområden. I enlighet med statsrådets rambeslut för åren 2009—2012 kommer fyra servicecentraler för ekonomi- och personalförvaltning (justitieförvaltningens servicecentral, inrikesförvaltningens servicecentral, försvarsförvaltningens servicecentral och den servicecentral som utgör Statskontorets resultatenhet) att den 1 januari 2010 administrativt sett föras ihop till ett ämbetsverk med flera regionala kontor, och ämbetsverket kommer att höra till finansministeriets förvaltningsområde. Universitetens servicecentral Certia förblir en skild aktör som tjänar universitetens behov. Sammanslagningen av de fyra servicecentralerna till en servicecentral för statens ekonomi- och personalförvaltning förbereds och genomförs under ledning av finansministeriet tillsammans med de ministerier som styr servicecentralerna samt Statskontoret och servicecentralerna själva. Före sammanslagningen utvecklas nätet av servicecentraler så att man undviker överlappande förvaltningskostnader.

Det kommer gradvis att införskaffas en gemensam datasystemhelhet för ekonomi- och personalförvaltningen som de statliga ämbetsverken och inrättningarna samt servicecentralerna för ekonomi- och personalförvaltning kan använda. Det första skedet av genomförandet och ibruktagandet i ämbetsverken och inrättningarna infaller åren 2008—2012. Det gemensamma datasystemet stöder förenhetligandet av processerna och tillvägagångssätten inom ekonomi- och personalförvaltningen samt en ökad produktivitet i dessa funktioner. Det ersätter de motsvarande system som för närvarande används i ämbetsverken och inrättningarna och som i betydande utsträckning redan har nått slutet av livslängden. Avsikten är att det andra skedet för genomförande och ibruktagande av systemet ska inledas år 2012.

Utveckling av upphandlingen

Statsförvaltningens upphandling effektiviseras genom ett ökat och centraliserat utnyttjande av avtal som konkurrensutsätts och genom att upphandlingsenheterna styrs så att de koncentrerar sig på upphandling som anknyter till kärnverksamheten. Den verksamhet som statens enhet för kollektiv upphandling Hansel Ab bedriver är etablerad. Enligt en undersökning gjord av Helsingfors handelshögskola gällande kostnadsverkningarna av att statens upphandling centraliseras har man redan uppnått en årlig inbesparing om ca 95 miljoner euro för ämbetsverk och inrättningar genom att tillämpa verksamhetsmodellen för centraliserad upphandling. Enligt undersökningen kan man genom att i ökad grad använda avtal som kon-

kurrensutsätts uppnå årliga inbesparingar till ett belopp av sammanlagt uppemot 235 miljoner euro, dvs. 20,5 %, jämfört med den tidigare decentraliserade verksamhetsmodellen.

De fördelar den gemensamma upphandlingen innebär för ämbetsverken och inrättningarna är betydande både avseende upphandlingspriserna och kostnadsbesparingarna under arbetsprocessen. Användningen av avtal som Hansel konkurrensutsätter har fortsättningsvis ökat och ökningen har varit speciellt kraftig i fråga om universiteten. Lagstiftningen om Hansel Ab revideras som bäst och avsikten är att samtidigt säkerställa att universiteten kan fortsätta att utnyttja de avtal som enheten för gemensam upphandling fastställer också om universitetens ekonomiska och administrativa ställning förändras. Kvaliteten på upphandlingen förbättras också genom att man ser till att upphandlarnas yrkesskicklighet och upphandlingsansvisningarna utvecklas och fortsätter att i ämbetsverk och inrättningar införa statens gemensamma system för hantering av beställningar.

8. Fonder och affärsverk utanför statsbudgeten samt statens ägarpolitik

Den sammanlagda balansen för fonderna utanför statsbudgeten var 25,6 miljarder euro vid utgången av år 2007, vilket innebär en tillväxt på 9 % jämfört med året innan. De statliga affärsverkens sammanlagda balans var 10,5 miljarder euro i slutet av året. Affärsverkens soliditet växlade mellan 54 och 98 %. Dessutom har staten innehav i allt som allt 13 börsbolag och i över 50 andra bolag. I slutet av år 2007 var värdet på statens innehav i börsbolag 28,0 miljarder euro. Det beräknas inflyta 1 350 miljoner euro i utdelning av statens bolagsinnehav.

8.1 Fonder utanför statsbudgeten

Staten har elva fonder som står utanför budgetekonomin. De sammanlagda inkomsterna av dessa beräknas år 2009 uppgå till ca 5,6 miljarder euro och utgifterna till 4,3 miljarder euro, vilket innebär att fondekonomins nettoöverskott är ca 1,4 miljarder euro. Från fonderna intäktsförs sammanlagt 1,6 miljarder euro till statsbudgeten, och det föreslås att det överförs 33 miljoner euro till dem år 2009. Dessutom kommer en summa om sammanlagt 180,4 miljoner euro, som lånats till statsfinanserna med stöd av 54 § 2 mom. i kärnenergilagen, att förfalla till återbetalning till Statens kärnavfallshanteringsfond. I tablå 33 finns sammanfattande uppgifter om fondernas ekonomi åren 2007—2009.

Statens bostadsfond

De lån, räntestöd och understöd som med stöd av den fullmakt som godkänts i statsbudgeten beviljas för social bostadsproduktion och de utgifter som föranleds av statsborgen för bostadslån betalas av bostadsfondens medel. Fonden svarar också för utgifterna för sina skulder.

Fonden får sina medel av räntor, amorteringar och annuiteter på aravalån samt av borgensavgifter i anslutning till statsborgen. För fonden skaffas finansiering som en del av statens upplåning. Vid ingången av budgetåret är fondens skulder ca 2,4 miljarder euro. Kapitalet av statens bostadsfonds bostadslånefordringar beräknas i början av år 2009 vara ca 9,6 miljarder euro och det lånebestånd som omfattas av räntestöd som betalas ur fonden ca 4,7 miljarder euro. Fondens borgensansvar beräknas vara ca 4,0 miljarder euro i fråga om räntestödslån, ca 1,9 miljarder euro i fråga om delgarantier för ägarbostadslån och ca 0,4 miljarder euro i fråga om primärlån i aravalån.

År 2009 uppskattas fondens inkomster från bostadslån och borgensavgifter uppgå till ca 635 miljoner euro. Fonden får ha lån till ett belopp av 3,5 miljarder euro. Det föreslås att fullmakten för nya räntestödslån som beviljas är 920 miljoner euro och att fullmakten för understöd och ackord som betalas ur fonden är 116,7 miljoner euro sammanlagt. Det föreslås att 204,5 miljoner euro överförs från fonden till budgeten år 2009. Dessutom betalas ur statens bostadsfond ännu sådana understöd för reparation av bostäder, energiunderstöd och understöd för sanitära olägenheter som har beviljats före år 2006.

Det föreslås att de borgensförbindelser som är i kraft för ägarbostader i slutet av år 2009 får uppgå till sammanlagt högst 2,2 miljarder euro i fråga om fritt finansierade lån och bsp-lån, vilket motsvarar en lånestock på ca 11 miljarder euro.

Statens pensionsfond

Med hjälp av statens pensionsfond bereder sig staten på att betala framtida pensioner inom statens pensionssystem, samtidigt som den strävar efter att jämna ut pensionsutgifterna under kommande år. Till fonden insamlas år 2009 uppskattningsvis 1 259 miljoner euro i arbetsgivares pensionsavgifter från statens ämbetsverk och inrättningar, affärsverk, kommuner, privata statsunderstödda institutioner och s.k. VALTAVA-inrättningar. Sammanlagt 310 miljoner euro samlas in till fonden i arbetstagares pensionsavgifter och arbetslöshetsförsäkringspremier. Till fondens inkomster hör också avkastningen av fondens investeringar, sammanlagt uppskattningsvis ca 900 miljoner euro år 2009.

Fonden har ett i lagen om statens pensionsfond angivet fonderingsmål. Ur fonden överförs årligen till statsbudgeten 40 % av statens årliga pensionsutgifter. Fonden får växa tills dess belopp motsvarar 25 % av statens pensionsansvar. Överföringen till budgeten är 1 417 miljoner euro år 2009. Vid utgången av år 2009 beräknas fondens kapital vara 14 355 miljoner euro, vilket motsvarar 17 % av pensionsansvaret.

Gårdsbrukets utvecklingsfond

Syftet med att utveckla gårdsbrukets struktur är att förbättra jordbrukets lönsamhet samt levnads-, arbets- och produktionsbetingelserna på gårdarna. För gårdsbruksenheternas investeringar och ägarbyten beviljas finansieringsstöd som räntestöd för lån ur budge-

ten samt som understöd och vissa lån ur gårdsbrukets utvecklingsfond. Gårdsbrukets utvecklingsfonds disponibla medel, inklusive den post som överförs från föregående år, beräknas år 2009 uppgå till ca 120,4 miljoner euro. Det föreslås att det från statsbudgeten överförs 30 miljoner euro till fonden. Uppskattningsvis 8,7 miljoner euro intäktsförs till fonden som medfinansiering från EU. Det beräknas att ca 94 miljoner euro beviljas i understöd.

Fondens utgifter utgörs av bl.a. understöd, förvaltningsarvoden, utgifter för skuldreglerings- och försäkringsverksamheten, understöd till forskningen och investeringsutgifter. Av gårdsbrukets utvecklingsfonds medel beviljas nya statliga lån endast för vissa investeringar när det gäller renhushållning, naturnäringar och skolter. Med fondens medel finansieras programmet för utveckling av landsbygden i fasta Finland under den nya programperioden.

Statens kärnavfallshanteringsfond

Sedan ingången av år 2004 består statens kärnavfallshanteringsfond av reserveringsfonden, kärnsäkerhetsforskningsfonden och kärnavfallsforskningsfonden. Kapitalet i reserveringsfonden består av avgifter för kärnavfallshantering och vinst av fondens utlåning. Målet för fonderingen är att säkerställa att de medel som krävs för kärnavfallshanteringen finns till förfogande. Avgifter för kärnavfallshantering ska betalas av dem som bedriver verksamhet som medför kärnavfall, dvs. kraftbolagen Teollisuuden Voima Abp och Fortum Power and Heat Ab samt Statens tekniska forskningscentral, som förfogar över en FiR-1-forskningsreaktor. Till fondens uppgifter hör även att vara med och fastställa omfattningen av den reserveringsskyldighet som gäller de avfallshanteringsskyldiga. Reserveringsfondens balans är ca 1,6 miljarder euro.

Statens kärnavfallshanteringsfond ska dessutom ta ut de avgifter av skattenatur som fastställs i kärnenergilagen och årligen fördela alla de medel som samlats in på detta sätt till forskningsprojekt som hänför sig till kärnsäkerhet och kärnavfallshantering. Enligt uppskattningar kommer år 2009 sammanlagt ca 1,3 miljoner euro att tas ut i avgifter hos innehavare av kärnanläggningar och 1,5 miljoner euro hos de avfallshanteringsskyldiga.

Försörjningsberedskapsfonden

Till försörjningsberedskapsfonden intäktsförs en försörjningsberedskapsavgift som tas ut för energinyttigheter. Avkastningen av avgiften har redan under flera år uppgått till omkring 50 miljoner euro per år.

Med fondens medel täcks de utgifter som statens säkerhetsupplagring, tryggandet av kritiska infrastrukturer och tryggandet av annan försörjningsberedskap föranleder. Fondens omsättning kommer från försäljningen av varor i säkerhetsupplaget. Omsättningen för år 2009 beräknas uppgå till 60 miljoner euro. Fondens balans beräknas vid utgången av året utgöra 1,2 miljarder euro, varav merparten är bundet till säkerhetsupplagen för oljeprodukter.

Statsgarantifonden

Syftet med statsgarantifonden är att säkerställa att de exportgarantier, borgensförbindelser och andra i lagen om statsgarantifonden

(444/1998) avsedda förbindelser som ges av Finnvera Abp uppfylls. Med medel ur fonden sköts även tidigare ingångna förbindelser. Statsgarantifonden får sina medel från de garantipremier och fordringar som ska återkrävas och som hänför sig till exportgarantier och andra ansvarsförbindelser som getts av Statsgaranticentralen och av de anstalter som föregick den, samt från ett anslag som anvisas i statsbudgeten för att överföras till fonden.

Den exportgaranti- och specialborgensstock som fonden ansvarar för utgjorde den 31 december 2007 ca 5 miljarder euro. Fondens likvida medel uppgick i början av år 2008 till ca 692 miljoner euro. År 2009 kommer beloppet av fondens totalansvar att fortsättningsvis minska något. De stora branschspecifika riskkoncentrationerna och den instabila internationella ekonomin ökar å sin sida behovet av att öka fondens likvida medel till en nivå där likviditeten hålls så att den motsvarar den höjda riskpositionen.

Statens säkerhetsfond

Då statens säkerhetsfond slutför nedkörningen av systemet med bankstöd koncentrerar sig statens säkerhetsfond på administreringen av beviljat bankstöd och övervakningen av att stödvillkoren iakttas, eftersom några nya behov av bankstöd inte är i sikte. Vid utgången av år 2007 hade beviljat bankstöd betalats till ett nettobelopp av sammanlagt 6,0 miljarder euro. I beloppet ingår det stöd som beviljats av Finlands Bank, statens säkerhetsfond och statsrådet via statsbudgeten. Statliga proprieborgensansvar avskaffades som onödiga i slutet av år 2003.

Statens televisions- och radiofond

Statens televisions- och radiofond ordnar finansieringen av Rundradion Ab:s verksamhet och främjar även övrig televisions- och radioverksamhet. Fonden förvaltas av Kommunikationsverket, som tar ut televisionsavgifter och koncessionsavgifter för fonden. Fondens inkomster av avgifterna uppskattas till ca 431,3 miljoner euro. Statsrådet beslutar på föredragning från kommunikationsministeriet om användningen av fondens medel för Rundradion Ab:s verksamhet, till Kommunikationsverket för indrivningen, kontrollen och övervakningen av avgifter samt för upphovsrättsliga ersättningar och för främjandet av televisions- och radioverksamheten.

Interventionsfonden för jordbruket

De marknadsstöd och som helt finansierats av EU och de stöd för säljfrämjande av produkter som delvis finansierats av EU började år 2008 finansieras av budgetmedel. Ur fonden finansierades endast sådana utgifter som ovillkorligen kräver formen av en fond, närmast kostnader för EU:s interventionslagring (motsvarande inkomster får interventionsfonden för jordbruket från Europeiska garantifonden för jordbruket) och kostnader för programmet för livsmedelsbistånd. Det beräknas att det sammanlagt behövs ca 4,5 miljoner euro år 2009 till den verksamhet som finansieras via interventionsfonden. För täckande av de ränte- och förvaltningsutgifter och vissa utgifter i anslutning till livsmedelsbiståndet som finska staten ska svara för föreslås i budgetpropositionen att 1,0 miljoner euro överförs till interventionsfonden.

Brandskyddsfonden

Enligt lagen om brandskyddsfonden (306/2003) ska i syfte att främja förebyggandet av eldsvådor samt räddningsverksamheten för brandförsäkrad fast och lös egendom i Finland årligen betalas en brandskyddsavgift. Var och en som bedriver försäkringsrörelse i Finland är skyldig att betala brandskyddsavgift.

Ur fonden kan beviljas allmänt understöd eller specialunderstöd till kommuner och räddningsområden, avtalsbrandkårer samt organisationer inom räddningsbranschen och andra motsvarande sammanslutningar. Understöden har riktats till projekt som inte omfattas av statens övriga finansieringssystem. Understöden ur fonden har samordnats med statsandelssystemet.

Det belopp som influtit i brandskyddsavgifter beräknas år 2009 uppgå till 8,4 miljoner euro. De understöd som betalas ur fonden uppgår till sammanlagt 8,5 miljoner euro. Understöden till kommunerna utgör sammanlagt ca 3,6 miljoner euro och övriga understöd ca 4,9 miljoner euro.

Oljeskyddsfonden

Oljeskyddsfonden får sina medel från den oljeskyddsavgift som tas ut för olja som importeras till eller transporteras via Finland. För iståndsättning av oljeförorenad mark överförs i statsbudgeten dessutom inkomster som influtit i form av oljeavfallsavgifter. Det föreslås att 2,3 miljoner euro överförs till fonden år 2009. Oljeskyddsfondens årliga budget är ca 10 miljoner euro.

Av oljeskyddsfondens medel ersätts kostnader för oljeskador, bekämpning av oljeskador, återställande av miljön, anskaffning och underhåll av oljebekämpningsmateriel samt upprätthållande av bekämpningsberedskapen. De ökande oljetransporterna på Finska viken medför en ökning av statens och de lokala räddningsväsendenas anskaffningar och därav föranledda ersättningsbehov.

Tablå 33. Statliga fonder utanför budgeten, mn euro

	2007	2008**	2009**
Skatter och inkomster av skattenatur sammanlagt	70	69	69
Inkomster av blandad natur	536	623	613
Pensionsavgifter	1 547	1 565	1 573
Ränteinkomster och intäktsföring av vinst	818	1 272	1 324
Överföringar från budgeten	119	26	33
Inkomster exkl. finansoperationer	3 091	3 556	3 613
Återbetalning av beviljade lån	1 514	1 413	2 009
Inkomster sammanlagt	4 605	4 969	5 623
Konsumtionsutgifter	123	127	122
Överföringsutgifter	703	754	707
Ränteutgifter	113	101	99
Överföringar till budgeten	124	1 553	1 632
Övriga utgifter	1	13	13
Utgifter exkl. finansoperationer	1 064	2 548	2 573

Tablå 33. Statliga fonder utanför budgeten, mn euro

Lån som beviljats samt övriga finansinvesteringar	1 518	1 683	1 678
Utgifter sammanlagt	2 582	4 232	4 250
Nettofinansieringsöverskott	2 023	738	1 372

8.2 Affärsverk

Staten har fem affärsverk inom tre olika förvaltningsområden. Affärsverken verkar på marknaden i en konkurrenssituation och finansierar sin verksamhet med inkomster av affärsverksamheten. Affärsverkens ekonomi står utanför statsbudgeten. I samband med behandlingen av statsbudgeten godkänner riksdagen målen för affärsverkets tjänster och övriga mål för verksamheten samt fattar övriga viktiga styrbeslut; den ger t.ex. vid behov sitt samtycke till affärsverkets upplåning. Det behöriga ministeriet beslutar om affärsverkets resultatmål. Statsrådet fastställer bokslutet och beslutar om beloppet av den vinst som ska intäktsföras till staten. Affärsverkens verksamhet grundar sig på lagen om statliga affärsverk (1185/2002) och de lagar som gäller respektive affärsverk.

I tablåerna nedan finns prognoser för de statliga affärsverken. Av affärsverkens intäktsföring av vinster år 2008 beräknas det inflyta ca 196 miljoner euro under moment 13.05.01 i statsbudgeten för 2009.

Tablå 34. De statliga affärsverkens verksamhet år 2009

Affärsverk (koncern)	Omsättning mn €	Omsättning föränd., %	Räkenskapsperiodens resultat av omsättningen mn €	Räkenskapsperiodens resultat av omsättningen (%)	Avkastning på investerat kapital (%)	Soliditet (%)	Investeringsutgifter mn €	Personal i medeltal antal
Senatfastigheter	679,0	1,5	129,0	19,0	4,1	60,0	310,0	276
(koncern)	682,0	1,5	125,0	18,0	4,1	58,8	310,0	276
Forststyrelsen	298,9	3,0	102,9	34,0	4,1	98,0	30,0	1 180
(koncern)	346,9	4,6	105,2	30,0	4,2	98,0	27,3	1 470
Rederiverket	79,8	6,3	3,0	3,8	6,0	55,2	125,0	410
Lotsverket	41,0	0,0	3,0	7,3	11,7	80,9	8,0	392
Luftfartsverket	331,3	6,8	31,8	9,6	4,2	71,3	120,0	1 726
(koncern)	346,0	5,8	31,0	9,6	4,2	62,0	15,0	2 252
Sammanlagt	1 430,0		269,7				595,3	3 984

Tablå 35. Intäktsföringar och anslag gällande statliga affärsverk år 2009 (mn euro)

		Intäktsföringar i budgeten					Anslag för verkets särskilda uppgifter
	Affärsverk	Borgens-avgifter	Räntor	Intäkts-föring av vinst	Åter-betalning av lån	Sammanlagt	
28.20.88	Senatfastigheter	4,5	53,4	80,0	158,4	296,3	-
30.63	Forststyrelsen	0	-	97,2	-	97,2	34,8
31.60.87	Rederiverket	-	2,6	1,5	4,3	8,4	-
31.60.88	Lotsverket	-	0,1	1,5	-	1,6	4,2
31.60.89	Luftfartsverket	0,4	-	15,3	-	15,7	-
	Sammanlagt	4,9	56,1	195,5	162,7	419,2	39,0

8.3 Statens ägarpolitik

Staten strävar efter att sköta hela sitt bolagsinnehav så professionellt och aktivt som möjligt. Utifrån det principbeslut om statens ägarpolitik som statsrådet fattade i början av år 2007 utvecklas statsbolagen och de statliga intressebolagen så att värdet på statens innehav ökar på lång sikt. De bolag som är verksamma på marknadsvillkor ska vara lönsamma och konkurrenskraftiga. Det allmänna målet för de bolag som sköter statliga specialuppgifter är lönsam verksamhet. Samtidigt eftersträvas ett så gott helhetsresultat som möjligt med tanke på samhället. Regeringen är beredd att fortsätta minska statens innehav i de bolag där ägandet främst baserar sig på investeringsintressen. Ägararrangemangen prövas alltid separat för varje bolag inom gränserna för de gällande befogenheter som riksdagen gett.

Statsbudgeten för 2009

INKOMSTPOSTER

	Avdelning 11	€
11.	**SKATTER OCH INKOMSTER AV SKATTENATUR**	**38 878 799 000**
01.	**Skatter på grund av inkomst och förmögenhet**	**15 462 000 000**
01.	Skatt på inkomst	14 482 000 000
02.	Källskatt på ränteinkomster	600 000 000
03.	Skatt på arv och gåva	380 000 000
04.	**Skatter och avgifter på grund av omsättning**	**15 658 000 000**
01.	Mervärdesskatt	14 971 000 000
02.	Skatt på vissa försäkringspremier	564 000 000
03.	Apoteksavgifter	123 000 000
08.	**Acciser**	**5 129 000 000**
01.	Tobaksaccis	650 000 000
04.	Skatt på alkoholdrycker	1 123 000 000
05.	Läskedrycksaccis	36 000 000
07.	Energiskatter	3 309 000 000
08.	Accis på vissa dryckesförpackningar	11 000 000

Avdelning 12

10.	**Övriga skatter**	**2 514 000 000**
03.	Bilskatt	1 100 000 000
05.	Överlåtelseskatt	580 000 000
06.	Lotteriskatt	138 000 000
07.	Fordonsskatt	639 000 000
08.	Avfallsskatt	57 000 000
19.	**Övriga inkomster av skattenatur**	**115 799 000**
02.	Lästavgifter	800 000
03.	Banskatt	20 572 000
04.	Vissa avgifter på kommunikationsområdet	4 727 000
05.	Tillsynsavgift för flygtrafiken	6 700 000
06.	Farledsavgifter	75 400 000
08.	Oljeavfallsavgift	4 600 000
09.	Övriga skatteinkomster	3 000 000

Avdelning 12

12.	**INKOMSTER AV BLANDAD NATUR**	**4 804 849 000**
24.	**Utrikesministeriets förvaltningsområde**	**1 500 000**
99.	Inkomster inom utrikesministeriets förvaltningsområde	1 500 000
25.	**Justitieministeriets förvaltningsområde**	**77 550 000**
10.	Domstolarnas inkomster	30 400 000
20.	Utsökningsavgifter	47 000 000
99.	Övriga inkomster inom justitieministeriets förvaltningsområde	150 000
26.	**Inrikesministeriets förvaltningsområde**	**3 900 000**
99.	Övriga inkomster inom inrikesministeriets förvaltningsområde	3 900 000
27.	**Försvarsministeriets förvaltningsområde**	**6 728 000**
01.	Försvarsförvaltningens byggverks inkomster	8 000
20.	Inkomster vid föryttring av lösegendom samt av royaltyavgifter	4 300 000
99.	Övriga inkomster inom försvarsministeriets förvaltningsområde	2 420 000
28.	**Finansministeriets förvaltningsområde**	**1 778 606 000**
10.	Tullverkets inkomster	5 690 000
11.	Kommunernas andelar av beskattningskostnaderna	123 078 000
12.	Folkpensionsanstaltens andel av beskattningskostnaderna	33 567 000
13.	Evangelisk-lutherska församlingarnas andelar av beskattningskostnaderna	18 781 000
20.	Servicecentralens inkomster	100 000
25.	Inkomster av metallmynt	25 000 000
50.	Överföring från statens pensionsfond	1 417 504 000

51.	Gottgörelser för pensionsutgifter som betalts på andra pensionsanstalters vägnar	63 466 000
52.	Försäkringsavgifter för skadeersättningar m.m.	21 400 000
60.	Inkomster från Europeiska unionen för ersättning av resekostnader	2 800 000
70.	Uppbördsprovision för Europeiska unionens traditionella egna medel	57 000 000
99.	Övriga inkomster inom finansministeriets förvaltningsområde	10 220 000
29.	**Undervisningsministeriets förvaltningsområde**	**459 527 000**
70.	Inkomster från studiestödsverksamheten	24 500 000
88.	Statens andelar av tippningens och penninglotteriets vinstmedel	431 027 000
99.	Övriga inkomster inom undervisningsministeriets förvaltningsområde	4 000 000
30.	**Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde**	**929 455 000**
01.	Inkomster från Europeiska garantifonden för jordbruket	628 532 000
02.	Inkomster från EU för landsbygdsutveckling	258 625 000
03.	Inkomster från EU för utveckling av fiskerinäringen	5 600 000
04.	Andra inkomster från EU	822 000
20.	Statens andel av inkomsten av totospel	9 200 000
31.	Inkomster av köttbesiktningsverksamheten	141 000
32.	Växtförädlingsavgifter	580 000
40.	Vattenrättsliga fiskerihushållningsavgifter	2 300 000
41.	Avgifter för tillstånd att fiska i Tana älv	560 000
42.	Avgifter för jakt på hjortdjur	4 250 000
43.	Spöfiskeavgifter	2 810 000
44.	Fiskevårdsavgifter	5 997 000
45.	Jaktvårdsavgifter	8 538 000
99.	Övriga inkomster inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	1 500 000
31.	**Kommunikationsministeriets förvaltningsområde**	**18 213 000**
11.	Vägförvaltningens inkomster	5 000 000
12.	Inkomster av banhållningen	6 000 000
13.	Sjöfartsverkets inkomster	17 000
99.	Övriga inkomster inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde	7 196 000
32.	**Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde**	**222 202 000**
20.	Säkerhetsteknikcentralens inkomster	1 175 000
30.	Finansieringsandel för arbets- och näringsministeriets samt arbetskrafts- och näringscentralernas tjänster för utveckling av små och medelstora företags kunnande	200 000
31.	Återbäringar av betalningar enligt lönegaranti	21 327 000
50.	Inkomster från Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden	181 500 000
99.	Övriga inkomster inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	18 000 000

Avdelning 13

33.	**Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde**	**474 218 000**
02.	Inkomster för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården	1 173 000
03.	Inkomster för Forsknings- och utvecklingsinstitut för social- och hälsovården	500 000
90.	Avkastning av Penningautomatföreningens verksamhet	407 495 000
98.	Återbäringar av statsunderstöd	64 875 000
99.	Övriga inkomster inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	175 000
35.	**Miljöministeriets förvaltningsområde**	**213 950 000**
01.	Inkomster till regionala miljöcentraler	200 000
10.	Ersättningar för åtgärder för skydd mot miljöskador	4 150 000
20.	Överföring från statens bostadsfond	204 500 000
99.	Övriga inkomster inom miljöministeriets förvaltningsområde	5 100 000
39.	**Övriga inkomster av blandad natur**	**619 000 000**
01.	Böter	89 000 000
02.	Ränteinkomster som hänför sig till beskattningen	75 000 000
04.	Återtagande av utgiftsrester och reserverade anslag	50 000 000
07.	Ersättningar som bokförs som inkomst till staten utanför statens pensionsfond	2 500 000
10.	Övriga inkomster av blandad natur	2 500 000
50.	Nettoinkomster av försäljning av aktier	400 000 000

Avdelning 13

13.	**RÄNTEINKOMSTER OCH INTÄKTSFÖRING AV VINST**	**1 990 500 000**
01.	**Ränteinkomster**	**255 000 000**
04.	Räntor på statens lån till affärsverken	56 100 000
05.	Räntor på övriga lån	9 900 000
07.	Räntor på depositioner	178 000 000
09.	Ränteinkomster av pensionsutgifter som betalats på andra pensionsanstalters vägnar	11 000 000
03.	**Dividendinkomster**	**1 350 000 000**
01.	Dividendinkomster	1 350 000 000
04.	**Andel i statens penninginstituts vinst**	**190 000 000**
01.	Andel i Finlands Banks vinst	190 000 000
05.	**Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst**	**195 500 000**
01.	Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst	195 500 000

Avdelning 15

15. LÅN		**234 200 000**
01. Lån som återbetalas till staten		**234 200 000**
02. Återbetalningar på statens lån till affärsverk	.....	162 700 000
04. Amorteringar på övriga lån	.....	71 500 000

Inkomstposternas totalbelopp:

45 908 348 000

ANSLAG

Huvudtitel 21

		€
21.	**RIKSDAGEN**	**125 070 000**
01.	**Riksdagsledamöterna**	**21 650 000**
01.	Omkostnader för riksdagsledamöterna (förslagsanslag)	21 650 000
10.	**Riksdagens kansli**	**76 841 000**
01.	Omkostnader för riksdagens kansli (förslagsanslag)	58 641 000
29.	Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	7 200 000
74.	Grundlig renovering av riksdagens byggnader (reservationsanslag 3 år)	11 000 000
20.	**Riksdagens justitieombudsman**	**5 097 000**
01.	Omkostnader för riksdagens justitieombudsmans kansli (förslagsanslag)	5 097 000
30.	**Utrikespolitiska institutet**	**3 283 000**
01.	Utrikespolitiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	3 080 000
29.	Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	203 000
40.	**Statens revisionsverk**	**14 311 000**
01.	Omkostnader för statens revisionsverk (reservationsanslag 2 år) ..	13 826 000
29.	Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	485 000
90.	**Riksdagens övriga utgifter**	**3 888 000**
01.	Dispositionsmedel till riksdagsgrupperna för gruppkanslierna (fast anslag)	3 888 000

Huvudtitel 22

22.	**REPUBLIKENS PRESIDENT**	**13 038 000**
01.	**Republikens president**	**3 199 000**
01.	Presidentens arvode och representationsanslag (fast anslag)	297 000
02.	Presidentens dispositionsmedel (fast anslag)	52 000
20.	Utgifter för besök och mötesresor (förslagsanslag)	2 850 000

02.	**Republikens presidents kansli**	**9 839 000**
01.	Omkostnader för Republikens presidents kansli (reservationsanslag 2 år)	7 339 000
02.	Utgifter för pensionerade presidenter (fast anslag)	200 000
29.	Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	1 000 000
75.	Reparation och ombyggnad (reservationsanslag 3 år)	1 300 000

Huvudtitel 23

23.	**STATSRÅDETS KANSLI**	**79 167 000**
01.	**Förvaltning**	**36 145 000**
01.	Omkostnader för statsrådets kansli (reservationsanslag 2 år)	27 281 000
02.	Avlöningar till ministrar och deras specialmedarbetare (förslagsanslag)	4 997 000
20.	Statsministerns och medarbetarnas resor (förslagsanslag)	867 000
29.	Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	3 000 000
10.	**Ägarstyrningen**	**2 700 000**
88.	Aktieförvärv (reservationsanslag 3 år)	2 700 000
20.	**Understödjande av politisk verksamhet**	**36 000 000**
50.	Understödjande av partiverksamhet (fast anslag)	36 000 000
30.	**Justitiekanslersämbetet**	**3 026 000**
01.	Justitiekanslersämbetets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	3 026 000
90.	**Övriga utgifter**	**1 296 000**
21.	Ordnar (förslagsanslag)	471 000
25.	Förberedelser med anledning av märkesåret 1809 (reservationsanslag 3 år)	750 000
58.	Understöd för stödjande av verksamheten inom Traditionsförbundet Eklövet (reservationsanslag 3 år)	75 000

Huvudtitel 24

24. UTRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE		**1 170 331 000**
01. Utrikesförvaltningen		**225 052 000**
01.	Utrikesförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	202 058 000
29.	Mervärdesskatteutgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	16 994 000
74.	Husbyggen (reservationsanslag 3 år)	6 000 000
10. Krishantering		**77 176 000**
20.	Utgifter för underhåll av Finlands krishanteringsstyrkor (förslagsanslag)	58 919 000
21.	Civilpersonalens deltagande i krishantering (förslagsanslag)	18 257 000
20. Närområdessamarbete		**18 500 000**
66.	Närområdessamarbete (reservationsanslag 3 år)	18 500 000
30. Internationellt utvecklingssamarbete		**745 987 000**
50.	Statsbidrag till Fonden för industriellt samarbete Ab	—
66.	Egentligt utvecklingssamarbete (reservationsanslag 3 år)	730 987 000
88.	Höjning av Finnfunds (Fonden för industriellt samarbete Ab) kapital (reservationsanslag 3 år)	15 000 000
90. Övriga utgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde		**103 616 000**
01.	Avlöningar till medlemmarna i Europaparlamentet (förslagsanslag)	1 154 000
23.	OSSE-ordförandeskapet (reservationsanslag 2 år)	373 000
50.	Vissa statsunderstöd (fast anslag)	1 645 000
51.	Understöd till nödställda (förslagsanslag)	39 000
66.	Vissa medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)	99 888 000
67.	Utgifter för samarbete som omfattas av den internationella klimatkonventionen (reservationsanslag 3 år)	500 000
95.	Kursfluktuationer (förslagsanslag)	17 000

Huvudtitel 25

25. JUSTITIEMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE		**794 504 000**
01. Ministeriet och förvaltningen		**98 823 000**
01.	Justitieministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	26 044 000
02.	Omkostnader för Justitieförvaltningens servicecentral och datateknikcentral (reservationsanslag 2 år)	1 000
03.	Vissa verks omkostnader (reservationsanslag 2 år)	6 216 000

04. Forskning och utveckling (reservationsanslag 2 år)	1 842 000
20. Särskilda utgifter (förslagsanslag)	7 400 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom justitieministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	43 000 000
50. Understöd (fast anslag)	2 170 000
51. Vissa ersättningar och understöd som betalas av staten (förslagsanslag)	12 150 000
10. Domstolar och rättshjälp	**327 623 000**
01. Högsta domstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	8 033 000
02. Högsta förvaltningsdomstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	9 617 000
03. Omkostnader för övriga domstolar (reservationsanslag 2 år)	235 057 000
04. Rättshjälpsbyråernas och konsumenttvistenämndens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	25 456 000
05. Omkostnader för allmänna intressebevakningstjänster (reservationsanslag 2 år)	13 460 000
50. Ersättningar till privata rättsbiträden (förslagsanslag)	36 000 000
20. Betalningsstörningar, utsökning och konkursbevakning	**92 578 000**
01. Utsökningsväsendets och konkursbevakningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	92 578 000
30. Åklagarna	**39 703 000**
01. Åklagarväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	39 703 000
40. Verkställighet av straff	**219 465 000**
01. Omkostnader för verkställighet av straff (reservationsanslag 2 år)	213 440 000
74. Arbeten vid öppna anstalter (reservationsanslag 3 år)	6 025 000
50. Valutgifter	**16 312 000**
20. Valutgifter (förslagsanslag)	16 312 000

Huvudtitel 26

26. INRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	**1 168 899 000**
01. Förvaltning	**96 546 000**
01. Inrikesministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	23 128 000
02. Omkostnader för servicecentralen för ekonomi- och personalförvaltning (reservationsanslag 2 år)	100 000
03. Omkostnader för Förvaltningens IT-central (reservationsanslag 2 år)	25 234 000
20. Gemensamma utgifter för informationsförvaltningen (reservationsanslag 2 år)	1 561 000

Huvudtitel 27

22. EU:s andel i anslutning till ramprogrammet för solidaritet och hantering av migrationsströmmar (reservationsanslag 3 år)	10 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom inrikesministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	44 700 000
65. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer utomlands (förslagsanslag)	1 813 000
10. Polisväsendet	**662 561 000**
01. Polisväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	660 061 000
20. Utgifter för transporter i samband med avlägsnande ur landet och hämtning (förslagsanslag)	2 500 000
20. Gränsbevakningsväsendet	**230 021 000**
01. Gränsbevakningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	217 511 000
70. Anskaffning av luft- och bevakningsfarkoster (reservationsanslag 3 år)	12 510 000
30. Räddningsväsendet och nödcentralerna	**86 881 000**
01. Räddningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	15 970 000
02. Nödcentralsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	53 901 000
20. Särskilda utgifter (förslagsanslag)	3 500 000
31. Statsunderstöd till räddningsväsendet (reservationsanslag 2 år)	3 510 000
43. Kommunikationsnät för säkerhetsmyndigheterna (reservationsanslag 3 år)	10 000 000
40. Invandring	**92 890 000**
01. Migrationsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	13 668 000
02. Statens åtgärder för mottagande av flyktingar och asylsökande (förslagsanslag)	7 670 000
20. Samhällsorientering för återflyttare (förslagsanslag)	900 000
30. Statlig ersättning till kommunerna för särskilda kostnader för utkomststöd till personer som flyttar till Finland och för social- och hälsovård som ges dem (förslagsanslag)	9 300 000
63. Mottagande av flyktingar och asylsökande (förslagsanslag)	61 352 000

Huvudtitel 27

27. FÖRSVARSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	**2 778 442 000**
01. Försvarspolitik och förvaltning	**491 311 000**
01. Försvarsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	15 076 000
02. Omkostnader för Försvarsförvaltningens servicecentral (reservationsanslag 2 år)	100 000

23.	Främjande av nätsäkerheten inom den offentliga förvaltningen (reservationsanslag 3 år)	197 000 000
29.	Mervärdesskatteutgifter inom försvarsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	279 135 000
10.	**Militärt försvar**	**2 232 447 000**
01.	Försvarsmaktens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	1 516 860 000
18.	Anskaffning av försvarsmateriel (reservationsanslag 3 år)	713 937 000
50.	Stödjande av försvarsorganisationernas verksamhet (fast anslag)	1 650 000
30.	**Militär krishantering**	**54 684 000**
20.	Utrustnings- och förvaltningsutgifter för militär krishantering (reservationsanslag 2 år)	54 674 000
95.	Kursfluktuationer (förslagsanslag)	10 000

Huvudtitel 28

28.	**FINANSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE**	**7 322 839 000**
01.	**Förvaltning**	**217 242 000**
01.	Finansministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	33 586 000
02.	Genomförande av statens IT-strategi (reservationsanslag 3 år)	15 450 000
08.	Befolkningsregistercentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	5 031 000
09.	Magistraternas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	34 937 000
10.	Länsstyrelsernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	55 289 000
12.	Stödåtgärder inom regional- och lokalförvaltningen (reservationsanslag 3 år)	774 000
21.	Produktivitetsanslag för finansministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	675 000
29.	Mervärdesskatteutgifter inom finansministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	71 000 000
87.	Genomförande av statens fastighetsstrategi (reservationsanslag 2 år)	500 000
10.	**Beskattningen och tullväsendet**	**621 763 000**
01.	Skatteförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	373 946 000
02.	Tullverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	160 310 000
63.	På grund av befrielse från skatt återbetalda skatter (förslagsanslag)	6 000 000
70.	Anskaffning av inventarier (reservationsanslag 3 år)	1 807 000
95.	Ränteutgifter som hänför sig till beskattningen (förslagsanslag)	42 700 000
96.	Utgifter på grund av vissa beslut om farledsavgifter (reservationsanslag 3 år)	37 000 000

Huvudtitel 28

20.	**Tjänster för statssamfundet**	**39 991 000**
01.	Statskontorets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	26 139 000
02.	Omkostnader för enheten för statsrådets informationsförvaltning (reservationsanslag 2 år)	5 472 000
03.	Omkostnader för finanscontrollerfunktionen (reservationsanslag 2 år)	1 060 000
05.	Servicecentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	1 000 000
06.	Omkostnader för IT-servicecentralen (reservationsanslag 2 år)	6 320 000
88.	Senatfastigheter	—
30.	**Statistikväsendet och den ekonomiska forskningen**	**50 237 000**
01.	Statistikcentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	46 072 000
02.	Statens ekonomiska forskningscentrals omkostnader (reservationsanslag 2 år)	4 165 000
40.	**Utvecklande av statsförvaltningen**	**20 797 000**
20.	Främjande av välbefinnande i arbetet (reservationsanslag 2 år)	1 602 000
21.	Främjande av produktiviteten (reservationsanslag 3 år)	19 195 000
50.	**Pensioner och ersättningar**	**3 745 625 000**
15.	Ordinarie pensioner, familjepensioner och rehabiliteringsstöd (förslagsanslag)	3 578 260 000
16.	Extra pensioner (förslagsanslag)	20 370 000
17.	Övriga pensionsutgifter (förslagsanslag)	30 500 000
50.	Olycksfallsersättningar och övriga skadestånd (förslagsanslag)	41 407 000
63.	Pensionsutgifter som andra pensionsanstalter ska svara för (förslagsanslag)	64 088 000
95.	Ränteutgifter för inkomster som erhållits i förskott från andra pensionsanstalter (förslagsanslag)	11 000 000
60.	**Separat budgeterade utgifter inom statsförvaltningen**	**10 390 000**
01.	Löneutgifter för nationella experter inom Europeiska unionen (reservationsanslag 2 år)	1 500 000
02.	Separat budgeterade löneutgifter (förslagsanslag)	150 000
03.	Löneutgifter till följd av statens personalarrangemang (reservationsanslag 2 år)	250 000
20.	Europeiska unionens medverkan i ersättningar av resekostnader (reservationsanslag 2 år)	2 800 000
60.	Överföringar till Utbildningsfonden (förslagsanslag)	320 000
95.	Lagstadgade utgifter som inte budgeterats separat (förslagsanslag)	300 000
96.	Oförutsedda utgifter (reservationsanslag 3 år)	5 000 000
97.	Tryggande av statens fordringar (förslagsanslag)	70 000
70.	**EU och internationella organisationer**	**1 778 170 000**
40.	Värdlandsersättning till Nordiska Investeringsbanken (fast anslag)	7 000 000
67.	Infriande av förbindelser som avgivits till internationella finansiella institut (förslagsanslag)	170 000
69.	Avgifter till Europeiska unionen (förslagsanslag)	1 771 000 000

80. Överföringar till landskapet Åland	**240 587 000**
30. Avräkning till Åland (förslagsanslag)	206 587 000
31. Skattegottgörelse till landskapet Åland (förslagsanslag)	25 000 000
40. Återbäring av intäkterna av lotteriskatten till landskapet Åland (förslagsanslag)	9 000 000
90. Stöd till kommunerna	**328 637 000**
03. Omkostnader för KuntaIT (reservationsanslag 3 år)	7 500 000
30. Allmän statsandel till kommunerna, på kommunernas skatteinkomster baserad utjämning och övergångsutjämningar (förslagsanslag)	160 480 000
31. Sammanslagningsunderstöd till kommunerna och kommunindelningen samt understöd till kommunsamarbete (förslagsanslag)	141 957 000
32. Finansieringsunderstöd till kommunerna enligt prövning (fast anslag)	15 000 000
33. Intressebevakning i förmyndarverksamheten (förslagsanslag)	3 700 000
91. Stöd för sysselsättningen och näringslivet	**269 400 000**
40. Stöd till arbetsgivare (förslagsanslag)	104 000 000
41. Energiskattestöd (förslagsanslag)	165 400 000

Huvudtitel 29

29. UNDERVISNINGSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	**7 498 011 000**
01. Förvaltning, kyrkliga ärenden och gemensamma utgifter inom ansvarsområdet	**215 993 000**
01. Undervisningsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	26 615 000
02. Utbildningsstyrelsens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	21 039 000
03. Omkostnader för centret för internationellt personutbyte (reservationsanslag 2 år)	8 773 000
21. Internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)	4 686 000
22. Vissa dispositionsrättsersättningar (reservationsanslag 3 år)	14 563 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom undervisningsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	135 000 000
50. Vissa understöd (fast anslag)	585 000
51. Understöd för kyrklig och religiös verksamhet (fast anslag)	2 615 000
66. Finansiella bidrag till internationella organisationer (förslagsanslag)	2 117 000
10. Allmänbildande utbildning	**2 142 727 000**
01. Omkostnader för statlig allmänbildande utbildning (reservationsanslag 2 år)	54 592 000
02. Studentexamensnämndens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	2 000
20. Utvecklande av den allmänbildande utbildningen (reservationsanslag 2 år)	16 144 000

30.	Statsandel och statsunderstöd för den allmänbildande utbildningens driftskostnader (förslagsanslag)	2 015 568 000
34.	Statsandel för läroanstalternas anläggningskostnader (reservationsanslag 3 år)	55 700 000
51.	Statsunderstöd till organisationer (fast anslag)	721 000
20.	**Yrkesutbildning**	**637 694 000**
01.	Omkostnader för statlig yrkesutbildning (reservationsanslag 2 år)	8 425 000
20.	Inlärning på arbetsplatser (reservationsanslag 2 år)	3 026 000
21.	Utvecklande av yrkesutbildningen (reservationsanslag 2 år)	1 434 000
30.	Statsandel och statsunderstöd för yrkesutbildningens driftskostnader (förslagsanslag)	624 809 000
30.	**Yrkesinriktad tilläggsutbildning och fritt bildningsarbete**	**475 000 000**
20.	Undervisningsväsendets personalutbildning och vissa andra utgifter (reservationsanslag 2 år)	15 359 000
21.	Utvecklande av vuxenutbildningen (reservationsanslag 2 år)	10 104 000
30.	Statsandelar för driftskostnader för läroanstalter för fritt bildningsarbete (förslagsanslag)	157 369 000
31.	Statsandel och statsunderstöd för yrkesinriktad tilläggsutbildning (förslagsanslag)	135 461 000
32.	Statsandel och statsunderstöd för läroavtalsutbildning (förslagsanslag)	126 237 000
51.	Statsandelar för särskilda yrkesläroanstalters driftskostnader (förslagsanslag)	19 684 000
52.	Statsandel och statsunderstöd för vuxenutbildningens anläggningskostnader (reservationsanslag 3 år)	1 000 000
53.	Statsunderstöd till organisationer (fast anslag)	9 786 000
40.	**Yrkeshögskoleundervisning**	**395 425 000**
20.	Yrkeshögskoleväsendets gemensamma utgifter (reservationsanslag 3 år)	2 950 000
21.	Utvecklande av yrkeshögskolorna (reservationsanslag 2 år)	2 003 000
30.	Statsandel och statsunderstöd för kommunala och privata yrkeshögskolors driftskostnader (förslagsanslag)	390 472 000
50.	**Undervisning och forskning vid universitet**	**1 792 370 000**
01.	Universitetens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	1 423 140 000
02.	Nationalbibliotekets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	14 337 000
03.	Övningsskolornas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	77 126 000
04.	Omkostnader för universitetens servicecentral (reservationsanslag 2 år)	5 000 000
20.	Universitetsväsendets gemensamma utgifter (reservationsanslag 3 år)	22 767 000
21.	Statlig finansiering för tryggande av likviditeten och rörelsekapitalet för universitet som verkar som offentligrättsliga institutioner (reservationsanslag 2 år)	50 000 000
87.	Statlig finansiering för Aalto-universitetets kapital (fast anslag)	200 000 000

60.	**Vetenskap**	**326 470 000**
01.	Finlands Akademis omkostnader (reservationsanslag 2 år)	36 171 000
02.	Arkivverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	21 115 000
03.	Omkostnader för Forskningscentralen för de inhemska språken (reservationsanslag 2 år)	2 645 000
04.	Depåbibliotekets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	1 587 000
20.	Utarbetande och anskaffning av vissa verk (reservationsanslag 2 år)	50 000
50.	Finlands Akademis forskningsanslag (reservationsanslag 3 år)	169 941 000
53.	Tippnings- och penninglotterivinstmedel för främjande av vetenskapen (förslagsanslag)	81 256 000
66.	Finansiella bidrag till internationella organisationer (förslagsanslag)	13 705 000
70.	**Studiestöd**	**870 973 000**
01.	Omkostnader för besvärsnämnden för studiestöd (reservationsanslag 2 år)	685 000
52.	Statsgaranti och räntestöd för studielån (förslagsanslag)	25 500 000
55.	Studiepenning och bostadstillägg (förslagsanslag)	776 394 000
57.	Måltidsstödet till högskolestuderande (förslagsanslag)	27 300 000
58.	Understöd för ersättning av hyreskostnader (reservationsanslag 2 år)	4 494 000
59.	Stöd för skolresor för studerande i gymnasieutbildning och yrkesutbildning (förslagsanslag)	36 600 000
80.	**Konst och kultur**	**469 784 000**
01.	Omkostnaderna för centralkommissionen för konst och konstkommissionerna (reservationsanslag 2 år)	5 170 000
02.	Statens konstmuseums omkostnader (reservationsanslag 2 år)	18 556 000
03.	Omkostnader för förvaltningsnämnden för Sveaborg (reservationsanslag 2 år)	2 678 000
04.	Museiverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	18 863 000
05.	Omkostnader för biblioteket för synskadade (reservationsanslag 2 år)	6 968 000
06.	Omkostnader för Nationella audiovisuella arkivet (reservationsanslag 2 år)	5 310 000
07.	Statens filmgranskningsbyrås omkostnader (reservationsanslag 2 år)	611 000
08.	Omkostnader för Institutet för Ryssland och Östeuropa (reservationsanslag 2 år)	967 000
30.	Statsandelar och statsunderstöd för de allmänna bibliotekens driftskostnader (förslagsanslag)	106 440 000
31.	Statsandel och statsunderstöd för teatrars och orkestrars driftskostnader (förslagsanslag)	30 060 000
32.	Statsandelar och statsunderstöd för museer (förslagsanslag)	12 468 000
33.	Statsandelar och statsunderstöd för kulturverksamhet i kommunerna (förslagsanslag)	5 588 000
34.	Statsandelar för anläggningskostnaderna för allmänna bibliotek (förslagsanslag)	5 400 000
36.	Understöd för projektet Europas kulturhuvudstad 2011 (reservationsanslag 2 år)	2 000 000

40. Ersättning till Suomenlinnan Liikenne Oy (förslagsanslag)	252 000
50. Vissa understöd (reservationsanslag 3 år)	11 325 000
51. Stipendier åt konstnärer, författare och översättare (förslagsanslag)	13 160 000
52. Tippnings- och penninglotterivinstmedel för främjande av konsten (förslagsanslag)	191 886 000
53. Statsunderstöd för lokalkostnader (fast anslag)	18 000 000
54. Statsunderstöd till lånekostnaderna för Suomen Kansallisteatteris lån för grundlig renovering (fast anslag)	3 746 000
55. Stöd till digitaliseringen av kulturarvet (reservationsanslag 3 år) ..	2 000 000
56. Främjande av kulturexport (reservationsanslag 3 år)	800 000
70. Anskaffning av inventarier (reservationsanslag 3 år)	2 500 000
72. Utökning av Statens konstmuseums samlingar (reservationsanslag 3 år)	739 000
75. Ombyggnad och underhåll av lokaler och fastighetsförmögenhet (reservationsanslag 3 år)	4 280 000
95. Utgifter för skydd av kulturmiljö (förslagsanslag)	17 000
90. Idrottsverksamhet	**119 413 000**
50. Tippnings- och penninglotterivinstmedel för främjande av idrott och fysisk fostran (förslagsanslag)	116 082 000
52. Statsandel för idrottsutbildningscentrer (fast anslag)	3 331 000
91. Ungdomsarbete	**52 162 000**
50. Tippnings- och penninglotterivinstmedel för främjande av ungdomsarbete (förslagsanslag)	41 789 000
51. Verkstadsverksamhet för unga och förebyggande drogarbete (reservationsanslag 2 år)	10 373 000

Huvudtitel 30

30. JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	**2 836 454 000**
01. Förvaltning	**110 791 000**
01. Jord- och skogsbruksministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	27 162 000
02. Omkostnader för jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral (reservationsanslag 2 år)	13 727 000
03. Landsbygdsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	25 377 000
04. Nämndernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	846 000
20. Utvecklande av datasystem (reservationsanslag 2 år)	5 123 000
21. Internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)	729 000
22. Samarbetsforskning (reservationsanslag 3 år)	3 813 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	25 300 000

40.	Understöd för bioenergiproduktion (reservationsanslag 3 år)	5 000 000
66.	Vissa medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)	3 714 000
10.	**Utveckling av landsbygden**	**116 715 000**
50.	Statsbidrag för utvecklande av landsbygdsnäringarna (reservationsanslag 3 år)	9 840 000
54.	Främjande av hästhushållningen med medel som inflyter som statlig andel vid totospel (förslagsanslag)	9 032 000
55.	Statsbidrag för 4H-verksamhet (fast anslag)	4 620 000
61.	EU:s deltagande i utveckling av landsbygden (förslagsanslag)	43 500 000
62.	Statlig medfinansiering för den av EU delfinansierade utvecklingen av landsbygden (förslagsanslag)	47 200 000
63.	Utvecklande av landsbygden (reservationsanslag 3 år)	2 523 000
20.	**Jordbruk**	**2 235 244 000**
01.	Omkostnader för Forskningscentralen för jordbruk och livsmedelsekonomi (reservationsanslag 2 år)	32 733 000
40.	Nationellt stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen (reservationsanslag 2 år)	559 365 000
41.	EU-inkomststöd och EU-marknadsstöd (förslagsanslag)	592 987 000
42.	Ersättning för skördeskador (reservationsanslag 3 år)	3 400 000
43.	Miljöstöd för jordbruket, stöd för animalieproduktionsdjurens välbefinnande samt icke-produktiva investeringar (reservationsanslag 2 år)	348 915 000
44.	Kompensationsbidrag (reservationsanslag 2 år)	422 673 000
45.	Avträdelsestöd och avträdelseersättningar samt stöd för beskogning av åker (reservationsanslag 2 år)	144 400 000
46.	Utveckling av marknadsföring och produktion (reservationsanslag 2 år)	5 861 000
47.	Utveckling av kvalitetssystem (reservationsanslag 3 år)	1 713 000
48.	Specialåtgärder inom trädgårdsodlingen och sockerproduktionen (reservationsanslag 3 år)	33 557 000
49.	Räntestöd för näringsverksamhet på landsbygden (förslagsanslag)	58 600 000
60.	Överföring till interventionsfonden (fast anslag)	1 000 000
61.	Överföring till Gårdsbrukets utvecklingsfond (reservationsanslag 2 år)	30 040 000
30.	**Livsmedelssäkerhet och livsmedelskvalitet**	**46 638 000**
01.	Livsmedelssäkerhetsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	42 420 000
20.	Veterinärvård (förslagsanslag)	1 650 000
41.	Vissa ersättningar (förslagsanslag)	2 568 000
40.	**Fiskeri-, vilt- och renhushållning**	**59 699 000**
01.	Vilt- och fiskeriforskningsinstitutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	17 245 000
20.	Skyldighet att vårda fiskbeståndet (reservationsanslag 2 år)	2 300 000
41.	Ersättning för hjortdjurs skadegörelse (förslagsanslag)	4 250 000
42.	Ersättning för rovdjurs skadegörelse (reservationsanslag 2 år)	2 750 000
43.	Främjande av renskötseln (reservationsanslag 2 år)	1 685 000

50.	Främjande av jakten och jaktvården (reservationsanslag 2 år)	8 538 000
51.	Främjande av fiskerihushållningen (reservationsanslag 2 år)	5 536 000
52.	Avgifter för tillstånd till fiske i Tana älv och spöfiskeavgifter (förslagsanslag)	2 760 000
62.	Främjande av marknadsföringen och strukturpolitiken inom fiskerinäringen (reservationsanslag 3 år)	13 878 000
77.	Fiskeriekonomiska byggnads- och iståndsättningsprojekt (reservationsanslag 3 år)	757 000
50.	**Vattenhushållning**	**29 040 000**
20.	Utgifter för nyttjande och vård av vattentillgångarna (reservationsanslag 3 år)	13 371 000
30.	Räntestöd för byggande av vatten- och avloppsanläggningar (förslagsanslag)	650 000
31.	Stöd till vattenförsörjningen och skyddet mot översvämningar (reservationsanslag 3 år)	13 758 000
43.	Vissa ersättningar som staten åläggs att betala (förslagsanslag)	420 000
48.	Ersättande av skador som förorsakats av exceptionella översvämningar (reservationsanslag 3 år)	841 000
60.	**Skogsbruk**	**166 402 000**
01.	Skogsforskningsinstitutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	42 300 000
41.	Fröförsörjning i fråga om skogsträd (reservationsanslag 2 år)	1 063 000
42.	Statsbidrag till organisationer för främjande och övervakning av skogsbruk (reservationsanslag 2 år)	47 518 000
43.	Vissa ersättningar (förslagsanslag)	50 000
44.	Stöd för tryggande av virkesproduktionens uthållighet (förslagsanslag)	65 780 000
45.	Främjande av vården av skogsnatur (reservationsanslag 3 år)	7 965 000
50.	Vissa statsbidrag för skogsbruket (reservationsanslag 2 år)	1 626 000
83.	Lån för tryggande av virkesproduktionens uthållighet (reservationsanslag 3 år)	100 000
63.	**Forststyrelsen**	**6 502 000**
50.	Vissa av Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (reservationsanslag 3 år)	6 502 000
70.	**Infrastruktur för fastigheter och geografisk information**	**65 423 000**
01.	Lantmäteriverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	54 707 000
02.	Geodetiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	3 716 000
40.	Utgifter för understödjande av fastighetsförrättningar (förslagsanslag)	7 000 000

Huvudtitel 31

31.	**KOMMUNIKATIONSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE**	**2 108 809 000**
01.	**Förvaltning och verksamhetsområdets gemensamma utgifter**	**346 497 000**
01.	Kommunikationsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	20 047 000
21.	Produktivitetsanslag för kommunikationsministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	34 000
29.	Mervärdesskatteutgifter inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	325 474 000
40.	Vissa statsunderstöd (fast anslag)	942 000
10.	**Trafiknätet**	**1 487 796 000**
01.	Vägförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	83 110 000
02.	Banförvaltningscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	29 557 000
03.	Sjöfartsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	35 018 000
21.	Basväghållningen (reservationsanslag 2 år)	510 572 000
22.	Basbanhållningen (reservationsanslag 2 år)	303 070 000
23.	Farledshållning (reservationsanslag 2 år)	62 002 000
34.	Statsbidrag för planering av en metrolinje västerut (reservationsanslag 2 år)	6 750 000
41.	Statsbidrag för byggande och underhåll av vissa flygplatser (reservationsanslag 3 år)	2 947 000
50.	Statsbidrag för underhåll och förbättring av enskilda vägar (reservationsanslag 3 år)	23 000 000
76.	Anskaffningar av och ersättningar för jord- och vattenområden (förslagsanslag)	29 870 000
77.	Utvecklande av farledsnätet och byggande av radionätet (reservationsanslag 3 år)	—
78.	Vissa trafikledsprojekt (förslagsanslag)	344 400 000
79.	Efterfinansierings-, totalfinansierings- och livscykelsfinansieringsprojekt (reservationsanslag 3 år)	57 500 000
20.	**Trafiksäkerhet och trafikövervakning**	**24 019 000**
01.	Fordonsförvaltningscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	12 113 000
02.	Järnvägsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	4 306 000
03.	Luftfartsförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	7 600 000
30.	**Stöd till trafiken och köp av tjänster**	**200 506 000**
42.	Statsunderstöd för utbildning (fast anslag)	841 000
43.	Förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport (förslagsanslag)	95 223 000
50.	Statsunderstöd ur lästavgifterna (förslagsanslag)	800 000
51.	Prisstöd för lotsning (reservationsanslag 2 år)	4 200 000

63. Köp och utvecklande av kollektivtrafiktjänster (reservationsanslag 3 år)	60 175 000
64. Köp och utvecklande av tjänster inom förbindelsefartygstrafiken i skärgården (reservationsanslag 3 år)	7 867 000
65. Köp av tågtrafikens fjärrtrafiktjänster (förslagsanslag)	31 400 000
40. Kommunikationstjänster och kommunikationsnät samt stöd för kommunikation	**9 345 000**
01. Kommunikationsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	6 845 000
42. Understödjande av tidningspressen (fast anslag)	500 000
44. Statsunderstöd för sändning av finländska televisions- och radioprogram till utlandet (fast anslag)	2 000 000
50. Forskning	**40 646 000**
01. Meteorologiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	40 646 000
60. Affärsverksamhet	**—**
87. Rederiverket	—
88. Lotsverket	—
89. Luftfartsverket	—

Huvudtitel 32

32. ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	**2 322 397 000**
01. Förvaltning	**141 965 000**
01. Arbets- och näringsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	53 357 000
20. Civiltjänst (förslagsanslag)	6 263 000
21. Produktivitetsanslag för arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	1 470 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	61 240 000
60. Överföringar till förvaltningsområdets fonder (förslagsanslag)	20 000
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer (reservationsanslag 2 år)	9 395 000
92. Ersättning till statens kärnavfallshanteringsfond (förslagsanslag)	10 210 000
95. Jordägarnas andel av gamla utmålsavgifter (förslagsanslag)	10 000
20. Innovationspolitik	**736 485 000**
01. Geologiska forskningscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	42 428 000
02. Statens tekniska forskningscentrals omkostnader (reservationsanslag 2 år)	85 369 000

03.	Säkerhetsteknikcentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	10 149 000
05.	Mätteknikcentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	6 783 000
06.	Omkostnader för Tekes - utvecklingscentralen för teknologi och innovationer (reservationsanslag 2 år)	47 602 000
07.	Omkostnader för Centralen för turistfrämjande (reservationsanslag 2 år)	14 800 000
20.	Offentlig forskning och utveckling (förslagsanslag)	194 250 000
40.	Bidrag till forskning, utveckling och innovationsverksamhet (förslagsanslag)	186 350 000
41.	Statsunderstöd till vissa sammanslutningar och organisationer för främjande av näringspolitiken (reservationsanslag 3 år)	42 642 000
42.	Samordning av klustren i kompetenscentraprogrammet (reservationsanslag 2 år)	2 600 000
43.	Internationaliseringsunderstöd för företags samprojekt (förslagsanslag)	21 480 000
45.	Företags beredning av forsknings- och utvecklingsprojekt (reservationsanslag 3 år)	7 000 000
83.	Lån för forsknings- och utvecklingsverksamhet (förslagsanslag)	75 032 000
30.	**Sysselsättnings- och företagsamhetspolitik**	**843 740 000**
01.	Arbetskrafts- och näringscentralernas och arbetskraftsbyråernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	242 772 000
42.	Räntestöd till Finnvera Abp och ersättningar för Finnvera Abp:s förluster (förslagsanslag)	29 108 000
44.	Regionalt transportstöd (reservationsanslag 3 år)	5 000 000
45.	Stödjande av företagens investerings- och utvecklingsprojekt (förslagsanslag)	33 800 000
48.	Räntestöd till offentligt understödda export- och fartygskrediter (förslagsanslag)	14 700 000
50.	Lönegaranti (förslagsanslag)	22 000 000
51.	Sysselsättnings- och utbildningsåtgärder samt speciella åtgärder (fast anslag)	477 440 000
64.	Överföringsutgifter för investeringar i sysselsättningsfrämjande syfte (förslagsanslag)	18 920 000
40.	**Företagens omvärld, marknadsreglering och arbetslivet**	**25 168 000**
01.	Konsumentverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	6 042 000
02.	Konkurrensverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	5 396 000
03.	Patent- och registerstyrelsens omkostnader (reservationsanslag 3 år)	5 037 000
04.	Konsumentforskningscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	2 039 000
31.	Ersättning för ordnandet av ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning (reservationsanslag 2 år)	4 511 000
50.	Statsunderstöd för konsumentorganisationer (fast anslag)	673 000
51.	Vissa former av sjömansservice (förslagsanslag)	1 450 000
95.	Rättegångskostnader för grupptalan (förslagsanslag)	20 000
50.	**Regionutveckling och strukturfondspolitik**	**511 873 000**
43.	Landskapsutvecklingspengar (reservationsanslag 3 år)	31 656 000
63.	Kajanalands utvecklingspengar (reservationsanslag 3 år)	47 650 000

64. EU:s strukturfonders medfinansiering i EU:s strukturfondsprogram under programperioden 2007—2013 (förslagsanslag)	230 457 000
65. Statlig medfinansiering i EU:s strukturfondsprogram under programperioden 2007—2013 (förslagsanslag)	202 110 000
60. Energipolitik	**63 166 000**
01. Energimarknadsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	916 000
20. Främjande av energisparande och användning av förnybar energi samt energiinformation (reservationsanslag 3 år)	3 400 000
28. Främjande av materialeffektiviteten (reservationsanslag 3 år)	500 000
40. Energistöd (förslagsanslag)	48 300 000
43. Kyotomekanismerna (förslagsanslag)	10 000 000
50. Vissa understöd för energiekonomin (reservationsanslag 3 år)	50 000

Huvudtitel 33

33. SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	**14 826 007 000**
01. Förvaltning	**67 925 000**
01. Social- och hälsovårdsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	39 404 000
02. Omkostnader för besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden (reservationsanslag 2 år)	2 102 000
03. Omkostnader för besvärsnämnden för social trygghet (reservationsanslag 2 år)	4 162 000
04. Omkostnader för statens sinnessjukhus (reservationsanslag 2 år) .	488 000
05. Omkostnader för statens skolhem (reservationsanslag 2 år)	559 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	17 000 000
66. Internationella medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)	4 210 000
02. Tillsyn	**35 699 000**
03. Strålsäkerhetscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år) ...	14 196 000
04. Läkemedelsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	1 363 000
05. Omkostnader för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (reservationsanslag 2 år)	12 140 000
20. Utgifter för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak (förslagsanslag)	8 000 000
03. Forskning och utveckling	**110 235 000**
03. Omkostnader för Utvecklingscentralen för läkemedelsbehandling (reservationsanslag 2 år)	1 390 000
04. Omkostnader för Forsknings- och utvecklingsinstitutet för social- och hälsovården (reservationsanslag 2 år)	60 904 000

50.	Statsbidrag för utgifterna vid Arbetshälsoinstitutet (reservationsanslag 2 år)	38 901 000
63.	Vissa specialprojekt (reservationsanslag 3 år)	9 040 000
10.	**Utjämning av familje- och boendekostnader**	**2 132 385 000**
28.	Omkostnader som betalas till Folkpensionsanstalten för verkställigheten av förmåner som betalas ur fonden för övrig social trygghet (förslagsanslag)	117 410 000
50.	Moderskapsunderstöd och statens understöd vid internationell adoption (förslagsanslag)	11 400 000
51.	Barnbidrag (förslagsanslag)	1 426 000 000
52.	Vissa familjeförmåner som skall ersättas av staten (förslagsanslag)	1 500 000
53.	Militärunderstöd (förslagsanslag)	20 200 000
54.	Bostadsbidrag (förslagsanslag)	434 000 000
55.	Underhållsstöd (förslagsanslag)	121 875 000
20.	**Utkomstskydd för arbetslösa**	**1 384 000 000**
31.	Statlig ersättning till kommunerna för anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (förslagsanslag)	8 000 000
50.	Statsandel till arbetslöshetskassor (förslagsanslag)	430 000 000
51.	Grundskydd i enlighet med lagen om utkomstskydd för arbetslösa (förslagsanslag)	71 000 000
52.	Arbetsmarknadsstöd (förslagsanslag)	663 000 000
53.	Statsandel till utbildningsdagpenning (förslagsanslag)	12 000 000
54.	Studiesociala förmåner för dem som deltar i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning (förslagsanslag)	140 000 000
55.	Statsandel till vuxenutbildningsstöd (förslagsanslag)	18 000 000
56.	Statsandel till alterneringsersättning (förslagsanslag)	42 000 000
30.	**Sjukförsäkring**	**1 243 000 000**
60.	Statens andel i de utgifter som föranleds av sjukförsäkringslagen (förslagsanslag)	1 243 000 000
40.	**Pensioner**	**2 933 205 000**
50.	Statens andel av sjömanspensionskassans utgifter (förslagsanslag)	46 400 000
51.	Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för lantbruksföretagare (förslagsanslag)	497 000 000
52.	Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för företagare (förslagsanslag)	95 000 000
53.	Statens pensionsersättning för tiden för vård av barn och för tiden för studier (förslagsanslag)	505 000
54.	Statens andel i kostnaderna för lantbruksföretagares olycksfallsförsäkring (förslagsanslag)	17 000 000
56.	Pensionsstöd till långtidsarbetslösa (förslagsanslag)	5 500 000
57.	Särskilt understöd till invandrare (förslagsanslag)	24 700 000
60.	Statens andel i de utgifter som föranleds av folkpensionslagen (förslagsanslag)	2 247 100 000

50.	**Stöd till veteranerna**	**385 823 000**
30.	Statlig ersättning för vården av personer som lidit skada av krigen (förslagsanslag)	2 200 000
50.	Fronttillägg (förslagsanslag)	64 500 000
51.	Ersättning för skada, ådragen i militärtjänst (förslagsanslag)	210 930 000
52.	Statlig ersättning för driftskostnader för krigsinvalidernas inrättningar (reservationsanslag 2 år)	65 207 000
53.	Statsunderstöd för rehabilitering av makar till krigsinvalider (reservationsanslag 2 år)	3 100 000
54.	Frontunderstöd till vissa utländska frivilliga frontmän (reservationsanslag 2 år)	90 000
55.	Vissa utgifter för rehabilitering (reservationsanslag 2 år)	3 500 000
56.	Utgifter för rehabilitering av frontveteraner (reservationsanslag 2 år)	36 288 000
57.	Statsunderstöd för rehabilitering av frontveteraner (reservationsanslag 2 år)	8 000
60.	**Av kommunerna anordnad social- och hälsovård**	**5 958 645 000**
30.	Statsandel till kommunerna för social- och hälsovårdens driftskostnader (förslagsanslag)	5 569 684 000
31.	Statsunderstöd till kommunerna för projekt inom social- och hälsovården (reservationsanslag 3 år)	25 800 000
32.	Statlig ersättning till hälso- och sjukvårdsenheter för forskningsverksamhet enligt lagen om specialiserad sjukvård (fast anslag)	40 000 000
33.	Statlig ersättning till hälso- och sjukvårdsenheter för kostnaderna för läkar- och tandläkarutbildning (förslagsanslag)	99 170 000
34.	Statlig ersättning till verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården för kostnaderna för rättspsykiatriska undersökningar och patientöverföringar (förslagsanslag)	8 591 000
35.	Statsandel till kommunerna för kostnader i anslutning till det grundläggande utkomstskyddet (förslagsanslag)	205 000 000
36.	Statsunderstöd för att säkerställa social- och hälsovårdstjänster på samiska (fast anslag)	600 000
63.	Statsunderstöd för verksamheten vid kompetenscentra inom det sociala området (fast anslag)	3 500 000
64.	Statlig ersättning för kostnaderna för ordnande av medling vid brott (reservationsanslag 3 år)	6 300 000
70.	**Främjande av hälsa och funktionsförmåga**	**59 390 000**
01.	Arbetarskyddsdistriktens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	28 490 000
20.	Anskaffning av vaccin (reservationsanslag 3 år)	16 610 000
21.	Hälsoövervakning (reservationsanslag 2 år)	930 000
22.	Övervakning av smittsamma sjukdomar (reservationsanslag 2 år)	1 360 000
50.	Hälsofrämjande verksamhet (reservationsanslag 2 år)	9 300 000
51.	Statlig ersättning för kostnaderna för utbildning av specialister i företagshälsovård (reservationsanslag 3 år)	2 700 000

80.	**Avbytarverksamhet för lantbruksföretagare**	**213 200 000**
40.	Statlig ersättning för kostnaderna för avbytarservice för lantbruksföretagare (förslagsanslag)	197 300 000
50.	Statlig ersättning för förvaltningsutgifterna för avbytarservicen för lantbruksföretagare (fast anslag)	15 900 000
90.	**Understöd från Penningautomatföreningen**	**302 500 000**
50.	Understöd till sammanslutningar och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd (förslagsanslag)	302 500 000

Huvudtitel 35

35.	**MILJÖMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE**	**316 388 000**
01.	**Miljöförvaltningens omkostnader**	**153 206 000**
01.	Miljöministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	34 643 000
02.	De regionala miljöcentralernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	69 604 000
03.	Miljötillståndsverkens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	5 057 000
04.	Finlands miljöcentrals omkostnader (reservationsanslag 2 år)	32 700 000
21.	Produktivitetsanslag inom miljöministeriets område (reservationsanslag 2 år)	202 000
29.	Mervärdesskatteutgifter inom miljöministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	9 000 000
65.	Understöd till organisationer och för miljövård (reservationsanslag 3 år)	2 000 000
10.	**Miljö- och naturvård**	**86 975 000**
20.	Bekämpning av miljöskador (förslagsanslag)	4 200 000
21.	Vissa utgifter för naturvård (reservationsanslag 3 år)	1 770 000
52.	Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (reservationsanslag 3 år)	24 825 000
60.	Överföring till oljeskyddsfonden (reservationsanslag 3 år)	2 300 000
61.	Främjande av miljövården (reservationsanslag 3 år)	1 000 000
63.	Anskaffning av naturskyddsområden och utgifter för ersättningar (reservationsanslag 3 år)	36 500 000
64.	EU:s miljöfonds deltagande i miljö- och naturvårdsprojekt (reservationsanslag 3 år)	1 500 000
65.	Oljeavfallshantering som finansieras med oljeavfallsavgiften (reservationsanslag 3 år)	2 300 000
66.	Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)	1 580 000
77.	Miljövårdsarbeten (reservationsanslag 3 år)	11 000 000

Huvudtitel 36

20.	**Samhällen, byggande och boende**	**76 207 000**
01.	Omkostnader för Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (reservationsanslag 2 år)	4 857 000
37.	Understöd för planläggning i kommuner och styrning av markanvändningen (reservationsanslag 3 år)	500 000
55.	Understöd för reparationsverksamhet (reservationsanslag 3 år)	68 500 000
60.	Överföring till statens bostadsfond	—
64.	Understöd för vård av byggnadsarvet (reservationsanslag 3 år)	2 350 000

Huvudtitel 36

36.	**RÄNTOR PÅ STATSSKULDEN**	**2 395 000 000**
01.	**Ränta på statsskulden**	**2 374 000 000**
90.	Ränta på statsskulden (förslagsanslag)	2 374 000 000
09.	**Övriga utgifter för statsskulden**	**21 000 000**
20.	Arvoden och andra utgifter för statsskulden (förslagsanslag)	21 000 000

Huvudtitel 37

37.	**MINSKNING AV STATSSKULDEN**	**152 992 000**
01.	**Nettoamorteringar på statsskulden och skuldhantering**	**152 992 000**
94.	Nettoamorteringar och skuldhantering (förslagsanslag)	152 992 000

Anslagens totalbelopp:

45 908 348 000

DETALJMOTIVERING

ALLMÄNNA FÖRESKRIFTER

Brutto- och nettobudgetering

I statsbudgeten iakttas i regel bruttobudgetering. Nettobudgetering är ett undantag från denna regel, och tillämpas bara inom de gränser som anges i lagen om statsbudgeten.

I budgeten kan följande inkomster och utgifter nettobudgeteras:

1) nya statslån, emissionsvinster och kapitalvinster av statslån samt inkomster som uppkommer genom derivat som skyddar statslånens kapital, samt amorteringar på statsskulden, kapitalförluster och emissionsförluster i anslutning till statslån samt utgifter till följd av derivat som skyddar statslånens kapital,

2) ränteinkomster av statslån och inkomster som uppkommer genom derivat som skyddar räntebetalningen på statslån samt ränteutgifter till följd av statslån och utgifter till följd av derivat som skyddar räntebetalningen på statslån,

3) inkomster av och utgifter för verksamheten vid ett ämbetsverk eller en inrättning,

4) inkomster som uppkommit genom försäljning av aktier samt försäljningsprovisioner som har samband med försäljningen och betalningsförpliktelser som staten för köparens del påtagit sig ansvaret för,

5) likviditetsbelopp som enligt lag betalas till en pensionsanstalt och återbäring av sådana belopp till staten,

6) statsbidrag som enligt lag betalas till en kommun och belopp som en kommun enligt beräkningsgrunderna i statsbidragssystemet skall betala till staten,

7) inkomster av universitetens verksamhet och av förvaltning och försäljning av aktier i aktiebolag (universitetsbolag), som ett universitet ensamt eller med en betydande andel tillsammans med andra bildat och som i fråga om sitt verksamhetsområde och sin verksamhet direkt främjar samverkan med det övriga samhället och forskningsresultatens och den konstnärliga verksamhetens genomslagskraft i samhället, i enlighet med det som föreskrivs om universitetens uppgifter i 4 § i universitetslagen (645/1997), eller som behövs för internationellt kommersiellt utnyttjande av universitetets utbildnings- och forskningstjänster, samt universitetens utgifter för verksamheten och för bildande av universitetsbolag, aktieteckning och andra ägararrangemang enligt vad som bestäms särskilt i budgeten under momentet i fråga.

Inkomster som betalats till ett ämbetsverk i dess egenskap av arbetsgivare, försäkrings- och skadeersättningar, ersättningar för användning av personalrestauranger samt inkomster av att ämbetsverkets lokaliteter tillfälligt upplåts till utomstående för enskilda tillställningar kan, om dessa inkomster och ersättningar nämns i beskrivningen av omkostnadsmomentets standardinnehåll, såsom inkomster av ämbetsverkets eller inrättningens verksamhet nettobudgeteras genom att de dras av under omkostnadsmomentet i fråga, även om det i motiveringen till momentet inte har antecknats att nettoanslag beviljats under det. Dessutom får försäljningsintäkterna av sådana lösa anläggningstillgångar för vilkas del anskaffningen finansieras av omkostnadsanslaget nettas mot omkostnadsanslaget. Försäljningsintäkterna av fast egendom, finansinvesteringar (t.ex. aktier och andra värdepapper) och lösa anläggningstillgångar som finansieras under specialmomenten får dock inte nettas mot omkostnadsanslaget.

Om det under ett ämbetsverks eller en inrättnings omkostnadsmoment i momentmotiveringen har antecknats att ett nettoanslag beviljats eller om skillnaden mellan inkomsterna av och utgifterna för ämbetsverkets eller inrättningens verksamhet har upptagits som en inkomstpost till nettobelopp under inkomstmomentet, omfattas alla inkomster av ämbetsver-

kets eller inrättningens verksamhet och de utgifter för den som avses i beskrivningen av omkostnadsmomentets standardinnehåll och i beslutsdelen i momentmotiveringen av nettobudgetering. Inkomster och utgifter som skall nettobudgeteras är härvid bl.a.

1) inkomster av och utgifter för verksamheten eller någon del av verksamheten vid ett ämbetsverk som bedriver avgiftsbelagd verksamhet,

2) betalningsandelar i form av inkomst av andra parter som deltar i ett forskningsprojekt eller motsvarande samprojekt som genomförs på ämbetsverkets eller inrättningens ansvar och utgifter för projektet eller verksamheten,

3) inkomster från EU vilka hänför sig till ämbetsverkets eller inrättningens verksamhet och utgifter som hänför sig till dessa inkomster,

4) medel som ämbetsverket eller inrättningen fått i form av donationer och genom testamenten samt inkomster från sponsorer när ämbetsverket eller inrättningen har rätt att ta emot dem och det inte är fråga om ovanligt stora belopp med hänsyn till ämbetsverkets eller inrättningens sedvanliga verksamhet och ekonomi, och

5) inkomster av och utgifter för verksamheten vid ett ämbetsverk eller en inrättning som bedriver affärsverksamhet.

Om bara en del av inkomsterna av ett ämbetsverks eller en inrättnings verksamhet har budgeterats under ett omkostnadsmoment under vilket det i beslutsdelen i momentmotiveringen har antecknats att ett nettoanslag beviljats, har i beslutsdelen i motiveringen till momentet i fråga dessutom specificerats vilka inkomster som har nettobudgeterats under momentet eller vilka inkomster som inte har nettobudgeterats under momentet. Om ett inkomstmoment, som vid nettobudgetering skall tas in i budgeten som en nettoinkomstpost på grund av att de uppskattade inkomsterna är större, innehåller bara en del av utgifterna för ämbetsverkets eller inrättningens verksamhet, har på motsvarande sätt i beslutsdelen i motiveringen till inkomstmomentet i fråga specificerats vilka utgifter som har nettobudgeterats under momentet eller vilka utgifter som inte har nettobudgeterats under det.

Skatter, avgifter av skattenatur och böter är inkomster som inte kan nettobudgeteras. Överföringsutgifter eller återbäring av sådana, med undantag för likviditetsbelopp som enligt lag betalas till en pensionsanstalt eller återbäring av sådana belopp eller statsbidrag som enligt lag betalas till en kommun eller sådana belopp som en kommun enligt beräkningsgrunderna i statsbidragssystemet skall betala till staten, kan inte omfattas av nettobudgetering. Investeringsutgifter eller inkomster av försäljning av egendom, med undantag för försäljning av aktier eller anskaffning av lös egendom avsedd för ett ämbetsverks eller en inrättnings verksamhet eller försäljning av lös egendom eller köp eller försäljning av aktier i universitetsbolag, kan inte heller omfattas av nettobudgetering.

Till utgifternas standardinnehåll under ett nettobudgeterat omkostnadsmoment hör de utgifter enligt omkostnadsmomentens standardinnehåll vilka framgår nedan.

Inkomster av verksamhet som nettobudgeterats får användas för utgifter för verksamheten utan att detta särskilt nämns i kapitel- eller momentmotiveringen.

Allmänna föreskrifter beträffande utgiftsmomenten

Utgifterna uppdelas i budgeten på moment enligt uppgiftens eller utgifternas art.

Anslag som har budgeterats enligt uppgift är ämbetsverkens omkostnadsanslag, som behandlas nedan, samt vissa projektartade anslag som hänför sig till konsumtionsutgifterna. Ett anslag som har budgeterats enligt uppgift får användas för alla regelmässiga utgifter för uppgiften i fråga, om inte något annat följer av budgeten.

Huvudindelningen av utgifterna görs enligt följande huvudgruppering som följer utgifternas art (inom parentes sifferkoderna för motsvarande moment):

1) konsumtionsutgifter (01—29): utgifter där staten som direkt motprestation får produktionsfaktorer som skall användas under finansåret, t.ex. arbetsinsatser, varor och tjänster,

2) överföringsutgifter (30—69): utgifter för vilka staten inte får någon direkt motprestation,

3) investeringsutgifter (70—89): utgifter där staten som direkt motprestation får produktionsfaktorer eller finansiella instrument med lång verkningstid, vilka ger staten inkomst eller annan nytta under flera finansår, och

4) övriga utgifter (90—99): utgifter som inte hör till de ovan nämnda huvudgrupperna, t.ex. utgifter för skötsel av statsskulden.

Anslaget under momentet får användas enbart för utgifter inom den utgiftsgrupp som anges av momentets sifferkod. Därmed får ett anslag för konsumtionsutgifter inte användas för överföringsutgifter och ett anslag för överföringsutgifter får inte användas för konsumtionsutgifter, om inte något annat bestäms i motiveringen till momentet.

För ett användningsändamål som specificeras under ett moment får inte användas något annat anslag med ett mera allmänt användningsändamål (t.ex. ett omkostnadsanslag), även om detta specificerade användningsändamål inte har uteslutits i motiveringen till det mera allmänna anslaget. Undantag från denna huvudregel kan göras om saken nämns i motiveringen till momentet.

Anslagen för avlöning av personal har i regel budgeterats under omkostnads- och avlöningsmomenten (01—14). Anslaget under ett annat moment får användas för anställning av personal till ämbetsverk och inrättningar endast om det i beslutsdelen i motiveringen till momentet ingår ett omnämnande av avlöningen och maximiantalet personer som får anställas med anslag under momentet uttryckt i årsverken. För avlöningen av tjänstemän som valts till tjänsten får inte användas andra moment än avlönings- och omkostnadsmoment. Om ett anslag får användas för löner eller arvoden, används det även för socialskydds- och pensionsavgifter och andra lönebikostnader i samband med dem.

Hänförande av utgifter och inkomster till finansåret

Anslag får användas endast till de utgifter som hänför sig till finansåret, enligt den princip för hänförande av utgifter som tillämpas på momentet.

Om inte något annat har angetts i beslutsdelen i motiveringen under momentet i fråga har anslagen och inkomstposterna i budgeten hänförts till finansåret på de grunder som anges i 5 a och 5 b § i förordningen om statsbudgeten.

Utgiftsmoment med standardinnehåll

För omkostnadsmomenten och momenten 29, 70, 74—75, 76 och 77—79 har definierats sådana användningsändamål med standardinnehåll för vilka anslagen under dessa moment får användas utan att saken nämns i momentmotiveringen. Standardinnehållet i ett omkostnadsmoment tillämpas även när omkostnaderna till följd av nettobudgetering har budgeterats på inkomstsidan som en del av nettobudgeten.

Då anslagen används går momentmotiveringen före definitionen av standardinnehållet. Det innebär att man i momentmotiveringen kan avvika från standardinnehållet antingen genom att utesluta vissa standardanvändningsändamål eller genom att foga till andra användningsändamål. I det senare fallet används ordet ”även” för att uttrycka att användningsändamålen har kompletterats.

Omkostnadsanslag

Utgifterna för verksamheten vid ett ämbetsverk budgeteras som ett enda anslag under utgiftsmomenten 01—14. Omkostnadsanslaget får användas för sådana löneutgifter och andra konsumtionsutgifter som föranleds av skötseln av de uppgifter som ämbetsverket eller inrättningen har enligt lag eller förordning, för utgifter för anskaffning av maskiner och inventarier samt andra materiella eller immateriella an-

läggningstillgångar samt för andra direkta utgifter som föranleds av ämbetsverkets verksamhet, såsom leasingräntor och andra ränteutgifter samt skadeersättningar.

Ämbetsverken och inrättningarna kan, utan en fullmakt som särskilt har beviljats dem i samband med budgeten, för att de lagstadgade skyldigheterna skall uppfyllas ingå avtal och avge förbindelser som i fråga om villkoren och omfattningen är sedvanliga med tanke på ämbetsverkets eller inrättningens ekonomi och verksamhet och som kan föranleda utgifter även under följande finansår. Avtalen och förbindelserna kan gälla poster av samma typ som konsumtionsutgifter, t.ex. hyror och nödvändiga anskaffningar.

Omkostnadsanslaget får även användas för betalning av mindre förhandsavgifter i anslutning till ämbetsverkets eller inrättningens normala fortgående verksamhet.

Som separata anslag enligt utgifternas art har budgeterats överföringsutgifter, utgifter för husbyggnads- och jord- och vattenbyggnadsinvesteringar och anskaffnings- och långivningssamt andra finansinvesteringsutgifter för aktier och andelar samt vissa exceptionellt stora investeringar i inventarier. Ett omkostnadsanslag får således inte användas för dessa utgifter, om inte något annat har bestämts i motiveringen till anslaget.

Om något annat anslag inte har anvisats för ändamålet t.ex. anslaget för strukturfondsprogrammen, får omkostnadsanslaget användas för finansiering av sådana projekt inom ämbetsverkets verksamhetsområde som godkänts och delfinansierats av EU samt för den finansiering som krävs för deltagande i projekterbjudandena i fråga.

Under omkostnadsmomentet nettobudgeteras de sjuk- och moderskapsdagpenningar, invalidpensioner och rehabiliteringspenningar enligt sjukförsäkringen som betalats till ämbetsverket i dess egenskap av arbetsgivare men som beviljats en arbetstagare, i de fall då ämbetsverket betalar arbetstagarens lön under sjukdomstiden, moderskapsledigheten eller tiden med invalidpension eller rehabiliteringspenning, samt ersättningar som inkommit för kostnaderna för företagshälsovården. Därtill nettobudgeteras under omkostnadsmomentet, enligt vad som avses under "Brutto- och nettobudgetering", ämbetsverkets intäkter från försäljning av lösa anläggningstillgångar, ersättning för användning av personalrestauranger och försäkrings- och skadeersättningar till ämbetsverket samt ämbetsverkets inkomster för tillfällig upplåtelse av dess lokaler till utomstående för enstaka tillställningar.

Vidare får anslaget under omkostnadsmomentet användas till utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten, om inte ämbetsverkets eller inrättningens avgiftsbelagda verksamhet har budgeterats under ett eget moment.

Moment enligt utgifternas art

Konsumtionsutgifter (01—29)

Konsumtionsutgifter är de utgifter där staten som direkt motprestation får produktionsfaktorer som används under finansåret. Till konsumtionsutgifter hänförs löner för statsanställda, andra arvoden, socialskyddsavgifter, pensionsavgifter, utgifter för köp av varor och tjänster, utgifter för anskaffning av försvarsmateriel samt maskiner, anordningar och inventarier av ringa värde eller med en kort ekonomisk användningstid samt övriga sådana utgifter som föranleds av eller hänför sig till statens verksamhet och som inte skall hänföras till överförings- eller investeringsutgifter.

Till konsumtionsutgifter hänförs även det tekniska bistånd som EU-programmen kräver.

För löner till statsanställda får konsumtionsutgiftsmomenten användas enligt följande:

a) omkostnads- och avlöningsmomenten (sifferkod 01—14) och

b) andra konsumtionsutgiftsmoment för löner till personal i arbetsavtalsförhållande och sådana tjänstemän som avses i 9 § 1 mom. i statstjänstemannalagen (750/1994) och har utnämnts i tjänsteförhållande för viss tid, om detta anges i momentets standardanvändningsändamål eller beslutsdel, samt

c) omkostnadsmomentet för ministeriet inom förvaltningsområdet i fråga för lön till en tjänsteman som ställts till statsrådets disposition enligt statstjänstemannalagen.

Löner till tjänstemän som utnämnts till sin tjänst får inte betalas under andra moment än omkostnads- och avlöningsmoment.

15—17. Pensioner

Under momenten har antecknats ordinarie pensioner, familjepensioner, extra pensioner samt vissa understöd närmast av pensionsnatur vilka grundar sig på lag, förordning eller ett avtal som är bindande för staten eller definieras särskilt i motiveringen.

18—19. Anskaffning av försvarsmateriel

Under momenten har antecknats utgifter för anskaffning av försvarsmateriel. Dessutom kan under momentet som avdrag antecknas försäkrings- och skadeersättningar som ämbetsverket får i samband med anskaffning av försvarsmateriel samt avtalsviten, även om detta inte nämns i momentmotiveringen.

29. Mervärdesskatteutgifter

Anslaget får användas till betalning av den mervärdesskatt som ingår i köp av varor och tjänster under huvudtitel 21 riksdagen och huvudtitel 22 republikens president, samt under andra huvudtitlar till betalning av den mervärdesskatt som ingår i andra än särskilt mervärdesskattskyldiga ämbetsverks och inrättningars köp av varor och tjänster inom statsrådets kansli och ministeriernas förvaltningsområden.

Om det mot en utgift som betalas från ämbetsverkets nettobudgeterade omkostnadsanslag (t.ex. moment 01) och från förvaltningsområdets anslag för mervärdesskatteutgifter (moment 29) fås inkomster (t.ex. avgiftsbelagd verksamhet, EU-finansiering och övrig samfinansierad verksamhet), nettobudgeteras den andel av inkomsten som motsvarar mervärdesskatteutgiften under förvaltningsområdets mervärdesskatteutgiftsmoment (moment 29). Skatt enligt mervärdesskattelagen på försäljning av statliga ämbetsverks eller inrättningars prestationer belagda med mervärdesskatt intäktsförs likväl under moment 11.04.01 Mervärdesskatt.

Statens konsumtions- och investeringsutgifter (moment 01—28 och 70—79) har budgeterats utan mervärdesskatt. Andra än särskilt skattskyldiga statliga ämbetsverk och inrättningar beviljas anslag enligt skattefria priser.

Överföringsutgifter (30—69)

Till överföringsutgifter hänförs statsbidrag och överföringar av medel genom statens försorg till kommuner, den offentliga sektorn i övrigt, näringslivet, hushållen och allmännyttiga sammanslutningar samt överföringar av medel utan motprestationer till statliga fonder utanför budgeten, till folkpensionsanstalten och till utlandet. För överföringsutgifterna får staten inte av mottagaren någon direkt eller egentlig materiell motprestation, såsom pengar, varor eller tjänster. Indirekt främjar överföringsutgifterna fullföljandet av statens uppgifter. De konsumtions- och investeringsutgifter som betalas från momenten för överföringsutgifter budgeteras inklusive mervärdesskatt.

Överföringsutgifterna klassificeras i allmänhet enligt mottagaren. Statsbidragen för byggnadsverksamhet samt för anskaffning av maskiner och inventarier har om möjligt antecknats under andra moment än statsbidragen för konsumtion eller andra användningssyften. Om ett överföringsanslag gäller flera grupper av mottagare, har det intagits en indelning enligt mottagargrupp, vid behov ytterligare indelad i överföringar avsedda för driftsekonomin och kapitalekonomin.

Under momenten 30—69 har budgeterats ersättningar till enheter som bedriver affärsverksamhet för uppgifter som de utför i allmänt intresse, om nyttan kommer andra än staten till del.

Överföringsutgifter som bestäms med stöd av lag och överföringsutgifter enligt prövning

har om möjligt antecknats under olika moment.

30—39. Statsbidrag till kommuner och samkommuner m.fl.

Under momenten har antecknats statsbidrag till kommuner och samkommuner samt landskapet Åland.

40—49. Statsbidrag till näringslivet

Under momenten har antecknats statsbidrag som är avsedda att främja näringslivet och som betalas till företag och enskilda näringsidkare samt till centralorganisationer, föreningar o.dyl. som främjar bl.a. företagares och näringsidkares intressen.

50—59. Statsbidrag till hushållen och allmännyttiga samfund

Under momenten har antecknats överföringar till hushållen (enskilda konsumenter) samt statsbidrag till allmännyttiga organisationer, inrättningar, föreningar, sällskap osv. Sådana är t.ex. idrottsorganisationer, privata läroanstalter, privata sjukhus och sådana privata forskningsanstalter som inte direkt betjänar affärs- eller näringslivet.

60. Överföringar till statliga fonder utanför budgeten och till folkpensionsanstalten

Under momentet har antecknats överföringar till statliga fonder utanför budgeten samt överföringar till folkpensionsanstalten.

61—65. EU:s strukturfondsfinansiering, finansieringen från andra EU:s fonder och den motsvarande statliga medfinansieringen och övriga överföringar inom landet

Under momenten har antecknats sådana icke specificerade överföringar som inte på förhand kan fördelas mellan kommunerna, näringslivet och hushållssektorn. EU:s deltagande i strukturfondsprogrammen har antecknats under moment 32.50.64 och den motsvarande statliga finansieringen under moment 32.50.65.

66—69. Överföringar till EU och utlandet

Under momenten har antecknats överföringar till utlandet av sådana medel för vilka inte fås någon direkt motprestation eller för vilka motprestationen är ringa i förhållande till utgiftens storlek. Hit hör t.ex. understöd inom ramen för utvecklingssamarbetet, medlemsavgifter till internationella sammanslutningar samt andra medlemsavgifter av understödsnatur som sammanslutningarna i fråga använder för att finansiera sin verksamhet eller förmedlar vidare som understöd till en tredje part.

Investeringsutgifter (70—89)

Till investeringsutgifter hänförs andra anskaffningsutgifter än utgifter för anskaffning av försvarsmateriel och av maskiner, anordningar och inventarier med ett ringa värde eller en kort ekonomisk användningstid, byggnadsutgifter för husbyggen samt jord- och vattenbyggnadskonstruktioner, utgifter för anskaffning av värdepapper, jordområden och byggnader samt långivning.

Realinvesteringar (70—79)

Till realinvesteringar hänförs sådana anskaffningar av anläggningstillgångar åt staten vilka uppfyller de nedan angivna kriterierna för de olika standardmomentgrupperna. Utgifter för anskaffning av maskiner, anordningar och inventarier har antecknats under momenten 70—73. Husbyggen har antecknats under momenten 74—75 och övriga byggnadsarbeten under momenten 77—79. Utgifter för köp av jordområden, byggnader och fastigheter har antecknats under moment 76.

70—73. Anskaffning av inventarier

Om ämbetsverkets eller inrättningens omkostnader har budgeterats under ett omkostnadsmoment (01—14), har under det vanligen

också tagits in anslag för anskaffning av inventarier och immateriella anläggningstillgångar.

I undantagsfall (anskaffningens storlek, karaktär av engångsföreteelse, användning av fullmakt, exceptionellt anskaffningsförfarande) kan utgifterna för anskaffning av inventarier som särskilt definieras under momentet budgeteras under moment 70 (Anskaffning av inventarier). Anslaget under moment 70 får användas till utgifter för anskaffning av denna typ av maskiner, anordningar och inventarier då dessa behövs för ämbetsverkets eller inrättningens (eller det namngivna förvaltningsområdets) verksamhet.

74—75. Husbyggen

Under momenten har antecknats, och anslagen under dem får användas till, nödvändiga löneutgifter för andra anställda än de som utnämnts till fast tjänst och till övriga byggnadsutgifter med anledning av statens i motiveringen till momenten nämnda nybyggnadsarbeten och ombyggnadsarbeten på byggnader. Som ombyggnad betraktas sådana ändrings- och reparationsarbeten som väsentligt höjer byggnadens värde. Anslagen får även användas till utgifter för säkerhetssystem och andra tekniska system i byggnader. Anslagen får även användas till utgifter för planering av nybyggnadsarbeten och ombyggnadsarbeten och för köp av därtill anslutna konsulttjänster, med undantag av sådant planeringsarbete som inte specificeras enligt projekt och för vilket löneutgifterna har antecknats under omkostnadsmomentet.

Kostnadsförslagen för de projekt som specificeras under momenten motsvarar poängtalet för byggnadskostnadsindex, vilket anges i samband med rambeslutet. Om ett entreprenadavtal har ingåtts om projektet skall kostnadsförslaget grunda sig på avtalet. Kostnadsförslagen inkluderar inte mervärdesskatt.

76. Jordområden, byggnader och fastigheter

Under momentet har antecknats utgifter för köp av jordområden, byggnader och fastigheter.

77—79. Jord- och vattenbyggen

Under momenten har antecknats, och anslagen under dem får användas till, löneutgifter för andra än de som utnämnts till fast tjänst och andra utgifter i enlighet med motiveringen, vilka föranleds av statens andra byggnadsarbeten än husbyggen. Sådana arbeten kan vara t.ex. byggande och grundlig reparation av allmänna vägar, järnvägar, hamnar, kanaler och broar, torrläggningsarbeten, vatten- och avloppsledningsarbeten, rensning av forsar och vattenleder, anläggande av flottningsleder samt bankfyllnings- och uppdämningsarbeten. Anslagen under momenten får användas även till utgifter för planeringen av byggnadsarbeten av det nämnda slaget och för köp av därtill anslutna konsulttjänster, med undantag av sådant planeringsarbete som inte specificeras enligt projekt och för vilket löneutgifterna har antecknats under omkostnadsmomentet.

Lån och övriga finansinvesteringar (80—89)

80—86. Lån som beviljas av statens medel

Under momenten har antecknats de lån som beviljas av statens medel.

87—89. Övriga finansinvesteringar

Under momenten har antecknats utgifter för köp av aktier och värdepapper, investeringar i aktiebolag med statlig majoritet och andra finansinvesteringar.

Övriga utgifter (90—99)

Till övriga utgifter hänförs räntor på statsskulden samt övriga utgifter som inte hör till konsumtions-, överförings- och investeringsutgifter.

90—92. Räntor på statsskulden

Under momenten har antecknats räntor på statsskulden.

93—94. Nettoamorteringar på statsskulden och skuldhantering

Under momenten har antecknats nettoamorteringar på statsskulden, kapitalförluster och emissionsförluster nettade.

95—99. Övriga och icke specificerade utgifter

Under momenten har antecknats sådana utgifter som inte klassificerats ovan, såsom utgifter avsedda att täcka underskott.

I N K O M S T P O S T E R

Avdelning 11
SKATTER OCH INKOMSTER AV SKATTENATUR

F ö r k l a r i n g :

Avdelningens inkomstposter 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
01.	**Skatter på grund av inkomst och förmögenhet**	**15 072 892**	**15 550 000**	**15 462 000**	**- 88 000**	**- 1**
01.	Skatt på inkomst	14 360 508	14 790 000	14 482 000	- 308 000	- 2
02.	Källskatt på ränteinkomster	253 586	260 000	600 000	340 000	131
03.	Skatt på arv och gåva	458 797	500 000	380 000	- 120 000	- 24
04.	**Skatter och avgifter på grund av omsättning**	**14 141 563**	**15 154 000**	**15 658 000**	**504 000**	**3**
01.	Mervärdesskatt	13 521 404	14 496 000	14 971 000	475 000	3
02.	Skatt på vissa försäkringspremier	508 641	540 000	564 000	24 000	4
03.	Apoteksavgifter	111 518	118 000	123 000	5 000	4
08.	**Acciser**	**4 652 394**	**4 999 000**	**5 129 000**	**130 000**	**3**
01.	Tobaksaccis	624 093	611 000	650 000	39 000	6
04.	Skatt på alkoholdrycker	1 014 797	1 088 000	1 123 000	35 000	3
05.	Läskedrycksaccis	35 129	38 000	36 000	- 2 000	- 5
07.	Energiskatter	2 937 533	3 251 000	3 309 000	58 000	2
08.	Accis på vissa dryckesför-packningar	40 842	11 000	11 000	—	—

Avdelningens inkomstposter 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
10.	**Övriga skatter**	**2 720 011**	**2 671 000**	**2 514 000**	**- 157 000**	**- 6**
03.	Bilskatt	1 216 987	1 266 000	1 100 000	- 166 000	- 13
05.	Överlåtelseskatt	699 650	600 000	580 000	- 20 000	- 3
06.	Lotteriskatt	135 183	137 000	138 000	1 000	1
07.	Fordonsskatt	612 019	611 000	639 000	28 000	5
08.	Avfallsskatt	56 172	57 000	57 000	—	—
19.	**Övriga inkomster av skattenatur**	**123 676**	**116 047**	**115 799**	**- 248**	**- 0**
02.	Lästavgifter	767	953	800	- 153	- 16
03.	Banskatt	17 857	21 000	20 572	- 428	- 2
04.	Vissa avgifter på kommunikationsområdet	3 979	4 794	4 727	- 67	- 1
05.	Tillsynsavgift för flygtrafiken	7 002	6 700	6 700	—	—
06.	Farledsavgifter	86 070	75 000	75 400	400	1
08.	Oljeavfallsavgift	4 251	4 600	4 600	—	—
09.	Övriga skatteinkomster	3 751	3 000	3 000	—	—
	Sammanlagt	**36 710 535**	**38 490 047**	**38 878 799**	**388 752**	**1**

01. Skatter på grund av inkomst och förmögenhet

01. Skatt på inkomst

Under momentet beräknas inflyta 14 482 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på inkomstskattelagen (1535/1992). Under momentet inflyter skatt som fysiska personer betalar till staten enligt inkomstskatteskalan, skatt som skall betalas på kapitalinkomster, källskatt som skall betalas av begränsat skattskyldiga och statens andel av inkomstskatten för samfund.

De skattepliktiga förvärvs- och kapitalinkomsterna uppskattas öka med ca 5 % år 2009. Av de skattepliktiga inkomsterna är andelen löneinkomster mer än 60 %. Utvecklingen inom lönerna och sysselsättningen är således av viktig för skatteinkomsterna. Löneinkomsterna beräknas öka med ca 5 % år 2009. Kapitalinkomsterna beräknas öka med 2 % år 2009. Även om kapitalinkomsternas andel av de skattepliktiga inkomsterna understiger 10 %, är de av stor betydelse med tanke på budgetekonomins skatteutfall, eftersom staten är den enda skattetagaren i fråga om kapitalinkomstskatten.

Hur säkra prognoserna är i fråga om kapitalinkomsterna är en betydande enskild faktor som inverkar på hur väl den beräknade utdelningen grundad på skattetagarnas debiteringsförhållanden som används vid redovisningen av skatt på förvärvs- och kapitalinkomster motsvarar de verkliga debiteringsförhållandena. Prognosticeringen av kapitalinkomstskatten försvåras av att dess intäkter varierar mera än intäkterna från den progressiva inkomstskatten. Överlåtelsevinsterna är den största och konjunkturkänsligaste posten, som det inte finns någon tillförlitlig prognosticeringsmetod för.

I inkomster av skatt på förvärvs- och kapitalinkomster beräknas inflyta 8 814 miljoner euro år 2009, varav källskattens andel uppskattas till ca 400 miljoner euro.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om inkomstskatteskalan för

2009 och till vissa andra ändringar som gäller inkomstskattegrunderna. Beskattningen av arbete lindras med ca 870 miljoner euro. Dessutom kompenseras den skärpta beskattning som en höjning av inkomstnivån medför med 160 miljoner euro. Vidare görs en inflationsjustering om fyra procent i statens inkomstskatteskala, vilket beräknas minska skatteintäkterna på årsnivå med ca 340 miljoner euro jämfört med de skattegrunder som gäller år 2008. Skattelättnaderna genomförs genom en sänkning av marginalskatteprocentsatserna på inkomstskatteskalan och genom ett nytt arbetsinkomstavdrag som ersätter förvärvsinkomstavdraget vid statsbeskattningen. Ändringarna sänker statens skatteinkomster med sammanlagt ca 1,2 miljarder euro och övriga skattetagares skatteinkomster med ca 160 miljoner euro.

Dessutom ersätts i propositionen det nuvarande förvärvsinkomstavdraget vid statsbeskattningen med ett nytt arbetsinkomstavdrag. I motsats till förvärvsinkomstavdraget vid statsbeskattningen görs arbetsinkomstavdraget till den del som statens inkomstskatt överskrids även från övriga skattetagares inkomstskatt. Denna strukturella ändring ökar statens och minskar övriga skattetagares skatteinkomster med ca 105 miljoner euro. Beskattningen av pensionsinkomst lindras så att den inte är strängare än beskattningen av arbetsinkomst. Samtidigt ändras även skattegraden för pensionerade makar så att den högst är samma som skattegraden för löntagare. Dessa åtgärder beräknas minska skatteinkomsterna med drygt 200 miljoner euro, varav statens inkomstskatt står för knappt 80 miljoner euro.

I propositionen ingår dessutom en höjning av hushållsavdragets maximibelopp och en utvidgning av avdragets tillämpningsområde. Ändringarna beräknas sänka statens skatteinkomster med ca 45 miljoner euro och andra skattetagares skatteinkomster med knappt 30 miljoner euro. Självrisken för avdraget för resekostnader höjs, vilket ökar statens skatteinkomster med drygt 10 miljoner euro och övriga skattetagares skatteinkomster med knappt 20 miljoner euro. De kulturcheckar som arbetsgivaren erbjuder blir skattefria, vilket beräknas minska skatteintäkterna med ca 10 miljoner euro, varav statens andel är ca 5 miljoner euro. Rätten till utbetalning av skattefria resekostnadsersättningar utvidgas, fysiska personers donationer till universitet och högskolor blir avdragsgilla och idrottsutövarfondernas maximibelopp höjs. Dessa ändringar beräknas minska skatteintäkterna med några miljoner euro. Alla ändringar som föreslås i regeringens proposition med förslag till lag om inkomstskatteskalan för 2009 och till vissa andra ändringar som gäller inkomstskattegrunderna minskar skatteintäkterna med sammanlagt ca 1,6 miljarder euro, varav statens andel uppgår till ca 1,2 miljarder euro.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till vissa ändringar som gäller skogsbeskattningen. Det föreslås att beskattningen av inkomster av virkesförsäljning lindras så att 50 % av försäljningsinkomsten är skattefri. För inkomster av försäljning av förstagallringsvirke föreslås skattefrihet i fråga om avverkningsavtal eller avtal om virkesanskaffning som ingåtts mellan den 1 april och den 31 augusti 2008, där inkomsten av virkesförsäljningen har fåtts före utgången av 2009. Dessa åtgärder beräknas minska kapitalinkomstskatten med 110 miljoner euro.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till ändring av lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst. Det föreslås att källskatten på dividend som betalas till begränsat skattskyldiga samfund och fysiska personer på grund av Europeiska gemenskapens bestämmelser delvis ska slopas. Detta beräknas minska källskatten med ca 15 miljoner euro.

Till staten beräknas inflyta 5 668 miljoner euro i inkomstskatt för samfund. Skattebasen för inkomstskatten för samfund beräknas öka med 2 ½ % år 2009. Regeringen överlämnar en proposition med förslag till ändring av tonnageskattelagen till riksdagen. Rederiföretagen kommer att ha en möjlighet att för en tonnageskatteperiod på 10 år omfattas av en skattelindring genom tonnagebeskattning. Detta kom-

mer att minska intäkterna av den samfundsskatt som rederiföretagen betalar. Den minskade samfundsskatten ersätts av en samfundsskatt som betalas på basis av tonnagebeskattningen, vars belopp dock är relativt litet. Rederierna har två år på sig att ansluta sig till systemet. Största delen av de rederier som eventuellt ansöker om tonnagebeskattning kommer att ansluta sig till tonnageskattesystemet i slutet av anslutningstiden. Av denna anledning beräknas samfundsskatterna år 2009 minska med omkring 10 miljoner euro. I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till skattelättnader för vissa bolag som bedriver bostadsuthyrning. Den föreslagna ändringens inverkan på skatteintäkterna är svår att beräkna. I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till ändring av lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet. I lagen görs ändringar som beror på de internationella redovisningsstandarderna och bokföringslagstiftningens utveckling.

2009 budget	14 482 000 000
2008 budget	14 790 000 000
2007 bokslut	14 360 508 445

02. Källskatt på ränteinkomster

Under momentet beräknas inflyta 600 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om källskatt på ränteinkomst (1550/1992). Skattebeloppet är 28 % på den ränta som betalats för en insättning eller ett masskuldebrevslån.

Depositionsräntorna och depositionsstocken steg kraftigt redan år 2007, varför intäktskalkylen för skatten höjdes kraftigt i 2008 års andra tilläggsbudget.

Stocken av källskattebelagda depositioner beräknas öka 16 % år 2008 och sjunka något år 2009. Genomsnittsräntan för depositioner beräknas öka år 2008 och sjunka något år 2009.

2009 budget	600 000 000
2008 II tilläggsb.	170 000 000
2008 budget	260 000 000
2007 bokslut	253 586 420

03. Skatt på arv och gåva

Under momentet beräknas inflyta 380 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om skatt på arv och gåva (378/1940) och arvsskatteskalan i lagen.

Skatten på arv och gåva lindrades år 2008. På grund av en fördröjning i anknytning till skatteintäkterna minskar lindringen 2009 års intäkter med 140 miljoner euro. Regeringen har överlämnat en proposition om ändring av lagen om skatt på arv och gåva som ska lindra beskattningen vid generationsväxlingar inom gårdsbruksenheter och andra företag.

2009 budget	380 000 000
2008 budget	500 000 000
2007 bokslut	458 797 023

04. Skatter och avgifter på grund av omsättning

01. Mervärdesskatt

Under momentet beräknas inflyta 14 971 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på mervärdesskattelagen (1501/1993). Skattebeloppet är i regel 22 % av skattegrunden. Skatten på livsmedel som säljs i detaljhandeln är 17 %. Skatten på läkemedel, böcker, filmer, tjänster som möjliggör utövande av idrott, inkvarteringstjänster, rundradions licensintäkter, persontransporter samt inträdesavgifter till kultur- och underhållningsevenemang är 8 %. Mervärdesskattebasen beräknas öka med ca 6,7 % år 2008 till följd av den starka tillväxten

i den privata konsumtionens värde, vilket återspeglas i motsvarande grad i beskattningsutfallet år 2009. Mervärdesskattebasen beräknas öka med 5,1 % år 2009.

Mervärdesskatteutfallet består av mervärdesskatt som skatteförvaltningen och tullverket tar ut samt belopp som övriga statens räkenskapsverk bokför under mervärdesskattemomentet. Tullverket tar ut mervärdesskatt för import från länder utanför EU. De återbäringar av mervärdesskatt som dras av från beskattningsutfallet består av skatter som återbetalas till mervärdesskattepliktiga på grund av ansökningar och ändringar. Utöver egentlig skatt ingår i återbäringarna den mervärdesskatt som återbetalas till kommunerna. I nedanstående tabell redovisas ett sammandrag av mervärdesskatteutfallet år 2009 enligt statens centralbokföring.

Influten mervärdesskatt år 2009 (miljarder euro)

Skatteförvaltningens bruttoutfall	22,0
+ Tullverkets nettoutfall	4,7
- Skatteförvaltningens återbäringar	11,8
+ momsutfall från övriga statens räkenskapsverk	0,1
= momsutfall	15,0

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen en proposition med förslag till lag om ändring av 85 § i mervärdesskattelagen, där skattesatsen för livsmedel och fodermedel sänks till 12 % från ingången av oktober 2009. Detta skulle innebära en minskning av intäkterna från mervärdesskatten med ca 40 miljoner euro år 2009 och med ca 500 miljoner euro på årsbasis.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen en proposition med förslag till lag om ändring av 45 § i mervärdesskattelagen. De ersättningar för upphovsrätt som en organisation som företräder innehavarna av upphovsrätten erhåller för överlåtelse av rättigheter eller på grund av denna rätt blir mervärdesskattepliktiga.

2009 budget	14 971 000 000
2008 II tilläggsb.	-230 000 000
2008 budget	14 496 000 000
2007 bokslut	13 521 403 571

02. Skatt på vissa försäkringspremier

Under momentet beräknas inflyta 564 000 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Skatten grundar sig på lagen om skatt på vissa försäkringspremier (664/1966). Skattebeloppet utgör 22 % av försäkringspremien utan skatt enligt försäkringsavtalet. Fria från skatt är försäkringspremier som grundar sig på person-, kredit- eller återförsäkringsavtal eller på försäkringsavtal enligt patientskadelagen samt försäkringspremier som grundar sig på försäkringsavtal om utrikestransporter av varor och transportmedel i utrikestrafik.

2009 budget	564 000 000
2008 budget	540 000 000
2007 bokslut	508 641 288

03. Apoteksavgifter

Under momentet beräknas inflyta 123 000 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Inkomsterna är avgifter enligt lagen om apoteksavgift (148/1946).

Tabellen i lagen om ändring av 2 § i lagen om apoteksavgift (1070/2007) har justerats på basis av apotekens ändrade totala omsättning från år 2006 till år 2007. Den justerade apoteksavgiftstabellen tillämpas för första gången på en apoteksavgift som fastställs på basis av omsättningen år 2008.

2009 budget	123 000 000
2008 budget	118 000 000
2007 bokslut	111 517 803

08. Acciser

01. Tobaksaccis

Under momentet beräknas inflyta 650 000 000 euro.

Förklaring: Accisen grundar sig på lagen om tobaksaccis (1470/1994). Accisbeloppet utgör för närvarande 50 % av detaljhandelspriset på cigarretter, 22 % av priset på cigarrer, 48 % av priset på pip- och cigarrettobak och 50 % av priset på finskuren tobak avsedd att rullas till cigarretter samt 60 % av priset på cigarrettpapper och annan produkt som innehåller tobak. Därtill tas i skatt på cigarretter för närvarande ut 15,13 euro/1 000 stycken och på pip- och cigarrettobak samt på tobak avsedd att rullas till cigarretter 3,62 euro/kg.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till ändring av lagen om tobaksaccis. Enligt propositionen ska accisen på cigarretter, pip- och cigarrettobak och cigarrer höjas med i genomsnitt 10 % och accisen på finskuren tobak avsedd att rullas till cigarretter med i genomsnitt 25 %. Till följd av accishöjningen beräknas intäkten av tobaksaccisen öka med 35 miljoner euro.

I intäktskalkylen för tobaksaccisen ingår dessutom antagandet att Estland uppnår EU:s minimiaccisnivå för cigarretter under 2009. Då upphör Finlands rätt till den gällande kvoten för resandeinförsel av cigarretter. Till följd av att resandeinförseln avregleras beräknas konsumtionen av accisbelagda cigarretter sjunka med 5 %.

2009 budget	650 000 000
2008 budget	611 000 000
2007 bokslut	624 092 532

04. Skatt på alkoholdrycker

Under momentet beräknas inflyta 1 123 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker (1471/1994).

Accisbeloppet för starka alkoholdrycker är för närvarande 32,50 euro per liter uträknad som hundraprocentig alkohol. Accisen på mellanprodukter är i analogi 22,24 och accisen på viner 21,18 euro per liter uträknad som hundraprocentig alkohol. Accisen på öl per liter hundraprocentig alkohol är 21,40 euro.

Den uppskattade förbrukningen av alkoholdrycker grundar sig på prognoser om alkoholförbrukningen som finansministeriet gjort upp i samarbete med olika aktörer. Konsumtionen av accisbelagda alkoholdrycker beräknas öka med 2 % år 2009.

2009 budget	1 123 000 000
2008 budget	1 088 000 000
2007 bokslut	1 014 796 848

05. Läskedrycksaccis

Under momentet beräknas inflyta 36 000 000 euro.

Förklaring: Accisen grundar sig på lagen om läskedrycksaccis (1474/1994). Beloppet av grundaccisen är 4,5 cent per liter.

Konsumtionen av de produkter som är belagda med läskedrycksaccis beräknas minska något år 2009.

2009 budget	36 000 000
2008 budget	38 000 000
2007 bokslut	35 129 217

07. Energiskatter

Under momentet beräknas inflyta 3 309 000 000 euro.

Förklaring: Accisen grundar sig på lagen om accis på flytande bränslen (1472/1994) och lagen om accis på elström och vissa bränslen (1260/1996).

Trafikbränslen ger upphov till tre fjärdedelar av energiskatteutfallet. Konsumtionen av motorbensin beräknas minska 2 % och konsumtionen av dieselolja öka med 2 % jämfört med föregående år. Elkonsumtionen beräknas

minska med en knapp procent från föregående år. Den totala energikonsumtionen beräknas sjunka med ungefär en procent. I skatteprognosen utnyttjas arbets- och näringsministeriets prognos över energikonsumtionen.

2009 budget	3 309 000 000
2008 II tilläggsb.	88 000 000
2008 budget	3 251 000 000
2007 bokslut	2 937 532 728

08. Accis på vissa dryckesförpackningar

Under momentet beräknas inflyta 11 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om accis på vissa dryckesförpackningar (1037/2004). Accis skall betalas för dryckesförpackningar av olika material avsedda för alkoholdrycker, läskedrycker, vatten och vissa andra drycker som dricks som sådana, med undantag av förpackningar framställda av vätskekartong. Accisfria är däremot dryckesförpackningar som är återanvändbara och ingår i ett pantbaserat retursystem. Från ingången av 2008 har även dryckesförpackningar som utnyttjas som råmaterial och som ingår i ett pantbaserat retursystem varit accisfria. Accisen på dryckesförpackningar för engångsbruk som inte ingår i något retursystem är 51 cent per liter.

Mängden accisfria förpackningar beräknas kvarstå på 2008 års nivå även år 2009.

2009 budget	11 000 000
2008 budget	11 000 000
2007 bokslut	40 842 340

10. Övriga skatter

03. Bilskatt

Under momentet beräknas inflyta 1 100 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på bilskattelagen (1482/1994). Vid ingången av 2008 tog man i bruk ett system för fastställande av skatteprocenten beroende på bilens koldioxidutsläpp. Skatten uppgår till 10—40 % av det allmänna konsumentpriset beroende på koldioxidutsläppen. Den genomsnittliga skatteprocenten har varit ca 20 %. Skatten på bilar som beskattas som begagnade grundar sig på motsvarande fordons värde på den finska marknaden, varvid skatteprocenten på motsvarande sätt fastställs på basis av koldioxidutsläpp eller fordonets massa. Beskattningen av paketbilar grundar sig på importvärden och skatten är 35 % av beskattningsvärdet. I intäktskalkylen har beaktats den skatteåterbäring som skall betalas för taxi- och invalidbilar och som beräknas uppgå till 25 200 000 euro.

År 2009 beräknas försäljningen av nya personbilar uppgå till 150 000 stycken och importen av begagnade personbilar till 25 000 stycken.

2009 budget	1 100 000 000
2008 budget	1 266 000 000
2007 bokslut	1 216 986 871

05. Överlåtelseskatt

Under momentet beräknas inflyta 580 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om överlåtelseskatt (931/1996). Skatten utgör 4 % av överlåtelsepriset för fastigheter och 1,6 % av överlåtelsepriset för värdepapper.

Prisökningen vad gäller bostäder och fastigheter beräknas avstanna och antalet köp sjunka något under 2009.

2009 budget	580 000 000
2008 budget	600 000 000
2007 bokslut	699 649 752

06. Lotteriskatt

Under momentet beräknas inflyta 138 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på lotteriskattelagen (552/1992). Skattebeloppet räknas på skillnaden mellan penninginsatsernas belopp och de vinster som utbetalts. För Oy Veikkaus Ab:s penningspel och för motsvarande spel vid Ålands Penningautomatförening är skattesatsen 9,5 % och för penningautomater och kasinospel 8,25 %.

2009 budget	138 000 000
2008 budget	137 000 000
2007 bokslut	135 182 760

07. Fordonsskatt

Under momentet beräknas inflyta 639 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på fordonsskattelagen (1281/2003). I fordonsskatt uppbärs per dag ett belopp som består av en grundskatteandel med tillägg för en drivkraftsskatteandel. Grundskattens belopp per dag är 26 cent för fordon som tagits i bruk före den 1 januari 1994 och 35 cent för fordon som tagits i bruk nämnda dag eller senare. För fordon som utnyttjar annan kraftkälla eller annat bränsle än motorbensin påförs drivkraftsskatt.

2009 budget	639 000 000
2008 budget	611 000 000
2007 bokslut	612 018 868

08. Avfallsskatt

Under momentet beräknas inflyta 57 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på avfallsskattelagen (495/1996). Avfallsskattens belopp är 30 euro per ton avfall som förs till en allmän avstjälpningsplats. Mängden skattebelagt avfall beräknas hålla sig på 2008 års nivå år 2009.

2009 budget	57 000 000
2008 budget	57 000 000
2007 bokslut	56 172 342

19. Övriga inkomster av skattenatur

02. Lästavgifter

Under momentet beräknas inflyta 800 000 euro.

Förklaring: Lästavgiften grundar sig på lagen (189/1936) och förordningen (468/1954) om lästavgift. Motsvarande utgifter har antecknats under moment 31.30.50.

2009 budget	800 000
2008 budget	953 000
2007 bokslut	767 065

03. Banskatt

Under momentet beräknas inflyta 20 572 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Banskatten grundar sig på banskattelagen (605/2003). Enligt 5 § i lagen om ändring av banskattelagen uppbärs för användningen av direktbanan Kervo—Lahtis, som finansierats från moment 31.10.78, investeringsskatt, vars avkastning är uppskattad till 4 195 000 euro. Av inkomstposten har 16 377 000 euro beaktats vid dimensioneringen av anslaget för moment 31.10.22

2009 budget	20 572 000
2008 budget	21 000 000
2007 bokslut	17 857 200

04. Vissa avgifter på kommunikationsområdet

Under momentet beräknas inflyta 4 727 000 euro.

Förklaring: Kommunikationsmarknadsavgiften, 2 450 000 euro, grundar sig på kommunikationsmarknadslagen (393/2003). Dataskyddsavgiften, 420 000 euro, grundar sig på lagen om dataskydd vid elektronisk kommunikation (516/2004). Tillsynsavgiften för postverksamhet, 1 255 000 euro, grundar sig på lagen om posttjänster (313/2001). Tillsynsavgiften för televisions- och radioverksamhet, 602 000 euro, grundar sig på lagen om televisions- och radioverksamhet (744/1998). Utgifterna för dessa verksamheter har beaktats vid dimensioneringen av anslaget under moment 31.40.01.

Momentets rubrik har ändrats.

2009 budget	4 727 000
2008 budget	4 794 000
2007 bokslut	3 978 639

05. Tillsynsavgift för flygtrafiken

Under momentet beräknas inflyta 6 700 000 euro.

Förklaring: Tillsynsavgiften för flygtrafiken grundar sig på lagen om tillsynsavgift för flygtrafiken (1249/2005). Avgiften är 0,80 euro för varje passagerare som fyllt två år och som avrest från flygplatsen. Flygplatsens ledningsenhet är betalningsskyldig. Avgiften tas endast ut till den del den överstiger 20 000 euro. När det gäller inflödet av tillsynsavgiften för flygtrafiken baserar sig uppskattningen för 2009 på en bedömning av ökningen av inhemsk och internationell trafik år 2008. Momentets inkomstpost har beaktats vid dimensioneringen av anslaget under moment 31.20.03.

2009 budget	6 700 000
2008 budget	6 700 000
2007 bokslut	7 001 564

06. Farledsavgifter

Under momentet beräknas inflyta 75 400 000 euro.

Förklaring: Farledsavgiften grundar sig på lagen om farledsavgift (1122/2005) enligt vilken det för fartyg som bedriver handelssjöfart på finskt vattenområde skall betalas farledsavgift till staten. Uppskattningen av inflödet av farledsavgifter 2009 grundar sig på en uppskattning av utfallet 2008 så, att trafiken under år 2009 har beräknats öka med 2 %, vilket gör att de inkomster som flyter in ökar med ca 1 % per år. Med hänvisning till förklaringsdelen under kapitel 31.10 överlåter regeringen i anslutning till budgetpropositionen till riksdagen en proposition om ändring av lagen om farledsavgift så att avgifterna sänks med 1,6 %. Momentets inkomstpost har beaktats vid dimensioneringen av anslaget under moment 31.10.23.

2009 budget	75 400 000
2008 budget	75 000 000
2007 bokslut	86 069 948

08. Oljeavfallsavgift

Under momentet beräknas inflyta 4 600 000 euro.

Förklaring: Avgiften grundar sig på lagen om oljeavfallsavgift (894/1986). Avgiften är 5,75 cent/kg smörjolja. Motsvarande utgifter som finansieras med oljeavfallsavgiften har antecknats under moment 35.10.60 och 65.

2009 budget	4 600 000
2008 budget	4 600 000
2007 bokslut	4 250 665

09. Övriga skatteinkomster

Under momentet beräknas inflyta 3 000 000 euro.

Förklaring: Under momentet redovisas alla sådana skatter och inkomster av skattenatur för vilka det inte har ansetts nödvändigt med ett särskilt inkomstmoment på grund av att det belopp som inflyter är litet. Under momentet inflyter närmast skatter och avgifter enligt de skattegrunder som gällde före 2008.

2009 budget	3 000 000
2008 budget	3 000 000
2007 bokslut	3 750 853

Avdelning 12
INKOMSTER AV BLANDAD NATUR

Förklaring:

Avdelningens inkomstposter 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
24.	**Utrikesministeriets förvaltningsområde**	**4 211**	**1 500**	**1 500**	**—**	**—**
99.	Inkomster inom utrikesministeriets förvaltningsområde	4 211	1 500	1 500	—	—
25.	**Justitieministeriets förvaltningsområde**	**93 401**	**90 289**	**77 550**	**- 12 739**	**- 14**
10.	Domstolarnas inkomster	33 612	31 000	30 400	- 600	- 2
20.	Utsökningsavgifter	50 532	51 000	47 000	- 4 000	- 8
(40.)	Inkomster från verkställighet av straff	9 078	8 139	—	- 8 139	- 100
99.	Övriga inkomster inom justitieministeriets förvaltningsområde	179	150	150	—	—
26.	**Inrikesministeriets förvaltningsområde**	**5 102**	**1 500**	**3 900**	**2 400**	**160**
99.	Övriga inkomster inom inrikesministeriets förvaltningsområde	5 102	1 500	3 900	2 400	160
27.	**Försvarsministeriets förvaltningsområde**	**13 681**	**3 055**	**6 728**	**3 673**	**120**
01.	Försvarsförvaltningens byggverks inkomster	10	8	8	—	—
20.	Inkomster vid föryttring av lösegendom samt av royaltyavgifter	18	18	4 300	4 282	23 789
99.	Övriga inkomster inom försvarsministeriets förvaltningsområde	13 653	3 029	2 420	- 609	- 20
28.	**Finansministeriets förvaltningsområde**	**353 334**	**1 667 465**	**1 778 606**	**111 141**	**7**
10.	Tullverkets inkomster	5 870	5 707	5 690	- 17	- 0
11.	Kommunernas andelar av beskattningskostnaderna	112 483	113 451	123 078	9 627	8

Avdelningens inkomstposter 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
12.	Folkpensionsanstaltens andel av beskattningskostnaderna	30 677	30 941	33 567	2 626	8
13.	Evangelisk-lutherska församlingarnas andelar av beskattningskostnaderna	17 165	17 312	18 781	1 469	8
20.	Servicecentralens inkomster	—	100	100	—	—
25.	Inkomster av metallmynt	24 846	24 550	25 000	450	2
50.	Överföring från statens pensionsfond	3 540	1 336 664	1 417 504	80 840	6
51.	Gottgörelser för pensionsutgifter som betalts på andra pensionsanstalters vägnar	32 965	47 259	63 466	16 207	34
52.	Försäkringsavgifter för skadeersättningar m.m.	22 129	23 750	21 400	- 2 350	- 10
60.	Inkomster från Europeiska unionen för ersättning av resekostnader	3 145	3 200	2 800	- 400	- 12
70.	Uppbördsprovision för Europeiska unionens traditionella egna medel	49 602	52 000	57 000	5 000	10
(87.)	Inkomster av stabiliseringen av finansmarknaden	27 024	—	—	—	—
99.	Övriga inkomster inom finansministeriets förvaltningsområde	23 888	12 531	10 220	- 2 311	- 18
29.	**Undervisningsministeriets förvaltningsområde**	**432 803**	**435 410**	**459 527**	**24 117**	**6**
70.	Inkomster från studiestödsverksamheten	32 464	23 500	24 500	1 000	4
88.	Statens andelar av tippningens och penninglotteriets vinstmedel	398 007	407 910	431 027	23 117	6
99.	Övriga inkomster inom undervisningsministeriets förvaltningsområde	2 332	4 000	4 000	—	—
30.	**Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde**	**964 478**	**1 005 023**	**929 455**	**- 75 568**	**- 8**
01.	Inkomster från Europeiska garantifonden för jordbruket	554 640	632 978	628 532	- 4 446	- 1
02.	Inkomster från EU för landsbygdsutveckling	356 208	326 550	258 625	- 67 925	- 21
03.	Inkomster från EU för utveckling av fiskerinäringen	13 527	8 000	5 600	- 2 400	- 30
04.	Andra inkomster från EU	1 060	1 179	822	- 357	- 30
20.	Statens andel av inkomsten av totospel	8 507	9 000	9 200	200	2
31.	Inkomster av köttbesiktningsverksamheten	—	10	141	131	1 310
32.	Växtförädlingsavgifter	347	753	580	- 173	- 23
40.	Vattenrättsliga fiskerihushållningsavgifter	2 229	2 300	2 300	—	—

Avdelningens inkomstposter 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
41.	Avgifter för tillstånd att fiska i Tana älv	401	500	560	60	12
42.	Avgifter för jakt på hjortdjur	1 651	5 400	4 250	- 1 150	- 21
43.	Spöfiskeavgifter	2 432	2 400	2 810	410	17
44.	Fiskevårdsavgifter	5 664	5 997	5 997	—	—
45.	Jaktvårdsavgifter	7 382	8 456	8 538	82	1
(60.)	Skogsforskningsinstitutets inkomster	2 719	—	—	—	—
99.	Övriga inkomster inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	7 712	1 500	1 500	—	—
31.	**Kommunikationsministeriets förvaltningsområde**	**64 247**	**52 967**	**18 213**	**- 34 754**	**- 66**
11.	Vägförvaltningens inkomster	4 578	5 000	5 000	—	—
12.	Inkomster av banhållningen	4 093	9 000	6 000	- 3 000	- 33
13.	Sjöfartsverkets inkomster	—	17	17	—	—
99.	Övriga inkomster inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde	55 576	38 950	7 196	- 31 754	- 82
32.	**Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde**	**327 995**	**341 312**	**222 202**	**- 119 110**	**- 35**
20.	Säkerhetsteknikcentralens inkomster	1 511	1 320	1 175	- 145	- 11
30.	Finansieringsandel för arbets- och näringsministeriets samt arbets- krafts- och näringscentralernas tjänster för utveckling av små och medelstora företags kunnande	4 873	1 800	200	- 1 600	- 89
31.	Återbäringar av betalningar enligt lönegaranti	17 525	21 327	21 327	—	—
50.	Inkomster från Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden	295 312	304 230	181 500	- 122 730	- 40
99.	Övriga inkomster inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	8 773	12 635	18 000	5 365	42
33.	**Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde**	**457 859**	**438 107**	**474 218**	**36 111**	**8**
02.	Inkomster för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården	1 082	1 537	1 173	- 364	- 24
03.	Inkomster för Institutet för hälsa och välfärd	736	400	500	100	25
(05.)	Försäkringsinspektionens inkomster	—	—	—	—	—
90.	Avkastning av Penningautomatföreningens verksamhet	409 495	420 995	407 495	- 13 500	- 3

Avdelningens inkomstposter 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
98.	Återbäringar av statsunderstöd	46 336	15 000	64 875	49 875	333
99.	Övriga inkomster inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	210	175	175	—	—
35.	**Miljöministeriets förvaltningsområde**	**119 452**	**159 730**	**213 950**	**54 220**	**34**
01.	Inkomster till regionala miljöcentraler	452	230	200	- 30	- 13
10.	Ersättningar för åtgärder för skydd mot miljöskador	1 369	7 500	4 150	- 3 350	- 45
20.	Överföring från statens bostadsfond	116 500	148 000	204 500	56 500	38
99.	Övriga inkomster inom miljöministeriets förvaltningsområde	1 131	4 000	5 100	1 100	28
39.	**Övriga inkomster av blandad natur**	**1 186 115**	**598 840**	**619 000**	**20 160**	**3**
01.	Böter	99 575	85 000	89 000	4 000	5
02.	Ränteinkomster som hänför sig till beskattningen	76 047	75 000	75 000	—	—
04.	Återtagande av utgiftsrester och reserverade anslag	141 047	34 000	50 000	16 000	47
07.	Ersättningar som bokförs som inkomst till staten utanför statens pensionsfond	2 477	2 340	2 500	160	7
10.	Övriga inkomster av blandad natur	4 074	2 500	2 500	—	—
50.	Nettoinkomster av försäljning av aktier	862 895	400 000	400 000	—	—
	Sammanlagt	**4 022 677**	**4 795 198**	**4 804 849**	**9 651**	**0**

24. Utrikesministeriets förvaltningsområde

99. Inkomster inom utrikesministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 1 500 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter i form av återbäringar av medlemsavgifter och finansiella bidrag från internationella organisationer och av biståndspengar samt andra inkomster som inte har nettobudgeterats under förvaltningsområdets utgiftsmoment.

2009 budget	1 500 000
2008 II tilläggsb.	39 000
2008 budget	1 500 000
2007 bokslut	4 211 183

25. Justitieministeriets förvaltningsområde

10. Domstolarnas inkomster

Under momentet beräknas inflyta 30 400 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på lagen om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer (701/1993) och motsvarande förordning (1282/2005) samt på köpvittnesförordningen (959/2003).

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 prop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	33 434	31 000	30 400
— övriga intäkter	315	-	-
Intäkter sammanlagt	33 749	31 000	30 400
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	84 596	74 000	75 000
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-50 847	-43 000	-44 600
Kostnadsmotsvarighet, %	40	42	41

2009 budget	30 400 000
2008 budget	31 000 000
2007 bokslut	33 611 884

20. Utsökningsavgifter

Under momentet beräknas inflyta 47 000 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på lagen om utsökningsavgifter (34/1995) och motsvarande förordning (35/1995).

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	50 611	51 000	47 000
— övriga intäkter	55	-	-
Intäkter sammanlagt	50 666	51 000	47 000
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	51 913	59 000	53 500
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-1 247	-8 000	- 6 500
Kostnadsmotsvarighet, %	98	86	88

2009 budget	47 000 000
2008 budget	51 000 000
2007 bokslut	50 531 509

(40.) Inkomster från verkställighet av straff

Förklaring: Det föreslås att momentet slopas i budgeten och att inkomstposten beaktas i nettoanslaget under moment 25.40.01.

2008 II tilläggsb.	-300 000
2008 budget	8 139 000
2007 bokslut	9 077 920

99. Övriga inkomster inom justitieministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 150 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på justitieministeriets förordning om avgifter som skall uppbäras för prestationer hos justitieministeriet och vissa myndigheter inom dess förvaltningsområde (1333/2006) och justitieministeriets förordning om avgifter för notarius publicus prestationer (1283/2005). Under momentet inflyter dessutom den utdelning som enligt konkurslagen ska redovisas staten och går förlorad för borgenärerna.

2009 budget	150 000
2008 budget	150 000
2007 bokslut	179 464

26. Inrikesministeriets förvaltningsområde

99. Övriga inkomster inom inrikesministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 3 900 000 euro.

Förklaring:

Beräknade inkomster	€
Inkomster av försäljning av beslagtagna föremål	50 000
Övriga inkomster	50 000
Inkomster från EU:s fond för de yttre gränserna	3 800 000
Sammanlagt	3 900 000

Med inkomsterna från EU stöds anskaffningarna under moment 26.20.70.

2009 budget	3 900 000
2008 budget	1 500 000
2007 bokslut	5 102 162

27. Försvarsministeriets förvaltningsområde

01. Försvarsförvaltningens byggverks inkomster

Under momentet beräknas inflyta 8 000 euro i nettoinkomster.

Inkomster som inflyter under momentet får användas för ändamål i enlighet med omkostnadsanslagens standardinnehåll. Inkomsterna får också användas till temporär finansiering av utgifter för grundlig renovering och reparation.

Förklaring:

Funktionella resultatmål för verksamheten

Byggverkets resultat grundar sig på kundtillfredsställelse, arbetstillfredsställelse, prisutvecklingen jämfört med prisutvecklingen på marknaden och på att konkurrensutsättningen av entreprenaderna lyckas, att lokalernas och utrustningens användbarhet och energieffekt förbättras samt på en höjning av effektiviteten i eget arbete.

Funktionell effektivitet

Den service som ordnas för försvarsförvaltningen tryggas ifråga om kvalitet, konkurrenskraft, tillgång och driftsäkerhet. Marknadsorienteringen för tjänsterna utökas med beaktande av säkerhets- och beredskapsförmåga. Följande målnivåer uppställs för nyckeltalen för underhållet av fastigheter, energitjänsterna och bostadsväsendet:

Nyckeltal	2006 utfall	2007 utfall	2008 prognos	2009 uppskattning
Fastighetsskötsel				
Jämförelse av prisutvecklingen för fastighetsskötseln %	2,7	-0,7	-2,0	-2,0
Skötsel €/nyttom^2 (Inkl. inte fastighetsskatt eller s.k. användartjänster)	0,48	0,50	0,48	0,48
Skötsel m^2/årsverke	8 230	8 370	8 800	9 000
Städtjänster				
Jämförelse av prisutvecklingen för fastighetsskötseln %	-4,0	-0,3	-2,0	-2,0
Städtjänster €/städm^2	0,74	0,79	0,76	0,75
Grad av utlokaliserade städtjänster, %	20	23	30	35
Tekniska tjänster				
Årsreparationer €/nyttom^2/mån	0,44	0,49	0,45	0,45
Grad av utlokaliserade tekniska tjänster, %	61	61	65	70
Bostadsväsendet				
Bostäder till uthyrning st./årsv.	286	262	280	280
Energitjänster				
Specifik värmeförbrukning kWh/byggnadsm^{3}Uppvärmd volym	39,1	39,1	39,0	39,0
Specifik elförbrukning kWh/byggnadsm^{3}Elektrifierad volym	13,7	13,9	13,0	13,0
Specifik vattenförbrukning l/byggnadsm^{3}Uppvärmd volym	106	110	104	104

Produktion och kvalitetsledning

Nyckeltal	2006 utfall	2007 utfall	2008 prognos	2009 uppskattning
Fastighetsskötsel				
Lägenhetsyta (nyttom^2)	3 350 000	3 260 000	3 250 000	3 230 000
Byggnadsvolym (byggnadsm^3)	16 300 000	16 100 000	15 900 000	15 800 000
Uppvärmd byggnadsvolym (byggnadsm^3)	10 200 000	10 100 000	10 000 000	10 000 000
Städtjänster				
Städyta (städm^2)	1 500 000	1 450 000	1 470 000	1 470 000
Tekniska tjänster				
Årsreparationsprojekt (st.)	1 370	1 160	1 370	1 370
Särbeställningsprojekt (st.)	1 000	1 014	900	900
Projekt för små investeringar (st.)	366	242	270	270

Energitjänster				
Levererad värme (MWh)	415 812	399 488	420 000	420 000
Levererad el (MWh)	264 103	263 290	265 000	265 000
Levererat vatten (1 000 m^3)	2 090	2 156	1 500	1 500
Byggentreprenadtjänster				
Färdigställda projektplaner (st.)	28	18	30	25
Färdigställda projekt (st.)	20	19	25	20
Förvaltning (intern servicecentral)				
Inköpsfakturor (st.)	54 500	55 200	55 000	55 000
Försäljningsfakturor (st.)	17 800	16 900	18 000	18 000
Reseräkningar (st.)	10 000	10 000	10 000	10 000
Antal anställda (antal)	1 160	1 090	1 030	930
Kundtillfredsställelse (1—5)	3,78	3,84	3,8	3,9

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Målet är att bibehålla arbetstillfredsställelsen på 2007 års nivå genom att satsa på vissa utvalda prioritetsområden inom personalpolitiken.

Nyckeltal	2006 utfall	2007 utfall	2008 prognos	2009 mål
Trivsel i arbetet (1—5)	3,57	3,57	3,7	3,6

Byggverkets inkomster inflyter från de prestationer som prissätts enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) och försvarsministeriets förordning om försvarsförvaltningens byggverks avgiftsbelagda prestationer (1300/2007) och som produceras för försvarsförvaltningen till självkostnadspris och för utomstående på företagsekonomiska grunder.

Det antal anställda som avlönas med anslag från momentet minskar med 70 årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder.

Inkomster av och utgifter för verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoinkomster	132 701	130 917	138 253
Bruttoutgifter	132 691	130 909	138 245
Nettoinkomster	10	8	8

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Intäkter från den avgiftsbelagda verksamheten	132 669	130 917	138 253
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	133 512	131 059	138 403
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-843	-142	-150
Kostnadsmotsvarighet, %	99	100	100

2009 budget	8 000
2008 budget	8 000
2007 bokslut	9 885

20. Inkomster vid föryttring av lösegendom samt av royaltyavgifter

Under momentet beräknas inflyta 4 300 000 euro i nettoinkomster.

Inkomster som inflyter under momentet får användas till utgifter för föryttringen av lösegendom, utgifter föranledda av avtal med den inhemska försvarsindustrin om utbyte av materiel samt andra utgifter för förvärv och underhåll av lösegendom.

Förklaring:

Inkomster och utgifter	€
Bruttoinkomster	
Inkomster vid föryttring av lösegendom samt av royaltyavgifter	9 618 000
Bruttoutgifter	
Utgifter för föryttring, förvärv och underhåll av lösegendom	5 318 000
Nettoinkomster	4 300 000

2009 budget	4 300 000
2008 budget	18 000
2007 bokslut	18 000

99. Övriga inkomster inom försvarsministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 2 420 000 euro.

Förklaring: De inkomster som inflyter under momentet är ersättningar för kostnader samt övriga inkomster som gäller militär krishantering, inkomster av föryttring av lösegendom som förvärvats med anslag under moment 27.30.20 samt sådana inkomster för förvaltningsområdets räkenskapsverk som inte har budgeterats under andra moment.

2009 budget	2 420 000
2008 II tilläggsb.	22 243 000
2008 budget	3 029 000
2007 bokslut	13 652 774

28. Finansministeriets förvaltningsområde

10. Tullverkets inkomster

Under momentet beräknas inflyta 5 690 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på följande författningar:

1) tullagen (1466/1994) och

2) finansministeriets förordning om tullverkets avgiftsbelagda prestationer (1427/2006).

Under momentet intäktsförs också uppbördsprovisioner för avgifter som tagits ut för andra myndigheter.

Beräknade inkomster	€
Offentligrättsliga prestationer	4 000 000
Företagsekonomiska prestationer	640 000
Uppbördsprovisioner för avgifter som tagits ut för andra myndigheter	50 000
Övriga inkomster av blandad natur	1 000 000
Sammanlagt	5 690 000

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	4 347	4 207	4 640

Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	4 812	4 345	4 989
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-465	-138	-349
Kostnadsmotsvarighet, %	90,3	96,8	93,0

En del av de offentligrättsliga prestationerna säljs av billighetsskäl till ett pris som understiger självkostnadspriset. Prestationerna i fråga är:

— EUGFJ-export

— förhandsavgöranden till enskilda personer

— vissa avslag.

Mål för resultatet av verksamheten

	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
Funktionell effektivitet			
Kostnadsmotsvarighet för företagsekonomiska prestationer, %	106,2	107,0	107,0

2009 budget	5 690 000
2008 budget	5 707 000
2007 bokslut	5 870 280

11. Kommunernas andelar av beskattningskostnaderna

Under momentet beräknas inflyta 123 078 000 euro.

2009 budget	123 078 000
2008 budget	113 451 000
2007 bokslut	112 483 043

12. Folkpensionsanstaltens andel av beskattningskostnaderna

Under momentet beräknas inflyta 33 567 000 euro.

2009 budget	33 567 000
2008 budget	30 941 000
2007 bokslut	30 677 194

13. Evangelisk-lutherska församlingarnas andelar av beskattningskostnaderna

Under momentet beräknas inflyta 18 781 000 euro.

2009 budget	18 781 000
2008 budget	17 312 000
2007 bokslut	17 164 620

20. Servicecentralens inkomster

Under momentet beräknas inflyta 100 000 euro.

Förklaring: De försäljningsintäkter som inflyter under momentet reserveras för finansiering av servicecentralens investeringar under kommande år. Den andel som ska intäktsföras för år 2009 uppgår till 100 000 euro, vilket motsvarar beloppet för avskrivningarna på investeringar.

2009 budget	100 000
2008 budget	100 000
2007 bokslut	—

25. Inkomster av metallmynt

Under momentet beräknas inflyta 25 000 000 euro i nettoinkomster.

Under momentet intäktsförs

1) inkomster som uppkommer vid utgivning av metallmynt och överlåtelse av präglingsrättigheterna för dessa

2) inkomster som uppkommer vid försäljning av de metallegeringar som fås från återbördade mynt och

3) inkomster av jubileums- och samlarmynt.

Inkomster som inflyter under momentet får användas för

1) betalning av tillverknings-, finansierings- och lagringskostnader enligt de avtal som ingåtts om tillverkning av metallmynt

2) inlösen av metallmynt och för utgifter för lagring och förstöring av metallmynt och

3) utgifter för jubileums- och samlarmynt.

Inkomster och utgifter	€
Inkomster av verksamheten	31 050 000
Särskilda utgifter för verksamheten	6 050 000
Nettoinkomster	25 000 000

2009 budget	25 000 000
2008 budget	24 550 000
2007 bokslut	24 845 635

50. Överföring från statens pensionsfond

Under momentet beräknas inflyta 1 417 504 000 euro.

Statens pensionsfond beslutar om det månatliga överföringsbeloppet.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Överföringen grundar sig på lagen om statens pensioner (1295/2006).

Ur statens pensionsfond överförs årligen till statsbudgeten ett belopp som utgör 40 % av de årliga utgifterna för pensioner som grundar sig på anställning som omfattas av lagen.

2009 budget	1 417 504 000
2008 budget	1 336 664 000
2007 bokslut	3 540 000

51. Gottgörelser för pensionsutgifter som betalts på andra pensionsanstalters vägnar

Under momentet beräknas inflyta 63 466 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Under momentet inflyter inkomster som enligt lagen om statens pensioner är ersättning som andra pensionsanstalter betalat till staten för pensionsutgifter som dessa ansvarar för. Motsvarande utgifter har budgeterats under moment 28.50.63.

2009 budget	63 466 000
2008 budget	47 259 000
2007 bokslut	32 965 027

52. Försäkringsavgifter för skadeersättningar m.m.

Under momentet beräknas inflyta 21 400 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter med stöd av lagen om statskontoret (305/1991). Inkomsterna inflyter från avgifter som tas ut hos statliga ämbetsverk och inrättningar samt statliga affärsverk. Avgifterna motsvarar ersättningar för olycksfall, ekonomiskt stöd, ersättningar för trafikolyckor och andra ersättningar som Statskontoret betalar.

2009 budget	21 400 000
2008 budget	23 750 000
2007 bokslut	22 129 260

60. Inkomster från Europeiska unionen för ersättning av resekostnader

Under momentet beräknas inflyta 2 800 000 euro.

Förklaring: Europeiska unionen betalar i förskott ersättning för resekostnader till medlemsländerna. Medlemsstaterna får årligen ett totalt anslag som utgör en för varje medlemsstat fastställd procentuell andel av anslaget under punkten Möten och kallelser i allmänhet i EU:s budget. Motsvarande utgifter har budgeterats under moment 28.60.20.

2009 budget	2 800 000
2008 II tilläggsb.	-600 000
2008 budget	3 200 000
2007 bokslut	3 144 761

70. Uppbördsprovision för Europeiska unionens traditionella egna medel

Under momentet beräknas inflyta 57 000 000 euro.

Förklaring: Enligt det beslut av Europeiska unionens råd (2007/436/EG) som gäller egna medel får medlemsstaterna, då de för EU redovisar de tullar, jordbruksavgifter och sockeravgifter som de uppburit för unionens räkning, från de inkomster som influtit dra av 25 % för att täcka kostnaderna för uppbörden.

2009 budget	57 000 000
2008 budget	52 000 000
2007 bokslut	49 601 828

99. Övriga inkomster inom finansministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 10 220 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Intäktsföringarna grundar sig på följande författningar:

1) försäkringsersättningsregresser: lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948) och lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990),

2) arv som tillfallit staten: ärvdabalken (40/1965),

3) återbetalade pensioner: lagen om statens pensioner (280/1966) och

4) återbetalningar av kommunernas förskott för öppenvårdstjänster och regresser gällande ersättningar för skada ådragen i militärtjänst: lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948).

Under momentet inflyter dessutom avgifter som tas ut för statsborgen på Senatfastigheters lån.

Beräknade inkomster	€
Försäkringsersättningsregresser	2 900 000
Arv som tillfallit staten	1 500 000
Avgifter som erhållits för beviljade borgensförbindelser	4 500 000
Övriga inkomster	1 320 000
Sammanlagt	10 220 000

2009 budget	10 220 000
2008 budget	12 531 000
2007 bokslut	23 888 485

29. Undervisningsministeriets förvaltningsområde

70. Inkomster från studiestödsverksamheten

Under momentet beräknas inflyta 24 500 000 euro.

Förklaring:

Beräknade inkomster	€
Avkortning borgensansvar som betalas 2009	800 000
Ökning av borgensansvarsfordringar	15 200 000
Ränteinkomster	8 500 000
Sammanlagt	24 500 000

2009 budget	24 500 000
2008 budget	23 500 000
2007 bokslut	32 464 126

88. Statens andelar av tippningens och penninglotteriets vinstmedel

Under momentet beräknas inflyta 431 027 000 euro.

Förklaring: Oy Veikkaus Ab:s beräknade intäkter är 431 013 000 euro, varav 17 000 000 euro är fonderade ofördelade vinstmedel. Dessutom beräknas 14 000 euro inflyta från amorteringar och räntor på lån som av vinstmedel beviljats för byggverksamhet och från återbetalning av understöd som beviljats.

2009 budget	431 027 000
2008 budget	407 910 000
2007 bokslut	398 006 612

99. Övriga inkomster inom undervisningsministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 4 000 000 euro.

Förklaring: De inkomster som inflyter under momentet är sådana inkomster för förvaltningsområdets räkenskapsverk som inte har budgeterats under andra moment.

2009 budget	4 000 000
2008 budget	4 000 000
2007 bokslut	2 331 897

30. Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde

01. Inkomster från Europeiska garantifonden för jordbruket

Under momentet beräknas inflyta 628 532 000 euro.

Förklaring: För att EU:s gemensamma jordbrukspolitik och fiskeripolitik ska kunna genomföras beräknas Finlands andel från Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och från dess omstruktureringsfond för sockersektorn uppgå till sammanlagt 632 032 000 euro. När 3 500 000 euro av detta intäktsförs utanför budgeten till Interventionsfonden för jordbruket beräknas 628 532 000 euro inflyta under momentet. De inkomster som intäktsförs från EU minskar i och med att exportbidragen för jordbruksprodukter och inremarknasstöden minskar till följd av det gynnsamma marknadsläget för jordbruksråvaror. De EU-stöd som betalas genom specialåtgärder inom sockersektorn ökar an efter som åtgärderna genomförs.

I totalinkomsten 2009 har beaktats de inkomster för vilkas vidkommande EU-institutionen fattar beslut om utbetalning år 2009.

De avgifter som tas ut hos producenterna för finansiering av överskridningen av landskvoten för mjölkproduktionen intäktsförs under detta moment. Eftersom kommissionen minskar de andelar som EGFJ betalar till Finland med ett belopp som motsvarar avgifterna påverkar avgifterna inte inkomsten under momentet.

I totalinkomsten har inte Ålands inkomster beaktats till den del uppgifterna hör till Ålands befogenheter.

Uppskattning av inkomsterna från EGFJ och omstruktureringsfonden för sockersektorn

	Sammanlagt mn €	Motsvarande utgifter under moment
I budgeten		
EU-inkomststöd	557,987	30.20.41
EU-marknadsstöd	35,000	30.20.41
Omstruktureringsstöd till sockerproducenter	32,200	30.20.48
Specialåtgärder inom trädgårdsodlingen	1,357	30.20.48
Honungsproduktion	0,103	30.20.46
Främjande av avsättningen	1,200	30.20.46
Veterinärmedicin EEG 424/90	0,600	30.30.01
		30.30.20
Stöd för växtskyddsåtgärder EEG 1256/1999	0,085	30.30.01
Sammanlagt	628,532	
Till interventionsfonden för jordbruket	3,500	I Interventionsfonden för jordbruket
Alla sammanlagt	632,032	

2009 budget	628 532 000
2008 budget	632 978 000
2007 bokslut	554 639 804

Inkomstposten har budgeterats enligt kontantprincipen.

Förklaring: Från EU beräknas inflyta sammanlagt 267 325 000 euro i inkomster från utvecklingssektionen vid Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU). När 8 700 000 euro av detta intäktsförs utanför budgeten till Gårdsbrukets utveck-

02. Inkomster från EU för landsbygdsutveckling

Under momentet beräknas inflyta 258 625 000 euro.

lingsfond, beräknas 258 625 000 euro intäktsföras under momentet. Det sammanlagda beloppet av influtna medel är mindre än tidigare år, vilket beror på förskott från EJFLU som betalats 2007 och 2008.

Under programperioden 2000—2006 beräknas slutbetalningarna ur utvecklingssektionen vid EUGFJ verkställas i mål 1-programmen och gemenskapsinitiativprogrammet LEADER+ tidigast år 2010.

Under programperioden 2007—2013 innefattar inkomsten mellanliggande betalningar från EJFLU, som hänför sig till utgifterna för programmet för utveckling av landsbygden i fasta Finland under momenten 30.10.61, 30.20.43, 30.20.44 och 30.20.45 och i Gårdsbrukets utvecklingsfond (MAKERA).

Uppskattning av de inkomster som inflyter inom ramen för olika program (mn euro)

Program	Intäktsförs i budgeten	Intäktsförs till Gårdsbrukets utvecklingsfond	Intäktsförs sammanlagt	Motsvarande utgifter under moment
Programperioden 2007—2013				
Företagsstöd och utvecklingsprojekt	38,000	8,700	46,700	30.10.61 och Gårdsbrukets utvecklingsfond
Miljöstöd, stöd för animalieproduktionsdjurens välbefinnande samt icke-produktiva investeringar	97,577	-	97,577	30.20.43
Kompensationsbidrag	118,348	-	118,348	30.20.44
Avträdelsestöd och stöd för beskogning av åker	4,700	-	4,700	30.20.45
Sammanlagt EJFLU	258,625	8,700	267,325	

2009 budget	258 625 000	2009 budget	5 600 000
2008 budget	326 550 000	2008 budget	8 000 000
2007 bokslut	356 207 865	2007 bokslut	13 527 227

03. Inkomster från EU för utveckling av fiskerinäringen

Under momentet beräknas inflyta 5 600 000 euro.

Förklaring: För att strukturpolitiken enligt EU:s gemensamma fiskepolitik ska kunna genomföras beräknas att från Europeiska fiskerifonden (EFF) under programperioden 2007—2013 intäktsförs 5 600 000 euro som inkomster.

Utgifter som gäller programperioden 2007—2013 har antecknats under moment 30.40.62.

Vid dimensioneringen av inkomsterna från EU har även Ålands andel beaktats.

04. Andra inkomster från EU

Under momentet beräknas inflyta 822 000 euro.

Förklaring: Som inkomster under momentet har beaktats andra inkomster från EU till jord- och skogsbruksministeriets uppgiftsområde än de inkomster som intäktsförs från EU under momenten 12.30.01, 12.30.02 och 12.30.03 eller för projekt som forskningsanstalterna finansierar. Inkomsterna inflyter i enlighet med EU:s rättsakter.

Inkomster och motsvarande utgifter

	Inkomster €	Utgifter €	Moment
Fiskekontroll, Rådets förordning (EG) nr 861/2006	100 000	1 000 000	30.01.01
Insamling av fiskerihushållningsuppgifter, Rådets förordningar (EG) nr 861/2006 och (EG) nr 199/2008	722 000	1 013 000	30.01.01
		635 000	30.40.01
Sammanlagt	822 000	2 648 000	

I totalinkomsten har som avdrag beaktats 143 000 euro som EU:s andel av överlåtelsen av bokföringsuppgifter (EEG nr 1951/83), eftersom motsvarande inkomster från och med 2009 beaktas som inkomster i nettoanslaget under moment 30.20.01.

EU:s andel av utgifterna för fiskekontrollen är ca 10 % och andelen av insamlingen av fiskerihushållningsuppgifter ca 44 %. År 2009 intäktsförs EU:s andelar av utgifterna för fiskekontrollen år 2008 och förskotten på EU:s andelar av utgifterna för insamlingen av fiskerihushållningsuppgifter för 2009 samt slutbetalningarna av EU:s andelar av utgifterna för insamlingen av fiskerihushållningsuppgifter för 2008.

I totalinkomsten har som avdrag beaktats 250 000 euro, eftersom det beräknas att det från EU:s strukturundersökning avseende lantbruket, som genomförs 2010, inte kommer att intäktsföras EU-medfinansieringsandelar.

2009 budget	822 000
2008 budget	1 179 000
2007 bokslut	1 059 576

20. Statens andel av inkomsten av totospel

Under momentet beräknas inflyta 9 200 000 euro.

Vid sidan av de ändamål som anges i 17 § i lotterilagen får 168 000 euro av avkastningen av totospel användas för forskning i hästhushållning.

Anslaget har budgeterats enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på lotterilagen (1047/2001). I anslag som motsvarar inkomsterna beviljas under moment 30.10.54 anslag på 9 032 000 euro för främjande av hästuppfödning och hästsport samt under moment 30.20 01 anslag på 168 000 euro till Forskningscentralen för jordbruk och livsmedelsekonomi för forskning i hästhushållning.

2009 budget	9 200 000
2008 budget	9 000 000
2007 bokslut	8 506 797

31. Inkomster av köttbesiktningsverksamheten

Under momentet beräknas inflyta 141 000 euro i nettoinkomster.

Inkomsterna inflyter med stöd av jord- och skogsbruksministeriets förordning om Livsmedelssäkerhetsverkets avgiftsbelagda prestationer (266/2008).

Förklaring: Resultatmålen för verksamheten framgår av motiveringen till kapitel 30.30.

Inkomster av och utgifter för verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoinkomster	5 511	5 666	6 150
Bruttoutgifter	6 011	5 656	6 009
Nettoinkomster	-500	10	141

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Intäkter från den avgiftsbelagda verksamheten	5 507	5 666	6 150
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	6 678	5 796	6 150
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-1 171	-130	0
Kostnadsmotsvarighet, %	82	98	100

Momentets rubrik har ändrats.

2009 budget	141 000
2008 budget	10 000
2007 bokslut	—

32. Växtförädlingsavgifter

Under momentet beräknas inflyta 580 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter från avgifter som tas ut med stöd av lagen om främjande av växtförädlingsverksamheten (896/1977). I avgifter för utsäde av förädlade sorter beräknas inflyta 500 000 euro. Utgifter som motsvarar detta belopp har antecknats under moment 30.30.41. Dessutom inflyter under momentet uppskattningsvis 80 000 euro i inkomster av avgifter för förädling av trädgårdsväxter. De utgifter som motsvarar detta belopp har antecknats under moment 30.20.01.

2009 budget	580 000
2008 budget	753 000
2007 bokslut	347 158

40. Vattenrättsliga fiskerihushållningsavgifter

Under momentet beräknas inflyta 2 300 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter av fiskerihushållningsavgifter som fastställts med stöd av 2 kap. 22 och 22 b § i vattenlagen (264/1961) och 44 § i miljöskyddslagen (86/2000) samt av andra motsvarande avgifter. Motsvarande utgifter har antecknats under moment 30.40.20.

2009 budget	2 300 000
2008 budget	2 300 000
2007 bokslut	2 228 646

41. Avgifter för tillstånd att fiska i Tana älv

Under momentet beräknas inflyta 560 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter av avgifter som tas ut för fiskekort enligt artikel 5 i överenskommelsen angående gemensam fiskeristadga för Tana älvs fiskeområde (FördrS 94/1989), som ingåtts med konungariket Norge, och 2 § i fiskeristadgan. Statens andel av de utgifter som motsvarar inkomsten år 2008 har antecknats under moment 30.01.01 och den andel som hör till fiskelagen och andra enskilda vattenägare under moment 30.40.52.

2009 budget	560 000
2008 budget	500 000
2007 bokslut	400 690

42. Avgifter för jakt på hjortdjur

Under momentet beräknas inflyta 4 250 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter av hjortdjur som säljs för statens räkning samt av jaktlicensavgifter enligt 4 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/1993). Jaktlicensavgiften för en fullvuxen älg är 120 euro och för en älgkalv 50 euro enligt 2 § i statsrådets förordning om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (ändr. 491/2007). Avgiftsnivån förblir oförändrad. Motsvarande utgift har antecknats under moment 30.40.41.

2009 budget	4 250 000
2008 budget	5 400 000
2007 bokslut	1 650 507

43. Spöfiskeavgifter

Under momentet beräknas inflyta 2 810 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på 88 § i lagen om fiske (286/1982).

År 2007 betalades 81 984 länsvisa spöfiskeavgifter för ett kalenderår och 36 406 avgifter för en period på sju dygn. Enligt 88 § i lagen om fiske uppbär jord- och skogsbruksministeriet de länsvisa spöfiskeavgifterna justerade enligt stegringen i levnadskostnadsindex. Justeringen görs med två euros noggrannhet. Levnaskostnadsindex har från november 2001, när beloppet av spöfiskeavgifterna senast fastställdes, till februari 2008 stigit med 10,4 %. Detta motsvarar en prisförändring på 2,80 euro. I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 88 § i lagen om fiske där avgiften för sju dygn föreslås bli höjd från sex euro till sju euro och årsavgiften från 27 euro till 29 euro från och med ingången av 2009. Då det beräknas att antalet spöfiskeavgifter som gäller ett kalenderår uppgår till minst 87 000 och antalet spöfiskeavgifter som gäller fiskeperioder på sju dygn till minst 41 000 år 2009, inflyter totalt 2 810 000 euro. Ett belopp som motsvarar de inkomster som beräknas inflyta av spöfiskeavgifterna år 2008 och från vilket har avdragits de beräknade utgifter som staten föranleds för uppbörden av avgiften år 2008 delas ut till ägarna av fiskevattnen år 2009. Denna utgift har antecknats under moment 30.40.52.

2009 budget	2 810 000
2008 budget	2 400 000
2007 bokslut	2 431 995

44. Fiskevårdsavgifter

Under momentet beräknas inflyta 5 997 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på 88 och 91 c § i lagen om fiske (286/1982).

Fiskevårdsavgiften är fortfarande 20 euro för ett kalenderår och 6 euro för en fiskeperiod på sju dygn. År 2007 betalades 274 605 fiskevårdsavgifter för ett kalenderår och 27 517 för en period på sju dygn. Då det beräknas att antalet fiskevårdsavgifter som gäller ett kalenderår uppgår till minst 290 000 och antalet fiskevårdsavgifter som gäller en period på sju dygn till minst 30 000 år 2009, beräknas det inflyta sammanlagt 5 980 000 euro under momentet. Därutöver beräknas under momentet inflyta 17 000 euro i inkomster från försäljning av adress- och namnuppgifter ur fiskevårdsavgiftsregistret. Den utgift som ska användas för främjande av fiskerihushållningen har antecknats under moment 30.40.51.

2009 budget	5 997 000
2008 budget	5 997 000
2007 bokslut	5 664 148

45. Jaktvårdsavgifter

Under momentet beräknas inflyta 8 538 000 euro.

Förklaring: Antalet personer som betalar jaktvårdsavgift beräknas uppgå till 304 950. Jaktvårdsavgiften enligt 1 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/1993) är fortfarande 28 euro. Det anslag som reserverats för främjande av jakt och viltvård har antecknats under moment 30.40.50.

2009 budget	8 538 000
2008 budget	8 456 000
2007 bokslut	7 382 282

99. Övriga inkomster inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 1 500 000 euro.

Förklaring: I inkomsterna under momentet beaktas de inkomster inom förvaltningsområdet för vilka det inte finns något särskilt inkomstmoment eller som inte beaktas såsom inkomster som ska nettobudgeteras.

2009 budget	1 500 000
2008 budget	1 500 000
2007 bokslut	7 712 333

31. Kommunikationsministeriets förvaltningsområde

11. (12.31.24) Vägförvaltningens inkomster

Under momentet beräknas inflyta 5 000 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna utgörs av sådana ersättningar för inlösen av mark som återkrävs och av övriga inkomster av blandad natur samt av intäktsföring av EU:s direkta byggstöd för sådana kostnader som har betalats under investeringsmomenten.

2009 budget	5 000 000
2008 budget	5 000 000
2007 bokslut	4 577 770

12. (12.31.40) Inkomster av banhållningen

Under momentet beräknas inflyta 6 000 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter bl.a. av försäljning av banhållningens fastigheter samt av intäktsföring av EU:s direkta byggstöd för sådana kostnader som har betalats under investeringsmomenten.

2009 budget	6 000 000
2008 budget	9 000 000
2007 bokslut	4 093 213

13. (12.31.30) Sjöfartsverkets inkomster

Under momentet beräknas inflyta 17 000 euro.

Förklaring: De inkomster som inflyter är försäljningsintäkter av sådan lösegendom som förvärvats med andra medel än anslaget under omkostnadsmomentet och övriga inkomster av blandad natur.

2009 budget	17 000
2008 budget	17 000
2007 bokslut	—

99. Övriga inkomster inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 7 196 000 euro.

Förklaring: Med hänvisning till motiveringen i förklaringsdelen under moment 31.10.78 omfattar inkomstposten Helsingfors stads andel av finansieringen av utgifter som förorsakas av byggkostnaderna för projektet Skogsbackavägen, Helsingfors. Andelen beräknas utgöra 6 528 000 euro år 2009. Inkomstposten omfattar också Helsingfors stads andel av finansieringen av utgifter som förorsakas av byggkostnaderna för trafikförbindelser till Nordsjö hamn. Denna andel beräknas utgöra 610 000 euro år 2009.

Förvaltningsområdets övriga inkomster av blandad natur beräknas uppgå till ca 50 000 euro. Under momentet intäktsförs även intäkter som influtit till Säkerhetsteknikcentralen för marknadsövervakningen av transporter av farliga ämnen. Dessa inkomster beräknas uppgå till 8 000 euro år 2009.

2009 budget	7 196 000
2008 II tilläggsb.	541 000
2008 budget	38 950 000
2007 bokslut	55 576 434

32. Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde

20. Säkerhetsteknikcentralens inkomster

Under momentet beräknas inflyta 1 175 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna utgörs av tillstånds- och kontrollavgifter enligt handels- och industriministeriets beslut (1032/1996) med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992), ersättningar för kostnaderna för provning och undersökningar enligt elsäkerhetslagen (410/1996), lagen om anordningars energieffektivitet (1241/1997), lagen om tryckbärande anläggningar (869/1999) och lagen om ädelmetallarbeten (1029/2000) samt ersättning för förvaltningstjänster som producerats för Mätteknikcentralen och Energimarknadsverket. I inkomstposten har som avdrag beaktats 8 000 euro som budgeterats under moment 12.31.99 som inkomster för tjänster som Säkerhetsteknikcentralen producerat för kommunikationsministeriet.

2009 budget	1 175 000
2008 budget	1 320 000
2007 bokslut	1 511 298

30. (12.32.10) Finansieringsandel för arbets- och näringsministeriets samt arbetskrafts- och näringscentralernas tjänster för utveckling av små och medelstora företags kunnande

Under momentet beräknas inflyta 200 000 euro.

Förklaring: Av dem som 2009 deltar i kompetensutvecklingstjänsterna enligt lagen om tjänster för utveckling av små och medelstora företags kunnande (971/2004) tas en finansieringsandel ut som är ungefär en sjättedel av de särkostnader som föranleds av produktionen av tjänster. Finansieringsandelarna inflyter från den företagarutbildning som på initiativ av arbets- och näringsministeriet och arbetskrafts- och näringscentralerna ordnas för små och medelstora företag, produktifiering av experttjänster, regionala projekt för utveckling av näringarna samt övriga kompetensutvecklingstjänster som finansieras med medel under moment 32.30.01.

2009 budget	200 000
2008 budget	1 800 000
2007 bokslut	4 873 229

31. (12.32.90) Återbäringar av betalningar enligt lönegaranti

Under momentet beräknas inflyta 21 327 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna utgörs av arbetslöshetsförsäkringsfondens prestationer enligt 31 § i lönegarantilagen (866/1998) och 29 § i lagen om lönegaranti för sjömän (1108/2000) samt av kapitalbeloppen av de fordringar som under året i fråga återkrävts av arbetsgivare och deras konkursbon. Utgifterna enligt lönegarantilagen och lagen om lönegaranti för sjömän, 22 000 000 euro, har budgeterats under moment 32.30.50.

2009 budget	21 327 000
2008 budget	21 327 000
2007 bokslut	17 524 915

50. (12.32.70) Inkomster från Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden

Under momentet beräknas inflyta 181 500 000 euro.

Förklaring: I fråga om Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) inflyter inkomsterna som 2009 års andel av både betalningarna av EU-stödet för åtgärdsprogram för genomförande av målet regional konkurrenskraft och sysselsättning i östra Finland, norra Finland, södra Finland och västra Finland under programperioden 2007—2013.

I fråga om Europeiska socialfonden (ESF) inflyter inkomsterna som 2009 års andel av både betalningarna av EU-stödet för genomförande av mål 1-, 2- och 3-programmen och

gemenskapsinitiativet Equal under programperioden 2000—2006 och av ESF-programmet för Fastlandsfinland under programperioden 2007—2013.

Beräknade inkomster	€
ERUF	
Programperioden 2007—2013	
Östra Finland	39 500 000
Norra Finland	20 500 000
Södra Finland	15 000 000
Västra Finland	17 500 000
ERUF sammanlagt	92 500 000
ESF	
Programperioden 2000—2006	
Mål 1	14 500 000
Mål 2	5 500 000
Mål 3	22 500 000
Equal	3 500 000
Sammanlagt	46 000 000
Programperioden 2007—2013	
Fastlandsfinland	43 000 000
ESF sammanlagt	89 000 000
ERUF och ESF sammanlagt	181 500 000

2009 budget	181 500 000
2008 budget	304 230 000
2007 bokslut	295 312 258

99. Övriga inkomster inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 18 000 000 euro.

F ö r k l a r i n g :

Beräknade inkomster	€
Inkomster till Centralen för turistfrämjande	3 000
Tekes - utvecklingscentralen för teknologi och innovationer	7 380 000
Konkurrensverkets inkomster	2 000
Inmutningsavgifter	750 000
Räntor på återbäring av lönegaranti	1 000 000
Övriga inkomster	8 865 000
Sammanlagt	18 000 000

Inkomsterna till Centralen för turistfrämjande inflyter av inkomster av blandad natur.

Inkomsterna till Tekes - utvecklingscentralen för teknologi och innovationer grundar sig på handels- och industriministeriets beslut om teknologiska utvecklingscentralens avgifter (1254/1997). Under momentet inflyter dessutom inkomster av Tekes deltagande i europeiska samarbetsprojekt. Motsvarande utgifter har antecknats under moment 32.20.06, 20 och 40.

Konkurrensverkets inkomster grundar sig på handels- och industriministeriets beslut om konkurrensverkets avgiftsbelagda prestationer (185/2000).

Inkomsterna av inmutningsavgifterna grundar sig på gruvlagen (503/1965).

Räntorna på återbäring av betalningar enligt lönegaranti är räntor enligt 4 § 1 mom. i räntelagen som arbetsgivaren eller dennes konkursbo är skyldig att betala på belopp som betalts som lönegaranti enligt 17 § i lönegarantilagen (866/1998) och 15 § i lagen om lönegaranti för sjömän (1108/2000).

2009 budget	18 000 000
2008 II tilläggsb.	1 895 000
2008 budget	12 635 000
2007 bokslut	8 773 128

33. Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde

02. Inkomster för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården

Under momentet beräknas inflyta 1 173 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna utgörs av sådana behandlingsavgifter enligt kemikalielagen (744/1989), sådana tillstånds- och övervakningsavgifter enligt alkohollagen (1143/1994) och sådana behandlingsavgifter enligt 25 § i lagen om åtgärder för inskränkande av tobaksrökning (693/1976) som uppbärs enligt de grunder som social- och hälsovårdsministeriet fastställt med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) samt av sådana inspektionsavgifter enligt gentekniklagen (377/1995) som uppbärs enligt de grunder som statsrådet fastställt.

Momentets rubrik har ändrats.

2009 budget	1 173 000
2008 budget	1 537 000
2007 bokslut	1 081 918

03. Inkomster för Forsknings- och utvecklingsinstitut för social- och hälsovården

Under momentet beräknas inflyta 500 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna utgörs av avgifter som grundar sig på 5 § i lagen om folkhälsoinstitutet (828/1981) och av inkomster av blandad natur.

Inkomsterna inflyter av försäljning och förmedling av vacciner samt av inkomster av blandad natur. Motsvarande utgifter har antecknats under moment 33.03.04 och 33.70.20.

Momentets rubrik har ändrats.

2009 budget	500 000
2008 budget	400 000
2007 bokslut	736 410

(05.) Försäkringsinspektionens inkomster

Förklaring: Det föreslås att momentet slopas i budgeten.

Regeringen har överlämnat en proposition till riksdagen med förslag till lag om Finansinspektionen och vissa lagar i samband med den (RP 66/2008 rd) genom vilken det i anslutning till Finlands bank inrättas en ny myndighet för finans och försäkringstillsyn, som på svenska har kvar namnet Finansinspektionen. Den nya myndigheten övertar huvuddelen av den gamla Finansinspektionens och Försäkringsinspektionens uppgifter. Försäkringsinspektionen blir således utanför statsbudgeten.

2008 II tilläggsb.	—
2008 budget	—
2007 bokslut	—

90. Avkastning av Penningautomatföreningens verksamhet

Under momentet beräknas inflyta 407 495 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna utgörs av den avkastning som avses i 3 § 4 mom. i lotterilagen (1047/2001). Under moment 33.90.50 beviljas anslag på 302 500 000 euro i understöd till samfund och stiftelser för främjande av hälsa och socialt välbefinnande samt under moment 33.50.52, 55 och 56 beviljas anslag på totalt 104 995 000 euro i statlig ersättning för driftskostnader för krigsinvalidernas inrättningar, vissa utgifter för rehabilitering och utgifter för rehabilitering av frontveteraner. Dessa anslag motsvarar inkomsterna.

2009 budget	407 495 000
2008 budget	420 995 000
2007 bokslut	409 495 000

98. Återbäringar av statsunderstöd

Under momentet beräknas inflyta 64 875 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna utgörs av återbäringar av statsunderstöd och statsandelar som betalts enligt speciallagar som gäller social- och hälsovården och socialförsäkringen.

När finansieringsansvaret för underhållsstödet överförs från kommunerna till staten fr.o.m. den 1 april 2009 antecknas i inkomsterna under detta moment också de underhållsbidrag som återkrävts hos de underhållsskyldiga, vilket på årsnivå beräknas uppgå till 66,5 miljoner euro, och således beräknas till staten inflyta 49,875 miljoner euro under perioden 1.4—31.12.2009.

2009 budget	64 875 000
2008 budget	15 000 000
2007 bokslut	46 335 853

99. Övriga inkomster inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 175 000 euro.

2009 budget	175 000
2008 budget	175 000
2007 bokslut	209 828

35. Miljöministeriets förvaltningsområde

01. Inkomster till regionala miljöcentraler

Under momentet beräknas inflyta 200 000 euro.

Förklaring: Av inkomsterna beräknas 100 000 euro inflyta i form av vattenskyddsavgifter. Vattenskyddsavgifterna tas ut med stöd av 10 kap. 27 § i vattenlagen (264/1961).

2009 budget	200 000
2008 budget	230 000
2007 bokslut	451 891

10. Ersättningar för åtgärder för skydd mot miljöskador

Under momentet beräknas inflyta 4 150 000 euro.

Förklaring: Ersättningarna enligt 10 och 18 § i lagen om oljeskyddsfonden (1406/2004) beräknas uppgå till 4 000 000 euro för utgifter som orsakas av anskaffning av ett kombinationsfartyg tillsammans med marinen, av förnyande av övervakningsutrustningen i Gränsbevakningsväsendets båda flygplan för luftövervakning och av anskaffning av materiel för bekämpning av oljeskador.

Av kostnaderna för bekämpning av miljöskador beräknas de skadeståndsskyldiga betala 150 000 euro i ersättningar.

2009 budget	4 150 000
2008 budget	7 500 000
2007 bokslut	1 369 458

20. Överföring från statens bostadsfond

Till momentet överförs 204 500 000 euro.

Förklaring: Ur fonden görs en intäktsföring i statsbudgeten som grundar sig på räntekostnaderna för statens upplåning och på fondens egetkapitalposter. Vid beräkningen av det räntebärande kapitalet utgår man ifrån det egna kapital som fastställts i bokslutet för 2007 och från vilket de summor avdragits, sammanlagt ca 1,35 miljarder euro, som åren 1990—1993 överförts från statsbudgeten till fonden. Som räntekostnad för statens upplåning används den effektiva, nominella räntekostnaden (4,36 %) för statens långfristiga upplåning i euro år 2007 så att hälften av dess årliga förändring har beaktats. Intäktsföringen ur fonden minskas av den ränta som på samma grunder räknats på fondens samlingskonto och som uppgår till ca 7,2 miljoner euro.

2009 budget	204 500 000
2008 budget	148 000 000
2007 bokslut	116 500 000

99. Övriga inkomster inom miljöministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 5 100 000 euro.

Förklaring: Under momentet beräknas inflyta 3 000 000 euro främst från EU:s miljöfond (LIFE) för programperioden 2000—2006 och inkomster för Life+-programmet 2007—2013. Med beaktande av de anslag som överförts från tidigare år har som motsvarande utgifter budgeterats 1 500 000 euro under moment 35.10.64. De övriga inkomsterna baserar sig på miljöministeriets förordning om miljöministeriets avgiftsbelagda prestationer (1205/2006), miljöministeriets förordning om Statens bostadsfonds avgiftsbelagda prestationer (1206/2006) samt på inkomster av blandad natur. Under momentet intäktsförs även Finlands miljöcentrals, miljötillståndsverkens samt Finansierings- och utvecklingscentralen för boendets inkomster av blandad natur.

Under momentet intäktsförs även intäkter till Säkerhetsteknikcentralen för anmälningar om behörigheten hos dem som utför underhåll av kylanläggningar samt släcknings- och brandbekämpningsanläggningar och hos dem som ansvarar för avfallshanteringen.

2009 budget	5 100 000
2008 budget	4 000 000
2007 bokslut	1 130 584

39. Övriga inkomster av blandad natur

01. Böter

Under momentet beräknas inflyta 89 000 000 euro.

Förklaring: Under momentet intäktsförs de medel som inflyter av bötesstraff och de medel som inflyter med stöd av lagen om parkeringsbot (248/1970).

2009 budget	89 000 000
2008 budget	85 000 000
2007 bokslut	99 574 974

02. Ränteinkomster som hänför sig till beskattningen

Under momentet beräknas inflyta 75 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Under momentet intäktsförs de ränteinkomster, upplupna förseningsräntor och restavgifter som hänför sig till inkomst- och förmögenhetsbeskattningen samt ränteinkomster enligt lagen om skatteredovisning.

2009 budget	75 000 000
2008 budget	75 000 000
2007 bokslut	76 046 802

04. Återtagande av utgiftsrester och reserverade anslag

Under momentet beräknas inflyta 50 000 000 euro.

Förklaring: Under momentet intäktsförs utgiftsrester som inte använts och överförda reservationsanslag som inte mera kan överföras till följande år i bokslutet.

2009 budget	50 000 000
2008 budget	34 000 000
2007 bokslut	141 046 841

07. Ersättningar som bokförs som inkomst till staten utanför statens pensionsfond

Under momentet beräknas inflyta 2 500 000 euro.

Förklaring: Intäktsföringarna grundar sig på lagen om överföring av magistraterna, ordningsrätterna och städernas exekutionsverk till staten (344/1976), lagen om indragning av stadshäktena (346/1976), lagen om överföring

av rådstuvurätterna och städernas åklagarväsen till staten (353/1976) och lagen angående ändring av lagen om ändring av polislagen (51/1977).

Från och med början av 1994 betalas alla till statens pensionssystem hörande arbetsgivares pensionsavgifter till statens pensionsfond. Inkomsterna under momentet inflyter av de ersättningar till staten som Kommunernas pensionsförsäkring betalar för pensionsutgifter inom städernas rättsväsende.

2009 budget	2 500 000
2008 budget	2 340 000
2007 bokslut	2 476 840

10. Övriga inkomster av blandad natur

Under momentet beräknas inflyta 2 500 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Under momentet intäktsförs sådana inkomster av blandad natur som inte kan intäktsföras under andra moment.

2009 budget	2 500 000
2008 budget	2 500 000
2007 bokslut	4 074 466

50. Nettoinkomster av försäljning av aktier

Under momentet beräknas inflyta 400 000 000 euro i nettoinkomster.

2009 budget	400 000 000
2008 budget	400 000 000
2007 bokslut	862 895 051

Avdelning 13
RÄNTEINKOMSTER OCH INTÄKTSFÖRING AV VINST

Förklaring:

Avdelningens inkomstposter 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
01.	**Ränteinkomster**	**281 858**	**210 730**	**255 000**	**44 270**	**21**
04.	Räntor på statens lån till affärsverken	70 930	65 530	56 100	- 9 430	- 14
05.	Räntor på övriga lån	5 402	9 600	9 900	300	3
07.	Räntor på depositioner	205 526	130 000	178 000	48 000	37
09.	Ränteinkomster av pensionsutgifter som betalats på andra pensionsanstalters vägnar	—	5 600	11 000	5 400	96
03.	**Dividendinkomster**	**1 647 484**	**1 450 000**	**1 350 000**	**- 100 000**	**- 7**
01.	Dividendinkomster	1 647 484	1 450 000	1 350 000	- 100 000	- 7
04.	**Andel i statens penninginstituts vinst**	**186 000**	**150 000**	**190 000**	**40 000**	**27**
01.	Andel i Finlands Banks vinst	186 000	150 000	190 000	40 000	27
05.	**Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst**	**157 907**	**183 700**	**195 500**	**11 800**	**6**
01.	Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst	157 907	183 700	195 500	11 800	6
	Sammanlagt	**2 273 249**	**1 994 430**	**1 990 500**	**- 3 930**	**- 0**

01. Ränteinkomster

04. Räntor på statens lån till affärsverken

Under momentet beräknas inflyta 56 100 000 euro.

Förklaring: Räntorna inflyter av räntor på främmande kapital som beviljats statliga affärsverk på samma villkor som lån.

2009 budget	56 100 000
2008 budget	65 530 000
2007 bokslut	70 929 822

05. Räntor på övriga lån

Under momentet beräknas inflyta 9 900 000 euro.

Förklaring: I inkomstposten har beaktats räntor på lån som beviljats av anslag i statsbudgeten och som sköts av Statskontoret. I inkomstposten ingår även räntor på grundtorrläggnings- och skogsförbättringslån.

2009 budget	9 900 000
2008 budget	9 600 000
2007 bokslut	5 402 481

07. Räntor på depositioner

Under momentet beräknas inflyta 178 000 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna utgör inkomster enligt förordningen om statsbudgeten (1243/1992). Under momentet antecknas som inkomster de ränteinkomster som inflyter genom placering av den del av statens kassareserver som överstiger det dagliga behovet.

2009 budget	178 000 000
2008 II tilläggsb.	48 000 000
2008 budget	130 000 000
2007 bokslut	205 525 604

09. Ränteinkomster av pensionsutgifter som betalats på andra pensionsanstalters vägnar

Under momentet beräknas inflyta 11 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Statskontoret får inkomster i form av ränta på ersättningar för sådana pensionsutgifter som hör till andra pensionsanstalters ansvar och som Statskontoret betalat. Som räntesats används en räntesats enligt de beräkningsgrunder som avses i 179 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

Motsvarande utgifter har budgeterats under moment 28.50.95.

2009 budget	11 000 000
2008 budget	5 600 000

03. Dividendinkomster

01. Dividendinkomster

Under momentet beräknas inflyta 1 350 000 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter i form av dividendinkomster på de aktier som staten äger. Den allmänna utgångspunkten för dividendpolitiken är att statsbolag och statens intressebolag betalar dividend som mätt i dividend per resultat motsvarar börsbolagens normala nivå.

2009 budget	1 350 000 000
2008 II tilläggsb.	162 000 000
2008 budget	1 450 000 000
2007 bokslut	1 647 484 113

04. Andel i statens penninginstituts vinst

01. Andel i Finlands Banks vinst

Under momentet beräknas inflyta 190 000 000 euro.

Förklaring: Enligt lagen om Finlands Bank (214/1998) skall en del av bankens vinst reserveras för statens behov.

2009 budget	190 000 000
2008 II tilläggsb.	100 000 000
2008 budget	150 000 000
2007 bokslut	186 000 000

05. Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst

01. Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst

Under momentet beräknas inflyta 195 500 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Inkomsterna inflyter i enlighet med lagen om statliga affärsverk (1185/2002) som intäktsföring av vinst på basis av resultatet år 2008.

2009 budget	195 500 000
2008 II tilläggsb.	43 507 000
2008 budget	183 700 000
2007 bokslut	157 906 867

Avdelning 15
LÅN

Förklaring:

Avdelningens inkomstposter 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
01.	**Lån som återbetalas till staten**	**205 214**	**242 000**	**234 200**	**- 7 800**	**- 3**
02.	Återbetalningar på statens lån till affärsverk	166 139	165 400	162 700	- 2 700	- 2
04.	Amorteringar på övriga lån	39 075	76 600	71 500	- 5 100	- 7
	Sammanlagt	**205 214**	**242 000**	**234 200**	**- 7 800**	**- 3**

01. Lån som återbetalas till staten

En myndighet som sköter en statlig lånefordran har rätt att i samband med en frivillig skuldsanering som avses i 78 § i lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993) avstå från en del av kapitalet och räntan i fråga om ett lån som staten beviljat.

02. Återbetalningar på statens lån till affärsverk

Under momentet beräknas inflyta 162 700 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter av återbetalningar på lån som i den ingående balansen för affärsverk som avses i lagen om statliga affärsverk (1185/2002) antecknats som beviljade av staten.

2009 budget	162 700 000
2008 budget	165 400 000
2007 bokslut	166 138 938

04. Amorteringar på övriga lån

Under momentet beräknas inflyta 71 500 000 euro.

Förklaring: Inkomstposten består av amorteringar på lån som betalats av anslag i statsbudgeten. I inkomstposten ingår bl.a. amorteringar på lån som beviljats bolag som ombildats från statliga affärsverk till statsbolag samt andra statsbolag, samt amorteringar på lån som beviljats statliga affärsverk för pensionsförsäkringspremier. I inkomstposten ingår även amorteringar på köpesummor och löseskillingar för lägenheter som bildats enligt lagen om gårdsbruksenheter, jorddispositions-

lagen och jordanskaffningslagen samt amorteringar på grundtorrläggnings- och skogsförbättringslån.

2009 budget	71 500 000
2008 budget	76 600 000
2007 bokslut	39 074 757

A N S L A G

Huvudtitel 21
RIKSDAGEN

Förklaring:

Förvaltningsområdets anslag 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
01.	**Riksdagsledamöterna**	**19 614**	**20 690**	**21 650**	**960**	**5**
01.	Omkostnader för riksdagsledamöterna (förslagsanslag)	19 614	20 690	21 650	960	5
(02.)	**Riksdagens kansli**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**
10.	**Riksdagens kansli**	**63 219**	**75 543**	**76 841**	**1 298**	**2**
01.	Omkostnader för riksdagens kansli (förslagsanslag)	55 794	58 643	58 641	- 2	- 0
29.	Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	4 825	6 900	7 200	300	4
74.	Grundlig renovering av riksdagens byggnader (reservationsanslag 3 år)	2 600	10 000	11 000	1 000	10
(14.)	**Riksdagens justitieombudsman**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**
20.	**Riksdagens justitieombudsman**	**4 572**	**5 113**	**5 097**	**- 16**	**- 0**
01.	Omkostnader för riksdagens justitieombudsmans kansli (förslagsanslag)	4 572	5 113	5 097	- 16	- 0

Förvaltningsområdets anslag 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
30.	**Utrikespolitiska institutet**	**2 021**	**3 080**	**3 283**	**203**	**7**
01.	Utrikespolitiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	1 930	2 885	3 080	195	7
29.	Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	91	195	203	8	4
40.	**Statens revisionsverk**	**13 143**	**13 867**	**14 311**	**444**	**3**
01.	Omkostnader för statens revisionsverk (reservationsanslag 2 år)	12 743	13 382	13 826	444	3
29.	Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	400	485	485	—	—
90.	**Riksdagens övriga utgifter**	**3 681**	**3 785**	**3 888**	**103**	**3**
01.	Dispositionsmedel till riksdagsgrupperna för gruppkanslierna (fast anslag)	3 681	3 785	3 888	103	3
(99.)	**Riksdagens övriga utgifter**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**
	Sammanlagt	**106 250**	**122 078**	**125 070**	**2 992**	**2**

01. Riksdagsledamöterna

01. Omkostnader för riksdagsledamöterna (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 21 650 000 euro.

Förklaring:

Den beräknade användningen av anslaget	€
Riksdagsledamöternas arvoden	15 370 000
Riksdagsledamöternas kostnadsersättningar	3 830 000
Riksdagsledamöternas resor i hemlandet	2 450 000
Sammanlagt	21 650 000

2009 budget	21 650 000
2008 budget	20 690 000
2007 bokslut	19 613 703

(02.) Riksdagens kansli

Förklaring: Det föreslås att kapitlet överförs till kapitel 21.10 och att moment 01, 29 och 74 under kapitlet överförs till motsvarande moment under kapitel 21.10.

10. (21.02) Riksdagens kansli

01. (21.02.01) Omkostnader för riksdagens kansli (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 58 641 000 euro.

2009 budget	58 641 000
2008 budget	58 643 000
2007 bokslut	55 793 917

29. (21.02.29) Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 7 200 000 euro.

Förklaring: Under momentet har budgeterats alla mervärdesskatteutgifter inom hela huvudtiteln förutom de mervärdesskatteutgifter som har budgeterats under moment 21.30.29 och 21.40.29.

2009 budget	7 200 000
2008 budget	6 900 000
2007 bokslut	4 825 425

74. (21.02.74) Grundlig renovering av riksdagens byggnader (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 11 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till planerings- och byggnadskostnader för grundlig renovering av och ändringsarbeten på riksdagens byggnader, samt

2) till köp av befolkningsskyddsutrymmen.

Förklaring: Enligt programmet för grundlig renovering är avsikten att anslaget år 2009 ska användas till planering av projektet och dess grundliga renoveringar och ändringsarbeten, till ändringsarbeten i B-byggnaden, B-bostadsflygeln och D-byggnaden samt till nödvändiga byggnadsarbeten i befolkningsskyddet (t.ex. körförbindelse). Dessutom används anslag till köp av befolkningsskyddsutrymmen av Helsingfors stad.

Kostnaderna för helhetsplanen för grundlig renovering uppgår uppskattningsvis till sammanlagt 172 miljoner euro. De fördelas så att byggnadskostnaderna för utrymmen ovan jord uppgår till 95 miljoner euro, byggnadskostnaderna för utrymmen under jord till 55 miljoner euro och kostnaderna för köp av befolkningsskyddsutrymmen av Helsingfors stad till 2 miljoner euro. Dessutom uppgår kostnaderna för inventarier och utrustning, som finansieras från omkostnader för riksdagens kansli, till ca 16 miljoner euro och kostnaderna för tillfälliga utrymmen och arrangemang och flyttningar till ca 4 miljoner euro. Övriga än 2009 års anslag för den grundliga renoveringen avgörs särskilt varje år.

2009 budget	11 000 000
2008 budget	10 000 000
2007 bokslut	2 600 000

(14.) Riksdagens justitieombudsman

Förklaring: Det föreslås att kapitlet överförs till kapitel 21.20 och att moment 01 under kapitlet överförs till motsvarande moment under kapitel 21.20.

20. (21.14) Riksdagens justitieombudsman

01. (21.14.01) Omkostnader för riksdagens justitieombudsmans kansli (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 5 097 000 euro.

2009 budget	5 097 000
2008 budget	5 113 000
2007 bokslut	4 571 951

30. Utrikespolitiska institutet

01. Utrikespolitiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 3 080 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Vid dimensioneringen av anslaget har som inkomster beaktats bland annat inkomsterna från publikationsverksamhet, beställda undersökningar och seminarier.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	1 855	3 030	3 225
Bruttoinkomster	100	145	145
Nettoutgifter	1 755	2 885	3 080
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	-		
— överförts till följande år	175		

2009 budget	3 080 000
2008 budget	2 885 000
2007 bokslut	1 930 000

29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 203 000 euro.

2009 budget	203 000
2008 budget	195 000
2007 bokslut	90 785

40. Statens revisionsverk

01. Omkostnader för statens revisionsverk (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 13 826 000 euro.

2009 budget	13 826 000
2008 budget	13 382 000
2007 bokslut	12 743 000

29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 485 000 euro.

2009 budget	485 000
2008 budget	485 000
2007 bokslut	400 104

90. (21.99) Riksdagens övriga utgifter

01. (21.99.01) Dispositionsmedel till riksdagsgrupperna för gruppkanslierna (fast anslag)

Under momentet beviljas 3 888 000 euro.

Anslaget får användas för avlönande av sekreterare och annan kanslipersonal som behövs för gruppernas verksamhet samt för övriga utgifter som föranleds av gruppernas verksamhet.

Förklaring: Anslaget fördelas mellan grupperna så att per varje riksdagsledamot betalas 1 500 euro i månaden. Dessutom betalas per månad ett belopp motsvarande månadssumman för två riksdagsledamöter som bassumma till varje grupp som bildats på basis av resultatet från riksdagsvalet 2007 fram till valperiodens slut.

2009 budget	3 888 000
2008 budget	3 785 000
2007 bokslut	3 680 640

(99.) Riksdagens övriga utgifter

Förklaring: Det föreslås att kapitlet överförs till kapitel 21.90 och att moment 01 under kapitlet överförs till motsvarande moment under kapitel 21.90.

Huvudtitel 22
REPUBLIKENS PRESIDENT

Förklaring:

Förvaltningsområdets anslag 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
01.	**Republikens president**	**309**	**345**	**3 199**	**2 854**	**827**
01.	Presidentens arvode och representationsanslag (fast anslag)	266	297	297	—	—
02.	Presidentens dispositionsmedel (fast anslag)	43	48	52	4	8
20.	Utgifter för besök och mötesresor (förslagsanslag)	—	—	2 850	2 850	0
02.	**Republikens presidents kansli**	**9 192**	**9 203**	**9 839**	**636**	**7**
01.	Omkostnader för Republikens presidents kansli (reservationsanslag 2 år)	6 946	6 743	7 339	596	9
02.	Utgifter för pensionerade presidenter (fast anslag)	89	190	200	10	5
29.	Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	657	1 000	1 000	—	—
75.	Reparation och ombyggnad (reservationsanslag 3 år)	1 500	1 270	1 300	30	2
	Sammanlagt	**9 500**	**9 548**	**13 038**	**3 490**	**37**
	Årsverken	79,5	80,5	81,5		

01. Republikens president

01. Presidentens arvode och representationsanslag (fast anslag)

Under momentet beviljas 297 000 euro.

Anslaget får användas för utgifter enligt lagen om gottgörelsen till republikens president (1032/1999).

2009 budget	297 000
2008 budget	297 000
2007 bokslut	265 913

02. Presidentens dispositionsmedel (fast anslag)

Under momentet beviljas 52 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av republikens presidents driftsutgifter.

2009 budget	52 000
2008 budget	48 000
2007 bokslut	42 772

20. Utgifter för besök och mötesresor (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 850 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifterna för republikens presidents besök och mötesresor i utlandet,

2) till betalning av de utgifter för besök i Finland som ska betalas av republikens presidents kansli och

3) till betalning av arvoden och arbetsgivaravgifter för tillfällig arbetskraft i anslutning till sådana besök och resor.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats en överföringar 2 195 000 euro från moment 24.90.(20).

2009 budget	2 850 000

02. Republikens presidents kansli

Förklaring: Republikens presidents kansli har till uppgift att bistå republikens president vid skötseln av sina uppgifter, ordna den service som republikens president och presidentens familj behöver samt sörja för republikens presidents säkerhet och säkerheten i de utrymmen som står till presidentens förfogande. Dessutom ordnar republikens presidents kansli de administrativa tjänster som behövs.

Republikens presidents kansli ordnar service enligt lagen om republikens presidents rätt till pension (40/1994) för de pensionerade presidenterna.

Republikens presidents kansli sköter och ansvarar för underhållet och behövliga och nödvändiga årliga och grundläggande reparationer av fastigheterna Presidentens slott, tjänstebostaden Talludden och sommarresidenset Gullranda.

01. Omkostnader för Republikens presidents kansli (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 7 339 000 euro.

Anslaget får också användas till betalning av behövliga och nödvändiga utgifter för trädgårds- och odlingsverksamheten vid sommarresidenset Gullranda.

Förklaring: Inkomster till detta moment inflyter i huvudsak från uthyrning av bostäder och odlingsverksamhet vid Gullranda. Dessutom inflyter smärre inkomster bland annat från personalbespisning och förevisningar av slottet.

Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 159 000 euro som utgifter för lönejusteringar.

Behovet av anslag beräknas år 2009 uppgå till 7 839 000 euro. Eftersom ett belopp på 500 000 euro överförs av föregående års anslag, uppgår behovet av anslag år 2009 till sammanlagt 7 339 000 euro.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2009 budget-prop.
Bruttoutgifter	7 439
Bruttoinkomster	100
Nettoutgifter	7 339

Momentet har ändrats till ett nettobudgeterat omkostnadsmoment.

2009 budget	7 339 000
2008 budget	6 743 000
2007 bokslut	6 946 000

02. Utgifter för pensionerade presidenter (fast anslag)

Under momentet beviljas 200 000 euro.

Anslaget får i enlighet med 1 § 2 mom. i lagen om republikens presidents rätt till pension (40/1994) användas till betalning av utgifterna för den service som ställts till de pensionerade presidenternas förfogande.

2009 budget	200 000
2008 budget	190 000
2007 bokslut	88 566

29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 000 000 euro.

2009 budget	1 000 000
2008 budget	1 000 000
2007 bokslut	657 228

75. Reparation och ombyggnad (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 300 000 euro.

Anslaget får användas till nödvändiga reparationer och ombyggnader i Presidentens slott, tjänstebostaden Talludden och sommarresidenset Gullranda samt till uppförande av en portbyggnad på Gullranda.

Förklaring: Det uppskattas att av anslaget år 2009 används 2 100 000 euro för reparationer och ombyggnad av Presidentens slott, 100 000 euro för reparationer och ombyggnad av tjänstebostaden Talludden, 200 000 euro för reparationer och ombyggnad av sommarresidenset Gullranda samt 500 000 euro för uppförande av en portbyggnad på Gullranda. Av 2009 års totala anslagsbehov, 2 900 000 euro, finansieras 1 600 000 euro med anslag som överförs från föregående år. Behovet av anslag år 2009 uppgår således till 1 300 000 euro.

2009 budget	1 300 000
2008 budget	1 270 000
2007 bokslut	1 500 000

Huvudtitel 23
STATSRÅDETS KANSLI

F ö r k l a r i n g :

I enlighet med sin verksamhetsprincip och under statsministerns ledning följer statsrådets kansli som en del av statsrådet genomförandet av regeringsprogrammet och biträder statsministern vid ledningen av statsrådets verksamhet. Statsrådets kansli svarar för samordningen av Finlands EU-politik och behandlar utvecklandet av EU. Statsrådets kansli säkrar statsministerns och regeringens verksamhetsbetingelser under alla förhållanden. Till kansliets ansvarsområde hör också statsbolagens och de statliga intressebolagens allmänna ägarpolitik. Värden som statsrådets kansli betonar i sin verksamhet är sakkunskap, öppenhet, dynamik och ansvarstagande.

Omvärlden

Statsrådets kansli genomför regeringsprogrammet inom ramarna för sitt ansvarsområde. Enligt regeringsprogrammet utgör globaliseringen, befolkningens stigande medelålder och klimatförändringen stora utmaningar för Finland. En hållbar utveckling främjas långsiktigt på alla nivåer i verksamheten. I och med att de stora årskullarna lämnar arbetslivet blir det allt viktigare att betona välbefinnande i arbetet. Detta innebär i praktiken att man satsar på kunnande och på att de anställda ska orka arbeta och att hemmet och arbetslivet ska gå ihop. I statsrådets kanslis verksamhet och vid genomförandet av de samhälleliga effektmålen beaktar man könsperspektivet och hur jämställdhet kan integreras och främjas.

De nationella och globala framtidsvisionerna är också statsrådets kanslis visioner när det gäller dess eget ansvarsområde. Anpassningen till klimatförändringen, den globala omvärlden och den kulturella mångfalden kräver en ännu bättre förmåga att hantera förändringar än tidigare och att förutsättningarna för att statsrådet, statsförvaltningen och samhället ska fungera säkras under alla förhållanden.

Samhälleliga verkningar

Statsrådets kansli har följande samhälleliga effektmål:

— Statsrådets kansli följer upp de centrala målen och åtgärderna i regeringsprogrammet som en helhet, så att regeringen kan fatta beslut om nödvändiga politiska åtgärder utifrån god information och vid rätt tidpunkt.

— Vid statsrådets kansli bereds en framtidsredogörelse om klimat- och energipolitiken så att den ska kunna överlämnas till riksdagen 2009. I redogörelsen granskas förutom energiproduktionen även energianvändningen, trafiken, kolsänkor och andra områden som är centrala med tanke på utsläpp. Perspektivet i redogörelsen är inte bara nationellt utan även globalt.

— Statsrådets kansli har i uppgift att säkra statsrådets verksamhet och att se till att statsrådet under alla förhållanden har förmåga att i enlighet med sin uppgift styra samhällsverksamheten.

— Målet för statsrådets kansli är att säkerställa att Finlands mål främjas på ett förutseende, aktivt och resultatrikt sätt i Europeiska unionen.

— Statsrådets kansli har som mål att statens företagsförmögenhet sköts med gott resultat.

Produktivitetsprogrammets verkningar

Vid statsrådets kansli genomförs produktivitetsfrämjande åtgärder i enlighet med regeringens riktlinjer. Den sammanlagda minskningen av behovet av personal till följd av åtgärderna motsvarar tre årsverken år 2009, inkluderande år 2008.

Justitiekanslersämbetet

Justitiekanslersämbetet är ett självständigt ämbetsverk vars anslag finns under ett eget kapitel under statsrådets kanslis huvudtitel. Här fastställs även ämbetsverkets samhällspolitiska mål och verksamhetsmål.

Avsikten med arbetet vid justitiekanslersämbetet är att stödja upprätthållandet av lagligheten inom myndigheternas verksamhet och främjandet av människornas rättssäkerhet. Detta sker genom övervakning av lagligheten i statsrådets och republikens presidents tjänsteutövning, av verksamheten hos myndigheter och andra som sköter offentliga uppdrag och av advokaternas verksamhet. Justitiekanslern övervakar att de grundläggande fri- och rättigheterna samt de mänskliga rättigheterna tillgodoses i all verksamhet.

Huvudtitelns rubrik har ändrats på grund av att huvudtitelns struktur har ändrats.

Förvaltningsområdets anslag 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
01.	**Förvaltning**	**32 242**	**34 387**	**36 145**	**1 758**	**5**
01.	Omkostnader för statsrådets kansli (reservationsanslag 2 år)	24 132	25 676	27 281	1 605	6
02.	Avlöningar till ministrar och deras specialmedarbetare (förslagsanslag)	4 488	4 899	4 997	98	2
20.	Statsministerns och medarbetarnas resor (förslagsanslag)	307	812	867	55	7
(21.)	Reservering av anslag för politikprogram (reservationsanslag 2 år)	385	—	—	—	—
29.	Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	2 930	3 000	3 000	—	—
(02.)	**Statsrådets kansli**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**
(03.)	**Justitiekanslersämbetet**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**
10.	**Ägarstyrningen**	**141 387**	**3 000**	**2 700**	**- 300**	**- 10**
88.	Aktieförvärv (reservationsanslag 3 år)	141 387	3 000	2 700	- 300	- 10
20.	**Understödjande av politisk verksamhet**	**17 711**	**18 000**	**36 000**	**18 000**	**100**
50.	Understödjande av partiverksamhet (fast anslag)	17 711	18 000	36 000	18 000	100
(27.)	**Understödjande av politisk verksamhet**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**
30.	**Justitiekanslersämbetet**	**2 866**	**2 939**	**3 026**	**87**	**3**
01.	Justitiekanslersämbetets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	2 866	2 939	3 026	87	3
90.	**Övriga utgifter**	**3 858**	**3 204**	**1 296**	**- 1 908**	**- 60**
21.	Ordnar (förslagsanslag)	414	471	471	—	—

Förvaltningsområdets anslag 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
(22.)	Forskningsprojektet Utlämningen av människor under fortsättningskriget (reservationsanslag 2 år)	639	108	—	- 108	- 100
(23.)	Utgifter för inrättande av Kemikalieverket (reservationsanslag 2 år)	2 300	2 100	—	- 2 100	- 100
(24.)	90-årsjubileet med anledning av Finlands självständighet (reservationsanslag 2 år)	300	—	—	—	—
25.	Förberedelser med anledning av märkesåret 1809 (reservationsanslag 3 år)	130	450	750	300	67
58.	Understöd för stödjande av verksamheten inom Traditionsförbundet Eklövet (reservationsanslag 3 år)	75	75	75	—	—
(99.)	**Statsrådets övriga utgifter**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**
	Sammanlagt	**198 064**	**61 530**	**79 167**	**17 637**	**29**
	Det totala antalet anställda[1)]	299	308	301		

[1)] I antalet anställda ingår inte medlemmarna av statsrådet.

01. (23.01, 02, delvis och 99, delvis) Förvaltning

Förklaring: I motiveringen till huvudtiteln fastställs de samhälleliga effektmålen för statsrådets kansli.

Resultatmål för verksamheten:

Man har fått regeringsprogrammets system för indikatorbaserad uppföljning och utvärdering att fungera så, att när regeringen granskas i mitten av regeringsperioden, har den tillgång till en täckande utvärdering av hur programmet genomförts. Kansliet har beredskap att ta fram utvärderingsinformation även fortgående om så krävs. Uppdateringen av regeringens strategidokument genomförs effektivt på det sätt som bestäms av den politiska ledningen. Instrumenten för programledningen kommer att finnas till förfogande för följande regering i en vidareutvecklad form.

Mått: Regeringens tillfredsställelse i fråga om systemet för uppföljning och utvärdering.

Regeringens framtidsredogörelse om klimat- och energipolitiken sammanställs under åren 2007—2009. Avsikten är att man i redogörelsen inte bara granskar energiproduktionen utan även energianvändningen, trafiken, kolsänkor och andra områden som är centrala med tanke på utsläpp. Perspektivet i redogörelsen är inte heller bara nationellt utan även globalt.

Det finns två nivåer i redogörelsen:

1) Åtgärder på grund av klimatförändringen som vidtas i Finland och på andra håll i världen.

2) Klimatförändringens konsekvenser för Finland och Finlands behov att anpassa sig.

Målnivå: Beredningen sker inom en viss tidsram och i enlighet med målen.

Mått: Redogörelsens framskridande.

Funktionella och tekniska lösningar till stöd för krisledningen och lägesbildsverksamheten utvecklas också inom statsrådets kansli så att deras användbarhet och funktionssäkerhet förbättras. Kansliet stöder fortsättningsvis stärkandet av forskning, utbildning och information i anslutning till krisledning. Målet är att säkra statsrådets funktionsförmåga under alla förhållanden.

Målnivå: Krisledningsmodellen används på alla förvaltningsnivåer.

Mått: Genom övningar testas det att säkerhetsarrangemangen och krisledningsmodellen fungerar.

Hantering och utvecklande av personalresurser

Målet för personalplaneringen vid statsrådets kansli är en rätt dimensionerad och kunnig personal som arbetar i en god arbetsgemenskap, som följs och utvecklas årligen i enlighet med de uppställda målen. Som stöd för utvecklandet av arbetsgemenskapen används även en jämställdhets- och likabehandlingsplan samt en aktiv jämlikhetsgrupp.

	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
Fysiskt välbefinnande			
— sjukdagar/årsv.	8,2	7,0	7,0
Trivsel i arbetet			
— arbetstillfredsställelseindex	3,4	3,4	3,5
Ledarskap	3,4	3,4	3,5
Utbildningsindex	5,1	5,1	5,2

Kapitlets rubrik har ändrats.

01. (23.02.01) Omkostnader för statsrådets kansli (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 27 281 000 euro.

Anslaget får även användas till

1) säkerhetstjänster och transportservice med tjänstebil för ministrarna, statsrådets gemensamma beredskap och säkerhetstjänster som ministerierna sköter centralt

2) framtidsredogörelser

3) EU-informationsförvaltning

4) ministeriernas översättning av författningar till nationalspråken.

Förklaring: Vid dimensioneringen av momentet har en minskning med två årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder beaktats.

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	645
Överföring från moment 23.10.88	300
Överföring från moment 28.20.02	40
Överföring till moment 28.20.06 (Statens IT-servicecentral)	-20
Produktivitetsfrämjande åtgärder (-2 årsv.)	-60
Nivåförhöjning	700
Sammanlagt	1 605

2009 budget	27 281 000
2008 II tilläggsb.	1 415 000
2008 budget	25 676 000
2007 bokslut	24 132 000

02. (23.01.01) Avlöningar till ministrar och deras specialmedarbetare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 4 997 000 euro.

Antalet anställda får uppgå till högst 52, varav 20 får vara medlemmar av statsrådet och 32 specialmedarbetare.

Förklaring: Statsministerns och specialmedarbetarnas resor betalas med anslaget under moment 23.01.20 och övriga utgifter med omkostnadsanslaget för statsrådets kansli. Utgifterna för de övriga ministrarnas och specialmedarbetarnas resor, arbetshälsovård och utbildning samt andra motsvarande utgifter betalas med omkostnadsanslaget för det ansvariga ministeriet. Utgifter för resor som hänför sig

till statsrådets kanslis ansvarsområde och som företas av någon annan minister i kansliet och utgifter för ministerns gästfrihet betalas med anslag under moment 23.01.20, liksom utgifter för resor som företas av någon annan ministers specialmedarbetare som är verksam enbart inom statsrådets kanslis ansvarsområde.

Momentets rubrik har ändrats.

2009 budget	4 997 000
2008 budget	4 899 000
2007 bokslut	4 487 990

20. (23.99.20) Statsministerns och medarbetarnas resor (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 867 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter som förorsakas av Europeiska rådets möten och statsministerns resor. Anslaget får även användas till betalning av utgifter för resor som hänför sig till statsrådets kanslis ansvarsområde och som företas av någon annan minister i statsrådets kansli eller till utgifter för ministerns gästfrihet. Dessutom får anslaget användas till betalning av utgifter för resor som företas av statsministerns säkerhetsvakter och personer som direkt bistår statsministern samt av någon annan ministers specialmedarbetare som är verksam enbart inom statsrådets kanslis ansvarsområde.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats en överföring av 55 000 euro från moment 24.90.(20) för betalning av utgifter som förorsakas av statsministerns besök i utlandet.

2009 budget	867 000
2008 budget	812 000
2007 bokslut	306 939

29. (23.02.29) Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 3 000 000 euro.

2009 budget	3 000 000
2008 budget	3 000 000
2007 bokslut	2 930 005

(02.) Statsrådets kansli

Förklaring: Det föreslås att kapitlet slås samman med kapitlen 23.01 och 23.10 och att moment 01, (21) och 29 under kapitlet överförs till moment 23.01.01, (21) och 29 och att moment 88 överförs till moment 23.10.88.

(03.) Justitiekanslersämbetet

Förklaring: Det föreslås att kapitlet överförs till kapitel 23.30 och att moment 01 under kapitlet överförs till moment 23.30.01.

10. (23.02, delvis) Ägarstyrningen

Förklaring: I alla de bolag som bedriver verksamhet på marknadsvillkor har staten haft som mål att vara en ägare som agerar konsekvent och förutsägbart och vars ägandeskap främjar bolagens utveckling på lång sikt och en ökning av ägarvärdet utan att bolagen på grund av ägandet skulle ha en särställning eller särskilda förpliktelser.

Utvärdering av de samhälleliga verkningarna: Utvecklingen av värdet på statens bolagstillgångar jämförs med utvecklingen av värdet på de finländska börsbolagen och bolagens utdelning jämförs med utdelningen i andra bolag inom samma bransch. De bolag som bedriver verksamhet på marknadsvillkor förväntas frambringa en ökning av ägarvärdet. Målet är alltså att nå en sådan nivå på rörelsevinsten att avkastningen på det kapital som investerats i bolaget överskrider den så kallade riskfria avkastning som fås på det investerade kapitalet. Utdelningen för staten jämförs med räntekostnaderna för den andel av statens skuld som motsvarar bolagens marknadsvärde, och målet är att den årliga dividendavkastningen ska vara större än investeringens räntekostnad.

Målnivå: Statens roll som ägare är klar och agerandet konsekvent. Det som är väsentligt är att verksamhetssätten för ägarstyrningen godkänns inom statsrådet. När det gäller de yttre relationerna är det viktigt att statens ägarstyrning åtnjuter marknadens förtroende och att samarbetet med de andra ägarna och företagsledningen är smidigt.

Mått: Vid den interna utvärderingen av statsförvaltningen används en förfrågan riktad till medlemmarna i en grupp som företräder de olika ministerierna. Vid den externa utvärderingen används en förfrågan riktad till medlemmarna i den rådgivande gruppen för ägarstyrningen.

88. (23.02.88) Aktieförvärv (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 700 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av teckningspriset för de aktier som staten tecknar i statsbolagens eller de statliga intressebolagens aktieemissioner eller vid bildandet av nya statligt ägda bolag. Anslaget får också användas för betalning av andra utgifter för ägar- och företagsarrangemang och utgifter i anslutning till försäljning av statens aktier och ägarstyrningen, men inte för utgifter som ingår i omkostnadsmomentet. Anslaget får dessutom användas för tecknande av sådana särskilda rättigheter som berättigar till aktier, såsom lån mot konvertibla skuldebrev, och som avses i kap. 10 i aktiebolagslagen (624/2006). Om tecknandet grundar sig på lån, får ett lån som kan omvandlas i aktier stå utan säkerhet.

Förklaring: De utgifter som föranleds av eller hänför sig till ägar- och företagsarrangemang eller till försäljning av aktier är utöver kostnaderna för arrangemangen och åtgärderna och beredningen av dessa dessutom sådan delvis återbäring av köpesumman som grundar sig på avtalsvillkor i köpebrevet om prisjusteringar samt om ersättningar som säljaren ska betala. Som utgifter som hänför sig till ägarstyrning räknas förvaltningskostnader för aktier och värdeandelar, kostnader för rådgivnings- och utbildningstjänster för staten, kostnader för rekrytering och utbildning av styrelsemedlemmar, kostnader i anslutning till upprätthållandet av kunnandet när det gäller ansvarsområde och företagsarrangemang för ägarstyrningen samt kostnader för det internationella samarbetet när det gäller ägarstyrning och samarbetet mellan ägarna.

Vid dimensioneringen av anslaget har som avdrag beaktats en överföring av 300 000 euro till moment 23.01.01.

2009 budget	2 700 000
2008 II tilläggsb.	-300 000
2008 budget	3 000 000
2007 bokslut	141 387 000

20. (23.27) Understödjande av politisk verksamhet

Förklaring: I fråga om partifinansieringen följer man de principer som godkänts i regeringsprogrammet och enligt vilka det separata systemet med valbidrag har upphört. Partifinansie-

ringen omfattar ett allmänt stöd för partiverksamheten och stöd för partiernas informationsverksamhet och kommunikation.

50. (23.27.50) Understödjande av partiverksamhet (fast anslag)

Under momentet beviljas 36 000 000 euro.

Anslaget får i enlighet med 9 § i partilagen (10/1969) och 1 § i förordningen om understöd för partiverksamhet (27/1973) användas till betalning av understöd till partier som är företrädda i riksdagen för understödjande av deras i stadgarna och i de allmänna programmen angivna offentliga verksamhet. Av anslaget är 17 910 000 euro avsett att användas för understödjande av partiernas politiska verksamhet, varav 12 % är avsett för kvinnornas politiska verksamhet och likaså 12 % för verksamheten i partiernas kretsorganisationer, allt enligt samma grunder som ovan nämnda understöd. Vidare får 90 000 euro av anslaget användas i understöd till Ålands landskapsregering för understödjande av politisk verksamhet i landskapet Åland. Dessutom är 17 910 000 euro av anslaget avsett att användas för att stödja partiernas informationsverksamhet och kommunikation och 90 000 euro för att stödja Ålands landskapsregerings informationsverksamhet i landskapet Åland.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats en överföring av 18 000 000 euro från moment 31.40.42.

2009 budget	36 000 000
2008 I tilläggsb.	18 000 000
2008 budget	18 000 000
2007 bokslut	17 711 000

(27.) Understödjande av politisk verksamhet

Förklaring: Det föreslås att kapitlet överförs till kapitel 23.20 och att moment 50 under kapitlet överförs till moment 23.20.50.

30. (23.03) Justitiekanslersämbetet

Förklaring: Justitiekanslern ser till att ärenden avgörs med iakttagande av laglig ordning och gällande bestämmelser i statsrådet. Vid övervakningen granskas föredragningslistorna för statsrådets allmänna sammanträden och föredragningen för republikens president på förhand så att eventuella fel kan korrigeras, men så att övervakningen i sig inte fördröjer eller försvårar statsrådets verksamhet. Alla ärenden på föredragningslistorna granskas varje vecka. År 2007 granskades 2 417 ärenden på föredragningslistorna. I fråga om klagomål är målet att ärendena ska behandlas så snabbt som möjligt och att korrekta, välmotiverade och högklassiga avgöranden ska träffas så att lagstridigheter och försummelser som skett i myndigheternas verksamhet kan rättas till. Justitiekanslersämbetet uppställer sina mål så att man varje år avgör åtminstone lika många ärenden som det har kommit in.

Mediantiden för behandlingen av klagomål var ca 6 veckor år 2007 och medeltalet var ca 27 veckor. År 2007 har avgöranden som lett till åtgärder träffats med anledning av ca 17 % av de undersökta klagomålen.

Inkomna och avgjorda klagomål

	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 uppskattning
inkomna	1 352	1 450	1 450
avgjorda	1 275	1 450	1 450

De ärenden som undersöktes på justitiekanslersämbetets eget initiativ år 2007 ledde till 20 åtgärder.

Egna initiativ och granskningar

	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 uppskattning
initiativ	11	10	10
granskningar	7	20	20

År 2007 inleddes behandling av 128 ärenden på grund av granskning av straffdomar.

	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 uppskattning
Granskning av straffdomar	6 264	6 300	6 300

Tillsyn över advokater

	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 uppskattning
inkomna	547	550	550
undersökta	529	530	530

Statsrådets kansli sköter på basis av ett samarbetsavtal vissa uppgifter inom justitiekanslersämbetes ekonomi- och löneförvaltning, vilka överförs till servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning.

01. (23.03.01) Justitiekanslersämbetets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 3 026 000 euro.

Av anslaget får även högst 35 000 euro användas som en utgift av engångsnatur för publiceringen av en historik med anledning av justitiekanslersämbetets 200-årsjubileum.

F ö r k l a r i n g :

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Upprätthållandet av det nya systemet för ärendehantering	14
Överföring från moment 28.20.02	15
Övriga ändringar	58
Sammanlagt	87

2009 budget	3 026 000
2008 II tilläggsb.	32 000
2008 budget	2 939 000
2007 bokslut	2 866 000

90. (23.99, delvis) Övriga utgifter

21. (23.99.21) Ordnar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 471 000 euro.

Anslaget får användas till ersättning av kostnaderna för hederstecken som utan lösen tilldelas statstjänstemän och andra.

2009 budget	471 000
2008 budget	471 000
2007 bokslut	414 383

(22.) (23.99.22) Forskningsprojektet Utlämningen av människor under fortsättningskriget (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2008 budget	108 000
2007 bokslut	639 000

(23.) (23.99.23) Utgifter för inrättande av Kemikalieverket (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2008 II tilläggsb.	-2 100 000
2008 budget	2 100 000
2007 bokslut	2 300 000

25. (23.99.25) Förberedelser med anledning av märkesåret 1809 (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 750 000 euro.

Anslaget får användas till förberedelser med anledning av märkesåret 1809. Anslaget får användas till avlönande av personal motsvarande högst tre årsverken.

Förklaring: För förberedelser och genomförandet av festligheter med anledning av märkesåret 1809 har det tillsatts en delegation och en kommitté (för tiden 26.6.2006—31.12.2010). Deras uppgift är att förbereda allmänna statliga evenemang med anledning av märkesåret 1809 och att i synnerhet under 2009 främja beaktandet av märkesåret i verksamheten inom statens ämbetsverk och inrättningar och i kommunernas, andra sammanslutningars och mediernas verksamhet samt att främja framställningen av den finländska historien och kulturen i grannländerna.

2009 budget	750 000
2008 II tilläggsb.	1 200 000
2008 budget	450 000
2007 bokslut	130 000

58. (23.99.58) Understöd för stödjande av verksamheten inom Traditionsförbundet Eklövet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 75 000 euro.

Anslaget får användas som understöd för stödjande av det riksomfattande traditionsarbete som utförs inom Traditionsförbundet Eklövet.

Förklaring: I anslutning till veteranpolitiken grundades våren 2003 traditionsförbundet Eklövet, vars syfte är att sköta och värna om arvet efter Finlands krig åren 1939—1945 och veteranerna från krigen.

2009 budget	75 000
2008 budget	75 000
2007 bokslut	75 000

(99.) Statsrådets övriga utgifter

Förklaring: Det föreslås att kapitlet stryks i budgeten och att moment 20 under kapitlet överförs till moment 23.01.20 och moment 21, 22, 23, (24), 25 och 58 till moment 23.90.21, (22), (23), (24), 25 och 58.

Huvudtitel 24
UTRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring:

Verksamhetsidé

I enlighet med utrikesministeriets strategi "Suomen etu - globaali vastuu" (Finlands intresse - globalt ansvar) främjar ministeriet Finlands och finländarnas säkerhet och välfärd samt arbetar för en säker och rättvis värld. Det centrala i utrikesministeriets verksamhet är utrikes- och säkerhetspolitiken, utrikespolitiskt betydelsefulla internationella frågor och de internationella relationerna i allmänhet. Ministeriet främjar Finlands handelsekonomiska intressen och ansvarar för utvecklingspolitiken och utvecklingssamarbetet samt främjar kontrollen över globaliseringen, utvecklar internationell rätt och sköter den offentliga diplomatin. Ministeriets beskickningsnät tjänar finländarna och hela det finländska samhället. Utrikesministeriets verksamhet grundar sig på ministeriets värderingar som fastställts i strategin och som är samarbete, kreativitet och en resultatrik verksamhet. Principen är att jämställdhet ska genomföras i all verksamhet inom ministeriet.

Omvärlden

Den globala utvecklingen öppnar samhällen och marknader samt intensifierar de politiska, ekonomiska och konkreta kontakterna mellan dem. Förändringar i den internationella omvärlden inverkar avsevärt på Finland och finländarnas välfärd och säkerhet. Hit hör t.ex. klimat- och miljöförändringar, brott mot de mänskliga rättigheterna, terrorism, spridning av massförstörelsevapen, bräckliga stater, globala hot mot hälsan, stigande livsmedelspriser och matkrisen samt organiserad brottslighet, vilket gör att det utvidgade säkerhetsbegreppet betonas. Europeiska unionens betydelse som internationell aktör ökar och dess utvidgning fortsätter. Unionens roll inom internationell militär och civil krishantering förstärks. Även ministeriets närmiljö i hemlandet förändras. Utrikesförvaltningen samarbetar i allt högre grad med den övriga statsförvaltningen, näringslivet och medborgarsamhället.

Förvaltningsområdets strategiska mål

Utgående från regeringsprogrammet och ministeriets strategi har för ministeriets verksamhet uppställts centrala strategiska effektmål i syfte att förverkliga ministeriets verksamhetsidé och fördela resurserna.

Ett inflytelserikt Finland inom det internationella samfundet

Utrikesministeriet ser till att Finland på ett så effektivt sätt som möjligt förmår inverka på de lösningar i internationella relationer som har återverkningar för Finlands och finländarnas säkerhet och välstånd. Målen är följande:

— Att aktivt påverka som medlem i Europeiska unionen, särskilt inom den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken.

— Att verkställa Lissabonfördraget och utveckla EU:s yttre åtgärder, särskilt att delta i startandet av en avdelning för yttre åtgärder.

— Att intensifiera det nordiska samarbetet och samarbetet i Östersjöområdet.

— Att aktivt delta i det multilaterala samarbetet i enlighet med FN-strategin och de multipla riktlinjerna samt att starta Finlands kampanj för medlemskap i säkerhetsrådet.

— Att förstärka Finlands bilaterala relationer med centrala länder i enlighet med målen i regeringsprogrammet.

— Att vara aktiv med tanke på Rysslandspolitiken, de transatlantiska relationerna och relationerna till centrala länder i Asien, såsom Kina och Indien.

Ett trygghetsskapande internationellt samfund

Utrikesministeriet verkar för att det internationella samfundet ska förmå förhindra konflikter och hantera kriser. Ministeriet förstärker de internationella institutionernas handlingskraft och deras samarbete både regionalt och globalt. Ministeriet förhindrar och förebygger nya hot mot säkerheten genom att främja samarbetet. Målen är följande:

— Att genomföra och stödja riktlinjerna i säkerhets- och försvarspolitiska redogörelsen.

— Att utveckla deltagandet i både militär och civil krishantering med tyngdpunkten på Kosovo, Afghanistan, Mellanöstern och Afrika.

— Att stärka EU:s säkerhets- och försvarspolitik samt främja samarbetet mellan EU och Nato.

— Att bedriva samarbete med Nato, utveckla partnerskap för fred samt delta i den kompletterande verksamheten i anslutning till Natos snabbinsatsstyrkor.

— Att främja den övergripande säkerheten, såsom utvecklande av det internationella samarbetet för terrorismbekämpning och bekämpning av miljöhot samt att minska antalet sådana mycket allvarliga internationella brott som förblir ostraffade.

— Att på ett balanserat sätt utveckla området för fri rörlighet och att bekämpa de hot, såsom människohandel och olaglig invandring, som ansluter sig till det.

— Att förhindra konflikter och stödja det fredsbyggande arbetet i konfliktkänsliga samhällen genom att utnyttja regionala aktörer och med beaktande av kvinnornas ställning.

En rättvis värld

Utrikesministeriet stöder genomförandet av demokrati, god förvaltning, mänskliga rättigheter, jämställdhet, rättsstatsprincipen samt en fungerande marknadsekonomi och hållbar utveckling. I en värld med ett ökande ömsesidigt beroende främjar utrikesministeriet mänsklig trygghet och minskar fattigdomen. Målen är följande:

— Att på ett övergripande sätt främja politiken för de mänskliga rättigheterna, god förvaltning och rättsstaten samt att utveckla och genomföra en konsekvent EU-politik för de mänskliga rätttigheterna.

— Att effektivisera FN:s verksamhet i syfte att nå dess mål.

— Att på ett effektivt sätt avskaffa fattigdomen genom att iaktta principerna för en hållbar utveckling på det naturekonomiska, samhälleliga och ekonomiska planet.

— Att globalt främja dels en hållbar miljö- och klimatpolitik, dels skogsbruks-, jordbruks- och regionalpolitiken genom att utnyttja det finländska kunnandet.

— Att lindra den internationella matkrisen och att på ett hållbart sätt främja lösningar på lång sikt.

— Att sörja för de förbindelser som ingåtts gällande utvecklingssamarbetsanslagen med beaktande av Finlands ekonomiska utveckling och situationen för de andra länder som förbundit sig till biståndet.

Ett framgångsrikt Finland

Utrikesministeriet stärker en öppen och regelbaserad världsekonomi i syfte att främja Finlands internationella konkurrenskraft. Ministeriet förbättrar finska företags möjligheter att komma in

på marknaden och deras verksamhetsbetingelser samt främjar investeringar i Finland. Utrikesministeriet hjälper till att göra den finska kulturen, kreativiteten och kompetensen kända och framgångsrika utomlands. Beskickningarna öppnar dörrar, sänker internationella trösklar och skapar nätverk. Målen är följande:

— Att avsluta och verkställa WTO-rundan i enlighet med Finlands intressen.

— Att föra framåt de regionala och bilaterala frihandelsförhandlingarna (Korea, Indien, ASEAN, Ukraina) i enlighet med Finlands handelspolitiska mål och enligt EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik.

— Att stärka de ekonomiska relationerna mellan EU och Ryssland, inklusive integrerandet av Ryssland i det internationella handelssystemet samt frihandelsförhandlingarna mellan EU och Ryssland.

— Att fortsätta närområdessamarbetet.

— Att påverka företagens externa verksamhetsbetingelser genom att avveckla hindren för export och import.

— Att främja en hållbar ekonomi i utvecklingsländerna genom att utnyttja bl.a. de nationella AFT-strategierna (bistånd som stöder handeln).

— Att främja den arbetsrelaterade invandringen i enlighet med regeringsprogrammet.

— Att bedriva en systematisk och förutseende offentlighetsdiplomati i syfte att driva på Finlands mål och intensivt påverka vissa icke-statliga målgrupper utomlands.

— En Finland-promotion i syfte att främja exporten och internationaliseringen av handeln på marknader som är centrala med tanke på exporten.

— Verkställandet av strategin för kulturexport.

Ett öppet och serviceinriktat utrikesministerium

Utrikesministeriet effektiviserar sitt samarbete med medborgasamhället och de ekonomiska aktörerna genom att öppenheten ökas och nya former av partnerskap utvecklas. Ministeriet producerar och delar ut information som ur samhällets och intressegruppernas synvinkel är betydelsefull och nyttig. Utrikesministeriet tillhandahåller finländska myndighetstjänster ute i världen. Ministeriet gör det lättare för finländare att sköta ärenden samt att tryggt röra sig och leva utomlands. Utrikesministeriet hjälper snabbt, effektivt och sakkunnigt nödställda finländare. Målen är följande:

— Att utveckla beskickningsnätets verksamhet och verkställa de rekommendationer som gavs i utredningen om Finlands representation i världen.

— Att utveckla samarbetet med intressegrupper och kommunikationen i syfte att nå ministeriets strategiska mål.

Jämställdhet mellan könen

Utrikesministeriets princip är att jämställdhet mellan könen iakttas vid alla rekryteringar och förordnanden till uppdrag inom förvaltningsområdet.

Inom krishanteringen är målet att beakta kvinnornas ställning i förhindrandet av konflikter och stödjandet av det fredsbyggande arbetet. Vid planeringen av närområdessamarbetsprojekt beaktas jämlikhetsfrågorna som ett horisontalt tema i de olika verksamhetsområdenas projekt. Inom utvecklingspolitiken främjar man på ett genomgående sätt kvinnornas och flickornas rätttigheter samt jämställdheten mellan könen.

Produktivitetsprogrammets konsekvenser

Inom utrikesministeriets förvaltningsområde genomförs produktivitetsfrämjande åtgärder i enlighet med regeringens riktlinjer. Den sammanlagda minskningen av behovet av personal till följd av dem motsvarar 30 årsverken år 2009.

Förvaltningsområdets fullmakter enligt moment (mn euro)

		2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
24.20.66	*Närområdessamarbete* (reservationsanslag 3 år)		
	—utvecklingssamarbets- och närområdessamarbetsfullmakter	3,50	3,00
24.30.50	*Statsbidrag till Fonden för industriellt samarbete Ab*		
	—utvecklingssamarbets- och närområdessamarbetsfullmakter	168,19	168,19
	—utvecklingssamarbets- och närområdessamarbetsfullmakter	100,00	100,00
24.30.66	*Egentligt utvecklingssamarbete* (reservationsanslag 3 år)		
	—utvecklingssamarbets- och närområdessamarbetsfullmakter	644,39	581,35
24.90.67	*Utgifter för samarbete som omfattas av den internationella klimat-konventionen* (reservationsanslag 3 år)		
	—fullmakt att ingå avtal	2,00	0,50

Förvaltningsområdets anslag 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
01.	**Utrikesförvaltningen**	**205 154**	**247 958**	**225 052**	**- 22 906**	**- 9**
01.	Utrikesförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	188 601	195 350	202 058	6 708	3
29.	Mervärdesskatteutgifter inom utrikesministeriets förvaltnings-område (förslagsanslag)	11 748	16 608	16 994	386	2
74.	Husbyggen (reservationsanslag 3 år)	4 805	6 000	6 000	—	—
(76.)	Anskaffning av fastigheter och lokaler (reservationsanslag 3 år)	—	30 000	—	- 30 000	- 100
10.	**Krishantering**	**64 176**	**73 110**	**77 176**	**4 066**	**6**
20.	Utgifter för underhåll av Finlands krishanteringsstyrkor (förslags-anslag)	55 714	58 537	58 919	382	1
21.	Civilpersonalens deltagande i krishantering (förslagsanslag)	8 462	14 573	18 257	3 684	25
20.	**Närområdessamarbete**	**23 533**	**20 500**	**18 500**	**- 2 000**	**- 10**
66.	Närområdessamarbete (reservationsanslag 3 år)	23 533	20 500	18 500	- 2 000	- 10
30.	**Internationellt utvecklings-samarbete**	**582 468**	**682 850**	**745 987**	**63 137**	**9**
50.	Statsbidrag till Fonden för industriellt samarbete Ab	—	—	—	—	—
66.	Egentligt utvecklingssamarbete (reservationsanslag 3 år)	582 468	667 850	730 987	63 137	9
88.	Höjning av Finnfunds (Fonden för industriellt samarbete Ab) kapital (reservationsanslag 3 år)	—	15 000	15 000	—	—
(50.)	**Närområdessamarbete**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**

Förvaltningsområdets anslag 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
90.	**Övriga utgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde**	**96 939**	**110 455**	**103 616**	**- 6 839**	**- 6**
01.	Avlöningar till medlemmarna i Europaparlamentet (förslagsanslag)	1 015	1 154	1 154	—	—
(20.)	Tillfällig representation vid internationella konferenser (förslagsanslag)	2 626	2 550	—	- 2 550	- 100
23.	OSSE-ordförandeskapet (reservationsanslag 2 år)	2 600	6 678	373	- 6 305	- 94
50.	Vissa statsunderstöd (fast anslag)	1 513	1 515	1 645	130	9
51.	Understöd till nödställda (förslagsanslag)	16	39	39	—	—
66.	Vissa medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)	88 537	97 852	99 888	2 036	2
67.	Utgifter för samarbete som omfattas av den internationella klimatkonventionen (reservationsanslag 3 år)	300	650	500	- 150	- 23
95.	Kursfluktuationer (förslagsanslag)	331	17	17	—	—
(99.)	**Övriga utgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**
	Sammanlagt	**972 270**	**1 134 873**	**1 170 331**	**35 458**	**3**
	Det totala antalet anställda[1)]	1 662	1 631	1 592		

[1)] Enligt uppskattning motsvarar den personal inom förvaltningsområdet som är anställd för krishanteringsuppgifter och fredsbevarande uppdrag ca 1 150 årsverken åren 2008 och 2009 samt den personal vid utrikesrepresentationerna som är avlönad i stationeringslandet 1 100 årsverken åren 2008 och 2009.

01. Utrikesförvaltningen

F ö r k l a r i n g :

Produktion och kvalitetsledning

— Utgående från utrikesförvaltningens strategi utvecklas förvaltningsområdets ledning och organisation. Målet är att verksamhetens resultat och effekter kan utvärderas på ett mer systematiskt sätt än tidigare. År 2009 satsar man på att etablera de reformer som gjorts inom organisationen.

— Utrikesministeriets beskickningsnät omfattar för närvarande 97 verksamhetsställen. Beskickningarna fungerar som ett stödnät för Finland och finländarna. Verkställandet av rekommendationerna från utredningen om Finlands representation i världen inleds och piloteringen av nya representationsmodeller fortsätter och utvidgas.

— Konsuls- och de andra medborgartjänsterna utvecklas på grundval av kundrespons så att dessa tjänster bättre motsvarar kundernas behov. Verksamhetens framgång mäts med utgångspunkt i hur kundtillfredsställelsen utvecklas.

Funktionell effektivitet

— I enlighet med utrikesförvaltningens produktivitetsprogram är minskningen av antalet årsverken inom förvaltningsområdet sammanlagt 191 före utgången av 2015 jämfört med år 2005. Inom förvaltningsområdet kan dessutom rekryteras 15 årsverken i syfte att stärka utvecklingssamarbetsförvaltningen före utgången av 2011. År 2009 motsvarar personalminskningen inom förvaltningsområdet 30 årsverken.

— De löne- och ekonomiförvaltningsprocesser som anges i avtalet om tjänster överförs till Försvarsförvaltningens servicecentral vid ingången av 2009.

— Utrikesförvaltningens datakommunikationsstrategi omsätts i praktiken och utvecklandet av förvaltningsområdets informationssäkerhet fortsätter samtidigt som man ökar användningen av fjärrförbindelser. Nätkommunikationens andel i ministeriets och beskickningarnas informationsförmedling ökas.

— Utrikesministeriet administrerar en fastighetsförmögenhet vars bokföringsvärde är cirka 274 miljoner euro. År 2009 fortsätter man att i enlighet med ministeriets fastighetsstrategi göra upp och genomföra ett fastighetsprogram inklusive en kompletterande kartläggning av fastigheternas skick i syfte att uppnå bättre lönsamhet, effektivitet och produktivitet.

— I fråga om visumtjänsterna vid de ryska beskickningarna i Finland utreds möjligheterna att ta i bruk nya verksamhetssätt. Målet är att visumprocedurerna effektiviseras så att EU:s tidsfrister för Schengen-visum kan iakttas vid Rysslands alla verksamhetsställen i Finland.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

— I överensstämmelse med utrikesförvaltningens personalstrategi 2005—2010 är målsättningen en korrekt dimensionerad, yrkeskunnig och utvecklingsvänlig personal som är motiverad och engagerad och mår väl i sitt arbete. Principen är även att jämställdhet mellan könen iakttas vid rekryteringen och förordnanden till uppdrag.

— Kompetensledarskapet utvecklas ytterligare så att informationen om kompetensen utnyttjas systematiskt vid placeringen av personalen, vid karriärhanteringen, vid sporrandet av personalen och vid personalutbildningen.

— Särskild uppmärksamhet fästs vid arbetshälsan bl.a. genom att resultaten från mätningarna av arbetsklimatet, den s.k. barometern för arbetstillfredsställelse, utnyttjas.

Nyckeltal som beskriver de mål som uppställts för utrikesförvaltningen

	2007 utfall	2008 prognos	2009 mål
Funktionell effektivitet			
Ibruktagandet av strukturerade landsregister	-	30 %	40 %
Utvidgande av användningen av fjärrförbindelser, antal förbindelser	600	700	900
Hantering och utveckling av mänskliga resurser			
Antal anställda som deltar i arbetsmiljöbarometern	31,7 %	47,4 %	55,0 %
Arbetstillfredsställelsen enligt barometern	nöjaktig+ (3,2)	nöjaktig+ (3,4)	nöjaktig+ (3,4)

01. Utrikesförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 202 058 000 euro.

Anslaget får även användas till

1) betalning av utgifter för honorära konsuler

2) betalning av konsumtionsutgifter som föranleds av forskning och utvecklingsarbete och betalas till statliga ämbetsverk

3) betalning av forskningsanslag som hänför sig till utrikesförvaltningens ansvarsområde och

4) betalning av utgifter som föranleds av minsterbesök till Finland och av arvoden och arbetsgivaravgifter för tillfällig arbetskraft i anslutning till sådana besök.

Förklaring:

Utrikesförvaltningens omkostnader år 2009	€
Ministeriet, 990 pers.	**75 182 000**
Omkostnader	17 598 000
Personalkostnader	57 584 000
Representationerna, 97 verksamhetsställen, 695 utstationerade pers.	**100 216 000**
Europa, 36 verksamhetsställen, 228 utstationerade pers.	*43 708 000*
Omkostnader	22 596 000
Personalkostnader	21 112 000
Öst, 5 verksamhetsställen, 177 utstationerade pers.	*-11 053 000*
Omkostnader	-21 037 000
Personalkostnader	9 984 000
Asien och Amerika, 29 verksamhetsställen, 141 utstationerade pers.	*31 342 000*
Omkostnader	16 707 000
Personalkostnader	14 635 000
Afrika och Mellanöstern, 20 verksamhetsställen, 80 utstationerade pers.	*17 249 000*
Omkostnader	8 646 000
Personalkostnader	8 603 000
Ständiga representationer och särskilda representationer, 7 verksamhetsställen, 69 utstationerade pers.	*18 970 000*
Omkostnader	12 381 000
Personalkostnader	6 589 000
Gemensamma utgifter inom förvaltningsområdet	**26 660 000**
Informationsförvaltning	15 610 000
Fastighetsförvaltning	9 550 000
Säkerhet	1 500 000
Sammanlagt	**202 058 000**

I beskickningarnas personalkostnader anges utöver den utstationerade personalens grundlöner dessutom följande ersättningar för utrikesrepresentationen: ortstillägg, tillägg för make och barntillägg, ersättning på grund av ogynnsamma förhållanden, utbildningsersättning för barn, ersättning för resor till begravningar och umgängesresor, ersättningar som hänför sig till den utstationerade personalens hälso- och sjukvård, utrustningsersättning samt ersättningar som hänför sig till flyttningar. Personalkostnaderna för den personal som anställts lokalt ingår i beskickningarnas omkostnader.

Inkomsterna av förvaltningsområdets offentligrättsliga prestationer inflyter huvudsakligen av de visuminkomster som erhålls från beskickningarna och de anges som en del av beskickningarnas omkostnader. Den största delen av intäkterna inflyter av visuminkomsterna från de ryska beskickningarna.

Med de gemensamma utgifterna inom förvaltningsområdet täcks under årets lopp utgifterna för nämnda ansvarsområden såväl i ministeriet som vid beskickningarna.

Vid dimensioneringen av momentet har en minskning med 41,75 årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder beaktats.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	211 742	221 433	239 676
Bruttoinkomster	31 632	26 083	37 618
Nettoutgifter	180 110	195 350	202 058
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	11 638		
— överförts till följande år	20 129		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten, offentligrättsliga prestationer (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Intäkter från den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	25 840	23 300	34 687
— övriga intäkter	-	200	-
Intäkter sammanlagt	25 840	23 500	34 687
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	16 801	17 736	23 877
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	9 039	5 764	10 810
Kostnadsmotsvarighet, %	154	132	145

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Överföring från moment 24.90.(20)	300
Överföring från moment 28.20.02	50
Överföring till moment 28.20.06 (Statens IT-servicecentral)	-140
Förstärkning av utvecklingssamarbetsförvaltningen, överföring från moment 24.30.66	4 113
Produktivitetsfrämjande åtgärder	-620
Lönejusteringar	4 005
Övriga ändringar	-1 000
Sammanlagt	6 708

Vid dimensioneringen av anslaget har som nettobudgeterade inkomster beaktats inkomsterna enligt utrikesministeriets förordning om avgifter för utrikesförvaltningens prestationer (1173/2005) samt ränteinkomsterna på beskickningarnas bankkonton.

Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 4 113 000 euro som överföring till moment 24.30.66. Tillägget är avsett för att stärka utvecklingssamarbetsförvaltningen genom att bl.a. utveckla infrastrukturen i anslutning till datasystemen och datasäkerheten vid beskickningarna i utvecklingsländerna, utbilda personalen samt gradvis öka antalet anställda vid ministeriet och antalet utstationerade arbetstagare vid beskickningarna så att nettoökningen av antalet anställda inom utvecklingssamarbetsförvaltningen mellan år 2007 och 2011 uppgår till sammanlagt högst 15 årsverken.

2009 budget	202 058 000
2008 II tilläggsb.	921 000
2008 budget	195 350 000
2007 bokslut	188 601 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 16 994 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av den mervärdesskatt som ingår i köp av sådana tjänster som anskaffats i Finland och använts för utvecklingssamarbete och närområdessamarbete.

Förklaring: Enligt mervärdesskattelagen är de tjänster i anslutning till utvecklingssamarbete och närområdessamarbete som ministerierna köper i Finland mervärdesskattepliktiga. För att Finlands utvecklingssamarbete och närområdessamarbete inte ska belastas med mervärdesskatt budgeteras mervärdesskatteutgifterna särskilt.

2009 budget	16 994 000
2008 budget	16 608 000
2007 bokslut	11 747 956

74. Husbyggen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 6 000 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av reparations- och ändringsarbeten av ombyggnadsnatur i lokaler som hyrts ut till staten.

2009 budget	6 000 000
2008 budget	6 000 000
2007 bokslut	4 805 000

(76.) Anskaffning av fastigheter och lokaler (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det slopas i budgeten.

2008 budget	30 000 000

10. (24.99, delvis) Krishantering

Förklaring: Finland deltar i det arbete som EU och de centrala internationella organisationer som bedriver krishantering utför och i utvecklandet av verksamheten och de färdigheter som den förutsätter, liksom även i krishanteringsuppgifter på olika håll i världen. Deltagandet i både militär och civil krishantering utvecklas med tyngdpunkten på Kosovo, Afghanistan, Mellanöstern och Afrika. Målet är att vara aktiv i den internationella militära krishanteringen och att utvidga deltagandet i den civila krishanteringen. Strävan är också att få fler finländare på ledande poster inom civil krishantering i internationella organisationer och insatser.

Den personal som är anställd för uppgifter inom militär och civil krishantering beräknas år 2009 motsvara ca 1 150 årsverken.

20. (24.99.21) Utgifter för underhåll av Finlands krishanteringsstyrkor (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 58 919 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för lön, dagtraktamente, provianteringstillägg, utbildning och statens pensionsavgift för krishanteringspersonal som avses i lagen om militär krishantering (211/2006), till betalning av kostnaderna för personförsäkring som tecknas för krishanteringspersonalen för tjänstgöringstiden, samt till betalning av förmåner som motsvarar gruppolycksfallsförsäkring för militär krishanteringspersonal och av de administrativa kostnaderna för dem

2) till utbildning som ges inom ramen för det internationella krishanteringsssamarbetet och för materialkostnader i anslutning till den

3) till sådant understöd inom försvarssektorn som ges enskilda länder inom ramen för det internationella krishanteringsarbetet samt till stabiliseringsuppdrag efter konflikter och

4) till ekonomiskt stöd för sådana internationella krishanteringsoperationer till vilka Finland inte sänder personal eller i vilka Finland annars inte deltar.

Dispositionsplan	€
03. Utgifter för krishanteringsoperationen i Liberia (UNMIL-operationen)	212 000
04. Utgifter för Finlands krishanteringsstyrka i Kosovo (KFOR-operationen)	23 100 000
05. Gemensamma utgifter	3 368 000
06. Utgifter för Finlands krishanteringsstyrka i Bosnien och Hercegovina (EUFOR/ALTHEA-operationen)	4 152 000
07. Utgifter för Finlands FN-avdelning i Sudan (UNMIS-operationen)	213 000
08. Utgifter för Finlands fredsbevarande styrka i Afghanistan (ISAF-operationen)	10 297 000

09. I reserv för merutgifter för pågående operationer eller för förlängning av dem, för eventuella nya krishanteringsoperationer samt för andra utgifter för krishantering	16 426 000
13. Utgifter för EU:s krishanteringsoperation i Tchad och Centralafrikanska republiken	1 151 000
Sammanlagt	58 919 000

Förklaring: Planeringen av de finska krishanteringsstyrkorna har utgått från en sammanlagd numerär av 1 000 soldater. Anslagen för operationerna har dimensionerats enligt numerären av och uppgifterna inom de finska krishanteringsstyrkorna med beaktande av de krishanteringsoperationer som Finland sannolikt kommer att delta i år 2009. Personalen i dessa insatser beräknas uppgå till ca 700 soldater år 2009. FN:s ersättningar för löneutgifter intäktsförs under moment 12.24.99.

2009 budget	58 919 000
2008 II tilläggsb.	—
2008 budget	58 537 000
2007 bokslut	55 713 816

21. (24.99.22) Civilpersonalens deltagande i krishantering (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 18 257 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av specialutgifter för finländsk civilpersonal som deltar i krishanteringsverksamhet utomlands och till betalning av andra utgifter för Finlands civila krishanteringsverksamhet,

2) till betalning av utgifter som föranleds av valobservatörer,

3) till betalning av kostnaderna för personförsäkring för personalen inom den civila krishanteringen och

4) till projekt och utbildning i anslutning till civil krishantering.

Av anslaget får 4 000 000 euro användas till nya projekt eller till eventuella tilläggsutgifter för pågående projekt inom den civila krishanteringen.

Förklaring: Anslaget har dimensionerats enligt 150 årsverken inom den civila krishanteringsverksamheten med beaktande av de projekt inom den civila krishanteringen som Finland sannolikt kommer att delta i särskilt i anslutning till utvidgningen av Europeiska unionens uppgifter inom civil krishantering. Inkomsterna från organisationerna har budgeterats under moment 12.24.99.

2009 budget	18 257 000
2008 budget	14 573 000
2007 bokslut	8 462 234

20. (24.50) Närområdessamarbete

Förklaring: Närområdessamarbetet styrs av det mellan Finland och Ryssland år 1992 ingångna avtalet om närområdessamarbete samt av den strategi som statsrådet fastställt år 2004. Genom samarbetet stödjer man den ekonomiska och samhälleliga utvecklingen i Finlands närområden samt främjar finska myndigheters, det finska näringslivets och finska medborgares förutsättningar för samarbete i närområdena. Dessutom stöder man reformer inom förvaltning och rättssystem och stärkandet av medborgarsamhället, främjar miljöskydd och kärnsäkerhet samt förebygger sådana företeelser som på ett menligt sätt kan riktas mot Finland, såsom organiserad brottslighet samt spridningen av narkotika och smittsamma sjukdomar. Verksamheten riktas i allt större grad på att främja det ekonomiska samarbetet.

Det primära området för närområdessamarbetet är nordvästra Rysslands federationskrets, i synnerhet Karelska republiken, Leningradregionen, Murmanskregionen och S:t Petersburg. I Ukraina och Vitryssland kan närområdesfinansiering anvisas endast för sådana projekt som inte kan

betraktas som utvecklingssamarbetsprojekt. Projekt av detta slag är i första hand strålnings- och kärnsäkerhetsprojekt.

En del av finansieringen kanaliseras till projekt som genomförs av internationella finansiella institut eller organisationer. Finland deltar också i Europeiska unionens partnerskap inom den nordliga dimensionen samt i det ökade samarbetet på energiområdet. Finansiering kan dessutom anvisas för projekt som genomförs av regionala aktörer och som kompletterar programmen inom det Europeiska grannskaps- och partnerskapsinstrumentet (ENPI CBC).

Syftet är att närområdessamarbetet genomförs utifrån ett jämlikt partnerskap. Av den ryska parten förutsätts engagemang i finansieringen av projekten.

Finland har åren 2002—2008 anvisat sammanlagt 245 miljoner euro till de länder som berörs av närområdessamarbetet. Det gåvobistånd som kanaliserats via statsbudgeten har uppgått till 221 miljoner euro, varav 129 miljoner euro har riktats till Ryssland.

Resurser som är avsedda för närområdessamarbete år 2002—2008 (mn euro)[1)]

	2002—2007	2008	Sammanlagt
Gåvobistånd			
Ryssland	109,3	19,4	128,7
Baltikum	17,8	0,1	17,9
Andra länder /icke specificerat	71,7	3,0	74,7
Gåvobistånd sammanlagt	198,8	22,5	221,3
Aktiekapital			
Finlands andel av EBRD:s aktiekapital	14,0		14,0
Aktiekapital sammanlagt	14,0		14,0
Krediter			
FINNFUND-krediter	6,8	3,0	9,8
Krediter sammanlagt	6,8	3,0	9,8
Sammanlagt	219,6	25,5	245,1

[1)] Åren 1990—2001 anvisades inom ramen för samarbetet med länderna i Central- och Österuropa, Ryssland och övriga OSS-länder för gåvobistånd, utbetalning av aktiekapital, krediter och garantier sammanlagt 1 000 miljoner euro. Av gåvobiståndet var Rysslands andel 145 miljoner euro och de baltiska ländernas andel var 143 miljoner euro.

Fördelningen av gåvobiståndet enligt huvudtitel år 2009 (mn euro)

Under kapitel 24.20 inom utrikesministeriets förvaltningsområde	18,5
Inom justitieministeriets förvaltningsområde	0,1
Inom undervisningsministeriets förvaltningsområde	0,5
Inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	0,2
Inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	0,4
Inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	0,2
Inom miljöministeriets förvaltningsområde	0,3
Sammanlagt	20,2

År 2009 föreslås fullmakter att ingå avtal om 3,0 miljoner euro under moment 24.20.66 Närområdessamarbete.

66. (24.50.66) Närområdessamarbete (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 18 500 000 euro.

Anslaget får användas

1) i första hand för närområdessamarbetsprojekt som genomförs i Ryska federationen,

2) för projekt som genomförs i Ukraina och Vitryssland och som inte kan betraktas som utvecklingssamarbetsprojekt,

3) för betalningar som gäller projekt i de baltiska länderna och som grundar sig på fullmakter som beviljats år 2004 eller tidigare,

4) för understöd till fonder som verkar i anslutning till internationella utvecklingsfinansieringsinstitutioner,

5) för finansiering av sakkunniga som arbetar vid internationella organisationer eller finansiella institut eller vid motsvarande organisationer,

6) för projekt som kompletterar ENPI CBC-programmen och genomförs av regionala aktörer,

7) för betalning av statens konsumtionsutgifter i anslutning till närområdessamarbetet och

8) för avlöning av personal i tidsbundet arbetsavtalsförhållande motsvarande högst två årsverken för sakkunniguppgifter som hänför sig till samordning, projektberedning, samfinansiering, utvärdering och förvaltning i anslutning till närområdessamarbetet samt utvecklandet av det.

Under momentet får beviljas statsunderstöd.

Fullmakt

År 2009 får avtal om närområdessamarbete ingås och förbindelser avges, vilka föranleder staten utgifter till ett sammanlagt värde av högst 3 000 000 euro efter år 2009.

Förklaring: Målet är att intensifiera samarbetet mellan regionala aktörer och ministerierna i syfte att samordna närområdessamarbetet och de projekt som genomförs inom ramen för ENPI CBC. Kvalitetskontrollen i fråga om närområdesprojekt effektiviseras genom ökad granskning av projektverksamheten. Möjligheterna för regionala aktörer att genomföra projekt som främjar det ekonomiska samarbetet förbättras.

Den beräknade användningen av anslaget	€
Främjande av det ekonomiska samarbetet	5 350 000
Miljö	4 650 000
Social- och hälsovård	1 800 000
Kärnsäkerhet	1 800 000
Anslag för medborgarorganisationerna	1 300 000
Jord- och skogsbruk	1 100 000
Rättsliga och inrikes frågor	800 000
Övriga verksamhetsområden	800 000
Internationellt samarbete samt fonder för tekniskt bistånd	500 000
I reserv för tilläggsfinansiering av pågående närområdesprojekt och eventuella nya projekt	400 000
Sammanlagt	18 500 000

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakter föranleder (1 000 euro)

	2009	2010	2011	2012	Sammanlagt fr.o.m. 2009
Fullmakt för närområdessamarbete					
Förbindelser som ingåtts före 2009	1 016	339	101	-	1 456
Förbindelser år 2009	-	1 000	1 000	1 000	3 000
Sammanlagt	1 016	1 339	1 101	1 000	4 456

2009 budget	18 500 000
2008 budget	20 500 000
2007 bokslut	23 533 000

30. Internationellt utvecklingssamarbete

Förklaring: I regeringsprogrammet för Vanhanens andra regering fastställdes att Finland förbinder sig starkt till att finna lösningar på de globala utvecklingsutmaningarna. Utvecklingspolitiken är en väsentlig del av Finlands utrikes- och säkerhetspolitik. Inom utvecklingspolitiken betonas i högre grad än tidigare miljö- och klimatfrågor, krisförebyggande och stödjande av fredsprocesser samt utnyttjandet av det finländska mervärdet i utvecklingssamarbetet. I sin utvecklingspolitik främjar Finland på ett genomgående sätt kvinnors och flickors rättigheter samt jämställdheten mellan könen och jämlikheten i samhället, rättigheterna för grupper som lätt blir utslagna och deras möjligheter att delta samt arbetet för att bekämpa HIV/AIDS.

Finlands utvecklingspolitik drivs bilateralt, regionalt och tematiskt såväl på EU-nivå som på det multilaterala planet och i samarbete med medborgarorganisationer. Alla dessa kanaler bildar en varandra kompletterande helhet som resulterar i effekterna av Finlands utvecklingspolitik på landsnivå. Finland stöder samarbetspartnernas egna utvecklingsplaner genom att rikta sitt samarbete till branscher där man bäst kan tillgodogöra sig den finländska sakkunskapen och de finländska erfarenheterna.

Uppnåendet av målen i Finlands utvecklingspolitik syns som förändringar och utveckling i samarbetsländerna och på det globala planet. Finlands stöd är en del av den gemensamma satsning som görs av den internationella gemenskapen och partnerlandet och denna satsning bidrar till utvecklingen. Det är inte ändamålsenligt att separat mäta effekterna av Finlands bistånd. Minskande av fattigdomen och främjande av hållbar utveckling är mångfasetterade utmaningar och det finns inte några tillförlitliga, entydiga och fullständiga mått på effekterna av de olika sidorna av utvecklingen. Målsättningarna gäller dessutom frågor som är svårmätta eller inte går att mäta. För att på ett heltäckande sätt kunna uppställa mål och följa upp framstegen krävs att både de kvantitativa och de kvalitativa uppgifterna utnyttjas på ett mångsidigt sätt samt analytiska utvärderingar. De samhälleliga verkningarna av utvecklingspolitiken följs upp med hjälp av dels uppgifter om samarbetslandets utveckling, dels internationella uppgifter.

I det nya utvecklingspolitiska programmet betonas stödet för miljöekonomiskt hållbar utveckling och bekämpning av klimatförändringen i allt högre grad. Den uppföljning som dessa nya prioriteringar kräver kommer framöver att utvecklas ytterligare genom att man till grund för en klar måluppställning tillgodogör sig både den internationella uppföljningen och den information som samarbetsländerna producerar inom bl.a. miljö-, energi-, skogs- och vattensektorn samt om klimatfrågor. Dessutom utnyttjas beskickningarnas bedömningar. I syfte att nå de utvecklingspolitiska målen är det nödvändigt att man omedelbart och genom åtgärder på längre sikt svarar på matkriser. Urvalet av medel för detta ändamål kommer att utvecklas genom att man tillgodogör sig ofördelade anslag i budgetpropositionen.

Den utvecklingspolitiska konsekvensen förverkligas då riktlinjerna för och verksamheten inom alla de politiksektorer som är betydelsefulla när det gäller att eliminera fattigdom och främja hållbar utveckling stöder uppnåendet av dessa mål. Principen medför skyldigheter även för industriländerna (bl.a. hållbara produktions- och konsumtionsvanor). Hur den utvecklingspolitiska ändamålsenligheten förverkligas följs upp med hjälp av bl.a. Commitment to Development Index, som är ett mått för utvecklingssamarbetets omfattning och kvalitet, handel och investeringar samt invandrar-, miljö-, säkerhets- och teknologipolitiken.

Hur millenniemålen uppnås följs fortsättningsvis upp inom FN och utifrån den uppföljningsinformation som samlats in per land.

Regeringen säkerställer en anslagsutveckling som tar Finland mot det mål på 0,7 procent som uppställts inom FN. År 2009 uppskattas nivån på utvecklingssamarbetsanslagen öka till 0,46 procent av BNI.

Finland har förbundit sig att öka andelen av det stöd som riktas till de allra fattigaste länderna (LDC-länderna) till 0,15 procent av BNI när finansieringen närmar sig 0,7 procent. Målet är att i överensstämmelse med ingångna förbindelser rikta 50 % av ökningen av utvecklingssamarbetsanslagen till Afrika.

Vid utvecklandet och uppföljningen av resultatet av verksamheten utnyttjas såväl internationella förbindelser och rapportering som uppföljningen på landsnivå. Parisdeklarationen om främjande av resultatet av utvecklingssamarbetet utgör en central grund för uppföljningen. Finland har som mål att ytterligare stärka inriktningen av utvecklingssamarbetet i överensstämmelse med samarbetsländernas prioriteter, förbättra förutsebarheten i fråga om finansieringen samt intensifiera samarbetet med andra biståndsgivare genom att i ökad utsträckning tillämpa gemensamma förvaltningsförfaranden.

Finland riktar sitt stöd särskilt till de multilaterala aktörer som vidsträckt bland såväl biståndsgivare som i utvecklingsländerna har vunnit erkänsla för sin betydelsefulla verksamhet och sitt mervärde när det gäller att främja hållbar utveckling. Vid utvärderingen har Finland använt material gällande multilaterala organisationers resultat som producerats av bl.a. OECD DAC, MOPAN-nätverket (Multilateral Organizations Performance Assessment Network, MOPAN) och uppföljningsmekanismen i anslutning till verkställandet av Parisdeklarationen liksom även resultaten av organisationernas interna utvärderingar. Finland har aktivt deltagit i de utvärderingsprocesser som gällt multilaterala organisationer.

Anslag för offentligt bistånd och utbetalningar (mn euro) samt utbetalningarnas procentuella andel av BNI

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Anslag sammanlagt	452,0	479,2	506,8	545,6	600,1	670,8	746,1	830,4
Utbetalningar	434,4	490,4	494,3	547,3	721,8[1)]	658,6	711,1[2)]	
% av BNI	0,31	0,34	0,34	0,36	0,46	0,39	0,40	

[1)] Den skuldlättnad som beviljades Irak år 2005 uppgick till 120 miljoner euro. Skuldlättnaderna bokfördes som kalkylmässigt offentligt utvecklingssamarbete och inverkade inte på anslaget.

[2)] Förhandsuppgift

Fördelning av anslag för statens utvecklingssamarbete år 2009 enligt förvaltningsområde	1 000 euro
Under moment 24.30.66 inom utrikesministeriets förvaltningsområde	730 987
Under övriga moment inom utrikesministeriets förvaltningsområde	70 634
Inom inrikesministeriets förvaltningsområde	200
Inom försvarsministeriets förvaltningsområde	3 251
Inom finansministeriets förvaltningsområde	92 588
Inom undervisningsministeriets förvaltningsområde	3 371
Inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	1 209
Inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde	205
Inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	9 002
Inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	3 900
Inom miljöministeriets förvaltningsområde	298
Sammanlagt	915 645

Kapitlets svenskspråkiga rubrik har ändrats.

50. Statsbidrag till Fonden för industriellt samarbete Ab

Under momentet beviljas inget anslag.

Fullmakt

Statsrådet kan med stöd av 3 § 4 mom. samt 3 a och b § i lagen om aktiebolaget Fonden för industriellt samarbete Ab (291/1979) på de villkor som statsrådet bestämmer ge bolaget förbindelser om att staten ska ersätta bolaget för förluster som eventuellt har uppstått vid dess kreditgivnings- och borgensverksamhet samt för förluster av och värdeminskningar i aktie- och andelsinvesteringar och om att staten ska täcka en eventuell kursförlust som orsakas av andra lån än lån i euro som bolaget har upptagit. Förbindelser får ges så att motvärdet av det sammanlagda kapitalbeloppet av de betalda krediter, aktie- och andelsinvesteringar och borgen som omfattas av förbindelserna får vara högst 168 187 926 euro och det sammanlagda kapitalbeloppet av de andra lån än lån i euro som bolaget upptagit högst 100 000 000 euro.

2009 budget	—
2008 budget	—
2007 bokslut	—

66. Egentligt utvecklingssamarbete (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 730 987 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av användningsändamål som specificerats i dispositionsplanen

2) för utbetalningar med stöd av tidigare beviljade fullmakter

3) till betalning av utgifter för utvecklingssamarbetsförvaltningen, när de föranleds av utbildning av personal, tjänsteresor som personalen inom utvecklingssamarbetsförvaltningen företar till och inom mottagarländerna och till internationella mellanstatliga organisationer och finansiella institut som behandlar frågor som gäller dessa länder samt till Europeiska gemenskapen, av anskaffning av kontorsautomatik samt betalning av sakkunnigarvoden i anslutning till utvecklingssamarbetsprojekten och

4) när det gäller de anslag som är avsedda för humanitärt bistånd får bistånd till andra länder än utvecklingsländerna användas endast om en exceptionellt omfattande humanitär kris kräver detta och det grundar sig på landets begäran om hjälp och endast om statsrådet fattar ett sådant beslut.

Av anslagen under momentet debiteras även de kostnader som föranleds ämbetsverk och inrättningar för utförandet av utvecklingssamarbetsuppgifter enligt lagen om statliga ämbetsverks och inrättningars deltagande i utvecklingssamarbete (382/1989).

Under momentet får beviljas statsunderstöd.

Dispositionsplan	€
1. Multilateralt utvecklingssamarbete	200 000 000
2. Utvecklingssamarbete med enskilda länder och regioner	260 000 000
3. Europeiska utvecklingsfonden	54 000 000
4. Utvecklingssamarbete som inte inriktats enligt land	41 350 000
5. Humanitärt bistånd	67 000 000
6. Planering av utvecklingssamarbetet och stödfunktioner samt utvecklingspolitisk information	8 937 000
7. Evaluering av utvecklingssamarbetet och intern revision	2 000 000
8. Understöd till medborgarorganisationernas utvecklingssamarbete, Servicecentralen för utvecklingssamarbete (KePa) och informationen om utvecklingssamarbetet	83 700 000
9. Räntestöd	14 000 000
Sammanlagt	730 987 000

Fullmakt

År 2009 får nya utvecklingssamarbetsavtal ingås och förbindelser avges, vilka föranleder staten utgifter till ett sammanlagt värde av

högst 581 348 000 euro efter år 2009, och sådana räntestödskrediter som Finnvera går i borgen för och vilka kan beviljas högst 28 000 000 euro i räntestöd godkännas till ett värde av högst 100 000 000 euro.

Fördelningen av fullmakter att bevilja medel och ingå avtal	€
1. Multilateralt utvecklingssamarbete	83 050 000
2. Utvecklingssamarbete med enskilda länder och regioner	351 403 000
3. Europeiska utvecklingsfonden	-
4. Utvecklingssamarbete som inte inriktats enligt land	9 800 000
5. Humanitärt bistånd	-
6. Planering av utvecklingssamarbetet och stödfunktioner samt utvecklingspolitisk information	-
7. Evaluering av utvecklingssamarbetet och intern revision	-
8. Understöd till medborgarorganisationernas utvecklingssamarbete, Servicecentralen för utvecklingssamarbete (KePa) och informationen om utvecklingssamarbetet	109 095 000
9. Räntestöd	28 000 000
Sammanlagt	581 348 000

Förklaring: Momentets svenskspråkiga rubrik har ändrats.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakter föranleder (1 000 euro)

	2009	2010	2011	2012	2013—	Sammanlagt fr.o.m. 2009
Utvecklingssamarbetsfullmakt						
Förbindelser som ingåtts före 2009	589 058	460 332	626 095	374 304	191 625	2 241 414
Förbindelser år 2009	-	151 905	188 628	187 815	53 000	581 348
Sammanlagt	589 058	612 237	814 723	562 119	244 625	2 822 762

1. Multilateralt utvecklingssamarbete

För ändamålet föreslås anslag på 200 000 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal på sammanlagt 83 050 000 euro efter år 2009.

Stödet fördelas på organisationer, program och fonder som lyder under FN och internationella utvecklingsfinansieringsinstitutioner i form av allmänna understöd och finansiella bidrag, tematiskt stöd och partnerskapsprojekt.

Plan för fördelningen av multilateralt utvecklingssamarbete	1 000 euro, uppskattning
FN-organisationer	**100 100**
FN:s utvecklingsprogram (UNDP)	19 000
FN:s barnfond (UNICEF)	16 600
FN:s befolkningsfond (UNFPA)	21 000
Övriga	43 500
Utvecklingsfinansieringsinstitutioner	**96 493**
Internationella utvecklingsfonden (IDA)	35 000
Världsbankens partnerskapsprogram	5 150
Skuldlättnadsprogram (HIPC, MDRI)	9 150
Regionala utvecklingsfinansieringsinstitutioner	30 821
Övriga	16 372
Ofördelat	**3 407**
Sammanlagt	**200 000**

Plan för fördelningen av fullmakter att bevilja medel för och ingå avtal om multilateralt utvecklingssamarbete	1 000 euro, uppskattning
FN-organisationer	**49 500**
FN:s barnfond (UNICEF)	38 500
Världshälsoorganisationen (WHO)	11 000
Utvecklingsfinansieringsinstitutioner	**33 550**
Världsbankens partnerskapsprogram	5 050
Skuldlättnadsprogram (HIPC, MDRI)	15 000
Regionala utvecklingsfinansieringsinstitutioner	7 200
Övriga	6 300
Sammanlagt	**83 050**

2. Utvecklingssamarbete med enskilda länder och regioner

För ändamålet föreslås anslag på 260 000 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal på sammanlagt 351 403 000 euro efter år 2009.

Plan för fördelningen av medel för utvecklingssamarbetet med enskilda länder och regioner	1 000 euro, uppskattning
Afrika och Mellanöstern	**157 354**
Långvariga samarbetsländer	**113 115**
Etiopien	14 470
Kenya	14 000
Moçambique	28 045
Zambia	21 500
Tanzania	35 100
Tillfälliga samarbetsländer	**5 000**
Sydafrika	5 000
Regionalt samarbete	**27 939**
Länder som återhämtar sig från våldsamma kriser	**11 300**
Sudan	5 100
Palestinska områden	6 200
Asien och Latinamerika	**81 323**
Långvariga samarbetsländer	**43 029**
Nepal	10 300
Nicaragua	11 238
Vietnam	21 491
Regionalt samarbete	**27 844**
Länder som återhämtar sig från våldsamma kriser	**10 450**
Afghanistan	10 450
Sydosteuropa och Västbalkan	**6 850**
Östeuropa och Centralasien	**7 000**
Ofördelat	**7 473**
Sammanlagt	**260 000**

Plan för fördelningen av fullmakter att bevilja medel för och ingå avtal om utvecklingssamarbetet med enskilda länder och regioner	1 000 euro, uppskattning
Afrika och Mellanöstern	**219 100**
Långvariga samarbetsländer	**162 500**
Etiopien	26 000
Kenya	22 500
Moçambique	41 600
Zambia	46 400
Tanzania	26 000
Tillfälliga samarbetsländer	-
Sydafrika	-
Regionalt samarbete	**40 600**
Länder som återhämtar sig från våldsamma kriser	**16 000**
Sudan	5 500
Palestinska områden	10 500
Asien och Latinamerika	**132 303**
Långvariga samarbetsländer	**69 823**
Nepal	13 000
Nicaragua	35 823
Vietnam	21 000
Regionalt samarbete	**43 180**
Länder som återhämtar sig från våldsamma kriser	**19 300**
Afghanistan	19 300
Sydosteuropa och Västbalkan	**-**
Östeuropa och Centralasien	-
Sammanlagt	**351 403**

Utgångspunkten för utvecklingsssamarbetet med enskilda länder och regioner är samarbetsparternas utvecklingsplaner och strategier för minskning av fattigdomen. Finlands stöd inriktas i överensstämmelse med prioriteringarna i utvecklingspolitiska programmet med målet att avskaffa fattigdom och främja hållbar utveckling på det ekonomiska, samhälleliga och naturekonomiska planet genom att olika samarbetsformer används på ett mångsidigt och varandra kompletterande sätt. Stöd inriktas till

sådana samarbetsländer som återhämtar sig från våldsamma kriser och vilkas behov av stöd har ökat oväntat. Stöd riktas även till tillfälliga samarbetsländer och regionalt samarbete.

3. Europeiska utvecklingsfonden

För ändamålet föreslås anslag på 54 000 000 euro.

Stödet riktas till utvecklingssamarbete och annat samarbete mellan EU och AVS-länderna (länderna i Afrika, Västindien och Stilla Havet) i enlighet med europeisk utvecklingspolitisk konsensus och riktlinjerna i Cotonou-partnerskapsavtalet. Det utvecklingssamarbete och övriga samarbete som grundar sig på Cotonouavtalet finansieras med medel ur Europeiska utvecklingsfonden (European Development Fund, EUF).

4. Utvecklingssamarbete som inte inriktats enligt land

För ändamålet föreslås anslag på 41 350 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal om sammanlagt 9 800 000 euro efter år 2009.

Stödet inriktas i överensstämmelse med prioriteringarna i utvecklingspolitiska programmet framför allt till att främja hållbar utveckling, således också till nya tillvägagångssätt och institutioner. De anslag för affärspartnerskapsprogrammet som ingår i denna punkt i dispositionsplanen får också användas till betalning av utgifter som föranleds av beslut som gäller ekonomiskt, industriellt och teknologiskt samarbete med utvecklingsländerna. Stöd inriktas också på humanitär minverksamhet.

5. Humanitärt bistånd

För ändamålet föreslås anslag på 67 000 000 euro.

Stöd riktas enligt behov till offer för katastrofer, kriser och väpnade konflikter, med iakttagande av principerna för opartiskhet, rättvisa och humanitet. Syftet med humanitärt bistånd är att rädda människoliv, lindra mänskligt lidande och bistå de människor som är mest utsatta. Det humanitära biståndet kanaliseras via internationella och inhemska humanitära biståndsorganisationer. Av anslagen för humanitärt bistånd finansieras även de generella bidragen till de viktigaste internationella humanitära biståndsorganisationerna, såsom FN:s flyktingorganisation (UNHCR), biståndsorganet för palestinska flyktingar UNRWA och Internationella rödakorskommittén (ICRC).

Resultatet av humanitärt bistånd övervakas med hjälp av nyckeltal som de biståndsorganisationer som ger humanitärt bistånd använder för att utvärdera sitt resultat.

6. Planering av utvecklingssamarbetet, stödfunktioner och utvecklingspolitisk information

För ändamålet föreslås anslag på 8 937 000 euro.

Anslagen fördelas för följande ändamål: Utvecklingspolitisk planering och forskning, utbildning och träning för personal inom utvecklingssamarbetet, utvecklingskommunikation och utvecklingsfostran, frivillig finansiering av arbete som lyder under OECD:s biståndskommitté samt utvecklande av datasystem inom utvecklingssamarbetet och av den övriga utvecklingssamarbetsförvaltningen.

7. Evaluering av utvecklingssamarbetet och intern revision

För ändamålet föreslås anslag på 2 000 000 euro.

Anslagen fördelas så att utvecklingssamarbetets innehåll och kvalitet och de administrativa verksamhetsprinciperna samt medelsanvändningens effektivitet och ändamålsenlighet stärks.

8. Understöd till medborgarorganisationernas utvecklingssamarbete, Servicecentralen för utvecklingssamarbete (KePa) och informationen om utvecklingssamarbetet

För ändamålet föreslås anslag om 83 700 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal om sammanlagt 109 095 000 euro efter år 2009.

Av stödet kanaliseras högst 70 % via partnerskapsorganisationer och resten via andra medborgarorganisationer. Stödet till informationen om utvecklingssamarbetet är avsett för medborgarorganisationernas kommunikation och utvecklingsfostran i Finland. Dessutom kan stöd enligt prövning beviljas Finlands Uni-

cef, Finlands Unifem och Finlands Flyktinghjälp för deras verksamhet i Finland till ett belopp av högst sammanlagt 700 000 euro år 2009.

Resultatet av partnerskapsorganisationernas verksamhet övervakas utifrån de nyckeltal som organisationerna utvecklat för att utvärdera effekt och resultat. Organisationerna rapporterar om resultaten och avkastningen av biståndet. Uppföljningen av riktigheten i och resultatet av användningen av stöd för utvecklingssamarbete grundar sig på sådan etablerad praxis när det gäller kvalitetssäkring som överenskommits mellan medborgarorganisationerna och ministeriet.

9. Räntestöd

För ändamålet föreslås anslag på 14 000 000 euro. Det föreslås dessutom att nya räntestödskrediter år 2009 får godkännas till ett belopp av högst 100 000 000 euro.

Räntestödets andel bedöms vara sammanlagt högst 28 000 000 euro.

Anslagen fördelas till stöd för utvecklingsländernas ekonomiska och sociala utveckling i enlighet med OECD:s s.k. konsensusavtal om exportkrediter och räntestödskrediter. Bestämmelser om räntestödskrediter till utvecklingsländer finns i lag 1114/2000.

Anslaget används också för uppföljning och övervakning av användningen av beviljade krediter samt för beredning och utvärdering av nya förslag till projekt, för tekniskt bistånd i anslutning till projekt och i vissa fall till stöd för den garantiavgift som gäller krediter.

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Stärkande av utvecklingssamarbetsförvaltningen, överföring till moment 24.01.01	-4 113
Nivåförhöjning	67 250
Sammanlagt	63 137

Vid dimensioneringen av anslaget har som avdrag beaktats 4 113 000 euro som den effekt ökningen av de operativa anslagen för utvecklingssamarbetet haft på utgifterna för utvecklingssamarbetsförvaltningen. Summan motsvarar 5 % av ökningen av de operativa anslagen. Dimensioneringen av de anslag som behövs för att stärka utvecklingssamarbetsförvaltningen kommer att ses över år 2009.

2009 budget	730 987 000
2008 II tilläggsb.	—
2008 budget	667 850 000
2007 bokslut	582 468 000

88. Höjning av Finnfunds (Fonden för industriellt samarbete Ab) kapital (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 15 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statens utgifter för tecknandet av nya aktier i Finnfund (Fonden för industriellt samarbete Ab).

2009 budget	15 000 000
2008 budget	15 000 000

(50.) Närområdessamarbete

Förklaring: Det föreslås att kapitlet överförs till kapitel 24.20 och att moment 66 under kapitlet överförs till moment 24.20.66.

90. (24.99, delvis) Övriga utgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde

F ö r k l a r i n g :

Kyotoprotokollets flexibla mekanismer

Målet är att effektivisera Finlands insatser i den internationella miljöpolitiken, vilket eftersträvas bland annat genom att Kyotoprotokollets flexibla mekanismer genomförs i utvecklingsländerna och övriga länder. Utrikesministeriet har hand om de utsläppsreduceringar som skaffas via den s.k. mekanismen för ren utveckling i enlighet med regeringens energi- och klimatpolitiska strategi.

OSSE-ordförandeskapet

Finland är efter sitt ordförandeskap för Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) år 2008 trojkamedlem i organisationen år 2009. Målet är att följa upp Finlands OSSE-ordförandeskap och att sköta uppgiften som trojkamedlem framgångsrikt och effektivt.

01. (24.99.01) Avlöningar till medlemmarna i Europaparlamentet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 154 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av löneutgifter för Finlands representanter i Europaparlamentet.

2009 budget	1 154 000
2008 budget	1 154 000
2007 bokslut	1 015 128

(20.) (24.99.20) Tillfällig representation vid internationella konferenser (förslagsanslag)

F ö r k l a r i n g : Det föreslås att momentet slopas i budgeten och att anslaget budgeteras under momenten 22.01.20, 23.01.20 och 24.01.01.

2008 budget	2 550 000
2007 bokslut	2 625 771

23. (24.99.23) OSSE-ordförandeskapet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 373 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för Finlands ordförandeskap i Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) år 2008 och för Finlands trojkamedlemskap år 2009, inklusive löneutgifter för visstidsanställd personal.

F ö r k l a r i n g : Av anslaget betalas personal-, rese- och sammanträdeskostnader som föranleds av ordförandeskapet och trojkamedlemskapet samt andra tilläggsutgifter till följd av dessa. I fråga om den visstidsanställda personalen avvecklas de personalförstärkningar som vidtogs med tanke på ordförandeskapet under år 2009.

2009 budget	373 000
2008 budget	6 678 000
2007 bokslut	2 600 000

50. (24.99.50) Vissa statsunderstöd (fast anslag)

Under momentet beviljas 1 645 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsunderstöd till de sammanslutningar som nämns i dispositionsplanen.

Av det anslag som reserverats för medborgarorganisationernas Europainformation anvisas Finland i Europa rf 249 000 euro och Informationscentralen Alternativ till EU rf 51 000 euro samt anvisas 100 000 euro för information i samband med val av finska representanter till Europaparlamentet.

Dispositionsplan	€
Medborgarorganisationernas Europainformation	615 000
Finlands FN-förbund rf	315 000
Den finländska kommittén för europeisk säkerhet	110 000
Samerådet	50 000

Organisationer som stöder OSSE:s verksamhet samt människorätts-organisationer	45 000
FRK:s bekantgörande av internationell humanitär rätt och Genève-konventionerna i Finland	60 000
KATU ry	70 000
Finlands Atlantsällskap	130 000
Andra sammanslutningar som bedriver internationell verksamhet	50 000
CMI ry	200 000
Sammanlagt	1 645 000

2009 budget	1 645 000
2008 budget	1 515 000
2007 bokslut	1 512 679

51. (24.99.51) Understöd till nödställda (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 39 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av hemsändningar av och stöd till personer som enligt lagen om konsulära tjänster är nödställda

2) till kontoavskrivningar till följd av det som anges ovan och

3) till betalning av understöd utomlands.

2009 budget	39 000
2008 budget	39 000
2007 bokslut	16 254

66. (24.99.66) Vissa medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 99 888 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av medlemsavgifter till organisationer som hänför sig till utrikesministeriets ansvarsområde och till betalning av frivilliga finansiella bidrag.

Förklaring:

Den beräknade användningen av anslaget	€
Finansiellt bidrag till Nordiska ministerrådets budget	27 318 000
Finansiellt bidrag till FN:s budget	8 080 000
Finansiellt bidrag till FN:s miljöfond (UNEP)	3 400 000
Finansiellt bidrag till ozonfonden	750 000
Finansiellt bidrag till FN:s freds-bevarande styrkor	29 260 000
Finansiellt bidrag till en grundlig renovering av FN:s högkvarter (CMP)	1 369 000
Finansiellt bidrag till FN:s centrum för boende- och bebyggelsefrågor (UNCHS)	470 000
Medlemsavgift till organisationen för förbud mot kemiska vapen (OPCW)	385 000
Finansiella bidrag till andra organisationer och fonder som under-lyder FN	5 726 000
Medlemsavgift till Europarådet	3 282 000
Medlemsavgift till OECD	2 210 000
Medlemsavgift till WTO	755 000
Finansiella bidrag till OSSE:s budgetar	4 050 000
Finansiellt bidrag till den globala miljöfaciliteten (GEF)	7 780 000
Provstoppsavtal, Finlands andel av beredningskommitténs kostnader	388 000
Övriga medlemsavgifter	4 665 000
Sammanlagt	99 888 000

Anslaget under momentet har ombildats till ett tvåårigt reservationsanslag.

2009 budget	99 888 000
2008 budget	97 852 000
2007 bokslut	88 537 345

67. (24.99.67) Utgifter för samarbete som omfattas av den internationella klimatkonventionen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 500 000 euro.

Anslaget får användas

1) till sådant samarbete med utvecklingsländer som omfattas av den internationella klimatkonventionen och

2) till Finlands kostnader för försöksprogrammet för Kyotoprotokollets flexibla mekanismer och projekt i anslutning därtill.

Fullmakt

År 2009 får samarbetsavtal ingås och förbindelser avges, vilka föranleder utgifter till ett sammanlagt värde av högst 500 000 euro efter år 2009.

Förklaring: I enlighet med den energi- och klimatpolitiska strategin har utrikesministeriet hand om de utsläppsreduceringar som skaffas via den s.k. mekanismen för ren utveckling. I fråga om kostnaderna för försöksprogrammet anvisas anslagen till utrikesministeriet. Till kostnaderna för försöksprogrammet hör också vissa kostnader som hänförs till projekt som bygger på gemensamt genomförande.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakter föranleder (1 000 euro)

	2009	2010	2011	2012	2013—	Sammanlagt fr.o.m. 2009
Fullmakt att ingå avtal						
Förbindelser som ingåtts före 2009	206	287	411	411	411	1 726
Förbindelser år 2009	-	100	-	-	400	500
Sammanlagt	206	387	411	411	811	2 226

2009 budget	500 000
2008 budget	650 000
2007 bokslut	300 000

95. (24.99.95) Kursfluktuationer (förslagsanslag)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 17 000 euro.

Anslaget får användas

1) till täckande av de kalkylerade kursskillnaderna mellan de kontokurser som fastställs av utrikesministeriet och bankernas officiella dagskurser och

2) till täckande av andra kalkylerade kursskillnader som gäller utlandsbetalningar i utländsk valuta.

2009 budget	17 000
2008 budget	17 000
2007 bokslut	331 423

(99.) Övriga utgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde

Förklaring: Det föreslås att kapitlet delas upp i kapitel 24.10 och 24.90 och att moment 21 och 22 under kapitlet överförs till moment 24.10.20 och 24.10.21 samt att moment 01, 23, 50, 51, 66, 67 och 95 under kapitlet överförs till motsvarande moment under kapitel 24.90 och moment 20 till moment 24.90.(20).

Huvudtitel 25
JUSTITIEMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

F ö r k l a r i n g :
Förvaltningsområdets verksamhetsmiljö

Då det internationella umgänget ökar får de ärenden som behandlas vid domstolarna allt oftare internationella och övernationella kopplingar. Detta tillsammans med den allt mer invecklade rättsliga regleringen, utvidgade basen för rättskällor och ökade mängden ärenden som kräver ingående sakkunskap från olika specialområden ställer allt större kunskaps- och kvalitetskrav på dem som arbetar inom rättsväsendet. Den stigande medelåldern samt den regionala koncentrationen av befolkningen och näringslivet föranleder i sin tur ett behov att utveckla nätverket av domstolar och rättshjälp för att förbättra den regionala jämlikheten. Den utveckling som sker inom informationssamhällets tjänster och teknik skapar möjligheter att utveckla de elektroniska rättstjänsterna. Samordningen av de förändrade verksamhetsformerna till den åtstramade anslagssituationen är en utmaning. Detta förutsätter strukturella förändringar samt att resurserna allt tydligare inriktas på förvaltningsområdenas kärnfunktioner. Vid de allmänna domstolarna har antalet ärenden bibehållits på en stabil nivå, medan de har ökat särskilt vid förvaltningsdomstolarna. Även om de genomsnittliga behandlingstiderna har varit skäliga är problemet de regionala skillnaderna i fråga om behandlingstiderna och de alltför långa behandlingstiderna bl.a. i krävande brottmål och skattefrågor. Europeiska människorättsdomstolen har ansett att Finland har brutit mot förpliktelsen om längden på skälig rättsprocess i 26 fall under åren 2000—2007.

Brottsligheten i Finland har bibehållits på en rätt stabil nivå under de senaste åren. Det totala antalet statistikförda brott har minskat sedan början av 1990-talet, men denna i huvudsak gynnsamma utvecklingen avstannade 2007 och det antal brott som kommit till polisens kännedom har klart ökat. I relation till folkmängden är antalet alla brott internationellt sett lågt i Finland, men antalet brott mot liv är högre än i de övriga nordiska länderna och i de flesta västeuropeiska länder. Antalet brott mot liv har emellertid under de tre senaste åren varit mindre än i slutet av 1990-talet och i början av detta decennium. Utvecklingen på lång sikt för egendomsbrott som kommit till polisens kännedom har varit nedåtgående, vilket motsvarar den allmänna utvecklingen i Västeuropa. Antalet misshandelsbrott som kommit till polisens kännedom har under de senaste åren ökat, vilket till en betydande del beror på att anmälningsbenägenheten har ökat. Enligt undersökningar har andelen medborgare som utsatts för våld eller upplevt rädsla för att bli offer för våld minskat i viss mån under de senaste åren. Tillväxten på lång sikt i fråga om grova narkotikabrott stannade av vid millennieskiftet och antalet brott har gått ned under flera år efter varandra. Hotbilderna gällande brottsligheten hänför sig till den ökade organiserade brottsligheten över gränserna samt till den allt vanligare brottsligheten inom och mot datanäten.

Enligt lagen om en kommun- och servicestrukturreform (169/2007) överförs de kommunala uppgifterna för den allmänna intressebevakningen inom förmyndarverksamheten till staten från

ingången av 2009. Enligt regeringens proposition (RP 45/2008 rd), som är under behandling i riksdagen, ska rättshjälpsbyråerna svara för hur intressebevakningstjänsterna ordnas och produceras på det regionala planet och den allmänna ledningen, styrningen och övervakningen av tjänsterna ska höra till justitieministeriet. Intressebevakningstjänster ska vid behov kunna köpas av en serviceproducent som uppfyller kraven. I och med att befolkningen åldras ökar det antal personer som kommer att omfattas av intressebevakning.

Antalet utsökningsgäldenärer har sjunkit i en rätt jämn takt efter regressionsåren på 1990-talet. Minskningen beror både på den goda ekonomiska utvecklingen och på lagstiftningsåtgärder som syftat till att underlätta gäldenärernas ställning. Dessa är bl.a. den lagstiftning om skuldsanering och företagssanering som trädde i kraft 1993 och sedermera ofta ändrats, inledning av lagstadgad skuldrådgivning, tidsbunden utsökbarhet för skuld och från mars 2008 slutlig preskription av skulden stegvis, grunderna för arvode vid indrivning av konsumentfordringar och sänkning av utsökningsavgifterna till staten för personer som är underkastade långvarig utsökning.

Hushållens skuldsättning har fortsatt sedan den senare hälften av 1990-talet. Skuldsättningsgraden i förhållande till årsinkomsterna har redan överskridit 100 % (65 % år 2000). Detta kan öka antalet överskuldsatta särskilt om räntesatsen och kostnaderna stiger avsevärt. Ett nytt fenomen i fråga om konsumenternas skuldsättning är de s.k. snabbkrediterna, med vilka avses små krediter som beviljas utan säkring och vilkas årsränta kan vara rätt hög.

Samhälleliga effektmål

Grundläggande fri- och rättigheter, demokrati och statliga strukturer

Tillgodoseendet av de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna samt principerna för god förvaltningssed främjas. Det proportionella valsystemet vid riksdagsval förbättras, genomskinligheten i fråga om val- och partifinansieringen ökas, växelverkan mellan förvaltningen och medborgarsamhället utvecklas och förutsättningarna för frivilligorganisationernas verksamhet främjas.

Målet för utvecklingen av lagberedningen är att lagstiftningen är klar och begriplig. Detta förbättrar medborgarnas och företagens rättsskydd och minskar förvaltningens och rättsväsendets arbete vid verkställigheten och rättskipningen. Syftet är att stärka lagberedarnas kompetens och stödtjänster och att engagera centrala aktörer i samarbete med lagberedningen i olika skeden.

I EU är målet en enhetlig, handlingskraftig och öppet fungerande union.

Rättssäkerhet

Inom rättssäkerhetspolitiken är målet ett samhälle som är förutsägbart till sina rättsförhållanden och där vars och ens rättigheter och skyldigheter tillgodoses på ett jämlikt sätt. Här är måttet bl.a. det förtroende som medborgarna har för rättsväsendet. Målet är att förtroendet stiger till 70 % från 66 % i den föregående undersökningen.

Möjligheterna till rättsliga avgöranden ska också genomföras jämlikt. Genom rättssäkerhetspolitiken strävar man efter att domstolarna och rättshjälpen genom sin serviceförmåga, sina behandlingstider och genom de kostnader som de föranleder parterna säkrar att rättsskyddet reellt verkställs i enlighet med den nationella lagstiftningen och de internationella överenskommelser som gäller Finland. Målet är att förkorta vänte- och behandlingstiderna, minska antalet ärenden som varit anhängiga vid domstolarna i över ett år och att år 2009 jämna ut de regionala skillnaderna i fråga om behandlingstiden vid hovrätterna och förvaltningsdomstolarna till högst tre månader. Ett annat mål är att förkorta den totala tiden för behandling av ärendena genom att effektivisera uppföljningen i behandlingens alla skeden från förundersökning till domstolsbehandling.

De åtgärder som vidtas med tanke på effektmålen och målen för verksamheten inom rättssäkerhetsområdet presenteras för lagstiftningens del i kapitel 25.01 och för domstolarnas och rättshjälpens del i kapitel 25.10.

Målet för policyn i fråga om betalningsstörningar är att indriva skulderna effektivt och att främja utsökningsgäldenärernas möjligheter att komma ur situationen. Effektiv indrivning innebär ett gott indrivningsresultat, snabb behandling och utredning av missbruk genom specialindrivning. Hur utsökningsgäldenärerna reder sig åskådliggörs bl.a. av antalen utsökningsgäldenärer och personer med betalningssvårigheter och revideringar av lagstiftningen som främjar dessa personers möjligheter att komma ur situationen.

Målet för indrivningen är att redovisa ett högt belopp för borgenärerna (649 miljoner euro), trots att gäldenärernas skyddade belopp har förbättrats och att preskriberingen av privaträttsliga fordringar kan minska indrivningsresultatet. Den ekonomiska brottsligheten och den grå ekonomin bekämpas genom den specialindrivning som utförs av utsökningsmyndigheterna och konkursombudsmannens byrås samarbete med andra myndigheter.

Målet är att minska antalet utsökningsgäldenärer (512 600 år 1994 och 241 300 år 2007) och antalet personer med anteckning om betalningsstörning (309 000 år 2007).

De åtgärder som genomför de betalningsstörningspolitiska effektmålen och verksamhetsmålen framläggs för lagstiftningens vidkommande i kapitel 25.01 och för utsökningsväsendets vidkommande i kapitel 25.20.

I EU är målet att området frihet, säkerhet och rättvisa utvecklas till ett verkligt europeiskt rättsområde, där medborgarna kan använda sina rättigheter på lika grunder.

Kriminalpolitiken

Med kriminalpolitiken syftar man till att minska brottsligheten och de kostnader som föranleds av den, vilket förutsätter gemensam målsättning och gemensamma riktlinjer för flera förvaltningsområden. Inom den offentliga förvaltningen är de centrala aktörerna inom kriminalpolitiken förutom justitieministeriet även inrikesministeriet (polisen), social- och hälsovårdsministeriet (allmän socialpolitik och förhindrande av utslagning) samt kommunerna (lokalt och regionalt samarbete för brottsförebyggande). Inom justitieministeriets förvaltningsområde är de särskilda målen reducering av våldsbrottsligheten och återfallsbrottsligheten samt ett snabbare fullföljande av straffrättsliga åtgärderna än tidigare.

I den nationella brottsofferundersökningen som utfördes 2006 konstaterades att både våldshot och rädslan för att bli offer har minskat. Målet är att denna trend fortsätter och att den tillförlitligt kan verifieras. Man försöker reducera återfallsbrottsligheten så att år 2011 blir högst 32 % av dem som varit en gång i fängelse förpassade till fängelse inom fem år efter frigivningen, jämfört med år 2007 då 35 % återförpassades.

De åtgärder som genomför de kriminalpolitiska effektmålen samt verksamhetsmålen framläggs för brottsbekämpningens och lagstiftningens vidkommande i kapitel 25.01, för åklagarväsendets vidkommande i kapitel 25.30 och för straffverkställighetens del i kapitel 25.40.

Medborgarnas rättsförhållanden

Målet är att trygga medborgarnas frihet till verksamhet och alternativ och därmed öka aktiviteten och välfärden i samhället, inom ekonomin och för medborgarna. Inom lagstiftningen ska man även se till att skydda den svagare parten, främst i fråga om konsumentskyddet och familjerätten.

Effekterna av produktivitetsprogrammet

Inom justitieministeriets förvaltningsområde genomförs produktivitetsåtgärder i enlighet med regeringens riktlinjer. Den sammanlagda effekten av åtgärderna minskar personalbehovet med 114 årsverken år 2009.

Verkningar i fråga om jämställdheten mellan könen

Inom kriminalpolitiken framhävs särskilt minskningen av våld riktat mot kvinnor och barn. Målet är även att öka användningen av övervakad frihet. Relativt sett har flera kvinnor än män kvalificerat sig för övervakad frihet.

Förvaltningsområdets fullmakter enligt moment (mn euro)

		2008 ordinarie budget	2009 prop.
25.01.50	*Understöd* (fast anslag) — hyresfullmakt	1,2	-

Förvaltningsområdets anslag 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
01.	**Ministeriet och förvaltningen**	**107 710**	**99 242**	**98 823**	**- 419**	**- 0**
01.	Justitieministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	23 889	25 471	26 044	573	2
02.	Omkostnader för Justitieförvaltningens servicecentral och datateknikcentral (reservationsanslag 2 år)	13 664	5 382	1	- 5 381	- 100
03.	Vissa verks omkostnader (reservationsanslag 2 år)	5 250	6 192	6 216	24	0
04.	Forskning och utveckling (reservationsanslag 2 år)	1 645	1 727	1 842	115	7
20.	Särskilda utgifter (förslagsanslag)	7 585	7 400	7 400	—	—
29.	Mervärdesskatteutgifter inom justitieministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	42 847	40 000	43 000	3 000	8
50.	Understöd (fast anslag)	1 771	2 120	2 170	50	2
51.	Vissa ersättningar och understöd som betalas av staten (förslagsanslag)	11 058	10 950	12 150	1 200	11
10.	**Domstolar och rättshjälp**	**280 031**	**296 605**	**327 623**	**31 018**	**10**
01.	Högsta domstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	7 049	7 341	8 033	692	9
02.	Högsta förvaltningsdomstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	8 561	9 121	9 617	496	5
03.	Omkostnader för övriga domstolar (reservationsanslag 2 år)	205 921	223 504	235 057	11 553	5
04.	Rättshjälpsbyråernas och konsumenttvistenämndens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	22 893	24 239	25 456	1 217	5
05.	Omkostnader för allmänna intressebevakningstjänster (reservationsanslag 2 år)	—	—	13 460	13 460	0
50.	Ersättningar till privata rättsbiträden (förslagsanslag)	35 607	32 400	36 000	3 600	11

Förvaltningsområdets anslag 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
20.	**Betalningsstörningar, utsökning och konkursbevakning**	**85 792**	**89 135**	**92 578**	**3 443**	**4**
01.	Utsökningsväsendets och konkursbevakningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	85 792	89 135	92 578	3 443	4
30.	**Åklagarna**	**34 211**	**38 410**	**39 703**	**1 293**	**3**
01.	Åklagarväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	34 211	38 410	39 703	1 293	3
40.	**Verkställighet av straff**	**208 100**	**218 958**	**219 465**	**507**	**0**
01.	Omkostnader för verkställighet av straff (reservationsanslag 2 år)	202 700	213 558	213 440	- 118	- 0
74.	Arbeten vid öppna anstalter (reservationsanslag 3 år)	5 400	5 400	6 025	625	12
50.	**Valutgifter**	**15 570**	**6 078**	**16 312**	**10 234**	**168**
20.	Valutgifter (förslagsanslag)	15 570	6 078	16 312	10 234	168
	Sammanlagt	**731 413**	**748 428**	**794 504**	**46 076**	**6**
	Det totala antalet anställda	9 583	9 557	9 983		

01. Ministeriet och förvaltningen

Förklaring: I enlighet med sin verksamhetsidé drar justitieministeriet som en del av statsrådet upp rättspolitiska linjer, utvecklar författningspolitiken och styr sitt verksamhetsområde. Justitieministeriets mål är ett öppet, aktivt och tryggt samhälle, där medborgarna kan lita på att deras rättigheter fullföljs. Justitieministeriet ställer upp följande preliminära mål för 2009.

Grundläggande fri- och rättigheter, demokrati och statliga strukturer

Det parlamentariska beredningsarbete som syftar till att eventuellt ändra grundlagen fortsätter.

En proposition som gäller riksdagsvalsystemet överlämnas i syfte att förbättra valsystemets proportionalitet. Avsikten är att ta systemet i användning vid riksdagsvalet 2015. Regleringen av val- och partifinansieringen preciseras i syfte att förbättra genomskinligheten. Om riktlinjerna för att utveckla demokratin bereds ett dokument (demokratidokumentet). Dessutom ökas och utvecklas elektronisk utfrågning och elektroniskt deltagande. Förutsättningar skapas för rutinerna för medborgarinflytande och i samarbete med universiteten utvecklas indikatorer för demokratin.

I syfte att förbättra författningarnas kvalitet främjas lagberedarnas kompetens bl.a. genom att utveckla anvisningar och expert- och stödtjänster samt genom att ordna utbildning. De samhälleliga effekterna av lagstiftningen förbättras genom att främja bedömningen av effekterna vid lagberedningen. Regeringens lagstiftningsplan genomförs. Ministerarbetsgruppen och delegationen för en bättre reglering följer med projekten på lagstiftningsplanen och stöder förfaringssätten och metoderna för att genomföra en bättre reglering.

Målet för hur täckande justitieministeriets laggranskning är att minst 80 % av regeringspropositionerna och minst 70 % av statsrådsförordningarna granskas. Målet för granskningssnabbheten är 15 dagar.

Öppenheten i EU:s verksamhet främjas bl.a. vid förhandlingar som gäller ändringen av den öppenhetsförordning som definierar handlingars offentlighet.

Rättssäkerhet

En regeringsproposition om rättsmedel mot fördröjd rättegång bereds. Man förbättrar hovrätternas förutsättningar att inrikta sina resurser ändamålsenligt genom att modernisera sättet att behandla ärendena och slopa den nuvarande möjligheten att gallra besvär vid ett skriftligt förfarande och ersätta den med ett tillståndssystem. Man bereder ändringar i förfarandet med delgivning av summariska fordringsmål så att antalet delgivningar med stämningsman kan minskas. En regeringsproposition om revidering av lagstiftningen om strafforder- och ordningsbotsförfarande överlämnas till riksdagen. Man fortsätter att utveckla systemet med rättelseyrkande som rättskyddsmedel så att man kan få avgörande i rättsliga problem snabbare, mångsidigare och förmånligare än hittills.

Man införlivar godkända EU-författningar och man deltar aktivt i anhängigt beredningsarbete. I civilmål syftar man till klara avgöranden som samtidigt motsvarar de allmänna rättsprinciperna av den lag som tillämpas på rättsförhållandena.

I syfte att förbättra tillgången till rättsskydd och för att öka rättsväsendets funktionsduglighet genomför man år 2010 de nödvändiga strukturella förändringar som redan inletts. Man bereder ombildningen av tingsrättsnätet till 27 landskapskanslier och några biträdande filialkanslier. Samtidigt elektrifieras, utvecklas och koncentreras behandlingen av icke tvistiga fordringsmål samt bereds överföringen av fastigheternas registreringsärenden till Lantmäteriverket.

Utsökningsväsendets organisation utvecklas utifrån utsökningsbalken så att förvaltningsämbetet för utsökning inleder sin verksamhet vid ingången av år 2010. Till förvaltningsämbetet för utsökning överförs utsökningsväsendets operativa uppgifter från justitieministeriet och utsökningsuppgifterna från länsstyrelserna.

Kriminalpolitiken

Man fortsätter med totalreformen av förundersöknings- och tvångsmedelslagstiftningen i syfte att klargöra regleringen och förfarandena. Man stöder fortfarande stärkandet av åklagarnas roll i förundersökningen.

Kunskapsbaserat förebyggande av våld och brottslighet främjas som en del av kommunernas brett upplagda säkerhetsplanering. Man beslutar om de nya riktlinjer som kan dras utifrån utvärderingen av det program för minskning av våld, som avslutas i slutet av 2008. Brottsoffrets faktiska ställning klarläggs vid den undersökning som ska inledas. Utifrån det utredningsarbete som utförts för undersökningen och programmet för den inre säkerheten utvecklas en brottsofferpolitik som täcker såväl åtgärderna för att förbättra brottsoffrens ställning som förhindrandet att någon upprepade gånger faller offer för brott.

Utifrån slutförda statistiska utredningar tar man i användning jämförbara nyckeltal för återfallsbrottslighet.

I syfte att förbättra verkningsfullheten och kostnadseffektiviteten av påföljdssystemet ökar man ytterligare användningen av elektronisk övervakning som stöd vid verkställandet av olika påföljder och i tillämpliga delar i stället för korta fängelsestraff, minskar man användningen av fängelse som förvandlingsstraff för böter till ett minimum och fortsätter man att utveckla lagstiftningen gällande straffrättsliga påföljder för unga samt användningsområdet för och innehållet av samhällspåföljder. Övervakningen av unga som dömts till villkorligt straff läggs om och man utvecklar ett förfarande som avser att hjälpa unga gärningsmän att komma ur sin situation.

Man förbättrar effekten av samhällspåföljderna och gör det möjligt att använda samhällspåföljder oftare än hittills i stället för ovillkorligt fängelsestraff.

Fullföljandet av de straffrättsliga åtgärderna säkras genom att man ser till att processerna är snabba. Målet är att förkorta den sammanlagda tiden särskilt för behandling av krävande brottmål

genom att man effektiverar polisens och åklagarens samarbete under förundersökningen samt genom samarbete mellan åklagare och domstolen.

Inom EU är målet att tillämpa principen om ömsesidigt erkännande.

Medborgarnas rättsförhållanden

Inom området för familjerätten bereds bestämmelser för separation vid samboförhållanden. Genom bestämmelserna skapas ett ändamålsenligt förfarande att lösa sådana frågor som uppstår i samband med delning av det gemensamma hushållet.

Revidering av strukturerna

Inom förvaltningsområdet genomförs ett stort antal betydande uppgifts- och organisationsarrangemang samt revideringar av förvaltningsområdets centrala verksamhetsprocesser i syfte att förbättra verksamhetens effekt, produktivitet och ekonomi. Ministeriets uppgift är att se till att reformerna och målen för regeringens produktivitetsprogram genomförs med iakttagande av en god och långsiktig personalpolitik och att reformerna stöds på ett effektivt sätt med modern datateknik samt att man i de lösningar som gäller lokaler systematiskt beaktar de ändringar som är anhängiga.

I syfte att förbättra engagemanget och effektiviteten i verksamheten överförs justitieförvaltningens datateknikcentral och Fångvårdsväsendets arbetsverksamhet till nettobudgetering. I fråga om Justitieförvaltningens servicecentral pågår det förberedelser för att överföra servicecentralen till att bli en del av en statlig servicecentral, som planeras bli grundad år 2010.

En allt viktigare förutsättning för en ändamålsenlig utveckling av kriminalpolitiken, rättsskyddet och lagstiftningen har blivit en heltäckande forskningsverksamhet. Rättspolitiska forskningsinstitutet är statens minsta sektorforskningsinstitut och de forskningsresurser som står till ministeriets förfogande är små. Målet är att under de närmaste åren förbättra Rättspolitiska forskningsinstitutets och ministeriets förutsättningar att mera täckande än för närvarande producera forskningsinformation om det rättsliga livet.

Uppgifter om personalen

	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 uppskattning
Justitieministeriet			
Årsverken	247	250	249
Medelålder	46,9	47,6	48,3
Kvinnornas andel, %	65	64	64
Arbetstillfredsställelseindex	3,4	3,5	3,6
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv.	7,6	7,6	7,5
Servicecentralerna och andra särskilda ämbetsverk och inrättningar			
Årsverken	349	348	343
Medelålder	45,7	46,3	46,9
Kvinnornas andel, %	71	71	71
Arbetstillfredsställelseindex	3,3	3,4	3,5
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv.	8,7	8,0	8,0

Enligt produktivitetsprogrammet ska ministeriet och de övriga ämbetsverken under denna huvudtitel spara in fem årsverken år 2009.

01. Justitieministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 26 044 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella sammanslutningar.

Förklaring:

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 prop.
Bruttoutgifter	23 217	25 501	26 074
Bruttoinkomster	127	30	30
Nettoutgifter	23 090	25 471	26 044
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	914		
— överförts till följande år	1 713		

Beräknad användning av anslaget enligt huvudfunktioner	%
Samhällspolitiska uppgifter, samarbete med intressegrupper och extern kommunikation	9
Författningsberedning	22
EU-samarbete och internationellt samarbete	11
Styrning och utveckling av ministeriet och förvaltningsområdet	19
Ministeriets övriga förvaltningsuppgifter	3
Ministeriets interna förvaltning	24
Frånvaroperiod med lön	12

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)	
Lönejusteringar (varav ett avdrag av engångsnatur på 82 000 euro)	761
Produktivitetsfrämjande åtgärder	-2
Återföring från moment 25.01.02 av tillfälliga överföringar	300
Överföring från moment 28.20.02	60
Överföring till moment 28.20.06 (Statens IT-servicecentral)	-410
Styrning av den allmänna intressebevakningen (överföring från moment 28.90.33)	140
Eurojust-representant, överföring till moment 25.30.01 (-1 årsv.)	-125
Övriga ändringar	-151
Sammanlagt	573

2009 budget	26 044 000
2008 II tilläggsb.	498 000
2008 budget	25 471 000
2007 bokslut	23 889 000

02. Omkostnader för Justitieförvaltningens servicecentral och datateknikcentral (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 000 euro.

Inkomsterna från och utgifterna för Justitieförvaltningens servicecentral och Justitieförvaltningens datateknikcentral har nettobudgeterats.

Förklaring: Justitieförvaltningens servicecentral har som mål att effektivt tillhandahålla förvaltningsområdets ämbetsverk goda ekonomiska och personaladministrativa tjänster så att ämbetsverken kan använda sina ekonomiska tillgångar och personella resurser allt mer för kärnuppgifter. År 2009 strävar man särskilt efter att nyttiggöra ekonomiska och personaladministrativa informationssystem. Man effektiviserar även servicecentralernas processer.

Justitieförvaltningens datateknikcentral har som uppgift att för förvaltningsområdets verk producera sådana informationstekniska utvecklings-, sakkunnig-, produktions-, upphandlings- och stödtjänster som stöder ämbets-

verkens verksamhetsprocesser och utvecklingen av processerna. Justitieförvaltningens datateknikcentrals verksamhet finansieras helt med serviceavgifter från ingången av 2009. Produktionen av tjänster grundar sig på serviceavtal i enlighet med beställar-producentmodellen. I avtalen har tjänsterna beskrivits, produktifierats och prissatts. Målet är att effektivt producera informationstekniska tjänster och få kostnadsförmåner på grund av upphandlingsvolymerna.

År 2009 fortsätter man med projekten kring elektronisk kommunikation som startade år 2008 samt etablerar och utvidgar man användningen av videoteknik i fängelser, domstolar och förvaltningsområdets ämbetsverk.

Utgifter för och inkomster av verksamheten vid Justitieförvaltningens servicecentral (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 prop.
Bruttoutgifter	8 344	8 500	9 250
Bruttoinkomster	0	8 500	9 250
Nettoutgifter	8 344	0	0
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	408		
— överförts till följande år	401		

Utgifter för och inkomster av verksamheten vid Justitieförvaltningens datateknikcentral (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 prop.
Bruttoutgifter	5 334	5 382	5 500
Bruttoinkomster	0	0	5 500
Nettoutgifter	5 334	5 382	0
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	264		
— överförts till följande år	257		

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anslag under momentet	1
Lönejusteringar (varav ett avdrag av engångsnatur på 54 000 euro)	-51
Återföring till moment 25.01.01 av tillfälliga överföringar	-300
Återföring till moment 25.01.03 av tillfälliga överföringar	-240
Återföring till moment 25.01.04 av tillfälliga överföringar	-9
Återföring till moment 25.10.01 av tillfälliga överföringar	-114
Återföring till moment 25.10.02 av tillfälliga överföringar	-119
Återföring till moment 25.10.03 av tillfälliga överföringar	-1 933
Återföring till moment 25.10.04 av tillfälliga överföringar	-320
Återföring till moment 25.20.01 av tillfälliga överföringar	-639
Återföring till moment 25.30.01 av tillfälliga överföringar	-314
Återföring till moment 25.40.01 av tillfälliga överföringar	-986
Återföring till moment 25.50.20 av tillfälliga överföringar	-257

Gemensamma utgifter för informationsförvaltning, överföring till moment 25.01.03	-50
Gemensamma utgifter för informationsförvaltning, överföring till moment 25.01.04	-50
Sammanlagt	-5 381

Momentets rubrik har ändrats.

2009 budget	1 000
2008 II tilläggsb.	261 000
2008 budget	5 382 000
2007 bokslut	13 664 000

03. Vissa verks omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 6 216 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av omkostnaderna för Rättregistercentralen, Centralen för undersökning av olyckor, dataombudsmannens byrå och datasekretessnämnden.

Förklaring: Rättsregistercentralen är justitieförvaltningens nationella enhet som verkställer böter samt ersättningar och avgifter som kommer till staten och för justitieförvaltningens centrala register. Enligt Rättsregistercentralen allmänna mål sköts indrivnings- och registreringsuppgifterna och överlåtelsen av uppgifter snabbt med beaktande av rättsskyddsaspekterna. De viktigaste målen för utveckling av informationssystemen år 2009 är de ändringar en summarisk straffprocess kräver och slutförandet av rapporterings- och statistikprojektet.

Centralen för undersökning av olyckor har som mål att effektivt och tillförlitligt reda ut orsakerna till olyckor och utifrån det ge säkerhetsrekommendationer och följa upp hur säkerhetsrekommendationerna realiseras.

Dataombudsmannens byrå upprätthåller och främjar medborgarnas grundläggande rättighet till privatliv och förtroende för samhällets tjänster. Byrån deltar i utvecklingen av informationssamhället i Finland och EU. Genom förebyggande verksamhet, såsom information, rådgivning, utbildning, kontroller som gäller dataskydd och informationssäkerhet, deltagande i lagberedning och samarbete med intressegrupper minskas antalet begäran om åtgärder och styrning. Antalet ärenden som anhängiggörs ökar fortfarande bl.a. på grund av att lagstiftningen ändras. Målet är att snabba upp behandlingstiderna. Det mål som satts för behandlingstiden för ärenden som enskilda anhängiggjort är sex månader och för alla ärenden tre månader. Resultatmålet för den avgiftsbelagda verksamheten är 20 000 euro.

Datasekretessnämnden har som uppgift att behandla och avgöra ärenden som enligt personuppgiftslagen (523/1999) hör till dess uppgifter samt följa behovet av att utveckla den lagstiftning som gäller behandling av personuppgifter och lägga fram de förslag den anser vara nödvändiga.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 prop.
Bruttoutgifter	6 172	6 539	6 631
Bruttoinkomster	430	347	415
Nettoutgifter	5 742	6 192	6 216
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	751		
— överförts till följande år	259		

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Gemensamma utgifter för informationsförvaltning (överföring)	50
Rättsregistercentralen	3 745
Dataombudsmannens byrå	1 388
Datasekretessnämnden	25
Centralen för undersökning av olyckor	1 008
Sammanlagt	6 216

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar (varav ett avdrag av engångsnatur på 22 000 euro)	151
Produktivitetsfrämjande åtgärder	-16
Återföring från moment 25.01.02 av tillfälliga överföringar	240
Gemensamma utgifter för informationsförvaltning, överföring från moment 25.01.02	50
Överföring från moment 28.40.21	400
Förnyande av Rättsregistercentralens datatekniska miljö	-400
Övriga ändringar	-401
Sammanlagt	24

2009 budget	6 216 000
2008 II tilläggsb.	84 000
2008 budget	6 192 000
2007 bokslut	5 250 000

04. Forskning och utveckling (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 842 000 euro.

Anslaget får användas till att betala omkostnader för Rättspolitiska forskningsinstitutet och Institutet för kriminalpolitik. Anslaget får också användas till betalning av stipendier som Institutet för kriminalpolitik delar ut.

F ö r k l a r i n g : Rättspolitiska forskningsinstitutets mål är att stöda justitieministeriets planering och beslutsfattande samt de informationsbehov som aktörerna inom förvaltningsområdet och samhället har. År 2009 utför institutet tillsammans med andra forskningsenheter en nationell brottsofferundersökning. Med hjälp av forskningen får man information om hur stor brottsligheten är och vilka dess utvecklingstrender är.

Institutet för kriminalpolitik producerar internationell sakkunnigservice inom kriminalpolitikens område. Institutets verksamhet styrs centralt av FN:s kriminalpolitiska program och av linjebeslut i anslutning till det.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 prop.
Bruttoutgifter	2 106	2 000	2 252
Bruttoinkomster	332	273	410
Nettoutgifter	1 774	1 727	1 842
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	209		
— överförts till följande år	80		

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Rättspolitiska forskningsinstitutet	1 287
Institutet för kriminalpolitik	505
Gemensamma informationsförvaltningsutgifter	50
Sammanlagt	1 842

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar (varav ett avdrag av engångsnatur på 8 000 euro)	56
Återföring från moment 25.01.02 av tillfälliga överföringar	9
Gemensamma utgifter för informationsförvaltning, överföring från moment 25.01.02	50
Sammanlagt	115

2009 budget	1 842 000
2008 II tilläggsb.	39 000
2008 I tilläggsb.	—
2008 budget	1 727 000
2007 bokslut	1 645 000

20. Särskilda utgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 7 400 000 euro.

Anslaget får användas

1) för betalning av arvoden och övriga konsumtionsutgifter som föranleds av undersökningskommissioner som tillsatts för utredning av olyckor enligt lagen om undersökning av olyckor (373/1985) samt i den omfattning som statsrådet bestämmer till betalning av arvoden och övriga konsumtionsutgifter som föranleds av undersökningar som utförs som internationellt samarbete

2) för fullföljande av skadeståndsansvar som eventuellt föranleds av en förbindelse som getts vid en utländsk domstol eller någon annan myndighet i anslutning till ett kostnadsansvar som konkursombudsmannen tagit i fråga om ett konkursbo med ringa tillgångar

3) för betalning av rättegångskostnader som med stöd av lagar och förordningar föranleds av myndigheternas verksamhet

4) för betalning av ersättningar som staten enligt skadeståndslagen (412/1974) ska betala.

2009 budget	7 400 000
2008 budget	7 400 000
2007 bokslut	7 585 376

29. Mervärdesskatteutgifter inom justitieministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 43 000 000 euro.

2009 budget	43 000 000
2008 budget	40 000 000
2007 bokslut	42 846 962

50. Understöd (fast anslag)

Under momentet beviljas 2 170 000 euro.

Anslaget får användas

1) till understöd för upprätthållande av samernas kulturella autonomi

2) för understöd till sammanslutningar som arbetar för att förebygga kriminalitet och som tar hand om brottsoffer

3) för understöd till Opinionsnämnden för massmedier och sammanslutningar som publicerar författningsmaterial, för understöd till sådana förbund på landskapsnivå som inom sitt område sörjer för förvärvandet av juridisk expertis för fiskerihushållningskollektiv i vissa frågor som anknyter till omfattande vattenfrågor och till landskapsförbunden för understöd för utredning av vatten- och markäganderätten inom förbundens område

4) till understöd för verksamhet som stöder utvecklandet av rättsordningen och spridandet av kunskap om den

5) till understöd för ersättningar för rättegångar med anledning av miljöskador, samt till nödvändiga kostnader för intressebevakningen i förvaltningsärenden som gäller miljövården förutsatt att saken kan anses vara av stor vikt med tanke på det allmänna miljövårdsintresset eller ha en betydande inverkan på många personers omständigheter och de kostnader som orsakas en part eller kärande inte kan anses vara rimliga med beaktande av hans eller hennes betalningsförmåga.

Dispositionsplan (1 000 euro)	
Understöd för upprätthållande av samernas kulturella autonomi (högst)	1 650
Understöd till sammanslutningar som arbetar för att förebygga kriminalitet och som tar hand om brottsoffer (högst)	290
Övriga understöd (högst)	230
Sammanlagt	2 170

Förklaring:

Utgifter som förbindelser och avtal i anknytning med fullmakten medför staten (1000 euro)

	2009	2010	2011	2012	2013	fr.o.m. 2014
Fullmakt för hyresavtal för samekulturcentrumet						
Förbindelser som ingåtts före 2009	-	-	-	1 200	1 200	1 200/år
Förbindelser år 2009	-	-	-	-	-	-
Fullmakt sammanlagt	-	-	-	1 200	1 200	1 200/år

Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 50 000 euro med anledning av Sametingets verksamhetsunderstöd.

2009 budget	2 170 000
2008 budget	2 120 000
2007 bokslut	1 770 822

51. Vissa ersättningar och understöd som betalas av staten (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 12 150 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av sådana ersättningar för brottsskador som skall betalas enligt brottsskadelagen (1204/2005)

2) för ersättningar som till följd av frihetsberövande ska betalas till en oskyldigt häktad eller dömd enligt lagen om ersättning av statens medel till oskyldigt häktad eller dömd (422/1974) samt till betalning av ringa ombudsarvoden i anslutning därtill.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 1 200 000 euro med anledning av att ersättningsutgifterna har ökat beroende på att av statliga medel ersätts även det lidande som orsakas offer för grov misshandel genom brott som begåtts efter 1.1.2008.

2009 budget	12 150 000
2008 budget	10 950 000
2007 bokslut	11 058 496

10. Domstolar och rättshjälp

Förklaring: Oberoende domstolar som fungerar bra och effektivt utgör en förutsättning för förverkligande av en rättssäkerhet som överensstämmer med kravet på grundläggande fri- och rättigheter samt mänskliga rättigheter samt för den rättssäkerhet som krävs av såväl den ekonomiska verksamheten som ordnandet av medborgarnas inbördes relationer. Likaså är de en förutsättning för att den allmänna ordningen och säkerheten bevaras samt för att konflikter ska kunna utredas på jämlika villkor utifrån på förhand fastställda allmänna regler.

Vid de allmänna domstolarna behandlas och avgörs åtalsärenden som gäller straffrättsligt ansvar samt tvistemål, ansökningsärenden och registratorsärenden som gäller rättsförhållanden av privaträttslig natur. De allmänna domstolarna ser således till att det straffrättsliga ansvaret verkställs inom alla områden som omfattar privat och samhällelig verksamhet. De ansvarar även för

att privatpersoner, företag och andra sammanslutningar garanteras rättsskydd i deras inbördes relationer samt även i relation till offentliga samfund då det inte är fråga om tillämpning av förvaltningsrättslig lagstiftning.

Hos *förvaltningsdomstolarna* söks ändring i beslut som fattas inom alla förvaltningsområden och på olika förvaltningsnivåer. Av miljontals överklagbara beslut inkommer endast en bråkdel, ca 35 000, till förvaltningsdomstolarna som besvär. Genom sina avgöranden sörjer förvaltningsdomstolarna för parternas rättssäkerhet, men gör också förvaltningen mer fungerande och styr beslutsfattandet. Avgörandena påverkar också dynamiken i hela samhället och dess konkurrenskraft. År 2009 ställer de nya förfaringssätten i fråga om ärenden som gäller omhändertagande av barn särskilda utmaningar på förvaltningsdomstolarnas verksamhet. Högsta förvaltningsdomstolen är enda besvärsinstans i dessa ärenden.

Domstolarna får allt oftare behandla omfattande ärenden och juridiskt krävande ärenden samt rättsliga frågor av ny typ. En orsak till detta är att EU-bestämmelserna så småningom sträcker sig till ett allt större område, även privaträttsliga och straffrättsliga frågor. Även den inhemska lagstiftningen inom olika områden ändras kontinuerligt, vilket kräver kännedom och tolkningsförmåga av domstolarna. De förväntningar som medlemmarna i samhället har på rättssäkerheten har också ökat. Dessa omständigheter ställer i fråga om både de allmänna domstolarna och förvaltningsdomstolarna allt större krav på att rättskipningssystemet är fungerande och personalen yrkeskunnig.

Rättssäkerhetspolitiken har som uppgift att svara på de förändrade och tilltagande behov av rättssäkerhet som följer av att befolkningen åldras, den regionala centraliseringen, internationaliseringen och den övriga utvecklingen i samhället med de personalminskningar som följer av produktivitetsprogrammet. Detta förutsätter en omstrukturering av tingsrätternas organisation och tjänster, att behandlingen av ostridiga fordringar och möjligheten att uträtta ärenden elektroniskt utvecklas och centraliseras samt att inskrivningsärenden som gäller fastigheter överförs till Lantmäteriverket. Avsikten är att dessa ändringar träder i kraft vid ingången av år 2010. De lagändringar som gäller en minskad användning av nämndemän avses träda i kraft redan vid ingången av 2009. De medel som sparas in i och med den minskade användningen av nämndemän kommer i enlighet med regeringsprogrammet att användas till att förstärka de värst belastade tingsrätterna. Förfarandena och verksamhetsprocesserna vid även de andra domstolarna ska också utvecklas.

Avsikten är att rättegångsbalkens bestämmelser om fullföljd av talan från tingsrätt till hovrätt ändras och att en proposition om detta överlämnas under 2009. Målet är att hovrätterna ges bättre förutsättningar än för närvarande att inrikta sina resurser på det sätt som kvaliteten på ärendena kräver samt på att påskynda ärendenas behandling.

Uppgifter om personalen

	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 uppskattning
Allmänna domstolar			
Antal anställda, årsverken	2 792	2 749	2 721
Medelålder	47,5	48,0	48,0
Kvinnornas andel, %	68,2	68,5	69,0
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv.	8,6	8,5	8,5

Förvaltningsdomstolarna			
Antal anställda, årsverken	691	711	696
Medelålder	47,3	47,5	48,0
Kvinnornas andel, %	65,5	66,0	66,0
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv.	9,2	8,5	9,0

Enligt produktivitetsprogrammet ska domstolsväsendet få till stånd inbesparingar motsvarande 43 årsverken år 2009.

Med *rättshjälp* säkerställer man att rättssäkerheten förverkligas på ett jämlikt sätt, i rätt tid och med låga kostnader. Statens rättshjälpsbyråer fattar beslut om rätten till rättshjälp. Via byråerna kan man också få advokatstjänster antingen helt eller delvis med statliga medel. Av de ärenden som behandlas av rättshjälpsbyråerna sköts i genomsnitt 59 % utan ersättning och 34 % mot partiell ersättning. Största delen av de ärenden som inkommer till rättshjälpsbyråerna gäller familje- och arvsrättsliga frågor. Rättshjälpsbyråerna ger också telefonservice.

Konsumenttvistenämnden genomför rättssäkerhet genom att ge skriftliga rekommendationer om hur tvister mellan konsumenter och näringsidkare samt ärenden med anknytning till bostadsköp mellan enskilda personer ska lösas. Innan konsumenttvistenämnden ger en skriftlig rekommendation om hur en tvist ska lösas försöker den i mån av möjlighet uppnå förlikning mellan parterna. Av de olika förfaringssätt som nämnden har till sitt förfogande försöker man i första hand tillämpa det snabbaste och enklaste förfarandet med målet att uppnå en möjligast snabb behandling av ärendet. Genom sin vedertagna avgörandepraxis och sina principiellt viktiga avgöranden i plenum stakar nämnden ut linjerna för och styr konsumenträtten.

En allmän intressebevakare kan förordnas för en person som inte själv kan bevaka sina intressen eller sköta sina ekonomiska angelägenheter på grund av t.ex. sjukdom eller någon annan orsak. Till intressebevakarens verksamhet hör att sköta privaträttsliga ärenden, såsom att ingå avtal och ansöka om förmåner samt bokföring, placeringsverksamhet och betalning av räkningar.

Inom projektorganisationerna håller man på att bereda en överföring av intressebevakningstjänsterna från kommunerna till statens rättshjälpsbyråer. Kostnaderna för överföringen och verksamheten preciseras utifrån utredningarna. Avsikten är att intressebevakningstjänster framöver kan köpas av även sådana serviceproducenter som uppfyller kraven i lagen.

Uppgifter om personalen

	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 uppskattning
Rättshjälpsbyråerna			
Antal anställda, årsverken	457	444	978
Medelålder	49,1	49,5	49,5
Kvinnornas andel, %	74,8	75,0	75,0
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv.	9,7	9,5	9,0
Konsumenttvistenämnden			
Antal anställda, årsverken	31	32	32
Medelålder	46,0	45,9	46,2
Kvinnornas andel, %	57,1	55,0	55,0
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv.	6,2	6,5	6,5

Enligt produktivitetsprogrammet ska rättshjälpsbyråerna få till stånd inbesparingar motsvarande sex årsverken år 2009. Det uppskattas att intressebevakningstjänsterna i förmyndarverksam-

heten förutsätter en arbetsinsats på 480—540 årsverken. Enligt uppskattning har en person som sköter intressebevakningstjänster 63—85 huvudmän.

01. Högsta domstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 8 033 000 euro.

Förklaring: Högsta domstolen är den högsta domstolen i tviste- och brottmål. Dess viktigaste uppgift är att utifrån systemet med besvärstillstånd avgöra enskilda besvär och sålunda ge prejudikat för tolkning och tillämpning av lag i syfte att styra och förenhetliga rättspraxis. Dessutom behandlar högsta domstolen ärenden som gäller extraordinärt ändringssökande samt avger utlåtanden i benådningsärenden och ärenden som gäller Ålands självstyrelse till republikens president. Högsta domstolen övervakar de lägre domstolarnas rättskipning och under ledning av den avfattas årligen en verksamhetsberättelse för de allmänna domstolarna.

På basis av ansökningarna om besvärstillstånd går man in för att styra rättspraxis inom alla berörda rättsområden enligt de vid respektive tidpunkt aktuella behoven genom att utifrån tillämpade rättsnormer träffa noggrant övervägda och öppet motiverade avgöranden inom rimlig tid.

Med tanke på effekterna av verksamheten är det väsentligt att högsta domstolen kan koncentrera sina resurser på att sköta sina huvudsakliga uppgifter på ett framgångsrikt och effektivt sätt. Med tanke på detta har man redan år 2008 börjat rationalisera behandlingen av ärenden som gäller extraordinärt ändringssökande och till största delen är ogrundade.

Under 2008 och 2009 beräknas 3 000 ärenden inkomma till högsta domstolen. Målet är att beslut som gäller beviljande eller förvägran av besvärstillstånd ska ges så snabbt som möjligt så att avgörandets laga kraft inte fördröjs onödigt i sådana ärenden där besvärstillstånd inte beviljas.

Tabell med nyckeltal

	2007 utfall	2008 mål/ uppskattning	2009 mål/ uppskattning
Ärenden som avgjorts, st.	2 848	2 900	3 000
— beviljade besvärstillstånd	157	150	150
— offentliggjorda avgöranden	103	100	100
Genomsnittlig behandlingstid (mån.)			
— alla ärenden	4,9	5,0	5,0
— ärenden som gäller besvärstillstånd	4,0	4,0	4,0
— avgöranden i sak	14,2	15,0	14,0
Funktionell effektivitet			
— resurshushållning (€/avgjort ärende)	2 496	2 531	2 678
— produktivitet (avgjorda ärenden/årsv.)	35	35	38

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar (varav ett avdrag av engångsnatur på 7 000 euro)	312
Lokalkostnader	278
Återföring från moment 25.01.02 av tillfälliga överföringar	114
Produktivitetsfrämjande åtgärder	-12
Sammanlagt	692

I avgifter som enligt lag 701/1993 tas ut för högsta domstolens beslut beräknas 120 000 euro inflyta under moment 12.25.10.

2009 budget	8 033 000
2008 II tilläggsb.	112 000
2008 budget	7 341 000
2007 bokslut	7 049 000

02. Högsta förvaltningsdomstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 9 617 000 euro.

Förklaring: Högsta förvaltningsdomstolen är högsta rättsinstans i förvaltningsmål. Vid sidan av rättssäkerhetssynpunkterna styr de prejudikat som högsta förvaltningsdomstolen offentliggör tillämpningen av EG-rätten och lagarna inom den statliga och kommunala förvaltningen.

Högsta förvaltningsdomstolen övervakar rättskipningen bl.a. genom att följa med förvaltningsdomstolarna vad gäller verksamhetens smidighet, resursernas tillräcklighet och kvaliteten på besluten samt genom att arrangera konferenser och sammanställa en gemensam verksamhetsberättelse för förvaltningsdomstolarna.

De största sakkategorierna är beskattningen, byggande och planläggning, miljöfrågor, social- och hälsovården, utlänningsfrågor, kommunalförvaltningen samt konkurrensärenden och offentlig upphandling. Ca 80 % av de ärenden som avgörs av högsta förvaltningsdomstolen gäller beslut som getts av regionala förvaltningsdomstolar. Dessutom avgör högsta förvaltningsdomstolen bl.a. besvär som har anförts över marknadsdomstolens samt statsrådets och ministeriernas beslut.

År 2009 är målet att avgöra 3 800 rättskipningsärenden. Antalet nya inkommande ärenden beräknas vara 3 900. Den genomsnittliga behandlingstiden för ärenden som ska avgöras uppskattas vara 9,8 månader, dock så att 30 % av ärendena har avgjorts inom mindre än sex månader och 20 % inom 6—9 månader (32 och 20 % år 2007).

Tabell med nyckeltal

	2007 utfall	2008 mål/ uppskattning	2009 mål/ uppskattning
Ärenden som avgjorts, st.	3 797	4 000	3 800
Genomsnittlig behandlingstid (mån.)	9,8	9,0	9,8
Funktionell effektivitet			
— resurshushållning (€/avgjort ärende)	2 316	2 280	2 530
— produktivitet (avgjorda ärenden/årsv.)	38	40	40

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar (varav ett avdrag av engångsnatur på 8 000 euro)	389
Återföring från moment 25.01.02 av tillfälliga överföringar	119
Produktivitetsfrämjande åtgärder	-12
Sammanlagt	496

I avgifter som enligt lag 701/1993 tas ut för högsta förvaltningsdomstolens prestationer beräknas 280 000 euro inflyta under moment 12.25.10.

2009 budget	9 617 000
2008 II tilläggsb.	134 000
2008 budget	9 121 000
2007 bokslut	8 561 000

03. Omkostnader för övriga domstolar (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 235 057 000 euro.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster de andelar som enligt förordningen om fördelning av inkomsterna av fastighetsdatasystemet (1230/2007) tilldelats justitieministeriet samt inkomster från EU.

Förklaring: Antalet ärenden som inkommer till *hovrätterna* har minskat med över 1 000 ärenden från år 2005 och enligt uppskattning kommer det år 2009 att uppgå till drygt 11 000 ärenden. Av de ärenden som inkom 2007 var 23 % tvistemål och 69 % brottmål. Antalet avgjorda ärenden har åren 2005—2007 minskat något då antalet huvudförhandlingar har ökat och antalet sållningsavgöranden mins-

kat. Den genomsnittliga behandlingstiden har förkortats till 7,6 månader och skillnaderna i behandlingstid vid de olika hovrätterna har förkortats från ca 6 månader år 2005 till 4,6 månader år 2007. Målet är att minska skillnaden till tre månader år 2009. Man fäster särskild uppmärksamhet vid antalet gamla ärenden, dvs. ärenden som varit anhängiga i över ett år. Målet är att andelen sådana ärenden av det totala antalet anhängiga ärenden är mindre än 10 %.

Vid *förvaltningsdomstolarna* ökade antalet ärenden kraftigt under 2005 och 2006 främst på grund av besvär över bilskatten, men minskade däremot 2007 då dessa ärenden anhopades i tullen. År 2007 var de största ärendekategorierna social- och hälsovård (33 %), skatter (16 %), byggande och miljö (sammanlagt 15 %), ekonomisk verksamhet inklusive trafik- och kommunikationsärenden (14 %) samt utlänningsärenden (9 %).

Den genomsnittliga behandlingstiden förlängdes 2007 till följd av den anhopning av ärenden som uppstått under de föregående åren med cirka en månad till 9,3 månader. Skillnaderna i behandlingstid vid de olika förvaltningsdomstolarna minskade dock från 5,4 månader år 2005 till 3,7 månader år 2007. Målet är att minska skillnaden till tre månader år 2009.

Lagen gällande förenklade sammansättningar i förvaltningsdomstolarna (675/2006) trädde i kraft vid ingången av 2007. År 2007 avgjordes cirka hälften av ärendena i sammansättning med en eller två domare. De möjligheter lagen medför för att effektivisera verksamheten utnyttjas fullt ut. Målet är att andelen gamla ärenden, dvs. ärenden som varit anhängiga längre än ett år, minskar från ca 24 % år 2007 till 15 % år 2009.

Den utveckling av antalet behandlade ärenden och behandlingstider som hänför sig till den den nya barnskyddslag (417/2007) som trädde i kraft vid ingången av 2008 följs särskilt upp. Senast under 2009 blir det aktuellt att överväga om det finns grundad anledning att hålla kvar befogenheten att avgöra ärenden som första instans hos förvaltningsdomstolarna eller om ärendena kan överföras till sådana multiprofessionella organ som har specialiserat sig även på barnskyddsfrågor. Det är också svårt att uppskatta den arbetsmängd som bilskatteärendena föranleder förvaltingsdomstolarna år 2009. Vid tullen fanns det i början av 2008 ca 15 000 anhängiga besvär gällande detta. Genom lagen gällande ändring av bestämmelserna om ändringssökande i bilskattelagen (267/2008) tog man den 1 maj 2008 i bruk ett förfarande om rättelseyrkande i bilskatteärenden. Samtidigt utvidgades förfarandet med sökande av ändring genom besvär från enbart Helsingfors förvaltningsdomstol till alla förvaltningsdomstolar.

Till *tingsrätterna* inkom år 2007 ca 338 000 straff- och civilrättsliga ärenden samt ca 349 000 inskrivningsärenden i fråga om fastigheter. Antalet civilrättsliga ärenden som inkom var ca 246 000, varav 194 000 anhängiggjordes genom summarisk stämningsansökan. Antalet inkommande s.k. summariska ärenden var ca 25 % större än året innan. Den vanligaste kategorin bland dessa ärenden var fordringar som grundar sig på skuldförhållande, t.ex. kortfristiga s.k. snabblån via telefon. Andelen sådana ärenden beräknas öka ännu år 2008. Målet är att de förslag som beretts av den arbetsgrupp som haft i uppgift att utveckla lagstiftningen om snabblån ska träda i kraft under 2009, vilket beräknas minska antalet summariska ärenden år 2009.

Antalet inskrivningsärenden i fråga om fastigheter minskade betydligt år 2007 och antalet ärenden förväntas ytterligare minska under 2008 och 2009. Antalet ärenden i de andra ärendekategorierna beräknas kvarstå på samma nivå som under tidigare år.

I fråga om omfattande tvistemål som avgörs vid huvudförhandling är målet att 35 % ska avgöras inom mindre än sex månader och 75 % inom ett år.

Den lagändring som gäller förenkling av straffprocessen i enkla brottmål trädde i kraft i början av oktober 2006. Andelen brottmål som avgjordes skriftligen var 30 % år 2007 och beräknas vara 35 % år 2009. Användningen av skriftligt förfarande har också minskat använd-

ningen av nämndemannasammansättningar. Enligt de förslag som lagts fram av den arbetsgrupp som dryftat en ändring av bestämmelserna om användning av olika sammansättningar vid avgörande av ärenden ska nämndemannasammansättningar framöver användas endast i allvarliga brottmål. I fråga om inställande av huvudförhandling i brottmål är målet att andelen mål som ställs in är under 20 % (20 % år 2007).

Den genomsnittliga behandlingstiden i brottmål var 3,2 månader år 2007 och vid de stora tingsrätterna i huvudstadsregionen 3,5—6,1 månader. År 2009 är målet att den genomsnittliga behandlingstiden i brottmål inte vid någon tingsrätt ska vara över tre månader längre än genomsnittet för hela landet. Dessutom är målet att behandlingstiden i 50 % av brottmålen ska vara högst två månader och att behandlingstiden överstiger nio månader i högst 10 % av brottmålen.

Strävan är att man i exceptionellt omfattande och besvärliga tvistemål allt oftare har en sammansättning med tre domare. Likaså går man in för att omfattande brottmål som genomgår en lång behandling oftare än nu handläggs med förstärkt sammansättning.

Antalet ärenden som inkommit till *försäkringsdomstolen* har minskat sedan år 2005. Minskingen var störst år 2007, då antalet ärenden sjönk med ca 30 %. Minskningen av antalet ärenden har delvis berott på en anhopning av ärenden hos besvärsnämnderna. År 2007 bestod de största ärendekategorierna av ärenden som gäller arbetspensioner, olycksfall, arbetslöshetsskydd och folkpensioner. Försäkringsdomstolens förfaranden och verksamhetsmetoder utvecklas. Om antalet ärenden ännu fortsätter att minska kan anhopningen av ärenden avhjälpas under 2008 och antalet anställda minskas åtminstone tillfälligt.

Vid *marknadsdomstolen* uppstod det en stor anhopning av ärenden under 2005 och 2006, då antalet besvär som gällde offentlig upphandling ökade kraftigt och besvären gällande Energimarknadsverkets beslut bildade en ny ärendekategori.Antalet upphandlingsärenden har ökat också under 2008 trots den nya lagen om offentlig upphandling som trädde i kraft i juni 2007. Marknadsdomstolen har anvisats extra personal, vilken uppskattas kunna stoppa anhopningsutvecklingen.

Antalet ärenden som inkommit till *arbetsdomstolen* per år har varierat betydligt på 2000-talet. Exempelvis ökade antalet inkommande ärenden med 26 % år 2006, men sjönk med 30 % år 2007.

I samband med beredningen av budgetpropositionen har justitieministeriet ställt upp följande preliminära uppskattningar och mål för verksamheten 2009:

Tabell med nyckeltal

	2007 utfall	2008 mål/ uppskattning	2009 mål/ uppskattning
Hovrätterna			
Ärenden som avgjorts, st.	12 240	12 450	11 500
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	7,6	7,1	7,0
Resurshushållning (€/avgjort ärende)	2 932	2 877	3 240
Produktivitet (avgjorda ärenden/årsv.)	23	24	25
Tingsrätterna			
Ärenden som avgjorts, st.	687 249	697 538	670 000
— Brottmål	62 955	64 382	63 000
— Omfattande tvistemål	8 319	8 646	8 300
— Summariska ärenden	190 528	189 582	180 000
— Fastighetsärenden	351 998	358 247	340 000

Genomsnittlig behandlingstid, mån.			
— Brottmål	3,2	3,3	3,2
— Omfattande tvistemål	7,8	7,6	7,6
— Summariska ärenden	2,0	2,1	2,0
— Skuldsaneringsärenden	5,6	5,3	5,3
Resurshushållning (€/vägd arbetsmängd)	756	730	750
Produktivitet (arbetsmängd/årsv.)	80	84	80
Förvaltningsdomstolarna			
Ärenden som avgjorts, st.	23 103	23 455	23 500
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	9,3	8,9	8,5
Resurshushållning (€/avgjort ärende)	1 248	1 268	1 380
Produktivitet (avgjorda ärenden/årsv.)	51	50	51
Försäkringsdomstolen			
Ärenden som avgjorts, st.	10 423	11 000	10 000
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	15,0	12,5	10,0
Resurshushållning (€/avgjort ärende)	673	637	750
Produktivitet (avgjorda ärenden/årsv.)	88	94	100
Marknadsdomstolen			
Ärenden som avgjorts, st.	450	630	630
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	14,1	12,0	10,0
Resurshushållning (€/avgjort ärende)	3 413	2 762	3 000
Produktivitet (avgjorda ärenden/årsv.)	21	24	24
Arbetsdomstolen			
Ärenden som avgjorts, st.	152	140	150
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	6,9	5,5	5,5
Resurshushållning (€/avgjort ärende)	6 058	6 429	6 600
Produktivitet (avgjorda ärenden/årsv.)	14	14	15

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	212 185	225 604	237 057
Bruttoinkomster	2 464	2 100	2 000
Nettoutgifter	209 721	223 504	235 057
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	8 476		
— överförts till följande år	4 676		

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

		Andel, %
Allmänna domstolar		
Hovrätterna	38 200	
Tingsrätterna	140 300	
Arbetsdomstolen	1 000	
Sammanlagt	*179 500*	*76*
Förvaltningsdomstolarna		
Förvaltningsdomstolarna	32 200	
Marknadsdomstolen	1 900	
Försäkringsdomstolen	7 400	
Sammanlagt	*41 500*	*18*
Informationsförvaltnings-utgifter och övriga utgifter	*14 057*	*6*
Sammanlagt	235 057	100

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar (varav ett avdrag av engångsnatur på 369 000 euro)	7 939
Nivåjustering	2 000
Förkortning av köer	1 300
Hyresutgifter	700
Datasystemprojekt	-1 589
Överföring till moment 30.70.01 (1 årsv.)	-31
Återföring från moment 25.01.02 av tillfälliga överföringar	1 933
Produktivitetsfrämjande åtgärder	-689
Överföring från moment 28.40.21	150
Övriga ändringar	-160
Sammanlagt	11 553

I avgifter som enligt lag 701/1993 tas ut för domstolarnas prestationer beräknas ca 30 000 000 euro inflyta under moment 12.25.10. Av de totala kostnaderna för de prestationer för vilka avgift tas ut kan ca 40 % täckas med avgifter.

2009 budget	235 057 000
2008 II tilläggsb.	2 772 000
2008 budget	223 504 000
2007 bokslut	205 921 000

04. Rättshjälpsbyråernas och konsumenttvistenämndens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 25 456 000 euro.

Vid nettobudgeteringen beaktas inkomsterna från rättshjälpsavgiften, de ersättningar som den som får rättshjälp betalar och även den förlorade partens ersättningar för rättegångskostnader.

Förklaring: Antalet ärenden som inkommit till rättshjälpsbyråerna har ökat i och med att rådgivningstjänsterna etablerats. År 2009 ansvarar rätthjälpsbyråerna för ordnandet av allmänna intressebevakningstjänster. Organisationsförändringen påverkar i hög grad rättshjälpsbyråernas verksamhet i synnerhet under 2009.

Till rättshjälpsbyråerna inkom år 2007 ca 52 400 ärenden, av vilka 82 % var civil- och förvaltningsrättsliga ärenden. Den största ärendekategorin utgörs av familje- och arvsrättsliga ärenden. Brottmålen stod för en andel på 18 %. Till rättshjälpsinfon inkom ca 13 000 samtal. Målet för år 2007 var att övergå till ett nytt system för uppföljning av kötider. Systemet togs likväl inte i bruk och således finns det inte några tillförlitliga uppgifter om kötiderna för 2007. Det beräknas att antalet ärenden hos rättshjälpsbyråerna 2009 hålls på samma nivå som 2008.

År 2008 kommer man också att överlämna en proposition med förslag till ändring av rättshjälpslagen och utfärda en statsrådsförordning om grunderna för arvode vid rättshjälp. En ändring av rättshjälpslagen möjliggör elektronisk kommunikation inom rättshjälpen och vid betalning av arvoden. Med hjälp av elektronisk kommunikation kan ansökningarna om rättshjälp behandlas smidigare än för närvarande. Målet är att rättshjälpsbyråerna övergår till elektronisk kommunikation år 2009. Då kan arbetsmängden mellan rättshjälpsbyråerna jämnas ut så att rättshjälpsbesluten koncentreras till byråer med mindre rusning, utbetalningen till biträden och försvarsadvokater vid domstolarna förenklas samt medborgarnas och

intressegruppernas möjligheter att utföra ärenden hos myndigheterna främjas.

Det beräknas att antalet besvär som inkommer till konsumenttvistenämnden ökar i och med att nämndens verksamhetsområde utvidgas så att det även omfattar hyres- och bostadsrättsärenden. Till nämnden inkom år 2007 ca 4 200 besvär, dvs. 4 % mera än året innan. Den största delen av besvären gällde ärenden i anslutning till bostadsköp, fastighetsförmedling och bilhandel. År 2007 behandlades ca 4 000 besvär, vilket är 2 % mera än året innan. Antalet besvär som gällde bostadshyresförhållanden och överlåtelse av bostadsrätt uppgick till sammanlagt 71 och av dem avgjordes 31 besvär. Några gruppklagomål anhängiggjordes inte.

I samband med beredningen av budgetpropositionen har justitieministeriet preliminärt ställt upp följande mål för rättshjälpsbyråernas och konsumenttvistenämndens verksamhet 2009:

Rättshjälpsbyråerna

	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Ärenden som behandlats, st.	52 194	54 645	55 000
Rättshjälpsinfo, antal gånger	13 003	13 000	13 000
Rättshjälpsbeslut, st.	19 987	21 260	22 800
Resurshushållning (€/vägd arbetsmängd)	99	96	100
Produktivitet (vägd arbetsmängd/årsv.)	457	508	510
Kötider, dagar		6,0	7,0

Konsumenttvistenämnden

	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Besvär som behandlats, st.	4 042	4 200	4 400
Resurshushållning(€ /behandlat ärende)	457	440	450
Produktivitet (behandlade ärenden/årsv.)	133	131	140
Behandlingstid, mån.	7,7	7,5	7,5

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	27 356	28 339	29 956
Bruttoinkomster	4 198	4 100	4 500
Nettoutgifter	23 158	24 239	25 456
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	4 022		
— överförts till följande år	3 757		

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar (varav ett avdrag av engångsnatur på 121 000 euro)	1 411
Produktivitetsfrämjande åtgärder	-112
Återföring från moment 25.01.02 av tillfälliga överföringar	320
Höjning av självrisken för rättshjälp	-400
Övriga ändringar	-2
Sammanlagt	1 217

2009 budget	25 456 000
2008 II tilläggsb.	1 565 000
2008 budget	24 239 000
2007 bokslut	22 893 000

05. Omkostnader för allmänna intressebevakningstjänster (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 13 460 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter som föranleds staten på grund av ordnandet av sådana intressebevakningstjänster som avses i lagen om ordnande av intressebevakningstjänster i förmyndarverksamheten.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster de arvoden och ersättningar som tas ut hos huvudmännen.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen har regeringen till riksdagen överlämnat en proposition med förslag till lag om ordnande av intressebevakningstjänster i förmyndarverksamheten samt om ändring av 8 § i lagen om förmyndarverksamhet och 6 § i lagen om rättshjälpsbyråer (RP 45/2008 rd). Enligt de föreslagna övergångsbestämmelserna har den personal som är heltidsanställd rätt att under vissa förutsättningar med sitt samtycke bli överförd till en tjänst vid en rättshjälpsbyrå. Hur stort antal anställda som överförs klarnar när lagen har utfärdats och de anställda som övergår har gett sitt samtycke till överföringen.

Behovet av intressebevakningstjänster har ökat de senaste åren. Antalet huvudmän har ökat med ca 2 000 per år sedan millennieskiftet. Medan antalet huvudmän år 2007 var ca 30 100 beräknas det år 2009 vara ca 34 000. Antalet anställda inom den allmänna intressebevakningen beräknas år 2009 vara 480—540 årsverken. Avsikten är att två av de anställda ska flyttas till justitieministeriet för att styra systemet. På grund av detta har överföringen beaktats som avdrag i anslaget under momentet. Målet är att en person som sköter intressebevakningsuppgifter i genomsnitt har 63—85 huvudmän. Detta mål försöker man nå genom att vissa biträdande uppgifter i anslutning till tjänsteproduktionen, såsom fakturering, koncentreras till kanslipersonalen. Målet är att överföringen av uppgifter inom den allmänna intressebevakningen till rättshjälpsbyråerna genomförs så att klienterna kan ges intressebevakningstjänster utan avbrott. Möjligheten att producera intressebevakningstjänster som köptjänster utreds också. Målet är att intressebevakningstjänster i tillämpliga delar också ska kunna anskaffas som köptjänster.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	26 766
Bruttoinkomster	13 306
Nettoutgifter	13 460

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Överföring från moment 28.90.30	9 760
Tidigare budgeterat under moment 28.90.33	3 700
Sammanlagt	13 460

2009 budget	13 460 000

50. Ersättningar till privata rättsbiträden (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 36 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av ersättningar enligt rättshjälpslagen (257/2002)

2) till betalning av ersättningar enligt lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993)

3) till betalning av ersättningar enligt lagen om rättegång i brottmål (689/1997)

4) till ett belopp av högst 700 000 euro till arvoden till offentliga utredare och boförvaltare enligt konkurslagen (120/2004).

Dispositionsplan	€
Rättshjälp och försvar	29 800 000
Biträdande av målsägande	200 000
Skuldsanering för privatpersoner	1 800 000
Ersättning för rättegångskostnaderna för oskyldigt åtalade	3 500 000
Arvoden till offentliga utredare och boförvaltare enligt konkurslagen (högst)	700 000
Sammanlagt	36 000 000

Förklaring: Målet är att utbetalningen av arvoden till rättegångsbiträden görs klarare och grunderna för arvodet förenklas samt att ett system för elektronisk utbetalning av arvodena tas i bruk. År 2007 förordnades ett privat biträde för 31 680 parter. Den genomsnittliga ersättningen per part var 975 euro.

Av de kostnader för rättshjälp som föranleds av ersättningar till privata ombud uppstod ca 74 % vid tingsrätterna, 18 % vid hovrätterna och ca 8 % vid andra domstolar. Bland domstolsärendena utgör brottmålen den mest omfattande och till kostnaderna största sakgruppen av rättshjälpsärenden. År 2007 uppgick antalet brottmål till ca 27 000 och kostnaderna för dem till ca 28,4 miljoner euro. Ersättningarna för rättegångskostnaderna för oskyldigt åtalade var ca 3,5 miljoner euro, vilket är 31 % mer än år 2006. De ersättningar som med stöd av lagen om skuldsanering för privatpersoner betalades till utredare uppgick till ca 1,6 miljoner euro, vilket är 5 % mindre än år 2006.

Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 3 600 000 euro till följd av att utgifterna för ersättningar har ökat.

2009 budget	36 000 000
2008 budget	32 400 000
2007 bokslut	35 606 762

20. Betalningsstörningar, utsökning och konkursbevakning

Förklaring: Det sista skedet av totalrevideringen av utsökningslagstiftningen, dvs. utsökningsbalken, trädde i kraft vid ingången av 2008. Utsökningens lokalorganisation har redan reformerats utifrån utsökningsbalken. Enligt den är landet indelat i 22 utsökningsdistrikt. Utvecklandet av utsökningsväsendets organisation fortsätter så att förvaltningsämbetet för utsökningen inleder sin verksamhet vid ingången av 2010. Till ämbetet överförs från justitieministeriet utsökningsväsendets operativa uppgifter och från länsstyrelserna utsökningsuppgifterna.

Den verksamhet som har som mål att bekämpa ekonomisk brottslighet och den ekonomiska gråzonen effektiviseras genom att utsökningens specialindrivning förstärks. I syfte att förstärka utsökningspersonalens rekryteringsgrund fortsätter man den utbildning av fogdar som inleddes i maj 2008.

Uppgifter om personalen

	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 uppskattning
Utsökningsväsendet			
Årsverken	1 343	1 351	1 338
Medelålder	49,6	49,8	49,8
Kvinnornas andel, %	60,5	60,5	60,5
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv.	11,4	11,0	11,0

Konkursombudsmannens byrå			
Årsverken	10	10	10
Medelålder	44,9	45,0	45,5
Kvinnornas andel, %	54,5	54,5	54,5
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv.	4,5	4,2	4,0

Enligt produktivitetsprogrammet ska utsökningsväsendet få till stånd inbesparingar motsvarande 12 årsverken år 2009.

01. Utsökningsväsendets och konkursbevakningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 92 578 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av omkostnaderna för Konkursombudsmannens byrå, utsökningsverken och landskapsfogdeämbetet i landskapet Åland samt till beredning av verksamheten vid det förvaltningsämbete för utsökningen som ska inrättas.

Vid nettobudgeteringen beaktas såsom inkomster de ersättningar som tas ut för specialrevisioner som utförs av Konkursombudsmannens byrå.

F ö r k l a r i n g : De privaträttsliga fordringarna började gradvis preskriberas fr.o.m. mars 2008, vilket minskar antalet fordringar, gäldenärer och ärenden som inkommer för indrivning. Antalet ärenden som inkommer år 2009 beräknas uppgå till 2,4 miljoner (2,6 miljoner ärenden år 2007, uppskattningsvis 2,4 miljoner ärenden år 2008).

I samband med beredningen av budgetpropositionen har justitieministeriet preliminärt ställt upp följande mål för *utsökningsväsendets* verksamhet 2009:

Tabell med nyckeltal

	2007 utfall	2008 mål/ uppskattning	2009 mål/ uppskattning
Ärenden som behandlats (1 000 st.)	2 615	2 461	2 400
Redovisats till sökandena (mn €)	694	649	649
Lyckad indrivning			
Av antal ärenden, %	39	41	42
Av belopp, %	24	20	23
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	6,1	6,3	6,0
Resurshushållning (€/behandlat ärende)			
Utsökningsverken	29	35	37
Produktivitet (behandlade ärenden/årsv.)	1 940	1 825	1 900

I utsökningsverkens verksamhet har man som mål att ärendena behandlas snabbt i syfte att förhindra att gäldenärerna skuldsätts ytterligare och för att bekämpa kreditförluster. I detta syfte har man uppställt kvalitetskrav för ämbetsverken och enligt dem ska vissa åtgärder vidtas inom tre månader från det att saken har anhängiggjorts.

Konkursombudsmannens byrå. Genom förfarandet med offentlig utredning försöker man i synnerhet bekämpa den ekonomiska gråzonen och den ekonomiska brottsligheten. En offentlig utredning inleds på initiativ av konkursombudsmannen i sådana konkursbon med ringa tillgångar där man konstaterar speciella utredningsbehov i anslutning till gäldenärens verksamhet. Målet är att minst 50 fall årligen

tas upp till utredning. Utvecklandet av praxisen för offentlig utredning fortsätter med omfattande rådgivning och utbildning. Också de särskilda granskningarna av konkursbon utvecklas så att de bättre ska beakta behoven hos konkursbon med ringa tillgångar och situationer med offentlig utredning. Målet är att det årligen utförs 85 specialrevisioner. Det beräknas att uppskattningsvis 20 % av kostnaderna för dessa kan återkrävas till staten.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	88 209	89 255	92 648
Bruttoinkomster	85	120	70
Nettoutgifter	88 124	89 135	92 578
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	8 245		
— överförts till följande år	5 913		

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar (varav ett tillägg av engångsnatur på 299 000 euro)	3 930
Produktivitetsfrämjande åtgärder	-340
Överföring till moment 25.40.01 (-1 årsv.) till följd av avvecklingen av häradssystemet	-33
Datasystem	-750
Återföring från moment 25.01.02 av tillfälliga överföringar	639
Övriga ändringar	-3
Sammanlagt	3 443

I inkomster av utsökningsavgifter beräknas ca 47 000 000 euro inflyta under moment 12.25.20. Av de totala kostnaderna för prestationer för vilka utsökningsavgift tas ut kan 90 % täckas genom avgifter.

2009 budget	92 578 000
2008 II tilläggsb.	1 575 000
2008 budget	89 135 000
2007 bokslut	85 792 000

30. Åklagarna

Förklaring: Det samhälleliga effektmålet för åklagarväsendet är att det straffrättsliga ansvaret verkställs på ett rättvist, effektivt och högklassigt sätt med beaktande av parternas rättssäkerhet. Det centrala målet är att åtalsprövningen genomförs i snabb takt. I enlighet med regeringsprogrammet effektiviseras och påskyndas förundersökningen, åtalsprövningen och domstolsbehandlingen i krävande brottmål. I syfte att trygga en ändamålsenlig beredning i krävande brottmål används åklagarpar.

Resurser riktas särskilt till ärenden som varit föremål för åtalsprövning en lång tid. Genom rätt inriktning av resurser, specialisering och ett effektiverat förundersökningssamarbete kan man påverka både den tid det tar att avgöra ärenden och den rättsliga kvaliteten.

Till den lokala åklagaren inkom år 2007 ca 86 300 ärenden. Antalet avgjorda ärenden var ca 82 500. Dessutom avgjordes ca 253 500 ärenden som gällde strafforder. Det uppskattas att antalet avgjorda ärenden ökar år 2009 jämfört med 2007 års nivå.

Uppgifter om personalen

	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 uppskattning
Åklagarväsendet			
Årsverken	516	542	536
— varav lokala åklagare	304	325	325
Medelålder	46,9	47,0	47,7
Kvinnornas andel, %	59	60	60
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv.	6,6	7,0	6,5

Enligt produktivitetsprogrammet ska åklagarväsendet få till stånd inbesparingar motsvarande sju årsverken år 2009.

01. Åklagarväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 39 703 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av omkostnaderna för riksåklagarämbetet, åklagarämbetena och landskapsåklagarämbetet i landskapet Åland.

Förklaring: I samband med beredningen av budgetpropositionen har justitieministeriet preliminärt ställt upp följande mål för åklagarväsendets verksamhet 2009:

	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Behandlingstid			
— genomsnittlig åtalsprövningstid, mån.	2,1	1,9	2,2
— öppna ärenden som varit föremål för åtalsprövning längre än 6 mån.	2 918	1 800	1 800
— öppna ärenden som varit föremål för åtalsprövning längre än ett år	408	175	150
Produktivitet			
— avgjorda ärenden/årsv. (hela personalen)	172	175	170
— avgjorda ärenden/årsv. (åklagare)	271	259	260
Resurshushållning			
— omkostnader/avgörande, €	340	393	400

Beräknad användning av anslaget	€
Riksåklagarämbetet	3 522 000
De lokala åklagarenheterna	34 224 000
Gemensamma utgifter	1 957 000
Sammanlagt	39 703 000

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)	
Lönejusteringar (varav ett avdrag av engångsnatur på 181 000 euro)	1 274
Produktivitetsfrämjande åtgärder	-119
Återföring från moment 25.01.02 av tillfälliga överföringar	314
En engångsutgift för 2008 för införande av en summarisk straffprocess	-300
En representant i Eurojust, överföring från moment 25.01.01 (1 årsv.)	125
Övriga ändringar	-1
Sammanlagt	1 293

2009 budget	39 703 000
2008 II tilläggsb.	631 000
2008 budget	38 410 000
2007 bokslut	34 211 000

40. Verkställighet av straff

Förklaring: Den ökning av antalet fångar som fortsatt under den första hälften av detta årtionde har avstannat och antalet fångar har minskat sedan år 2006. Det uppskattas att antalet fångar minskar ytterligare år 2009.

Verksamhetens omfattning

	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 uppskattning
Antalet fångar i genomsnitt	3 551	3 470	3 450
— av dem i frihet på prov	22	50	100
Antal fångar som anlänt från friheten	7 303	7 000	7 000
Antal som avtjänar samhällspåföljder i genomsnitt	4 800	4 850	4 800
Samhällspåföljder som ska verkställas	5 520	5 500	5 500

I samband med verkställigheten av fängelsestraff och samhällspåföljder ser man till att verkställigheten sköts på ett säkert, tillförlitligt och tryggt sätt. Hälso- och sjukvården, den övriga basvården och verksamheten för fångarna ordnas på ett kostnadseffektivt sätt samt så att förutsättningarna för ett liv utan brottslighet för den som avtjänar ett straff förbättras. Utvecklingen av fångarnas funktionsförmåga under strafftiden följs systematiskt upp. Målet är att i genomsnitt 63 % av fängelsefångarna deltar i verksamhet som minskar risken för brottsåterfall så att de individuella faktorer som påverkar brottsbenägenheten bättre än för närvarande beaktas under strafftiden.

Genom att öka samarbetet mellan de statliga myndigheterna och mellan staten och kommunerna kopplas de åtgärder som vidtas under strafftiden ihop med olika servicesystem i samhället. Under 2009 sammanslås Fångvårdsväsendets och Kriminalvårdsväsendets förvaltningar på ett sådant sätt att det säkerställs att alla uppgiftsområden och verksamheten inom ämbetsverken sköts utan störningar i ändringsskedet. En plan för hur antalet fångplatser ska anpassas till fångtalets utveckling görs upp vid Brottspåföljdsverket. Tjänsterna för fångtransport externaliseras till den del det är ekonomiskt motiverat och enligt grundlagen möjligt.

Uppgifter om personalen

	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 uppskattning
Verkställighet av straff			
Antal anställda, årsverken	3 147	3 120	3 080
Medelålder	43,4	43,5	43,5
Kvinnornas andel, %	40	40	40
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv.	14,2	13,0	13,0

Enligt produktivitetsprogrammet ska inom verkställigheten av straff fås till stånd inbesparingar motsvarande 41 årsverken år 2009.

01. Omkostnader för verkställighet av straff (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 213 440 000 euro.

Av anslaget får högst 2 000 000 euro användas till sänkning av de hyresandelar för Fångvårdsväsendets personalbostäder som föranleds av funktionella behov.

Förklaring: Inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten flyter in med stöd av justitieministeriets förordning om avgiftsbelagda prestationer som tillhandahålls av justitieministeriet och vissa myndigheter inom dess förvaltningsområde (1493/2007) och lagen om förvaltning av straffverkställighet (135/2001).

I samband med beredningen av budgetpropositionen har justitieministeriet preliminärt ställt upp följande resultatmål för verksamheten 2009:

Fångvårdsväsendet

	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Fängelsefångar i sysselsättning (i genomsnitt), %	58	63	63
Andel av den arbetstid hos fångar som avtjänar straff som används för verksamhetsprogram och program som förebygger rusmedelsbruk, %	5,6	7,0	7,0
Antal fångar som avtjänade straff vid öppna anstalter (i medeltal), %	27	27	27
Andel som framgångsrikt avtjänat övervakad frihet på prov, %	95	85	85
Fängelsesäkerhet			
— rymning och olovligt avvikande /antal som varit i fängelse under året, %	0,5	0,4	0,4
— antal som inte återvänt efter permission/ antal som varit i fängelse under året, %	2,0	2,1	2,0
Hälso- och sjukvård för fångar			
— ankomstgranskning inom 14 dagar efter ankomsten, % av fångarna		100	100
Resurshushållning (kostnader/ fånge, €)	51 118	54 000	55 000
Produktivitet (fångar/årsv.)	1,31	1,30	1,30
Personalens utbildningsnivåindex	4,1	4,0	4,0

Kriminalvårdsväsendet

	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Andel som slutfört samhällstjänst, %	82	85	85
Andel som slutfört ungdomsstraff, %	93	85	85
Plan för strafftiden uppgörs, % av de dömda	83	70	85
Resurshushållning (omkostnader/dömda, €)	2 662	2 890	2 850
Produktivitet (antal som avtjänar ett straff+klienter som får utlåtanden/ årsv.)	54	60	60
Personalens utbildningsnivåindex	5,4	5,5	5,5

Beräknad användning av anslaget	€
Fångvårdsväsendet	187 105 000
Kriminalvårdsväsendet	15 300 000
Brottspåföljdsverket	6 500 000
Brottspåföljdsområdets utbildningscentral	3 549 000
Köp av informationstekniska tjänster hos justitieförvaltningens datateknikcentral	986 000
Sammanlagt	213 440 000

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.[1)]
Bruttoutgifter	212 153	221 808	228 990
Bruttoinkomster	7 992	8 250	15 550
Nettoutgifter	204 161	213 558	213 440
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	5 251		
— överförts till följande år	3 790		

[1)] Samtliga inkomster från brottspåföljdsområdet nettobudgeteras fr.o.m. 2009.

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för fångvårdsväsendets avgiftsbelagda verksamhet (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	13 601	13 100	12 700
— övriga intäkter	1 442	1 100	1 000
Intäkter sammanlagt	15 043	14 200	13 700
— varav intäkter som inte nettobudgeteras under omkostnadsmomentet	5 120	5 200	-
Intäkter sammanlagt	15 043	14 200	13 700
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	23 722	23 000	22 500
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-8 679	-8 800	-8 800
Kostnadsmotsvarighet, %	63	62	61
Prisstöd	4 812	2 000	2 000
Kostnadsmotsvarighet efter prisstöd	-3 867	-6 800	-6 800

Det beräknade antalet årsverken för arbetsverksamheten uppgår till 187.

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar (varav ett avdrag av engångsnatur på 533 000 euro)	5 819
Produktivitetsfrämjande åtgärder	-846
Hyresutgifter	1 860
Nivåförhöjning	2 000
Nivåförhöjning (engångsutgift)	-500
Verkningar på de rörliga kostnaderna till följd av det minskade antalet fångar	-1 260
Minskad användning av förvandlingsstraff för böter	-900
Återföring från moment 25.01.02 av tillfälliga överföringar	986
Nettobudgetering av inkomster som tidigare intäktsförts under moment 12.25.(40)	-7 300
Överföring från moment 25.20.01 (1 årsv.) till följd av avvecklingen av häradssystemet	33
Övriga ändringar	-10
Sammanlagt	-118

2009 budget	213 440 000
2008 II tilläggsb.	2 759 000
2008 budget	213 558 000
2007 bokslut	202 700 000

74. Arbeten vid öppna anstalter (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 6 025 000 euro.

Anslaget får även användas till markbyggnadsarbeten. Av anslaget får högst 1 000 000 euro användas vid arbetskolonierna för arbetsprojekt som gäller sådana kulturhistoriskt värdefulla objekt som ägs av en kommun, en församling eller ett allmännyttigt samfund eller som kan förenas med rehabiliteringsverksamhet som delvis bekostas av instansen i fråga.

Förklaring: Målet är att öppna anstalter, t.ex. arbetskolonier, ska sysselsätta i genomsnitt 175 fångar. Utöver detta placeras i anstalterna uppskattningsvis i genomsnitt 25 fångar som arbetar civilt eller studerar utanför anstalten. Utgifterna för sysselsättning och uppehälle är 27 000 euro per fånge och år.

Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 625 000 euro för ett byggnadsprojekt vid Helsingfors öppna fängelse på Sveaborg.

2009 budget	6 025 000
2008 budget	5 400 000
2007 bokslut	5 400 000

50. Valutgifter

20. Valutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 16 312 000 euro.

Anslaget får användas

1) till att förrätta allmänna val och statliga folkomröstningar och till att ge ut information om och tillhandahålla informationstjänster i anslutning till sådana, till att upprätthålla valdatasystemet och valberedskapen samt till betalning av utgifter som föranleds av utvecklandet av valsystemet och valdatasystemet

2) till betalning av utgifter som sametingsvalet föranleder och

3) till betalning av överföringsutgifter.

Förklaring: År 2009 förrättas Europarlamentsvalet. Förnyandet av den tekniska plattform för valdatasystemet som tryggar upprätthållandet av valberedskapen fortsätter. Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 257 000 euro i överföring från moment 25.01.02 av serviceavgifter till justitieförvaltningens datateknikcentral och 800 000 euro i överföring från moment 28.40.21.

2009 budget	16 312 000
2008 budget	6 078 000
2007 bokslut	15 569 719

Huvudtitel 26
INRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring: Inrikesministeriet är ett ministerium för intern säkerhet och invandring, med uppgift att svara för

— upprätthållandet av allmän ordning och säkerhet, styrningen av räddningsväsendet och nödcentralsverksamheten, gränssäkerheten samt utbildningen inom den civila krishanteringen och den nationella beredskapen

— ärenden som gäller finskt medborgarskap, invandring, integration och internationellt skydd samt främjandet av goda etniska relationer, icke-diskriminering och jämlikhet.

Förvaltningsområdets strategiska mål är att

— stärka en positiv säkerhetskultur samt förbättra förutsättningarna att förebygga olyckor och brott

— genom aktivt samarbete främja en god integration av invandrarna i det finska samhället samt att driva en övergripande och konsekvent invandrarpolitik

— främja goda etniska relationer, icke-diskriminering och jämlikhet samt förebygga rasism

— höja beredskapen för en utvidgad civil krishantering. Förutom säkerhet prioriteras demokrati, jämställdhet och en god förvaltning

— på ett kontrollerat sätt revidera och förenhetliga förvaltningsområdets förfaranden och verksamhetskultur.

Beskrivning av verksamhetsmiljön

Finlands utveckling och säkerhet hänger samman med den allmänna internationella utvecklingen. De geografiska avståndens betydelse har minskat. Olika fenomen som påverkar världsekonomin och olika säkerhetssituationer har verkningar som sprider sig snabbt över ett stort område. I takt med att det inbördes beroendet ökar, blir det svårare att kontrollera olika situationer med hjälp av nationella redskap. EU som är den viktigaste internationella påverkningskanalen för Finland utgör en allt större utmaning till följd av utvidgningen av EU och det konstitutionella fördragets försening.

Tillväxttakten inom världsekonomin har börjat avta och osäkerheten i anslutning till den internationella ekonomin har ökat. Rysslands roll är betydande med avseende på energibehovet inom Europeiska unionen. Europeiska unionens allmänna konkurrenskraft är av stor betydelse för utvecklingen i Finland. Konjunkturerna i Finland håller också på att försvagas. Detta gäller också förutsättningarna för ekonomisk tillväxt på medellång sikt. Globaliseringen skapar fortfarande osäkerhet bl.a. till följd av snabba förändringar i företagsstrukturen och överföringar av produktionsenheter.

Man försöker svara på de utmaningar som förändringarna inom Europeiska unionen medför med hjälp av det s.k. Lissabonfördraget, genom vilket de gällande grundfördragen ska ändras.

Avsikten är att fördraget ska träda i kraft från och med ingången av 2009. Reformfördraget skapar bättre förutsättningar för att förbättra EU:s inre säkerhet.

Det internationella samarbetets betydelse ökar ytterligare, eftersom man därigenom kan inverka på hur frågor och kriser utvecklas i ett tidigt skede. Innehållet i det mångåriga program som följer efter Haagprogrammet, som ska godkännas 2009, inverkar utöver på reformfördragets ikraftträdande mest på utvecklingen beträffande EU:s rättsfrågor och interna frågor under de närmaste åren.

Skapandet av en gemensam migrationspolitik är ett av unionens viktigaste redskap när det gäller att möta de utmaningar som globaliseringen och internationaliseringen medför. En gemensam migrationspolitik har utvecklats i enlighet med Tammerfors- och Haagprogrammet.

De internationella flyttningsströmmarna blir större och mer diversifierade. Människornas rörlighet ökar inom Europeiska unionen efter det att Europeiska unionen och Schengenområdet utvidgades 2007. Europeiska unionens yttre gräns får ökad betydelse och utmaningarna när det gäller gränssäkerheten blir större. De visumlättnader som Europeiska unionen och Ryssland enats om utgör en stor utmaning för kontrollverksamheten. Den övervakning och utvärdering som utförs vid Finlands honorärkonsulat och beskickningar får större betydelse. Man blir också tvungen att fästa mer uppmärksamhet än förut vid rörlighet över de inre gränserna. Finland är fortfarande huvudsakligen ett transiteringsland när det gäller olaglig inresa och människohandel.

Befolkningen åldras snabbt i synnerhet i de industrialiserade västländerna och pensionärernas andel ökar. Genom invandring av arbetskraft kan man till viss del lindra effekterna av att arbetskraften på arbetsmarknaden minskar. Arbetskraften rör sig i två riktningar, kunnig arbetskraft flyttar också från Finland utomlands.

Den arbetsrelaterade invandringen kommer att öka avsevärt i Finland under de följande åren, vilket förutsätter ändringar inom myndighetstjänsterna men också inom det finländska samhället och arbetslivet. Integrationen är en interaktiv process, som påverkar invandrarna men också arbetsplatser, boendemiljöer och andra närmiljöer. En positiv utveckling främjas av en snabb sysselsättning och organisering av invandrarna samt stöd till deras organisationer.

Antalet asylansökningar har sjunkit betydligt från 2004, vilket motsvarar trenden i nästan alla västländer. Till denna utveckling bidrar å ena sidan de skärpta gränsbevakningsåtgärderna och å andra sidan underlättande av de lagliga sätten för invandring. Skyddssystemen utvecklas vidare genom överenskommelser och ett utökat internationellt samarbete. I Finland måste man också bereda sig på en omfattande invandring. En dylik situation kan uppkomma som en följd av kriser i samhället, naturkatastrofer, miljökatastrofer eller väpnade konflikter.

Den organiserde brottsligheten särskilt i Estland och Ryssland inverkar kraftigt på brottsligheten i Finland. Den organiserade brottsligheten har utvidgats, den förekommer inom alla områden av grov brottslighet och den upprätthåller en marknad också för annan brottslighet. I datanäten har uppstått en brottslig infrastruktur som har antagit betydande proportioner. Det är inte längre enbart serviceproducenterna utan också serviceanvändarna som utsätts för detta hot.

När det gäller internationell terrorism måste man vara beredd på en långvarig instabilitet. Hotet om terrordåd mot Finland måste på det hela taget anses vara rätt litet. Man måste ändå vara beredd på att metoder som uppfattas som kränkande i vissa fall kan påskynda en radikaliseringsprocess som leder till terrordåd bland extrema grupperingar.

Finlands stabila säkerhetsläge, fungerande infrastruktur, högklassiga utbildningssystem och miljö är konkurrensfaktorer som spelar en allt större roll i framtiden.

Finlands ekonomi påverkas bl.a. av de växande marknaderna i närområdena och i synnerhet Rysslands ställning kommer att framträda. Transittrafiken till Ryssland växer fortfarande i fråga om både land- och sjötransporter. Kvantitativt har oljetransporterna ökat avsevärt de senaste tio åren och ökningen i sjötrafiken antas fortgå. Också varutrafiken till lands förutspås öka.

Olyckor som förorsakar stora skador på egendom eller miljö eller risken för situationer som kan jämföras med sådana ökar. Viktiga faktorer är klimatförändringen, ökningen i sjöfarten och koncentreringen av samhällets funktioner till allt större enheter och system.

Samhälleliga effektmål

Inrikesministeriet ställer i samband med beredningen av budgetpropositionen upp följande preliminära samhälleliga effektmål för sin verksamhet för 2009:

Polisväsendet, räddningsväsendet och gränsbevakningsväsendet deltar för sin del i upprätthållandet av den interna säkerheten, vilket är viktigt med tanke på den nationella konkurrenskraften, i syfte att Finland ska vara det tryggaste landet i Europa. De centrala målen för den inre säkerheten fastställs i programmet för den inre säkerheten.

Polisväsendet

När det gäller polisväsendet prioriteras bekämpning av organiserad brottslighet, förhindrande av tillväxt när det gäller extremiströrelser, bekämpning av terrorism, bekämpning av nätbrottslighet samt förhindrande av olaglig inresa och människohandel.

Nyckeltal

	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
Antal brott/alla brott, högst	815 216	760 000	760 000
Gatusäkerhetsindex, minst (1999=100)	83	94	94
Trafiksäkerhetsindex, minst (1999=100)	129	138	138

Gränsbevakningsväsendet

Det samhälleliga effektmålet för gränsbevakningsväsendet är:

Gränssäkerheten i Finland är på god nivå i europeisk jämförelse. De tryggaste och smidigaste trafikförbindelserna mellan Ryssland och Europeiska unionen går via Finland. Gränsbevakningsväsendets insats är stark när det gäller att utveckla en strategi för Europeiska unionens yttre gränser och förverkliga ett gemensamt europeiskt ansvar.

Gränsbevakningsväsendets verksamhet ökar på ett mångsidigt sätt medborgarnas säkerhet, i synnerhet i landskapen vid gränsen och i skärgården.

Sjöräddningssystemet i Finland är det pålitligaste vid Östersjön. Gränsbevakningsväsendets insats för att främja miljösäkerheten till havs är stark. Aktionsberedskapen för eventuella flertypsolyckor till havs är god.

Gränsbevakningsväsendet kan fungera under alla former av störningar och undantagsförhållanden, även under krig, i syfte att trygga samhället. Gränsbevakningsväsendet är verksamt på land, till havs och i luften även under svåra naturförhållanden.

Nyckeltal/mätare[1)]	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Samhälleliga verkningar (ind.)	-	-	100
Effektivitet (ind.)	-	-	100
Kostnadseffektivitet (ind.)	115	102	100

[1)] Målvärden för de samhälleliga effekterna för gränsbevakningsväsendet har fastställts första gången i budgetpropositionen för 2009. Värdena för nyckeltalen för 2007 och uppskattningen för 2008 har fastställts till den del det har funnits tillgång till statistik för uträkning av nyckeltal. Rapportering när det gäller de samhälleliga effekternas delområden utförs genom statens system för resultatinformation (Netra).

Räddningsväsendet

Målet är en god säkerhetskultur och ett effektivt system för räddningsväsendet.

Nyckeltal	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Antal eldsvådor, (exkl. skogs- och markbränder) (st.)	11 310	<11 000	<9 900
— varav antal byggnadsbränder (st.)	4 025	<4 000	<3 850
Antal omkomna i bränder, högst (pers.)	90	< 90	<90
Värdet av ersättningarna för brandskador vid byggnadsbränder, mn euro[1)]	160	<160	<160
Förtroende för räddningsväsendet, % av befolkningen[2)]	-	94,0	-

[1)] Källa: FC

[2)] Källa: Gallupundersökning som genomförs vart tredje år. Utfall år 2005: 97 % av invånarna.

Nödcentralsverksamhet

Nödcentralsverkets mål är att producera säkerhet samt främja hälsa och funktionsförmåga inom sitt eget ansvarsområde genom att i brådskande fall förmedla omedelbar hjälp.

Nyckeltal	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Nödcentralen tar snabbt emot nödsamtal			
Nödsamtal som tas emot inom 10 sekunder (% av nödsamtalen)	77	80	86
Nödnumret 112 är välkänt			
% av befolkningen som känner till det allmänna nödnumret	95	96	96

Invandring

Invandringen av arbetskraft utvecklas och främjas samt olaglig invandring bekämpas med beaktande av befolkningsutvecklingen och det arbetskraftsbehov som följer därav. Genomförandet av internationellt skydd och mänskliga rättigheter säkerställs inom förfarandet och mottagandeverksamheten samt arbetet med att förhindra människohandel. Verkningarna av integrationen förbättras och dess styrning effektiviseras. Principerna om främjande av icke-diskriminering och goda etniska relationer ska ingå i hela verksamheten.

Nyckeltal	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
Oförändrade överklagade beslut (%)[1)]	>95	>95	>95
Väntetid vid förläggningarna för placering i en kommun, högst mån.[2)]	3,2	2	2

[1)] Målet är att de avgöranden i fullföljdsdomstolarna där Migrationsverkets beslut upphävs på grund av ett fel i Migrationsverkets lagtolkning eller förfarande ska vara mindre än 5 % av det totala antalet besvär. Sådana beslut där Migrationsverkets beslut upphävs på grund av förändrade förhållanden beaktas inte här.

[2)] Tid som åtgår från delfåendet av beslut om beviljande av uppehållstillstånd till inflyttning till kommunen.

Produktivitetsprogrammets konsekvenser

Inom inrikesministeriets förvaltningsområde genomförs produktivitetsfrämjande åtgärder i enlighet med regeringens riktlinjer. Den sammanlagda minskningen av behovet av personal till följd av dem motsvarar 93 årsverken år 2009.

Konsekvenser för jämställdheten i anslutning till budgetpropositionen

En jämlik och icke-diskriminerande behandling av alla människor utgör utgångspunkten för all verksamhet och är en grundläggande fri- och rättighet, som beaktas i all verksamhet. Inrikesministeriets personalpolitiska jämställdhetsplan har blivit klar, en jämställdhetsarbetsgrupp har tillsatts vid ministeriet och man har enats om att göra upp en handlingsplan för jämställdhet samt en likabehandlingsplan. Främjande av etniska relationer, icke-diskriminering och jämlikhet samt förebyggande av rasism beaktas inom utbildningen.

Laglighetsövervakningen och kvalitetskontrollen när det gäller juridiskt beslutsfattande utvecklas vidare i syfte att garantera att alla människor beträffande förvaltningsförfaranden, förvaltningsprocesser och förundersökning av brott behandlas lika oberoende av kön, ålder, ras, medborgarskap eller etnisk bakgrund.

Förvaltningsområdets fullmakter enligt moment (mn euro)

		2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
26.20.70	*Anskaffning av luft- och bevakningsfarkoster* (reservationsanslag 3 år)		
	— beställningsfullmakter	23,448	-

En noggrannare tidsplanering för anskaffningarna är beroende av de offerter som erhållits av leverantörerna våren 2008. Beställningarna görs utgående från erhållna offerter. Antalet patrullbåtar som ska anskaffas preciseras i samband med beredningen av beställningen.

Förvaltningsområdets anslag 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
01.	**Förvaltning**	**77 961**	**95 987**	**96 546**	**559**	**1**
01.	Inrikesministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	21 582	28 554	23 128	- 5 426	- 19
02.	Omkostnader för servicecentralen för ekonomi- och personalförvaltning (reservationsanslag 2 år)	9 239	1 100	100	- 1 000	- 91
03.	Omkostnader för Förvaltningens IT-central (reservationsanslag 2 år)	—	17 992	25 234	7 242	40
20.	Gemensamma utgifter för informationsförvaltningen (reservationsanslag 2 år)	5 212	2 632	1 561	- 1 071	- 41
22.	EU:s andel i anslutning till ramprogrammet för solidaritet och hantering av migrationsströmmar (reservationsanslag 3 år)	—	10	10	—	—

Förvaltningsområdets anslag 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
29.	Mervärdesskatteutgifter inom inrikesministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	41 928	44 000	44 700	700	2
65.	Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer utomlands (förslagsanslag)	—	1 699	1 813	114	7
10.	**Polisväsendet**	**616 918**	**637 466**	**662 561**	**25 095**	**4**
01.	Polisväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	614 775	634 966	660 061	25 095	4
20.	Utgifter för transporter i samband med avlägsnande ur landet och hämtning (förslagsanslag)	2 143	2 500	2 500	—	—
20.	**Gränsbevakningsväsendet**	**201 344**	**215 247**	**230 021**	**14 774**	**7**
01.	Gränsbevakningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	201 158	209 929	217 511	7 582	4
70.	Anskaffning av luft- och bevakningsfarkoster (reservationsanslag 3 år)	—	5 318	12 510	7 192	135
(74.)	Byggande (fast anslag)	186	—	—	—	—
30.	**Räddningsväsendet och nödcentralerna**	**73 420**	**83 792**	**86 881**	**3 089**	**4**
01.	Räddningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	13 453	13 711	15 970	2 259	16
02.	Nödcentralsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	47 987	53 571	53 901	330	1
20.	Särskilda utgifter (förslagsanslag)	2 970	3 000	3 500	500	17
31.	Statsunderstöd till räddningsväsendet (reservationsanslag 2 år)	3 510	3 510	3 510	—	—
43.	Kommunikationsnät för säkerhetsmyndigheterna (reservationsanslag 3 år)	5 500	10 000	10 000	—	—
40.	**Invandring**	**92 965**	**85 282**	**92 890**	**7 608**	**9**
01.	Migrationsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	13 271	14 343	13 668	- 675	- 5
02.	Statens åtgärder för mottagande av flyktingar och asylsökande (förslagsanslag)	8 305	7 587	7 670	83	1
20.	Samhällsorientering för återflyttare (förslagsanslag)	387	900	900	—	—

Förvaltningsområdets anslag 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
30.	Statlig ersättning till kommunerna för särskilda kostnader för utkomststöd till personer som flyttar till Finland och för social- och hälsovård som ges dem (förslagsanslag)	5 745	9 300	9 300	—	—
63.	Mottagande av flyktingar och asylsökande (förslagsanslag)	65 257	53 152	61 352	8 200	15
	Sammanlagt	**1 062 608**	**1 117 774**	**1 168 899**	**51 125**	**5**
	Det totala antalet anställda	15 581	15 481	15 588		

01. Förvaltning

Förklaring:

Inrikesministeriet

Inrikesministeriet arbetar för att Finland ska vara ett land som kännetecknas av säkerhet, ansvar och omsorg och genomför detta genom att stimulera mångfald, jämlikhet och invandring. Enligt inrikesministeriets vision ska Finland vara Europas säkraste och mest mångkulturella land vars internationella konkurrenskraft stöds av en aktiv invandrarpolitik samt av att alla upplever att samhället är tryggt och bygger på jämlikhet.

Inrikesministeriet uppskattar i sin verksamhet pålitlighet, förmåga till förändringar och samarbete samt öppenhet.

I enlighet med regeringsprogrammet genomför inrikesministeriet de funktionella målen och riktlinjerna för verksamheten inom polisväsendet, Gränsbevakningsväsendet, räddningsväsendet samt migrationsförvaltningen och integrationen. För dessa redogörs närmare i motiveringarna till de olika kapitlen under huvudtiteln.

Det av statsrådet godkända programmet för inre säkerhet som bereddes under inrikesministeriets ledning genomförs. I programmet beskrivs de största utmaningarna för den inre säkerheten. Målet är att Finland ska vara det tryggaste landet i Europa 2015. I programmet definieras de tväradministrativa linjerna och åtgärderna, med hjälp av vilka man avser att uppnå målet. I enlighet med programmet riktas effektiva åtgärder t.ex. på utredning av rasistiska brott, bekämpning av nätbrottslighet, våld mot barn, hantering av storolyckor samt förebyggande av utslagning.

Civil krishantering

Finlands beredskap att delta i internationella krishanteringsuppgifter främjas genom att samarbetet i fråga om användning av militära och civila resurser intensifieras och den civila krishanteringen inom landet stärks och ett helhetsbetonat grepp när det gäller funktionerna inom den civilia krishanteringen effektiveras. Inom den civila krishanteringen utomlands förbättras samordningen mellan ministerierna (IM, UM, FSM). Den civila krishanteringen stärks genom att en nationell strategi för civil krishantering som uppgjorts i enlighet med regeringsprogrammet genomförs och de godkända linjerna i den säkerhets- och försvarspolitiska redogörelsen beaktas.

Beredskapen i Finland upprätthålls och utvecklas för den civila krishanteringens del som en del av Finlands deltagande i den internationella krishanteringen.

Utbildningen och forskningen kring civil krishantering har koncentrerats till Krishanteringscentret i Kuopio. Sommaren 2008 överfördes de operativa uppgifterna som anknyter till beredskapen för civil krishantering inom landet från inrikesministeriet till Krishanteringscentret vid Räddningsinstitutet. Samtidigt förstärktes inrikesministeriets roll i fråga om strategisk styrning inom statsrådet. Dessutom utreds möjligheterna i fråga om Krishanteringscentret att intensifiera och fördjupa samarbetet med den militära krishanteringen i anslutning till ovan nämnda intensifiering av samarbetet mellan olika förvaltningsområden.

Inrikesförvaltningens servicecentral

Målet med servicecentralen är att förbättra produktiviteten och kvaliteten inom förvaltningen och samtidigt göra det möjligt att inrikta resurserna på ämbetsverkens viktigaste uppgifter. Målet i fråga om ekonomi-, personal- och telefonitjänsterna är att öka produktiviteten med i genomsnitt 35 % före 2012. Samtidigt är syftet att bibehålla kundtillfredsställelsen och arbetstillfredsställelsen åtminstone på nuvarande nivå. Förutom för det egna förvaltningsområdet producerar servicecentralen tjänster också bl.a. för finansministeriets och social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområden.

Samordningen av statens ekonomiförvaltning och personaladministration samt informationssystem utförs i samarbete med andra servicecentraler och Statskontoret. Fyra servicecentraler ska slås ihop till en statlig servicecentral 2010.

Förvaltningens IT-central

Förvaltningens IT-central (Haltik) inledde sin verksamhet den 1 mars 2008.

Haltik är en central för den fortlöpande operativa verksamheten, som producerar informations- och kommunikationstekniska tjänster för intern säkerhet och invandring. Centralen ansvarar också för det viktiga utvecklingsarbetet när det gäller datasystemen inom förvaltningsområdet och underhållet av de strategiska systemen. Centralen har sitt huvudkontor i Rovaniemi. IT-centralen har flera filialer.

Personalen vid Förvaltningens IT-central uppgår till ca 310 personer vid utgången av 2008. Av dessa finns 130 i Rovaniemi och de övriga vid ämbetsverkets olika verksamhetsställen.

01. Inrikesministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 23 128 000 euro.

Anslaget får även användas till

1) utbildningsverksamhet inom civil krishantering

2) betalning av projekt som godkänts och finansierats av EU

3) hyresutgifter för lokaler vid arbets- och näringsministeriet samt som en andel av de personer som överfördes till finansministeriet den 1 januari 2008.

Förklaring: I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer inrikesministeriet upp följande preliminära resultatmål för sin verksamhet för 2009:

Produktion och kvalitetsledning

— Ministeriets strategiarbete är målinriktat och styr verksamheten. Förnyandet av ministeriets strategiarbete fortsätter.

— Styrningen inom ministeriets ansvarsområde främjar uppnåendet av de samhälleliga effektmålen och målen för verksamhetens resultat.

— Samarbete utförs i fråga om förvaltningsområdet samt med de övriga ministerierna i syfte att uppnå målen i regeringsprogrammet beträffande sådana verksamhetssektorer som i första hand kan anses höra till inrikesministeriets ansvarsområde.

— Planeringen och uppföljningen av ministeriets och dess förvaltningsområdes verksamhet och ekonomi utförs på ett systematiskt och övergripande sätt. Planerings- och uppföljningssystemet utvecklas och klargörs.

— Ministeriets lagstiftningsarbete uppfyller statsrådets kvalitetskrav. Planmässigheten, samarbetet och kunnandet stärks i beredningen av lagstiftning.

Funktionell effektivitet

— Man skapar förutsättningar för att öka ministeriets produktivitet. Projekt enligt produktivitetsprogrammet för ministeriets förvaltningsområde genomförs.

Utvecklande av mänskliga resurser

	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Årsverken	318,0	273,0	267,0
Sjukfrånvaro (dagar/årsv.)	7,6	högst 7,6	högst 7,6
Arbetstillfredsställelseindex (1—5)	3,4	minst 3,35	minst 3,35

Vid dimensioneringen av momentet har en minskning med sex årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder beaktats.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	18 669	29 054	23 628
Bruttoinkomster	272	500	500
Nettoutgifter	18 397	28 554	23 128
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	1 488		
— överförts till följande år	4 673		

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Överföring till moment 28.20.06 (Statens IT-servicecentral)	-20
Överföring från moment 28.20.02	70
Främjande av nätsäkerheten i den offentliga förvaltningen	-5 800
Produktivitetsfrämjande åtgärder	-75
Lönejusteringar	821
Minskning av hyresutgifter	-400
Överföring av 4 årsverken till moment 26.01.03	-195
Överföring av 1 årsverke från moment 26.40.01	67
Överföring av 2 årsverken till moment 26.40.01	-92
Civil krishantering	200
Övriga ändringar	-2
Sammanlagt	-5 426

2009 budget	23 128 000
2008 II tilläggsb.	45 000
2008 budget	28 554 000
2007 bokslut	21 582 000

02. Omkostnader för servicecentralen för ekonomi- och personalförvaltning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 100 000 euro.

Förklaring: Målet i fråga om ekonomi-, personal- och telefonitjänsterna är att öka produktiviteten med i genomsnitt 35 % före 2012. Samtidigt är syftet att bibehålla kundtillfredsställelsen och arbetstillfredsställelsen på minst nuvarande nivå.

Nyckeltal	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Prestationer			
Inköpsfakturor, antal	373 640	395 200	456 000
Reseräkningar, betalningar, antal	104 344	113 200	126 900
Försäljningsfakturor, antal	49 567	67 500	79 200
Lönespecifikationer, antal	364 695	385 100	428 000
Uträkningar över arvoden, antal	21 211	27 500	31 000
Antal anställningsförhållanden som servicecentralen skött, antal	19 186	22 900	25 800
Personer inom ramen för centraliserade telefonitjänster	5 800	18 000	18 000
Ekonomi			
Inköpsfakturor, €/prestation	3,98	5,60	5,60
Reseräkningar, €/prestation	0,40	3,32	3,32
Försäljningsfakturor, €/prestation	10,89	8,98	8,18
Lönespecifikation, €/prestation	5,10	5,04	5,51
Uträkningar över arvoden, €/prestation	14,11	14,79	13,32
Anställningsförhållanden, €/prestation	235,45	226,23	228,68
€/förmedlat samtal	4,49	1,39	0,89
Produktivitet			
Inköpsfakturor/årsv.	18 636	18 650	18 650
Reseräkningar, utbetalning/årsv.	134 953	145 000	145 000
Försäljningsfakturor/årsv.	7 910	8 300	8 800
Lönespecifikationer/årsv.	15 238	16 200	15 300
Uträkningar över arvoden/årsv.	5 708	5 400	6 300
Anställningsförhållande/årsv.	341	270	270
Förmedlade samtal/årsv.	32 317	50 000	75 000
Serviceförmåga och prestationernas kvalitet			
Kundtillfredsställelse, ekonomitjänster (1—5)	3,72	3,75	3,75
Kundtillfredsställelse, personaltjänster (1—5)	3,79	3,80	3,80
Kundtillfredsställelse, telefonitjänster (1—5)	3,65	3,70	3,70
Hantering av mänskliga resurser			
Årsverken sammanlagt	164	212	245
— Ledning och utvecklingsenheten	10	11	11
— Ekonomitjänster	63	84	98
— Personaltjänster	78	88	100
— Telefonitjänster	14	29	36
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	6,6	7,6	7,6
Arbetstillfredsställelseindex (1—5)	3,17	3,3	3,3
Utbildningsdagar/årsv.	3,1	6	6

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	8 886	11 269	14 511
Bruttoinkomster	737	10 169	14 411
Nettoutgifter	8 149	1 100	100

Poster som överförs	
— överförts från föregående år	1 092
— överförts till följande år	2 182

Vid dimensioneringen av anslaget har dessutom som avdrag beaktats 1 000 000 euro till följd av budgetfinansiering för enheten för telefonitjänster.

2009 budget	100 000
2008 II tilläggsb.	—
2008 budget	1 100 000
2007 bokslut	9 239 000

03. Omkostnader för Förvaltningens IT-central (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 25 234 000 euro.

Förklaring: Verksamheten vid IT-centralen, som är en statlig servicecentral, finansieras med finansiering under momentet fram till utgången av 2010, varefter centralens finansiering består av serviceavgifter baserade på serviceavtal. IT-centralen producerar i form av ICT-tjänster för förvaltningsområdets ämbetsverk bl.a. tjänster för arbetsstationer och lokalnät, datakommunikationstjänster, tjänster för upprätthållande och utveckling av datasystem samt centraliserad förvaltning av användningsrätter och HelpDesk-verksamhet. IT-centralen producerar dessutom även tjänster för upprätthållande och utvecklande av polisens centrala datasystem samt tjänster omfattande maskinsalar och datakommunikation i anslutning därtill.

Totalbeloppet av grundfinansieringen för IT-centralen år 2009 är sammanlagt 31,3 miljoner euro, varav anslagsöverföringarna utgör ca 25,2 miljoner euro och det belopp som finansieras via interna serviceavtal inom förvaltningsområdet uppskattningsvis 6,1 miljoner euro. Finansieringen fördelas uppskattningsvis på kundämbetsverkena enligt följande: polisen 5 450 000 euro, inrikesministeriet 510 000 euro, Gränsbevakningsväsendet 100 000 euro och Nödcentralsverket 50 000 euro. Genom serviceavtal produceras tjänster för upprätthållande och utvecklande av datasystemen vid kundämbetsverkena samt tjänster i anslutning till dessa. Utöver det föregående ansvarar IT-centralen för genomförandet av polisens utvecklingsprojekt och ett projekt för främjande av nätsäkerheten i den offentliga förvaltningen.

Projektet för anskaffning av lokaler för Förvaltningens IT-central (HATO) ska vara slutfört före utgången av 2011. Ämbetsverkets verksamhet finansieras även genom separata serviceavtal, som omfattar särskilt definierade datatekniska tjänster vid kundämbetsverkena.

Inrikesministeriet ställer upp följande resultatmål för Förvaltningens IT-central för 2009:

Resultatmått	2007[1)] utfall	2008 mål	2009 mål
Serviceförmåga och kvalitet			
Kundtillfredsställelse (på skalan 1—5)	3,73	3,5	3,5
Tillgång till centrala system, %[2)]			
—under tjänstetid	99,87	99	99
— 24/7	99,95	98	98
Attacker som stoppats vid brandväggen till stamnätet, %	100	100	100
Filtrerad skräppost/% av alla skräppostmeddelanden	har inte mätts	98	98
Samtal som HelpDesk tagit emot, %	94,33	90	90
Uppnående av servicenivå, %	har inte mätts	mäts inte	90
Planenligt framskridande för projekt som HALTIK ansvarar för, %[3)]	har inte mätts	80	80

Prestationer/Produktion			
Antalet understödda arbetsstationer	-	14 350	14 350
Ekonomi			
Beviljade ramanslag/aktivt användarnamn	1 030 €	1 020 €	1 450 €

[1] Siffrorna för 2007 gäller polisens datacentrals verksamhet.

[2] Exklusive överenskomna serviceåtgärder, varvid måtten beskriver hur servrarna för systemen fungerar.

[3] Inkluderar även det planerade genomförandet av viktiga utvecklingsprojekt i enlighet med den plan som den ursprungliga styrgruppen godkänt (uppskattas vid kvalitetsrevisioner).

Mänskliga resurser	2007[1] utfall	2008 mål	2009 mål
Årsverken, antal	173	280	300
Andelen arbetad tid av den ordinarie årsarbetstiden, %	69	70	70
Antal anställda sammanlagt	**174**	**303**	**305**
— av vilka i fast anställningsförhållande	141	283	277
Kvinnor, %	34,1	35	35

[1] Siffrorna för 2007 gäller polisens datacentrals verksamhet.

I målen för 2009 sker en lindrig nedgång jämfört med 2007, vilken beror på en nedgång i servicekvaliteten förorsakad av HALTIKs initialskede. Efter att HALTIKs verksamhet och produktionssystem blivit mer etablerade återgår man beträffande målen för serviceförmåga och kvalitet till nivån för 2007.

Analyser av och tillgången till centrala system beskrivs i HALTIKs servicebeskrivningar och i bilagorna till dem. Analyser av och tillgången till kritiska system beskrivs i serviceavtalet mellan HALTIK och kunden och målnivån bör vara minst 99,5 %.

Kundtillfredsställelsen följs upp genom enkäter som riktas till kundämbetsverkena. Andra mått som beskriver serviceförmåga och kvalitet följs upp antingen med hjälp av mätaruppgifter från systemen eller utgående från uppgifter i serviceproduktionsrapporter. Hur de projekt som HALTIK ansvarar för framskrider bedöms genom opartiska kvalitetsrevisioner.

Lönsamheten för basverksamheten vid Förvaltningens IT-central följs upp genom jämförelser av beviljad ramfinansiering i relation till antalet användarnamn. År 2009 kommer ca 20 500 aktiva användarnamn att omfattas av centralens tjänster. Mått som beskriver HALTIKs verksamhet utvecklas åren 2008—2009 så att de bättre ska motsvara en beskrivning av centralens verksamhet. Utvecklandet av mått utgör en del av etableringen av centralens verksamhet.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	19 992	28 234
Bruttoinkomster	2 000	3 000
Nettoutgifter	17 992	25 234

Beräknad användning av anslaget	€
Material och förnödenheter	700 000
Personalkostnader	14 199 000
Hyror	1 500 000
Tjänster	5 635 000
Övriga kostnader	3 000 000
Investeringar	200 000
Sammanlagt	25 234 000

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)	
Lönejusteringar	467
Överföring av 4 årsverken från moment 26.01.01	195
Överföring av 1 årsverke från moment 26.01.20	50
Överföring från moment 26.10.01	600
Överföring av 61 årsverken från moment 26.10.01	3 050
Överföring av 29 årsverken från moment 26.20.01	1 450
Överföring av 1 årsverke från moment 26.30.01	50
Överföring av 1 årsverke från moment 26.30.02	50
Nivåförhöjning	1 330
Sammanlagt	7 242

2009 budget	25 234 000
2008 II tilläggsb.	3 380 000
2008 budget	17 992 000

20. Gemensamma utgifter för informationsförvaltningen (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 561 000 euro.

Anslaget får användas till utgifter för upprätthållande och utvecklande av inrikesförvaltningens stamnät och av datasystem i gemensam användning.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget	€
Stamnät	200 000
Strategisk styrning	250 000
System för ärendehantering	310 000
E-post	170 000
System för ekonomi- och personalförvaltning	40 000
Övriga system	250 000
Elektronisk kommunikation	100 000
Datasäkerhet	100 000
Övriga informationsförvaltningsutgifter	141 000
Sammanlagt	1 561 000

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)	
Överföring av 1 årsverke till moment 26.01.03	-50
Överföring till moment 28.20.06 (Statens IT-servicecentral)	-21
Övriga ändringar	-1 000
Sammanlagt	-1 071

2009 budget	1 561 000
2008 budget	2 632 000
2007 bokslut	5 212 000

22. EU:s andel i anslutning till ramprogrammet för solidaritet och hantering av migrationsströmmar (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 10 000 euro.

Anslaget får användas till

1) Europeiska unionens projekt som genomförs i enlighet med de särskilda program som lyder under ramprogrammet för solidaritet och hantering av migrationsströmmar för perioden 2007—2013 (Europaparlamentets och rådets beslut nr 435/2007/EG, 573/2007/EG, 574/2007/EG, 575/2007/EG)

2) betalning av löneutgifter för teknisk hjälp och personal motsvarande högst 10 årsverken som behövs för och som placeras för att sköta genomförandet av ovan nämnda program vid olika verk inom inrikesministeriets förvaltningsområde samt för betalning av andra konsumtionsutgifter som är nödvändiga för genomförandet av programmen.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Momentet är nettobudgeterat när det gäller medfinansieringen från Europeiska unionen.

Förklaring: Ramprogrammet för solidaritet och hantering av migrationsströmmar består av fyra särskilda program (fonder): Eu-

ropeiska flyktingfonden, Europeiska återvändandefonden, Europeiska fonden för de yttre gränserna samt Europeiska integrationsfonden. Medlemsstaternas skyldigheter när det gäller förvaltningen och kontrollen av ramprogrammet har fastställts i de beslut som gäller fonderna. Inrikesministeriet ansvarar för den nationella förvaltningen av fonderna. I enlighet med beskrivningen av det nationella systemet för förvaltning och kontroll som är gemensamt för fonderna har vid ministeriet utsetts en ansvarig myndighet, en attesterande myndighet och en revisionsmyndighet.

De första finansiella bidragen betalas 2008. Ur fonden beviljas i regel stöd för projekt som varar högst tre år. Europeiska gemenskapernas kommission har fastställt att Finland får följande belopp ur fonderna år 2009.

EU-stödandelar för varje fond (euro)

	2007—2008	2009
Flyktingfonden	1 425 000	1 309 000
Fonden för de yttre gränserna	10 184 000	5 286 000
Integrationsfonden	1 638 000	966 000
Återvändandefonden	630 000	712 000
Sammanlagt	13 877 000	8 273 000

Den nationella motfinansieringen har budgeterats under moment 26.01.01, 26.20.01 och 26.40.01, 02, 20 och 63. Under moment 26.20.70 har dessutom budgeterats en EU-stödandel (fonden för de yttre gränserna) på 3,8 miljoner euro.

Syftet med finansieringsprogrammen är att främja uppnåendet av de mål som uppställs i Haagprogrammet.

Ur flyktingfonden ges stöd för utvecklande av mottagningsförhållandena för asylsökande, asylprocessen, program för omplaceringing av flyktingar och integration av flyktingar i samhället.

Ur fonden för de yttre gränserna ges stöd för åtgärder med vilka kontrollerna före inresan, beviljandet av visum vid gränserna, smidig gränspassage för därtill berättigade personer, minskad illegal invandring och samarbetet med tredjeländer utvecklas.

Integrationsfonden riktas till stödjande av tredjelandsmedborgares invandring och integration, exklusive flyktingar (asylsökande som fått positivt beslut, kvotflyktingar och personer som får tillfälligt skydd). Med hjälp av fonden utvecklas nationella integrationsstrategier så att integrationen ses som en dubbelriktad process där man utvecklar både de nyligen anländas beredskap att bli integrerade och det mottagande landets förmåga att producera de tjänster dessa behöver på ett jämlikt sätt och där man verkar för att ett positivt attitydklimat ska uppstå.

Återvändandefonden är avsedd för återsändande av utlänningar som vistas illegalt i landet, stödjande av frivilligt återvändande för asylsökande som ännu inte fått beslut och understöd för frivilligt återvändande av flyktingar. Målet är en sk. integrerad och effektiv strategi för återvändande där åtgärder under olika skeden (samarbete med ambassaderna och invandrarmyndigheter i tredjeländer, information, återvändandeprocessen/återsändandeprocessen och stödåtgärder för återintegration) blir en resultatrik helhet.

2009 budget	10 000
2008 budget	10 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom inrikesministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 44 700 000 euro.

2009 budget	44 700 000
2008 budget	44 000 000
2007 bokslut	41 928 262

65. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer utomlands (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 813 000 euro.

Anslaget får användas inom inrikesförvaltningen till betalning av medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer (Intenpol, Europol, FATF, Schengen C-SIS, Sisnet, FIUNET, IGC, IOM, ICMPD och

Cospas-Sarsat) samt till betalning av utgifter föranledda av motsvarande förpliktelser.

Förklaring: Det internationella samarbetet och utvecklandet av samarbetet så att det motsvarar de föränderliga kraven utgör en väsentlig del av polisens verksamhet. Polisen deltar aktivt i alla former av internationell polisiär verksamhet. Huvudvikten ligger i synnerhet på det polisiära samarbetet inom EU både när det gäller lagstiftning och praktisk verksamhet.

Man deltar i projekt som främjar internationellt polisiärt samarbete och brottsbekämpning i synnerhet inom EU och inom närområdessamarbetet. Men uppmärksamhet fästs också vid den utveckling som sker exempelvis inom FN och Europarådet samt andra internationella organisationer och som anknyter till polisens verksamhetsområde. Ett betydande projekt som främjar brottsbekämpningsarbetet är det s.k. Prümavtalet, vars genomförande främjas inom de gränser resurserna medger.

Inom IGC[1)] behandlas alla betydande frågor som anknyter till hanteringen av de internationella migrationsströmmarna. Finland kommer att vara ordförande för IGC åren 2009—2010. Den internationella organisationen för migration (IOM) är en mellanstatlig organisation, som bedriver övergripande verksamhet med anknytning till migration. ICMPD[2)] är ett oberoende mellanstatligt forskningsinstitut. Institutet strävar efter att främja en hållbar migrationspolitik och koncentrerar sig på viktiga migrationsfrågor för Väst- och Östeuropa och utgör sekretariat för Budapestprocessen.

Beräknad användning av anslaget	€
Interpol	550 000
Europol	810 000
FATF	16 000
Schengen C-SIS	60 000
Sisnet	65 000
FIUNET	29 000
IGC	82 000
IOM	165 000
ICMPD	4 000
Cospas-Sarsat	32 000
Sammanlagt	1 813 000
2009 budget	1 813 000
2008 budget	1 699 000

[1)] Inter-governmental Consultations on Asylum, Refugee and Migration Policies in Europe, North America and Australia

[2)] International Centre for Migration Policy Development

10. Polisväsendet

Förklaring: Polisen tryggar rätts- och samhällsordningen, upprätthåller allmän ordning och säkerhet samt förebygger och reder ut brott samt sörjer för att de blir föremål för åtalsprövning.

Polisens mål är att Finland ska vara det tryggaste landet i Europa, något som garanteras av en yrkeskunnig, tjänstvillig, pålitlig, samarbetsvillig och välorganiserad poliskår.

Beslut har fattats att antalet polisinrättningar är 24. Revideringen av förvaltningsstrukturen fortsätter så att den också omfattar polisens högsta ledning, polisens länsledningar, polisens riksomfattande enheter och polisinrättningen i Helsingfors. I samband med reformen överförs resurser från förvaltningen till servicen, säkerställs tillgången till polisservice i hela landet samt tryggas svenskspråkig polisservice. Dessutom utreds huruvida ministeriets styrnings- och tillsynsuppgifter samt ledningen av den operativa polisverksamheten bör särskiljas från varandra. Reformen genomförs 2009.

För personalbehoven inom polisen uppgörs en långsiktig plan som gör det möjligt att stabilisera polisens verksamhet.

En totalreform av förundersöknings-, tvångsmedels- och polislagen bereds.

Polisen fortsätter effektivera åtgärderna för att bekämpa ekonomiska brott. Trafiksäkerhetsarbetet fortsätter och bekämpningen av våldsbrott inriktas på att förebygga brottslighet och våld mot barn och unga.

Åtgärdsförslag angående det nya programmet för inre säkerhet genomförs enligt givna ramar i syfte att bekämpa organiserad brottslighet.

Insatser riktas på bekämpning av nätbrottslighet och speciellt brottslighet som riktas mot datanät och som utnyttjar datanät. Insatser riktas också på bekämpning av illegal penningspelsverksamhet.

Polisen medverkar aktivt till att alla kommuner har säkerhetsplaner, som innehåller riktlinjer för förebyggande åtgärder mot familjevåld och våld mot närstående i enlighet med programmet för inre säkerhet.

01. Polisväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 660 061 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av projekt som godkänts och finansierats av EU och som hänför sig till polisväsendet.

Förklaring: Inrikesministeriet uppställer följande preliminära resultatmål för polisens verksamhet:

Tillsyn

Ledningen av polisens fältverksamhet utvecklas genom utbildning och genom att befälet deltar på ett mer övergripande sätt i den dagliga ledningen. I polisförordningen kommer begreppet allmän ledare och ledarens befogenheter att definieras.

Tillsynen över upprätthållandet av allmän ordning och säkerhet är ledd, planmässig verksamhet och grundar sig på insamlad och analyserad information från olika källor.

I kommunernas säkerhetsplaner fastställs konkreta åtgärder i syfte att minska störande beteende på allmän plats, våld och skador till följd av rusmedelsbruk.

Inom trafikövervakningen utökas den automatiska trafikövervakningen och nya tekniska övervakningsmetoder tas i bruk. Effektiviteten i övervakningen förbättras genom att till fordonen skaffa terminaler för polisens fältsystem (POKE) samt precisionsalkometrar.

Samarbetet och utbytet av information mellan övervakningen och polisens tillståndsförvaltning utökas.

I fråga om övervakning och tilldelning av påföljder iakttas enhetliga riktlinjer för verksamheten i syfte att garantera att medborgarna behandlas likvärdigt.

Polisen deltar i bekämpning av illegal invandring och har hand om övervakning av utlänningar som en del av polisens basverksamhet.

Tillsyn	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Produktion			
Antal uppdrag inom allmän ordning och säkerhet, st.	1 100 061	1 100 000	1 106 000
Insatser			
Omkostnadsanslag, 1 000 euro	176 603	192 583	200 582
Årsverken	3 047	3 146	3 145
Kostnader för tillsyn, 1 000 euro	213 605	232 005	239 982
Effektivitet			
Produktivitet (uppdrag inom allmän ordning och säkerhet/ årsverken)	361	350	352
Resurshushållning (kostnader/uppdrag inom allmän ordning och säkerhet), euro	194	211	217

Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga			
Ingripanden vid våld i hemmen, vitsord 4—10[1)]	7,6	7,6	7,6
Trafikövervakning, vitsord 4—10	7,68	7,67	7,67
Polispatrullering, vitsord 4—10	7,41	7,47	7,47

[1)] Medborgarnas bedömning grundar sig på uppgifter från kvalitetsbarometern för offentlig service. Barometern har använts genom finansministeriets försorg sedan 2003.

Larmverksamhet

Genom ett väl fungerande fältledningssystem, planering av arbetperioder och arbetsskift som grundar sig på analyserad information samt flexibilitet i patrullernas verksamhet tryggas en heltäckande tillgång till larmtjänster och uppnåendet av servicemål inom polisinrättningarnas verksamhetsområden.

Andra kritiska framgångsfaktorer när det gäller larmverksamheten vid de nya polisinrättningarna är ett smidigt samarbete mellan nödcentralerna och en så heltäckande användning av POKE-systemet som möjligt.

Principen om närmaste patrull tillämpas mellan polisinrättningarna och i samarbete med enheter från rörliga polisen.

Inom larmverksamheten beaktas även de krav som gäller för förebyggande verksamhet och de behov som finns inom brottsbekämpningen bl.a. när det gäller att utföra inledande utredningsåtgärder.

Larmverksamhet	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Produktion			
Antal larmuppdrag, st., högst	1 100 061	1 100 000	1 106 000
Antal A- och B-utryckningar, st., högst	907 167	902 000	904 000
Larmuppdrag i anslutning till familjevåld, antal	18 548	17 000	18 000
Insatser			
Omkostnadsanslag, 1 000 euro	59 353	54 578	58 158
Årsverken	1 023	937	937
Kostnader för larmverksamheten, 1 000 euro	68 370	65 952	69 726
Effektivitet			
Produktivitet (larmuppdrag A+B/årsverken)	887	961	963
Resurshushållning (kostnader/larmuppdrag A+B), euro	75,4	73,1	77,1
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga			
Aktionsberedskapstiden vid utryckningar av A-klass, min.	12,9	12	12
Aktionsberedskapstiden vid utryckningar av A- och B-klass, min.	22,9	21	21
Brådskande utryckningar, vitsord 4—10	7,64	7,68	7,68

Brottsbekämpning

Resultatet av brottsbekämpningen bibehålls under det skede då funktionerna omorganiseras under polisens förvaltningsstrukturreform och förbättras efter det att arrangemangen etablerats.

Den totala brottsligheten påverkas genom brottsförebyggande åtgärder, genom att avslöja brottslighet som annars förblir dold, höja andelen utredda brott, påskynda genomströmningstiden för mål och effektivt avlägsna nyttan av brott.

Servicemålen för varje polisinrättning uppställs i resultatavtalen för polisförvaltningen.

Brottsbekämpning	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Produktion			
Alla uppklarade brott, antal	628 593	578 000	600 000
Uppklarade brott mot strafflagen, antal	372 733	350 000	350 000
Återfående av nyttan av ekonomiska brott (netto), mn euro	39,7	40,0	40,0
Antal avgjorda ekonomiska brottmål	1 674	1 900	1 900
Antal ouppklarade ekonomiska brott	1 679	1 700	1 650
Antal brott mot liv och hälsa	37 603	34 000	34 000
Grova narkotikabrott som kommit till polisens kännedom, antal	883	780	750
Insatser			
Omkostnadsanslag, 1 000 euro	237 707	244 343	251 450
Årsverken	4 098	3 979	3 972
Kostnader för brottsbekämpning, 1 000 euro	304 394	294 958	302 510
Effektivitet			
Produktivitet (alla uppklarade brott/årsverken)	153	145	151
Resurshushållning (kostnader/alla uppklarade brott), euro	484	510	504
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga			
Brottsutredningsnivå för strafflagsbrott (exkl. trafikbrott), minst %	49,5	50,0	50
Utredningstiden för strafflagsbrott (exkl. trafikbrott), genomsnitt, dygn	110	90	90
Brottsutredningsnivå för egendomsbrott, minst, %	38,5	41,2	41,5
Utredningsnivå för brott mot liv och hälsa, minst, %	75,7	83,0	83,0
Utredningstiden för avgjorda ekonomiska brottmål, medeltal, dygn, högst	297	270	270

Tillståndstjänster

I samband med reformen av polisens förvaltningsstruktur kommer processerna för polisens tillståndstjänster att förnyas i enlighet med utvecklingsplanen. Alternativa serviceformer, såsom elektronisk kommunikation, stöder tillgången till service, flexibilitet och kostnadseffektivitet i enlighet med den plan som gäller alternativ service och samservice.

Fingeravtryck kommer att införas som biometriskt kännetecken i handlingar utfärdade av polisen.

Man definierar förfaranden som ska gälla för hur staten kan fastställa identitet. Individens identitet skyddas genom tillräckliga förfaranden och med hjälp av teknologier i den traditionella och den elektroniska världen.

Tillståndstjänster	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Produktion			
Tillståndstjänsternas intäktsmål, mn euro	35,9	35,5	35,8
Tillstånd beviljade av polisen sammanlagt, st.	986 352	968 000	957 000
Pass	374 375	450 000	400 000
Identitetskort	51 234	40 000	45 000
Körtillstånd	336 835	275 000	300 000
Vapentillstånd	85 409	70 000	75 000
Tillstånd för utlänningar	51 894	48 000	52 000
Övriga tillstånd	86 605	85 000	85 000

Insatser			
Årsverken	789	728	718
Kostnader för tillståndstjänsterna, 1 000 euro	33 860	35 500	35 803
Effektivitet			
Produktivitet (tillstånd som polisen beviljat/årsverken)	1 251	1 330	1 322
Resurshushållning (kostnader/tillstånd som polisen beviljat), euro	34,3	36,7	37,4
Kostnadsmotsvarighet för tillståndstjänsterna, %	106	100	100
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga			
Tillståndstjänsterna, vitsord 4—10	8,2	8,24	8,24

Polisutbildning

Målet med polisutbildningen är att svara mot polisens behov av personal. Möjligheterna för utexaminerade poliser att få polistjänster främjas.

Polisutbildning	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Produktion			
Antal nybörjarplatser inom utbildningen för grundexamen , pers.	360	312	360
Antal utexaminerade från utbildningen för grundexamen, pers.	372	504	344
Insatser			
Antal personer vid polisläroinrättningarna	220	218	218
Polisläroinrättningarnas totala kostnader, 1 000 euro	25 473	25 000	25 500
Effektivitet			
Pris per utbildningsdag i Polisyrkeshögskolan, högst, euro	148	146	150
Produktivitet (antalet utexaminerade/årsverken)	1,63	2,31	1,59
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga			
Procent som slutfört polisens utbildning för grundexamen	98,4	97,5	97,5

Mänskliga resurser

För personalbehoven inom polisen uppgörs en långsiktig plan. I enlighet med polisens personalstrategi främjas karriärutvecklingen för hela personalen och placeringen i olika uppgifter.

Mänskliga resurser	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Årsverken, antal	10 773	10 636	10 551
Andelen arbetad tid av den ordinarie årsarbetstiden, %	73,2	74,0	74,0
Polisens personal totalt, antal	10 871	10 717	10 631
Kvinnor, %	25,87	26,0	26,2
Polismän, antal	7 591	7 580	7 580
Kvinnor, %	11,65	12,0	12,5
Studerande, antal	569	529	530
Kvinnor, %	17,09	18,0	20,0
Övrig personal	2 712	2 608	2 521
Kvinnor, %	67,52	67,0	66,5
Kvinnor, % inom underbefälet och befälet och på chefsnivå	6,38	6,5	6,7

Vid dimensioneringen av momentet har en minskning med 85 årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder beaktats.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	665 234	676 166	703 141
Bruttoinkomster	45 971	41 200	43 080
Nettoutgifter	619 263	634 966	660 061
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	24 642		
— överförts till följande år	20 154		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Intäkter från den avgiftsbelagda verksamheten	40 108	37 700	40 089
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	37 874	37 700	40 089
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	2 234	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	106	100	100

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Överföring från moment 28.40.21	285
— varav elektronisk mottagning av passfoton	160
— varav en mobil identifierings- och registreringsmiljö	125
Överföring till moment 28.20.06 (Statens IT -servicecentral)	-454
Överföring till moment 32.30.01	-34
Överföring till moment 30.01.03	-37
Lönejusteringar	25 880
Upprätthållande av nivån på verksamheten och antalet polismän	15 000
Förvaring av teleidentifieringsuppgifter	1 000
Utgifter för lokaler	2 611
Överföring av 1 årsverke från moment 26.30.02	72
Överföring till moment 26.01.03	-600
Överföring av 61 årsverken till moment 26.01.03	-3 050
Produktivitetsfrämjande åtgärder	-1 078
Överföring till moment 26.20.01 (Virverättelse)	-300
Sysselsättning av arbetslösa poliser	-1 500
Bortfall av utgifter av engångsnatur	-3 900
Slopandet av häradssystemet	-3 655
Kompensation som betalas till teleföretag för lagring av teleidentifieringsuppgifter	-6 000
Bepansrade fordon	550
Övriga ändringar	305
Sammanlagt	25 095

2009 budget	660 061 000
2008 II tilläggsb.	6 657 000
2008 budget	634 966 000
2007 bokslut	614 775 000

20. Utgifter för transporter i samband med avlägsnande ur landet och hämtning (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 500 000 euro.

Anslaget får användas till utgifter för transporter föranledda av avlägsnande av personer ur landet och tolknings- och översättningstjänster för asylsökande som polisen ansvarar för samt till utgifter för transporter i samband med hämtning av förbrytare som överlåts till Finland.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget	€
Transporter för avlägsnande ur landet	1 900 000
Tolknings- och översättningstjänster	400 000
Transporter i samband med hämtning	200 000
Sammanlagt	2 500 000

2009 budget	2 500 000
2008 budget	2 500 000
2007 bokslut	2 142 849

20. Gränsbevakningsväsendet

Förklaring: Gränsbevakningsväsendet är en internationellt erkänd expert i fråga om säkerheten vid gränsen och sjöräddning som har god samarbetsförmåga och effektivt och ekonomiskt producerar för samhället nödvändiga säkerhetstjänster.

Genom lagstadgade uppgifter stärker Gränsbevakningsväsendet en positiv säkerhetskultur samt förbättrar förutsättningarna att förebygga olyckor och brott. Tyngdpunkterna i Gränsbevakningsväsendets verksamhet är att

1. Hålla östgränsen trygg och fungerande. Smidigheten och säkerheten i gränstrafiken förbättras genom att utveckla strukturerna, personalresurserna och teknologin på internationella gränsövergångsställen, i synnerhet Vaalimaa och Helsingfors—Vanda.

2. Gränsbevakningsväsendets brottsbekämpning utvecklas med betoning på förmåga och beredskap för bekämpning av olaglig inresa och människohandel. De möjligheter som gränssäkerhetssystemet som omfattar fyra moment erbjuder utnyttjas effektivt.

3. Sjöräddningstjänsten ordnas så att hjälp kan ges så som förutsätts i besluten om servicenivå. Förebyggandet och bekämpningen av flertypsolyckor till havs och miljöförstörelse samt beredskapen för samarbete mellan myndigheterna utvecklas.

4. Förnyandet av användningsprinciperna för, sammansättningen av och utrustningen för gränsstyrkorna samt de operativa planerna fortsätter som en del av den riksomfattande beredskaps- och försvarsplaneringen. Gränsbevakningsväsendet utbildar värnpliktiga som trätt i tjänst så att de är placeringsdugliga vid gränstrupperna.

5. Gränsbevakningsväsendet deltar aktivt i utvecklandet av EU:s integrerade gränssäkerhetssystem och genomförandet av gränsstrategin samt EU:s gemensamma gränssäkerhetsoperationer och EU:s snabbinsatsstyrkor. Syftet är att garantera en hög säkerhetsnivå vid de yttre gränserna såväl i nuvarande som i framtida medlemsstater.

6. Gränsbevakningsväsendet deltar i genomförandet av programmet för den inre säkerheten, i synnerhet när det gäller gränssäkerhet, bekämpning av människohandel och olaglig inresa samt avvärjning av storolyckor till havs och bekämpning av miljöförstörelse.

7. Utöver sina huvuduppgifter stöder Gränsbevakningsväsendet (Bevakningsflygdivisionen) polis-, räddnings- och andra samarbetsmyndigheters verksamhet med flygningar. Prioritetsområden i fråga om räddnings- och biståndsuppgifter är det södra sjödistriktet och i fråga om övrig flygverksamhet Sydöstra Finland, Finska viken och södra Skärgårdshavet. Fortlöpande beredskap upprätthålls med minst två helikoptrar lämpade för efterspanings- och räddningsuppdrag inom sjöräddningstjänsten.

En utredning angående tillämpningen av lagstiftningen om Gränsbevakningsväsendet och hur den fungerar samt en proposition med förslag till ändring av lagstiftningen överlämnades till riksdagen höstsessionen 2008. De lagar och förordningar som anknyter till projektet ska beredas så att de träder i kraft senast den 1 maj 2009. Projektet ska trygga Gränsbevakningsväsendets verksamhetsbetingelser genom uppdatering av metoderna inom förundersökningen, så att de motsvarar objekten för brottsbekämpningen. Samtidigt beaktas andra förändringar som föranleds av lagstiftningens utveckling. Sådana är åtminstone ett lagberedningsprojekt som gäller samarbetet mellan polis-, tull- och gränsbevakningsmyndigheterna samt reformer av förundersöknings- och tvångsmedelslagstiftningen och polislagen.

01. Gränsbevakningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 217 511 000 euro.

Anslaget får även användas till

1) betalning av ersättningar enligt 21 § 3 mom. i sjöräddningslagen (1145/2001) samt till betalning av ersättningar till Luftfartsverket för kostnader för alarmerings- och ledningsverksamhet som föranleds av flygtrafiktjänster som beror på sjöräddningsuppdrag utförda av Gränsbevakningsväsendets luftfartyg och på flygräddningsuppdrag som hänför sig till sjöräddningstjänsten,

2) betalning av utgifter för anskaffning av maskiner, anordningar och materiel när anskaffningsutgiften eller kostnadsförslaget för projektet understiger 1 000 000 euro

3) betalning av utgifter för om- och nybyggnad av sådana byggnader och konstruktioner vid sjöbevakningsstationer och patrullstugor och av sådana byggnader och konstruktioner vid luftfartygsbaser som är i Gränsbevakningsväsendets besittning, och av sådana övriga byggnader och konstruktioner i gränsbevakningsväsendets besittning som används för gränsövervakning och som befinner sig utanför de byggda fastigheterna

4) hyreskompensation för tjänstebostäder med stöd av 81 § i gränsbevakningslagen (578/2005)

5) projekt som godkänts och finansierats av EU.

Förklaring: Inrikesministeriet uppställer följande preliminära resultatmål för Gränsbevakningsväsendets verksamhet[1)]:

Gränsövervakning

Gränsövervakningen inriktas så och en sådan beredskap upprätthålls att olovliga gränsöverskridningar observeras och förhindras omedelbart på de viktigaste områdena. På övriga områden upptäcks olovliga gränsöverskridningar.

[1)] De nyckeltal och målvärden för resultatet av Gränsbevakningsväsendets verksamhet har justerats och ändrats på vissa punkter och de presenteras första gången i budgetpropositionen för 2009. Värdena för nyckeltalen för 2007 och uppskattningen för 2008 har fastställts till den del man har haft tillgång till statistikuppgifter för uträkning av nyckeltal.

Gränsövervakning	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Resultatmått			
Produktion			
Patrullering (h)	328 156	335 000	328 000
— varav vid östgränsen	246 041	251 000	247 000
Teknisk övervakning	841 332	871 000	871 000
Kontroller	98 000	92 000	93 000
Gränszonstillstånd	11 914	12 000	12 000
Säkerhetshetstjänster i glesbebyggda områden (polis- och handräckningsuppdrag)	434	400	400

Insatser			
Kostnader (mn euro)	109,0	114,8	116,4
Årsverken	1 420	1 417	1 406
Effektivitet			
Produktivitet (ind.)	96	99	100
Lönsamhet (ind.)	104	102	100
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	-	-	3,5
Förhindrande av gränsincidenter (%)	88,7	90,0	90,0
Upptäckta gränsincidenter (%)	81,3	80,0	80,0
Lägesbildens kvalitet	-	-	4

Gränskontroller

Alla personer som överskrider Schengenområdets yttre gräns kontrolleras. Då det gäller medborgare från EU/EES görs en minimikontroll och i fråga om övriga en grundlig kontroll. Vid Schengenområdets inre gränser upprätthålls beredskapen att återinföra gränskontroller. Inresa och utresa mot föreskriven ordning avslöjas för att trygga en smidig gränsövergångstrafik. Vid gränskontrollerna och de undersökningar som utförs och förvaltningsbeslut som fattas i samband med dem ser man till att personernas rättsskydd tryggas.

Gränskontroller	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Resultatmått			
Produktion			
Gränskontroller (mn pers.)	16,4	11,4	12,2
Tullkontroller (pers.)	24 180	14 000	14 000
Belsut om avvisning	1 606	1 500	1 500
Beviljade visum	1 561	1 400	1 400
Beslut i ansökningar om tillstånd att passera gränsen	13	30	30
Asylansökningar som tagits emot	226	300	300
Mottagna kvotflyktingar	630	750	750
Verkställighet av andra myndigheters beslut	966	800	800
Insatser			
Kostnader (mn euro)	93,6	99,5	104,2
Årsverken	1 219	1 228	1 257
Effektivitet			
Produktivitet (ind.)	131	96	100
Lönsamhet (ind.)	141	98	100
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	-	-	4,6
Gränskontrollernas täckningsgrad (%)	99,9	100,0	100,0
Gränskontrollernas kvalitet (%)	99,4	99,5	99,5
Gränskontrollernas smidighet (min)	8	8	8
Gränskontrollernas kundservice (1—5)	-	-	4
Rättsskydd (%)	99,9	99,9	99,9

Brottsbekämpning, administrativa betalningspåföljder och övervakningsåtgärder

Gränsbevakningsväsendet är en professionell och effektiv brottsbekämpande myndighet då det gäller brott i samband med olaglig inresa och människohandel samt brott i anslutning därtill som avslöjats i samband med upprätthållandet av gränssäkerheten. Inom den riksomfattande och regionala fördelningen av resurser till Gränsbevakningsväsendets brottsbekämpningsarbete och utvecklandet av det fokuserar man på bekämpning av olaglig inre-

sa och människohandel som ansluter sig därtill. Arbetet med att bekämpa allvarlig och organiserad brottslighet koncentreras på riksnivå. Alla bevakningssektioner bör kunna sörja för utredningen av misstänkta brott som uppdagats under deras egen övervakningsverksamhet och som faller under Gränsbevakningsväsendets ansvar. Den yrkesskicklighet och det kunnande som behövs inom Gränsbevakningsväsendets brottsbekämpning utvecklas genom att man deltar i gemensamma utredningsgrupper som inrättas i samarbete med andra PTG-myndigheter samt genom att man utvecklar det internationella samarbetet vid brottsbekämpning. Dessutom bör alla bevakningssektioner kunna sköta de ärenden som förutsätter summarisk förundersökning och som framkommit under deras egen övervakningsverksamhet samt misstänkta fall av rattfylleri och fylleri i sjötrafik.

Med hjälp av övervakning av fartygsutsläpp iakttas och konstateras oljeutsläpp på havsområden, ställs den som förorsakat utsläppet till svars genom att en administrativ oljeutsläppsavgift fastställs, insamlas förundersökningsmaterial för den straffrättsliga undersökning som polisen utför och inleds eventuella åtgärder mot utsläpp.

Vid undersökningar och administrativa betalningspåföljder som hänför sig till brottsbekämpning och övervakning av fartygsutsläpp ser man till att rättsskyddet tryggas för de som är föremål för åtgärderna.

Brottsbekämpning, administrativa betalningspåföljder och övervakningsåtgärder	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Resultatmått			
Produktion			
Polisanmälan	904	900	900
Förundersökning, egentlig			
Riksgränsbrott (st.)	185	180	180
Organiserad olaglig inresa och människohandel (st.)	62	60	60
Övriga brott (st.)	1 230	1 200	1 200
Förundersökning, summarisk			
Ordningsbot	648	650	650
Meddelande om straffanspråk	2 620	2 600	2 600
Tvångsmedel	67 421	67 000	70 000
Anmärkning	1 502	1 600	1 600
Beslut i ärende som gäller fartygsutsläpp	13	13	13
Beslut i påföljdsavgift för transportör	19	15	15
Säkerhetsåtgärd	3 196	3 000	3 500
Annan anmälan	372	400	400
Kontrollanmälan	319	400	400
Insatser			
Kostnader (mn euro)	10,6	11,1	12,1
Årsverken	138	138	146
Effektivitet			
Produktivitet (ind.)	105	106	100
Lönsamhet (ind.)	88	92	100

Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	-	-	4,1
Brottsutredningsnivå för strafflagsbrott (exkl. trafikbrott) (%)	94	94	94
Brottsutredningsnivå för organiserad olaglig inresa och människohandelsbrott (%)	83	83	83
Utredningsnivå för fartygsutsläpp (1—5)	5,0	3,4	3,4
Andelen strafflagsbrott (%) som utretts inom utsatt tid (60 dygn)	78	75	75
Andelen fall av organiserad olaglig inresa och människohandel (%) som utretts inom utsatt tid (180 dygn)	-	-	60
Rättsskydd (%)	100,0	99,9	99,9

Sjöräddning och övrig räddningsverksamhet

Alla som hamnat i sjönöd anvisas hjälp omedelbart. För upptäckande och förebyggande av sjöräddningsincidenter ser man i samband med gränsövervakningen till att övervakningen av sjödistrikten är tillräcklig. Räddningsväsendet och flygräddningen stöds enligt behov med gränsbevakningsväsendets materiel och personal.

Sjöräddning och övrig räddningsverksamhet	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Resultatmått			
Produktion			
Efterspaningar (st.)	176	200	200
Räddningsuppdrag (st.)	1 203	1 200	1 200
Sjuktransport (st.)	44	50	50
Assistans (st.)	284	300	300
Övriga räddningsprestationer (st.)	28	30	30
Jourtjänst (timmar)	-	-	130 000
Personer som räddats (st.)	3 100	3 100	3 100
Förhindrade olyckor (st.)	15	10	10
Insatser			
Kostnader (mn euro)	5,5	5,8	6,0
Årsverken	71	71	73
Effektivitet			
Produktivitet (ind.)	102	102	100
Lönsamhet (ind.)	110	104	100
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	-	-	4,0
Kvaliteten på ledningen (1—5)	-	-	4,0
Enheternas beredskap (1—5)	-	-	4,0
Sjölägesbild (1—5)	-	-	4,0

Militärt försvar

Försvarsplaner, sådan lednings- och aktionsberedskap som situationen kräver samt beredskapen att bilda styrkor upprätthålls. Man ansvarar för tillkomsten av gränstrupper genom att utbilda beväringar och ordna reservövningar.

Militärt försvar	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Produktion			
Utbildningsdygn	107 929	105 000	105 000
Insatser			
Kostnader (mn euro)	7,8	8,2	8,1
Årsverken	101	101	98
Effektivitet			
Produktivitet (ind.)	103	97	100
Lönsamhet (ind.)	108	100	100
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga			3,3
Planeringsberedskap (1—5)	2,7	3,5	3,5
Placerbarhet (%)	78	80	80
Utbildningsbarhet (%)	Inga övningar	85	85
Placeringsläge (1—5)	4,6	4,6	4,6
Utbildning (1—5)	3,5	3,5	3,5
Materielberedskap (1—5)	2,6	2,6	2,6

Mänskliga resurser

Gränsbevakningsväsendets personal är yrkeskunnig och arbetsför. Personalen stannar kvar och orkar arbeta i gränsbevakningsväsendets tjänst och är nöjd med sitt arbete. Arbetssäkerheten upprätthålls i personalens arbetsmiljö.

Mänskliga resurser	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Upprätthållande av yrkeskunnighet (utbildn.dagar/årsv.)	10	10	10
Personalomsättning (%)	0,6	0,6	0,6
Fältduglighet (1—5)	4,2	4,2	4,2
Kondition (1—5)	4	4	4
Sjukdomsfrekvens (sjukdagar/årsv.)	8,9	8,5	8,3
Olycksfall (sjukdagar/årsv.)	0,7	0,7	0,7
Arbetsklimat (1—5)	-	3,5	-
Personalens genomsnittsålder (år)	38	38	38
Index för utbildningsnivån	3,8	3,8	3,8
Könsfördelning (% kvinnor)	12	13	13

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	209 666	216 639	224 021
Bruttoinkomster	4 430	6 710	6 510
Nettoutgifter	205 236	209 929	217 511
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	17 518		
— överförts till följande år	13 439		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Intäkter från den avgiftsbelagda verksamheten	2 349	2 500	2 500
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	4 830	4 500	4 500
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-2 481	-2 000	-2 000
Kostnadsmotsvarighet, %	49	56	56

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	8 235
Utgifter för fastighetsförmögenhet hos gränsbevakningsväsendet	700
Ökning i hyror för små investeringar	400
Produktivitetsfrämjande åtgärder	-473
Medlingsresultat i arbetskonflikt	97
Överföring från moment 26.10.01 (Virve-rättelse)	300
Överföring av 29 årsverken till moment 26.01.03	-1 450
Överförin till moment 28.20.06 (Statens IT-servicecentral)	-127
Övriga ändringar	-100
Sammanlagt	7 582

Inom Gränsbevakningsväsendet har en produktivitetsnedskärning på sammanlagt 162 årsverken genomförts åren 2006—2008.

2009 budget	217 511 000
2008 II tilläggsb.	1 361 000
2008 budget	209 929 000
2007 bokslut	201 158 000

70. Anskaffning av luft- och bevakningsfarkoster (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 12 510 000 euro.

Anslaget får användas till

1) ersättande av Gränsbevakningsväsendets AB 206-helikoptrar med nya enmotoriga helikoptrar för gränssäkerhetsuppdrag

2) förnyande av de patrullbåtar som Gränsbevakningsväsendet skaffade på 1980-talet

3) utgifter i enlighet med leveransavtalen vilka föranleds av index- och valutakursändringar.

De tilläggsbehov som föranleds av höjda index och valutakurser föranledda av beställningsfullmakterna samt de avdrag som föranleds av sänkta index och valutakurser budgeteras i budgeten enligt kontantprincipen och hänförs till finansåret.

Förklaring: I budgeten för 2008 beviljades Gränsbevakningsväsendet en beställningsfullmakt för anskaffning av fyra helikoptrar inberäknat utrustning och reservdelar samt utbildning av personal. I beställningsfullmakten ingick också anskaffning av 21 patrullbåtar. Anskaffningarna förläggs till åren 2008—2011. Beställningsfullmakten får medföra utgifter efter år 2009 till ett belopp av sammanlagt 13 920 000 euro, varav den nationella andelen är 10 420 000 euro och medfinansieringen från fonden för de yttre gränserna 3 500 000 euro.

Man har förbundit sig till helikopteranskaffningar genom ett avtal undertecknat den 6 juni 2008, som innehåller anskaffning av tre helikoptrar (AgustaWestland AW119Ke Koala) med sammanlagda kostnader på 10 900 000 euro och en option på anskaffning av en helikopter. Beslut om anskaffning av den helikopter som baserar sig på en option kommer att fattas senast 2010.

Man har förbundit sig till patrullbåtskaffningar genom ett avtal undertecknat den 5 juni 2008, som innehåller anskaffning av 13 båtar med sammanlagda kostnader på 12 316 300 euro och en option på anskaffning av 8 båtar.

Beslut om anskaffning av de båtar som baserar sig på en option kommer att fattas senast 2010.

Utnyttjandet av optionen är bundet vid medfinansieringen från fonden för de yttre gränserna. Beslut om utnyttjande av optionen kan fattas efter det att Finlands nationella fleråriga program inom ramen för fonden för de yttre gränserna och de preciserande årsprogrammen har fastställts av Europeiska unionens kommission och projekten för fonden för de yttre gränserna har behandlats nationellt.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakter föranleder (1 000 euro)

	2009	2010	2011	Sammanlagt fr.o.m. 2009
Helikopteranskaffningar				
Förbindelser som ingåtts före 2009				
Helikopteranskaffningar, nationell andel	7 000	2 000	-	9 000
Helikopteranskaffning, andel från EU:s fond för de yttre gränserna	3 000	500	-	3 500
Sammanlagt	10 000	2 500	-	12 500
Patrullbåtsanskaffningar				
Förbindelser som ingåtts före 2009				
Patrullbåtsanskaffningar, nationell andel	1 710	3 710	4 710	10 130
Patrullbåtsanskaffningar, andel från EU:s fond för de yttre gränserna	800	1 000	2 000	3 800
Sammanlagt	2 510	4 710	6 710	13 930
Fullmakterna sammanlagt	12 510	7 210	6 710	26 430

Inkomsterna från EU har antecknats under moment 12.26.99.

2009 budget	12 510 000
2008 budget	5 318 000

30. Räddningsväsendet och nödcentralerna

Förklaring: Räddningsväsendets uppgift är förebyggande av eldsvådor och räddningsverksamhet under normala förhållanden och undantagsförhållanden. I samarbete med andra myndigheter deltar räddningsväsendet dessutom i arbetet med att förebygga olyckor.

Ansvaret för skötseln av olika uppgifter inom räddningsväsendet delas av staten och de regionala räddningsverk som upprätthålls av kommunerna. Ur statsbudgeten finansieras Räddningsinstitutets verksamhet samt det riksomfattande utvecklingsarbete inom räddningsväsendet som leds av inrikesministeriet. De regionala räddningsverken får sina anslag av kommunerna.

Räddningsväsendet genomför i samarbete med andra ansvarsmyndigheter ett åtgärdsprogram som gäller brandsäkerheten inom boendet. Som en del av arbetet med att revidera räddningslagen fortsätter den författningsberedning som gäller förebyggande av olyckor och byggande av skyddsrum samt andra ändringsbehov år 2009. Avsikten är att den ändrade räddningslagen ska träda i kraft från och med ingången av 2011. Projektet för att utveckla räddningsverkens aktions- och serviceförmåga slutförs.

Nödcentralernas uppgift är att ta emot nödmeddelanden som hör till räddningsväsendets, polisens samt social- och hälsovårdsväsendets område och andra meddelanden som förutsätter omedelbara åtgärder då det gäller säkerheten för människor, egendom och miljö och att förmedla dessa meddelanden till de enheter till vilka uppgiften enligt gällande lagstiftning hör.

Nödcentralsverksamheten och informationssystemen revideras så att centralerna kan bilda nätverk på ett sådant sätt att de kan stödja varandra vid rusning och i undantagsförhållanden. Reformen av lagen om nödcentraler fortsätter.

01. Räddningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 15 970 000 euro.

Anslaget får även användas till

1) projekt som godkänts och finansierats av EU

2) finansiering till Folkhälsoinstitutets enhet för prevention av hem- och fritidsolyckor i enlighet med samarbetsavtalet av den 21 december 2004

3) säkerhetsteknikcentralens omkostnader för uppgifter för myndighetstillsyn enligt lagen om anordningar inom räddningsväsendet (10/2007) och för räddningsväsendets utvecklings-, utrednings- och beredningsuppgifter enligt det årliga resultatavtalet.

Förklaring: Inrikesministeriet ställer upp följande preliminära resultatmål för räddningsväsendet:

Förebyggande av olyckor

Man deltar i granskningen av de lokala säkerhetsplanerna. Säkerhetsutredningspraxis för vård- och omsorgsinrättningar (inkl. servicehus) är enhetliga i hela landet.

Förebyggande av olyckor	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Produktion			
Utförd brandsyn i specialobjekt, %, minst	89	100	100
Antal personer som fått rådgivning och upplysning, %, minst	14,5	15	20
Vård- och omsorgsinrättningar som skyddats med automatiska släckningsanläggningar, %, minst	13	14	17

Räddningsverksamhet och beredskap

Det projekt som påbörjades inom räddningsväsendet 2007 och vars syfte är att trygga räddningspersonalens funktions- och serviceförmåga kommer att slutföra sitt arbete före utgången av 2009. Som resultat av projektet har man bl.a. gått igenom grunderna för dimensioneringen och sammansättningen av räddningspersonalen samt prestationskrav, utrett alternativ till karriärutveckling och åtgärder för att förbättra den verksamhet och uppföljning som avser att bevara räddningspersonalens fysiska och psykiska arbetsförmåga samt skapat förfaringssätt för att kunna utnyttja nationella och internationella forskningsresultat inom räddningsväsendet.

Räddningsväsendet gör i enlighet med strategin för tryggande av samhällets vitala funktioner upp en hotbedömning för särskilda situationer som kräver riksomfattande koordinering. Antalet falska brandalarm börjar minska.

Räddningsverksamhet och beredskap	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Produktion			
Antalet uppdrag av larmkaraktär vid räddningsverken, st., uppskattning, varav [1)]	104 978	97 600	94 300
— uppdrag på grund av eldsvådor	14 100	13 800	13 500
— kontroll- och säkringsuppgifter	31 400	23 800	19 300

— första akutomhändertagande (exkl. sjuktransporter)	28 078	32 000	34 000
— övriga uppdrag	31 400	28 000	27 500
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga			
Räddningsverkens aktionsberedskapstid vid brådskande uppdrag inom riskområde 1 enligt den första enheten, % av målet (6 min.)	54	60	90
Räddningsverkens aktionsberedskapstid vid brådskande uppdrag inom riskområde 2 enligt den första enheten, % av målet (10 min.)	82	85	90

[1] Inga mål uppställs för räddningsverkens olika typer av uppgifter, utan man följer upp deras utveckling.

Stödtjänster

Forskning inom räddningsväsendet styrs och forskningsresurser fördelas effektivt och på ett resultatgivande sätt till projekt som omfattas av ett forskningsprogram inom räddningsväsendet.

Ett försöksprojekt inom rädningsväsendets områden vilket anknyter till arbetet med att utveckla räddningspersonalens fysiska och psykiska arbetsförmåga inleds.

Räddningsinstitutet	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Produktion			
Antal kursdeltagardagar för yrkesutbildning vid Räddningsinstitutet, st., minst[1]	71 942	70 393	62 220
Antal examina vid Räddningsinstitutet, st., minst	201	218	164
Insatser			
Årsverken vid Räddningsinstitutet	122	99	98
Årsverken vid Krishanteringscentret	12	20	20
Utbildningens totala utgifter, brutto, (1 000 euro)[2]	14 420	13 685	13 848
Funktionell effektivitet			
Kursdeltagardagar vid Räddningsinstitutet/årsverken, st.	957	995	916
Kursdeltagardagar/lärare vid Räddningsinstitutet, st.	1 345	1 266	1 241
Årlig driftsutgift per studerande inom yrkesinriktad grundutbildning vid Räddningsinstitutet, euro, högst	30 117	28 500	29 000
Pris per kursdeltagardag för yrkesinriktad grundutbildning vid Räddningsinstitutet, euro, högst	154	150	153
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga			
Respons på examina vid Räddningsinstitutet (på skalan 1—4)	3,01	3,00	3,00
Utbildningsplatsbehov inom räddningsväsendet/kursdeltagardagar vid Räddningsinstitutet	210/208	260/224	260/225
Mänskliga resurser			
Antal anställda vid Räddningsinstitutet	130	116	116
Antal anställda vid Krishanteringscentret	12	20	20
Arbetstillfredsställelse, index (skala 1—5)	3,65	3,50	3,54
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv., högst	5,26	6,0	6,0

[1] I nyckeltalet har inte beaktats den yrkeshögskoleutbildning inom räddningsväsendet som Savonia yrkeshögskolan har finansierat och inte heller krishanteringsutbildning.

[2] I de totala utbildningsutgifterna har inte beaktats yrkeshögskoleutbildningens andel, som år 2007 utgjorde: 2,939 miljoner euro, år 2008: 3,0 miljoner euro och år 2009: 3,0 miljoner euro.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	19 868	17 869	20 067
Räddningsväsendets **bruttoinkomster**	4 588	4 158	4 097[1)]
Nettoutgifter	15 280	13 711	15 970
— Räddningsinstitutet	12 651	11 432	12 577
— Inrikesministeriet	2 629	2 279	33 931
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	3 324		
— överförts till följande år	1 497		

[1)] I inkomsterna har beaktats 1 798 000 euro i ersättningar som betalts av Savonia yrkeshögskolan och 20 000 euro i inkomster från säkerhetsteknikcentralens uppgifter för myndighetstillsyn enligt lagen om anordningar inom räddningsväsendet (10/2007).

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten vid Räddningsinstitutet (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Intäkter från den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	964	920	800
— övriga intäkter	-	-	170
Intäkter sammanlagt	964	920	970
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	1 505	1 237	1 264
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-541	-317	-294
Kostnadsmotsvarighet, %	64,1	74,4	76,7

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar (varav ett avdrag av engångsnatur på 40 000 euro)	331
Överföring av 1 årsverke till moment 26.01.03	-50
Överföring till moment 28.20.06 (Statens IT -servicecentral)	-6
Räddningsut bildning	877
Internationell räddningsväsende	1 100
Övriga ändringar	7
Sammanlagt	2 259

2009 budget	15 970 000
2008 II tilläggsb.	235 000
2008 budget	13 711 000
2007 bokslut	13 453 000

02. Nödcentralsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 53 901 000 euro.

Förklaring: Inrikesministeriet uppställer följande preliminära resultatmål för Nödcentralsverkets verksamhet:

Förnyandet av datasystemet för nödcentralerna inleds.

Nödcentralsverket	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Produktion			
Antal nödanmälningar, st.	3 780 000	3 830 000	3 900 000
Insatser			
Nödcentralsverksamhetens totala utgifter, brutto, 1 000 euro	58 675	64 619	66 158
Årsverken	745	805	776
Funktionell effektivitet			
Antal nödanmälningar/jourhavande vid en nödcentral (exkl. skiftesmästare)	7 300	7 300	7 400
Kostnader för nödcentralsverksamheten, euro/invånare, högst	11,1	12,1	12,3
Kostnader för nödcentralsverksamheten, euro/prestation, högst	4,6	4,6	4,5
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga			
I brådskande fall är tiden från nödanmälan till den uppdragsgivning som uppgiften förutsätter, %	24	50	90
Nöjdhet hos nödcentralsverkets samarbetsmyndigheter, index, minst (skala 1—5)	3,3	3,8	3,9
Mänskliga resurser			
Arbetstillfredsställelse, index (skala 1—5)	3,05	3,07	3,13
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv., högst	17,9	15,0	11,0
Antal anställda	763	805	773

Vid dimensioneringen av momentet har en minskning med två årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder beaktats.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	55 149	59 485	59 301
Bruttoinkomster	4 739	5 914	5 400
Nettoutgifter	50 410	53 571	53 901
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	7 731		
— överförts till följande år	5 308		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Intäkter från den avgiftsbelagda verksamheten	4 716	4 814	4 800
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	3 864	4 543	4 048

Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	852	271	752
Kostnadsmotsvarighet, %	122,1	106,0	118,6

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Överföring av 1 årsverke till moment 26.01.03	-50
Överföring av 1 årsverke till moment 26.10.01	-72
Lönejusteringar (varav ett avdrag av engångsnatur på 141 000 euro)	1 880
Överföring från moment 28.40.21	600
Produktivitetsfrämjande åtgärder	-40
Utvecklande av ledningssystemet (bortfall av engångsutgift)	-2 000
Överföring till moment 21.20.06 (Statens IT-servicecentral)	-32
Övriga ändringar	44
Sammanlagt	330

2009 budget	53 901 000
2008 II tilläggsb.	1 879 000
2008 budget	53 571 000
2007 bokslut	47 987 000

20. Särskilda utgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 3 500 000 euro.

Anslaget får användas till

1) omkostnader i enlighet med 74 § i räddningslagen (468/2003) för användningen av luftfartyg i efterspanings- och räddningsuppdrag, till av polisen ledda efterspaningsuppdrag eller andra motsvarande handräckningsuppdrag och till upprätthållande av beredskap som föranleds av detta samt till ersättning av direkta kostnader till Finavia för alarmerings- och ledningssystemet som hänför sig till användningen av luftfartyg

2) kostnader för lämnande och mottagande av internationell nödhjälp och upprätthållande av beredskap för sådan hjälp, inkluderat hjälp inom ramen för EU:s och andra internationella organisationers system för räddningstjänst och civil krishantering samt för betalning av löneutgifter, beredskaps- och omkostnader som föranleds av bi- eller multilateral tjänstgöring i grupperna för utvärdering och koordinering av och stöd för katastrofer (UNDAC, UNDAC-support, IHP), vilka lyder under FN, som sakkunnig i NATO:s Euroatlantiska partnerskapsråd (EAPC) och vid den internationella beredskapsenheten (FRF) inom Finlands räddningstjänst samt för omkostnader som föranleds av sådana räddningsuppdrag i närområdena som av inrikesministeriet föreskrivs kommunerna. Med beredskap avses också deltagande i upprätthållande av beredskap vid den internationella samarbetsorganisationens samordningscentral för räddningstjänsten (EADRCC eller motsvarande)

3) kostnader för spaningsverksamheten för upptäckande av skogsbränder enligt 27 § i räddningslagen

4) betalning av utgifter som föranleds av särskilda undersökningar av orsaken till en eldsvåda eller annan olycka enligt 87 § 2 mom. i räddningslagen

5) betalning av ersättningar enligt 77 § 1 mom. i räddningslagen

6) upprätthållande av beredskap på det sätt som avses i 74 § i räddningslagen.

Förklaring: Det föreslås att grunderna för användning av momentet ändras så att anslaget enligt punkt 1 får användas till omkostnader i enlighet med 74 § i räddningslagen för användningen av luftfartyg i efterspanings- och räddningsuppdrag, till av polisen ledda efterspaningsuppdrag eller andra motsvarande handräckningsuppdrag och till upprätthållande av beredskap som föranleds av detta och, enligt punkt 2, så att med beredskap även avses deltagande i upprätthållande av beredskap vid den internationella samarbetsorganisationens samordningscentral för räddningstjänsten (EADRCC eller motsvarande).

Beräknad användning av anslaget	€
1) Användningen av luftfartyg i efterspanings- och räddningsuppdrag	2 430 000
2) Lämnande och mottagande av internationell nödhjälp samt upprätthållande av beredskap för sådan hjälp	690 000
3) Spaningsverksamhet för upptäckande av skogbränder	286 000
4) Räddningsväsendets undersökningar som hänför sig till klarläggandet av olyckor	10 000
5) Behovsprövade understöd för regionens räddningsväsende vid stora räddningsuppdrag	74 000
6) Statens behovsprövade deltagande i upprätthållandet av räddningsväsendets beredskap eller anskaffningen av specialmateriel	10 000
Sammanlagt	3 500 000

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 500 000 euro på grund av en utvidgning av grunderna för användning av momentet.

2009 budget	3 500 000
2008 budget	3 000 000
2007 bokslut	2 970 022

31. Statsunderstöd till räddningsväsendet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 3 510 000 euro.

Anslaget får användas till

1) betalning av statsunderstöd med stöd av lagen om statsunderstöd till det lokala räddningsväsendet (1122/2003) för betydande kostnader vid anskaffning av materiel eller system som behövs för skötseln av räddningsväsendet samt för utvecklingsprojekt inom räddningsväsendets områden

2) betalning av i 77 § 2 mom. i räddningslagen (468/2003) avsedda understöd för befolkningsskyddsutgifter till kommuner och räddningsområden.

Förklaring:

Målsättning

Målet med den finansiering som beviljas un-

Resultatmål

	2007 utfall		2008 uppskattning		2009 mål	
	st.	1 000 euro	st.	1 000 euro	st.	1 000 euro
Understödda utvecklings- och systemprojekt	2	87	2	28	4	2 000
Understödda räddningsfordon	49	3 427	30	3 445	35	3 200
Understödda kommunala ledningscentraler	2	7	1	37	2	100

Beräknad användning av anslaget	€
Statsandel för räddningsområdena	3 410 000
Understöd enligt 77 § 2 mom. i räddningslagen	100 000
Sammanlagt	3 510 000

2009 budget	3 510 000
2008 budget	3 510 000
2007 bokslut	3 510 000

43. Kommunikationsnät för säkerhetsmyndigheterna (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 10 000 000 euro.

Anslaget får användas för betalning av prisstöd och underskottsunderstöd i anslutning till myndighetsradionätet till Suomen Erillisverkot Oy.

Förklaring: Syftet med den finansiering som beviljas under momentet är att trygga myndighetsradionätets verksamhet.

2009 budget	10 000 000
2008 budget	10 000 000
2007 bokslut	5 500 000

40. Invandring

Förklaring: Inrikesministeriet styr och utvecklar migrationsförvaltningen och ansvarar för beredningen av migrationspolitiken samt beredningen av lagstiftning som gäller migration, integration och medborgarskap samt representerar Finland i migrations- och invandringsfrågor inom Europeiska unionen och internationellt samarbete samt sörjer för Migrationsverkets verksamhetsbetingelser. Inrikesministeriet samordnar den verksamhet som anknyter till migrationsfrågor mellan de olika förvaltningsområdena.

Inrikesministeriet svarar för det allmänna utvecklandet, planeringen, styrningen, uppföljningen och samordningen av integrationen av invandrare, mottagningen av asylsökande och mottagningen av sådana som behöver tillfälligt skydd samt för ordnandet av hjälp till offer för människohandel.

Migrationsverket handlägger och avgör frågor som anknyter till utlänningars invandring, vistelse i landet, flykting- och medborgarskap samt upprätthåller utlänningsregistret och producerar information för myndigheter och internationella organisationer.

Nyckeltal för invandring	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Utländska medborgare bosatta i Finland[1)]	132 708	145 670	158 670
Invandring/utländska medborgare[2)]	16 928	21 060	26 170
Nettoinvandring/utländska medborgare[3)]	13 875	13 000	13 000
Personer som erhållit finskt medborgarskap/år[4)]	5 480	5 200	4 000

[1)] Statistikcentralen/Utländska medborgare + nettoinvandring (prognoser för nativiteten har inte beaktats)

[2)] Statistikcentralen/förhandsstatistik för år 2007 och IM:s kalkyl utgående från ett realiserat ändringsprocenttal på 24,4

[3)] Statistikcentralen/förhandsstatistik för år 2007 och FM:s arbetskraftsbalans

[4)] I tablån anges antalet personer som förvärvat finskt medborgarskap på ansökan eller efter anmälan. I tablån under motiveringen till moment 26.40.01 anges antalet ansökningar som anhängiggörs och som avgjorts vid Migrationsverket. Samma ansökan kan gälla flera personer. Tidsfristen för det förfarande med medborgarskapsanmälan som är avsett för tidigare finska medborgare och deras avkomlingar gick ut den 31 maj 2008, vilket minskar antalet personer som får finskt medborgarskap 2009.

Invandrarpolitiken

De ändringar som utredningsprojektet för utvecklandet av verksamheten inom migrationsförvaltningen och vid Migrationsverket föranleder slutförs på ett behärskat sätt. Genomförandet av åtgärderna inom ramen för den strategi för migrationsförvaltning som görs upp 2008 samt genomförandet av de inskrivna åtgärderna i det invandrarpolitiska programmet och verksamhetsprogrammet för invandring av arbetskraft fortsätter. Migrationsförvaltningen främjar och utvecklar arbetsrelaterad invandring samt deltar i bekämpning av olaglig invandring med beaktande av befolkningsutvecklingen och det arbetskraftsbehov som följer därav. Prövningen av tillgången på arbetskraft slopas stegivs med syftet att den arbetsrelaterade invandringen ska motsvara arbetsmarknadens behov såväl i kvalitativt som i kvantitativt hänseende. En nationell strategi för ökad attraktionskraft samt ett system för vägledning av arbetsmotiverade invandrare och deras familjemedlemmar finansieras med ESF-medel under perioden 2007—2013. Biometriska uppehållstillstånd tas i bruk på ett behärskat sätt.

Strävan är att allt bättre samordna invandrarpolitiken i EU-länderna med behoven inom utvecklings- och människorättspolitiken och EU-ländernas egen arbetskraftspolitik. Inom EU eftersträvar man en gemensam migrations- och asylpolitik bl.a. genom en harmonisering av lagstiftning-

en. Finland ser till att nationella fördelar beaktas vid beredningen av rättsakterna. I EU godkända rättsakter sätts i kraft nationellt inom utsatt tid.

Internationellt skydd

Genomförandet av kvotflyktingpolitiken fortsätter genom att man svarar på FN:s flyktingorganisations (UNHCR) behov med beaktande av kommunernas beredskap att ta emot flyktingar. Vid behov deltar man i övrig internationell ansvarsfördelning exempelvis på EU-nivå. Flexibiliteten i UNHCR-samarbetet utökas så att de flyktingar som mottas inom ramen för kvoten kan väljas under budgetåret och under de två år som följer därefter. Kriterierna för hur flyktingkvoten ska fyllas förtydligas i enlighet med det invandrarpolitiska programmet och samtidigt utvecklas beredskapen att ta emot flyktingar. Flyktingkvoten för 2009 är 750 personer.

De åtgärder som krävs enligt en utredning angående barns och ungas ställning och hur barnets bästa tillgodoses i beslut som gäller asylsökande och flyktingbarn påbörjas.

De fortsatta åtgärder som krävs enligt ett projekt tillsatt med stöd av utlänningslagen 2008 för att utreda behandlingen av utlänningar som tagits i förvar, förvarsenhetens verksamhet samt förutsättningarna och förfarandena för förvar inleds.

Flyktingar som omfattas av ersättningarna	2007	2008	2009
— Kvotflyktingar	657	750	750
— Familjeåterföreningar	373	300	200
— Asylsökande som beviljats uppehållstillstånd	763	400	600
Flyktingar sammanlagt:	1 793	1 450	1 550
Flyktingar som omfattas av den kommunala, kalkylerade ersättningen[1)]	4 367	4 411	4 614

[1)] Antalet personer som omfattas av ersättningarna för flyktingar uppskattas på grundval av det antal som anlänt till landet under de tre föregående åren samt på grundval av uppskattningen för budgetåret.

Mottagningskapacitet	2007	2008	2009
Förläggningar som upprätthålls av privata, kommuner eller organisationer	10	8	8
Statliga förläggningar[1)]	3	3	2
Förvarsenheten	1	1	1
Inkvarteringsplatser vid förläggningar genomsnitt/år	1 512	1 619	1 619
—beläggningsgrad, i medeltal %	80	70	70
Inkvarteringsenheter för minderåriga (grupp- och familjegrupphem, stödbostäder)	7	7	7
Inkvarteringsplatser på inkvarteringsenheter för minderåriga	135	204	204
—beläggningsgrad, i medeltal %	85	100	90

[1)] Verksamheten vid Bjärnå förläggning lades ner den 30 juni 2008.

Asylsökande som omfattas av mottagandet (genomsn./år)	2007	2008	2009
Nya asylsökande som anlänt till landet	1 505	1 800	2 000
Inkvarterade vid förläggningarna	1 209	1 200	1 050
I privat inkvartering	774	750	750
Minderåriga, ensamma asylsökande	96	180	180
Utlänningar som tagits i förvar	36	40	40

Genomsnittliga kostnader:			
Totala kostnader för mottagandet[1)]	30 816 087	22 247 000	23 466 000
Förläggningarnas totalkostn./euro/år	18 337 116	13 468 500	14 388 000
— Förläggningarnas enhetskostn./euro/plats/år	15 168	11 149	12 021
— Minderårigas kostnader/euro/plats/år	42 692	42 600	42 600
— Tagna i förvar kostnader/euro/pers./år	58 586	67 270	67 270
Kostnader för privat inkvartering/euro/år	8 968 363	2 956 500	3 158 000
— Privat inkvartering, enhetskostn./euro/pers./år	5 970	5 970	5 970

[1)] Inkluderar kostnaderna för Metsälä samt kostnader för mottagandet under momenten 26.40.02 och 63.

Integration

Integrationens effekter utökas genom ett omfattande system för resultatstyrning och annan styrning samt uppföljning av integrationen. I syfte att effektivera styrningen genomförs det ramprogram för riksomfattande integration och etniska relationer för 2008—2011 som uppgjordes 2008. Inom ramprogrammet uppställs mål och antecknas åtgärder samt de mått som krävs för en uppföljning av dessa på regional och lokal nivå. I ramprogrammet definieras även nödvändiga resurser för uppnåendet av målen och resursernas fördelning på olika förvaltningsområden. Utvecklandet av förfaranden för informationsstyrning och beredningen av en kvalitetshandbok inleds. Ett system för uppföljning av ramprogrammets och integrationens effekter tas i bruk.

I ramprogrammet tas in ett pilotprogram för invandring och integration i stora städer, där man prövar på en modell för snabb sysselsättning och förebygger utslagning med hjälp av utbildning och sysselsättning. Pilotprogrammet hänför sig till en invandringspolitisk avsiktsförklaring mellan staten och kommunerna i huvudstadsregionen, vilken baserar sig på genomförandet av ett metropolprojekt.

Målet är att hela utbildningssystemet för invandrare ska motsvara individuella behov såväl i kvalitativt som i kvantitativt hänseende.

Målet är att skillnaden mellan invandrarnas arbetslöshetsgrad och hela befolkningens arbetslöshetsgrad ska minska varje år och halveras före utgången av planeringsperioden. En totalreform av integrationslagen färdigställs före utgången av 2009. Där kommer man särskilt att beakta förändringarna i invandringens struktur samt utvecklingsbehoven när det gäller redskap för integration.

Ersättningar som berör flyktingar, asylsökande och återflyttare (1 000 euro)

	2007 bokslut	2008 budget	2009 uppskattning
Mottagning av flyktingar	40 111	36 727	43 817
— Kalkylerad ersättning till kommunerna	11 970	11 000	12 030
— Övriga ersättningar till kommunerna	28 141	25 727	31 787
Mottagning av asylsökande	30 079	22 247	23 466
Övriga utgifter för flyktingar och asylsökande	2 865	1 765	1 765
Ersättning till kommunerna för utgifter för återflyttare från det tidigare Sovjetunionen	5 746	9 300	9 300
Samhällsorientering för återflyttare	343	900	900
Sammanlagt	79 144	70 939	79 248

Främjande av goda etniska relationer

Förebyggande av rasism samt främjande av goda etniska relationer ankommer på inrikesministeriet. Principen om främjande av goda etniska relationer innefattas i beredningen och genomför-

andet av migrationspolitiken. Betingelserna för invandring stärks också genom att man genomför åtgärder som främjar icke-diskriminering och likabehandling samt andra åtgärder som tillgodogör arbetslivets och hela samhällets mångfald.

01. Migrationsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 13 668 000 euro.

Anslaget får även användas för projekt som finansieras av EU.

Förklaring: Inrikesministeriet uppställer följande preliminära resultatmål för Migrationsverkets verksamhet:

Migrationsverket	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Produktion			
Beslut	38 564	40 200	41 600
Insatser			
Omkostnader (1 000 €)	13 271	14 343	13 678
Årsverken	233,6	232	232
Effektivitet			
Resultat av verksamheten			
— produktivitet (beslut/årsv.)[1)]	165	173	179
— ekonomi (nettoutgifter €/beslut)	341	308	309
— kostnadsmotsvarighet vid avgiftsbelagd verksamhet (%)	67	65	70

[1)] Införandet av det nya datasystemet för utlänningsärenden (UMA) kan tillfälligt påverka antalet beslut som fattas vid Utlänningsverket i initialskedet. Enligt en preliminär bedömning är effekterna för hela ämbetsverkets beslut 3,1 % år 2007, 2,2 % år 2008 och 4,7 % år 2009. År 2007 hänför sig effekterna främst till antalet beslut om uppehållstillstånd och år 2008 till antalet beslut om medborgarskap och asyl.

Beslutsfattande

Beslutsfattandet präglas av snabbhet och rättssäkerhet.

Tiderna för behandling av anhängiga ärenden håller sig minst på nuvarande nivå. Kundernas rättsskydd bibehålls på god nivå. Kundservicen utvecklas. Personresurser och tekniska resurser används på ett flexibelt och effektivt sätt. Beslutsprocesserna är kvalitativt mätbara samt öppna, styrande och sådana som sparar rutinartat arbete. Riktlinjer dras upp för vanliga tillämpningsfrågor.

Anhängiggjorda och avgjorda ärenden 2007—2009

	2007 utfall		2008 uppskattning		2009 mål	
	Anhängiggjorda ärenden	Avgjorda ärenden	Anhängiggjorda ärenden	Avgjorda ärenden	Anhängiggjorda ärenden	Avgjorda ärenden
Invandring sammanlagt	22 474	23 019	28 000	23 600	32 700	26 300
— uppehållstillstånd för arbetstagare	6 318	6 163	10 000	10 000	13 000	13 000
— uppehållstillstånd för studerande	3 991	4 051	4 500	4 500	4 900	4 900
— övriga uppehållstillstånd (inkl. internationellt skydd)	12 165	12 805	13 500	9 100	14 800	8 400
Avlägsnande ur landet	1 750	1 903	1 900	1 900	1 900	1 900
Internationellt skydd sammanlagt	6 997	7 139	7 800	6 700	7 800	6 500
— asyl	1 276	1 803	1 400	1 400	1 400	1 400
— flyktingkvot	664	756	700	700	700	700
— resedokument	3 645	3 232	3 900	3 400	3 900	3 300

Medborgarskap, sammanlagt	7 561	6 503	7 300	6 500	5 600	5 600
— medborgarskapsansökningar	3 100	2 987	3 300	3 300	3 500	3 500
Sammanlagt	38 782	38 564	45 000	38 700	48 000	40 300

Genomsnittlig behandlingstid (dygn)

	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Invandring			
— uppehållstillstånd för arbetstagare	46	50	7
— uppehållstillstånd för studerande	27	30	30
Internationellt skydd			
— asyl (alla)	205	150	150
— sedvanligt förfarande	280	210	210
— påskyndat förfarande	88	90	90
Medborgarskap			
— medborgarskapsansökningar (alla)	668	600	400
— medborgarskapsansökningar (s.k. klara fall)	448	350	300
— medborgarskapsansökningar (andra)	1 128	900	550
Avgjorda/anhängiggjorda ärenden (%)	99,5	98	98

Övergång till elektroniska processer inom migrationsförvaltningen

Ett gemensamt elektroniskt ärendehanteringssystem för alla myndigheter inom migrationsförvaltningen tas i bruk 2009. Hanteringen av förändringen och utbildning av användarna (15 000) ordnas och samordnas delvis. De elektroniska tjänster som anknyter till anhängiggörande av ärenden och delgivande av beslut tas i bruk till en början i fråga om uppehållstillstånd för studerande och beviljande av fortsatt tillstånd.

Hantering av mänskliga resurser

Mänskliga resurser

	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Årsverken	233,6	232	232
Sjukfrånvaro (arbetsdagar/årsv.)	11,5	10,0	10,0
Arbetstillfredsställelseindex (1—5)	3,23	3,30	3,40

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	19 025	16 843	17 168
Bruttoinkomster	6 051	2 500	3 500
Nettoutgifter	12 974	14 343	13 668
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	2 152		
— överförts till följande år	2 449		

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)	
Lönejusteringar (varav ett avdrag av engångsnatur på 65 000 euro)	349
Bortfall av utgifter av engångsnatur	-700
Produktivitetsfrämjande åtgärder	-352
Överföring av 1 årsverke till moment 26.01.01	-67
Överföring av 2 årsverken från moment 26.01.01	92
Överföring till moment 28.20.06 (Statens IT -servicecentral)	-10
Övriga ändringar	13
Sammanlagt	-675

2009 budget	13 668 000
2008 II tilläggsb.	107 000
2008 budget	14 343 000
2007 bokslut	13 271 000

02. Statens åtgärder för mottagande av flyktingar och asylsökande (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 7 670 000 euro.

Anslaget får på grundval av lagen om främjande av invandrares integration samt mottagande av asylsökande (493/1999) användas till

1) betalning av omkostnaderna för statliga förläggningar

2) betalning av olycksfallsersättningar och gruppansvarsförsäkringar för personer som deltar i åtgärder ordnade av förläggningarna samt till betalning av de skötselkostnader som Statskontoret tar ut för dem

3) betalning av utgifterna för anskaffning av service som i särskilda situationer är nödvändig för att mottagningen ska kunna ske

4) anskaffning av rättshjälpstjänster för asylsökande och flyktingar

5) finansiering av verksamhet som hänför sig till systemet för att hjälpa dem som fallit offer för människohandel samt till uppsökande arbete och rådgivningsarbete i syfte att identifiera offer för människohandel

6) betalning av utgifterna för ordnande av flyktingars inresa i landet, hälsoundersökningar i utflyttningslandet och utbildning, samt till ordnande av utbildning och information i syfte att främja mottagningsverksamheten

7) kostnaderna för integration och för delegationen för mottagande av asylsökande

8) förebyggande och uppföljning av rasism och etnisk diskriminering och till utbildning för bekämpande av diskriminering

9) genomförande av integrationsfrämjande projekt samt information som främjar integration.

Anslaget får användas till avlöning av personal som motsvarar högst 103 årsverken.

Förklaring: Internationella organisationen för migration (IOM) ordnar flyktingars inresor som köpta tjänster. Avtalet innefattar en hälsoundersökning inför resan. IOM får också stöd för hyreskostnader och löner.

I särskilda situationer vid mottagningen ersätts särskilda tjänster, såsom läkartjänster som behövs under transporterna.

Verksamheten inom systemet för att hjälpa dem som fallit offer för människohandel samordnas av de statliga förläggningarna i Uleåborg och Joutseno. Verksamheten kan utöver ordnande av bostäder, social- och hälsovårdstjänster och annan nödvändig omsorg även innefatta andra stödtjänster och specialtjänster som offret behöver samt åtgärder för offrets säkerhet.

Beräknad användning av anslaget	€
De statliga förläggningarnas omkostnader	5 905 000
Ministeriets förläggningar och avtal	1 765 000
Sammanlagt	7 670 000

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)	
Lönejusteringar (varav ett avdrag av engångsnatur på 15 000 euro)	73
Övriga ändringar	10
Sammanlagt	83

2009 budget	7 670 000
2008 II tilläggsb.	26 000
2008 budget	7 587 000
2007 bokslut	8 305 462

20. Samhällsorientering för återflyttare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 900 000 euro.

Anslaget får användas till

1) den samhällsorientering som ordnas på basis av 48 § i utlänningslagen (301/2004)

2) ordnande av den språkexamen som utarbetats för att testa kunskaperna i finska eller svenska och till andra utgifter

3) betalning av högst 30 000 euro i sakkunnigarvoden.

Anslaget budgeteras enligt prestationsprincipen.

Förklaring: En person som på basis av 48 § i utlänningslagen ansöker om uppehållstillstånd i Finland ska förete ett intyg över att han eller hon avlagt en språkexamen som anordnats av en finsk myndighet, om det inte med beaktande av sökandens omständigheter ska anses oskäligt att han eller hon deltar i samhällsorientering eller avlägger språkexamen. Uppehållstillstånd beviljas också en familjemedlem till den egentliga sökanden samt ett sådant barn till den egentliga sökanden som är beroende av denne för sin försörjning och som inte har fyllt 18 år då sökanden beviljas uppehållstillstånd. Också familjemedlemmar till den egentliga sökanden ges samhällsorientering. Bedömningen av de skriftliga och muntliga prestationerna för examen görs en gång per år. Ungefär 1 300 prestationer bedöms. Kunskaperna i finska eller svenska ska motsvara nivå A2 på nivåskalan för språk i Europarådets gemensamma europeiska referensramar.

Som sakkunnigarvoden betalas resekostnader och arvoden jämte bikostnader till dem som bedömer språkproven.

Beräknad användning av anslaget	€
Samhällsorientering	400 000
Ordnande av språkprov	470 000
Sakkunnigarvoden	30 000
Sammanlagt	900 000

2009 budget	900 000
2008 budget	900 000
2007 bokslut	386 745

30. Statlig ersättning till kommunerna för särskilda kostnader för utkomststöd till personer som flyttar till Finland och för social- och hälsovård som ges dem (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 9 300 000 euro.

Anslaget får på de grunder som fastställs av statsrådet (512/1999) användas för ersättningar till kommunerna för kostnaderna för utkomststöd till personer som flyttar till Finland från det tidigare Sovjetunionens område och för särskilda kostnader för social- och hälsovård som ges dem.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Personer som har beviljats uppehållstillstånd på basis av 45 § eller 47 § 1 mom. i utlänningslagen omfattas av ersättningen.

Personer som flyttat till Finland får utkomststöd i ett halvt år från inresan i landet. Utkomststöd kan betalas i fem år därför att personen på grund av sin ställning vid invandringen inte kan få pension eller någon annan socialskyddsförmån.

Dessutom ersätts kommunerna för kostnaderna för långvarig vård av och omsorg om ca 170 personer. Ersättningarna betalas till kommunerna i efterskott.

Beräknad användning av anslaget	€
Utkomststöd 6 mån.	2 000 000
Utkomststöd 5 år	4 200 000
Särskilda kostnader	1 600 000
Frändeveteraner	1 500 000
Sammanlagt	9 300 000

2009 budget	9 300 000
2008 budget	9 300 000
2007 bokslut	5 745 345

63. Mottagande av flyktingar och asylsökande (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 61 352 000 euro.

Anslaget får på de grunder som statsrådet bestämmer (512/1999) användas till

1) betalning av utgifter för ordnandet av verksamhet som stöder flyktingars integration och till kalkylerad ersättning till kommunerna för kostnaderna för social- och hälsovård

2) ersättning för utkomststöd, tolkservice och särskilda kostnader samt för utgifter för återflyttning

3) kommuner, samkommuner och sammanslutningar för utgifter för de förläggningar för asylsökande som de driver och för grupp- och familjegrupphem, tolkcentraler och andra behövliga utgifter

4) anskaffning av rättshjälpstjänster för asylsökande och flyktingar

5) betalning av olycksfallsersättningar och gruppansvarsförsäkringar för personer som deltar i åtgärder ordnade av förläggningarna samt till betalning av de skötselkostnader som Statskontoret tar ut för dem

6) ordnande av utkomst för och omsorg om utlänningar som har tagits i förvar på grundval av 121—123 § i utlänningslagen (301/2004)

7) utgifter som föranleds kommunerna för ordnandet av social- och hälsovårdstjänster samt andra tjänster för personer som fallit offer för människohandel och som placerats i eller bor i kommunen.

Anslaget får också användas till konsumtionsutgifter. Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Flyktingkvoten för 2009 är 750 personer.

Förklaring: Antalet personer som omfattas av ersättningarna för flyktingar uppskattas på grundval av det antal som anlänt till landet under de tre föregående åren samt på grundval av uppskattningen för budgetåret.

På motsvarande sätt som i fråga om flyktingar kan ersättning betalas för personer som fallit offer för människohandel och som beviljats kontinuerligt uppehållstillstånd och bor i kommunen. Dessutom har kommunerna möjlighet att hos TE-centralen ansöka om ersättning för tillhandahållandet av tjänster på grund av personens ställning som offer för människohandel när offret bor i kommunen.

Beräknad användning av anslaget	€
Kalkylerade ersättningar för flyktingar (4 614 personer/0—6 år 6 223 €, övriga 1 901 €)	12 019 000
Övriga ersättningar till kommunerna för flyktingar	31 787 000
— utkomststöd (2 141 €/år/person)	9 613 000
— särskilda kostnader (1 854 €/år/person)	10 334 000
— tolkservice (1 168 €/år/person)	5 247 000
— ersättningar för omsorg om minderåriga (6 954 €/år/person)	6 213 000
— övriga kostnader (t.ex. representation av minderåriga)	380 000
Ersättningar för flyktingar sammanlagt	43 806 000
Kostnader för asylsökande, inkl. rättshjälpstjänster (12 020 €/år/person)	17 546 000
Sammanlagt	61 352 000

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)	
Ökning i ersättningarna till kommunerna	7 090
Ökning i kostnaderna för minderåriga asylsökande	1 110
Sammanlagt	8 200

2009 budget	61 352 000
2008 II tilläggsb.	8 211 000
2008 budget	53 152 000
2007 bokslut	65 256 545

Huvudtitel 27
FÖRSVARSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring:

Beskrivning av verksamhetsmiljön

Försvarsmaktens kapacitet inriktas förutom på försvaret av den nationella suveräniteten också på sådana uppgifter som föranleds av omfattande hot mot säkerheten samt den internationella krishanteringen. Finlands säkerhet är i allt högre grad beroende av den militära men också den ekonomiska och politiska utvecklingen i Europa och i våra närområden samt i världen överlag. Därför baserar sig den nationella säkerheten i allt högre grad förutom på den traditionella nationella försvarsförmågan också på förmågan att under alla omständigheter och i alla situationer trygga samhällets vitala funktioner samt på förmågan att reagera på och förebygga uppkomsten av internationella kriser och hot mot säkerheten med hjälp av internationell krishantering och samverkan.

Vår omvärld torde förbli stabil. Även om något militärt hot inte torde rikta sig mot vårt land inom den närmaste framtiden, upprätthåller Ryssland fortfarande en avsevärd militär potential i vår närmiljö och denna potential har under de senaste åren utvecklats beträffande kvaliteten. Detta förutsätter att Finlands militära försvarsförmåga upprätthålls och utvecklas på lång sikt.

När det gäller utvecklandet av kapaciteten inom försvarsministeriets förvaltningsområde kommer utmaningen under de kommande åren fortsättningsvis att bestå i tillgången till tillräckliga resurser för att upprätthålla verksamheten och i höjda priser för anskaffning, användning och underhåll av teknologi. Av denna anledning är det inom förvaltningsområdet nödvändigt med fortsatta åtgärder som balanserar verksamheten och ekonomin i syfte att hålla styr på kostnadstrycket och upprätthålla verksamhetens effektivitet, lönsamhet, produktivitet och kvalitet.

Budgetpropositionens utgångspunkter

Målet för vårt lands försvar är att i alla situationer garantera landets självständighet och trygga medborgarnas livsbetingelser och statsledningens handlingsfrihet. Finlands försvarsförmåga dimensioneras så att försvaret täcker hela landet. För detta ändamål upprätthålls allmän värnplikt och försvaret baserar sig på ett territoriellt försvarssystem. Arbetet med att skapa beredskap för internationellt militärt samarbete i olika krissituationer fortgår genom utvecklingen av militär kompatibilitet. Utgångspunkten för utvecklandet av försvaret är det nationella försvaret som gör alliering möjlig.

Samhälleliga effektmål

	Mål för 2008 Effektivitet på skalan 1—5	Mål för 2009 Effektivitet på skalan 1—5
Bedrivande av en försvarspolitik som främjar Finlands intressen	4,0	4,0
Underhåll och utveckling av landets nationella försvar	3,4	3,4
Samordning av samhällets vitala funktioner och försvarsförvaltningens deltagande i tryggandet av samhällets vitala funktioner och objekt	3,5	3,5
Deltagande i internationell militär krishantering	3,2	3,2

De samhälleliga effekterna bedöms på skalan 1—5 genom att effekterna av verksamheten vid förvarsministeriet och dess underlydande ämbetsverk beaktas utgående från olika viktkoefficienter när det gäller realiseringen av ovan nämnda samhällsmål. Bedömningsskalan är indelad så att 1=svag, 2=försvarlig, 3=tillfredsställande, 4=god och 5=utmärkt.

Utgifter i anslutning till effektmålen (mn euro)[1)]

	2006 utfall	2007 utfall	2008 prognos	2009 uppskattning
Försvarspolitik	10	11	11	12
Det nationella försvaret	1 894	1 920	2 083	2 209
Tryggande av samhällets vitala funktioner	2	1	8	124
Deltagande i internationell militär krishantering	64	88	73	80
Sammanlagt	1 970	2 020	2 175	2 425

[1)] Utfall enligt kassaprincipen åren 2006—2007. Inkluderar varken mervärdesskatteutgifter eller de utgifter för underhållet av krishanteringsstyrkorna som budgeterats under UM:s huvudtitel.

Inom försvarsministeriets förvaltningsområde förbinder man sig att i enlighet med regeringsprogrammet främja jämställdheten mellan könen i allt beslutsfattande med beaktande av förvaltningsområdets särdrag som en aktör inom den nationella och internationella försvarspolitiken, det militära försvaret och säkerheten. För att främja jämställdhet och förebygga diskriminering har man inom försvarsmakten utarbetat en riksomfattande plan för jämställdhet som har kopplats till den årliga planeringsprocessen, arbetshälso- och arbetarskyddsverksamheten samt verksamheten i beväringskommittéerna. Principerna för en verksamhetskultur som respekterar jämlikhet och likabehandling beaktas i planeringen, verksamheten och ledningen.

Produktivitetsprogrammets konsekvenser

Inom försvarsministeriets förvaltningsområde genomförs produktivitetsfrämjande åtgärder i enlighet med regeringens riktlinjer. Den sammanlagda minskningen av behovet av personal till följd av dem motsvarar 619 årsverken år 2009.

Förvaltningsområdets fullmakter enligt moment (mn euro)

		2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
27.10.01	*Försvarsmaktens omkostnader* (reservationsanslag 2 år)		
	— beställningsfullmakter	164	687
27.10.18	*Anskaffning av försvarsmateriel* (reservationsanslag 3 år)		
	— beställningsfullmakter	1 462	2 304
27.10.19	*Anskaffning av Hawk Mk 66-plan* (reservationsanslag 3 år)		
	— beställningsfullmakter	31	-

Förvaltningsområdets anslag 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
01.	**Försvarspolitik och förvaltning**	**247 012**	**264 186**	**491 311**	**227 125**	**86**
01.	Försvarsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	13 627	20 201	15 076	- 5 125	- 25
02.	Omkostnader för Försvarsförvaltningens servicecentral (reservationsanslag 2 år)	—	100	100	—	—
23.	Främjande av nätsäkerheten inom den offentliga förvaltningen (reservationsanslag 3 år)	—	—	197 000	197 000	0
29.	Mervärdesskatteutgifter inom försvarsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	233 385	243 885	279 135	35 250	14
10.	**Militärt försvar**	**1 897 402**	**2 106 471**	**2 232 447**	**125 976**	**6**
01.	Försvarsmaktens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	1 368 802	1 449 858	1 516 860	67 002	5
18.	Anskaffning av försvarsmateriel (reservationsanslag 3 år)	515 290	623 763	713 937	90 174	14
(19.)	Reparation av ett Hornet 413-plan (reservationsanslag 3 år)	1 500	—	—	—	—
(19.)	Anskaffning av Hawk Mk 66-plan (reservationsanslag 3 år)	10 000	31 000	—	- 31 000	- 100
50.	Stödjande av försvarsorganisationernas verksamhet (fast anslag)	1 810	1 850	1 650	- 200	- 11
30.	**Militär krishantering**	**58 893**	**48 238**	**54 684**	**6 446**	**13**
(01.)	Omkostnader i hemlandet för Försvarsmaktens Internationella Center (reservationsanslag 2 år)	3 494	—	—	—	—

Förvaltningsområdets anslag 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
20.	Utrustnings- och förvaltnings-utgifter för militär krishantering (reservationsanslag 2 år)	55 390	48 228	54 674	6 446	13
95.	Kursfluktuationer (förslagsanslag)	9	10	10	—	—
	Sammanlagt	**2 203 307**	**2 418 895**	**2 778 442**	**359 547**	**15**
	Det totala antalet anställda	16 850	16 470	15 780		

01. Försvarspolitik och förvaltning

Förklaring:

FÖRSVARSMINISTERIET

Försvarsministeriet svarar som en del av statsrådet och som ledare av sitt förvaltningsområde för beredningen och verkställandet av försvarspolitiken och styrningen av det militära försvaret. Förutom för beredningen och verkställandet av försvarspolitiken svarar försvarsministeriet också för det militära försvarets resurser och övriga verksamhetsförutsättningar, samordnandet av totalförsvaret och deltagandet i internationell militär krishantering och utvecklandet och samordnandet av det frivilliga försvarsarbetet.

Budgetpropositionens utgångspunkter

Finlands säkerhetsmiljö påverkas förutom av närområdena också allt mer av den världsomspännande militära, politiska och ekonomiska utvecklingen. EU är Finlands viktigaste referensram också i framtiden. EU-ländernas inbördes solidaritet stärker stabiliteten i Europa och Finlands säkerhetspolitiska ställning. Förutsättningen för detta är att Finland förhåller sig solidariskt gentemot de övriga medlemsländerna och deltar i utvecklandet av den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken.

Den militära försörjningsberedskapen är i allt högre grad beroende av europeiskt och internationellt samarbete. Tryggandet av vår försörjningsberedskap förutsätter internationella avtalsarrangemang samt långvariga strategiska partnerskap med materiel- och tjänsteproducenter.

Vikten av att trygga totalförsvaret och samhällets vitala funktioner och samtidigt behovet av samarbete mellan förvaltningsområdena ökar. Försvarsförvaltningen måste vara kapabel till nära samhällelig växelverkan och samarbete med andra myndigheter på förvaltningens olika nivåer.

I fråga om den internationella militära krishanteringen bidrar deltagandet i EU:s stridsgrupper till att den militära krishanteringen blir mera krävande. Samarbetet mellan militära och civila aktörer ökar inom krishanteringen.

Behovet av att utveckla samarbetsförmågan och ny kapacitet ökar och detta förutsätter satsningar på högteknologi, hög kvalitet och förmåga att behärska specialkompetensområden.

Den offentliga och privata sektorns roller är inne i ett brytningsskede. Inom den offentliga förvaltningen fäster man under de närmaste åren allt större vikt vid kärnfunktionerna. Även försvarsförvaltningen måste kritiskt se över sina funktioner och söka nya verksamhetsformer som framhäver ett mångsidigt utnyttjande av de olika samhällsaktörernas specialisering och kunnande.

Effektmål

Resultatmål	Mål för 2008 Effektivitet på skalan 1—5	Mål för 2009 Effektivitet på skalan 1—5
Försvarspolitik		
Beredning av försvarspolitiken		
Försvarsförvaltningens strategi är föregripande och aktuell och den tryggar utvecklingen inom säkerhetsmiljön, beslutsfattandet avseende försvaret samt balansen mellan uppgifter, kapacitet och resurser. Försvarsförvaltningen deltar aktivt i formuleringen av Finlands utrikes- och försvarspolitiska ståndpunkter.	4	4
Förvaltningsområdets styrning		
Styrningen av förvaltningsområdet säkerställer att de försvarspolitiska riktlinjerna, förpliktelserna gällande totalförsvaret och de krav som den militära krishanteringen ställer blir praxis inom försvarsministeriets förvaltningsområde samt att det frivilliga försvarssystemet utvecklas.	4	4
Det nationella försvaret		
Man upprätthåller den lednings- och beslutsförmåga som förutsätts för den operativa ledningen av förvaltningsområdet samt förvaltningsområdets lägesbild.	3	3
Den militära försörjningsberedskapen tryggas i alla lägen. Med åtgärder inom försvarsförvaltningen tryggas materielens kompatibilitet och den inhemska integrerings- och underhållsförmågan samt förmågan att reparera skador i kristider.	4	4
Tryggande av samhällets vitala funktioner		
Försvarsministeriet samordnar med bistånd från säkerhets- och försvarskommittén funktionerna på statsrådsnivå i samband med samhällets vitala funktioner för att trygga befolkningens existensmöjligheter, säkerheten i samhället och den statliga självständigheten.	4	4
Deltagande i militär krishantering		
Förmåga att delta i militär krishantering. Deltagandet i och utvecklandet av krishanteringen bygger på ett omfattande internationellt samarbete med såväl EU som andra aktörer inom försvarsförvaltningen. I samarbetet prioriteras den helhet som bildas av den militära och civila krishanteringen. Målet på nationell nivå är att bygga upp sådana verksamhetsförutsättningar, allmänna arrangemang och centrala verksamhetsprinciper för militär krishantering som gör det möjligt för Finland att delta i krishantering.	4	4

Effekten bedöms på skalan 1—5 där 1=svag, 2=försvarlig, 3=tillfredsställande, 4=god och 5=utmärkt.

FÖRSVARSFÖRVALTNINGENS SERVICECENTRAL

Verksamhetsidén för Försvarsförvaltningens servicecentral är att både i fredstid och under undantagsförhållanden utgående från kundernas behov och på ett kostnadseffektivt sätt producera och utveckla personal- och ekonomiförvaltningstjänster för försvarsförvaltningens ämbetsverk

och andra statliga ämbetsverk. Försvarsförvaltningens servicecentral är en av statsförvaltningens fem servicecentraler och den ingår i statens nätverk av servicecentraler.

Budgetpropositionens utgångspunkter

Verksamhetsmetoderna, verksamhetsfälten, processerna och informationssystemen vid de servicecentraler för ekonomi- och personalförvaltning som inrättas inom statsförvaltningen koordineras enligt enhetliga, gemensamma och kompatibla definitioner. Ministerierna styr ämbetsverken inom sina förvaltningsområden att fatta beslut om att produktionen av ekonomi- och personalförvaltningstjänster senast år 2009 ska ske enligt modellen med servicecentraler. De ekonomi- och servicecentraler som har inrättats ska från ingången av 2010 samlas under ett ämbetsverk inom finansministeriets förvaltningsområde.

Målet för Försvarsförvaltningens servicecentral är att förbättra produktiviteten och kvaliteten inom kundämbetsverkens förvaltning och samtidigt göra det möjligt att styra kundämbetsverkens resurser till kärnuppgifterna. Riktlinjerna för verksamheten vid Försvarsförvaltningens servicecentral år 2009 är att bredda rollen som sakkunnig, öka kvaliteten och effektiviteten inom den egna serviceproduktionen och att bli en del av statsförvaltningens servicecentral.

Vid ingången av 2009 kommer försvarsministeriet, försvarsmakten och utrikesministeriet att vara kunder hos servicecentralen. Före utgången av 2009 kommer Försvarsförvaltningens byggverk att bli kund hos servicecentralen.

FÖRSVARSFÖRVALTNINGENS BYGGVERK

Byggverkets verksamhetsidé är att under alla förhållanden ordna de bästa fastighetstjänsterna för försvaret. Byggverket fungerar som ett kompetenscentrum för försvarsförvaltningens fastighetssektor och erbjuder försvarsförvaltningen den fastighets- och miljöexpertis som den behöver samt tjänster i anslutning därtill.

Budgetpropositionens utgångspunkter

De höga sparmål som uppställts för förvaltningsområdet, försvarsförvaltningens partnerskapsprogram samt moderniseringen av försvarsmaktens lednings- och förvaltningssystem förutsätter också att byggverkets organisation, verksamhet och kostnadseffektivitet utvecklas kontinuerligt.

Riktlinjer för byggverkets verksamhet är att stärka rollen som sakkunnig, göra fastighetstjänsterna marknadsbaserade genom att dra in på den egna serviceproduktionen samt öka effektiviteten inom den egna serviceproduktionen.

Effektmål

Resultatmål	Mått	Prognos för 2008 på skalan 1—5	Mål för 2009 på skalan 1—5
Stödjande av det militära försvaret			
Byggverkets kapacitet att stödja det militära försvaret har ökats.	Beredskapsnivå när det gäller att stödja det militära försvaret.	2	2,5
Stöd till samhället			
Byggverkets kapacitet att stödja försvarsmakten när det gäller att ge handräckning för tryggande av samhällets vitala funktioner har ökats.	Beredskapsnivå med tanke på störningar i samhället.	1	2

Internationellt samarbete och militär krishanteringsförmåga			
Byggverkets internationella kompetens och samarbete inom försvarsförvaltningens fastighets- och miljösektor har upprätthållits genom aktivt deltagande i internationella seminarier och arbetsgrupper.	Nivå på internationell kompetens och internationellt samarbete inom samhälls- och miljösektorn.	3,5	4
Byggverkets förmåga att stödja försvarsmaktens verksamhet inom militär krishantering har ökats genom att byggverkets uppgifter och en handlingsmodell för samarbetet inom den militära krishanteringen har fastställts.	Kapacitet när det gäller att stödja den militära krishanteringen.	3	3

Effekten bedöms enligt skalan 1—5 där 1=svag, 2=försvarlig, 3=tillfredsställande, 4=god och 5=utmärkt.

01. Försvarsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 15 076 000 euro.

Anslaget får även användas till

1) betalning av finansiellt bidrag till Europeiska försvarsbyrån och till den organisation som inriktat sig på säkerheten hos explosivt material (Munitions Safety Information Analysis Center)

2) betalning av utgifter för verkställandet av OSSE:s förtroende- och säkerhetsskapande åtgärder och anknytande administrativa åtgärder.

Förklaring:

Resultatmål för verksamheten

Funktionell effektivitet	2007 utfall	2008 prognos	2009 uppskattning
Ekonomi			
Utgifter resultatområdesvis (1 000 euro)[1)]			
Försvarspolitik	10 652	10 993	11 949
Det nationella försvaret	1 264	2 000	1 429
Tryggande av samhällets vitala funktioner	731	6 750	1 010
Deltagande i militär krishantering	680	458	688
Sammanlagt	13 327	20 201	15 076
Produktivitet			
Årsverken per resultatområde (årsv.)			
Försvarspolitik	107	108	111
Det nationella försvaret	12	15	13
Tryggande av samhällets vitala funktioner	7	10	9
Deltagande i militär krishantering	7	5	7
Sammanlagt	133	138	140
Hantering och utveckling av mänskliga resurser			
Trivsel i arbetet (1—5)	3,3	3,4	3,4

[1)] I utgifterna för 2008 ingår 5,8 miljoner euro för främjande av nätsäkerheten inom den offentliga förvaltningen.

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)	
Lönejusteringar (varav ett avdrag av engångsnatur på 55 000 euro)	614
Lokalkostnader	144
Bortfall av utgifter av engångsnatur	-5 800
Produktivitetsfrämjande åtgärder	-44
Överföring från moment 28.20.02	40
Övriga ändringar	-79
Sammanlagt	-5 125

2009 budget	15 076 000
2008 II tilläggsb.	525 000
2008 budget	20 201 000
2007 bokslut	13 627 000

02. Omkostnader för Försvarsförvaltningens servicecentral (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 100 000 euro.

Förklaring: Anslaget används till investeringar som servicecentralens verksamhet förutsätter. Utgifterna ingår i de ersättningar som senare år tas ut som avskrivningar av kundämbetsverken. De ökade inkomsterna och utgifterna beror på utrikesministeriets blir kund hos servicecentralen.

Resultatmål för verksamheten

Funktionell effektivitet	2008 prognos	2009 mål
Ekonomi		
Hantering av inköpsfakturor (euro/faktura)	2,45	2,80
Personalförvaltningstjänster sammanlagt (euro/anställning)	143,00	147,00
Löneräkningstjänster samt personalförvaltningstjänster i anslutning därtill (euro/lönespecifikation)	10,50	11,20
Produktivitet		
Hantering av inköpsfakturor, direktbokförda (antal fakturor/årsv.)	20 000	20 000
Löneräkningstjänster (antal lönespecifikationer/årsv.)	4 930	4 930

Produktion och kvalitetsledning	2008 uppskattning	2009 uppskattning
Produktion		
Antal producerade lönespecifikationer (st.)	237 000	255 000
Antal hanterade inköpsfakturor (st.)	246 000	260 000
Antal hanterade bokföringsverifikat (st.)	886 000	845 000
Kvalitetsledning (på skalan 1—5)		
Serviceförmåga och kvalitet på ekonomiförvaltningstjänsterna (allmänt vitsord för kundtillfredsställelse)	3,5	3,5
Serviceförmåga och kvalitet på personalförvaltningstjänsterna (allmänt vitsord för kundtillfredsställelse)	3,5	3,5

Hantering och utveckling av mänskliga resurser	2008 prognos	2009 mål
Allmänt vitsord för trivsel i arbetet (1—5)	3,7	3,7

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	6 093	7 039
Bruttoinkomster	5 993	6 939
Nettoutgifter	100	100

2009 budget 100 000
2008 budget 100 000

23. Främjande av nätsäkerheten inom den offentliga förvaltningen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 197 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter som främjandet av nätsäkerheten i den offentliga förvaltningen ger upphov till. Anslaget får användas till avlönande av personal i tidsbundna uppgifter motsvarande högst 51 årsverken.

Förklaring: På föredragning från statsrådets kansli tillsatte statsrådet den 13 december 2007 ett projekt som ska främja nätsäkerheten inom förvaltningen. Avsikten är att projektet ska planera ett säkert telekommunikationsnät och nätttjänster i synnerhet för säkerhetsmyndigheterna men också för förvaltningen i allmänhet. Projektet ska beakta befintliga nätlösningar.

Inrikesministeriet och försvarsministeriet har tillsatt delprojekt för beredning av de delar av projektet som hör till deras verksamhetsområde.

Statsrådets kansli kommer att tillsätta ett separat utvärderingsprojekt, vars uppgift är att följa med och utvärdera hur nätsäkerheten framskrider och de innehållsmässiga lösningarna.

Avsikten är att anslaget ska täcka de utgifter projektet ger upphov till inom inrikesministeriets och försvarsministeriets förvaltningsområden.

Till den del som behovet av personal för ändamålet består efter år 2011 ska mängden personal beaktas inom andra uppgifter i form av avdrag för motsvarande produktivitetsfrämjande insatser.

2009 budget 197 000 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom försvarsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 279 135 000 euro.

2009 budget 279 135 000
2008 II tilläggsb. 13 142 000
2008 budget 243 885 000
2007 bokslut 233 384 749

10. Militärt försvar

Förklaring: Till försvarsmaktens uppgifter hör det militära försvaret av Finland, stödjande av andra myndigheter samt deltagande i internationell krishantering. Den viktigaste uppgiften är det militära försvaret av Finland, vilket utgör grunden för de övriga uppgifterna.

Budgetpropositionens utgångspunkter

Utgångspunkten för Finlands försvar är en till säkerhetsmiljön relaterad försvarsförmåga. Försvarslösningen grundar sig på en stark försvarsvilja hos medborgarna, allmän värnplikt och ett territoriellt försvar. Försvarets mål är att i alla situationer trygga befolkningens livsbetingelser, de grundläggande fri- och rättigheterna och statsledningens handlingsfrihet samt den lagliga sam-

hällsordningen. Försvarsmakten upprätthåller och utvecklar en sådan försvarsförmåga och en sådan till situationen anpassad beredskap som förebygger att militära hot riktas mot vårt land.

Försvarsmakten deltar aktivt i samarbetet myndigheter emellan och i utvecklandet av detta samarbete. Vid försvarsmakten utarbetas en plan som ska bidra till bättre förutsättningar för handräckning till andra myndigheter i form av personal, trupper och materiel. Planen tas i bruk under 2009. Stödjandet av myndigheterna övas vid riksomfattande beredskapsövningar och huvudmanövrar och genom deltagande i andra myndigheters räddnings- och samarbetsövningar.

Deltagandet i internationell militär krishantering bibehålls på samma nivå som 2008. Man utvecklar försvarsmaktens förmåga att delta i krishanteringsoperationer som är mera krävande och inleds snabbare än de som för närvarande pågår. Tyngpunkten är förlagd till övergripande planering och utvecklande av myndighetssamarbetet på operativ nivå.

Effektmål

Resultatmål	Mål för 2008 Kapacitet på skalan 1—5	Mål för 2009 Kapacitet på skalan 1—5
Kapacitet i fråga om rikets militära försvar		
Lägesbild		
En lägesbild som gör det möjligt att få en tillfredsställande förvarning beträffande den strategiska nivån.	4	4
Territorialövervakning		
Ett system för territorialövervakning som kan övervaka den territoriella integriteten och avvärja territoriekränkningar.	3	3
Beredskap		
Armén ska ha förmåga att försvara riket på hela dess territorium samt med stöd av de övriga försvarsgrenarna förebygga och avvärja militära anfall. Arméns organisation för produktion av trupper och mobilisering ska göra det möjligt att på ett smidigt sätt ställa upp trupper i den omfattning som situationen kräver.	3	3
Marinen ska ha förmåga att skydda sjöförbindelserna samt i samverkan med de övriga försvarsgrenarna avvärja anfall till sjöss. Marinens organisation för produktion av trupper och mobilisering ska göra det möjligt att på ett smidigt sätt ställa upp trupper i den omfattning som situationen kräver.	3	3
Flygvapnet ska ha förmåga att avvärja luftanfall, använda fjärrverkande markmålseld och utföra lufttransporter. Flygvapnets organisation för truppproduktion och mobilisering ska göra det möjligt att på ett smidigt sätt ställa upp trupper i den omfattning som situationen kräver.	4	4
Huvudstaben ska kunna koncentrera sig på att utveckla försvarsmakten på ett helhetsbetonat sätt samt planera och leda försvarsgrenarnas samoperationer.	3	3
Stödjande av andra myndigheter		
Försvarsmakten ska ha förmåga att skydda samhällets vitala objekt och att ge handräckning till andra myndigheter.		
Armén	3,5	3,7
Marinen	3,5	3,7
Flygvapnet	3,5	3,7
Huvudstaben	3,5	3,7

Stödjande av militär krishantering		
Försvarsmakten ska utveckla sådan kompetens som krävs för militär krishantering och kunna utrusta krishanteringsstyrkor.		
Armén	3,2	3
Marinen	3,2	3
Flygvapnet	3,2	2
Huvudstaben	3,2	4

Beträffande försvarsmaktens system och trupper är grunderna för skalan följande:

5 - Truppen/kapaciteten uppfyller alla krav som ställs på den

4 - Truppen/kapaciteten har små brister som dock lätt kan avhjälpas och truppen uppfyller de krav som ställs på den

3 - Truppen/kapaciteten uppfyller enbart de minimikrav som ställs på den

2 - Brister i fråga om truppen/kapaciteten hindrar i hög grad uppnåendet av uppställda mål

1 - Truppen/kapaciteten klarar inte av att uppfylla de krav som ställs på den.

Kapaciteten hos försvarsmaktens system och trupper utgörs av en integrerad helhet av följande delfaktorer:

— Principer för användning och verksamhet
— Kunnig och stridsvillig personal
— Modern materiel i fastställd styrka
— Sådan infrastruktur som verksamheten förutsätter
— Möjligheten till stöd från försvarsmakten samt hela samhället och näringslivet

01. Försvarsmaktens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 516 860 000 euro.

Anslaget får även användas till

1) betalning av utgifter för militärutbildning som ges utländska elever och för den internationella övningsverksamheten för försvarsmaktens trupper och förberedelser för denna samt för försvarsmaktens övriga internationella samarbete

2) betalning av de hyresandelar för försvarsmaktens personalbostäder som föranleds av operativa behov eller av personalarrangemang som försvarsministeriet förordnat för en övergångsperiod i samband med omstruktureringen (högst 4 400 000 euro)

3) sänkning av avgifterna för den på företagsekonomiska grunder prissatta avgiftsbelagda verksamheten för krigsinvalider och krigsveteraner, försvarsarbete samt viktiga idrottstävlingar (högst 336 000 euro)

4) medlemsavgifter till internationella organisationer som ansluter till försvarsmaktens verksamhet och kostnadsandelar för multinationella arrangemang för gemensam upphandling och

5) utgifter för Frihetskorsets Orden.

Fullmakter

År 2009 får långtidsavtal för anskaffning av sådan materiel och sådana tjänster som försvarsmaktens verksamhet förutsätter ingås så att de får föranleda staten utgifter om högst 49 009 000 euro före utgången av 2010, högst 54 560 000 euro före utgången av 2011, högst 55 560 000 euro före utgången av 2012 och högst 56 960 000 euro före utgången av 2013.

År 2009 får avtal för service och underhåll av luftvärnssystemen 2005 och 2005M ingås så att de får föranleda staten utgifter om högst 2 000 000 euro före utgången av 2009, högst 4 000 000 euro före utgången av 2010, högst 7 000 000 euro före utgången av 2011, högst 10 000 000 euro före utgången av 2012 och högst 13 000 000 euro före 2013.

År 2009 får avtal för projektet för anskaffning av utrustning till fältunderhållstrupperna vid underhållsregementena ingås så att de får

föranleda staten utgifter på högst 2 300 000 euro före utgången av 2009, högst 3 900 000 euro före utgången av 2010, högst 6 700 000 euro före utgången av 2011 och högst 8 800 000 euro före utgången av 2012.

År 2009 får avtal för projektet Försvarsmaktens lufttransportkapacitet 2 (PVIK2 2009—2010) ingås så att de får föranleda staten utgifter på högst 7 000 000 euro före utgången av 2009, högst 14 500 000 euro före utgången av 2010, högst 22 500 000 euro före utgången av 2011.

För betalning av de extra utgifter som föranleds av justering av priserna på varor och tjänster i anslutning till nya beställningsfullmakter används de anslag som varje år beviljas för försvarsmaktens omkostnader.

Anslag för beställningsfullmakter och till dem hänförda tilläggsbehov som föranleds av stegring i index och valutakurser eller avdrag som föranleds av nedgång i index och valutakurser budgeteras i budgeten hänförda till finansåret enligt kontantprincipen.

Förklaring:

Resultatmål för verksamheten

Funktionell effektivitet	2007 utfall	2008 prognos	2009 uppskattning
Ekonomi			
Utgifter resultatområdesvis (1 000 euro)[1)]			
Lägesbild och territorialövervakning	145 768	142 496	154 029
Beredskap/armén	930 750	869 772	821 261
Beredskap/marinen	179 535	230 907	225 538
Beredskap/flygvapnet	423 634	435 352	585 601
Beredskap/Huvudstaben	205 639	238 375	387 672
Beredskap/gemensam	31 578	162 441	31 369
Stödjande av andra myndigheter	720	828	1 069
Militär krishantering	22 852	24 450	24 258
Sammanlagt	**1 940 476**	**2 104 621**	**2 230 797**
Produktivitet			
Årsverken resultatområdesvis (årsv.)[1)]			
Lägesbild och territorialövervakning	1 987	1 981	1 983
Beredskap/armén	7 214	7 053	6 489
Beredskap/marinen	1 658	1 634	1 640
Beredskap/flygvapnet	2 183	2 192	2 201
Beredskap/Huvudstaben	1 863	1 733	1 730
Beredskap/gemensam	321	320	321
Stödjande av andra myndigheter	2	2	2
Militär krishantering	153	151	151
Sammanlagt	**15 381**	**15 066**	**14 517**
Värnpliktigas utbildningsdygn/årsverken inom utbildningen	1 767	1 800	1 800
Antal årsverken inom Huvudstaben, försvarsgrenarna och staberna för militärlänen/antal årsverken inom försvarsmakten sammanlagt	0,11	0,09	0,14
Antal årsverken inom reparation, service och underhåll av materielen	5 190	5 140	4 597
Antal producerade måltider/antal årsverken inom förplägnaden	27 106	27 500	27 500
Antal årsverken inom personal- och ekonomiförvaltningen	987	638	638

Lönsamhet			
Kostnadsmotsvarighetsprocenten i fråga om den avgiftsbelagda verksamheten enligt lagen om grunderna för avgifter till staten är minst	105	106	104
Produktion			
Utbildade och utrustade krigstida trupper	**470 000**	**357 000**	**358 000**
Huvudstaben och den underställda inrättningar	7 200	5 900	6 200
Gränsbevakningsväsendet	22 000	11 600	11 600
Armén	**310 000**	**240 000**	**240 000**
Operativa trupper	76 000	62 000	62 000
Beredskapsbrigader	3	3	3
Pansarbrigader	1	-	-
Jägarbrigader	6	2	2
Mekaniserade stridsgrupper	2	2	2
Motoriserade stridsgrupper	-	2	2
Helikopterbataljoner	1	1	1
Specialjägarbataljoner	1	1	1
Regionala trupper	233 000	178 000	178 000
Infanteribrigader	11	6	6
Avdelta bataljoner/stridsgrupper	11	14	14
Lokalförsvarsenheter, landskapstrupper	5	28	28
Marinen	**38 000**	**31 500**	**28 000**
Robotbåtsflottiljer	2	2	2
Minjaktsflottiljer	3	3	3
Minfartyg	3	3	3
Minutläggare	3	3	3
Kustjägarbataljoner och avdelta kustjägarenheter	1+6	2+6	2+6
Kustrobotkompanier	2	2	2
Sjömålsrobotbatterier	4	4	4
Fasta och rörliga kustartillerier	23+6=29	12+4=16	12+4=16
Flygvapnet	**37 000**	**38 000**	**38 000**
Hornet-jaktdivisioner	3	3	3
Hawk-jaktdivisioner	1	1	1
Flygstödsdivisioner	1	1	1

[1)] Innehåller momenten 27.10.01, 27.10.17, 27.10.18 och 27.10.19.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser	2007 utfall	2008 prognos	2009 mål
Trivsel i arbetet (1—5)	-	3,8	-

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakter föranleder (1 000 euro)

	2009	2010	2011	2012	2013—	Sammanlagt fr.o.m. 2009
Beställningsfullmakten för service och underhåll som gäller simuleringssystem för tvåsidig strid						
Förbindelser som ingåtts före 2009	1 974	1 973	1 974	3 947		9 868
Beställningsfullmakten för simuleringssystem för tvåsidig strid sammanlagt	1 974	1 973	1 974	3 947		9 868
Beställningsfullmakten för service som gäller ItOhj90-systemet						
Förbindelser som ingåtts före 2009	2 430					2 430
Beställningsfullmakten för service som gäller ItOhj90-systemet sammanlagt	2 430					2 430
Beställningsfullmakten för utläggning av den grundläggande flygutbildningen på entreprenad						
Förbindelser som ingåtts före 2009	4 105	3 079				7 184
Beställningsfullmakten för utläggning av den grundläggande flygutbildningen på entreprenad sammanlagt	4 105	3 079				7 184
Beställningsfullmakten för NH90-utbildningstjänster						
Förbindelser som ingåtts före 2009	1 850	1 700	1 800			5 350
Beställningsfullmakten för NH90-utbildningstjänster sammanlagt	1 850	1 700	1 800			5 350
Beställningsfullmakten för omkostnader år 2007						
Förbindelser som ingåtts före 2009	10 300					10 300
Beställningsfullmakten för omkostnader 2007 sammanlagt	10 300					10 300
Beställningsfullmakten för anskaffning av målutrustning						
Förbindelser som ingåtts före 2009	3 000					3 000
Beställningsfullmakten för anskaffning av målutrustning sammanlagt	3 000					3 000
Beställningsfullmakten för anskaffning av bruksfordon						
Förbindelser år 2009	6 250	9 030				15 280
Beställningsfullmakten för anskaffning av bruksfordon sammanlagt	6 250	9 030				15 280
Beställningsfullmakten för anskaffning av beklädnadsutrustning för stridsmän						
Förbindelser som ingåtts före 2009	2 000					2 000
Beställningsfullmakten för anskaffning av beklädnadsutrustning för stridsmän sammanlagt	2 000					2 000

Beställningsfullmakten för upphandling av tjänster till Sodankylä verkstad för klädvård						
Förbindelser som ingåtts före 2009	1 408	1 392	1 392	1 392	2 784	8 368
Beställningsfullmakten för upphandling av tjänster till Sodankylä verkstad för klädvård sammanlagt	1 408	1 392	1 392	1 392	2 784	8 368
Beställningsfullmakten för omkostnader år 2008						
Förbindelser som ingåtts före 2009	30 905	6 685				37 590
Beställningsfullmakten för omkostnader 2008 sammanlagt	30 905	6 685				37 590
Beställningsfullmakten för tjänster inom underhållet av arméns materiel						
Förbindelser som ingåtts före 2009	69 383	62 494	62 072	62 836	228 048	484 833
Beställningsfullmakten för tjänster inom underhållet av arméns materiel sammanlagt	69 383	62 494	62 072	62 836	228 048	484 833
Beställningsfullmakten för omkostnader år 2009						
Förbindelser år 2009		49 009	5 551	1 000	1 400	56 960
Beställningsfullmakten för omkostnader 2009 sammanlagt		49 009	5 551	1 000	1 400	56 960
Beställningsfullmakten för utrustning till fältunderhållstrupperna vid underhålls-regementena						
Förbindelser år 2009	2 300	1 600	2 800	2 100		8 800
Beställningsfullmakten för utrustning till fältunderhållstrupperna vid underhålls-regementena sammanlagt	2 300	1 600	2 800	2 100		8 800
Beställningsfullmakten för försvarsmaktens lufttransportkapacitet (PVIK2 2009—2010)						
Förbindelser år 2009	7 000	7 500	8 000			22 500
Beställningsfullmakten för försvarsmaktens lufttransportkapacitet (PVIK2 2009—2010) sammanlagt	7 000	7 500	8 000			22 500
Beställningsfullmakten för service av luftvärnssystemen 2005 och 2005M						
Förbindelser år 2009	2 000	2 000	3 000	3 000	3 000	13 000
Beställningsfullmakten för service av luftvärns-systemen 2005 och 2005M sammanlagt	2 000	2 000	3 000	3 000	3 000	13 000
Fullmakterna sammanlagt	**144 905**	**146 462**	**86 589**	**74 275**	**235 232**	**687 463**

Det antal anställda som avlönas med anslag från momentet minskar med 549 årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder. Därutöver fortsätter den interna effektiviseringen av stödtjänster som ansluter sig till uppgifterna och man övergår till att skaffa tjänster hos branschindustrin och andra serviceproducenter.

De nya beställningsfullmakterna jämte alla ekonomiska följdverkningar genomförs inom de ramar för statsfinanserna som fastställts för försvarsministeriets förvaltningsområde för åren 2009—2012.

Användningen av tidigare beviljade beställningsfullmakter föranleder år 2009 betalningar om högst 133 605 000 euro.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	1 381 629	1 473 652	1 536 457
Bruttoinkomster	24 232	23 794	19 597
Nettoutgifter	1 357 397	1 449 858	1 516 860
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	24 487		
— överförts till följande år	35 892		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Intäkter från den avgiftsbelagda verksamheten	7 531	8 340	8 225
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	6 716	7 923	7 885
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	815	417	340
Kostnadsmotsvarighet, %	112	105	104
Prisstöd	368	336	336
Kostnadsmotsvarighet efter prisstöd	1 183	753	676

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar (utgör ett avdrag av engångsnatur på 2 770 000 euro, varav försvarsmakten står för 1 034 000 euro, försvarsförvaltningens byggverk för 1 216 000 euro och Försvarsförvaltningens servicecentral för 20 000 euro).	36 760
Föregripande kostnadsnivåjustering (1,5 %)	15 336
Försvarets oundvikliga tilläggsbehov	5 400
Förarutbildning för beväringar enligt nya författningar	8 000
Tilläggspensionsavgift (Beställningsfullmakten för tjänster inom underhållet av arméns materiel)	6 700
Försvarsförvaltningens fastighetsreform	1 356
Överföring till moment 28.80.06 (statens IT-servicecentral)	-1 250
Anslagsöverföring till moment 27.10.18	-5 300
Sammanlagt	67 002

2009 budget	1 516 860 000
2008 II tilläggsb.	18 531 000
2008 budget	1 449 858 000
2007 bokslut	1 368 802 000

18. Anskaffning av försvarsmateriel (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 713 937 000 euro.

Anslaget får användas till

1) betalning av utgifter för anskaffning av försvarsmateriel samt annan materiel och utrustning för försvarsmakten

2) forsknings- och utvecklingsverksamhet med direkt anknytning till anskaffningen och

3) testning av system och utbildning av användarna.

Av anslaget får högst 637 527 000 miljoner euro användas till betalning av utgifter som föranleds av tidigare beviljade beställningsfullmakter och till betalning av utgifter som

beställningsfullmakten för materiell utveckling av försvarsmakten (PVKEH 2009) medför, högst 7 511 000 euro till betalning av utgifter för ändringar i index och valutakurser och högst 68 899 000 euro för andra anskaffningar av försvarsmateriel.

Fullmakt

År 2009 får ingås avtal för det obundna belopp som omfattas av beställningsfullmakten för materiell utveckling av försvarsmakten 2008 (PVKEH 2008), dock så att fördelningen av de årliga utgifterna enligt tidigare budgetar inte ändras.

År 2009 får nya avtal ingås i anslutning till den materiella utvecklingen av försvarsmakten (beställningsfullmakten för materiell utveckling av försvarsmakten för 2009, PVKEH 2009) i syfte att förbättra det militära försvarets prestationsförmåga så, att de föranleder staten utgifter om högst 1 295 185 000 euro under åren 2009—2015 enligt valutakursen den dag budgeten träder i kraft. Användningen av fullmakten får enligt nämnda valutakursnivå föranleda staten utgifter på högst 190 249 000 euro före utgången av 2009, högst 381 185 000 euro före utgången av 2010, högst 562 422 000 euro före utgången av 2011, högst 822 164 000 euro före utgången av 2012, högst 1 049 155 000 euro före utgången av 2013, högst 1 242 338 000 euro före utgången av 2014 och högst 1 295 185 000 euro före utgången av 2015.

Betalningar enligt maximibeloppen för beställningsfullmakten för materiell utveckling av försvarsmakten 2009 (PVKEH 2009) kan bindas till en branschbeskrivande prisutveckling fr.o.m. det första kvartalet 2009.

Anslag för beställningsfullmakter och till dem hänförda tilläggsbehov som föranleds av stegring i index och valutakurser eller avdrag som föranleds av nedgång i index och valutakurser budgeteras i budgeten hänförda till finansåret enligt kontantprincipen.

Förklaring: I fråga om beställningsfullmakterna för anskaffning av försvarsmateriel har budgeteringssättet ändrats och de beställningsfullmakter som direkt ansluter sig till den materiella utvecklingen av försvarsmakten utgör ett enhetligt beställningsfullmaktskomplex. I tabellen över fullmakter nedan har redan beslutade projekt på över 40 miljoner euro specificerats enligt projekt och i fråga om planerade projekt redogörs mera detaljerat än tidigare för målen för de utvecklingsprogram som anskaffningarna ansluter sig till.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakter föranleder (1 000 euro)

	2009	2010	2011	2012	2013—	Sammanlagt fr.o.m. 2009	Anskaffningens sammanlagda värde
Anskaffningar enligt fattade beslut							
NH-90-transporthelikoptrar (VYV 1 och HTH)	31 773	39 204	59 272	21 100		151 349	554 528
Minröjningsfartyg (PVKEH 2006)	61 900	52 700	57 100	16 000		187 700	240 200
Hornet MLU 1 (IHT 2004 och PVKEH 2006)	46 578					46 578	194 360
Hornet MLU 2 (PVKEH 2007)	30 000	29 700	30 000			89 700	101 700
ItO2005 Manpad (PVKEH 2007)	24 500	29 950				54 450	68 910
Utveckling av försvarsmaktens slagkraft, markmålskapacitet (PVKEH 2007)	34 000	42 000	42 000			118 000	148 000
Luftstridsrobotar (PVKEH 2008)	29 200	4 000				33 200	40 100
Luftstridsrobotar (PKILPU 2008)	15 000	65 000				80 000	110 000

Teknisk forskning, produktutveckling och projektberedning 2009 (TTK-PROTO 2007)	20 250	4 500				24 750	61 423
Övriga anskaffningar	154 077	60 037	9 300			223 414	2 125 694
Förbindelser som ingåtts före 2009	447 278	327 091	197 672	37 100		1 009 141	3 644 915
Materiell utveckling av försvarsmakten (PVKEH 2009)							
Anskaffningar som enligt förslaget ska omfattas av fullmakten							
Utveckling av försvarsmaktens ledning	26 300	23 097	9 786	1 257		60 440	
Utveckling av stöd för försvarsmaktens spaning, övervakning och målanvisning	36 601	27 408	39 660	54 819	86 898	245 386	
Utveckling av försvarsmaktens gemensamma insatser	8 000	7 800				15 800	
Utveckling av logistiken	3 400	6 280	3 740	8 820		22 240	
Utveckling av markförsvaret	20 900	28 210	16 980	20 450		86 540	
Utveckling av sjöförsvaret	6 300	3 300	500	1 000		11 100	
Utveckling av luftförsvaret	54 748	61 241	85 321	149 396	386 123	736 829	
Ersättande av truppminor	14 000	13 600	5 250	4 000		36 850	
Övnings- och beredskapsammunition (KOVA)	20 000	20 000	20 000	20 000		80 000	
Förbindelser 2009 sammanlagt	190 249	190 936	181 237	259 742	473 021	1 295 185	
Fullmakterna sammanlagt	**637 527**	**518 027**	**378 909**	**296 842**	**473 021**	**2 304 326**	

Beställningsfullmakten för materiell utveckling av försvarsmakten 2009 (PVKEH 2009) ansluter sig till följande program för utveckling av försvarsmakten och den kapacitet man därmed önskar uppnå:

Utvecklingsprogram / Kapacitet / Mål

Programmet för utveckling av försvarsmaktens ledning

Man bygger upp ett ledningssystem som stöder utnyttjandet av försvarsmaktens samlade kapacitet och ledningen av gemensamma operationer genom att utöka den samlade lägeskännedomen och införa säkrade operativa IT-tjänster.

— Försvarsgrenarnas fristående system och program byts ut mot ett gemensamt ledningssystem.

— Bättre förutsättningar för ledning av operationerna skapas genom att tekniska strukturer och tjänster omarbetas och förnyas och genom att datanätet för integrerad spaning, övervakning och ledning (iTVJ) vidareutvecklas.

— Informationsförvaltningen och den datatekniska integreringen moderniseras och statsförvaltningens interna samarbete inom informationsservicen och andra lösningar som bygger på partnerskap utökas.

— Utnyttjandet av systemen för verksamhetsstyrning ökas genom att funktionssäkerheten och kostnadseffektiviteten förbättras.

— Utvidgade IT-tjänster för den operativa ledningen, grundade på ny arkitektur, tas i bruk och personalresurser koncentreras och överförs från den administrativa informationsservicen till den operativa IT-miljön.

— Utarbetandet av arkitekturen för ett spanings-, övervaknings- och ledningssystem som är gemensamt för alla försvarsgrenar och motsvarar försvarsmaktens behov på 2010-talet fortsätter, och därigenom möjliggörs ett elektronisk utbyte av information och lägesbilder (EU och Nato). De gamla systemen läggs ned.

Programmet för utveckling av stöd för försvarsmaktens spaning, övervakning och målanvisning
Man bygger upp förvarningsförmågan i anslutning till ledningen av gemensamma operationer, analyserade lägesbilder baserade på spaning samt snabbt framtagna övervaknings- och mållägesbilder.
— Förnyandet av övervakningssystemen inleds och Gränsbevakningsväsendets enheter utrustas.
— Projektet för skapande av en gemensam mållägesbild (MST) genomförs liksom det projekt genom vilket kompetensen för luftburen spaning och övervakning bibehålls på operativ och taktisk nivå.
— Förvarningsförmågan förbättras genom att systemets analyseringskapacitet utvecklas.

Programmet för utveckling av försvarsmaktens gemensamma insatser
Man bygger upp och upprätthåller operativ kapacitet för att påverka operativa insatser, nyckelfunktioner eller strukturer som är viktiga för den egna eller angriparens verksamhet.
— De centrala vapensystemen uppdateras och en undersökning av verkanssystemen inleds.
— Insatsverkan förbättras genom att ett tungt raketartillerisystem tas i bruk och genom att en specialjägarbataljon utvecklas.
— Genom en systemuppdatering ska Hornet-avvärjningsjaktplanen få markmålskapacitet.

Programmet för utvecklande av logistiken
Ett gemensamt logistiksystem byggs upp för försvarsmakten för att möjliggöra verkställighet, upprätthållande och användning av övrig kapacitet och återställande av den.
— Det logistiska ledningssystemet utvecklas och utrustandet av fältunderhållstrupperna vid underhållsregementena inleds.
— Försvarsgrenarnas underhållssystem integreras för att det ska vara bättre anpassat till det allt mer internationaliserade näringslivet.
— Materielanskaffningen förenhetligas i de olika försvarsgrenarna. Det strategiska partnerskapet utvecklas genom att försörjningsberedskapen i undantagsförhållanden utökas och genom att verksamheten görs mera ekonomiskt hållbar.
— Utvecklingen av ett lagersystem i enlighet med försvarsministeriets beslut om explosiva ämnen (PRP) fortsätter.
— Transportförmågan utvecklas genom att en helikopterbataljon bildas och genom att internationella projekt för strategisk transportförmåga utnyttjas och sambandsflygplanen förnyas.

Programmet för utveckling av markförsvaret
De operativa truppernas rörlighet och eldkraften förbättras och försvarsförmågan hos de regionala trupperna upprätthålls.
— Utrustandet av de operativa trupperna fortsätter (ledning, eldkraft, skydd och rörlighet) och förutsättningar skapas för utveckling av de regionala trupperna.
— Beredskapsbrigadernas eldkraft förbättras (anskaffning av inhemska skjutförnödenheter och komplettering av beredskapsbrigadernas materiel).
— Skyddsförmågan utvecklas och närpansarvärnsbeväpningen förnyas.
— Anskaffningen av ersättande system för truppminorna inleds.
— Materiel vars prestanda inte längre uppfyller nutida krav tas ur bruk.

Programmet för utveckling av sjöförsvaret
Förmågan att trygga sjöförbindelserna förbättras.
— Förmågan att skapa en sjölägesbild, övervaka den territoriella integriteten, avvärja territoriekränkningar och skydda sjöförbindelserna förbättras.
— Nya minröjningsfartyg tas i bruk. Skyddet av sjöförbindelserna och förbättrad minröjningskapacitet liksom kustförbandens rörliga enheter prioriteras. Avvärjningsförmågan på ytnivå förblir den nuvarande. Förmågan att stödja andra myndigheter förbättras.
— Föråldrade minsvepare liksom en del av det fasta kustartilleriet tas ur bruk före ingången av nästa årtionde.

Programmet för utveckling av luftförsvaret
Målet är att luftvärnet ska utvecklas och Hornet-systemets prestanda bibehålls.
— Luftvärnets kapacitet i huvudstadsregionens utvecklas och uppdateringarna av Hornet F18-utrustningen fortsätter för att utrustningens livslängd ska bevaras.
— Luftvärnets ledningssystem moderniseras och beredskapsbrigadernas luftvärn utvecklas.
— Utvecklandet av luftvärnssystemen i huvudstadsregionen och på flygvapnets baser inleds.
— Hornet-jaktplanens stridsförmåga och förutsättningarna för luftförsvarets baseringssystem förbättras.

Nya projekt som ingår i beställningsfullmakten PVKEH 2009

Med hjälp av projektet för utvecklande av luftförsvarets radarövervakning, som ingår i programmet för utvecklande av försvarsmaktens spaning, övervakning och mållokalisering, skaffas ett nytt rörligt radarsystem (KEVA 2010) och moderniseras fjärrspaningsradarutrustningen (KAVA MLU) så att dess livscykel varar ända fram till 2025.

Med hjälp av projektet för medeldistansrobotar med medellång räckvidd (KKITO), som ingår i programmet för utvecklande av luftförsvaret, utvecklas luftvärnets kapacitet i huvudstadsregionen som ett led i luftförsvaret. Med tanke på underhållet av Hornet-avvärjningsjaktplanen skaffas sådan service och serieutrustning samt sådana installationsserier och programuppdateringar som krävs. Dessutom stärks baserna för flygvapnets beredskap och signaltruppernas underhållsförband genom utveckling av bl.a. pionjärkompaniernas röjningsförmåga, basernas skyddsverksamhet och det allmänna underhållet.

Det inledande projektet för ersättande av truppminorna (JV-MIINA 1) börjar med anskaffning av ersättande vapensystem och skjutförnödenheter till de mest strategiska operativa och regionala trupperna. Målet för projektet är att de ersättande systemen ska motsvara truppminornas prestanda senast år 2017.

Genom anskaffningen av skjutförnödenheter för utbildning och beredskap inleds den serieupphandling av skjutförnödenheter som ingår i beställningsfullmakten för utvecklande av Finlands krigsekonomiska beredskap (STALVA). Genom upphandlingen stöds inhemsk skjutförnödenhetsindustri och utvecklingen av konkurrenskraftiga produkter med tanke på den internationella marknaden.

Beställningsfullmakten för materiell utveckling av försvarsmakten 2009 (PVKEH 2009) jämte alla ekonomiska följdverkningar genomförs inom de ramar för statsfinanserna som fastställts för försvarsministeriets förvaltningsområde för åren 2009—2012.

Användningen av tidigare beviljade beställningsfullmakter föranleder år 2009 betalningar om högst 447 278 000 euro.

I fråga om anskaffning av försvarsmateriel i utlandet är 10 000 000 euro en allmän nedre gräns för motköp. Försvarsministeriet kan efter att ha hört kompensationskommissionen besluta att kravet på motköp inte används i fråga om anskaffningar som överstiger den nedre gränsen, om särskilda skäl förordar detta.

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Föregripande kostnadsnivåjustering (1,5 %)	16 374
Överföring från moment 27.10.01	5 300
SAC-beställningsfullmakt	1 700
PKILPU 2008-beställningsfullmakt	15 000
Övriga ändringar, t.ex. ändringar i fördelningen av utgifterna inom fullmakten	51 800
Sammanlagt	90 174

2009 budget	713 937 000
2008 II tilläggsb.	43 212 000
2008 budget	623 763 000
2007 bokslut	515 290 000

(19.) Anskaffning av Hawk Mk 66-plan (reservationsanslag 3 år)

F ö r k l a r i n g : Det föreslås att momentet och anslaget under det slopas i budgeten.

2008 II tilläggsb.	—
2008 budget	31 000 000
2007 bokslut	10 000 000

50. Stödjande av försvarsorganisationernas verksamhet (fast anslag)

Under momentet beviljas 1 650 000 euro.

Anslaget får användas till

1) stödjande av försvarsorganisationernas verksamhet och

2) statsunderstöd som beviljas Försvarsutbildningsföreningen (MPK) för omkostnader som föranleds av de offentliga förvaltningsuppgifter som enligt lagen om frivilligt försvar (556/2007) ankommer på föreningen.

Förklaring:

Resultatmål	Mått	2008 prognos	2009 mål
Stöd till rikets militära försvar			
Tyngdpunkten för MPK:s utbildning ligger på militär utbildning och utbildning som främjar den militära förmågan och vilken stöder utbildningen av försvarsmaktens krigstida trupper och upprätthållandet av truppernas kapacitet samt försvarsmaktens beredskap att erbjuda andra myndigheter hjälp.	De av försvarsmakten beställda utbildningsdygnens andel av MPK:s utbildningsverksamhet (%)	40	25

Resultatmål för verksamheten

Funktionell effektivitet	2008 prognos	2009 mål
Ekonomi		
De årliga kostnaderna för de offentliga förvaltningsuppgifter som enligt lagen ankommer på MPK är högst (mn euro)	1,742	1,565
Produktivitet		
Antal utbildningsdygn i fråga om MPK:s militära utbildning och utbildning som främjar den militära förmågan/antal årsverken i fråga om MPK:s personal	780	1 130
Lönsamhet		
Kostnadsmotsvarighet vid avgiftsbelagd verksamhet -% i fråga om den militärutbildning som försvarsmakten beställt	100	100

Produktion och kvalitetsledning	2008 prognos	2009 mål
Antal utbildningsdygn i fråga om den utbildning av landskapstrupperna som försvarsmakten beställt	15 000	15 000
Antal utbildningsdygn i fråga om annan militär utbildning och utbildning som främjar den militära förmågan	20 000	22 000
Antal utbildningsdagar i fråga om instruktörsutbildning som ges i syfte att förbättra kvaliteten på utbildningen	400	400

2009 budget	1 650 000
2008 budget	1 850 000
2007 bokslut	1 810 000

30. Militär krishantering

Förklaring: Under moment 24.10.20 i utrikesministeriets huvudtitel budgeteras anslagen för underhållsutgifter för de finska krishanteringstrupperna (inkluderar utgifter för EU:s stridsgrupper under utbildnings- och beredskapstiden samt löneutgifter för operationer). Anslagen för materiel- och förvaltningsutgifter för den finska militära krishanteringen samt för utgifter för observatörsverksamhet budgeteras under moment 27.30.20 i försvarsministeriets huvudtitel.

Effektmål	Mål för 2008 Beredskap på skalan 1—5	Mål för 2009 Beredskap på skalan 1—5
Deltagande i krishanteringsoperationer i enlighet med statsledningens beslut	4	4
Utvecklandet av kapaciteten så att den motsvarar de europeiska krishanteringsmålen fortsätter	4	4
1) Finlands internationella beredskapstrupper Följande styrkor har fullständig kapacitet för operationer 2009: — den mekaniserade infanteribataljonen — pionjärbataljonen — specialoperationsstyrkan (två grupper från armén och en från marinen) — militärobservatörer — skyddsavdelningen — CIMIC-personal — enheten för obemannade luftfarkoster — stabs- och signalenheten (ledningsförmåga på brigadnivå) — ett ytstridsfartyg (minfartyg) — fartygsgranskningsgruppen — kustjägarenheten 2) EU:s stridsgrupper — Under 2009 skapas förutsättningar för att utbilda och grunda två stridsgrupper för EU:s räkning (i tur för jourtjänst 2011)		
Beredskapen att delta i nya operationer även med kort varsel upprätthålls Finlands internationella beredskapstrupp har 30 dygns startberedskap	4	4

Effekten bedöms enligt skalan 1—5 där 1=svag, 2=försvarlig, 3=försvarlig, 4=god och 5=utmärkt.

20. Utrustnings- och förvaltningsutgifter för militär krishantering (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 54 674 000 euro.

Anslaget får användas till

1) betalning av utgifter för löner, flyttning och boende för EU:s stridsgrupper under utbildningstiden samt överföringsersättningar

2) betalning av löner och nationellt dagtraktamente till militärobservatörer

3) betalning av löne-, utbildnings-, underhålls-, utrustnings-, förvaltnings- och andra konsumtionsutgifter för beredskapstruppen och betalning av utgifter för internationella kurser i krishantering

4) betalning av resekostnader, hälsovårds-, transport-, utrustnings-, underhålls-, representations- och förvaltningsutgifter för de finska krishanteringstrupperna

5) utgifter för utvecklingsprogrammet för styrkor som Finland utser för internationell krishantering

6) utbildning som ges inom ramen för det internationella krishanteringssamarbetet och materialkostnader i anslutning därtill samt sådant understöd inom försvarssektorn som ges enskilda länder inom ramen för det internationella krishanteringsarbetet samt stabiliseringsuppdrag efter konflikter

7) materiellt stöd för sådana internationella krishanteringsoperationer till vilka Finland inte sänder personal eller annars deltar i

8) betalning av administrativa utgifter för Finlands finansiella bidrag till lufttransportarrangemanget enligt SALIS-avtalet

9) betalning av administrativa kostnader och driftskostnader som föranleds av Strategic Airlift Capability (SAC)-avtalet.

Dispositionsplan	€
01. Utgifter för Finlands krishanteringsstyrka i Kosovo (KFOR-operationen)	14 426 000
02. Utgifter för Finlands krishanteringstrupp i Bosnien-Hercegovina (EUFOR/ALTHEA-operationen)	2 670 000
03. Utgifter för militärobservatörsverksamheten	2 757 000
04. Utgifter för Finlands fredsbevarande styrka i Afghanistan (ISAF-operationen)	8 100 000
05. Utgifter för Finlands FN-avdelning i Sudan (UNMIS-operationen)	35 000
06. Utgifter för krishanteringsoperationen i Liberia (UNMIL-operationen)	35 000
07. Gemensamma utgifter för krishanteringsoperationer	3 460 000
08. Programmet för utvecklande av styrkor för krishantering	10 000 000
12. Utgifter för EU:s krishanteringsoperation i Tchad och Centralafrikanska republiken	3 333 000
20. I reserv för merutgifter för pågående operationer eller för förlängning av dem, för eventuella nya krishanteringsoperationer samt för andra utgifter för krishantering	9 858 000
Sammanlagt	54 674 000

Förklaring: Den planerade sammanlagda numerären för de finska krishanteringsstyrkorna år 2009 är ungefär 700 soldater. Ersättningarna för kostnader som hänför sig till krishantering och övriga inkomster intäktsförs under moment 12.27.99.

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Föregripande kostnadsnivåjustering (1,5 %)	1 159
Avslutande av beredskapstiden för EU:s stridsgrupp	-2 200
Avslutande av UNIFIL-operationen	-2 250
Avslutande av AMIS II-operationen	-20
Störningsutrustning för krishanteringsoperationen i Afghanistan	4 000
Övriga ändringar	5 757
Sammanlagt	6 446

2009 budget	54 674 000
2008 II tilläggsb.	456 000
2008 budget	48 228 000
2007 bokslut	55 390 000

95. Kursfluktuationer (förslagsanslag)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 10 000 euro.

Anslaget får användas till de kursskillnader som uppkommer vid fakturering av utgifterna inom försvarsministeriets förvaltningsområde för de finska krishanteringstrupperna.

2009 budget	10 000
2008 budget	10 000
2007 bokslut	9 180

Huvudtitel 28
FINANSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

F ö r k l a r i n g : Statens finansförvaltning svarar för en ekonomisk politik som betonar en balanserad och hållbar tillväxt, för en god skötsel av statsfinanserna, för verksamhetsbetingelser som möjliggör en hållbar kommunalekonomi och för en resultatrik offentlig förvaltning.

Det är statens finansförvaltning som reviderar och styr ekonomin, den offentliga förvaltningen och de offentliga tjänsterna. Målet med verksamheten inom statens finansförvaltning är en hållbar, konkurrenskraftig och innovativ samhällsekonomi med en offentlig sektor som är effektiv och håller hög standard. Finansförvaltningen bidrar till att trygga den ekonomiska grunden och valmöjligheterna för kommande generationer.

Verksamheten inom statens finansförvaltning grundar sig på ett gediget kunskapsunderlag och en stark uppfattning om framtida ändringsbehov och styrprocesser som stöder dem, på en effektiv produktion av kundorienterade offentliga tjänster och på en effektiv organisering av gemensamma statliga tjänster.

Finansministeriet planerar och leder sin verksamhet genom följande helheter:
— beredning av den ekonomiska politiken
— beredning av förvaltningspolitiken
— styrning av förvaltningsområdet.

Beredningen av den ekonomiska politiken

Finansministeriet bereder och driver regeringens ekonomiska politik. Ministeriet bereder för Finlands del också euroområdets ekonomiska politik och samordningen av EU:s ekonomiska politik.

Ekonomisk forskning och prognostisering samt statistikväsendet

Beredningen av den ekonomiska politiken förutsätter att man följer, analyserar och prognostiserar den ekonomiska utvecklingen. Finansministeriet kommer att intensifiera sitt samarbete med Statens ekonomiska forskningscentral och i större utsträckning utnyttja centralens sakkunskap inom beredningen av den ekonomiska politiken. Till Statens ekonomiska forskningscentrals forskningsområden hör effekterna av de offentliga tjänsterna, finansieringen av den offentliga ekonomin, inkomstöverföringarna och en tillväxtfrämjande politik.

Statistikcentralen sörjer för statistikframställningen och för utvecklandet av det nationella statistikväsendet i samarbete med övriga statliga myndigheter som framställer statistik.

Den offentliga ekonomin

Finansministeriet kommer allt mer att koppla samman beredningen av den ekonomiska politiken och beredningen av förvaltningspolitiken. Ministeriet inriktar i allt högre grad sina resurser på analyser av den offentliga verksamheten och ekonomin och fortsätter sina insatser för att stärka balansen inom den offentliga ekonomin.

Finansministeriet understryker det nödvändiga i att bibehålla en stram utgiftspolitik vid planeringen av utgifterna för kommande år. Genomförandet av statens produktivitetsprogram och kommun- och servicestrukturreformen spelar en viktig roll när det gäller att skapa verksamhetsbetingelser för produktionssektorn och dämpa ökningen av de offentliga utgifterna. Genom stöd till kommunerna försöker man trygga stabiliteten inom kommunernas ekonomi och deras möjligheter att tillhandahålla tillräcklig kommunal service. Dessa stöd är dessutom avsedda att underlätta genomförandet av kommun- och servicestrukturreformen.

Beskattningen och tullväsendet

Ett mål med skattepolitiken är att behålla det finska skattesystemets konkurrenskraft och trygga skattebasen i olika skatteformer. Det är finansministeriets uppgift att utveckla skattesystemen och utvärdera effekterna av de skattepolitiska åtgärderna.

Skatteförvaltningen verkställer beskattningen och överför skatter och avgifter av skattenatur till skattetagarna. Tullverket tryggar en smidig utrikeshandel för företagen, sörjer för verkställandet av EU:s handelspolitik och den nationella varubeskattningen och garanterar en resultatrik brottsbekämpning.

Regleringen av finansmarknaden

Genom finansmarknadspolitiken skapar och stärker finansministeriet sådana verksamhetsbetingelser och spelregler för finansmarknaden som upprätthåller allmänhetens förtroende för verksamheten på finansmarknaden såväl i Finand som internationellt.

Statens finansförvaltning

Finansministeriet ansvarar för den strategiska styrningen och målsättningarna i fråga om hur statsskulden sköts, och Statskontoret utför de finansieringsoperationer som behövs inom skuldskötseln. Ett strategiskt mål för skuldhanteringen inom statens budgetekonomi är att tillgodose finansieringsbehovet inom statens budgetekonomi och minimera kostnaderna för skulden på en risknivå som kan anses godtagbar på lång sikt.

Med hjälp av statens pensionsfond gör staten sig redo att betala pensionsutgifter och att utjämna de årliga utgifter som uppkommer på grund av dem. Inom statens bostadsfonds upplåning drar man nytta av statens goda förmåga att skaffa finansiering genom att de långfristiga lån som fonden behöver tas i samband med upplåningen inom budgetekonomin.

Beredningen av förvaltningspolitiken

Finansministeriet bereder, med tanke på det politiska beslutsfattandet, de allmänna principerna för utvecklingen av den offentliga förvaltningen. Beredningen omfattar utöver statsförvaltningen även en förbättring av de allmänna förutsättningarna för kommunernas verksamhet. Ett mål är att förbättra styrningen av kommunernas ekonomi och skapa en hållbar kommunalekonomi, att genomföra reformer inom regionalförvaltningen och den statliga lokalförvaltningen och att stärka ministeriernas resultatstyrning och ekonomiska styrning.

Utvecklingen av förvaltnings- och servicestrukturerna

Samordningen av kommun- och servicestrukturreformen och av den anknytande lagberedningen spelar en viktig roll inom finansministeriet. Kommunernas finansierings- och statsandelssystem kommer att ändras vid ingången av 2010.

Inom reformprojektet för regionalförvaltningen görs förberedelser för att man ska kunna följa de riktlinjer för en reform av regionalförvaltningen som ingår i regeringsprogrammet. Den nya organisationen och uppgiftsfördelningen inom regionalförvaltningen ska gälla från ingången av 2010. Ändringarna av uppgifter, strukturer och befogenheter inom regionalförvaltningen har ett direkt samband också med statens lokalförvaltning, kommunernas verksamhet och statens centralförvaltning och budgetstyrning.

Regionaliseringen av arbetsplatserna inom statsförvaltningen fortsätter på ett jämnare sätt i olika delar av landet.

Statsförvaltningens koncernstyrning och utvecklingen av gemensamma tjänster

Statens gemensamma funktioner och tjänster ska styras och utvecklas med målet att skapa en enhetligt verkande statskoncern som ger mervärde och stordriftsfördelar och där kunnande förenas.

Finansministeriet utvecklar, samordnar och styr instrument för styrningen, verkställandet och uppföljningen av den offentliga verksamheten och ekonomin. Sådana instrument är t.ex. budget- och ramprocessen, resultatstyrningen och rättsnormerna inom denna sektor. Koncernprinciper för den serviceproduktion som staten svarar för ska utarbetas och användningen av koncerntjänster främjas.

Genomförandet av produktivitetsprogrammet spelar en viktig roll som en del av ram- och budgetförfarandet. Finansministeriet följer och stöder genomförandet av produktivitetsprogrammet.

Reformen av uppgifterna inom ekonomi- och personalförvaltningen fortsätter. Statsförvaltningens fyra servicecentraler för ekonomi- och personalförvaltning ska från ingången av 2010 samlas till ett enda ämbetsverk inom finansministeriets förvaltningsområde. Som producent av koncerntjänster bereder och genomför Statskontoret pilotprojekt för och ibruktagandet av datasystemen för ämbetsverkens gemensamma ekonomi- och personalförvaltning.

Finansministeriet ska garantera staten en enhetlig och ekonomisk politik i fråga om upphandling, lokaler och resor.

Statens finansförvaltning främjar statens konkurrenskraft som arbetsgivare. Finansministeriet bereder författningar om statens arbetsgivarpolitik och pensionsskyddet. Med iakttagande av den jämställdhetsprincip som ingår i statsförvaltningens gemensamma värdegrund beaktas också könskonsekvenserna vid den lagberedning som gäller statens arbetsgivarpolitik och pensionsskyddet. Statskontoret verkar som statens arbetspensionsanstalt och ansvarar för verkställandet av det pensionsskydd som tillhandahålls med statsmedel.

Kundbetjäningen inom den offentliga förvaltningen ska ändras i riktning mot självbetjäning genom att samservicen, den elektroniska kommunikationen och telefontjänsterna utvecklas kraftigt och tillgången till service oberoende av ort förbättras.

Gemensamma IT-tjänster för hela statsförvaltningen utvecklas centraliserat vid finansministeriet genom de spetsprojekt som ingår i utvecklingsprogrammen och som styrs av ledningsenheten för statens IT-verksamhet. Inom dessa projekt samarbetar man också med KuntaIT-enheten. IT-servicecentralen ska i fortsättningen ansvara för produktionen av gemensamma eller förenhetligade IT-tjänster som följer statens IT-strategi. Servicecentralen inleder sin verksamhet vid ingången av 2009, och den ska organisatoriskt utgöra en del av Statskontoret. Också enheten för statsrådets informationsförvaltning blir en del av IT-servicecentralen.

Utvecklingen av interoperabiliteten inom informationsförvaltningen och av koncernlösningar

En effektiv offentlig serviceproduktion ska stödjas i synnerhet genom centraliserade IT-tjänster. Statsförvaltningens IT-verksamhet utvecklas inom följande fem utvecklingsprogram:

— kundorienterade elektroniska tjänster (kommunerna starkt involverade)
— interoperabilitet (kommunerna starkt involverade)
— enhetliga datasystem
— enhetliga IT-bastjänster
— datasäkerhet och beredskap.

Genom styrningen av kommunernas IT-verksamhet underlättas en samordning av informationstekniken inom kommunalförvaltningen utifrån rikstäckande lösningar.

Styrningen av förvaltningsområdet

Utvecklandet av strukturer och tillvägagångssätt inom förvaltningsområdet

I och med reformprojektet inom regionalförvaltningen preciseras arbetsfördelningen mellan länsstyrelserna, arbetskrafts- och näringscentralerna, övriga regionalförvaltningsmyndigheter och landskapsförbunden, elimineras överlappande verksamhet och minskas antalet förvaltningsmyndigheter. Den nuvarande länsförvaltningens uppgifter omorganiseras.

Statens IT-servicecentral inleder sin verksamhet vid ingången av 2009. Under budgetåret ska man bereda sammanslagningen av statsförvaltningens servicecentraler för ekonomi- och personalförvaltning till ett enda ämbetsverk inom finansministeriets förvaltningsområde.

Ett mål med produktivitetsprogrammet för förvaltningsområdet är att förbättra produktiviteten genom att utveckla i synnerhet kärnverksamheten. En revidering av verksamhetsprocesserna och utveckling av serviceproduktionen genom ökad elektronisk kommunikation samt en effektivisering av statens regional- och lokalförvaltning har lyfts fram som spetsprojekt inom produktivitetsprogrammet.

Omvärlden

En central utmaning gäller den snabba förändringen i den internationella arbetsfördelningen och konkurrensmiljön i en öppen världsekonomi. För anpassningen till förändringen i konkurrensmiljön krävs att marknaden för varor och tjänster, finansmarknaden och arbetsmarknaden fungerar väl. I en global ekonomi är produktiviteten den viktigaste definitionen på nationell konkurrenskraft, och den kan ökas effektivast genom investeringar i mänskligt kapital och teknisk utveckling. Strävan att förbättra produktiviteten motarbetas dock bl.a. av en allt mer komplicerad lagstiftning.

Den internationella konkurrensen om produktion och arbetsplatser leder till ökad konkurrens om yrkeskunnig och utbildad arbetskraft mellan länderna. Konkurrensen om direkta investeringar och arbetsplatser leder också till att skattekonkurrensen mellan länderna skärps. Internationella normer och skattekonkurrensen förutsätter att den nationella lagstiftningen och tillvägagångssätten ändras.

EU:s nya finansiella system träder i kraft tidigast 2009. Då ökar Finlands avgifter till EU retroaktivt från 2007, som en engångsföreteelse, på grund av merkostnaderna för det nya systemet. Finland blir allt tydligare en nettobetalare, varvid kravet på en strikt budgetdisciplin accentueras ytterligare.

Den ekonomiska tillväxten beräknas bli långsammare i Finland vid decennieskiftet, när befolkningen i arbetsför ålder minskar i och med att de stora åldersklasserna går i pension. Arbetskraftsminskningen kan dämpas genom att arbetskarriären förlängs, en ändamålsenlig matchning av utbud av och efterfrågan på arbetskraft främjas och arbetslivets dragningskraft förbättras. När arbetsinsatsen minskar blir det allt viktigare att den och övriga resurser inriktas på ett så produktivt sätt som möjligt, varvid den strategiska styrningen av personalresurserna får en större betydelse.

Åldrandet är en stor utmaning i synnerhet med tanke på en hållbar finansiering av den offentliga ekonomin, då utgiftstrycket i fråga om pensioner och välfärdstjänster ökar medan tillväxten både i fråga om nationalprodukten och skattebasen avtar i och med att arbetskraften minskar.

En stabil och hållbar offentlig ekonomi förutsätter att ökningen av de offentliga utgifterna kan dämpas, produktiviteten höjas och den ekonomiska tillväxtpotentialen stärkas. För att en balanserad offentlig ekonomi ska kunna tryggas på längre sikt måste inkomstöverföringarna och servicesystemen revideras så att de stöder varandra, resurserna inom den offentliga sektorn dimensioneras rätt och vissa uppgifter prioriteras. Resurser måste kunna överföras från ett uppgiftsområde till ett annat på det sätt som förändringarna i befolkningens åldersstruktur och i regionstrukturen samt de nya prioriteringarna när det gäller servicebehoven förutsätter. Samtidigt

måste den offentliga ekonomins konsekvenser för den ekonomiska tillväxten och sysselsättningen och likaså dess konsekvenser när det gäller en fungerande konkurrensmiljö och fördelningen av resurser beaktas bättre än tidigare.

Man bedömer att 47 % av dem som nu är anställda inom statens budgetekonomi kommer att sluta före 2015, vilket ökar pressen på en lyckad nyrekrytering. Inom den kommunala sektorn innebär det faktum att de stora åldersklasserna försvinner från arbetsmarknaden utmaningar inom tryggandet av basservicen, som kommunerna ansvarar för. Av de kommunalt anställda arbetar över 80 % inom social- och hälsovården och inom undervisnings- och kulturverksamheten.

Gemensamma utmaningar för förvaltningsområdet är utvecklingen inom den offentliga ekonomin, den skärpta skattekonkurrensen, beaktandet av lagberedningens konsekvenser, kundernas allt mer varierande förväntningar, utvecklingen av de elektroniska tjänsterna och de strukturella förändringarna inom förvaltningen. Av utmaningarna inom verksamheten framträder i synnerhet förändringarna och en lyckad ledning i tider av förändringar, utveckling av processerna och en garanterad tillgång till kunnig personal.

Effektmål

Statsrådet uppställer följande effektmål för finansministeriets förvaltningsområde:

1) En ekonomiskt hållbar välfärd

Målet med den ekonomiska politiken och förvaltningspolitiken är en ekonomiskt hållbar välfärd. För att effektmålet ska nås måste konkurrenskraften och stabiliteten på en öppen och global marknad tryggas, produktiviteten inom de offentliga tjänsterna förbättras och arbete, innovationer och företagaranda uppmuntras. Finansministeriet kan hjälpa till att nå målet genom att stifta lagar, styra statsförvaltningen, utveckla förvaltnings- och servicestrukturerna inom den offentliga sektorn och underlätta utnyttjandet av teknologi.

2) Högklassiga offentliga tjänster som produceras på ett ekonomiskt sätt

Målet med förvaltningspolitiken är att garantera högklassiga offentliga tjänster som produceras på ett ekonomiskt sätt. Arbetsfördelningen i anknytning till tillhandahållandet och produktionen av offentliga tjänster ska göras tydligare, överlappande verksamhet elimineras och antalet myndigheter minskas. När tjänster produceras ska såväl kund- som produktivitetsaspekten beaktas. I syfte att nå effektmålet kommer man att fördjupa koncernstyrningen och utveckla tillvägagångssätten, de offentliga tjänsterna, interoperabiliteten och koncernlösningarna inom informationsförvaltningen, förvaltnings- och servicestrukturerna och nya innovativa lösningar.

Produktivitetsprogrammets konsekvenser

Inom finansministeriets förvaltningsområde genomförs produktivitetsfrämjande åtgärder i enlighet med regeringens riktlinjer. Den sammanlagda minskningen av behovet av personal till följd av dessa åtgärder motsvarar 237 årsverken år 2009.

Förvaltningsområdets fullmakter enligt moment (mn euro)

		2009 budgetprop.
28.01.02	*Genomförande av statens IT-strategi* (reservationsanslag 3 år)	
	— beställningsfullmakter	14,63

Förvaltningsområdets anslag 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
01.	**Förvaltning**	**276 811**	**203 474**	**217 242**	**13 768**	**7**
01.	Finansministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	32 107	34 537	33 586	- 951	- 3
02.	Genomförande av statens IT-strategi (reservationsanslag 3 år)	—	12 900	15 450	2 550	20
08.	Befolkningsregistercentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	4 105	4 461	5 031	570	13
09.	Magistraternas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	28 510	30 977	34 937	3 960	13
10.	Länsstyrelsernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	52 062	54 060	55 289	1 229	2
12.	Stödåtgärder inom regional- och lokalförvaltningen (reservationsanslag 3 år)	—	224	774	550	246
21.	Produktivitetsanslag för finansministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	—	—	675	675	0
29.	Mervärdesskatteutgifter inom finansministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	62 054	66 000	71 000	5 000	8
(62.)	Statlig medfinansiering för finansministeriets vidkommande för projekt i vilka EU:s strukturfonder deltar (förslagsanslag)	153	100	—	- 100	- 100
(73.)	Utveckling av ekonomi-, personal- och informationsförvaltningen (reservationsanslag 3 år)	11 970	—	—	—	—
87.	Genomförande av statens fastighetsstrategi (reservationsanslag 2 år)	85 850	215	500	285	133
10.	**Beskattningen och tullväsendet**	**507 573**	**569 949**	**621 763**	**51 814**	**9**
01.	Skatteförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	341 950	357 214	373 946	16 732	5
02.	Tullverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	150 764	154 954	160 310	5 356	3
63.	På grund av befrielse från skatt återbetalda skatter (förslagsanslag)	1 392	8 000	6 000	- 2 000	- 25
70.	Anskaffning av inventarier (reservationsanslag 3 år)	746	6 281	1 807	- 4 474	- 71
95.	Ränteutgifter som hänför sig till beskattningen (förslagsanslag)	12 720	43 500	42 700	- 800	- 2
96.	Utgifter på grund av vissa beslut om farledsavgifter (reservationsanslag 3 år)	—	—	37 000	37 000	0

Förvaltningsområdets anslag 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
20.	**Tjänster för statssamfundet**	**30 457**	**30 681**	**39 991**	**9 310**	**30**
01.	Statskontorets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	19 035	23 949	26 139	2 190	9
02.	Omkostnader för enheten för statsrådets informationsförvaltning (reservationsanslag 2 år)	9 033	5 990	5 472	- 518	- 9
03.	Omkostnader för finanscontrollerfunktionen (reservationsanslag 2 år)	689	742	1 060	318	43
05.	Servicecentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	1 700	—	1 000	1 000	0
06.	Omkostnader för IT-servicecentralen (reservationsanslag 2 år)	—	—	6 320	6 320	0
88.	Senatfastigheter	—	—	—	—	—
30.	**Statistikväsendet och den ekonomiska forskningen**	**45 826**	**47 632**	**50 237**	**2 605**	**5**
01.	Statistikcentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	41 984	43 635	46 072	2 437	6
02.	Statens ekonomiska forskningscentrals omkostnader (reservationsanslag 2 år)	3 842	3 997	4 165	168	4
40.	**Utvecklande av statsförvaltningen**	**16 272**	**31 508**	**20 797**	**- 10 711**	**- 34**
20.	Främjande av välbefinnande i arbetet (reservationsanslag 2 år)	1 272	1 508	1 602	94	6
21.	Främjande av produktiviteten (reservationsanslag 3 år)	15 000	30 000	19 195	- 10 805	- 36
50.	**Pensioner och ersättningar**	**3 305 394**	**3 487 176**	**3 745 625**	**258 449**	**7**
15.	Ordinarie pensioner, familjepensioner och rehabiliteringsstöd (förslagsanslag)	3 185 460	3 341 660	3 578 260	236 600	7
16.	Extra pensioner (förslagsanslag)	19 268	19 400	20 370	970	5
17.	Övriga pensionsutgifter (förslagsanslag)	22 722	29 450	30 500	1 050	4
50.	Olycksfallsersättningar och övriga skadestånd (förslagsanslag)	39 100	43 107	41 407	- 1 700	- 4
63.	Pensionsutgifter som andra pensionsanstalter ska svara för (förslagsanslag)	32 934	47 259	64 088	16 829	36
95.	Ränteutgifter för inkomster som erhållits i förskott från andra pensionsanstalter (förslagsanslag)	5 909	6 300	11 000	4 700	75
60.	**Separat budgeterade utgifter inom statsförvaltningen**	**17 907**	**199 775**	**10 390**	**- 189 385**	**- 95**
01.	Löneutgifter för nationella experter inom Europeiska unionen (reservationsanslag 2 år)	1 177	1 500	1 500	—	—

Förvaltningsområdets anslag 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
02.	Separat budgeterade löneutgifter (förslagsanslag)	—	150	150	—	—
03.	Löneutgifter till följd av statens personalarrangemang (reservationsanslag 2 år)	352	235	250	15	6
(04.)	Arbetsgivarens lönepolitiska utvecklingsåtgärder inom statsförvaltningen (reservationsanslag 2 år)	13 000	54 000	—	- 54 000	- 100
20.	Europeiska unionens medverkan i ersättningar av resekostnader (reservationsanslag 2 år)	3 100	3 200	2 800	- 400	- 12
60.	Överföringar till Utbildningsfonden (förslagsanslag)	237	320	320	—	—
95.	Lagstadgade utgifter som inte budgeterats separat (förslagsanslag)	—	300	300	—	—
96.	Oförutsedda utgifter (reservationsanslag 3 år)	—	140 000	5 000	- 135 000	- 96
97.	Tryggande av statens fordringar (förslagsanslag)	41	70	70	—	—
70.	**EU och internationella organisationer**	**1 466 959**	**1 608 170**	**1 778 170**	**170 000**	**11**
40.	Värdlandsersättning till Nordiska Investeringsbanken (fast anslag)	5 950	7 000	7 000	—	—
67.	Infriande av förbindelser som avgivits till internationella finansiella institut (förslagsanslag)	—	170	170	—	—
(68.)	Finlands kapitalinsats i Nordiska miljöfinansieringsbolaget (förslagsanslag)	1 232	—	—	—	—
69.	Avgifter till Europeiska unionen (förslagsanslag)	1 459 776	1 601 000	1 771 000	170 000	11
80.	**Överföringar till landskapet Åland**	**238 087**	**236 848**	**240 587**	**3 739**	**2**
30.	Avräkning till Åland (förslagsanslag)	196 960	204 848	206 587	1 739	1
31.	Skattegottgörelse till landskapet Åland (förslagsanslag)	35 060	25 000	25 000	—	—
40.	Återbäring av intäkterna av lotteriskatten till landskapet Åland (förslagsanslag)	6 067	7 000	9 000	2 000	29
90.	**Stöd till kommunerna**	**265 910**	**250 868**	**328 637**	**77 769**	**31**
03.	Omkostnader för KuntaIT (reservationsanslag 3 år)	7 500	7 500	7 500	—	—
30.	Allmän statsandel till kommunerna, på kommunernas skatteinkomster baserad utjämning och övergångsutjämningar (förslagsanslag)	184 532	175 624	160 480	- 15 144	- 9

Förvaltningsområdets anslag 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
31.	Sammanslagningsunderstöd till kommunerna och kommunindelningen samt understöd till kommunsamarbete (förslagsanslag)	49 179	44 044	141 957	97 913	222
32.	Finansieringsunderstöd till kommunerna enligt prövning (fast anslag)	21 000	20 000	15 000	- 5 000	- 25
33.	Intressebevakning i förmyndarverksamheten (förslagsanslag)	3 699	3 700	3 700	—	—
91.	**Stöd för sysselsättningen och näringslivet**	**163 461**	**204 148**	**269 400**	**65 252**	**32**
40.	Stöd till arbetsgivare (förslagsanslag)	114 865	115 000	104 000	- 11 000	- 10
41.	Energiskattestöd (förslagsanslag)	48 595	89 148	165 400	76 252	86
	Sammanlagt	**6 334 656**	**6 870 229**	**7 322 839**	**452 610**	**7**
	Det totala antalet anställda	12 338	12 408	12 376		

01. Förvaltning

Förklaring: **Finansministeriet** ansvarar som en del av statsrådet för
— en ekonomisk politik som betonar en balanserad och hållbar tillväxt
— en god skötsel av statsfinanserna
— verksamhetsbetingelser som möjliggör en hållbar kommunalekonomi
— en resultatrik offentlig förvaltning.

Finansministeriet styr resultaten inom sitt förvaltningsområde och ansvarar därför för att verksamheten inom förvaltningsområdet är resultatrik och för att riktlinjerna för koncernstyrningen följs inom det egna förvaltningsområdet.

Finansministeriets strategiska mål är att
— bereda en ekonomisk politik och strukturpolitik som stöder en stabil ekonomisk utveckling, förutsättningarna för ekonomisk tillväxt och en hållbar offentlig ekonomi
— förutse kommande utmaningar och i möjligaste mån skapa beredskap inför dem
— förbättra kvaliteten och produktiviteten när det gäller den offentliga förvaltningen och den offentliga servicen med hjälp av styrning, strukturer, nya tillvägagångssätt och ny teknik.

Finansministeriet har följande **effektmål**:
— att skapa förutsägbarhet och ramar för det ekonomiska, politiska och övriga beslutsfattandet
— att styra statsmedlen och medverka till att trygga finansieringen av den statliga verksamheten
— att utveckla högkvalitativa och rättvisa processer och styrmedel för styrning av den offentliga verksamheten och ekonomin
— att förnya statsförvaltningen och förvaltningsstrukturerna så att de blir tydligare och underlättar en effektiv serviceproduktion och att utveckla statens koncerntjänster

— att utveckla och verkställa statens personalpolitik
— att få statens och kommunernas informationsförvaltning och samarbetet på detta område att fungera bättre
— att styra och utveckla produktiviteten inom finansministeriets förvaltningsområde.

Effektmålen omfattar de politiska beslutsfattarna, statsförvaltningen, kommunerna, samkommunerna och den övriga offentliga förvaltningen, EU och andra internationella instanser, arbetsmarknadens parter och indirekt också företagen, sammanslutningarna och medborgarna.

Finansministeriet strävar efter att statsfinansernas och statsförvaltningens intressen och mål som helhet ska kunna identifieras inom statens gemensamma service och verksamhet och att beaktandet av dem underlättas inom de olika förvaltningsområdena och vid deras ämbetsverk, inrättningar och fonder. Finansministeriet skapar och genomför gemensamma spelregler inom sitt verksamhetsområde och tillhandahåller och styr ämbetsverken inom förvaltningsområdet, Senatfastigheter och Hansel Ab att inom sitt ansvarsområde tillhandahålla interna tjänster som är gemensamma för statssamfundet och arbets- och verksamhetsprocesser på ett sådant sätt att förvaltningsområdet med hjälp av dem kan uppnå och producera ekonomisk och funktionell nytta och en god kvalitet på verksamheten.

Länsstyrelsen är en statlig myndighet inom regionalförvaltningen. Den styrs av åtta ministerier och är sakkunnig inom många sektorer. Länsstyrelserna främjar, utvärderar och övervakar levnadsförhållandena i länet, invånarnas välfärd och utövandet av de grundläggande fri- och rättigheterna. Länsstyrelserna ser till att den regionala välfärden och medborgarnas säkerhet förbättras och bidrar på så sätt till den regionala utvecklingen. Länsstyrelserna arbetar för att främja hela befolkningens sociala trygghet, hälsa och jämlikhet och för att minska utslagningen. Till stöd för lärandet underlättar de också utvecklandet av lokaler och av nätverk av läroanstalter.

Länsstyrelserna förbereder sig för de arrangemang som träder i kraft inom regionalförvaltningen vid ingången av 2010 med målet att kunna sköta sina uppgifter smidigt och utan avbrott.

Länsförvaltningen har följande **effektmål**:

— att välfärden för invånarna i länet ska öka och förutsättningarna för tillgång till basservice tryggas
— att de grundläggande fri- och rättigheterna och rättssäkerheten ska tillgodoses för länets invånare.

De lokala myndigheterna inom registerförvaltningen utgörs av 24 **magistrater**, som har ett eller flera härad som sitt verksamhetsområde. På Åland sköter länsstyrelsen uppgiften som lokal registerförvaltningsmyndighet. Magistraterna tillhandahåller högklassiga register- och rättsskyddstjänster som täcker människans hela levnadslopp. Magistraterna är lokala myndigheter för folkbokföringen, handelsregistret och föreningsregistret. Dessutom sköter de vissa allmänna förvaltningsuppgifter och uppgifter som ankommer på förmyndarmyndigheten. Ett nytt uppgiftsområde för magistraterna är att organisera konsumentrådgivningens lokala verksamhet.

Magistraterna har följande **effektmål**:

— magistraternas tjänster ska garantera att ärenden kan skötas effektivt och smidigt och på ett sätt som är enklare för kunderna
— de som behöver intressebevakning får sina ärenden skötta på ett sätt som ligger i deras intresse.

Befolkningsregistercentralen är centralmyndighet för folkbokföringen. Centralen utvecklar och styr folkbokföringen och upprätthåller det riksomfattande befolkningsdatasystemet tillsammans med magistraterna. Den ansvarar även för de riksomfattande informations- och nättjänsterna i befolkningsdatasystemet. I dess uppgifter ingår också att sköta certifieringstjänster, identitetskort med chips, rösträttsregistret vid val, den offentliga förvaltningens kontaktregister (Julha) och registret över förmynderskapsärenden.

Befolkningsregistercentralen har följande **effektmål**:

— Befolkningsregistercentralen och dess tjänster och produkter ska ha en trovärdig och känd ställning som en del av grunden för informationssamhället.

— Användningen och betydelsen av befolkningsdatasystemet och certifieringstjänsterna liksom även möjligheterna att utnyttja dem ökar i samhället, och ämbetsverkets kunder kan med hjälp av dessa tjänster utföra sina egna göromål effektivare. Vid organiseringen av certifieringstjänsterna stöder man sig på de allmänna riktlinjer som dras upp för statens certifikatproduktion.

01. Finansministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 33 586 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av vederlagsfria utgifter till internationella samfund.

Av anslaget får högst 520 000 euro användas till utvecklings- och projektutgifter i anslutning till kommun- och servicestrukturreformen (PARAS-projektet).

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster

1) de inkomster som finansministeriet får av temporär besittning av egendom som ska överföras

2) Revisionsnämndens för den offentliga förvaltningen och ekonomin (OFR-nämndens) inkomster.

Förklaring: Finansministeriet ställer i samband med beredningen av budgetpropositionen upp följande resultatmål för verksamheten 2009:

Mål för resultatet av verksamheten	**Åtgärder**
En effektiv och högklassig beredning av den ekonomiska politiken.	Beredningen av den ekonomiska politiken planeras och leds processinriktat. Resultaten av det modellprojekt som inleddes 2007 ska utnyttjas vid specificeringen och analyseringen av alternativa utvecklingsriktningar och åtgärder. Ett projekt för en informationsteknisk utveckling och integrering av budget- och ramprocessen. Intensivare samarbete med andra aktörer (bl.a. Statens ekonomiska forskningscentral VATT).
En effektiv och högklassig beredning av förvaltningspolitiken.	Beredningen av förvaltningspolitiken planeras och leds processinriktat. Produktion av högklassiga styrmedel för den offentliga verksamheten och ekonomin (bl.a. författningar, budgetpropositioner, verksamhets- och ekonomiplaner). Intensivare samarbete med andra aktörer.

En gemensam verksamhetskultur och praxis och gemensamma tillvägagångssätt vid förvaltningsområdets ämbetsverk.	Arbetssätt som kännetecknar en god förvaltning etableras vid styrningen av förvaltningsområdets ämbetsverk. Gemensamma tillvägagångssätt och gemensam praxis för dokumenten över planering, resultatmål och uppföljning.
Förbättrad produktivitet inom förvaltningsområdet. En effektiv och högklassig styrning av förvaltningsområdet.	Produktivitetsprogrammet fullföljs. Resultatstyrning. Styrningen av förvaltningsområdet planeras och leds processinriktat. Utveckling av styrningen: lednings- och styrningskompetens, synen på utvecklingen inom de sektorer som ska styras och på utvecklingsalternativ och utmaningar. Styrningen inriktas på substansen inom ämbetsverken, på statskoncernens strategiska projekt och på en förbättrad produktivitet. Det planeringssystem som tagits i bruk etableras som styrmedel.

Utvecklingen av årsverken	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
	335	386	383

Vid dimensioneringen av momentet har en minskning med fem årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder beaktats.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	37 902	34 751	33 806
Bruttoinkomster	3 219	214	220
Nettoutgifter	34 683	34 537	33 586
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	9 475		
— överförts till följande år	6 899		

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	1 164
Överföring från moment 28.20.02	40
Överföring till moment 28.20.03	-294
Överföring till moment 28.20.06 (Statens IT-servicecentral)	-1 000
Produktivitetsfrämjande åtgärder	-110
Övriga ändringar	-751
Sammanlagt	-951

2009 budget	33 586 000
2008 II tilläggsb.	280 000
2008 budget	34 537 000
2007 bokslut	32 107 000

02. Genomförande av statens IT-strategi (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 15 450 000 euro.

Anslaget får användas till sådana gemensamma revideringar av informationssystemet som baserar sig på statens IT-strategi och till att tillhandahålla gemensamma IT-tjänster.

Fullmakt

1) Finansministeriet får ingå avtal eller andra förbindelser om utvecklingsprojekt som baserar sig på statens IT-strategi och som gäller en serviceplattform för elektronisk kommunikation, en gemensam datakommunikationslösning, e-posttjänster, arbetsstationstjänster och drifttjänster på så sätt att de medför kostnader på högst 14 630 000 euro sammanlagt år 2009 och under senare år.

2) Den fullmakt på 35 000 000 euro som i den andra tilläggsbudgeten för 2008 beviljades för ibruktagandet av statens ekonomi- och personalförvaltningssystem får användas 2009 till den del den inte användes 2008.

3) Den fullmakt på 3 100 000 euro som i den andra tilläggsbudgeten för 2008 beviljades för utvecklande, anskaffning och upprätthållande av ett informationssystem till stöd för beredningen av rambeslut om budgeten och statsfinanserna får användas 2009 till den del den inte användes 2008.

Förklaring:

1) Det är meningen att statens IT-verksamhet ska revideras i enlighet med statsrådets principbeslut av den 15 juni 2006. Avsikten är att verkställa principbeslutet genom fem utvecklingsprogram som är inriktade på en enhetligare och kostnadseffektivare verksamhet och genom andra koncernstyrningsåtgärder. Avsikten är att de gemensamma tjänster som uppkommer genom projekten ska produceras av statens IT-servicecentral, som ska inrättas vid Statskontoret den 1 januari 2009. Centralens omkostnader har budgeterats under moment 28.20.06.

2)—3) Det reservationsanslag som beviljades under moment 28.01.73 i den fjärde tilläggsbudgeten för 2007 får användas för de utgifter som fullmakterna föranleder.

Mål för resultatet av verksamheten	Åtgärder
Målet med utvecklingsprogrammet för elektroniska tjänster är att skapa gemensamma och enhetliga lösningar för myndigheterna inom statsförvaltningen när det gäller de elektroniska tjänsterna. På så sätt kan dessa tjänster utökas och det överlappande utvecklingsarbetet minskas.	Antalet organisationer som är kopplade till tjänsten för nätidentifiering och nätbetalning (VETUMA) ska öka till 70 före utgången av 2009. En tjänst med konton för ärendehantering kommer att införas i form av ett pilotprojekt och tas i bruk i 4—5 organisationer. Det ska utvecklas en plattform för ärendehantering, med utvecklings-, test- och idrifttagningsprogram för tillämpningarna.
Målet med utvecklingsprogrammet för interoperabilitet är att förenhetliga utnyttjandet av informations- och kommunikationstekniken som ett led i utvecklandet av statsförvaltningens verksamhet, att utforma en gemensam, övergripande arkitektur inom statsförvaltningen och att minska överlappande insamling och underhåll av information.	Metoden med en övergripande arkitektur ska tas i bruk vid ca 40 ämbetsverk. I interoperabilitetsportalen ska det ingå planer för målbilden i fråga om arkitekturen vid ungefär 20 ämbetsverk. Det ska anges hur grunddatabaserna ska organiseras och tjänsterna administreras, vilka de nya principerna och den nya praxis för prissättningen ska vara och hur de tekniska gränssnitten ska definieras.

Målet med utvecklingsprogrammet för gemensamma datasystem är att inom hela statsförvaltningen skapa gemensamma datasystem för likadana funktioner. På så sätt kan det överlappande utvecklingsarbetet minskas och interoperabiliteten ökas.

Ett gemensamt ekonomi- och personalförvaltningssystem, statsförvaltningens gemensamma dokumenthantering och arkiveringstjänst liksom även federering för identifiering av tjänstemän ska tas i bruk.

Målet med utvecklingsprogrammet för IT-bastjänster är att skapa gemensamma och enhetliga IT-bastjänster för de statliga myndigheterna och på så sätt frigöra resurser för att utveckla datasystem för kärnverksamheten.

En gemensam datakommunikationslösning utvecklas för statsförvaltningen. Förstudier kommer att inledas i fråga om arbetsstationstjänster och kommunikationslösningar.

Målet med utvecklingsprogrammet för datasäkerhet och beredskap är att se till att myndigheterna och deras funktioner uppfyller de minimikrav på basdatasäkerheten som anges i programmet, att stärka myndigheternas beredskap för störningar och undantagsförhållanden och att göra datasäkerhetsregelverket bättre och mer användbart.

Den angivna basdatasäkerhetsnivån börjar införas vid ämbetsverken och inrättningarna. Det anges hur man inom statsförvaltningens IT-verksamhet ska förbereda sig för störningar under normalförhållanden och för undantagsförhållanden. Strukturering av det elektroniska regelverket VAHTI genomförs.

Projekt och beräknad användning av anslaget	€
ValtIT-projekt som ingår i fullmakten för 2009	1 400 000
De ValtIT-projekt inom utvecklingsprogrammen för elektroniska tjänster, interoperabilitet, gemensamma datasystem och datasäkerhet som inte baserar sig på fullmaktsförfarandet (10 st.)	2 550 000
ValtIT-projekt som ingår i en fullmakt i den andra tilläggsbudgeten för 2008	3 600 000
Revidering och integrering av gemensamma personal- och datasystem, grundar sig på en fullmakt i den andra tilläggsbudgeten för 2008	7 900 000
Sammanlagt	15 450 000

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt föranleder (1 000 euro)

	2009	2010	2011	2012	Sammanlagt fr.o.m. 2009
Förbindelser som ingåtts före 2009	11 500	25 620	3 510	510	41 140
Förbindelser år 2009	1 400	4 480	4 400	4 350	14 630
Fullmakter sammanlagt	12 900	30 100	7 910	4 860	55 770

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)	
Överföring till moment 28.01.12	-550
Nivåförhöjning	3 100
Sammanlagt	2 550

2009 budget	15 450 000
2008 II tilläggsb.	150 000
2008 budget	12 900 000

08. (28.01.11, delvis) Befolkningsregistercentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 5 031 000 euro.

F ö r k l a r i n g :

Mål för resultatet av verksamheten

	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
Funktionell effektivitet			
Produktivitet inom informationstjänsten, 1 000 € / årsverke	480	482	484
Produktivitet inom certifieringstjänsten, 1 000 € / årsverke	206	222	231
Produktion och kvalitetsledning			
Dataenheter som lämnats ur BDS, mn st.	300	306	310
Medborgarcertifikat, 1 000 st.	155	180	200
Organisationscertifikat, 1 000 st.	30	62	94
Tillämpningsförfrågan, antal kunder	656	689	723
Kundtillfredsställelse, skala 1—5	3,5	3,5	3,5
Service via flera kanaler: flyttningsanmälan per telefon eller elektroniskt, %	60	60	60
Riktigheten i befolkningsdatasystemets uppgifter:			
— fasta adresser, %	99,0	99,0	99,0
— tillfälliga adresser, %	82,9	84,0	85,0
Möjligheten att nå kundstödet, tid för svar högst min.	1	1	1
Tid för svar på kundrespons via Internet, vardagar högst dygn	1	1	1

Mål för hantering och utvecklande av personalresurser

	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Utvecklingen av årsverken	118	123	122
Arbetstillfredsställelseindex, skala 1—5	3,5	3,3	3,3

Vid dimensioneringen av momentet har en minskning med ett årsverke till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder beaktats.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	18 497	19 461	21 081
Bruttoinkomster	14 592	15 000	16 050
Nettoutgifter	3 905	4 461	5 031
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	338		
— överförts till följande år	538		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för informationstjänstens avgiftsbelagda verksamhet (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Offentligrättsliga prestationer			
Intäkter från den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	4 771	4 800	4 900
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	4 850	4 850	4 950
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-79	-50	-50
Kostnadsmotsvarighet, %	98	99	99
Företagsekonomiska prestationer			
Intäkter från den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	6 035	5 800	5 700
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	2 596	2 600	2 500
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	3 439	3 200	3 200
Kostnadsmotsvarighet, %	232	223	228

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för certifieringstjänstens avgiftsbelagda verksamhet (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Offentligrättsliga prestationer			
Intäkter från den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	3 234	3 800	4 400
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	4 400	4 400	4 600
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-1 166	-600	-200
Kostnadsmotsvarighet, %	74	86	96
Företagsekonomiska prestationer			
Intäkter från den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	543	600	1 050
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	1 393	1 400	1 050
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-850	-800	-
Kostnadsmotsvarighet, %	39	43	100

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)	
Lönejusteringar	225
Produktivitetsfrämjande åtgärder	-45
Övriga ändringar	390
Sammanlagt	570

2009 budget	5 031 000
2008 II tilläggsb.	57 000
2008 budget	4 461 000
2007 bokslut	4 105 000

09. (28.01.11, delvis) Magistraternas omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 34 937 000 euro.

Förklaring:

Mål för resultatet av verksamheten	**Åtgärder**
Servicen till klienter som behöver intressebevakning har blivit bättre. Det faktum att den allmänna intressebevakningen har överförts på rättshjälpsbyråerna har beaktats i magistraternas verksamhet.	Magistraterna ska effektivisera sina revisionsprocesser med hjälp av modeller som utarbetas för hela landet. Magistraterna arbetar för sin del för att lindrigare metoder än intressebevakning ska kunna tillämpas vid skötseln av ärenden. Magistraterna ska vid utvecklandet av verksamheten beakta att den allmänna intressebevakningen har överförts på rättshjälpsbyråerna. Elektronisk överföring av revisionsmaterial från intressebevakarna till magistraterna förbereds.
Den konsumentrådgivning som ankommer på staten ska vara väl organiserad och betjäna medborgarna väl.	Ett system för elektronisk kommunikation utvecklas i samarbete med Konsumentverket. Man utreder ett alternativ enligt vilket konsumentrådgivningstjänster ska skaffas huvudsakligen som köptjänster.
Magistraternas tjänster har blivit bättre och allsidigare, och tillvägagångssätten har blivit enhetligare.	Magistraternas tillhandahållande av tjänster i form av samservice ska utvidgas. Möjligheterna att sköta ärenden och reservera tid på elektronisk väg utökas. Magistraternas tillvägagångssätt görs enhetligare med hjälp av modeller som beskriver processerna vid magistraterna. En stomme för elektronisk service inom företags- och organisationsdatasystemet ska tas i bruk, och den första tjänsten blir att meddela adress- och kontaktuppgifter. Informationstjänstsystemet för bostadsaktiebolag håller på att revideras.
Verkställigheten av lagen om farkostregistret har framskridit i enlighet med lagens övergångsbestämmelser.	Magistraterna ska se till att tolkningarna i anslutning till tillämpningen av registerlagstiftningen blir enhetliga. Man fortsätter att informera på det sätt som verkställigheten av lagen förutsätter.
De fasta adresserna ska vara riktiga till 99,0 %.	Magistraterna ska ta emot och registrera flyttningsanmälningar enligt den avtalade arbetsfördelningen och sörja för en hög kvalitet på adressuppgifterna för de personer som registreras i befolkningsdatasystemet. Konsekvenserna av ändringar i processen för behandling av flyttningsanmälningar ska beaktas när uppgiften utförs.

Regionala servicemål	2009 mål
Förordnande av intressebevakning	
—avgöranden genom magistratens beslut, tid högst mån.	4
—ansökningar till tingsrätten, tid högst mån.	4
Intressebevakning-revision	
— granskningstid för årsredovisningar som inkommit inom utsatt tid	före utgången av det år de har inkommit
Notarius publicus	
— erhållande av service, högst dagar	2
Service i fråga om flyttningsanmälan och adresser	
— tid för svar i servicetelefon, tid i normala fall högst min.	1
Konsumentrådgivning	
— magistraternas konsumentrådgivning sköter av de fall där den har blivit kontaktad, %	95
Handelsregistret	
— behandling av handelsregisteranmälningar för bostadsaktiebolag, tid i genomsnitt mån.	0,5

Mål för hantering och utvecklande av personalresurser

	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Utvecklingen av årsverken	777	770	830
Arbetstillfredsställelseindex (1—5)	3,2	3,2	3,3
Sjukfrånvaro**,** dagar/årsverke	10,1	9,5	9,5

Vid dimensioneringen av momentet har en minskning med 17 årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder beaktats.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	37 049	41 377	46 387
Bruttoinkomster	9 930	10 400	11 450
Nettoutgifter	27 119	30 977	34 937
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	2 344		
— överförts till följande år	3 735		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Offentligrättsliga prestationer			
Intäkter från den avgiftsbelagda verksamheten	9 093	9 500	10 500
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	15 265	14 500	15 000
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-6 172	-5 000	-4 500
Kostnadsmotsvarighet, %	60	66	70
Företagsekonomiska prestationer			
Intäkter från den avgiftsbelagda verksamheten	837	900	950
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	971	920	940
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-134	-20	10
Kostnadsmotsvarighet, %	86	98	101

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	1 574
Överföring från moment 28.90.30 (konsumentrådgivning)	4 752
Produktivitetsfrämjande åtgärder	-382
Övriga ändringar	-986
Sammanlagt	3 960

2009 budget	34 937 000
2008 II tilläggsb.	393 000
2008 budget	30 977 000
2007 bokslut	28 510 000

10. Länsstyrelsernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 55 289 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av projekt som godkänts och finansieras av EU.

Förklaring: För länsstyrelserna uppställs mål för resultaten av verksamheten och regionala servicemål vars genomförande utvärderas vid resultatförhandlingar mellan ministerierna, centralförvaltningsmyndigheterna och länsstyrelserna och vilka redovisas i rapporterna om utvärdering av basservicen. Länsstyrelserna har infört ett system för kundrespons som utvärderar kvaliteten på de viktigaste tjänsterna, och resultaten av detta system har utnyttjats i verksamheten.

Mål för resultatet av verksamheten	**Utvärderings-kriterium**	**2009 mål**
Produktion och kvalitetsledning		
Klagan i ärenden som gäller bildningsväsendet	Handläggningstid	70 % inom 9 mån.
Klagan i ärenden som gäller social- och hälsovården	Handläggningstid	I regel 6—11 mån.
Klagan över kommunala beslut	Handläggningstid	70 % inom 9 mån.
Alkoholtillstånd	Handläggningstid	I genomsnitt 1 mån.
Tillstånd för privata tjänsteproducenter inom social- och hälsovården	Handläggningstid	I genomsnitt 3 mån.
Tillstånd för godstrafik	Handläggningstid	1 mån.
Tillstånd för linjetrafik	Handläggningstid	2 mån.

Taxitillstånd	Handläggningstid	2 mån.
Tillsyn över social- och hälsovårdens tjänsteproducenter	Tillsynsbesök	Årligen 5 % av producenterna
Tillsyn över anläggningar med avseende på miljö- och hälsoskyddet	Tillsynsbesök	Årligen 90 % av anläggningarna

Mål för hantering och utvecklande av personalresurser

	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Utvecklingen av årsverken	1 014	996	985
Minskning i antalet årsverken	17	18	20
Ordinarie anställda/visstidsanställda, %	82/18	82/18	82/18
Arbetstillfredsställelseindex (skala 1—5)	3,3	3,3	3,3
Sjukfrånvaro per årsverke, arbetsdagar	10,3	10,0	9,5

Vid dimensioneringen av momentet har man beaktat 20 årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	61 590	63 160	65 039
Bruttoinkomster	8 785	9 100	9 750
Nettoutgifter	52 805	54 060	55 289
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	4 656		
— överförts till följande år	3 593		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Offentligrättsliga prestationer			
Intäkter från den avgiftsbelagda verksamheten	8 368	8 800	9 300
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	11 366	11 100	10 200
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-2 998	-2 300	-900
Kostnadsmotsvarighet, %	74	79	91
Företagsekonomiska prestationer			
Intäkter från den avgiftsbelagda verksamheten	417	450	450

Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	443	440	430
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-26	10	20
Kostnadsmotsvarighet, %	94	102	105

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	2 464
Produktivitetsfrämjande åtgärder	-900
Överföring till moment 33.02.05 (11 årsv.)	-85
Övriga ändringar	-250
Sammanlagt	1 229

2009 budget	55 289 000
2008 II tilläggsb.	374 000
2008 budget	54 060 000
2007 bokslut	52 062 000

12. Stödåtgärder inom regional- och lokalförvaltningen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 774 000 euro.

Anslaget får användas till

1) utredning av statens regionala och lokala förvaltningsstrukturer och för förvaltningsförsök

2) utvecklande av former för myndigheternas samservice och administrering av samservicen

3) administrering av utlokaliseringen av statliga funktioner

4) planering och ändring av datasystem och andra behövliga ändringar till följd av regionalförvaltningsreformen

5) till betalning av kostnader för uppföljning av förvaltningsförsöket i Kajanaland och

6) anställning av personal motsvarande högst två årsverken och för lokaler och andra utgifter på grund av anställningen av personal.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 550 000 euro i överföring från moment 28.01.02.

2009 budget	774 000
2008 budget	224 000

21. Produktivitetsanslag för finansministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 675 000 euro.

Anslaget får användas till investeringar, forskning och utredningar som syftar till att främja produktiviteten inom ministeriets förvaltningsområde, samt till att skaffa utbildningstjänster och andra tjänster.

Förklaring: Under detta moment har man samlat anslag som motsvarar de besparingar som de produktivitetsfrämjande åtgärderna inom förvaltningsområdet medför. Avsikten är att använda anslaget för projekt som stöder en förbättrad produktivitet inom förvaltningsområdet. Med anslaget får ämbetsverken inom förvaltningsområdet finansiera projekt som finansministeriet särskilt har kommit överens om med ett ämbetsverk.

2009 budget	675 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom finansministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 71 000 000 euro.

2009 budget	71 000 000
2008 budget	66 000 000
2007 bokslut	62 053 828

(62.) Statlig medfinansiering för finansministeriets vidkommande för projekt i vilka EU:s strukturfonder deltar (förslagsanslag)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2008 budget	100 000
2007 bokslut	153 465

87. Genomförande av statens fastighetsstrategi (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 500 000 euro.

Anslaget får användas till

1) utgifter för aktiearrangemang och andra egendomsarrangemang

2) utgifter för förvaltning av egendomen

3) utgifter i anslutning till privatiseringen av statsbolag.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har bl.a. utgifterna för utvärderingar i anslutning till universitetens förändrade ekonomiska och administrativa ställning beaktats.

2009 budget	500 000
2008 II tilläggsb.	340 000
2008 budget	215 000
2007 bokslut	85 850 000

10. Beskattningen och tullväsendet

Förklaring: **Skatteförvaltningen** är den största instans som samlar in skatter och avgifter och därmed en viktig aktör med tanke på finansieringsverksamheten inom den offentliga ekonomin. Skatteförvaltningens primära uppgift är att verkställa beskattningen och överföra skatter och avgifter av skattenatur till skattetagarna så att dessa får sina skatteinkomster till rätt belopp, vid rätt tidpunkt och på ett kostnadseffektivt sätt. Beskattningen ska verkställas så att den utöver skatterna medför så lite kostnader och olägenheter som möjligt för kundernas ekonomiska verksamhet.

Tullverket tar ut tullar och skatter och andra avgifter som hör till uppgiftsområdet korrekt, främjar en smidig utrikeshandel och sörjer för den allmänna säkerheten genom att bekämpa olaglig import och export och annan brottslighet som sammanhänger med utrikeshandeln och utlandstrafiken. Dessutom tryggar tullverket för sin del att Europeiska unionens utrikeshandel och den inre marknaden fungerar utan störningar genom att verket tillgodoser näringslivets intressen och informationsbehov såväl nationellt som på unionsnivå och ser till att handels-, konkurrens- och jordbrukspolitiska förpliktelser fullgörs.

Finansministeriet ställer i samband med beredningen av budgetpropositionen preliminärt upp följande effektmål för skatteförvaltningen och tullverket för 2009:

Effektmål	Åtgärder
Skatteinkomsterna flyter in och överförs till skattetagarna vid rätt tidpunkt och till rätt belopp	Service och handledning för kunderna, optimalt inriktad skattekontroll, effektivare planering och uppföljning av kontrollåtgärderna och en effektiv skatteuppbörd.
En enhetlig och korrekt beskattning	Metoderna för kundanalys och kundurval utvecklas, samarbetet med intressegrupper förbättras och samanvändningen av uppgifter mellan myndigheter underlättas.
Större effektivitet inom skatteförvaltningens kundservice	Kunderna indelas i grupper enligt behovet av tjänster, handledning och tillsyn. Antalet automatiserade, Internetbaserade tjänster utökas, och tyngdpunkten flyttas i riktning mot elektroniska, interaktiva tjänster.

Den nationella beskattningen och EU:s tullbeskattning verkställs lagenligt, effektivt och enhetligt	Datasystemen för det fiskala uppgiftsområdet utvecklas. Man utvecklar beskattningsprocesserna genom att delta i beredningen av lagstiftning och säkerställa specialsakkunskapen hos de anställda som sköter beskattningsfrågor.
Smidighet i utrikeshandeln och lika konkurrensförhållanden för alla aktörer som idkar utrikeshandel	Medverkan i det internationella samarbetet och utvecklande av den elektroniska kommunikationen och tullverkets egna verksamhetsmodeller.
Förbättrade effekter av tullkontrollen och bekämpningen av tullbrott	Den organiserade brottsligheten motarbetas i samarbete mellan polis-, tull- och gränsbevakningsmyndigheterna och andra samarbetspartner.

01. Skatteförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 373 946 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av medlemsavgifter till internationella organisationer.

Förklaring:

Mål för resultatet av verksamheten

	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Funktionell effektivitet			
Produktivitetsindex[1)]	102,0	101,0	103,2
Lönsamhetsindex [1)]	103,1	102,3	101,9
Nettoutgifterna i förhållande till bruttoskatteinkomsterna, %	0,60	0,60	0,60
Produktion och kvalitetsledning			
Den totala avvikelsen i fråga om samstämmigheten mellan förskottsinnehållningen och den slutliga beskattningen högst, %	11,0	11,0	11,0
Granskade av de största företagen (omsättning 2008 minst 5 mn euro), %	8,9	12,0	12,0
Inflödet av restindrivningen i förhållande till det sammanlagda beloppet av de skatter som under året tagits med i indrivningen, %	60	58	60
Andel som som gör elektroniska månadsanmälningar (momsskyldiga/ arbetsgivare), % av antalet kunder	35	65	70
Andel som gör elektroniska samfundsdeklarationer, % av antalet kunder		25	30
Andel som gör elektroniska företagsdeklarationer, % av antalet kunder		10	15
Andelen användare av tjänsten Palkka.fi, % av potentiella användare	9	30	35
Andel som gör elektroniska årsanmälningar (arbetsgivare), % av antalet kunder		55	60
Andelen kunder inom tjänsten Skattekort på nätet, % av dem som ansökt om ändring av sitt skattekort	13	25	30

[1)] Indextalen har räknats ut enligt en metod med parvisa år, varvid föregående års jämförelsetal är 100,0. Produktivitetsindex = avkastningsindex/arbetsinsatsindex. Lönsamhetsindex = kostnadsindex/avkastningsindex.

Mål för resultatet av verksamheten	Åtgärder
Funktionell effektivitet	Skatteförvaltningen övergår gradvis till en rikstäckande verksamhetsmodell som bygger på indelning av kunderna i grupper enligt olika behov. Inom det produktivitetsarbete som gäller stödfunktionerna ska tjänster och förfaranden som är gemensamma för statskoncernen och finansministeriets förvaltningsområde utnyttjas. Skatteförvaltningens servicecentral för ekonomi- och personalförvaltning blir en del av Statskontorets servicecentral. Beskattningsprocesserna görs mer strömlinjeformade genom ökad automatisering och elektronisk självbetjäning och genom att nya arbetsredskap tas i bruk.
Internationalisering	I internationella frågor och i främjandet av företagsamhet skapas nya nätverk tillsammans med den övriga offentliga sektorn och med intressegrupper, och dessutom utökas samarbetet med den offentliga sektorn i andra länder.

Mål för hantering och utvecklande av personalresurser	Åtgärder
Utveckling av förändringsledningen och kompetensledningen	Överföring av kunskap och en systematisk och rätt inriktad rekrytering. Kontinuiteten inom verksamheten tryggas med hjälp av en systematisk personalplanering och genom att den kritiska kompetensen identifieras och utvecklas. Mångsidig kompetens betonas, och uppgifterna utvecklas till mångsidiga och motiverande helheter.
Längre tid i arbetslivet	Projekt och åtgärder till stöd för arbetshälsa och en god arbetsmiljö.

Mål för hantering och utvecklande av personalresurser

	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Utvecklingen av årsverken	5 913	5 900	5 770
Arbetstillfredsställelseindex (skala 1—5)	3,4	3,4	3,4

Vid dimensioneringen av momentet har en minskning med 136 årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder beaktats.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	364 888	361 564	377 926
Bruttoinkomster	5 458	4 350	3 980
Nettoutgifter	359 430	357 214	373 946

Poster som överförs	
— överförts från föregående år	65 081
— överförts till följande år	47 601

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar (varav ett avdrag av engångsnatur på 1 475 000 euro)	12 132
Återföring av anslag	10 000
Produktivitetsfrämjande åtgärder	-5 032
Övriga ändringar	-368
Sammanlagt	16 732

Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats

1) täckandet av de utgifter som föranleds av förhandsbeslut och offentligrättsliga prestationer vilka prissatts så att avgiften understiger självkostnadsvärdet

2) kostnaderna för fordonsbeskattningen på Åland år 2009

3) eventuella inkomster av myndighetssamarbete.

2009 budget	373 946 000
2008 II tilläggsb.	6 188 000
2008 budget	357 214 000
2007 bokslut	341 950 000

02. Tullverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 160 310 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av medlemsavgifter till internationella organisationer.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster

1) donationer till narkotikahundverksamheten

2) inkomsterna från EU, med undantag för uppbördsprovisionen för de tullar som uppbärs till EU när det gäller tredjeländer

3) eventuella inkomster av myndighetssamarbete

4) royalty för försäljning av tullverkets handböcker och andra motsvarande produkter.

F ö r k l a r i n g :

Fördelningen av årsverken per huvuduppgift, %

	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
En smidig utrikeshandel	32	31	31
Skydd av samhället	39	40	40
Fiskala uppgifter	9	9	10
Stöduppgifter	20	20	19
Sammanlagt	100	100	100

Mål för resultatet av verksamheten	Åtgärder
De krav på elektronisk tull och den ändring av tullförfarandena som hänför sig till revideringen av EU:s tullkodex tillgodoses och genomförs smidigt och enligt tidtabellen	Man deltar i beredningsarbetet. Det utvecklas sådana koncept som förändringen kräver och genomförs nödvändiga reformer.
Tjänsterna för elektronisk kommunikation är kostnadseffektiva och fokuserar på kundernas behov	Informationssystemen utvecklas (bl.a. förnyas exporttullsystemet). Man har kontroll över att tullverksamheten sköts korrekt med enhetliga tillvägagångssätt och med hjälp av kvalitetssäkringsmodeller som utarbetats enligt kundgrupp.
Tullverkets produktivitet förbättras i enlighet med målen i produktivitetsprogrammet	De åtgärder som slagits fast i produktivitetsprogrammet genomförs: utvecklandet av informationsförvaltningen fortsätter, verksamhetsprocesserna förenklas och myndighetssamarbetet intensifieras.

Mål för resultatet av verksamheten

	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
Funktionell effektivitet			
Produktiviteten av arbetet[1)]	100	105	106
Lönsamhet[2)]	100	113	100
Produktion och kvalitetsledning			
Egentliga prestationer	100	104	104

[1)] Produktiviteten av arbetet = viktade prestationer/årsverken.

[2)] Lönsamhet = utgifter / viktade prestationer.

Nivån på bekämpningen av tullbrott

	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
Brott avslöjade av tullverket, st.	4 652	4 500	4 500
Andelen utredda brott av dem som tullverket avslöjar, %	93	92	92
Den vinning av brott som tullverket återfår, mn euro	6,1	4,0	4,0

Mål för hantering och utvecklande av personalresurser	Åtgärder
Tullverket stärker sin arbetsgivarimage och sin konkurrenskraft som arbetsgivare	Lönesystemet utvecklas, och chefernas ledarförmåga förbättras metodiskt.
Tullverket dimensionerar sina personalresurser rätt enligt efterfrågan på tjänster och behovet av övervakning	Personalens kompetens säkerställs bl.a. genom yrkesutbildning. Vid dimensioneringen av personalresurserna beaktas kraven i produktivitetsprogrammet, den kartläggning av verksamhet och resurser som tullverket utarbetat och förändringarna i omvärlden.

Utvecklingen av årsverken	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
	2 575	2 585	2 562

Vid dimensioneringen av momentet har man beaktat 38 årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	145 794	155 104	160 420
Bruttoinkomster	484	150	110
Nettoutgifter	145 310	154 954	160 310
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	10 401		
— överförts till följande år	15 855		

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	6 110
Produktivitetsfrämjande åtgärder	-741
Övriga ändringar	-13
Sammanlagt	5 356

2009 budget	160 310 000
2008 II tilläggsb.	1 880 000
2008 budget	154 954 000
2007 bokslut	150 764 000

63. På grund av befrielse från skatt återbetalda skatter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 6 000 000 euro.

Anslaget får användas till

1) återbetalning av skatten i de fall då den betalningsskyldige av sociala skäl eller av andra skäl som anges i skattelättnadsbestämmelserna eller i skatteavtal genom beslut av finansministeriet, Skattestyrelsen eller Tullstyrelsen har berättigats att återfå redan betald skatt

2) betalning av skatter, räntor och rättegångskostnader som ska återbetalas med stöd av domstolsbeslut i de fall då något motsvarande inkomstmoment eller annat moment inte står till förfogande

3) betalning av återbäringsräntor på skatter, tullar och andra avgifter som tullverket betalat.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

2009 budget	6 000 000
2008 budget	8 000 000
2007 bokslut	1 392 499

70. Anskaffning av inventarier (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 807 000 euro.

Anslaget får användas till

1) utgifter för anskaffning och underhåll av genomlysningsanordningar och mönsteridentifieringsutrustning

2) utgifter för anordningar och byggnader i Nordsjö hamn

3) materielutgifter som föranleds av att gods- och persontrafiken avskiljs från varandra vid tullstationen i Vaalimaa.

2009 budget	1 807 000
2008 budget	6 281 000
2007 bokslut	746 000

95. Ränteutgifter som hänför sig till beskattningen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 42 700 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av ränteutgifter som hänför sig till beskattningen. Ränteutgifterna grundar sig på följande författningar:

1) lagen om skatteredovisning (532/1998)

2) 27 b § i lagen om skatteuppbörd och den ikraftträdandebestämmelse som hänför sig till nämnda paragraf (568/2004)

3) 65 § i bilskattelagen (1482/1994)

4) 39 § 1 mom. i lagen om påförande av accis (569/2004)

5) 39 § 2 mom. i tullagen (570/2004).

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

2009 budget	42 700 000
2008 budget	43 500 000
2007 bokslut	12 720 192

96. Utgifter på grund av vissa beslut om farledsavgifter (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 37 000 000 euro.

Anslaget får användas till utgifter orsakade av ersättningar för vissa farledsavgifter som har tagits ut till för stora belopp före år 2006.

Förklaring: EU-kommissionen har uppmärksammat den högre farledsavgift som, i enlighet med de bestämmelser som gällde före 2006, i vissa fall har tagits ut inom utrikestrafiken. Genom domstolsbeslut har ärenden som gäller vissa farledsavgifter som fastställts före 2006 återsänts till tullen för att avgifterna ska behandlas på nytt och verkställas på ickediskriminerande grunder. Yrkanden på efterdebitering och jämkning av farledsavgifter är fortfarande under behandling i domstol. Rättelseyrkanden i fråga om farledsavgifter som tagits ut före 2006 kan komma att framställas till staten till ett sammanlagt belopp av ca 37 miljoner euro.

Tullen är den myndighet som i enlighet med lagen om farledsavgift (708/2002) har tagit ut farledsavgiften. Det är därför tullen som kommer att bereda beslut om rättelse av farledsavgifter och betala tillbaka de farledsavgifter som ska återbetalas med stöd av principen om ickediskriminering.

2009 budget	37 000 000

20. Tjänster för statssamfundet

Förklaring: Tjänster som finansministeriets förvaltningsområde centraliserat tillhandahåller hela statssamfundet är bl.a. statens pensionssystem, anskaffning av statlig finansiering, skötsel av lån som staten beviljat och tjänster inom ramen för enheten för statsrådets informationsförvaltning och finanscontrollerfunktionen samt utvecklandet av hanteringen av processerna och systemen för statens ekonomi- och personalförvaltning, av de gemensamma IT-tjänsterna och av anskaffningar och lokaler.

Finansministeriet ställer i samband med beredningen av budgetpropositionen preliminärt upp följande effektmål för 2009 för tjänsterna för statssamfundet:

Effektmål	Åtgärder
Lönsamheten och produktiviteten i fråga om verksamheten och processerna inom förvaltningen förbättras, men kvaliteten bevaras ändå på önskad nivå.	Tillhandahållandet av tjänster för statssamfundet utvecklas med beaktande av en ändamålsenlig arbetsfördelning, och modern kommunikationsteknik utnyttjas.

Verksamhetsprocesserna läggs om och informationssystemens kompatibilitet och interoperabilitet förbättras för att man ska nå skalfördelar och synergier och kunna utnyttja de anställdas kunnande effektivare.	De gemensamma processerna inom förvaltningen förenhetligas, överlappningar gallras bort och styrningen av processerna utvecklas. Den elektroniska kommunikationen utökas. Informationssystemen förnyas med beaktande av informationssäkerhetsaspekterna.
Arbetslivet förbättras och ämbetsverkens och inrättningarnas resurser inriktas allt mer på deras egen kärnverksamhet.	Verksamhetskulturerna och verksamhetsprocesserna moderniseras genom att arbetshälsan, ledarskapet och chefsarbetet förbättras.
Servicecentralernas lönsamhet och produktivitet förbättras när det gäller att tillhandahålla stödtjänster inom förvaltningen.	Verksamheten för de organisationer som tillhandahåller interna tjänster inom förvaltningen bygger i allt större utsträckning på kundstyrning i form av intern fakturering, varvid tjänsternas pris, kvalitet och leveranssäkerhet måste vara jämförbara med motsvarande tjänster som kan köpas på marknaden. Goda kundrelationer och kundinriktning främjas. Verksamheten inom nätverket av servicecentraler för statens ekonomi- och personalförvaltning utvecklas på så sätt att onödiga fasta kostnader kan undvikas och det av nätverket år 2010 kan formas en enda enhetligt ledd organisation som tillhandahåller prismässigt och kvalitativt sett konkurrenskraftiga tjänster, iakttar gemensamma processer, tillvägagångssätt och strukturer och verkar enligt likadana personal- och lönepolitiska principer på flera verksamhetsställen. Målet är att alla ämbetsverk och inrättningar ska vara kunder hos servicecentralerna för statens ekonomi- och personalförvaltning senast vid utgången av 2009.
Funktionsdugligheten och kvaliteten inom styrningen av statsfinanserna och statens verksamhet ska säkerställas och utvecklas, och redovisningsskyldigheten och det anknytande resultatansvaret säkerställas.	Användningen av verktyg för styrning och rapportering i fråga om verksamheten och ekonomin (NETRA, TAHTI, HELI) ska effektiviseras. Det görs en utvärdering av resultatstyrningen.

Statskontoret, vars verksamhets styrs av finansministeriet, är ett serviceverk med tre divisioner. **Divisionen Förvaltningens styrning** betjänar statskoncernen som expert på ekonomi- och personalförvaltning genom att centraliserat producera information på koncernnivå samt genom att styra förvaltningens informationsproduktion och utnyttjandet av olika metoder och köptjänster. **Divisionen Finansiering** ansvarar för skuld- och likviditetshanteringen och administrerar merparten av lån och räntestöd som beviljats av statsmedel och en del av de statliga borgensförbindelserna. Divisionen sköter också statens arvs- och testamentsfrågor samt betalningsbefrielser. **Divisionen Försäkring** är statens försäkringsanstalt, som främjar riskhanteringen inom hela statsförvaltningen och sköter de statliga ämbetsverkens och inrättningarnas lagstadgade arbetspensions-, olycksfalls-, rehabiliterings- och skadeförsäkringar samt tillhandahåller krigsveteraner och andra förmånstagare fastställda ersättningstjänster. I anslutning till Statskontoret har en **enhet för statens personaltjänster** inrättats, med uppgift att stödja ämbetsverken i hanteringen av omställningar. I anslutning till Statskontoret finns en **servicecentral** som tillhandahåller ekonomi- och personalförvaltningstjänster för statsförvaltningens ämbetsverk, inrättningar och fonder. År 2009 inleder statens **IT-servicecentral** sin verksamhet i anslutning till Statskontoret. Centra-

len ska tillhandahålla gemensamma IT-tjänster i enlighet med statens IT-strategi liksom även andra IT-tjänster som koncentreras till centralen. IT-servicecentralen kommer att utvidga sin verksamhet gradvis. **Enheten för statsrådets informationsförvaltning** kommer att överföras från finansministeriet och bli en del av IT-servicecentralen. Enheten för statsrådets informationsförvaltning har till uppgift att effektivt och på den informationssäkerhets- och kostnadsnivå som verksamhetskraven förutsätter stödja statsrådets verksamhetsprocesser och tillhandahålla statsrådets kansli och övriga ministerier behövliga informations- och kommunikationstekniska tjänster. Enheten producerar antingen själv de IT-tjänster som kundministerierna behöver eller anlitar andra serviceproducenter. Enheten för statsrådets informationsförvaltning tillhandahåller hela statsrådet och vissa andra av statens högsta ledande organ tele- och datakommunikationstjänster jämte förvaltnings- och underhållstjänster liksom även underhåll av användarmiljöplattformar, program, databaser och användargränssnitt inom statsrådets gemensamma system.

Finanscontrollerfunktionen har hand om statsrådets gemensamma resultat- och finansövervakning. Funktionen betjänar statsrådet och ministeriernas ledning i egenskap av rådgivare för den högsta ledningen, ledare av förvaltningen och en funktionellt sett oberoende tillsynsmyndighet när det gäller att trygga och utveckla kvaliteten hos styr- och rapporteringssystemen för statsfinanserna och statens verksamhet och att trygga redovisningsskyldigheten.

Senatfastigheter är ett affärsverk inom finansministeriets förvaltningsområde som besitter och utvecklar statens fastighetsförmögenhet och hyr ut lokaler huvudsakligen till enheter inom statssamfundet. Affärsverket Senatfastigheter, som tillhandahåller statsförvaltningen gemensamma lokal- och sakkunnigtjänster, styrs på så sätt att

— ämbetsverkens och inrättningarnas lokaler stöder verksamheten kostnadseffektivt och att statens helhetsintresse och en samhällsansvarig verksamhet kan säkerställas

— ämbetsverken och inrättningarna i utrymmesfrågor har tillgång till sakkunnigtjänster till stöd vid omstruktureringar och ändringar av verksamheten.

Arbetet med att koncentrera och effektivisera statens fastighetstjänster och att förbättra arbetsmiljön vid ämbetsverken och inrättningarna i enlighet med statens lokalstrategi fortsätter. Målet är att utveckla ett datasystem som betjänar ministerierna och som kan underlätta hanteringen av uppgifter om lokaler och en granskning på jämförbara grunder av ämbetsverkens och inrättningarnas disposition av utrymmen.

Produktiviteten inom statsförvaltningens upphandling ökas genom att kollektiv upphandling tillämpas i större utsträckning och genom att ämbetsverkens och inrättningarnas upphandlingsenheter vid fördelningen av sina resurser styrs att koncentrera sig på upphandling som anknyter till kärnverksamheten. Finansministeriet stöder upphandlingsenheternas kompetens i upphandlingsfrågor genom statens upphandlingshandbok.

Statens enhet för kollektiv upphandling **Hansel Ab** har till uppgift att

— samla statsförvaltningens upphandlingsvolymer

— konkurrensutsätta ramavtal för olika områden

— stödja genomförandet av statens upphandlingsstrategi på koncernnivå.

Bolaget har som mål att genom sin verksamhet främja öppen konkurrens och högklassig upphandling, med sin sakkunskap stödja ämbetsverkens och inrättningarnas upphandlingsprojekt och bidra till kostnadsbesparingar för statsförvaltningen.

Hansel Ab:s verksamhet ska utvecklas på så sätt att man med den lägre nivå på serviceavgifterna som tillämpas från ingången av 2008 når åtminstone nollresultat inom verksamheten och så att kundtillfredsställelsen och kvaliteten på servicen är fortsatt goda. Ett mål är dessutom att ramavtalen för Hansel Ab ska fås med i statens elektroniska system för hantering av beställningar.

01. Statskontorets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 26 139 000 euro.

Förklaring:

Mål för resultatet av verksamheten	**Åtgärder**
Statskoncernens serviceproduktion utvecklas och tjänster tas i bruk.	Statskontoret svarar för att de gemensamma processer och verksamhetsmodeller som planerats inom Kieku-programmet tas i bruk i stor omfattning inom statsförvaltningen i enlighet med målsättningen. Statskontoret svarar för samordningen och det gemensamma utvecklandet av processerna för ekonomi- och personalförvaltningen vid ämbetsverken och servicecentralerna. Statskontoret fortsätter att utnyttja Statskontorets servicecentral vid utvecklandet av processerna och verksamhetsmodellerna på så sätt att arbetet stöder sammanslagningen av statens nätverk av servicecentraler och att den sammanslagna serviecentral som inleder verksamheten 2010 har förutsättningar att sörja för en centraliserad produktion av tjänster för ekonomi- och personalförvaltningen. Statskontoret svarar för anskaffningen av ett datasystem för den gemensamma ekonomi- och personalförvaltningen och för införandet och ibruktagandet av systemet. Statskontoret inleder verksamheten vid IT-servicecentralen. Statskontoret förbereder sig på att överföra sin produktion av systemtjänster och underhålls- och huvudanvändaruppgifter i anknytning till datasystemen till IT-servicecentralen och utarbetar en plan för övergången. Den enhet för statens personaltjänster som har inrättats vid Statskontoret ska bistå ministerierna, ämbetsverken och inrättningarna med att hantera och genomföra personalförändringar. Tillsammans med sina uppdragsgivare utvecklar Statskontoret modeller för hanteringen av statens utlåning i syfte att åstadkomma en bättre ekonomi.
Lönsamheten inom skuldhanteringen.	Statskontoret strävar i skuldhanteringen, inom risklimiterna, efter ett ekonomiskt resultat som är bättre än vad den jämförelseportfölj som uppdragsgivaren gjort upp förutsätter.

Basservice ska produceras effektivt och med hög kvalitet.	Statskontoret tillhandahåller sin basservice effektivt och med hög kvalitet bl.a. genom att utveckla de elektroniska serviceprocesserna. Statskontorets kostnader för att tillhandahålla basservice är lägre än andra aktörers som verkar i samma bransch inom den privata eller kommunala sektorn.
Förbättring av produktiviteten inom statsförvaltningen.	Statskontoret tillämpar resultaten av Kieku-projektet. Genom gemensamma processer för ekonomi- och personalförvaltningen och datasystem som stöder processerna och genom att stödja arbetet med att utveckla statens nätverk av servicecentraler kan man förbättra produktiviteten inom statens ekonomi- och personalförvaltning.
Förbättring av Statskontorets produktivitet.	Den elektroniska kommunikationen ska utvecklas. Underhålls- och huvudanvändarfunktionerna överförs till IT-servicecentralen. Hyrda tillämpningar utnyttjas vid upphandlingen av datasystemtjänster. Samarbetet med Hansel Ab intensifieras inom upphandlingen.

Utvecklingen av årsverken	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
	536	545	539

Vid dimensioneringen av momentet har en minskning med 10 årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder beaktats.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	50 028	55 369	66 909
Bruttoinkomster	30 969	31 420	40 770
Nettoutgifter	19 059	23 949	26 139
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	5 380		
— överförts till följande år	5 356		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Intäkter från den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	30 928	31 423	40 768
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	29 089	30 888	40 782
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	1 839	535	-14
Kostnadsmotsvarighet, %	106	102	100

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar (varav ett avdrag av engångsnatur på 167 000 euro)	1 234
Överföring från moment 28.40.21	1 550
Produktivitetsfrämjande åtgärder	-220
Övriga ändringar	-374
Sammanlagt	2 190

2009 budget	26 139 000
2008 II tilläggsb.	545 000
2008 budget	23 949 000
2007 bokslut	19 035 000

02. Omkostnader för enheten för statsrådets informationsförvaltning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 5 472 000 euro.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har det beaktats att finansieringen av verksamheten vid enheten för statsrådets informationsförvaltning stegvis ska bli kundinriktad. Från och med 2008 har enheten utgående från avtal tagit ut avgifter av sina kundorganisationer för vissa angivna tjänster som är gemensamma för statsrådet. År 2009 blir också vissa nya, särskilt angivna tjänster som används gemensamt av statsrådet och de ministerier enheten betjänar avgiftsbelagda. Priset ska täcka den arbetsinsats vid enheten som hänför sig till dessa tjänster. Inom alla tjänster som enheten för statsrådets informationsförvaltning tillhandahåller sina kundorganisationer har man genom avtal slagit fast kriterier för servicenivån, och i samarbetsorgan för beställaren, den som tillhandahåller tjänsten och kundorganisationerna ger man akt på hur dessa kriterier uppfylls. I avtalen anges sanktioner för avvikelser från de kriterier som gäller servicenivån.

Mål för resultatet av verksamheten	Åtgärder
Enheten för statsrådets informationsförvaltning tillhandahåller kostnadseffektivt statsrådet och de ministerier den betjänar tjänster som omfattar underhåll och utveckling av datakommunikation och informationssystem enligt de krav i fråga om funktionskritiska egenskaper och tillgänglighet som ställts på deras verksamhet.	Kvaliteten på tjänsterna kontrolleras kontinuerligt mot de kvalitetskrav som ställts i avtalen. Vid behov reagerar man omedelbart på observerade kvalitetsavvikelser. Inom tillhandahållandet av tjänster övergår man systematiskt till att kunderna själva finansierar tjänsterna enligt principerna för självkostnadsprissättning.
Enhetens tjänster och hela verksamhet utgår från kundens behov och stöder verksamheten vid och ledningen av statsrådet och de ministerier enheten betjänar.	Kundorganisationerna deltar i styr- och uppföljningsgrupper för de utlagda tjänsterna. Enheten för statsrådets informationsförvaltning och dess kunder har en gemensam styrgrupp för tjänsterna. Där behandlas frågor som gäller tillhandahållande, planering och utveckling av tjänster.
Enhetens tjänster är produktifierade, och inom utvecklingsprojekten tillämpas avtalade formbundna projektmetoder genom hela realiseringen av projekten.	Det har utarbetats noggranna beskrivningar av tjänsterna och tillhandahållandet av dem. Beskrivningarna omfattar arbetsfördelning, tjänstekomponenter, resurser som används för att tillhandahålla tjänsterna och prissättningen av dem. Inom projekten tillämpas en enhetlig projektmodell för utvecklingen, från planeringen till slutförandet och uppföljningen. Projektmodellen anger såväl de principer som ska följas vid genomförandet av enskilda projekt som principerna för planering, rapportering och uppföljning i fråga om hela projektportföljen.

Mål för resultatet av verksamheten

	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Funktionell effektivitet			
Kritiska serverprograms tillgänglighet, % av den totala tiden	99,85	99,9	99,9
Kritisk aktivutrustnings tillgänglighet i datakommunikationsnätet, % av den totala tiden	99,95	99,95	99,95
Produktion och kvalitetsledning			
Kundtillfredsställelse, respons på kvaliteten (skala 1—5)	-	3,5	3,5
Tillfredsställelse med användarstödet, förfrågan till kunderna (skala 4—10)	9,19	9,2	9,2
Hur väl användarstödets tjänster når den servicegrad som anges i avtalskriterierna, %	97	97,5	98

Mål för hantering och utvecklande av personalresurser

	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Utvecklingen av årsverken	37	37	37
Arbetstillfredsställelseindex (skala 1—5)	3,42	3,5	3,5
Personalens deltagande i utbildning som upprätthåller yrkesskickligheten, genomsnitt dagsverken/år	5	6	6

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	7 559	9 120	9 237
Bruttoinkomster	66	3 130	3 765
Nettoutgifter	7 492	5 990	5 472
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	94		
— överförts till följande år	1 634		

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	85
Övriga ändringar	32
Överföringar till kundämbetsverkens omkostnadsmoment för köp av tjänster som enheten för statsrådets informationsförvaltning tillhandahåller	-635
23.01.01	-40
23.30.01	-15
24.01.01	-50
25.01.01	-60
26.01.01	-70
27.01.01	-40
28.01.01	-40
29.01.01	-45
30.01.01	-60
31.01.01	-40
32.01.01	-55
33.01.01	-60
35.01.01	-60
Sammanlagt	-518

2009 budget	5 472 000
2008 II tilläggsb.	8 000
2008 budget	5 990 000
2007 bokslut	9 033 000

03. Omkostnader för finanscontrollerfunktionen (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 060 000 euro.

Förklaring: Målet för resultaten av verksamheten inom finanscontrollerfunktionen är att säkerställa att statens bokslutsberättelse ger riktiga och tillräckliga uppgifter om statens resultat. Den interna kontrollen och riskhanteringen ska stärkas som ett led i processen med resultatstyrning och redovisningsskyldighet. Den revisionsmyndighet som finns i anslutning till finanscontrollerfunktionen ska utifrån de kontroller av system och projekt som myndigheten ansvarar för lämna en rapport till EU-kommissionen om hur strukturfondernas administrations- och kontrollsystem fungerar och göra en årlig sammanfattning enligt gemenskapens budgetförordning om de kontroller och förklaringar som strukturfonderna har tillgång till.

Utvecklingen av årsverken	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
	6	9	11

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	24
Överföring från moment 28.01.01	294
Sammanlagt	318

2009 budget	1 060 000
2008 II tilläggsb.	3 000
2008 budget	742 000
2007 bokslut	689 000

05. Servicecentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 000 000 euro.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har man beaktat genomförandet av sådana investeringar som servicecentralen behöver, utvecklandet av verksamheten och tryggandet av servicecentralens funktionsförmåga till följd av att verksamheten utvidgas.

Servicecentralen bereder sig på kommande års investeringar genom att under moment 12.28.20 intäktsföra ett belopp som motsvarar avskrivningarna av investeringar.

Målet är att utgifterna för servicecentralens verksamhet ska täckas med intäkterna från försäljningen av tjänster, vilka har prissatts till självkostnadspris. År 2009 kommer servicecentralen att ha kunder från åtta förvaltningsområden.

Utvecklingen av årsverken	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
	58	75	134

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	4 675	8 579	11 900
Bruttoinkomster	4 077	8 479	10 800
Nettoutgifter	598	100	1 100
— varav intäktsföring under moment 12.28.20 med tanke på finansieringen av investeringar	100	100	100
Poster som överförs			
— överförts till följande år	1 103		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Intäkter från den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	4 177	8 579	10 900
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	4 675	8 579	10 900
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-498	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	89	100	100

2009 budget	1 000 000
2007 bokslut	1 700 000

06. Omkostnader för IT-servicecentralen (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 6 320 000 euro.

Förklaring: Vid ingången av 2009 inrättas statens IT-servicecentral, som inleder sin verksamhet som en del av Statskontoret. De bestämmelser som detta kräver kommer att införas i statsrådets förordning om statskontoret. IT-servicecentralen ska organisera produktionen av gemensamma eller förenhetligade IT-tjänster som följer statens IT-strategi och som ska tillhandahållas enheterna inom statsförvaltningen. Man kommer att avtala om tjänsterna med kunderna genom serviceavtal. Priserna baserar sig på självkostnadsvärdet. IT-servicecentralen ska också ansvara för att utvecklingsprojekt genomförs på det sätt som Statskontoret och finansministeriet har kommit överens om i resultat- och utvecklingsavtalet. I början ska servicecentralen verka med finansiering direkt via budgeten, men stegvis kommer tjänsterna att bli avgiftsbelagda. Anslag på totalt 5 000 000 euro och tjänster som motsvarar 21 årsverken överförs till servicecentralen från olika förvaltningsområden, så att serviceproduktionen kan inledas. Det är meningen att anslagen ska återföras till förvaltningsområdena när tjänsterna blir avgiftsbelagda. Återföringen gäller inte personal som överförs.

Mål för resultatet av verksamheten	**Åtgärder**
Produktifierade tjänster som innefattar konton för ärendehantering, integrationsplattformar och ärendehanteringssystem tas i bruk, och användningen av tjänsten för nätidentifiering och nätbetalning utvidgas.	Det skapas en verksamhetsmodell och produktionsberedskap för tjänster som innefattar konton för ärendehantering, integrationsplattformar och ärendehanteringssystem. Utvecklandet av servicemodellen med en tjänst för nätidentifiering och nätbetalning fortsätter.
Nya gemensamma IT-tjänster utvecklas inom statsförvaltningen.	Man deltar i ValtIT-spetsprojekt enligt vad som avtalas i resultatavtalet mellan Statskontoret och finansministeriet.
Strategier för verksamheten vid IT-servicecentralen upprättas och etableras.	Utvecklandet av statens IT-servicecentrals organisation och strategi fortsätter i samarbete med kunder och andra intressegrupper.

Mål för resultatet av verksamheten

	2009 mål
Funktionell effektivitet	
Kostnadsmotsvarighet, %	2
Till buds stående tjänster, st.	4
Nya serviceavtal, st.	30
Produktion och kvalitetsledning	
Kundtillfredsställelse (skala 1—5)	3,8
Uppnående av fastslagna servicenivåer, %	99,8

Mål för hantering och utvecklande av personalresurser

	2009 mål
Arbetstillfredsställelseindex (skala 1—5)	3,4
Årsverken	28

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	6 470
Bruttoinkomster	150
Nettoutgifter	6 320

Överföringar från andra förvaltningsområden (1 000 euro)

Överföring från moment 23.01.01	20
Överföring från moment 24.01.01	140
Överföring från moment 25.01.01	410
Överföring från moment 26.01.01	20
Överföring från moment 26.01.20	21
Överföring från moment 26.10.01	454
Överföring från moment 26.20.01	127
Överföring från moment 26.30.01	6
Överföring från moment 26.30.02	32
Överföring från moment 26.40.01	10
Överföring från moment 27.10.01	1 250
Överföring från moment 28.01.01	1 000
Överföring från moment 29.01.01	22
Överföring från moment 29.01.02	46
Överföring från moment 29.01.03	4
Överföring från moment 29.10.20	5
Överföring från moment 29.50.20	121
Överföring från moment 29.60.01	12
Överföring från moment 29.60.02	9
Överföring från moment 29.60.03	4
Överföring från moment 29.60.04	1
Överföring från moment 29.80.02	6
Överföring från moment 29.80.03	2
Överföring från moment 29.80.04	9
Överföring från moment 29.80.05	6
Överföring från moment 29.80.06	1
Överföring från moment 29.80.07	1
Överföring från moment 29.80.08	1
Överföring från moment 30.01.20	270
Överföring från moment 31.10.01	290
Överföring från moment 32.01.01	430
Överföring från moment 33.01.01	46
Överföring från moment 33.02.03	10
Överföring från moment 33.02.05	16
Överföring från moment 33.03.04	59
Överföring från moment 33.03.50	39
Överföring från moment 35.01.01	100
Sammanlagt	5 000

2009 budget	6 320 000
2008 II tilläggsb.	260 000

88. Senatfastigheter

Under momentet beviljas inget anslag.

1. Servicemål och andra verksamhetsmål

Senatfastigheters värdeunderlag är en samhällsansvarig verksamhet som en del av statssamfundet. Uppgiften är att tillhandahålla lokalservice som ekonomiskt, socialt och miljömässigt produceras och prissätts på ett ansvarsfullt sätt. Senatfastigheter är en affärsverkskoncern med 35 fastighetsaktiebolag som dotterbolag.

För Senatfastigheter uppställs följande service- och verksamhetsmål:

Senatfastigheter

— säkerställer en hållbar och med tanke på livscykelaspekten ansvarsfull grund för sin verksamhet i ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt perspektiv och upprätthåller kundtillfredsställelsen

— utvecklar och upprätthåller sakkunnigtjänsterna i lokalitetsfrågor så att de stöder strukturella omvandlingar och förändringar i verksamheten såväl hos kunderna som på statligt håll

— optimerar investeringarnas livscykelkostnader med beaktande av miljöfrågor och de risker som med tiden följer av att användarbehoven förändras

— deltar i förberedelserna inför en omstrukturering av de fastigheter som universiteten förfogar över och i andra utredningar som gäller strukturerna hos statens fastighetsinnehav och säkerställer för sin del att de skal- och samarbetsfördelar som man får genom att centralisera statens fastighetsinnehav kvarstår i framtiden

— säljer egendom som staten inte behöver genom öppna och rättvisa förfaranden.

2. Investeringar

Senatfastigheters investeringar får medföra utgifter på högst 310 miljoner euro år 2009. Dessutom får Senatfastigheter ingå förbindelser, som under de följande finansåren får medföra utgifter på högst 230 miljoner euro. Investeringarna koncentreras till grundliga renoveringar som bibehåller byggnadsbeståndets värde och förbättrar dess funktionsduglighet. I investeringsramen ingår inte markanvändningsavgifter och inte heller överlåtelseskatt.

Senatfastigheter får bevilja sådana dotter- eller intressebolag i aktiebolagsform som hör till samma affärsverkskoncern lån till ett belopp av högst 30 miljoner euro. Dessutom får Senatfastigheter utan krav på motsäkerhet ställa pro-

prieborgen för sådana fastighetsaktiebolags lån som är dess dotterbolag och mot tillräcklig säkerhet för sina intressebolags lån till ett sammanlagt värde av högst 35 miljoner euro.

3. Upplåning

Senatfastigheter berättigas att för investeringsförbindelser år 2009 uppta lån enligt 5 § 1 mom. i lagen om statliga affärsverk (1185/2002) till ett belopp av högst 280 miljoner euro.

Förklaring: Finansministeriet har med beaktande av servicemålen och andra verksamhetsmål preliminärt uppställt 119 miljoner euro som resultatmål för Senatfastigheters uthyrningsverksamhet år 2009.

År 2009 intäktsför Senatfastigheter i statsbudgeten sammanlagt 296,3 miljoner euro i form av intäktsföring av vinst från år 2008, borgensavgifter och räntor och amorteringar på lån. I finansieringsplanen för 2009 har räntorna och amorteringarna på statens lån uppskattats till 211,8 miljoner euro, intäktsföringen av vinst till 80 miljoner euro och borgensavgifterna till 4,5 miljoner euro.

Preliminär investeringsplan för 2009 som grundar sig på resultat- och finansieringsplanen (mn euro)

Investeringar i reparationer som förbättrar byggnadsbeståndets värde och användbarhet	210
Investeringar i nybyggnader	100
Sammanlagt	310

Tabell med nyckeltal

	2007 affärsverk	utfall koncern	2008 affärsverk	prognos koncern	2009 affärsverk	uppskattning koncern
Omsättning, mn €	645,9	649,6	669	672	679	682
— förändring, %	3,2	3,5	3,6	3,5	1,5	1,5
Hyresbidrag, mn €	425,2	425,2	429	429	450	450
— % av omsättningen av hyresverksamheten	70,9	70,9	68	68	69	69
Rörelsevinst, mn €	242,6	235,3	241	235	244	240
— % av omsättningen	37,6	36,2	36	35	36	35
Räkenskapsperiodens resultat, mn €	125,8	122,1	125	121	129	125
— % av omsättningen	19,5	18,8	19	18	19	18
— % av grundkapitalet	18,7	18,2	18	18	19	19
Intäktsföring i statsbudgeten, mn €	74	74	100	100	80	80
Avkastning på investerat kapital, %	4,2	4,2	3,9	3,9	4,1	4,1
Investeringar i % av omsättningen	40,3	40,1	49	49	46	46
Soliditet, %	59,9	58,9	60,0	58,8	60,0	58,8
Balansomslutning, mn €	5 661	5 682	5 764	5 780	5 828	5 840
Antal anställda	276	276	276	276	276	276

Omsättningen består av hyresinkomster, försäljning av egendom och tjänster.

Inkomstmoment gällande affärsverket (mn euro)

	2007 utfall	2008 prognos	2009 uppskattning
Intäktsföring under inkomstmoment			
12.28.99 Borgensavgifter	3,8	4,2	4,5
13.01.04 Räntor	64,9	61,3	53,4
13.05.01 Intäktsföring av vinst (från föregående år)	74,0	100,0	80,0
15.01.02 Lån	154,5	157,3	158,4
Sammanlagt	297,2	322,8	296,3

2009 budget —
2008 II tilläggsb. —
2008 budget —

30. Statistikväsendet och den ekonomiska forskningen

Förklaring: Statens statistikväsen ska sörja för att statistik över samhällsförhållandena och deras utveckling framställs för allmänt bruk. **Statistikcentralen** är allmän myndighet inom statens statistikväsen. Utöver framställandet av statistik ska centralen sörja för det allmänna utvecklandet av det nationella statistikväsendet i samarbete med övriga statliga statistikframställande myndigheter. När det gäller att revidera och utveckla statistiken är målet att så väl som möjligt koppla samman de inhemska informationsbehoven med de internationella förpliktelserna. Man försöker påverka utvecklingen av internationella och i synnerhet europeiska statistiksystem så att utvecklandet av statistiken sker koordinerat på ett sådant sätt att överlappande statistikföring undviks samt befintliga statistikrättsakter förtydligas och gallras. I det internationella statistiksamarbetet främjas ryktbarheten av och den goda praxisen i det finländska statistikkunnandet.

Statens ekonomiska forskningscentral (VATT) är en sakkunnigenhet för tillämpad ekonomisk forskning. Den ekonomiska forskningen har till uppgift att till stöd för beslutsfattandet producera forskningsinformation om hur den offentliga sektorns resurser kan användas effektivt samt om konsekvenserna av den offentliga sektorns åtgärder på verksamheten inom samhällsekonomin. I den ekonomiska forskningen bedöms både den offentliga ekonomins och samhällsekonomins behov att anpassa sig till kommande ändringar. I forskningen betonas de forskningsbehov som förutsätts med tanke på utvecklandet av produktiviteten inom den offentliga sektorns serviceproduktion, den hållbara ekonomiska tillväxten samt den strukturpolitik som främjar den ekonomiska anpassningsförmågan.

Finansministeriet ställer i samband med beredningen av budgetpropositionen preliminärt upp följande **effektmål** för statistikcentralen och statens ekonomiska forskningscentral för 2009:

— De uppgifter som statistikväsendet producerar tillgodoser de centrala nationella behoven och uppfyller Finlands internationella förbindelser.

— Den nationella statistikföringen utvecklas som en högklassig och effektiv helhet med enhetliga tillvägagångssätt och vidare främjas tillämpningen av uppförandekodex som gäller den europeiska statistiken i statistikväsendet.

— Den ekonomiska forskningen motsvarar informationsbehovet inom beslutsfattandet.

— Den ekonomiska forskningen förstärker genom sin verksamhet den hållbara utvecklingen av den offentliga ekonomin och samhällsekonomin och förbättrar förutsättningarna att anpassa sig till förändringar.

01. Statistikcentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 46 072 000 euro.

Anslaget får även användas till

1) betalning av medlemsavgifter

2) finansiering av statistiska projekt som hänför sig till medlemskapet i EU.

I nettobudgeteringen beaktas såsom inkomster

1) inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten

2) inkomsterna från EU och från samprojekt utanför budgeten.

Förklaring:

Mål för resultatet av verksamheten

	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Funktionell effektivitet			
Produktivitetsförändring, %	0,6	2,0	2,0
De fasta kostnadernas andel av de totala kostnaderna, %	72,6	70,1	70,0
Kostnadsmotsvarighet vid avgiftsbelagd service, %	106	100	100
Produktion och kvalitetsledning			
Antal offentliggöranden	666	680	679
Högsta antal försenade offentliggöranden	49	30	20
Produktionsutgifter per statistikuppgift som offentliggörs, 1 000 €[1)]	71,3	70,1	70,0
Tid som använts för offentliggörandena, veckor			
— årsstatistiker	40,2	40,0	40,0
— kvartalsstatistiker	8,4	8,3	8,3
— månadsstatistiker	4,5	4,4	4,4
Avgiftsfria databastjänster, antal tabeller	835	1 050	1 200
Andelen kritisk kundrespons av all respons, %	20	18	18

[1)] Inkluderar månadslöner och hyror för lokaler.

Statistikcentralen vidtar åtgärder som anges i centralens produktivitetsprogram. Datasystemen integreras så att de insamlade uppgifterna kan användas på ett mångsidigare sätt. Utrustningen förenhetligas och man använder sig av lösningar som bygger på standarder. Statistikcentralen fortsätter att ta i bruk de hjälpmedel som utvecklades i samband med produktionsmodellsprojektet i syfte att effektivisera statistikproduktionen och servicen. Produktionsprocesserna effektiviseras och användningen av elektronisk datainsamling främjas.

Statistikcentralen producerar de statistiker och tjänster som gällande EU-rättsakter och förpliktelser gällande EU samt nationella behov förutsätter och gör nödvändiga uppdateringar och revideringar av statistikerna. För att utveckla vissa konjunkturstatistikers kvalitet och inbördes koherens har Statistikcentralen vidtagit omedelbara åtgärder, inlett ett långsiktigt program och stärker kunnandet inom ämnesområdet.

Statistikcentralen fortsätter att förbättra kvaliteten på produkter och tjänster och att utveckla serviceförmågan bl.a. genom att förnya utbudet av tjänster och göra standardtjänster till nättjänster. Det avgiftsfria tillhandahållandet av allmänna samhällsstatistiker utvidgas.

Mål för hantering och utvecklande av personalresurser

	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
Utveckling av årsverken	913	925	915
Trivsel i arbetet (skala 1—5)	3,5	3,5	3,5
Index för utbildningsnivån	5,4	5,4	5,4

Statistikcentralen satsar på att förbättra personalens kompetens, belöning och arbetshälsa, att utveckla chefsarbetet och att idka förutseende personalplanering i enlighet med riktlinjerna i programmet Personalen 2010.

Vid dimensioneringen av momentet har en minskning med 10 årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder beaktats.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	53 905	53 845	55 982
Bruttoinkomster	11 141	10 210	9 910
Nettoutgifter	42 764	43 635	46 072
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	8 648		
— överförts till följande år	7 868		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	8 417	8 150	8 150
— övriga intäkter	59	50	50
Intäkter sammanlagt	8 476	8 200	8 200
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	8 034	8 003	8 200
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	442	197	-
Kostnadsmotsvarighet, %	106	102	100

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	2 193
Överföring från moment 31.01.01 (utarbetande av masskommunikations-statistik)	64
Produktivitetsfrämjande åtgärder	-220
Övriga ändringar	400
Sammanlagt	2 437

2009 budget	46 072 000
2008 II tilläggsb.	683 000
2008 budget	43 635 000
2007 bokslut	41 984 000

02. Statens ekonomiska forskningscentrals omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 4 165 000 euro.

Förklaring:

Resultatmål för verksamheten	**Åtgärder**
Förbättring av produktiviteten	Samarbetet mellan olika forskningsområden ökas i fråga om gemensamma projekt samt vid gemensam användning av olika forskningsmaterial och modeller. Samarbete bedrivs med andra forskningsanstalter och universiteten. Stödtjänster för ekonomi- och personalförvaltningen anskaffas av en servicecentral.

Kostnadsfördelning enligt resultatområde

	2008 uppskattning	2009 mål
Kärnfunktioner (forsknings- och sakkunniguppgifter)		
Effektiviteten i offentliga tjänster, %	25	24
Finansieringen av och inkomstöverföringar i den offentliga ekonomin, %	22	23
Arbetsmarknaden och tillväxtfrämjande politik, %	22	23
Stöd och modeller för beslutsfattande, %	10	10
Kärnfunktioner sammanlagt, %	79	80
Stödfunktioner, %	21	20
Sammanlagt, %	100	100
Kostnader sammanlagt, 1 000 €	5 310	5 410

Produktion och kvalitetsledning

	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
Antal publikationer			
— internationella publikationer, st	11	17	20
— publikationer inom VATT:s egna publikationsserier, st	40	45	48
— övriga publikationer, st	45	50	55

För att underlätta användningen av forskningsdata tar man i bruk en förnyad publikationsserieindelning. Kvalitetsledningen utvecklas genom att utvärderingen av de egna publikationsserierna ökas.

Mål för hantering och utvecklande av personalresurser

	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
Utveckling av årsverken	56	57	60
Index för utbildningsnivån	6,47	6,47	6,53

Rekryteringen till VATT koncentreras till personer med forskarutbildning.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	4 467	5 269	5 437
Bruttoinkomster	672	1 272	1 272
Nettoutgifter	3 795	3 997	4 165
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	884		
— överförts till följande år	931		

Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 168 000 euro som föranleds av lönejusteringar.

2009 budget	4 165 000
2008 II tilläggsb.	31 000
2008 budget	3 997 000
2007 bokslut	3 842 000

40. Utvecklande av statsförvaltningen

Förklaring: Det moderna produktivitetsarbetet innebär ett parallellt utvecklande av produktiviteten och kvaliteten i arbetslivet. För att kunna vara serviceinriktat och konkurrenskraftigt på arbetsmarknaden måste ett statligt ämbetsverk eller en statlig inrättning i framtiden både uppvisa ett gott resultat och vara välmående.

Produktiviteten förbättras genom projekt som omfattar hela statsförvaltningen och genom organisations-, process-, service- och datateknikreformer vid de enskilda förvaltningsområdena och ämbetsverken. De viktigaste projekten stöds med anslag för produktivitets- och datasystemprojekt.

Med det anslag som reserverats för främjande av arbetarskyddet genomförs inom statsförvaltningen sådan verksamhet som motsvarar arbetarskyddsfondens verksamhet inom den privata och kommunala sektorn. Anslaget beräknas enligt samma grunder som de medel som överförs från arbetsgivare som är skyldiga att teckna olycksfallsförsäkring till arbetarskyddsfonden. Med anslaget stöds aktuell forsknings-, utvecklings- och informationsverksamhet. Statens delegation för arbetshygien och arbetarskydd lägger fram förslag till användning av anslaget för finansministeriet.

Ämbetsverk och inrättningar stöds vid utarbetande och genomförande av stödprogram för personalen i fall där det finns risk för att anställda blir utan uppgifter till följd av omorganiseringar av förvaltningen. Stödåtgärderna kan innehålla handledning för omplacering, utbildning eller andra åtgärder som stöder sysselsättning.

Effektmål:

— en planerad och bevislig ökning av produktiviteten när det gäller den offentliga förvaltningen och en planmässig användning av produktivitetsinbesparingar

— främjande av hälsan och säkerheten i arbetet på statliga arbetsplatser och stödande av statsanställdas välbefinnande i arbetet genom finansiellt stöd till information, forskning och utvecklingsprojekt som gäller ämnesområdet

— omplacering i nya uppgifter inom statsförvaltningen eller andra arbetsmarknadssektorer av sådana anställda som blir utan uppgifter vid omorganiseringar av statsförvaltningen.

20. Främjande av välbefinnande i arbetet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 602 000 euro.

Anslaget får användas

1) till främjande av arbetarskyddet: för arbetarskyddsforskning, arbetarskyddsutbildning, insamlande av uppgifter om arbetarskyddet och information om arbetarskyddet samt för forskning, utbildning och information i syfte att främja de statliga arbetsgivarnas och den statsanställda personalens relationer i arbetslivet

2) till upprättande och genomförande av sådana stödåtgärder för omplacering av personal som följer av rationaliseringar av förvaltningen samt till utveckling av nya stödformer för anpassning och till information och

3) till allmänt ordnande av sådana personaltjänster som produktivitetsprojekt och andra förändringar i struktur och förfaringssätt kräver och till verksamhet med vilken man stöder ett samtidigt utvecklande av produktivitet, innovationer och välbefinnade i arbetet vid statens ämbetsverk och inrättningar.

Förklaring: Det anslag som är avsett för främjande av arbetarskyddet grundar sig på lagen om arbetarskyddsfonden (407/1979). Anslaget räknas så att det är 0,185 promille av de löner som betalats till de statsanställda.

Beräknad användning av anslaget	€
Främjande av arbetarskyddet	922 000
Stödåtgärder för omplacering av personal samt de personaltjänster som produktivitetsprojekt och förändringar i struktur och förfaringssätt kräver	680 000
Sammanlagt	1 602 000

Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 94 000 euro som en effekt av tjänste- och arbetskollektivavtalet på anslaget för främjande av arbetarskyddet.

2009 budget	1 602 000
2008 budget	1 508 000
2007 bokslut	1 271 900

21. (28.40.21 och 71) Främjande av produktiviteten (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 19 195 000 euro.

Anslaget får användas till informationsförvaltningsprojekt och till anskaffning av undersökningar, utredningar, utbildningstjänster och andra tjänster som syftar till att främja produktiviteten inom den offentliga förvaltningen och till utveckling av förvaltningsområdenas centrala datasystemprojekt. Anslaget får användas till avlönande av personal i tidsbundna uppgifter motsvarande högst 25 årsverken.

Förklaring: Anslaget är avsett att användas till finansiering av sådana projekt som ökar produktiviteten inom förvaltningen i fråga om vilka finansministeriet och respektive ministerium har ingått ett samarbetsavtal som gäller ökning av produktiviteten och realisering av produktivitetsvinsterna. Genom att förnya de datasystem som används i ministerierna, ämbetsverken och inrättningarna och automatisera funktionerna kan produktiviteten förbättras, övergången till elektronisk kommunikation främjas och föråldrade system ersättas. Anslaget kan användas till utveckling av centrala datasystemprojekt som ökar produktiviteten och till utveckling av datasystem som är avsedda att användas gemensamt inom statsförvaltningen.

Beräknad användning av anslaget	€
Datasystemprojekt	14 195 000
Övriga produktivitetsprojekt	5 000 000
Sammanlagt	19 195 000

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Överföring till moment 25.01.03	-400
Överföring till moment 25.10.03	-150
Överföring till moment 25.50.20	-800
Överföring till moment 26.10.01	-285
Överföring till moment 26.30.02	-600
Överföring till moment 28.20.01	-1 550
Överföring till moment 29.60.02	-1 600
Överföring till moment 30.01.03	-600
Överföring till moment 30.01.20	-400
Överföring till moment 30.70.01	-2 800

Överföring till moment 31.50.01	-1 070
Överföring till moment 33.70.01	-500
Överföring till moment 35.01.01	-50
Sammanlagt	-10 805

2009 budget	19 195 000
2008 II tilläggsb.	-8 600 000
2008 budget	30 000 000
2007 bokslut	15 000 000

50. Pensioner och ersättningar

Förklaring: Utvecklingen mot en äldre befolkning skapar ett betydande tryck på en ökning av statens pensionsutgifter under de närmast följande årtiondena. Statens pensionssystem reviderades från ingången av år 2005 som en del av reformen av hela arbetspensionssystemet. Målet var att förbättra hållbarheten i fråga om finansieringen av pensionerna och att på lång sikt höja den genomsnittliga pensioneringsåldern med 2—3 år. Staten förbereder sig på de framtida pensionsutgifterna också med hjälp av statens pensionsfond (SPF). SPF är en fond utanför statsbudgeten ur vilken årligen kan överföras medel till budgeten i syfte att täcka utgifterna för pensionerna. Genom statskontorets Kaiku-projekt, som finansieras med en omkostnadsandel som tas ut hos ämbetsverken, strävar man efter att avvärja risken för nedsatt arbetsförmåga och på så sätt dämpa ökningen av statens pensionsutgifter.

15. Ordinarie pensioner, familjepensioner och rehabiliteringsstöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 3 578 260 000 euro.

Anslaget får i enlighet med lagen om statens pensioner (1295/2006) och lagstiftning i anslutning till den användas till betalning av

1) pensioner, familjepensioner, rehabiliteringsstöd, andra rehabiliteringsförmåner och tillägg till dessa

2) dröjsmålsförhöjningar

3) eventuella rättegångskostnader

4) förskottsutgifter till följd av principen om sista pensionsanstalt och

5) utredningsposter till följd av principen om sista pensionsanstalt.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Anslaget har beräknats enligt den uppskattade APL-indexnivån för år 2009 (2280).

Beräknad användning av anslaget	€
Pensioner, rehabiliteringsstöd och familjepensioner beviljade på grund av statsanställning	2 483 620 000
Pensioner, rehabiliteringsstöd och familjepensioner beviljade på grund av anställning hos kommun, församling och enskild samt motsvarande pensioner vid statsunderstödda institutioner	1 018 460 000
Pensioner och familjepensioner till riksdagsledamöter	10 110 000
Pensioner som avses i 7 § 2 mom. i andra ersättningslagen	20 000
Pensioner, rehabiliteringsstöd och familjepensioner vid affärsverk och statens affärsdrivande ämbetsverk och inrättningar	62 950 000
Rehabiliteringsförmåner som beviljats personer som omfattas av statens pensionsskydd	3 100 000
Sammanlagt	3 578 260 000

2009 budget	3 578 260 000
2008 budget	3 341 660 000
2007 bokslut	3 185 460 053

16. Extra pensioner (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 20 370 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av extra pensioner enligt gällande statsrådsbeslut och för betalning av extra pensioner som har beviljats tidigare.

Av anslaget får användas

1) högst 770 000 euro till nya konstnärs- och journalistpensioner, dock så att högst 35 extra konstnärspensioner och högst 10 extra journalistpensioner får beviljas till ett belopp som motsvarar full pension och

2) högst 9 000 euro för extra pensioner som riksdagens kanslikommission beviljar.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Anslaget har beräknats enligt den uppskattade APL-indexnivån för år 2009 (2280).

Beräknad användning av anslaget	€
Tidigare beviljade extra pensioner	19 456 000
Nya extra pensioner	
— konstnärs- och journalistpensioner (högst)	770 000
— övriga	135 000
Av riksdagens kanslikommission beviljade extra pensioner (högst)	9 000
Sammanlagt	20 370 000

2009 budget	20 370 000
2008 budget	19 400 000
2007 bokslut	19 268 037

17. Övriga pensionsutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 30 500 000 euro.

Anslaget får användas

1) för betalning av ersättningar till Kommunernas pensionsförsäkring för pensionsarrangemang som vidtagits i samband med kommunaliseringen av statliga funktioner och till pensionskassan Eläkekassa Maa för den ökning av pensionsutgifterna som föranleds av att den tid som den pensionsberättigade verkat i kolonisationsuppgifter beaktas i den pension som pensionskassan beviljar

2) för betalning av ersättningar till bolagen Nokia Abp, Vapo Oy, Vammas Oy och Lapua Oy för den extra belastning som uppkommer av att pensionsskyddet hålls på samma nivå som pensionsskyddet enligt lagen om statens pensioner, vilken belastning föranleds av att personal som varit i Televas tjänst den 31 augusti 1976, i Statens bränslecentrals tjänst den 31 december 1983, i Vammaskoski fabriks och Lappo patronfabriks tjänst den 31 december 1990 flyttats över till nämnda bolag

3) för betalning av ersättningar till arbetsgivaren till en person, vilken såsom gammal arbetstagare före den 1 januari 1994 i samband med företagsköp eller motsvarande omorganiseringar av företags ägarförhållanden eller inom en koncern flyttats över från ett bolag till ett annat, samt till arbetsgivaren till en person vilken såsom gammal arbetstagare flyttats över från Patria Vammas Oy eller Patria Lapua Oy i samband med företagsköp, överlåtelse av affärsrörelse eller motsvarande omorganiseringar. Med gammal arbetstagare avses då personer som den 31 december 1990 flyttats över från Vammaskoski fabrik eller Lappo patronfabrik till Vammas Oy eller Patruunatehdas Lapua Oy

4) till överföringar av kapitalvärdet på pensionsrätt från statens pensionssystem till följd av lagen om överföring av pensionsrätt mellan arbetspensionssystemet i Finland och Europeiska gemenskapernas pensionssystem (165/1999).

Statskontoret får avtala att pensionsansvaren betalas som ett engångsbelopp som uträknats på försäkringsmatematiska grunder.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Ersättningarna betalas i huvudsak som engångsbelopp uträknade på försäkringsmatematiska grunder. Anslaget kommer inte att användas för pensionsersättningar till bolag som bildats efter 1992.

Anslaget har beräknats enligt den uppskattade APL-indexnivån för år 2009 (2280).

Beräknad användning av anslaget	€
Ersättning till Kommunernas pensionsförsäkring	24 800 000
Ersättning till Nokia Abp	310 000
Ersättning till Vapo Oy	1 200 000
Ersättning till Vammas Oy	300 000

Ersättning till Lapua Oy	200 000
Övriga ersättningar	30 000
Överföringar av kapitalvärdet på pensionsrätt till Europeiska gemenskapernas pensionssystem	3 660 000
Sammanlagt	30 500 000

2009 budget	30 500 000
2008 budget	29 450 000
2007 bokslut	22 721 986

50. Olycksfallsersättningar och övriga skadestånd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 41 407 000 euro.

Anslaget får användas

1) till olycksfallsersättningar

2) till trafikskadeersättningar

3) till ekonomiska stöd som motsvarar grupplivförsäkring

4) till periodiska ersättningar till statstjänstemän

5) till ersättningar för vissa kostnader och skadestånd till statligt anställda

6) till ersättningar som betalas med stöd av lagen angående ansvarighet för skada i följd av järnvägsdrift

7) till arvoden till sakkunnigläkare i samband med ersättningar för olycksfalls- och trafikskador

8) på särskilt beslut av statsrådet till ersättningar för kostnader förorsakade av räddnings- och evakueringsoperationer, evakueringsflygningar och sjukvård i områden som drabbats av naturkatastrofer samt för transport av avlidna olycksoffer till hemlandet.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Anslaget grundar sig på följande författningar:

1) olycksfallsersättningar: lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948), yrkessjukdomslagen (1343/1988), lagen om olycksfallsersättning för statstjänstemän (449/1990), 6 kap. 14 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002), lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990), 18 b § i lagen om statens pensioner (280/1966), tingsrättslagen (581/1993) och övrig lagstiftning som har samband med olycksfallsersättningssystemet

2) trafikskadeersättningar: trafikförsäkringslagen (279/1959) och lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991)

3) periodiska ersättningar till statstjänstemän: statstjänstemannalagen (750/1994) och förordningen gällande avgångsbidrag (1350/1994)

4) ersättningar för vissa kostnader och skadestånd till statligt anställda: lagen om ersättning av statsmedel till statsanställda för kostnader för vissa rättegångar (269/1974) och lagen om ersättande av vissa skador som uppkommit i tjänsteutövning eller arbetsuppgift i statens tjänst (794/1980)

5) lagen angående ansvarighet för skada i följd av järnvägsdrift (8/1898).

Beräknad användning av anslaget	€
Olycksfallsersättningar	34 000 000
Trafikskadeersättningar	2 100 000
Ekonomiska stöd som motsvarar grupplivförsäkring	2 400 000
Periodiska ersättningar till statstjänstemän	2 600 000
Ersättningar för vissa kostnader och skadestånd till statligt anställda	70 000
Ersättningar som betalas med stöd av lagen angående ansvarighet för skada i följd av järnvägsdrift	147 000
Olycksfallsersättningar på grund av olyckan vid Lappo patronfabrik	90 000
Sammanlagt	41 407 000

2009 budget	41 407 000
2008 budget	43 107 000
2007 bokslut	39 100 491

63. Pensionsutgifter som andra pensionsanstalter ska svara för (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 64 088 000 euro.

Med stöd av lagen om statens pensioner (1295/2006) får anslaget användas till betalning av pensioner som Statskontoret till följd av principen om sista pensionsanstalt har beviljat för andra pensionsanstalters räkning.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Anslaget har beräknats enligt den uppskattade APL-indexnivån för år 2009 (2280).

Motsvarande inkomster har budgeterats under moment 12.28.51.

2009 budget	64 088 000
2008 budget	47 259 000
2007 bokslut	32 934 253

95. Ränteutgifter för inkomster som erhållits i förskott från andra pensionsanstalter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 11 000 000 euro.

Med stöd av lagen om statens pensioner (1295/2006) får anslaget användas till betalning av ränteutgifter som föranleds av utbetalningen av pensioner som Statskontoret till följd av principen om sista pensionsanstalt har beviljat för andra pensionsanstalters räkning.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Statskontoret betalar ränta till ansvarsfördelningen enligt VILMA-förfarandet på pensioner och förskott enligt lagen om statens pensioner som betalas ut av andra pensionsanstalter. Som räntesats används en ränta enligt de beräkningsgrunder som avses i 179 § 4 mom. i ArPL.

Motsvarande inkomster har budgeterats under moment 13.01.09.

2009 budget	11 000 000
2008 budget	6 300 000
2007 bokslut	5 909 214

60. Separat budgeterade utgifter inom statsförvaltningen

Förklaring: Kapitlet innehåller utgifter som budgeterats centraliserat för hela statsförvaltningen.

Med en del av anslagen under momentet bereder man sig på utgifter som är beroende av prövning eller på lagstadgade oförutsedda utgifter.

Anslag under momentet Löneutgifter för nationella experter inom Europeiska unionen kan användas till att betala 25 nationella experters arbete vid Europeiska unionens institutioner. Genom att sända nationella experter i Europeiska unionens tjänst främjas rekryteringen av finländare samtidigt som strävan är att få finländare att sköta uppgifter som är viktiga med tanke på Finland. Kommittén för EU-ärenden behandlar alla förslag gällande nationella experter som läggs fram av ministerierna. Utsändandet av nationella experter ska stödja genomförandet av målen för Finlands EU-politik.

Europeiska unionen betalar i förskott ersättning till medlemsländerna för resekostnader för deltagande i rådets och dess arbetsgruppers möten, vilket beaktas i statsbudgeten som både inkomst och ett lika stort anslag under momentet Europeiska unionens medverkan i ersättningar av resekostnader.

01. Löneutgifter för nationella experter inom Europeiska unionen (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 500 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av löne- och socialskyddsutgifter för nationella experter från Finland som arbetar vid Europeiska unionens institutioner

2) i vissa fall till betalning av dagpenning till sådana nationella experter som inte får ersättningar av Europeiska unionen

3) till avlönande av personal i tidsbundna uppgifter för nationella experter motsvarande högst 25 årsverken.

Förklaring: Lönerna och socialskyddet för nationella experter från Finland som arbetar inom Europeiska unionen betalas av ar-

betsgivaren i hemlandet, men Europeiska unionen betalar i regel vissa ersättningar till dem. Anställningsvillkoren för nationella experter som arbetar vid unionens institutioner baserar sig på kommissionens beslut av den 1 juni 2006 och rådets beslut av den 16 juni 2003. De nationella experterna arbetar vid Europeiska unionens institutioner en viss tid, minst sex månader och högst fyra år. En och samma person kan i regel arbeta som nationell expert endast en gång.

2009 budget	1 500 000
2008 budget	1 500 000
2007 bokslut	1 176 980

02. Separat budgeterade löneutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 150 000 euro.

Anslaget får användas till

1) löner för nödvändig extra personal i sådana fall då det ökade behovet av personal inte var känt när den ordinarie budgetpropositionen bereddes

2) utgifter som föranleds av finansministeriets beslut om villkor i tjänsteförhållande.

2009 budget	150 000
2008 budget	150 000
2007 bokslut	—

03. Löneutgifter till följd av statens personalarrangemang (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 250 000 euro.

Anslaget får användas till utbetalning av lön på indragningsstat enligt lagen om lön på indragningsstat (182/1931).

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats pensioneringen av personer som erhållit lön på indragningsstat. År 2009 beräknas tre personer gå i ålderspension.

2009 budget	250 000
2008 budget	235 000
2007 bokslut	352 000

(04.) Arbetsgivarens lönepolitiska utvecklingsåtgärder inom statsförvaltningen (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Momentet och anslaget under det har slopats i budgeten.

2008 II tilläggsb.	-54 000 000
2008 budget	54 000 000
2007 bokslut	13 000 000

20. Europeiska unionens medverkan i ersättningar av resekostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 800 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av resekostnader enligt ett beslut om ersättning för resekostnader för EU:s medlemsstaters delegationer samt till betalning av mervärdesskatteutgifter i anslutning till resekostnaderna.

Förklaring: Europeiska unionen betalar i förskott ersättning till medlemsländerna för resekostnader för deltagande i rådets och dess arbetsgruppers möten. Medlemsstaterna får årligen ett totalt anslag som utgör en för varje medlemsstat fastställd procentuell andel av anslaget under punkten Möten och kallelser i allmänhet i EU:s budget. Till den del resandet föranleder sådana utgifter som EU inte går med på att ersätta, betalas utgifterna av omkostnadsanslagen. Medlemsstaterna ska årligen före utgången av februari förete rådets generalsekreterare en redovisning av hur de använt det anslag som anvisats dem.

Motsvarande inkomst har antecknats under moment 12.28.60.

Den beräknade fördelningen av anslaget enligt förvaltningsområde	€
21. Riksdagen	-
22. Republikens President	-
23. Statsrådets kansli	213 400
24. Utrikesministeriet	697 900
25. Justitieministeriet	188 000
26. Inrikesministeriet	277 200
27. Försvarsministeriet	27 700
28. Finansministeriet	264 000
29. Undervisningsministeriet	89 900

30. Jord- och skogsbruksministeriet	327 900
31. Kommunikationsministeriet	110 800
32. Arbets- och näringsministeriet	351 000
33. Social- och hälsovårdsministeriet	86 800
35. Miljöministeriet	165 400
Sammanlagt	2 800 000

2009 budget	2 800 000
2008 II tilläggsb.	-600 000
2008 budget	3 200 000
2007 bokslut	3 100 000

60. Överföringar till Utbildningsfonden (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 320 000 euro.

Anslaget får användas till erläggande av statens betalning till Utbildningsfonden enligt 13 § i lagen om Utbildningsfonden (1306/2002).

Förklaring: I fråga om personer i statens tjänst betalar staten till Utbildningsfonden de i fondens bokslut fastställda kostnaderna för yrkesexamensstipendier som beviljats statsanställda.

2009 budget	320 000
2008 budget	320 000
2007 bokslut	236 904

95. Lagstadgade utgifter som inte budgeterats separat (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 300 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av sådana på lag eller förordning grundade utgifter för vilka särskilda anslag inte ingår i budgeten.

Förklaring: Momentets rubrik har ändrats.

2009 budget	300 000
2008 budget	300 000
2007 bokslut	—

96. Oförutsedda utgifter (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av sådana oförutsedda nödvändiga utgifter för vilka särskilda anslag inte ingår i budgeten.

2009 budget	5 000 000
2008 budget	140 000 000
2007 bokslut	—

97. Tryggande av statens fordringar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 70 000 euro.

Anslaget får användas till

1) indrivning av statens låne- och borgensfordringar

2) tryggande och skötsel av statens låne- och borgensfordningar samt statens ärvda egendom

3) betalning av utgifter för återkrav av förmåner som utbetalts utan grund och för utövandet av statens regressrätt

4) betalning av ansvarsförsäkring för inteckningshavare

5) inköp av fastigheter eller annan egendom vid konkursauktioner eller exekutiva auktioner eller andra realiseringsarrangemang, när det är nödvändigt för tryggande av statens låne- eller borgensfordran eller annan fordran eller för minimering av borgensansvar, samt till betalning av utgifter för skötseln och realiseringen av egendom som på detta sätt tillfallit staten.

2009 budget	70 000
2008 budget	70 000
2007 bokslut	41 214

70. EU och internationella organisationer

Förklaring: Budgetförslaget för EU-avgifterna är uppgjort med antagandet att det nya beslutet om egna medel (2007/436/EG) träder i kraft retroaktivt vid ingången av 2009 varvid avgifterna stiger med 100 miljoner euro för åren 2007—2008 och med 50 miljoner euro för 2009.

Ändringar som föranleds av det nya beslutet om egna medel

1) Övergång till momsmedel med fast procentsats

Beräkningen av momsmedlen förenklas genom att man övergår till att tillämpa en enhetlig procentsats på beräkningsunderlaget för mervärdesskatt, dvs. en begränsad mervärdesskattebas. Storleken av den enhetliga procentsatsen (koefficienten) är 0,30 %. Ändringen förenklar systemet för egna medel utan att avgiftsnivån ändras.

2) Nytt system för minskning av momsmedlen

En minskning av momsavgiften beviljas enbart för budgetramperioden 2007—2013 enligt följande: Österrike 0,075 procentenheter (avgiftens storlek 0,225 %), Tyskland 0,15 procentenheter (avgiftens storlek 0,15 %) och Nederländerna och Sverige 0,20 procentenheter (avgiftens storlek 0,10 %). De länder som beviljas minskning deltar i finansieringen av minskningen.

3) Nytt system för minskning av BNI-medlen (artikel 2.5)

Enbart för budgetramperioden 2007—2013 beviljas för Nederländerna en minskning på 605 miljoner euro och för Sverige en minskning på 150 miljoner euro av bruttobeloppet av den BNI-baserade avgiften per år, uttryckt i 2004 års priser. Dessa belopp ska justeras efter prisutvecklingen genom tillämpning av kommissionens senaste BNP-deflator för EU, uttryckt i euro. Bruttominskningarna ska beviljas efter det att korrigeringen för Förenade kungariket och finansieringen av denna har beräknats enligt artiklarna 4 och 5 i detta beslut, och de ska inte påverka korrigeringen. I artikel 2.5 löstes konflikten om i vilken ordningsföljd minskningarna ska beräknas så att minskningen av momsmedlen görs före beräkningen av korrigeringen för Förenade kungariket och minskningen av BNI-medlen efter det. De länder som beviljas minskning deltar i finansieringen av minskningen.

4) Beräkning av korrigeringen för Förenade kungariket med delvis beaktande av effekterna av utvidgningen

När korrigeringen för Förenade kungariket fastställs beaktas stegvis effekterna av utvidgningen den 30 april 2004 med undantag för jordbruksutgifter. Ändringen genomförs gradvis så att effekterna av utgifterna för utvidgningen beaktas år 2009 till 20 %, år 2010 till 70 % och år 2011 samt under senare år till 100 % (korrigeringen för 2009 budgeteras år 2010).

Betalningarna till EU-budgeten är enligt kommissionens bedömning 116 736 miljoner euro, dvs. ungefär 0,90 % av EU:s sammanlagda bruttonationalinkomst. I diverse inkomster beräknas inflyta 1 300 miljoner euro, vilket innebär att 115 436 miljoner euro ska täckas med egna medel. Finlands finansiella bidrag höjs inte bara av det nya beslutet om egna medel utan också av Förenade kungarikets exceptionellt höga korrigeringsnivå, 6 315 miljoner euro (kommissionens uppskattning).

40. Värdlandsersättning till Nordiska Investeringsbanken (fast anslag)

Under momentet beviljas 7 000 000 euro.

Anslaget får användas till ersättning av den ekonomiska nytta som Finland anses erhålla av att vara värdland för Nordiska Investeringsbanken.

Förklaring: Finland anses årligen vinna ca 6 500 000 euro på att Nordiska Investeringsbanken är belägen i Helsingfors, vilket motsvarar det skattebelopp som banken år 2007 innehållit av de anställdas löner. Avsikten med anslaget är att befästa bankens ställning i synnerhet på den internationella markna-

den. Det är inte avsett att användas till tilläggsförmåner för bankens anställda. Arrangemanget avtalades vid de nordiska finansministrarnas möte i Helsingfors den 10 november 1997. Eftersom de anställda vid Nordiska miljöfinansieringsbolaget och Nordiska utvecklingsfonden formellt avlönas av Nordiska Investeringsbanken, ingår i värdlandsersättningen också den skatt på lönen som de anställda vid ovan nämnda institutioner betalar.

2009 budget	7 000 000
2008 budget	7 000 000
2007 bokslut	5 950 276

67. Infriande av förbindelser som avgivits till internationella finansiella institut (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 170 000 euro.

Anslaget får användas till

1) inlösen av förbindelser som 1982—1986 givits internationella finansiella institut på basis av medlemskap i instituten samt till betalning av kostnader som föranleds av inlösningen

2) betalning av valutakursförluster och inlösningskostnader i samband med inlösen av förbindelser som har givits efter 1986.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Av de förbindelser som givits åren 1982—1986 var förbindelser till ett belopp på ca 1,0 miljoner euro oinlösta den 31 december 2007.

2009 budget	170 000
2008 budget	170 000
2007 bokslut	—

69. (28.70.66) Avgifter till Europeiska unionen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 771 000 000 euro.

Anslaget får användas till

1) betalning av det mervärdesskattebaserade bidrag och det bidrag baserat på bruttonationalinkomsten som Finland ska betala till Europeiska unionen

2) medfinansiering av den avgiftsnedsättning som beviljas Förenade kungariket.

Förklaring: Om de medel som ska tilldelas för finansiering av EU:s budget och om medlemsstaternas finansiella bidrag till dessa medel bestäms i rådets beslut 2007/436/EG, som gäller EU:s egna medel.

EU:s egna medel inbegriper

1) diverse inkomster och traditionella egna medel, dvs. tullar och sockeravgifter

2) mervärdesskattebaserade avgifter och avgifter baserade på bruttonationalinkomsten (momsavgift och BNI-avgift) som medlemsstaterna ska betala.

De traditionella egna medel som Finland samlar in för EU:s räkning ingår inte i finska statsbudgeten.

Närmare bestämmelser om beräkningen av momsavgiften och BNI-avgiften finns i följande av rådets förordningar (EG):

1) Nr 1150/2000: förordningen gällande genomförande av beslutet om systemet för EU:s egna medel

2) Nr 1553/1989: förordningen om den slutliga enhetliga ordningen för uppbörd av egna medel som härrör från mervärdesskatt

3) Nr 2223/1996: förordningen gällande beräkningen av bruttonationalinkomst till marknadspris.

Anslaget grundar sig på det förslag till allmän budget för 2009 som Europeiska unionens råd lagt fram.

Beräknad användning av anslaget	€
Mervärdesskattebaserade avgifter	251 000 000
Avgifter baserade på bruttonationalinkomsten	1 361 000 000
Finansiering av den avgiftsnedsättning som beviljas Förenade kungariket	159 000 000
Sammanlagt	1 771 000 000

2009 budget	1 771 000 000
2008 budget	1 601 000 000
2007 bokslut	1 459 776 338

80. Överföringar till landskapet Åland

Förklaring: Enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) har riket lagstiftningsbehörighet i fråga om allmänna skatter och avgifter samt rätt att uppbära skatt. På grund av detta tillförs landskapet Åland årligen av statsmedel ett belopp som är avsett att täcka utgifterna för självstyrelsen. Beloppet fastställs vid den avräkning som avses i självstyrelselagen. Ålandsdelegationen verkställer avräkningen årligen i efterhand för varje kalenderår. Avräkningsbeloppet beräknas så att de i statsbokslutet för respektive år redovisade inkomsterna med undantag för upptagna nya statslån multipliceras med avräkningsgrunden enligt självstyrelselagen, som är 0,45 %.

På avräkningsbeloppet betalas ett årligt förskott som ska tas upp i budgetpropositionen. Ålandsdelegationen fastställer storleken på förskottet. Även det uppskattade beloppet av det årliga förskottet beräknas på ovan nämnt sätt.

Dessutom kan landskapet Åland enligt självstyrelselagen beviljas extra anslag, skattegottgörelse och särskilda bidrag enligt vad som närmare bestäms i självstyrelselagen. Ålandsdelegationen beslutar även om dessa anslag. Enligt självstyrelselagen stadfäster republikens president beslut av delegationen gällande avräkningen samt delegationens beslut gällande ovan nämnda övriga anslag. Beslut av Ålandsdelegationen ska stadfästas oförändrade eller lämnas utan stadfästelse.

30. Avräkning till Åland (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 206 587 000 euro.

Anslaget får enligt Ålandsdelegationens beslut användas till betalning av det avräkningsbelopp och de förskott på avräkningsbeloppet som avses i självstyrelselagen för Åland (1144/1991). Eftersom avräkningen enligt lagen verkställs i efterhand, kan de avräkningsbelopp som ännu inte har fastställts bli större än förskotten. På grund av detta får anslaget även användas till beviljande av tilläggsförskott för utgifterna under åren före finansåret, innan den slutliga avräkningen fastställs.

2009 budget	206 587 000
2008 II tilläggsb.	1 977 000
2008 budget	204 848 000
2007 bokslut	196 959 813

31. Skattegottgörelse till landskapet Åland (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 25 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av skattegottgörelse enligt 49 § i självstyrelselagen för Åland till landskapet Åland.

Förklaring: Om den i landskapet Åland för ett skatteår debiterade inkomst- och förmögenhetsskatten överstiger 0,5 % av motsvarande skatt i hela riket, tillkommer det överstigande beloppet (skattegottgörelse) landskapet i enlighet med 49 § i självstyrelselagen för Åland.

2009 budget	25 000 000
2008 budget	25 000 000
2007 bokslut	35 060 129

40. Återbäring av intäkterna av lotteriskatten till landskapet Åland (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 9 000 000 euro.

Anslaget får användas till återbäring av intäkterna från lotteriskatten till landskapet Åland.

2009 budget	9 000 000
2008 budget	7 000 000
2007 bokslut	6 067 153

90. Stöd till kommunerna

Förklaring: I fråga om statens kommunpolitik har finansministeriet till uppgift att ha hand om utvecklingen av den kommunala självstyrelsen samt svara för samarbetet mellan staten och kommunerna. Till dessa uppgifter hör utveckling av kommunernas finansierings- och statsandelssystem, allmän uppföljning och prognostisering av kommunernas ekonomi, kommunindelningsärenden samt beredning av den lagstiftning som gäller kommunernas förvaltning, personalens anställningsförhållanden och pensionsskydd samt samarbetet inom den kommunala sektorn.

Kommun- och servicestrukturreformen

Utifrån den ramlag som gäller planering och verkställande av kommun- och servicestrukturreformen vidtar finansministeriet de lagstiftningsmässiga och administrativa åtgärder som genomförandet av kommun- och servicestrukturreformen förutsätter. Finansministeriet samordnar och styr det lagberedningsarbete i anslutning till kommun- och servicestrukturreformen som görs vid de olika ministerierna och stödjer kommunerna i verkställandet av reformen.

Avsikten är att stärka kommunstrukturen så att den blir mer livskraftig, fungerande och enhetlig genom att slå samman kommuner och ansluta delar av kommuner till andra kommuner. En kommunindelningsutredare (särskild utredning) kan tillsättas på grund av omfattningen av en fråga gällande en ändring av kommunindelningen eller av någon annan grundad anledning. Kommunerna stöds i fråga om genomförandet av förhandsutredningar som hänför sig till sammanslagningar. Revideringen av kommunindelningslagen bereds så att den beredningsprocess som hänför sig till ändringar i kommunindelningen görs enklare och tydligare. Kommunerna stöds med hjälp av informationsstyrning och samarbetsunderstöd så att de samarbetsområden som inrättas för samarbetet mellan kommunerna blir livskraftiga och fungerande enheter. Giltighetstiden för den tidsbundna lag som gäller stödjandet av ett djupgående samarbete har förlängts till 2009—2012 och samtidigt har förutsättningarna för beviljande av samarbetsunderstöd ändrats så att målen med kommun- och servicestrukturreformen och lagstiftningen därom bättre beaktas.

Med stöd av lagen om en kommun- och servicestrukturreform ska kommuner som befinner sig i en speciellt svår ekonomisk ställning tillsammans med staten reda ut kommunens möjligheter att garantera sina invånare den service som lagstiftningen förutsätter samt vidta åtgärder för att trygga servicen.

Projektet Goda exempel i kommunerna har till uppgift att främja att kommunernas serviceproduktion läggs om, att produktiviteten och effektiviteten ökar samt att goda exempel och innovationer sprids.

En utvärdering av kommun- och servicestrukturreformen genomförs fortgående t.o.m. 2012. Under utvärderingsprocessens gång utreds eventuella behov av att utveckla den lagstiftning som styr kommun- och servicestrukturreformen. I utvärderingen fästs särskild uppmärksamhet vid innehållet i planerna för stadsregionerna och vid genomförandet av dem samt vid förenhetligandet av samhällsstrukturen. En redogörelse för reformens begynnelseskede överlämnas till riksdagen 2009. Alla kommuner bör innan redogörelsen överlämnas ha fattat beslut om hur de ämnar fullgöra sina förpliktelser enligt ramlagen. Man kommer att följa hur alla kommuner framskrider när det gäller att nå ramlagens syfte. Med de kommuner som inte förefaller kunna fullgöra förpliktelserna i ramlagen förhandlas separat.

Under planeringsperioden effektiviseras basserviceprogrammets ekonomiska styrmedel så att programmet är ett tväradministrativt redskap för att styra helheten av kommunala tjänster och finansieringen av dem i det politiska beslutsfattandet.

Det demokratiska beslutsfattande som baserar sig på kommunal självstyrelse utvecklas med tanke på de föränderliga förhållandena. Förutsättningarna för förverkligande av kommunal de-

mokrati vid styrningen av servicekedjorna säkerställs oberoende av vilken instans som tillhandahåller servicen.

Statsbidrag till kommunerna

Kommunernas finansierings- och statsandelssystem beskrivs i den granskning av basservicebudgeten som finns i den allmänna motiveringen.

Kommunernas finansierings- och statsandelssystem revideras utifrån ramlagen fr.o.m. ingången av 2010. Systemet ändras så att det blir enklare, tydligare, genomskinligare och mer sporrande än för närvarande. Kommunernas varierande förhållanden och servicebehov beaktas. Statsandelarna för de olika förvaltningsområdena sammanslås med de undantag som ramlagen förutsätter. Också systemet med huvudmän för gymnasier, yrkesutbildning och yrkeshögskolor bibehålls.

Med den allmänna statsandelen till kommunerna och den utjämning av statsandelarna som baserar sig på skatteinkomsterna är syftet att bidra till att kommunernas lagstadgade uppgifter och totalfinansieringen av dem är i balans enligt område och kommungrupp.

Genom sammanslagningsunderstöd till kommunerna främjas frivilliga kommunsammanslagningar samt andra sådana ändringar av kommun- och regionstrukturen som främjar en mer ekonomisk produktion av högklassig och jämlik kommunal basservice. Sammanslagningsunderstöd betalas för de ändringar i kommunindelningen som träder i kraft senast vid ingången av 2013. År 2009 genomförs sammanlagt 32 kommunsammanslagningar, medan antalet sammanslagningar år 2008 var 1. De sammanslagningar som görs år 2009 berör 99 kommuner och minskar antalet kommuner med 67. I de kommuner som omfattas av sammanslagningarna finns det sammanlagt 1,13 miljoner invånare.

Genom finansieringsunderstöd enligt prövning till kommunerna försöker man se till att även de kommuner som befinner sig i en speciellt svår ekonomisk ställning kan klara av att producera basservice och att dessa kommuners ekonomiska balans kan förbättras. Man förbereder sig på att finansieringsunderstöd enligt prövning betalas till ca 40 kommuner.

Utjämningen av statsandelarna utgående från kommunernas skatteinkomster fördelar sig på tre förvaltningsområden så att social- och hälsovårdsministeriets andel utgör 57 %, undervisningsministeriets 37 % och finansministeriets andel 6 % av det totala beloppet utjämningar. Utjämningen minskar statsandelarna med ett nettobelopp på 3 610 845 euro. Utjämningens nettoeffekt jämfört med det föregående året ändras så att statsandelsutgifterna minskar inom de tre nämnda förvaltningsområdena med sammanlagt 25 394 382 euro.

Statsandelarnas utjämningstillägg och utjämningsavdrag på basis av skatteinkomsterna (1 000 euro)

	Tillägg	Avdrag	Netto
Social- och hälsovårdsministeriet	444 856	-446 915	-2 058
Undervisningsministeriet	288 766	-290 102	-1 336
Finansministeriet	46 827	-47 044	-217
Sammanlagt	780 449	-784 061	-3 611

I statsandelarna görs 2009 en justering av kostnadsnivån på 3,9 %

Det invånarantal som ligger till grund för statsandelarna var 5 273 331 vid årsskiftet 2007/2008.

03. Omkostnader för KuntaIT (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 7 500 000 euro.

Anslaget får användas

1) till avlönande av personal motsvarande högst sju årsverken och till övriga omkostnader

2) för utvecklingsprojekt som hänför sig till informationstekniken i kommunerna och som

förbättrar förutsättningarna för att utnyttja kommunernas dataarkiv samt till ordnandet av datateknisk service

3) till statsunderstöd enligt prövning

4) till betalning av projekt som godkänts och finansierats av EU.

Förklaring: KuntaIT styr informationsförvaltningsutvecklingen i kommunerna. Enheten bedriver ett nätverksbaserat samarbete med kommunsektorn, statsförvaltningen och aktörer inom den privata sektorn. Med anslaget stärks och påskyndas utvecklingen av kommunernas informationsförvaltning med målet att öka produktiviteten samt främjas kommunernas och den offentliga förvaltningens gemensamma projekt för utveckling av informationstekniken och införandet av elektroniska verksamhetssätt. Beslut om projekten fattas i samarbete med kommunsektorn.

Mål för resultatet av verksamheten	**Åtgärder**
Främjande av servicestrukturreformen och elektroniska tillvägagångssätt i kommunalförvaltningen.	Tillsammans med kommunala aktörer och den offentliga förvaltningen påbörjas och koordineras nationella projekt för utvecklande av informationsförvaltningen och elektroniska tjänster avsedda för den kommunala sektorn. Man genomför redan påbörjade utvecklingsåtgärder som hänför sig till informationsförvaltning och elektronisk kommunikation såsom kundservicecentralsprojektet, utvecklingsprojekten för informationsstyrning och de kommunala serviceområdena samt utvecklingsåtgärder som hänför sig till arkitekturen i kommunernas informationsförvaltning.
Intensifiering av det samarbete mellan kommunerna och hela den offentliga sektorn som gäller informationsförvaltningen.	Den IT-finansiering som hänför sig till ordnandet av basservicen inom de olika förvaltningsområdena kartläggs och samtidigt säkerställs att finansieringen inriktas på ett enhetligt sätt. En fullskalig användning av basregistren främjas i de datasystem som stöder ordnandet och producerandet av serviceverksamhet i den offentliga förvaltningen.

Beräknad användning av anslaget	€
KuntaIT:s omkostnader	2 500 000
Utvecklingsprojekt som hänför sig till informationstekniken i kommunerna	5 000 000
Sammanlagt	7 500 000

2009 budget	7 500 000
2008 budget	7 500 000
2007 bokslut	7 500 000

30. Allmän statsandel till kommunerna, på kommunernas skatteinkomster baserad utjämning och övergångsutjämningar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 160 480 000 euro.

Anslaget får i enlighet med lagen om statsandelar till kommunerna (1147/1996) användas till betalning av

1) allmän statsandel till kommunerna

2) utjämning av statsandelarna på basis av skatteinkomsterna.

Förklaring: I enlighet med den ramlag som gäller kommun- och servicestrukturreformen överförs den kommunala konsumentrådgivningen och ordnandet av intressebevakningstjänster i förmyndarverksamheten på staten. Överföringen sker kostnadsneutralt och verksamheten ska ordnas och finansieras av staten från ingången av 2009. Finansieringsansvaret för det kommunala underhållsstödet överförs också till staten den 1 april 2009. Överföringen av uppgifterna minskar den all-

männa statsandelen med sammanlagt 19 776 000 euro. Vid dimensioneringen av anslaget har som avdrag beaktats 4 852 000 euro för överföringen av konsumentrådgivningen, varav 4 752 000 euro i överföring till moment 28.01.09 och 100 000 euro i överföring till moment 32.40.01, och för intressebevakningstjänsterna 9 914 000 euro (varav 9 760 000 euro i överföring till moment 25.10.05). Som avdrag som föranleds av finansieringen av förvaltningsutgifter för underhållsstödet har beaktats 5 010 000 euro i överföring till moment 33.10.28.

Vid dimensioneringen av anslaget har dessutom beaktats ett fortsatt avdrag på 5 063 000 euro år 2009 för den finansiering av utvecklingsprojekt som hänför sig till informationstekniken i kommunerna som varit tidsbestämd 2007 och 2008.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om statsandelar till kommunerna så att den allmänna statsandelen till kommunerna minskas med 3,75 euro per invånare fr.o.m. ingången av 2009 på grund av överföringen av uppgifter och med 0,96 euro per invånare år 2009 på grund av ett tidsbestämt avdrag som hänför sig till finansieringen av projekt för utvecklande av informationstekniken i kommunerna.

I det genomsnittliga eurobeloppet av den allmänna statsandelen har gjorts en justering på 3,9 % av kostnadsnivån. Med hänvisning till kapitelmotiveringen har vid dimensioneringen av anslaget beaktats de på skatteinkomster baserade utjämningstilläggen och utjämningsavdragen till statsandelarna.

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Grunddel	
— genomsnittligt belopp i euro (29,68 €/inv) * invånarantal vid årsskiftet 2007/2008	156 512
varav justeringen av kostnadsnivån (3,9 %)	5 123
Kommunvisa bestämningsgrunder	
— skärgårdstillägg	9 596
— fjärrortstillägg	31 852
— tätortsstrukturtillägg	30 508
— språktillägg	4 833
— tillägg p.g.a. förändringar i invånarantal	11 908
Allmän statsandel sammanlagt, utan minskningar av statsandelen	**245 209**
Minskningar av statsandelen (-21,63 €/inv)	
— sparbeslut inom den offentliga ekonomin åren 1997 och 1998 (-7,53 €/inv)	-39 709
— statsandelsreformen: ökning av statsandelsutgifterna med anledning av ändringar av grunderna, motsvarande minskning av statsandelen (-2,74 €/inv)	-14 449
— statsandelsreformen: ökning av statsandelsutgifterna med anledning av ändringar av grunderna för utjämning som baserar sig på skatteinkomster, motsvarande minskning av statsandelen (-0,48 €/inv)	-2 532
— KuntaIT (-0,96 €/inv)	-5 063
— Virve-finansieringen (-0,37 €/inv)	-1 952
— reformen av arbetsmarknadsstödet, minskning för övergångsperioden (-5,8 €/inv)	-30 586
— intressebevakning (-1,88 €/inv)	-9 914
— konsumentrådgivning (-0,92 €/inv)	-4 852
— underhållsstöd (-0,95 €/inv)	-5 010
Minskningar av statsandelen, sammanlagt	**-114 063**
Reformen av arbetsmarknadsstödet	
— korrigeringspost	29 550
Utjämning som baserar sig på skatteinkomster	-217
Allmän statsandel, sammanlagt	**160 480**

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändring i invånarantalet	111
Förändring i uppgifter	
— intressebevakning i förmyndarverksamheten, varav 9 760 000 euro i överföring till moment 25.10.05	-9 914
— konsumentrådgivning som överföring till moment 28.01.09	-4 752
— konsumentrådgivning som överföring till moment 32.40.01	-100
— förvaltningsutgifter för underhållsstödet som överföring till moment 33.10.28	-5 010
Utjämning som grundar sig på skatteinkomster	-1 524
Indexhöjning	5 123
Effekten av kommunsammanslagningar	2 037
Övriga ändringar	-1 115
Sammanlagt	-15 144

2009 budget	160 480 000
2008 budget	175 624 000
2007 bokslut	184 531 606

31. Sammanslagningsunderstöd till kommunerna och kommunindelningen samt understöd till kommunsamarbete (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 141 957 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av kalkylerade sammanslagningsunderstöd enligt 38 § i kommunindelningslagen (1196/1997)

2) till ersättning av minskningar av statsandelarna enligt 39 § i nämnda lag

3) till stöd för investerings- och utvecklingsprojekt enligt 40 § i den kommunindelningslag (167/2005) som gällde före 2008

4) till ett belopp av högst 760 000 euro för betalning av kostnader för särskilda utredningar enligt 8 § i kommunindelningslagen samt till understöd till kommunerna för de kostnader som föranleds av förhandsutredningar som gäller sammanslagningen

5) till ett belopp av högst 1 000 000 euro till betalning av samarbetsunderstöd enligt 13 a § i lagen om statsandelar till kommunerna.

Förklaring: Bestämmelserna om formen och nivån på sammanslagningsunderstöden har reviderats vid ingången av 2008 och gäller ändringar av kommunindelningen som genomförs efter det. Samtidigt har stödet för investerings- och utvecklingsprojekt som betalas separat i samband med ändringar av kommunindelning slopats.

Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats (1 000 euro)

Sammanslagningsunderstöd	
— kommunsammanslagningar 2009, 32 st	89 409
— kommunsammanslagningar 2008, 1 st	1 115
— kommunsammanslagningar 2007, 14 st	14 869
— kommunsammanslagningar 2006, 1 st	897
— kommunsammanslagningar 2005, 10 st	3 715
Sammanlagt, 58 st	**110 005**
Kompensation för statsandelsförluster	
— sammanslagningarna 2009	22 309
— sammanslagningarna 2008	934
— sammanslagningarna 2007	2 934
— sammanslagningarna 2005—2006	15
Sammanlagt	**26 192**
Stöd till investerings- och utvecklingsprojekt	
— sammanslagningarna 2007	4 000
Bidrag för utredningskostnader och förhandsutredningar gällande sammanslagningar som beviljas enligt kommunindelningslagen (högst)	760
Samarbetsunderstöd	1 000
Alla sammanlagt	**141 957**

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Sammanslagningsunderstöd	79 544
Kompensation för förlorade statsandelar	21 319
Stöd till investerings- och utvecklingsprojekt	-1 950
Samarbetsunderstöd	-1 000
Sammanlagt	97 913

	2007 utfall	2008 utfall	2009 uppskattning	2010 uppskattning
Kommunsammanslagningar	14	1	32	4
Minskning av antalet kommuner	-15	-1	-67	-9
Anslag, mn €	55,0	44,0	142,0	105,2
— varav andelen sammanslagningar året i fråga, mn €	37,7	2,1	111,7	13,1

2009 budget	141 957 000
2008 budget	44 044 000
2007 bokslut	49 179 431

32. Finansieringsunderstöd till kommunerna enligt prövning (fast anslag)

Under momentet beviljas 15 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av finansieringsunderstöd enligt prövning till kommunerna enligt 13 § i lagen om statsandelar till kommunerna.

Förklaring: Understöd kan beviljas en kommun som i första hand på grund av exceptionella eller tillfälliga ekonomiska svårigheter är i behov av ökat ekonomiskt stöd. Som faktorer vilka påverkar behovet beaktas även lokala särförhållanden. Villkor för beviljandet av finansieringsunderstödet är att kommunen har godkänt en åtgärdsplan för att balansera ekonomin. Statsbidragsmyndigheten kan för beviljandet och användningen av understöd även ställa andra villkor som hänför sig till kommunens ekonomi. Om planen eller de villkor som ställts inte har iakttagits, kan finansieringsunderstödet under de följande åren utebli eller beviljas till nedsatt belopp.

	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Anslag, mn euro	21,0	20,0	15,0
Kommuner med negativt årsbidrag, st	52	28	16
Kommuner med negativt årsbidrag utan finansieringsunderstöd enligt prövning, st	57	36	22
Skillnad	5	8	6

2009 budget	15 000 000
2008 II tilläggsb.	—
2008 budget	20 000 000
2007 bokslut	21 000 000

33. Intressebevakning i förmyndarverksamheten (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 3 700 000 euro.

Anslaget får användas för ersättningar till sådana producenter av allmänna intressebevakningstjänster som avses i 6 § i lagen om ordnande av intressebevakningstjänster i förmyndarverksamheten (443/1999).

Förklaring: Anslaget är avsett för ersättande av kostnader som kommunerna föranletts 2008. Ordnandet av intressebevakningstjänsterna i förmyndarverksamheten överförs i och med kommun- och servicestrukturreformen från kommunerna till staten vid ingången av 2009 enligt lagen om ordnande av intressebevakningstjänster i förmyndarverksamheten (575/2008). Enligt den lagstiftning som gäller före 2009 ersätts kommunerna i efterhand under det påföljande budgetåret för de kostnader de föranletts av att sköta uppgiften. De kostnader som staten föranleds av intressebevakningen 2009 betalas av anslaget under moment 25.10.05.

Ersättning till producenter av intressebevakningstjänster betalas enligt de grunder som fastställts av finansministeriet för kostnader som uppkommit under 2008. Som ersättningsgrund har använts en ersättning som bestäms

för varje intressebevakning särskilt. I ersättning betalas minst 70 euro och högst 240 euro per intressebevakning inom gränserna för det anslag som i statsbudgeten reserverats för detta ändamål.

2009 budget	3 700 000
2008 budget	3 700 000
2007 bokslut	3 699 065

91. Stöd för sysselsättningen och näringslivet

Förklaring: Sysselsättningen och näringslivet stöds med stöd till arbetsgivare samt energiskattestöd.

Med låglönestöd stöds sysselsättning av sådana arbetstagare för vilkas del arbetskraftskostnadernas andel är hög i förhållande till arbetets produktivitet. Dessutom har stödet riktats så att det sporrar arbetsgivaren att sysselsätta arbetstagare som har svårt att få sysselsättning och löper stor risk att bli långtidsarbetslösa.

Med allmänna energiskattestöd främjas konkurrenskraften för yrkesmässig verksamhet och energiintensiv industri samt konkurrenskraften för och användningen av förnybara energikällor. Med energiskattestödet till jordbruket och trädgårdsodlingen stöds jordbrukets inkomstbildning.

40. Stöd till arbetsgivare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 104 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statligt stöd till arbetsgivare.

Förklaring: Anslaget grundar sig på följande författningar:

1) lagen om temporär befrielse från betalning av förskottsinnehållning som verkställts på sjöarbetsinkomst från vissa passagerarfartyg (625/2004), som gällde fram till den 1 mars 2008

2) lagen om temporärt låglönestöd till arbetsgivare (1078/2005).

Lagen om temporär befrielse från betalning av förskottsinnehållning som verkställts på sjöarbetsinkomst från vissa passagerarfartyg upphävdes den 1 mars 2008 (lag 1278/2007 och statsrådets förordning 124/2008) och stödet har ändrats så att det nu betalas direkt från moment 31.30.43. Från detta moment betalas dock ett stöd som motsvarar det skattestöd för år 2008 som uteblivit på grund av den temporära betalningsbefrielsen (övergångsbestämmelsen i 33 § [1277/2007]). Stödet uppskattas uppgå till 4 miljoner euro.

Lagen om temporärt låglönestöd till arbetsgivare tillämpas på löner som betalas åren 2006—2010. En arbetsgivare har rätt till låglönestöd för varje 54 år fylld arbetstagare i heltidsarbete som lyfter 900—2 000 euro i månaden i lön. Stödet beviljas på så sätt att arbetsgivaren på eget initiativ får lämna ett belopp motsvarande stödets omfattning obetalt vid betalning av förskottsinnehållningen till skatteförvaltningen. Skattetagarnas andelar av skatteinkomsten justeras i skatteredovisningssystemet. Stödbeloppet beräknas uppgå till 100 miljoner euro.

2009 budget	104 000 000
2008 budget	115 000 000
2007 bokslut	114 865 388

41. Energiskattestöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 165 400 000 euro.

Anslaget får användas till följande stöd och återbäringar som betalas via accissystemet:

1) stöd till dem som bedriver växthusodling
2) stöd till fartygstrafiken
3) stöd till elproduktionen
4) accisåterbäring till energiintensiva företag
5) återbäring för accisfri användning
6) energiskattestöd till jordbruket och trädgårdsodlingen.

Förklaring: Anslaget grundar sig på följande författningar:

1) stöd till dem som bedriver växthusodling: lagen om accis på flytande bränslen (1472/1994, 10 a §)

2) stöd till fartygstrafiken: lagen om accis på flytande bränslen (1472/1994, 9 § 4 punkten)

3) stöd till elproduktionen: lagen om accis på elström och vissa bränslen (1260/1996, 8 §)

4) accisåterbäring till energiintensiva företag: lagen om accis på elström och vissa bränslen (1260/1996, 8 a §)

5) återbäring för accisfri användning: lagen om accis på flytande bränslen (1472/1994, 9 § 2, 3, 5 och 6 punkten) och lagen om accis på elström och vissa bränslen (1260/1996, 12 § 1 mom. och 21 § 1 mom.)

6) energiskattestöd till jordbruket och trädgårdsodlingen: lagen om återbäring på accis på vissa energiprodukter som använts inom jordbruket (603/2006).

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till ändring av lagen om återbäring av accis på vissa energiprodukter som använts inom jordbruket. Återbäringen av accis på lätt brännolja höjs med 2,5 cent per liter medan återbäringen av accis på el för jordbruket höjs med 0,39 cent per kilowattimme. Samtidigt ändras lagen om accis på flytande bränslen så att återbäringen av accis på lätt brännolja höjs på motsvarande sätt för dem som bedriver yrkesmässig växthusodling.

En ändring av stödsystemet ska godkännas av Europeiska kommissionen innan den kan börja tillämpas.

Beräknad användning av anslaget	€
1. Stöd till trädgårdsodlingen	2 000 000
2. Stöd till fartygstrafiken	2 500 000
3. Stöd till elproduktionen	9 000 000
4. Accisåterbäring till energiintensiva företag	20 000 000
5. Återbäring för accisfri användning	112 000 000
6. Energiskattestöd till jordbruket och trädgårdsodlingen	19 900 000
Sammanlagt	165 400 000

2009 budget	165 400 000
2008 II tilläggsb.	54 090 000
2008 budget	89 148 000
2007 bokslut	48 595 174

Huvudtitel 29
UNDERVISNINGSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

De statsandelar och statsunderstöd som beviljas inom undervisningsministeriets förvaltningsområde budgeteras 2009 på grundval av beslutet om beviljande avvikande från de allmänna bestämmelserna om fördelningen av inkomster och utgifter. De statsandelar och statsunderstöd som omfattas av fullmaktsförfarandet budgeteras likväl enligt kontantprincipen.

Förklaring:

Budgetpropositionens utgångspunkter

Undervisningsministeriet driver regeringens utbildnings-, vetenskaps-, kultur-, idrotts- och ungdomspolitik tillsammans med ämbetsverken och inrättningarna inom förvaltningsområdet och sammanslutningar inom verksamhetsområdet. Till förvaltningsområdets värderingar hör bildning, jämlikhet, skapande och välmåga. En hållbar ekonomisk tillväxt och Finlands andliga och materiella välfärd bygger i väsentlig grad på utbildning.

Förvaltningsområdets verksamhetsmiljö

På grund av den internationella ekonomiska utvecklingen påverkas även Finland i hög grad av konjunkturerna i världsekonomin. Vikten av forskning, innovationer och produktutveckling samt kompetens framhävs som en del av den globala konkurrenskraften. Samhället internationaliseras och invandrarnas andel av befolkningen ökar.

Antalet elever i grundskoleåldern minskar. Åren 2009 och 2010 kommer den åldersklass som börjar gymnasium eller grundläggande yrkesutbildning ännu att vara lika stor som för närvarande. Under de senaste åren har allt fler av dem som avslutat den grundläggande utbildningen sökt sig till yrkesutbildning. I fråga om dem som börjar studera på högskolenivå har ingen ändring ännu skett. Utvecklingstrenderna inom åldersklasserna varierar regionvis.

Ändringarna förutsätter en hög kvalitet på utbildning och forskning, strukturell utveckling av nätverken för skolor, läroanstalter och utbildningsanordnare samt av högskolenätverket liksom även en effektivisering av utbildningssystemet. En särskild utmaning för utbildningssystemet är det ökade antalet invandrare.

Förvaltningsområdets samhälleliga verkningar

Utbildnings- och vetenskapspolitiken

Det finländska välfärdssamhället grundar sig på en hög utbildningsnivå och en avgiftsfri utbildning av hög kvalitet. Lika möjligheter till en högklassig utbildning såväl inom tidig fostran som inom högskoleutbildning måste säkerställas i hela landet. Målet är att höja befolkningens utbildnings- och kompetensnivå så att utbildningsnivån närmar sig världstoppen. En effektivare vuxenutbildning kan förlänga arbetskarriärerna och senarelägga pensioneringarna.

En hög kvalitet på undervisningen och examina är en förutsättning för utbildningens verkningsfullhet, effektivitet och produktivitet. Tyngdpunkten ligger särskilt på att förbättra kvaliteten på den grundläggande undervisningen, högskoleutbildningen och forskningen.

Målet är att
— inlärningsresultaten inom den grundläggande utbildningen är bland de bästa vid internationella jämförelser
— antalet stora undervisningsgrupper minskar inom den grundläggande utbildningen
— relationstalet studerande/lärare förbättras i högskolorna
— forskningens kvalitet och effekter ökar.

Relationstalet studerande (FTE)[1)]/lärare i högskolorna

	Yrkeshögskolor	Universitet
2005	17,7	14,3
2006	17,8	14,3
2007 uppskattning	17,8	14,3
2008 uppskattning	17,8	14,3
2009 uppskattning	17,7	14,2

[1)] Kalkylerat antal heltidsstuderande (FTE, full time equivalent)

Forskningens kvalitet och effekter

	2005	2006	2008 uppskattning	2009 uppskattning
FoU-utgifternas BNP-andel (%)	3,48	3,45	3,7	3,8
Forskningspersonalens andel av de sysselsatta (%)	2,4	2,4	2,4	2,4
Vetenskapliga publikationer per en miljon invånare (st.)	1 600	1 600	1 700	1 800
Finlands Akademis bevillningsfullmakt (mn €)	176	205,6	245,6	258,5
Forskningstjänster vid Finlands Akademi	286	300	307	321
Doktorsexamina	1 422	1 409	1 590	1 594

För att trygga *tillgången till kunnig arbetskraft* vidtas effektivare åtgärder för att utbildningen ska slutföras snabbare, utbildningens överensstämmelse med arbetslivet öka och andelen personer som inte avlägger yrkesutbildning minska. Dessutom utvecklas nätverket av yrkesutbildningsanordnare enligt yrkesintitutsstrategin, genomförs en totalreform av den yrkesinriktade vuxenutbildningen och utvecklas prognostiseringen. Studiestödet främjar främjar lika möjligheter till utbildning och tillgången på kunnig arbetskraft.

Målet är att
— andelen personer som fortsätter studera direkt efter den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen ökar
— den tid som används för att avlägga examen förkortas och genomströmningen ökar
— åldern då högskoleexamen avläggs sjunker
— sysselsättningen bland dem som avlagt examen ökar
— andelen av den vuxna befolkningen i arbetsför ålder som årligen deltar i utbildning uppgår till minst 60 % år 2012.

Personer som avslutar den grundläggande utbildningen och genast inleder utbildning (%)[1)]

	2005	2006	2008 uppskatt-ning	2009 mål
Studerande i yrkesutbildning	40,7	41,9	43,7	44,5
— utbildning som leder till grundexamen	39,4	40,1	41,0	41,5
— förberedande utbildningar[2)]	1,3	1,8	2,7	3,0
Studerande i gymnasieutbildning	53,3	51,1	50,0	50,5
Studerande i grundskolans påbyggnadsundervisning	3,0	2,5	3,0	3,0
— i grundskolor	2,5	2,0	2,5	2,5
— i folkhögskolor	0,5	0,5	0,5	0,5
Utbildningar som leder till examen sammanlagt	92,7	91,2	91,0	92,0
Påbyggnadsundervisning och föreberedande utbildningar sammanlagt	4,3	4,3	5,7	6,0
Sammanlagt	97	95,5	96,7	98,0

[1)] Källa: Statistikcentralen. I fråga om år 2005 är det tal som anger utbildningar som förbereder för yrkesutbildningar en uppskattning. De tal som gäller påbyggnadsundervisning efter den grundläggande utbildningen vid folkhögskolor är för åren 2005 och 2006 uppskattningar.

[2)] Inkluderar även förberedande och rehabiliterande undervisning och handledning för handikappade, utbildning som förbereder för grundläggande yrkesutbildning för invandrare, undervisning i huslig ekonomi samt orienterande och förberedande försöksutbildning i anslutning till grundläggande yrkesutbildning (Yrkesstart).

Sysselsättning och fortsatta studier bland dem som avlagt examen (%)[1)]

	2004	2005	2006	2008 uppskattning	2009 mål
Studentexamen	71,4	72,3		75,0	74,0
sysselsatta	30,2	30,1		30,0	28,0
i fortsatta studier	41,2	42,2		45,0	46,0
Yrkesinriktad grundexamen	73,4	75,5		77,0	77,5
sysselsatta	63,4	66,3	76,7	68,0	68,5
i fortsatta studier	10,0	9,2	67,5	9,0	9,0
Yrkes- eller specialyrkesexamen	85,0	86,6	9,2	88,5	89,0
sysselsatta	74,7	76,2		78	78,5
i fortsatta studier	10,3	10,4		10,5	10,5
Yrkeshögskoleexamen	88,3	88,7	89,3	89,3	89,8
sysselsatta	84,7	85,2	86,1	85,7	86,2
i fortsatta studier	3,6	3,5	3,7	3,6	3,6
Universitetsexamen	89,3	88,8	89,9	90,0	90,0
sysselsatta	84,9	84,4	85,5	85,5	85,5
i fortsatta studier	4,4	4,4	4,4	4,5	4,5
Doktorsexamen					
sysselsatta	83,7	83,5	82,4	84,0	84,5

[1)] Källa: Statistikcentralen. Anger situationen i fråga om sysselsättning och placering i fortsatta studier i slutet av året. I granskningen ingår examina som avlagts före slutet av juli ifrågavarande år och under de tre föregående åren.

Medelåldern för dem som avlagt högskoleexamen (median)[1)]

	2005	2006	2008 uppskattning	2009 mål
Yrkeshögskoleexamen	25,1	25,2	25,0	24,9
Högre högskoleexamen	27,3	27,4	27,2	27,1

[1)] Källa: Statistikcentralen. Gäller i fråga om yrkeshögskolor ungas utbildning.

Avbrytande av utbildning[1)]

	2005	2006	2008 uppskattning	2009 mål
Gymnasium	2,0	2,1	2,0	2,0
Grundläggande yrkesutbildning	9,5	9,5	8,5	8,0
Yrkeshögskola	6,4	6,9	6,3	6,2
Universitet	4,7	5,0	4,2	4,2

[1)] Källa: Statistikcentralen. Situationen i september för dem som studerat föregående år i september. Studerande som avbryter sina studier helt och inte får en annan studieplats. Endast utbildning som lyder under undervisningsförvaltningen. Inbegriper inte utbildning som förbereder för en yrkesinriktad grundexamen som avläggs i form av en fristående examen, läroavtalsutbildning eller utbildning i specialyrkesläroanstalter.

Utvecklingen av universiteten och yrkeshögskolorna fortsätter utifrån dualmodellen, som grundar sig på skilda examina och uppgifter. Målet är att öka den internationella spetskompetensen och skapa högskoleenheter med en starkare och verkningsfullare kompetensnivå. Universitetens strukturer utvecklas och den ekonomiska och administrativa autonomin stärks.

Regeringen tryggar de ekonomiska och strukturella förutsättningarna att bedriva högklassig grundforskning och tillämpad forskning inom flera områden och stärker innovationskapaciteten inom ekonomin genom strategiska satsningar på ökad kompetens.

Målet är att

— undervisningens och forskningens kvalitet och effekter ökar

— den internationella rörligheten bland undervisnings- och forskningspersonalen samt studerandena vid högskolorna ökar

— högskolornas resultat förbättras.

Resultat av högskolornas verksamhet

	2003	2005	2007	2009 uppskattning
Vetenskapliga publikationer /undervisnings- och forskningsårsverken (universitet)	1,53	1,66	1,73[1)]	1,78
Doktorsexamina/professorer (universitet)	0,57	0,63	0,67	0,69
Högre högskoleexamina/undervisningspersonal (universitet)	1,45	1,53	1,67	1,74
YH-grundexamina/ lärare i huvudsyssla (YH)	3,5	3,5	3,5	3,5

[1)] 2006 års utfall, alla finansieringskällor i fråga om undervisnings- och forskningspersonal.

Rörlighet bland högskolestuderande

	2006	2007	2008 uppskattning	2009 uppskattning
Internationellt studerandeutbyte, över 3 mån., st. (universitet)	9 294	9 254	10 400	11 000
Internationellt studerandeutbyte, över 3 mån., st. (YH)	7 243	7 180	7 500	8 000
Internationellt lärar-/forskarutbyte, över 1 mån., st. (universitet)	1 685	1 718	1 800	1 850
Internationellt lärar- och expertutbyte, över 1 mån., st. (YH)	109	120	130	140
Utländska examensstuderande (universitet)	5 434	6 000	6 800	7 400
Utländska examensstuderande (YH)	4 595	5 400	5 700	6 000

Tillgången till behörig och kunnig undervisningspersonal måste säkerställas. I detta syfte ses det till att lärarutbildningen är tillräcklig, förbättras lärarnas möjligheter till konsekvent kompetensutveckling och förbättras lärarnas arbetsförhållanden.

Målet är att

— behörighetssituationen bland lärare förbättras

— intresset för lärarutbildning bibehålls så att antalet sökande till klasslärarutbildning är 5 000 per år.

Lärarnas behörighet[1)]

	2005 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Behöriga lärare inom den allmänbildande utbildningen, %	88	88	89
Behöriga lärare inom den grundläggande yrkesutbildningen, %	76,4	77	78

[1)] Lärare i huvudsyssla

Förverkligandet av målen bedöms också med avseende på kön.

Studerande och examina

	2003	2004	2005	2006	2007	2009 (uppskattning)
Förskoleundervisning						
— antal studerande	59 850	58 400	57 940	57 930	57 510	57 000
Grundläggande utbildning						
— nya studerande	61 300	59 830	57 550	58 000	57 650	56 500
— studerande som fått avgångsbetyg	60 830	63 830	63 760	66 000	65 570	65 000
— antal studerande	583 130	581 080	578 110	568 720	560 610	540 000
Gymnasieutbildning						
— nya studerande	42 610	40 590	39 550	39 400	37 600	35 000
— avlagda studentexamina[1)]	35 180	34 650	34 060	32 790	33 100	33 000
— antal studerande	120 870	118 530	116 350	114 140	112 390	110 000

Grundläggande yrkesutbildning[2]						
— nya studerande	60 090	60 350	61 860	64 710	68 600	71 200
— avlagda examina	36 040	36 600	37 220	37 280	39 400	40 800
— antal studerande[3]	142 020	143 780	146 050	149 680	155 220	156 700
Yrkesinriktad tilläggsutbildning[4]						
— nya studerande	23 910	25 580	29 170	31 000	33 500	34 500
— avlagda examina	12 450	13 040	14 320	16 170	18 100	18 900
— antal studerande i utbildning vid läroanstalter[5]	14 720	24 000	28 400	33 840	35 000	35 000
— antal studerande i läroavtalsutbildning	16 720	18 940	19 770	22 150	24 500	27 100
Grundexamina vid yrkeshögskolor[6]						
— studerande som inlett sina studier	32 840	32 690	33 260	32 370	32 120	32 000
— avlagda examina	20 500	20 670	21 140	20 770	20 570	20 600
— antal studerande	96 120	116 830	116 700	115 760	114 730	114 200
— varav utländska studerande	3 480	3 730	3 930	4 600	5 400	6 200
Högre yrkeshögskoleexamina[2]						
— studerande som inlett sina studier	310	240	630	1 380	1 600	2 400
— avlagda examina		60	180	150	180	450
— antal studerande	350	610	1 050	2 070	2 700	4 000
Grundexamina vid universitet[7]						
— nya studerande	20 940	20 970	20 786	20 150	19 648	19 600
— avlagda lägre högskoleexamina	2 883	2 717	2 913	3 814	5 879	10 000
— avlagda högre högskoleexamina	12 411	12 588	12 920	13 128	13 884	14 518
— antal studerande	147 085	149 167	151 030	152 164	152 198	152 000
— varav utländska studerande	2 890	3 048	3 221	3 619	3 900	4 300
Doktorsexamina vid universitet	1 257	1 399	1 422	1 409	1 524	1 594

[1] IB-gymnasieexamina och Reifeprüfungexamina ingår inte.

[2] Omfattar sådan utbildning som ordnas som läroplansbaserad utbildning och som utbildning som förbereder för fristående examen vid läroanstalter och i läroavtalsform och som leder till en yrkesinriktad grundexamen.

[3] Inkluderar även studerande i annan utbildning än sådan som leder till examen.

[4] I fråga om nya studerande och avlagda examina ingår sådan utbildning vid läroanstalter och i läroavtalsform som förbereder för yrkesexamen och specialyrkesexamen.

[5] Uppgifterna om antalet studerande baserar sig på Statistikcentralens datainsamling. Ökningen av antalet studerande beror delvis på ändringar i statistikföringen från ingången av år 2004.

[6] Källa databasen AMKOTA, antalet närvarande studerande 20.9.

[7] Inbegriper studerande för lägre och högre högskoleexamen och dessa examina, källa databasen KOTA.

Konst- och kulturpolitiken

Genom konst- och kulturpolitiken främjas kreativitet, kulturell mångfald, grundläggande rätttigheter till konstnärlig frihet och till språk och kultur, välfärd och en ökad jämlikhet i vårt samhälle.

Målet är att såväl på det nationella som på det internationella planet skapa gynnsamma verksamhetsförutsättningar för aktörer inom konsten och kulturen, främja tillgången till kulturtjänster och skapa lika möjligheter till mångsidiga och högklassiga konstupplevelser för alla, stärka den kreativa ekonomin, kulturproduktionen, företagsverksamheten och utvecklingen av exporten samt att främja kulturkännedomen och kulturkompetensen i samhället.

Effektmål:

Förbättrande av förutsättningarna för konstnärlig kreativitet samt annan kreativitet

Förutsättningarna, kompetensen och utvecklandet i fråga om konst och annan form av kreativitet stärks i samhället. En hög kvalitet på kulturtjänsterna och konsten tryggas genom att man förbättrar verksamhetsförutsättningarna för konstnärerna och tjänsteproducenterna. Upphovsrättssystemets funktion utvecklas och kunskapen om det ökas.

Bevarande och skydd av kulturarvet samt stöd till ett aktivt bruk av det

Kulturarvet bevaras och kulturmaterial sparas i digital form i större utsträckning och den digitala tillgången till dem genom datanät ökas. Minnesorganisationerna för kulturen och nätverk för dem utvecklas.

Främjande av tillgången på, tillgängligheten av samt deltagandet i konst, kultur och information

Upprätthållandet av den grundläggande strukturen för konsten och kulturen utvecklas inom respektive konst- och verksamhetsområde, regionalt och lokalt. Utbudet av konst och kultur görs mångsidigare och tillgången och tillgängligheten förbättras. Man stärker bibliotekens och museernas roll som tillhandahållare av när- och bastjänster inom inlärning, informationsförsörjning och kultur. Möjligheterna att delta och förutsättningarna för kulturell verksamhet för minoriteter och personer med funktionshinder ökas. Verksamhetsformer som stärker kulturens effekt på välmående bedöms och främjas.

Främjande av kulturproduktion, kulturexport och kreativa branscher

Utvecklingen av den kreativa ekonomin stärks genom att man stöder innehållsproduktionen, företagsamheten, förutsättningarna för tillträde till den internationella marknaden och kulturexporten inom kreativa branscher. Man stöder affärsverksamhets- och företagarkompetensen, kompetensen hos producenter och manager, kunskapen om upphovsrätt samt produktutveckling och innovationsverksamhet.

Nyckeltal som beskriver förverkligandet av målen beträffande konst- och kulturbranschernas samhälleliga verkningar

	2006 utfall	2007 utfall	2009 mål
Åskådare på teatrar som omfattas av teater- och orkesterlagen och på Kansallisteatteri, 1 000 personer	2 698	2 768	2 600
Anvisade årsverken till teatrar[1)]	2 469	2 469	2 469
Antalet besökare i museer med rätt till statsandel och i andra museer som sköts som huvudsyssla, 1 000 personer	4 528	4 546	4 600
Anvisade årsverken till museer	1 158	1 158	1 158
Besökare på symfoniorkestrarna[2)] och Nationaloperan, 1 000 personer	906	906	1 015
Anvisade årsverken till orkestrar	1 033	1 033	1 033
Premiärer på inhemska långfilmer	11	14	11
Antal biobesökare vid inhemska filmer, 1 000 personer	929	1 514	1 500
Den totala utlåningen vid allmänna bibliotek, 1 000 stycken	102 579	100 863	100 500
Antal huvudbibliotek och biblioteksfilialer	858	837	837
Fysiska biblioteksbesök, 1 000 stycken	59 526	57 272	57 000
Biblioteksbesök på nätet, 1 000 stycken		37 652	40 000

[1)] Kalkylerade årsverken som använts som beräkningsgrund för statsandelen.

[2)] Inkluderar två orkestrar som inte omfattas av statsandelssystemet.

Idrottspolitiken

Idrottsverksamhetens uppgift är att genom främjande av idrotten stödja befolkningens välmåga och hälsa under hela livet. Verksamheten styrs av etiska värden som betonar samhällsansvar.

Främjande av befolkningens välmåga, hälsa och funktionsförmåga

Målet är att aktivera dem som inte motionerar tillräckligt att börja motionera regelbundet. Särskilda målgrupper är barn och unga, äldre personer och medelålders män. Med hjälp av motion dämpas den ökande övervikten bland befolkningen. Motionsmiljön beaktas i samhällsplaneringen. Målen förverkligas genom program för hälsofrämjande motion, genom understöd till idrotts- och andra organisationers verksamhet och genom byggande av idrottsanläggningar som tjänar breda befolkningsgrupper.

Stärkande av delaktigheten och deltagandet i samhället

Lokal verksamhet aktiveras genom att man utvecklar den utbildning som frivilliga aktörer utför och riktar stöd till verksamheten inom föreningar för idrott och motion samt till samarbetet mellan kommuner och föreningar. Utbildningsverksamhetens innehåll och kvalitet utvecklas så att verksamheten tjänar barns och ungas, den hälsofrämjande motionens, tävlings- och elitidrottens samt medborgarverksamhetens behov. Med hjälp av motion och idrott främjas integrationen av invandrare.

Stöd till en etisk och samhällsansvarig elitidrott som siktar på internationella framgångar

Elitidrottens förutsättningar förbättras genom stöd till träningsverksamhet, integrering av handikappidrott på elitnivå och till antidopingverksamhet samt genom att främja förutsättningarna för att ansöka om och arrangera större idrottsevenemang. Partnerskap främjas i syfte att stödja elitidrott som känner samhällsansvar.

Nyckeltal för idrottsverksamheten

	2006 utfall	2007 utfall	2009 mål
Personer i åldern 15—64 år som motionerar tillräckligt ur hälsosynpunkt (2 ggr/v), % [1)]			
— män	62,8	67,5	68
— kvinnor	65,7	72,8	73

[1)] Källa: 2006 och 2007 Folkhälsoinstitutet, 2009 (AVTK), UVM

Ungdomsarbetet och ungdomspolitiken

Undervisningsministeriet ansvarar för politikprogrammet för barns, ungas och familjers välfärd. Syftet med programmet är att främja barnfamiljernas välfärd, öka barns och ungas deltagande och förebygga utslagning. Genom programmet kan behovet av korrigerande specialtjänster minskas. I enlighet med ungdomslagen (72/2006) ska målen för ungdomsarbetet och ungdomspolitiken förverkligas inom tre resultatområden: främjande av ett aktivt medborgarskap hos de unga, stärkande av de ungas sociala identitet samt förbättrande av de ungas uppväxt- och levnadsvillkor. Samtidigt genomförs regeringens barn- och ungdomspolitiska utvecklingsprogram inom området för ungdomsarbete.

Stöd till ett aktivt medborgarskap hos de unga

Målet när det gäller ett aktivt medborgarskap hos de unga är att utveckla en målinriktad verksamhet bland unga i samhället. Ett aktivt medborgarskap främjas genom att man skapar förutsättningar för alla unga att ha egna fritidssysselsättningar, vara medlem i sammanslutningar och kunna påverka i samhället. Mekanismerna för ungas deltagande och inflytande samt för hörande av unga utvecklas. Målet är att de unga röstar lika aktivt som resten av befolkningen i nationella val.

Stärkande av de ungas sociala identitet

Åtgärder som förbättrar de ungas livskompetens vidtas. Verkstadsverksamheten för unga har som mål att förbättra de ungas beredskap för vardagen och arbetslivet och att minska ungdomsarbetslösheten. Verksamheten effektiviseras med hjälp av uppsökande verksamhet med personer som arbetar i par. Syftet är att genom förebyggande arbete mot rusmedels- och narkotikabruk minska ungas bruk av och intresse att prova på alkohol och narkotika.

Förbättrande av de ungas uppväxt- och levnadsvillkor

De ungas uppväxt- och levnadsvillkor förbättras genom att statsrådet driver en effektivare generationspolitik i fråga om de unga så att de ungas och övriga befolkningsgruppers levnadsvillkor är på samma nivå. Statsrådets barn- och ungdomspolitiska utvecklingsprogram, som färdigställdes år 2007, genomförs, följs och utvärderas. De ungas levnadsvillkor följs med hjälp av register över ungas levnadsvillkor.

Nyckeltal för ungdomsarbetet

	2006 utfall	2007 utfall	2009 mål
Aktivt medborgarskap för unga			
Antal organisationer inom ungdomsverksamhet som fått understöd	103	105	107
Medlemmar i organisationer (pers.)	850 000	850 000	850 000
Verkstadsverksamhet för unga			
Verkstäder, antal	210	210	230
Unga i verkstäder, antal/år	7 100	8 081	8 500
Unga som fått studieplats eller arbete eller deltar i annan ledd verksamhet, %	70	70	70
Antal arbetslösa unga	26 500	22 200	19 000
Informations- och rådgivningstjänster för unga			
Antal kommuner som omfattas av tjänsterna	157	230	250
Unga som omfattas av tjänsterna (%)	60	77	90

Anslag för statsandelar inom undervisningsministeriets förvaltningsområde (1 000 euro)

		2007 bokslut	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.	2008/2009 förändring
29.10.30	Allmänbildande utbildning	1 805 018	1 964 779	2 015 568	50 789
29.10.34	Byggande av skolor	47 700	57 400	55 700	-1 700
29.20.30	Yrkesutbildning	526 434	561 346	624 809	63 463
29.30.30	Fritt bildningsarbete	142 770	152 219	157 369	5 150
29.30.31	Yrkesinriktad tilläggsutbildning	116 103	126 474	135 461	8 987
29.30.32	Läroavtalsutbildning	116 663	127 063	126 237	-826
29.30.51	Särskilda yrkesläroanstalter	16 949	18 945	19 684	739
29.40.30	Yrkeshögskolor	362 405	373 589	390 472	16 883
29.80.30 och 52	Bibliotek	110 956	115 189	119 546	4 357
29.80.31 och 52	Teatrar och orkestrar	46 665	56 972	67 938	10 966
29.80.32 och 52	Museer	19 354	25 192	30 845	5 683
29.80.33	Kommunernas kulturverksamhet	5 541	5 563	5 588	25
29.80.34	Byggande av bibliotek	6 200	5 700	5 400	-300

29.90.50 och 52	Idrottsutbildningscenter	14 677	15 973	16 183	210
29.90.50	Kommunernas idrottsväsende	16 772	16 996	18 794	1 798
29.91.50	Kommunernas ungdomsarbete	7 014	7 272	7 539	267
Sammanlagt		3 371 121	3 630 672	3 797 163	166 491

Bedömning av fördelningen av statsandelarna

Kommuner och samkommuner	2 595 763	2 795 617	2 923 816	128 199
— Kommunerna	1 497 669	1 537 589	1 608 099	70 510
— Samkommunerna	1 168 093	1 258 028	1 315 717	57 689
Privata	775 557	835 055	873 347	38 292

Statsandelsprocenten för undervisnings- och biblioteksverksamheten år 2009 är 41,82.

Med hänvisning till motiveringen till kapitel 28.90 har i statsandelarna beaktats den i lagen om statsandelar till kommunerna avsedda andelen av de utjämningstillägg och utjämningsavdrag i statsandelarna som baserar sig på skatteinkomsterna. På basis av utjämningarna har under moment 29.10.30 gjorts ett avdrag på 1 261 000 euro och under moment 29.80.30 ett avdrag på 75 000 euro. Nettobeloppet av den sammanlagda effekten av utjämningsposterna uppgår till -1 336 000 euro inom huvudtitel 29.

Tippnings- och penninglotterivinstmedel

I enlighet med lotterilagen (1047/2001) används avkastningen av penninglotterier och tippnings- och vadhållningsspel för att främja idrott och fysisk fostran, vetenskap, konst och ungdomsarbete. Vinstmedlen från tippning utgör en viktig finansieringskälla inom vetenskapens, konstens, idrottens och ungdomsarbetets område. I enlighet med lotterilagen tas i statsbudgeten varje år in ett anslag som uppskattas motsvara vinsten under räkenskapsperioden i fråga för den penningspelsammanslutning som ordnar ovan nämnda spel samt de amorteringar och räntor som inflyter på lån som beviljats av vinstmedlen.

Oy Veikkaus Ab:s egentliga intäkter för år 2009 uppskattas till 414,0 miljoner euro, dvs. 1,5 % mer än i budgeten för 2008. Ur företagets fond för ofördelade vinstmedel ställs dessutom 17 miljoner euro till förmånstagarnas förfogande, varvid det totala beloppet av tippningsvinstmedlen år 2009 är 431 miljoner euro. Det är 4,691 miljoner euro mindre än vad som fastställdes i budgetramen den 13 mars 2008. Minskningen har fördelats mellan förmånstagarna enligt den lag som gäller tippningsvinstmedel.

Av vinstmedlen föreslås ett belopp på 81,3 miljoner euro bli beviljat under moment 29.60.53 för stöd till vetenskapen, 191,9 miljoner euro under moment 29.80.52 för stöd till konsten, 116,1 miljoner euro under moment 29.90.50 för stöd till idrotten och 41,8 miljoner euro under moment 29.91.50 för stöd till ungdomsfostringsarbetet. I fråga om konsten tillämpas dessutom överföring av de statsandelar för bibliotek som finansieras med avkastningen av sådana tippningsvinstmedel som avses i 2 § i lagen om användning av avkastningen av penninglotterier samt tippnings- och vadhållningsspel (1054/2001, ändr. genom 1191/2005). Överföringen utgör högst 11 %, dvs. 13,1 miljoner euro år 2009, vilket samtidigt är det sista året som statsandelarna för bibliotek finansieras med tippningsvinstmedel.

Den statliga finansieringen av vetenskap, konst, idrott och ungdomsarbete under kapitlen 29.60, 80, 90 och 91 föreslås år 2009 uppgå till 966,1 miljoner euro, varav 431,0 miljoner euro, dvs. 44,6 %, beviljas av tippningsvinstmedel.

Tippningsvinstmedel och övriga anslag som beviljats för samma ändamål, mn euro

	2002 bokslut	2003 bokslut	2004 bokslut	2005 bokslut	2006 bokslut	2007 bokslut	2008 budget	2009 budget-prop.
Statsandel för bibliotekens drifts-kostnader	80,0	86,6	87,3	89,8	90,8	110,6	115,2	119,5
— tippningsvinstmedel	35,5	58,6	59,0	48,5	39,9	36,5	24,7	13,1
— budgetmedel	44,5	28,0	28,3	41,3	50,9	74,1	90,5	106,4
Vetenskap	188,9	210,5	239,9	239,8	261,3	270,6	283,7	326,5
— tippningsvinstmedel	76,2	75,8	75,7	75,7	79,5	76,6	77,1	81,3
— budgetmedel	112,7	134,7	163,8	164,1	181,8	194,0	206,6	245,2
Konst	222,2	228,0	243,2	260,0	274,3	281,6	311,2	350,3
— tippningsvinstmedel	144,2	130,1	128,6	136,8	150,4	152,3	164,5	178,8
— budgetmedel	78,0	97,9	114,6	123,2	123,9	129,3	146,7	171,5
Idrott	84,4	85,8	90,0	93,1	99,1	101,4	106,9	119,4
— tippningsvinstmedel	83,3	83,9	88,1	90,0	97,8	100,1	104,1	116,1
— budgetmedel	1,0	1,9	1,9	3,1	1,3	1,3	2,8	3,3
Ungdom	22,0	22,3	30,8	34,3	39,9	42,7	47,1	52,2
— tippningsvinstmedel	20,3	20,7	28,6	31,5	35,2	36,0	37,5	41,8
— budgetmedel	1,6	1,6	2,2	2,8	4,7	6,7	9,6	10,4
Tippningsvinstmedel sammanlagt utan bibliotek	339,2	348,4	351,4	334,0	362,9	365,0	383,2	417,9
Tippningsvinstmedel sammanlagt	359,5	369,1	380,0	382,5	402,8	401,5	407,9	431,0

Anslag som reserverats för vissa ändamål ur tippningsvinstmedel och ur andra moment i budgeten (euro)

	Tippnings-vinstmedel	Allmänna budgetmedel	Sammanlagt
Omkostnader för Forskningscentralen för de inhemska språken	2 609 000	2 645 000	5 254 000
Finlands Akademis forskningsanslag	58 500 000	169 941 000	228 441 000
Statsandelar och statsunderstöd för teatrar och orkestrar	37 878 000	30 060 000	67 938 000
Statsandelar och statsunderstöd för museer	18 407 000	12 468 000	30 875 000
Statsandelar och statsunderstöd för bibliotek	13 106 000	106 440 000	119 546 000
EU:s kulturhuvudstadsprojekt	1 000 000	2 000 000	3 000 000
Idrottsutbildningscenter	16 306 000	3 331 000	19 637 000
Utvecklande av verkstadsverksamhet för unga och förhindrande av utslagning	1 600 000	10 373 000	11 973 000

Kyrkliga ärenden

Till undervisningsministeriets ansvarsområde hör den evangelisk-lutherska kyrkan, ortodoxa kyrkosamfundet och andra religionssamfund. Till ansvarsområdet hör även det allmänna ordnan-

det av begravningsväsendet, där utgångspunkten är religionsfrihet och jämlikhet samt värdighet och vördnad.

Målet är att

— garantera gynnsamma verksamhetsförutsättningar för evangelisk-lutherska kyrkan, ortodoxa kyrkosamfundet och andra religionssamfund

— främja möjligheterna till religionsbekännelse och religionsutövning och att på andra sätt främja religionsfriheten.

Förvaltningsområdets informationsförvaltning

Genomförandet av informationsförvaltningsstrategin för undervisningsministeriets förvaltningsområde 2006—2015 fortsätter. I enlighet med informationsförvaltningsstrategins riktlinjer stärks den gemensamma kunskapsbasen för undervisningen, forskningen och kulturen. Nya tjänster tillhandahålls i elektronisk form. Inom förvaltningsområdet övergår man i verksamheten inom förvaltningen och ämbetsverk emellan till elektronisk kommunikation och elektronisk förvaltning. Informationsförvaltningens kostnadseffektivitet förbättras alltjämt. Centrala metoder är ökad användning av gemensamma tjänster och andra resurser och samarbete vid anskaffningar.

Projekt i enlighet med informationsförvaltningsstrategin år 2009 är: genomförande av projekt för elektronisk dokumenthantering, utvecklande av förvaltningsområdets gemensamma datalager och projekt som hänför sig till långtidsförvaring av elektroniskt material.

Bedömning av könskonsekvenserna i samband med budgetpropositionen för 2009

Över hälften av anslagen inom undervisningsministeriets förvaltningsområde är överföringsutgifter och deras konsekvenser för jämställdheten är beroende av finansieringsmottagarnas beslut.

I de unga åldersgrupperna är skillnaden mellan kvinnors och mäns utbildningsnivå till kvinnornas klara fördel. Att inte genomgå den grundläggande utbildningen, inte fortsätta studera efter den grundläggande utbildningen eller att avbryta yrkesutbildning eller högskoleutbildning är typiskt i synnerhet för pojkelever och manliga studerande. Genom att förbättra kvaliteten på den grundläggande utbildningen, ha flexibel grundläggande utbildning som praxis, utveckla den utbildning som förbereder för yrkesutbildning (yrkesstart) och öka studieplatserna inom yrkesutbildningen bedöms i synnerhet den andel av befolkningen som inte har yrkesutbildning minska på lång sikt och därigenom skillnaderna i kvinnors och mäns utbildningsnivå.

Flickornas och pojkarnas segregerade stuieval upprätthåller segregationen i arbetslivet. Man vidtar fortsatta åtgärder för att påverka flickornas och pojkarnas studieval.

Den kultur-, idrotts- och ungdomspolitiska verksamheten är i regel könseneutral. Näremot är främjande av jämställdhet enligt idrottslagen utgångspunkten i t.ex. strategin för statsunderstöd för indrottsverksamhet, vilket beaktas i understödskriterierna. I idrottsverksamnheten läggs särskild vikt vid att beakta könsaspekten i utvecklandet av utbildningen för tränare och instruktörer. Inom ungdomsarbetet kan finansieringen vid behov särskilt riktas till projekt som gäller flickor och pojkar. I takt med att den kulturella mångfalden ökar kommer behovet av differentierad verksamhet att öka.

Med hjälp av statistik och undersökningar följer undervisningsministeriet könskonsekvenserna av förvaltningsområdets verksamhet och beaktar dessa då budgeten görs upp.

Verkningarna av produktivitetsprogrammet

En ökad produktivitet inom den offentliga sektorn utgör en del av regeringens ekonomisk-politiska strategi enligt regeringsprogrammet. Enligt regeringsprogrammet ska statens produktivitetsprogram ses över så att det inte försämrar universitetsutbildningens kvalitet eller vetenskapens eller forskningens effekter. För åtgärderna i produktivitetsprogrammet redogörs närmare i samband med de berörda kapitlen.

Inom undervisningsministeriets förvaltningsområde genomförs produktivitetsfrämjande åtgärder i enlighet med regeringens riktlinjer. Den sammanlagda minskningen av behovet av personal till följd av åtgärderna motsvarar 309 årsverken år 2009.

Minskning av antalet årsverken enligt produktivitetsprogrammet inom undervisningsministeriets förvaltningsområde 2009

Undervisningsministeriet	-6,0
Utbildningsstyrelsen	-12,4
Statliga allmänbildande läroanstalter	-0,8
Statlig yrkesutbildning	-0,6
Universitet	-250,0
Övningsskolor	-16,2
Finlands Akademi	-4,0
Arkivverket	-3,0
Forskningscentralen för de inhemska språken	-2,4
Depåbiblioteket	-0,6
Statens konstmuseum	-6,8
Museiverket	-4,0
Biblioteket för synskadade	-3,0
Sammanlagt	-309,8

Förvaltningsområdets fullmakter enligt moment (mn euro)

		2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
29.10.34	*Statsandel för läroanstalternas anläggningskostnader* (reservationsanslag 3 år)		
	—fullmakt för anläggningsprojekt inom den allmänbildande utbildningen	45,00	41,00
	—fullmakt för fastställande av omfattningen	55,00	55,00
29.30.52	*Statsandel och statsunderstöd för vuxenutbildningens anläggningskostnader* (reservationsanslag 3 år)		
	—fullmakt för anläggningsprojekt	1,00	1,00
	—fullmakt för fastställande av omfattningen	1,50	1,50
29.60	**Vetenskap**		
	—fullmakt för forskningsprojekt	245,60	258,50
29.80.34	*Statsandelar för anläggningskostnaderna för allmänna bibliotek* (förslagsanslag)		
	—fullmakt för anläggningsprojekt	4,50	4,50
	—fullmakt för fastställande av omfattningen	4,00	3,50
29.80.70	*Anskaffning av inventarier* (reservationsanslag 3 år)		
	—fullmakt för inredning och utrustning	2,90	-
29.80.75	*Ombyggnad och underhåll av lokaler och fastighetsförmögenhet* (reservationsanslag 3 år)		
	—fullmakt för ombyggnad och småprojekt	2,00	1,60

Förvaltningsområdets anslag 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	Ändring 2008—2009 %
01.	**Förvaltning, kyrkliga ärenden och gemensamma utgifter inom ansvarsområdet**	**284 367**	**279 233**	**215 993**	**- 63 240**	**- 23**
01.	Undervisningsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	24 110	25 853	26 615	762	3
02.	Utbildningsstyrelsens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	19 210	20 749	21 039	290	1
03.	Omkostnader för centret för internationellt personutbyte (reservationsanslag 2 år)	8 026	8 300	8 773	473	6
21.	Internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)	5 686	4 686	4 686	—	—
22.	Vissa dispositionsrättsersättningar (reservationsanslag 3 år)	13 063	14 563	14 563	—	—
29.	Mervärdesskatteutgifter inom undervisningsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	135 983	135 000	135 000	—	—
50.	Vissa understöd (fast anslag)	485	585	585	—	—
51.	Understöd för kyrklig och religiös verksamhet (fast anslag)	2 341	2 571	2 615	44	2
(62.)	Statlig medfinansiering för undervisningsministeriets vidkommande för projekt i vilka EU:s strukturfonder deltar (förslagsanslag)	72 504	64 786	—	- 64 786	- 100
66.	Finansiella bidrag till internationella organisationer (förslagsanslag)	1 959	2 140	2 117	- 23	- 1
(70.)	Anskaffning av inventarier (reservationsanslag 3 år)	1 000	—	—	—	—
10.	**Allmänbildande utbildning**	**1 906 876**	**2 087 011**	**2 142 727**	**55 716**	**3**
01.	Omkostnader för statlig allmänbildande utbildning (reservationsanslag 2 år)	44 414	47 906	54 592	6 686	14
02.	Studentexamensnämndens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	-27	6	2	- 4	- 67
20.	Utvecklande av den allmänbildande utbildningen (reservationsanslag 2 år)	9 249	16 299	16 144	- 155	- 1
30.	Statsandel och statsunderstöd för den allmänbildande utbildningens driftskostnader (förslagsanslag)	1 805 018	1 964 779	2 015 568	50 789	3
34.	Statsandel för läroanstalternas anläggningskostnader (reservationsanslag 3 år)	47 700	57 400	55 700	- 1 700	- 3
51.	Statsunderstöd till organisationer (fast anslag)	521	621	721	100	16

Förvaltningsområdets anslag 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
20.	**Yrkesutbildning**	**563 660**	**600 240**	**637 694**	**37 454**	**6**
01.	Omkostnader för statlig yrkesutbildning (reservationsanslag 2 år)	32 301	34 434	8 425	- 26 009	- 76
20.	Inlärning på arbetsplatser (reservationsanslag 2 år)	3 026	3 026	3 026	—	—
21.	Utvecklande av yrkesutbildningen (reservationsanslag 2 år)	1 899	1 434	1 434	—	—
30.	Statsandel och statsunderstöd för yrkesutbildningens driftskostnader (förslagsanslag)	526 434	561 346	624 809	63 463	11
30.	**Yrkesinriktad tilläggsutbildning och fritt bildningsarbete**	**465 419**	**458 642**	**475 000**	**16 358**	**4**
20.	Undervisningsväsendets personalutbildning och vissa andra utgifter (reservationsanslag 2 år)	14 428	14 209	15 359	1 150	8
21.	Utvecklande av vuxenutbildningen (reservationsanslag 2 år)	2 927	9 304	10 104	800	9
30.	Statsandelar för driftskostnader för läroanstalter för fritt bildningsarbete (förslagsanslag)	142 770	152 219	157 369	5 150	3
31.	Statsandel och statsunderstöd för yrkesinriktad tilläggsutbildning (förslagsanslag)	116 103	126 474	135 461	8 987	7
32.	Statsandel och statsunderstöd för läroavtalsutbildning (förslagsanslag)	126 663	127 063	126 237	- 826	- 1
(34.)	Statsunderstöd till programmet för höjande av utbildningsnivån hos vuxna (reservationsanslag 3 år)	35 000	—	—	—	—
51.	Statsandelar för särskilda yrkesläroanstalters driftskostnader (förslagsanslag)	16 949	18 945	19 684	739	4
52.	Statsandel och statsunderstöd för vuxenutbildningens anläggningskostnader (reservationsanslag 3 år)	1 000	1 000	1 000	—	—
53.	Statsunderstöd till organisationer (fast anslag)	9 578	9 428	9 786	358	4
40.	**Yrkeshögskoleundervisning**	**367 783**	**378 542**	**395 425**	**16 883**	**4**
20.	Yrkeshögskoleväsendets gemensamma utgifter (reservationsanslag 3 år)	3 310	2 950	2 950	—	—
21.	Utvecklande av yrkeshögskolorna (reservationsanslag 2 år)	2 068	2 003	2 003	—	—
30.	Statsandel och statsunderstöd för kommunala och privata yrkeshögskolors driftskostnader (förslagsanslag)	362 405	373 589	390 472	16 883	5

Förvaltningsområdets anslag 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
50.	**Undervisning och forskning vid universitet**	**1 409 541**	**1 485 490**	**1 792 370**	**306 880**	**21**
01.	Universitetens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	1 296 263	1 358 388	1 423 140	64 752	5
02.	Nationalbibliotekets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	13 277	13 500	14 337	837	6
03.	Övningsskolornas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	73 184	75 903	77 126	1 223	2
04.	Omkostnader för universitetens servicecentral (reservationsanslag 2 år)	—	5 000	5 000	—	—
20.	Universitetsväsendets gemensamma utgifter (reservationsanslag 3 år)	26 817	32 699	22 767	- 9 932	- 30
21.	Statlig finansiering för tryggande av likviditeten och rörelsekapitalet för universitet som verkar som offentligrättsliga institutioner (reservationsanslag 2 år)	—	—	50 000	50 000	0
87.	Statlig finansiering för Aalto-universitetets kapital (fast anslag)	—	—	200 000	200 000	0
60.	**Vetenskap**	**270 601**	**283 739**	**326 470**	**42 731**	**15**
01.	Finlands Akademis omkostnader (reservationsanslag 2 år)	32 325	34 079	36 171	2 092	6
02.	Arkivverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	14 446	18 449	21 115	2 666	14
03.	Omkostnader för Forskningscentralen för de inhemska språken (reservationsanslag 2 år)	2 746	2 660	2 645	- 15	- 1
04.	Depåbibliotekets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	1 526	1 550	1 587	37	2
20.	Utarbetande och anskaffning av vissa verk (reservationsanslag 2 år)	150	100	50	- 50	- 50
50.	Finlands Akademis forskningsanslag (reservationsanslag 3 år)	130 505	137 433	169 941	32 508	24
53.	Tippnings- och penninglotterivinstmedel för främjande av vetenskapen (förslagsanslag)	76 620	77 148	81 256	4 108	5
66.	Finansiella bidrag till internationella organisationer (förslagsanslag)	12 282	12 320	13 705	1 385	11
70.	**Studiestöd**	**737 041**	**836 459**	**870 973**	**34 514**	**4**
01.	Omkostnader för besvärsnämnden för studiestöd (reservationsanslag 2 år)	625	665	685	20	3
52.	Statsgaranti och räntestöd för studielån (förslagsanslag)	31 430	20 900	25 500	4 600	22

Förvaltningsområdets anslag 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
55.	Studiepenning och bostadstillägg (förslagsanslag)	644 984	750 500	776 394	25 894	3
57.	Måltidsstödet till högskolestuderande (förslagsanslag)	23 746	25 400	27 300	1 900	7
58.	Understöd för ersättning av hyreskostnader (reservationsanslag 2 år)	4 268	4 294	4 494	200	5
59.	Stöd för skolresor för studerande i gymnasieutbildning och yrkesutbildning (förslagsanslag)	31 989	34 700	36 600	1 900	5
80.	**Konst och kultur**	**392 278**	**426 383**	**469 784**	**43 401**	**10**
01.	Omkostnaderna för centralkommissionen för konst och konstkommissionerna (reservationsanslag 2 år)	3 372	5 082	5 170	88	2
02.	Statens konstmuseums omkostnader (reservationsanslag 2 år)	17 329	17 298	18 556	1 258	7
03.	Omkostnader för förvaltningsnämnden för Sveaborg (reservationsanslag 2 år)	2 823	2 398	2 678	280	12
04.	Museiverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	17 057	18 198	18 863	665	4
05.	Omkostnader för biblioteket för synskadade (reservationsanslag 2 år)	7 037	7 134	6 968	- 166	- 2
06.	Omkostnader för Nationella audiovisuella arkivet (reservationsanslag 2 år)	3 511	4 553	5 310	757	17
07.	Statens filmgranskningsbyrås omkostnader (reservationsanslag 2 år)	560	583	611	28	5
08.	Omkostnader för Institutet för Ryssland och Östeuropa (reservationsanslag 2 år)	807	843	967	124	15
30.	Statsandelar och statsunderstöd för de allmänna bibliotekens driftskostnader (förslagsanslag)	74 451	90 478	106 440	15 962	18
31.	Statsandel och statsunderstöd för teatrars och orkestrars driftskostnader (förslagsanslag)	13 812	19 444	30 060	10 616	55
32.	Statsandelar och statsunderstöd för museer (förslagsanslag)	4 470	6 785	12 468	5 683	84
33.	Statsandelar och statsunderstöd för kulturverksamhet i kommunerna (förslagsanslag)	5 541	5 563	5 588	25	0
34.	Statsandelar för anläggningskostnaderna för allmänna bibliotek (förslagsanslag)	6 100	5 700	5 400	- 300	- 5

Förvaltningsområdets anslag 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
36.	Understöd för projektet Europas kulturhuvudstad 2011 (reservationsanslag 2 år)	—	—	2 000	2 000	0
40.	Ersättning till Suomenlinnan Liikenne Oy (förslagsanslag)	230	252	252	—	—
50.	Vissa understöd (reservationsanslag 3 år)	10 487	10 325	11 325	1 000	10
51.	Stipendier åt konstnärer, författare och översättare (förslagsanslag)	10 997	11 088	13 160	2 072	19
52.	Tippnings- och penninglotterivinstmedel för främjande av konsten (förslagsanslag)	188 800	189 200	191 886	2 686	1
53.	Statsunderstöd för lokalkostnader (fast anslag)	16 795	17 542	18 000	458	3
54.	Statsunderstöd till lånekostnaderna för Suomen Kansallisteatteris lån för grundlig renovering (fast anslag)	3 627	3 816	3 746	- 70	- 2
55.	Stöd till digitaliseringen av kulturarvet (reservationsanslag 3 år)	—	2 000	2 000	—	—
56.	Främjande av kulturexport (reservationsanslag 3 år)	—	800	800	—	—
70.	Anskaffning av inventarier (reservationsanslag 3 år)	1 110	2 145	2 500	355	17
72.	Utökning av Statens konstmuseums samlingar (reservationsanslag 3 år)	589	739	739	—	—
75.	Ombyggnad och underhåll av lokaler och fastighetsförmögenhet (reservationsanslag 3 år)	2 770	4 400	4 280	- 120	- 3
95.	Utgifter för skydd av kulturmiljö (förslagsanslag)	2	17	17	—	—
90.	**Idrottsverksamhet**	**101 441**	**106 818**	**119 413**	**12 595**	**12**
50.	Tippnings- och penninglotterivinstmedel för främjande av idrott och fysisk fostran (förslagsanslag)	100 099	104 065	116 082	12 017	12
52.	Statsandel för idrottsutbildningscentrer (fast anslag)	1 342	2 753	3 331	578	21
91.	**Ungdomsarbete**	**42 686**	**47 106**	**52 162**	**5 056**	**11**
50.	Tippnings- och penninglotterivinstmedel för främjande av ungdomsarbete (förslagsanslag)	35 963	37 483	41 789	4 306	11
51.	Verkstadsverksamhet för unga och förebyggande drogarbete (reservationsanslag 2 år)	6 723	9 623	10 373	750	8
	Sammanlagt	**6 541 692**	**6 989 663**	**7 498 011**	**508 348**	**7**
	Det totala antalet anställda	34 990	35 228	34 631		

01. Förvaltning, kyrkliga ärenden och gemensamma utgifter inom ansvarsområdet

Förklaring: Undervisningsministeriet svarar som en del av statsrådet för utvecklandet av utbildnings-, vetenskaps-, kultur-, idrotts- och ungdomspolitiken och det internationella samarbetet i anslutning därtill. Ministeriet främjar bildningen och skapar förutsättningar för kunnande, ett livslångt lärande och skapande samt för medborgarnas medverkan och välbefinnande.

Undervisningsministeriets verksamhetsprocesser och de mål som ställts upp för dem främjar uppnåendet av målen för de samhälleliga verkningarna inom utbildnings-, vetenskaps-, kultur-, idrotts- och ungdomspolitikens ansvarsområde.

Resultatmålen gällande undervisningsministeriets produktion och kvalitetsledning, funktionella effektivitet och hantering och utveckling av mänskliga resurser baserar sig på undervisningsministeriets utvecklingsprogram 2007—2011 och strategin 2020.

Undervisningsministeriet uppställer följande resultatmål för sin verksamhet:

Produktion och kvalitetsledning

1. Undervisningsministeriets verksamhet är av hög kvalitet. Utvecklandet av kvalitetssäkringen och riskhanteringen fortsätter.

2. Undervisningsministeriets strategiska verksamhet är förutseende vad gäller ändringar i omvärlden och styr effektivt ministeriets ansvarsområde. Genomförandet av planen för utveckling av utbildningen och forskningen, den kulturpolitiska strategin, det barn- och ungdomspolitiska utvecklingsprogrammet samt det nationella idrottsprogrammet fortsätter.

3. Kunskapsbaserad ledning stöder undervisningsministeriets beslutsfattande, strategiska verksamhet och uppnående av de samhälleliga effektmålen. Man utvecklar informations- och statistikproduktionen och sektorforskningen och gör politiska analyser i frågor av samhällelig och internationell betydelse inom undervisningsministeriets ansvarsområde.

4. Undervisningsministeriets lagstiftningsarbete uppfyller de kvalitetskrav som statsrådet ställt. Planmässigheten, uppföljningen och samarbetet i lagstiftningsarbetet utvecklas.

5. Planeringen och uppföljningen av undervisningsministeriets och dess förvaltningsområdes verksamhet och ekonomi utförs på ett klart och effektivt sätt. Ledningen av ministeriet utvecklas. Ramberedningen görs smidigare.

6. Styrningen inom undervisningsministeriets ansvarsområde främjar uppnåendet av målen för de samhälleliga verkningarna och resultatet av verksamheten. Beredningen av universitetsreformen och styrsystemet i anslutning till den fortsätter.

Funktionell effektivitet

7. Undervisningsministeriets verksamhet är effektiv. Produktivitetsprogrammet för undervisningsministeriets förvaltningsområde genomförs. Undervisningsministeriet blir kund hos Statskontorets servicecentral den 1 maj 2009. Upphandlings- och lokalstrategierna genomförs. Genomförandet av informationsförvaltningsstrategin för undervisningsministeriets förvaltningsområde fortsätter med målet att år 2010 i huvudsak övergå till elektroniska dokumenthanteringsprocesser för utlåtandeärenden, resultatstyrning och statsunderstödsärenden.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

8. Den reviderade personalstrategin genomförs.

9. Undervisningsministeriets personal utvecklas så att den kan bemöta omvärldens utmaningar i enlighet med ministeriets utvecklingsprogram. I synnerhet strävar man efter att trygga organisationens förnyelseförmåga och stärka kunnandet vid styrningen av förvaltningsområdet och tillämpningen av den nyaste informationen inom området.

Mål i fråga om personalen

	2006 utfall	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Undervisningsministeriet				
Årsverken	336	327	336	330
Arbetstillfredsställelseindex minst	3,4	3,5	3,4	3,5
Ledarskapsindex minst	3,5	3,5	3,5	3,5

01. Undervisningsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 26 615 000 euro.

Anslaget får även användas till omkostnader för löner, resor, möten, utbildning och information samt andra motsvarande omkostnader inom ramen för politikprogrammet för barns, ungas och familjers välfärd.

Förklaring:

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	24 886	26 033	26 815
Bruttoinkomster	515	180	200
Nettoutgifter	24 371	25 853	26 615
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	4 727		
— överförts till följande år	4 466		

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	925
Produktivitetsfrämjande åtgärder (-6 årsv.)	-176
Överföring från moment 28.20.02	45
Överföring till moment 28.20.06 (Statens IT-servicecentral)	-22
Post av engångsnatur	-10
Sammanlagt	762

2009 budget	26 615 000
2008 II tilläggsb.	69 000
2008 budget	25 853 000
2007 bokslut	24 110 000

02. Utbildningsstyrelsens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 21 039 000 euro.

Anslaget får även användas till

1) utveckling av läromedel

2) produktion av svenskspråkiga läromedel och andra läromedel med liten spridning,

3) en sänkning av priserna på de företagsekonomiska prestationerna i fråga om försäljning av läromedel med liten spridning högst 950 000 euro

4) ett understöd på 258 000 euro till sametinget att delas ut för produktion av läromedel på samiska språket.

Förklaring: Utbildningsstyrelsens roll som ett ämbetsverk med ansvar för verkställande, uppföljning och utveckling stärks. Utbildningsstyrelsen ansvarar inom sitt ansvarsområde för genomförandet av de nationella riktlinjerna för utbildningen, grunderna för examina och läroplanerna, utvecklingen av utbildningen, produktionen av information om utvärderingar av uppföljnings- och inlärnings-

resultat och för gemensamma tjänster. Utbildningsstyrelsen producerar information om resultaten inom ansvarsområdet. Utbildningsstyrelsens organisation förnyas från och med den 1 januari 2009.

Undervisningsministeriet uppställer följande mål för Utbildningsstyrelsen:

— Utbildningens resultat och verkningar främjas genom att man stöder utvecklandet av sådana kunskaper, färdigheter och kvalifikationer som fastställs i grunderna för läroplanerna och examina. Man främjar tillgången på utbildning, inlärningsmiljöerna, samhälleligheten, välmåendet, elev- och studerandevården, specialundervisningen och annat särskilt stöd, studiehandledningen och elevernas och studenternas möjligheter att delta och påverka. Man stöder åtgärder som främjar sunda levnadsvanor och minskar risken för utslagning. Utvecklingsarbetet stöds genom fortbildning för lärare, rektorer och föreståndare och genom utvecklingsprojekt. Antalet utvecklingsprojekt vid ämbetsverket minskas.

— Den finlandssvenska utbildningen utvecklas med hänsyn till de särskilda behov som finns när det gäller att förvärva en kulturidentitet och med beaktande av lika utbildningsmöjligheter. Man stöder utvecklingen av studier, läromedel och undervisningsmetoder i det andra inhemska språket.

— Utbildningsstyrelsen producerar information om uppföljning, forskning och utvärdering inom området utbildning. Till stöd för beslutsfattandet och utvecklingen utvecklas informationsservicen. Produktionen och utnyttjandet av prognosuppgifter förbättras.

— Spridningen av information som tjänar utvecklingen av utbildningssektorn främjas genom att de elektroniska serviceformerna förnyas och utvecklas.

— Kostnadseffektiviteten, omfattningen och kvaliteten hos ämbetsverkets tjänster främjas i enlighet med statens produktivitetsprogram. Man stöder utbildningsanordnarnas samarbete när det gäller att utveckla studieutbudet och studieprogrammen, med beaktande av särdragen och målen inom utbildningssystemets olika delar.

— Man svarar för administrationen av projekten under EU:s programperiod.

Funktionell effektivitet

För att främja målen inom utbildningssektorn förnyas Utbildningsstyrelsens organisation så att den stöder kärnuppgifterna och kärnprocesserna. I syfte att öka produktiviteten fortsätter utvecklingen av de elektroniska tjänsterna och man säkerställer att processerna inom ekonomi- och personalförvaltningen fungerar i Statskontorets servicecentrals kundservicemodell. Beräkningen av nyckeltal och rapporteringen när det gäller resultatet av ämbetsverkets verksamhet utvecklas.

Genom den avgiftsbelagda serviceverksamheten erbjuder Utbildningsstyrelsen kompletterande stöd för aktuella utmaningar i utvecklingen av undervisningssektorns verksamhet. Företagsekonomiskt prissatta varor och tjänster är bl.a. utbildnings- och konsulttjänster, utlåtanden, utvärderingsprodukter och utvärderingstjänster samt avgiftsbelagd publikationsverksamhet. Verksamhetsmodellen för produktion och försäljning av läromedel med liten spridning utvecklas i syfte att öka produktiviteten. I förordning 1201/2006 fastställs de offentligrättsliga prestationerna, utöver vilka Utbildningsstyrelsen genomför fristående examina för vuxna med inkomster från examensavgifter.

Produktion och kvalitetsledning

Utbildningsstyrelsens prestationer, st.

	2005 utfall	2006 utfall	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
1. Myndighetsprestationer					
— Grunderna för läroplanen och fristående examen samt ändringar i dem					
— Yrkesutbildning / allmänbildande utbildning	4/1	6/-	8/4	25/-	23/3
— Grunderna för fristående examen samt ändringar i dem	53	40	41	40	40
— Utvärdering av inlärningsresultat	3	3	4	3	3
— Antal nedladdningar av information om utbildning på webbtjänsten Studieinfo	5,4 mn	6,4 mn	9,2 mn	9 mn	10 mn
2. Den avgiftsbelagda servicens prestationer					
Offentligrättsliga prestationer					
— Examina i undervisningsförvaltning	392	357	418	330	330
— Beslut om erkännande av högskoleexamen	497	486	554	550	550
— Statens språkexamina	3 904	3 605	2 310	3 500	3 500
— Examensavgifter för fristående examen inom vuxenutbildning (st.)	46 342	41 073	42 555	45 500	46 000
Företagsekonomiska prestationer					
— Utbildningsdagar	14 153	10 563	1 028	14 200	14 200
— Bedömning av förutsättningar för att ordna fristående examina inom vuxenutbildningen	124	172	176	170	170
— Beställda konsultationer och utvärderingar	108	54	118	60	60
— Sålda publikationer och läromedelsprodukter	90 580	99 790	96 400	95 000	95 000
— Utlåtanden om utländska examinas motsvarighet	30	39	56	30	30

Personalresurser

Ledningen och ledningssystemen utvecklas så att de så väl som möjligt stöder verksamhetens resultat. Man vidtar åtgärder i enlighet med personalplanen, som stöder målen i produktivitetsprogrammet. Metoder för att utveckla och överföra kunskap skapas.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2006 utfall	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Årsverken (moment 29.01.02)	303,6	294,7	289	277
Årsverken (övriga moment)	51,7	38,7	49	49
Andelen visstidsanställda av hela personalen, %	21,6	18,3	17	16
Arbetstillfredsställelseindex	-	3,1	3,4	3,5
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv.	9	11	8,8	8,7
Andelen kostnader för förebyggande företagshälsovård av kostnaderna för företagshälsovård, %	3	31	10	10
Index för utbildningsnivån	6	6,1	5,9	6

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	27 039	27 549	28 139
Bruttoinkomster	7 257	6 800	7 100
Nettoutgifter	19 782	20 749	21 039
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	2 153		
— överförts till följande år	1 581		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda serviceverksamheten, företagsekonomiska prestationer, produktion av läromedel med liten spridning (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	1 114	950	1 000
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	2 084	1 750	1 950
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-970	-800	-950
Kostnadsmotsvarighet, %	53	54	51
Prisstöd	970	800	950
Kostnadsmotsvarighet efter prisstöd	100	100	100

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda servicen, andra företagsekonomiska prestationer (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	3 204	3 150	3 150
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	2 358	2 258	2 258
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	846	892	892
Kostnadsmotsvarighet, %	136	140	140

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda servicen, offentligrättsliga prestationer (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	2 508	2 400	2 400
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	2 300	2 400	2 400
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	208	0	0
Kostnadsmotsvarighet, %	109	100	100

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar (varav ett avdrag av engångsnatur på 182 000 euro)	584
Överföring från moment 28.01.10 (4 årsv.)	220
Överföring till moment 28.20.06 (Statens IT-servicecentral)	-46
Produktivitetsfrämjande åtgärder (-12,4 årsv.)	-364
Övriga ändringar	-104
Sammanlagt	290

2009 budget	21 039 000
2008 II tilläggsb.	915 000
2008 budget	20 749 000
2007 bokslut	19 210 000

03. Omkostnader för centret för internationellt personutbyte (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 8 773 000 euro.

Anslaget får även användas till

1) stödjande av den avgiftsbelagda servicen till ett belopp av högst 144 000 euro

2) undervisning i finska språket och finsk kultur utomlands inklusive betalning av löner till universitetslektorer och andra tjänstemän inom undervisningsförvaltningen som tjänstgör vid utländska universitet, sammanlagt högst 47 personer, till ett belopp av 1 684 000 euro

3) stipendier och understöd som beviljas för student-, praktikant-, lärar-, ungdoms- och expertutbyte till ett belopp av 2 802 000 euro.

Förklaring:

Resultatet av verksamheten

Centret för internationellt personutbyte, CIMO (Centre for International Mobility)

— främjar internationell växelverkan inom den finländska utbildningen och arbetslivet samt inom kultur- och ungdomsverksamheten

— stöder genom sin verksamhet en ökad internationell rörlighet och den finländska utbildningens och kulturens internationella synlighet och konkurrenskraft

— genomför stipendie- och personutbytesprogram och ansvarar för den nationella verkställigheten av Europeiska unionens utbildnings-, kultur- och ungdomsprogram samt för verkställigheten av det nordiska Nordplus-programmet

— arrangerar rådgivnings- och informationsservice och marknadsför finländsk utbildning internationellt, med Ryssland, Asien och Nordamerika som särskilda prioritetsområden

— stöder undervisningen i finska språket och finsk kultur vid utländska universitet

— ordnar kurser i finska språket för utländska universitetsstuderande i Finland

— ökar utnyttjandet av datateknik inom informationen, rådgivningen och utbildningen.

Kvantitativa mål

	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Programmet Livslångt lärande	16 705	17 240	17 910
— Deltagare som rest från Finland	10 440	10 695	11 280
— Deltagare som reser till Finland	6 265	6 545	6 630
Deltagare i EU:s program Aktiv ungdom	2 500	4 300	2 500
Bilateralt och multilateralt samarbete	729	750	2 450
— nätverksprogram	364	300	-
— övriga stipendieprogram	365	450	-
— Ryssland	-	-	300
— Asien	-	-	80
— Nordamerika	-	-	200
— annat praktikutbyte och stipendier	-	-	1 870
Programmet North-South	231	180	200
Internationellt praktikantutbyte[1)]	1 252	1 400	-
Främjande av finska språket och finsk kultur (stipendier för sommarkurser)	234	260	260

[1)] Inkluderar även det praktikantutbyte som organiseras av studentorganisationer som stöds av CIMO.

De löneutgifter som avses i punkt 2 i beslutsdelen fastställs i tillämpliga delar i enlighet med reglementet för universitetslektorer i finska språket och kulturen som arbetar utomlands.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	10 700	10 190	10 958
Bruttoinkomster	2 435	1 890	2 185
Nettoutgifter	8 265	8 300	8 773
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	980		
— överförts till följande år	741		

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	197
Överföring till moment 28.20.06 (Statens IT- servicecentral)	-4
Övriga ändringar	280
Sammanlagt	473

2009 budget	8 773 000
2008 II tilläggsb.	52 000
2008 budget	8 300 000
2007 bokslut	8 026 000

21. Internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 4 686 000 euro.

Anslaget får användas

1) till utgifter som föranleds av deltagande i internationella organisationers verksamhet och i nordiskt kultursamarbete

2) till utgifter som föranleds av genomförande av kulturavtal och utbytesprogram

3) till betalning av understöd och stipendier som är avsedda för löne- och programutgifter för kultur- och bildningsverksamhet med in-

riktning på utlandet och som betalas till sådana personer och samfund som främjar undervisnings-, vetenskaps- och kulturutbytet samt gör finsk kultur känd utomlands.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget	€
Internationella projekt inom verksamhetsområdet för utbildning och vetenskap	1 306 000
Internationella projekt inom verksamhetsområdet för kultur-, idrotts- och ungdomsväsendet	2 311 000
Övriga internationella projekt	1 069 000
Sammanlagt	4 686 000

Med anslaget finansieras verksamhet som hänför sig till undervisningsministeriets förvaltningsområdes multilaterala internationella samarbete, bilateralt kulturutbyte, utlandsfinländarverksamhet och samarbete med besläktade folk.

2009 budget	4 686 000
2008 budget	4 686 000
2007 bokslut	5 686 000

22. Vissa dispositionsrättsersättningar (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 14 563 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för kopierings- och andra dispositionsrättsersättningar enligt upphovsrättslagen (404/1961) samt till betalning av utgifter för informations- och utredningsverksamhet som gäller kopiering, upptagning och dispositionsrättigheter

2) för kostnader som föranleds av ordnande av den ersättning för utlåning av skyddade verk som betalas till upphovsmännen till ett belopp av högst 3 000 000 euro.

Förklaring: Av anslaget betalas ersättningar som baserar sig på upphovsrättslagen för användning av skyddat material i läroanstalter, allmänna bibliotek och statsförvaltningen.

Momentets rubrik har ändrats och anslaget under momentet har ombildats till ett treårigt reservationsanslag.

2009 budget	14 563 000
2008 budget	14 563 000
2007 bokslut	13 063 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom undervisningsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 135 000 000 euro.

2009 budget	135 000 000
2008 budget	135 000 000
2007 bokslut	135 983 033

50. Vissa understöd (fast anslag)

Under momentet beviljas 585 000 euro.

Dispositionsplan	€
1. Statsunderstöd enligt lagen om Svenska Finlands folkting (1331/2003)	575 000
2. Paasikivi-Samfundet	10 000
Sammanlagt	585 000

2009 budget	585 000
2008 budget	585 000
2007 bokslut	485 000

51. Understöd för kyrklig och religiös verksamhet (fast anslag)

Under momentet beviljas 2 615 000 euro.

Dispositionsplan	€
1. Understöd till Ortodoxa kyrkan (L 985/2006, 119 §)	2 057 000
2. Understöd till Finlands Sjömanskyrka, skötseln av vissa av den förflyttade befolkningens hjältegravar, vårdande av de stupades minne samt iståndsättning av begravningsplatser i det avträdda området	358 000

— varav i byggnadsunderstöd och understöd för skötsel av byggnadslån till sjömanskyrkan i London (högst)	152 000
3. Understöd till registrerade religiösa samfund	200 000
Sammanlagt	2 615 000

Förklaring:

Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 44 000 euro som föranleds av förändringen i kostnadsnivån (2,2 %) i punkt 1 i dispositionsplanen.

2009 budget	2 615 000
2008 budget	2 571 000
2007 bokslut	2 341 000

(62.) Statlig medfinansiering för undervisningsministeriets vidkommande för projekt i vilka EU:s strukturfonder deltar (förslagsanslag)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det slopas i budgeten.

2008 II tilläggsb.	—
2008 budget	64 786 000
2007 bokslut	72 503 889

66. Finansiella bidrag till internationella organisationer (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 117 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av medlemsavgifter och finansiella bidrag till organisationer och program inom Unesco, Europarådet, OECD och andra organisationer för mellanstatligt multilateralt kulturellt samarbete.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget	€
Medlemsavgift till Unesco	1 460 000
Finlands finansiella bidrag till ungdomsstiftelsen för Europa	36 000
Finlands finansiella bidrag i fråga om delöverenskommelsen för Europarådets ungdomskort	5 000
Finlands finansiella bidrag till unionen WIPO/Bern	80 000
Finlands finansiella bidrag till ICCROM	22 000
Utgifter föranledda av ett avtal om skyddande av världens kultur- och naturarv	16 000
Medlemsavgift till OECD/CERI	23 000
Finlands finansiella bidrag till Europarådets EURIMAGES-fond	290 000
Finlands finansiella bidrag till Europeiska audiovisuella observatoriet	24 000
Finlands finansiella bidrag till Europeiska centret för moderna språk	33 000
Finlands finansiella bidrag till WADA	50 000
Medlemsavgift till OECD/INES	14 000
Finlands finansiella bidrag till UNESCO:s konvention om skydd för och främjande av mångfalden av kulturella uttryck	20 000
Finlands finansiella bidrag till UNESCO:s konvention mot dopning inom idrotten	20 000
Finlands finansiella bidrag i fråga om Europarådets utvidgade delöverenskommelse gällande idrott (EPAS)	24 000
Sammanlagt	2 117 000

Vid dimensioneringen av anslaget har som avdrag beaktats 23 000 euro med anledning av att valutakurserna och kostnadsnivån har förändrats.

2009 budget	2 117 000
2008 budget	2 140 000
2007 bokslut	1 958 784

10. Allmänbildande utbildning

Förklaring:

Samhälleliga verkningar

Utgångspunkten för utvecklingen av den allmänbildande utbildningen (förskoleundervisning, grundläggande utbildning, påbyggnadsundervisning, gymnasieutbildning, grundläggande konstundervisning och morgon- och eftermiddagsverksamhet) är att grundtryggheten i utbildningen garanteras och stärks för alla i hela landet, oberoende av boningsort, språk och ekonomisk ställning. Målet är att öka handlingsförmågan, den regionala tillgängligheten och verkan inom skol- och läroanstaltsnätverket. Förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen tryggas som närservice och gymnasienätet utvecklas med hänsyn till det regionala utbildningsbehovet och utbildningsutbudet på bredare basis.

Det centrala målet för verksamheten är att trygga de grundläggande utbildningsmässiga rätttigheterna för alla elever och studerande enligt förmåga och särskilda behov. Målet är att utveckla skolan till en gemenskap som främjar barns och ungas inlärning och välbefinnande. Detta sker genom att man säkerställer en professionell undervisning av god kvalitet, ett mångsidigt utbud av tjänster, tillräckligt med handledning och stödåtgärder samt en trygg inlärningsmiljö. Kreativitet, olika former av begåvning och innovativitet främjas redan inom den tidiga fostran. Förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen samt gymnasieutbildningen förverkligas på ett högtstående och resultatrikt sätt så att eleverna erhåller de kunskaper som behövs för fortsatta studier och så att färre avbryter studierna. De samhälleliga verkningarna beskrivs med hjälp av resultaten från nationella och internationella utvärderingar och undersökningar.

Resultatet av verksamheten

Resurser inriktas på att utveckla den grundläggande utbildningens kvalitet. Tyngdpunkten ligger bl.a. på att främja undervisningen och stödåtgärderna för elever som behöver effektiviserat stöd och specialstöd, elevhandledningen och elev- och studerandevården. Skolornas klubbverksamhet ökas och samarbetet mellan hem och skola utvecklas. Man främjar tillgången till en mångsidig grundläggande konstundervisning.

Fortbildning för undervisningspersonalen stöds i syfte att öka yrkeskompetensen. Undervisningsväsendets personalutbildning inriktas på utbildning på arbetsplatsen, ett mångsidigt stöd till utveckling av skolor och läroanstalter och till utbildning för läroanstaltsledningen.

Man utarbetar åtgärdsförslag för en utvecklingsstrategi för specialundervisningen och bereder de ändringar av lagstiftningen som anknyter till dem. I syfte att främja tryggheten i skolan börjar man etablera ett åtgärdsprogram mot mobbning i skolor för grundläggande utbildning. Den webbaserade inlärnings- och bedömningsmiljön som stöder tillägnande av inlärningsförmåga och grundläggande kunskaper i läsning och matematik utvecklas för att stödja barn med inlärningssvårigheter. Utvecklingen av flexibla och effektiva arbetsmetoder i den grundläggande utbildningen stöds. Ställningen och uppgifterna i fråga om skolhem, statliga specialskolor, sjukhusskolor och utbildning för omhändertagna barn utreds. Kunskapsbasen för uppföljningen av barns och ungas välbefinnande utvecklas. Genomförandet av FN:s konvention om barnets rätttigheter och jämställdheten mellan könen i skolorna och läroanstalterna främjas som en del av regeringens politikprogram.

Man utarbetar förslag till kriterier för den grundläggande utbildningens kvalitet. Man utvecklar även andra instrument för uppföljning av den grundläggande utbildningens kvalitet till stöd för beslutsfattandet på nationell och lokal nivå. Man börjar vidta de åtgärder som behövs för att minska undervisningsgrupperna. Uppföljning av gruppstorlekarnas utveckling upptas som ett led i den regelbundna insamlingen av uppgifter. Den undervisning som förbereder för grundläggande ut-

bildning för invandrare utvidgas och utbudet av modersmålsundervisning för elever med främmande modersmål och av undervisning i finska eller svenska som andra språk stöds. Studerandevården inom gymnasieutbildningen utvecklas i fråga om kvalitet och servicestruktur och etableras som en del av servicesystemet. Genomströmningen i gymnasieutbildningen effektiviseras och den nationella utvärderingen av muntliga språkkunskaper utvecklas. Samhälleligheten i gymnasieutbildningen stärks och tillgången till studiehandledning förbättras. Man främjar tillgången till en mångsidig grundläggande konstundervisning.

Resultaten av OECD:s PISA-undersökning i Finland 2006—2006 och målen för 2009

	2000 utfall	2003 utfall	2006 utfall	2009[1)] mål
Läskunnighet	546	543	547	538—550
Matematik	536	544	548	538—550
Naturvetenskaper	538	548	563	538—550

[1)] Åren då undersökningen gjordes. Uppgifterna offentliggjordes 2001, 2004, 2007 och 2010.

Antal elever inom den allmänbildande utbildningen åren 2007—2009[1)]

	2007 höst utfall	2008 höst uppskattning	2009 höst uppskattning	2007/2009 förändring
Förskoleundervisning	57 106	56 000	57 000	-106
Grundläggande utbildning	556 599	550 000	540 000	-16 599
— varav påbyggnadsundervisning	2 435	2 600	2 700	265
Gymnasieutbildning för unga	105 889	105 000	105 000	-899
Över 18-åringar som inlett gymnasiestudier	22 678	24 000	24 000	1 322
—ämnesstuderande	15 806	15 400	15 600	-206

[1)] Det antal studerande inom den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen som anges under huvudtiteln för år 2007 är kalkylmässiga medelvärden, men i denna tabell uppgifter enligt statistikföringen den 20 september.

Ca 77 000 examinander deltar i studentexamen 2009 och de beräknas avlägga sammanlagt ca 218 000 prov.

01. Omkostnader för statlig allmänbildande utbildning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 54 592 000 euro.

Anslaget får även användas till

1) betalning av löneutgifter och vissa andra utgifter för lärare och förvaltningspersonal vid Europaskolorna

2) internationalisering av statliga läroanstalter för allmänbildande utbildning, kompletterande utbildning för invandrare, service- och utvecklingscentralverksamheten vid statens specialskolor för allmänbildande utbildning samt understöd för utvecklande av inlärningsmiljöer och till utnyttjande av datateknik och teknik för informationsförmedling i undervisningen

3) betalning av utgifter som föranleds av verksamheten vid den europeiska skolan i Helsingfors.

Förklaring: Suomalais-venäläinen koulu och Helsingin ranskalais-suomalainen koulu är skolor som ordnar förskoleundervisning, grundläggande undervisning och gymnasieundervisning. Skolorna utvecklar undervisningen i språk och kultur med hjälp av kultur-

kontakter och nätverksbyggande. Verksamheten vid europeiska skolan i Helsingfors utvidgas stegvis.

Antal elever

	2006 utfall	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Europaskolorna	529	530	540	540
Helsingin ranskalais-suomalainen koulu	835	833	850	850
Suomalais-venäläinen koulu	689	707	695	695
Statliga specialskolor för allmänbildande utbildning	504	498	472	472
Grundläggande utbildning vid skolhem	165	160	165	165
Europeiska skolan i Helsingfors				200
Sammanlagt	2 722	2 728	2 722	2 922

Utvecklings-, handlednings- och stöduppgifter inom specialundervisningen vid statens specialskolor för allmänbildande utbildning

	2006 utfall	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Handledningsverksamhet i kommunerna				
— handledningsbesök	731	809	820	820
— elever	728	760	770	770
Tillfällig undervisning och rehabilitering (stödperioder, rehabiliteringsundersökningar)				
— Utbildningsdagar	3 496	3 436	3 500	3 500
Undervisning som främjar gymnasiestudier (Mikael-skolan)				
— elever	13	14	14	14

Årsverken

	2006 utfall	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Helsingin ranskalais-suomalainen koulu	70,2	69,2	71	70
Suomalais-venäläinen koulu	76,2	80,3	77	76
Statliga specialskolor för allmänbildande utbildning	694,7	702,3	692	692
Europaskolorna	28,8	30,3	29	30
Europeiska skolan i Helsingfors			7	30
Sammanlagt	869,9	882,1	876	898

Beräknad användning av anslaget	**€**
Språkskolor	10 956 000
Statliga specialskolor för allmänbildande utbildning	36 722 000
Grundläggande utbildning vid skolhem	2 130 000
EU:s Europaskolor	1 159 000
Europeiska skolan i Helsingfors	3 625 000
Sammanlagt	54 780 000

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	50 675	51 906	58 592
Bruttoinkomster	5 486	4 000	4 000
Nettoutgifter	45 189	47 906	54 592
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	1 968		
— överförts till följande år	1 193		

Kommunernas finansieringsandel av kostnaderna för den statliga allmänbildande utbildningen, 7 539 000 euro, har beaktats vid dimensioneringen av moment 29.10.30.

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar (varav ett avdrag av engångsnatur på 78 000 euro)	1 723
Europeiska skolan i Helsingfors	2 725
Hyresfullmakt till Tervaväylän koulu	450
Inredning av de nybyggda lokalerna i Tervaväylän koulu	800
Merkostnader för tillfälliga inkvarteringsutrymmen i de synskadades skola i Jyväskylä	600
Utvecklingsåtgärder för den grundläggande utbildningens kvalitet	500
Produktivitetsfrämjande åtgärder (-0,8 årsv.)	-35
Övriga ändringar	-77
Sammanlagt	6 686

2009 budget	54 592 000
2008 II tilläggsb.	1 249 000
2008 budget	47 906 000
2007 bokslut	44 414 000

02. Studentexamensnämndens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 2 000 euro.

Förklaring:

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	6 959	7 526	7 693
Bruttoinkomster	6 992	7 520	7 691
Nettoutgifter	-33	6	2
Poster som överförs			
— överförts till följande år	6		

De nettobudgeterade inkomsterna inflyter av de avgifter som uppbärs för studentexamensnämndens prestationer enligt undervisningsministeriets förordning (438/2001).

Vid dimensioneringen av anslaget har som avdrag av engångsnatur beaktats 4 000 euro som föranleds av lönejusteringar.

2009 budget	2 000
2008 II tilläggsb.	9 000
2008 budget	6 000
2007 bokslut	-26 774

20. Utvecklande av den allmänbildande utbildningen (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 16 144 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av understöd och utgifter som föranleds av planering och inledande av verksamheten samt omkostnader för försöks-, forsknings-, utvecklings- och utvärderingsprojekt inom den allmänbildande utbildningen

2) till andra EU- och OECD-godkända forsknings- och utvecklingsprojekt än sådana som finansieras ur strukturfonderna

3) till avlönande av personal motsvarande högst fem årsverken.

Förklaring:

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Borfall av utgift av engångsnatur	-150
Överföring till moment 28.20.06 (Statens IT- servicecentral)	-5
Sammanlagt	-155

2009 budget	16 144 000
2008 budget	16 299 000
2007 bokslut	9 249 000

30. Statsandel och statsunderstöd för den allmänbildande utbildningens driftskostnader (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 015 568 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsandelar och statsunderstöd enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998) samt till betalning till kommunerna av utjämningar av statsandelarna på basis av skatteinkomsterna enligt lagen om statsandelar till kommunerna

2) till betalning av utgifter för stöd till och uppföljning av morgon- och eftermiddagsverksamheten och klubbverksamheten för skolelever samt för utveckling av verksamheten, högst 200 000 euro

3) till understöd för att utveckla och göra inlärningsmiljöerna mångsidigare, högst 3 886 000 euro

4) till främjande av elevvårdens kvalitet och det nätverk av studerandevårdsarbete som stöder den samt till utveckling och etablering av servicestrukturen i gymnasieutbildningen, högst 400 000 euro

5) på de grunder som undervisningsministeriet bestämmer högst 9 452 000 euro till betalning av understöd enligt 42 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet för skolornas och läroanstalternas försöks-

och utvecklingsverksamhet och för internationalisering av dem, för stödjande av modersmålet och finska/svenska som andra språk samt av övrig undervisning i fråga om elever med främmande modersmål, för anordnande av modersmålsundervisning för samer och romer samt till en kommun eller registrerad förening för kostnader som föranleds av finländska elevers på gränskommunernas samarbete baserade skolgång i Sverige samt till läroanstalter som får statsandel för grundläggande konstundervisning per undervisningstimme

6) till betalning av statsunderstöd för undervisning på samiska och i samiska enligt 43 § 2 mom. i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998) och 4 och 5 § i statsrådets beslut om grunderna för statsunderstöd som beviljas för undervisning på samiska och i samiska i den grundläggande utbildningen, gymnasiet och yrkesutbildningen (191/1999), högst 1 500 000 euro

7) till betalning av utgifter enligt överenskommelsen mellan Finland, Norge och Sverige om samarbete på utlandsundervisningens område

8) till statsunderstöd enligt prövning för läroanstalter som ger grundläggande utbildning i konst, högst 136 000 euro

9) till understöd för utvecklande av den grundläggande utbildningens kvalitet, högst 17 000 000 euro.

Antalet ledda timmar som används som beräkningsgrund för statsandelen för morgon- och eftermiddagsverksamhet enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet är högst 3 026 690. Priset är 21,37 euro per ledd timme.

Det pris per enhet som används som grund för statsandelen enligt antalet invånare är för grundläggande konstundervisning 1,40 euro. Det timantal som används som beräkningsgrund för statsandelen är i fråga om grundläggande musikundervisning högst 1 509 000 och i annan grundläggande konstundervisning som beviljas statsandel på basis av antalet timmar högst 140 800 timmar.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen ett förslag till lagar om ändring av lagen om grundläggande utbildning (628/1998) och av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998) i syfte att utvidga undervisningen som förbereder för grundläggande utbildning för invandrare. Vid dimensioneringen av anslaget i punkt 1 har beaktats 3 000 000 euro i överföring från moment 32.80.51 och 6 500 000 euro från finansieringen för utveckling av den grundläggande utbildningens kvalitet till utvidgning av undervisningen som förebereder för grundläggande utbildning för invandrare.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen ett förslag till lag om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998) så att kommunens finansieringsandel höjs i syfte att genomföra de statsandelskompensationer som kommunsammanslagningarna förutsätter och så att statsandelen för minskande av undervisningsgruppernas storlek inom den grundlägganden utbildningen inte beaktas vid beräkningen av kommunens finansieringsandel.

I anslutning till budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till ändring av lagens 18 § så att vid beräkningen av priserna per enhet för gymnasiet beaktas 58 % av det antal studerande som hade fyllt 18 år då studierna inleddes. Samtidigt kommer finansieringen med vissa begränsningar att gälla även ämnesstudierna i gymnasiet.

Syftet med det understöd som nämns i punkt 9 är bl.a. att främja undervisningen och stödåtgärderna för elever som behöver effektiviserat stöd och specialstöd, främja elevhandledningen och elevvården, göra klubbverksamheten mångsidigare och intensifiera samarbetet mellan hem och skola samt att på andra sätt utveckla kvaliteten inom den grundläggande utbildningen.

Beräknad användning av anslaget	€
1) Kalkylerade kostnader (antal elever * pris per enhet)	4 527 584 000
— förskoleundervisning (57 000 * 5 885 €)	335 457 000
— kommunal grundläggande utbildning (533 500 * 6 462 €)	3 447 508 000
— privat grundläggande utbildning (12 500 * 6 690 €, inkl. moms)	83 617 000
— kommunal gymnasieutbildning (103 600 * 5 915 €)	594 097 000
— privat gymnasieutbildning (10 000 * 6 125 €, inkl. moms)	59 522 000
— grundläggande konstundervisning per invånare	7 383 000
Kommunernas finansieringsandel	-2 671 590 000
Utjämningsposter	-1 261 000
Statsandel för morgon- och eftermiddagsverksamhet	36 868 000
Statsandel för grundläggande konstundervisning per undervisningstimme	63 883 000
Statsandel för skolor i utlandet	1 939 000
Statsandel för minskande av undervisningsgruppernas storlek inom den grundläggande utbildningen	16 000 000
Utvidgning av undervisningen som förbereder för grundläggande utbildning för invandrare	9 500 000
Statsandelar sammanlagt	1 982 923 000
2) Uppföljning och utveckling av morgon- och eftermiddagsverksamheten (högst)	200 000
3) Utveckling och diversifiering av inlärningsmiljöerna (högst)	3 886 000
4) Elevvårdens kvalitet och servicestruktur (högst)	400 000
5) Understöd enligt 42 § i finansieringslagen (högst)	9 452 000
6) Understöd enligt 43 § i finansieringslagen (högst)	1 500 000
7) Utgifter för undervisning i utlandet	71 000
8) Statsunderstöd till läroanstalter som ger grundläggande konstundervisning (högst)	136 000
9) Utveckling av den grundläggande utbildningens kvalitet	17 000 000
Sammanlagt	2 015 568 000

Kommunernas finansieringsandel som beaktats vid dimensioneringen av statsandelen inbegriper 36 540 000 euro av kommunernas andel i fråga om övningsskolor och statlig allmänbildande utbildning.

Genomsnittliga pris per enhet som använts vid dimensioneringen av anslaget (exkl. moms)	
Förskoleundervisning	5 885 euro/elev
Grundläggande utbildning	6 462 euro/elev
Gymnasieutbildning	5 915 euro/ studerande
Grundläggande konstundervisning	
— statsandel per invånare	1,40 euro/invånare
— statsandel per undervisningstimme	67,25 euro/ undervisningstimme
Morgon- och eftermiddagsverksamhet	21,37 euro/ verksamhetstimme

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)	
Förändring i kostnadsnivån (3,9 %)	72 423
Ändring i utjämningsposterna och statsandelskompensationerna	-7 377
Genomförande av statsandels kompensationen i samband med kommunsammanslagningar	-3 219
Ökning av antalet ledda timmar inom morgon- och eftermiddagsverksamheten	1 178
Ändring i antalet elever inom förskoleundervisningen	2 373
Ändring i antalet elever inom den grundläggande utbildningen	-26 145
Ändring i antalet studerande inom gymnasieutbildningen	-12 888
Ändring i antalet invånare beträffande grundläggande konstundervisning	10
Ändring i antalet undervisningstimmar inom den grundläggande konstundervisningen	890

Minskande av undervisningsgruppernas storlek inom den grundläggande utbildningen	16 000
Utveckling av den grundläggande utbildningens kvalitet	-1 000
Utvidgning av undervisningen som förbereder för grundläggande utbildning för invandrare (varav 3 000 000 euro i överföring från moment 32.30.51, låglönestöd för unga)	9 500
Ändringar i andra understöd	-890
Överföring till moment 29.10.51	-200
Övriga ändringar	134
Sammanlagt	50 789

2009 budget	2 015 568 000
2008 budget	1 964 779 000
2007 bokslut	1 805 018 414

34. Statsandel för läroanstalternas anläggningskostnader (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 55 700 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsandelar för anläggningsprojekt som avses i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998) och gäller den grundläggande utbildningen, gymnasieutbildningen, den grundläggande konstundervisningen, yrkesutbildningen och yrkeshögskolorna.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Fullmakt

1) År 2009 får statsandel beviljas för anläggningsprojekt inom den allmänbildande utbildningen så att de statsandelar som projekten föranleder uppgår till sammanlagt högst 41 000 000 euro enligt kostnadsnivån i januari 2009. Av statsandelarna får högst 15 500 000 euro beviljas som andel under den tid projektet genomförs.

2) Dessutom får under 2009 omfattningen av sådana anläggningsprojekt för vilka statsandel kommer att beviljas 2010 eller därefter fastställas så att de av projekten föranledda statsandelarna beräknas uppgå till sammanlagt högst 55 000 000 euro enligt kostnadsnivån i januari 2009.

Förklaring: Med de statsandelar som beviljas kan utrymmen byggas eller renoveras för uppskattningsvis 6 000 elever.

Beräknad användning av anslaget	€
Statsandelar som beviljas 2009	
— allmänbildande utbildning	12 900 000
Statsandelar som beviljats 1999—2008	
— allmänbildande utbildning	36 100 000
— kommunal yrkesutbildning och kommunala yrkeshögskolor	5 400 000
— privat yrkesutbildning och privata yrkeshögskolor	1 300 000
Sammanlagt	55 700 000

De beviljade statsandelarna beräknas föranleda staten utgifter enligt följande (mn euro)

	2010	2011	2012	2013—
Statsandelar som beviljats före 2009				
— allmänbildande läroanstalter	34,5	30,8	26,3	51,3
— yrkesläroanstalter och yrkeshögskolor	6,2	4,3	3,1	1,6
Statsandelar som beviljas 2009				
— allmänbildande läroanstalter	4,1	4,0	4,9	20,9
Sammanlagt	44,8	39,1	34,3	73,8

2009 budget	55 700 000
2008 budget	57 400 000
2007 bokslut	47 700 000

51. Statsunderstöd till organisationer (fast anslag)

Under momentet beviljas 721 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av understöd till organisationer som handhar samarbetet mellan hem och skola, till Kerhokeskus - koulutyön tuki ry, till stödjande av fri hobby-

verksamhet i skolor, till understöd till Förbundet för konstskolor för barn och unga i Finland rf, till Sällskapet för Miljöfostran i Finland rf, till Kesälukioseura ry och till stödjande av vissa utbyteselevsorganisationer och verksamheten för deltagande i vetenskapsolympiader för gymnasieelever.

Förklaring:

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Stödjande av verksamheten för deltagande i vetenskapsolympiader för gymnasieelever (överföring från moment 29.10.30)	200
Bortfall av utgift av engångsnatur	-100
Sammanlagt	100

2009 budget	721 000
2008 budget	621 000
2007 bokslut	521 000

20. Yrkesutbildning

Förklaring:

Samhälleliga verkningar

Målet inom yrkesutbildningen är att stärka välståndet och konkurrenskraften i arbetslivet och samhället i den allt mera internationella omvärlden genom att höja befolkningens yrkeskompetens och stödja en arbetslivscentrerad innovationsverksamhet. Till de centrala målen hör att förbättra utbildningens kvalitet, överensstämmelse med arbetslivet och verkningsfullhet samt att höja statusen på yrkeskompetens och yrkeskunnighet. För att tillgången på kunnig arbetskraft ska förbättras krävs såväl tryggande av de ungas möjligheter att bli antagna till en utbildning och flexibla utbildningsvägar som ökade möjligheter till vuxenutbildning.

I förklaringen till huvudtiteln anges att målet är att 41,5 % av dem som avslutar den grundläggande utbildningen år 2009 samma år inleder utbildning som leder till yrkesinriktad grundexamen och att 3 % inleder förberedande utbildningar som ordnas i anslutning till yrkesutbildning[1)].

Ett annat mål som uppställts i förklaringen till huvudtiteln är att år 2009 ska 77,5 % av dem som avlagt yrkesinriktad grundexamen placera sig i arbetslivet eller i fortsatta studier.

Avsikten är att med hjälp av en strategi för yrkesinstitut skapa en tillräckligt stark strukturell och ekonomisk grund för att ordna yrkesutbildning i regionerna och inom olika branscher samt att öka verkningarna och resultatet av utbildningen. Serviceförmågan inom nätverket av yrkesutbildningsanordnare stärks genom att utbildningsanordnarna i första hand bildar regionala eller på annat sätt starka yrkesinstitut, vars verksamhet omfattar alla tjänster, utvecklingsfunktioner och undervisningsenheter inom den yrkesinriktade utbildningen. Verksamheten för långt specialiserade utbildningsanordnare tryggas. Vid verkställandet samordnas de utvecklingspolitiska målen för yrkesutbildningen och vuxenutbildningen. Inrättandet av yrkesinstitut främjas genom undervisningsministeriets och utbildningsanordnarnas interaktiva projekt.

Anordnandet av yrkesinriktad specialundervisning och arbetsfördelningen utreds som en del av den strukturella utvecklingen enligt yrkesinstitutsstrategin. De statliga specialyrkesläroanstalterna överförs till att utgöra en del av de andra anordnarna av yrkesinriktad specialundervisning.

[1)] Förberedande utbildningar är förberedande och rehabiliterande undervisning och handledning för personer med funktionshinder, utbildning som förbereder för grundläggande yrkesutbildning för invandrare, undervisning i huslig ekonomi samt orienterande och förberedande försöksutbildning i anslutning till grundläggande yrkesutbildning (Yrkesstart).

Yrkesexamina utvecklas så att de grundar sig på kompetens och verksamhetshelheter inom arbetslivet och så att det i examina blir möjligt att även ta in delar av övriga yrkesinriktade examina.

Med yrkesprov förbättras yrkesutbildningens kvalitet och verkningar samt effektiviseras studerandenas övergång till yrkeslivet. Yrkesproven har tagits i bruk till fullo 2009. De merkostnader som ibruktagandet av yrkesprov föranleder beaktas i fastställandet av det genomsnittliga eurobeloppet för pris per enhet som en förändring i arten och omfattningen av verksamheten.

Man strävar också efter att förbättra yrkesutbildningens effekter med resultatfinansiering genom att man som en del av det kalkylerade finansieringssystemet belönar utbildningsanordnarna för att studerande som avlagt examen inträder i arbetslivet och kommer in på studier på högre nivå.

Resultatet av verksamheten

Yrkesutbildningssystemet måste effektiviseras. De krav som hänför sig till kunskap från utbildning ökar samtidigt som de individuella skillnaderna mellan de nya studerandena blir allt större. Detta ökar behovet av flexibla studievägar och mångsidiga stödåtgärder.

I förklaringen till huvudtiteln anges som mål att 2009 ska andelen studerande som avbryter grundläggande yrkesutbildning som leder till examen sjunka till 8 %.

Avsikten är att genomströmningsgraden i fråga om yrkesinriktad grundexamen höjs till 59 % år 2009. Genomströmningsgraden var 57 % åren 2003—2005[1)].

Ansökan och antagning till en utbildning effektiviseras genom att man stegvis utvidgar det elektroniska informationssystem för ansökningar och utbildning inom yrkes- och gymnasieutbildningen som togs i bruk 2008 så att systemet även omfattar utbildning på andra stadiet utanför den gemensamma ansökan. Verksamhetens reglerings- och styrningsprocesser effektiviseras genom att man utvecklar den elektroniska kommunikationen och kunskapsbasen.

Yrkesstartexperimentet, som inleddes 2006, fortsätter och utvidgas. I försöken utvecklas nya handlingsmodeller som stöder ansökan och antagning till yrkesutbildning och avläggande av examen.

I försöksprojekten inom utvidgad inlärning i arbetet utvecklas nya handlingsmodeller för studier på arbetsplatsen och incitament för ett ökat deltagande bland arbetsgivarna när det gäller att ordna sådana studier.

Man strävar efter att förbättra yrkesutbildningens effekter genom att som en del av det kalkylerade finansieringssystemet belöna utbildningsanordnarna för minskat antal studieavbrott och ökad genomströmning.

Verksamhetens omfattning

Utbudet av grundläggande yrkesutbildning ökas och ökningen riktas enligt det regionala behovet av arbetskraft samt koncentreras till tillväxtcentra. Utbudet dimensioneras så att hela den åldersklass som genomgått den grundläggande utbildningen kan beredas möjlighet till gymnasiestudier eller yrkesinriktade studier. Dessutom beaktas de som övergår från gymnasiet till yrkesutbildning, de unga som blivit utan yrkesutbildning och de som kommer från arbetslivet eller annars inte har hört till utbildningssystemet och då i synnerhet vuxna utan yrkesutbildning.

[1)] Källa: Statistikcentralen. Genomströmningsgraden avser här den andel av nya studerande kalenderåret tre år före statistikåret som har avlagt yrkesinriktad grundexamen inom högst tre år från det att studierna inleddes. I statistiken ingår inte utbildning som förbereder för en yrkesinriktad grundexamen som avläggs i form av en fristående examen, läroavtalsutbildning eller utbildning i speciallläroanstalter.

Antal nya studerande och examina i utbildning som leder till eller förbereder för yrkesinriktad grundexamen vid läroanstalter[1)]

	2004 utfall	2005 utfall	2006 utfall	2009 uppskatt-ning
Grundläggande utbildning sammanlagt				
— nya studerande	53 807	54 702	55 235	58 700
— examina	34 057	34 038	33 981	36 800
1. Läroplansbaserad utbildning				
— nya studerande	47 860	47 526	48 118	50 600
— examina	30 102	30 393	30 225	32 600
2. Utbildning som förbereder för grundexamen som avläggs i form av en fristående examen				
— nya studerande	5 947	7 176	7 117	8 100
— examina	3 955	3 645	3 756	4 200

[1)] Källa: Statistikcentralen. Endast utbildning som lyder under undervisningsförvaltningen. Målen för läroavtalsutbildningen presenteras i kapitel 29.30.

Antal studerande inom grundläggande yrkesutbildning vid läroanstalter [1)]

	2005 utfall	2006 utfall	2007 utfall	2008 uppskatt-ning	2009 uppskatt-ning
Grundläggande utbildning sammanlagt	133 331	135 405	137 122	138 915	141 660
— varav specialundervisning	15 209	16 201	17 030	17 800	18 500
1. Läroplansbaserad utbildning	120 268	122 311	123 832	125 115	127 060
1.1. Utbildning som leder till grundexamen	116 569	118 141	119 015	120 115	121 760
1.2. Utbildningar som förbereder för grundläggande utbildning, sammanlagt[2)]	3 699	4 170	4 817	5 000	5 300
— varav Yrkesstart-experimentet (inleddes 1.8.2006)	-	250	702	1 000	1 300
2. Utbildning som förbereder för grundexamen som avläggs i form av en fristående examen	13 063	13 094	13 290	13 800	14 600

[1)] Källa: statsandelssystemet (det genomsnittliga antalet årsstuderande är ett aritmetiskt medelvärde av vårens och höstens statistikföringsdagar). Målen för läroavtalsutbildningen presenteras i kapitel 29.30.

[2)] Inkluderar även förberedande och rehabiliterande undervisning och handledning för personer med funktionshinder, utbildning som förbereder för grundläggande yrkesutbildning för invandrare, undervisning i huslig ekonomi samt orienterande och förberedande försöksutbildning i anslutning till grundläggande yrkesutbildning (Yrkesstart).

Antal anordnare av grundläggande yrkesutbildning vid läroanstalter och antal studerande enligt ägartyp[1)]

	2005 utfall	2006 utfall	2007 utfall	2008 uppskattning/ utfall[2)]	2009 uppskattning
Alla anordnare sammanlagt	177	175	169	167	156
— antal studerande	133 331	135 405	137 122	138 915	141 660
Kommuner som anordnare	28	26	23	22	19
— antal studerande	28 614	27 111	26 739	25 770	27 440
Samkommuner som anordnare	56	57	55	54	46
— antal studerande	86 179	89 412	91 887	94 170	94 660
Privata anordnare[3)]	92	91	90	90	90
— antal studerande	17 526	17 879	17 495	17 970	19 420
Staten som anordnare av utbildning	1	1	1	1	1
— antal studerande	1 012	1 003	1 001	1 005	140

[1)] Källa: systemet med statsandelar. Målen för läroavtalsutbildningen presenteras i kapitel 29.30. Antalet anordnare enligt situationen i början av året. I regleringen av anordningstillstånd och statistikföringen används som antal årsstuderande det aritmetiska medelvärdet av vårens och höstens statistikföringsdagar. I finansieringen och den budgetmomentsbaserade beräkningen används vägt medeltal (7/5). Antalet årsstuderande i denna tabell är aritmetiska medeltal. Det vägda antalet årsstuderande inom yrkesutbildning ordnad av kommuner och samkommuner var sammanlagt 114 212 år 2005, 115 899 år 2006 och 118 082 år 2007 samt inom utbildning ordnad av privata 17 441 år 2005, 17 812 år 2006 och 17 428 år 2007. Motsvarande uppskattningar är i fråga om kommun- och samkommuner som anordnare av utbildning 119 330 år 2008 och 121 340 år 2009 samt i fråga om privata anordnare 17 850 år 2008 och 19 270 år 2009.

[2)] Uppgifterna om antalet anordnare är utfall och uppgifterna om antalet studerande uppskattningar.

[3)] Inkluderar den utbildning som anordnas av luftfartsverket Finavia.

Av tabellen nedan framgår hur yrkesutbildningen indelas i olika delområden. Yrkesutbildningen finansieras förutom under detta kapitel även under momenten i kapitlet 29.30, varför man i tabellen för respektive delområde anger det kapitel i budgeten i vilket delområdets anslag ingår.

Yrkesutbildning

Grundutbildning				Tilläggsutbildning			
Utbildning vid läroanstalter		Läroavtalsutbildning		Utbildning vid läroanstalter		Läroavtalsutbildning	
Läroplansbaserad utbildning[1)]	Utbildning som förbereder för fristående examen	Läroplansbaserad utbildning	Utbildning som förbereder för fristående examen	Utbildning som leder till examen	Utbildning som inte leder till examen	Utbildning som leder till examen	Utbildning som inte leder till examen
kapitel 29.20	**kapitel 29.20**	**kapitel 29.30**	**kapitel 29.30**	**kapitel 29.30**	**kapitel 29.30**	**kapitel 29.30**	**kapitel 29.30**

[1)] Den läroplansbaserade utbildningen omfattar utbildning som leder till grundexamen och förberedande utbildningar. Förberedande utbildningar är förberedande och rehabiliterande undervisning och handledning för personer med funktionshinder, utbildning som förbereder för grundläggande yrkesutbildning för invandrare, undervisning i huslig ekonomi samt orienterande och förberedande försöksutbildning i anslutning till grundläggande yrkesutbildning (Yrkesstart).

01. Omkostnader för statlig yrkesutbildning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 8 425 000 euro.

Förklaring: Statens specialyrkeslärоanstalter (Alavuden erityisammattikoulu, Arlainstitutet, Aura-instituutti, Kuhankosken erityisammattikoulu och Perttulan erityisammattikoulu) övergår till att bli en del av de privata anordnarna av specialundervisning från den 1 januari 2009.

Centret för sjösäkerhetsutbildning erbjuder säkerhetsutbildning som höjer och upprätthåller säkerhetsnivån inom sjöfartsnäringen och för medborgare som rör sig till sjöss liksom även säkerhetsutbildning som förebygger miljöolyckor. Målet är att Centret för sjösäkerhetsutbildning utbildar 2 700 personer år 2009. Centret för sjösäkerhetsutbildnings brandskolningscentral i Obbnäs erbjuder sådan brandutbildning som krävs för att få och upprätthålla den kompetens som krävs av sjöfarare. Till utbildningen antas årligen 1 100 personer.

Sameområdets utbildningscentral har som uppgift att erbjuda utbildning främst för sameområdets behov, bevara och utveckla samekulturen, rennäringen och andra naturnäringar samt att främja produktionen av läromedel på samiska språket. Utbildningscentralen har som specialuppgift att tjäna den enda ursprungsbefolkningen inom Europeiska unionen. År 2009 kommer antalet studerande vid utbildningscentralen att vara ca 140 inom grundläggande yrkesutbildning. Inom yrkesinriktad tilläggsutbildning kommer antalet studerandeårsverken att vara ca 30.

Årsverken

	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Specialyrkeslärоanstalter	491,6	491	-
Sameområdets utbildningscentral	72,7	73	73
Centret för sjösäkerhetsutbildning	26,4	27	27
Sammanlagt	590,7	591	100

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	35 503	36 734	9 925
Bruttoinkomster	3 106	2 300	1 500
Nettoutgifter	32 397	34 434	8 425
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	2 621		
— överförts till följande år	2 525		

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)	
Lönejusteringar (varav ett avdrag av engångsnatur på 4 000 euro)	1 022
Produktivitetsfrämjande åtgärder (-0,6 årsv.)	-26
Övriga ändringar	-27
Överföring till moment 29.20.30 och 29.30.31, överföring av de statliga specialyrkesläroanstalterna till att utgöra en del av de andra anordnarna av yrkesinriktad specialundervisning	-26 978
Sammanlagt	-26 009

2009 budget	8 425 000
2008 II tilläggsb.	722 000
2008 budget	34 434 000
2007 bokslut	32 301 000

20. Inlärning på arbetsplatser (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 3 026 000 euro.

Anslaget får användas till utgifter för finansiering av inlärning i arbetet och annan inlärning på arbetsplatser och utgifter för utveckling av utbildningen samt till betalning av understöd.

2009 budget	3 026 000
2008 budget	3 026 000
2007 bokslut	3 026 000

21. Utvecklande av yrkesutbildningen (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 434 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av understöd och utgifter som föranleds av planering och inledande av verksamheten samt omkostnader för försöks-, forsknings-, utvecklings- och utvärderingsprojekt inom yrkesutbildningen

2) till andra EU-godkända forsknings- och utbildningsprojekt än sådana som finansieras ur strukturfonderna

3) till avlönande av personal motsvarande högst två årsverken.

2009 budget	1 434 000
2008 budget	1 434 000
2007 bokslut	1 899 000

30. Statsandel och statsunderstöd för yrkesutbildningens driftskostnader (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 624 809 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsandelar och statsunderstöd enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998) samt andra understöd

2) till betalning av understöd enligt 42 § 1 mom. i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och på de grunder som undervisningsministeriet bestämmer understöd enligt 2 mom. i nämnda paragraf samt understöd till den yrkesinriktade utbildningens gemensamma uppgifter och kvalitetspris samt till täckande av kostnaderna för finländska studerande inom yrkesutbildningen vid läroanstalten för hörselskadade i Örebro, högst 6 072 000 euro

3) till understöd för Yrkesstart-experimentet och försöksprojekten med utvidgad inlärning i arbetet, högst 4 000 000 euro

4) till understöd för utgifter för överföring av statens specialyrkesläroanstalter till privata utbildningsanordnare, högst 851 000 euro

5) till understöd för att utveckla och göra inlärningsmiljöerna mångsidigare, högst 961 000 euro.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget	€
Kalkylerade kostnader (studerande * pris per enhet)	1 460 428 000
— kommunal yrkesutbildning (122 212 * 9 558,38 €)	1 168 151 000
— privat yrkesutbildning (19 398 * 15 067,36 €, inkl. moms)	292 277 000
Kommunernas finansieringsandel	-850 503 000
Kompensering för extra belastning föranledd av återbetalning av mervärdesskatt (635/1998, ändr. 238/2007)	3 000 000

Understöd enligt finansieringslagen (högst)	4 072 000
Den yrkesinriktade utbildningens gemensamma uppgifter och kvalitetspris samt Örebro (högst)	2 000 000
Yrkesstart-experimentet och försöksprojekten med utvidgad inlärning i arbetet (högst)	4 000 000
Överföring av statens specialyrkesläroanstalter till privata utbildningsanordnare (högst)	851 000
Utveckling och diversifiering av inlärningsmiljöerna (högst)	961 000
Sammanlagt	624 809 000

Statens specialyrkesläroanstalter övergår till att bli en del av de andra anordnarna av yrkesinriktad specialundervisning, vilket höjer det genomsnittliga priset per enhet för grundläggande yrkesutbildning med ca 158 euro per studerande från och med år 2009.

Kommunernas finansieringsandel som beaktats vid dimensioneringen av statsandelen inbegriper 829 000 euro som kommunernas andel av kostnaderna för utbildningen vid statliga yrkeslärоanstalter.

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändring i kostnadsnivån (3,9 %)	21 614
Ändring i antalet studerande (överföring från moment 32.30.51, låglönestöd för unga, överföringen av specialstuderande från moment 29.20.01 ingår inte)	12 300
Ibruktagande av yrkesprov	700
Höjning av enhetspriset på basis av ansökan på grund av mervärdesskatteföljder (23 a § 2 mom. i finansieringslagen (635/1998))	3 000
Genomförandet av statsandelskompensationer i samband med kommunsammanslagningar	-1 020
Bortfall av utgift av engångsnatur	-74
Överföring från moment 29.20.01, överföring av de statliga specialyrkeslärоanstalterna till att utgöra en del av de andra anordnarna av yrkesinriktad specialundervisning	26 678
Övriga ändringar	265
Sammanlagt	63 463

2009 budget	624 809 000
2008 II tilläggsb.	-32 000
2008 budget	561 346 000
2007 bokslut	526 434 265

30. Yrkesinriktad tilläggsutbildning och fritt bildningsarbete

Förklaring: Vuxenutbildning ordnas i ca 800 läroanstalter och högskolor som är underställda offentlig övervakning. Närmare 1,7 miljoner personer deltar årligen i olika typer av vuxenutbildning. Under momenten i detta kapitel finansieras yrkesinriktad tilläggsutbildning, läroavtalsutbildning, det fria bildningsarbetet, bildnings- och rådgivningsorganisationer, personalutbildningen inom undervisningsväsendet samt utvecklingen av vuxenutbildningen. Resurser för vuxenutbildning ingår i undervisningsministeriets budget även i anslagen under kapitlen 29.10, 29.20, 29.40, 29.50 och 29.90 enligt tabellen i detta kapitel. Man bereder en övergripande reform av den yrkesinriktade vuxenutbildningen, där förvaltningen, utbudet, finansieringen och förmånerna förtydligas. I reformen ingår yrkesinriktad vuxenutbildning, vuxenutbildning vid högskolorna, arbetskraftspolitisk vuxenutbildning och personalutbildning.

Samhälleliga verkningar

Inom undervisningsministeriets förvaltningsområde utvecklas vuxenutbildningen så att den frivilliga vuxenutbildningen, den arbetskraftspolitiska vuxenutbildningen och personalutbildningen bildar en fungerande helhet. Undervisningsförvaltningen ansvarar för tryggandet av grundutbudet av den vuxenutbildning som är öppen för alla och för verksamhetsförutsättningarna för anordnare av den, för examenssystemen och systemen för erkännande av kunnande, för undervis-

ningspersonalens yrkeskunnighet, för kvalitetssäkring och utvärdering samt tillsammans med arbetsförvaltningen för främjandet av jämlikhet inom vuxenutbildningen, av utbildningsmöjligheter för underrepresenterade grupper och av livslångt lärande. För att tillgången på vuxenutbildning samt vuxenutbildningens kvalitet och verkningar ska kunna tryggas förutsätts ett omfattande samarbete med ministerierna, arbetslivsorganisationerna samt läroanstalter och högskolor.

Inom undervisningsministeriets förvaltningsområde är det allmänna målet för den frivilliga vuxenutbildningen att

— öka möjligheterna för befolkningen i arbetsför ålder att delta i utbildning som upprätthåller kunnandet och förbättrar den yrkesmässiga rörligheten i syfte att trygga konkurrenskraften och sysselsättningen

— aktivt utvidga och utveckla det utbildningsutbud och den nätundervisning som är öppen för alla så att tillgången på utbildning tryggas

— förbättra förutsättningarna för ett livslångt lärande bland den vuxna befolkningen i syfte att trygga jämlikheten i samhället och medborgarnas möjligheter till bildning

— utveckla vuxenutbildningens kvalitet och regionala verkan samt styrningen av utbildningen på alla utbildningsnivåer.

Resultatet av verksamheten

Kunnandet bland den arbetsföra befolkningen och höjning av utbildningsnivån. Målet är att andelen av den vuxna befolkningen i arbetsför ålder som årligen deltar i utbildning stiger till 60 % före 2012. Målen för utvecklingen av den yrkesinriktade vuxenutbildningen är tryggande av ett tillräckligt utbud av utbildning som motsvarar efterfrågan i arbetslivet och behoven hos befolkningen i arbetsför ålder, effektivisering av erkännande och tillgodoräknande av studier inom den examensinriktade vuxenutbildningen samt stärkande av sådan serviceverksamhet vid läroanstalterna som stöder utvecklingen av arbetskraften. Möjligheterna för vuxna som avlagt högskoleexamen att förnya sina kunskaper förbättras genom att man ökar utbudet av högre yrkeshögskoleexamina och yrkesinriktade specialiseringsstudier ordnade av högskolor samt utvecklar de utbildningsvägar inom den öppna högskoleutbildningen som leder till lägre högskoleexamen och som motsvarar behoven inom arbetslivet. Vuxenutbildningens uppgifter och särdrag beaktas i den strukturella utvecklingen av högskolorna samt i projektet för ett samlat användarnät inom yrkesutbildningen. Invandrarnas sociala integration och möjlighet till sysselsättning främjas genom vuxenutbildning i enlighet med målen i regeringens åtgärdsprogram för arbetsrelaterad invandring. För genomförandet av Finlands nationella skogsprogram 2015 ökas anslagen till yrkesinriktad tilläggsutbildning med 2 miljoner euro, som används till att öka utbudet av tilläggsutbildning vid läroanstalter med 25 studerandeårsverken och utbudet av tilläggsutbildning i läroavtalsform med 100 studieplatser. För att främja genomförandet av skogsprogrammet ökas också understöden enligt prövning för att effektivisera samarbetet mellan utbildning och arbetsliv och för att betala de särskilda kostnaderna för utbildning av skogsmaskins- och virkesbilsförare.

Öppna studiemöjligheter. Förutsättningarna för läroanstalterna för fritt bildningsarbete att verka som anordnare av sådan vuxenutbildning som främjar jämlikhet, social kohesion samt ett aktivt medborgarskap stärks. Utbildningen riktas särskilt till invandrare, seniorbefolkningen och andra medborgargrupper som är underrepresenterade i vuxenutbildningen Ett utvecklingsprogram för det fria bildningsarbetet för åren 2008—2012 utarbetas. Utifrån programmet inleds den reform av finansieringssystemet, lagstiftningen och styrsystemet som behövs för att utveckla det fria bildningsarbetets uppgifter, verksamhetsförutsättningar och struktur. Vid vuxengymnasierna fokuserar utbudet inom ämnesstudierna särskilt på språkundervisning för invandrare samt på kompetensbehoven och behoven av behörighet för fortsatta studier bland den vuxna befolkningen. Finansieringsgrunderna för ämnesstudier i gymnasiet görs klarare. Utbudet av utbildnings-

tjänster för utlandsfinländare på Solkusten etableras. Utbudet av nätundervisning ökas på alla utbildningsnivåer. Utbudet av undervisning vid den öppna yrkeshögskolan görs mångsidigare och största delen riktas till andra än yrkeshögskolornas egna studerande. Tillgången till undervisning vid öppna universitetet ökas i samarbete med anordnarnätet inom det fria bildningsarbetet. Rådgivningsorganisationernas verksamhet stöds när det gäller att utföra uppgifter som stöder ett aktivt medborgarskap och ett enhetligt samhälle. Den goda praxis som uppkommit genom programmet Kunskapslyftet sprids som verksamhetssätt inom hela vuxenutbildningen och arbetslivet.

Förbättrande av förutsättningar för vuxenutbildning och livslångt lärande. Man fortsätter arbetet med att reformera den statsfinansierade personalutbildningen inom utbildningsväsendet med beaktande av målen i regeringsprogrammet. Informations- och rådgivningstjänsterna samt handledningen inom vuxenutbildningen förnyas i enlighet med undervisningsministeriets och arbets- och näringsministeriets gemensamma handlingsprogram 2008—2012. Målet är att befolkningen i arbetsför ålder ska kunna erbjudas kundnära informations- och rådgivningstjänster som omfattar hela utbildningsutbudet och att alla läroanstalter och högskolor som ordnar vuxenutbildning ska erbjuda handledningstjänster som lämpar sig för vuxenstudier senast år 2010. Vid läroanstalterna för fritt bildningsarbete fortsätter man med det system med studiesedlar som finansieras med statsunderstöd sedan år 2006 i syfte att sänka eller helt slopa studieavgifterna för deltagargrupper i behov av särskilt stöd. Viktiga målgrupper är invandrarna och seniorbefolkningen.

Vuxenutbildningens kvalitet och verkningsfullhet samt styrning. Vuxenutbildningens kvalitet säkerställs genom examenssystem som visar kunskaper som skaffats på olika sätt och genom nationella utvärderingar samt genom deltagande i OECD:s och EU:s undersökningar och utredningar. Kvaliteten på yrkesutbildning som förbereder för fristående examen följs med hjälp av ett elektroniskt system för respons från studerandena. Resultaten av utvärderingarna gällande systemet med fristående examen och verkningarna av det fria bildningsarbetet beaktas i utvecklingen av vuxenutbildningens styrning och finansieringsgrunder. Utredningarna om finansieringssystemet för yrkesinriktad tilläggsutbildning färdigställs så att en resultatfinansiering som uppmuntrar till avläggande av fristående examina kan tas i bruk från år 2010.

Antalet studerande inom frivillig vuxenutbildning och avlagda examina enligt utbildningsform i vuxenutbildning som lyder under undervisningsförvaltningen

Utbildningsform	2006 utfall	2007 uppskattning	2008 uppskattning	2009 uppskattning
Grundläggande utbildning för vuxna				
examensstuderande	850	850	850	850
Gymnasieutbildning för vuxna				
examensstuderande	7 588	7 500	7 000	7 000
ämnesstuderande	14 892	15 000	15 300	15 400
Grundläggande yrkesutbildning				
utbildning som förbereder för yrkesprov, studerande	13 094	13 290	13 800	14 500
läroplansbaserad utbildning för vuxna, studerande	2 400	2 000	1 700	1 500
läroavtalsutbildning, studerande	14 500	18 100	16 600	15 050
avlagda examina	6 840	7 600	8 000	8 200
Utbildning som förbereder för yrkesexamen eller specialyrkesexamen				
utbildning som förbereder för yrkesprov, studerande[1)]	24 100	25 000	26 000	28 000
läroavtalsutbildning, studerande	22 085	22 204	23 420	23 000
avlagda examina	13 000	15 000	16 000	16 000

Vuxenutbildning vid yrkeshögskolor				
yh-examen, studerande	18 000	18 000	18 000	18 000
högre yh-examen, studerande	1 050	2 100	2 600	3 200
yrkesinriktade specialiseringsstudier, studerande	7 800	7 800	7 800	7 800
öppen yrkeshögskola, studerande	12 400	13 000	13 500	13 500
avlagda yh-examina	4 300	4 400	4 400	4 400
avlagda högre yh-examina	180	150	850	850
Vuxenutbildning vid universitet				
särskilda magisterprogram och examensinriktad fortbildning, studerande	6 100	6 100	6 100	6 100
fortbildning, studerande	95 000	95 000	95 000	95 000
öppna universitetet, studerande	89 000	89 000	89 000	89 000
Läroanstalter för fritt bildningsarbete[2)]				
medborgarinstitut, studerande	622 000	630 000	630 000	630 000
folkhögskolor, studerande	112 000	112 000	112 000	112 000
sommaruniversitet, studerande	35 400	36 000	36 000	36 000
studiecentraler, studerande	192 200	193 000	192 000	192 000
idrottsutbildningscenter, studerande	79 300	80 000	80 000	82 600

[1)] Siffrorna anger antalet studerande inom examensinriktad tilläggsutbildning - inte det antal studerandeårsverken som utgör beräkningsgrund för statsandelen.

[2)] Utfallsuppgifterna om antalet studerande vid läroanstalter för det fria bildningsarbetet är från år 2007.

Finansieringen av vuxenutbildningen inom undervisningsministeriets förvaltningsområde (euro)

		2008 budget	2009 budgetprop.
29.10	Allmänbildande utbildning		
	30. Statsandel och statsunderstöd för den allmänbildande utbildningens driftskostnader		
	—vuxenstuderande inom den grundläggande utbildningen (uppskattning)	1 329 000	1 387 000
	—vuxenstuderande vid gymnasier (uppskattning)	10 497 000	10 339 000
29.20	Yrkesutbildning		
	01. Omkostnader för statlig yrkesutbildning		
	— yrkesinriktad tilläggsutbildning (uppskattning)	600 000	-
	30. Statsandel och statsunderstöd för yrkesutbildningens driftskostnader		
	—utbildning som förbereder för en yrkesinriktad grundexamen och avläggs i form av en fristående examen (uppskattning)	53 614 000	61 742 000
	—läroplansbaserad utbildning för vuxna (uppskattning)	6 853 000	6 387 000
29.30	Yrkesinriktad tilläggsutbildning och fritt bildningsarbete		
	—utveckling av vuxenutbildningen, utbildning och stödåtgärder för undervisningspersonalen	16 963 000	18 213 000
	—öppen yrkeshögskoleundervisning	3500 000	3 750 000
	—utvecklande av universitetens vuxenutbildning och utveckling av olika former av fortbildning	3 050 000	3 500 000
	—statsandel för yrkesinriktad tilläggsutbildning och särskilda yrkesläroanstalter	145 419 000	155 145 000
	—statsandel för läroavtalsutbildning	128 756 000	127 402 000
	—statsandel och statsunderstöd för läroanstalter och anordnare av fritt bildningsarbete	161 647 000	167 155 000

29.40	Yrkeshögskoleundervisning		
	30. Statsandel och statsunderstöd för kommunala och privata yrkeshögskolors driftskostnader		
	—vuxenutbildning som leder till yrkeshögskoleexamen	53 323 000	55 355 000
	—specialiseringsstudier	9 243 000	9 595 000
	—högre yh-examen	7 702 000	9 841 000
29.50	Undervisning och forskning vid universitet[1)]		
	01. Universitetens omkostnader		
	—öppen universitetsundervisning	13 000 000	13 000 000
	—sänkning av priserna på fortbildning (högst)	1 065 000	540 000
29.90	Idrottsverksamhet		
	50. Tippnings- och penninglotterivinstmedel för främjande av idrott och fysisk fostran		
	—idrottsutbildningscenter	15 821 000	16 306 000
	52. Statsandel för idrottsutbildningscentrer	2 753 000	3 331 000
Sammanlagt		634 654 000	662 988 000

[1)] I tabellen ingår inte vuxna grundexamensstuderande vid universitet (över 25 år vid inledandet av studierna), vilka utgjorde cirka 26 % av de nya studerandena. Kostnaderna för dem beräknas uppgå till ca 165 miljoner euro år 2009.

20. Undervisningsväsendets personalutbildning och vissa andra utgifter (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 15 359 000 euro.

Anslaget får användas

1) till personal- och tilläggsutbildning för personalen inom undervisningsväsendet

2) till understöd för servicen vid Utbildningscentret för undervisningssektorn till ett belopp av högst 300 000 euro

3) till utvecklande av yrkesexamina och språkexamina samt utvecklande av utbildningen av och examina för auktoriserade translatorer

4) till närområdessamarbetet och annat samarbete med Ryssland samt till utgifter och understöd som hänför sig till utbildning för specialgrupper

5) till betalning av löneutgifter för personal i en omfattning som motsvarar högst sju årsverken.

F ö r k l a r i n g :

Beräknad användning av anslaget	€
1. Undervisningsväsendets personalutbildning	
Personalutbildning i anslutning till allmänbildande utbildning	4 200 000
Personalutbildning i anslutning till yrkesutbildning	2 000 000
Personalutbildning i anslutning till vuxenutbildning och fritt bildningsarbete	1 150 000
Fortbildning av personal som förverkligas av länen	475 000
Fortbildning som gäller hela undervisningsväsendets personal	3 050 000
Stödfinansiering för Opekos verksamhet	300 000
Kostnader för delegationen för undervisningsväsendets personalutbildning samt utvecklande av uppföljningen	178 000
Specima-utbildning för undervisningspersonal med invandrarbakgrund	1 000 000
Sammanlagt	**12 353 000**

2. Utvecklande och anordnande av yrkes- och språkexamina	
Utvecklande och anordnande av yrkesexamina	1 682 000
Drift och utveckling av det elektroniska responssystemet för fristående examina (AIPAL)	150 000
Utvecklande och anordnande av språkexamina	235 000
Utvecklande av examenssystemet för auktoriserade translatorer	103 000
Sammanlagt	**2 170 000**

3. Närområdessamarbete och utbildning för specialgrupper	
Närområdessamarbete och annat samarbete med Ryssland	500 000
Undervisning för utlänningar som är bosatta i Finland	336 000
Sammanlagt	**836 000**

Alla sammanlagt	**15 359 000**

År 2009 deltar sammanlagt ca 22 500 personer under en kort eller längre tid i statsfinansierad personalutbildning för personal på grundstadiet och andra stadiet samt inom den yrkesinriktade vuxenutbildningen och det fria bildningsarbetet.

I enlighet med lagen om Utbildningscentret för undervisningssektorn (1259/1997) koncentrerar sig utbildningscentret särskilt på den utbildning av lärare och annan personal som utvecklingen och reformerna inom undervisningssektorn förutsätter. Det beräknas att 60 årsverken kommer att användas för den avgiftsbelagda servicen. Målet är att 2009 ordna utbildning för ca 11 000 personer som hör till undervisningspersonalen. Understödet till Utbildningscentret för undervisningssektorn slopas stegvis och verksamheten bolagiseras före år 2011.

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)	
Projektet Specima för undervisningspersonal med invandrarbakgrund (överföring från moment 32.30.51, låglönestöd för unga)	1 000
Drift och utveckling av det elektroniska responssystemet för fristående examina (AIPAL) (överföring från moment 29.30.31)	150
Sammanlagt	1 150

2009 budget	15 359 000
2008 budget	14 209 000
2007 bokslut	14 428 000

21. Utvecklande av vuxenutbildningen (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 10 104 000 euro.

Anslaget får användas

1) till försöks-, forsknings-, utvecklings- och utvärderingsprojekt som ingår i planen för utveckling av utbildningen och forskningen och till andra sådana projekt inom vuxenutbildningen, varav 3 500 000 euro till utvecklandet av universitetens vuxenutbildning och utveckling av olika former av långsiktig fortbildning och 3 750 000 euro för förverkligandet av den öppna yrkeshögskolan samt 100 000 euro för utveckling av språkutbildningen för invandrare

2) till betalning av utgifter och understöd för andra EU-godkända forsknings- och utbildningsprojekt än sådana som finansieras ur strukturfonderna

3) till betalning av löneutgifter för personal i en omfattning som motsvarar högst nio årsverken.

Förklaring: Avsikten är att anslaget ska användas till fortsatt beredning av de reformer som ingår i planen för utveckling av utbildning och forskning, till projekt som främjar förutsättningarna för livslångt lärande och deltagandet i vuxenutbildning, till effektivisering av utvärderingen och uppföljningen av vuxenutbildningen, till utvecklande av informations- och rådgivningstjänster som stöder vuxenstu-

dier, till utvecklande av vuxenutbildningen vid högskolorna och av den öppna högskolan, till att göra språkutbildningen för invandrare och utbudet av annan vuxenutbildning mångsidigare och till utvecklande av examina som lämpar sig för vuxna och av nätundervisning samt till andra nationella och internationella utvecklingsprojekt i fråga om vuxenutbildningen.

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Utveckling av fortbildning (överföring från moment 29.50.01)	500
Stöd till den öppna yrkeshögskolans verksamhet	300
Sammanlagt	800

2009 budget	10 104 000
2008 budget	9 304 000
2007 bokslut	2 927 000

30. Statsandelar för driftskostnader för läroanstalter för fritt bildningsarbete (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 157 369 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsandel i enlighet med lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) till medborgarinstitut, folkhögskolor, studiecentraler och sommaruniversitet samt läroanstalten Snellman-korkeakoulu

2) till specialunderstöd och extra understöd enligt 14 § i lagen om fritt bildningsarbete till ett belopp av högst 4 640 000 euro till medborgarinstitut, folkhögskolor, studiecentraler och sommaruniversitet.

Enheter som berättigar till statsandel

	maximibelopp	enhet
Statsandel för medborgarinstitutens driftskostnader	2 028 620	undervisningstimme
Statsandelar för folkhögskolornas driftskostnader	294 530	studerandevecka
Statsandel för studiecentralers studiecirkelverksamhet	255 000	studiecirkeltimme
Statsandel för studiecentralers övriga studieverksamhet	172 940	undervisningstimme
Statsandel för sommaruniversitets driftskostnader	54 436	undervisningstimme

Av antalet kalkylerade studerandeveckor vid folkhögskolor som berättigar till statsandel riktas högst 4 700 studerandeveckor till Snellman-korkeakoulu, som är en läroanstalt för fritt bildningsarbete. Utan hinder av tim- eller studerandeveckokvoten får anslaget användas till betalning av statsandelar som föranleds av rättelsebeslut.

Förklaring:

Den beräknade fördelningen av statsandelar och statsunderstöd (euro)

	Statsandel	Statsunderstöd	Sammanlagt
Medborgarinstitut	87 268 000	2 150 000	89 418 000
Folkhögskolor	48 772 000	1 831 000	50 603 000
Studiecentraler	12 113 000	273 000	12 386 000
Sommaruniversitet	4 576 000	386 000	4 962 000
Sammanlagt	152 729 000	4 640 000	157 369 000

Statsunderstöden används till projekt för utvecklande av utbildningen, inklusive informationssamhällsprojekt, samt till inriktning av utbildningen på språk- och kulturundervisningen för invandrare, studier som ökar förmågan till deltagande i medborgarsamhället, utveckling av rekryteringen av nya deltagargrupper i fråga om dem som är underrepresenterade i vuxenutbildningen samt till finansiering motsvarande studiesedlar. Statsunderstöd kan dessutom an-

vändas till inriktning av utbildningen på sådana studier vid studiecentraler som främjar hälsan, inriktning av utbildningen på sådana studier vid sommaruniversitet som förbereder för studier vid öppna universitetet samt till medborgarinstitutens kvalitetspris.

Genomsnittliga pris per enhet som använts vid dimensioneringen av anslaget

Medborgarinstitut	75,19 euro/ undervisningstimme
Folkhögskolor	271,65 euro/ studerandevecka
Studiecentraler	
— studiecirkelverksamhet	4 euro/ studiecirkeltimme
— annan verksamhet än studiecirkelverksamhet	98,68 euro/ undervisningstimme
Sommaruniversitet	141,33 euro/ undervisningstimme

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändring i kostnadsnivån (3,9 %)	5 708
Ändring i omfattningen av medborgarinstitutens verksamhet (Överföring till moment 29.30.53)	-358
Utgift av engångsnatur	-200
Sammanlagt	5 150

2009 budget	157 369 000
2008 budget	152 219 000
2007 bokslut	142 770 163

31. Statsandel och statsunderstöd för yrkesinriktad tilläggsutbildning (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 135 461 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsandelar och statsunderstöd enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998)

2) till utvecklande av servicen till arbetslivet och av utbildningens kvalitet, till prov- och materialtjänster för fristående examina och till slutrater och rättelser för tidigare år, högst 6 850 000 euro.

Antalet kalkylerade studerandeårsverken som berättigar till statsandel är högst 15 665. Utan hinder av kvoten för studerandeårsverken får anslaget användas till betalning av statsandelar som föranleds av rättelsebeslut.

Förklaring: Målet är att 2009 inleder ca 16 000 personer yrkesinriktad tilläggsutbildning som syftar till examen och att antalet studerande uppgår till ca 28 000. Av dessa avlägger ca 80 % yrkesexamen eller en del därav som fristående examen före 2011.

Beräknad användning av anslaget	€
1. Statsandel för driftskostnader	128 611 000
2. Statsunderstöd för utvecklande av servicen till arbetslivet och av utbildningens kvalitet, för prov- och materialtjänster för fristående examina samt för slutrater och rättelser för tidigare år (högst)	6 850 000
Sammanlagt	135 461 000

Det pris per enhet som används som beräkningsgrund för statsandelen är det genomsnittliga priset per enhet för yrkesutbildning, 10 182 euro (exkl. moms) per studerandeårsverke, som graderas i olika prisgrupper. Ca 92 % av tilläggsutbildningen är frivillig yrkesinriktad tilläggsutbildning. Minst 80 % av utbildningen riktas till förberedande utbildning för yrkes- och specialyrkesexamen.

Ändringar som beaktas vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändring i kostnadsnivån (3,9 %)	4 696
Ändring i verksamhetens omfattning (överföring från moment 32.30.51, låglönestöd för unga)	3 000
Genomförande av Finlands nationella skogsprogram	900
Överföring från moment 29.20.01, överföring av de statliga special yrkeslärоanstalterna till att utgöra del av de andra anordnarna av yrkesinriktad specialundervisning	300
Överföring till moment 29.30.20	-150
Övriga ändringar	241
Sammanlagt	8 987

2009 budget	135 461 000
2008 budget	126 474 000
2007 bokslut	116 103 154

32. Statsandel och statsunderstöd för läroavtalsutbildning (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 126 237 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsandelar och av högst 1 050 000 euro i statsunderstöd enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998).

Maximiantalet läroavtalsstuderande inom den yrkesinriktade tilläggsutbildningen är 27 200 år 2009. Priset per enhet för utbildning som ordnas i form av läroavtalsutbildning och som förbereder för yrkesexamen eller specialyrkesexamen är 3 223,16 euro per studerande och för annan yrkesinriktad tilläggsutbildning 2 327,84 euro per studerande.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen ett förslag till lag om ändring av 11 och 19 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998) så att de procentandelar för fastställande som hänför sig till medelpriset för grundläggande yrkesutbildning i form av läroavtalsutbildning och yrkesinriktad tilläggsutbildning i form av läroavtalsutbildning minskas och priset på yrkesinriktad tilläggsutbildning som leder till examen och som ordnas i form av läroavtalsutbildning och på annan yrkesinriktad tilläggsutbildning höjs så att överföringen av specialyrkesläroanstalterna till att utgöra en del av de andra anordnarna av yrkesinriktad specialundervisning inte inverkar på kommunens finansiering enligt antalet invånare.

Beräknad användning av anslaget	€
Kalkylerade kostnader för den grundläggande utbildningen (studerande * pris per enhet)	96 145 000
— kommunal yrkesutbildning (11 465 * 6 312,40 €)	72 373 000
— privat yrkesutbildning (3 580 * 6 640,64 €, inkl. moms)	23 772 000
Kommunernas finansieringsandel	-55 936 000
Tilläggsutbildning	
— utbildning som förbereder för yrkesexamen och specialyrkesexamen (24 195 * 3 223,16€)	77 984 000
— övrig tilläggsutbildning (3 005 * 2 327,84 €)	6 994 000
— statsunderstöd för utveckling av läroavtalsutbildningen	250 000
— statsunderstöd för genomförande av Finlands nationella skogsprogram 2015	800 000
Sammanlagt	126 237 000

Ändringar som beaktas vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)	
Förändring i priserna per enhet inom grundläggande utbildning (3,9 %)	1 847
Ändring i antalet studerande inom tilläggsutbildning	-3 801
Sänkning av priset per enhet för grundläggande utbildning	-8 960
Genomförandet av statsandelskompensationen i samband med kommunsammanslagningar	-66
Bibehållande av antalet studerande inom tilläggsutbildning genom sänkning av priserna för grundläggande utbildning	3 801
Höjning av priserna per enhet för tilläggsutbildning	5 159
Ändring av understöd (genomförande av Finlands nationella skogsprogram)	800
Ökning av antalet studerande inom tilläggsutbildning för genomförandet av Finlands nationella skogsprogram 2015	300
Övriga ändringar	94
Sammanlagt	-826

2009 budget	126 237 000
2008 budget	127 063 000
2007 bokslut	126 663 310

51. Statsandelar för särskilda yrkesläroanstalters driftskostnader (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 19 684 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsandel enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998).

Antalet kalkylerade timmar som berättigar till statsandel är högst 350 830.

Förklaring:

Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 739 000 euro med anledning av att kostnadsnivån har förändrats (3,9 %).

Det pris per enhet som används som grund för statsandelen är 56 euro per undervisningstimme.

2009 budget	19 684 000
2008 budget	18 945 000
2007 bokslut	16 948 975

52. Statsandel och statsunderstöd för vuxenutbildningens anläggningskostnader (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsunderstöd för anläggningsprojekt inom det fria bildningsarbetet enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998).

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Fullmakt

1) År 2009 får högst 1 000 000 euro beviljas som statsunderstöd för anläggningsprojekt.

2) Utöver det föregående får 2009 maximibeloppet av statsunderstödet bestämmas för sådana anläggningsprojekt för vilka statsunderstöd kommer att beviljas 2010 eller därefter så att de av projekten föranledda statsunderstöden beräknas uppgå till sammanlagt högst 1 500 000 euro enligt kostnadsnivån i januari 2009.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget	€
Statsunderstöd som beviljas 2009	692 000
Statsunderstöd som beviljats före 2009	308 000
Sammanlagt	1 000 000

Med de statsunderstöd som beviljas beräknar man kunna bygga eller renovera studie- eller bostadsutrymmen för 150 elever.

Det beräknas att de statsunderstöd som beviljas föranleder staten utgifter på 308 000 euro år 2010.

2009 budget	1 000 000
2008 budget	1 000 000
2007 bokslut	1 000 000

53. Statsunderstöd till organisationer (fast anslag)

Under momentet beviljas 9 786 000 euro.

Anslaget får användas

1) till statsunderstöd enligt lagen om statsbidrag till vissa kvinnoorganisationer (663/2007)

2) till betalning av understöd till Maa- ja kotitalousnaisten Keskus ry, Marttaliitto ry och Förbundet för hemslöjd och hantverk TAITO rf och för vidareutdelning till dessas distrikts- och medlemsorganisationer, Finlands svenska Marthaförbund rf, Sami Duodji ry, organisationer för bildningsarbete samt till Kriittinen korkeakoulu.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget	€
Statsunderstöd enligt lagen om statsbidrag till vissa kvinnoorganisationer (663/2007)	293 000
Verksamhet som bedrivs av organisationer som bedriver rådgivning i huslig ekonomi	2 500 000
Verksamhet som bedrivs av organisationer för hantverk och konstindustri	2 847 000
Bildningsarbete som utförs av organisationer som driver en studiecentral och verksamhet som gäller medborgarinflytande	3 000 000
Verksamhet som bedrivs av centralorganisationer för fritt bildningsarbete och andra organisationers bildningsverksamhet	791 000
Utbildningsverksamhet för utlandsfinländare	150 000
Organisationers samarbete kring det finska språket och den finska kulturen samt annat internationellt samarbete	100 000
Verksamhet som bedrivs av Kriittinen korkeakoulu	105 000
Sammanlagt	9 786 000

Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats 358 000 euro i överföring från moment

29.30.30 för att öka statsunderstöden till organisationer och understöden för bildningsverksamhet som bedrivs av utomstående.	2009 budget	9 786 000
	2008 budget	9 428 000
	2007 bokslut	9 578 000

40. Yrkeshögskoleundervisning

Förklaring:

Samhälleliga verkningar

Målet är ett internationellt högklassigt och professionellt högskolenät av hög kvalitet som erbjuder undervisning som grundar sig på forskning och som är inriktat på sakkunnig- och utvecklingsuppgifter inom arbetslivet och inom vilket man utför högklassigt forsknings- och utvecklingsarbete som främjar den regionala utvecklingen och motsvarar arbetslivets behov inom området.

Resultatet av verksamheten

Yrkeshögskolorna satsar på utbildningens kvalitet och nivå för att genomströmningen ska öka och bli snabbare. Målet är att minska avbrytandet av utbildningen och sänka åldern hos de utexaminerade.

Undervisningsministeriet, yrkeshögskolorna och deras huvudmän främjar kvaliteten och effekterna av yrkeshögskolornas verksamhet enligt målen för den strukturella utvecklingen genom att skapa större och mer profilerade högskoleenheter, gallra bort överlappningar samt koncentrera det regionala nätverket av verksamhetsställen.

Yrkeshögskolorna stärker internationaliseringen av sin verksamhet och deltar aktivt i utvecklandet av den europeiska och internationella högskolegemenskapen. Utvecklandet av nätverksbildandet och av projektsamarbetet ligger i fokus.

Yrkeshögskolornas kvantitativa mål i genomsnitt som avtalats för avtalsperioden 2007—2009

	2004 utfall	2005 utfall	2006 utfall	2007 utfall	2009 mål
Studier och examina					
Utexaminering inom fem år efter det att studier som leder till yrkeshögskoleexamen inleddes	58,1	58,6	61,3	-	63,5
Studerande som avlagt 45 studiepoäng eller mera under läsåret, % av studerande i utbildning för unga	60,3	59,2	57,5	58,2	65,0
Virtuella studier i studiepoäng	128 000	158 300	201 400	260 100	300 000
Lärare i huvudsyssla					
Av överlärare doktorer eller licentiater, %	69,7	75,6	78,7	79,6	80,0
Studerande					
Endast andelen studerande som avlagt yrkesinriktad grundexamen av studerande som inlett utbildning för unga, %	-	15,6	15,8	-	20,0

Forsknings- och utvecklingsarbete					
Andelen extern finansiering för FoU av drifts-ekonomins intäkter	8,1	8,9	8,7	-	10,0
Årsverken inom forskningsverksamheten, % av antalet lärare i huvudsyssla	21	24	26,2	-	25,0
Andelen projektbaserade lärdomsprov av alla lärdomsprov	73,0	75,7	77,5	77,8	80,0

Produktiviteten ökas så att antalet avlagda studiepoäng och examina under avtalsperioden ökar snabbare än den till buds stående finansieringen enligt pris per enhet.

Undervisningsministeriet stöder genom projektfinansiering genomförandet av den nationella högskolepolitikens och yrkeshögskolornas mål. Projektfinansieringens andel av statsandelsfinansieringen är 2,6 %.

Undervisningsministeriet beviljar yrkeshögskolorna resultatbaserad finansiering enligt allmänna resultatkriterier och därutöver enligt kriterierna för utbildningens kvalitetsenheter och kriterierna för regionutvecklingens spetsenheter. Den resultatbaserade finansieringens andel av statsandelsfinansieringen är 0,35 %. De allmänna kriterierna för premiering består av fem helheter: 1) utveckling av undervisningen och undervisningsmetoderna, 2) utbildningens dragningskraft och studiernas framskridande, 3) forsknings- och utvecklingsarbete, 4) regional verkan och samarbete med arbetslivet samt 5) yrkeshögskolornas funktionsförmåga och förmåga att förnya sig.

20. Yrkeshögskoleväsendets gemensamma utgifter (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 950 000 euro.

Anslaget får användas

1) till finansiering av yrkeshögskolornas teleförbindelser och datanät, till central finansiering av databasen för uppföljning och utvärdering av yrkeshögskolorna, utvärdering av yrkeshögskolorna samt andra motsvarande gemensamma utgifter som yrkeshögskolorna har

2) till avlönande av personal motsvarande högst två årsverken.

F ö r k l a r i n g :

Beräknad användning av anslaget	€
1. Yrkeshögskolornas teleförbindelser och datanät (FUNET) samt sakkunnigtjänster inom datateknik och kalkylering, inklusive drift av databasen AMKOTA och av applikationsservern	1 640 000
2. Databasen för uppföljning och utvärdering av yrkeshögskolorna (AMKOTA)	750 000
3. Utvärdering av yrkeshögskolorna	560 000
Sammanlagt	2 950 000

2009 budget	2 950 000
2008 budget	2 950 000
2007 bokslut	3 310 000

21. Utvecklande av yrkeshögskolorna (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 003 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av planeringsutgifter, utgifter för inledande av verksamheten och omkostnader samt understöd som föranleds av utvärdering av yrkeshögskolor, yrkeshögskoleundersökningar och andra utrednings- och utvecklingsprojekt

2) till andra EU-godkända forsknings- och utbildningsprojekt än sådana som finansieras ur strukturfonderna

3) avlönande av personal motsvarande högst tre årsverken.

2009 budget	2 003 000
2008 budget	2 003 000
2007 bokslut	2 068 000

30. Statsandel och statsunderstöd för kommunala och privata yrkeshögskolors driftskostnader (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 390 472 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsandel enligt yrkeshögskolelagen (351/2003) och lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998)

2) till betalning av statsunderstöd för trafiklärarutbildning enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och statsrådets förordning om trafiklärarutbildning (358/2003), högst 950 000 euro

3) till utvecklande och stödjande av verksamheten, högst 15 100 000 euro som projektfinansiering enligt yrkeshögskolelagen

4) till yrkeshögskolornas resultatfinansiering, informationssamhällsprojekt och understöd för yrkeshögskolornas tillämpade forsknings- och utvecklingsarbete, högst 6 985 000 euro.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen ett förslag till lag om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998) så att statsandelsprocenten för undervisningsväsendet och biblioteken minskas i syfte att genomföra de statsandelskompensationer som kommunsammanslagningarna förutsätter.

Beräknad användning av anslaget	€
Kalkylerade kostnader (kalkylerat antal studerande * pris per enhet)	849 034 000
— kommunala yrkeshögskolor (56 650 * 7 354 €)	416 583 000
— privata yrkeshögskolor (57 023 * 7 584 €, inkl. moms)	432 451 000
Kommunernas finansieringsandel	-485 597 000
Kompensering för extra belastning föranledd av återbetalning av mervärdesskatt (635/1998, ändr. 238/2007)	4 000 000
Statsunderstöd för trafiklärarutbildning (högst)	950 000
Projektfinansiering för utvecklande och stödjande av verksamheten (högst)	15 100 000
Resultatfinansiering m.m. (högst)	6 985 000
Sammanlagt	390 472 000

Ändringar som beaktas vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)	
Förändring i kostnadsnivån (3,9 %)	13 802
Förändring i studerandestrukturen	669
Projektfinansiering för utvecklande och stödjande av verksamheten	3 500
Genomförandet av statsandelskompensationen i samband med kommunsammanslagningar	-586
Utgift av engångsnatur	-500
Övriga ändringar	-2
Sammanlagt	16 883

2009 budget	390 472 000
2008 budget	373 589 000
2007 bokslut	362 405 244

50. Undervisning och forskning vid universitet

Förklaring: Tyngdpunkten i universitetens finansieringsmodell för åren 2007—2009 har överförts så att förutsättningarna för forskning, forskarutbildning och internationalisering förbättras. Av omkostnaderna år 2009 är basfinansieringens andel ca 72,3 %, projektfinansieringens andel 6,5 % och resultatfinansieringens andel 21,2 %. Med projektfinansieringen stöds särskilt den strukturella utvecklingen, internationaliseringen och utvecklingen av studieprocesserna.

Totalrevideringen av universitetslagen och författningar som hänför sig till den bereds så att regeringens propositioner kan överlämnas till riksdagen under vårsessionen 2009. Universitetens juridiska ställning ändras så att de blir självständiga juridiska personer, antingen privaträttsliga

stiftelser eller offentligrättsliga institutioner. I samband med revideringen av lagstiftningen förnyas också principerna för styrningen och finansieringen av universiteten. Målet är att den nya universitetslagen träder i kraft den 1 augusti 2009 så att verksamheten kan inledas i sin nya form i full utsträckning den 1 januari 2010.

Avsikten är att i samband med revideringen av universitetslagen grunda Aalto-universitetet, som bildas av Tekniska högskolan, Helsingfors handelshögskola och Konstindustriella högskolan. Dessutom grundas Åbo nya universitet, som bildas av Åbo universitet och Åbo Handelshögskola samt Östra Finlands universitet, som bildas av universiteten i Joensuu och Kuopio.

Staten har beredskap att kapitalisera universitet som verkar som offentligrättsliga institutioner så att deras soliditet, solvens och kreditvärdighet tryggas. Regeringen utarbetar de principer enligt vilka staten deltar i kapitaliseringen av universiteten, som motsvarar den privata finansiering som universiteten skaffat fram till utgången av år 2010. För genomförande av detta gör man det möjligt för samtliga universitet att drivas som stiftelser. De egentliga besluten beträffande kapitaliseringen fattas separat för varje universitet.

Samhälleliga verkningar

— Genom sin verksamhet främjar universiteten en hållbar ekonomisk och kulturell utveckling i samhället, välfärden och den internationella konkurrenskraften. Målet är en hög internationell nivå och kvalitet på verksamheten.

— Tillgången till en högt utbildad arbetskraft och forskarkår tryggas.

— Innehållet i universitetsutbildningen och i universitetsexamina utvecklas så att de kvantitativt och kvalitativt sett bättre svarar mot de föränderliga behoven i samhället.

— Man effektiviserar innovationstjänsterna och utnyttjandet av forskningsrön och kunnande i kommersiella och andra samhälleliga syften i olika delar av landet.

Resultatet av verksamheten

Den strukturella utvecklingen av universiteten fortsätter i syfte att skapa universitetsenheter med en starkare och verkningsfullare kompetensnivå och öka den internationella spetsforskningen. Universitetens roll som internationella aktörer stärks. Universiteten ökar samarbetet med Ryssland och stärker Finlands kännedom om Ryssland. Universiteten deltar i genomförandet av det nationella Asienprogrammet. Universiteten ökar undervisningen på främmande språk och rekryteringen av utländska studerande och undervisnings- och forskningspersonal.

Universiteten utvecklar kvaliteten på undervisningen och systemen för planering, handledning och uppföljning av studierna så att genomströmningen ökar och studietiderna blir kortare. Målet är att inom alla utbildningsområden avlägger minst 75 % av dem som börjar studera högre högskoleexamen inom utsatt tid. För dem som är verksamma i arbetslivet utvecklas fortbildningen, sådan lämplig utbildning som leder till examen och utbudet av undervisning vid öppna universitetet.

Nyckeltal för resultatet av verksamheten samt examensmål

	2003 utfall	2005 utfall	2007 utfall	2009 uppskattning
Vetenskapliga publikationer /undervisnings- och forskningsårsverken	1,53	1,66	1,73[1)]	1,78
Doktorsexamina/professorer	0,57	0,63	0,67	0,69
Högre högskoleexamina/undervisningspersonal	1,45	1,53	1,67	1,74
Studerande (FTE)/undervisningspersonal	..	14,3	14,3[1)]	14,2

Beräknad genomströmning i universitetsstudier (%)	70,4	70,5	70,9	71,0
Högre högskoleexamina	12 411	12 920	13 884	14 518[2)]
Doktorsexamina	1 257	1 422	1 524	1 594[2)]

[1)] År 2006 års utfall, alla finansieringskällor i fråga om undervisnings- och forskningspersonalen.

[2)] I fråga om högre högskoleexamina och doktorsexamina är uppskattningen för år 2009 det genomsnittliga målet för åren 2007—2009.

Universiteten utvecklar arbetsgemenskapen så att deras konkurrenskraft som arbetsgivare samt personalens arbetsförmåga och tillfredsställelse är på en god nivå. Universiteten främjar en jämlik utveckling av arbetsgemenskaperna och vetenskapssamfunden. Särskilda åtgärder riktas på utvecklingen av forskarutbildningen och forskarkarriären.

Universiteten breddar den finansiella basen för sin verksamhet förutom genom direkt budgetfinansiering genom att ordna kompletterande finansiering. Den kompletterande finansieringen utgör minst 36 % av den totala finansieringen av universiteten. Den kompletterande finansieringen ska stöda universitetens grundläggande uppgifter och de mål som ansluter sig till dem.

Fördelningen av universitetens kostnader inom de olika resultatområdena

	2006 utfall	2007 utfall	2009 uppskattning
Totala kostnader, mn euro	2 029	2 097	..
Utbildning, %	38,4	36,1	36,8
Forskning och utbildning för påbyggnadsexamina, %	51,3	53,9	53,2
Samhälleliga serviceuppgifter och konstnärlig verksamhet, %	10,3	10,0	10,0
Kostnader för den budgetfinansierade verksamheten, mn euro	1 320	1 341	..
Utbildning, %	49,8	47,5	48,2
Forskning och utbildning för påbyggnadsexamina, %	39,8	42,1	41,8
Samhälleliga serviceuppgifter och konstnärlig verksamhet, %	10,4	10,4	10,0

Universiteten beräknas ha EU-stöd för jordbruksproduktion till sitt förfogande till ett värde av 336 000 euro.

Universitetens rätt att utan vederlag överlåta lokaler till studentbespisningar samt till organisationer för studieområden och hobbyorganisationer bibehålls trots att Senatfastigheter tar ut hyra av universiteten för dessa lokaler.

01. Universitetens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 423 140 000 euro.

Anslaget får även användas

1) för att sänka priserna på fortbildning i enlighet med universitetens egna beslut, högst 540 000 euro

2) till stödjande av annan företagsekonomisk avgiftsbelagd service, högst 450 000 euro

3) till utgifter när ett universitet ensamt eller tillsammans med andra bildar sådana i 3 a § 1 mom. 7 punkten i lagen om statsbudgeten (423/1988) avsedda universitetsbolag och till utgifter för tecknande av statens aktier och andra ägararrangemang samt till utgifter för inledande av bolagens verksamhet, högst 150 000 euro

4) till betalning av stipendier som beviljas lärare, forskare och studerande vid universiteten för främjande av forskning och utbildning, till betalning av utgifter som föranleds av ordnande av praktik för studerande i anslutning till studierna samt till betalning av utgifter som i anslutning till universitetens verksamhet för-

anleds av medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer

5) till statlig finansiering för planering av verksamheten vid de universitet med ny status som juridisk person som anges i den universitetslag som träder i kraft den 1 augusti 2009 och för förberedelser för genomförandet av reformen

6) år 2010 till rörelsekapitalet för universitet med ny status som juridisk person.

Sådana universitetsbolag som avses i 3 punkten bildas på framställning av universiteten genom beslut av undervisningsministeriet. Det vederbörande universitetet förvaltar statens aktier i de universitetsbolag som bildats. Universiteten berättigas att godkänna en överlåtelse av aktier eller försummelse att teckna aktier i här avsedda universitetsbolag eller motsvarande aktiearrangemang som medför förlust av statens bestämmanderätt eller den rätt som bygger på kvalificerad majoritet eller, i något annat bolag än ett statsbolag, att innehav av kvalificerad minoritet går förlorad.

För att anslaget ska få användas i det syfte som avses i 3 punkten förutsätts att

a) ett universitetsbolag som bildas omedelbart utför de uppgifter som enligt 4 § i universitetslagen ankommer på universiteten och främjar samhällelig samverkan och forskningsresultatens och den konstnärliga verksamhetens genomslagskraft i samhället, eller

b) ett universitetsbolag som bildas ökar möjligheterna att utnyttja universitetens verksamhet och resultat i affärsverksamheten i hemlandet eller internationellt,

c) det verksamhetsområde som har fastställts för ett universitetsbolag som bildas motsvarar sådan affärsverksamhet som avses i punkt a eller b i detta stycke.

Inkomsterna av förvaltning och försäljning av aktier beaktas i nettobudgeteringen som respektive universitets inkomster upp till ett maximibelopp på 5 000 000 euro. Universiteten berättigas att överlåta de statens immateriella rättigheter och annan lös egendom som är i universitetens besittning som apport till ett värde av högst 1 500 000 euro till universitetsbolag som bildas.

Förklaring: Avsikten är att de anslag som överförs från 2009 till finansåret 2010 för universitetet som fungerat som räkenskapsverk riktas till rörelsekapitalet för universitet med ny status som juridisk person.

Vid den förvaltning av aktier som avses i punkt 3 iakttas i övrigt lagen om utövande av statens delägarrätt i vissa aktiebolag som bedriver ekonomisk verksamhet (740/1991).

Inkomsterna av den avgiftsbelagda servicen grundar sig på undervisningsministeriets förordning om avgifter för universitetens prestationer (1200/2006).

Beräknad användning av anslaget	€
Helsingfors universitet, varav minst 2 765 000 euro till Svenska social- och kommunalhögskolan	317 541
Jyväskylä universitet	115 360
Uleåborgs universitet	134 684
Joensuu universitet	64 756
Kuopio universitet	58 607
Åbo universitet	125 239
Tammerfors universitet	92 141
Åbo Akademi	57 791
Vasa universitet	23 247
Lapplands universitet	32 973
Tekniska högskolan	143 448
Tammerfors tekniska universitet	71 224
Villmanstrands tekniska universitet	41 178
Helsingfors handelshögskola	26 887
Svenska handelshögskolan	14 357
Åbo handelshögskola	15 749
Sibelius-Akademin	30 512
Teaterhögskolan	11 739
Konstindustriella högskolan, varav minst 2 800 000 euro i verksamhetsanslag till fakulteten för filmkonst och scenografi	29 230
Bildkonstakademin	5 211
Till undervisningsministeriets förfogande	11 266
Sammanlagt	1 423 140 000

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	1 845 584	1 893 388	2 051 140
Bruttoinkomster	558 450	535 000	628 000
Nettoutgifter	1 287 134	1 358 388	1 423 140
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	264 890		
— överförts till följande år	274 019		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	225 592	241 461
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	213 013	233 802
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	12 579	7 659
Kostnadsmotsvarighet, %	105,9	103,3
Prisstöd	1 565	990
Kostnadsmotsvarighet efter stöd	14 144	8 649

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Inkomster av den samfinansierade verksamheten		
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	196 992	217 006
— finansiering från EU	65 748	80 429
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	105 107	110 104
Inkomster sammanlagt	367 847	407 539
Totala kostnader för projekt	427 484	464 113
Kostnadsmotsvarighet (inkomster - kostnader)	-59 637	-56 574
Kostnadsmotsvarighet, %	86,0	87,8

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar (varav ett avdrag av engångsnatur på 9 890 000 euro)	37 353
Tryggande av universitetens verksamhetsförutsättningar	20 000
Tilläggsfinansiering till Aalto-universitetets verksamhet	13 900
Justering av hyror för lokaler som hyrts ut av Senatfastigheter	10 000
Produktivitetsfrämjande åtgärder (-250 årsv.)	-11 000
Bortfall av utgift av engångsnatur	- 5 000
Överföring till moment 29.30.21	-500
Övriga ändringar	-1
Sammanlagt	64 752

2009 budget	1 423 140 000
2008 II tilläggsb.	31 525 000
2008 budget	1 358 388 000
2007 bokslut	1 296 262 904

02. Nationalbibliotekets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 14 337 000 euro.

Anslaget får även användas år 2010 till rörelsekapitalet för Helsingfors universitet, som har ny status som juridisk person, för att riktas till Nationalbibliotekets verksamhet.

Förklaring: Avsikten är att de anslag för Nationalbiblioteket som överförs från 2009 till finansåret 2010 riktas till rörelsekapitalet för Helsingfors universitet, som har ny status som juridisk person, för att användas för Nationalbibliotekets verksamhet. Nationalbiblioteket verkar i anslutning till Helsingfors universitet. Bestämmelser om Nationalbibliotekets uppgifter finns i universitetslagen (645/1997) och lagen om deponering och förvaring av kulturmaterial (1433/2007). Nationalbiblioteket ansvarar inom sitt ansvarsområde för bevarandet av det nationella kulturarvet och andra samlingar samt för den informationsförmedling och informationsservice som hänför sig till dem. Nationalbibliotekets uppgift är att utveckla och tillhandahålla nationella tjänster till universitetsbiblioteken, de allmänna biblioteken, yrkeshögskolornas bibliotek och specialbiblioteken samt att främja det nationella och internationella samarbetet inom biblioteksbranschen.

Resultatet av verksamheten

Målet är att stärka Nationalbibliotekets roll som en nationell utvecklare inom biblioteksbranschen och som tillhandahållare av bastjänster inom biblioteksnätet. Nationalbiblioteket

— utvecklar och stärker servicenivån inom det finländska biblioteksväsendet

— producerar för biblioteksnätet databastjänster, tjänster för tillämpning av det digitala biblioteket, tjänster för anskaffning av elektroniskt material och standardiserings- och samstatistiktjänster

— utvecklar forskningsbiblioteket som vetenskaplig forskningsmiljö

— moderniserar bibliotekets sakkunnigtjänster i fråga om de nationella samlingarna och det humanistisk-samhällsvetenskapliga vetenskapsområdet så att de motsvarar forskningssamfundets nya behov

— digitaliserar på ett kostnadseffektivt sätt de nationella källmaterialen så att de via nätet kommer till en omfattande användning.

Kvantitativa mål

	2005 utfall	2007 utfall	2009 mål
Tryggande av kulturarvet			
— digitaliserade sidor	278 000	327 000	600 000
— mikrofilmning/ antal exponeringar	1 309 000	1 410 000	1 250 000

Nationella datanätstjänster			
— de nationella databasernas storlek, mn	8,4	9,9	8,8
— sökningar i de nationella databaserna, mn	3,0	3,02	3,25
— användning av FinElib -material (sökningar), mn	29,8	52,8	60,0
Nationella forskningsbibliotekstjänster			
— lån (lokala lån och fjärrlån)	530 000	551 000	550 000
— biblioteksbesökare	429 000	199 000	200 000

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	14 023	15 190	15 137
Bruttoinkomster	1 342	1 690	800
Nettoutgifter	12 681	13 500	14 337
Poster som överförs			
— överförts till följande år	596		

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Överföring från moment 29.50.20 (revidering av lagen om friexemplar)	700
Ökning av hyreskostnaderna	137
Sammanlagt	837

2009 budget	14 337 000
2008 budget	13 500 000
2007 bokslut	13 277 000

03. Övningsskolornas omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 77 126 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till elevunderstöd

2) till betalning av utgifter som föranleds av att personalen och undervisningspraktikanterna erbjuds skolbespisning mot avgift

3) år 2010 till rörelsekapitalet för universitet med nyt status som juridisk person för att riktas till övningsskolornas verksamhet.

Förklaring: Avsikten är att de anslag för övningsskolorna som överförs från 2009 till finansåret 2010 riktas till rörelsekapitalet för universitet med ny status som juridisk person för att användas för övningsskolornas verksamhet.

Målet för övningsskolorna är en hög nivå på verksamhet som tjänar lärarutbildningen och en nära växelverkan med universitetet. Övningsskolorna sörjer för kvaliteten på läroplansarbetet och undervisningen samt utvecklar en mångsidig handledd praktik. Det kvantitativa målet för den handledda praktiken är minst 41 700 studiepoäng. Verkningarna av de kvantitativa förändringarna i lärarutbildningen på praktikbehovet och på omfattningen av skolornas verksamhet bedöms.

Kvantitativa mål

	2005 utfall	2007 utfall	2009 mål
Elever	7 893	7 848	7 900
— grundskola	5 684	5 644	5 700
— gymnasium	2 209	2 204	2 200

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	76 897	78 126	79 057
Bruttoinkomster	2 299	2 223	1 931
Nettoutgifter	74 598	75 903	77 126
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	4 670		
— överförts till följande år	3 255		

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar (varav ett avdrag av engångsnatur på 54 000 euro)	2 694
Produktivitetsfrämjande åtgärder (-16,2 årsv.)	-352
Bortfall av utgifter av engångsnatur	-1 000
Övriga ändringar	-119
Sammanlagt	1 223

Kommunernas finansieringsandel av kostnaderna för undervisning i övningsskolorna, 29 001 000 euro, har beaktats vid dimensioneringen av moment 29.10.30.

2009 budget	77 126 000
2008 II tilläggsb.	2 047 000
2008 budget	75 903 000
2007 bokslut	73 184 000

04. Omkostnader för universitetens servicecentral (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 5 000 000 euro.

Förklaring: Universitetens servicecentral Certia inledde sin verksamhet år 2008. Universiteten blir kunder hos servicecentralen åren 2008—2010. Servicecentralen Certia är budgetfinansierad under övergångsperioden, högst till utgången av år 2010. Avsikten är att servicecentralens juridiska ställning ändras i samband med universitetsreformen från räkenskapsverk till aktiebolag. Detta innebär att tjänsterna blir avgiftsbelagda. Under 2009 fortsätter servicecentralen att utveckla kundrelationerna, den nya verksamhetsmodellen och datasystemen i samarbete med universiteten.

2009 budget	5 000 000
2008 II tilläggsb.	10 000 000
2008 budget	5 000 000

20. Universitetsväsendets gemensamma utgifter (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 22 767 000 euro.

Anslaget får användas till

1) betalning av utgifter för forsknings-, utvärderings-, utrednings- och utvecklingsverksamhet som gäller universiteten, därtill anslutet internationellt samarbete samt sysselsättningsfrämjande verksamhet, för åtgärder enligt produktivitetsprogrammet och fortbildning av lärarutbildarna samt för betalning av utgifter och understöd som behövs för att trygga verksamhetsförutsättningarna för undervisning och forskning samt för betalning av patientförsäkringsavgifter

2) kostnader för utveckling av universitetens gemensamma ADB-verksamhet och datakommunikationer

3) betalning av kostnader för utvecklandet av universitetscentren

4) avlönande av personal motsvarande högst 206 årsverken i uppgifter för viss tid.

Dispositionsplan	€
1. Forsknings-, utvecklings- och publikationsverksamhet	5 822 000
2. Universitetens gemensamma ADB-verksamhet och data-kommunikationer	14 445 000
3. Utvecklandet av universitets-centren	2 500 000
Sammanlagt	22 767 000

Förklaring:

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)	
Lönejusteringar (varav ett avdrag av engångsnatur på 84 000 euro)	1 073
Poster av engångsnatur	-7 500
Betalning av 2008 års rat för anskaffningen av en superdator	-2 000
Överföring till moment 28.20.06 (Statens IT- servicecentral)	-121
Överföring till moment 29.50.02	-700
Övriga ändringar	-684
Sammanlagt	-9 932

2009 budget	22 767 000
2008 II tilläggsb.	273 000
2008 budget	32 699 000
2007 bokslut	26 817 000

21. Statlig finansiering för tryggande av likviditeten och rörelsekapitalet för universitet som verkar som offentligrättsliga institutioner (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 50 000 000 euro.

Anslaget får användas till att trygga likviditeten och rörelsekapitalet för universitet som omvandlas till offentligrättsliga institutioner under en övergångsperiod medan reformen pågår.

Förklaring: Tryggandet av likviditeten och rörelsekapitalet i samband med ändringen av universitetens juridiska ställning förutsätter utöver överföring av poster att universiteten beviljas tilläggsfinansiering av engångsnatur, som till största delen ska stå till förfogande vid ingången av år 2010. Med hjälp av mångsidigare möjligheter till finansiering av universiteten, de fördelar som den strukturella utvecklingen av högskolenätet för med sig och skötseln av universitetens ekonomi på ett nytt sätt skapas på lång sikt förutsättningar för att varaktigt upprätthålla likviditeten och rörelsekapitalet för universiteten.

2009 budget	50 000 000

87. Statlig finansiering för Aalto-universitetets kapital (fast anslag)

Under momentet beviljas 200 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av kapital till stiftelsen för Aalto-högskolan. En förutsättning för användningen av anslaget är att övriga finansiärer samtidigt bidrar med minst 80 000 000 euro till stiftelsens kapital.

Förklaring: Anslaget är statens andel år 2009 av finansieringen av grundandet av stiftelsen för Aalto-högskolan. Även andra finansiärer deltar i grundandet av stiftelsen. Avsikten är att genomföra kapitaliseringen av stiftelsen åren 2008—2010 så att statens andel är sammanlagt 500 miljoner euro, under förutsättning att de övriga finansiärernas andel är sammanlagt minst 200 miljoner euro.

2009 budget	200 000 000
2008 II tilläggsb.	200 000 000

60. Vetenskap

Fullmakt

För Finlands Akademis forskningsprojekt som ska finansieras under momenten 29.60.50 och 29.60.53 får förbindelser till ett värde av 258 527 000 euro ingås år 2009.

Lokaler kan alltjämt överlåtas utan vederlag till Vetenskapliga samfundens delegation.

Förklaring:

Utgifter för staten på grund av användningen av bevillningsfullmakten för forskningsprojekt

År	Bevillnings-fullmakt mn euro	Utgifter, mn euro 2008	2009	2010	2011	2012	2013
2003	152,6						
2004	172,6						
2005	175,6	26,3	17,6				
2006	205,6	61,7	30,8	20,6			
2007	225,3	78,9	67,6	33,8	22,5		
2008	226,7	24,6	85,9	73,7	36,8	24,6	
2009	258,5		25,9	90,5	77,6	38,8	25,9
Sammanlagt		191,5	227,8	218,6	136,9	63,4	25,9

Samhälleliga verkningar

Forskningens kvalitet, den internationella spetskompetensen och den internationella rörligheten bland forskarna ökar. Målet för vetenskapspolitiken är att man genom samarbete mellan olika sektorer och aktörer ska stärka kunskapen och kompetensen samt den finländska vetenskapens internationella nivå.

Med offentlig forskningsfinansiering stärks informations- och kunskapsbasen, vilken en hållbar ekonomisk tillväxt och Finlands andliga och materiella välfärd bygger på. Genom att stödja högklassig forskning genom ökad offentlig forskningsfinansiering, utveckling av forskningssystemet och strategiska satsningar på ökad kompetens stärks vetenskapens samhälleliga verkningar och innovationskapaciteten inom ekonomin.

Resultatet av verksamheten

Forskningens kvalitet och effekter

Man stöder skapande och utvecklande av koncentrationer av strategisk spetskompetens, toppenheter och kreativa forskningsmiljöer samt profilering och internationella framgångar tillsammans med andra förvaltningsområden och den privata sektorn. Man främjar användningen och utnyttjandet av forskningsrön så att de gagnar utvecklingen av ekonomin, sysselsättningen och samhället i övrigt. Forskningens kvalitet och effekter förbättras genom att metoderna för utvärdering och prognostisering av forskningen i vetenskap effektiviseras och utvecklas. Kännedomen om vetenskap ökas i samhället och medborgarnas möjligheter att förstå och utnyttja forskningsrön förbättras.

Internationaliseringen

Det europeiska och övriga internationella samarbetet kring forskningen stärks inom de områden som är relevanta för Finland. Man deltar i internationella forskningsprojekt, forskningsprogram och forskningsinfrastrukturer.

Forskningspersonalen

Forskningsutbildningen och fyrstegsmodellen för forskarkarriärer utvecklas. Den privata och offentliga sektorns samt högskolesektorns behov beaktas i högre grad vid utvecklandet av kvaliteten och dimensioneringen av omfattningen på doktorsutbildningen.

Infrastrukturerna

Forskningens infrastrukturer stärks. Den nationella infrastrukturpolitiken främjas utifrån kartläggningar, planer och rekommendationer. Utvecklingen av forskningsverksamheten och informationssamhället tryggas genom högklassiga stödtjänster och informationsförsörjning inom forskningen.

De samhälleliga verkningarna främjas genom att man ökar tillgången till forskningsresultat och forskningsmaterial liksom även resultatens och materialens synlighet. Man främjar öppen vetenskaplig publikationsverksamhet samt sökbarhet och långtidsbevaring av material.

01. Finlands Akademis omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 36 171 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Finlands Akademi är en finansieringsorganisation vars uppgift är att främja högklassig forskning genom långsiktig men tidsbunden finansiering som bygger på vetenskaplig kvalitet, genom tillförlitlig utvärdering, genom vetenskapspolitisk sakkunskap samt genom ett mångsidigt och globalt samarbete.

Samhälleliga verkningar

Verksamheten vid Finlands Akademi förbättrar den finländska forskningens kvalitet och internationella ryktbarhet samt stärker forskningens samhälleliga status. Finlands Akademi främjar forskningens förnyelse, skapar förutsättningar för en mångfald inom forskningen samt främjar ett omfattande utnyttjande av forskningsresultat för välfärdens, kulturens, ekonomins och miljöns bästa.

Resultatet av verksamheten

— Finlands Akademi finansierar högklassig forskning, riktar resurser till stöd för forskning kring aktuella problem och inom nya områden som uppstår i takt med den vetenskapliga utvecklingen. Akademin främjar skapande och utvecklande av kreativa forskningsmiljöer. Akademin verkar aktivt för ett effektivare nationellt och internationellt forskningssamarbete samt för utvecklande av bildandet av internationella nätverk för spetsforskning samt stärker Finlands deltagande i internationella vetenskapliga organisationers verksamhet.

— Akademin främjar för sin del en effektiv och högklassig forskarutbildning. I akademins finansiering betonas utvecklandet av en forskarkarriär efter doktorsexamen.

— Akademin stärker det nationella och internationella samarbetet när det gäller forskningsfinansiering, utvärdering och prognostisering.

— Akademin svarar för sin del för att göra forskningen och det vetenskapliga arbetet kända.

— Akademin ser över sitt finansieringssystem så att det motsvarar de reformer som gäller universitetsväsendet.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

— Akademin utvecklar arbetsgemenskapen i syfte att uppnå en god arbetsförmåga och arbetshälsa hos personalen. Akademin utvärderar och utvecklar kvaliteten på och effektiviteten av sin egen verksamhet så att den så väl som möjligt kan förverkliga sin verksamhetsidé och sina strategiska mål i en föränderlig omvärld.

Vid dimensioneringen av momentet har en minskning med fyra årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder beaktats.

Nyckeltal	2006 utfall	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 uppskattning
Samhälleliga verkningar				
Akademiprofessorer	40	40	40	41
Akademiforskare	260	260	267	280
Forskardoktorsbefattningar	396	454	482	486

Resultatet av verksamheten				
Antal ansökningar som behandlats	5 567	4 820	5 500	5 300
Söktryck på allmän ansökan om forskningsanslag				
beviljningar av antalet ansökningar, %	22	27	20	22
beviljningar av beloppet av ansökningarna, %	14	21	17	19
Antal internationella avtal	57	58	58	58
Vetenskapstävlingen Viksu, antal deltagare	205	176	200	200
Funktionell effektivitet				
Behandlade ansökningar/årsv.	34	34	35	35
Hantering av mänskliga resurser				
Årsverken (förvaltningsämbetet)	165	158	158	154

För att resultatmålen för Finlands Akademi ska nås används även anslagen under moment 29.60.50, 29.60.53 och 29.60.66.

Inkomsterna av den avgiftsbelagda servicen grundar sig på undervisningsministeriets förordning om avgifter för Finlands Akademis prestationer (783/2006).

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	32 448	34 804	36 883
Bruttoinkomster	935	725	712
Nettoutgifter	31 513	34 079	36 171
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	10 658		
— överförts till följande år	11 470		

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar (varav ett avdrag av engångsnatur på 55 000 euro)	1 207
Utvecklande av forskarkarriärerna	1 000
Produktivitetsfrämjande åtgärder (-4 årsv.)	- 88
Överföring till moment 28.20.06 (Statens IT-servicecentral)	-12
Utgift av engångsnatur	- 15
Sammanlagt	2 092

2009 budget	36 171 000
2008 II tilläggsb.	889 000
2008 budget	34 079 000
2007 bokslut	32 325 000

02. Arkivverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 21 115 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till betalning av medlemsavgifter och finansiella bidrag till organisationer och program inom arkivverkets internationella samarbete

2) till betalning av utgifter för projekt som godkänts av EU.

Förklaring: Arkivverket är en sakkunnig- och serviceorganisation som i sin verksamhet har som mål att det arkivmaterial som är av betydelse för samhället och individen förvaras i begränsad och effektivt användbar form. Arkivverkets verksamhet förbättrar förutsättningarna för dokumentförvaltningen och arkivfunktionen inom den offentliga förvaltningen och privata sammanslutningar. Målet är att ca 15 % av myndighetshandlingarna ska förvaras varaktigt.

Resultatet av verksamheten

— Arkivverket utvecklar och styr arkivfunktionen så att dokumentförvaltningen och arkivfunktionen inom den offentliga sektorn sköts effektivt och ekonomiskt. Arkivverket bestämmer vilka handlingar som ska förvaras varaktigt.

— Arkivverket förvarar det arkivmaterial som det innehar effektivt och tryggt samt förbättrar tillgången till och användbarheten hos materialet.

— Arkivverket erbjuder sina kunder mångsidig, tillförlitlig, snabb, avgiftsfri och avgiftsbelagd informationsservice.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

— Arkivverket utvecklar arbetsgemenskapen i syfte att uppnå en god arbetsförmåga och arbetshälsa hos personalen.

Inkomsterna av den avgiftsbelagda servicen grundar sig på undervisningsministeriets förordning om avgifter för arkivverkets prestationer (1259/2007).

Nyckeltal	2006 utfall	2007 utfall	2008 uppskattning[1)]	2009 uppskattning
Samhälleliga verkningar				
Den totala mängden arkivmaterial (hyllmeter)	112 235	115 149	155 000	160 000
Resultatet av verksamheten				
Utbildning (föreläsningstimmar)	1 062	990	800	800
Utförda granskningar (antal)	96	98	100	80
Ordnade arkiv (hyllmeter)	1 340	1 301	1 600	1 600
Forskarbesök (st.)	66 241	61 202	66 000	66 000
Utfärdade intyg och gjorda utredningar (st.)	16 824	16 463	20 000	20 000
Funktionell effektivitet				
Den totala mängden arkivmaterial (hyllmeter/årsv.)	491	482	594	620
Hantering av mänskliga resurser				
Årsverken	228,5	238,75	261[2)]	258

[1)] I siffrorna ingår Krigsarkivets och Statsrådets mellanarkivs mål.

[2)] Siffran inkluderar 34 årsverken för överföringen av Krigsarkivet och 3 årsverken för överföringen av Statsrådets arkiv till arkivverket.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	15 481	19 079	21 745
Bruttoinkomster	959	630	630
Nettoutgifter	14 522	18 449	21 115
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	553		
— överförts till följande år	476		

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)	
Lönejusteringar	499
Ökning av hyreskostnaderna	195
Kostnader för nya lokaler och utrustning för landskapsarkivet i Tavastehus	586
Ändring av finansieringen av VAPA-projektet	-150
Överföring från moment 28.40.21 (VAPA - nationell dokumentförvaltning)	1 600
Produktivitetsfrämjande åtgärder (-3 årsv.)	- 66
Överföring till moment 28.20.06 (Statens IT-servicecentral)	-9
Övriga ändringar	11
Sammanlagt	2 666

2009 budget	21 115 000
2008 II tilläggsb.	583 000
2008 budget	18 449 000
2007 bokslut	14 446 000

03. Omkostnader för Forskningscentralen för de inhemska språken (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 2 645 000 euro.

Förklaring: Forskningscentralen för de inhemska språken är ett institut för språkforskning som i sin verksamhet har som mål att öka kännedomen om de inhemska språken och deras kulturella och samhälleliga ställning och på så sätt bidra till att skapa förutsättningar för en språklig jämlikhet i Finland.

Nyckeltal	2006 utfall	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 uppskattning
Vetenskapliga publikationer st./sidor	105/9 655	61/4 659	80/7 000	70/5 000
Populariserade publikationer st./sidor	326/3 121	336/3 754	300/3 000	300/3 000
Informationstjänstuppgifter, st.	1 838	1 981	1 800	1 900
Årsverken	112,6	101	107	104,6

För att resultatmålen för Forskningscentralen för de inhemska språken ska nås används även anslagen under moment 29.60.53.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	3 326	3 390	3 375
Bruttoinkomster	810	730	730
Nettoutgifter	2 516	2 660	2 645
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	705		
— överförts till följande år	935		

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)	
Lönejusteringar	95
Överföring till moment 28.20.06 (Statens IT-servicecentral)	-4
Produktivitetsfrämjande åtgärder (-2,4 årsv.)	-106
Sammanlagt	-15

Inkomsterna av den avgiftsbelagda servicen grundar sig på undervisningsministeriets förordning om avgifter för prestationer av Forskningscentralen för de inhemska språken (1260/2007).

2009 budget	2 645 000
2008 II tilläggsb.	21 000
2008 budget	2 660 000
2007 bokslut	2 746 000

04. Depåbibliotekets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 587 000 euro.

Förklaring: Depåbibliotekets uppgift är att ta emot och förvara material som överförs från vetenskapliga och allmänna bibliotek samt att ställa materialet till förfogande.

Nyckeltal	2006 utfall	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 uppskattning
Mängd material som tagits emot (hyllmeter)	3 438	3 730	3 500	3 500
Antal beställningar	70 809	65 830	70 000	70 000
Årsverken	22,1	21,9	20,9	20,3

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	1 464	1 550	1 645
Bruttoinkomster	0	0	58
Nettoutgifter	1 464	1 550	1 587
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	19		
— överförts till följande år	80		

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)	
Lönejusteringar (varav ett avdrag av engångsnatur på 6 000 euro)	37
Ökning av hyreskostnaderna	14
Överföring till moment 28.20.06 (Statens IT-servicecentral)	-1
Produktivitetsfrämjande åtgärder (-0,6 årsverken)	-13
Sammanlagt	37

Inkomsterna av den avgiftsbelagda servicen grundar sig på undervisningsministeriets förordning om avgifter för prestationer vid Depåbiblioteket (1346/2006).

2009 budget	1 587 000
2008 II tilläggsb.	23 000
2008 budget	1 550 000
2007 bokslut	1 526 000

20. Utarbetande och anskaffning av vissa verk (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 50 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för utarbetande och anskaffning av serier av historiska verk, biografier och vissa andra verk samt till betalning av understöd för utgifterna för utarbetandet

2) till avlönande av personal för viss tid motsvarande högst tre årsverken.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget	€
Utgivningsprojektet Zacharias Topelius skrifter	50 000
2009 budget	50 000
2008 budget	100 000
2007 bokslut	150 000

50. Finlands Akademis forskningsanslag (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 169 941 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av forskningsprogram, spetsforskningsenheter, forskarutbildning, andra forskningsprojekt, specialfinansiering av forskning, statsunderstöd och stipendier samt internationellt samarbete

2) till betalning av utgifter som föranleds av utvärderingar och vetenskaplig publikationsverksamhet samt till betalning av utgifter för att göra vetenskapen känd

3) till betalning av utgifter som föranleds av finansiella bidrag till internationella organisationer

4) till betalning av av utgifter för forsknings- och utbildningsprojekt som godkänts av EU

5) till utgifter för löner, pensionsavgifter och andra konsumtionsutgifter samt för anskaffning av apparatur och programvaror och allmänna kostnader i anslutning till sådana forskningsprojekt och program som Finlands Akademi finansierar

6) till kostnader för internationella vetenskapliga konferenser i Finland och nationella vetenskapliga seminarier som ordnas som avgiftsbelagd verksamhet, högst 1 000 000 euro.

Förklaring: Av utgifterna för internationella vetenskapliga konferenser som ordnas i Finland och för nationella vetenskapliga seminarier finansieras främst inbjudna utländska föreläsares resekostnader, hyres- och sekreterarkostnader och portoavgifter.

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	2 426
Tillägg som föranleds av en höjning av bevillningsfullmakten för tidigare år	28 789
Tillägg som föranleds av en höjning av bevillningsfullmakten för 2009	1 293
Sammanlagt	32 508

2009 budget	169 941 000
2008 budget	137 433 000
2007 bokslut	130 505 000

53. Tippnings- och penninglotterivinstmedel för främjande av vetenskapen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 81 256 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av forskningsprogram, spetsforskningsenheter, forskarutbildning, andra forskningsprojekt, specialfinansiering av forskning och internationellt samarbete

2) till betalning av utgifter som föranleds av utvärderingar och vetenskaplig publikationsverksamhet samt till betalning av utgifter för att göra vetenskapen känd

3) till betalning av utgifter som föranleds av finansiella bidrag till internationella organisationer

4) till betalning av utgifter för forsknings- och utbildningsprojekt som godkänts av EU

5) till utgifter för löner, pensionsavgifter och andra konsumtionsutgifter samt för anskaffning av apparatur och programvaror och allmänna kostnader i anslutning till sådana forskningsprojekt och program som Finlands Akademi finansierar

6) till betalning av utgifter i enlighet med lagen om statsbidrag till privata arkiv

7) till avlönande av personal motsvarande 50 årsverken vid Forskningscentralen för de inhemska språken för forsknings-, insamlings- och ordboksprojekt samt till betalning av andra konsumtionsutgifter och stipendier

8) till betalning av statsunderstöd till sammanslutningar och forskningsinstitut som id-

kar samhällsforskning som stöder beslutsfattandet

9) till betalning av utgifter som föranleds av deltagande i internationellt samarbete

10) till betalning av statsunderstöd, statliga pris och stipendier för främjande av vetenskapen, för främjande av växelverkan mellan vetenskapen och samhället samt mellan nationalspråken och samhället, utgifter för översättning och tryckning av vetenskaplig litteratur, utgifter för främjande av informationsspridning och för forskningens informationsförsörjning samt utgifter för forskning, utredningar och publikationer som ansluter sig till stödjandet av vetenskapen

11) till betalning av statsunderstöd för förbättrande av tillgången till forskningsmaterial och till betalning av utgifter för motsvarande projekt vid statens ämbetsverk

12) till hyror för statens verksamhetslokaler som används av vetenskapliga samfund.

I fråga om de personer som avses i punkt 7 beaktas vid nettobudgetering de förmåner enligt sjukförsäkringen som betalats till arbetsgivaren såsom inkomster.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget	€
Till Finlands Akademis förfogande för finansiering av forskningsprojekt och främjande av vetenskaplig forskning	58 500 000
Utgifter i enlighet med lagen om statsbidrag till privata arkiv	4 557 000
Verksamheten inom Forskningscentralen för de inhemska språken	2 609 000
Verksamhetsunderstöd för vetenskapsinstitut och forskningsinstitut, Vetenskapscentret Heureka samt vissa vetenskapliga samfund och föreningar	8 600 000
Understöd till sammanslutningar och forskningsinstitut som idkar samhällsforskning som stöder beslutsfattandet	500 000
Vissa utgifter, medlemsavgifter och finansiella bidrag för det internationella vetenskapliga samarbetet	1 265 000
Utgifter som föranleds av främjande av växelverkan mellan vetenskapen och samhället och övriga utgifter som föranleds av stödjande av vetenskapen	4 686 000
Betalning av understöd för lokalkostnader för de vetenskapsinstitut som betalar hyra till Senatfastigheter	539 000
Sammanlagt	81 256 000

2009 budget	81 256 000
2008 budget	77 148 000
2007 bokslut	76 620 211

66. Finansiella bidrag till internationella organisationer (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 13 705 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av Finlands finansiella bidrag till Europeiska organisationen för kärnforskning (CERN), Europas södra observatorium (ESO), Europeiska molekylärbiologiska laboratoriet (EMBL), Europeiska molekylärbiologiska konferensen (EMBC), Europeiska universitetsinstitutet (EUI) och den europeiska synkrotonljusanläggningen (ESRF) samt till liknande internationella vetenskapliga organisationer.

Förklaring: De finansiella bidragen fastställs i regel utgående från medlemsländernas nationalproduktsandelar enligt de beslut som organisationernas förvaltningsorgan har fattat.

2009 budget	13 705 000
2008 budget	12 320 000
2007 bokslut	12 282 440

70. Studiestöd

Förklaring: Studiestöd enligt lagen om studiestöd (65/1994) består av studiepenning, bostadstillägg samt statsborgen för studielån. Studiepenningen är en skattepliktig förmån. För studielån som högskolestuderande har lyft före den 1 juli 1992 och andra studerande före den 1 juli 1994 betalas dessutom räntestöd enligt lagen om studiestöd (28/1972).

Målet för studiestödsverksamheten är att trygga utkomsten under studietiden och att dimensionera studiestödet så, att utbildning på eget initiativ och studier på heltid understöds. Studiestödet utvecklas utifrån de utbildningspolitiska målen. Målet är ett tillräckligt och sporrande studiestöd som främjar planmässiga studier på heltid och kortare studietider.

Avsikten med stödet för skolresor är att till studerande i gymnasier och yrkesläroanstalter betala ersättning för skäliga dagliga skolresekostnader.

Stöd beviljas om en studerandes skolväg är minst tio kilometer i ena riktningen och skolresekostnaderna per månad överstiger 54 euro. Självriskandelen är 43 euro per månad.

Verkställighetsuppgifterna i samband med studiestödet sköts av Folkpensionsanstalten. Högskolornas studiestödsnämnder kan bevilja studiestöd till studerande i den egna högskolan på basis av ett avtal med Folkpensionsanstalten. Folkpensionsanstalten betalar ersättning för de uppgifter som högskolorna sköter på basis av avtalet. Också andra läroanstalter handhar uppgifter i anslutning till skötseln av studiestödsärenden. Undervisningsministeriet svarar för den allmänna ledningen, styrningen och utvecklingen av studiestödsverksamheten.

Studiestödsanslag och studiestödstagare

	2005	2007	2009 uppskattning
Studiestödsutgifter (mn euro)			
Studiepenning			
— högskolenivå	322,5	299,7	363,8
— andra stadiet	106,5	102,7	141,8
Bostadstillägg	231,6	242,7	270,7
Stöd för skolresor	27,9	32,0	36,6
Måltidsstöd	20,2	23,7	27,3
Studiestödstagare			
Studiepenning			
— högskolenivå	198 671	191 244	196 300
— andra stadiet	131 463	124 355	131 200
Bostadstillägg			
— högskolenivå	159 359	153 437	156 200
— andra stadiet	62 800	60 038	61 700
Stöd för skolresor	64 000	65 478	65 000
Mottagare av statsborgen			
Högskolenivå	93 352	90 694	91 000
Andra stadiet	42 191	36 082	35 000

Vid utgången av 2007 uppgick lånebeståndet i fråga om studielån med statsborgen till 1 318,2 miljoner euro, varav andelen s.k. gamla studielån utgjorde 44,8 miljoner euro. Vid utgången av året uppgick antalet personer med studielån till 301 725. För dem som avlagt yrkeshögskoleexamen var studielånet i genomsnitt 6 300 euro och för dem som avlagt högre högskoleexamen 6 800 euro.

Grunderna för dimensioneringen av anslaget

Studiestöd i genomsnitt	2005	2007	2009 uppskattning
Studiepenning, €/månad			
— högskolenivå	250	251	287
— andra stadiet	140	137	164
Bostadstillägg, €/månad	172	184	197
Stöd för skolresor, €/månad	103	116	129

Vid dimensioneringen av anslaget beräknas år 2009 antalet personer som får lagenlig studiepenning vara 246 900, varav 148 400 är högskolestuderande och 98 500 andra studerande. Antalet personer som får bostadstillägg beräknas uppgå till 156 600. Antalet personer som får lagenligt stöd för skolresor beräknas uppgå till ca 32 300 studerande.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om studiestöd så att fr.o.m. den 1 januari 2009 ska makes inkomster inte längre beaktas vid beviljande av bostadstillägg.

Den i lagen om studiestöd avsedda studiepenningens månatliga maximibelopp (€/mån)

Högskolestuderande	
— studerande under 20 år som bor hos föräldrarna	55
— 20 år fyllda studerande som bor hos föräldrarna	122
— studerande under 18 år som bor annanstans	145
— 18 år fyllda studerande som bor annanstans	298
Studerande vid andra läroanstalter	
— studerande under 20 år som bor hos föräldrarna	38
— 20 år fyllda studerande som bor hos föräldrarna	80
— studerande under 18 år som bor annanstans	100
— 18 år fyllda studerande som bor annanstans	246

Studiestödets bostadstillägg är 80 % av de fastställda boendeutgifterna. Vid beviljande av bostadstillägg beaktas inte boendeutgifter till den del de överstiger 252 euro. Bostadstillägget för studerande utomlands är högst 210 euro/mån.

Den beräknade utvecklingen av antalet studiestödstagare och av utnyttjandegraden för studiestödet

	2005	2007	2009 uppskattning
Gymnasieutbildning	27 382 (24 %)	27 354 (24 %)	25 700 (23 %)
Grundläggande yrkesutbildning	96 775 (73 %)	97 203 (71 %)	102 300 (73 %)
Yrkeshögskolestudier	97 043 (82 %)	93 348 (79 %)	98 000 (83 %)
Universitetsstudier	96 737 (60 %)	94 139 (59 %)	98 500 (61 %)

01. Omkostnader för besvärsnämnden för studiestöd (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 685 000 euro.

Förklaring: Besvärsnämnden för studiestöd är första besvärsinstans i frågor som gäller studiestöd. Det uppskattas att ca 3 500 besvär anhängiggörs år 2009. Målet är att den genomsnittliga behandlingstiden för besvär ska vara 5,5 månader.

Vid dimensioneringen av anslaget har på grund av lönejusteringar som tillägg beaktats 20 000 euro, varav ett avdrag av engångsnatur på 6 000 euro.

2009 budget	685 000
2008 II tilläggsb.	3 000
2008 budget	665 000
2007 bokslut	625 000

52. Statsgaranti och räntestöd för studielån (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 25 500 000 euro.

Anslaget får användas

1) till räntestöd för studielån enligt lagen om studiestöd (28/1972)

2) till utgifter för statsborgen enligt lagen om studiestöd (65/1994).

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget	€
Räntestöd	1 000
Borgensansvarsbelopp	15 100 000
Betalningseftergift	3 500 000
Avskrivningar av preskriberade borgensansvarsfordringar	5 000 000
Ränteunderstöd	1 899 000
Sammanlagt	25 500 000

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)	
Ökning av borgensansvarsfordringar	1 100
Minskning av avskrivningarna av borgensansvarsfordringar	3 500
Sammanlagt	4 600

2009 budget	25 500 000
2008 II tilläggsb.	8 300 000
2008 budget	20 900 000
2007 bokslut	31 429 701

55. Studiepenning och bostadstillägg (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 776 394 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av studiepenning och bostadstillägg till studiestöd enligt lagen om studiestöd (65/1994).

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget	€
Studiepenning för högskolestuderande	363 854 000
Studiepenning för studerande i andra läroanstalter	141 840 000
Bostadstillägg	270 700 000
Sammanlagt	776 394 000

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)	
Beviljande av bostadstillägg utan beaktande av makes inkomster	1 800
Höjning av studiepenningen med 15 % fr.o.m. 1.8.2008	40 800
Ändring i användningen av studiepenning	-16 706
Sammanlagt	25 894

2009 budget	776 394 000
2008 budget	750 500 000
2007 bokslut	644 984 117

57. Måltidsstödet till högskolestuderande (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 27 300 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av understöd till studentrestauranger för att sänka priserna på måltider med 1,67 euro per måltid för högskolestuderande som avlägger lägre eller högre högskoleexamen, yrkeshögskoleexamen eller högre yrkeshögskoleexamen samt studerande som deltar i yrkes- eller specialiseringsutbildningsprogram som berättigar till studiestöd eller i undantagsutbildning

2) till betalning av extra stöd till den som driver en studentrestaurang i lokaler som inte hör till en högskola, högst 0,84 euro för varje sådan måltid för vilken betalas måltidsstöd, dock högst till ett belopp som motsvarar kostnaderna för lokaler och anläggningar.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget	€
Måltidsstödet till högskolestuderande	25 800 000
Extra stöd till studentrestauranger	1 500 000
Sammanlagt	27 300 000

Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 1 900 000 euro som föranleds av ökad användning av måltidsstödet.

2009 budget	27 300 000
2008 budget	25 400 000
2007 bokslut	23 745 712

58. Understöd för ersättning av hyreskostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 4 494 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av understöd till Studenternas hälsovårdsstiftelse för ersättande av hyreskostnader för lokaler som behövs för högskolestuderandenas hälsovård

2) till betalning av understöd för ersättande av hyreskostnader för statliga jordområden som överlåtits för studiebostadsbruk, om fastigheten i främsta hand används till boende för studerande som är berättigade till studiestödets bostadstillägg eller till bostadsbidrag, förutsatt att den aktuella kommunen med ett motsvarande belopp stöder boende för studerande.

Dispositionsplan	€
Studenternas hälsovårdsstiftelse	3 144 000
Bostadsorganisationerna för studerande	1 350 000
Sammanlagt	4 494 000

Förklaring: Hyrorna har prissatts så att de inkluderar det mervärdesskattebelopp som universiteten ska betala till Senatfastigheter för de lokaler de hyr ut i andra hand till Studenternas hälsovårdsstiftelse.

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)	
Ökning av SHVS:s hyresutgifter	148
Ökade hyreskostnader för jordområden som är avsedda för studentbostäder	52
Sammanlagt	200

2009 budget	4 494 000
2008 budget	4 294 000
2007 bokslut	4 268 000

59. Stöd för skolresor för studerande i gymnasieutbildning och yrkesutbildning (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 36 600 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av stöd enligt lagen om stöd för skolresor för studerande i gymnasieutbildning och yrkesutbildning (48/1997).

Förklaring:

Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 1 900 000 euro som föranleds av en höjning av biljettpriserna.

2009 budget	36 600 000
2008 budget	34 700 000
2007 bokslut	31 988 827

80. Konst och kultur

Förklaring: Konst- och kulturpolitikens mål är

Förbättrande av förutsättningarna för konstnärlig kreativitet samt annan kreativitet. Man stöder en högklassig och innovativ konstnärlig verksamhet och stärker konstens mångfacetterade roll i samhället. Man strävar efter att öka konst- och kulturfunktionernas inverkan på den samhälleliga och ekonomiska utvecklingen, tillgången till och exporten av kulturprodukter och tjänster samt den regionala utvecklingen. Ett annat mål är att förbättra konstnärernas och andra

kulturaktörers verksamhetsförutsättningar. Den kulturella, sociala och samhällsekonomiska kunskapsbasen för konst, kultur och annan kreativ verksamhet stärks.

Centralkommissionen för konst och systemet med konstkommissioner utvecklas som en nationell helhet.

Upphovsrätten utvecklas och stärks som grund för kreativiteten, den kreativa ekonomin och kreativa branscher. Upphovsrättslagstiftningens och upphovsrättssystemets funktionsduglighet i föränderliga skapar- och användarmiljöer samt föränderliga spridnings- och förmedlingstekniker förbättras. Den rådgivning och utbildning som ges yrkesutövare och företag i upphovsrättsärenden ökas liksom även informationen och forskningen om upphovsrätt.

I informationssamhällsutvecklingen fokuserar kultursektorn på att utveckla produktionen och spridningen av digitala innehåll och tjänster samt främja tillgången till dem. Man stöder utvecklandet av lämpliga intäktsmodeller för tillhandahållande av audiovisuella online-tjänster och söker fungerande lösningsmodeller för digitaliseringen av teatrarnas scenteknik.

Bevarande och skydd av kulturarvet samt stöd till ett aktivt bruk av det. Man stöder digitaliseringen av kulturarvsmaterial och utvecklandet av system och tjänster som förbättrar tillgången till och bevarandet av minnesorganisationernas digitala material.

Utvecklingen av Museiverket fortsätter. Museernas och andra kulturarvsobjekts tillgänglighet förbättras och kulturarvsfostran ökas.

Utvecklingen av Nationella audiovisuella arkivet fortsätter på det sätt som förutsätts i den nya lagen om deponering och förvaring av kulturmaterial. Man utarbetar en nationell digitaliseringsplan för arkiveringen inom den audiovisuella branschen och övergår till en helhetsbetonad lagring i samband med arkiveringen av radio- och televisionsmaterial.

Främjande av tillgången på, tillgängligheten av samt deltagandet i konst, kultur och information. Verksamhetsbetingelserna för nationella kultur- och konstinstitutioner förbättras. Statsandelarna för teatrar, orkestrar och museer ökas i enlighet med den reviderade lagstiftningen. Projekt som ökar institutionernas produktivitet och serviceverksamhet stöds (strategier för nättjänster, omorganisering av funktionerna, projekt för anskaffning av lokaler). Utvecklingen av Statens filmgranskningsbyrås verksamhet i riktning mot granskning i efterhand fortsätter. Man fäster särskild vikt vid att skapa ett fungerande biografnätverk.

De regionala konst- och kulturtjänsterna förbättras. Man främjar de regionala konstkommissionernas förutsättningar att stödja regional konst och kultur. Det regionala utbudet av musik och dans utökas. Utvecklingen av regionala audiovisuella kultur- och produktionscenter fortsätter.

Tillgången till konst- och kulturtjänster för alla befolkningsgrupper främjas. Ett annat mål är att förbättra förutsättningarna för en egen kulturell verksamhet för språk- och kulturminoriteter och personer med funktionshinder. De kulturella nättjänsterna stöds i syfte att förbättra deras funktion och tillgången på dem.

Verksamhetsformer som stärker kulturens effekter på hälsan och välfärden bedöms och främjas. Man utarbetar ett tväradministrativt verksamhetsprogram för kulturens effekter på hälsan och välfärden som en del av politikprogrammet för hälsofrämjande.

I enlighet med regeringsprogrammet stärks bibliotekens roll som tillhandahållare av närservice och som ett system som erbjuder olika tjänster till medborgarna inom såväl inlärning och informationsförsörjning som kultur. Bibliotekens nätverk av verksamhetsställen stöds och kvaliteten på tjänster främjas. Man fortsätter stödja biblioteksverksamheten genom att fästa särskild vikt vid medborgarnas informationsförsörjning och bibliotekens kompetensnivå. Utvecklandet av bibliotekstjänster för barn och unga stöds.

Främjande av konst- och kulturtjänster för barn och unga. Stödet till konst- och kulturtjänster för barn och unga riktas till olika konstarter. Barnkulturcentralernas nätverksverksamhet stöds. Möjligheterna till stöd för barn- och ungdomsfilmer förbättras. En trygg mediemiljö för

barn och unga utvecklas. Man vidtar ytterligare åtgärder för att förbättra barns och ungas medieläskunnighet.

Stärkande av kreativa branscher och kulturekonomin. Stöd- och styrsystemen för innehållsproduktionen, företagsamheten och kulturexporten förbättras i enlighet med riktlinjerna för utveckling av kulturekonomin och de kreativa branscherna. Inom de kreativa branscherna stärker och stöder man produktutvecklingen, produktionen och distributionen, utvecklingen av företagar- och affärskompetensen, exportprojekt och kunskapen om upphovsrätt bland aktörer inom branschen. Nätverksbildningen mellan företagare och andra aktörer inom branschen stöds. Det ESF-delfinansierade utvecklingsprogrammet för ökad företagsverksamhet och internationalisering inom skapande branscher genomförs.

Främjande av kulturexport. Finlands utvecklingsprogram för kulturexport 2007—2011 genomförs i syfte att öka exporten och arbetsplatserna inom kulturbranscherna. Effekterna av exportsträvandena stärks och produktifieringen av kulturturismen främjas i syfte att i synnerhet öka antalet utländska turister som reser till Finland. Utvecklingen av informationscentralerna inom konstsektorn till att vara exportfrämjare stöds.

Främjande av den nordliga dimensionens kulturpartnerskap. Finland vidtar åtgärder för att stärka det nordiska kultursamarbetets effekter. Upprättandet av den nordiga dimensionens kulturpartnerskap främjas. Man främjar det kultursamarbete mellan EU och Ryssland som startades på initiativ av Finland och stärker förutsättningarna för Institutet för Ryssland och Österuropa att fungera som en länk i kultursamarbetet mellan EU och Ryssland. Samarbetsavtalet mellan Finlands och Rysslands kulturministrar genomförs i syfte att främja bilateralt samarbete och samarbete med besläktat folk. Utvecklingen av de regionala rådens verksamhet inom kultursektorn främjas så att överlappningar elimineras och effekterna ökar.

Fördelningen av finansieringen av konst och kultur mellan budgetmedel och tippningsvinstmedel

	Tippningsvinstmedel	Budgetmedel	Sammanlagt
Främjande av konstarter	37 886 000	18 330 000	56 216 000
Nationella konstinstitutioner	81 995 000	71 291 000	153 286 000
Biblioteksväsendet	17 606 000	118 833 000	136 439 000
Museer och kulturarvet	26 267 000	44 702 000	70 969 000
Regionalt främjande av konsten	15 073 000	5 588 000	20 661 000
Främjande av kulturpolitiken[1)]	6 066 000	2 887 000	8 953 000
Internationell verksamhet inom konst och kultur	5 253 000	8 827 000	14 080 000
Kommunikationskultur	1 740 000	7 440 000	9 180 000
Sammanlagt	191 886 000	277 898 000	469 784 000

[1)] Inkluderar punkten Till undervisningsministeriets förfogande i tippningsvinstmedlen och i bägge punkterna finansieringen av projektet Åbo, Europas kulturhuvudstad.

01. Omkostnaderna för centralkommissionen för konst och konstkommissionerna (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 5 170 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till utgifter för avlönande av konstnärsprofessorer

2) till betalning av stipendier och understöd för främjande av konsten

3) till forskning och information inom konst- och kulturpolitiken

4) till stöd till den avgiftsbelagda servicen, högst 10 000 euro.

De stipendier och understöd som beviljas av anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Centralkommissionen för konst har som mål för sin verksamhet att höja kvaliteten och den internationella nivån på finländsk konst och att stärka konstens förnyelseutveckling och dess status som en mångsidig resurs i egenskap av moderniserare av samhället och betydelseskapare. Centralkommissionens arbete främjar välfärden, kulturen och dess mångfald. Arbetet inverkar också på miljöns kvalitet och har betydande direkta och indirekta ekonomiska verkningar. Centralkommissionen för konst är en sakkunnig- och finansieringsorganisation som stöder utövande av högklassig konst särskilt genom att dela ut stipendier och statsunderstöd. Finansieringen är tidsbunden och baserar sig på en jämförelsebedömning av den konstnärliga kvaliteten och på en omfattande konstnärspolitisk sakkunskap. Centralkommissionen för konst använder de resurser som står till förfogande till att

— finansiera högklassig och innovativ konstnärlig verksamhet och stärka konstens mångfacetterade roll i samhället

— satsa på en ökad jämlik tillgång på och tillgänglighet till konst, större kulturell mångfald och ökad tillämpad användning av konst

— beakta sökandegruppens kön, ålder, språk och boendeort i stipendiepolitiken, med särskild betoning på unga konstnärers ställning som sökande och mottagare av stipendier

— skapa förutsättningar för rörlighet för konstnärer och internationalisering

— stärka stödet till den multikonstnärliga och mångkulturella verksamheten

— följa, utvärdera och utveckla kvaliteten på och effektiviteten av sin egen verksamhet och göra strukturerna effektivare och tydligare samt utveckla de elektroniska tjänsterna för kunderna i enlighet med utvecklingsförslagen

— resultatstyra de regionala konstkommissionerna

— för sin del stärka konstens ställning och betydelse i samhället och till undervisningsministeriets förfogande producera forskningsrön, utvärderingsinstrument och informationstjänster som är relevanta med tanke på konstpolitiken.

Av kulturpolitiska skäl täcks ca 33 % av de särskilda utgifterna för den avgiftsbelagda verksamheten med prisstödet.

Nyckeltal för resultatet	2006 utfall	2007 utfall	2009 uppskattning
Produktion och kvalitetsledning			
Statsunderstöd			
— ansökningar, st.	9 264	9 216	9 400
— beviljningar, st.	3 004	2 958	3 100
Utlåtanden om ansökningar om statsunderstöd till UVM	765	792	780
Konstverkskommissionens samlingar, st.	12 374	12 611	13 011
Publikationer	14	15	15
Hantering av mänskliga resurser			
Årsverken	32	34,6	65

Sökande och mottagare av stipendier från centralkommissionen för konst[1] enligt, kön, region, språk och ålder 2007

	% av de sökande	% av mottagarna
Kvinnor	52,7	49,6
Huvudstadsregionen	52,3	55,6
Svenskspråkiga	7,1	7,2
Annat modersmål	2,6	2,0
Under 35-åringar	25,7	21,4
Sökande och mottagare sammanlagt[2]	5 280	2 184

[1] Centralkommissionen för konst, statens konstkommissioner och stipendienämnder.

[2] Inbegriper privatpersoner och arbetsgruppers kontaktpersoner, ej sammanslutningar. Överlappningar strukna. Inkluderar inte regionala konstkommissioner.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	3 429	5 102	5 190
Bruttoinkomster	51	20	20
Nettoutgifter	3 377	5 082	5 170
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	474		
— överförts till följande år	468		

Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 88 000 euro som föranleds av lönejusteringar.

2009 budget	5 170 000
2008 II tilläggsb.	12 000
2008 budget	5 082 000
2007 bokslut	3 372 000

02. Statens konstmuseums omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 18 556 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till betalning av utgifter som civiltjänstgörare föranleder

2) till stödjande av utställningsverksamhet och annan avgiftsbelagd service, högst 3 063 000 euro.

Förklaring: Statens konstmuseum främjar bildkonstens kulturarv och stärker betydelsen av dagens visuella kultur.

Effektmålet vid vården av kulturarvet är att öka det visuella kulturarvet för kommande generationer. Målen för konstsamlingarna och utökningen är så gott som enbart kvalitativa. Samtidigt beaktas de innehållsmässiga prioriteringarna.

Målet för den verksamhet som riktas till allmänheten är att hålla kulturarvet levande genom att stärka Statens konstmuseums enheters roll som tillhandahållare av mångsidiga och högklassiga kulturtjänster. Syftet är att hålla utställnings- och programproduktionens utbud mångsidigt samtidigt som man genom besökarenkäter följer hur tillfredställda kunderna är och strävar efter att svara på deras önskningar. Särskild uppmärksamhet fästs vid publikperspektivet, vilket innebär att utställningsutbudet har aktualitet. Det ekonomiska målet för ansvarsområdet, som i sin helhet är avgiftsbelagd

verksamhet, är att inkomsterna täcker 12 % av de totala kostnaderna och 39 % av särkostnaderna.

Utvecklingsenheten inom konstmuseibranschen fortsätter att tillsammans med landets övriga konstmuseer genomföra utvecklingsprojekt som gäller hela konstmuseifältet.

Av kulturpolitiska skäl täcks ca 59 % av de särskilda utgifterna för den avgiftsbelagda verksamheten med prisstödet.

På grund av det kulturella områdets karaktär ökar inte antalet resultatmål kontinuerligt. I fråga om mängden prestationer beaktas deras varierande omfattning.

Nyckeltal	2006 utfall	2007 utfall	2009 mål
Effekt, produktion och kvalitetsledning			
Kundtillfredsställelse (kundservice), %	93	85	90
Samlings- och specialutställningar, euro	17	17	17
Forsknings- och utställningspublikationer, euro	9	10	11
Konserverade verk	688	900	670
Funktionell effektivitet			
Antal besökare inom utställningsverksamheten			
— totalt antal besökare	403 000	333 000	380 700
— andelen betalande besökare	266 000	175 000	225 700
— andelen betalande besökare, %	66	53	59
Genomsnittsintäkt av utställningsbesök	3,6	3,0	3,8
Genomsnittspris för utställningsbesök	3,5	4,1	2,9
Utställningspublikationer, sålda exemplar/upplagor, %	49	60	60
Administrativa tjänsters andel av totalkostnaderna, %	17	16	16
Avgiftsbelagd verksamhet (kostnadsmotsvarighet)			
— inkomster/totala kostnader, %	17	11	12
— inkomster/särkostnader, %	52	30	39
— prisstöd/särkostnader, %	45	67	59
Hantering av mänskliga resurser			
Årsverken	246	226	216

Inkomster av och utgifter för verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	20 768	19 701	21 056
Bruttoinkomster	2 750	2 403	2 500
Nettoutgifter	18 018	17 298	18 556
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	1 824		
— överförts till följande år	1 135		

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	619
Index för hyres- och energipriserna för tidigare år	514
Höjningar av priserna på köpta tjänster och energi 2009	100
Indexjustering av hyrorna 2009	178
Utveckling av tillsynen över museer	25
Ateneum, utomhusbelysningens inverkan på hyran	15
Produktivitetsfrämjande åtgärder (-6,8 årsv.)	-150
Överföring till moment 28.20.06 (Statens IT-servicecentral)	-6
Övriga ändringar	-37
Sammanlagt	1 258

2009 budget	18 556 000
2008 II tilläggsb.	703 000
2008 budget	17 298 000
2007 bokslut	17 329 000

03. Omkostnader för förvaltningsnämnden för Sveaborg (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 2 678 000 euro.

Förklaring: Förvaltningsnämnden för Sveaborg har som centralt mål för sin verksamhet att sörja för restaurering, underhåll och användning av det byggnadskulturella monumentet Sveaborg, som finns med på Unescos världsarvslista och som är av nationell betydelse samt att svara för produktion och spridning av basinformation om kulturturism.

Sveaborg utvecklas med beaktande av principerna för hållbar turism. Målet är att öka den breda allmänhetens kunskap om världsarvsobjektet. Man strävar efter att förbättra Sveaborgs bild utåt genom att stödja kulturevenemang som lämpar sig att ordna på ett världsarvsobjekt och som är platsen värdiga. I iståndsättningen utnyttjas Helsingingfors fängelses Sveaborgsavdelning, som finns på ön.

Nyckeltal	2006 utfall	2007 utfall	2009 uppskattning
Produktion och kvalitetsledning			
Antal besökare under månader utanför säsongen (oktober—april)	147 000	155 000	170 000
Funktionell effektivitet			
Nyttjandegraden av förvaltningsnämndens mötes- och festlokaler, %	21	27	29
Av alla fästningsmurar (52 800 m²) andelen fästningsmurar som klassas som varande i bästa skick av murarna , %	38,5	40	41
Hyresintäkter, ökning %	0,9	5,1	1
Hantering av mänskliga resurser			
Årsverken	94	93	91

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	6 835	6 284	6 578
Bruttoinkomster	4 058	3 886	3 900
Nettoutgifter	2 778	2 398	2 678
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	106		
— överförts till följande år	151		

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)	
Lönejusteringar	162
Överföring från moment 29.80.75	120
Överföring till moment 28.20.06 (Statens IT-servicecentral)	-2
Sammanlagt	280

2009 budget	2 678 000
2008 II tilläggsb.	454 000
2008 budget	2 398 000
2007 bokslut	2 823 000

04. Museiverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 18 863 000 euro.

Eventuella inkomster av försäljning av virke från markområden som Museiverket har i sin besittning får nettobudgeteras under momentet.

Dispositionsplan	€
Nationalmuseets omkostnader	6 931 000
Museiverkets övriga omkostnader	11 932 000
Sammanlagt	18 863 000

Förklaring: Museiverket ansvarar för myndighetsuppgifter som hänför sig till värnandet om kulturmiljön på nationell nivå. Museiverket leder och utvecklar landets allmänna museiverksamhet, skyddar oh vårdar kulturarvet och kulturmiljön samt producerar och förmedlar forskningsinformation. Museibranschen utvecklas på riksomfattande nivå genom förhandlingar med museerna, utvärdering och uppföljning. Museiverket deltar aktivt i myndighets-, intressegrupps- och projektsamarbetet inom branschen.

I Museiverkets verksamhet betonas kundnärhet och fysisk, kunskapsmässig och kulturell tillgänglighet. Genom kulturarvsfostran stärks medborgarnas delaktighet i kulturarvet.

En ökad digitalisering av det nationella kulturarvet är ett viktigt utvecklingsprojekt för att förbättra serviceförmågan och effekten. Flyttningen till nya lokaler år 2010 ökar tillgången till arkiv-, biblioteks- och samlingstjänster och verksamhetens produktivitet, men förutsätter åtgärder för att göra materialen klara för flyttning.

Kulturmiljön vårdas genom metoder för bevarande av fasta fornminnen, byggd miljö och kulturlandskapet samt genom förbättrande av vården av fornminnen och byggnadsrestaurering. Centrala mål för vården av byggnadsarvet är att slutföra revideringen av de riksomfattande målen för områdesanvändningen så att statsrådet kan fatta beslut i ärendet och att genomföra ett nationellt informationsprogram om revideringen.

Utvecklingen av de 17 museer och deras utställningar som Finlands nationalmuseum sköter främjas genom att museerna görs attraktivare och mera informativa och genom ett ökat utbud på nätet. Man fäster särskild vikt vid att nå den nuvarande generationen barn och unga, som växt upp i en digital miljö. Tyngdpunkten ligger på interaktiva utställningsformer. Skötseln och användningen av samt förutsättningarna för rörlighet för Finlands nationalmuseums samlingar tryggas.

Personalens välbefinnande och organisationens kompetens främjas genom personalplanering och utbildning, utveckling av lönesystemet och genom projekt som avser arbetshälsa.

Nyckeltal	2006 utfall	2007 utfall	2009 mål
Produktion och kvalitetsledning			
Besök på Museiverkets webbsidor	1 537 544	1 814 021	2 664 000
Behandlingstid för utlåtanden, dagar	38	30	33

Antal besökare i museer			
— totalt antal besökare	307 664	313 204	370 000
— andelen betalande besökare, %	46,8	46,9	55
— andelen besökare under 18 år, %	21	22,4	23
Antal besökare på slott			
— totalt antal besökare	193 067	181 653	210 000
— andelen betalande besökare, %	85,6	90,3	89
Forsknings- och utställningspublikationer, st.	9	5	6
Föremålsuppgifternas digitaliseringsgrad, %	22,9	25	30
Funktionell effektivitet			
Genomsnittspris för museibesök, euro	4,27	4,00	4,5
Intäkter av museibesök i genomsnitt, euro	2,43	2,16	2,6
Genomsnittspris för slottsbesök, euro	1,55	1,36	1,7
Intäkter av slottsbesök i genomsnitt, euro	2,27	2,18	2,6
Hantering av mänskliga resurser			
Årsverken	436	433	411

Inkomster av och utgifter för verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	21 317	20 973	21 706
Bruttoinkomster	4 411	2 775	2 843
Nettoutgifter	16 906	18 198	18 863
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	486		
— överförts till följande år	637		

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	665
Indexjustering av hyrorna	76
Index för fastighetskostnader (värme, el och andra köpta tjänster)	80
Produktivitetsfrämjande åtgärder (-4 årsv.)	-151
Överföring från moment 29.80.75	180
Överföring till moment 28.20.06 (Statens IT-servicecentral)	-9
Övriga ändringar	-176
Sammanlagt	665

2009 budget	18 863 000
2008 II tilläggsb.	336 000
2008 budget	18 198 000
2007 bokslut	17 057 000

05. Omkostnader för biblioteket för synskadade (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 6 968 000 euro.

Av anslaget får högst 4 000 euro användas till prisstöd för avgiftsbelagd service.

Förklaring: Biblioteket för synskadade har som mål för sin verksamhet att synskadade och andra personer med nedsatt läsförmåga ska behandlas jämlikt i fråga om tillgång till litteratur, skolgång och studier. Biblioteket genomför sin uppgift genom att producera och tillhandahålla specialmaterial för sina kunder, såsom talböcker, punktskriftsböcker och elektroniska böcker samt genom att fungera som en sakkunniginrättning för talboks- och punktskriftstjänster.

Inom resultatområdet för läromedelstjänster producerar biblioteket 97 % av de läroböcker som synskadade skolelever behöver samt de

böcker som examensstuderande behöver enligt examenskraven, sammanlagt ca 800 nya titlar. I enlighet med beslutet om grunderna för avgifter säljs omkring 3 500 läroböcker för att användas av alla grupper av personer med funktionshinder — också personer med läs- och skrivsvårigheter — medan cirka 1 800 utlånas avgiftsfritt.

Inom resultatområdet för bibliotekstjänster producerar biblioteket nya skön- och facklitterära titlar i en form som lämpar sig för synskadade och andra personer med nedsatt läsförmåga i en omfattning (1 500 titlar) som utgör 37 % av den allmänlitteratur som årligen publiceras i Finland. Biblioteket förmedlar litteratur till kunderna som lokala tjänster, per post och via nätet ca 900 000 gånger. Den potentiella kundkretsen uppgår till ca 40 000 personer.

Biblioteket ökar lånen via de allmänna biblioteken, stärker samarbetet med högskolebiblioteken och stärker sina tjänster för personer med läs- och skrivsvårigheter genom slopande av produktionsbegränsningarna inom läromedelstjänster, fortsätter digitaliseringen av sina analoga samlingar och utvecklingen av nättjänsterna samt inleder produktion av talsyntes- och hybridböcker.

Av kulturpolitiska skäl täcks över 99 % av anslaget under momentet med prisstöd.

Nyckeltal	2006 utfall	2007 utfall	2009 uppskattning
Produktion och kvalitetsledning			
— bokproduktion/st.	1 980	1 969	2 300
— antal lån/st.	453 846	683 400	900 000
— lån via allmänna bibliotek/st.	40 000	35 000	56 000
— läroboksleveranser/st.	3 668	4 170	5 000
— antal kunder/st.	13 401	14 734	15 300
— talbokssamling, titlar	7 000	17 000	28 000
— varav DAISY-talböcker	-	8,1	9,0
— kundtillfredsställelse (vitsord 4—10)			
Funktionell effektivitet			
— genomsnittspris för boklån/euro	9,45	6,62	6,47
— genomsnittspris för läroboksleverans/euro	338	286	295
Hantering av mänskliga resurser			
— Årsverken	65,8	64,8	59,4

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	5 913	7 224	7 095
Bruttoinkomster	81	90	127
Nettoutgifter	5 832	7 134	6 968
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	2 117		
— överförts till följande år	3 322		

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	104
Produktivitetsfrämjande åtgärder (-3 årsv.)	-134
Överföring till moment 28.20.06 (Statens IT-servicecentral)	-6
Övriga produktivitetsfrämjande åtgärder	-130
Sammanlagt	-166

2009 budget	6 968 000
2008 II tilläggsb.	23 000
2008 budget	7 134 000
2007 bokslut	7 037 000

06. Omkostnader för Nationella audiovisuella arkivet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 5 310 000 euro.

Av anslaget får högst 123 000 euro användas till prisstöd för visningsverksamheten och annan avgiftsbelagd service.

Förklaring: Nationella audiovisuella arkivets mål är att deponera och förvara filmer, radio- och televisionsprogram och annat därtill hörande material, främja audiovisuell kultur, idka forskningsverksamhet och tillhandahålla informationstjänst. Genom kund- och informationstjänsterna tjänar arkivet befolkningens kulturella, kunskapsmässiga och forskningsmässiga behov och den kreativa industrin. Nationella audiovisuella arkivet tryggar det audiovisuella kulturarvets synlighet genom att visa konstnärligt, historiskt eller på annat sätt betydelsefulla filmer och program samt genom att bedriva utställnings- och publikationsverksamhet.

Arkivet inleder 2009 en systematisk digitalisering av filmsamlingarna och deltar i det nationella och internationella samarbetet för att främja tillgången till och förvaringen av digitalt material.

Till samlingarna anskaffas visningskopior och extra material inom den film- och videoproduktion från 2005 som är föremål för den lagstadgade depositionsförpliktelsen samt originalmaterialet i fråga om filmer som granskades 2003. Dessutom tas ca 400 kopior av utländska långfilmer emot som frivilliga depositioner och avsikten är att utöka video- och dvd-samlingen med ca 4 000 nya upptagningar. Museiföremålssamlingen utökas med frivilliga depositioner.

Radio- och TV-programflödet lagras digitalt i mån av möjlighet enligt den plan som undervisningsministeriet särskilt har godkänt. Dessutom deponeras sådana radio- och televisionsprogram som kan betraktas som verk i en form som motsvarar originalmaterialet.

Man fortsätter utvecklandet av Nationella audiovisuella arkivet till ett internationellt arkiv-, forsknings-, informations- och servicecenter. Strävan är att år 2009 ska radio- och televisionsarkivets tjänster stå till forskarnas förfogande runt om i landet via verksamhetsställena i Helsingfors och via fri-exemplarbiblioteken.

Målet med främjandet av filmkulturen och forsknings- och informationstjänsten är att främja kvalitativ filmvisning i Helsingfors och nio universitetsorter, stöda filmforskningen och ge ut filmografisk information på webbtjänsten www.elonet.fi.

Av kulturpolitiska skäl täcks ca 27 % av de särskilda utgifterna för den avgiftsbelagda verksamheten med prisstödet.

Nyckeltal för resultatet	2006 utfall	2007 utfall	2009 uppskattning
Produktion och kvalitetsledning			
— Vård av samlingar/ arkiverade filmer, antal	141 153	148 109	147 000
— Museet för levande bilder/museiföremål, antal	11 586	12 300	12 400
— Biblioteks-, informations-, låne- och kundtjänster, antal	36 320	38 250	40 000
— Avgiftsbelagda tjänster/visningsverksamhet, antal besökare	55 696	55 682	60 500
— Avgiftsbelagda arkivtjänster /bild- och filmtjänster	4 441		4 600

— Radiomaterial /arkiverade sändningar / h			100 000
— Televisionsmaterial /arkiverade sändningar / h			30 000
Funktionell effektivitet			
— Samlings- och arkivverksamhet sammanlagt, euro/antal filmer	16,93	17,56	15,50
— Museet för levande bilder, euro/föremål	19,87	28,33	23,31
— Bibliotek, euro/bibliotekstjänst	5,70	5,82	6,00
—Avgiftsbelagd service: subvention av visningsverksamheten/ besökare	149 998	133 396	123 000
Hantering av mänskliga resurser			
— Årsverken	58	57	71

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	4 025	4 893	5 650
Bruttoinkomster	437	340	340
Nettoutgifter	3 588	4 553	5 310
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	421		
— överförts till följande år	344		

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar (varav ett avdrag av engångsnatur på 5 000 euro)	98
Utveckling av radio- och televisionsarkivet	460
Utveckling av Nationella audiovisuella arkivets digitala arkiv	200
Överföring till moment 28.20.06 (Statens IT-servicecentral)	-1
Sammanlagt	757

2009 budget	5 310 000
2008 II tilläggsb.	47 000
2008 budget	4 553 000
2007 bokslut	3 511 000

07. Statens filmgranskningsbyrås omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 611 000 euro.

Förklaring: Målet för Statens filmgranskningsbyrås verksamhet är att skapa en trygg bildprogrammiljö för barnen. För att nå målet utför granskningsbyrån i enlighet med gällande lagstiftning förhandsgranskning och registrering av bildprogram som grundar sig på barnskyddsmässiga orsaker, utövar förebyggande laglighetsövervakning som grundar sig på anmälningar och beviljar förevisningstillstånd. Målet är att öka medborgarnas kunskaper om regleringen av bildprogram genom upplysning och information.

Förhandsgranskningen av bildprogram enligt den gällande lagstiftningen har som mål att trygga barns utveckling i en bildprogrammiljö. Som medel används granskning av bildprogram för personer under 18 år, upplysning om bestämmelserna och eftergranskning tillsammans med polisen. Effekterna mäts med hjälp av förfrågningar till publiken och till dem som sprider bildprogram.

Nätbaserade, kostnadseffektiva och kundvänliga anmälnings- och registreringssystem upprätthålls. Anslagsökningen medför inte en ökning av antalet årsverken.

Den eftergranskning som grundar sig på en lagändring utvecklas, varvid hela filmgranskningsbyråns verksamhetsgrunder klarläggs på nytt med beaktande av bl.a. den tekniska ut-

vecklingen inom området och målen för produktivitetsprogrammet för statsförvaltningen.

Nyckeltal för resultatet	2006 utfall	2007 utfall	2009 uppskattning
Produktion och kvalitetsledning			
Granskade långa bildprogram, st.	1 099	966	1 000
Granskade korta bildprogram, st.	632	641	620
Antal granskare i genomsnitt/bildprogram	1,81	1,88	1,90
Beviljade förevisningstillstånd, st.	26	24	25
Utlåtanden till myndigheter	1	8	8
Anmälda bildprogram, st.	22 471	27 688	22 500
Funktionell effektivitet			
Genomsnittligt pris för granskning, euro/h	155	192	195
Hantering av mänskliga resurser			
Årsverken	13	14	14

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	924	893	961
Bruttoinkomster	348	310	350
Nettoutgifter	575	583	611
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	270		
— överförts till följande år	255		

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	29
Överföring till moment 28.20.06 (Statens IT-servicecentral)	-1
Sammanlagt	28

2009 budget	611 000
2008 II tilläggsb.	7 000
2008 budget	583 000
2007 bokslut	560 000

08. Omkostnader för Institutet för Ryssland och Österuropa (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 967 000 euro.

Förklaring: Institutet för Ryssland och Österuropa är ett riksomfattande internationellt kunskaps- och servicecenter inom kulturen och konsten.

I enlighet med sin nya strategi och utifrån undervisningsministeriets kulturpolitiska riktlinjer deltar institutet i kultursamarbetet mellan EU och Ryssland. Institutet bistår också undervisningsministeriet i beredningen och genomförandet av Europeiska unionens och Rysslands gemensamma verksamhetsprogram inom kulturens område. Institutet deltar i utvecklingen av kultursektorn inom den nordliga dimensionen och bistår undervisningsministeriet i arbetet med att förbereda kulturpartnerskapet.

Institutet stöder utvecklandet av språket och kulturen hos dem som flyttat till Finland från Ryssland och Österuropa, främjar mångkulturella värden, utnyttjande av den ryskspråkiga befolkningens kunskapspotential inom kultu-

ren och den kreativa ekonomin och en smidig integrering av befolkningen i det finländska samhället.

Nyckeltal för Institutet för Ryssland och Österuropa	2006 utfall	2007 utfall	2009 uppskattning
Produktion och kvalitetsledning			
Utlåningar, st	51 581	49 739	55 000
Bokanskaffningar, volymer	1 157	1 351	1 300
Tidningsanskaffningar, årgångar	266	266	266
Användning av infomationstjänsten, ggr	1 334	1 270	1 400
Besökare vid allmänna tillställningar, personer	811	780	700
Funktionell effektivitet			
Genomsnittspris på lån, euro	8	9	4
Hantering av mänskliga resurser			
Årsverken	15	15	15

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	875	853	982
Bruttoinkomster	2	10	15
Nettoutgifter	873	843	967
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	110		
— överförts till följande år	44		

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar (varav ett avdrag av engångsnatur på 4 000 euro)	25
Hyresökning för lokaler	100
Överföring till moment 28.20.06 (Statens IT-servicecentral)	-1
Sammanlagt	124

2009 budget	967 000
2008 II tilläggsb.	79 000
2008 budget	843 000
2007 bokslut	807 000

30. Statsandelar och statsunderstöd för de allmänna bibliotekens driftskostnader (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 106 440 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsandelar och statsunderstöd för bibliotek enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998)

2) till betalning av utjämningar på basis av skatteinkomsterna till kommunerna enligt lagen om statsandelar till kommunerna (1147/1996), fortbildning för personalen och tjänster som producerats centraliserat

3) till understöd för utvecklande av bibliotekens innehållsproduktion, högst 336 000 euro.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen ett förslag till lag om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998) så att statsandelsprocenten för undervisningsväsendet och biblioteken minskas i syfte att genomföra de statsan-

delskompensationer som kommunsammanslagningarna förutsätter.

Beräknad användning av anslaget	€
Kalkylerade kostnader (enhetspris 54,09 euro * 5 273 331 invånare)	285 234 000
Kommunens finansieringsandel	-165 949 000
Utjämningsposter	-75 000
Utvecklande av bibliotekens innehållsproduktion (högst)	336 000
Sammanlagt	119 546 000
— varav från detta moment	106 440 000
— varav från moment 29.80.52 (tippningsvinstmedel)	13 106 000

Målet för de allmänna biblioteken är att erbjuda befolkningen lika möjligheter till bildning, kunskaper och kunnande, medborgarfärdigheter, litteratur och konst, internationalisering och livslångt lärande. Bibliotekets uppgift är också att erbjuda möjligheter att använda virtuella och interaktiva nättjänster och att ge handledning i användningen av dem.

Genom statsandelen stöds en jämlik produktion av biblioteks- och informationstjänster. I fråga om bibliotekens bokanskaffningar stöds ett mångsidigt utbud av böcker genom stöd till inköp av kvalitetslitteratur med liten spridning. Genom statsunderstöden stöds utveckling av biblioteksnättjänster och innovativa försöksprojekt samt fortbildning för personalen. Syftet är att trygga kvaliteten på biblioteks- och informationstjänsterna och att säkerställa att servicenätet fungerar och är uppdaterat. Tyngdpunkten ligger på medborgarnas informationsförsörjning och tillgången till kultur.

Biblioteksväsendets effektivitet bedöms utifrån indikatorer för användning av bibliotek, materialanskaffningar, personalresurser och tillgång.

Vissa nyckeltal för biblioteksväsendet	2006 utfall	2007 utfall	2009 uppskattning
Anskaffningar av bokmaterial, st./1 000 invånare	307	315	330
Övriga materialanskaffningar, st./1 000 invånare	57	59	59
Årsverken, årsverken/1 000 invånare	0,8	0,8	0,8
Öppethållningstimmar, 1 000 timmar	1 435	1 404	1 374
Fysiska besök, st./invånare	11,4	10,9	10,8
Nätbesök, antal/invånare		7,2	7,6
Utlåningar, st./invånare	19,6	19,2	19
Låntagare, % av invånarantalet	43	42	42
Kostnader för verksamheten, euro/invånare	48,7	50,3	52

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)	
Förändring i kostnadsnivån (3,9 %)	4 485
Ändring i antalet invånare	508
Ändring i utjämningsposterna	-436
Ändring i fördelningen av tippningsvinstmedel	11 605
Genomförandet av statsandelskompensationen i samband med kommunsammanslagningar	-200
Sammanlagt	15 962

2009 budget	106 440 000
2008 budget	90 478 000
2007 bokslut	74 451 000

31. Statsandel och statsunderstöd för teatrars och orkestrars driftskostnader (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 30 060 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsandelar och statsunderstöd för teatrar och orkestrar enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998).

Antalet årsverken som används som beräkningsgrund för statsandelen är högst 2 469 för teatrar och högst 1 033 för orkestrar.

Förklaring: Det genomsnittliga mervärdesskattefria pris per enhet som används som beräkningsgrund för statsandelen är

47 066 euro per årsverke för teatrar och 46 620 euro per årsverke för orkestrar.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändring i kostnadsnivån (3,9 %)	2 542
Den andra nivåförhöjningen av priserna per enhet på grund av reformen av finansieringssystemet för konstinstitutionerna	7 973
Övriga ändringar	101
Sammanlagt	10 616

För lagstadgade statsandelar och statsunderstöd har dessutom beviljats 37 878 000 euro under moment 29.80.52.

2009 budget	30 060 000
2008 budget	19 444 000
2007 bokslut	13 812 000

32. Statsandelar och statsunderstöd för museer (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 12 468 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsandelar och statsunderstöd för museer enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998)

2) till betalning av understöd för överföring av uppgifter om museernas samlingar till elektronisk form, högst 252 000 euro.

Antalet årsverken som används som beräkningsgrund för statsandelen är högst 1 158.

Förklaring: Det genomsnittliga mervärdesskattefria pris per enhet som används som grund för statsandelen är 59 292 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändring i kostnadsnivån (3,9 %)	1 151
Den andra nivåförhöjningen av priserna per enhet på grund av reformen av finansieringssystemet för kulturinstitutionerna	4 536
Övriga ändringar	-4
Sammanlagt	5 683

För lagstadgade statsandelar och statsunderstöd har dessutom beviljats 18 407 000 euro under moment 29.80.52.

2009 budget	12 468 000
2008 budget	6 785 000
2007 bokslut	4 470 000

33. Statsandelar och statsunderstöd för kulturverksamhet i kommunerna (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 5 588 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsandelar och statsunderstöd för kulturverksamhet i kommunerna enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998)

2) till betalning av statsunderstöd enligt lagens 42 §, högst 106 000 euro.

Det pris per enhet som används som beräkningsgrund för statsandelen är 3,50 euro per invånare.

Förklaring: I dimensioneringen av anslaget ingår 12 975 000 euro som kommunernas andel per invånare av kostnaderna för verksamheten.

Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 25 000 euro som föranleds av att antalet invånare har ändrats.

2009 budget	5 588 000
2008 budget	5 563 000
2007 bokslut	5 540 954

34. Statsandelar för anläggningskostnaderna för allmänna bibliotek (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 5 400 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsandelar för bibliotekens anläggningsprojekt enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998).

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Fullmakt

1) År 2009 får beslut om beviljande av statsandel enligt nämnda lag för bibliotekens anläggningsprojekt ingås så att de statsandelar som projekten föranleder uppgår till högst

4 500 000 euro enligt kostnadsnivån i januari 2009.

2) År 2009 får dessutom omfattningen av sådana anläggningsprojekt enligt 36 § i nämnda lag för vilka statsandel kommer att beviljas 2010 eller därefter fastställas så att de av projekten föranledda statsandelarna beräknas uppgå till sammanlagt högst 3 500 000 euro enligt kostnadsnivån i januari 2009.

Förklaring:

Nyckeltal som hänför sig till byggande av bibliotek

	2006 utfall	2007 utfall	2009 uppskattning
Nybyggnader, stycken/nytta m²	1/4 796	3/1 259	1/585
Saneringar, stycken/nytta m²	1/280	3/2 561	2/3 364
Bokbussar	9	12	10

Utgifter för fullmakter (1 000 euro)

	2010	2011	2012	2013—	Sammanlagt fr.o.m 2010
Tillstånd som beviljats och finansieringsbeslut som fattats före 2009	5 000	3 400	3 200	4 200	15 800
Finansieringsbeslut som fattas 2009		600	800	3 800	5 200
Sammanlagt	5 000	4 000	4 000	8 000	21 000

2009 budget	5 400 000
2008 budget	5 700 000
2007 bokslut	6 100 000

36. Understöd för projektet Europas kulturhuvudstad 2011 (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsunderstöd för projektet Åbo, Europas kulturhuvudstad 2011.

2009 budget	2 000 000

40. Ersättning till Suomenlinnan Liikenne Oy (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 252 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av ersättning till Suomenlinnan Liikenne Oy för driftsförluster för varutrafiken och för utgifter för skötsel av lån.

Förklaring: I enlighet med ett avtal som staten och Helsingfors stad har ingått om skötseln av trafiken till Sveaborg ersätter staten hälften av driftsförlusterna för varutrafiken till Sveaborg.

2009 budget	252 000
2008 budget	252 000
2007 bokslut	230 000

50. Vissa understöd (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 11 325 000 euro.

Anslaget får användas

1) till stödjande av kulturinstituten

2) till stödjande av vänskapsföreningar

3) med stöd av byggnadsskyddslagen (60/1985) för restaurering och sanering av kulturhistoriskt värdefulla byggnader

4) för restaurering och reparation av kulturhistoriskt värdefulla fartyg

5) för skydd, forskning och upplysning enligt världsarvskonventionen och Haagkonventionen 1954

6) till reparationsarbeten på föreningshus samt utrednings-, rådgivnings- och granskningsarbete som hänför sig till dem

7) för främjande av fredsarbete

8) till stödjande av kulturtidningar

9) till föreningen Suomen Islamilainen Neuvosto (SINE) ry:s utgifter

10) för främjande av den samiskspråkiga kulturen och till sameorganisationernas arbete

11) till betalning av understöd, stipendier och pris inom det kulturella området och till understöd till publikationer

12) för infättande av informations- och utställningscentret Tali-Ihantala.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget	€
Understöd till kulturinstituten	4 378 000
Stöd till vänskapsföreningarnas kultursamarbete	2 622 000
Underhåll eller förbättring av kulturhistoriskt värdefulla byggnader	629 000
Skydd, restaurering, forskning och upplysning enligt världsarvskonventionen och Haagkonventionen 1954	380 000
Understöd för restaurering och reparation av kulturhistoriskt värdefulla fartyg	268 000
Understöd för reparationsarbeten på föreningshus, utrednings- och granskningsarbeten som hänför sig till reparationsverksamheten samt upplysning och rådgivning	267 000
Journalistpris	34 000
Främjande av fredsarbete	460 000
Till sametinget för främjande av den samiskspråkiga kulturen och till sameorganisationernas arbete, varav 12 000 euro till underhåll av samiska kyrkstugor i Utsjoki	205 000
Vissa medborgarorganisationers verksamhet	136 000
Stödjande av kulturtidningar	800 000
Suomen Islamilainen Neuvosto (SINE) ry	60 000
Tali-Ihantala -centret	1 000 000
Övriga understöd	86 000
Sammanlagt	11 325 000

Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 1 000 000 euro för utgifter som föranleds av projektet för ett Tali-Ihantala -center.

2009 budget	11 325 000
2008 budget	10 325 000
2007 bokslut	10 487 000

51. Stipendier åt konstnärer, författare och översättare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 13 160 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av konstnärsstipendier motsvarande 545 stipendieår enligt lagen om konstnärsprofessurer och om statens konstnärsstipendier (734/1969)

2) till betalning av tidigare beviljade långvariga konstnärsstipendier

3) till stipendier och understöd enligt lagen om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare (1080/1983).

Anslaget under momentet budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget	€
Statens konstnärsstipendier	10 060 000
Stipendier och understöd till författare och översättare	3 100 000
Sammanlagt	13 160 000

Från och med ingången av 2009 är konstnärsstipendiet 1 525 €/mån., i vilket ingår konstnärens avgift för finansieringen av social trygghet enligt LFöPL. Regeringen har överlämnat en proposition om saken (RP 92/2008) till riksdagen. Storleken på statens långvariga konstnärsstipendier och de femåriga statliga konstnärsstipendier vilka är förenade med social trygghet enligt lagen om konstnärsprofessurer och om statens konstnärsstipendier (734/1969) är från och med ingången av 2009 1 343,20 €/mån. Ovan nämnda stipendier justeras enligt justeringarna av lönerna för statstjänstemän genom beslut av undervisningsministeriet. Totalbeloppet av stipendier till författare och översättare utgör 10 % av det belopp som under det föregående kalenderåret använts för litteratur som anskaffats till allmänna bibliotek som upprätthålls av kommunerna. Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats Suo-

men Kulttuurirahastos Boktalko-projekt, som ökar de allmänna bibliotekens bokanskaffningar åren 2008—2010. Projektet inverkar på det totala beloppet av stipendier och understöd till författare och översättare åren 2009—2011.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Reformen av den sociala tryggheten	1 100
Boktalko-projektet	400
Tjänste- och arbetskollektivavtalets effekt 2008	387
Tjänste- och arbetskollektivavtalets effekt 2009	185
Sammanlagt	2 072

2009 budget	13 160 000
2008 II tilläggsb.	350 000
2008 budget	11 088 000
2007 bokslut	10 997 366

52. Tippnings- och penninglotterivinstmedel för främjande av konsten (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 191 886 000 euro.

Anslaget får användas

1) till finansiering av konst- och kulturfrämjande åtgärder, betalning av löne- och andra utgifter för konst- och kulturpolitisk forsknings-, utrednings- och informationsverksamhet, till försöks- och forskningsprojekt kring kultur vid universitet och andra statliga inrättningar samt till anskaffning av konstverk till statens fastigheter och byggnader som används av staten

2) till i lagen om organisering av konstens främjande (328/1967) avsedda stipendier och understöd som centralkommissionen för konst och statens konstkommissioner beviljar, till konstnärs- och projektstipendier och andra understöd som de regionala konstkommissionerna beviljar samt till stipendier enligt lagen om vissa stipendier åt bildkonstnärer (115/1997) till ett belopp av högst 960 000 euro

3) till betalning av statsandelar och statsunderstöd för museer enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998) samt till annat stödjande av musei- och kulturarvsområdet

4) till betalning av statsandelar och statsunderstöd för bibliotek enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet, till betalning av understöd enligt lagens 42 § till bibliotek till ett belopp av högst 1 600 000 euro och till andra understöd till bibliotek till ett belopp av högst 2 900 000 euro och till länsstyrelserna för regional utveckling och annan utveckling av biblioteksverksamheten samt till de allmänna bibliotekens nationella utvecklingsprojekt och stärkande av bibliotekens nätservice och kunskapsbas

5) till betalning av i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet avsedda statsandelar och statsunderstöd för teatrar och orkestrar samt till betalning av statsunderstöd enligt 6 a § i teater- och orkesterlagen (730/1992) till ett belopp av högst 3 784 000 euro, varav 3 241 000 euro till teatrar och 543 000 euro till orkestrar

6) till nationellt stöd för projekt inom EU:s kulturprogram och omkostnader för programmens kontaktpunkter, projektet gällande Europas kulturhuvudstad samt till utgifter för statsförvaltningens internationella samarbete inom kulturens område

7) till betalning av statsunderstöd till stiftelsen Suomen Kansallisoopperan säätiö, högst 34 030 000 euro, och till betalning av statsunderstöd för Suomen Kansallisteatterin Osakeyhtiös driftskostnader, högst 10 087 000 euro

8) till omkostnader som det upphovsrättsråd som anges i 55 § i upphovsrättslagen (404/1961) har

9) till avlönande av högst 49 personer i tidsbundna uppgifter som främjar konsten vid de regionala konstkommissionerna.

De understöd och stipendier som avses i punkt 2 budgeteras enligt kontantprincipen.

I fråga om de personer som avses i punkt 9 beaktas vid nettobudgetering de förmåner enligt sjukförsäkringen som betalats till arbetsgivaren såsom inkomster.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget	€
Filmproduktion och filmdistribution	17 736 000
Främjande av digitalisering av biograferna	500 000
Främjande av filmkulturen	3 932 000
Utveckling av filmkulturen för barn och unga	912 000
Främjande av litteraturen	2 080 000
Främjande av bildkonsten	2 280 000
Främjande av scenkonsten	2 611 000
Främjande av arkitekturen	300 000
Främjande av tonkonsten	2 980 000
Främjande av formgivningen	650 000
Främjande av danskonsten	1 070 000
Främjande av fotokonsten	600 000
Främjande av cirkuskonsten	100 000
Främjande av andra konstarter	610 000
Stipendier och priser	1 525 000
Suomen Kansallisteatterin Osakeyhtiö	10 087 000
Stiftelsen Suomen Kansallisoopperan säätiö	34 030 000
Statsandelar och statsunderstöd till teatrar och orkestrar enligt finansieringslagen	37 878 000
Statsandelar till bibliotek enligt finansieringslagen	13 106 000
Statsunderstöd till bibliotek och åtgärder för utveckling av biblioteksväsendet	4 500 000
Statsandelar till museer enligt finansieringslagen	18 407 000
Museer och kulturarvet	7 860 000
Regionalt främjande av konsten	15 073 000
Främjande av kulturpolitiken	2 988 000
Kulturexport och internationellt samarbete	5 253 000
Kulturen i informationssamhället	1 740 000
Projektet gällande Europas kulturhuvudstad	1 000 000
Till undervisningsministeriets förfogande	2 078 000
Sammanlagt	191 886 000

2009 budget	191 886 000
2008 budget	189 200 000
2007 bokslut	188 800 238

53. Statsunderstöd för lokalkostnader (fast anslag)

Under momentet beviljas 18 000 000 euro.

Anslaget får användas till beviljande av understöd för vissa vetenskaps- och kulturinstitutioners och samfunds lokalkostnader.

Förklaring: Vissa kulturinstitutioner och kultursamfund betalar hyra till Senatfastigheter eller till statliga ämbetsverk som besitter fastighetsförmögenhet.

Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 458 000 euro på grund av indexförhöjning (3,5 %).

2009 budget	18 000 000
2008 II tilläggsb.	—
2008 budget	17 542 000
2007 bokslut	16 794 966

54. Statsunderstöd till lånekostnaderna för Suomen Kansallisteatteris lån för grundlig renovering (fast anslag)

Under momentet beviljas 3 746 000 euro.

Anslaget får användas till beviljande av understöd för amortering och betalning av ränta på Suomen Kansallisteatteris lån för grundlig renovering.

Förklaring: Med understödet betalas amorteringen och räntan på lånet för år 2009.

Vid dimensioneringen av anslaget har som avdrag beaktats 70 000 euro till följd av en förändring i räntenivån.

2009 budget	3 746 000
2008 budget	3 816 000
2007 bokslut	3 627 000

55. Stöd till digitaliseringen av kulturarvet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) för kostnader för genomförande av projektet och handlingsplanen för ett nationellt digitalt bibliotek

2) för kostnader för planmässig digitalisering av viktigt prioriterat musei- och kulturarvsmaterial

3) till stöd för museernas innehållsproduktion

4) till utveckling av system och tjänster som förbättrar tillgången till och användningen och förvaringen av digitalt kulturarvsmaterial samt till utveckling av bibliotekens, arkivens och museernas gemensamma söktjänst och anslutning av den till Europeiska digitala biblioteket

5) för kostnader för utveckling och överföring av kunskap om digitalisering, digital tillgång och långtidsförvaring i fråga om kultur- och kulturarvsmaterial.

Förklaring: Anslaget under momentet har ombildats till ett treårigt reservationsanslag.

2009 budget	2 000 000
2008 II tilläggsb.	—
2008 budget	2 000 000

56. Främjande av kulturexport (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 800 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter och understöd för främjande av Finlands kulturexport.

Förklaring: Avsikten är att anslaget används till utgifter för genomförande av de åtgärder som avses i Finlands utvecklingsprogram för kulturexport 2007—2011.

2009 budget	800 000
2008 budget	800 000

70. Anskaffning av inventarier (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 500 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till betalning av verksamhets- och utställningsutrustning samt till betalning av planeringsutgifter för dem

2) till avlönande av personal motsvarande två årsverken i uppgifter för viss tid.

Dispositionsplan	**€**
1. Statens konstmuseum	190 000
2. Museiverket	1 600 000
3. Nationella audiovisuella arkivet	685 000
4. Institutet för Ryssland och Östeuropa	25 000
Sammanlagt	2 500 000

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 355 000 euro för de behov som uppstår till följd av Nationella audiovisuella arkivets ökade uppgifter och andra lokalförändringar samt för utrustning till Museiverkets nya lokaler.

2009 budget	2 500 000
2008 budget	2 145 000
2007 bokslut	1 110 000

72. Utökning av Statens konstmuseums samlingar (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 739 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för Statens konstmuseums konstanskaffningar.

2009 budget	739 000
2008 budget	739 000
2007 bokslut	589 000

75. Ombyggnad och underhåll av lokaler och fastighetsförmögenhet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 4 280 000 euro.

Anslaget får användas för betalning av investeringsutgifter för grundlig förbättring och underhåll av fastighetsförmögenhet och för smärre nybyggnader samt för kostnader för reparationsarbeten på museibåtar.

Dispositionsplan	**€**
1. Museiverket	2 000 000
2. Förvaltningsnämnden för Sveaborg	2 280 000
Sammanlagt	4 280 000

Anslaget får också användas till avlönande av personal motsvarande högst nio årsverken för tidsbundna uppgifter.

Fullmakt

1) Förbindelser som hänför sig till de projekt som nämns i punkt 1 får ingås så att de utgifter som föranleds efter 2008 uppgår till sammanlagt högst 600 000 euro.

2) Förbindelser som hänför sig till de projekt som nämns i punkt 2 får ingås så att de utgifter som föranleds efter 2008 uppgår till sammanlagt högst 1 000 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Överföring till moment 29.80.04	-180
Överföring till moment 29.80.03	-120
Byggnadsprojektet för Helsingfors öppna fängelse på Sveaborg	500
Övriga ändringar	-320
Sammanlagt	-120

Momentets rubrik har ändrats.

2009 budget	4 280 000
2008 II tilläggsb.	550 000
2008 budget	4 400 000
2007 bokslut	2 770 000

95. Utgifter för skydd av kulturmiljö (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 17 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter som verkställigheten av lagen om fornminnen (295/1963) medför samt ersättningar som betalas i enlighet med lagen.

2009 budget	17 000
2008 budget	17 000
2007 bokslut	—

90. Idrottsverksamhet

Förklaring:

Allmän utveckling av ansvarsområdet. Den strategiska ledningen och planeringen inom ansvarsområdet och de därtill hörande systemen för styrning, utvärdering och uppföljning utvecklas genom kunskapsbaserad ledning. Förutsättningarna för lokal idrottsverksamhet stärks. Inom verksamheten prioriteras jämlikhet, särskilt jämställdhet mellan könen och kulturell mångfald.

Motionsvanor som främjar hälsan. Motionsrelaterade levnadsvanor som främjar medborgarnas hälsa främjas genom utbildning, forskning och medborgarverksamhet. Med hjälp av ett tvärsektoriellt program för hälsofrämjande motion strävar man efter att förbättra medborgarnas hälsa och funktionsförmåga. I byggandet av idrottsanläggningar stöds i första hand sådana idrottsanläggningar som tjänar omfattande användargrupper.

Aktiv medborgarverksamhet inom motion och idrott. Medborgarverksamheten inom motion och idrott stärks genom det nya systemet med statsunderstöd för grenförbunden utgående från resultatet, statsunderstöd för idrotts- och folkhälsoorganisationer, utvecklingsunderstöd till föreningsverksamhet och genom olika program.

Motions- och idrottsverksamhet för barn och unga. Det tredje skedet av idrottsprogrammet för barn och unga inleds. Inom programmet prioriteras barn som rör på sig för litet, utvecklingen av lokal verksamhet samt utvecklingen av klubb- och hobbyverksamhet och tävlingsidrott för barn.

Etisk elitidrott som känner samhällsansvar och siktar på internationella framgångar. Genom stöd till elitidrotten strävar man efter internationell framgång inom laggrenar och individuella grenar genom att förbättra träningsmöjligheterna för unga begåvade idrottare, öka stödet till

heltidsanställda tränare och förbättra Finlands beredskap att ansöka om och arrangera större internationella idrottsevenemang. Det nationella arbetet mot dopning utvecklas i enlighet med internationella avtal. Finland är ordförande för IADA (Internationella antidopningsuppgörelsen) åren 2009—2010.

Omfattande utvecklande av kunnandet. Utbildning, forskning och information som gäller motion och idrott stöds genom understöd, stipendier och andra sådana åtgärder som främjar kunnandet inom idrottsverksamheten. Idrottsutbildningscentren utvecklas som center för motionsidrott och hälsomotion för hela befolkningen samt som utbildningscenter som stöder medborgarverksamhet inom motion och idrott. Internationellt idrottssamarbete, direkta internationella samarbetsmöjligheter för idrottsorganisationer och en ökning av kunskapskapitalet stöds genom anslag som i statsbudgeten anvisats för ändamålet.

Projekt för lokala understöd till idrottsföreningsverksamhet för barn

	2007	2008 uppskattning	2009 mål
beviljade	400	412	230
ansökningar	850	1 120	900
barn och unga	62 000	60 000	63 000
— flickor (%)	47	47	50
— pojkar (%)	53	53	50

Programmet I form för livet

	2007	2008 uppskattning	2009 mål
projekt	179	180	185
kommuner	142	150	160
idrottsutövare	53 000	55 000	57 000
— kvinnor (%)	68	66	62
— män (%)	32	34	38

Studerandedygn vid idrottsutbildningscenter

	2007	2008 uppskattning	2009 mål
Riksomfattande	384 781	395 000	405 000
Ändring från föregående år, studerandedygn	23 382	10 219	10 000
Ändring från föregående år, %	6,5	2,7	2,5
Statsandelsfinansierade dygn, %	269 900/70,1 %	269 900/68,3 %	279 900/ 69,1 %
Regionala	84 044	90 000	95 000
Ändring från föregående år, studerandedygn	8 613	5 956	5 000
Ändring från föregående år, %	11,4	7,1	5,9
Statsandelsfinansierade dygn, %	51 000/60,7 %	51 000/56,7 %	51 000/53,7 %

50. Tippnings- och penninglotterivinstmedel för främjande av idrott och fysisk fostran (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 116 082 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsunderstöd enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998), idrottslagen (1054/1998) och lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) samt till betalning av andra understöd och stipendier som beviljas för att främja idrott och fysisk fostran, varav högst 650 000 euro till understöd enligt 14 § i lagen om fritt bildningsarbete, till stöd för byggande av idrottsanläggningar, till forskning som gäller byggande för idrott och fritiden, 18 825 000 euro i verksamhetsunderstöd som fördelas mellan grenförbunden och 19 425 000 euro till andra riksomfattande idrottsorganisationer

2) till betalning av utgifter för försöks-, utvecklings- och programverksamhet samt till betalning av understöd och stipendier till idrottare och tränare

3) till utgifter för gemenskapens och statsförvaltningens internationella idrottssamarbete, idrottsvetenskaplig verksamhet, arbete mot dopning, utökande av tester och effektivisering av fostran mot dopning, till finansiering av högskolors, forskningsinstituts och forskares idrottsvetenskapliga forskningsprojekt och till finansiering av informationssystemprojekt och andra projekt som utförs i samarbete med dessa, till betalning av understöd enligt 42 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet till Suomen Urheilumuseosäätiö till ett belopp av högst 250 000 euro

4) till utgifter för statens idrottsråd och dess sektioner

5) till betalning av heders- och resultatpris inom motion och idrott

6) till utgifter för länens idrottsverksamhet

7) till avlönande av personal motsvarande högst fyra årsverken.

Det pris per enhet som används som beräkningsgrund för statsandelen för kommunernas idrottsverksamhet är 12,00 euro per invånare.

Det maximiantal studerandedygn som ligger till grund för statsandelen för de riksomfattande idrottsutbildningscentren är 274 900 och maximiantalet studerandedagar i de regionala idrottsutbildningscentren är 51 000. Utan hinder av de ovan nämnda beloppen får anslaget användas till utgifter som föranleds av rättelsebeslut i fråga om statsandelarna.

Enhetspriset för de regionala idrottsutbildningscentren är 16,60 euro per studerandedag.

De stipendier som avses i punkterna 1 och 2 budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget	**€**
Kommunernas idrottsverksamhet	18 794 000
Byggande av idrottsanläggningar	19 900 000
Idrottsutbildningscenter	16 306 000
Medborgarverksamhet inom motion och idrott	40 850 000
Utveckling av motion och idrott för barn och unga	3 700 000
Utveckling av hälsofrämjande motion	2 750 000
Utvecklande av elitidrotten	3 485 000
Kunskapsledning och förstärkning av kunskapsbasen	5 555 000
Arbete mot dopning inom idrotten	1 800 000
Internationellt samarbete	480 000
Länens idrottsverksamhet	350 000
Statens idrottsråd	450 000
Till undervisningsministeriets förfogande	1 662 000
Sammanlagt	116 082 000

Det genomsnittliga mervärdesskattefria pris per enhet för de riksomfattande idrottsutbildningscentren som använts vid dimensioneringen av anslaget är 81,24 euro per studerandedygn. För statsandelar till idrottsutbildningscentrer har dessutom beviljats 3 331 000 euro under moment 29.90.52.

2009 budget	116 082 000
2008 budget	104 065 000
2007 bokslut	100 099 297

52. Statsandel för idrottsutbildningscentrer (fast anslag)

Under momentet beviljas 3 331 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsandelar enligt lagen om fritt bildningsarbete.

Förklaring:

Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 578 000 euro med anledning av att kostnadsnivån har förändrats (3,9 %).

2009 budget	3 331 000
2008 budget	2 753 000
2007 bokslut	1 342 000

91. Ungdomsarbete

Förklaring:

Undervisningsministeriet ansvarar för genomförandet av regeringens barn- och ungdomspolitiska utvecklingsprogram inom området för ungdomsarbete och för samordningen av programmet i samarbete med politikprogrammet för barns, ungas och familjers välfärd.

Aktivt medborgarskap. Man stöder nationella organisationer för unga och organisationer för ungdomsarbete, kommunernas ungdomsarbete, riksomfattande ungdomscentraler, Ung Kulturverksamheten och utvecklande av nya verksamhetsformer för unga. Kommunerna stöds i utvecklandet av systemen för hörande av och deltagande bland unga. Ungas miljöfostran är också ett prioritetsområde. Verksamheten utvärderas genom att man följer de ungas deltagande i förenings- och hobbyverksamhet samt deras röstningsaktivitet. Ett utvärderingssystem för ungdomsarbetet skapas för de unga.

Stärkande av den sociala identiteten. Målet är att gradvis avskaffa arbetslösheten bland unga och förbättra de ungas beredskap för vardagen och arbetslivet. Unga som löper risk att bli utslagna prioriteras. Man stöder verkstadsverksamheten för unga som en etablerad mångprofessionell service som täcker hela landet. Med hjälp av uppsökande verksamhet med personer som arbetar i par stöder man deltagande i verkstadsverksamhet bland de unga som har det sämst ställt. Målet är att två tredjedelar av verkstadsungdomarna får en studieplats eller ett arbete eller deltar i någon annan ledd verksamhet efter verkstadsperioden. Eftermiddagsverksamheten för skolelever och Award-verksamhetsprogrammet för unga (Avartti) hör fortfarande till prioritetsområdena. Utvecklandet och ibruktagandet av metoder för förebyggande arbete mot rusmedels- och narkotikabruk stöds i kommunerna och organisationerna i syfte att minska bruket av och intresset att pröva på alkohol och narkotika bland unga.

De ungas uppväxt- och levnadsvillkor. Regeringens barn- och ungdomspolitiska utvecklingsprogram genomförs, utvärderas och utvecklas. Man tar i bruk ett centralt register för de ungas levnadsvillkor, attityder till levnadsvillkoren och uppfattningar om framtiden samt för basservicen inom ungdomsarbetet.

Allmän utveckling av ansvarsområdet. För produktionen av bastjänster inom ungdomsarbetet stöder man kommunerna och deras regionala samarbete samt riksomfattande ungdomscentraler och riksomfattande serviceorganisationer för ungdomsarbete. Bastjänsterna inom ungdomsarbetet stärks. Omfattningen av informations- och rådgivningstjänster för unga ökas. Den nationella styrningsstrukturen för ungdomsarbetet utvecklas genom stöd till en service- och utvecklingscentralstruktur som omfattar de olika områdena inom ungdomsarbetet.

Det ungdomspolitiska målet för det internationella samarbetet är att främja den nordiska välfärdsstatens mål samt de ungas internationalisering.

Vissa nyckeltal som beskriver ungdomsarbetets effektivitet

Verksamhet	2006	2007	2009
Kommunernas ungdomsarbete			
— antal ungdomslokaler	1 100	1 100	1 100
— antal ungdomsarbetare	2 600[1)]	2 600	2 600
Riksomfattande ungdomscentraler			
— understödda, antal	10	10	10
— ungdomskursdagar	217 000	225 000	230 000
Eftermiddagsklubbar			
— stödda, antal	1 600	1 650	1 700
Ungdomsforskning			
— stödda, antal	15	15	15
Förebyggande arbete mot rusmedels- och narkotikabruk			
— antal projekt som fått understöd	82	92	90
Regionutveckling			
— antal projekt som fått understöd	60	62	60
Award-verksamheten			
— antal grupper	60	70	80
— unga i grupperna	800	900	1 000
Ung Kultur			
— Antal unga som deltagit i utlandsturnéer för unga	1 574	1 385	1 600
— Ung Kultur-evenemang (unga)	1 800	2 550	2 000

[1)] Antalet ungdomsarbetare har ändrats så att det omfattar antalet egentliga ungdomsarbetare.

50. Tippnings- och penninglotterivinstmedel för främjande av ungdomsarbete (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 41 789 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsandelar för kommunernas ungdomsverksamhet med stöd av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998) och ungdomslagen (72/2006)

2) till statsunderstöd med stöd av ungdomslagen (72/2006) till riksomfattande ungdomsorganisationer, riksomfattande serviceorganisationer för ungdomsarbete och organisationer som utför ungdomsarbete

3) till understöd med stöd av ungdomslagen (72/2006) för verksamheten vid och byggandet av riksomfattande ungdomscentraler samt till understöd för byggande, grundlig renovering och utrustning av ungdomslokaler

4) till understöd och betalning av stipendier för ungdomsforskning, till utarbetande av utredningar som hänför sig till ungdomsarbete och ungdomspolitiken och till utgifter för informations- och rådgivningstjänster för unga, för systemen för hörande av unga och ungas deltagande och för nätmedier för unga samt för utveckling av nätmedierna

5) till stödjande av gemenskapens och statsförvaltningens internationella ungdomssamarbete och av internationella verksamhetsprogram för ungdomen

6) till stödjande av eftermiddagsverksamhet för skolelever, Award-verksamhetsprogrammet, ungdomsarbete och ungdomsverksamhet med tonvikt på idrott, kultur och kulturell mångfald

7) till nationellt stöd för verkstadsverksamhet för unga, till förebyggande arbete mot rusmedels- och narkotikabruk samt till annat stärkande av de ungas sociala identitet

8) till utgifter för statens delegation för ungdomsärenden och dess sektioner, till utgifter för utvärderings- och understödskommissionen för de riksomfattande ungdomsorganisationerna och serviceorganisationerna för ung-

domsarbete, till genomförande av barn- och ungdomspolitiska utvecklingsprogrammet och till utgifter för regional ungdomsverksamhet samt till den regionala utvecklingen av ungdomsarbetet

9) till stöd för ungdomsarbetets riksomfattande servicestrukturer[1)]

10) till genomförande av regionförvaltningens eller statens ämbetsverks tidsbundna projekt inom ansvarsområdet

11) till avlönande av personal motsvarande högst två årsverken.

Det pris per enhet som används som beräkningsgrund för statsandelen för kommunernas ungdomsverksamhet är 14,00 euro per invånare under 29 år.

I fråga om de personer som avses i punkt 11 beaktas vid nettobudgetering de förmåner enligt sjukförsäkringen som betalats till arbetsgivaren såsom inkomster.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget	€
Aktivt medborgarskap för unga	
— Nationella organisationer för ungdomsarbete	14 000 000
— Riksomfattande ungdomscentraler	5 000 000
— Byggande av ungdomslokaler	2 000 000
— Försöksverksamhet inom ungdomsarbetet, informationsförsörjning, ungdomskultur	2 100 000
— Informations- och rådgivningstjänster för unga, nätmedier	1 500 000
Stärkande av de ungas sociala identitet	
— Verkstäder för unga, förebyggande arbete mot rusmedels- och narkotikabruk, stärkande av den sociala identiteten	1 600 000
— Eftermiddagsverksamhet för skolelever	1 200 000
De ungas levnadsvillkor och allmän utveckling av ansvarsområdet	
— Statsandel för kommunernas ungdomsverksamhet	7 539 000
— Genomförande av barn- och ungdomspolitiska utvecklingsprogrammet[1)]	3 000 000
— Internationellt samarbete	1 000 000
— Ungdomsforskning	1 000 000
— Länens idrottsverksamhet[2)]	400 000
— Statens delegation för ungdomsärenden samt utvärderings- och understödskommissionen	400 000
— Till undervisningsministeriets förfogande	1 050 000
Sammanlagt	41 789 000

[1)] Effektiviteten hos systemet för styrning av ungdomsarbetet ökas genom att resultatstyrningen av verksamhetsområdet organiseras via nationella service- och utvecklingscentraler som omfattar de olika områdena inom ungdomsarbetet.

[1)] I anslaget ingår det regionala utvecklingsanslag som tidigare ställdes till länsstyrelsernas förfogande.

[2)] Det anslag för regional utveckling av ungdomsarbetet som administreras av länen reserveras av det anslag som anvisats för genomförande av barn- och ungdomspolitiska utvecklingsprogrammet.

2009 budget	41 789 000
2008 budget	37 483 000
2007 bokslut	35 963 020

51. Verkstadsverksamhet för unga och förebyggande drogarbete (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 10 373 000 euro.

Anslaget får användas

1) till att stöda och permanenta ungas verkstadsverksamhet och utvidga servicen

2) uppsökande verksamhet med personer som arbetar i par i samband med verkstadsverksamhet

3) till stödjande av förebyggande arbete mot rusmedels- och narkotikabruk.

Förklaring: Av anslaget är 7 250 000 euro avsett att användas för stöd till verkstadsverksamhet, 2 500 000 euro till uppsökande verksamhet i par i samband med verkstadsverksamhet och 623 000 euro till förebyggande arbete mot rusmedels- och narkotikabruk.

Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 750 000 euro för verkstadsverksamhet.

2009 budget	10 373 000
2008 budget	9 623 000
2007 bokslut	6 723 000

Huvudtitel 30
JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

F ö r k l a r i n g :

Ansvarsområdets omvärld

Näringarna inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde står för närvarande inför stora globala utmaningar. Den internationella konkurrensen skärps ytterligare både inom livsmedels- och skogssektorn samtidigt som det ställs allt strängare krav på verksamhetens miljökonsekvenser. Klimatförändringen, övergödningen av vattendragen samt minskningen av naturens mångfald är exempel på världsomspännande miljöproblem. När det gäller att finna en lösning på dessa problem är utvecklandet av metoderna inom jordbruket, skogsbruket och fiskerinäringen av avgörande betydelse. Framgången för näringarna inom ansvarsområdet är beroende av förstklassig och mångsidig kompetens och snabbt utnyttjande av innovationer. Betydelsen av dataarkiv och information samt av informationssystem som använder dem ökar inom ansvarsområdet.

Jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde påverkas i stor utsträckning i anslutning till EU-politiken och författningsberedningen. År 2009 kommer det att ske förändringar i följande sakkomplex:

— EU:s jordbrukspolitik (den s.k. hälsokontrollen) och

— utvecklandet av det nordliga stödet för det nationella jordbruket.

Anslag enligt politiksektor

Fördelningen av jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde på politiksektorer och utgifterna för dem, mn euro (inom parentes en hänvisning till det kapitel under vilket anslaget har budgeterats)

	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.	Förändring 2008/2009
Förvaltning och övrigt (30.01)	103,071	110,791	7,720
Utvecklande av landsbygden (30.10)	121,495	116,715	-4,780
Jordbruk (30.20)	2 229,964	2 235,244	5,280
Livsmedelssäkerhet och livsmedelskvalitet (30.30)	44,471	46,638	2,167
Fiskeri-, vilt- och renhushållning (30.40)	59,997	59,699	-0,298
Vattenhushållning (30.50)	29,682	29,040	-0,642
Skogsbruk (30.60 och 63)	164,071	172,904	8,833
Infrastruktur för fastigheter och geografisk information (30.70)	60,224	65,423	5,199
Sammanlagt	2 812,975	2 836,454	23,479

Effektmål enligt politiksektor
Utveckling av landsbygden

— Landsbygdens livskraft bevaras på ett hållbart sätt,

— landsbygden förblir konkurrenskraftig som boendemiljö, förläggningsort för företag och lokal sysselsättare och

— befolkningsutvecklingen stabiliseras, sysselsättningen förbättras och näringsverksamheten blir mångsidigare i den glesbebyggda och den egentliga landsbygden.

Nyckeltal

	2003	2004	2005	2006	2007[1)]	Uppskattning 2008—2009
Förändring i befolkningsmängden (%)						
Glesbebyggd landsbygd	-1,16	-1,05	-1,09	-1,23	-1,18	Blir långsammare
Egentlig landsbygd	-0,30	-0,10	-0,20	-0,17	-0,11	Blir långsammare

[1)] Uppskattning.

Föreslagna anslagsändringar

Anslagen minskar med 4,8 miljoner euro (-4 %), vilket huvudsakligen beror på att en ny programperiod inleds i den EU-delfinansierade projektverksamheten. Utbetalningarna inom ramen för den nya perioden har ännu inte börjat i full omfattning. Anslagen för landsbygdsrådgivningen minskar med 7 %.

Jordbruk

— Jordbruksproduktionen fortsätter i hela Finland,

— råvaror av hög kvalitet produceras för den inhemska livsmedelskedjan och den finska matens status höjs,

— jordbrukets lönsamhet tryggas,

— den näringsbelastning som förorsakas av jordbruket minskas

— den jordbruksbaserade bioenergiproduktionen ökas.

Nyckeltal

	2004	2005	2006	2007 uppskattning	2008 uppskattning	2009 uppskattning
1. Jordbrukets lönsamhet tryggas						
— Lantbruksinkomst (på totalnivå) mn euro	1 068	975	900	988	988	oförändrad
— Lantbruksinkomst euro/gård	20 350	18 700	20 300	23 600	23 600	stiger
— Arbetsinkomst på bokföringsgårdar euro/timme[1)]	3,4	3,4	3,7	4,8	4,8	stiger
— Lönsamhetskoefficient[2)]						
— vid 25 % av gårdarna över	0,72	0,67	0,73	0,73	0,73	stiger
— vid 25 % av gårdarna under	0,20	0,09	0,24	0,24	0,24	stiger

2. Produktion av råvaror						
— Självförsörjning, %						
— mjölk, vätska	109	106	105	105	105	105
— kött	105	105	105	105	105	105
— ägg	119	119	116	114	112	112
— råg	62	32	48	94	80	80
3. Minskning av näringsbelastningen						
— Kvävebalans på riksnivå, kg N/ha[3)]	53	<47	<54	<52	<50	<48
— Fosforbalans på riksnivå, kg P/ha[3)]	7,5	<6,7	<6,8	<5,9	<5,9	<5,8
— Utsläpp av växthusgaser från jordbruket, miljoner ton koldioxid/ekvivalent	<7,4	<7,4	<7,3	<7,3	<7,2	<7,1
4. Ökning av bioenergiproduktionen						
— Energiväxter % av åkern	0,2	0,4	0,7	0,8	1,3	1,3

[1)] Inkomsten per arbetstimme beräknas genom att man från de totala intäkterna drar av alla kostnader (innehåller räntekraven på 5 % för eget kapital) och genom att man delar det erhållna eurobeloppet med antalet utförda arbetstimmar. Bokföringsgårdarnas inkomst per arbetstimme är MTT:s prognos för 2006 och 2007.

[2)] Lönsamhetskoefficienten visar hur stor del av lönekravet för eget arbete och räntekravet på egna kapitalet som uppnåtts. Exempelvis år 2006 var lönekravet för eget arbete 12,4 euro per timme och räntekravet på eget kapital 5 procent. Följs i fråga om lönsamhetsbokföringsgårdarna.

[3)] Kväve- och fosforbalansen beskriver skillnaden mellan de näringsmängder som kommer via de insatser som används på en åkerhektar och de näringsmängder som är bundna vid slutprodukten.

Föreslagna anslagsändringar

Anslagen ökar något (+5,3 miljoner euro 0 %). Exportstödet och stödet för den inre marknaden minskar med 14,2 miljoner euro (-2 %) till följd av den gynnsamma prisutvecklingen på marknaden. Utgifterna för räntestöd för räntestödslån ökar med 4,9 miljoner euro (+9 %) i takt med att lånestocken ökar. För specialåtgärder inom trädgårdsodlingen och sockerproduktionen anvisas ytterligare medel till ett belopp på 9,7 miljoner euro (40 %). Till Gårdsbrukets utvecklingsfond överförs 6,9 miljoner euro mer (+ 30 %) än år 2008.

Livsmedelssäkerhet och livsmedelskvalitet

— djurhälsan och växternas sundhet samt säkerheten hos och kvaliteten på insatsvarorna för jordbruk förblir goda,

— djurens välbefinnande förbättras,

— sådana sjukdomsfall där smittan överförts från livsmedel och mellan djur och människor minskar, och förekomsten av främmande ämnen i livsmedel förblir på den nuvarande goda nivån,

— anteckningarna om ursprung och produktionssätt är tillförlitliga, konsumenterna ges mer information om livsmedlen och om deras egenskaper och

— ibruktagandet av genmodifierade produkter är behärskat.

Föreslagna anslagsändringar

Anslagsnivån stiger något till följd av att lönenivån stiger.

Fiskeri-, vilt- och renhushållning

— fisk- och viltbestånden utnyttjas på ett hållbart och allsidigt sätt,

— lönsamheten inom fiskerinäringen förbättras,

— fritidsfiske sker inom de gränser som en hållbar användning tillåter,

— skötseln av fisktillgångarna är effektiv, behovsbaserad och planmässig,
— de skador som orsakas av vilt begränsas och
— lönsamheten inom renskötseln förbättras och antalet renar dimensioneras på ett sätt som främjar en hållbar användning av betesmarkerna.

Föreslagna anslagsändringar

Avsikten är att spöfiskeavgiften för ett kalenderår som gäller inom ett län höjs med två euro och avgiften för sju dygn med en euro, vilket motsvarar höjningen av levnadskostnadsindex. Vid dimensioneringen av anslaget har som tilläggsutgifter som hänför sig till verkställigheten av den nya viltskadelagen beaktats 0,450 miljoner euro.

Vattenhushållning

Målet är en samhälleligt, ekonomiskt och ekologiskt hållbar vattenhushållning. Inom skötseln av vattendragen och deras avrinningsområden är målet att vattendragens brukbarhet ska vara stor och deras tillstånd gott och att riskhanteringen ska vara god. Inom främjandet av vatten- och avloppsåtgärderna är målet att det regionala samarbetet, beredskapen inför särskilda situationer och vatten- och avloppsåtgärderna på landsbygden ska förbättras. Som ett led i åtgärderna för anpassning till klimatförändringen förbättras hanteringen av översvämningsrisker och beredskapen inför långvarig torka.

Föreslagna anslagsändringar

Anslagsnivån sjunker.

Infrastruktur för fastigheter och geografisk information

— fastighets- och terrängdatasystemet tryggar för sin del tillgången till information om det enskilda markägandet och om fastigheter och terräng.
— uppgifter och informationstjänster som gäller fastigheter och terräng omspänner hela landet, är aktuella och av tillräckligt hög kvalitet och en omfattande och allsidigt användning av informationen i samhället underlättar medborgarnas vardag, effektiviserar förvaltningen och främjar näringslivets konkurrenskraft (när det gäller utnyttjandet av dataarkiv stiger antalet sökningar med minst 3 % jämfört med föregående år), och
— organisationer som samlar in och upprätthåller geografisk information har tillgång till metoder och tjänster som möjliggör effektiv samanvändning och avlägsnar onödig överlappande datainsamling.

Föreslagna anslagsändringar

Anslagsnivån höjs till följd av lantmäteriuppgifterna.

Skogsbruk

— nyttjandegraden av virkesproduktionen i skogarna är hög,
— skogarna tillstånd i virkesproduktionshänseende är gott,
— skogarnas mångfald bevaras och
— skogsbrukets lönsamhet bibehålls på en hög nivå.

Dessa mål eftersträvas genom att Finlands nationella skogsprogram och den handlingsplan för mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO) som hänför sig till skogsprogrammet verkställs i enlighet med regeringsprogrammet. Dessutom främjas tillgången på inhemskt virke genom temporär skattelättnad för försäljningsintäkter av virke, temporär skattefrihet för avverkning i samband med första gallring samt genom att man höjer skogsavdraget.

Nyckeltal

	2005 utfall	2006 utfall	2007 utfall	2008 mål	2009 mål	2015 mål [1]
1) Hög nyttjandegrad inom virkesproduktionen i skogarna						
— Avverkningsuttaget för gagnvirke höjs till en nivå som motsvarar de hållbara avverkningsmöjligheterna, miljoner m³ [2]	53,5	51,7	58,7	60	63	65—70
2) Ett i virkesproduktionshänseende gott tillstånd i skogarna						
— Areal av plantbestånd och unga gallringsskogar som är av god eller tillfredsställande kvalitet, %[3]	-	69,3	71,0	72	74	80—85
— Mängden vård av ungskog, 1 000 ha/år[4]	219	218	248	250	250	265
— Mängden iståndsättningsdikningar, 1 000 ha/år	69	72	67	72	75	100
3) Skogarnas mångfald						
— Antal ingångna avtal om miljöstöd inom skogsbruket, ha	2 997	6 118	7 364	7 700	8 100	14 000
4) Skogsbrukets lönsamhet						
— Det privata skogsbrukets rörelseresultat bibehålls på en hög nivå, euro/ha (enligt penningvärdet år 2007)	97,6	88,0	135,8	120	120	120

[1] Målen för det nationella skogsprogrammet 2015.

[2] Inkluderar stamvirke som industrin kan använda.

[3] Baserar sig på uppgifter från den tionde inventeringen av rikets skogar. Uppgifterna har beräknats som ett glidande medeltal över två år och finns tillgängliga från och med 2006.

[4] Inkluderar vård av plantbestånd och iståndsättning av ungskog.

Föreslagna anslagsändringar

Anslagsnivån höjs till följd av genomförandet av det nationella skogsprogrammet 2015 och handlingsplanen för mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO) 2008—2016.

Förvaltning och övrigt

Ökningen föranleds främst av regionaliseringen av Landsbygdsverket och av dess datasystem.

Jord- och skogsbruksministeriets preliminära mål för resultatet av verksamheten inom förvaltningsområdet för 2009

— Sektorsforskningen inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde inriktas på de forskningsprogramhelheter som sammanställts av delegationen för sektorsforskning och vilkas innehåll kommer att preciseras utifrån förhandsutredningarna före utgången av 2008.

— Budgetpropositionen har utarbetats så att den stöder genomförandet av produktivitetsprogrammen vid förvaltningsområdets ämbetsverk och inrättningar. Förvaltningsområdets personalkvot minskar med 80 årsverken år 2009. Produktivitetsprogrammens innehåll och åtgärder ses över under loppet av 2009 med anledning av de ramar för statsfinanserna som godkändes den 13 mars 2008.

— Förvaltningsområdets ämbetsverk och inrättningar övergår senast vid utgången av 2009 till att utnyttja ekonomi- och personalförvaltningstjänsterna vid Statskontorets servicecentral.

— Man deltar i utvecklandet av statens lokalförvaltning.

— Ämbetsverken och inrättningarna inom förvaltningsområdet beaktar de priniciper som gäller i fråga om utvecklandet av statens informationsförvaltning och anskaffar tjänster från IT-servicecentralen.

Följande anslag eller anslagsdelar under jord- och skogsbruksministeriets huvudtitel påverkar regionutvecklingen:

— Programmet för utveckling av landsbygden i fasta Finland 2007—2013 till vissa delar (30.10.60 och 62).

— Inkomster av åtgärdsprogrammet för fiskerinäringen i fråga om förvaltningsförsöket i Kajanaland (30.40.62).

— Främjande av vården av skogsnatur (30.60.45).

Jämställdhet mellan könen

Ungefär 90 % av utgifterna under jord- och skogsbruksministeriets huvudtitel är överföringsutgifter som stöder uppnåendet av olika politiksektorers effektmål. Stödmottagarens kön är i regel inte en grund för beviljande av stöd.

Verkningarna av produktivitetsprogrammet

Inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde genomförs produktivitetsfrämjande åtgärder i enlighet med regeringens riktlinjer. Den sammanlagda minskningen av behovet av personal till följd av dem motsvarar 83 årsverken år 2009.

Förvaltningsområdets fullmakter enligt moment, mn euro

		2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
30.10.61	*EU:s deltagande i utveckling av landsbygden* (förslagsanslag)		
	— bevillningsfullmakt	63,300	63,300
30.10.62	*Statlig medfinansiering för den av EU delfinansierade utvecklingen av landsbygden* (förslagsanslag)		
	— bevillningsfullmakt	69,400	69,400
30.20.40	*Nationellt stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen* (reservationsanslag 2 år)		
	— bevillningsfullmakt	92,094	86,494
30.20.43	*Miljöstöd för jordbruket och stöd för animalieproduktionsdjurens välbefinnande* (reservationsanslag 2 år)		
	— bevillningsfullmakt	90,000	30,000
30.20.44	*Kompensationsbidrag* (reservationsanslag 2 år)		
	— bevillningsfullmakt	25,000	8,000
30.20.49	*Räntestöd för näringsverksamhet på landsbygden* (förslagsanslag)		
	— räntestödsfullmakt	285,000	300,000
30.60.44	*Stöd för tryggande av virkesproduktionens uthållighet* (förslagsanslag)		
	— bevillningsfullmakt	68,900	70,730

Förvaltningsområdets anslag 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
01.	**Förvaltning**	**93 347**	**103 071**	**110 791**	**7 720**	**7**
01.	Jord- och skogsbruksministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	26 947	26 692	27 162	470	2
02.	Omkostnader för jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral (reservationsanslag 2 år)	14 186	13 360	13 727	367	3
03.	Landsbygdsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	13 529	19 292	25 377	6 085	32
04.	Nämndernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	736	819	846	27	3
20.	Utvecklande av datasystem (reservationsanslag 2 år)	4 172	3 652	5 123	1 471	40
21.	Internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)	729	729	729	—	—
22.	Samarbetsforskning (reservationsanslag 3 år)	3 328	4 613	3 813	- 800	- 17
29.	Mervärdesskatteutgifter inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	26 383	25 200	25 300	100	0
40.	Understöd för bioenergiproduktion (reservationsanslag 3 år)	—	5 000	5 000	—	—
66.	Vissa medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)	3 337	3 714	3 714	—	—
10.	**Utveckling av landsbygden**	**74 670**	**121 495**	**116 715**	**- 4 780**	**- 4**
50.	Statsbidrag för utvecklande av landsbygdsnäringarna (reservationsanslag 3 år)	10 159	10 590	9 840	- 750	- 7
54.	Främjande av hästhushållningen med medel som inflyter som statlig andel vid totospel (förslagsanslag)	8 339	8 832	9 032	200	2
55.	Statsbidrag för 4H-verksamhet (fast anslag)	4 820	4 870	4 620	- 250	- 5
61.	EU:s deltagande i utveckling av landsbygden (förslagsanslag)	32 916	53 000	43 500	- 9 500	- 18
62.	Statlig medfinansiering för den av EU delfinansierade utvecklingen av landsbygden (förslagsanslag)	15 914	41 600	47 200	5 600	13
63.	Utvecklande av landsbygden (reservationsanslag 3 år)	2 523	2 603	2 523	- 80	- 3
20.	**Jordbruk**	**2 146 254**	**2 229 964**	**2 235 244**	**5 280**	**0**
01.	Omkostnader för Forskningscentralen för jordbruk och livsmedelsekonomi (reservationsanslag 2 år)	33 492	32 665	32 733	68	0

Förvaltningsområdets anslag 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
40.	Nationellt stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen (reservationsanslag 2 år)	566 165	566 165	559 365	- 6 800	- 1
41.	EU-inkomststöd och EU-marknadsstöd (förslagsanslag)	542 245	607 138	592 987	- 14 151	- 2
42.	Ersättning för skördeskador (reservationsanslag 3 år)	3 400	3 400	3 400	—	—
43.	Miljöstöd för jordbruket, stöd för animalieproduktionsdjurens välbefinnande samt icke-produktiva investeringar (reservationsanslag 2 år)	268 996	344 647	348 915	4 268	1
44.	Kompensationsbidrag (reservationsanslag 2 år)	409 673	422 673	422 673	—	—
45.	Avträdelsestöd och avträdelseersättningar samt stöd för beskogning av åker (reservationsanslag 2 år)	125 900	144 480	144 400	- 80	- 0
46.	Utveckling av marknadsföring och produktion (reservationsanslag 2 år)	3 942	5 171	5 861	690	13
47.	Utveckling av kvalitetssystem (reservationsanslag 3 år)	1 213	1 913	1 713	- 200	- 10
48.	Specialåtgärder inom trädgårdsodlingen och sockerproduktionen (reservationsanslag 3 år)	31 852	23 902	33 557	9 655	40
49.	Räntestöd för näringsverksamhet på landsbygden (förslagsanslag)	42 376	53 700	58 600	4 900	9
60.	Överföring till interventionsfonden (fast anslag)	2 000	1 000	1 000	—	—
61.	Överföring till Gårdsbrukets utvecklingsfond (reservationsanslag 2 år)	115 000	23 110	30 040	6 930	30
30.	**Livsmedelssäkerhet och livsmedelskvalitet**	**43 634**	**44 471**	**46 638**	**2 167**	**5**
01.	Livsmedelssäkerhetsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	39 669	40 253	42 420	2 167	5
(02.)	Omkostnader för köttbesiktningsverksamheten (reservationsanslag 2 år)	500	—	—	—	—
20.	Veterinärvård (förslagsanslag)	1 607	1 650	1 650	—	—
41.	Vissa ersättningar (förslagsanslag)	1 858	2 568	2 568	—	—
40.	**Fiskeri-, vilt- och renhushållning**	**59 169**	**59 997**	**59 699**	**- 298**	**- 0**
01.	Vilt- och fiskeriforskningsinstitutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	17 168	16 636	17 245	609	4

Förvaltningsområdets anslag 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
20.	Skyldighet att vårda fiskbeståndet (reservationsanslag 2 år)	2 300	2 300	2 300	—	—
41.	Ersättning för hjortdjurs skadegörelse (förslagsanslag)	4 608	5 400	4 250	- 1 150	- 21
42.	Ersättning för rovdjurs skadegörelse (reservationsanslag 2 år)	3 430	2 550	2 750	200	8
43.	Främjande av renskötseln (reservationsanslag 2 år)	1 814	1 867	1 685	- 182	- 10
50.	Främjande av jakten och jaktvården (reservationsanslag 2 år)	7 194	8 456	8 538	82	1
51.	Främjande av fiskerihushållningen (reservationsanslag 2 år)	5 849	5 636	5 536	- 100	- 2
52.	Avgifter för tillstånd till fiske i Tana älv och spöfiskeavgifter (förslagsanslag)	2 353	2 760	2 760	—	—
62.	Främjande av marknadsföringen och strukturpolitiken inom fiskerinäringen (reservationsanslag 3 år)	13 397	13 635	13 878	243	2
77.	Fiskeriekonomiska byggnads- och iståndsättningsprojekt (reservationsanslag 3 år)	1 057	757	757	—	—
50.	**Vattenhushållning**	**26 743**	**29 682**	**29 040**	**- 642**	**- 2**
20.	Utgifter för nyttjande och vård av vattentillgångarna (reservationsanslag 3 år)	6 498	6 700	13 371	6 671	100
30.	Räntestöd för byggande av vatten- och avloppsanläggningar (förslagsanslag)	1 031	800	650	- 150	- 19
31.	Stöd till vattenförsörjningen och skyddet mot översvämningar (reservationsanslag 3 år)	5 927	7 763	13 758	5 995	77
43.	Vissa ersättningar som staten åläggs att betala (förslagsanslag)	688	420	420	—	—
48.	Ersättande av skador som förorsakats av exceptionella översvämningar (reservationsanslag 3 år)	841	841	841	—	—
(77.)	Vattendrags- samt vatten- och avloppsarbeten (reservationsanslag 3 år)	11 758	13 158	—	- 13 158	- 100
60.	**Skogsbruk**	**153 720**	**158 305**	**166 402**	**8 097**	**5**
01.	Skogsforskningsinstitutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	40 234	41 436	42 300	864	2
41.	Fröförsörjning i fråga om skogsträd (reservationsanslag 2 år)	903	1 169	1 063	- 106	- 9

Förvaltningsområdets anslag 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
42.	Statsbidrag till organisationer för främjande och övervakning av skogsbruk (reservationsanslag 2 år)	44 173	42 909	47 518	4 609	11
43.	Vissa ersättningar (förslagsanslag)	40	50	50	—	—
44.	Stöd för tryggande av virkesproduktionens uthållighet (förslagsanslag)	59 579	63 780	65 780	2 000	3
45.	Främjande av vården av skogsnatur (reservationsanslag 3 år)	6 965	6 965	7 965	1 000	14
50.	Vissa statsbidrag för skogsbruket (reservationsanslag 2 år)	1 726	1 796	1 626	- 170	- 9
83.	Lån för tryggande av virkesproduktionens uthållighet (reservationsanslag 3 år)	100	200	100	- 100	- 50
63.	**Forststyrelsen**	**5 790**	**5 766**	**6 502**	**736**	**13**
50.	Vissa av Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (reservationsanslag 3 år)	5 790	5 766	6 502	736	13
70.	**Infrastruktur för fastigheter och geografisk information**	**55 471**	**60 224**	**65 423**	**5 199**	**9**
01.	Lantmäteriverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	48 114	50 645	54 707	4 062	8
02.	Geodetiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	3 357	3 579	3 716	137	4
40.	Utgifter för understödjande av fastighetsförrättningar (förslagsanslag)	4 000	6 000	7 000	1 000	17
	Sammanlagt	**2 658 799**	**2 812 975**	**2 836 454**	**23 479**	**1**
	Det totala antalet anställda[1)]	5 450	5 350	5 270		

[1)] Dessutom kan anslagen under huvudtitel 30 (mom. 30.01.40, 30.10.61, 62 och 63, 30.20.43 och 47, 30.40.41, 42, 51, 62 och 77, 30.50.20 och 31, 30.63.50 och 30.70.40) användas för anställande av ett antal visstidsanställda vid statliga ämbetsverk eller inrättningar, motsvarande 591 årsverken, för uppgifter av tillfällig natur. Dessutom sköts förvaltningsområdets uppgifter av personal under andra huvudtitlar: ANM, TE-centralerna: ca 705 inom uppgifter i anslutning till genomförandet av EU:s gemensamma jordbruks-, landsbygds- och fiskeripolitik, MM: 234 inom uppgifter i anslutning till användningen och skötseln av vattentillgångarna, FM: 40 länsveterinärer, UM: 6 specialsakkunniga, FM: ca 50 vid tullverket i inspektionsuppgifter.

01. Förvaltning

Förklaring: I motiveringen till huvudtiteln för jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde presenteras ansvarsområdets samhälleliga effektmål, som regeringen stöder och följer med.

Under detta kapitel budgeteras i fråga om förvaltningen av jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde utgifterna för jord- och skogsbruksministeriet, Jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral (Tike) och Landsbygdsverket (Mavi) samt besvärsnämnderna. Som ett led i statens servicecentralprojekt köper dessa ämbetsverk ekonomi- och personalförvaltningstjänster av Statskontorets servicecentral.

Verkställighetsuppgifterna inom jordbruks- och landsbygdspolitiken samt fiskeripolitiken sköts inom den statliga regionalförvaltningen av arbetskrafts- och näringscentralerna. Omkostnaderna för arbetskrafts- och näringscentralernas landsbygdsavdelningar har budgeterats under moment 32.01.02 under arbetskrafts- och näringsministeriets huvudtitel. Länsstyrelserna svarar för tillsynen över djurens hälsa och välbefinnande samt livsmedelssäkerheten (omkostnader under moment 28.01.10). Tullverket utför vissa inspektionsuppgifter som EU:s gemensamma jordbrukspolitik förutsätter (omkostnaderna under moment 28.10.02). Resurser för vattenhushållningsuppgifterna inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde ingår i miljöministeriets huvudtitel.

01. Jord- och skogsbruksministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 27 162 000 euro.

Anslaget får också användas till betalning av utgifter för den tillsyn som vissa avtal om fiske som Finland ingått föranleder samt till betalning av ersättningar enligt 14 § i lagen om fiske (286/1982) och till betalning av djurförsöksnämndens utgifter.

F ö r k l a r i n g : Jord- och skogsbruksministeriet stöder uppnåendet av de *effektmål* för jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde som anges i motiveringen till huvudtiteln genom att leda och styra verkställigheten av jordbruks- och fiskeripolitiken, säkerställa livsmedelssäkerheten och livsmedelskvaliteten, fastställa riktlinjerna för skogspolitiken och landsbygdsutvecklingen samt genom att sköta uppgifter i anslutning till vattenhushållningen och infrastrukturerna för fastighetsinformation och geografisk information.

Jord- och skogsbruksministeriet ställer i samband med beredningen av budgetpropositionen för 2009 preliminärt upp följande resultatmål för sin verksamhet:

Resultatet av verksamheten

— Ministeriets koncernstyrning utvecklas i anslutning till omstruktureringar, produktivitetsåtgärder och regionalisering av uppgifter inom statsförvaltningen.

Ekonomi

Fördelning av jord- och skogsbruksministeriets omkostnader och personal år 2007, 2008 och 2009 enligt uppgiftsområde (ordinarie budgetar)

	2007		2008		2009	
	årsv.	mn €	årsv.	mn €	årsv.	mn €
Utvecklande av landsbygden och jordbruk	130	7,2	85	5,4	94	6,2
Livsmedelssäkerhet och livsmedelskvalitet	50	3,2	56	3,9	54	4,0
Fiskeri-, vilt- och renhushållning	40	3,3	38	4,5	37	5,2
Vattenhushållning och lantmäteri	25	1,7	25	1,7	26	1,8
Skogsbruk	28	2,2	29	2,1	29	2,2
Centraliserade stöduppgifter	77	8,9	68	9,1	56	7,8
Sammanlagt	350	26,5	301	26,7	296	27,2

Funktionell effektivitet

— Arbetsformerna vid ministeriet utvecklas och produktiviteten förbättras.

Vid dimensioneringen av momentet har en minskning med 6 årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder samt en överföring av ett årsverke från moment 30.01.02 beaktats.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	29 705	27 284	27 754
Bruttoinkomster	789	592	592
Nettoutgifter	28 916	26 692	27 162
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	3 829		
— överförts till följande år	1 860		

Utgifterna för insamling av information om fiskerihushållningen och övervakningen av fisket är sammanlagt 2 013 000 euro, vilket innebär en ökning på 53 000 euro. På motsvarande sätt har intäktsföringarna av EU-andelar beaktats under moment 12.30.04. Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats 300 000 euro som en engångsutgift för anskaffning av en laxräknare som krävs för genomförandet av laxförordningen. Som den andel som år 2008 tillkommer staten av de inkomster som utgör avgifter för tillstånd till fiske i Tana älv har 140 000 euro beaktats. Den inkomst som år 2009 beräknas inflyta i avgifter för tillstånd till fiske i Tana älv har antecknats under moment 12.30.41.

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Stöd för förändringar från år 2008	-2 340
Överföring från moment 30.01.02 (1 årsverke)	45
Produktivitetsfrämjande åtgärder	-240
Lönejusteringar	93
Ökning av utgifterna för tillsynen över fiskerihushållningen samt laxräknare (engångsutgift 300 000 euro)	353
Överföring till moment 30.01.03 av utgifterna för skötseln av Landskapet Ålands stödtjänster	-50
Stöd för förändringar med inbesparingar av de produktivitetsfrämjande åtgärderna år 2009	2 660
Nivåförändring	-111
Överföring från moment 28.20.02	60
Sammanlagt	470

2009 budget	27 162 000
2008 II tilläggsb.	-101 000
2008 budget	26 692 000
2007 bokslut	26 947 000

02. Omkostnader för jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 13 727 000 euro.

Förklaring: Jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral (Tike) är en serviceenhet som utför uppgifter som bestäms i lag och gäller statistik, register och informationsförvaltning samt sakkunnigtjänster inom informationsförvaltningen samt sköter stöduppgifter för jord- och skogsbruksministeriet och inom samma förvaltningsområde, enligt vad jord- och skogsbruksministeriet bestämmer.

Tike stöder år 2009 uppnåendet av *effektmålen* för jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde genom att tillhandahålla tillförlit-

lig och aktuell information om tillståndet och förändringarna inom jordbruket och landsbygdsmiljön samt på landsbygden samt genom att tillhandahålla förvaltningen effektiva och tillförlitliga informationssystemtjänster.

Jord- och skogsbruksministeriet ställer i samband med beredningen av budgeten för 2009 preliminärt upp följande resultatmål för Tike:

Resultatet av verksamheten

Funktionell effektivitet

Omkostnader enligt servicehelhet

	2007 bokslut			2008 ordinarie budget			2009 budgetprop.		
	Utgifter 1 000 €	Årsverken	Inkomster 1 000 €	Utgifter 1 000 €	Årsverken	Inkomster 1 000 €	Utgifter 1 000 €	Årsverken	Inkomster 1 000 €
Uppgifter som statistikmyndighet	1 644	25	-	1 994	25	-	1 814	24	-
Serviceuppgifter	9 425	135	1 397	8 936	145	1 198	9 418	145	1 200
Avgiftsbelagd verksamhet	3 933	14	4 011	3 092	10	3 074	3 090	9	3 072
Allmän förvaltning	3 657	47	43	3 694	38	-	3 677	33	-
Sammanlagt	18 659	221	5 451	17 716	218	4 272	17 999	211	4 272

Hur resurserna ska fördelas på Tikes funktioner fastställs närmare i resultatavtalet. Vid beredningen av budgetpropositionen har man i fråga om de datatekniska tjänsterna utgått ifrån följande resursfördelning år 2009:

Datatekniska tjänster	1 000 euro	Årsverken
— JSM	363	5
— Mavi	3 494	44
— Evira	906	12
— Gemensamma	3 183	22
Sammanlagt	7 946	83

Nyckeltal för produktiviteten

Produktivitet	Utfall 2007	Uppskattning 2008	Mål 2009
Personalbokslut/rapport	0,51	0,60	0,60
Andel data som inhämtats genom direkt datainsamling, %	31	35	35
Personalbokslut/1 000 celler	0,29	0,25	0,29
Tikes förvaltning, % av de totala kostnaderna	21	21	21
Utvecklandet av Tike, % av de totala kostnaderna	1	1,5	1,5

Vid dimensioneringen av momentet har en minskning med 6 årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder beaktats.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	18 658	17 632	17 999
Bruttoinkomster	5 451	4 272	4 272
Nettoutgifter	13 207	13 360	13 727
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	1 365		
— överförts till följande år	2 344		

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Produktivitetsfrämjande åtgärder	-276
Lönejusteringar	372
Överföring till moment 30.01.01 (1 årsverke)	-45
Ökning av köpta tjänster som gäller informationssystem	316
Sammanlagt	367

2009 budget	13 727 000
2008 II tilläggsb.	84 000
2008 budget	13 360 000
2007 bokslut	14 186 000

03. Landsbygdsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 25 377 000 euro.

Förklaring: Till Landbygdsverkets (Mavi) *uppgifter* hör förvaltnings- och verkställighetsuppdrag som gäller åtgärder enligt EU:s gemensamma jordbrukspolitik, sådana åtgärder för landsbygdens utveckling som gemenskapen delvis finansierar och nationella åtgärder som kompletterar dessa.

Mavi stöder för sin del uppnåendet av de *effektmål* för jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde som anges i motiveringen till huvudtiteln på följande sätt:

— Genom att utföra planerings-, styrnings- och verkställighetsuppgifter för stödsystemen och andra åtgärder.

— Genom att verkställa programmet för utveckling av landsbygden i fasta Finland till dess fulla belopp år 2009.

Jord- och skogsbruksministeriet ställer i samband med beredningen av budgetpropositionen för 2009 preliminärt upp följande resultatmål för Mavi:

— Genomförande av reformer i samband med hälsokontrollen av CAP (översyn av gårdsstöden och de andra direkta stöden, tvärvillkoren, moduleringen och stödbegränsningarna samt verkningarna av övergångsperioden i fråga om mjölkkvoterna).

— Genomförande av 141-beslutet om att frikoppla stöden för svin- och fjäderfähushållningen från produktionen samt verkställande av kompensationen för strukturförändringar.

— Genomförande av reformer som gäller det nordliga stödet.

— Beredskap inför översynen av LFA-områdena till den del som gäller genomförandet.

Produktion och kvalitetsledning

Datasäkerhetssystemen certifieras år 2009

Landsbygdsverket utvecklar stegvis de elektroniska kommunikationstjänsterna genom att erbjuda jordbrukarna möjlighet att ansöka om arealstöd på elektronisk väg.

När det vid dimensioneringen av momentet har beaktats en minskning med 4 årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder och en överföring av ett årsverke från moment 26.10.01 är Landsbygdsverkets personalkvot 207 årsverken.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	10 701	19 375	25 460
Bruttoinkomster	47	83	83
Nettoutgifter	10 654	19 292	25 377
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	-		
— överförts till följande år	2 875		

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Produktivitetsfrämjande åtgärder	-160
Lönejusteringar	-246
Överföring från moment 26.10.01 (1 årsverke)	37
Överföring från moment 30.01.01	50
Överföring från moment 28.40.21 (elektronisk kommunikation)	600
Stöd för förändringar med inbesparingar av de produktivitetsfrämjande åtgärderna år 2009	540
Bortfall av utgifter av engångsnatur	-1 650
Regionalisering	2 475
Ökning av andelen köpta tjänster och kostnadsstegring	1 660
Utvecklande av datasystem	3 319
Nivåförändring	-540
Sammanlagt	6 085

2009 budget	25 377 000
2008 II tilläggsb.	330 000
2008 budget	19 292 000
2007 bokslut	13 529 000

04. Nämndernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 846 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av landsbygdsnäringarnas besvärsnämnds och veterinärmedicinska skadenämndens utgifter.

Förklaring: Landsbygdsnäringarnas besvärsnämnd behandlar i egenskap av besvärsinstans besvär över beslut som fattats av landsbygdsnäringsförvaltningen, närmast arbetskrafts- och näringscentralernas landsbygdsavdelningar samt jaktvårdsdistrikten och fiskeområdena, och s.k. processuell klagan. Besvärsnämnden har fattat beslut enligt följande: 315 år 2004, 410 år 2005, 359 år 2006 och 378 år 2007.

Under perioden 1997—2007 var den genomsnittliga behandlingstiden i besvärsnämnden 5,6 månader. Målet är att behandlingstiden också i fortsättningen ska vara ca 6 månader. Det stora antalet jordbruksrättsliga författningarna i EU och i den nationella lagstiftningen, liksom de många författningsnivåerna och täta översynerna, påverkar emellertid besvärsärendenas svårighetsgrad och behandlingstiden.

Ändring i besvärsnämndens beslut får sökas hos högsta förvaltningsdomstolen, i stödärenden dock i allmänhet endast med besvärstillstånd.

Veterinärmedicinska skadenämndens uppgift är att ge sakkunnigutlåtanden i frågor som hänför sig till behandlingsfel inom veterinärverksamheten. Skadenämnden gav sammanlagt 26 utlåtanden år 2007.

Beräknad användning av anslaget	€
Landsbygdsnäringarnas besvärsnämnd	802 000
Veterinärmedicinska skadenämnden	44 000
Sammanlagt	846 000

Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 27 000 euro som föranleds av lönejusteringar.

2009 budget	846 000
2008 II tilläggsb.	2 000
2008 budget	819 000
2007 bokslut	736 000

20. Utvecklande av datasystem (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 5 123 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för utveckling av jord- och skogsbruksministeriets datasystem samt för gemensamma projekt för utvecklande av informationsförvaltningen inom ministeriets förvaltningsområde och till avlönande av personal för viss tid motsvarande högst 15 årsverken.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget	€
System inom lantbruksförvaltningen	1 200 000
Systemen för livsmedels- och hälsoförvaltning	1 200 000
Gemensamma system och gemensamma informationsförvaltningsprojekt inom förvaltningsområdet	232 000
Mavis och Eviras gemensamma IT-infrastruktur	400 000
Stöd för förändringar med inbesparingar av de produktivitetsfrämjande åtgärderna år 2009	2 091 000
Sammanlagt	5 123 000

Användningen av anslaget inriktas huvudsakligen på pågående projekt. Lantbruksförvaltningens projekt gäller primärt de systemförändringar som EU-författningsändringarna förutsätter. Livsmedelsförvaltningens projekt har sin tyngdpunkt på utvecklandet av ett allmänt djurregister och ett system för hantering av uppgifter om livsmedelskontroll. En gemensam IT-infrastruktur stöder kompatibiliteten mellan lantbruksförvaltningens och livsmedelförvaltningens processer, tjänster och datasystem. De verkningar som produktivitetsprogrammet förutsätter kan fås till stånd genom utveckling av datasystemen. Beslut om hur de medel som anvisas för detta ska inriktas fattas senare.

Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 400 000 euro som överföring från moment 28.40.21 och som avdrag 270 000 euro som överföring till moment 28.20.06 (Statens IT-servicecentral).

2009 budget	5 123 000
2008 budget	3 652 000
2007 bokslut	4 172 000

21. Internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 729 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av konsumtionsutgifter som föranleds av samarbete inom ramen för internationella organisationer, ingångna internationella och mellanstatliga avtal och övrigt internationellt samarbete inom området

2) till närområdessamarbetsprojekt inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde och till utgifter som föranleds av beredningen och administrationen av dessa samt till inhämtande av genomförbarhetsundersökningar m.fl. utredningar som syftar till att främja det internationella ekonomisk-tekniska samarbetet

3) till statsbidrag som hänför sig till den internationella verksamheten

4) till betalning av löneutgifter för personal för viss tid motsvarande högst två årsverken.

Anslaget budgeteras enligt principen om beslut om beviljande i fråga om överföringsutgifter.

2009 budget	729 000
2008 budget	729 000
2007 bokslut	729 000

22. Samarbetsforskning (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 813 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för forskning som sker i form av samarbete närmast mellan olika ämbetsverk, inrättningar eller andra organisationer och som stöder den strategiska styrningen och utvecklingen inom jord- och skogs-

bruksministeriets ansvarsområde samt till betalning av utgifter för utvärdering av organisationerna

2) till betalning av utgifter för sakkunnigbedömningar av forskningsprojekt och

3) till statsbidrag och utgifter som föranleds av avlönande av personal för viss tid motsvarande högst 80 årsverken.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut beträffande överföringsutgifterna.

Förklaring: Anslaget används för att producera forskningsdata till stöd för det beslutsfattande som stöder de effektmål och mål för resultatet av verksamheten som anges i motiveringen till huvudtiteln.

Anslaget används vidare för att finansiera de forskningsprogram som omfattas av styrsystemet för sektorsforskningen. Sektorsforskningen kommer att revideras så att den grundar sig på ämnesområden som statsrådet har fastställt. Vid dimensioneringen av anslaget har som avdrag beaktats 1 000 000 euro som en utgift av engångsnatur för ett pilotprojekt för att effektivisera vattenvården inom jordbruket, samt som tillägg 200 000 euro till utgifter för forskning och utredningar i samband med handlingsplanen för mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO) för åren 2008—2016.

2009 budget	3 813 000
2008 budget	4 613 000
2007 bokslut	3 328 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 25 300 000 euro.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har som avdrag beaktats 900 000 euro som överföring till moment 30.50.31.

2009 budget	25 300 000
2008 budget	25 200 000
2007 bokslut	26 383 277

40. Understöd för bioenergiproduktion (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) för tillämpande forsknings-, utrednings-, utbildnings- och informationsprojekt som främjar grundandet av anläggningar som producerar bioenergi och för pilotprojekt som tillämpar nya forskningsrön och ny teknologi

2) för stödjande av investeringar i centraliserade anläggningar, större än kategorin gårdsbruksenheter, som producerar bioenergi av biomassa, gödsel, organiskt avfall och organiska biprodukter från livsmedelsindustrin och handeln samt slam från glesbebyggelse och tätort, samt för genomförande av EU:s energitjänstedirektiv inom jordbrukssektorn

3) för anordnande av riksomfattande samordning och rådgivning beträffande bioenergi och

4) för avlönande av personal för viss tid motsvarande högst 15 årsverken förutsatt att det totala antalet anställda inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde inte ökar och för andra konsumtionsuppgifter.

Understöd kan beviljas företag, statliga inrättningar, kommuner och andra sammanslutningar.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut beträffande överföringsutgifterna.

Förklaring: Understödet syftar till att öka användningen av lantbruksproducerade råvaror för bioenergi, organiskt avfall och organiska biprodukter från livsmedelsindustrin och handeln samt slam från glesbebyggelse och tätort i produktionen av bioenergi. I syfte att främja produktionen och användningen av bioenergi inleds pilotprojekt som under de närmaste åren förväntas resultera i 6—10 större biogasanläggningar särskilt i områden där det förekommer mycket husdjursproduktion och där miljökonsekvenserna av husdjursproduktionen är stora.

Understöd beviljas också för investeringar, större än kategorin gårdsbruksenheter, i produktion av annan bioenergi samt för genomför-

ande av energisparåtgärder på gårdsbruksenheter i enlighet med EU:s energitjänstedirektiv.

I takt med att den bioenergirelaterade verksamheten ökar framhävs behovet av riksomfattande samordning och rådgivning för att skapa en helhetsbild av bioenergisektorn och för att styra verksamheten i linje med målen.

2009 budget	5 000 000
2008 II tilläggsb.	—
2008 budget	5 000 000

66. Vissa medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 3 714 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av medlemsavgifter och frivilliga finansiella bidrag till sådana internationella organisationer med anknytning till jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde som är verksamma i Finland och andra länder samt till andra betalningar som föranleds av internationella åtaganden.

Förklaring: Anslaget under momentet har ombildats till ett tvåårigt reservationsanslag.

2009 budget	3 714 000
2008 budget	3 714 000
2007 bokslut	3 337 050

10. Utveckling av landsbygden

Förklaring: Minskningen av antalet bosatta på landsbygden har jämnats ut, men befolkningsstrukturen är snedvriden. Landsbygdens näringsstruktur har blivit mångsidigare. Antalet mikro- och småföretag har ökat i synnerhet på landsbygden i anslutning till städerna. Den relativa andelen gårdsbruksenheter som bedriver annan företagsverksamhet har ökat. Den skillnad i utveckling som råder mellan landsbygden i anslutning till städerna och den glest bebyggda samt den egentliga landsbygden har dock ytterligare ökat något. Denna utvecklingstrend beräknas fortsätta.

Nyckeltal för förändringar i omvärlden

Landsbygdsbefolkningens andel av hela landets befolkning (%)	2003	2004	2005	2006 uppskattning	2007—2009 uppskattning/år
Glesbebyggd landsbygd	10,9	10,7	10,6	10,4	-0,2
Egentlig landsbygd	15,2	15,2	15,1	15,0	-0,1
Landsbygd i anslutning till städerna	15,2	15,4	15,5	15,6	+0,2
Landsbygd sammanlagt	41,3	41,3	41,2	41,0	-0,1

Inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde bidrar man till att landsbygden ska förbli bosatt och livskraftig bl.a. genom företags-, forsknings- och utvecklingsprojekt samt rådgivning till landsbygden. Målet är att ekonomiska regioner av landsbygdskaraktär genom nationella åtgärder eller åtgärder som finansieras genom EU-delfinansiering ska erbjuda sådana omfattande rådgivningstjänster (inkl. bioenergirådgivning) som motsvarar landsbygdsföretags behov. På så sätt skapas en stabil kunskapsgrund för landsbygdsutvecklingen. Resurser riktas i synnerhet till den glest bebyggda och den egentliga landsbygden. Dessutom utnyttjar man de möjligheter som växelverkan mellan landsbygd och stad erbjuder.

Effektmål för de viktigaste åtgärderna

I samband med beredningen av budgetpropositionen för år 2009 ställer jord- och skogsbruksministeriet preliminärt upp följande *effektmål* för verksamheten inom politiksektorn för landsbygdsutveckling som preciserar det som anges i motiveringen till huvudtiteln:

— under programperioden 2007—2013 grundas minst 4 000 nya företag,
— under programperioden 2007—2013 skapas minst 10 000 nya arbetsplatser,
— under programperioden 2007—2013 utbildas minst 165 000 personer, och
— fram till utgången av 2009 har det utarbetats eller uppdaterats minst ca 2 000 byaplaner.

De mål som uppställts för programperioden 2000—2006 har överskridits i och med att man har bidragit till grundandet av mer än 6 000 nya företag, skapandet av över 20 000 nya arbetsplatser samt till att över 250 000 utbildade personers kunskaper har ökat. Över hälften av de nya företagen och de nya arbetsplatserna finns på den glest bebyggda och den egentliga landsbygden. Genomförandet av programmen avslutades i fråga om mål 1-programmen och gemenskapsinitiativprogrammet Leader+ vid utgången av 2008. Dessutom har över 1 900 byaplaner utarbetats.

Enligt OECD:s undersökning har Finland i sin landsbygdspolitik lyckats rätt bra dels med att förenhetliga sektorspolitiken i fråga om landsbygdsregionerna och dels med att rikta in särskilda program på främjandet av landsbygdens utveckling och konkurrenskraft. Inom ramen för dessa program har man också lyckats ge EU:s medel för utveckling av landsbygden ett lokalt innehåll.

Med hjälp av programmet för utveckling av landsbygden i fasta Finland främjas under perioden 2007—2013 tillväxt, sysselsättning och en hållbar utveckling i landsbygdsområdena. Syftet med programmet är att basnäringarna på landsbygden bevaras och blir mångsidigare, annan företagsverksamhet utvecklas och lokal frivillig verksamhet stärks. Resultaten av programmet följs upp genom kontinuerlig bedömning. Åtgärderna inom axlarna 1, 3 och 4 i programmet samt det tekniska stödet finansieras i huvudsak med anslag under detta kapitel och åtgärderna inom axel 2 med anslag under kapitel 30.20.

I det landsbygdspolitiska specialprogrammet för 2007—2010 har som mål för den nationella landsbygdspolitiken angetts förnyande av näringarna och arbetet, höjande av kunskapsnivån, utvecklande av basservicen och boendet samt stärkande av landsbygdens verksamhetsstrukturer. Nationellt finansieras bl.a. riksomfattande forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller landsbygden, i synnerhet omfattande branschspecifika nätverksprojekt, samt landsbygdsprofessurer. Riktlinjerna för den nationella landsbygdspolitiken på längre sikt kommer att ingå i den landsbygdspolitiska redogörelse som utarbetas för år 2008 och i det femte helhetsprogrammet.

Utgående från rådgivningsorganisationernas företagsrådgivning utvecklas företagsamheten på landsbygden, ökas affärskompetensen samt främjas generationsväxlingar och andra ägarskiften. Med nationella medel från totospel främjas hästhushållningen, i synnerhet den inhemska hästuppfödningen. 4H-verksamheten stärker i synnerhet växelverkan mellan landsbygd och stad genom att den ökar barns och ungas intresse för landsbygden, landsbygdsyrken och skogen. Verksamheten bidrar också till att genomföra målen 2007—2011 för den utvecklingsplan för barn- och ungdomspolitiken som den nya ungdomslagen förutsätter och som statsrådet godkände år 2007, särskilt när det gäller främjandet av företagarfostran och företagsamhet.

50. Statsbidrag för utvecklande av landsbygdsnäringarna (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 9 840 000 euro.

Anslaget får användas

1) enligt statsrådets förordning om statsunderstöd till rådgivningsorganisationer för landsbygden (244/2002), som allmänt understöd till betalning av statsbidrag som beviljas för rådgivning och forskning, i främsta hand till registrerade föreningar och övriga sammanslutningar som bedriver riksomfattande

rådgivning. Vid särskild ansökan får anslaget även beviljas i form av specialunderstöd

2) till hyresutgifter och andra omkostnader för lantbruksmuseet i Loimaa som inrättades år 2004, högst 672 000 euro.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med statsbidraget garanteras ett rådgivningsutbud som håller hög kvalitet och som är täckande både regionalt och innehållsmässigt. Detta skapar för sin del förutsättningar för bedrivande av jordbruksproduktion i hela Finland. Den regionala rådgivningsorganisationen når årligen över 40 % av gårdsbruksenheterna (antalet fakturerade kunder).

Preliminära mål för användningen av statsbidrag:

1. Förbättring av landsbygdsföretagens konkurrenskraft och kvaliteten på produkter, verksamhet och tjänster

— man satsar på experthjälp i frågor som gäller utarbetande av ekonomiska kalkyler, ekonomiplaner samt analyser, ledning av företagskomplex och planer gällande ägarbyte.

2. Förbättring av miljön och landsbygden

— för att minska näringsbelastningen från jordbruksproduktionen utarbetas odlingsplaner för gårdarna och man koncentrerar sig på rådgivning om goda odlingsmetoder.

3. Diversifiering av landsbygdsnäringarna

— prioritetsområden för rådgivningen är energiproduktionen, landsbygdsturismen, entreprenader och annan serviceföretagsamhet. Rådgivningen omfattar företagets livscykel från grundande till generationsväxling.

— i syfte att öka energiproduktionen inom jordbruket satsar rådgivningen på en presentation av produktionstekniker samt lönsamhet, stödmöjligheter och marknadsföringskanaler inom produktionen samt på energikartläggningar som på gårdsnivå kartlägger möjligheterna till bioenergiproduktion och energibesparingar.

I resultatavtalen kommer man närmare överens om vilka mål som är förknippade med anslagsanvändningen.

2009 budget	9 840 000
2008 budget	10 590 000
2007 bokslut	10 159 000

54. Främjande av hästhushållningen med medel som inflyter som statlig andel vid totospel (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 9 032 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av understöd som ska erläggas av den statsandel som avses i 18 § i lotterilagen (1047/2001), till utgifter enligt lagen om användning av avkastningen av totospel för främjande av hästuppfödning och hästsport (1055/2001) samt

2) till hästhushållningsdelegationens utgifter och till utgifter enligt hästhushållningslagen (796/1993).

Förklaring: Det beräknas att statens andel vid totospel uppgår till 9 200 000 euro. Motsvarande inkomst har antecknats under moment 12.30.20. Då 168 000 euro av statens andel används till hästhushållningsforskning vid Forskningscentralen för jordbruk och livsmedelsekonomi i enlighet med anslag som beviljas under moment 30.20.01, kvarstår av statens andel under detta moment 9 032 000 euro att användas till främjande av hästuppfödning och hästsport.

Beräknad användning av anslaget	€
Understöd för hästhushållningsorganisationernas verksamhet	520 000
Understöd för linje-, underhålls- och installationskostnader för totospelsanordningar	673 000
Understöd för hästuppfödning	2 750 000
Prisunderstöd och övriga understöd	4 788 000
Understöd för reparations- och reinvesteringar i travbanor	300 000
Hästhushållningsdelegationens utgifter	1 000
Sammanlagt	9 032 000

2009 budget	9 032 000
2008 budget	8 832 000
2007 bokslut	8 338 796

55. Statsbidrag för 4H-verksamhet (fast anslag)

Under momentet beviljas 4 620 000 euro.

Anslaget får enligt statsrådets förordning om statsunderstöd till rådgivningsorganisationer för landsbygden (244/2002) användas till stödjande av 4H-verksamheten.

Förklaring: 4H-verksamheten främjar landsbygdens livskraft och dragningskraft som boendemiljö genom att verksamheten erbjuder mångsidig hobby- och serviceverksamhet, sysselsätter unga och erbjuder dem möjligheter att prova på företagande i hembygden. Prioritetsområden för verksamheten är olika skogs-, natur- och miljöteman som förutsätter praktiska kunskaper. I resultatavtalen kommer man närmare överens om vilka mål för år 2009 som är förknippade med anslagsanvändningen.

Till rådgivningsorganisationen 4H hör sammanlagt över 300 föreningar som får statsbidrag och vilkas verksamhet omspänner ca 90 % av kommunerna i Finland.

2009 budget	4 620 000
2008 budget	4 870 000
2007 bokslut	4 820 000

61. EU:s deltagande i utveckling av landsbygden (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 43 500 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av EU-medfinansieringen ur Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) för projekt som verkställer programmet för utveckling av landsbygden i fasta Finland och det tekniska stödet i anslutning därtill under EU:s programperiod 2007—2013

2) tillsammans med anslagen under medfinansieringsmoment 30.10.62 och som medfinansiering för EJFLU-projekt, till avlönande av personal motsvarande högst 170 årsverken, varav antalet personer som avlönas med tekniskt stöd är högst 101 årsverken och

3) till betalning av andra konsumtionsutgifter som är nödvändiga för genomförandet av programmen.

I enlighet med lagen om ett förvaltningsförsök i Kajanaland hänför sig 1 819 000 euro av momentets bevillningsfullmakt och 1 132 000 euro av anslaget under momentet till landskapet Kajanaland.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Fullmakt

År 2009 får beslut om beviljande som hänför sig till programperioden 2007—2013 fattas för 63 300 000 euro.

Om en del av den bevillningsfullmakt för 2008 som gäller programperioden 2007—2013 är oanvänd, får beslut om beviljande av den oanvända delen fattas 2009.

Förklaring: Avsikten är att politikprogrammet för arbete, företagande och arbetsliv ska finansieras med anslaget.

Utgifter som användningen av bevillningsfullmakter föranleder staten, mn euro

	2009	2010	2011	2012	2013—	Sammanlagt från år 2009
Förbindelser som ingåtts före 2009	34,000	28,300	16,980	11,300		90,580
Förbindelser år 2009	9,500	22,150	15,820	9,500	6,330	63,300
Sammanlagt	43,500	50,450	32,800	20,800	6,330	153,880

Användningen av bevillningsfullmakten och anslaget i olika program, mn euro

Program	De ekonomiska ramarna i form av fullmakt under programperioden	Budgeterad fullmakt under programperioden	Bevillningsfullmakt 2009	Använt anslag 2007	Budgeterat anslag 2008	Anslag 2009
Programperioden 2000—2006 sammanlagt[1)]	195,400	202,342	-	32,727	25,700	-
Programmet för utveckling av landsbygden i fasta Finland (programperioden 2007—2013)[2)]	395,550	114,800	63,300	0,189	27,300	43,500
— varav Kajanaland	10,288	2,864	1,819	-	0,800	1,132
— varav tekniskt stöd	18,000	5,235	2,702	0,170	2,500	3,135
Alla sammanlagt	590,950	317,142	63,300	32,916	53,000	43,500

[1)] Inkluderar inte det regionala programmet för landsbygdens utveckling (ALMA).

[2)] Innehåller en del av axel 1, axel 3, en del av axel 4 och tekniskt stöd.

I enlighet med lagen om ett förvaltningsförsök i Kajanaland finansieras ur anslaget EJFLU:s medfinansiering i de regionala bevillningsfullmakterna för landskapet Kajanaland. Momentets anslag för tekniskt stöd används också i fråga om moment 30.20.43 och 30.20.44 och i fråga om Gårdsbrukets utvecklingsfond till betalning av EJFLU:s medfinansiering för tekniskt stöd i anslutning till genomförandet av programmet för utveckling av landsbygden i fasta Finland.

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.02 och den statliga medfinansieringen under moment 30.10.62.

Anslaget utgör delvis finansiering av regionutvecklingen enligt regionutvecklingslagen.

2009 budget	43 500 000
2008 II tilläggsb.	—
2008 budget	53 000 000
2007 bokslut	32 915 674

62. Statlig medfinansiering för den av EU delfinansierade utvecklingen av landsbygden (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 47 200 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av EU:s medfinansiering för projekt för genomförande av programmet för utveckling av landsbygden i fasta Finland som finansieras med medel ur Europeiska jordbruksfonden för landsbygdens utveckling (EJFLU) under EU:s programperiod 2007—2013 samt till betalning av tekniskt stöd som hänför sig till genomförandet av programmet

2) tillsammans med EJFLU:s medfinansiering under moment 30.10.61 som statlig medfinansiering till avlönande av personal samt till betalning av andra nödvändiga konsumtionsutgifter och

3) till betalning av Finlands skyldigheter i enlighet med artikel 31 (kontroll av överensstämmelse) och artikel 33 (särskilda bestämmelser för EJFLU) i rådets förordning (EG) nr 1290/2005, artikel 30 (rätt till bidrag) och artikel 39 (finansiella korrigeringar) i rådets förordning (EG) nr 1260/1999 samt artikel 24 (re-

duktion, suspension och upphävande av stöd) i rådets förordning (EEG) nr 2082/1993.

I enlighet med lagen om ett förvaltningsförsök i Kajanaland hänför sig 2 081 000 euro av momentets bevillningsfullmakt och 1 295 000 euro av anslaget under momentet till landskapet Kajanaland.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Fullmakt

År 2009 får beslut om beviljande som hänför sig till programperioden 2007—2013 fattas för 69 400 000 euro.

Om en del av den bevillningsfullmakt för 2008 som gäller programperioden 2007—2013 är oanvänd, får beslut om beviljande av den oanvända delen fattas 2009.

Förklaring: Avsikten är att politikprogrammet för arbete, företagande och arbetsliv ska finansieras med anslaget.

Utgifter som användningen av bevillningsfullmakter föranleder staten, mn euro

	2009	2010	2011	2012	2013—	Sammanlagt från år 2009
Förbindelser som ingåtts före 2009	37,800	30,900	18,700	12,400	0,300	100,100
Förbindelser år 2009	9,400	22,900	18,050	12,000	7,050	69,400
Sammanlagt	47,200	53,800	36,750	24,400	7,350	169,500

Användningen av bevillningsfullmakten och anslaget i olika program, mn euro

Program	De ekonomiska ramarna i form av fullmakt under programperioden	Budgeterad fullmakt under programperioden	Bevillnings-fullmakt 2009	Använt anslag 2007	Budgeterat anslag 2008	Anslag 2009
Programperioden 2000—2006 sammanlagt[1)]	177,264	183,756	-	25,456	11,600	-
Programmet för utveckling av landsbygden i fasta Finland (programperioden 2007—2013)[2)]	433,450	124,008	69,400	0,214	29,900	47,100
— varav Kajanaland	11,773	3,276	2,081	-	0,900	1,295
— varav tekniskt stöd	22,000	6,399	3,303	0,191	3,050	3,831
Programkorrigeringar				0,001	0,100	0,100
Alla sammanlagt	610,714	307,764	69,400	25,671	41,600[3)]	47,200

[1)] Inkluderar inte det regionala programmet för landsbygdens utveckling (ALMA).

[2)] Innehåller en del av axel 1, axel 3, en del av axel 4 och tekniskt stöd.

[3)] Dessutom kan 17,471 miljoner euro som överförts från 2006 års anslag användas.

I enlighet med lagen om ett förvaltningsförsök i Kajanaland finansieras med anslaget tillsammans med EJFLU:s medfinansiering under moment 30.10.61 den statliga medfinansieringen i de regionala bevillningsfullmakterna för landskapet Kajanaland. Momentets anslag för tekniskt stöd används också i fråga om moment 30.20.43 och 30.20.44 och i fråga om Gårdsbrukets utvecklingsfond till betalning av statens medfinansiering för tekniskt stöd i anslutning till genomförandet av programmet för utveckling av landsbygden i fasta Finland.

Anslaget utgör delvis finansiering av regionutvecklingen enligt regionutvecklingslagen.

2009 budget	47 200 000
2008 II tilläggsb.	—
2008 budget	41 600 000
2007 bokslut	15 913 845

63. Utvecklande av landsbygden (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 523 000 euro.

Anslaget får, i den utsträckning som anges i lagen om finansiering av riksomfattande utveckling av och forskning kring landsbygden samt av forskning kring jordbruk och livsmedelsekonomi (1477/2007) och statsunderstödslagen (688/2001) användas till betalning av utgifter för genomförande av riksomfattande forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller landsbygden, inklusive de konsumtionsutgifter som ingår i projekten. I den omfattning som ovan nämnda lagstiftning förutsätter kan anslag också beviljas för projekt som offentliga samfund genomför, där anslaget får användas för avlönande av den personal, motsvarande högst 45 årsverken, som behövs för genomförande av projekten.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut beträffande överföringsutgifterna.

Förklaring: Med anslaget finansieras riksomfattande utvecklings- och forskningsverksamhet för landsbygden, särskilt skapandet av omfattande nätverk. Vidare stöds med anslaget målen för och genomförandet av statsrådets landsbygdspolitiska specialprogram och det femte landsbygdspolitiska helhetsprogrammet, som gäller perioden 2009—2013. Under momentet delfinansieras också sju tidsbundna landsbygdsprofessurer i form av projekt.

Avsikten är att 530 000 euro av anslaget ska anvisas för riksomfattande utveckling av byaverksamheten. Syftet med statsbidrag för byaverksamhet är att stabilisera den finansiella basen och säkerställa att det nödvändiga utvecklingsarbetet fortgår.

2009 budget	2 523 000
2008 II tilläggsb.	—
2008 budget	2 603 000
2007 bokslut	2 523 000

20. Jordbruk

Förklaring:

Omvärld

Jordbrukets omvärld har förändrats till följd av att priserna på jordbruksprodukter, i synnerhet växtodlingsprodukter, och på insatsvarorna för jordbruk har stigit. Prisstegringen har förbättrat lönsamheten i synnerhet på växtodlingsgårdarna. Å andra sidan har man inte inom husdjursproduktionen lyckats överföra kostnadsstegringen fullt ut på produktprisen. Husdjursgårdarnas lönsamhet kan äventyras om prisutvecklingen i fråga om husdjursprodukter inte motsvarar kostnadsutvecklingen.

Marknadsutsikterna för jordbruksprodukter är fortfarande rätt gynnsamma i världen och inom EU, men i Finland är överproduktionen av spannmål och de höga fraktkostnaderna för handeln

anledningen till att prisnivån är lägre än i andra länder. Sedan år 2005 har EU avsevärt sänkt nivåerna på export- och marknadsstöden, vilket också har minskat beloppet av de stöd som betalas i Finland. På basis av marknadsprognoserna för de närmaste åren uppskattas stödnivåerna fortsätta att sjunka. För att jordbrukets verksamhetsbetingelser ska kunna bevaras och utvecklas krävs det att Finlands produktivitets- och strukturutveckling inte betydligt avviker från de viktigaste konkurrentländerna.

Näringsutsläppen från jordbruket i marken, vattendragen och luften minskar tack vare nya, preciserade produktionsmetoder samt rekommendationer och bestämmelser om produktionen. I enlighet med utsläppsbegränsningarna i den nationella energi- och klimatstrategin kommer produktionen och användningen av jordbruksbaserade energikällor att öka de närmaste åren.

Nyckeltal för förändringar i omvärlden

	2004	2005	2006	2007	Bedömning av utvecklingen 2009
Antalet gårdar som fått stöd, st.	70 635	68 436	68 178	66 346	sjunker
— minskning från föregående år, %	1,9	3,3	0,4[1)]	2,8	fortsätter i rätt snabb takt
Gårdarnas genomsnittliga åkerareal, ha	32,7	34,2	34,4	35,3	ökar
Åkeranvändning					
I jordbruksanvändning sammanlagt, ha, varav	2 253 300	2 267 000	2 293 800	2 295 000	nuvarande nivån bibehålls
— areal för produktion av livsmedel och foder	2 053 925	2 016 800	2 023 400	2 054 400	nuvarande nivån bibehålls
— areal i energianvändning	3 475	9 200	17 000	19 000	ökar
— areal i träda[2)]	195 900	241 000	253 400	231 600	minskar långsamt
Produktionsmängd					
Mjölkmängd, mn liter	2 378	2 362	2 343	2 289	minskar långsamt
Köttproduktion sammanlagt, mn kg, varav	380	378	382	396,1	
— produktion av nötkött	93	87	85	86,7	minskar långsamt
— produktion av svinkött	199	204	208	213,2	ökar i takt med konsumtionen
— produktion av fjäderfäkött	87	87	88	95,4	ökar i takt med konsumtionen
Äggproduktion, mn kg	58	58	57	57	minskar långsamt
Spannmålsskörd sammanlagt, mn kg	3 619	4 058	3 790	4 137	nuvarande nivån bibehålls

[1)] I synnerhet ibruktagandet av systemet med gårdsstöd bedöms vara anledningen till att antalet gårdar har minskat långsammare än tidigare år.

[2)] Uppgifterna för år 2006 och 2007 inbegriper icke odlad åker som sköts.

Effektmål för de viktigaste åtgärderna

För att de effektmål som anges i motiveringen till huvudtiteln ska uppnås stöds jordbruket och trädgårdsodlingen i Finland genom stödformer inom ramen för EU:s gemensamma jordbrukspolitik och dessutom genom nationella stödsystem. Jordbrukets och livsmedelshushållningens konkurrenskraft i finländska förhållanden baserar sig i framtiden också allt mera på ett gediget kunnande hos alla aktörer inom livsmedelskedjan och på utvecklandet av nya innovationer (såsom

nya produkter, inklusive bioenergi, nya produktionsteknologier, nya miljövänligare produktionssätt) och på ett snabbt ibruktagande av dem.

Översynen av EU:s jordbrukspolitik (den s.k. hälsokontrollen) kommer att påverka stödsystemen och deras genomförande år 2009. Eftersom man inte ännu slagit fast vad översynen ska omfatta kan inga närmare bedömningar av konsekvenserna ännu ges. Rådets och kommissionens förordningar beträffande frågan torde utfärdas på sommaren 2008 respektive vid utgången av 2008.

År 2009 tillämpas för första gången det nya systemet för nordligt stöd. Förhandlingar som gäller behovet av att utveckla det nordliga stödet kommer att föras med kommissionen under 2008. Reformen av sockersektorn, som syftar till att minska överproduktionen av socker, fortsätter. Företagen, odlarna och andra aktörer i branschen kommer att få ersättning ur unionens sockerreformfond för en del av det inkomstbortfall som strukturreformen medför. Som en följd av reformen har sockerfabriken i Salo lagt ned verksamheten. På grund av de åtgärder för att effektivisera strukturreformen som vidtogs hösten 2007 minskas produktionen vid sockerfabriken i Säkylä, den sista i Finland, med 10 procent från och med odlingssäsongen 2008. Dessutom lägger fabriken i Jockis ned produktionen av isoglukos. I strukturreformen ingår också ett s.k. diversifieringsstöd som betalas för utveckling av företagsverksamhet som ersätter sockerproduktionen. Genom att betala sockerbetsodlarna nationellt arealbaserat stöd till högsta tillåtna belopp försöker man säkerställa att odlingen av sockerbetor fortsätter i Finland och att produktionen är lönsam. Dessutom betalas från och med 2009 nationellt transportstöd till dem som fortsätter sin produktion. Omkring 1 070 jordbrukare kommer att fortsätta att odla sockerbetor.

Lagen om interventionsfonden för jordbruket ändrade så, att så att det från och med 2008 ur den fond som står utanför statsbudgeten funktionellt enbart finansieras de utgifter som absolut kräver fondform. Därför finansieras exportbidraget för jordbruksprodukter, stödet för privat lagring och vissa andra åtgärder som stöder marknaden för jordbruksprodukter i fortsättningen under kapitel 30.20 i budgeten. Motsvarande EU-finansiering inflyter under moment 12.30.01 på inkomstsidan i budgeten. På grund av det gynnsamma marknadsläget minskar beloppet av exportstöd. Interventionslagringen av jordbruksprodukter och kostnaderna för EU:s program för livsmedelsbistånd för mindre bemedlade betalas fortsättningsvis via interventionsfonden för jordbruket.

Programmet för utveckling av landsbygden i fasta Finland för programperioden 2007—2013 bidrar till att förbättra miljöns och landsbygdens tillstånd och öka naturens mångfald genom kompensationsbidrag, miljöstöd för jordbruket, stöd för animalieproduktionsdjurens välbefinnande samt stöd för icke-produktiva investeringar. Programmet bidrar också till att öka jordbrukets konkurrenskraft genom startstöd till unga jordbrukare och investeringsstöd till jordbruket.

Med strukturstöd för jordbruket och förtidspensionsarrangemang försöker man genom att främja en ökning av företagsstorleken åstadkomma sänkta produktionskostnader. Strukturstödet styrs till familjejordbruk och till sammanslutningar som de bildat. När stödet beviljas beaktas aspekter som gäller miljövården, djurens välbefinnande och produkternas kvalitet. Investeringsstöd till jordbruket och startstöd till unga jordbrukare beviljas från och med 2008 med stöd av den nya lagen om strukturstöd till jordbruket. Strukturstöd beviljas fortsättningsvis som räntestöd och som understöd och statsgarantier som finansieras ur Gårdsbrukets utvecklingsfond. Räntestödslån kan beviljas för lånekapital på högst 300 miljoner euro. Räntestödslån beviljas bl.a. för finansiering av produktionsbyggnader och byggande av bostadshus på gårdarna samt för fastighetsförvärv och inventarieanskaffningar i anslutning till startstödet för unga jordbrukare. De medel som står till förfogande för stödjandet av jordbrukets struktur inriktas på verksamhet som är av central betydelse med tanke på näringens kontinuitet och förbättrandet av lönsamheten inom produktionen.

Av de ansökningar om strukturstöd år 2009 finansieras bidragsdelen i investeringarna för ladugårdar för mjölk- och köttboskap och startstödet till unga jordbrukare samt bidragsdelen i vissa investeringar i bioenergiproduktion med av EJFLU delfinansierat stöd. Avsikten är att andra investeringsstödobjekt och räntestödet och statsgarantin för startstödet till unga jordbrukare helt ska finansieras med nationella medel. Det beräknas att stödet kommer att användas för att finansiera ca 600 jordbrukares etablering. Med bidragen stöds i enlighet med regeringsprogrammet också flyttning av pälsfarmer från grundvattenområden.

Systemen med förtidspension inom jordbruket erbjuder äldre jordbrukare en möjlighet att avstå från gården eller produktionen genom att överlåta gården till den som tar över eller åkrarna till en jordbrukare som förstorar sin egen gård. För närvarande får ca 25 800 personer sådan förtidspension.

I enlighet med regeringsprogrammet genomförs det program för främjande av finländsk mat som inleddes 2008. Med programmet vill man säkerställa att den finska matkulturens status höjs, att mera närproducerad mat används bl.a. på offentliga matserveringar, att konsumenterna är nöjda med kvaliteten och utbudet på inhemska livsmedel och att hälsosamma matvanor vinner insteg.

I samarbete med rådgivningen producerar och förmedlar jordbruks- och livsmedelsforskningen kunskap som grundar sig på forskning i syfte att utveckla jordbruket, trädgårdsodlingen och livsmedelshushållningen samt den därtill hörande företagsverksamheten på landsbygden. I forskningscentralen för jordbruk och livsmedelsekonomi (MTT) har den biologiska, ekonomiska och teknologiska forskningen kring jordbruk, trädgårdsodling och livsmedelshushållning samlats. MTT utvecklar sin verksamhet så att den bättre svarar mot samhällets förändrade behov och följer härvid bl.a. de riktlinjer som utarbetats av delegationen för sektorsforskningen. Dessutom finansieras forskningen med medel för samarbetsforskning under moment 30.01.22 och ur Gårdsbrukets utvecklingsfond. Med gemensamma åtgärder inom forskning och rådgivning påverkar man också valet av produktionsform, baserad på gårdens energiråvaror, på gårdar med olika inriktning.

Utgifterna för stöd till jordbrukarna och deras EU-andel åren 2007—2009, mn euro

	Utbetalt stöd år 2007	Uppskattning 2008	Uppskattning 2009
Nationellt stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen (mom. 30.20.40)	571,6	560,3	559,4
EU-inkomststöd (mom. 30.20.41)[1)]	551,3	557,1	558,0
Miljöstöd och stöd för animalieproduktionsdjurens välbefinnande sammanlagt (mom. 30.20.43)	314,0	344,6	348,9
— statens andel	226,1	248,2	251,3
— varav EU:s andel	87,9	96,4	97,6
Kompensationsbidrag sammanlagt (mom. 30.20.44)	421,0	422,7	422,7
— statens andel	303,1	304,3	304,3
— varav EU:s andel	117,9	118,3	118,3
Jordbrukarstöden sammanlagt	1 857,9	1 884,7	1 889,0
— statens andel	1 100,8	1 112,8	1 115,0
— varav EU:s andel	757,1	771,8	773,9
— varav EU:s andel, %	41	41	41

[1)] Inbegriper inte sådana EU-marknadsstöd som inte är jordbrukarstöd.

Utvecklingen enligt stödform i fråga om det strukturstöd för jordbruket som beviljas ur Gårdsbrukets utvecklingsfond och budgeten åren 2007—2009, mn euro

	2007 bokslut	2008 uppskattning	2009 uppskattning
GÅRDSBRUKETS UTVECKLINGSFOND			
Disponibla medel sammanlagt	263,4	184,9	120,4
— egna inkomster (bl.a. amorteringar och räntor)	100,0	83,0	71,2
— återtagande av lån och bidrag	0,2	3,8	3,6
— inkomster från EU + diverse inkomster	16,4	14,9	10,7
— belopp som överförs från föregående år	29,1	56,1	0,9
— försäljning av mjölkkvoter	2,7	4,0	4,0
— överföring från budgeten	115,0	23,1	30,0
LÅN, sammanlagt	357,2	318,6	303,0
Ur Gårdsbrukets utvecklingsfond (statliga lån)	3,6	4,0	3,0
Ur budgeten (räntestödslån, mom. 30.20.49)	353,6	314,6[1)]	300,0
BIDRAG (ur Gårdsbrukets utvecklingsfond)	187,1	160,0	94,0
RÄNTESTÖD FÖR RÄNTESTÖDSLÅN (mom. 30.20.49)	42,4	53,7	58,6

[1)] Inkluderar en bevillningsfullmakt som överförs från föregående år.

01. Omkostnader för Forskningscentralen för jordbruk och livsmedelsekonomi (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 32 733 000 euro.

Anslaget får användas

1) för att sänka priserna för den avgiftsbelagda verksamheten i fråga om produktionen av elitplantor, högst 80 000 euro

2) till sådana hus- samt mark- och vattenbyggnadsarbeten som hänförs till investeringsutgifter och som föranleds av verksamheten vid Forskningscentralen för jordbruk och livsmedelsekonomi

3) till betalning av utgifter för verksamheten för kontroll och testning av växtskyddsmedel vid Forskningscentralen för jordbruk och livsmedelsekonomi och

4) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen för projekt som genomförs med stöd som beviljas ur EU-fonder.

Vid dimensioneringen av anslaget beaktas som inkomster de inkomster som inflyter med stöd av förordningen om avgifter för prestationer som forskningscentralen för jordbruk och livsmedelsekonomi tillhandahåller (1475/2007).

Förklaring: Forskningscentralen för jordbruk och livsmedelsekonomi (MTT) har till *uppgift* att producera och förmedla kunskap som grundar sig på forskning i syfte att utveckla jordbruket och livsmedelshushållningen samt den därtill hörande företagsverksamheten på landsbygden. MTT främjar livsmedelsindustrins och den för industrin behövliga råvaruproduktionens konkurrenskraft samt stöder en hållbar utveckling som gäller livsmiljön, landsbygden och jordbruket. Dessutom sköter MTT myndighetsuppgifter som hänför sig till den sakkunskap som förvärvas i samband med forskningen.

MTT bär det övergripande ansvaret i den nationella innovationsverksamheten inom de politiksektorer som gäller jordbruk och trädgårdsodling, landsbygdsutveckling och säkerheten hos och kvaliteten på livsmedel, och vilka har anknytning till bl.a. ett hållbart utnyttjande av naturresurserna, regional utveck-

ling och utvecklandet av infrastrukturer samt frågor som gäller arbete, kunnande och välfärd. Forskningen vid MTT bygger upp en central kunskapsbas som omfattar allt från produktionen och bearbetningen av råvaror inom hela livsmedelskedjan till livsmedelsmarknaden och konsumenternas val. Till forskningens genomgående teman hör ett hållbart utnyttjande av naturresurserna, nya teknologier och energieffektiva processer och verksamhetsmodeller, utvecklandet av politikstyrningen samt marknaderna och ekonomin. I sin programbaserade forskning tillämpar MTT ett tvärvetenskapligt grepp och kombinerar gediget kunnande från såväl naturvetenskapens som ekonomins och samhällsvetenskapens forskningsområden. På så sätt banar man väg för genombrott inom forskningen och skapar nya, innovativa metoder och praktiska lösningar som går utöver de traditionella värdekedjorna och som svarar på behoven hos samhällets olika aktörer.

MTT stöder uppnåendet av de *effektmål* för jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde som anges i motiveringen till huvudtiteln på följande sätt:

— MTT producerar information som bidrar till att stärka kunnandet och företagsverksamheten på landsbygden. MTT bedömer EU:s och den nationella politikens effektivitet vad gäller landsbygdsutvecklingen.

— För att trygga lönsamheten och hållbarheten inom jordbruket och trädgårdsodlingen så att jordbruksproduktionen ska fortsätta i Finland tar MTT fram nya metoder och verksamhetsmodeller och teknologiska lösningar.

— MTT tar fram lösningar för att minska näringsbelastningen från jordbruksproduktionen och utsläppen av växthusgaser och främja naturens mångfald. MTT främjar ett hållbart utnyttjande av de naturresurser som nyttiggörs inom jordbruket och livsmedelshushållningen. MTT ansvarar för samordningen av de nationella programmen för växt- och djurgenetiska resurser och för inventeringen av utsläppen av växthusgaser från jordbruket i Finland.

— För att öka den förnybara energiproduktionen och förbättra energieffektiviteten utvecklar MTT energilösningar som grundar sig på jordbruksproduktion, jordbrukets och livsmedelshushållningens sidoströmmar samt återvinning.

— MTT producerar information och tar fram metoder för att främja växters och djurs hälsa, förbättra djurens välbefinnande och minska riskerna för konsumenterna. MTT deltar i utvecklandet av livsmedlen och deras produktionsprocesser samt främjar genom sitt kunnande produktionsprocesserna för de högkvalitativa råvaror som livsmedelskedjan behöver.

Jord- och skogsbruksministeriet ställer i samband med beredningen av budgetpropositionen för 2009 preliminärt upp följande resultatmål för MTT:

Resultatet av verksamheten

Funktionell effektivitet

Verksamhetens inriktning på politiksektorer[1)]

	2007 bokslut Kostnader		2008 uppskattning Kostnader		2009 budgetprop. Kostnader	
	1 000 €	Årsverken	1 000 €	Årsverken	1 000 €	Årsverken[2)]
1. Utveckling av landsbygden	5 282	102	5 500	108	5 600	109
— Forskning	4 804	93	4 600	90	4 800	93
— Sakkunniguppgifter	478	9	900	18	800	16
2. Jordbruk och trädgårdsodling	24 108	467	24 200	473	23 800	445
— Forskning	19 986	387	21 200	414	19 100	358
— Sakkunniguppgifter	4 122	80	3 000	59	4 700	87

3. Livsmedelssäkerhet och livsmedelskvalitet	6 940	134	8 600	167	8 200	151
— Forskning	6 501	126	7 700	150	7 300	135
— Sakkunniguppgifter	439	8	900	17	900	16
4. Övrig forskningsverksamhet och övriga sakkunniguppgifter	3 948	76	3 700	72	4 900	91
— Övriga forskningsuppgifter	514	10	500	9	600	10
— Övriga sakkunniguppgifter	2 045	39	2 300	45	2 600	49
— Sakkunniguppgifter som bistår forskningssamfundet	1 389	27	900	18	1 700	32
Sammanlagt	40 278	779	42 000	820	42 500	796
— Forskning	31 805	616	34 000	663	31 800	596
— Sakkunniguppgifter	8 473	163	8 000	157	10 700	200

[1] Totalkostnader för MTT:s forskningsverksamhet och sakkunniguppgifter. Inbegriper inte avgiftsbelagd service (bokslut 2007: 35 årsverken, budget 2008: 35 årsverken, budgetprop. 2009: 35 årsverken).

[2] Det maximala antalet årsverken under moment 30.20.01 minskat med antalet årsverken för avgiftsbelagd service (35 årsverken 2008 och 2009).

— År 2009 fördelas resurser på följande forskningsprogram: livsmedel och hälsa, anpassning till klimatförändringen och åtgärder för att hejda den, produktion av bioenergi och biomaterial samt förbättrande av energieffektiviteten inom livsmedelsproduktionen, nya lösningar beträffande belastningen av vattendrag inklusive åtgärder för att förbättra Östersjöns tillstånd, landsbygdsuteckling, framtidens gårdsbruk.

— Kunnandet utvecklas i tät växelverkan med internationella och nationella universitet och forskningsinstitut.

— MTT riktar inom ramen för institutets verksamhetsområde in forskning på de forskningsprogram som sammanställts av delegationen för sektorsforskning och vilkas innehåll kommer att preciseras före utgången av 2008.

— Målet för de externa webbtjänsterna är sammanlagt 17 miljoner visningar, 2,9 miljoner besök och 0,7 miljoner besökare.

— MTT stärker sin förmåga att agera i växelverkan med dem som utnyttjar kunnandet när forskningen inriktas, under forskningens gång och efter det att resultaten blivit klara.

— Överföringen av information och teknologi sker i samarbete med dem som använder resultaten och med hjälp av de andra aktörerna i innovationskedjan, exempelvis rådgivningen och undervisningen. I verksamheten utnyttjar man regionala kompetenscentra.

— MTT stärker hanteringen av den helhet som innovationskedjan utgör, från forskningen till skyddet för uppfinningen och kommersialiseringen av slutprodukten.

— För att målen enligt produktivitetsprogrammet ska nås effektiviserar MTT fastighetsanvändningen och omorganiserar stöduppgifterna för forskningen samt förvaltningsuppgifterna. Dessutom ökar MTT samarbetet med forskningsinstituten inom förvaltningsområdet och med universiteten och de övriga forskningsinstituten samt deltar i den strukturreform i fråga om forskningsinstituten som nämns i regeringsprogrammet.

Nyckeltal för lönsamheten och produktiviteten

	2007 utfall	2008 budget	2009 budgetprop.
1. Totala kostnader för forskningsverksamheten och sakkunnig-uppgifterna/forskare, årsv., 1 000 €	144	129	139
2. Totala kostnader för forskningsverksamheten och sakkunnig-uppgifterna/produktion som gagnar kunderna, 1 000 €	107	173	118

3. Publikationer sammanlagt, st.	1 394	1 620	1 350
— varav sakkunniggranskade vetenskapliga artiklar, st./forskare	0,6	0,7	0,7
— varav andra publikationer, st./forskare	4,4	4,3	3,7

Produktion och kvalitetsledning

Produktion som härrör från centrala prestationer, st.

	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 budgetprop.
Sakkunniggranskade vetenskapliga artiklar	177	210	210
Artiklar i facktidningar	496	450	450
Artiklar i tidningar med allmän spridning	61	90	90
Övriga publikationer	660	870	600
Publikationer sammanlagt	1 394	1 620	1 350
Produktion till stöd för kundernas beslutsfattande	273	182	250
Nya produkter	35	17	35
Underrättelser om uppfinningar samt patent	11	5	15
Analysmetoder och annan produktion som tjänar forskningen	58	39	60
Produktion sammanlagt	377	243	360

Utlåtanden som gäller växtskyddsmedel samt forskningsrapporter, st.

	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 budgetprop.
Utlåtanden angående försäljningstillstånd för preparat	11	15	-
Forskningsrapporter beträffande växtskyddsmedel	2	2	4
utlåtanden som gäller genetisk modifiering	4	3	4
Informationspublikationer	28	30	32
Informationsföredrag	23	25	30
Konfidentiella rapporter inom den avgiftsbelagda testningsservicen	40	35	35

— År 2009 fokuserar man utvecklingsverksamheten på kunnande, kundservice, forskningens effektivitet, breddande av den finansiella basen samt åtgärder för att förbättra ledningen och produktiviteten.

— En formbunden enkät om kundtillfredsställelse tas i bruk.

— Verksamhetssystemet utvecklas i enlighet med det europeiska kvalitetssystemet (EFQM-modellen). Målet är att nå över 400 poäng år 2010 (drygt 300 poäng år 2007). Verksamheten ska också uppfylla kraven i standarden ISO9001:2000 och en rapport kommer att göras upp om miljö- och samhällsansvaret i MTT:s verksamhet.

Vid dimensioneringen av momentet har en minskning med 25 årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder samt en ökning med ett årsverke som en överföring från moment 30.60.01 beaktats.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	45 116	47 785	47 893
Bruttoinkomster[1)]	16 167	15 120	15 160
Nettoutgifter	28 949	32 665	32 733
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	4 974		
— överförts till följande år	9 517		

[1)] I bruttoinkomsterna har inte beaktats arbets- och näringsministeriets anslag (0,2 miljoner euro) och inte heller ofördelade anslag från andra statliga ämbetsverk för den samfinansierade verksamheten (0,5 miljoner euro), sammanlagt 0,7 miljoner euro.

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Inkomster av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	2 839	3 350	3 400
— finansiering från EU	795	800	900
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	5 679	5 750	6 000
Inkomster sammanlagt	9 313	9 900	10 300
Totala kostnader för projekt	30 411	32 700	33 000
Kostnadsmotsvarighet (inkomster - kostnader)	-21 098	-22 800	-22 700
Kostnadsmotsvarighet, %	31	30	31

— Målet för inkomsterna av den medfinansiering som direkt riktar sig till forskningsprojekt och sakkunniguppdrag är 10,3 miljoner euro (+4 %). Medfinansieringen från de statliga ämbetsverken bedöms öka med 0,05 miljoner euro (+1 %) och medfinansieringen från EU med 0,1 miljoner euro (+13 %).

— Målet är att EU:s medfinansiering och den övriga medfinansieringen utanför statsförvaltningen totalt sett ska öka med ca 5 % medan medfinansieringen från statliga ämbetsverk ökar med ca 1 %.

— Förutom medfinansieringen beräknas 1,0 miljoner euro i form av EU-jordbruksstöd, 0,2 miljoner euro i form av sysselsättningsanslag från arbets- och näringsministeriet samt 2,1 miljoner euro i form av andra intäkter stå till MTT:s förfogande.

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bruttoutgifter	
Överföring från moment 30.60.01 (1 årsverke)	32
Lönejusteringar	896
Produktivitetsfrämjande åtgärder	
— En effektivare användning av fastigheter	-530
— Omorganisering av stöduppgifterna för forskningen samt av förvaltningsuppgifterna (-25 årsv.)	-290
Bruttoinkomster	
Samfinansierad verksamhet	150
Överföring från moment 12.30.04	140
Övriga inkomstavdrag	-250
Sammanlagt	68

Som inkomster beaktas andra inkomster än de inkomster av forskningscentralens verksamhet som inflyter under momenten 12.30.32 och 12.30.99. De inkomster som år 2009 inflyter i form av förädlingsavgifter för trädgårdsväxter, 80 000 euro, har antecknats under moment 12.30.32 och de inkomster som till sin karaktär är kapitalinkomster under moment 12.30.99.

Avsikten är vidare att 850 000 euro av anslaget ska användas för att täcka kostnaderna för anskaffning och hantering av lönsamhetsbokföringsmaterial som producerats av Ekonomisk forskning för räkenskapsåret 2008. Av dessa kostnader föranleds ca 350 000 euro av överlåtelsen av bokföringsuppgifter till EU. Den ersättning som år 2009 fås från EU gäller förskottsraten för räkenskapsåret 2009 samt slutraten för räkenskapsåret 2007, sammanlagt 140 000 euro. Ersättningen intäktsförs under detta moment, varvid den täcker de kostnader som MTT förorsakats. Ersättningen har tidigare intäktsförts under moment 12.30.04.

Lagen om växtskyddsmedel (1259/2006) och lagen om ändring av kemikalielagen (1260/2006) trädde i kraft vid ingången av 2007, dock så att övergångsperioden för lagen om växtskyddsmedel varar till utgången av 2008 och övergångsperioden för kemikalielagen fram till den 13 maj 2010. MTT verkställer fortsättningsvis kontroller och utför andra myndighets- och sakkunniguppgifter som gäller växtskyddsmedel. Genom verksamheten för kontroll och testning av bekämpningsmedel produceras i enlighet med internationella kvalitetssystem objektiv information om produkternas biologiska effektivitet och duglighet samt om rester av bekämpningsmedel i EU:s nordliga extrema förhållanden. Informationen används vid registreringen, vid rådgivningen och vid stödjandet av informationen till konsumenterna.

I anslaget har ytterligare 168 000 euro som är avsett för hästhushållningsforskning och som finansieras ur den andel av avkastningen av totospel som inflyter under moment 12.30.20 beaktats.

Verksamheten enligt jord- och skogsbruksministeriets förordning om certifierat föröknings- och plantmaterial (9/2006) förutsätter ett prisstöd på 80 000 euro för stabilisering av elitplantproduktionens verksamhetsbetingelser.

2009 budget	32 733 000
2008 II tilläggsb.	300 000
2008 budget	32 665 000
2007 bokslut	33 492 000

40. Nationellt stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 559 365 000 euro.

Anslaget får användas

1) till stöd enligt lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1559/2001) och 18 b § i lagen om verkställighet av systemet med samlat gårdsstöd (557/2005, sådan den lyder i lag 618/2006) och

2) till utbetalningar av stöd som beviljats år 2009 och tidigare år.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

Nya förbindelser som år 2009 ingås i fasta Finland beträffande den nationella tilläggsdelen till kompensationsbidraget får föranleda utgifter på sammanlagt högst 2 400 000 euro åren 2010—2013.

Andra stödbeslut som fattas år 2009 får föranleda utgifter på högst 84 094 000 euro som betalas av anslagen året 2010 och senare år.

Förklaring: Syftet med det nationella stödet för jordbruket och trädgårdsodlingen är att komplettera EU:s stödsystem (EU:s inkomststöd, kompensationsbidraget och miljöstödet) samt att för sin del trygga jordbrukets och trädgårdsodlingens verksamhetsbetingelser och produktionens lönsamhet samt främja bevarandet av landsbygdens livskraft. Av anslaget betalas nationellt stöd till södra Finland, nordligt stöd, den nationella tilläggsdelen till kompensationsbidraget och vissa andra nationella stöd. År 2007 betalades nationellt stöd till

ca 67 300 gårdar, dvs. till nästa alla de aktiva gårdarna.

Nationellt stöd till södra Finland betalas för husdjurssköts el, trädgårdsodling (växthusproduktion och stöd för lagring av trädgårdsprodukter) samt för växtodling i stödområdena A och B på grundval av det stödprogram som kommissionen godkände år 2008. I mellersta och norra Finland (stödområde C) betalas stöd på basis av ett långsiktigt system för nordligt stöd som gäller husdjurssköts el och växtproduktion (inkl. trädgårdsodling). Målet är att det nya systemet för nordligt stöd tillämpas år 2009.

Den nationella tilläggsdelen till kompensationsbidraget betalas i hela landet som en tilläggsdel till det EU-delfinansierade kompensationsbidraget (LFA). Det beräknas att nya förbindelser för LFA-stödets tilläggsdel kommer att ingås för färre än 300 gårdar. Av anslaget betalas dessutom vissa andra stödformer, såsom den nationella tilläggsdelen till miljöstödet, på basis av tidigare förbindelser, samt nationellt stöd för sockerbeta och stöd för jordbruksrådgivning. Som en ny stödform kommer av anslaget att betalas transportstöd för sockerbetor till jordbrukarna.

Den beräknade fördelningen av det nationella stödet för jordbruket och trädgårdsodlingen på olika objekt under 2007—2009 samt en uppskattning av utgifter som överförs att betalas av följande års anslag, mn euro

	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 uppskattning
Stöd för årets produktion sammanlagt	571,6	560,3	559,4
Nationellt stöd till södra Finland	94,0	93,9	90,4
Nordligt stöd	328,8	329,7	329,7
Nationell tilläggsdel till kompensationsbidraget	119,6	119,6	119,6
Övriga nationella stöd	29,2	17,1	19,7
Stödutgifter som hänför sig till de tidigare åren betalas av anslaget för respektive år	15,3	18,1	18,1
Fullmakt i budgeten	84,1	84,1	84,1

Utgifter som föranleds av fullmakten att bevilja nationella tilläggsdelar till miljöstödet och kompensationsbidraget, mn euro

	2009	2010	2011	2012	2013—	Sammanlagt från år 2009
Förbindelser som ingåtts före 2009[1)]	120,0	120,0	116,0	0,6	-	356,6
Förbindelser om nationell tilläggsdel till kompensationsbidraget som ingås 2009	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	3,0
Sammanlagt	120,6	120,6	116,6	1,2	0,6	359,6

[1)] Utgifterna för den nationella tilläggsdelen till miljöstödet 2004—2006 och den nationella tilläggsdelen till kompensationsbidraget 2005—2007.

2009 budget	559 365 000
2008 II tilläggsb.	-8 690 000
2008 budget	566 165 000
2007 bokslut	566 165 000

41. EU-inkomststöd och EU-marknadsstöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 592 987 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av sådana direktstöd som Europeiska unionen finansierar helt och hållet

och därmed jämförbara övriga utgifter som Europeiska unionen finansierar i sin helhet och

2) till betalning av utgifter för exportbidrag för jordbruksprodukter, stöd för privat lagring och vissa andra åtgärder som stöder marknaden för jordbruksprodukter som avses i rådets förordning (EG) nr 1234/2007.

EU:s inkomststöd betalas på basis av rådets förordning (EG) nr 1782/2003.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Syftet med EU:s inkomststöd är att kompensera de inkomstbortfall som nedgången i de administrativa priserna medför. Villkor för de direkta stöd som hör till EU:s inkomststöd har fr.o.m. 2005 varit bl.a. att krav gällande miljön samt djurhälsa och växters sundhet ska iakttas.

Största delen av EU:s inkomststöd betalas i form av gårdsstöd, ett direktstöd som är frikopplat från produktionen och togs i bruk år 2006. Dessutom betalas i form av stöd som är kopplat till produktionen tjurbidrag och bidrag för stutar, bidrag per tacka och tilläggsbidrag per tacka, EU-stöd för produktion av utsäde av timotej samt produktionsbidrag för vissa jordbruksgrödor och nötkreatur. Andra stöd som är kopplade till produktionen är stöden för stärkelsepotatis och energigrödor samt bidraget för proteingrödor. För beredning av spånadslin och hampa samt torkat foder kan betalas beredningsstöd som inte ingår i systemet med direktstöd.

De årliga stöden berörs årligen av en anpassning, dvs. modulering, av stödet med 5 procent. Denna nedskärning av stödet återbetalas i fråga om direktstöd som motsvarar 5 000 euro till jordbrukaren följande år som ett kompletterande belopp till anpassningen. År 2009 betalas ett kompletterande belopp från år 2008.

År 2007 utgjorde EU:s inkomststöd ca 14 % av de totala intäkterna enligt totalkalkylen för jordbruket och ca 29 % av alla stöd som betalades till jordbruket och trädgårdsodlingen.

Exportstöden och stöden för den inre marknaden har sedan 2008 betalats med medel ur budgeten med stöd av en ändring (1019/2007) av lagen om interventionsfonden för jordbruket. Eftersom marknadsläget för jordbruksprodukter är gott minskar behovet av dessa stöd jämfört med föregående år. Beloppet av utbetalade stöd beräknas uppgå till 35 000 000 euro.

Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats EU:s inkomststöd och marknadsstöd som utbetalas år 2009. Under moment 12.30.01 beräknas på motsvarande sätt inflyta 592 987 000 euro.

Fördelning av EU:s inkomststöd och marknadsstöd år 2009 enligt användningsändamål	€
EU:s inkomststöd sammanlagt	557 987 000
— Gårdsstöd	524 273 000
— Stöd kopplade till produktionen	48 539 000
— Övriga stöd	15 000
— Anpassning av direktstöden för år 2009	-28 640 000
— Kompletterande belopp till anpassningen av direktstöden för år 2008	13 800 000
EU:s marknadsstöd sammanlagt	35 000 000
— Exportstöd	28 000 000
— Stöd för den inre marknaden	7 000 000
Sammanlagt	592 987 000

2009 budget	592 987 000
2008 II tilläggsb.	—
2008 budget	607 138 000
2007 bokslut	542 244 847

42. Ersättning för skördeskador (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 400 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av ersättningar enligt lagen om ersättning av skördeskador (1214/2000).

Av anslaget får också betalas ersättningar som hänför sig till tidigare år.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med stöd av lagen kan ersättning betalas för sådana skador som drabbat växande eller skördemogen gröda till följd av exceptionella naturförhållanden och till råd-

givningsorganisationerna för sakkunnighjälp som de tillhandahåller kommunerna.

2009 budget	3 400 000
2008 budget	3 400 000
2007 bokslut	3 400 000

43. Miljöstöd för jordbruket, stöd för animalieproduktionsdjurens välbefinnande samt icke-produktiva investeringar (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 348 915 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av miljöstöd för jordbruket enligt det miljöprogram för jordbruket som Europeiska kommissionen har godkänt för åren 1995—1999 och det horisontella program för utveckling av landsbygden som kommissionen har godkänt för åren 2000—2006, och till betalning av miljöstöd för jordbruket, stöd för animalieproduktionsdjurens välbefinnande och stöd för icke-produktiva investeringar enligt det program för utveckling av landsbygden i fasta Finland som godkänts för åren 2007—2013

2) till projektbestämd planering av vattenhushållningsåtgärder som är gemensamma för flera gårdar och som helt och hållet finansieras nationellt, högst 84 000 euro

3) till utgifter för utarbetande av planer som gäller naturens mångfald och våtmarker och som helt och hållet finansieras nationellt, högst 260 000 euro och

4) för ordnande och skötsel av uppföljningen av belastningen av jord- och skogsbruket och dess effekter i anslutning till genomförandet av gemenskapens ramdirektiv för vattenpolitiken och som finansieras helt och hållet nationellt, högst 700 000 euro.

Anslaget får användas för konsumtionsutgifter och till avlöning av personal som motsvarar högst 22 årsverken.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut beträffande överföringsutgifterna.

Fullmakt

År 2009 får förbindelser och avtal i enlighet med det system med miljöstöd för jordbruket som Europeiska kommissionen har godkänt för åren 2007—2013, systemet med stöd för animalieproduktionsdjurens välbefinnande samt bevillningsfullmakter som avser stöd enligt systemet med stöd för icke-produktiva investeringar ingås så att de åren 2009—2017 föranleder utgifter om sammanlagt högst 30 000 000 euro.

Förklaring: Syftet med miljöstödet för jordbruket och stödet för icke-produktiva investeringar är bl.a. att åstadkomma en situation där jordbruks- och trädgårdsproduktion kan bedrivas på ett hållbart sätt så, att produktionen belastar miljön mindre än i dagens läge, bevarandet av naturens mångfald och jordbrukets kulturlandskap tryggas och förutsättningarna för bedrivandet av produktion förblir goda också på lång sikt. Miljöstöd och stöd för icke-produktiva investeringar kan också beviljas för en grundläggande röjning och vård av våtmarker och kulturbiotoper enligt Leaderdimensionen. Syftet med stödet för animalieproduktionsdjurens välbefinnande är att djurens välbefinnande och hälsa ska förbättras, att husdjursskötseln i högre grad ska motsvara artens specifika behov och att jordbrukarna ska bli mera medvetna om de faktorer som påverkar djurens välbefinnande.

År 2009 har man för avsikt att ingå nya femåriga förbindelser som gäller bas- och tilläggsåtgärder enligt det nya systemet med miljöstöd och nya fem- och tioåriga avtal om miljöspecialstöd samt femåriga förbindelser som gäller stödet för animalieproduktionsdjurens välbefinnande samt beslut om beviljande av stöd för icke-produktiva investeringar. Med specialstödsavtalen för jordbruket och stödet för icke-produktiva investeringar understöds i synnerhet målen i statsrådets principbeslut Riktlinjer för vattenskydd fram till år 2015.

Vid dimensioneringen av anslaget har också beaktats de förbindelser och avtal om miljöstöd som ingåtts åren 1995—1999 och 2000—2006. EU:s finansieringsandel är 28 % i alla stödsystem, förutom i fråga om åtgärder som

vidtas enligt Leaderdimensionen, där den är 45 %.

88 % av åkerarealen och 91 % av jordbrukarna omfattades av miljöstödssystemet 2007. Man väntar sig att 7 500 jordbrukare kommer att förbinda sig till systemet med stöd för animalieproduktionsdjurens välbefinnande.

Den beräknade fördelningen av utgifterna för miljöstödssystemet och de andra systemen 2009	€
Sammanlagt, varav	348 915 000
— EU:s andel	97 577 000
— statens andel	250 294 000
— miljöstöd för jordbruket som finansieras nationellt i sin helhet (högst)	1 044 000

Vid dimensioneringen av anslaget har som utgifter för jordbrukets miljöstödssystem även beaktats de konsumtionsutgifter som finansieras nationellt i sin helhet och föranleds av projektbestämd planering av vattenvårdsåtgärder som är gemensamma för flera gårdar samt konsumtionsutgifter för utarbetande av planer för naturens mångfald och våtmarker. Dessutom har beaktats den finansiering för planering av vattenvårdsåtgärder som behövs för ordnande och skötsel av uppföljningen av utsläpp från jord- och skogsbruket. Detta är en del av den uppföljning av genomförandet av ramdirektivet för vattenpolitiken som hänför sig till fastställandet av yt- och grundvattnens tillstånd.

Under moment 12.30.02 beräknas på motsvarande sätt inflyta 97 577 000 euro.

Utgifter på grund av genomförandet av miljöstödssystemet och de andra systemen, mn euro

	2009	2010	2011	2012	2013	Sammanlagt — från år 2009
Beslut som fattas och åtgärder som vidtas år 2009, varav	5,8	5,1	5,5	4,8	9,5	30,7
— miljöstödssystemet	4,1	4,1	4,1	4,1	9,0	25,4
— systemet med stöd för animalieproduktionens-djurens välbefinnande	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	2,5
— systemet med stöd för icke-produktiva investeringar	0,2	0,5	0,9	0,2	0	1,8
— åtgärder som finansieras nationellt i sin helhet	1,0	0	0	0	0	1,0
Beslut som fattats och åtgärder som vidtagits före år 2009, varav	324,3	324,5	324,0	36,1	5,6	1014,5
— miljöstödssystemet	311,7	311,7	311,7	24,0	5,6	964,7
— systemet med stöd för animalieproduktionens-djurens välbefinnande	12,1	12,1	12,1	12,1	0	48,4
— systemet med stöd för icke-produktiva investeringar	0,5	0,7	0,2	0	0	1,4
System som gäller åren 2000—2006	17,4	11,1	4,1	2,0	2,4	37,0
Program som gäller åren 1995—1999	1,4	1,4	1,3	1,3	4,3	9,7
Sammanlagt	348,9	342,1	334,9	44,2	21,8	1 091,9

För betalning av tekniskt stöd i anslutning till miljöstödet för jordbruket, stödet för animalieproduktionsdjurens välbefinnande och stödet för icke-produktiva investeringar används anslagen för tekniskt stöd under momenten 30.10.61 och 30.10.62. Med anslaget under moment 30.20.40 betalas dessutom en nationell tilläggsdel till miljöstödet som helt och hållet finansieras av staten på basis av förbindelser under programperioden 2000—2006.

2009 budget	348 915 000
2008 II tilläggsb.	14 600 000
2008 budget	344 647 000
2007 bokslut	268 996 000

44. Kompensationsbidrag (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 422 673 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av kompensationsbidrag enligt det horisontella program för utveckling av landsbygden som Europeiska kommissionen godkänt för åren 2000—2006 och enligt det program för utveckling av landsbygden i fasta Finland som godkänts för åren 2007—2013.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

De förbindelser som ingås år 2009 i enlighet med det system med kompensationsbidrag som Europeiska kommissionen har godkänt för åren 2007—2013 får föranleda utgifter på sammanlagt högst 8 000 000 euro under åren 2009—2013.

Förklaring: Med kompensationsbidrag ersätts lantbruksföretagarna för den olägenhet som permanenta ogynnsamma naturförhållanden orsakar jordbruksproduktionen. Syftet med kompensationsbidraget är att trygga jordbrukets verksamhetsbetingelser och kontinuitet och bevara jordbruksmarken i jordbruksanvändning. EU:s medfinansiering är 28 % år 2009. Till kompensationsbidraget behövs år 2009 uppskattningsvis 422 673 000 euro, varav EU:s andel är 118 348 000 euro och statens andel 304 325 000 euro.

För betalning av tekniskt stöd i anslutning till kompensationsbidraget används anslagen för tekniskt stöd under momenten 30.10.61 och 30.10.62. Med anslaget under moment 30.20.40 betalas dessutom en nationell tilläggsdel till kompensationsbidraget som helt och hållet finansieras av staten.

Under moment 12.30.02 beräknas på motsvarande sätt inflyta 118 348 000 euro.

Utgifter på grund av genomförandet av systemet med kompensationsbidrag, mn euro

	2009	2010	2011	2012	2013	Sammanlagt från år 2009
System som gäller åren 2007—2013						
— Beslut som fattas och åtgärder som vidtas år 2009	1,01	1,01	1,01	1,01	1,01	5,05
— Beslut som fattats och åtgärder som vidtagits åren 2007—2008	404,76	404,76	404,76	402,03	-	1 616,31
Beslut som fattats och åtgärder som vidtagits tidigare år	16,90	6,56	-	-	-	23,46
Sammanlagt	422,67	412,33	405,77	403,04	1,01	1 644,82

2009 budget	422 673 000
2008 budget	422 673 000
2007 bokslut	409 673 000

45. Avträdelsestöd och avträdelseersättningar samt stöd för beskogning av åker (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 144 400 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av ersättningar enligt lagen om avträdelsepension (16/1974) och lagen om avträdelseersättning för lantbruksföretagare (1330/1992)

2) till betalning av avträdelsestöd och skötselkostnader enligt lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1293/1994) och lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (612/2006) och

3) till betalning av utgifter för åtgärderna enligt programmet för skogliga åtgärder inom jordbruket, som genomfördes 1995—1999.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Genom avträdelsestödet främjas en förstoring av enhetsstorleken samt generationsväxlingar inom jordbruket och ren-

hushållningen. Syftet är också att sänka lantbruksföretagarnas medelålder.

År 2009 betalas sammanlagt 131 480 000 euro i utgifter för de tre helt och hållet nationellt finansierade systemen med avträdelsestöd för lantbruksföretagare (perioderna 2000—2002, 2003—2006 och 2007—2010) och för systemet med avträdelsepension och avträdelseersättning från tidigare år, inklusive kostnaderna för förvaltningen av avtalen. Systemet med avträdelsestöd som genomförs åren 2007—2010 beräknas år 2009 omfatta ungefär 800 gårdar och ungefär 1 100 avträdare.

Åren 1995—1999 genomfördes stödsystemen med medfinansiering från EU. Betalningen av utgifterna för systemet för avträdelsestöd åren1995—1999 fortsätter som en del av programmet för utveckling av landsbygden i fasta Finland, axel 1. År 2009 beräknas utbetalningarna uppgå till sammanlagt 11 420 000 euro, varav EU:s medfinansiering är 3 950 000 euro. År 2009 kommer utgifter enligt programmet för skogliga åtgärder inom jordbruket åren 1995—1999 att betalas till ett belopp av uppskattningsvis 1 500 000 euro, varav EU:s medfinansiering är 420 000 euro. Betalningen av utgifterna fortsätter som en del av programmet för utveckling av landsbygden i fasta Finland, axel 2. Under moment 12.30.02 beräknas på motsvarande sätt inflyta sammanlagt 4 700 000 euro.

Utfall av avträdelsestöden och avträdelseersättningarna år 2009

Stödform	Antal som omfattas av systemet under dess giltighetstid, Gårdar	Avträdare	Pensioner som utbetalas i slutet av år 2009, uppskattning st.	Genomsnittlig ersättning år 2009, uppskattning euro/månad
Avträdelsepension	23 877	39 904	17 634	218
Avträdelseersättning	885	1 285	12	513
Avträdelsestöd 1995—1999	6 167	9 127	756	819
Avträdelsestöd 2000—2002	1 845	2 793	1 611	860
Avträdelsestöd 2003—2006	3 389	4 847	3 773	868
Avträdelsestöd 2007—2010	1 656	2 242	2 032	891
Sammanlagt	37 819	60 198	25 818	

Den beräknade fördelningen av anslaget, mn euro

	Sammanlagt,	varav EU:s andel
Avträdelsepensioner och avträdelseersättningar	47,89	-
Avträdelsestöd för lantbruksföretagare 1995—1999	11,42	3,95
Avträdelsestöd för lantbruksföretagare 2000—2002	17,67	-
Avträdelsestöd för lantbruksföretagare 2003—2006	40,60	-
Avträdelsestöd för lantbruksföretagare 2007—2010	25,32	-
Skogliga åtgärder inom jordbruket, 1995—1999	1,50	0,42
Sammanlagt	144,40	4,37

Utgifter för förbindelser om avträdelsepensioner och avträdelseersättningar samt avträdelsestöd för lantbruksföretagare som ingås år 2009 eller som ingåtts tidigare och skogliga åtgärder som vidtas år 2009 eller som vidtagits tidigare, mn euro

	2009	2010	2011	2012	Senare år sammanlagt
Avträdelsepensioner och avträdelse-ersättningar	47,89	46,02	43,88	41,68	268,00
Avträdelsestöd 1995—1999	11,42	6,42	4,17	2,27	1,25
Avträdelsestöd 2000—2002	17,67	14,60	9,64	5,05	5,26
Avträdelsestöd 2003—2006	40,60	37,48	31,83	25,57	47,36
Avträdelsestöd 2007—2010	25,32	27,33	30,60	28,83	87,00
Skogliga åtgärder inom jordbruket, förbindelser som ingåtts 1995—1999	1,50	0,80	0,80	0,10	0,00
Sammanlagt	144,40	132,65	120,92	103,50	408,87

2009 budget	144 400 000
2008 budget	144 480 000
2007 bokslut	125 900 000

46. Utveckling av marknadsföring och produktion (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 5 861 000 euro.

Anslaget får användas

1) enligt de grunder som närmare bestäms genom förordning av statsrådet till bidrag till registrerade och offentligrättsliga föreningar och till kommunerna, för utveckling av marknadsföringen och produktionen av jordbruks- och trädgårdsprodukter

2) till information om och säljfrämjande åtgärder för jordbruksprodukter i enlighet med rådets förordning (EG) nr 3/2008 och

3) i enlighet med rådets förordning (1234/2007) för utgifter som föranleds av programmet för utvecklandet av produktionen och marknadsföringen av honung samt för nationellt främjande av produktionen och marknadsföringen av honung.

Anslaget får användas för konsumtionsutgifter.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut beträffande överföringsutgifterna.

Förklaring: Med de medel som är avsedda för åtgärder för att utveckla den nationella marknadsföringen och produktionen stöds riksomfattande utvecklingsprogram som gäller marknadsföringen och produktionen av jordbruks- och trädgårdsprodukter och som bl.a. betonar hälsosamma matvanor, matkultur samt informationsförmedling i anslutning till dessa helheter.

EU:s program för främjande av avsättningen av jordbruksprodukter är något mer omfattande än tidigare. Utgifterna uppgår till 2 200 000 euro, varav EU:s andel är 1 200 000 euro och statens andel 1 000 000 euro.

För främjande av produktionen och marknadsföringen av honung behövs uppskattningsvis 255 000 euro, varav 50 000 euro används för helt nationellt finansierade säljfrämjande åtgärder och 205 000 euro beräknas utgöra de totala utgifterna för det EU-delfinansierade stödsystemet. EU:s medfinansiering är 50 %.

Under moment 12.30.01 beräknas på motsvarande sätt inflyta 1 303 000 euro.

Beräknad användning av anslaget, euro

	Sammanlagt,	varav EU:s andel
Nationella åtgärder för utvecklande av marknadsföringen och produktionen	3 406 000	-
Säljfrämjande åtgärder på den inre marknaden och utanför gemenskapen (EG 3/2008)	2 200 000	1 200 000
Främjande av produktionen och marknadsföringen av honung	255 000	103 000
Sammanlagt	5 861 000	1 303 000

2009 budget	5 861 000
2008 budget	5 171 000
2007 bokslut	3 942 000

47. Utveckling av kvalitetssystem (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 713 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av understöd i anslutning till genomförandet av kvalitetsstrategin för livsmedelshushållningen

2) för projekt som myndigheter och andra offentliga samfund medför

3) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning som motsvarar högst 10 årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut beträffande överföringsutgifterna.

Förklaring: Anslaget används till genomförandet av den nationella kvalitetsstrategin för livsmedelshushållningen. Objekt som understöds är projekt som förbättrar livsmedelskedjans konkurrenskraft, stärker livsmedelshushållningens samhällsansvariga verksamhetssätt och förbättrar konsumenternas medvetenhet om verksamheten inom den inhemska livsmedelshushållningen. Av anslaget används uppskattningsvis 500 000 euro för det program för främjande av finländsk mat som anges i regeringsprogrammet.

2009 budget	1 713 000
2008 budget	1 913 000
2007 bokslut	1 213 000

48. Specialåtgärder inom trädgårdsodlingen och sockerproduktionen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 33 557 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för verksamhetsprogram för frukt- och grönsaksproducentorganisationerna i enlighet med rådets förordning (EG nr 1182/2007) och

2) till utgifter för åtgärderna för strukturreformen i anslutning till EU:s sockerreform i enlighet med rådets förordning (EG nr 320/2006).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Sådana organisationer för marknadsföring som producenterna bildar, dvs. producentorganisationer, betalas stöd för genomförande av verksamhetsprogrammet. Det stöd som betalas ur statsbudgeten finansieras helt och hållet ur Europeiska garantifonden för jordbruket. Stödbeloppet år 2009 beräknas uppgå till 1 357 000 euro.

Inom ramen för EU:s sockerreform i slutet av 2005 fattades beslut förutom om prissänkningar också om strukturreformer som gäller sockersektorn. Genom strukturreformen för socker sporras fabrikerna att upphöra med produktionen och avstå från socker- och isoglukoskvoterna. Som en följd av effektiviseringen av de reformåtgärder som vidtogs hösten 2007 anvisas minst 10 % av stödet till sockerbetsodlarna och maskinentreprenörerna. Dessutom betalas till odlarna tilläggsstöd till reformstödet. Strukturreformsmedlen kan användas för utveckling av alternativ till odlingen av betor och sockerproduktionen (stöd till diversifiering) med stöd av den nationella omstrukture-

ringsplanen. Vid ingången av 2008 lämnades en ansökan om stöd för strukturreformer in i fråga om produktionen av isoglukos vid fabriken i Jockis. Det stöd som betalas ur statsbudgeten finansieras helt och hållet ur EU:s tillfälliga omstruktureringsfond, som ingår i Europeiska garantifonden för jordbruket. Beloppet av stöd för reformen av sockerproduktionen beräknas år 2009 uppgå till 36 054 000 euro, varav 3 854 000 miljoner euro finansieras med anslag som överförs från 2008.

Under moment 12.30.01 beräknas på motsvarande sätt inflyta sammanlagt 33 557 000 euro.

Beräknad användning av anslaget, euro (finansieras helt av EU)	€
Frukt- och grönsaksproducent-organisationer	1 357 000
Specialåtgärder inom sockerproduktionen[1)]	32 200 000
Sammanlagt	33 557 000

[1)] Dessutom kan 3,854 miljoner euro som överförs från tidigare års anslag användas.

2009 budget	33 557 000
2008 budget	23 902 000
2007 bokslut	31 852 000

49. Räntestöd för näringsverksamhet på landsbygden (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 58 600 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av räntegottgörelser till kreditinstitut för räntestödslån enligt lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007), lagen om finansiering av landsbygdsnäringar (329/1999), lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar (45/2000), lagen om strukturpolitiska åtgärder inom jord- och skogsbruket (1303/1994), landsbygdsnäringslagen (1295/1990) och lagen om gårdsbruksenheter (188/1977), för lån enligt lagen om konsolidering av gårdsbrukskrediter (511/1985) samt för räntestödslån enligt lagen om främjande av näringsverksamhet i liten skala på landsbygden (1031/1986).

Fullmakt

År 2009 får räntestöd godkännas i fråga om ett lånekapital om högst 300 000 000 euro. Om en del av bevillningsfullmakten för 2008 är oanvänd, får beslut om beviljande av den oanvända delen fattas 2009.

Förklaring: Lagen om strukturstöd till jordbruket trädde i kraft den första januari 2008. Med stöd av lagen beviljas investeringsstöd till jordbruket och startstöd till unga jordbrukare från och med 2008. En sänkning av räntenivån på lånen stöder jordbrukarnas investeringsmöjligheter. Stödet i form av lån för investeringar och för startstödet till unga jordbrukare beviljas i form av räntestöd i anslutning till räntestödslån.

För räntestödslån som beviljas med stöd av lagen om strukturstöd till jordbruket är räntestödet högst 4 procentenheter, dock så att den ränta som jordbrukaren betalar är minst 1 procentenhet. För lån som 1996—2008 beviljats med stöd av lagen om finansiering av landsbygdsnäringar är räntestödet högst 4 eller 5 procentenheter beroende på tidpunkten för beviljande av lånet, dock så att den ränta som jordbrukaren betalar är minst 2 procentenheter. För lån som före 1996 beviljats enligt landsbygdsnäringslagen betalas till kreditinstitutet i räntestöd 50 % av den totala ränta som kreditinstitutet tar ut. Beloppet av räntegottgörelse för lån enligt lagen om gårdsbruksenheter varierar beroende på tidpunkten för beviljandet av lånet och låneslaget. De beviljade lånen uppgick till sammanlagt 1,286 miljarder euro vid utgången av år 2007.

Utgifter som räntestödslånen föranleder staten, mn euro

	2009	2010	2011	2012	2013—	Sammanlagt från år 2009
Räntestödslån som beviljats före år 2009	55,6	52,2	45,2	35,7	101,8	290,5
Räntestödslån som beviljas år 2009	3,0	5,9	8,0	9,8	43,7	70,4
Sammanlagt	58,6	58,1	53,2	45,5	145,5	360,9

2009 budget	58 600 000
2008 budget	53 700 000
2007 bokslut	42 375 767

60. Överföring till interventionsfonden (fast anslag)

Under momentet beviljas 1 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av en överföring till Interventionsfonden för jordbruket. Anslaget får användas till betalning av sådana utgifter för fonden som inte finansieras ur Europeiska garantifonden för jordbruket.

Förklaring: Med en budgetöverföring täcks de utgifter för Interventionsfonden för jordbruket som staten svarar för. Sådana är utgifterna för interventionslagring, interventionsköp och interventionsförsäljning samt utgifter för EU:s program för livsmedelsbistånd och fondens förvaltningsutgifter. Beloppet av utgifterna för interventionslagring beräknas 2009 uppgå till 3 500 000 euro, vilka bedöms bli täckta med motsvarande inkomster (standardersättning) från EU. Eftersom det bedöms att staten ska svara för 835 000 euro i utgifter för genomförandet av programmet för livsmedelsbistånd samt för 165 000 euro i ränte- och förvaltningskostnader behövs det en överföring på 1 000 000 euro till fonden.

2009 budget	1 000 000
2008 budget	1 000 000
2007 bokslut	2 000 000

61. Överföring till Gårdsbrukets utvecklingsfond (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 30 040 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av en överföring enligt 2 § i lagen om gårdsbrukets utvecklingsfond (657/1966).

Förklaring: Ur Gårdsbrukets utvecklingsfond (Makera) betalas utgifter som förorsakas av understöds- och andra stödåtgärder enligt lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007), lagen om finansiering av landsbygdsnäringar (329/1999), lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar (45/2000), lagen om strukturpolitiska åtgärder inom jord- och skogsbruket (1303/1994) och landsbygdsnäringslagen (1295/1990). Avsikten med de understöd som beviljas ur fonden är att stödja produktionsinvesteringar och generationsväxlingar på gårdarna. Med fondens medel finansieras programmet för utveckling av landsbygden i fasta Finland under den nya programperioden.

Det beräknas att understöd kan beviljas för ca 94 miljoner euro ur Gårdsbrukets utvecklingsfond år 2009. Av de medel som står till fondens förfogande betalas också förvaltningsarvoden till kreditinstitut för skötseln av lån samt utgifter för förvärv och skötsel av jordegendom. Medel används också till forskning i jordbruk, landsbygd, renhushållning och naturnäringar.

2009 budget	30 040 000
2008 budget	23 110 000
2007 bokslut	115 000 000

30. Livsmedelssäkerhet och livsmedelskvalitet

F ö r k l a r i n g : Utgifterna under kapitlet föranleds i huvudsak av Livsmedelssäkerhetsverkets omkostnader samt bekämpning och förebyggande av djur- och växtsjukdomar.

Effektmål för de viktigaste åtgärderna

Inom hanteringen av säkerhetsrisker ligger tyngdpunkten på att bekämpa sjukdomar som sprids mellan djur och människor (zoonoser) och på att utveckla krishanteringen. Det viktigaste i krishanteringen är bekämpningen av allvarliga sjukdomar som hotar människors hälsa. Konsumenternas möjlighet att välja mellan konventionella, ekologiska och genetiskt modifierade jordbruksprodukter bibehålls. En god näringsmässig kvalitet på livsmedel säkerställs. Det säkerställs att livsmedlen på marknaden är säkra och att informationen om dem inte vilseleder konsumenterna.

Genom samarbete mellan den offentliga och den privata sektorn skapas i den finländska livsmedelskedjan sådana säkerhets-, kvalitets- och spårbarhetssystem med vilka hanteringen av livsmedelssäkerhetsrisker och av konsumenternas ekonomiska risker säkerställs. Den nationella djurhälsovård som upprättats genom samarbete mellan näringen, producenterna och myndigheterna breddas att omfatta alla betydande arter av animalieproduktionsdjur.

Den kontroll som täcker hela livsmedelskedjan och som hänför sig till livsmedlens säkerhet och kvalitet utvecklas på det sätt som EG:s rättsakter förutsätter. Kontrollen och forskningen riktas så att de stöder de samhälleliga effektmål som ställts upp i motiveringen till huvudtiteln.

Målet vid utvecklingen av myndighetsövervakningen är att säkerställa jämlik och enhetlig service i hela landet samt att förbättra effekten och omfattningen på basis av riskbedömning. Livsmedelssäkerhetsverket svarar för en enhetlig övervakning samt riskbedömning och riskhantering i hela livsmedelskedjan. På kommunnivå utvecklas livsmedelstillsynen på det sätt som förutsätts i ett principbeslut av statsrådet genom att enheterna inom miljöhälsovården sammanförs till 50—85 regionala enheter i enlighet med tidtabellen för projektet för en revidering av kommun- och servicestrukturen.

Nyckelmått och nyckeltal som beskriver målutvecklingen

Nyckelmått	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål	2012 mål
Djursjukdomar som är farliga eller lätt sprider sig	4	minskar	minskar	inte alls
Nya farliga växtskadegörare bestående	inte alls	inte alls	inte alls	inte alls
Hos människor konstaterade sjukdomsfall som smittat via livsmedel				
— de vanligaste infektiösa agenserna, inhemska	1 860 st.	minskar	-3 %	-7 %
— de allvarligaste infektiösa agenserna	52 st.	minskar	-3 %	-7 %
Förekomst av salmonella				
— i djur inom livsmedelsproduktionen och i livsmedel, %	<1	<1	<1	<1
— i foder för djur inom livsmedelsproduktionen	inte alls	inte alls	inte alls	inte alls
Problem som upptäckts vid övervakningen av främmande ämnen i animaliska livsmedel, %	0,5	<0,5	<0,3	<0,3
Felaktiga märkningar på förpackningar, åtgärder/inspekterade objekt	-	3	<3	<3
Försummelser som konstaterats vid EU-inspektioner av animalieproduktionsdjur				
— som hänför sig till märkningen, %	41	<40	<35	<20
— som hänför sig till välbefinnandet, Försummelser	27	25	<25	<15

— i utsädeshandeln, %	2	2	<2	<2
— som hänför sig till gödselmedlen, %	15	<10	<5	<5
— som hänför sig till växtskyddsmedlen, %	5	<5	<5	<5
— i den ekologiska livsmedelskedjan, %	4	<4	<4	<4
— som hänför sig till genmodifierade produkter, %	5	<10	<10	<5
Veterinärhjälp i brådskande sjukdomsfall	<12 h	<12 h	<12 h	<12 h

01. Livsmedelssäkerhetsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 42 420 000 euro.

Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten inflyter med stöd av jord- och skogsbruksministeriets förordning om Livsmedelssäkerhetsverkets avgiftsbelagda prestationer (266/2008).

Anslaget får användas också för utbetalning av statsunderstöd uppgående till högst 1 000 000 euro för destruktion av animalieproduktionsdjur som dött på gårdarna och som inte omfattas av kontrollprogrammet för TSE.

Förklaring: Livsmedelssäkerhetsverkets (Evira) *uppgift* är att övervaka och undersöka säkerheten hos och kvaliteten på livsmedel och jord- och skogsbrukets produktionsförnödenheter, djurens hälsa och välbefinnande samt växthälsa. Evira säkerställer säkerheten och kvaliteten i fråga om livsmedel och primärproduktionsprodukter samt produktionskedjan för dem.

Evira stöder uppnåendet av de *effektmål* för jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde som anges i motiveringen till huvudtiteln på följande sätt:

— leder, utvecklar och övervakar tillsynen över livsmedelssäkerheten, djurens hälsa och välbefinnande samt växtproduktionen i hela livsmedelskedjan,

— bygger upp system för tryggande av livsmedelssäkerheten tillsammans med producenterna, livsmedelsindustrin och livsmedelshandeln,

— bedriver vetenskaplig forskning och utför riskbedömningar och uppföljningsundersökningar och

— svarar för kommunikationen beträffande risker mellan myndigheterna och konsumenterna samt aktörerna inom livsmedelssektorn.

Jord- och skogsbruksministeriet ställer i samband med beredningen av budgetpropositionen för 2009 preliminärt upp följande resultatmål för Evira:

Resultatet av verksamheten

Funktionell effektivitet

Fördelningen av utgifter, inkomster och personal i fråga om Livsmedelssäkerhetsverkets funktioner åren 2007—2009[1)]

	Utgifter, 1 000 €			Utgifter, 1 000 €			Årsverken		
Prioriterade verksamhetsområden	Utfall 2007	Uppskattning 2008	Uppskattning 2009	Utfall 2007	Uppskattning 2008	Uppskattning 2009	Utfall 2007	Uppskattning 2008	Uppskattning 2009
Djurhälsa och djurvälfärd	23 145	21 472	22 444	2 693	1 531	1 531	221	223	221
— vetenskaplig forskning	1 220	1 195	1 252	8	8	8	19	19	19
— riskbedömning	460	451	472	1	1	1	8	8	8
— laboratorietjänster	10 999	10 774	11 242	769	780	780	130	131	129
— styrning av tillsynen	4 173	4 088	4 291	4	4	4	55	56	56
— verkställande av tillsyn	6 293	4 964	5 187	1 911	738	738	9	9	9
Livsmedelssäkerhet	18 737	18 353	19 217	7 069	7 170	7 654	313	324	319
— vetenskaplig forskning	1 255	1 229	1 287	3	3	3	17	17	17
— riskbedömning	532	521	546	4	4	4	9	9	9

— laboratorietjänster	3 852	3 772	3 910	849	860	860	52	52	49
— styrning av tillsynen	4 495	4 404	4 668	20	21	21	71	72	71
— verkställande av tillsyn	8 603	8 427	8 806	6 193	6 282	6 766	164	174	173
Växtproduktionsförutsättningar och växthälsa	15 636	15 316	16 000	6 109	6 197	6 197	211	212	208
— vetenskaplig forskning	184	180	188	2	2	2	3	3	3
— riskbedömning	196	193	202	0	0	0	3	3	3
— laboratorietjänster	4 590	4 496	4 708	1 289	1 308	1 308	66	66	64
— styrning av tillsynen	3 839	3 760	3 914	7	7	7	73	74	74
— verkställande av tillsyn	6 827	6 687	6 988	4 811	4 880	4 880	66	66	64
Sammanlagt	57 518	55 141	57 661	15 871	14 898	15 382	745	759	748

[1)] Inkluderar momenten 12.30.31 och 30.30.01.

— För att förbättra produktiviteten och servicekapaciteten utvecklas kompetenscentret för laboratorietjänster samt de gemensamma informationsförvaltningssystemen och registren inom förvaltningsområdet.

— Som ett led i statens servicecentralprojekt anskaffas ekonomi- och personalförvaltningstjänster hos Statskontorets servicecentral.

— Inom ramen för ämbetsverkets verksamhetsområde riktas forskning in på de forskningsprogram som sammanställts av delegationen för sektorsforskning och vilkas innehåll kommer att preciseras före utgången av 2008.

Produktion och kvalitetsledning

— Tillsynen och den därmed sammanhängande stödverksamheten inriktas med utgångspunkt i de samhälleliga riskerna och förändringar i verksamheten. Tillsynen förenhetligas och resultatrapporteringen förbättras. Uppgifter som föranleds av den nya veterinärvårdslagen.

— Genom bättre framförhållning och beredskapsplanering upprätthålls beredskap inför hot mot livsmedelsproduktionskedjan.

— Tillsynen över djurens välbefinnande effektiveras i samarbete med hela produktionskedjan.

Vid dimensioneringen av anslaget har en minskning av 11 årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder beaktats.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	51 507	49 485	51 652
Bruttoinkomster	10 360	9 232	9 232
Nettoutgifter	41 147	40 253	42 420
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	9 425		
— överförts till följande år	7 947		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	9 709	8 300	8 600
— övriga intäkter	2 332	-	-
Intäkter sammanlagt	12 041	8 300	8 600
— varav intäkter som inte nettobudgeteras under omkostnadsmomentet	2 196	-	-
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	12 454	8 300	8 600
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-413	0	0
Kostnadsmotsvarighet, %	97	100	100

De särskilda utgifter och inkomster som är hänförliga till den köttbesiktningsverksamhet som ingår i Livsmedelssäkerhetsverkets uppgifter har budgeterats under moment 12.30.31.

För en del av projekten erhålls finansiering från Europeiska garantifonden för jordbruket (inkomster under moment 12.30.01).

Anslaget är avsett att ytterligare användas för partiell ersättning för de kostnader för destruktion av djur som djurägarna står för i syfte att säkerställa att självdöda djur också avlägsnas ur djurens näringskedja (Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1774/2002, JSMF 59/2004).

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Produktivitetsfrämjande åtgärder	-550
Lönejusteringar (varav ett avdrag av engångsnatur på 117 000 euro)	1 687
Pensionsförsäkringsavgifter	560
Prisförhöjningar som gäller köpta tjänster	470
Sammanlagt	2 167

2009 budget	42 420 000
2008 II tilläggsb.	644 000
2008 budget	40 253 000
2007 bokslut	39 669 000

20. Veterinärvård (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 650 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för bekämpning och förebyggande av djursjukdomar, för djurskydd och annan veterinärvård, ersättningar, vissa statsbidrag, utbildning, specialisering för och förrättningsarvoden till veterinärer samt för beviljande av forskningsstipendier

2) i samband med specialisering för veterinärer, till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning som motsvarar högst åtta årsverken och

3) för statsbidrag till riksomfattande djurskyddsorganisationer, högst 100 000 euro.

Forskningsstipendier får beviljas för forskning som utreder alternativ till djurförsök och för forskning i anknytning till hälsovård för husdjur och produktion av animaliska livsmedel.

Förklaring: Medfinansieringen från Europeiska garantifonden för jordbruket intäktsförs till staten först år 2010.

Beräknad användning av anslaget	€
Statsbidrag till djurskydds-organisationer, högst	100 000
Specialisering för veterinärer	300 000
Forskningsstipendier	40 000
Bekämpning av djursjukdomar	400 000
Utbildning	200 000
Förrättningsarvoden	400 000
Övriga utgifter	210 000
Sammanlagt	1 650 000

2009 budget	1 650 000
2008 budget	1 650 000
2007 bokslut	1 607 335

41. Vissa ersättningar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 568 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av ersättningar enligt lagen om skydd för växters sundhet (702/2003)

2) till betalning av ersättningar enligt lagen om bekämpning av flyghavre (185/2002), högst 66 000 euro

3) till utarbetandet av planer för bekämpning av flyghavre samt enligt lagen om främjande av växtförädlingsverksamheten (896/1977) till betalning av understöd till växtförädlare för förädling och främjande av den inhemska växtförädlingen och

4) till konsumtionsutgifter samt till betalning av utgifter och ersättningar som hänför sig till tidigare år.

Förklaring: Målet är att förebygga spridningen av växtskadegörare som tidigare inte förekommit i Finland och bekämpa spridningen av andra farliga växtskadegörare samt upprätthålla en god sundhetsstatus hos växterna samt förbättra näringens konkurrenskraft.

Anslagets minimibelopp enligt 6 § i lagen om främjande av växtförädlingsverksamheten uppskattas vara 500 000 euro. Motsvarande inkomster har antecknats under moment 12.30.32. Till växtförädlare betalas växtförädlingsstöd för de sorter som förädlaren utvecklat. Målet är att säkerställa att sådana sorter förädlas som lämpar sig för våra odlingsförhållanden.

Beräknad användning av anslaget	€
Bekämpning av växtskadegörare	1 982 000
Bekämpning av flyghavre, högst	66 000
Främjande av växtförädlingsverksamheten	500 000
Planer för bekämpning av flyghavre	20 000
Sammanlagt	2 568 000

2009 budget	2 568 000
2008 II tilläggsb.	—
2008 budget	2 568 000
2007 bokslut	1 857 814

40. Fiskeri-, vilt- och renhushållning

Förklaring: Under detta kapitel har utgifterna för styrningen av Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet och fiskeri-, vilt- och renhushållningen budgeterats. Beloppet av de anslag som budgeterats under kapitlet uppgår till ca 60 miljoner euro, och i gengäld beräknas till staten inflyta ca 30 miljoner euro i inkomster. De största inkomstposterna är EU-inkomster samt influtna avgifter för hjortdjursjakt och jaktvårds- och fiskevårdsavgifter.

Omvärld

Fisk- och viltstammarna väntas förbli livskraftiga. Rennäringens lönsamhet förbättras i och med att prisutvecklingen i fråga om renhushållningsprodukter förväntas vara gynnsam. Samtidigt försvagar emellertid de ökade produktionskostnaderna lönsamheten och begränsar den strukturella utvecklingen. Åtgärdsprogrammet för fiskerinäringen, som godkänts för 2007—2013, stöder förbättrandet av fiskerinäringens lönsamhet. Antalet yrkesutövare inom fisket väntas minska, och antalet fritidsfiskare och fritidsjägare ligger fortfarande på en relativt hög nivå.

Effektmål för de viktigaste åtgärderna

Fiskerihushållning

Fiskerinäringen styrs i enlighet med EU:s gemensamma fiskeripolitik, som syftar till ett hållbart utnyttjande av fisktillgångarna. I instrumenten ingår reglering och övervakning av fisket samt genomförande av åtgärdsprogrammet för fiskerinäringen. Syftet med åtgärderna är dels att trygga

fiskbeståndens stabilitet, dels att säkra utbudet av fiskråvara året runt för förädling och konsumtion. Ansträngningar görs för att kvoterna i fråga om de fiskbestånd som är viktigast för Finland på basis av den vetenskapliga rådgivningen ställs så, att ett hållbart utnyttjande av fiskbestånden och fortsatt fiske säkerställs. Den nationella strategiska planen och åtgärdsprogrammet för fiskerinäringen för 2007—2013 genomförs i syfte att förbättra verksamhetsbetingelserna, lönsamheten och konkurrenskraften inom fiskerinäringen. För att minska de skador som sälarna förorsakar fisket har man för avsikt att stödja fångstredskap som håller mot sälar och betala toleransstöd för sälskador.

Inom fritidsfisket ökar spöfiskeredskapens popularitet. Detta har lett till en omvärdering av verksamheten för vård av fiskbestånden. Inom vårdverksamheten betonas fiskearrangemang, planmässighet inom utplanteringarna och betydelsen av fiskeriekonomiska iståndsättningar. Målet är att främja fiskarnas naturliga förökning och utnyttjandet av dem.

Fisketurismens utvecklingsmöjligheter stöds. Fisketurismen utgör en viktig del av natur- och bondgårdsturismen. Ett ytterligare mål är att främja fisket som hobby för ungdomar.

Vilthushållning

Inom vilthushållningen satsar man beträffande vissa arter, särskilt de stora rovdjuren, på att uppnå en balans mellan stammarnas storlek, den regionala utbredningen och deras samhälleliga verkningar. Målet är att viltstammarna ska förbli livskraftiga samtidigt som de skador som de förorsakar minskar. För att målet ska nås utvecklas viltstammarna bl.a. genom ett system med jaktlicenser och genom skötselplaner som gäller olika arter och livsmiljöer.

Renhushållning

Det centrala inom renhushållningen består alltjämt i att trygga betesmarkernas hållbarhet samt att utveckla renskötselnäringens struktur och lönsamhet. Målet är att dimensionera antalet livrenar med hänsyn till betesmarkernas hållbarhet och att med hjälp av det stöd per djur som betalas inom renhushållningen förbättra renhushållningsföretagens lönsamhet.

01. Vilt- och fiskeriforskningsinstitutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 17 245 000 euro.

Anslaget får också användas till betalning av sådana utgifter som föranleds av ombyggnaden av fiskodlingsanstalter och forskningsstationer och som hänförs till investeringsutgifter samt till betalning av utgifter som hänför sig till självfinansieringsandelen för projekt som genomförs med stöd som beviljas ur EU-fonder.

Förklaring: Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet har till *uppgift* att producera forskningsinformation och sakkunnigtjänster med tanke på en hållbar användning av fisk- och viltresurserna, upprätthållandet av naturens mångfald samt tryggandet av fiskeri- och renhushållningens livskraft.

Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet stöder uppnåendet av de *effektmål* för jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde som anges i motiveringen till huvudtiteln på följande sätt:

— stöder i egenskap av sakkunnig förvaltningen och beslutsfattandet på nationell och internationell nivå,

— bedriver forskning i syfte att stödja ett hållbart och allsidigt nyttjande av fisk- och viltresurserna och producerar tillförlitliga och aktuella nyckeltal för tillgången på fisk- och viltresurser samt statistikuppgifter för vilt- och renhushållningen.

— upprätthåller fiskbeståndens mångfald genom att främja skötseln av fiskevatten och livsmiljöer för fisk med hjälp av informationsproduktion och vattenbruk,

— producerar information om hur tillståndet för de vilda laxbestånden utvecklas,

— producerar information som behövs för skötseln av livsmiljöer som är viktiga för vilt,

— etablerar skyldighet att vårda fiskbeståndet och anordnar kontraktsodling av värdefisk,

— stärker forskning och tjänsteproduktion till stöd för näringarnas utveckling i en lönsammare och mångsidigare riktning,

— främjar förebyggandet av skador orsakade av älgar, stora rovdjur och sälar med hjälp av informationsproduktion,

— främjar en hållbar användning av renbetesmarkerna bl.a. genom att producera kunskap om betesmarkernas användning och tillstånd, och

— anlitar nättjänster för att forskningsresultaten snabbare än förr ska nå ut till beslutsfattarna, företagarna samt rådgivningen och undervisningen, liksom också till medborgarna och dem som producerar basmaterial för bedömningen av viltbeståndet.

Vid uppföljningen av tillgången på och utnyttjandet av fisk- och viltresurser beaktas jord- och skogsbruksministeriets strategiska mål, samt särskilt behoven av ändringar till följd av fiskbeståndets situation, viltets utbredning, dess rikliga förekomst och mängden skador det åstadkommer.

Jord- och skogsbruksministeriet ställer i samband med beredningen av budgetpropositionen för år 2009 preliminärt upp följande resultatmål för Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet:

Resultatet av verksamheten

Funktionell effektivitet

År 2009 genomförs produktivitetsprogrammet för 2007—2011, bl.a. genom att nätet med verksamhetsställen utvecklas, genom ökat samarbete med de andra sektorsforskningsinstituten samt genom att tilläggstjänster anskaffas från servicecentralen.

Resurser inriktas på näringsforskning, internationalisering samt utveckling av nya produkter och informationshantering. För vård av fiskbestånden används ca 1,1 miljoner euro för kontraktsodling och utplantering av värdefisk.

Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet riktar inom ramen för institutets verksamhetsområde in forskning på de forskningsprogram som sammanställts av delegationen för sektorsforskning och vilkas innehåll kommer att preciseras före utgången av 2008.

Tabell över nyckeltal som gäller resultatet av verksamheten åren 2007—2009

	Kostnader, mn euro			Årsverken			Inkomster, mn euro		
Huvudfunktioner	Utfall 2007	Uppskattning 2008	Uppskattning 2009	Utfall 2007	Uppskattning 2008	Uppskattning 2009	Utfall 2007	Uppskattning 2008	Uppskattning 2009
Forskning och utveckling	10,96	10,85	10,79	160	159	157	1,64	1,70	1,70
— fiskeriforskning	6,04	5,99	5,95	97	94	93	1,14	1,15	1,15
— närings- och samhällsforskning	1,83	1,81	1,80	23	25	25	0,42	0,45	0,45
— viltforskning	2,59	2,56	2,55	35	35	34	0,05	0,07	0,07
— renforskning	0,50	0,49	0,49	5	5	5	0,03	0,03	0,03
Annan service till externa kunder	3,32	3,28	3,24	23	23	22	1,92	1,70	1,70
— kontraktsodling	1,01	1,05	1,05	1	1	1			
— avgiftsbelagd verksamhet inom vattenbruket	1,79	1,76	1,74	15	15	14	1,32	1,10	1,10
— avgiftsbelagda prestationer för forskning och sakkunnigverksamhet samt annan serviceproduktion	0,52	0,47	0,45	7	7	7	0,60	0,60	0,60

Produktion av andra offentliga nyttigheter och myndighetsverksamhet	10,23	10,07	10,03	131	130	130	1,53	1,55	1,58
— inventering av fisk- och viltbestånden samt statistikföring	3,27	3,15	3,13	48	46	46	0,92	0,90	0,90
— sakkunnigverksamhet för forskningen	2,60	2,62	2,62	22	23	24	0,35	0,37	0,40
— vård av fiskbestånden	1,26	1,20	1,20	11	11	11	0,09	0,08	0,08
— vattenbruk	3,10	3,10	3,08	50	50	49	0,17	0,20	0,20
Sammanlagt	24,51	24,20	24,06	314	312	309	5,09	4,95	4,98

Andelen extern finansiering utökas. Av forskningsinstitutets utgifter täcks 30 % med extern finansiering som härrör från den privata och den offentliga sektorn. Avsikten är att inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten och samarbetsfinansieringen bibehålls på den nuvarande nivån. Lönsamheten i fråga om den avgiftsbelagda vattenbruksverksamheten förbättras genom planerade och påbörjade åtgärder.

	Produktiviteten av arbetet st/årsverke, liter rom/årsverke eller yngelenhet/årsverke			Styckkostnader €/st, €/liter rom eller €/yngelenhet		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Totalproduktivitet (medelvärde under 3 år)	99,7	102	100			
Produktiviteten av arbetet (medelvärde under 3 år)	101,9	112	110			
Totala kostnader för forskningsverksamheten och sakkunniguppgifterna/forskare, årsv., 1 000 €	203	200	195			
Publikationer (glidande medelvärde under 3 år)						
— sakkunniggranskade vetenskapliga artiklar/forskare, årsv., st.	0,9	0,9	0,9			
— andra publikationer/forskare, årsv., st.	2,5	2,7	2,7			
Beståndsberäkningar	0,46	0,50	0,50	196 382	195 000	190 000
Statistik st.	1,10	1,20	1,20	95 076	95 000	95 000
Rom, liter	314	360	360	394	310	310
Yngel från fiskodlingsanstalter, 1 000 yngelenheter à 50 g/st.	124 381	111 000	110 000	1,14	1,25	1,25
Yngel från naturdammar, 1 000 yngelenheter à 5 g/st.	1 271 746	1 500 000	1 500 000	0,13	0,12	0,12

Produktion och kvalitetsledning

Sakkunnigarbetet utökas. Forskningens förmåga att tjäna beslutsfattandet förbättras genom en ökad tvärvetenskaplig hantering av problem ur ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt perspektiv. Högklassig information enligt vetenskapliga kriterier produceras och trenden i fråga om antalet publicerade vetenskapliga publikationer är fortsättningsvis stigande. Forskningsinstitutet nätverkar med universiteten i Helsingfors, Joensuu, Jyväskylä, Uleåborg och Åbo och bildar härvid forskningssamfund samt samarbetar med nationella och internationella forskningsinstitut. Kvaliteten

på verksamheten inom vattenbruket, beståndsberäkningen och statistikföringen samt forskningen säkerställs med hjälp av verksamhetssystem. Projektarbete, inklusive evalueringssystem, stärks ytterligare. Dessutom utvecklas uppföljningsmetoder och analyser.

Nyckeltal för produktionen

	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Utlåtanden	102	110	110
Medlemskap i arbetsgrupper	343	300	300
Vetenskapliga publikationer (medelvärde under 3 år)	83	85	85
Beståndsberäkningar och statistik	18	19	18
Rom, liter	3 684	4 200	4 200
Yngel från fiskodlingsanstalter, 1 000 yngelenheter à 50 g/st.	1 515	1 200	1 200
Yngel från naturdammar, 1 000 yngelenheter à 5 g/st.	1 296	1 600	1 200

Vid dimensioneringen av momentet har en minskning med 3 årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder beaktats.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	22 300	21 056	21 605
Bruttoinkomster	4 985	4 420	4 360
Nettoutgifter	17 315	16 636	17 245
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	5 056		
— överförts till följande år[1)]	4 909		

[1)] Inkluderar kontraktsodling.

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bruttoutgifter	
Produktivitetsfrämjande åtgärder	-250
Utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	-60
Lönejusteringar	634
Stöd för förändringar med inbesparingar av de produktivitetsfrämjande åtgärderna år 2009	225
Bruttoinkomster	
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten	-60
Sammanlagt	609

2009 budget	17 245 000
2008 II tilläggsb.	194 000
2008 budget	16 636 000
2007 bokslut	17 168 000

20. Skyldighet att vårda fiskbeståndet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 300 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av åtgärder för vård av fiskbeståndet som tillståndsvillkoren i tillståndsbeslut som meddelats med stöd av 2 kap. 22 och 22 b § i vattenlagen (264/1961) och 44 § i miljöskyddslagen (86/2000) förutsätter och

2) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning som motsvarar högst tre årsverken.

Förklaring: Anslaget används för att kompensera och förhindra de skador som byggande i samt reglering och rensning av vattendrag och utsläpp av avloppsvatten m.fl. åtgärder orsakat fiskbestånden samt för utgifter för fiskerikontrollen. Under moment 12.30.40 har antecknats 2 300 000 euro i inkomster.

2009 budget	2 300 000
2008 budget	2 300 000
2007 bokslut	2 300 000

41. Ersättning för hjortdjurs skadegörelse (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 4 250 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som avses i 6 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/1993) och

2) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning som motsvarar högst fyra årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut beträffande överföringsutgifterna.

Förklaring: Motsvarande inkomst har antecknats under moment 12.30.42. Anslaget används för utgifter som föranleds av förebyggande åtgärder och ersättande av skadegörelse som förorsakats av hjortdjur, huvudsakligen år 2008, samt för utgifter som föranleds av observation av hjortdjursbestånd och forskning avseende hjortdjur.

Beräknad användning av anslaget	€
Ersättande av skador	3 450 000
Åtgärder för förebyggande av skador	200 000
Observation och forskning avseende älgbeståndet	500 000
Uppföljning och forskning avseende beståndet av skogsvildren	100 000
Sammanlagt	4 250 000

2009 budget	4 250 000
2008 budget	5 400 000
2007 bokslut	4 607 675

42. Ersättning för rovdjurs skadegörelse (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 750 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av ersättningar för skador som vållats av de stora landrovdjur som nämns i 4 § i viltskadelagen samt till utgifter för förebyggande av skador som dessa djur orsakar samt för observation och skydd av djurbestånden i fråga, i enlighet med 7 § i viltskadelagen

2) till betalning av ersättningar som hänför sig till tidigare år samt utgifter som hänför sig till verkställigheten av viltskadelagen och

3) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning som motsvarar högst fem årsverken och till betalning för andra konsumtionsuppgifter.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut beträffande överföringsutgifterna.

Förklaring: Regeringen har till riksdagen överlämnat en proposition med förslag till viltskadelag och lag om ändring av 87 § i jaktlagen (RP 90/2008 rd). Med anledning av detta har vid dimensioneringen av anslaget beaktats 450 000 euro.

Beräknad användning av anslaget	€
Ersättning för stora landrovdjurs skadegörelse	2 250 000
Förebyggande av skador samt observation och skydd av djurbestånden	500 000
Sammanlagt	2 750 000

2009 budget	2 750 000
2008 budget	2 550 000
2007 bokslut	3 430 000

43. Främjande av renskötseln (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 685 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsbidrag som beviljas för att främja renskötseln och till betalning av konsumtionsutgifter som föranleds av de uppgifter som staten ansvarar för när det gäller rengärden vid riksgränserna och

2) för stödjande av rådgivningsarbete som syftar till att främja lönsamheten inom renskötseln.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut beträffande överföringsutgifterna.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 200 000 euro som en utgift av engångsnatur som riksdagen beviljat för underhåll av rengärden, samt som tillägg 18 000 euro som föranleds av statens kollektivavtal. De statliga skyldigheterna i anslutning till rengärden vid riksgränserna baserar sig på rengärdesavtal som ingåtts mellan staterna och innefattar åtgärder för att bygga och underhålla rengärden vid Finlands gräns till Norge respektive Ryssland samt vissa andra uppgifter. De näringsstöd som betalas för främjande av renskötselns struktur betalas under moment 30.20.40 och ur Gårdsbrukets utvecklingsfond.

Beräknad användning av anslaget	€
Försöksverksamhet inom renskötseln	50 500
Stödjande av Renbeteslagsföreningen	829 800
Byggande och underhåll av rengärden vid riksgränserna i enlighet med rengärdesavtalen	804 700
Sammanlagt	1 685 000

2009 budget	1 685 000
2008 budget	1 867 000
2007 bokslut	1 814 000

50. Främjande av jakten och jaktvården (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 8 538 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter som avses i 3 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/1993).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats det genomsnittliga antal personer som har betalat jaktvårdsavgift, vilket 2005—2007 var 304 950. Jaktvårdsavgiften är 28 euro. De jaktvårdsavgifter som beräknas inflyta år 2009 har antecknats under moment 12.30.45.

2009 budget	8 538 000
2008 budget	8 456 000
2007 bokslut	7 194 000

51. Främjande av fiskerihushållningen (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 5 536 000 euro.

Anslaget får användas

1) enligt 91 § och 91 a § i lagen om fiske (286/1982) till ersättningar som betalas till vattenägarna för användning av fiskevatten samt till betalning av utgifter som föranleds av fiskeområdenas och fiskeriorganisationernas verksamhet samt åtgärder som främjar fiskerihushållningen och utgifter som uppbörden av avgifterna och upprätthållandet av registret över fiskevårdsavgifter föranleder staten och

2) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning som motsvarar högst fem årsverken och till betalning för andra konsumtionsuppgifter.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut beträffande överföringsutgifterna.

Förklaring: Enligt 90 § i lagen om fiske skall i statsbudgeten årligen för främjande av fiskerihushållningen tas upp ett anslag som motsvarar minst det belopp som, beräknat enligt medelantalet personer som under de tre närmast föregående åren betalt fiskevårdsavgift, skulle inflyta i form av fiskevårdsavgifter. För detta ändamål skall dock beviljas minst det belopp som inflöt i fiskevårdsavgifter året före budgetåret. År 2007 inflöt 5 657 200 euro i fiskevårdsavgifter. Medelantalet personer som betalt fiskevårdsavgift under åren 2005—2007 var 268 440. Utöver detta hade i medeltal 24 973 personer under åren 2005—2007 betalt avgift för sju dygn. Fiskevårdsavgiften är allt-

jämt 20 euro och avgiften för en fiskeperiod på sju dygn 6 euro. Av kalkylen följer att det lagenliga minimibeloppet för anslaget är 5 518 638 euro. Vid dimensioneringen av anslaget har dessutom beaktats 17 000 euro i utgifter som motsvarar inkomsterna av försäljningen av namn- och adressuppgifter i fiskevårdsavgiftsregistret. Beloppet av fiskevårdsavgifter och inkomster av försäljning av uppgifter i fiskevårdsavgiftsregistret som beräknas inflyta år 2009 har antecknats under moment 12.30.44.

2009 budget	5 536 000
2008 budget	5 636 000
2007 bokslut	5 849 000

52. Avgifter för tillstånd till fiske i Tana älv och spöfiskeavgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 760 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av den andel av inkomsterna av tillstånd till fiske i Tana älv som ska återbäras till vattenägarna samt, enligt 89 a § i lagen om fiske (286/1982), till återbäringar på spöfiskeavgifter till vattenägare och till betalning av statens konsumtions- och andra utgifter för uppbörden av de spöfiskeavgifter som inflyter år 2009.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut beträffande överföringsutgifterna.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats den andel om ca 72 %, dvs. ca 360 000 euro, av de beräknade inkomsterna av tillstånd till fiske i Tana älv år 2008, dvs. 500 000 euro, som ska återbäras till de privata vattenägarna i förhållande till vattenområdenas storlek. Den inkomst som år 2009 beräknas inflyta av tillstånd till fiske i Tana älv har antecknats under moment 12.30.41.

Vid dimensioneringen av anslaget har dessutom beaktats 2 249 400 euro som det belopp av spöfiskeavgifterna som år 2009 ska delas ut till vattenägarna. Beloppet fås genom att den intäkt av spöfiskeavgifterna, dvs. 2 400 000 euro, som i budgeten för 2008 beräknats inflyta, minskas med de utgifter som uppbörden av spöfiskeavgifterna beräknats föranleda för staten år 2008. I budgeten för år 2008 har utgifterna uppskattats till 150 600 euro. Uppbörden av spöfiskeavgifter beräknas år 2009 föranleda staten utgifter på 150 600 euro. De spöfiskeavgifter som beräknas inflyta år 2009 har antecknats under moment 12.30.43.

Beräknad användning av anslaget	€
Andel av tillståndsinkomsterna som ska återbäras till ägare av privata vattenområden i Tana älv	360 000
Andel av spöfiskeavgifterna som ska återbäras till ägarna av vattenområden	2 249 400
Utgifter som uppbörden av spöfiskeavgifter föranleder för staten	150 600
Sammanlagt	2 760 000

2009 budget	2 760 000
2008 budget	2 760 000
2007 bokslut	2 352 757

62. Främjande av marknadsföringen och strukturpolitiken inom fiskerinäringen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 13 878 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av de utgifter som föranleds av nationellt finansierade åtgärder som vidtas i syfte att främja fiskerinäringen samt till betalning av EU:s medfinansiering och statens medfinansiering i åtgärder som finansieras av medel ur Europeiska fiskerifonden (EFF) och

2) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning som motsvarar högst 40 årsverken och till betalning för andra konsumtionsuppgifter.

Av anslaget har 6 857 000 euro reserverats för den statliga medfinansieringen i projekt som delfinansieras av EU.

I enlighet med lagen om ett förvaltningsförsök i Kajanaland (343/2003) hänför sig 165 000 euro av anslaget under momentet till landskapet Kajanaland. Av detta belopp utgör 70 000 euro EU:s medfinansiering och 95 000 euro statlig medfinansiering.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen beträffande överföringsutgifterna.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har 12 378 000 euro beaktats som utgifter som föranleds av EU:s gemensamma fiskeripolitik, vilket belopp utgör medfinansiering för program som delfinansieras av Europeiska fiskerifonden under åren 2007—2013. EU-medfinansieringens och den nationella medfinansieringens andelar fastställs i de verksamhetsprogram som antagits av kommissionen. Av beloppet beräknas EU:s medfinansiering uppgå till 5 521 000 euro och den nationella medfinansieringen till 6 857 000 euro. I EU-andelen för anslaget har också Ålands andel beaktats. Åland anvisar den nationella offentliga medfinansiering som behövs i sin egen budget. Under moment 12.30.03 beräknas inflyta sammanlagt 5 600 000 euro i form av medfinansiering från Europeiska fiskerifonden (EFF) under programperioden 2007—2013. Av anslaget har 165 000 euro reserverats för projekt som hänför sig till landskapet Kajanaland under programperioden 2007—2013. Avsikten är att anslaget för åtgärdsprogrammet för fiskerinäringen också ska användas för att understöda anskaffningen av fångstredskap som håller mot sälar och till betalning av toleransstöd för sälskador.

Åtgärder för främjande av fiskerinäringen som i sin helhet finansieras nationellt är sådana bidrag för transporten av fisk som avses i lagen om räntestödslån för fiskerinäringen (1/1976) och lagen om fiskeriförsäkringsföreningar (331/1958) och som beviljats på de villkor som jord- och skogsbruksministeriet fastställt. Anslaget får också användas för utvecklingsprojekt som syftar till att förbättra förutsättningarna för fiskerinäringen samt för utvecklingsinvesteringar avsende fiskenäringens logistik och infrastruktur. För dessa ändamål behövs år 2009 uppskattningsvis 1 500 000 euro.

Vid utgången av år 2007 var fiskarlånens kapitalstock 6 000 euro. Beviljandet av lån upphörde vid ingången av år 1995. Räntestödslånen beräknas föranleda staten smärre utgifter ännu år 2009.

Beräknad användning av anslaget, mn euro

	Nationell andel	EU:s andel (EFF)	Sammanlagt
Åtgärdsprogrammet för fiskerinäringen	6,857	5,521	12,378
— varav Kajanaland	0,095	0,070	0,165
Nationella åtgärder	1,500	-	1,500
Sammanlagt	8,357	5,521	13,878

Anslaget utgör finansiering av regionutvecklingen enligt regionutvecklingslagen i fråga om förvaltningsförsöket i Kajanaland.

2009 budget	13 878 000
2008 budget	13 635 000
2007 bokslut	13 397 000

77. Fiskeriekonomiska byggnads- och iståndsättningsprojekt (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 757 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för planering och genomförande av projekt för iståndsättning och restaurering av dammar med naturligt foder, fiskeriekonomiska iståndsättningsprojekt som syftar till att trygga och förbättra bestånden av vandringsfisk samt andra byggnadsprojekt som främjar fiskerihushållningen

2) för fullgörande av skyldigheter som ingår i tillståndsbeslut för olika projekt och

3) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning som motsvarar högst 15 årsverken och till betalning för andra konsumtionsuppgifter.

Förklaring: Med anslaget ska sådana projekt genomföras genom vilka man främjar den naturliga förökningen inom fiskbestånden och upprätthåller mångfalden. Dessa projekt minskar samtidigt behovet av sådan vård av

fiskevatten som genomförs i form av utplantering av fisk.	2009 budget	757 000
	2008 budget	757 000
	2007 bokslut	1 057 000

50. Vattenhushållning

Förklaring: Till vattenhushållningsuppgifterna inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde hör vattenförsörjning och avloppsreglering, reglering i vattendragen, hantering av översvämningsrisker, torrläggning och bevattning av mark, dammsäkerhet och underhåll av vattenbyggnadskonstruktioner, statens förpliktelser enligt vattenlagen som innehavare av vattenrättsligt tillstånd samt övrig användning och vård av vattentillgångar. Största delen av de anslag som behövs för skötseln av dessa uppgifter har budgeterats under detta kapitel. Löneutgifterna för den ordinarie personal som arbetar med dessa uppgifter inom miljöförvaltningen och övriga utgifter för den allmänna förvaltningen samt antalet anställda har beaktats i kapitel 35.01 under miljöministeriets huvudtitel. Till vattenhushållningsuppgifter kommer uppskattningsvis att åtgå 200 årsverken, dvs. ca 7 750 000 euro av omkostnaderna för de regionala miljöcentralerna och 34 årsverken, dvs. ca 2 100 000 euro av omkostnaderna för Finlands miljöcentral. Ovan nämnda personalresurser har beaktats i antalet årsverken inom miljöministeriets förvaltningsområde. Jord- och skogsbruksministeriet ställer upp resultatmål för miljöförvaltningen beträffande vattenhushållningsuppgifterna och beviljar den särskilda finansiering som krävs för att målen ska kunna nås.

Jord- och skogsbruksministeriet ställer för år 2009 upp följande preliminära resultatmål för stödjande av de effektmål för ansvarsområdet som anges i motiveringen till huvudtiteln:

De regionala miljöcentralerna

— I enlighet med översvämningsdirektivet görs en preliminär bedömning av översvämningsrisken vid hälften av Finlands vattendrag och kustområden. Tio översvämningsriskkartor görs upp. Man sörjer för att översvämningsriskerna beaktas vid planeringen av markanvändningen och styrningen av byggandet.

— Funktionsdugligheten beträffande regleringarna av Kumo älvs och Lappo ås vattendrag bedöms med tanke på anpassningen till klimatförändringen.

— Höjande av säkerhetsklassen stöds i fråga om 20 vattentjänstverk (2007 års utfall 30 vattentjänstverk, 2006 års utfall 15 vattentjänstverk).

— Investeringar i vatten- och avloppssystem i glesbygder och byar stöds så, att 4 000 hushåll ansluts till vattenledningsnätet och 5 000 hushåll ansluts till avloppsnätet (2007 års utfall 5 400 hushåll, 2006 års utfall 5 100 hushåll).

— Miljöförvaltningens byggverksamhet utvecklas utifrån den utredning som blev klar 2007.

— Inom miljöförvaltningens projektplanering ökar man andelen beställningar.

Finlands miljöcentral

— Man bereder anvisningar för planeringen av hanteringen av översvämningsrisker i enlighet med översvämningsdirektivet.

— I samarbete med Meteorologiska institutet bereds ett förslag om upprätthållande av en lägesbild över översvämningar.

— De hydrologiska konsekvenserna av klimatförändringen bedöms i fem vattenområden.

— Man utreder medel genom vilka vattentjänstverken kan anpassa sig till klimatförändringens konsekvenser och avvärja klimatförändringen.

— Metoder utvecklas för att förbättra kontrollen av vattenhushållningen i avrinningsområden.

20. Utgifter för nyttjande och vård av vattentillgångarna (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 13 371 000 euro.

Anslaget får användas

1) till sådana konsumtions- och investeringsutgifter i anslutning till nyttjande och vård av vattentillgångarna som hänför sig till hantering av översvämningsrisker, dammsäkerhet, reglering i vattendragen, utveckling av nyttjandet och vården av vattendrag, utveckling av vatten- och avloppsförhållandena, statens kompensations-, kontroll- och övriga skyldigheter

2) till vårdåtgärder på grund av regleringen av Enare träsk och till gränsvattendragssamarbete som baserar sig på mellanstatliga fördrag

3) till betalning av utgifter för vattendragsåtgärder enligt statsrådets förordning om stödjande av vattendragsåtgärder (651/2001) och av statens utgifter för grundliga förbättringar av vattenbyggnadskonstruktioner och garanterade arbeten och

4) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning som motsvarar högst 155 årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter.

Under momentet nettobudgeteras de sjukdagpenningar och moderskapspenningar som betalas till arbetsgivaren.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget	€
Hantering av översvämningsrisker, dammsäkerhet och reglering i vattendrag	1 720 000
Utveckling av nyttjandet och vården av vattendrag	400 000
Utveckling av vatten- och avloppsförhållandena	1 280 000
Nyttjande och underhåll av statens vattenbyggnadskonstruktioner	1 600 000
Statens kompensations-, kontroll- och övriga skyldigheter	1 010 000
Vårdåtgärder p.g.a. regleringen av Enare träsk	700 000
Gränsvattendragssamarbete som baserar sig på statsfördrag	161 000
Vattendragsåtgärder, grundliga förbättringar och garanterade arbeten	6 500 000
Sammanlagt	13 371 000

Vid dimensioneringen av anslaget har 6 500 000 euro beaktats som en överföring från moment 30.50.(77) av anslag för vattendragsarbeten som behövs för grundläggande förbättringar av statens vattenbyggnadskonstruktioner, garanterade arbeten samt avlägsnande av skadeverkningar som statens åtgärder förorsakat. Staten bär ansvaret för grundliga förbättringar och garanterade arbeten med stöd av lag eller tillståndsbeslut. Det totala antalet årsverken under momentet omfattar 135 årsverken som hänför sig till anställda inom miljöministeriets förvaltningsområde. Vid dimensioneringen av anslaget har 50 årsverken beaktats som en överföring från moment 50.50.(77).

Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 171 000 euro i utgifter som föranleds av tjänste- och kollektivavtalet.

Anslaget under momentet har ombildats till ett treårigt reservationsanslag.

2009 budget	13 371 000
2008 budget	6 700 000
2007 bokslut	6 498 000

30. Räntestöd för byggande av vatten- och avloppsanläggningar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 650 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av räntegottgörelser för lån enligt lagen om vissa räntestödslån av kreditanstalters medel (1015/1977). Lånen i fråga har beviljats för byggande av vatten- och avloppsanläggningar.

Förklaring: Sedan år 2002 har någon fullmakt för att godkänna nya räntestödslån inte längre antecknats under momentet. Vid dimensioneringen av anslaget har de räntegottgörelser beaktats som hänför sig till lån som godkänts före år 2002. Vid utgången av år 2007 var räntestödslånestocken 28 970 401 euro. Räntestödslånen beräknas medföra staten

utgifter för räntegottgörelser till ett belopp av 450 000 euro år 2010 och därefter totalt 800 000 euro.

2009 budget	650 000
2008 budget	800 000
2007 bokslut	1 031 282

31. Stöd till vattenförsörjningen och skyddet mot översvämningar (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 13 758 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av understöd för åtgärder som främjar samhällenas vattenförsörjning och avloppsreglering enligt lagen om stödjande av vatten- och avloppsåtgärder (686/2004)

2) till betalning av utgifter för vatten- och avloppsprojekt som utförs som statens arbete

3) till betalning av understöd och statsandelar som föranleds av vattendragsåtgärder enligt statsrådets förordning om stödjande av vattendragsåtgärder (651/2001) och

4) till betalning av av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 27 årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter.

Avtal får ingås om att ett arbete som inletts och slutförts som statens arbete överlåts till kommunen eller en annan samarbetspartner. Samtidigt ska man avtala om de villkor som den som mottar arbetet ska följa efter överlåtelsen.

Förklaring: 8 100 000 euro av anslaget är avsett att användas för åtgärder som främjar förbättrade vatten- och avloppsåtgärder i synnerhet i landsbygdssamhällen och inom glesbygdsområden samt beredskap inför särskilda situationer som gäller vatten och avlopp. Av detta belopp är 1 500 000 euro avsett att användas för att stödja utbyggnaden av avlopppsnät i glesbygdsområden där en stamvattenledning tidigare har byggts med statligt stöd.

Vid dimensioneringen av anslaget har 4 758 000 euro beaktats som en överföring från moment 30.50.(77) för vatten- och avloppsprojekt och för vattendragsprojekt samt 900 000 euro som en överföring av mervärdesskatteutgifter från moment 30.01.29. I den tabell som gäller den beräknade användningen av anslaget inkluderar uppgifterna om nya projekt och anslag som beviljas för påbörjade projekt mervärdesskatt, medan de övriga uppgifterna om påbörjade projekt inte inkluderar mervärdesskatteutgifter. Vid dimensioneringen av årsverken har 27 årsverken som hänför sig till anställda inom miljöministeriets förvaltningsområde beaktats som en överföring från moment 30.50.(77).

Man följer med användningen av den mervärdesskatt som betalas av medlen under momentet, och dimensioneringen av anslaget ändras vid behov.

Av de anslag som är avsedda för vatten- och avloppsprojekt och för vattendragsprojekt används uppskattningsvis 558 000 euro för vattendragsarbeten och 5 100 000 euro för vatten- och avloppsarbeten. Det centrala målet med vattendragsprojekten är att förbättra skyddet mot översvämningar i samhällena. De främsta målen med vatten- och avloppsprojekten är att förbättra det regionala samarbetet och trygga vattentjänsterna i exceptionella situationer.

Vatten- och avloppsprojekten samt vattendragsprojekten finansieras i någon mån också från de regionala miljöcentralernas omkostnadsanslag som budgeterats under moment 35.01.02 under miljöministeriets huvudtitel närmast som löneutgifter och andra konsumtionsutgifter för arbetsledningen på arbetsplatserna.

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Vatten- och avloppsprojekt samt vattendragsprojekt	Totalkostnads-förslag	Statens andel	Beviljat tidigare	Beviljas
Nya projekt				
Vatten- och avloppsåtgärder i byarna i södra Eura och Lappland, Eura, Lappland	3 500	1 450	-	100
Tervakoski—Turenki förbindelseledning och överföringsledning, Janakkala	6 170	1 810	-	100
Miehikkälä—Virolahti förbindelseledning och överföringsledning, Miehikkälä	1 580	730	-	100
Påbörjade projekt sammanlagt	21 800	8 210	2 600	3 550
Smärre vatten- och avlopps- samt vattendragsprojekt				1 808
Sammanlagt				5 658
Understöd för samhällenas vatten- och avloppsåtgärder				8 100
Sammanlagt				13 758

Med hänvisning till 10 § 1 mom. i lagen om ett förvaltningsförsök i Kajanaland beviljas inom det område som omfattas av förvaltningsförsöket i landskapet Kajanaland stöd ur anslaget under moment 32.50.63 för åtgärder som nämns i beslutsdelen.

Momentets rubrik har ändrats.

2009 budget	13 758 000
2008 budget	7 763 000
2007 bokslut	5 927 000

43. Vissa ersättningar som staten åläggs att betala (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 420 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av ersättningar samt beslutsavgifter som staten åläggs att betala på grund av beslut som miljötillståndsverk eller domstolar gett i vattenärenden eller utifrån lag eller mellanstatliga fördrag, eller som staten enligt överenskommelse ska betala.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Staten kan bli tvungen att utifrån beslut enligt vattenlagen (264/1961), överenskommelser som har ingåtts med skadelidande före ett beslut har fattats eller utifrån mellanstatliga fördrag betala ersättningar efter den egentliga behandlingen av tillstånd för projekten. Dessutom kan eventuella undantagsavtappningar i vattendrag med stöd av vattenlagen föranleda ersättningsskyldighet för staten.

2009 budget	420 000
2008 budget	420 000
2007 bokslut	687 873

48. Ersättande av skador som förorsakats av exceptionella översvämningar (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 841 000 euro.

Anslaget får användas för ersättande av skador och kostnader enligt 2 § i lagen om ersättande av skador som förorsakats av exceptionella översvämningar (284/1983) samt till betalning av skogscentralernas utgifter för sakkunnighjälp. Anslaget får också användas till betalning av utgifter för ersättningar för skador och kostnader som hänför sig till tidigare år.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

2009 budget	841 000
2008 budget	841 000
2007 bokslut	841 000

(77.) Vattendrags- samt vatten- och avloppsarbeten (reservationsanslag 3 år)

F ö r k l a r i n g : Det föreslås att momentet slopas i budgeten och att 6 500 000 euro av anslaget budgeteras under moment 30.50.20 och 4 758 000 euro av anslaget under moment 30.50.31.

2008 II tilläggsb.	1 600 000
2008 budget	13 158 000
2007 bokslut	11 758 000

60. Skogsbruk

F ö r k l a r i n g :

Omvärld

Den kraftiga ökningen i behovet av inhemskt råvirke är den viktigaste förändringen i omvärlden på kort sikt. Efterfrågan på virke stärks till följd av ett minskat importberoende och av EU:s mål för ökad användning av förnybar energi.

Ryssland har meddelat att man höjer exporttullarna för virke. De första höjningarna har redan verkställts. Det ryska tullbeslutet försvårar i betydande grad skogsindustrins tillgång på råvara såvida man inte lyckas få ut motsvarande inhemsk råvara på marknaden. År 2007 importerade Finland närmare 12 miljoner kubikmeter virke från Ryssland, vilket motsvarar 15 procent av skogsindustrins virkesanvändning. I takt med att tullförhöjningarna genomförs kommer importen av stockvirke och massaved av barrträd från Ryssland att upphöra som olönsam från och med 2009, och mängden ryskt importvirke torde sjunka till mindre än hälften av nivån år 2007.

Effektmål för de viktigaste åtgärderna

Statsrådet beslutade den 27 mars 2008 om genomförandet av det nationella skogsprogrammet 2015 och den handlingsplan för mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO) för åren 2008—2016 som hänför sig till skogsprogrammet. Det nationella skogsprogrammets centrala mål är att permanent höja den årliga avverkningsvolymen med 10—15 kubikmeter, vilket skulle garantera industrins trä- och virkesförsörjning utan att virkesproduktionens hållbarhet äventyras. Tillgången på inhemskt virke främjas genom skatteåtgärder. Beskattningen av försäljningsintäkter av virke lindras genom en partiell och temporär skattelättnad åren 2009—2011. Dessutom främjas virkestillgången genom införandet av temporär skattefrihet för avverkning i samband med första gallring samt genom att man höjer skogsavdraget.

Som nödvändiga åtgärder inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde effektiviseras rådgivningen till skogsägarna och insamlingen och användningen av information om skogstillgångarna utvecklas och ses över. Inom ramen för den nya lagen om finansiering av ett hållbart skogsbruk som träder i kraft vid ingången av 2009 strävar man efter att öka antalet prestationer som avser skogsvårdsarbeten och grundliga förbättringar samt att förbättra transportförhållandena i syfte att förbättra skogarnas tillstånd i virkesproduktionshänseende och främja tillväxten i skogarna.

Det privata skogsbrukets rörelseresultat, som beskriver skogsbrukets lönsamhet, nådde år 2007 en rekordhög nivå som en följd av de höjda virkespriserna och ökade avverkningarna. Rörelseresultatet förväntas kvarstå på en god nivå också under kommande år.

Att öka produktionen av förnybar energi är viktigt med tanke på EU:s klimat- och energipolitiska mål och energisjälvförsörjningen. Därför försöker man i syfte att öka användningen av träbaserad energi öka användningen av skogsflis till 8—12 miljoner kubikmeter fram till år 2015, när användningen år 2007 var 3,0 miljoner kubikmeter. För att målet ska nås utökar man resur-

serna för den rådgivning som främjar produktion och användning av träenergi och stöder drivning och flisning av klenvirke som ska användas som energived.

METSO-handlingsplanen syftar till att förebygga minskningen av naturtyper med skog och av skogsarter och etablera en gynnsam utveckling av mångfalden fram till 2016. I de åtgärder som främjar mångfalden i ekonomiskogarna framhävs frivillighet från skogsägarnas sida, kostnadseffektivitet samt intensivt samarbete mellan de olika parterna.

Inom skogsbruket har sysselsättningen stabiliserats under de senaste tio åren och visar inte längre någon nedåtgående trend. De ökade inhemska avverkningarna kommer att förbättra sysselsättningen ytterligare. Dessutom kommer den ökade användningen av träenergi att skapa nya arbetstillfällen inom skogsbranschen. Bristen på yrkeskunnig arbetskraft och lämpligt drivningsmateriel kan orsaka problem.

01. Skogsforskningsinstitutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 42 300 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av sådana utgifter för husbyggnadsarbeten och grundläggande förbättringar som hänförs till investeringsutgifter och som föranleds av verksamheten vid Skogsforskningsinstitutet när anskaffningsutgiften eller kostnadsförslaget för projektet understiger 1 000 000 euro och till betalning av utgifter som hänför sig till självfinansieringsandelen för projekt som genomförs med stöd som beviljas ur EU-fonder.

Förklaring: Skogsforskningsinstitutet har till *uppgift* att genom forskning främja en ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbar vård och användning av skogarna. Skogsforskningsinstitutet producerar, inhämtar och förmedlar högklassig vetenskaplig information om skogsnaturen och olika former av skogsnyttjande samt om skogstillgångarna och utnyttjandet samt tryggandet av dem till stöd för beslutsfattandet i samhället och i syfte att främja samhällets välstånd. Institutet utövar tillämpad forskning, grundforskning som stöder den tillämpade forskningen, utvecklar forskningssamarbetet inom skogssektorn och främjar utnyttjandet av forskningsrön, sörjer för de myndighetsuppgifter som hör till institutet och deltar i den verksamhet som bedrivs vid strategiska kluster av spetskompetens.

Skogsforskningsinstitutet stöder uppnåendet av de *effektmål* för jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde som anges i motiveringen till huvudtiteln på följande sätt:

— producerar information och kunnande för att förbättra skogsbrukets lönsamhet och nyttjandegraden inom virkesproduktionen i skogarna,

— verkställer de åtgärder som institutet ålagts i handlingsplanen för mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO) 2008—2016 och deltar i genomförandet av det nationella skogsprogrammet 2015 (KMO) och

— producerar sådan information och sådant kunnande som behövs för att förbättra kostnadseffektiviteten och kvaliteten inom skogsvården samt för att använda informationen om skogstillgångarna.

Jord- och skogsbruksministeriet ställer i samband med beredningen av budgetpropositionen för 2009 preliminärt upp följande resultatmål för Skogsforskningsinstitutet:

Resultatet av verksamheten

Funktionell effektivitet

Bruttoomkostnaderna, inkomsterna och årsverkena vid Skogsforskningsinstitutet åren 2007—2009 beräknas fördela sig som följer (mn euro)

	Bruttoutgifter			Årsverken			Inkomster		
Verksamhet	2007 bokslut	2008 budget	2009 budget-prop.	2007 bokslut	2008 budget	2009 budget-prop.	2007 bokslut	2008 budget	2009 budget-prop.
Forskning	17,8	18,8	19,1	340	350	359	4,2	2,3	2,5

Myndighetstjänster	5,9	5,6	5,5	129	94	94	3,4	0,7	0,7
Kundfinansierade forskningstjänster	0,9	0,9	0,9	18	18	18	1,6	1,5	1,4
Strategisk planering och ledning	2,3	2,2	2,2	27	26	25	0	0	0
Stödfunktioner för forskningen	6,7	6,4	6,2	122	108	107	0	0	0
Interna tjänster	13,6	12,6	13,6	135	113	111	0,5	0,6	0,6
Sammanlagt	47,2	46,5	47,5	771	709	714[1)]	9,7	5,1	5,2

[1)] Inbegriper 10 årsverken för genomförande av METSO-handlingsplanen.

Forskningsverksamheten inriktas på nya forskningsprogram och separata projekt som stöder utvecklandet av näringen och beredningen av skogspolitiken. Forskningen inom ekonomi och teknologi utvecklas med beaktande av de utredningar som särskilt gäller dessa områden. Man fortsätter att utveckla Skogsforskningsinstitutets laboratoriefunktioner i samarbete med sektorsforskningsinstituten inom förvaltningsområdet i syfte att rationalisera funktioner och förbättra kostnadseffektiviteten.

Skogsforskningsinstitutet riktar inom ramen för institutets verksamhetsområde in forskning på de forskningsprogram som sammanställts av delegationen för sektorsforskning och vilkas innehåll kommer att preciseras före utgången av 2008.

Man genomför de åtgärder enligt produktivitetsprogrammet som överenskommits för år 2009 och förbereder centraliseringen av verksamhetsenheternas funktioner. Överföringen av personal- och ekonomiförvaltningsärendena till Statskontorets servicecentral från och med ingången av 2010 förbereds.

Resultatmålet för den avgiftsbelagda verksamheten är 1,4 miljoner euro så, att verksamheten täcker de kostnader som den föranleder.

Produktion och kvalitetsledning

Kompetensprofilen höjs inom strategiska tyngdpunktsområden såsom klimat- och energifrågor, och forskningsverksamheten fokuserar på kundernas behov. Övergången till elektronisk kommunikation och utvecklandet av informationshanteringssystemet fortsätter.

Vid dimensioneringen av momentet har en minskning med 4 årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder och med 1,5 årsverke till följd av överföringar till andra moment samt en ökning med 10 årsverken som föranleds av genomförandet av METSO-handlingsplanen beaktats.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	47 222	46 496	47 460
Bruttoinkomster	6 990	5 060	5 160
Nettoutgifter	40 232	41 436	42 300
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	6 428		
— överförts till följande år	6 430		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Inkomster av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	3 860	3 100	2 900
— finansiering från EU	1 459	800	900
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	1 596	1 600	1 500
Inkomster sammanlagt	6 915	5 500	5 300
Totala kostnader för projekt	12 133	12 000	10 600
Kostnadsmotsvarighet (inkomster - kostnader)	-5 218	-6 500	-5 300
Kostnadsmotsvarighet, %	57	46	50

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bruttoutgifter	
Produktivitetsfrämjande åtgärder	-434
Överföring till moment 30.20.01 (1 årsverke)	-32
Överföring till moment 30.63.50 (0,5 årsverke)	-20
Utgift av engångsnatur	-1 200
Utgift av engångsnatur för övergångsperioden för organisationsreformen	-400
Nivåförhöjning i överföringen av förvaltningen av forskningsskogar	400
Stöd för förändringar från år 2008 (informationshanteringssystem)	-500
Stöd för förändringar med inbesparingar av de produktivitetsfrämjande åtgärderna år 2009 (informationshanteringssystem)	850
Lönejusteringar (varav ett avdrag av engångsnatur på 378 000 euro)	1 700
Genomförande av METSO-handlingsplanen (10 årsverken)	500
Utvidgning av den internt finansierade verksamheten	100
Bruttoinkomster	
Ökad intern finansiering	100
Sammanlagt	864

2009 budget	42 300 000
2008 II tilläggsb.	1 175 000
2008 budget	41 436 000
2007 bokslut	40 234 000

41. Fröförsörjning i fråga om skogsträd (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 063 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsunderstöd som beviljas för anläggning av skogsfröplantager och skötsel av unga skogsträd.

Förklaring: Dimensioneringen av anslaget baserar sig på programmet för anläggande av skogsfröplantager. Syftet med statsunderstöden för anläggning av skogsfröplantager och skötsel av unga skogsträd är att säkerställa att tillräckliga mängder av högklassigt skogsodlingsmaterial som beträffande sin härkomst lämpar sig för förhållandena på växtplatsen står till buds för skogsbruksändamål hela tiden.

2009 budget	1 063 000
2008 budget	1 169 000
2007 bokslut	903 000

42. Statsbidrag till organisationer för främjande och övervakning av skogsbruk (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 47 518 000 euro.

Anslaget får användas

1) till utgifter som med stöd av lagen om skogscentraler och skogsbrukets utvecklingscentral (1474/1995) föranleds skogscentralerna och Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio.

2) till sänkning av avgifter för prestationer som ingår i skogscentralernas och Skogsbrukets utvecklingscentral Tapios statsunderstöd-

da verksamhet och som prissätts enligt företagsekonomiska principer

3) till annan offentlig medfinansiering i EU-projekt.

Skogscentralernas andel av anslaget fastställs för varje skogscentral utifrån faktorer som beskriver arbetsmängden i regionen och verksamhetens omfattning. Sådana faktorer är bland annat de egentliga enskilda skogarnas areal, avverkningsvolymen och antalet skogsbruksenheter inom respektive skogscentral, statens och industrins skogsareal, antalet anmälningar och beslut inom myndighetsverksamheten, arealen för insamling av regionala data om skogstillgångarna och antalet skogsägare som fått rådgivning. Skogsbrukets utvecklingscentral Tapios andel av anslaget fastställs utifrån det utvecklingsprogram som genomförs i skogscentralerna och på basis av omfattningen av de tjänster som produceras för jord- och skogsbruksministeriet.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 3 520 000 euro för kostnader som föranleds av skogsbranschens kollektivavtal samt som tillägg 2 909 000 euro för genomförandet av åtgärder i enlighet med det nationella skogsprogrammet 2015 och handlingsplanen för mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO). När som avdrag beaktas 1 320 000 euro som föranleds av elektronisk kommunikation och 500 000 euro som är en utgift av engångsnatur är tillägget 4 609 000 euro.

Skogscentralerna och Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio sköter uppgifter som gäller en hållbar vård och användning av skogarna och som bevarar skogarnas mångfald och på annat sätt främjar skogsbruket. Den viktigaste målgruppen för skogscentralernas verksamhet är de enskilda skogsägarna, som äger 440 000 skogsbruksenheter med en sammanlagd areal om 14,1 miljoner hektar. Skogscentralerna övervakar att lagar som gäller skogsbruket iakttas och sköter de övriga myndighetsuppgifter som hör till dem. Till skogscentralernas myndighetsuppgifter hör bl.a. sådana finansieringsbeslut om vilka det föreskrivs i lagen om finansiering av ett hållbart skogsbruk (544/2007) (ca 50 000 per år, minst 4,5 % av projekten inspekteras också i terrängen) och de granskningar av anmälningar om användning av skog (ca 100 000 per år, av vilka minst 3 % också inspekteras i terrängen) som hänför sig till tillsynen över skogslagen (1093/1996). Till uppgifterna hör också att för skogsbrukets del göra bedömningar i terrängen av skador som orsakats av hjortdjur och som ersätts med stöd av jaktlagen (615/1993).

Skogscentralerna och utvecklingscentralen effektiviserar sin verksamhet i enlighet med de allmänna riktlinjerna för produktivitetsutveckling inom statsförvaltningen. Behovet av finansiering för projektet för elektronisk kommunikation, som genomförs 2008—2012, är sammanlagt 10,5 miljoner euro. Målet är att förbättra arbetsproduktiviteten med 30 procent i de arbetsuppgifter som är föremål för utveckling. Också kunderna, näringslivet och förvaltningen har nytta av projektet. Övergången till elektronisk kommunikation minskar behovet av personal motsvarande sammanlagt ca 150 årsverken, varav sammanlagt ca 60 årsverken åren 2007—2008 och ca 30 årsverken år 2009. Personal omfördelas också till följd av det nationella skogsprogrammet och METSO.

För genomförande av de samhälleliga effektmål som uppställts för skogsbruket i förklaringen till huvudtiteln ställer jord- och skogsbruksministeriet i samband med beredningen av budgetpropositionen för år 2009 preliminärt upp följande mål för den verksamhet vid *skogscentralerna* som finansieras med statsbidrag (statsunderstödsverksamheten):

Resultatmål för skogscentralerna

	2007 utfall	2008 resultatmål	2009 resultatmål
1. Mål för resurshushållningen			
Kostnader för tillsyn över skogslagen per anmälan om användning av skog, €	63	under 65	under 65
Kostnader för tillsyn över finansieringslagen per finansieringsbeslut, €	105	under 95	under 100
Kostnader för upprätthållande av regionala data om skogstillgångarna, €/ha	21	under 20	under 20
2. Prestationsmål			
Mål för insamlingen av regionala data om skogstillgångarna, ha	881 500	830 000	915 000
Volymen för personlig rådgivning, personer	39 475	41 200	45 000
3. Kvalitetsmål			
Andel plantbestånd, av alla anlagda plantbestånd, som överensstämmer med rekommendationerna om god skogsskötsel, %	83	85	85
Ungskogsvård, de i skogsvårdshänseende goda projektens andel av arealen, %	82	minst 89	minst 89
Beslut om projekt för vård av ungskog, veckor efter anhängiggörandet	4	högst 4	högst 4
Täckningsmål för de fastighetsvisa skogsbruksplanerna, % av skogarnas areal	43,4	44,5	45

Målet med statsunderstödsverksamheten vid Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio är att för skogscentralerna producera utvecklings- och sakkunnigtjänster avseende skogsbruket som stöder möjligheterna att uppnå målen i skogslagstiftningen, det nationella skogsprogrammet och handlingsprogrammet för mångfald i skogarna i södra Finland samt samordningen och effektiviseringen av skogscentralernas verksamhet. Tapio producerar även tjänster för jord- och skogsbruksministeriet.

Jord- och skogsbruksministeriet ställer i anslutning till beredningen av budgeten för 2009 preliminärt upp följande mål för *Skogsbrukets utvecklingscentral Tapios* statsunderstödsverksamhet:

1) Tapio genomför utvecklingsprogrammet för skogscentralerna, som omfattar följande strategiska prioriteringar:

— samordning av skogscentralernas gemensamma verksamhetssystem,

— utveckling av skogscentralernas och Tapios förvaltning och stödtjänster, med beaktande av regionalförvaltningens reform,

— produktion av regionala data om skogstillgångarna och förnyande av systemet för datainsamling, samt

— utvecklande av den elektroniska kommunikationen.

2) Tapio utarbetar utvecklingsprogrammet för skogscentralerna för följande år enligt den process man gemensamt kommit överens om.

3) Tapio producerar följande tjänster för jord- och skogsbruksministeriet:

— arbetsgrupps- och sakkunnigtjänster (bl.a. METSO, Finlands nationella skogsprogram)

— effektivisering av omsättningen av forskning i praktiken,

— tjänster som hänför sig till tillämpningen av språklagen samt

— statistik.

Uppskattad fördelning av kostnaderna för skogscentralernas och Skogsbrukets utvecklingscentral Tapios statsunderstödda verksamhet (mn euro) samt årsverkena (årsv.) mellan resultatområdena

	2008		2009	
	kostnader	årsv.	kostnader	årsv.
Övervaknings- och kontrollverksamhet	14,2	227	15,4	230
Regionala data om skogstillgångarna	16,5	266	17,8	269
Rådgivning, utbildning och information	7,8	126	9,9	142
Övrig verksamhet	7,9	126	7,9	120
Sammanlagt	46,4	745	51,0	761

2009 budget	47 518 000
2008 II tilläggsb.	2 380 000
2008 budget	42 909 000
2007 bokslut	44 173 000

43. Vissa ersättningar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 50 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av ersättningar och andra utgifter med stöd av lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog (263/1991)

2) till betalning av utgifter föranledda av kartläggning av oväntade skogsskador som till sin omfattning och ekonomiska betydelse är avsevärda och

3) till betalning av utgifter som betalas i förskott av statens medel och föranleds av sådana prestationer enligt viteslagen (1113/1990) och med dem jämförbara prestationer som avses i skogslagen.

Förklaring: Av anslaget beräknas 30 000 euro åtgå till betalning av utgifter som föranleds av sådana prestationer enligt viteslagen och med dem jämförbara prestationer som avses i skogslagen, medan 20 000 euro beräknas åtgå till betalning av andra utgifter.

2009 budget	50 000
2008 II tilläggsb.	260 000
2008 budget	50 000
2007 bokslut	39 818

44. Stöd för tryggande av virkesproduktionens uthållighet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 65 780 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statligt stöd enligt lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (1094/1996) och lagen om finansiering av ett hållbart skogsbruk (544/2007) och

2) till statsunderstöd för försöks- och utredningsverksamhet och till konsumtionsutgifter.

Fullmakt

År 2009 får beslut om stöd fattas enligt ovan nämnda lagar för högst 70 730 000 euro.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 2 000 000 euro för uppnåendet av målen beträffande skogsvårdsarbeten och grundläggande förbättringar och en ökad användningen av träbaserad energi enligt Finlands nationella skogsprogram 2015.

Lagen om finansiering av ett hållbart skogsbruk (544/2007) träder i kraft den 1 januari 2009. Ett belopp på sammanlagt 65,880 miljoner euro i statligt stöd (mom. 30.60.44) och lån (mom. 30.60.83) föreslås för arbeten som syftar till att trygga virkesproduktionens uthållighet i de enskilda skogarna. Dessutom står 0,1 miljoner euro i lånemedel som överförts från tidigare år till förfogande. Vård av ungskog är alltjämt det främsta finansieringsobjektet. Cirka 6,5 miljoner euro av anslaget beräknas användas för drivning av energivirke och flisframställning (motsvarar beloppet år 2008). Avsikten är att öka antalet prestationer som avser byggande av skogsvägar.

Uppskattad fördelning enligt arbetsslag av statens finansiering för arbeten som tryggar virkesproduktionens uthållighet (momenten 30.60.44 och 30.60.83)

Arbetsslag	2008 Beräknad användning mn €	2008 Beräknad arbetskraft årsv.	2009 Disponibla medel mn €	2009 Arbetskraft årsv.
Vård av ungskog samt energivirke	26,8	1 900	29,0	2 060
Skogsförnyelse och annan skogsvård	11,8	420	11,5	410
Byggande av skogsvägar och iståndsättningsdikning	10,2	300	9,0	250
Planering, verkställighetsutredningar, utveckling m.m.	15,2	300	16,5	300
Sammanlagt	64,0[1)]	2 920	66,0	3 020

[1)] Inkluderar 0,1 miljoner euro i lånemedel som överförts från tidigare år.

Utgifter som bevillningsfullmakten (mom. 30.60.44) föranleder staten, mn euro

	2009	2010	2011	2012	2013—	Sammanlagt från år 2009
Förbindelser som ingåtts före 2009	27,30	13,90	7,00	2,00	0,53	50,73
Förbindelser år 2009	38,48	15,00	9,00	4,00	4,25	70,73
Sammanlagt	65,78	28,90	16,00	6,00	4,78	121,46

2009 budget	65 780 000
2008 budget	63 780 000
2007 bokslut	59 578 929

45. Främjande av vården av skogsnatur (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 7 965 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av beslut (19 §, 19 a § och 20 §) som fattats med stöd av lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (1094/1996)

2) till betalning av miljöstöd enligt 16 § i lagen om finansiering av ett hållbart skogsbruk (544/2007) samt till betalning av utgifter för försöksprojekt enligt lagens 20 §, för projekt för vård av skogsnaturen enligt lagens 18 § och till betalning av utgifter för projekt som främjar mångfalden i skogarna och

3) till betalning av utgifter som föranleds av riksomfattande projekt och åtgärder som stöder miljövården och bevarandet av den biologiska mångfalden i skogarna och som jord- och skogsbruksministeriet särskilt fastställer.

tatmål för verksamheten för främjande av vår-

Anslaget får också användas för konsumtions utgifter och för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst ett årsverke för tidsbundna uppgifter.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med hänvisning till 10 § 1 mom. i lagen om ett förvaltningsförsök i Kajanaland beviljas inom det område som omfattas av förvaltningsförsöket i landskapet Kajanaland finansiering ur anslaget under moment 32.50.63 för statligt stöd enligt 19 § i lagen om finansiering av hållbart skogsbruk och 16 § i lagen om finansiering av ett hållbart skogsbruk.

Beräknad användning av anslaget	€
Miljöstöd	4 865 000
Projekt för vård av skogsnaturen	2 700 000
Riksomfattande projekt	400 000
Sammanlagt	7 965 000

Jord- och skogsbruksministeriet ställer i samband med beredningen av budgetpropositionen för 2009 preliminärt upp följande resulden av skogsnatur:

Bevarandet av skogsnaturens mångfald tryggas med hjälp av miljöstöd på ett 8 100 hektar stort område (2008 års mål 4 800 hektar).

Vid dimensioneringen av anslaget har genomförandet av handlingsplanen för den biologiska mångfalden i södra Finland (METSO) beaktats.

Anslaget utgör finansiering av regionutvecklingen enligt regionutvecklingslagen.

2009 budget	7 965 000
2008 budget	6 965 000
2007 bokslut	6 965 000

50. Vissa statsbidrag för skogsbruket (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 626 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av understöd till de föreningar och stiftelser samt det aktiebolag som nämns i dispositionsplanen.

Dispositionsplan	€
Föreningen för Skogskultur rf	50 000
Arbetseffektivitetsföreningen rf	471 000
Skogsmuseistiftelsen	520 000
Stiftelsen Mustilan Kotikunnas	51 000
Finska Forstföreningen rf	434 000
Puuinfo Oy	100 000
Sammanlagt	1 626 000

F ö r k l a r i n g : Vid dimensioneringen av anslaget har som avdrag beaktats en utgift av engångsnatur på 170 000 euro som beviljades Skogsmuseistiftelsen för täckande av utgifter för fastighetsskötsel och personal i samband med utbyggnad av museilokalerna.

2009 budget	1 626 000
2008 budget	1 796 000
2007 bokslut	1 726 000

83. Lån för tryggande av virkesproduktionens uthållighet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 100 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av lån enligt lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (1094/1996).

F ö r k l a r i n g : Behovet av anslag beräknas uppgå till 200 000 euro. Eftersom ett belopp på 100 000 euro som överförs till år 2009 beräknas vara disponibelt för detta, är behovet av anslag under momentet 100 000 euro.

2009 budget	100 000
2008 budget	200 000
2007 bokslut	100 000

63. Forststyrelsen

1. Ändringar i grundkapitalet

Forststyrelsens grundkapital kan höjas med 4,1 miljoner euro. Efter förändringen är värdet på grundkapitalet 2 545,4 miljoner euro.

2. Centrala mål för servicen och den övriga verksamheten inom affärsverksamheten

I sin affärsverksamhet beaktar Forststyrelsen de allmänna samhälleliga förpliktelserna, såsom den biologiska mångfalden, rekreationsanvändningen samt de krav som föranleds av renhushållningen och samekulturen.

Forststyrelsen kan år 2009 understöda Finlands Skogsstiftelse med högst 0,2 miljoner euro.

3. Maximibeloppet av affärsverksamhetens investeringar och investeringsförbindelser

Forststyrelsens investeringar får år 2009 medföra utgifter till ett belopp av högst 30 miljoner euro. Dessutom får Forststyrelsen år 2009 ingå förbindelser om investeringar som under följande år får medföra utgifter till ett belopp av högst 34 miljoner euro.

4. Maximibeloppet av upplåningen för affärsverksamheten

Forststyrelsen får för sin affärsverksamhet uppta sådana lån som avses i 5 § 1 mom. i lagen om statliga affärsverk (1185/2002) till ett belopp av högst 50 miljoner euro.

5. Borgensfullmakt för affärsverksamheten

Forststyrelsen får för lån som upptagits av ett sådant dotterbolag i aktiebolagsform som hör till samma affärsverkskoncern som Forststyrelsen ställa borgen som säkerhet till ett värde av högst 12,3 miljoner euro.

6. Maximibeloppet av säkerheterna för affärsverksamheten

Forststyrelsen får ställa sådana säkerheter som behövs för Forststyrelsens verksamhet till utomstående till ett värde av högst 0,5 miljoner euro.

F ö r k l a r i n g :

Affärsverksamhet

Av höjningen av grundkapitalet utgörs 4,56 miljoner euro till sin nettoeffekt av överföringar av besittningsrätter, arv som tillfallit staten och andra motsvarande ändringar. Utöver detta föreslås det att tillgångar inom affärsverksamheten till följd av nettoeffekten av ändringarna i markanvändningen överförs till tillgångarna inom de offentliga förvaltningsuppgifterna till ett värde av 0,43 miljoner euro .

Forststyrelsen bedriver affärsverksamhet inom områdena skogsbruk och annan användning av naturresurser. Affärsverksamheten bedrivs inom ramen för de samhälleliga förpliktelser som regleras i lagen om Forststyrelsen (den biologiska mångfalden, rekreationsanvändningen, renhushållningen, samekulturen och främjandet av sysselsättningen). Den kalkylerade kostnadsbelastning som beaktandet av de allmänna samhälleliga förpliktelserna föranleder för Forststyrelsens affärsverksamhet uppgår som en följd av förändringar i rotprisnivån och kostnadsnivån till uppskattningsvis 44 miljoner euro år 2009. Närmare beslut om i vilken utsträckning skyldigheterna ska beaktas fattas i samband med jord- och skogsbruksministeriets beslut om målen för Forststyrelsens affärsverksamhet för 2009.

Med beaktande av de servicemål och övriga verksamhetsmål för 2009 som godkänts av riksdagen har jord- och skogsbruksministeriet för Forststyrelsens affärsverksamhet för 2009 som resultatmål för räkenskapsperiodens vinst (räkenskapsperiodens resultat) preliminärt uppställt 102,9 miljoner euro och för affärsverksamhetskoncernen 105,2 miljoner euro. Det preliminära målet är att 97,8 miljoner euro av vinsten för år 2009 intäktsförs till staten år 2010. Målet motsvarar en avkastning om 4,1 procent på det kapital som är placerat i Forststyrelsens affärsverksamhet. Av den årliga vinsten (efter skatt) intäktsförs 95 procent till staten.

Det preliminära mål för affärsverksamhetens omsättning som Forststyrelsens styrelse ställt upp är 298,9 miljoner euro, medan målet för affärsverksamhetskoncernen är 346,9 miljoner euro. Enligt den preliminära investeringsplanen gör Forststyrelsen investeringar i affärsverksamheten för 30,0 miljoner euro. De viktigaste investeringsobjekten är sådana förvärv av mark- och vattenområden som förbättrar fastighetsstrukturen.

Enligt de preliminära planerna ställer Forststyrelsen borgen som säkerhet för sitt dotterbolag Metsähallitus Holding Oy:s lån på 12,3 miljoner euro. Forststyrelsen kan bli tvungen att i sin affärsverksamhet ställa säkerheter till utomstående.

Tabell med nyckeltal för Forststyrelsens affärsverksamhet

	2007 utfall		2008 prognos		2009 budgetprop.	
	Affärsverk	Koncern	Affärsverk	Koncern	Affärsverk	Koncern
Omsättning, mn €	280,3	309,6	290,1	331,5	298,9	346,9
— föränd., %			3,5	7,1	3,0	4,6
Driftsbidrag, %	42	38	39	35	38	35
Rörelsevinst/förlust, mn €	113,1	112,0	107,4	109,6	108,2	112,4

Räkenskapsperiodens resultat, mn €	108,1	106,4	102,3	103,2	102,9	105,2
— % av omsättningen	39	34	35	31	34	30
— % av grundkapitalet	4,4	4,3	4,0	4,1	4,1	4,1
Intäktsföring i statsbudgeten, mn €[1)]	65,4	-	102,7	-	97,2	-
Avkastning på investerat kapital, %	4,4	4,4	4,0	4,1	4,1	4,2
Investeringar, % av omsättningen	9	7	9	7	10	8
Soliditet, %	98	98	98	98	98	98
Balansomslutning, mn €	2 625	2 642	2 709	2 726	2 715	2 731
Antal anställda i genomsnitt (årsverken)	1 241	1 459	1 210	1 465	1 180	1 470

[1)] Intäktsföring från föregående år, målet för intäktsföringen under det innevarande året samt målet för intäktsföringen enligt budgetpropositionen.

Affärsverkets intäktsföring och finansiering specificerade enligt moment (mn euro)

	2007 utfall	2008 prognos	2009 budgetprop.
Intäktsföring av affärsverkets inkomster under inkomstmoment			
12.28.99 Borgensavgifter	-	-	0,043
13.05.01 Intäktsföring av vinst	65,400	102,700	97,200
Sammanlagt	65,400	102,700	97,243
Anslagsfinansiering i fråga om offentliga förvaltningsuppgifter			
30.63.50 Vissa av Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter	5,790	5,766	6,502
JSM:s förvaltningsområde sammanlagt	5,790	5,766	6,502
35.10.52 Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter	24,078	24,059	24,825
35.10.63 Anskaffning av naturskyddsområden[1)]	6,700	3,900	3,500
MM:s förvaltningsområde sammanlagt	30,778	27,959	28,325
Sammanlagt (JSM och MM)	36,568	33,725	34,827

[1)] Forststyrelsens andel.

Offentliga förvaltningsuppgifter

Service- och verksamhetsmålen vad gäller de offentliga förvaltningsuppgifterna enligt 6 § i lagen om Forststyrelsen (1378/2004) och finansieringen av dem presenteras inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde under moment 30.63.50 och inom miljöministeriets ansvarsområde under moment 35.10.52.

Finansieringen av offentliga förvaltningsuppgifter och utgiftsstrukturen (1000 euro, omfattar hela verksamheten, även den andel som hänför sig till miljöministeriets ansvarsområde)

	2007 utfall	2008 prognos	2009 budgetprop.
Finansiering[1)]			
Jord- och skogsbruksministeriet (mom. 30.63.50)	6 945	6 800	6 502
Miljöministeriet (mom. 35.10.52)	24 811	26 800	24 825
Miljöministeriet (mom. 35.10.63)	8 195	6 000	3 500
Finansiering från andra ministerier	4 019	3 700	3 700
Övrig statlig budgetfinansiering	1 548	1 500	2 000
Finansiering från Europeiska unionen	2 284	2 000	2 400
Utgifter som betalats genom intern finansiering	6 307	6 800	7 000
Annan finansiering	391	-	591
Sammanlagt	54 500	53 600	50 518
Utgifter			
Löneutgifter	20 510	21 500	22 018
Övriga konsumtionsutgifter	22 549	23 100	22 000
Anskaffning av jordområden	7 272	5 000	3 500
Övriga investeringar	4 169	4 000	3 000
Sammanlagt	54 500	53 600	50 518

[1)] I de finansiella posterna 2007 och 2008 ingår även poster som överförts från tidigare år.

Tabell med nyckeltal för utvecklingen av de offentliga förvaltningsuppgifterna

	2007 utfall	2008 prognos	2009 budgetprop.
Intäkter (1 000 euro)			
Avgiftsbelagd verksamhet	7 188	7 200	7 200
Övriga intäkter	1 641	1 800	1 800
Intäkter sammanlagt	8 829	9 000	9 000
Kostnader (1 000 euro)			
Personalkostnader	20 618	21 500	22 018
Övriga kostnader	25 412	23 100	22 000
Kostnader sammanlagt	46 030	44 600	44 018
Finansiering ur statsbudgeten	38 901	38 000	37 418
Överskott/Underskott	1 700	2 400	2 400
Personal (årsverken)	568	544	549
— varav tjänstemän (årsverken)	59	61	61

50. Vissa av Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 6 502 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde enligt 6 § i lagen om Forststyrelsen.

Dessutom får Forststyrelsen för dessa offentliga förvaltningsuppgifter använda de inkomster som inflyter till den av dess offentliga

förvaltningsuppgifter inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde.

Förklaring: Jord- och skogsbruksministeriet ställer upp följande preliminära resultatmål för Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde:

— kundtillfredsställelsen hålls på en hög nivå

— medborgarna erbjuds jakt- och fiskemöjligheter i så stor utsträckning som möjligt på ett ekologiskt och socialt hållbart sätt

— serviceutrustningen, guidningen och slitstyrkan i de områden som är avsedda för friluftsliv och rekreation och som är viktiga med tanke på naturturism och rekreation förbättras.

Dessa offentliga förvaltningsuppgifter beräknas inbringa uppskattningsvis 4 500 000 euro i inkomster till Forststyrelsen.

Avsikten är att 350 000 euro av anslaget ska användas som en engångsutgift för utbyggnaden av Evois strövområde.

Kvantitativa och kvalitativa mål för Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter

	2007 utfall	2008 prognos	2009 budgetprop.
Användning av naturen för rekreation			
Kundtillfredsställelse med rekreationstjänsterna (skala 1—5)	4,1	>/=4	>/=4
Besök i statsägda strövområden	350 000	350 000	350 000
Besök i naturcenter och på andra kundtjänstställen (st.)	798 400	860 000	860 000
Vildmarksärenden			
Jakttillstånd (st.)	41 609	40 000	41 000
Fisketillstånd (st.)	69 252	70 000	66 000
Antal arrendeavtal för jakt- och fiskeområden	3 190	3 200	3 500
Tillstånd för körning i snöskoterspår (st.)	3 175	3 100	5 000
Tillstånd för terrängtrafik utanför snöskoterspår (st.)	5 160	5 200	5 000
Kundtillfredsställelse hos tillståndsjägare (skala 1—5)	3,6	3,6	3,5

Beräknad användning av anslaget	€
Rekreationstjänster i naturen	3 938 000
Vildmarksärenden	1 505 000
Evois strövområde (engångsutgift)	350 000
Övriga uppgifter	709 000
Sammanlagt	6 502 000

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1000 euro)	€
Överföring från moment 30.60.01	20
Utbyggnad av Evois strövområde	350
Andra ändringar	366
Sammanlagt	736

2009 budget	6 502 000
2008 II tilläggsb.	282 000
2008 budget	5 766 000
2007 bokslut	5 790 000

70. Infrastruktur för fastigheter och geografisk information

F ö r k l a r i n g : Under detta kapitel har utgifterna för verksamheten vid Lantmäteriverket och Geodetiska institutet budgeterats.

Omvärld

Översynen av inskrivningssystemet för fastigheter och överföringen av registreringsärenden i fråga om fastigheter till Lantmäteriverket påverkar redan 2009 ämbetsverkets uppgifter och resurser. enomförandet av INSPIRE-direktivet, som syftar till harmonisering av geografisk information, kommer att ha konsekvenser för terräng- och fastighetsdata, flygbilderna och den informationsservice och de tjänster för samanvändningen som gäller materialet. Man fortsätter att utveckla exaktheten hos de nuvarande nationella höjdmodellerna till hjälp för bl.a. hanteringen av områden med översvämningsrisk och basfakta för planeringen av anläggningsteknik. Den nya tekniken för laserskanning gör det möjligt att ta fram tillräckligt noggranna höjduppgifter på ett effektivt sätt för jord- och skogsbrukets och byggandets behov.

Ägoregleringar stöds i syfte att förbättra ägostrukturen inom gårdsbruket och gårdsbrukets konkurrenskraft. Efterfrågan på ägoreglering är fortfarande stor och det regionala samarbetet håller hög nivå.

01. Lantmäteriverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 54 707 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av medlemsavgifter som hänför sig till ämbetsverkets verksamhet.

F ö r k l a r i n g : Lantmäteriverkets *uppgift* är lantmäteriförrättningar, upprätthållande och uppdatering av fastighets- och terrängdatabaser, flygbildstjänster samt ombesörjande av samanvändningen av geografisk information. Dessutom tillhandahåller Lantmäteriverket annan service som anknyter till ovan nämnda uppgifter.

Jord- och skogsbruksministeriets ställer preliminärt upp följande mål för Lantmäteriverkets verksamhet 2009:

— De av verket producerade och upprätthållna materialens och registrens täckning, kvalitet och aktualitet förbättras.

— Materialen produceras så att de är förenliga med varandra, och de ges så stor spridning som möjligt.

— Fastighetsregistret och den därtill hörande fastighetsregisterkartan är ständigt aktuella.

— I fråga om terrängdata uppdateras väguppgifterna årligen, andra objekt med 5—10 års intervall beroende på hur snabbt området förändras.

— Den riksomfattande informationstjänsten för fastighets- och terrängdata ska ständigt fungera.

— Utvecklandet av samanvändningen av geografisk information och av den nationella infrastrukturen för geografisk information fortgår inom ramen för INSPIRE-direktivet.

Jord- och skogsbruksministeriet ställer i samband med beredningen av budgetpropositionen för 2009 preliminärt upp följande resultatmål för Lantmäteriverket:

Effektmål	2007 utfall	2008 prognos	2009 mål
Uppdateringsindexet för terrängdatabasen	86	88	89
Täckningen i fråga om fastighetsregisterkartan av kvalitetsnivå A — Av den med antalet råmärken i glesbygdsområdet viktade arealen, %	87	91	94
Täckningsindexet för den grundläggande förbättringen av fastighetsregistret	38,6	44,2	50,0

Resultatet av verksamheten

	2007 utfall	2008 prognos	2009 mål
Funktionell effektivitet			
Lönsamhet, styckkostnader			
— styckningsförrättningar, euro/styckningsfastighet	751	750	810
— uppdatering av terrängdatabasen, euro/km²	152	180	170
Produktion och kvalitetsledning			
Mängden prestationer			
— förrättningsproduktion, förrättningar, st.	24 725	24 600	24 600
— ägoregleringar, st.	5	6	7
— produktion av terrängdata sammanlagt, km²	40 752	36 000	35 000
Kvalitetsledning			
Organisationens serviceförmåga			
— tiden för styckningar, mån.	9,1	8,0	7,7
— fullständigheten i fråga om insamlingen av terrängdata, %	97	96	96
Hantering av mänskliga resurser			
Antal anställda, årsverken, sammanlagt	1 784	1 806	1 783

Det föreslås att jord- och skogsbruksministeriets förordning om lantmäteriverkets avgifter (1227/2009) ses över från ingången av 2009 så, att man slopar 4 § 2 mom. som möjliggör avgiftsfrihet och undertäckning i fråga om prestationer som prissätts på företagsekonomiska grunder. Författningsändringen ökar inkomsterna av avgifter med 700 000 euro.

Vid dimensioneringen av momentet har en minskning med 24 årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder samt som tillägg en överföring av ett årsverke från moment 25.10.03 beaktats.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	103 905	107 338	113 801
Bruttoinkomster	58 334	56 693	59 094
Nettoutgifter	45 571	50 645	54 707
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	13 536		
— överförts till följande år	16 079		

Kostnadsmotsvarighet den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Offentligrättsliga prestationer			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	51 880	50 851	54 243
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	53 530	50 781	54 313
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-1 650	70	-70
Kostnadsmotsvarighet, %	97	100	100
Övriga prestationer			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	5 948	5 650	5 555
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	5 494	5 357	4 663
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	454	293	892
Kostnadsmotsvarighet, %	108	105	119

Inskrivningsärenden som gäller fastigheter överförs till Lantmäteriverket från och med ingången av år 2010.

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bruttoutgifter	
Bortfall av utgifter av engångsnatur	-1 700
Överföring från moment 28.40.21	2 800
Lönejusteringar	5 472
Produktivitetsprogrammet	-140
Överföring från moment 25.10.03 (1 årsverke)	31
Bruttoinkomster	
Lönejusteringar	2 471
Produktivitetsprogrammet	-70
Sammanlagt	4 062

2009 budget	54 707 000
2008 II tilläggsb.	1 451 000
2008 budget	50 645 000
2007 bokslut	48 114 000

02. Geodetiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 3 716 000 euro.

Förklaring: Geodetiska institutet har till *uppgift* att tillgodose forskningsbehoven inom kartverksbranschen i Finland genom att utföra forskning inom geodesi, geoinformatik, fjärranalys och navigation samt inom vetenskaper som anknyter till dessa områden. Institutet utför riksomfattande geodetiska grundmätningar och förenar dem med grannländernas motsvarande system och internationella system. Institutet drar försorg om metrologin i anslutning till geografisk information och fungerar som nationellt mätnormallaboratorium för längdmått och acceleration vid fritt fall. Institutet främjar dessutom införandet av metoder och apparatur för geodetik, geoinformatik, fjärranalys och navigation särskilt för insamling och hantering av geografisk information. Geodetiska institutets roll som europeiskt forskningsinstitut på området för geografisk information utvecklas så att institutet effektivt kan betjäna den offentliga förvaltningen och näringslivet.

Geodetiska institutet stöder uppnåendet av de *effektmål* för jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde som anges i motiveringen till huvudtiteln på följande sätt:

— upprätthåller ett exakt och tidsenligt rikstäckande koordinatsystem och höjdsystem,

— stöder främjandet av samanvändningen av geografisk information,

— utvecklar metoder för utnyttjande av positionssatelliter och

— fortsätter revideringen av det nationella tyngdkraftssystemet.

Institutet upprätthåller och utvecklar forskningsstationen Metsähovi samt, i samarbete med European Satellite Service Provider, EGNOS/RIMS-stationen (Ranging and Integrity Monitoring Station) i Virolahti. Genom verksamheten möjliggörs bl.a. utnyttjandet av Galileo, det framtida europeiska systemet för satellitbaserad positionsbestämning, i hela Finland.

Jord- och skogsbruksministeriet ställer i samband med beredningen av budgetpropositionen för 2009 preliminärt upp följande resultatmål för Geodetiska institutet:

Resultatet av verksamheten

Tabell över nyckeltal som gäller resultatet av verksamheten åren 2007—2009

	Nettoutgifter, 1 000 €			Årsverken		
Resultatområde	2007 Utfall	2008 Uppskattning	2009 Uppskattning	2007 Utfall	2008 Uppskattning	2009 Uppskattning
Lednings-, informations- och förvaltningstjänster	810	840	830	8	8	8
Geodesi och geodynamik	1 010	1 050	1 018	17	17	17
Geoinformatik och kartografi	500	535	599	8	8	8
Fjärranalys och fotogrammetri	700	740	840	10	10	10
Navigation och positionering	337	414	429	5	6	6
Sammanlagt	3 357	3 579	3 716	48	49	49

Funktionell effektivitet

Av Geodetiska institutets utgifter täcks 25 % med externa inkomster och 75 % med budgetfiansiering.

Institutet fortsätter sitt samarbete med både inhemska och utländska institut i fråga om anskaffningen och utnyttjandet av dyr forskningsapparatur. Forskningsapparaturen utvecklas så att den blir mera automatisk, och metoderna för insamling av mätdata effektiviseras. Geodetiska institutet inriktar inom ramen för institutets verksamhetsområde in forskning på de forskningsprogram som sammanställts av delegationen för sektorsforskning och vilkas innehåll kommer att preciseras utifrån förhandsutredningarna före utgången av 2008.

Produktion och kvalitetsledning

Institutet utvecklas som ett europeiskt forskningsinstitut genom samarbete med olika forskningsinstitut inom branschen och universiteten.

Institutet utvärderar sin verksamhet och dess kvalitet genom kundintervjuer som företas vart fjärde år.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	4 053	3 879	4 016
Bruttoinkomster	672	300	300
Nettoutgifter	3 381	3 579	3 716
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	980		
— överförts till följande år	956		

Vid dimensionering av anslaget har som tillägg beaktas 137 000 euro som föranleds av lönejusteringar.

2009 budget	3 716 000
2008 II tilläggsb.	38 000
2008 budget	3 579 000
2007 bokslut	3 357 000

40. Utgifter för understödjande av fastighetsförrättningar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 7 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter enligt lagen om nyskiften (24/1981) och lagen om reglering av legoområden i stad och köping (218/1962) samt av utgifter för finansieringen av lån och räntestöd enligt 102 § i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977) och av utgifter för inlösningar enligt 19 § i lagen om vissa regleringar av vattenägor (31/1980).

2) till betalning av utgifter enligt 21 och 22 § i lagen om ägoregleringar (451/1988) på grund av vattendragsprojekt

3) till betalning av förrättningsutgifter som avses i 207 § 2 mom. i fastighetsbildningslagen (554/1995) i fråga om nyskiften och regleringar av vattenägor och

4) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning som motsvarar högst 12 årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter.

Förklaring: Ägoregleringar stöds i syfte att avlägsna oändamålsenliga ägostrukturer vid gårdsbruksenheter och förbättra jordbrukets konkurrenskraft Användningen av anslaget beräknas fördela sig så, att den andel som återkrävs hos sakägare är ca 2 800 000 euro och statens slutgiltiga utgift blir ca 4 200 000 euro.

2009 budget	7 000 000
2008 II tilläggsb.	1 000 000
2008 budget	6 000 000
2007 bokslut	4 000 000

Huvudtitel 31
KOMMUNIKATIONSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

F ö r k l a r i n g : Kommunikationsministeriet främjar samhällets funktion och befolkningens välstånd genom att ombesörja högklassiga, säkra och förmånliga trafik- och kommunikationsförbindelser för medborgarna och näringslivet samt konkurrenskraftiga verksamhetsmöjligheter för företagen i branschen. Förvaltningsområdets politiksektorer utgörs av kommunikationspolitik och trafikpolitik och dessa stöds av affärsverksamhet, forskning och förvaltning.

Kommunikationens verksamhetsmiljö

Vad beträffar samhällsutvecklingen är Finland på väg att övergå till ubiquitous-tid. Ubiquitous-samhället kan också kallas det nya vardagens informationssamhälle, eftersom verksamhetsmetoderna i detta samhälle grundar sig på det faktum att informations- och kommunikationstjänster finns tillgängliga hela tiden och var som helst. Den snabba teknologiska utvecklingen för oundvikligen med sig stora förändringar på kommunikationsmarknaden och i kommunikationspolitiken. Olika teknikers konvergens, ny trådlös nätteknik, ny ip-baserad nätarkitektur och självstyrande terminaler är ett led i de pågående förändringarna i verksamhetsmiljön, som bör beaktas vid beredningen av kommunikationspolitiken. En särdeles stor utmaning är förbättrandet av konkurrensförmågan inom hela kommunikationsnäringen och anpassningen till de nya europeiska lagstiftningsramarna och globaliseringen.

Kommunikationspolitik

Utvecklandet av informationssamhället kräver en aktiv kommunikationspolitik. Ur trafik- och kommunikationspolitiken under de närmaste åren hämtas instrumenten för ett fungerande och tryggt samhälle och effektivitet i företagens verksamhet. I och med den tekniska utvecklingen framhävs kommunikationspolitikens betydelse.

Kommunikationsministeriet samordnar politiken gällande informationssamhället. Inom informationssamhällspolitiken koncentrerar man sig på att i praktiken genomföra den strategi för informationssamhället som bereddes under den föregående regeringen. En ministerledd delegation har tillsatts för att leda genomförandet av strategin, och delegationen har som mål att Finland ska bli ett internationellt drivkraftigt, människonära och konkurrenskraftigt kunskaps- och servicesamhälle. De åtgärder som blivit valda att genomföras underlättar tillgången till vardagens tjänster, ökar konkurrenskraften och produktiviteten, främjar den regionala och sociala jämlikheten samt tryggar tillgången och kvaliteten på den offentliga servicen.

Statsrådet uppställer i anslutning till budgetpropositionen följande mål för de samhälleliga verkningarna i anslutning till kommunikationssektorn:

— Kommunikationsinfrastrukturen byggs i första hand ut med hjälp av nätteknologier som konkurrerar på kommersiella villkor.

— Mångsidiga och högklassiga kommunikationstjänster till rimligt pris finns tillgängliga i hela landet.

— Informations- och kommunikationsteknologin utnyttjas effektivt i syfte att förbättra produktiviteten och konkurrenskraften.

Anslag som stöder kommunikationspolitiken är Kommunikationsverkets anslag, stödet till tidningspressen och det stöd som anvisas för ersättning av kostnaderna för Rundradion Ab:s televisions- och radiosändningar till utlandet. För dessa föreslås sammanlagt 9,3 miljoner euro.

Trafikens verksamhetsmiljö

Under de närmaste åren påverkas trafikens verksamhetsmiljö på ett märkbart sätt av åtgärder som syftar till att stävja klimatförändringen. Även förändringarna i regionstrukturen och befolkningens stigande medelålder kommer att påverka trafikledshållningen och trafiktjänsterna. Den tudelade regionutvecklingen, dvs. å ena sidan de växande bosättningscentrumen och å andra sidan de glesbebyggda områdena, för med sig utmaningar för trafikledshållningens och trafikens behov. Järnvägstrafikens andel inom godstrafiken är ungefär en fjärdedel, vägtrafikens ungefär 65 % och sjötrafikens ca 10 % av transportprestationen för hela landet. Under de närmaste åren beräknas godstrafiken öka med ca 1—2 % inom alla trafikformer. Under de närmaste åren beräknas persontrafiken öka med ca 2 % på årsbasis.

Trafikpolitik

Riktlinjerna för trafikpolitiken har presenterats i den trafikpolitiska redogörelsen som överlämnades till riksdagen i april 2008. I redogörelsen drar man upp riktlinjer för finansieringsprinciper och en långsiktig finansiering, tar ställning till stöd för framgång i regionerna och näringarna, smidig rörlighet för befolkningen, bekämpande av klimatförändringen och främjande av kollektivtrafiken samt förbättrande av trafiksäkerheten. Trafikpolitiken under de kommande åren grundar sig på redogörelsen. I budgetpropositionen för 2009 fortsätter man i enlighet med regeringens rambeslut att förbättra verksamhetsbetingelserna för skogsindustrin genom att trygga virkestransporterna.

Trafiken bär en betydande del av ansvaret för klimatförändringen. Trafikens miljökonsekvenser hanteras genom att man effektiverar logistiken, främjar kollektivtrafiken och miljövänliga transportformer samt genom att man minskar koldioxidutsläppen från privatbilismen. Enligt trafikpolitiska redogörelsen är tyngdpunkten förlagd till spårtrafiken i investeringsprogrammet. Stöd för kollektivtrafiken i de större städerna tas i bruk.

Inom trafiksektorn upprätthålls och utvecklas trafikförbindelserna i syfte att trygga och förbättra konkurrenskraften och välfärden. Inom branschen bör samtidigt samfärdsel och transport möjliggöras på ett säkert samt ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbart sätt. Den trafikpolitik som utövas inom ministeriets förvaltningsområde verkställs förutom genom upprätthållande och utveckling av servicenivån inom trafiklederna och trafiktjänsterna också genom påverkan på andra myndigheters och intressegruppers åtgärder som är av betydelse för trafikpolitiken. De olika trafikformerna ska tillsammans bilda ett effektivt och fungerande trafiksystem.

Trafikförvaltningen utvecklas. Före våren 2009 ska man utarbeta utredningar om en sammanslagning av trafikledsverken till ett trafikledsverk och en sammanslagning av trafiksektorns säkerhetsverk och trafikledsverkens säkerhetsfunktioner till ett säkerhetsverk. Målet är att lägga fram ett förslag till omorganisering av dessa ämbetsverk så att trafikledsverket och säkerhetsverket kunde inleda sin verksamhet vid ingången av år 2010. Sjöfartsverkets interna produktion omorganiseras före år 2010.

En arbetsgrupp har tillsatts för att utreda möjligheterna att konkurrensutsätta persontrafiken på järnväg. Arbetsgruppen har till uppgift att utreda och lägga fram ett förslag om hur möjligheterna att konkurrensutsätta persontrafiken på järnväg i synnerhet inom huvudstadsregionens pendlingsregion ska ordnas.

En arbetsgrupp har tillsatts för att utreda möjligheterna att öppna konkurrensen och utveckla upphandlingen i fråga om trafiktjänster som avser förbindelsefartyg och landsvägsfärjor. Arbets-

gruppen har till uppgift att innan hösten 2008 fastställa en skälig och målorienterad basservicenivå i fråga om skärgårdens resor och transporter med beaktande av befolkningens behov av samfärdsel och näringsverksamhetens behov av transporter samt att utarbeta en upphandlingsstrategi för trafiktjänster som avser skärgårdens förbindelsefartyg och landsvägsfärjor.

Statsrådet uppställer i anslutning till budgetpropositionen följande mål för de samhälleliga verkningarna inom trafiksektorn:

— Trafiksystem främjar välståndet och näringslivets konkurrenskraft genom att säkerställa fungerande rese- och transportkedjor i hela landet.

— Finland hör till de fem bästa länderna i Europa när det gäller trafiksäkerheten.

— Utsläppen av växthusgaser inom trafiken minskas. Olägenheterna från trafiken för hälsan och naturen minimeras.

— Produktiviteten och effektiviteten inom trafiksektorn förbättras.

Trafikpolitiken verkställs av trafikledsverken, dvs. Fordonsförvaltningscentralen samt Luftfartsförvaltningen och Järnvägsverket. Andra anslag som används för trafikpolitiken är köp av och understöd till tjänster inom kollektivtrafiken, stödande av sjöfartsnäringen, ersättningar och understöd till lufttrafiken och statsbidrag till väghållningen. För den trafikpolitiska sektorn föreslås sammanlagt 1 712,4 miljoner euro i anslag.

Statsrådet uppställer dessutom i anslutning till budgetpropositionen följande (tväradministrativa) mål för de samhälleliga verkningarna inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde:

— Forsknings- och utvecklingsverksamheten inom förvaltningsområdet stöder verkställandet av de åtgärder i fråga om kommunikation och trafik som anges i regeringsprogrammet.

— Förvaltningsområdet stöder genom sin verksamhet försöken att dämpa klimatförändringen och anpassa samhället till klimatförändringen.

— Produktiviteten av förvaltningsområdets verksamhet förbättras.

Forskning

Forskningen inom förvaltningsområdet bedrivs av Meteorologiska institutet. I anknytning till omorganiseringen av Havsforskningsinstitutet överförs en del av Havsforskningsinstitutets uppgifter till Meteorologiska institutet och en del till Finlands miljöcentral vid ingången av 2009.

Affärsverksamhet

Kommunikationsministeriet verkställer styrningen av affärsverken i enlighet med reglerna för bolagsstyrning (corporate governance) och principerna för ägarstyrning, som är godkända av ministeriet.

Produktivitetsprogrammets konsekvenser

Inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde genomförs produktivitetsfrämjande åtgärder i enlighet med regeringens riktlinjer. Den sammanlagda minskningen av behovet av personal till följd av dem motsvarar 66 årsverken år 2009.

Sammanfattande granskning av verksamhet som har betydande könskonsekvenser

Målet för personalplaneringen för kommunikationsministeriets förvaltningsområde är en rätt dimensionerad och kunnig personal som arbetar i en bra arbetsgemenskap där arbetsklimatet följs och utvecklas även med beaktande av jämställdhetsaspekten.

De prestationer och offentliga nyttigheter som ämbetsverk och inrättningar inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde producerat samt de stöd och bidrag som förvaltningsområdet betalat har inga direkta könskonsekvenser. Förvaltningsområdets verksamhet har däremot indirekta könskonsekvenser. När det gäller användning av prestationer och offentliga nyttigheter kan skillnader märkas mellan män och kvinnor, fastän de på ett jämlikt sätt finns tillgängliga för båda könen.

Anslag och inkomstposter

Inom förvaltningsområdet föreslås ett anslag på 2 108,8 miljoner euro. För politikområdena föreslås anslag som följer: förvaltning och verksamhetsområdets gemensamma utgifter 346,5 miljoner euro, trafiknätet 1 487,8 miljoner euro, säkerheten i och övervakningen av trafiken 24,0 miljoner euro, stöd till och köpta tjänster inom trafiken 200,5 miljoner euro, kommunikationstjänster och kommunikationsnät samt stöd till kommunikationen 9,3 miljoner euro samt forskning 40,6 miljoner euro. Inget anslag föreslås för det politiska området affärsverksamhet.

Av förvaltningsområdets avgiftsinkomster och avgifter av skattenatur är de största farledsavgiften på 75,4 miljoner euro, som används för underhållet av havsfarleder, samt banavgiften (43,4 miljoner euro) och banskatten (20,6 miljoner euro), som används för banhållningen. I avgiftsinkomster av skattenatur får Luftfartsförvaltningen 6,7 miljoner euro och Kommunikationsverket 5,0 miljoner euro. Dessutom får Kommunikationsverket 27,2 miljoner euro i övriga avgiftsinkomster. Fordonsförvaltningscentralens sammanlagda avgiftsinkomster är 72,4 miljoner euro. Förvaltningsområdets övriga inkomster av blandad natur beräknas uppgå till ca 7,2 miljoner euro.

Det beräknas att Trans European Transport Network, dvs. TEN-projekten, beviljas ca 16,2 miljoner euro av EU:s medel. Den regionala utvecklingsfondens målprogram uppskattas få ca 9,6 miljoner euro i EU-medel och nationella medel.

Förvaltningsområdets fullmakter enligt moment (mn euro)

		2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
31.10.78	*Vissa trafikledsprojekt* (förslagsanslag) — jord- och vattenbyggnadsfullmakt	24,0	549,0

Förvaltningsområdets anslag 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	Ändring 2008—2009 %
01.	**Förvaltning och verksamhetsområdets gemensamma utgifter**	**318 405**	**323 243**	**346 497**	**23 254**	**7**
01.	Kommunikationsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	18 799	19 115	20 047	932	5
21.	Produktivitetsanslag för kommunikationsministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	—	—	34	34	0
29.	Mervärdesskatteutgifter inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	287 085	302 313	325 474	23 161	8
40.	Vissa statsunderstöd (fast anslag)	942	942	942	—	—
(62.)	Statlig medfinansiering för kommunikationsministeriets vidkommande för projekt i vilka EU:s strukturfonder deltar (förslagsanslag)	11 578	873	—	- 873	- 100

Förvaltningsområdets anslag 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
10.	**Trafiknätet**	**1 336 726**	**1 521 530**	**1 487 796**	**- 33 734**	**- 2**
01.	Vägförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	77 311	82 445	83 110	665	1
02.	Banförvaltningscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	27 566	28 048	29 557	1 509	5
03.	Sjöfartsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	33 241	33 952	35 018	1 066	3
21.	Basväghållningen (reservationsanslag 2 år)	524 427	524 536	510 572	- 13 964	- 3
22.	Basbanhållningen (reservationsanslag 2 år)	305 002	327 820	303 070	- 24 750	- 8
23.	Farledshållning (reservationsanslag 2 år)	61 074	61 409	62 002	593	1
34.	Statsbidrag för planering av en metrolinje västerut (reservationsanslag 2 år)	1 500	6 750	6 750	—	—
41.	Statsbidrag för byggande och underhåll av vissa flygplatser (reservationsanslag 3 år)	1 500	3 000	2 947	- 53	- 2
50.	Statsbidrag för underhåll och förbättring av enskilda vägar (reservationsanslag 3 år)	14 200	18 000	23 000	5 000	28
76.	Anskaffningar av och ersättningar för jord- och vattenområden (förslagsanslag)	34 622	28 570	29 870	1 300	5
77.	Utvecklande av farledsnätet och byggande av radionätet (reservationsanslag 3 år)	17 568	—	—	—	—
78.	Vissa trafikledsprojekt (förslagsanslag)	217 515	381 700	344 400	- 37 300	- 10
79.	Efterfinansierings-, totalfinansierings- och livscykelsfinansieringsprojekt (reservationsanslag 3 år)	21 200	25 300	57 500	32 200	127
20.	**Trafiksäkerhet och trafikövervakning**	**23 537**	**24 554**	**24 019**	**- 535**	**- 2**
01.	Fordonsförvaltningscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	11 856	12 756	12 113	- 643	- 5
02.	Järnvägsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	4 081	4 198	4 306	108	3
03.	Luftfartsförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	7 600	7 600	7 600	—	—
(24.)	**Vägförvaltningen**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**
(25.)	**Statsbidrag för väghållningen**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**

Förvaltningsområdets anslag 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
(30.)	**Sjöfartsverket**	—	—	—	—	—
30.	**Stöd till trafiken och köp av tjänster**	**157 097**	**194 186**	**200 506**	**6 320**	**3**
42.	Statsunderstöd för utbildning (fast anslag)	841	841	841	—	—
43.	Förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport (förslagsanslag)	—	55 750	95 223	39 473	71
(44.)	Tryggande av konkurrensförutsättningarna för lastfartyg samt passagerarfartyg i trafik mellan tredje länder vilka är upptagna i förteckningen över handelsfartyg i utrikesfart (förslagsanslag)	34 447	19 100	—	- 19 100	- 100
(45.)	Tryggande av konkurrensförutsättningarna för passagerarfartyg och passagerarbilfärjor i utrikesfart (förslagsanslag)	26 214	15 700	—	- 15 700	- 100
50.	Statsunderstöd ur lästavgifterna (förslagsanslag)	749	953	800	- 153	- 16
51.	Prisstöd för lotsning (reservationsanslag 2 år)	4 200	4 200	4 200	—	—
63.	Köp och utvecklande av kollektivtrafiktjänster (reservationsanslag 3 år)	53 059	58 175	60 175	2 000	3
64.	Köp och utvecklande av tjänster inom förbindelsefartygstrafiken i skärgården (reservationsanslag 3 år)	7 767	8 067	7 867	- 200	- 2
65.	Köp av tågtrafikens fjärrtrafiktjänster (förslagsanslag)	29 820	31 400	31 400	—	—
(32.)	**Främjande av sjöfarten och annan sjötrafik**	—	—	—	—	—
(33.)	**Rederiverket**	—	—	—	—	—
(34.)	**Lotsverket**	—	—	—	—	—
(40.)	**Banförvaltningscentralen**	—	—	—	—	—
40.	**Kommunikationstjänster och kommunikationsnät samt stöd för kommunikation**	**20 150**	**26 590**	**9 345**	**- 17 245**	**- 65**
01.	Kommunikationsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	5 219	6 090	6 845	755	12
42.	Understödjande av tidningspressen (fast anslag)	14 264	18 500	500	- 18 000	- 97
44.	Statsunderstöd för sändning av finländska televisions- och radioprogram till utlandet (fast anslag)	667	2 000	2 000	—	—
(41.)	**Järnvägsverket**	—	—	—	—	—

Förvaltningsområdets anslag 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
(50.)	**Luftfartsverket**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**
50.	**Forskning**	**39 338**	**40 217**	**40 646**	**429**	**1**
01.	Meteorologiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	30 453	31 422	40 646	9 224	29
(02.)	Havsforskningsinstitutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	8 885	8 795	—	- 8 795	- 100
(51.)	**Luftfartsförvaltningen**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**
(52.)	**Ersättningar och statsbidrag till lufttrafiken**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**
(60.)	**Köp av tjänster, ersättningar och stöd för kollektivtrafik**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**
60.	**Affärsverksamhet**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**
87.	Rederiverket	—	—	—	—	—
88.	Lotsverket	—	—	—	—	—
89.	Luftfartsverket	—	—	—	—	—
(70.)	**Kommunikationsverket**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**
(72.)	**Ersättningar och understöd för kommunikation**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**
(80.)	**Meteorologiska institutet**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**
(81.)	**Havsforskningsinstitutet**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**
(99.)	**Övriga utgifter inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**
	Sammanlagt	**1 895 253**	**2 130 320**	**2 108 809**	**- 21 511**	**- 1**
	Det totala antalet anställda	3 296	3 229	3 163		

01. (31.01 och 99, delvis) Förvaltning och verksamhetsområdets gemensamma utgifter

Förklaring: Kommunikationsministeriet främjar samhällets funktion och befolkningens välstånd genom att ombesörja högklassiga, säkra och förmånliga trafik- och kommunikationsförbindelser för medborgarna och näringslivet samt konkurrenskraftiga verksamhetsmöjligheter för företagen i branschen.

Kommunikationsministeriet uppställer för förvaltningen och utvecklandet av den följande preliminära effektmål som kompletterar de effektmål som statsrådet uppställt i motiveringen till huvudtiteln:

— Ministeriets strategiska processer (lagstiftningen samt styrningen av förvaltningsområdet och strukturerna) är av hög kvalitet.

— Mätningen av produktiviteten i förvaltningsområdets ämbetsverks och inrättningars verksamhet utvecklas. Produktiviteten och den totala produktiviteten i arbetet förbättras.

Kapitlets rubrik har ändrats.

01. Kommunikationsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 20 047 000 euro.

Vid nettobudgeteringen beaktas finansieringen ur statens televisions- och radiofond.

Den i statsbudgeten specificerade tjänsten som ekonomidirektör vid den allmänna avdelningen dras in från och med den 1 januari 2009.

Förklaring: Kommunikationsministeriet uppställer preliminärt följande mål för verksamheten år 2009, som stöder de mål för de samhälleliga verkningarna som uppställts för förvaltningen och utvecklandet av den i motiveringen till huvudtiteln och kapitlet.

Produktion och kvalitetsledning

— Lagstiftningsprocessen leds på ett tydligt sätt och författningsberedningen är professionell.

— Målet för beredningen av den kommunikationspolitiska lagstiftningen är att projektens verkningar har bedömts på ett rätt och övergripande sätt.

Funktionell effektivitet

— De processer som stöder ministeriets verksamhet vidareutvecklas.

— Produktivitetsmätningen utvecklas.

— Målet för den årliga tillväxten i arbetsproduktiviteten är 1 %.

— Tillväxten i den totala produktiviteten är årligen i genomsnitt 2 % under verksamhets- och ekonomiplaneringsperioden.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

— Arbetstillfredsställelsen uppgår till minst 3,4 (på skalan 1—5) (mål 2008: 3,4, utfall 2007: 3,1, utfall 2006: 3,1).

Den personal som anställs med medel under momentet minskar med ett årsverke till följd av att produktivitetsfrämjande åtgärder beaktats.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	18 481	19 415	20 347
Bruttoinkomster	345	300	300
Nettoutgifter	18 136	19 115	20 047
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	4 054		
— överförts till följande år	4 717		

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	511
Genomförande och samordning av informationssamhällspolitiken enligt regeringsprogrammet	200
Hyra för tillfälliga lokaliteter	250
Överföring från moment 28.20.02	40
Överföring till moment 28.30.01 (utarbetande av masskommunikationsstatistik)	-64
Produktivitetsfrämjande åtgärder	-15
Övriga ändringar	10
Sammanlagt	932

2009 budget	20 047 000
2008 II tilläggsb.	223 000
2008 budget	19 115 000
2007 bokslut	18 799 000

21. Produktivitetsanslag för kommunikationsministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 34 000 euro.

Anslaget får användas till investeringar, forskning och utredningar som syftar till att främja produktiviteten inom ministeriets förvaltningsområde samt till att skaffa utbildningstjänster och andra tjänster.

Förklaring: Under momentet har sammanställts de anslag som motsvarar de inbesparingar som föranletts av förvaltningsområdets produktivitetsfrämjande åtgärder.

2009 budget	34 000

29. (31.99.29) Mervärdesskatteutgifter inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 325 474 000 euro.

2009 budget	325 474 000
2008 II tilläggsb.	14 213 000
2008 budget	302 313 000
2007 bokslut	287 085 225

40. (31.99.40) Vissa statsunderstöd (fast anslag)

Under momentet beviljas 942 000 euro.

Anslaget får användas för understöd till sammanslutningar inom trafik- och kommunikationsbranschen och till museiverksamhet.

Förklaring: Anslaget är avsett för understöd till museer inom trafik- och kommunikationsbranschen samt till stöd för Finlands Flygförbund rf:s verksamhet och till täckandet av kostnaderna för bistående vid myndighetsuppgifter. Anslaget får även användas för betalning av understöd till kommunikationssammanslutningarna för projekt som främjar ett säkert utnyttjande av informationssamhällets tjänster och självregleringen av dessa tjänster samt ökar medborgarnas kommunikationsberedskap.

Beräknad användning av anslaget	€
Museer inom trafik- och kommunikationsbranschen	459 000
Stiftelsen Mobilia	160 000
Stöd till Finlands Flygförbund rf	193 000
Sammanslutningar inom trafikbranschen	30 000
Sammanslutningar inom kommunikationsbranschen	100 000
Sammanlagt	942 000

2009 budget	942 000
2008 budget	942 000
2007 bokslut	942 000

(62.) (31.99.62) Statlig medfinansiering för kommunikationsministeriets vidkommande för projekt i vilka EU:s strukturfonder deltar (förslagsanslag)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det slopas i budgeten.

2008 II tilläggsb.	62 000
2008 budget	873 000
2007 bokslut	11 578 382

10. (31.24, 25, 30, 40, 52, 60, delvis och 99, delvis) Trafiknätet

Förklaring: Befintliga trafikleder underhålls med åtgärder enligt bastrafikledshållningen. Bastrafikledshållningen omfattar den dagliga skötseln och det dagliga underhållet av trafikslederna, ersättande av uttjänta konstruktioner, styrning av trafiken och mindre investeringar. Privata vägar utgör en viktig del av trafiksystemet. Målet är att hålla dem i tillräckligt bra skick med tanke på dem som bor intill vägarna och p.g.a. virkestransporterna.

Projekt som har som syfte att utveckla trafiknätet förbättrar trafikförhållandena. År 2009 inleds i enlighet med trafikpolitiska redogörelsen grundliga reparationer av de återstående avsnitten av

rv 5 Lusi–S:t Michel och det första skedet av förbättringarna av Ring III och motorväg E18 Helsingfors–Vaalimaa. Ring III färdigställs i en sammanhängande följd. Dessutom inleds Ringbanan, elektrifieringen av banavsnittet Seinäjoki–Vasa, byggandet av en ny vägförbindelse till Sköldvik och fördjupandet av havsfarleden till Jakobstad.

Inom basväghållningen prioriteras vägnätets dagliga framkomlighet, omsorgen om vägnätets skick och trafiksäkerheten. Anslaget för basväghållningen används i begränsad utsträckning till mindre investeringar för att förbättra trafiksäkerheten och smidigheten samt för att stöda den regionala utvecklingen.

Nivån på vägdriften garanterar att körförhållandena är goda på huvudvägarna, tillfredsställande på de regionala vägarna och försvarliga på förbindelsevägarna. Huvudvägarna och andra livligt trafikerade vägar hålls i nuvarande skick. Av anslaget för basväghållningen har 15 miljoner euro anvisats för underhållet av vägar och broar inom vägnätet av lägre klass i syfte att trygga virkestransporterna. Till de särskilda utmaningarna hör att trygga broarnas skick och tillgodose kundernas föränderliga behov med hjälp av små regionala investeringar.

Vägtrafikens säkerhet förbättras i enlighet med regeringens principbeslut. Av anslagen för basväghållningen används 4,9 miljoner euro för att avhjälpa de akuta säkerhetsproblemen på vägnätet som orsakas av österfiken.

Inom basbanhållningen koncentrerar man sig på att hålla hela bannätet i trafikerbart skick och prioriterar en trygg och punktlig tågtrafik och de delar av bannätet som är de mest trafikerade. Virkestransporterna tryggas genom en grundlig förbättring av banavsnittet Porokylä—Vuokatti. Dessutom används 5 miljoner euro av anslagen för basbanhållningen till att förbättra förutsättningarna för virkestransporterna.

En kritisk utmaning för bannätet är fortfarande genomförandet av en grundlig renovering av bannätet och att utvidga renoveringen även till bangårdarna. I framtiden stiger kostnaderna för skötseln och användningen till följd av det utvidgade bannätet, drifts- och skötselkostnaderna för det nya GSM-R-radionätet för järnvägar som täcker hela Europa och de ändringar av järnvägstavlorna som Järnvägsverket kräver.

I anslutning till budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om farledsavgift (1122/2005) så att avgifterna sänks 1,6 %. Kostnadsmotsvarigheten i fråga om uppgifterna enligt lagen om farledsavgift uppskattas för år 2009 till 100 % när man i inkomsterna beaktar de intäkter av farledsavgifter som beräknas inflyta under moment 11.19.06. Syftet med avgiften är fortsättningsvis att täcka de kostnader som medförs av byggandet, servicen och underhållet av handelssjöfartens farleder samt de kostnader som medförs av fartygstrafikservicen och isbrytarassistansen.

Trafikledsverken utvecklar sina upphandlingsmetoder och marknader för trafikledshållningen så, att jordbyggnadsbranschens produktivitet förbättras och konkurrensen på marknaden fungerar.

Kommunikationsministeriet uppställer följande preliminära effektmål för trafiknäten som kompletterar de effektmål som finns i motiveringen till huvudtiteln och som uppställts av statsrådet:

— De rese- och transportkedjor som den finska utrikeshandeln behöver är smidiga och effektiva.

— Rese- och transportkedjorna mellan de olika regionerna är tillförlitliga och smidiga och restiderna är förutsägbara.

— I stadsregionerna har markanvändningen och trafiken samordnats. Rese- och transportkedjorna fungerar på ett förutsägbart sätt och den lätta trafikens och kollektivtrafikens marknadsandel har ökat.

— På landsbygden och i skärgården är basservicen inom samfärdsel och transport tryggad.

— Antalet dödade i olyckor i vägtrafiken uppgår till högst 250 år 2010.

— I spårtrafiken och inom handelssjöfarten inträffar inga olyckor som leder till döden.
— I stadsregionerna och när det gäller resor mellan städerna ska ökningen av prestationen i fråga om personbilstrafik hejdas.
— Energianvändningen inom trafiken minskas och energieffektiviteten förbättras.
— Miljöriskerna minskas.
— Trafikbullret och exponeringen för buller minskas.
— Mätningen av produktiviteten i ämbetsverkens och inrättningarnas verksamhet inom förvaltningsområdet utvecklas. Produktiviteten i arbetet och den totala produktiviteten förbättras.

I följande tabeller visas trafikledsverkens inkomster och utgifter. I fråga om utgifterna visas fördelningen av utgifterna för bastrafikledshållningen och den finansiering som används för vart och ett trafikledsverks utvecklingsinvesteringar.

Inkomster av och utgifter för vägförvaltningen (mn euro)[1)]

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Omkostnader (01)	**72,8**	**82,4**	**83,1**
— Inkomster av verksamheten	3,8	3,2	3,5
— Omkostnader	76,6	85,6	86,6
Basväghållningen (21)	**518,5**	**524,5**	**510,6**
Inkomster			
— Inkomster av utomstående finansieringsandelar	18,4	5,0	5,0
Utgifter	536,7	529,5	515,6
— Drift och användning	198,0	209,0	203,7
— Operativ styrning av trafiken	16,0	14,0	5,0
— Underhåll och reinvesteringar	208,9	232,4	237,5
— Regionala investeringar[2)]	32,8	25,7	23,0
— Utgifter av utomstående finansieringsandelar[3)]	18,4	5,0	5,0
— Riksomfattande projektprogram och temapaket[4)]	36,6	27,6	10,4
— Planering	26,0	15,8	31,0

Utvecklingsinvesteringar (76, 78, 79)	**229,8**	**269,3**	**246,4**
— Anskaffning av och ersättningar för mark- och vattenområden (76)	30,8	27,8	26,8
— Vissa trafikledsprojekt (78)	177,6	216,2	162,1
— Efterfinansierings-, totalfinansierings- och livscykelsfinansieringsprojekt (79)	21,4	25,3	57,5
Nettoutgifter sammanlagt	**820,9**	**876,2**	**840,1**
Bruttoutgifter sammanlagt	**843,1**	**884,4**	**848,6**

[1)] Vägförvaltningen har också ett anslag på 23 122 000 euro (inkl. moms) under moment 32.50.63 Kajanalands utvecklingspengar under arbets- och näringsministeriets huvudtitel till sitt förfogande, vilket används till väghållningen i landskapet Kajanaland. I landskapet Kajanaland grundar sig väghållningen på avtal mellan landskapet och vägdistriktet.

[2)] De regionala investeringarna inom basväghållningen är små investeringar främst i trafiksäkerhet, om vilka vägdistrikten beslutar inom de givna ramarna. Projekten genomförs genom strategier för utveckling av landskapen och om projekten överenskoms i samband med genomförandeprogrammen för landskapen.

[3)] Utgifterna för utomstående finansieringsandelar är främst kommunernas andelar av utgifterna för vägprojekten.

[4)] År 2009 genomförs följande oavslutade nationella projektprogram och temapaket: utveckling av hamn- och terminalförbindelserna, medelstora trafiksäkerhetsinvesteringar när det gäller huvudvägarna, främjande av kollektivtrafiken på de radiala huvudlederna i huvudstadsregionen, grundvattenprogram, minskning av frontalkrockar på huvudvägarna och utvecklande av gruvverksamheten.

Banförvaltningscentralens utgifter och inkomster (mn euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Omkostnader (02)	**21,6**	**28,1**	**29,6**
Inkomster	0,3	0,2	0,2
Utgifter	21,9	28,3	29,8
— Förvaltning	11,7	14,1	15,9
— Undersökningar (FoU)	4,6	6,0	6,0
— Drift och användning	5,0	6,9	6,5
— Planering av trafiksystemet	0,6	1,3	1,4
Basbanhållningen (22)	**302,6**	**327,8**	**303,1**
Inkomster	54,2	51,8	52,7
— Banavgift	42,4	44,6	43,4
— Fastighetsförvaltning	5,7	4,4	5,0
— Övriga inkomster	6,1	2,8	4,3
Utgifter[1)]	356,8	379,6	355,8
— Skötsel och användning av banan	132,3	141,3	149,4
— Trafikledning	38,8	42,0	42,0
— Fastigheter	3,7	3,8	3,9
— Underhållsinvesteringar	20,9	15,0	15,0
— Reinvesteringar	157,5	172,3	140,3
— Planering	3,6	5,2	5,2

Utvecklingsinvesteringar (76, 77, 78)	**46,2**	**146,7**	**163,0**
— Anskaffning av och ersättningar för mark- och vattenområden (76)	3,8	0,7	3,0
— Utvecklande av farledsnätet och byggande av radionätet (77)	8,0	-	-
— Vissa trafikledsprojekt (78)	34,4	146,0	160,0
Nettoutgifter sammanlagt	**370,4**	**502,6**	**495,7**
Bruttoutgifter sammanlagt	**424,9**	**554,6**	**548,6**

[1)] Innefattar ca 16,4 miljoner euro i utgifter som ska täckas med banskatt.

Sjöfartsverkets utgifter och inkomster (mn euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Omkostnader och farledshållning (03, 23)	**92,1**	**95,4**	**97,0**
Inkomster	9,3	6,1	6,5
Utgifter	101,4	101,5	103,5
— Förvaltning	8,1	10,5	7,6
— Övriga uppgifter	4,7	3,1	3,3
— Utgifter för FoU	0,9	0,3	0,0
— Farledshållning	28,4	26,1	27,7
— Assistans vid vintersjöfart	26,7	32,7	35,0
— Fartygstrafikservice (VTS; Gofrep, nödradio)	8,6	8,1	8,9
— Sjökartläggning[1)]	10,2	11,5	10,1
— Sjösäkerhet	6,8	6,4	6,7
— Underhåll och reinvesteringar	7,0	2,8	4,2
Utvecklingsinvesteringar (76, 77, 78)	**5,6**	**19,6**	**22,4**
— Anskaffning av och ersättningar för mark- och vattenområden (76)	0,009	0,05	0,05
— Utvecklande av farledsnätet och byggande av radionätet (77)	0,1	-	-
— Vissa trafikledsprojekt (78)	5,5	19,5	22,3
Nettoutgifter sammanlagt	**97,7**	**115,0**	**119,4**
Bruttoutgifter sammanlagt	**107,0**	**121,1**	**125,9**

[1)] Också den verksamhet som betjänar farledshållningen.

Sjöfartsverkets intäkter och kostnader 2009 fördelade enligt uppgift

	Intäkter 1 000 €	Verk-samhets-kostnader 1 000 €	Avskriv-ningar[1] 1 000 €	Kalkylerade räntor[1] 1 000 €	Kostnader sammanlagt 1 000 €	Överskott/ Underskott 1 000 €	Kostnads-motsvarighet %
Kustfarleder för handelssjöfart							
Utgifter som täcks med farledsavgifter, sammanlagt	75 660	59 397	9 594	6 383	75 374	286	100
— farledshållning	75 400	19 430	7 856	5 925	33 211		
— fartygstrafik-service (VTS)	260	5 878	1 724	457	8 059		
— isbrytning	0	34 089	14	1	34 104		
Övriga farleder	217	5 966	990	448	7 404	-7 187	3
Inre vattenleder	974	17 497	4 530	3 108	25 135	-24 161	4
Lotsnings-myndigheter	361	858	12	3	873	-512	41
Affärsverksamhet	2 012	1 973	192	163	2 328	-316	86
Fartygssäkerhet	1 990	7 929	37	6	7 972	-5 982	25
Andra uppgifter som liknar myndighets-uppgifter	407	7 571	727	330	8 628	-8 221	5
Sammanlagt	81 621	101 191	16 082	10 441	127 714	-46 093	64

[1] Avskrivningarna är beräknade enligt bokföringsvärde. Den räntesats som använts är 3 %.

Utvecklande av uppgifter gällande verksamheten enligt lagen om farledsavgift samt intäkter av farledsavgifter (11.19.06)

	2007 utfall	2008 uppskattning	2008 förändring, %	2009 uppskattning	2009 förändring, %
Verksamhet som täcks med farleds-avgifter					
Utländsk godstrafik vid kusten, mn ton	100,6	102,6	2,0	104,6	1,9
Passagerartrafik, mn resenärer	15,9	16,0	0,6	16,0	-
Farledsavgifter, mn euro	86,1	75,0	-12,9	75,4	0,5

01. (31.24.01) Vägförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 83 110 000 euro.

Anslaget får även användas för projekt i anslutning till närområdessamarbetet samt för sänkning av sådana hyror för tjänstebostäder som bestäms på företagsekonomiska grunder.

Förklaring: Vägförvaltningen tryggar fungerande rese- och transportkedjor genom att upprätthålla och utveckla servicenivån vad gäller vägnätet, förbättrar säkerheten inom vägtrafiken samt minskar och förebygger miljöolägenheter. Som en del av trafiksystemet svarar Vägförvaltningen för de landsvägar som staten bär ansvaret för. Landsvägsnätet är 78 250 km långt och dess värde är 14,5 miljarder euro. Vägförvaltningens uppgift är att med hjälp av väghållningsåtgärder stöda näringslivets konkurrenskraft och en balanserad regional utveckling samt vid sidan av huvudvägnä-

tet se till att det vägnät som är av lägre grad är tillräckligt omfattande och i gott skick.

Den personal som avlönas med medel under momentet minskar med 39 årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder.

Kommunikationsministeriet uppställer preliminärt följande mål för Vägförvaltningens verksamhet år 2009, som stöder de mål för de samhälleliga verkningarna som uppställts i motiveringen till huvudtiteln och kapitlen och som gäller trafikbranschen och trafiknäten. Målen har markerats med fet stil i tabellen nedan[1)]:

[1)] De mål som uppställs för Vägförvaltningen täcker även vägnätet inom landskapet Kajanaland. I landskapet Kajanaland grundar sig väghållningen på avtal mellan landskapet och vägdistriktet.

Resultatmål/nyckeltal	2007 utfall	2008 prognos	2009 prognos/ **resultat-mål**	2012 prognos
PRODUKTION OCH KVALITETSLEDNING				
Fungerande rese- och transportkedjor tryggas				
Landsvägarnas längd (km)	78 161	78 250	78 300	78 450
Beläggningslängd (km)	50 832	50 850	50 900	51 050
Antal broar (st.)	14 431	14 400	14 430	14 500
Längden på lederna för lätt trafik (km)	5 477	5 600	5 700	6 000
Trafikprestation, landsvägar (md körkm)	35,1	35,4	36,5	38,0
Vägtrafikens koldioxidutsläpp (1990=100)	110	110	110	110
Ett nät där trafiken löper smidigt och säkert (%)	75	73	**73**	73
Belagda vägar enligt klasserna i dåligt skick och i mycket dåligt skick (km)	3 328	3 400	**3 500**	3 360
Broar enligt klasserna i dåligt skick och i mycket dåligt skick (st.)	1 015	965	**900**	730
Grusvägar enligt klasserna i dåligt skick och i mycket dåligt skick (km)	3 260	2 850	**2 770**	2 600
Leder för lätt trafik i dåligt och i mycket dåligt skick (km)	258	240	**240**	220
Trafikanternas tillfredsställelse med huvudvägarnas skick (1—5)	3,72	3,6	**3,6**	3,6
Trafikanternas tillfredsställelse med det övriga vägnätets skick (1—5)	3,05	3,0	**3,0**	3,0
Trafiksäkerheten förbättras				
Minskning av antalet personskadeolyckor	58,5	75	**39**	53
— genom insatser inom basväghållningen	51,5	47	**35**	35
— genom utvecklingsinvesteringar	7,0	28	**4**	18
Olägenheterna för miljön minskas				
Grundvattenskyddsobjekt (km)	113	110	**107**	100
FUNKTIONELL EFFEKTIVITET				
Produktiviteten och den totala resurshushållningen förbättras				
Utgifter per enhet för underhållet (€/km)	6 512	6 810	**6 910**	7 000
Tjänsteproducenternas tillfredsställelse (0—100)	62	62	**62**	66
Kostnadsmotsvarighet för offentligrättsliga prestationer, %	86	90	**90**	90
Kostnadsmotsvarighet för företagsekonomiska prestationer, %	290	100	**100**	100

Ökning av arbetets produktivitet per år (%)	5	2	**4**	2
Tillväxten i den totala produktiviteten i genomsnitt per år under VEP-perioden (%)	2	2	**2**	2
HANTERING AV MÄNSKLIGA RESURSER				
Trivsel i arbetet (1—5)	3,4	3,4	**3,4**	3,4

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	76 600	85 645	86 610
Bruttoinkomster	3 800	3 200	3 500
Nettoutgifter	72 800	82 445	83 110
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	5 641		
— överförts till följande år	10 152		

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	955
Produktivitetsfrämjande åtgärder	-1 170
Nivåförhöjning	1 170
Överföring till moment 28.20.06 (Statens IT-servicecentral)	-290
Sammanlagt	665

2009 budget	83 110 000
2008 II tilläggsb.	497 000
2008 budget	82 445 000
2007 bokslut	77 311 000

02. (31.40.01) Banförvaltningscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 29 557 000 euro.

Anslaget får också användas till utgifter för förvaltning, administration, forsknings- och utvecklingsverksamhet och planering av trafiksystem samt för betalning av medlemsavgifter till internationella organisationer.

Förklaring: Banförvaltningscentralen tryggar fungerande rese- och transportkedjor genom att upprätthålla och utveckla servicenivån vad gäller bannätet, förbättrar säkerheten inom järnvägstrafiken samt minskar och förebygger miljöolägenheter.

Kommunikationsministeriet uppställer preliminärt följande mål för Banförvaltningscentralens verksamhet år 2009, som stöder de mål för de samhälleliga verkningarna som uppställts i motiveringen till huvudtiteln och kapitlen och som gäller trafikbranschen och trafiknäten. Målen har markerats med fet stil i tabellen nedan.

Resultatmål/nyckeltal	2007 utfall	2008 prognos	2009 prognos/ **resultatmål**	2012 prognos
PRODUKTION OCH KVALITETSLEDNING				
Fungerande rese- och transportkedjor tryggas				
Bannätets längd/det trafikerade bannätets längd (km)	5 899/5 781	5 919/5 801	5 919/5 801	5 919/5 801
Längden på det snabba (>= 160 km) bannätet (persontrafik, km)	675	675	**675**	825
Längden på det nät som tillåter 25 ton (godstrafik, km)	378	399	**399**	554
Konditionsindex för bannätet (100 = god kondition)	88	88	**87**	85
Föråldrad överbyggnad på det trafikerade bannätet (km)				
— skenorna	1 482	1 440	**1 300**	1 200
— järnvägssyllarna	1 337	1 250	1 080	950
Förseningar på grund av banhållningen (% av fjärrtågen försenade (5 min.) på bestämmelsestationen)	3,8	5	**5**	5
Trafikbegränsningar på det trafikerade bannätet som beror på att banan är i dåligt skick (km)	592	540	**480**	710
Trafiksäkerheten förbättras				
Antalet plankorsningar som är i användning inom statens trafikerade bannät sammanlagt (st.)	3 634	3 559	**3 495**	3 370
Andelen plankorsningar som är försedda med varningsanordningar av samtliga plankorsningar i statens trafikerade bannät (%)	21	21	22	23
Tågtrafikolyckor som beror på banan (st.)	5	5	5	5
Dödsfall i tågolyckor	0	0	**0**	0
Antalet olyckor i plankorsningar inom statens bannät	37	40	40	40
Olägenheterna för miljön minskas				
Antal personer som exponeras för tågtrafikbuller på över 55 dBA	44 000	43 900	43 600	43 100
Antal personer som skyddas för buller (pers./år)	0	100	**200**	100
Järvägstransporternas andel av den inhemska godstrafikens prestationer (%)	25	25	25	24
Andelen resenärer som använder järnvägen som färdmedel av den inhemska persontrafikens prestationer (%)	5	5	5	5
Den elektrifierade banans andel av bannätet (%)	52	52	52	55
FUNKTIONELL EFFEKTIVITET				
Skötsel- och driftsutgifter för elektricitet och telematik (€/spårkilometer)	4 927	5 330	**5 580**	5 580
Övriga skötsel- och driftsutgifter (€/spårkilometer)	7 104	7 670	**8 370**	8 370
FoU-utgifternas andel av utgifterna för basbanhållningen (%)	1,2	1,6	1,6	1,7
Kostnadsmotsvarighet för företagsekonomiska prestationer (%)	88	100	**100**	100
Ökning av arbetets produktivitet per år (%)	-6	0	-1	0
Tillväxten i den totala produktiviteten i genomsnitt per år under VEP-perioden (%)	1	0	**-1**	-1

HANTERING AV MÄNSKLIGA RESURSER				
Trivsel i arbetet (1—5)	3,6	3,4	**3,6**	3,6

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	21 945	28 248	29 807
Bruttoinkomster	327	200	250
Nettoutgifter	21 618	28 048	29 557
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	701		
— överförts till följande år	6 649		

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	309
Överföring från moment 31.10.22 (15 årsverken)	1 200
Sammanlagt	1 509

2009 budget	29 557 000
2008 II tilläggsb.	1 218 000
2008 budget	28 048 000
2007 bokslut	27 566 000

03. (31.30.01) Sjöfartsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 35 018 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter för om- och nybyggnad av byggnader, konstruktioner och fastigheter när anskaffningsutgiften eller kostnadsförslaget för projektet understiger 1 000 000 euro.

Förklaring: Sjöfartsverket tryggar fungerande rese- och transportkedjor genom att upprätthålla och utveckla vattenvägarnas servicenivå inklusive de funktioner som ansluter sig till den, förbättrar sjösäkerheten samt minskar och förebygger miljöskador.

Inkomster av verksamheten är inkomster av den avgiftsbelagda serviceverksamheten, kartproduktionen, inspektionen av sjöfarten, en del av inkomsterna av den avgiftsbelagda serviceverksamheten i fråga om farlederna och en del av hyresinkomsterna av farledsnätets fastigheter. Utgifter för verksamheten är utgifterna för förvaltning, stödtjänster, sjösäkerhet, trafikledningstjänster för fartyg och kartproduktion. Av anslaget under momentet betalas även utgifterna för förvaltningsnämnden för Saima kanal.

Antalet anställda som avlönas med medel under momentet minskar med fyra årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder.

Kommunikationsministeriet uppställer preliminärt följande mål för Sjöfartsverkets verksamhet år 2009, som stöder de mål för de samhälleliga verkningarna som uppställts i motiveringen till huvudtiteln och kapitlen och som gäller trafikbranschen och trafiknäten. Målen har markerats med fet stil i tabellen:

Resultatmål/nyckeltal	2007 utfall	2008 prognos	2009 prognos/ **resultatmål**	2012 prognos
PRODUKTION OCH KVALITETSLEDNING				
Fungerande rese- och transportkedjor tryggas				
Farledskilometer inom handelssjöfarten	3 945	3 942	3 912	3 912

Farledskilometer inom den övriga sjötrafiken	12 318	12 319	12 299	12 299
Antal vinterhamnar	23	23	23	23
Mängden farleder för handelssjöfart i dåligt skick (km)	531	542	**470**	300
Andelen kontrollmätta farleder (%)				
— farleder för handelssjöfart	84	86	**88**	98
— övrig sjötrafik	27	32	**35**	45
Antal dagar isbrytarna är i trafik	550	650	650	650
Väntetid för isbrytarservice, högst timmar	3,2	3,5	**3,5**	3,5
Andelen fartyg som kunnat passera utan att vänta (%)	92,8	90—95	**90—95**	90—95
Tillgången till fartygstrafikservice (%)		99,8	**99**	70
Trafiksäkerheten förbättras och olägenheterna för miljön minskas				
Revidering av sjömätningar på de viktigaste sjö-transportrutterna, genomföringsgrad (%)	47	55	**63**	86
Finlands placering bland de fem bästa länderna på listan över de fartyg som har stoppats minst		uppnås	uppnås	uppnås
Antalet olyckor som inträffat på Finlands territorialvatten och antalet olyckor som inträffat för finländska fartyg (4 års medeltal)	40	41	**40**	40
FUNKTIONELL EFFEKTIVITET				
Produktiviteten och den totala resurshushållningen förbättras				
Servicen inom handelssjöfarten vid kusten				
— kostnader för upprätthållande av farleder (€/farledskilo-meter)	3 966	3 520	**3 950**	3 710
Servicen inom handelssjöfarten på de inre farvattnen				
— kostnader för upprätthållande av farleder (€/farleds-kilometer)	8 977	9 160	**8 600**	8 450
Servicen inom den övriga sjötrafiken				
— kostnader för upprätthållande av farleder (€/farleds-kilometer)	704	605	**680**	640
Kostnadsmotsvarighet för offentligrättsliga prestationer (%)	24,6	25	**27**	30
Kostnadsmotsvarighet för företagsekonomiska prestationer (%)	113	100	**100**	100
Ökning av arbetets produktivitet per år (%)	0,2	2	**2**	2
Tillväxten i den totala produktiviteten i genomsnitt per år under VEP-perioden (%)	5	2	**2**	2
HANTERING AV MÄNSKLIGA RESURSER				
Trivsel i arbetet (1—5)	3,1	3,3	**3,3**	3,3

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	37 695	38 158	39 198
Bruttoinkomster	5 242	4 206	4 180
Nettoutgifter	32 453	33 952	35 018

Poster som överförs	
— överförts från föregående år	2 485
— överförts till följande år	3 273

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar (varav ett avdrag av engångsnatur på 54 000 euro)	1 066
Produktivitetsfrämjande åtgärder	-120
Övriga ändringar	120
Sammanlagt	1 066

2009 budget	35 018 000
2008 II tilläggsb.	631 000
2008 budget	33 952 000
2007 bokslut	33 241 000

21. (31.24.21) Basväghållningen (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 510 572 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för väghållning som föranleds av planering, byggande, underhåll av landsvägar, trafikförvaltning och trafikcentralsverksamhet samt fastighetsförvaltning och andra uppgifter som hör till väghållarens ansvar, och

2) till betalning av löneutgifter för personal i en omfattning som motsvarar högst 50 årsverken.

Vid nettobudgeteringen beaktas inkomsterna av utomstående finansieringsandelar.

Förklaring: I enlighet med markavtalet mellan republiken Finland och Ryska federationen ansvarar Vägförvaltningen även för underhållet av vägförbindelsen mellan gränsstationen Brusnitjnoje och den finska riksgränsen.

Anslaget utgör delvis finansiering av regionutvecklingen enligt regionutvecklingslagen.

2009 budget	510 572 000
2008 II tilläggsb.	39 800 000
2008 budget	524 536 000
2007 bokslut	524 427 000

22. (31.40.21) Basbanhållningen (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 303 070 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för banhållning som föranleds av planering, byggande och underhåll av bannätet, trafikförvaltning, fastighetsförvaltning och andra uppgifter som hör till banhållarens ansvar.

Vid nettobudgeteringen beaktas banavgiften, inkomsterna av den avgiftsbelagda serviceverksamheten och inkomsterna av försäljningen av egendom med undantag för inkomsterna av försäljningen av fast egendom.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 1 200 000 euro i löneutgifter och andra utgifter för 15 årsverken i överföring till moment 31.10.02.

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom nettobudgeterade inkomster beaktats 52,7 miljoner euro, varav banavgiftens grunddel som ska betalas till Banförvaltningscentralen uppgår till 43,4 miljoner euro.

Banförvaltningscentralen uppbär hos trafikidkarna en banavgift av vilken en del bestäms enligt järnvägslagen. Banavgiftens grunddel som uppbärs för de tjänster som tillhandahålls spårtrafikidkare baserar sig på de kostnader för banhållningen som trafikidkandet direkt orsakar bannätet och banhållningen. Utöver de inkomster som intäktsförs under omkostnadsmomentet intäktsför Banförvaltningscentralen med stöd av banskattelagen 20 572 000 euro i banskatt under moment 11.19.03 Banskatt, varav 16 377 000 euro har beaktats vid dimensioneringen av momentet. Resterande 4 195 000 euro utgörs av investeringsskatt som uppbärs för användningen av direktbanan Kervo—Lahtis.

Genom reinvesteringar ersätts de föråldrade konstruktionerna med konstruktioner enligt dagens teknik. De fördelas enligt följande:

Reinvesteringar (mn euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 prognos
Över- och underbyggnad	120	133	101
Säkerhetsanordningar och elanläggningar	25	15	23
Broar	5	8	7
Övriga	7	16	9
Reinvesteringar sammanlagt	157	172	140

Mängden överbyggnader som förnyas (basbanhållningen)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 prognos
Förnyande av hela överbyggnaden (spårkilometer)	76	142	90
Partiellt förnyande av överbyggnaden (spårkilometer)	103	40	80
Växlar som ska bytas ut (st.)	106	65	70

2009 budget	303 070 000
2008 II tilläggsb.	7 800 000
2008 budget	327 820 000
2007 bokslut	305 002 000

23. (31.30.21) Farledshållning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 62 002 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av planering, byggande och underhåll av vattenvägar och kanaler, assistans av vintersjöfarten, sjökartläggning och andra uppgifter som hör till farledshållningen

2) till forsknings- och utredningsutgifter för EU:s TEN-projekt

3) till betalning av utgifter som föranleds av om- och nybyggnad av byggnader, konstruktioner och fastigheter när anskaffningsutgiften eller kostnadsförslaget för projektet understiger 1 000 000 euro och

4) till betalning av löneutgifter för personal i en omfattning som motsvarar högst 298 årsverken.

I nettobudgeteringen beaktas inkomsterna av den avgiftsbelagda serviceverksamhet som gäller farledshållningen, hyresinkomsterna av fastigheter och tillståndsavgifterna för Saima kanal.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 597 000 euro som utgifter som föranleds av justering av lönerna och såsom avdrag 300 000 euro på grund av produktivitetsfrämjande åtgärder, varvid antalet anställda som avlönas med medel under momentet minskar med tio årsverken. Dessutom har såsom nettobudgeterade inkomster beaktats 2 320 000 euro.

Utgifter för verksamheten är utgifter för intern serviceproduktion, isbrytartjänster och tjänster som hänför sig till farleder.

Utgifterna för isbrytningen vid kusten har dimensionerats enligt 650 verksamma dagar dvs. enligt en s.k. mild vinter då det finns ett istäcke på Bottenviken och vid kusterna.

2009 budget	62 002 000
2008 II tilläggsb.	59 000
2008 budget	61 409 000
2007 bokslut	61 074 000

34. (31.60.34) Statsbidrag för planering av en metrolinje västerut (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 6 750 000 euro.

Anslaget får användas till utbetalning av stöd till Helsingfors stad och Esbo stad för planering av en metrolinje västerut, dock så att statens andel uppgår till högst 30 % av planeringskostnaderna exklusive momsutgifterna. När det gäller det ekonomiska bidraget till planeringen av projektet efter år 2007 och 2008 kan förbindelser ingås så att understödet, inklusive det beviljade anslaget för 2009, uppgår till sammanlagt högst 15 miljoner euro och därutöver högst 30 % av kostnaderna exklusive momsutgifter.

Förklaring: Metrolinjen västerut innefattar en fortsatt metroförbindelse från Gräsviken till Mattby. Staten deltar i planeringskostnaderna för projektet till ett belopp av högst 30 % av kostnaderna. Planeringskostnaderna beräknas uppgå till sammanlagt ca 50,0 miljoner euro. Planeringskostnaderna uppskattas år 2009 uppgå till ca 22,5 miljoner euro, varav statens andel är högst 6,75 miljoner euro. I siffrorna ingår inte mervärdesskatt.

2009 budget	6 750 000
2008 budget	6 750 000
2007 bokslut	1 500 000

41. (31.52.41) Statsbidrag för byggande och underhåll av vissa flygplatser (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 947 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsbidrag för investeringar gällande konstruktioner och anordningar på flygplatsen i anslutning till Seinäjokis (Rengonharju) linjeflyg samt för utgifter för underhållet av flygfältet. Investeringsunderstödet får vara högst 90 % av investeringsutgifterna. Det sammanlagda beloppet av andra understöd får vara högst 70 % av driftsutgifterna. Understöden beviljas för kostnaderna utan mervärdesskatt.

Anslaget får också användas till betalning av understöd enligt en fullmakt som beviljats under tidigare år för kostnaderna för utbyggnadsprojektet på Seinäjokis (Rengonharju) flygfält till ett belopp som utgör högst 70 % av kostnaderna exkl. momsutgifterna. Av understödet utgör 2009 års andel högst 1 973 000 euro.

Förklaring: Anslaget utgör finansiering av regionutvecklingen enligt regionutvecklingslagen.

Till understöd för kostnaderna för utbyggnadsprojektet på Seinäjokis (Rengonharju) flygfält, som inleddes 2006, har förbindelser ingåtts år 2008 så att statsunderstödet utgör högst 3 947 000 euro, dock så att statsunderstödets totala belopp utgör högst 70 % av kostnaderna exkl. momsutgifterna. Av understödet utgör 2009 års andel högst 1 973 000 euro.

2009 budget	2 947 000
2008 budget	3 000 000
2007 bokslut	1 500 000

50. (31.25.50) Statsbidrag för underhåll och förbättring av enskilda vägar (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 23 000 000 euro.

Anslaget får användas till

1) betalning av statsbidrag enligt lagen (358/1962) och förordningen (1267/2000) om enskilda vägar

2) underhåll och förbättring av enskilda vägar samt

3) assistans i fråga om väglagens rådgivning och vägledning.

Förklaring: Avsikten är att anslaget ska användas för att understöda underhåll och förbättring av enskilda vägar i glesbygdsområden. Anslaget får användas för att trygga lika möjligheter till fri rörlighet samt till understöd för vägar som den fasta bosättningen och primärproduktionen behöver, i relation till vägarnas betydelse.

Regeringen överlämnar till riksdagen en proposition med förslag till ändring av lagen om enskilda vägar så att understöd kan beviljas sådana enskilda vägar som är betydelsefulla för virkestransporterna.

Statsbidraget inriktas i första hand på vägförbättringar samt på stöd till användning och underhåll av färjor. De vägar som är berättigade till statsbidrag omfattar en sträcka av ca 55 000 km, de objekt som ska understödas är varje år ca 1 000 till antalet, och det genomsnittliga understödet är 20 000 euro. Stödet kan maximalt uppgå till 75 % av de faktiska godkända kostnaderna. I fråga om sedvanliga förbättringsobjekt har stödets andel varit ca 60 % och i fråga om specialobjekt, t.ex. broar, 75 %. Kommunernas stöd för objekt av detta slag har varit ca 20 %. Antalet färjelägen som erhåller understöd uppgår till ca 20 och stödet som används för dessa uppgår till ca 2 miljoner euro.

Den handledning som ges väglag effektiviseras genom ett treårigt rådgivningsprojekt som genomförs åren 2008—2010. Inom projektet piloteras en verksamhetsmodell för en rådgivningstelefon för den väghållning som sköts av väglag för enskilda vägar. Dessutom produceras handledningsmaterial för genomförandet av projekt för grundlig förbättring av enskilda vägar.

2009 budget	23 000 000
2008 II tilläggsb.	—
2008 budget	18 000 000
2007 bokslut	14 200 000

76. (31.24.76, 30.76 och 40.76) Anskaffningar av och ersättningar för jord- och vattenområden (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 29 870 000 euro.

Anslaget får användas

1) förutom till betalning av jordområden och ersättningar enligt landsvägslagen (503/2005) även till betalning av övriga nödvändiga utgifter i anslutning till dessa

2) till betalning av fastighetsförrättningsavgifter enligt lagen om fastighetsförrättningsavgift (558/1995)

3) för anskaffning och ersättande av områden som behövs för vägar innan en vägplan har godkänts

4) till betalning av köpeskillingar och ersättningar för jordområden som skaffas för verksamhet enligt banlagen (110/2007)

5) till betalning av anskaffningsutgifterna för jord- och vattenområden som är nödvändiga för byggandet av farleder och andra jord- och vattenbyggnadsobjekt och

6) till betalning av ersättningar enligt vattenlagen (246/1961).

Förklaring: Avsikten är att 26 820 000 euro ska användas för anskaffningar, ersättningar och inlösen i fråga om vägområden, 3 000 000 euro för anskaffningar, ersättningar och inlösen i fråga om banområden och 50 000 euro för anskaffningar och ersättningar i fråga om jord- och vattenområden.

Momentets rubrik har ändrats.

2009 budget	29 870 000
2008 II tilläggsb.	4 100 000
2008 budget	28 570 000
2007 bokslut	34 621 994

77. (31.30.77 och 40.(79)) Utvecklande av farledsnätet och byggande av radionätet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas inget anslag.

Sjöfartsverket bemyndigas att ingå avtal enligt de fullmakter att ingå avtal om 6,5 miljoner euro för farleden till Nådendal, till den del dessa fullmakter att ingå avtal inte har använts.

Banförvaltningscentralen bemyndigas att ingå avtal enligt den fullmakt att ingå avtal om 40,0 miljoner euro för byggande av ett radionät, till den del denna fullmakt att ingå avtal inte har använts.

Förklaring: Momentets rubrik har ändrats.

2009 budget	—
2008 budget	—
2007 bokslut	17 568 000

78. (31.24.78, 30.78, 40.78 och 99.78) Vissa trafikledsprojekt (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 344 400 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av de fullmakter att ingå avtal som har beviljats under tidigare år och

2) till utgifter för projekten rv 5 Lusi—S:t Michel, Ringbanan och havsfarleden till Jakobstad.

Fullmakt

1) Vägförvaltningen, Banförvaltningscentralen och Sjöfartsverket bemyndigas att ingå avtal enligt de fullmakter som beviljats tidigare år till den del dessa fullmakter inte har använts.

2) Vägförvaltningen bemyndigas att ingå avtal till ett belopp av högst 42,0 miljoner euro för genomförande av rv 5 Lusi—S:t Michel. Vägförvaltningen bemyndigas även att ingå avtal om ett mervärdesskattefritt belopp på högst 50,0 miljoner euro för totalkostnaderna för det första skedet av projekt E18 Ring III samt om motsvarande mervärdesskatter. För att projektet ska kunna genomföras ingår Vägförvaltningen ett avtal med Vanda stad, enligt vilket Vanda stad finansierar kostnaderna, inklusive mervärdesskatt, för den statsägda leden och staten betalar tillbaka utgifterna räntefritt till staden när projektet har slutförts. Vägförvaltningen bemyndigas dessutom att ingå avtal om ett mervärdesskattefritt belopp på högst 25,0 miljoner euro för totalkostnaderna för en ny vägförbindelse till Sköldvik samt om motsvarande mervärdesskatter. För att projektet ska kunna genomföras ingår Vägförvaltningen ett avtal med Neste Oil Oyj, enligt vilket Neste Oil Oyj finansierar kostnaderna, inklusive mervärdesskatten, för den statsägda leden, och staten återbetalar dessa utan ränta till bolaget när projektet har slutförts.

3) Banförvaltningscentralen bemyndigas att ingå avtal till ett belopp av högst 404,0 miljoner euro för genomförande av projektet Ringbanan. Banförvaltningscentralen bemyndigas även att ingå avtal om ett mervärdesskattefritt belopp på högst 20,0 miljoner euro för totalkostnaderna för projektet för elektrifiering av banavsnittet Seinäjoki—Vasa samt om motsvarande mervärdesskatter. För att projektet ska kunna genomföras ingår Banförvaltningscentralen ett avtal med Vasa stad och Korsholms kommun enligt vilket Vasa stad och Korsholms kommun finansierar kostnaderna, inklusive mervärdesskatt, för elektrifieringen av den statsägda banan och staten betalar tillbaka utgifterna räntefritt till staden och kommunen när projektet har slutförts.

4) Sjöfartsverket bemyndigas att ingå avtal till ett belopp av högst 8,0 miljoner euro för genomförande av havsfarleden till Jakobstad.

Förklaring:

Projekt

		Färdigt för trafik	Fullmakt mn €	Beräknad användning mn €	Anslag år 2009 mn €	Behov av finansiering senare mn €
Oavslutade och med avtalsfullmakt påbörjade trafikledsprojekt						
Vägprojekt						
Lv 100	Skogsbackavägen, Helsingfors	2009	100,0	80,8	19,2	-
Rv 20	Hintta—Korvenkylä, Uleåborg	2008	25,7	-	25,7	-
Rv 2	Vichtis—Björneborg	2008	55,0	52,0	3,0	-
Rv 6	Villmanstrand—Imatra	2011	177,0	43,0	38,0	96,0
Lv 101	Ring I, Åboleden—Vallberget	2012	164,7	1,5	-	163,2

Rv 4	Lusi—Vaajakoski	2010	75,0	20,8	30,2	24,0
Rv 4	vid Kemi inklusive broar	2009	74,0	34,0	31,0	9,0
E18	Parkeringen för långtradare i Vaalimaa	2008	24,0	22,0	2,0	-
Banprojekt						
Ilmala, bangård		2010	100,0	50,1	25,0	24,9
Förbättrande av servicenivån på banavsnittet Seinäjoki—Uleåborg, I etappen		2009	110,0	61,0	49,0	-
Förbättrande av servicenivån på banavsnittet Lahtis—Luumäki		2011	185,0	70,3	57,0	57,7
Förbättrande av servicenivån i Mellersta Böle		2010	39,2	2,0	20,0	17,2
Gruvprojektet i Talvivaara		2010	48,8	-	-	48,8
Vattenvägsprojekt						
Havsfarleden till Torneå		2007	11,0	10,1	0,05	0,85
Farleden till Brahestad		2009	30,0	7,8	22,2	-
Havsfarleden till Fredrikshamn (inkl. moms)		2010	9,8	-	-	9,8
Gemensamt trafikledsprojekt						
Trafikförbindelser till Nordsjö hamn		2008	296,5	295,5	1,0	-
Oavslutade trafikledsprojekt sammanlagt			**1 525,7**	**750,9**	**323,35**	**451,45**
Nya trafikledsprojekt						
Vägprojekt						
Rv 5	Lusi—S:t Michel	2011	42,0	-	12,0	30,0
E18	Ring III, 1. skede	2011	50,0	-	-	50,0
Ny vägförbindelse till Sköldvik		2011	25,0	-	-	25,0
Banprojekt						
Ringbanan		2014	404,0	-	9,0	395,0
Seinäjoki—Vasa, elektrifiering		2010	20,0	-	-	20,0
Vattenvägsprojekt						
Havsfarleden till Jakobstad		2010	8,0	-	-	8,0
Nya trafikledsprojekt sammanlagt			**549,0**	**-**	**21,0**	**528,0**
Trafikledsprojekt sammanlagt			**2 074,7**	**750,9**	**344,35**	**979,45**

Vägprojekten beräknas föranleda staten utgifter på ca 162,1 miljoner euro inkl. trafiklederna till Nordsjö hamn år 2009, ca 112,1 miljoner euro år 2010, ca 41,9 miljoner euro år 2011, ca 86,6 miljoner euro år 2012 och ca 156,6 miljoner euro under senare år.

Banprojekten beräknas föranleda staten utgifter på ca 160,0 miljoner euro år 2009, ca 203,5 miljoner euro år 2010, ca 116,1 miljoner euro år 2011, ca 100,0 miljoner euro år 2012 och ca 144,0 miljoner euro under senare år.

Vattenvägsprojekten beräknas föranleda staten utgifter på ca 22,3 miljoner euro år 2009, ca 14,7 miljoner euro år 2010 och ca 4 miljoner euro år 2011.

Helsingfors stad deltar i finansieringen av projekten Skogsbackavägen, Helsingfors och trafiklederna till Nordsjö hamn. Motsvarande inkomstposter intäktsförs under moment 12.31.99.

Som motivering till de nya projekten föreslås följande:

Rv 5 Lusi—S:t Michel. Riksväg 5 är huvudleden i östra Finland, och den har på sträckan mellan Heinola och S:t Michel i huvudsak förbättrats och är i sådant skick som den livliga trafiken kräver. Det kvarstår dock tre backiga, krokiga och smala vägavsnitt på sammanlagt ca 20 km som inte har förbättrats. Den fria sikten på vägavsnitten är dålig och det är omöjligt att göra en trygg omkörning. Den nuvarande trafikmängden är ca 6 500 bilar per dygn. Det förekommer problem särskilt under sommarveckoslut, då trafikmängden är mer än den dubbla. Årligen inträffar cirka 5 olyckor med personskador på vägavsnittet.

Projektet innebär att riksvägen byggs om till en kontinuerlig väg med omkörningsfiler och mitträcke på sträckan Koirakivi—Hurus (20 km). I projektet ingår sex nya omkörningsfiler, förbättring av de fyra nuvarande omkörningsfilerna och fyra nya planskilda korsningar. Alla plankorsningar avskaffas och på riksvägen byggs en kontinuerlig parallell vägförbindelse för lätt trafik och långsamgående lantbrukstrafik. Servicenivån och trafiksäkerheten förbättras på den enhetliga riksvägen. På årsnivå förskonas man från cirka 1,1 olyckor med personskador. Kostnadsförslaget för projektet är 42,0 miljoner euro när jordbyggnadskostnadsindex (MAKU 2000=100) befinner sig på kostnadsnivå 158 poäng. Projektets nyttokostnadsförhållande är 1,7.

E18 Ring III, första skedet. Ring III är en del av den internationella E18-vägen och södra Finlands viktigaste transportled i öst-västlig riktning. Vägen är också en viktig inre stamförbindelse i Vanda och huvudstadsregionen. Mellan Vandaforsen och Flygstationsvägen har Ring III-leden 2+2 filer och plankorsningar med ljussignaler. I genomsnitt trafikerar ca 60 000 bilar per dygn leden.

Markanvändningen längs Ring III ökar kraftigt och när Nordsjö hamn är färdigställd ökar även det trafiken. Det mest akuta behovet av förbättring finns mellan Vandaforsen och Flygstationsvägen, där svåra trafikstockningar uppstår vid plankorsningarna med ljussignaler. Det sker ofta påkörningar bakifrån som leder till personskador. De nuvarande trafikarrangemangen på Ring III motsvarar inte de krav som ställs på en nationellt och internationellt viktig trafikförbindelse (E18).

I projektets första skede avlägsnas de värsta plankorsningarna med ljussignaler och man bygger upp de mest nödvändiga arrangemangen i fråga om skilda plan, kollektivtrafiken, förbindelser för den lätta trafiken och lösningar för trafikledningen på vägsträckan Vandaforsen—Flygstationsvägen. Förhållandet mellan nytta och kostnader för hela projektet (både första och andra skedet) är 2,9.

Utan mervärdesskatt är kostnadskalkylen för projektet 50,0 miljoner euro. Mervärdesskatten för projektet är 11,0 miljoner euro, vilket betyder att kostnaden inklusive skatt är 61,0 miljoner euro.

Avsikten är att projektet ska genomföras så, att Vägförvaltningen ingår ett avtal med Vanda stad där det bestäms att staden temporärt finansierar alla kostnader inklusive mervärdesskatt som byggandet av leden förorsakar. Staten betalar tillbaka utgifterna räntefritt till staden senast 2013.

Ny vägförbindelse till Sköldvik. En duglig vägförbindelse från huvudvägnätet leder till industriområdet och oljeraffinaderiet i Sköldvik. Olyckor som inträffar på området gör det omöjligt att komma till eller från området. Funktionssäkerheten för de transporter som behövs för att upprätthålla energiförsörjningen och andra ekonomiskt och samhälleligt viktiga funktioner störs i en olyckssituation. Den nuvarande trafikmängden är ca 7 600 fordon per dygn. Andelen tung trafik är 20 % av den totala trafiken på vägen. Andelen farliga kemikalier är mycket hög när det gäller transporterna på industriområdet. Under rusningstopparna för pendlingstrafiken blir anslutningarna tidvis

stockade. Trafiken förutspås öka med 12 400 fordon per dygn fram till år 2030.

Projektet innefattar byggande av en ny vägförbindelse till industriområdet i Sköldvik från landsväg 170 till industriområdet i Sköldvik och vidare förbi industriområdet en ca 6 km lång sträcka till landsväg 148. För förbindelsen byggs en ny planskild anslutning till riksväg 7. Dessutom avskaffas järnvägsplankorsningarna och arrangemangen för kollektivtrafiken förbättras. Trafiken blir smidigare och säkrare, områdets tillgänglighet förbättras och risken för olyckor som hänför sig till transport av farliga kemikalier minskar. Projektets nyttokostnadsförhållande är 1,6.

Kostnadsförslaget för projektet är utan mervärdesskatt 25,0 miljoner euro och motsvarande mervärdesskatter 5,5 miljoner euro, dvs. inklusive skatter sammanlagt 30,5 miljoner euro när jordbyggnadskostnadsindex (MAKU 2000=100) befinner sig på kostnadsnivå 158 poäng. Statens andel av finansieringen för projektet uppgår till 52,7 %, dvs. 13,175 miljoner euro (utan moms). Neste Oil Oyj:s och de övriga avtalsparternas andel av finansieringen för projektet uppgår till 47,3 %, dvs. 11,825 miljoner euro (utan moms). Neste Oil Oyj:s andel av projektet uppgår till 19,2 %, dvs. 4,795 miljoner euro (utan moms). Helsingfors Vatten, Östra Nylands Avfallsservice Ab och Boralis Polymers Oy finansierar sammanlagt 20,5 % av projektet, dvs. 5,115 miljoner euro samt Borgå stad och Sibbo kommun den resterande delen, dvs. 1,915 miljoner euro. Varje avtalspart svarar för mervärdesskatteutgifterna i överensstämmelse med sin egen andel av finansieringen. Eftersom det inte är möjligt att nettobudgetera de övriga parternas andel av finansieringen då det är fråga om en investeringsutgift föreslås fullmakten gälla hela beloppet på 25 miljoner euro. De övriga parternas andel av finansieringen intäktsförs under moment 12.31.99.

Avsikten är att genomföra projektet så att Vägförvaltningen ingår ett avtal med Neste Oil om att bolaget temporärt finansierar de mervärdesskattebelagda utgifter för byggandet av leden som överensstämmer med statens och bolagets andel av finansieringen. De övriga avtalsparterna svarar för sina egna mervärdesskattebelagda utgifter som överensstämmer med deras andel av finansieringen. Staten återbetalar statens mervärdesskattebelagda utgifter utan ränta till bolaget senast år 2013.

Ringbanan. Ringbanan är en bana för persontrafik mitt i huvudstadsregionen och den förenar Vandaforsens bana med stambanan via Helsingfors—Vanda flygplats. Banan är en dubbelspårig persontrafikbana försedd med trafikövervakningssystem och tågens hastighet på banan är som mest 120 km/h. Banans längd är ca 18 km, och därav går ca 8 km i tunnlar. Det totala kostnadsförslaget för ringbanan uppgår till 590 miljoner euro. Statens andel av kostnaderna är 374 miljoner euro. Dessutom deltar Luftfartsverket i kostnaderna för byggandet av flygterminalen med sammanlagt 30 miljoner euro under åren 2010—2012. Vanda stads andel av finansieringen uppgår till 186 miljoner euro. Projektets nyttokostnadsförhållande är 1,69. Skötsel- och driftsutgifterna för ringbanan som innefattar säkrande av tunnelsäkerheten uppgår till ca 2,0 miljoner euro per år.

Seinäjoki—Vasa, elektrifiering. Banan trafikeras med såväl gods- som persontåg. En del av de nuvarande tågturerna inom persontrafiken kan göras eldrivna, men det påverkas bl.a. av hur man kommer att ordna regionaltågtrafiken. En elektrifiering gör det också möjligt för tågtrafiken att snabbt fortsätta från Seinäjoki till Vasa. Om man räknar med den metod som använts i den nuvarande konsekvenskalkylen är förhållandet mellan nytta och kostnader 0,2—0,5 för projektet. Förhållandet mellan nytta och kostnader är beroende av vilka inbesparingar i persontrafiken som kan uppnås med hjälp av elektrifieringen, och dessa är svåra att uppskatta. Inbesparingarna är i synnerhet beroende av hur tillhandahållandet av direkt tågtrafik mellan Helsingfors och Vasa utvecklas och vilka konsekvenser elektrifieringen av banan har på strukturen på tidtabellerna. De inbesparingar i tid som uppnås påverkar hur mycket passagerarantalet på banan ökar. Inbesparingar i godstrafiken på banan kan uppnås om gods-

strömmen ökar i betydande grad. En elektrifiering har även positiva externa konsekvenser eftersom minskad vägtrafik leder till en minskning av utsläppen från trafiken och antalet olyckor. En elektrifiering har gynnsam inverkan på hur samhälls- och regionstrukturen utvecklas i Vasatrakten. Projektet omfattar en elektrifiering av 78 km räls på banan Seinäjoki—Vasa.

Utan mervärdesskatt är kostnadskalkylen för projektet 20,0 miljoner euro. Mervärdesskatten för projektet är 4,4 miljoner euro, vilket betyder att kostnaden inklusive skatt är 24,4 miljoner euro.

Avsikten är att projektet ska genomföras så, att Banförvaltningscentralen ingår ett avtal med Vasa stad och Korsholms kommun där det bestäms att staden och kommunen temporärt finansierar alla kostnader inklusive mervärdesskatt som elektrifieringen av banan förorsakar. Staten betalar tillbaka utgifterna räntefritt till staden och kommunen senast 2013.

Projektet för fördjupning av infartsleden till *Jakobstads havsfarled* möjliggör större fartyg och effektivare transporter. Farleden fördjupas från 9 meter till 10,5 meter. Projektets nyttokostnadsförhållande är 5,9. En betydande del av nyttan grundar sig på fjärrimporten av råvirke och biobränslen.

Momentets rubrik har ändrats.

2009 budget	344 400 000
2008 II tilläggsb.	6 605 000
2008 budget	381 700 000
2007 bokslut	217 515 421

79. (31.24.79) Efterfinansierings-, totalfinansierings- och livscykelsfinansieringsprojekt (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 57 500 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter som föranleds av de fullmakter att ingå avtal som har beviljats under tidigare år. Vägförvaltningen bemyndigas att ingå avtal enligt de fullmakter som beviljats tidigare år till den del dessa fullmakter inte har använts.

Med anslaget får betalas löneutgifter motsvarande högst ett årsverke.

Förklaring:

Projekt

VÄGPROJEKT		Färdigt för trafik	Fullmakt mn €	Budgeterat anslag tidigare mn €	Anslag år 2009 mn €	Behov av finansiering mn €
Efterfinansieringsprojekt						
Rv 4	Träskända—Lahtis	1999	252,3	163,9	23,4	65,0
Livscykelsfinansieringsprojekt						
E 18	Muurla—Lojo	2008	700,0	11,4	34,1	654,5
Sammanlagt			952,3	175,3	57,5	719,5

Projekten beräknas föranleda staten utgifter om ca 62,5 miljoner euro år 2010, ca 56,6 miljoner euro år 2011, ca 45,6 miljoner euro år 2012 och ca 554,9 miljoner euro under senare år.

2009 budget	57 500 000
2008 budget	25 300 000
2007 bokslut	21 200 000

20. (31.20, 41 och 51) Trafiksäkerhet och trafikövervakning

Förklaring: Säkerheten inom vägtrafiken har förbättrats långsamt under de senaste tio åren. Dessförinnan var en ytterst positiv period förhärskande. Under detta årtionde har varje år omkommit 350—400 personer i vägtrafikolyckor. Inom sjöfarten och järnvägstrafiken har inga olyckor inträffat som har lett till döden under de senaste åren. Även flygtrafiken har haft en god säkerhetsnivå, med undantag för år 2005, då en allvarlig helikopterolycka inträffade.

I syfte att förbättra säkerheten i vägtrafiken fortsätter de åtgärder som avses i statsrådets principbeslut om trafiksäkerheten. I principbeslutet uppställdes som mål att högst 250 människor dör i trafikolyckor år 2010. Som mål på längre sikt uppställdes att trafiksäkerheten efter detta förbättras i jämn takt och att det senast år 2025 är möjligt att komma ner till mindre än 100 dödsfall per år i trafiken.

Fartygstrafiken har ökat på Finlands och Östersjöns vattenområden under de senaste åren. Särskilt trafiken på Finska viken och oljetransporterna från de ryska oljehamnarna har ökat. Målet är fortfarande att i fråga om sjötrafiksäkerheten vara på samma nivå som de bästa länderna i världen. Sjötrafiksäkerheten påverkas i betydande utsträckning bl.a. genom övervakning av fartygstrafiken och genom lotsningstjänsten.

Inom järnvägstrafiken kommer eventuella förändringar att ske i och med att den nationella godstrafiken öppnas för konkurrens och att den nationella persontrafiken förmodligen öppnas för konkurrens på 2010-talet. Järnvägstrafikens miljövänlighet och säkerhet ökar efterfrågan på järnvägstransporter inom godstrafiken. I och med att nya aktörer kommer in såväl i trafiken som i banhållningen ökar utmaningarna väsentligt när det gäller att hålla säkerhetsnivån på den tidigare höga nivån.

I Finland är flygtrafikens säkerhetsnivå hög och allvarliga tillbud inträffar ytterst sällan. Målet är att flygsäkerheten i vårt land även i fortsättningen ska vara på hög nivå internationellt sett.

Kommunikationsministeriet uppställer för trafiksäkerheten och trafikövervakningen följande preliminära effektmål som kompletterar de effektmål som uppställts av statsrådet och som finns i motiveringen till huvudtiteln.

— Antalet personer som omkommit i vägtrafikolyckor är högst 250 år 2010.

— Inom spårtrafiken, den kommersiella sjöfarten och flygtrafiken inträffar inga olyckor som lett till döden.

— Energianvändningen i trafiken minskas och energieffektiviteten förbättras.

— Miljöriskerna minskas.

— Trafikbullret och exponeringen för buller minskas.

— Mätningen av produktiviteten i förvaltningsområdets ämbetsverk och inrättningar utvecklas. Arbetsproduktiviteten och den totala produktiviteten förbättras.

Kapitlets rubrik har ändrats.

01. Fordonsförvaltningscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 12 113 000 euro.

Förklaring: De viktigaste målen för Fordonsförvaltningscentralens verksamhet är att främja en säker och miljövänlig fordonstrafik samt att hantera och tillhandahålla tillförlitlig registerinformation för olika behov. Till uppgifterna hör bl.a. registreringen och den årliga beskattningen av fordon, ordnandet av förarexamina, registreringen av förare och tillhandahållandet av körkort, tillsynen över fordonsbesiktningen samt informationstjänsten för fordonstrafiken.

Grunden för Fordonsförvaltningscentralens verksamhet utgörs av fordonstrafikregistret (FTR), som gör det möjligt att i stor utsträck-

ning använda avtalsparter för Fordonsförvaltningscentralens tjänsteproduktion övergripande i olika delar av landet. I FTR ingår uppgifter om mer än 4 miljoner fordon och mer än 3 miljoner körkortsinnehavare. Över 80 miljoner dataenheter överlämnas varje år ur datasystemet.

Omläggningen av fordonstrafikregistret fortgår. År 2008 ligger huvudvikten på att bygga upp det årliga skattesystemet som grundar sig på förarsystem och koldioxidutsläpp. Moderniseringen av datasystemen grundar sig på möjligheterna att bättre svara på de växande utmaningar som framtiden och informationssamhället ställer.

Kommunikationsministeriet uppställer preliminärt följande mål för Fordonsförvaltningscentralens verksamhet år 2009, som stöder de samhälleliga effektmål som uppställts för trafikbranschen samt för trafiksäkerheten och trafikövervakningen i motiveringen till huvudtiteln och kapitlet:

Resultatmål	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
PRODUKTION OCH KVALITETSLEDNING			
Procentandel av de besiktningsställen där avslagsprocenterna för fordon inte utan grundad anledning avviker mera än -3 eller +7 procentenheter från den genomsnittliga avslagsprocenten i landet (%)	83	80	80
Bilskoleelevernas examensframgång (1—5)	3,22	3,23	3,23
Den upplevda nyttan av bilskoleundervisningen (1—5)	3,87	3,84	3,87
Kundtillfredsställelsen i fråga om Fordonsförvaltningscentralens verksamhet (1—5)	3,5	3,6	3,7
Kundtillfredsställelsen i fråga om den service Fordonsförvaltningscentralen ansvarar för (1—5)	4,2	3,9	4,2
Avtalsparternas tillfredsställelse med Fordonsförvaltningscentralens verksamhet (1—5)	3,8	3,6	3,9
Användbarhetsgraden hos datasystemet för vägtrafiken är åtminstone	god	god	god
Användbarhetsgraden för fordonstrafikregistret är åtminstone	tillfredsställande	tillfredsställande	god
Projektet för totalrevidering av tjänster, PALKO (man håller sig inom ramen för de uppskattade kostnaderna och tidtabellerna och de innehållsliga målen uppnås)	uppnåddes inte	uppnås	uppnås
Vitsord för undersökningen om företagskommunikation (4—10)		den offentliga förvaltningens medeltal	den offentliga förvaltningens medeltal +0,1
FUNKTIONELL EFFEKTIVITET			
Behandlingstiden för ansökningsärenden (dagar)	4,7	6,5	4,7
Telefonservicens tillgänglighet (%)	79	80	82
Andelen tillstånd i produktgruppen som behandlas alltigenom elektroniskt (%)	53	60	70
Kostnadsmålen (kostnader/prestation) uppnås i fråga om huvudprestationen till ¾	ja	ja	ja
Ökning av arbetets produktivitet per år (%)	5,6	2	2
Tillväxten i den totala produktiviteten i genomsnitt per år under VEP-perioden (%)	0	0	2

HANTERING AV MÄNSKLIGA RESURSER			
Personalens trivsel i arbetet (1—5)	3,3	3,4	3,5

Inkomsterna grundar sig på kommunikationsministeriets förordning om Fordonsförvaltningscentralens avgifter, som har utfärdats med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten. Inkomsterna innefattar en uppskattning av en avkastning på 2 700 000 euro för undantagslov vad gäller massa och mått för fordon som registrerats i något land som inte hör till EES-länderna.

Kostnadsberäkningen för projektet för revidering av Fordonsförvaltningscentralens tjänster (det s.k. PALKO-projektet) uppgår till 36,3 miljoner euro. Arbetet slutförs före utgången av 2011. Utgifter uppskattas uppkomma till ett belopp av 30,8 miljoner euro före utgången av 2008. Propositionen innefattar totalt 2 938 000 euro i PALKO-utgifter år 2009.

Utgifterna för fordonsbeskattningsuppgiften är 12 113 000 euro. Utgifterna innefattar byggande av ett årligt skattesystem som grundar sig på koldioxidutsläpp för 1 350 000 euro.

Den personal som avlönas med medel under momentet minskar med tre årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder. Detta har beaktats som sänkta avgifter.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	77 267	84 388	84 531
Bruttoinkomster	64 720	71 632	72 418
Nettoutgifter	12 547	12 756	12 113
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	10 996		
— överförts till följande år	10 305		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Intäkter			
Offentligrättsliga prestationer	59 019	65 535	66 709
— Registrerings- och beskattningsbranschen	33 800	39 295	41 024
— Fordonsteknikbranschen	6 104	6 428	6 661
— Förarbranschen	19 115	19 812	19 024
Företagsekonomiska prestationer (AKE -information)	5 605	6 097	5 709
Intäkter sammanlagt	64 624	71 632	72 418
Kostnader			
Offentligrättsliga prestationer	56 585	66 363	71 044
— Registrerings- och beskattningsbranschen	34 355	40 494	43 667
— Fordonsteknikbranschen	5 596	8 122	8 156
— Förarbranschen	16 634	17 747	19 221
Företagsekonomiska prestationer (AKE -information)	4 694	5 498	5 355
Kostnader sammanlagt	61 279	71 861	76 399

Överskott (+) / Underskott (-)			
Offentligrättsliga prestationer	2 434	-828	-4 335
— Registrerings- och beskattningsbranschen	-555	-1 199	-2 643
— Fordonsteknikbranschen	508	-1 694	-1 495
— Förarbranschen	2 481	2 065	-197
Företagsekonomiska prestationer (AKE -information)	911	599	354
Överskott/Underskott sammanlagt	3 345	-229	-3 981
Kostnadsmotsvarighet, %			
Offentligrättsliga prestationer	104	99	94
— Registrerings- och beskattningsbranschen	98	97	94
— Fordonsteknikbranschen	109	79	82
— Förarbranschen	115	112	99
Företagsekonomiska prestationer (AKE -information)	119	111	107
Kostnadsmotsvarighet i % sammanlagt	105	100	95

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)	
Produktivitetsfrämjande åtgärder	-45
Sänkta avgifter	45
Justering av anslagsnivån	-643
Sammanlagt	-643

2009 budget	12 113 000
2008 budget	12 756 000
2007 bokslut	11 856 000

02. (31.41.01) Järnvägsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 4 306 000 euro.

Förklaring: Järnvägsverket sörjer för den allmänna säkerheten på järnvägarna, de myndighetsuppgifter som anvisats ämbetsverken och det internationella samarbetet i branschen. Järnvägsverket svarar för övervakningen av järnvägssystemets säkerhet och driftskompatibilitet, övervakar läroanstalterna på området och den utbildning som ges vid dessa, beviljar järnvägsföretag säkerhetsintyg som avses i järnvägslagen och tillstånd för ibruktagande av delsystem i järnvägssystemet. Ämbetsverket upprätthåller ett register över den rullande materielen och sörjer för genomförandet av de tekniska specifikationerna för driftskompatibiliteten som utfärdas som beslut av kommissionen. Verket övervakar den uppgiftsbaserade kompetensen hos personer som verkar i trafiksäkerhetsuppgifter inom järnvägssystemet och en rättvis fördelning av bankapaciteten mellan olika järnvägsföretag.

Kommunikationsministeriet uppställer preliminärt följande mål för Järnvägsverkets verksamhet år 2009, som stöder de samhälleliga effektmål som uppställts för trafikbranschen samt för trafiksäkerheten och trafikövervakningen i motiveringen till huvudtiteln och kapitlen:

Resultatmål	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
PRODUKTION OCH KVALITETSLEDNING			
Kund- och intressegruppstillfredsställelse (1—5)	3,1	3,0	3,0
Genomförande av de tekniska specifikationerna för driftskompatibiliteten inom utsatt tid och på behörigt sätt	-	uppnås	uppnås
I tid framställda kontroll-/övervakningsrapporter (st., följande vardag)	-	40	40

FUNKTIONELL EFFEKTIVITET			
Registreringsbeslut för och besiktning genom kontinuerligt underhåll av rullande materiel (st.)	-	5400	5400
Effektivitet vid behandlingen av övriga tillstånd (exkl. materielregister och besiktning) (st.)	-	700	700
Maximal behandlingstid för tillstånd för ibruktagande av funktionellt delsystem som används i järnvägssystemet (dygn)	-	150	150
Genomsnittlig behandlingstid för tillstånd för ibruktagande av funktionellt delsystem som används i järnvägssystemet (dygn)	-	120	120
Maximal behandlingstid för säkerhetsintyg, säkerhetstillstånd och trafiktillstånd (dygn)	-	100	100
Maximal behandlingstid för övriga tillstånd (dygn)	-	60	60
Genomsnittlig behandlingstid för övriga tillstånd (dygn)	-	50	50
Ökning av arbetets produktivitet per år (%)		1	1
Tillväxten i den totala produktiviteten i genomsnitt per år under VEP-perioden (%)	-	2	2
HANTERING AV MÄNSKLIGA RESURSER			
Personalens trivsel i arbetet (på skalan 1—5)	3,7	3,2	3,4

Inkomsterna grundar sig på den förordning om Järnvägsverkets avgifter som kommunikationsministeriet utfärdat med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten. Vid dimensioneringen av anslaget har tre nya tjänster beaktats. Organiseringen av Järnvägsverkets funktioner utreds i samband med förberedelserna för det nya säkerhetsämbetsverket. Samtidigt utreds hur man i genomförandet av den nya gemenskapslagstiftningen åren 2009—2010 ska organisera personregistret över utbildnings- och andra behörighetsuppgifter om lokförarna och andra personer som sköter trafiksäkerhetsuppgifter i järnvägssystemet samt upprätthållandet av detta register.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	5 967	4 348	4 506
Bruttoinkomster	2 551	150	200
Nettoutgifter	3 416	4 198	4 306
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	318		
— överförts till följande år	983		

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 108 000 euro som utgifter som föranleds av lönejusteringar.

2009 budget	4 306 000
2008 II tilläggsb.	6 000
2008 budget	4 198 000
2007 bokslut	4 081 000

03. (31.51.01) Luftfartsförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 7 600 000 euro.

Förklaring: Luftfartsförvaltningen främjar den allmänna säkerheten inom luftfarten och tryggar den civila luftfarten, behandlar ärenden i anslutning till den kommersiella flygtrafiken och smidigheten i trafiken samt minskar de miljöskador som luftfarten ger upphov till. Luftfartsförvaltningen sörjer för den allmänna flygsäkerheten och övervakningen av luftfarten samt har hand om de offentliga förvaltningsuppgifter som gäller civil luftfart och som ankommer på myndigheten enligt luftfartslagen eller någon annan lag. Verket deltar även i det samarbete som sker internationellt och inom Europeiska unionen och som hänför sig till den civila luftfartens offentliga förvaltningsuppgifter.

Kommunikationsministeriet uppställer preliminärt följande mål för Luftfartsverkets verksamhet år 2009, som stöder de samhälleliga effektmål som uppställts för trafikbranschen samt för trafiksäkerheten och trafikövervakningen i motiveringen till huvudtiteln och kapitlen:

Resultatmål	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
PRODUKTION OCH KVALITETSLEDNING			
Behandlingstiden för ansökningar om certifikat och behörighet 14 dygn (%)	95,6	90	90
Behandlingstiden för luftvärdighetsbevis 14 dygn (%)	100	95	95
Behandlingstid för icke-regelbundna kommersiella flygningar 2 dygn (%)	100	100	100
Rampinspektioner (st.)	125	111	111
Kontroller av flygverksamheten (st.)	143	110	110
Kontroller av utbildningsverksamheten (st.)	27	28	28
Kontroller av underhållsverksamheten och produktionen (st.)	71	55	55
Kontroller av flygtrafiktjänsten och flygplatser (st.)	74	55	55
Kontroller av skyddsåtgärderna vid flygstationerna (st.)	47	47	47
Kundtillfredsställelseindex (1—5)	3,0	3,2	3,2
FUNKTIONELL EFFEKTIVITET			
Bruttoutgifter/avresande passagerare, euro	under 1,40	under 1,50	under 1,50
Kostnadsmotsvarighet för offentligrättsliga prestationer (%)	95	88	95
Kostnadsmotsvarighet för avgiften för övervakning av flygtrafiken, avgift av skattenatur (%)	107	93	100
Ökning av arbetets produktivitet per år (%)	-	1	1
Tillväxten i den totala produktiviteten i genomsnitt per år under VEP-perioden (%)	-	2	2
HANTERING AV MÄNSKLIGA RESURSER			
Arbetstillfredsställelseindex (1—5)	3,25	3,3	3,3

Inkomsterna grundar sig på den förordning om Luftfartsförvaltningens avgifter som kommunikationsministeriet utfärdat med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten. Vid prissättningen av de avgiftsbelagda prestationerna har dessutom beaktats strukturen och nivån i fråga om de avgifter som i andra medlemsstater inom Europeiska unionen tas ut för motsvarande prestationer, tryggandet av luftfartens förutsättningar och främjandet av luftfartssäkerheten samt främjandet av konkurrensen inom flygtrafiken. Intäkterna av de avgifts-

belagda prestationerna utgörs i huvudsak av offentligrättsliga prestationer. Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats avgiften för övervakning av flygtrafiken, som har budgeterats under moment 11.19.05 och som beräknas uppgå till 6 700 000 euro år 2009.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	10 944	11 600	11 800
Bruttoinkomster	4 339	4 000	4 200
Nettoutgifter	6 605	7 600	7 600
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	1 879		
— överförts till följande år	2 874		

2009 budget	7 600 000
2008 budget	7 600 000
2007 bokslut	7 600 000

(24.) Vägförvaltningen

Förklaring: Det föreslås att kapitlet slopas i budgeten och att moment 01, 21 och 79 under kapitlet överförs till motsvarande moment under kapitel 31.10, att moment 76 slås samman med moment 31.10.76 och att moment 78 slås samman med moment 31.10.78.

(25.) Statsbidrag för väghållningen

Förklaring: Det föreslås att kapitlet slopas i budgeten och att moment 50 under kapitlet överförs till motsvarande moment under kapitel 31.10.

(30.) Sjöfartsverket

Förklaring: Det föreslås att kapitlet slopas i budgeten och att moment 01 under kapitlet överförs till moment 31.10.03, att moment 21 överförs till moment 31.10.23, att moment 76 slås samman med moment 31.10.76, att moment 77 överförs till motsvarande moment under kapitel 31.10 och att moment 78 slås samman med moment 31.10.78.

30. (31.32 och 60, delvis) Stöd till trafiken och köp av tjänster

Förklaring: Målet för havspolitiken är att trygga en positiv utveckling av den finska handelsflottan, sysselsättningen av finländska sjöfarare samt försörjningsberedskapen. Behovet av en egen handelsflotta framhävs av att Finland är avsides beläget och att utrikeshandeln är beroende av sjötransporterna över Östersjön. Enbart försörjningsberedskapsaspekterna kräver ett tillräckligt stort inhemskt tonnage. Utvecklingen inom den finska handelsflottan har på 2000-talet varit på nedåtgående. Däremot har det under de två senaste åren inte skett några större förändringar i antalet fartyg och mängden tonnage. Handelsflottans medelålder är dock fortfarande högre än i EU i snitt.

Inom fjärrtrafiken är målet att trygga basservicenivån genom köp av kollektivtrafiktjänster när förbindelser inte uppkommer på marknadsvillkor. Basservicen måste genomföras på trafiksystemnivå — det räcker med att man når målet genom att använda en enda trafikform. I regel ansvarar regionerna för sådana fjärrkollektivtrafiktjänster som i fråga om kvalitet överskrider basservicenivån.

I huvudstadsregionen samt i Tammerfors- och Åboregionen är målet att kollektivtrafiken ska vara ett konkurrenskraftigt alternativ till personbilstrafik när det gäller restid och pris. Också i de medelstora stadsregionerna, bl.a. i Uleåborgs-, Lahtis-, Kuopio- och Jyväskyläregionen är det viktigt med en god servicenivå inom kollektivtrafiken främst i fråga om arbetsrese- och stamförbindelser. I de övriga stadsregionerna är det huvudsakliga målet att trygga möjligheterna till samfärdsel med kollektivtrafiktjänster på grundnivå.

I kollektivtrafiken mellan kommuncentrumen och andra större tätorter är målet att trygga de förbindelser som betjänar arbets-, studie- och anslutningsresor samt möjligheterna att ta sig fram för att sköta ärenden i en stad i regionen eller i något annat regionalt sett viktigt servicecentrum. Målet är att var och en ska kunna uträtta ärenden i kommuncentret eller något annat servicecentrum åtminstone två gånger i veckan. Utbudet av kollektivtrafik ska regionalt sett vara så heltäckande som möjligt.

Den regionala planeringen och köpprinciperna inom kollektivtrafiken utvecklas. Den service som tillhandahålls av färjor inom skärgårdstrafiken och förbindelsefartyg tryggas på nuvarande nivå.

Kommunikationsministeriet uppställer för stödet till trafiken och köp av tjänster följande preliminära effektmål som kompletterar de effektmål som uppställts av statsrådet och som finns i motiveringen till huvudtiteln.

— Rese- och transportkedjorna mellan regionerna är tillförlitliga och smidiga och restiderna kan förutsägas.

— I stadsregionerna har markanvändningen och trafiken samordnats. Rese- och transportkedjorna fungerar förutsägbart och både den lätta trafikens och kollektivtrafikens marknadsandel har ökat.

— På landsbygden och i skärgården har basservicen inom samfärdsel och transport tryggats.

— Inom spårtrafiken och i den kommersiella sjöfarten inträffar inga olyckor som lett till döden.

— I stadsregionerna och i fråga om resor mellan städerna hejdas ökningen av den prestation som avser personbilstrafik.

— Energianvändningen i trafiken minskas och energieffektiviteten förbättras.

— Miljöriskerna minskas.

— Trafikbullret och exponeringen för buller minskas.

I följande tabell anges den finansiering som används för stödet till trafiken och köp av tjänster för trafiken:

Stöd till trafiken och köp av tjänster (mn euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Sjötrafik (43, (44), (45), 50, 51)	**65,3**	**95,8**	**100,2**
Förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport (43)	-	55,8	95,2
Tryggande av konkurrensförutsättningarna för lastfartyg samt passagerarfartyg i trafik mellan tredje länder vilka är upptagna i förteckningen över handelsfartyg i utrikesfart (44)	34,4	19,1	-
Tryggande av konkurrensförutsättningarna för passagerarfartyg och passagerarbilfärjor i utrikesfart (45)	26,2	15,7	-
Statsunderstöd ur lästavgifterna (50)	0,7	1,0	0,8
Prisstöd för lotsning (51)	4,0	4,2	4,2
Köp av kollektivtrafik och statsunderstöd (42, 63, 64, 65)	**90,8**	**98,5**	**100,2**
Statsunderstöd för utbildning (42)	0,8	0,8	0,8
Köp och utvecklande av kollektivtrafiktjänster (63)	52,2	58,2	60,2
Köp och utvecklande av tjänster inom förbindelsefartygstrafiken i skärgården (64)	8,0	8,1	7,9
Köp av tågtrafikens fjärrtrafiktjänster (65)	29,8	31,4	31,4
Sammanlagt	**156,1**	**194,3**	**200,4**

42. (31.60.42) Statsunderstöd för utbildning (fast anslag)

Under momentet beviljas 841 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsunderstöd för kostnader som föranleds av att yrkesutbildning för järnvägstrafiken ordnas.

Förklaring: Anslaget är avsett för den ersättning som betalas till VR-koncernen eller någon annan sammanslutning som tillhandahåller yrkesutbildning inom järnvägstrafiken. Ersättning betalas för teoriundervisning.

2009 budget	841 000
2008 budget	841 000
2007 bokslut	841 000

43. (31.32.43) Förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 95 223 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av stöd enligt lagen om förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport (1277/2007) till fartyg som är upptagna i handelsfartygsförteckningen.

Förklaring: Lagen om förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport (1277/2007) trädde i kraft den 1 mars 2008 genom förordning av statsrådet (123/2008). Lagen tillämpas på stöd som betalas för kostnader som orsakats från den 1 januari 2008 och därefter.

Samtidigt upphävdes lagen om en förteckning över handelsfartyg i utrikesfart (1707/1991) och lagen om temporär befrielse från betalning av förskottsinnehållning som verkställts på sjöarbetsinkomst från vissa passagerarfartyg (625/2004).

Det stöd som betalas till fartygen motsvarar beloppet av de förskottsinnehållningar som verkställts på den sjöarbetsinkomst som en skattskyldig sjöfarare erhållit från ett ovan avsett fartyg som är infört i handelsfartygsförteckningen och av de socialskyddsavgifter som arbetsgivaren har betalat för inkomsten samt de sjömanspensionsförsäkrings-, arbetslöshetsförsäkrings-, olycksfallsförsäkrings- och grupplivförsäkringspremier liksom den andel av premierna för grupplivförsäkring för fritiden och tilläggsförsäkringen i fritidsförsäkringen som arbetsgivaren betalar. För begrän-

sat skattskyldigas del motsvarar stödet endast den verkställda källskattens belopp och det belopp av socialskyddsavgiften som arbetsgivaren betalat. Stöd betalas likväl inte för sådana begränsat skattskyldigas del som får löneinkomst från sådana passagerarfartyg som får transportera mer än 120 passagerare.

År 2009 betalas stöd för de kostnader som uppkommit under tiden 1.7.2008—30.6.2009. I fråga om den upphävda lagen om temporär befrielse från betalning av förskottsinnehållning som verkställts på sjöarbetsinkomst från vissa passagerarfartyg (625/2004) motsvarar stödet beloppet av de förskottsinnehållningar och arbetsgivares socialskyddsavgift som verkställts och betalats under perioden 1.11.2008—31.10.2009 på passagerarfartyg. I fråga om begränsat skattskyldiga, vars löneinkomst härstammar från sådana passagerarfartyg som får transportera mer än 120 passagerare, motsvarar stödet beloppet av verkställd och betald källskatt och arbetsgivares socialskyddsavgift under perioden 1.1.2009—31.10.2009.

Bruttodräktigheten för de 115 fartyg som enligt förteckningen över handelsfartyg uppgick i slutet av år 2007 till 1 350 902 ton, dvs. 87 % av det faktiska tonnaget vad gäller handelsflottan, medan det utbetalda stödet uppgick till 60,661 miljoner euro. Den temporära befrielse från betalning av förskottsinnehållning för passagerarfartyg som skatteförvaltningen administrerar, inklusive stöden för 2007, uppgick till sammanlagt ca 84 miljoner euro.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition om ändring av lagen om förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport så att stödet även ska börja omfatta stödet till begränsat skattskyldiga på passagerarfartyg (0,2 miljoner euro), öcabotage (ett fartyg, 0,45 miljoner euro). Propositionen utgör en del av de åtgärder som vidtas i syfte att förbättra den finska handelsflottans konkurrenskraft. Dessa åtgärder omfattar även den reform av tonnageskattelagen som är under beredning vid finansministeriet och den proposition om ändring av sjöarbetstidslagen som är under beredning vid arbets- och näringsministeriet.

Antalet fartyg som omfattas av stödet beräknas år 2009 uppgå till sammanlagt ca 120 i handelsfartygsförteckningen. Av dessa är 105 lastfartyg och 15 passagerarfartyg. Bruttodräktigheten för fartyg som är antecknade i förteckningen uppskattas vara sammanlagt närmare 1 500 000 ton. Stödet till lastfartyg är i genomsnitt ca 367 000 euro per fartyg och andelen av skattepliktig inkomst ca 42 %. Stödet till passagerarfartyg är i genomsnitt ca 3 780 000 euro per fartyg och andelen av skattepliktig inkomst ca 38 %.

2009 budget	95 223 000
2008 budget	55 750 000

(44.) (31.32.41) Tryggande av konkurrensförutsättningarna för lastfartyg samt passagerarfartyg i trafik mellan tredje länder vilka är upptagna i förteckningen över handelsfartyg i utrikesfart (förslagsanslag)

Förklaring: Det föreslås att momentet slopas i budgeten och att anslaget under momentet beaktas i kalkylerna för moment 31.30.43.

2008 budget	19 100 000
2007 bokslut	34 446 825

(45.) (31.32.42) Tryggande av konkurrensförutsättningarna för passagerarfartyg och passagerarbilfärjor i utrikesfart (förslagsanslag)

Förklaring: Det föreslås att momentet slopas i budgeten och att anslaget under momentet beaktas i kalkylerna för moment 31.30.43.

2008 budget	15 700 000
2007 bokslut	26 214 024

50. (31.32.50) Statsunderstöd ur lästavgifterna (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 800 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av understöd som avses i lagen om lästavgift (189/1936) för välfärdsverksamhet till förmån för yrkesverksamma sjömän samt till främjande av sjöräddningsverksamheten. Understöden beviljas för utgifter föranledda av verksamhet som Sjöfartsverket bestämmer om.

Förklaring: Motsvarande inkomst har antecknats under moment 11.19.02. De medel som delas ut i form av lästavgifter fördelas i sin helhet på basis av utfallet av de lästavgifter som influtit föregående år.

2009 budget	800 000
2008 budget	953 000
2007 bokslut	749 151

51. (31.32.51) Prisstöd för lotsning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 4 200 000 euro.

Anslaget får användas för betalning av prisstöd till Lotsverket för lotsning i Saimenområdet i enlighet med 4 § i lagen om Lotsverket.

Förklaring: Avsikten är att lotsningsavgifterna på Saimen fortfarande ska behållas på en nivå som är ca 74 % lägre än den allmänna lotsningsavgiften. Följaktligen är avsikten att till Lotsverket betala prisstöd för verksamhet som är företagsekonomiskt olönsam. Lotsningssträckorna är betydligt längre på Saimenområdet än i havstrafiken. Skillnaden mellan den allmänna lotsningsavgiften och lotsningsavgiften på Saimen ersätts till affärsverket så att ersättningen är högst lika stor som Saimenområdets (inkl. kanalens) underskott.

2009 budget	4 200 000
2008 budget	4 200 000
2007 bokslut	4 200 000

63. (31.60.63) Köp och utvecklande av kollektivtrafiktjänster (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 60 175 000 euro.

Anslaget får användas

1) i enlighet med 23 och 23 a § i lagen om tillståndspliktig persontrafik på väg (343/1991)

2) till kostnader som föranleds av samordning av resor

3) till finansieringen av forsknings- och utvecklingsprojekt som godkänts av EU och

4) som statens andel av utgifter för köptrafik i Kvarken.

Av anslaget får även statsunderstöd beviljas som följer:

1) till kommuner och andra sammanslutningar enligt kommunikationsministeriets förordning om statsunderstöd för kollektivtrafik (64/2002) och

2) till kommunerna i Helsingforsregionen och till Huvudstadsregionens samarbetsdelegation samt till kommunerna i Tammerfors- och Åboregionen för att förbättra och utveckla servicenivån inom kollektivtrafiken. I understöd kan beviljas högst 50 % av de godtagbara kostnaderna. Som godtagbara kostnader betraktas kostnader som föranleds av utvecklandet av trafikutbudet, förbättrandet av verksamhetsbetingelserna för anslutningstrafiken, effektiveringen av skötseln av trafiken, utvecklandet av biljettsystemet och sänkningen av biljettpriser samt förbättrandet av passagerartjänsterna.

Förklaring: Anslaget utgör delvis finansiering av regionutvecklingen enligt regionutvecklingslagen.

Anslaget används för betalning av de ersättningar som föranleds av avtal med företag om köp av kollektivtrafiktjänster och om biljettpriser samt för finansiering av utvecklings-, planerings- och forskningsprojekt i anslutning till kollektivtrafiken och för kostnader som föranleds av samordning av resor.

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Köp av fjärrtrafiktjänster och tågtrafikens närtrafiktjänster	587	-	-
Köp av tågtrafikens närtrafiktjänster	8 613	10 900	10 900
Köp av nattågstrafik till Kemijärvi	324	1 200	1 200
Köp av flygtrafiktjänster	-	1 000	1 000
Köp av regiontrafikens tjänster och statsunderstöd till lokaltrafiken	26 461	27 350	26 350
Statsunderstöd till subventionerade stads- och regionbiljetter	11 188	13 700	11 700
Utvecklings-, planerings- och forskningsprojekt	3 984	3 275	3 275
Samordning av resor	607	500	500
Kvarkentrafiken	453	250	250
Stöd till kollektivtrafiken i stora stadsregioner	-	-	5 000
Sammanlagt	52 217	58 175	60 175

Tågtrafiken

Genom köp inom den del av Helsingfors närtrafik som sträcker sig utanför SAD:s område möjliggörs en högre servicenivå än genom direkta biljettintäkter. Trafiktjänsterna köps av kommunikationsministeriet.

Utgångsläget för köpen är ett utbud av tjänster, med vilket avses det avtal för perioden 1.1.2008—31.12.2008 som ingicks mellan kommunikationsministeriet och VR Aktiebolag om en helhet bestående av närtrafiktjänsterna på banavsnitten Helsingfors—Riihimäki, Helsingfors—Karis och Helsingfors—Lahtis till den del VR Aktiebolag inte sköter trafiken på banavsnitten med enbart passagerarinkomster. Om trafiken utvecklas gynnsamt och bankapaciteten gör det möjligt förbättras utbudet. Inom den köpta närtrafiken görs uppskattningsvis 12 miljoner resor år 2009.

Genom köp av nattågstrafiken tryggas möjligheten att nå Kemijärvi med sovvagnar vilket är viktigt för turistnäringen och turistcentra. Trafiken sköts med en ny vagnpark sovvagnar med hjälp av strömmatande aggregatvagnar.

Flygtrafiken

Genom köp av reguljär flygtrafik till Nyslott och Varkaus tryggas i synnerhet sådana förbindelser som är nödvändiga för näringslivet. Även lokala och regionala instanser deltar i finansieringen av denna trafik. Sammanlagt ca 40 000 passagerare beräknas resa på denna rutt år 2009.

Regionaltrafiken

Länsstyrelserna finansierar stomtrafik i form av basservicetrafik med buss och taxi på landsbygden där stomtrafiken inte kan upprätthållas med passagerarinkomster. Kommunerna kompletterar denna trafik genom egna köp av tjänster. Basservicenivån prioriteras i förhållande till länsstyrelsens övriga köptrafik.

Det uppskattas att den trafik som länsstyrelserna köper kommer att ha ca fem miljoner resenärer år 2009.

Lokaltrafiken och stads- och regionbiljetterna

Servicenivån inom kollektivtrafiken tryggas, och avsikten är att utöka kollektivtrafikens andel av särskilt resorna till och från arbetsplatsen genom att bevilja kommunerna statsunderstöd för upprätthållande av stadsmässig lokaltrafik samt för subventionering av stads-, region- och arbetsresebiljetter. Lokaltrafiken stöds i ca 60 kommuner och biljettsubventioner beviljas i över 300 kommuner. Statens medfinansiering är högst lika stor som kommunens. Understöden beviljas av länsstyrelsen.

Sjötrafiken

Länsstyrelsen i västra Finlands län köper Kvarkentrafiken tillsammans med Sverige. Länsstyrelsens andel av kostnaderna uppgår

till högst 250 000 euro år 2009. Avtalet om köp av trafik gäller till den 31 december 2009.

Anropsstyrd kollektivtrafik och samordning av resor

Genom anropsstyrd kollektivtrafik och samordning av resor kan man gynnsamt påverka så att i fråga om den öppna kollektivtrafiken förbättras servicenivån och bevaras trafiktjänsterna i synnerhet i glesbygderna. De regionala reseservicecentralerna förmedlar och samordnar dessa resor. Dessutom kan man genom verksamheten också hejda ökningen av samhällets transportkostnader och uppnå konkreta besparingar i transportkostnaderna.

Länsstyrelsen kan för att främja den anropsstyrda kollektivtrafiken och den regionala verksamheten vid en reseservicecentral bevilja kommunerna statsunderstöd för planeringen av reseservicecentraler och i begynnelseskedet då en central inleder sin verksamhet för en tid av högst två år för kostnader som föranleds av samordningen av resor. För egen del betalar länsstyrelsen för samordningen av resor som styrts till linjetrafiken och länets köptrafik.

Utvecklingsåtgärderna

Genom utveckling tryggas verksamhetsbetingelserna för kollektivtrafiken på lång sikt.

Kollektivtrafiken i stora stadsregioner

Staten stöder med ett särskilt anslag på 5 miljoner euro kollektivtrafiken i Helsingfors-, Tammerfors- och Åboregionen förutsatt att finansieringen höjer servicenivån inom kollektivtrafiken och på detta sätt ökar användningen av kollektivtrafik och förbättrar kollektivtrafikens konkurrenskraft. Dessutom förutsätts att kommunerna ökar sin egen satsning på kollektivtrafiken. Avsikten är att man i dessa regioner utarbetar långsiktiga program för utveckling av kollektivtrafiken, som den statliga finansieringen i fortsättningen knyts till och som gör det möjligt att säkerställa finansieringens effekter.

Stödet beviljas av kommunikationsministeriet. Som grund för fördelningen av understödet används befolkningsmängden i dessa regioner.

EU:s trafikavtalsförordning träder i kraft den 3 december 2009. Den nya rättsakten gäller särskilt kollektivtrafiken i stadsregionerna. Genomförandet av trafikavtalsförordningen bereds genom att man för stadsregionerna uppställer mål i fråga om servicenivån inom kollektivtrafiken och långsiktiga program för utveckling av kollektivtrafiken bidrar till att målen uppnås. Avsikten är att avsiktsförklaringar mellan en region och staten ska bidra till att få dessa program genomförda. De åtgärder som den nya rättsakten kräver kommer att vidtas inom ramen för anslagen under momentet och vid behov genom omfördelning av anslagen.

Kollektivtrafiken i landskapet Kajanaland

Kollektivtrafiken i landskapet Kajanaland anvisas finansiering under moment 32.50.63 under arbets- och näringsministeriets huvudtitel. De mål i fråga om kollektivtrafiken som uppställts för kommunikationsministeriet och länsstyrelsen i Uleåborgs län omfattar även de mål som uppställts för kollektivtrafiken i landskapet Kajanaland.

2009 budget	60 175 000
2008 budget	58 175 000
2007 bokslut	53 059 000

64. (31.60.64) Köp och utvecklande av tjänster inom förbindelsefartygstrafiken i skärgården (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 7 867 000 euro.

Anslaget får användas till köp av tjänster inom förbindelsefartygstrafiken i skärgården och till köp av bränslen i anknytning till dessa tjänster. Av anslaget får även beviljas understöd för de trafikidkare som sköter förbindelserna i skärgården på de grunder som anges i statsrådets förordning (371/2001).

Det understöd som betalas ur anslaget under momentet budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget utgör delvis sådan finansiering för utveckling av regionerna som avses i regionutvecklingslagen.

Enligt lagen om främjande av skärgårdens utveckling (494/1981) ska staten försöka sörja för att skärgårdens bofasta befolkning till sitt förfogande har erforderlig transportservice.

Vid dimensioneringen av anslaget för tjänster inom förbindelsefartygstrafiken har man beaktat de avgiftsinkomster som ska dras av från trafikidkarnas serviceersättningar, vilka beräknas uppgå till 382 000 euro.

Uppskattad användning av anslaget	€
Köp av tjänster inom förbindelsefartygstrafiken	6 819 000
Understöd	1 048 000
Totalt	7 867 000

Förbindelsefartygstrafiken är trafik som Sjöfartsverket ansvarar för och den täcker de öar med bofast befolkning i Åbo skärgård som inte har någon vägförbindelse. Sjöfartsverket skaffar förbindelsefartygstrafiktjänster genom anbudsförfarande. Passagerarantalet inom förbindelsefartygstrafiken beräknas vara ca 101 000 år 2009. För personer som är fast bosatta i skärgården (ca 662 invånare) är tjänsten avgiftsfri och för övriga användare avgiftsbelagd. Utgifterna per passagerare är ca 68 euro och utgifterna per bofast person 10 300 euro per år.

Syftet med stödet är att bibehålla förbindelserna för invånare i sådana skärgårdsområden där det inte finns tillgång till förbindelsefartygstrafik. Stödet riktas främst till ordnandet av person- och godstransporter för den bofasta befolkningen i Kotka—Pyttis, Borgå och Ekenäs skärgård.

2009 budget	7 867 000
2008 budget	8 067 000
2007 bokslut	7 767 000

65. (31.60.65) Köp av tågtrafikens fjärrtrafiktjänster (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 31 400 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av ersättning för köp av tågtrafikens fjärrtrafiktjänster enligt 23 § 1 punkten i lagen om tillståndspliktig persontrafik på väg (343/1991) enligt avtal som sträcker sig över än tidsperiod längre än ett år.

Fullmakt

Kommunikationsministeriet har rätt att ingå avtal med VR Aktiebolag enligt den fullmakt som beviljats i budgeten för 2007, till den del fullmakten inte har använts.

Förklaring: Genom köpen inom tågtrafiken tillgodoses sådana resebehov på regional och rikstäckande nivå som bedöms vara nödvändiga, till den del dessa tjänster inte kan ordnas på marknadsvillkor.

Kommunikationsministeriet och VR Aktiebolag har ingått ett avtal om köp av tågtrafikens fjärrtrafiktjänster under åren 2007—2011. Genom avtalet har man försökt skapa bättre förutsättningar än förut för att garantera trafik med hjälp av köpta tjänster också i framtiden och utveckling av detta slag av trafiktjänster på lång sikt. Fullmakten att ingå avtal för åren 2007—2011 är 156 100 000 euro. Avtalet beräknas föranleda staten utgifter på högst 31,4 miljoner euro år 2010 och högst 31,5 miljoner euro år 2011.

	Fullmakt att ingå avtal mn €	Beräknad användning mn €	Anslag år 2009 mn €	Behov av finansiering senare mn €
Avtal om köp av tjänster inom fjärrtafiken och den regionala trafiken 1.3.2007—31.12.2011	156,1	61,8	31,4	62,9

2009 budget	31 400 000
2008 budget	31 400 000
2007 bokslut	29 820 073

(32.) Främjande av sjöfarten och annan sjötrafik

Förklaring: Det föreslås att kapitlet slopas i budgeten och att moment 41 under kapitlet överförs till moment 31.30.(44), att moment 42 överförs till moment 31.30.(45) och att momenten 43, 50 och 51 överförs till motsvarande moment under kapitel 31.30.

(33.) Rederiverket

Förklaring: Det föreslås att kapitlet slås samman med kapitel 31.60.

(34.) Lotsverket

Förklaring: Det föreslås att kapitlet slås samman med kapitel 31.60.

(40.) Banförvaltningscentralen

Förklaring: Det föreslås att kapitlet slopas i budgeten och att moment 01 under kapitlet överförs till moment 31.10.02, att moment 21 överförs till moment 31.10.22, att moment 76 slås samman med moment 31.10.76 och att moment 78 slås samman med moment 31.10.78.

40. (31.70 och 72) Kommunikationstjänster och kommunikationsnät samt stöd för kommunikation

Förklaring: Kommunikationstjänsterna och kommunikationsnäten utgör en väsentlig del av utvecklingen av informationssamhället, eftersom en avsevärd del av samhällets tjänster produceras och konsumeras med utnyttjande av kommunikationstjänster och kommunikationsnät. För Finlands ekonomiska utveckling och konkurrenskraft är det centralt att kunna omvandla det starka kunnandet inom kommunikationsinfrastrukturen och servicen till en styrka för produktionen och det omfattande nyttiggörandet av informationssamhällstjänster. Man utvecklar ny teknologi och nya kommunikationstjänster och försöker ta dem i bruk inom så många livsområden som möjligt för att underlätta medborgarnas vardag.

Kommunikationsministeriet uppställer för kommunikationstjänsterna och kommunikationsnäten samt för stödjandet av kommunikationen följande preliminära effektmål som kompletterar de effektmål som statsrådet uppställt i motiveringen till huvudtiteln:

— Integritetsskyddet, yttrandefriheten och en pluralistisk kommunikation samt medborgarnas och företagens förtroende för elektroniska tjänster bevaras och stärks.

— Medborgarnas medieläskunnighet i informationssamhället förbättras. Uppmärksamhet fästs vid barns och ungdomars ställning som användare av informationssamhällstjänster. Den elektroniska kommunikationsmiljön är trygg för alla och mediernas skadliga och olagliga innehåll motverkas effektivt.

— De starka sidorna hos den finländska innehållsproduktionen och mediekulturen, såsom nationellt särpräglade innehåll, offentlig service och mångsidig press, behåller sin starka position och den finländska innehållsproduktionens internationella konkurrenskraft ökar.
— Den trådlösa kommunikationen utvecklas och ökar.
— Postens samhällsomfattande tjänster är tryggade.
— Frekvenspolitiken moderniseras i rimlig grad och man är beredd på ett stigande frekvensbehov.
— Olika nät och tjänster fungerar tillsammans och kommunikationsnäten och kommunikationstjänsterna är säkra och tillförlitliga under alla förhållanden.
— Det erbjuds innovativa och mångsidiga elektroniska innehåll och tjänster.
— Tidningarnas fysiska distributionskanaler förblir rikstäckande.
— Teleföretagens kundtjänst är av hög kvalitet.
— Konsumentens ställning som användare av elektroniska tjänster förbättras och de äldre och specialgrupper får större uppmärksamhet som användare av kommunikations- och informationssamhällstjänster. Medborgarnas jämlikhet när det gäller tillgången till och användningen av tjänster ökar.
— Mätningen av produktiviteten i förvaltningsområdets ämbetsverk och inrättningar utvecklas. Arbetsproduktiviteten och den totala produktiviteten förbättras.

01. (31.70.01) Kommunikationsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 6 845 000 euro.

Medlemsavgifter till internationella organisationer budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Kommunikationsverket ser till att kommunikationsförbindelserna och kommunikationstjänsterna är mångsidiga, fungerande och säkra och främjar informationssamhällets utveckling. Målet är ett informationssäkert samhälle, fungerande elektroniska kommunikationsförbindelser, tillräckliga och störningsfria resurser för den elektroniska kommunikationens infrastruktur, en effektiv kommunikationsmarknad och kommunikationstjänster av hög kvalitet. Särskilda prioriteringsområden i verksamheten 2009 är en proaktiv informationssäkerhet, effektivt anvisade frekvenser, en kommunikationsmarknad som uppmuntrar till investeringar och kvaliteten och tillgången på kommunikationstjänster.

Kommunikationsverket sköter förvaltningen av *statens televisions- och radiofond*. Statsrådet beslutar på föredragning från kommunikationsministeriet om användningen av fondens medel. Fondens inkomster uppgår till ca 431,3 miljoner euro, av vilket ca 420 miljoner euro anvisas till Rundradion Ab:s offentliga tjänster, ca 10,9 miljoner euro till Kommunikationsverket för utgifterna för uppbörd, kontroll och övervakning och 0,4 miljoner euro till kommunikationsministeriet.

Kommunikationsministeriet uppställer preliminärt följande mål för Kommunikationsverkets verksamhet 2009, som stöder de samhälleliga effektmål som uppställts för kommunikationsbranschen samt för kommunikationstjänsterna och kommunikationsnäten i motiveringen till huvudtiteln och kapitlen:

Resultatmål	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
PRODUKTION OCH KVALITETSLEDNING			
Den genomsnittliga svarstiden för teleföretagens kundtjänst förkortas med 25 procent			uppnås
Kommunikationsnäten och kommunikationstjänsterna är av hög kvalitet och fungerar störningsfritt. Antalet allvarliga störningssituationer i kommunikationsnäten per år	3	under 10	under 5
Tjänsten för aktuella lägesbilder av informationssäkerheten. Antalet meddelanden från tjänsten för lägesbilder, CERT-FI, per år	339	-	350
En tillförlitlig nationell tjänst för domännamn. Antalet domännamn som beviljats under ett år	35 454	32 500	36 000
Förhållandet mellan de frekvenser som anvisats för tillståndspliktiga radioanläggningar och efterfrågan. Ökningen av antalet frekvenser som anvisats för tillståndspliktiga radioanläggningar per år (%)	5,9[1)]	-	3
Nya tillämpningar befrias från radiotillstånd i enlighet med behoven inom olika branscher i samhället. Antalet nya tillämpningar per år	7[2)]	-	3
Tid som går åt (timmar, högst) till att reda ut orsakerna till betydelsefulla radiostörningar	24	18	18
Centrala uppgifter om marknadsutvecklingen tas fram fyra gånger per år. Nyckeltal för verksamheten (marknadsindikatorer) tas fram två gånger, uppgifter om teletjänsternas kvalitetsfaktorer två gånger och uppgifter om investeringarnas utveckling en gång per år	-	-	uppnås
Andelen avgöranden av inkomna besvär om partimarknaden som träffats inom fyra månader (%)	100	80	80
Andelen avgöranden av besvär som anförts av personer som använder tele-, post- och medietjänster och som träffats inom två månader efter att besvär anförts (%)	91	85	90
Feladresserade brev öppnas och av dem frambefordras (%, minst)	76	70	75
Inkomsterna av tv-avgifter (netto) som inflyter till statens televisions- och radiofond uppgår till minst (mn euro)	405,5	415	420
Antalet nya betalare av tv-avgift som värvats genom aktiva åtgärder (tv-avgiftskontroll, direkt- och telemarknadsföring, marknadskommunikation) är minst	74 580	70 000	72 000
Vid tillhandahållandet av tjänster utnyttjas i stor utsträckning nättjänster och elektronisk fakturering. Alla som betalar tv-avgift (konsumenter och företag) erbjuds möjlighet till elektronisk faktura. Även användare av andra tjänster som Kommunikationsverket fakturerar (frekvensavgift, numreringsavgift, domännamnsavgift) erbjuds möjlighet till elektronisk faktura	-	-	uppnås
Allmänt vitsord för Kommunikationsverket vid kundförfrågan (skala 1—5)	3,6	3,2	3,4

FUNKTIONELL EFFEKTIVITET			
Ökning av produktiviteten vid arbete med radiofrekvenser (%)	-	2	2
Kostnaderna för styrningen av och tillsynen över televerksamheten och informationssäkerheten exklusive kostnaderna för CERT-verksamheten och medlemsavgifter till internationella organisationer (euro/anslutning till det allmänna telenätet)	0,56	0,70	0,65
Kostnaderna för CERT-verksamheten exklusive medlemsavgifter till internationella organisationer (euro/bredbandsanslutning)	0,94	1,25	1,15
Kostnaderna för tillsynen över posttjänsterna exklusive medlemsavgifter till internationella organisationer (euro/mottagarhushåll)	0,38	0,42	0,42
Kostnaderna för övervakning av medietjänster (euro/tv-tittarhushåll)	0,22	0,25	0,25
Registreringsavgift för FI-domännamn (euro, högst)	48/3 år	43/3 år	41/3 år, 15/1 år
Kostnaderna för resultatområdet tv-avgifter i relation till antalet tv-tittarhushåll (euro)	4,62	5,10	4,90
Tillväxten i arbetsproduktiviteten per år (%)	14	1	3
Tillväxten i den totala produktiviteten i genomsnitt per år under VEP-perioden (%)	13	2	2
HANTERING AV MÄNSKLIGA RESURSER			
Personalens trivsel i arbetet (skala 1—5)	3,7	3,3	3,4

[1] År 2007 användes många olika radiosystem som fungerade med såväl ny (digital) som gammal (analog) teknik. De gamla näten försvinner småningom efter 2007, varvid ökningen i det totala antalet frekvenser återgår till normal nivå.

[2] År 2007 befriades ett exceptionellt stort antal nya tillämpningar från tillståndsplikt, t.ex. många bredbandiga UWB-tillämpningar och de nya tillämpningarna för det tidigare frekvensbandet ERMES.

Inkomsterna grundar sig på kommunikationsministeriets förordning om avgifter som tas ut för Kommunikationsverkets prestationer gällande radioförvaltningen (964/2005) och kommunikationsministeriets förordning om vissa av Kommunikationsverkets avgifter (1175/2005), som utfärdats med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten, samt på lagen om statens televisions- och radiofond (745/1998), lagen om integritetsskydd vid telekommunikation och dataskydd inom televerksamhet (565/1999), lagen om elektroniska signaturer (14/2003), lagen om domännamn (228/2003) och kommunikationsmarknadslagen (393/2003).

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen propositioner med förslag till lagar om ändring av kommunikationsmarknadslagen och av lagen om dataskydd vid elektronisk kommunikation. Inkomsterna av avgifter enligt kommunikationsmarknadslagen uppskattas öka med 150 000 euro och inkomsterna av avgifter enligt lagen om dataskydd vid elektronisk kommunikation med 160 000 euro 2009. De nya kommunikationsmarknadsavgifterna och dataskyddsavgifterna träder i kraft stegvis under tre år så att en tredjedel av höjningarna förläggs till 2009 och två tredjedelar till 2010. Från och med 2011 fastställs avgifterna till sitt fulla belopp.

Kommunikationsverket tar ut en kommunikationsmarknadsavgift hos teleföretagen på de grunder som anges i kommunikationsmarknadslagen, en dataskyddsavgift hos teleföretagen på de grunder som anges i lagen om dataskydd vid elektronisk kommunikation (516/2004), en tillsynsavgift för postförmedlingen

hos postföretagen på de grunder som anges i lagen om posttjänster (313/2001) och en tillsynsavgift för televisions- och radioverksamhet på de grunder som anges i lagen om televisions- och radioverksamhet (744/1998). Kommunikationsmarknadsavgiften 2 450 000 euro, dataskyddsavgiften 420 000 euro, tillsynsavgiften för postverksamheten 1 255 000 euro och tillsynsavgiften för televisions- och radioverksamheten 602 000 euro intäktförs som skatteinkomster under moment 11.19.04. Utgifterna för dessa funktioner har beaktats vid dimensioneringen av anslaget för Kommunikationsverkets omkostnader.

Den personal som avlönas med medel under momentet minskar med ett årsverke till följd av att produktivitetsfrämjande åtgärder har beaktats. Detta har beaktats som sänkta avgifter.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	28 846	32 812	34 004
Bruttoinkomster	26 008	26 722	27 159
Nettoutgifter	2 838	6 090	6 845
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	1 426		
— överförts till följande år	2 381		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Intäkter			
Radiofrekvenser	9 635	9 389	9 505
Nät och säkerhet	5 673	5 670	6 655
Tv-avgifter	10 097	11 603	10 933
Kommunikationsmarknaden och kommunikationstjänster	517	-	-
Intäkter sammanlagt	25 922	26 662	27 093
Kostnader			
Radiofrekvenser	10 634	10 815	11 355
Nät och säkerhet	5 113	5 781	6 572
Tv-avgifter	10 097	11 603	10 933
Kommunikationsmarknaden och kommunikationstjänster	517	-	-
Kostnader sammanlagt	26 361	28 199	28 860
Överskott (+)/Underskott (-)			
Radiofrekvenser	-999	-1 426	-1 850
Nät och säkerhet	560	-111	83
Tv-avgifter	-	-	-
Kommunikationsmarknaden och kommunikationstjänster	-	-	-
Överskott/Underskott sammanlagt	-439	-1 537	-1 767

Kostnadsmotsvarighet, %			
Radiofrekvenser	91	87	84
Nät och säkerhet	111	98	101
Tv-avgifter	100	100	100
Kommunikationsmarknaden och kommunikationstjänster	100	-	-
Kostnadsmotsvarighet i % sammanlagt	98	95	94

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för verksamhet av skattenatur (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Intäkter			
Nät och säkerhet	801	709	520
Kommunikationsmarknaden och kommunikationstjänster	3 178	4 085	4 207
Intäkter sammanlagt	3 979	4 794	4 727
Kostnader			
Nät och säkerhet	907	825	589
Kommunikationsmarknaden och kommunikationstjänster	3 326	4 217	4 535
Kostnader sammanlagt	4 233	5 042	5 124
Överskott (+)/Underskott (-)			
Nät och säkerhet	-106	-116	-69
Kommunikationsmarknaden och kommunikationstjänster	-148	-132	-328
Överskott/Underskott sammanlagt	-254	-248	-397
Kostnadsmotsvarighet, %			
Nät och säkerhet	88	86	88
Kommunikationsmarknaden och kommunikationstjänster	96	97	93
Kostnadsmotsvarighet i % sammanlagt	94	95	92

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Hyra av tillfällig lokal	755
Produktivitetsfrämjande åtgärder	-15
Sänkta avgifter	15
Sammanlagt	755

2009 budget	6 845 000
2008 budget	6 090 000
2007 bokslut	5 219 000

42. (31.72.42) Understödjande av tidningspressen (fast anslag)

Under momentet beviljas 500 000 euro.

Avsikten med anslaget är att främja pluralismen och mångsidigheten i den inhemska tidningspressen och informationsförmedlingen.

Anslaget får på villkor som statsrådet särskilt bestämmer användas till stöd för tidningar som utges på nationella minoritetsspråk och motsvarande elektronisk publikationsverksamhet samt till stöd för produktion av nyhetstjänster på svenska.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 18 000 000 euro som överföring till moment 23.20.50.

2009 budget	500 000
2008 I tilläggsb.	-18 000 000
2008 budget	18 500 000
2007 bokslut	14 264 000

44. (31.72.44) Statsunderstöd för sändning av finländska televisions- och radioprogram till utlandet (fast anslag)

Under momentet beviljas 2 000 000 euro.

Anslaget får användas som bidrag för kostnader som föranleds av att radiotjänster (YLE Radio Finland) och televisionstjänster (YLE TV Finland) som ingår i Rundradion Ab:s allmännyttiga verksamhet tillhandahålls från Finland till utlandet.

Förklaring: Anslaget är avsett att trygga att sådana televisions- och radiotjänster som ingår i Rundradion Ab:s allmännyttiga verksamhet tillhandahålls från Finland till utlandet. De årliga kostnaderna för verksamheten inklusive mervärdesskatt är uppskattningsvis 2 417 000 euro.

2009 budget	2 000 000
2008 budget	2 000 000
2007 bokslut	667 000

(41.) Järnvägsverket

Förklaring: Det föreslås att kapitlet slopas i budgeten och att moment 01 under kapitlet överförs till moment 31.20.02.

(50.) Luftfartsverket

Förklaring: Det föreslås att kapitlet slås samman med kapitel 31.60.

50. (31.80 och 81) Forskning

Tjänsten som överdirektör med avtalslön vid Havsforskningsinstitutet dras in från och med den 1 januari 2009.

Förklaring: Kommunikationsministeriets forskningsverksamhet stöder ministeriets trafik- och kommunikationspolitik och förverkligandet av målen i regeringsprogrammet. Målet är att medborgarna och näringslivet ska ha högklassiga, säkra och förmånliga trafik- och kommunikationsförbindelser till sitt förfogande. Man strävar efter att garantera konkurrenskraftiga verksamhetsförutsättningar för företagen inom trafik- och kommunikationsbranschen.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition om ordnande av Havsforskningsinstitutets verksamheter samt ändring av vissa lagar i anslutning till detta. Det föreslås att Havsforskningsinstitutets uppgifter överförs till Meteorologiska institutet och Finlands miljöcentral från ingången av 2009 och att de anslag som gäller denna verksamhet överförs från moment 31.50.(02) till momenten 31.50.01, 35.01.01, 35.01.04 och 35.10.66.

Kommunikationsministeriet uppställer följande preliminära effektmål för forskningen inom förvaltningsområdet som kompletterar de effektmål som finns i motiveringen till huvudtiteln och som har uppställts av statsrådet:

— Det kunnande och den sakkunskap som behövs inom trafik- och kommunikationsbranschen utvecklas och kunskap tas fram som grund för lagstiftning och politiskt beslutsfattande.

— Det finländska samhällets förmåga att anpassa sig till klimatförändringen förbättras.

— Mätningen av produktiviteten i förvaltningsområdets ämbetsverk och inrättningar utvecklas. Arbetsproduktiviteten och den totala produktiviteten förbättras.

01. (31.80.01) Meteorologiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 40 646 000 euro.

Anslaget får också användas för utgifter för verksamhet som gäller Antarktis.

Meteorologiska institutet berättigas att teckna aktier i bolag som bildas inom energi- och miljöbranschen.

Förklaring: Meteorologiska institutet producerar tillförlitliga observations- och forskningsdata om atmosfären och havsområdena och kombinerar sitt kunnande till tjänster som produceras effektivt till förmån för människorna och miljön. Institutet observerar atmosfärens fysikaliska tillstånd, kemiska sammansättning och elektromagnetiska fenomen samt producerar information och tjänster vad gäller atmosfärens tidigare, nuvarande och kommande tillstånd. Institutet tar även fram sådan kunskap som behövs för sjöfarten och dess säkerhet. Institutet bedriver speciellt forskning på sina prioritetsområden, vilka är väderlek och säkerhet, klimatförändringen och dess konsekvenser för samhället, atmosfärens konsekvenser för miljön och människorna, fjärranalys och rymden samt havens dynamik och samspelet mellan hav och atmosfär. Institutet deltar aktivt i nationellt och internationellt samarbete. Institutet främjar en hållbar utveckling i sin verksamhet.

Kommunikationsministeriet uppställer preliminärt följande mål för Meteorologiska institutets verksamhet 2009, som stöder de samhälleliga effektmål som uppställts för trafikbranschen, den tväradministrativa verksamheten och forskningen i motiveringen till huvudtiteln och kapitlen:

Resultatmål[1)]	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
PRODUKTION OCH KVALITETSLEDNING			
Korrekta temperaturprognoser, 1 dygn, %	87,0	87	87
Korrekta temperaturprognoser, 2 dygn, %	82,0	80	80
Korrekta regnprognoser, 1 dygn, %	88,5	85	85
Korrekta regnprognoser, 2 dygn, %	82,8	81	81
Korrekta varningar för hård vind, 1 dygn, %	85,9	84	84
Korrekta varningar för hård vind, 2 dygn, %	81,9	80	80
Korrektheten i fråga om sjögångsprognoser, %	94	87	87
Informationen om sjögången och vattenståndet uppnår en funktionssäkerhet, %	100	96	96
Antalet is- och yttemperaturkartor som istjänsten producerar i genomsnitt under en isvinter, st.	-	168	168
Antalet produkter som laddas ner från istjänstens webbplats i genomsnitt per dag, st.	-	1 100	1 100
Färdiga är av de satellitbilder som förmedlas till istjänstens isbrytare senast inom tre timmar från det att satelliten har rört sig över området, %	-	80	80
Leveranssäkerheten för väderprognoser, %	99,9	99,5	99,5
Leveranssäkerheten för varningar, %	99,9	99,5	99,5
Kundtillfredsställelseindexet i fråga om medborgare (1—5)	3,9	3,8	3,8
Kundtillfredsställelseindexet i fråga om myndigheter (1—5)	3,8	3,8	3,8
Kundtillfredsställelseindexet i fråga om affärsverksamheten (1—5)	4,1	3,9	3,9
Kundtillfredsställelseindexet i fråga om trafiksektorn (1—5)	3,9	3,8	3,8

Myndigheternas tillfredsställelse då det gäller prognoserna för spridning av farliga ämnen (1—5)	3,9	4,0	4,0
Indexpoäng för publikationsaktivitet	12 680	9 000	9 000
Internationellt förhandsgranskade publikationer	234	165	165
FUNKTIONELL EFFEKTIVITET			
Inkomsterna av den företagsekonomiskt prissatta avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)	4 913	4 600	4 800
Inkomsterna av offentligrättsliga prestationer (1 000 euro)	6 497	6 250	6 250
Överskottet inom affärsverksamheten, %	6,6	1,6	1,6
Inkomsterna av samfinansierade, avtalsenliga undersökningar (1 000 euro)	4 930	3 800	4 090
Den externa finansieringens andel av den samfinansierade forskningsverksamhetens kostnader, %	49	50	50
Tillväxten i arbetsproduktiviteten, %	9,95	1	1
Tillväxten i den totala produktiviteten i genomsnitt per år under VEP-perioden, %	8,64	2	2
HANTERING AV MÄNSKLIGA RESURSER			
Arbetstillfredsställelseindex (1—5)	3,52	3,5	3,5

[1)] I anslagsberäkningarna för Meteorologiska institutet för 2009 har konsekvenserna av de funktioner som förs över från Havsforskningsinstitutet beaktats.

Vid dimensioneringen av anslaget har som nettobudgeterade inkomster beaktats inkomsterna av den avgiftsbelagda servicen, inkomsterna från EU och från andra samarbetsparter som hänför sig till samfinansierade, avtalsenliga undersökningar samt övriga inkomster. Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats de funktioner och personer som förs över från Havsforskningsinstitutet. Utöver de utgifter och inkomster som budgeterats som omkostnader beräknar institutet att det i övrig budgetfinansiering kommer att erhålla sammanlagt 1 200 000 euro från Finlands Akademi, TEKES, arbets- och näringsministeriet och andra dylika källor. För Antarktisverksamheten har 849 000 euro reserverats. Finlands Antarktisverksamhet grundar sig på ett internationellt avtal.

Avsikten är att det inom energi- och miljöbranschen ska bildas bolag som stöd för kluster av strategisk spetskompetens och deras uppgift är att organisera, samordna och administrera energi- och miljöbranschens strategiska forskningssamarbete och det forskningssamarbete inom branschen som tjänar affärsverksamheten, samt den finansiering som dessa kräver, och att se till att principerna för hur resultaten av forskningen ska utnyttjas följs. Avsikten är att Meteorologiska institutet ska teckna aktier i bolagen till ett belopp av 40 000 euro.

Den personal som avlönas med medel under momentet minskar med åtta årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	45 754	45 702	55 786
Bruttoinkomster	16 156	14 280	15 140
Nettoutgifter	29 597	31 422	40 646

Poster som överförs	
— överförs från föregående år	6 403
— överförs till följande år	7 259

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Intäkter			
Offentligrättsliga prestationer	6 287	6 250	6 250
Kommersiella prestationer	4 913	4 600	4 800
Intäkter sammanlagt	11 200	10 850	11 050
Kostnader			
Offentligrättsliga prestationer	6 155	6 250	6 250
Kommersiella prestationer	4 590	4 550	4 725
Kostnader sammanlagt	10 745	10 800	10 975
Överskott (+)/Underskott (-)			
Offentligrättsliga prestationer	132	-	-
Kommersiella prestationer	323	50	75
Överskott/Underskott sammanlagt	455	50	75
Kostnadsmotsvarighet, %			
Offentligrättsliga prestationer	102	100	100
Kommersiella prestationer	107	102	102
Kostnadsmotsvarighet i % sammanlagt	104	101	101

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar (varav ett avdrag av engångsnatur på 2 000 euro)	1 217
Tidigare budgeterat under moment 31.50.(02)	4 142
Väderradar	1 300
Medlemsavgift till EUMETSAT	998
Hyra av tillfällig lokal	637
Överföring från moment 28.40.21 (systemet för högpresterande data-behandling)	1 070
Produktivitetsfrämjande åtgärder	-150
Övriga ändringar	10
Sammanlagt	9 224

2009 budget	40 646 000
2008 II tilläggsb.	303 000
2008 budget	31 422 000
2007 bokslut	30 453 000

(02.) (31.81.01) Havsforskningsinstitutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

F ö r k l a r i n g : Det föreslås att momentet slopas i budgeten och att anslaget budgeteras under moment 31.50.01, 35.01.01, 35.01.04 och 35.10.66.

2008 II tilläggsb.	69 000
2008 budget	8 795 000
2007 bokslut	8 885 000

(51.) Luftfartsförvaltningen

Förklaring: Det föreslås att kapitlet slopas i budgeten och att moment 01 under kapitlet överförs till moment 31.20.03.

(52.) Ersättningar och statsbidrag till lufttrafiken

Förklaring: Det föreslås att kapitlet slopas i budgeten och att moment 41 under kapitlet överförs till motsvarande moment under kapitel 31.10.

(60.) Köp av tjänster, ersättningar och stöd för kollektivtrafik

Förklaring: Det föreslås att kapitlet slopas i budgeten och att moment 34 under kapitlet överförs som motsvarande moment under kapitel 31.10 och moment 42, 63, 64 och 65 som motsvarande moment under kapitel 31.30.

60. (31.33, 34 och 50) Affärsverksamhet

Förklaring: Inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde finns det tre affärsverk: Rederiverket, Lotsverket och Luftfartsverket.

Affärsverken inom trafiksektorn är affärsorganisationer som producerar ekonomiskt och offentligt värde för sina ägare. Offentliga värden är samhälleliga verkningar som producerats kostnadseffektivt.

87. Rederiverket

Under momentet beviljas inget anslag.

1. Centrala servicemål och andra verksamhetsmål

Målet för Rederiverket är att sörja för utbudet av tjänster inom sitt verksamhetsområde och att utveckla dem så att de motsvarar förutsättningarna för affärsverksamheten.

Rederiverket kan åta sig oljebekämpningsuppgifter och producera isbrytningstjänster i hela landet. Affärsverket har beredskap att ta sig an uppgifter även under undantagsförhållanden i enlighet med vad kommunikationsministeriet föreskriver.

2. Maximibeloppet av investeringarna och investeringsfullmakterna för de kommande finansåren

Rederiverkets investeringar får 2009 medföra utgifter om högst 125 miljoner euro. Dessutom får affärsverket 2009 ingå förbindelser i fråga om investeringar som under följande år får medföra utgifter om högst 110 miljoner euro.

3. Maximibeloppet av upplåningen

Rederiverket berättigas att uppta lån enligt 5 § 1 mom. i lagen om statliga affärsverk till ett belopp av högst 100 miljoner euro.

Förklaring: Rederiverkets servicemål är att stå till förfogande för oljebekämpningsuppgifter och isbrytningstjänster i hela landet. För att uppnå servicemålet reserverar och tillhandahåller affärsverket fartyg och andra nöd-

vändiga resurser på basis av de kommersiella avtal som ingåtts med kunderna.

I syfte att utveckla sjöfartens funktioner och trygga servicenivån för vintersjöfarten genomför affärsverket ett saneringsprogram.

Med beaktande av de servicemål och andra verksamhetsmål som förelagts riksdagen för godkännande har kommunikationsministeriet preliminärt uppställt 3,0 miljoner euro som resultatmål för Rederiverket. Målet för intäktsföringen av vinsten är 50 % av vinsten, dock minst 1,0 miljon euro. Lönsamhetsmålet är en avkastning på 7 procent på det investerade kapitalet.

I enlighet med den preliminära investeringsplanen har affärsverket börjat bygga en ny kombiisbrytare under 2008. Kombiisbrytaren beräknas vara färdig 2009. Cirka 10 miljoner euro investeras i fartygsunderhållet. Investeringsfullmakten föreslås omfatta högst 125 miljoner euro. Fullmakten att för de kommande åren ingå förbindelser i anslutning till investeringarna föreslås omfatta 110 miljoner euro.

Enligt de preliminära planerna får affärsverkets långfristiga upplåning uppgå till högst 100 miljoner euro. Det långfristiga lånet används till att finansiera investeringen i det nya fartyget.

Utgående från den preliminära affärsverksamhetsplanen, som baserar sig på verksamhets- och ekonomiplanen, uppskattas omsättningen år 2009 uppgå till 79,8 miljoner euro. Av omsättningen kommer enligt planen 23,7 miljoner euro från försäljningen av isbrytningstjänster, 44,6 miljoner euro från försäljningen av offshoretjänster, 7,1 miljoner euro från försäljningen av förbindelsefartygstjänster och 4,4 miljoner euro från försäljningen av farledsfartygstjänster. Av omsättningen inflyter ca 40 procent på grund av de avtal som ingåtts med Sjöfartsverket.

Tabell med nyckeltal

	2007 utfall	2008 prognos	2009 uppskattning
Omsättning, mn €	72,3	75,1	79,8
— förändring, %	17,6	3,9	6,3
Rörelsevinst, mn €	5,9	5,6	10,0
Rörelsevinst, %	8,2	7,5	12,5
Räkenskapsperiodens resultat, mn €	4,0	2,9	3,0
— % av omsättningen	5,5	3,9	3,8
— % av grundkapitalet	21,5	15,5	16,0
Intäktsföring i statsbudgeten, mn €	2,0	1,5	1,5
Avkastning på investerat kapital, %	4,2	3,7	6,0
Avkastning på eget kapital, %	4,2	3,8	7,7
Investeringar, % av omsättningen	7,1	4,0	54,8
Soliditet, %	54,0	56,5	55,2
Balansomslutning, mn €	178,3	171,0	176,8
Medelantalet anställda (årsverken)	478	460	410

Inkomstmoment gällande affärsverket (mn euro)

	2007 utfall	2008 prognos	2009 uppskattning
Intäktsföring under inkomstmoment			
13.01.04 Räntor	2,9	2,8	2,6
13.05.01 Intäktsföring av vinst (föreg. år)	0,5	2,0	1,5
15.01.02 Lån	4,3	4,3	4,3
Sammanlagt	7,7	9,1	8,4

2009 budget —

88. Lotsverket

Under momentet beviljas inget anslag.

1. Centrala servicemål och andra verksamhetsmål

Målet för Lotsverket är att sörja för utbudet av tjänster inom sitt verksamhetsområde och att utveckla dem så att de motsvarar förutsättningarna för affärsverksamheten.

Lotsverkets uppgift är att i hela landet erbjuda i lotsningslagen avsedda lotsningstjänster på de vattenområden som anges i lotsningslagen och utföra de övriga uppgifter och åligganden som fastställs i denna lag. Affärsverket har beredskap att ta sig an uppgifter även under undantagsförhållanden i enlighet med vad kommunikationsministeriet föreskriver.

2. Skyldighet som gäller prissättningen

Prissättningen av de lotsningstjänster som avses i lotsningslagen (940/2003) fastställs i enlighet med 4 § i lagen om Lotsverket (938/2003) genom förordning av statsrådet. Lotsverket beviljas anslag för lotsning i Saimenområdet under moment 31.30.51.

3. Maximibeloppet av investeringarna och investeringsfullmakterna för de kommande åren

Lotsverkets investeringar får 2009 medföra utgifter om högst 8,0 miljoner euro. Dessutom får Lotsverket 2009 ingå förbindelser i fråga om investeringar som under följande år får medföra utgifter om högst 10,0 miljoner euro.

4. Maximibeloppet av upplåningen

Lotsverket berättigas att uppta lån enligt 5 § 1 mom. i lagen om statliga affärsverk till ett belopp av högst 5,0 miljoner euro.

F ö r k l a r i n g : Med beaktande av framtidsutsikterna för branschen och de servicemål och andra verksamhetsmål som förelagts riksdagen för godkännande har kommunikationsministeriet preliminärt uppställt 3,0 miljoner euro som resultatmål för Lotsverket år 2009. I resultatmålet har det beaktats att lotsningsintäkterna är mervärdesskattefria. Lotsverkets mål för omsättningen är 41,0 miljoner euro. Målet för intäktsföringen av vinsten är 50 % av vinsten, dock minst 1,0 miljon euro.

När det gäller prissättningen har Lotsverket med stöd av 7 § i lagen om statliga affärsverk beträffande Saimen ålagts att utföra företagsekonomiskt olönsamma uppgifter. Affärsverkets prissättning fastställs genom förordning av statsrådet. Eftersom avsikten är att fortsättningsvis bibehålla en lägre avgiftsnivå på Saimenområdet föreslås det att det i statsbudgeten beviljas anslag för prisstöd. Inkomsterna av lotsningsavgifterna för Saimenområdet beräknas uppgå till 1,7 miljoner euro och de totala kostnaderna till 5,9 miljoner euro, varvid underskottet är 4,2 miljoner euro. Anslaget för prisstödet under moment 31.30.51 föreslås bli 4,2 miljoner euro. Lotsningstjänsterna på Saimen och prissättningen av dem ordnas så att behovet av prisstöd inte överstiger 4,2 miljoner euro.

I statsbudgeten upptas som inkomster i form av ränta på den statliga upplåningen 0,1 miljoner euro och intäktsföring av vinst från det föregående året 1,5 miljoner euro.

Enligt den preliminära investeringsplanen är avsikten att 6,4 miljoner euro ska användas för investeringar. Den största delen av investeringarna utgörs av fastighets- och fartygsanskaffningar.

Tabell med nyckeltal

	2007 utfall	2008 prognos	2009 uppskattning
Omsättning, mn €	40,8	41,0	41,0
— förändring, %	3,0	0,5	0,0
Rörelsevinst, mn €	4,2	2,9	2,9
Rörelsevinst, %	10,3	7,1	7,1

Räkenskapsperiodens resultat, mn €	4,3	3,1	3,0
— % av omsättningen	10,5	7,6	7,3
— % av grundkapitalet	215,7	154,6	150,0
Intäktsföring i statsbudgeten, mn €	2,2	1,5	1,5
Avkastning på investerat kapital, %	20,3	12,8	11,7
Avkastning på eget kapital, %	21,2	13,5	12,0
Investeringar, % av omsättningen	8,2	9,9	16,2
Soliditet, %	76,2	81,2	80,9
Balansomslutning, mn €	28,3	30,3	34,1
Medelantalet anställda (årsverken)	395	392	392

Inkomst- och utgiftsmoment gällande affärsverket (mn euro)

	2007 utfall	2008 prognos	2009 uppskattning
Intäktsföring under inkomstmoment			
13.01.04 Räntor	0,1	-	0,1
13.05.01 Intäktsföring av vinst (föreg. år)	1,8	2,2	1,5
15.01.02 Lån	0,9	0,5	-
Sammanlagt	2,8	2,7	1,6
Anslagsfinansiering av specialuppgifter enligt 2 § i den allmänna lagen			
31.30.51 Prisstöd för lotsning	4,0	4,2	4,2

2009 budget —

89. Luftfartsverket

Under momentet beviljas inget anslag.

1. Centrala servicemål och andra verksamhetsmål

Den grundläggande uppgiften för Luftfartsverkets affärsverksamhet är att med flygtrafikens säkra och högklassiga tjänster och infrastruktur kostnadseffektivt skapa betydande betingelser för konkurrenskraft, rörlighet och internationalism för finländarna, det finska samhället och regionerna.

Luftfartsverkets strategi är att möta den kraftiga tillväxten av internationella flygresor som går via Finland, näringslivets globalisering och den ökade rörligheten för människor och av varor. Kraven på kostnadseffektivitet kommer att öka ytterligare även i fråga om Luftfartsverkets tjänster. För Luftfartsverkets verksamhet är det en central utmaning att ha flygplatstjänster ändamålsenligt tillgängliga i landets olika delar och att upprätthålla ett nät av flygplatser även i de fall då flygtrafiken är ringa.

Målet för Luftfartsverkets verksamhet är att

— se till att Luftfartsverkets system för säkerhet och kvalitetsstyrning följer den europeiska regleringen

— se till att de dröjsmål som beror på Luftfartsverkets flygtrafiktjänst ligger under den europeiska medelnivån

— se till att Helsingfors—Vanda flygplats hör till de punktligaste flygplatserna i Europa

— upprätthålla servicenivån på Helsingfors—Vanda flygplats så att den hör till de fem bästa flygplatserna i Europa

— se till att priserna på flygtrafikservicen är på en nivå som inte försämrar vår relativa konkurrenskraft bland flygplatserna

— upprätthålla en god servicenivå på Luftfartsverkets flygplatser (5,7 på skalan 1—7)

— utföra säkerhetskontrollerna så att kraven på smidig verksamhet på flygplatserna uppfylls och att passagerarna inte behöver vänta vid säkerhetskontrollen mer än 5 minuter i genomsnitt och högst 15 minuter i rusningstid.

2. Maximibeloppet av investeringarna och investeringsfullmakterna för de kommande finansåren

Luftfartsverkets investeringar får 2009 medföra utgifter om högst 120 miljoner euro. Dessutom får Luftfartsverket 2009 ingå förbindelser i fråga om investeringar som under följande år får medföra utgifter om högst 320 miljoner euro.

3. Maximibeloppet av upplåningen

Luftfartsverket berättigas att uppta lån enligt 5 § 1 mom. i lagen om statliga affärsverk till ett belopp av högst 50 miljoner euro.

4. Bemyndigande att ställa borgen för lån som upptas av dotterbolag

Statsrådet får berättiga Luftfartsverket att utan krav på motsäkerhet ställa proprieborgen för lån om sammanlagt högst 30 miljoner euro som upptagits av de dotterbolag till verket som tillhandahåller flygfältsservice och flygtrafiktjänster eller av verkets fastighetsbolag.

Förklaring: År 2009 beräknas omsättningen i fråga om Luftfartsverkets affärsverksamhet uppgå till 331,3 miljoner euro.

Med beaktande av framtidsutsikterna för branschen och de servicemål och andra verksamhetsmål som förelagts riksdagen för godkännande har kommunikationsministeriet preliminärt uppställt 31,8 miljoner euro som resultatmål för Luftfartsverket år 2009. Målet för intäktsföringen av vinsten är 50 % av vinsten, dock minst 5 miljoner euro.

Resultatmålet baserar sig på uppskattningen att flygtrafiken kommer att utvecklas så att passagerarantalet inom inrikestrafiken håller sig på samma nivå som 2008 och passagerarantalet inom den internationella trafiken ökar med 6,9 %. I kostnaderna och resultatmålet har man beaktat att Luftfartsverkets verksamhet ska försäkras på det sätt som anges i lagen om statliga affärsverk.

Luftfartsverket har ansvar för det statliga flygplatsnätet och upprätthåller 25 flygplatser. Luftfartsverket upprätthåller och utvecklar nätet som en helhet och tillämpar enhetlig prissättning. Reguljär linjetrafik bedrivs åtminstone en del av året vid 21 flygplatser, men bara en del av dem är företagsekonomiskt lönsamma. Genom nätverksprincipen finansieras verksamheten vid olönsamma flygplatser genom annan affärsverksamhet. Det gemensamma underskottet för de flygplatser inom den reguljära linjetrafiken vars rörelseresultat var förlustbringande uppgick till 15,0 miljoner euro 2007.

Malms flygplats betjänar allmänflyget och uppvisar ett underskott i företagsekonomin.

Om det beräknade resultatet uppnås används enligt investeringsprogrammet ca 112 miljoner euro för investeringar, vilka finansieras dels genom intern finansiering och dels genom upplåning. De viktigaste investeringsobjekten hänför sig till utvecklingen av Helsingfors—Vanda flygplats.

Luftfartsverket deltar med sammanlagt 30 miljoner euro i kostnaderna för byggandet av flygterminalen vid Ringbanan. Detta innebär 10 miljoner euro åren 2010—2012.

Preliminär investeringsplan för 2009 som grundar sig på resultat- och finansieringsplanen (mn euro)

Anskaffning av inventarier samt andra anläggningstillgångar	17,5
Husbyggnaderna vid flygfälten	70,5
Projekt som gäller flygfältens trafikområden	24,0
Sammanlagt	112,0

Vid utgången av 2009 uppgår Luftfartsverkets långfristiga lån till 209 miljoner euro och kortfristiga lån till 60 miljoner euro.

I planen ingår en borgensfullmakt som reservering, även om Luftfartsverket under de senaste åren inte har använt borgensfullmakt för dotterbolagens lån och alltså inte har tagit ansvar för dem.

Gränsbevakningsväsendet köper sådana tjänster i anslutning till territorialövervakningen och sjöräddningen som avses i 4 § 2 mom. 3 punkten i lagen om Luftfartsverket och använder anslaget under moment 26.20.01 för ändamålet. Försvarsmakten köper tjänster för sådana särskilda beredskapsuppgifter som beredskapslagstiftningen kräver och som avses i 4 § 2 mom. 4 punkten i lagen om Luftfartsver-

ket och använder anslaget under moment 27.10.01 för ändamålet. Räddningsförvaltningen köper tjänster för sådana särskilda uppgifter i anslutning till räddningsväsendet som avses i 4 § 2 mom. 5 punkten i lagen om Luftfartsverket och tjänster i anslutning till polisledda efterspaningsuppdrag och motsvarande handräckningsuppdrag och använder anslaget under moment 26.30.20 för ändamålet. Suomen Ilmailuopisto köper av Björneborg flygplats sådana tjänster som avses i 4 § 2 mom. 2 punkten i lagen om Luftfartsverket.

Tabell med nyckeltal

	2007 utfall		2008 prognos		2009 uppskattning	
	Affärsverk	Koncern	Affärsverk	Koncern	Affärsverk	Koncern
Omsättning, mn €	290,2	310,0	310,1	325,0	331,3	346,0
— förändring, %	8,7	8,4	6,9	4,8	6,8	6,5
Rörelsevinst, mn €	33,0	34,0	35,9	34,0	40,9	39,0
Rörelsevinst, %	11,4	11,0	11,6	10,5	12,4	11,3
Räkenskapsperiodens resultat, mn €	31,4	29,0	30,5	28,0	31,8	31,0
— % av omsättningen	10,8	9,4	9,8	8,6	9,6	9,0
— % av grundkapitalet	15,0	15,3	14,9	15,2	17,3	16,8
Intäktsföring i statsbudgeten, mn €	15,7	15,7	15,3	15,3	15,9	15,9
Avkastning på investerat kapital, %	4,3	4,3	4,2	4,2	4,2	4,2
Avkastning på eget kapital, %	4,7	4,8	4,5	4,6	4,5	4,6
Investeringar i % av omsättningen	34,5	38,2	33,1	34,2	33,1	34,2
Soliditet, %	74,3	65,0	71,3	62,0	71,3	62,0
Balansomslutning	791	919	863	981	916	1 034
Antal anställda i genomsnitt (årsverken)	1 703	2 239	1 704	2 240	1 726	2 252

Inkomstmoment gällande affärsverket (mn euro)

	2007 utfall	2008 prognos	2009 uppskattning
Intäktsföring under inkomstmoment			
12.28.99 Borgensavgifter	0,2	0,3	0,4
13.05.01 Intäktsföring av vinst (föreg. år)	11,4	15,7	15,3
Sammanlagt	11,6	16,0	15,7

2009 budget —

(70.) Kommunikationsverket

Förklaring: Det föreslås att kapitlet slopas i budgeten och att moment 01 under kapitlet överförs till motsvarande moment under kapitel 31.40.

(72.) Ersättningar och understöd för kommunikation

Förklaring: Det föreslås att kapitlet slopas i budgeten och att moment 42 och 44 under kapitlet överförs till motsvarande moment under kapitel 31.40.

(80.) Meteorologiska institutet

Förklaring: Det föreslås att kapitlet slopas i budgeten och att moment 01 under kapitlet överförs till motsvarande moment under kapitel 31.50.

(81.) Havsforskningsinstitutet

Förklaring: Det föreslås att kapitlet slopas i budgeten och att moment 01 under kapitlet överförs till moment 31.50.(02).

(99.) Övriga utgifter inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde

Förklaring: Det föreslås att kapitlet slopas i budgeten och att moment 29, 40 och (62) under kapitlet överförs till motsvarande moment under kapitel 31.01 och att moment 78 sammanförs med moment 31.10.78.

Huvudtitel 32
ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring: Arbets- och näringsministeriets huvudsakliga uppgift är att sörja för verksamhetsbetingelserna för innovationsverksamheten och företagsamheten i Finland, arbets-, varu- och energimarknadens funktionsduglighet, arbetstagarnas sysselsättningsförutsättningar och en balanserad regional utveckling i den globala ekonomin.

Enligt ministeriets vision är Finland ett land med en hållbar ekonomisk utveckling, stabil produktivitetstillväxt och hög sysselsättning. I internationella konkurrenskrafts- och välfärdsjämförelser placerar sig Finland i världstoppen. Framgången grundar sig på spetskompetens, innovationer, företagsamhet, kreativitet, en fungerande arbets- och varumarknad, en målmedveten energi- och klimatpolitik, regional livskraft och internationalism. Målet är att innovationsmiljön i Finland ska höra till de bästa i världen.

Omvärld

Den snabba tillväxten i världsekonomin under de senaste åren väntas allmänt avta något, men en global recession är trots det inte att vänta. Det största bekymret i den internationella ekonomin orsakar enligt bedömning situationen i USA. Den viktigaste ljuspunkten internationellt sett är utvecklingsekonomierna. De har de senaste åren stått för en stor del av tillväxten i världsekonomin, och utsikterna för dem är fortsatt goda. EU-ländernas tillväxt väntas avta något. Problemen i USA avspeglas på många sätt i Europa.

Den internationella ekonomiska utvecklingen, globaliseringen och åtgärderna för att dämpa klimatförändringen påverkar Finlands näringsliv och företagens omvärld. En avmattning av den ekonomiska tillväxten i Finland är under den närmaste tiden att vänta. Någon kraftig avmattning väntas inte för 2009, men beroende på den internationella utvecklingen finns det en risk för svag ekonomisk tillväxt. Detta kan, enskilt eller tillsammans, orsakas av att den ekonomiska nedgången i USA fördjupas och att utvecklingen av det inhemska kostnadstrycket blir ofördelaktigare än väntat.

Det är viktigt att de möjligheter som globaliseringen erbjuder kan tas till vara. För att Finland ska vara framgångsrikt förutsätts hög kompetens, specialisering, ökad produktivitet och främjande av affärskontakter och export på marknaderna inom utvecklingsekonomier, t.ex. Ryssland, Kina och Indien. Framgång kräver tillväxtföretag och en effektiv och konkurrenskraftig innovationsmiljö. Den viktigaste åtgärden för att bemöta den globala konkurrensen är att industriföretag och offentliga forskningsorganisationer i samarbete bygger upp kluster av strategisk spetskompetens. Finland har varit världsledande när det gäller satsningarna på att skapa ny kunskap och utveckla teknologiska tillämpningar, och har till den delen uppnått målet för tillväxt och sysselsättning i Lissabonstrategin.

Den globala ekonomin leder till ökad företagsstorlek och koncentrerar regionstrukturen. Men verkningarna i branscherna och i de olika regionerna skiljer sig från varandra, liksom också bland annat regionernas förmåga att svara på förändringar. Det är viktigt att regionerna i allt högre grad effektivt kan nyttiggöra synergier och olika typer av kompletterande kompetens sinsemellan. I de strukturomvandlingar som globaliseringen för med sig ska också företagens samhällsansvar beaktas.

Viktiga faktorer som påverkar omvärlden för energipolitiken är att utsläppsmålen under Kyotoperioden förverkligas och utsläppshandeln genomförs samt att man förbereder sig för tiden efter Kyotoperioden (från och med år 2013). I kommissionen bereds lagstiftningsförslag för att EU:s strikta klimat- och energipolitiska mål som godkändes i Europeiska rådet i mars 2007 ska uppnås. Avsikten är att man ska hinna behandla kommissionens klimat- och energipaket före EU-parlamentsvalen sommaren 2009. EU:s förpliktelser för 2020 har en stark inverkan på hur ekonomin fungerar, och begränsar mer än tidigare näringslivets och medborgarnas handlingsfrihet. Målet är att förpliktelserna i Finland genomförs så, att en fungerande balans uppnås mellan förpliktelserna och näringspolitiken.

I Lissabonstrategin är de viktigaste målen för Finlands sysselsättningspolitik att höja sysselsättningsgraden och förbättra arbetsmarknadens funktionsduglighet. Finland når sannolikt det allmänna sysselsättningsmålet i Lissabonstrategin (70 %) år 2009. Sysselsättningsmålen för kvinnor (60 %) och äldre arbetstagare (50 %) har Finland redan nått. Sysselsättningstillväxten bedöms för tillfället vara på toppnivå. Den avmattning i den ekonomiska tillväxten som är att vänta avspeglas med tiden också i sysselsättningsutvecklingen. Efterfrågan på arbetskraft uppskattas fortfarande öka 2009, men långsammare än hittills. Arbetsmarknaden förändras ständigt och människorna utsätts för förändringar på arbetsplatsen, arbetsplatsbyten och omskolning. Matchningen av utbud och efterfrågan av arbetskraft är på många områden och i många branscher problematisk, och man försöker förbättra denna situation med hjälp av arbetskrafts- och företagstjänster. Problem med tillgången på arbetskraft uppträder i enskilda branscher och regioner. Ökad efterfrågan väntas särskilt i fråga om tjänster för affärslivet och inom byggbranschen och handeln. Sysselsättningen bedöms åter minska 2009. De regionala skillnaderna i sysselsättningen är stora.

Samhälleliga effektmål

Arbets- och näringsministeriet genomför regeringens arbets- och näringspolitik tillsammans med enheterna inom förvaltningsområdet och i samarbete med övriga ministerier.

Arbets- och näringsministeriet ställer för sitt förvaltningsområde preliminärt upp följande samhälleliga effektmål för 2009:

— Medborgarnas välfärd ökar på ett balanserat sätt i de olika delarna av landet.
— Ny företagsverksamhet skapas och företagen växer och internationaliseras.
— Företagens omvärld och konkurrenskraft förbättras.
— Den regionala konkurrenskraften och livskraften förbättras.
— Sysselsättningen, tillgången på arbetskraft och arbetslivskvaliteten förbättras.
— Utsläppen av växthusgaser minskar, energieffektiviteten förbättras och användningen av förnybar energi ökar.
— Konsumenternas ställning, produktsäkerheten och köpkraften förbättras.

Konsekvenser för jämställdheten i anslutning till budgetpropositionen

På 2000-talet har andelen kvinnor av de arbetslösa arbetssökande inom arbetsförmedlingen varit i genomsnitt cirka hälften (2007 kvinnor 49 % och män 51 %).

Under hela 2000-talet har i genomsnitt 51—52 % av alla dem som har inlett arbetskraftspolitisk vuxenutbildning varit kvinnor. År 2007 steg kvinnornas andel dock till hela 59 %. Andelen kvinnor av dem som inlett arbetskraftsutbildning var således 2007 klart större än andelen kvinnor

bland arbetslösa arbetssökande (49 %). För att underlätta problemet med matchning av arbetskraft på arbetsmarknaden strävar man efter att styra kvinnor till sådana mansdominerade arbetsplatser som lider brist på arbetskraft, såsom bygg-, metall- och transportbranscherna.

Andelen kvinnor i lönesubventionerat arbete och i arbetspraktik/arbetslivsträning är större än andelen kvinnor bland arbetslösa arbetssökande. Ca 56 % av de personer som 2007 sysselsattes med hjälp av lönesubvention var kvinnor. Andelen kvinnor var i genomsnitt större inom den kommunala sektorn (ca 65 %). I fråga om arbetspraktik/arbetslivsträning som omfattas av arbetsmarknadsstöd var andelen kvinnor ca 60 %. Vid anskaffningen av lönesubventionerade arbetsplatser och praktik-/arbetslivsträningsplatser fäster man allt större vikt vid jämställdhetsperspektivet. Av de personer som fick deltidstillägg stod kvinnorna för nästan 90 %, vilket beror på att deltidstillägg används mest i social- och hälsovårdsuppgifter inom den kommunala sektorn. Av dem som fick startstöd var 46 % kvinnor och 54 % män 2007.

Att främja kvinnligt företagande spelar en central roll inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde. Till de speciallån som Finnvera Abp beviljar hör kvinnoföretagarlån, som beviljas företag i vilka kvinnor är majoritetsaktieägare och som en av de kvinnliga aktieägarna leder som huvudsyssla. Det beräknas att kvinnorföretagarlån 2009 beviljas till ett belopp av ca 20 miljoner euro. Ett vikarieservicesystem för kvinnliga företagare ska etableras och gradvis utvidgas.

Anslagen för regionutveckling

De centrala nationella anslag enligt 10 a § i regionutvecklingslagen (602/2002) som inom arbets- och näringsministeriets huvudtitel inverkar på regionutvecklingen ingår i kapitel 32.50. Regionutveckling och strukturfondspolitik (Landskapsutvecklingspengar och Kajanalands utvecklingspengar). Anslagen under dessa moment uppgår till sammanlagt 79 306 000 euro. Största delen av landskapsutvecklingspengarna utdelas enligt statsrådets beslut till landskapsförbunden att användas för specialprogram för genomförande av de nationella målen för regionutvecklingen. Dessutom utdelas en del av anslaget till landskapsförbunden att användas för andra specialprogram än de ovan nämnda. Landskapsförbunden kan själva besluta om att inrikta anslaget på sådana åtgärder för regionutveckling som de anser vara viktiga. Kajanalands utvecklingspengar hänförs i sin helhet till Kajanalands landskap och beslut om deras användningsändamål och resultatmål fattas, enligt lagen om ett förvaltningsförsök i Kajanaland (343/2003), av Kajanalands landskapsfullmäktige.

Verkningar av produktivitetsprogrammet

Inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde genomförs produktivitetsfrämjande åtgärder i enlighet med regeringens riktlinjer. Den sammanlagda minskningen av behovet av personal till följd av dessa motsvarar 227 årsverken år 2009. De verkningar av anslag och årsverken som gäller de produktivitetsfrämjande åtgärderna har med undantag för så kallade stödtjänster riktats till momenten i fråga i budgetpropositionen. De s.k. stödtjänsterna inom förvaltningsområdet (ekonomi-, personal- och informationstjänster och andra tjänster) överförs före utgången av 2009 till en statlig servicecentral eller anskaffas på marknaden, vilket leder till att behovet av personal 2009 minskar med sammanlagt 73 årsverken. Arbets- och näringsministeriet bereder före utgången av 2008 ett förslag till organisering av stödtjänsterna.

Förvaltningsområdets fullmakter enligt moment (1000 euro)

		2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
32.20.20	*Offentlig forskning och utveckling* (förslagsanslag)		
	— fullmakt för finansiering	185 580	198 557
32.20.40	*Bidrag till forskning, utveckling och innovationsverksamhet* (förslagsanslag)		
	— bevillningsfullmakt	213 103	231 018
32.20.43	*Internationaliseringsunderstöd för företags samprojekt* (förslagsanslag)		
	— bevillningsfullmakt	19 028	17 528
32.20.83	*Lån för forsknings- och innovationsverksamhet* (förslags-anslag)		
	— bevillningsfullmakt	84 503	88 728
30.	**Sysselsättnings- och företagsamhetspolitik**		
	— fullmakt att godkänna lån	8 409	-
	— bevillningsfullmakt	34	-
32.30.42	*Räntestöd till Finnvera Abp och ersättning för Finnvera Abp:s förluster* (förslagsanslag)		
	— räntestödsfullmakt	242 644	242 644
32.30.45	*Stödjande av företagens investerings- och utvecklingsprojekt* (förslagsanslag)		
	— bevillningsfullmakt	43 678	37 278
32.30.51	*Sysselsättnings- och utbildningsåtgärder samt speciella åtgärder* (fast anslag)		
	— fullmakt för upphandlingskontrakt	110 300	102 300
32.30.64	*Överföringsutgifter för investeringar i sysselsättnings-främjande syfte* (förslagsanslag)		
	— fullmakt för upphandlingskontrakt	18 250	13 000
32.50.63	*Kajanalands utvecklingspengar* (reservationsanslag 3 år)		
	— bevillningsfullmakt	2 500	2 500
32.50.64	*EU:s strukturfonders medfinansiering i EU:s strukturfonds-program under programperioden 2007—2013* (förslags-anslag)		
	— bevillningsfullmakt	240 456	234 304
32.50.65	*Statlig medfinansiering i EU:s strukturfondsprogram under programperioden 2007—2013* (förslagsanslag)		
	— bevillningsfullmakt	209 794	215 153
32.60.40	*Energistöd* (förslagsanslag)		
	— bevillningsfullmakt	30 100	61 100
32.60.43	*Kyotomekanismerna* (förslagsanslag)		
	— bevillningsfullmakt	15 000	15 000

Förvaltningsområdets anslag 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
01.	**Förvaltning**	**145 948**	**147 769**	**141 965**	**- 5 804**	**- 4**
01.	Arbets- och näringsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	51 146	51 635	53 357	1 722	3
(20.)	Arbetslivsprogram (reservationsanslag 3 år)	3 330	3 380	—	- 3 380	- 100
20.	Civiltjänst (förslagsanslag)	3 859	6 243	6 263	20	0
21.	Produktivitetsanslag för arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	725	737	1 470	733	99
29.	Mervärdesskatteutgifter inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	63 731	61 240	61 240	—	—
60.	Överföringar till förvaltningsområdets fonder (förslagsanslag)	547	20	20	—	—
(63.)	Statsunderstöd för projekt med arbetslivsprogram (reservationsanslag 3 år)	8 300	8 300	—	- 8 300	- 100
66.	Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer (reservationsanslag 2 år)	9 070	9 295	9 395	100	1
92.	Ersättning till statens kärnavfallshanteringsfond (förslagsanslag)	5 234	6 909	10 210	3 301	48
95.	Jordägarnas andel av gamla utmålsavgifter (förslagsanslag)	6	10	10	—	—
20.	**Innovationspolitik**	**611 886**	**682 725**	**736 485**	**53 760**	**8**
01.	Geologiska forskningscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	40 698	40 891	42 428	1 537	4
02.	Statens tekniska forskningscentrals omkostnader (reservationsanslag 2 år)	79 369	80 440	85 369	4 929	6
03.	Säkerhetsteknikcentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	9 300	9 287	10 149	862	9
05.	Mätteknikcentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	5 197	5 284	6 783	1 499	28
06.	Omkostnader för Tekes - utvecklingscentralen för teknologi och innovationer (reservationsanslag 2 år)	38 520	43 112	47 602	4 490	10
07.	Omkostnader för Centralen för turistfrämjande (reservationsanslag 2 år)	16 114	16 257	14 800	- 1 457	- 9

Förvaltningsområdets anslag 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
20.	Offentlig forskning och utveckling (förslagsanslag)	144 180	180 696	194 250	13 554	8
40.	Bidrag till forskning, utveckling och innovationsverksamhet (förslagsanslag)	154 883	171 157	186 350	15 193	9
41.	Statsunderstöd till vissa sammanslutningar och organisationer för främjande av näringspolitiken (reservationsanslag 3 år)	35 872	37 472	42 642	5 170	14
42.	Samordning av klustren i kompetenscentraprogrammet (reservationsanslag 2 år)	2 600	2 600	2 600	—	—
43.	Internationaliseringsunderstöd för företags samprojekt (förslagsanslag)	15 138	19 638	21 480	1 842	9
45.	Företags beredning av forsknings- och utvecklingsprojekt (reservationsanslag 3 år)	—	—	7 000	7 000	0
(50.)	Bidrag i anslutning till utbetalningen av ett internationellt teknologipris (reservationsanslag 2 år)	—	1 000	—	- 1 000	- 100
83.	Lån för forsknings- och utvecklingsverksamhet (förslagsanslag)	65 565	74 891	75 032	141	0
(87.)	Bolagisering av Geologiska forskningscentralens kemiska analystjänster (reservationsanslag 2 år)	4 450	—	—	—	—
30.	**Sysselsättnings- och företagsamhetspolitik**	**854 593**	**940 627**	**843 740**	**- 96 887**	**- 10**
01.	Arbetskrafts- och näringscentralernas och arbetskraftsbyråernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	225 497	234 004	242 772	8 768	4
42.	Räntestöd till Finnvera Abp och ersättningar för Finnvera Abp:s förluster (förslagsanslag)	27 043	33 213	29 108	- 4 105	- 12
44.	Regionalt transportstöd (reservationsanslag 3 år)	4 513	5 000	5 000	—	—
45.	Stödjande av företagens investerings- och utvecklingsprojekt (förslagsanslag)	12 014	25 633	33 800	8 167	32
48.	Räntestöd till offentligt understödda export- och fartygskrediter (förslagsanslag)	35 477	36 600	14 700	- 21 900	- 60
50.	Lönegaranti (förslagsanslag)	16 495	22 000	22 000	—	—

Förvaltningsområdets anslag 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
51.	Sysselsättnings- och utbildningsåtgärder samt speciella åtgärder (fast anslag)	490 807	554 422	477 440	- 76 982	- 14
64.	Överföringsutgifter för investeringar i sysselsättningsfrämjande syfte (förslagsanslag)	22 748	29 755	18 920	- 10 835	- 36
(87.)	Kapitallån till Finnvera Abp (fast anslag)	5 000	—	—	—	—
(88.)	Kapitallån till Finlands Industriinvestering Ab (reservationsanslag 3 år)	15 000	—	—	—	—
40.	**Företagens omvärld, marknadsreglering och arbetslivet**	**16 763**	**23 914**	**25 168**	**1 254**	**5**
01.	Konsumentverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	5 878	5 924	6 042	118	2
02.	Konkurrensverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	5 153	5 281	5 396	115	2
03.	Patent- och registerstyrelsens omkostnader (reservationsanslag 3 år)	-2 395	4 469	5 037	568	13
04.	Konsumentforskningscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	1 939	1 986	2 039	53	3
31.	Ersättning för ordnandet av ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning (reservationsanslag 2 år)	4 661	4 611	4 511	- 100	- 2
50.	Statsunderstöd för konsumentorganisationer (fast anslag)	823	823	673	- 150	- 18
51.	Vissa former av sjömansservice (förslagsanslag)	704	800	1 450	650	81
95.	Rättegångskostnader för grupptalan (förslagsanslag)	—	20	20	—	—
50.	**Regionutveckling och strukturfondspolitik**	**517 049**	**594 535**	**511 873**	**- 82 662**	**- 14**
43.	Landskapsutvecklingspengar (reservationsanslag 3 år)	31 380	33 156	31 656	- 1 500	- 5
(61.)	Europeiska regionala utvecklingsfondens och socialfondens deltagande i EU:s strukturfondsprogram under programperioden 2000—2006 (förslagsanslag)	250 833	191 532	—	- 191 532	- 100
(62.)	Statlig medfinansiering för arbets- och näringsministeriets vidkommande för projekt i vilka EU:s strukturfonder deltar under programperioden 2000—2006 (förslagsanslag)	182 400	122 678	—	- 122 678	- 100

Förvaltningsområdets anslag 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
63.	Kajanalands utvecklingspengar (reservationsanslag 3 år)	50 158	46 010	47 650	1 640	4
64.	EU:s strukturfonders medfinansiering i EU:s strukturfondsprogram under programperioden 2007—2013 (förslagsanslag)	1 243	112 116	230 457	118 341	106
65.	Statlig medfinansiering i EU:s strukturfondsprogram under programperioden 2007—2013 (förslagsanslag)	1 035	89 043	202 110	113 067	127
60.	**Energipolitik**	**30 210**	**45 261**	**63 166**	**17 905**	**40**
01.	Energimarknadsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	850	711	916	205	29
20.	Främjande av energisparande och användning av förnybar energi samt energiinformation (reservationsanslag 3 år)	3 400	3 900	3 400	- 500	- 13
28.	Främjande av materialeffektiviteten (reservationsanslag 3 år)	500	—	500	500	0
40.	Energistöd (förslagsanslag)	24 381	30 600	48 300	17 700	58
43.	Kyotomekanismerna (förslagsanslag)	1 029	10 000	10 000	—	—
50.	Vissa understöd för energiekonomin (reservationsanslag 3 år)	50	50	50	—	—
(70.)	**Fullföljande av EU:s strukturfondsprogram**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**
(80.)	**Arbetskraftspolitik**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**
(90.)	**Övriga utgifter inom förvaltningsområdet**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**
	Sammanlagt	**2 176 449**	**2 434 831**	**2 322 397**	**- 112 434**	**- 5**
	Det totala antalet anställda	11 000	10 815	10 615		

01. (32.01, delvis, 32.30, delvis och 32.90, delvis) Förvaltning

Förklaring: Ministeriets och förvaltningsområdets strategiska mål framgår av motiveringen till huvudtiteln. Utgångspunkten för de strategiska målen för arbets- och näringsministeriet, som inledde sin verksamhet vid ingången av 2008, är styrning på politisk nivå vars riktlinjer fastställts i regeringsprogrammet.

01. (32.01.01 och 32.01.03) Arbets- och näringsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 53 357 000 euro.

Anslaget får även användas

1) för ett pris för offentliggörande av konsumentinformation, dock högst 17 000 euro

2) till omkostnader för avlöning, resor, möten, utbildning och information samt till andra motsvarande omkostnader inom ramen för politikprogrammet för arbete, företagande och arbetsliv och

3) bidrag i anslutning till verksamheten vid rådgivningsenheten för offentlig upphandling.

F ö r k l a r i n g : I samband med beredningen av budgetpropositionen ställs följande resultatmål preliminärt upp för ministeriets verksamhet för 2009:

Verksamhetens resultat

— Riksdagen får 80 % av de regeringspropositioner som ministeriet ansvarar för inom en utlovad sessionsperiod (år 2007: 67 %).

— Genomförandeunderskottet för direktiv som omfattas av lagstiftningen för den inre marknaden är < 1,5 % (år 2007: 1,2 %).

— Ministeriets nya organisationsmodell och verksamhetsmodell har inarbetats.

Nyckeltal som beskriver arbetskraftsinstitutets verksamhet

	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
Vitsord för respons från studeranden (skala 1—5)	4,4	4,6	4,5
Antalet personer som deltagit i utbildning	1 048	1 000	1 350

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
Arbets- och näringsministeriet			
Utveckling av årsverken	—	645	630
Personalens välbefinnande förbättras			
— antalet sjukdagar/årsv.	—	< 11,5	< 11,5
— fall av kortvarig sjukfrånvaro (1—3 dagar)	—	< 1 130	< 1 130
— index för arbetstillfredsställelse (1—5)	—	3,5	3,5
Organisationens kompetens ökar			
— investeringar i kompetens, euro/årsv.	—	1 740	1 810
Organisationens arbetsgivarprofil är lockande			
— personalomsättning, %	—	< 5,3	< 5,3
— arbetsansökningar/ledig arbetsplats	—	> 12	> 12
Arbetskraftsinstitutet			
— index för arbetstillfredsställelse (1—5)	3,7	3,9	3,9
— utbildningsdagar/årsv.	9,6	10,0	9,0

Beräknad användning av anslaget	€
Forsknings- och utredningsverksamhet och strategiska projekt	4 000 000
Internationell utvärdering av innovationssystemet (engångsutgift)	500 000
Arbetskraftsinstitutets omkostnader	1 103 000
Löneutgifter och andra utgifter för politikprogrammet för arbete, företagande och arbetsliv	300 000
Övriga omkostnader	47 454 000
Sammanlagt	53 357 000

Arbetskraftsinstitutet ansvarar för beredningen av TE-centralernas och arbetskraftsbyråernas riksomfattande personalutbildningsprogram, genomförandet av utbildningsprogram och samordningen av utvecklingen. Som grund vid dimensioneringen av anslaget har använts 10 000 studerandedagar och som pris per studerandedag ca 110 euro.

Vid dimensioneringen av momentet har en minskning med 15 årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder beaktats.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	53 346	54 030	55 752
Bruttoinkomster	2 634	2 395	2 395
Nettoutgifter	50 712	51 635	53 357
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	10 266		
— överförts till följande år	10 700		

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar (varav ett avdrag av engångsnatur på 58 000 euro)	1 738
Överföring från moment 32.01.(20)	100
Produktivitetsfrämjande åtgärder	-930
Rådgivningsenheten för offentlig upphandling och projektet för analys av lagberedningens konsekvenser för företagen	300
Överföring från moment 28.20.02	55
Överföring från moment 28.20.06 (Statens IT-servicecentral)	-430
Överföring från moment 32.20.20	500
Nivåförhöjning	389
Sammanlagt	1 722

2009 budget	53 357 000
2008 II tilläggsb.	630 000
2008 budget	51 635 000
2007 bokslut	51 146 000

(20.) Arbetslivsprogram (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet slopas i budgeten och att av anslaget under momentet överförs 100 000 euro till moment 32.01.01 och 3 200 000 euro till moment 32.20.06.

2008 II tilläggsb.	-690 000
2008 budget	3 380 000
2007 bokslut	3 330 000

20. (32.90.20) Civiltjänst (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 6 263 000 euro.

Anslaget får användas

1) för kostnader som föranleds av civiltjänst som ordnas med stöd av civiltjänstlagen (1446/2007) samt

2) för kostnader för dagpenning och uppehälle för de civiltjänstpliktiga som tjänstgör inom arbets- och näringsförvaltningen.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har höjningen av dagpenningen för civiltjänstgörare beaktats, som ökar utgifterna med uppskattningsvis 20 000 euro.

Antalet personer som ansöker om civiltjänstgöring ligger på samma nivå som under de föregående åren, dvs. omkring 2 400 per år. Antalet personer som inkallas till tjänstgöring och civiltjänstpliktiga som utbildas vid civiltjänstcentralen, dvs. ca 1 600—1 700 civiltjänstpliktiga per år, uppskattas hålla sig på samma nivå eller minska något.

	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 uppskattning
Personer som ansökt om civiltjänstgöring	2 453	2 400	2 400
Antal utbildade personer	1 676	1 700	1 650
Antal personer som saknar tjänstgöringsställe efter utbildningsperioden	251	255	150

Kostnaderna för uppehälle i fråga om de civiltjänstpliktiga som blivit utan tjänstgöringsställe efter utbildningsperioden uppgick till totalt 408 314 euro 2006 och totalt 424 526 euro 2007. En minskning av antalet civiltjänstpliktiga som blir utan tjänstgöringsställe eftersträvas genom att antalet till buds stående civiltjänstgöringsställen ökas. Avsikten är dessutom att processen för ansökan om tjänstgöringsställe effektiveras på individuell nivå.

2009 budget	6 263 000
2008 budget	6 243 000
2007 bokslut	3 858 806

21. Produktivitetsanslag för arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 470 000 euro.

Anslaget får användas till investeringar, forskning och undersökningar som syftar till att främja produktiviteten inom ministeriets förvaltningsområde samt till att skaffa utbildningstjänster och andra tjänster.

Förklaring: Under momentet har de anslag sammanställts som motsvarar de besparingar som föranletts av förvaltningsområdets produktivitetsfrämjande åtgärder. Anslaget är avsett att användas till finansiering av sådana projekt som främjar produktiviteten inom förvaltningen och i fråga om vilka arbets- och näringsministeriet ingått avtal med ett ämbetsverk eller en ämbetsverksenhet inom sitt förvaltningsområde om förbättring av produktiviteten och realisering av produktivitetsvinsterna.

2009 budget	1 470 000
2008 budget	737 000
2007 bokslut	725 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 61 240 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av mervärdesskatteandelar som hänför sig till utgifterna också under moment 32.30.51, till betalning av mervärdesskatteandelar som hänför sig till statliga investeringsprojekt som finansieras med medel under moment 32.30.64 och till betalning av mervärdesskatteandelar som hänför sig till arbetskraftspolitisk vuxenutbildning och sysselsättningsrelaterade statliga investeringsprojekt som genomförs med medel under moment 32.50.63.

2009 budget	61 240 000
2008 II tilläggsb.	—
2008 budget	61 240 000
2007 bokslut	63 730 959

60. (32.30.60) Överföringar till förvaltningsområdets fonder (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 20 000 euro.

Anslaget får användas till

1) betalning av ersättningsutgifter för garantier som beviljats med stöd av lagen om statsgarantifonden (444/1998), lagen om exportgaranti (479/1962) och lagen om statliga exportgarantier (422/2001) samt

2) betalning av ersättningsutgifter som föranleds av garantiförbindelser som ingåtts i statsgarantiverksamheten med stöd av lagar gällande denna (375/1963, 573/1972 och 609/1973), av garantier och borgen som beviljats

med stöd av lagen om statsgarantier för tryggande av basråvaruförsörjningen (651/1985) och lagen om statens konsolideringsgarantier (529/1993) samt av garantier som före 1999 beviljats med stöd av lagen om statens kapitalgarantier (594/1992).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Momentets rubrik har ändrats.

2009 budget	20 000
2008 budget	20 000
2007 bokslut	546 750

(63.) Statsunderstöd för projekt med arbetslivsprogram (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet stryks ur budgeten och att 250 000 euro av anslaget under momentet överförs till moment 32.20.20 och 8 050 000 euro till moment 32.20.40.

2008 budget	8 300 000
2007 bokslut	8 300 000

66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 9 395 000 euro.

Anslaget får användas till

1) betalning av medlemsavgifter och finansiella bidrag samt fullgörande av förpliktelser till internationella organisationer,

2) betalning av utgifter som föranleds av stödjande av särskilda program och

3) betalning av utgifter som föranleds av internationellt samarbete.

Förklaring: Anslaget under momentet har ombildats till ett tvåårigt reservationsanslag.

Beräknad användning av anslaget	€
Nordiskt forskningssamarbete inom kärn- och strålsäkerhetsområdet	320 000
Medlemsavgifter till FN:s organisation för industriell utveckling (UNIDO)	630 000
Medlemsavgift till Internationella atomenergiorganet (IAEA)	1 700 000
Avgifter och finansiella bidrag i anslutning till verksamheten vid OECD:s organisationer på energiområdet	813 000
Finlands andel till Internationella atomenergiorganets (IAEA) fond för tekniskt bistånd och samarbete	320 000
Kostnaderna för sekretariatet för Europeiska energistadgan	46 000
Medlemsavgift till Europeiska rymdorganisationen (ESA)	2 900 000
Medlemsavgift till Internationella arbetsorganisationen (ILO)	1 350 000
Övriga medlemsavgifter till internationella organisationer och finansiella bidrag till OECD	316 000
Finansiella bidrag för samarbete till internationella finansiella institut, organisationer och samarbetsorganisationer	1 000 000
Sammanlagt	9 395 000

2009 budget	9 395 000
2008 budget	9 295 000
2007 bokslut	9 069 830

92. Ersättning till statens kärnavfallshanteringsfond (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 10 210 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av ersättning enligt 52 § i kärnenergilagen (990/1987) till statens kärnavfallshanteringsfond.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Med stöd av kärnenergilagen har medel i statens kärnavfallshanteringsfond åren 1989—1996 överförts till statsverket till den del de inte har lånats ut till avfallshanteringsskyldiga. Från ingången av 1997 lånar staten upp medel ur fonden i stället för att göra överföringar från den. För de medel som överförts till statsverket ska till fonden årligen betalas en ersättning som till sitt belopp motsva-

rar räntan på de lån som kärnavfallshanteringsskyldiga beviljas ur fonden. Eftersom medlen i statsverket återbördas till kärnavfallshanteringsfonden den 31 mars 2009, betalas i samband med det också ränta för de tre första månaderna 2009.

Räntan är 4,018 % för tiden 1.1—31.3.2008 och 4,581 % för tiden 1.4—31.3.2009.

2009 budget	10 210 000
2008 budget	6 909 000
2007 bokslut	5 234 410

95. Jordägarnas andel av gamla utmålsavgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 10 000 euro.

Anslaget får användas till de andelar av försvarsavgifterna som enligt gruvlagen (503/1965) ska betalas till jordägarna.

2009 budget	10 000
2008 budget	10 000
2007 bokslut	6 000

20. (32.20, delvis och 32.30, delvis) Innovationspolitik

Förklaring: Genom innovationspolitiken främjas näringslivets konkurrenskraft och förnyelse. För att förbättra konkurrenskraften och produktiviteten förutsätts förutom innovationer utveckling av nya affärsmodeller och servicekoncept samt utveckling av arbetsorganisationers innovationer och sociala innovationer. Viktiga prioriteringsområden är dessutom att stärka förutsättningarna för tillväxtföretagsamhet och företags internationalisering. Målet är att Finland ska erbjuda företagen en internationellt högklassig omvärld där också utländska företag vill placera sina FoU-funktioner.

I den nationella innovationsstrategin fastställs centrala rekommendationer och åtgärdsförslag för genomförande av innovationspolitiken på bred front.

En central ny aspekt i innovationsstrategin är att betona efterfrågeorientering och kundanpassning. Med det avses bl.a. reglering som främjar efterfrågan på innovationer och idrifttagande av dem, offentlig upphandling och affärsmodeller som härletts ur kundernas behov. Ökad uppmärksamhet fästs vid att främja innovationsverksamhet för kreativ ekonomi. För att stärka innovationspolitiken utarbetas en nationell strategi för industriella rättigheter och upphovsrätt. Syftet är att förbättra små och medelstora företags och enskilda uppfinnares möjligheter att nyttiggöra olika juridiska skyddsformer och därigenom effektivisera kommersialiseringen av produkter.

Förnyelse, produktivitetstillväxt och förbättring av konkurrenskraften och forskningskvaliteten kan påverkas genom konkurrensbaserat forsknings- och utvecklingsarbete i tillräckligt hög grad. I och med att satsningarna på forsknings- och innovationsverksamhet ökar framhävs behovet att bedöma de samhälleliga och ekonomiska verkningarna av finansiering och andra politiska åtgärder. Kunskapsunderlaget för beslutsfattande i samhället stärks genom forskning, utvärdering och prognostisering.

Resurser riktas med beaktande av de strategiskt viktiga områden där det i Finland finns högklassiga kompetenscentra och där företagen framöver har de bästa tillväxt- och konkurrensförutsättningarna. I enlighet med regeringsprogrammet fördjupas inom innovationsverksamheten samarbetet mellan utbildnings- och forskningssammanslutningar och företag, där det centrala instrumentet är koncentrationer av strategisk spetskompetens (SHOK). Genom det program för kompetenscentra (OSKE) som grundar sig på klusterbaserat nätverksbyggande förstärks för sin del innovationsbasen i regionerna. Åtgärderna inom ramen för EU:s strukturfondsprogram inriktas på att stödja målen med Lissabonprogrammet genom att främjande av företags- och innovationsverksamheten och nätverksbyggande prioriteras och kompetensstrukturerna stärks.

Syftet med innovationspolitiken är att i Finland skapa allt fler innovativa företag med snabb tillväxtpotential och ökande internationell verksamhet. Ett tillräckligt antal företag med snabb tillväxt säkerställer att samhällets satsningar på innovativitet ger upphov till arbetsplatser och skapar ytterligare välfärd. Tillväxtorienterat företagande främjas och de särskilda krav som en snabb tillväxt ställer beaktas systematiskt så långt möjligt. Detta kräver bl.a. en riskfinansieringsmiljö, företagstjänster riktade till tillväxtföretag och fortsatt utveckling av verksamheten med företagskuvöser.

En fortsatt topplaceringen inom utvecklingen förutsätter att forsknings- och innovationssystemet aktivt deltar i internationellt samarbete. Samarbetsnätverk utvecklas tillsammans med ledande innovationskluster. Med hjälp av innovationscenter (FinNode) skaffas information och skapas företag och nya samarbetsformer som hjälper finländska aktörer att nyttiggöra global innovationsverksamhet. Innovationscentrens nätverk och nätverksstyrning stärks. Inom europeiskt forskningssamarbete påverkar man aktivt en förnyelse av forskningssammanslutningarnas strukturer och innehåll.

Företagens internationalisering stöds genom att finansiering i första hand riktas till små och medelstora företag, nya företag och tillväxtföretag för främjande av internationalisering och export. Inom turismpolitiken riktas åtgärder i allt högre grad till att förbättra bilden av turism i Finland utomlands.

Verksamheten vid Centralen för turistfrämjande (CFT) inriktas allt mer på att främja bilden av turism i Finland utomlands. CFT effektiviserar överföringen av marknadsinformation till turistnäringen och bygger upp en elektronisk forskningsdatabank för turism. CFT ansvarar för samordningen av produktutvecklingen inom turism på riksomfattande nivå och upprättar en elektronisk handelsplats för turism i Finland som färdigställs 2009.

I enlighet med målen med den mångfacetterade innovationspolitiken effektiviseras nyttiggörandet av lagstiftningen om teknisk säkerhet och tillförlitlighet samt miljöskydd och konsumentskydd i insatserna för att främja företagens säkerhet och konkurrensförmåga. Regleringen i Finland och EU ska så långt möjligt utvecklas så att den kan nyttiggöras också som incitament till innovationer och innovationsbaserat samarbete. Med hjälp av standardisering främjas efterfrågan på nya produkter.

Utvinningen av mineraliska naturtillgångar främjas genom att gruvlagstiftningen och gruvförvaltningen revideras, en förbättring av kunskapsunderlaget inom geologi stöds samt finansieringen av gruvprojekt, byggandet av infrastruktur och den branschinriktade utbildningen utvecklas.

Utvecklingsåtgärderna i anslutning till forskningsinstituten inom förvaltningsområdet fortsätts i enlighet med besluten om reformering av det offentliga forskningssystemet samt statens produktivitetsprogram.

Hur målen med innovationspolitiken nås och hur resultatrik verksamheten är följs och utvärderas. Ministeriet låter göra en internationell utvärdering av innovationssystemet i enlighet med förslaget till nationell innovationsstrategi. Ministeriet utvärderar årligen verksamheten vid sina enheter inom förvaltningsområdet genom ett förfarande för resultatstyrning och genom att låta göra utomstående bedömningar. Enheterna utvärderar även själva sin verksamhet och verkningarna av den.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för resultatområdet för innovationspolitik för 2009:

Samhälleliga verkningar

— Ett effektivt innovationssystem stöder ekonomisk tillväxt och samhällelig utveckling.

— Investeringarna i innovationsverksamheten är fortsatt världsledande.

— Antalet nya tillväxtorienterade kunskaps- och innovationsbaserade företag ökar i allt snabbare takt.

— Allt fler företag bedriver forskning och utveckling, reformerar sin verksamhet med hjälp av innovationer och inför nya affärsmodeller.

— Regionernas konkurrenskraft förbättras genom att innovationer nyttiggörs.

— Det finns flera högklassiga innovationsmiljöer i Finland som lockar aktörer i världen att etablera sig i dem.

— Nya medel inom innovationspolitiken som främjar efterfrågeorienterad och kundanpassad innovationsverksamhet har införts.

— Den tekniska säkerheten och tillförlitligheten i Finland ligger på en internationellt hög nivå.

I genomförandet av innovationspolitiken deltar förutom ministeriet också Geologiska forskningscentralen, Statens tekniska forskningscentral, Säkerhetsteknikcentralen, Mätteknikcentralen, Tekes - centralen för teknologi och innovationer och Centralen för turistfrämjande, samt av de statsunderstödda sammanslutningarna stiftelsen Invest in Finland, utbildningscentret för internationell handel Fintra, Finsk-svenska handelskammaren, Finsk-ryska handelskammaren, Andelslaget Viexpo, Finland Convention Bureau, Finpro rf, Music Export Finland, Suomen taideteollisuusyhdistys-Konstflitföreningen/Design Forum, Uppfinningsstiftelsen, Finlands Standardiseringsförbund SFS rf och Finlands Kvalitetscentral Ab/Finlands Kvalitetsförening r.f.

Kapitlets rubrik har ändrats.

01. Geologiska forskningscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 42 428 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av internationella medlemsavgifter.

Förklaring: Geologiska forskningscentralen har till uppgift att producera och distribuera geologisk information som främjar en kontrollerad och bärkraftig markanvändning. Målet för forskningscentralens verksamhet är att vara till nytta för samhället, intressegrupperna och framför allt näringslivet. Forskningscentralen utvecklas som ett nationellt geodatacenter med toppexpertis på europeisk nivå inom forskningen i naturtillgångar i jordskorpan och utnyttjandet av dem.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för Geologiska forskningscentralen (GTK) för 2009:

Effektivitet

— Förutsättningarna för en hållbar användning av de råvarutillgångar i berggrunden och marken som samhället och näringslivet behöver och av inhemska energikällor förbättras.

— Markanvändningen är ekonomiskt och miljömässigt hållbar och den skapar förutsättningar för industriell utveckling och sysselsättning i branschen och för en balanserad utveckling av regionerna.

Verksamhetens resultat

— Utvärderingen av naturresurser inriktas på ädel- och basmetaller, industrimineraler, naturstenar samt torv-, stenmaterial- och grundvattentillgångar.

— Bokföringen av geologiska naturresurser utvidgas från stenmaterialförsörjning till att omfatta även gruvmineral och torvtillgångar.

— Vetenskaplig forskning och samverkan stärks inom ämnesområdena för en hållbar användning av naturresurser och för åtgärderna för att bromsa upp och anpassa sig till klimatförändringen.

Övriga mål för resultatet av verksamheten

	2007 utfall	2008 mål	2008 mål
Funktionell effektivitet			
Kostnader resultatområdesvis, %			
— geologisk kartläggning	20	18	18
— forskning och utveckling	28	27	28
— prospektering och utvärdering av naturtillgångar	40	40	39
— informationshantering	12	15	15
Samfinansierad verksamhet			
— kostnadsmotsvarighet, %	65	65	50
— andel av de sammanlagda årsverkena inom kärnverksamheten, %	8,5	10,7	11,0
— antal projekt	73	80	80
Avgiftsbelagd verksamhet			
— inkomster, mn euro	14,0	5,2[1)]	6,0
— överskott, 1 000 euro	1 752	260	300
— överskott, % av intäkterna	12,5	5,0	5,0
Produktion och kvalitetsledning			
Rapporterade råvaruundersökningar i berggrunden [2)]			
— omfattande sammandrags- och försäljningsrapporter, st.	3	3	4
— övriga rapporter och utredda ämnen, st.	33	33	25
Kartläggning av torvtillgångar			
— kartlagd torvmarksareal, km^2	323	300	350
— rapporterad tekniskt utvinnbar torvvolym, mn m^3	137	100	100
Regionala stenmaterialsutredningar, st.	5	3	3
Geologiska strukturundersökningar av grundvattensområden, st.	10	12	14
Maringeologisk kartläggning			
— kartlagd areal, km^2	330	500	500
— lodningar, linje-km	1 900	1 000	1 000
Publicering			
— internationella, vetenskapligt granskade publikationer	55	60	65
— andra publikationer och artiklar	334	325	325

[1)] Inkomsterna minskar till följd av att analystjänsterna bolagiseras och betydande exportprojekt upphör.

[2)] Rapporter om förekomsten av metallmalm, industrimineral och natursten samt dessas potential.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
Utveckling av årsverken	763	699	675
Personalens välbefinnande förbättras			
— antalet sjukdagar/årsv.	9,1	< 7,6	< 8,5
— fall av kortvarig sjukfrånvaro (1—3 dagar)	839	< 900	< 850
— organisationens förmåga att sporra (1—5)	2,9	2,9	3,0

Organisationens kompetens ökar			
— utbildningsdagar/årsv.	4,1	4,8	4,8
— investeringar i kompetens, euro/årsv. (inbegriper också lön under utbildningstiden)	1 374	1 500	2 000
Organisationens arbetsgivarprofil är lockande			
— personalomsättning, % (flyttat till en annan organisation)	1,2	< 0,7	< 4,0
— arbetsansökningar/ledig arbetsplats	22	> 34	> 20

Vid dimensioneringen av momentet har en minskning med 24 årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder beaktats.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	58 564	48 291	50 628
Bruttoinkomster	16 534	7 400	8 200
Nettoutgifter	42 030	40 891	42 428
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	5 340		
— överförts till följande år	4 008		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Intäkter från den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	14 032	5 200	6 000
— övriga intäkter	10	-	-
Intäkter sammanlagt	14 042	5 200	6 000
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	12 290	4 940	5 700
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	1 752	260	300
Kostnadsmotsvarighet, % (intäkter av kostnaderna)	114	105	105

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	1 478
Nivåförhöjning	605
Produktivitetsfrämjande åtgärder	-546
Sammanlagt	1 537

2009 budget	42 428 000
2008 II tilläggsb.	301 000
2008 budget	40 891 000
2007 bokslut	40 698 000

02. Statens tekniska forskningscentrals omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 85 369 000 euro.

Anslaget får även användas

1) för tecknande av aktie- eller andelskapital i utvecklingsbolag, aktiebolag som utnyttjar teknologi eller andra sammanslutningar med begränsat ansvar samt i övertagande företag vid utläggning av funktioner på entreprenad, dock högst 1 500 000 euro. Statens tekniska

forskningscentral (VTT) får för detta ändamål dessutom utnyttja sina immateriella rättigheter såsom uppfinningar, patent och rättigheter till datorprogram samt forskningsutrustning och andra anläggningstillgångar samt mot gängse vederlag på ett ändamålsenligt sätt avstå från sitt ägande i dessa företag samt

2) med stöd av kärnenergilagen (990/1987) och statsrådets förordning om Statens kärnavfallshanteringsfond (161/2004) till betalning av kärnavfallshanteringsavgiften till reserveringsfonden inom Statens kärnavfallshanteringsfond så att forskningscentralens fondandel i reserveringsfonden motsvarar fonderingsmålet enligt det ansvarsbelopp som fastställts för föregående år.

Förklaring: VTT producerar forskningstjänster som förbättrar konkurrenskraften för företag, samhället och andra kunder i de viktigaste faserna av en innovationsprocess och skapar sålunda förutsättningar för tillväxt, sysselsättning och välfärd.

Om VTT tecknar sådana aktie- eller andelskapital i utländska bolag som nämns i 1 punkten i beslutsdelen under momentet krävs godkännande av arbets- och näringsministeriet.

Finansieringsformer och handlingsmodeller med anknytning till internationalisering utreds fortsättningsvis. Bolagisering av sakkunnigtjänster som produceras på marknadsvillkor förbereds för att kunna genomföras under 2009. Avsikten är att en proposition om detta ska kunna överlämnas våren 2009.

Vid bedömningen av årsverken under momentet har en minskning med 60 årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder beaktats.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för VTT för 2009:

Effektivitet

— Finska företags och forskningsenheters möjligheter att nyttiggöra globala nätverk och partner stärks.

— Forskningen producerar resultat i världsklass på utvalda insatsområden som är viktiga för näringslivet i Finland och förbättrar kunskapsunderlaget för beslutsfattande i samhället.

— Ny affärsverksamhet uppstår.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal som beskriver VTT:s verksamhet

	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
Samhälleliga verkningar			
— Projektresultat som nyttiggjorts inom produktion eller kommersiellt, %	-	70	70
— Antal inhemska och utländska stora kunder inom den privata sektorn (fakturering över 200 000 euro)	61	69	69
— Antal nygrundade spin-off-företag	7	5	5
Funktionell effektivitet			
— Avgiftsbelagd verksamhet (% av omsättningen)	35	35	36
— Överskott från den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)	3 400	2 000	3 000
— Intäkter från den privata sektorn (1 000 euro)	80 145	84 500	89 000
Produktivitet			
— Omsättning (1 000 euro/årsv.)	92	97	99
Produktion och kvalitetsledning			
— Internationella vetenskapliga publikationer, st.	1 162	950	1 000
— Anmälningar om nya uppfinningar och programvaror, st.	183	180	200
— Förnyelse av patentportföljen, %	27	30	30
— Kundtillfredsställelse (1—5)	4,3	4,3	4,3

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
Utveckling av årsverken	2 530	2 486	2 432
Personalens välbefinnande förbättras			
— sjukdagar/årsv.	6,6	< 6,5	< 6,2
— fall av kortvarig sjukfrånvaro (1—3 dagar)	2 225	< 2 225	< 2 000
— index för välbefinnande (skala 1—5)	3,2	3,3	3,5
Organisationens kompetens ökar			
— utbildningsdagar/årsv.	2,7	3,0	3,3
— investeringar i kompetens, euro/årsv.	583	720	850
— andel forskare av alla anställda, %	61	61	61
— internationellt forskarutbyte, antal personer	166	170	180
Organisationens arbetsgivarprofil är lockande			
— personalomsättning, %	5,4	5,5	5,5
— arbetsansökningar/ledig arbetsplats	20	20	20
— extern arbetsgivarprofil (Uranus)	2 plats	2 plats	2 plats
— intern arbetsgivarprofil (1—5)	2,8	3,5	3,8
Ledning (kommunikation och sporrande klimat)			
— index för ledningskultur (skala 1—5)	2,6	3,0	3,5
— chefsindex (skala 1—5)	-	3,8	3,8

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	237 351	246 628	258 369
Bruttoinkomster	158 206	166 188	173 000
Nettoutgifter	79 145	80 440	85 369
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	8 440		
— överförts till följande år	8 664		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Intäkter från den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	79 646	84 290	88 300
— övriga intäkter	2 004	1 654	1 700
Intäkter sammanlagt	81 650	85 944	90 000
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	78 240	83 944	87 000
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	3 410	2 000	3 000
Kostnadsmotsvarighet, %	104	102	103

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Inkomster av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	41 108	42 855	41 800
— finansiering från EU	17 728	18 051	23 300
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	17 564	19 237	17 900
Inkomster sammanlagt	76 400	80 143	83 000
Totala kostnader för projekt	122 699	121 108	133 000
Kostnadsmotsvarighet (inkomster - kostnader)	-46 299	-40 965	-50 000
Kostnadsmotsvarighet, %	62	66	62

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	2 068
Minskning motsvarande ökningen i den fjärde tilläggsbudgeten för 2007 under åren 2009—2011	-1 500
Nivåförhöjning	4 361
Sammanlagt	4 929

2009 budget	85 369 000
2008 II tilläggsb.	305 000
2008 budget	80 440 000
2007 bokslut	79 369 000

03. Säkerhetsteknikcentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 10 149 000 euro.

Vid nettobudgeteringen beaktas den finansiering som fås av övriga parter för gemensamma projekt.

Förklaring: Säkerhetsteknikcentralen (Tukes) övervakar och främjar teknisk säkerhet och tillförlitlighet i Finland. Mål för verksamheten är att förebygga olyckor och övervaka att de produkter som finns på marknaden motsvarar de tekniska krav som ställs på dem. Verksamheten inriktas på industrin, handeln, den offentliga förvaltningen och enskilda medborgare.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för Säkerhetsteknikcentralen för 2009:

Effektivitet

— De skador på människa, miljö och egendom som beror på brister i hanteringen av säkerhetsrisker minskar inom Tukes verksamhetsområden under perioden 2004—2012: i fråga om olyckor med dödlig utgång 10 % (2004: 8,3 och 2012: < 7,5) och i fråga om död orsakad av elbrand 23 % (2004: 22 och 2012: < 17).

— Säkerheten i företagens och medborgarnas handlingssätt förbättras.

— Den tekniska säkerheten och tillförlitligheten i fråga om produkter, anläggningar och inrättningar förbättras. Femårsmedeltalet för antalet elprodukter med allvarliga brister som påträffats på marknaden sjunker och kommer att ligga under 40 stycken om året (år 2012).

Verksamhetens resultat

Konsekvenserna av den kommande regionaliseringsplanen har inte beaktats i detta förslag.

Antal	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
Övervakningen är synlig och systematisk			
— Tillsynsbesök	5 438	4 500	4 500
— Tillstånd och anmälningar	4 399	4 000	4 000
— Registreringar	13 300	13 000	13 000
— Förfrågningar och utredningar	1 706	1 500	1 500
Konsumenterna och verksamhetsutövarna har tillgång till information om speciellt energieffektivitet, mätinstruments överensstämmelse med kraven och förbättrande av boendetryggheten			
— Antal besökare på ingångssidan www.tukes.fi/dag	770	800	850
— Pressmeddelanden	60	75	75
— Andelen ärenden som handlagts inom utsatt tid (%)	91	90	90

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
Utveckling av årsverken	117	120	118
Personalens fysiska välbefinnande förbättras			
— antalet sjukdagar/årsv.	7,1	< 4,8	< 4,8
— fall av kortvarig sjukfrånvaro (1—3 dagar)	149	-	< 149
Ledning (kommunikation och sporrande klimat)			
— organisationens eget index (skala 1—5)	-	3,7	3,7
Organisationens kompetens ökar			
— utbildningsdagar/årsv.	7,0	7,0	7,0
— investeringar i kompetens, euro/årsv.	2 400	-	3 000
Organisationens arbetsgivarprofil är lockande			
— personalomsättning, %	4,1	< 4,0	< 4,0
— arbetsansökningar/ledig arbetsplats	43	-	20

Vid dimensioneringen av momentet har en minskning med två årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder beaktats.

Inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten har antecknats under moment 12.32.20.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	10 200	9 303	10 165
Bruttoinkomster	115	16	16
Nettoutgifter	10 085	9 287	10 149
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	1 293		
— överförts till följande år	508		

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Överföring från moment 32.20.07	500
Lönejusteringar	322
Nivåförhöjning	150
Produktivitetsfrämjande åtgärder	-110
Sammanlagt	862

2009 budget	10 149 000
2008 II tilläggsb.	96 000
2008 budget	9 287 000
2007 bokslut	9 300 000

05. Mätteknikcentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 6 783 000 euro.

Förklaring: Mätteknikcentralen har som uppgift att utveckla och upprätthålla ett riksmätsystem, producera ackrediteringstjänster som anger kompetensen och tillförlitligheten i provnings-, kontroll-, certifierings- och kalibreringsverksamhet samt delta i forskningsprojekt med anknytning till mätteknik och i samordningen av dessa. Mätteknikcentralen (MIKES) har bl.a. som uppgift att på allmän nivå genomföra, administrera och utveckla det nationella mätnormalsystemet i enlighet med lagen om måttenheter och mätnormalsystem (1156/1993) , leda verksamheten vid de nationella mätnormallaboratorierna, ordna den nationella kalibreringsservicen samt främja mättekniken och ackrediteringen. Centralens verksamhet stöder utvecklingen av samhällets serviceförmåga och näringslivets konkurrenskraft.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för Mätteknikcentralen för 2009:

Effektivitet

— Kompetens- och kvalitetsnivån samt konkurrenskraften hos de kunder som anlitar mätteknik- och ackrediteringstjänster förbättras.

— Med hjälp av EU-finansierade samarbetsprojekt skapas nytt och tillämpligt kunnande som ställs till näringslivets förfogande.

Verksamhetens resultat

— MIKES andel av de meteorologiska forskningsprojekten inom EU:s område är ca 2 %.

— Tillgången och kvaliteten på tjänsterna förbättras på riksomfattande och regional nivå.

— Ca 10 % av tjänsterna produceras utanför huvudstadsregionen.

— De regionala mättjänsternas spårbarhet är säkerställd.

— Projektstorleken för avgiftsbelagda tjänster är 25 000—100 000 euro och kostnadsmotsvarigheten minst 115 %.

— Produktiviteten i utvärderingen av kontrollorganens kompetens ökar med 5 %.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
Utveckling av årsverken	69,9	69,0	67,8
Personalens fysiska välbefinnande förbättras			
— antalet sjukdagar/årsv.	8,1	< 4,0	< 4,0
— fall av kortvarig sjukfrånvaro (1—3 dagar)	62	< 50	< 50
Organisationens kompetens ökar			
— utbildningsdagar/årsv.	3,9	4,0	4,0
— investeringar i kompetens, euro/årsv.	1 007	1 100	1 100
Organisationens arbetsgivarprofil är lockande			
— personalomsättning, %	3,0	< 10,0	< 10,0
— arbetsansökningar/ledig arbetsplats	10	15	15

Vid dimensioneringen av momentet har en minskning med ett årsverke till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder beaktats.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	8 554	8 034	9 783
Bruttoinkomster	2 555	2 750	3 000
Nettoutgifter	5 999	5 284	6 783
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	1 501		
— överförts till följande år	699		

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	163
Överföring från moment 32.20.07, hyror för kontorslokaler och driftsutgifter	895
Produktivitetsfrämjande åtgärder	-59
Nivåförhöjning	500
Sammanlagt	1 499

2009 budget	6 783 000
2008 II tilläggsb.	280 000
2008 budget	5 284 000
2007 bokslut	5 197 000

06. (32.20.06 och 32.20.21) Omkostnader för Tekes - utvecklingscentralen för teknologi och innovationer (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 47 602 000 euro.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomst andra inkomster från EU än ersättningarna för resekostnader och andra inkomster som betalas med medel under moment 28.60.20 samt den medfinansiering som fås som inkomster av de övriga parterna i internationella och övriga gemensamma projekt för vilkas genomförande Tekes ansvarar.

Anslaget får även användas

1) till utgifter för programmet för utveckling av arbetslivets produktivitet och kvalitet och

2) för att förbättra lönsamheten och effektiviteten i projekt- och programverksamheten samt aktiveringsverksamheten, dock högst 15 005 000 euro.

Förklaring: Tekes har till uppgift att med medel grundade på teknologi och innovationer främja utvecklingen av industrin och tjänster.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för Tekes för 2009:

Effektivitet

— Högklassig forsknings- och utvecklingsverksamhet ökar i Finland och allt fler företag och forskningsorganisationer deltar i den.

— Företag och forskningsenheter i Finland utvecklar och nyttiggör i sin innovationsverksamhet kompetens, samarbetsnätverk och partnerskap på global nivå.

— Antalet företag som utvecklar och tillgodogör sig teknologi ökar mer än tidigare och företagen växer allt snabbare.

— Företagen och näringslivet reformeras och produktiviteten inom industrin och tjänster förbättras.

— Kompetens, specialisering och nätverksbyggande stöder den regionala utvecklingen.

— Teknologi och innovationer främjar både genom den ekonomiska utvecklingen och direkt välfärds- och miljömålen i samhället.

I arbetet med att nå Tekes resultatmål deltar förutom Tekes egen personal också den personal som vid TE-centralerna sköter Tekes-uppgifter. I syfte att nå resultatmålen utnyttjas också anslagen och fullmakterna under moment 32.30.01 (TE-centralerna och arbetskraftsbyråerna), 32.20.20 (forskning), 40 (bidrag) och 83 (lån). Genom fullmakterna finansierar Tekes egna program, program för utveckling av

arbetslivet och riskfyllda forsknings- och utvecklingsprojekt som huvudsakligen genomförs under åren 2009—2012. Resultaten av forsknings- och utvecklingsverksamheten syns fullt ut först med flera års fördröjning.

Verkningar av Tekes överföringsutgifter

Nyckeltal	2007 utfall	2008 prognos	2009 mål
För projekt som inleds under budgetåret:			
Projektens kravnivå, index (0—100)	77	> 75	> 80
Andel nätverkskopplade projekt, företagsprojekt, %	78	> 80	> 80
Antal engagemang i teknologiprogram, st.	3 857	2 800	2 800
Antal företag i den inledande fasen som kunder, st.	359	> 300	> 260
Andel internationella projekt, offentlig forskning, %	89	> 60	> 60
Andel internationella projekt, företagsprojekt, %	40	> 50	> 50
Andel finansiering utanför huvudstadsregionen, %	57	55—65	55—65
Finansiering som riktas till sjuk- och hälsovården och välfärden samt till miljö- och energitillämpningar, mn €	215	> 170	> 175
För projekt som slutförs under budgetåret:			
Uppfinningar som patenteras, st.	695	> 730	> 730
Nya eller ersättande produkter, st.	504	> 520	> 520
Nya eller ersättande tjänster, st.	402	> 330	> 330
Utvecklade produktionsprocesser, st.	222	> 200	> 200

De resultatmål på årsnivå som grundar sig på nyckeltalen är med avseende på verksamhetens egentliga mål riktgivande etappmål.

Verksamhetens resultat

Effektivitet

Nyckeltal	2007 utfall	2008 prognos	2009 mål
Driftsutgifter (Tekes)/teknologifinansiering, %	6,2	5,9—6,0	5,9—6,0
Användningen av omkostnaderna samt utgifterna för projekt- och programverksamheten per kärnprocess, fördelning i %			
— aktivering av innovationsverksamheten	29	25	25
— teknologiprogram	37	40	40
— projektfinansiering	34	35	35
Värdet av projekt som inleds, mn €/årsv.	2,4	> 2,4	> 2,4

Kvalitetsledning

Nyckeltal	2007 utfall	2008 prognos	2009 mål
Kundrespons på Tekes verksamhet inom projektfinansieringen, allmän bedömning, index (1—5)	3,67	> 3,7	> 3,7
Rättelseyrkanden/överklagbara beslut, %	0,7	< 0,9	< 0,9
Handläggningstid för ny ansökan om finansiering till företag, dagar	-	< 70	< 65
Handläggningstid för anhållan om utbetalning samt rapport för små och medelstora företag, dagar	24	< 25	< 25

Antal företagskunder som får finansiering	1 292	> 1 350	> 1 350
Tekes-programmens andel av finansieringen, %	48	50—55	50—55
Små och medelstora företags andel av företagsfinansieringen, %	56	50—60	50—60

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Nyckeltal	2007 utfall	2008 prognos	2009 mål
Utveckling av årsverken	275	284	294
Fördelning av den totala arbetsinsatsen per kärnprocess, %			
— aktivering av innovationsverksamheten	20	> 25	> 25
— teknologiprogram	32	> 25	> 25
— projektfinansiering	48	> 40	> 40
Personalens välbefinnande förbättras			
— antalet sjukdagar/årsv.	7,9	< 8,0	< 8,0
— personaltillfredsställelse (1—5)	3,7	> 3,7	> 3,7
Organisationens kompetens ökar			
— utbildningsdagar/årsv.	6,9	10	10
— andelen anställda i % som avlagt minst högre högskoleexamen	66,1	65—75	65—75
Organisationens arbetsgivarprofil är lockande			
— personalomsättning, %	7,8	5—10	5—10
— arbetsansökningar/ledig arbetsplats	48	> 30	> 30
Ledning (kommunikation och sporrande klimat)			
— organisationens eget index (1—5)	3,6	> 3,7	> 3,7

Mål som ställs på program för utveckling av arbetslivet

Nyckeltal	2007 utfall	2008 prognos	2009 mål
Små och medelstora företags andel av finansieringen av utvecklingsprojekt, %	48	40	45
Antal anställda som deltar i de utvecklingsprojekt som inleds	23 000	30 000	30 000
Andel av utvecklingsprojekt som avslutats och som förbättrats avseende, %			
— arbetsproduktivitet	75	76	76
— de anställdas möjligheter att utveckla sin yrkeskunskap i arbetet	71	72	75
— det psykiska välbefinnandet på arbetsplatsen	71	70	75

Inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten har antecknats under moment 12.32.99. Tekes deltar i samprojekt inom ramen för EU:s ramprojekt. Motsvarande inkomster har antecknats under moment 12.32.99.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	43 553	43 862	48 202
Bruttoinkomster	896	750	600
Nettoutgifter	42 657	43 112	47 602
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	15 941		
— överförts till följande år	11 804		

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	803
Överföring från moment 32.01.(20)	3 200
Överföring av 1 årsverke till moment 32.30.01	-84
Nivåförhöjning	571
Sammanlagt	4 490

2009 budget	47 602 000
2008 II tilläggsb.	789 000
2008 budget	43 112 000
2007 bokslut	38 520 000

07. (32.30.02) Omkostnader för Centralen för turistfrämjande (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 14 800 000 euro.

Förklaring: Centralen för turistfrämjande (CTF) är sakkunnig på turism på riksomfattande nivå och en aktiv internationell aktör som producerar mervärde för turistnäringen och samhället. CTF gör Finland känt samt utvecklar och marknadsför Finlands turistservice utomlands och tränar små och medelstora företag inom turistnäringen för export. CTF samarbetar med den finska turistnäringen och övriga intressegrupper.

Som nya uppgifter i Finlands turiststrategi har CTF getts ansvaret för att samordna de riksomfattande produktutvecklingsprogrammen, bygga upp Suomi.fi-portalen samt skapa och underhålla en elektronisk forskningsdatabank för turismen. CFT intensifierar samarbetet med turismaktörer i storområden och regioner. Verksamheten fokuseras i allt högre grad på åtgärder som är väsentliga för utvecklingen av turism.

CTF koncentrerar sig inom sina huvudsakliga marknadsområden på Finlandsbilden och de produktgrupper som fastställts i Finlands turismstrategi. Inom produktgrupperna lyfts kvaliteten på tjänster fram som en allt viktigare faktor.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för Centralen för turistfrämjande för 2009:

Samhälleliga verkningar

Effektmålen avspeglar den övergripande utvecklingen inom turismen, som endast delvis påverkas av CTF:s åtgärder.

	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
Finland blir mer lockande som turistland			
— Utveckling av inkomsterna från utländska turister, %	+ 8,8	+ 3,7	+ 3,3
— Utveckling av registrerade utländska övernattningar, %	+ 6,3	+ 5,0	+ 3,3
— Utveckling av icke-registrerade utländska övernattningar, %	+ 11,5	+ 2,0	+ 2,0
— Finlands marknadsandel av utländska övernattningar registrerade i Norden	16,0	15,9	16,0

Verksamhetens resultat

— Medeltalet för den externa kundtillfredsställelsen är 8,3 (2006: 8,2).

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
Utveckling av årsverken	87	88 [1)]	35
Arbetskraftskostnader, 1 000 euro	5 062	4 800	2 036
Personalens fysiska välbefinnande förbättras			
— antalet sjukdagar/årsv.	6,9	< 5,0	< 5,0
Organisationens kompetens ökar			
— utbildningsdagar/årsv.	1,1	3,0	3,0
— andelen anställda i % som avlagt minst högre högskoleexamen	19,0	19,0	25,0
Organisationens arbetsgivarprofil är lockande			
— personalomsättning, %	18	24	60

[1)] Siffran svarar mot budgeten för 2008. Till följd av rationaliseringsbeslut av direktionen för CFT kommer antalet årsverken att bli mindre än planerat.

Fördelning av anslagen enligt huvudfunktioner (1 000 euro)

	2009 uppskattning	%
Finlandsbild	3 000	20,3
Produktmarknadsföring	6 435	43,5
Forskning och utveckling	900	6,1
Portal	965	6,5
Förvaltning och övrig stödverksamhet	3 500	23,6
Sammanlagt	14 800	100,0

Vid dimensioneringen av momentet har en minskning med 30 årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder beaktats.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	17 467	18 757	15 302
Bruttoinkomster	2 093	2 500	502
Nettoutgifter	15 374	16 257	14 800

Poster som överförs	
— överförts från föregående år	1 123
— överförts till följande år	1 863

Minskningen av bruttoinkomster och motsvarande utgifter beror på att kampanjer, mässsor och annan liknande verksamhet framöver utomlands ska genomföras med hjälp av Finpros exportcenter och att endast de fakturor som ska betalas i Finland bokförs på CFT.

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Överföring till moment 32.20.03	-500
Överföring till moment 32.20.05	- 895
Lönejusteringar	131
Övriga ändringar	-193
Sammanlagt	-1 457

2009 budget	14 800 000
2008 budget	16 257 000
2007 bokslut	16 114 000

20. Offentlig forskning och utveckling (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 194 250 000 euro.

Fullmakt. År 2009 får nya finansieringsbeslut fattas till ett belopp av högst 198 057 000 euro.

Fullmakten och anslaget får användas för

1) sådan forskning och utveckling vid organisationer som omfattas av statens budgetekonomi och bedrivs inom organisationer och som främjar uppkomsten, utvecklingen och ett omfattande nyttiggörande av teknologiskt kunnande, affärskompetens och annan kompetens som är betydande för näringslivets och samhällets utveckling

2) nationella och internationella program och projekt vid organisationer som omfattas av statens budgetekonomi samt till beredning av projekt och utveckling av kompetens och strategiska verksamhetsförutsättningar

3) planering och genomförande av sådana innovativa anskaffningar vid organisationer som omfattas av statens budgetekonomi och som betydligt ska förbättra kvaliteten och effektiviteten i beställarens verksamhet eller tjänster och som förutsätter att anbudsgivarna utvecklar nya produkter, produktionsförfaranden, tjänster eller andra innovativa lösningar

4) finansiering av forskningsprojekt som godkänts av EU

5) deltagaravgifter för internationellt samarbete och program och projekt, anläggningsleveranser samt resekostnader för resor som görs för Tekes räkning av personer som inte är anställda vid centralen

6) projekt för utveckling av arbetslivet vid organisationer som omfattas av statens budgetekonomi samt

7) nationell medfinansiering i europeiska samarbetsprojekt.

Förklaring: Målen för effektivitet och resultatet av verksamheten har angetts i samband med Tekes omkostnadsmoment (32.20.06).

EU-inkomsterna från europeiska samarbetsprojekt har antecknats under moment 12.32.99.

Det beräknas att 250 000 euro av fullmakten används för projekt för utveckling av arbetslivet vid organisationer som omfattas av statens budgetekonomi.

Den beräknade fördelningen av användningen av fullmakten och anslaget (1 000 euro)

	Fullmakt	Anslag
Finansiering av offentlig forsknings- och utvecklingsverksamhet	177 557	177 750
Programavgifter till Europeiska rymdorganisationen (ESA): obligatoriska och valfria program	20 500	16 500
Sammanlagt	198 057	194 250

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakter föranleder (1 000 euro)

	2009	2010	2011	2012	2013—	Sammanlagt fr.o.m. 2009
Förbindelser som ingåtts före 2009	176 673	68 286	6 646	-	-	251 605
Förbindelser år 2009	17 577	93 237	57 611	5 990	23 642	198 057
Sammanlagt	194 250	161 523	64 257	5 990	23 642	449 662

Statens kostnader för den finansiering som beviljas 2009 (nuvärde) uppgår totalt till 184,9 miljoner euro.

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget och fullmakten (1 000 euro)

	Anslag	Fullmakt
Nivåförhöjning	10 804	9 727
Överföring från moment 32.01.(63)	250	250
Överföring till moment 32.01.01	-500	-500
Nationell medfinansiering av europeiska samarbetsprojekt	3 000	3 000
Sammanlagt	13 554	12 477

2009 budget	194 250 000
2008 budget	180 696 000
2007 bokslut	144 179 801

40. Bidrag till forskning, utveckling och innovationsverksamhet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 186 350 000 euro.

Fullmakt. År 2009 får nya beslut om bidrag fattas till ett belopp av högst 227 518 000 euro.

Med bidragen sporras företag och andra sammanslutningar till forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet samt till gemensamma teknologi-, forsknings-, utvecklings- och innovationsprogram som har som mål att påskynda utvecklingen och höja förädlingsvärdet, förbättra produktiviteten och främja utvecklingen av arbetslivet. Vid beviljande av bidrag beaktas den direkta och indirekta nytta som eftersträvas genom projekten, projektens kravnivå och innovativitet, de resurser som står till förfogande, det samarbete som ska utvecklas och nyttiggöras, de välfärdsfaktorer i samhället, arbetslivet och omvärlden som ska främjas samt den extra inverkan som Tekes finansiering och sakkunnigarbete har på genomförandet av projekten och deras förväntade resultat.

Bidrag får beviljas

1) på grunder som närmare fastställts genom förordning av statsrådet (298/2008) och enligt EU-kommissionens förordning (EG) nr 1998/2006 avseende stöd av mindre betydelse till företag och andra sammanslutningar för forsknings-, utveckling- och innovationsverksamhet som fokuserar på teknologi, affärsverksamhet och annan forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet och som syftar till att utveckla produkter, tillverkningsmetoder och tjänster

2) för forskningsprojekt som EU har godkänt och

3) för nationell medfinansiering i europeiska samarbetsprojekt.

Bidragen kan även betalas i form av servicesedlar. Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Bidrag beviljas särskilt

— för riskfyllda forsknings-, utvecklings- och innovationsprojekt och program som syftar till nyttiggörande av ny teknologi och kompetens samt till utveckling av energiekonomi och miljö- och välfärdsteknologier inom industrin och i samband med tjänster,

— för nyttiggörande av resultaten från forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamheten genom att inledande av ny affärsverksamhet vid unga, små och medelstora innovativa företag främjas samt genom att tillgången och kvaliteten på de tjänster som behövs vid nya och unga innovativa företag och vid inledandet av affärsverksamheter förbättras.

— till små och medelstora företag för teknologianskaffningar och anskaffning av industriella rättigheter och innovationstjänster som en del av ett forsknings-, produktutvecklings- och innovationsprojekt,

— för utveckling av och försök med innovativa produktionstekniker och produktionsprocesser i pilotformat eller i det format som kan genomföras vid en anläggning samt för testproduktion,

— för förhandsutredningar, sakkunnigtjänster och beredning av projekt som gäller företags och andra sammanslutningars utvecklingsprojekt,

— för planering och genomförande av sådana innovativa anskaffningar vid kommunala organisationer, företag och andra sammanslutningar som betydligt ska förbättra kvaliteten på och kostnadseffektiviteten i beställarens verksamhet eller tjänster och som förutsätter att anbudsgivarna utvecklar nya produkter, produktionsförfaranden, tjänster eller andra innovativa lösningar,

— för sådan forskning och utveckling vid yrkeshögskolor och kommunala organisationer samt vid icke-vinstsyftande företag och andra sammanslutningar som i dessa organisationer främjar uppkomsten, utvecklingen och nyttiggörandet av teknologiskt kunnande, affärskompetens och annan kompetens som är betydande för näringslivets och samhällets utveckling. Statsunderstöd kan på grund av att verksamheten i fråga kan jämställas med en kollektiv nyttighet beviljas till ett belopp som motsvarar det fulla kostnadsbeloppet samt

— för projekt för utveckling av arbetslivet som inte omfattas av statens budgetekonomi.

Målen för effektiviteten och för resultatet av stödsystemets verksamhet har angetts i samband med Tekes omkostnadsmoment (32.20.06).

Det beräknas att 8 050 000 euro av fullmakten används för utvecklingsprojekt som inte omfattas av statens budgetekonomi.

EU-inkomsterna från europeiska samarbetsprojekt har antecknats under moment 12.32.99.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakter föranleder (1 000 euro)

	2009	2010	2011	2012	2013—	Sammanlagt fr.o.m. 2009
Förbindelser som ingåtts före 2009	168 970	133 048	22 289	207	-	324 514
Förbindelser år 2009	17 380	54 349	120 499	23 451	11 839	227 518
Sammanlagt	186 350	187 397	142 788	23 658	11 839	552 032

Statens kostnader för de understöd som beviljas 2009 (nuvärde) uppgår totalt till 210,6 miljoner euro.

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget och fullmakten (1 000 euro)

	Anslag	Fullmakt
Överföring till moment 32.20.45	-7 000	-7 000
Överföring till moment 32.20.41	-3 500	-3 500
Nivåförhöjning	13 643	12 865
Överföring från moment 32.01.(63)	8 050	8 050
Nationell medfinansiering av europeiska samarbetsprojekt	4 000	4 000
Sammanlagt	15 193	14 415

Momentets rubrik har ändrats.

2009 budget	186 350 000
2008 II tilläggsb.	-2 500 000
2008 budget	171 157 000
2007 bokslut	154 882 939

41. (30.20.41 och 32.30.47) Statsunderstöd till vissa sammanslutningar och organisationer för främjande av näringspolitiken (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 42 642 000 euro.

Anslaget får användas

1) till statsbidrag för organisationer och avtalsstiftelser med anknytning till arbets- och näringsministeriets verksamhetsområde och främst till att producera utvecklingstjänster för små och medelstora företag och till att främja utländska investeringar

2) till betalning av statsunderstöd till sammanslutningar som främjar verksamheten vid små och medelstora företag, till utveckling av tjänster som är avsedda för små och medelstora företag samt till regionala projekt för utveckling av näringarna

3) för finansiering av offentliga sammanslutningars projekt

4) till att producera grundläggande rådgivning, utbildning och sakkunnigtjänster som tillhandahålls av organisationer som främjar utrikeshandeln och av Finpro rf samt

5) för underhåll och utveckling av portalen FöretagsFinland.

För att stödja och främja uppfinningsverksamhet och ersätta de kostnader som föranleds av förvaltningen av verksamheten och främjandet av utländska investeringar kan på grund av att servicen i fråga kan jämställas med en kollektiv nyttighet statsunderstöd beviljas i enlighet med EU:s definition av offentliga tjänsteskyldigheter till ett belopp som motsvarar det fulla kostnadsbeloppet. I särskilda fall kan även för projekt som syftar till att för små och medelstora företag främja tjänster, företagsverksamheten inom kreativa områden och ekonomin på grund av deras samhälleliga effekter och goda resultat beviljas statsbidrag till ett belopp som motsvarar det fulla kostnadsbeloppet. Likaså kan en del av Finpro rf:s verksamhet vara sådan verksamhet som omfattas av offentlig tjänsteskyldighet och som finansieras till fullt belopp.

Understöd till organisationer som främjar näringspolitiken beviljas på de grunder som statsrådet närmare fastställer.

Allmänt understöd beviljas de organisationer som främjar näringspolitiken och utrikeshandeln i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001) och statsrådets förordning om internationaliseringsunderstöd för företags gemensamma projekt samt om allmänt understöd till organisationer och sammanslutningar som främjar utrikeshandeln och företags internationalisering (1186/2005). Allmänt understöd kan med stöd av denna förordning beviljas organisationer huvudsakligen till sammanlagt högst 75 % av de kostnader som godkänns för understödet.

Bestämmelser om användningen av bidragen och övervakningen av användningen utfärdas genom beslut av ministeriet. Med tanke på användningen av statsbidraget är det motiverat att bidrag betalas ut i förskott.

Förklaring: Uppfinningsstiftelsen främjar uppfinningsverksamheten och stöder utvecklingen och nyttiggörandet av uppfin-

ningar under den riskfyllda inledande fasen. Stiftelsen är den enda offentliga instansen som finansiellt kan understöda enskilda uppfinnare eller uppfinnare som är forskare. Till Uppfinningsstiftelsens grundläggande verksamhet hör rådgivning, bedömning av uppfinningar, skydd av uppfinningar, finansiering av produktutveckling och marknadsföring samt andra åtgärder som främjar kommersialisering av uppfinningar. Uppfinningsstiftelsens finansiering är riskfinansiering. Uppfinningsstiftelsens uppfinningsombudsmän vid TE-centralerna och innovationsombundsmän vid olika universitet säkerställer att uppfinnare överallt i Finland får sakkunnig rådgivning för utveckling av uppfinningar och att stiftelsens övriga tjänster också finns inom räckhåll. Stiftelsen deltar också i projekt som främjar allmän uppfinningsverksamhet och innovativitet. Målet med utvecklingen av tidiga kuvöser, dvs. av privatpersoners affärsidéer och mycket tidig företagsutveckling, är att stödja främjandet av uppfinningsverksamheten och att hjälpa privatpersoner och småföretag som strävar efter ökad kompetens, internationalitet och tillväxt att komma i kontakt med andra offentliga finansiärers tjänster.

Standardisering är utarbetande av gemensamma anvisningar och handlingssätt som ska underlätta näringslivets, myndigheternas och konsumenternas verksamhet och vardagsrutiner. Det finska standardiseringssystemet omfattar Finlands Standardiseringsförbund SFS rf, som är den nationella centralorganisationen, samt 14 branschorganisationer som var för sig ansvarar för den standardisering som hänför sig till det egna verksamhetsområdet. SFS är en organisation som producerar tjänster för näringslivet och den offentliga förvaltningen och som ska skapa ramar för deltagande i standardisering, underhålla datasystemet inom branschen och informera om standardisering och standarder samt vara en kanal för påverkan på nationell och internationell standardisering. SFS ansvarar för uppgifter som ansluter sig till EU-direktivet (98/34/EG) om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter samt för världshandelsorganisationens WTO/TBT-avtal.

Genom kvalitetsutveckling påverkas näringslivets konkurrenskraft och ekonomiska tillväxt. Ministeriet ska främja industriell kvalitetsverksamhet samt stödja kvalitetsprojekt som gynnar kvalitetspolitiskt beslutsfattande. Ett centralt verktyg för kvalitetsledning är kvalitetsprissystemet. Det upprätthålls av Finlands Kvalitetscentral Ab/Finlands Kvalitetsförening rf, som får statsunderstöd för denna uppgift.

Anslaget under momentet används också för att producera tjänster i syfte att främja utländska investeringar, finansiera Suomen Taideteollisuusyhdistys ry/Konstflitföreningens / Design Forums verksamhet och genomföra utvecklingsprojekt för företagsverksamhet inom kreativa branscher. Invest in Finland bygger ut sitt samarbete i Finland med enheter som erbjuder tjänster för främjande av regionala investeringar. Invest in Finland utvidgar också sin verksamhet utomlands, i första hand i Kina.

Organisationer som främjar näringspolitiken och utrikeshandeln samt Finpro rf erbjuder företag med pågående internationalisering, nya företag och små och medelstora företag mångsidiga grundläggande rådgivningstjänster samt sakkunnig-, rådgivnings- och utbildningstjänster både i Finland och utomlands. Internationalisering och export främjas genom samprojekt, t.ex. genom deltagande i internationella utställningar utomlands, exportnätverksprojekt och förbättrande av affärskompetensen i företag. De grundläggande rådgivningstjänster som erbjuds små och medelstora företag är i regel avgiftsfria, medan mer omfattande sakkunnigtjänster och konsultutredningar är avgiftsbelagda. Ett viktigt föremål för utvecklingsarbete i Finpros verksamhet är att utveckla nätverksfunktionen i landskapen och befästa denna verksamhet. Finpro utvidgar sitt tjänsteutbud på de växande marknaderna i Asien och Indien. Finpro erbjuder i enlighet med sin skyldighet att tillhandahålla offentliga tjänster sakkunnig- och rådgivningstjänster utomlands också till företag i turistbranschen.

Utvecklingen av FinNode-samarbetet är inbegripen i regeringsprogrammet och i förslaget till nationell innovationsstrategi. Utvecklingsarbetet fokuserar på nuvarande och potentiella målländer (Kina, USA, Ryssland, Japan och Indien). Samarbetet mellan Tekes och Finpro (det s.k. DUO-programmet) utvidgas utifrån de positiva erfarenheter som man fått i Europa och i de länder utanför Europa där innovationsverksamheten börjar få en allt större betydelse. I regeringsprogrammet finns det riktlinjer för tryggande av specialfinansiering för att främja kvinnligt företagande. Också i regeringens politikprogram för arbete, företagande och arbetsliv framhålls det att kvinnligt företagande ska uppmuntras genom att tillräcklig spcecialfinansiering tryggas.

I verksamheten vid de organisationer och sammanslutningar som främjar näringspolitik och utrikeshandel beaktas både ministeriets mål och målen med strategin för exportfrämjande och internationalisering. Dessa organisationer och sammanslutningar främjar närings- och innovationspolitiken genom att för s.k. allmänt ekonomiskt intresse producera tjänster (SGEI-tjänster, kommissions beslut 2005/842/EG).

Effektivitet

— Att främja uppfinningar är en fast del av den nationella innovationsverksamheten.

— Organisationernas kvalitetskonkurrenskraft förbättras på ett internationellt jämförbart sätt.

— Standardiseringen stöder utvecklingen och kommersialiseringen av nya teknologier och marknader.

— Kompatibiliteten och utbytbarheten hos produkter och system förbättras.

— Konsumtionen styrs till produkter och tjänster som skonar miljön.

— Antalet utländska investeringar i Finland ökar.

— Internationaliseringen av företag stärks och exporten ökar.

Verksamhetens resultat

— Minst två tredjedelar av Finpros avgiftsfria och delvis avgiftsbelagda sakkunnig- och rådgivningstjänster riktas till små och medelstora företag (2005: 66 %, 2006: 66 %, 2007: 66 %).

— Informationsutbytet och samarbetet mellan organisationer och sammanslutningar som främjar näringspolitiken och utrikeshandeln ökar.

Beräknad användning av anslaget	€
Uppfinningsstiftelsen	8 560 000
Standardiseringsverksamhet	2 000 000
Kvalitetsverksamhet	350 000
Effektivisering av nyttiggörandet av formgivning i näringsverksamheten	685 000
Kreativa branscher	350 000
Utbildningscentret för internationell handel Fintra	2 200 000
Finsk-svenska handelskammaren	430 000
Finsk-ryska handelskammaren	433 000
Andelslaget Viexpo	270 000
Finland Convention Bureau	233 000
Music Export Finland	210 000
Finpro rf	21 895 000
Invest in Finland	3 098 000
Portalen FöretagsFinland	1 000 000
Utveckling av företagstjänstekoncept och nättjänster	505 000
Främjande av företagandet	423 000
Sammanlagt	42 642 000

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)	
Nivåförhöjning	1 670
Överföring från moment 32.20.40	3 500
Sammanlagt	5 170

Momentets rubrik har ändrats.

2009 budget	42 642 000
2008 budget	37 472 000
2007 bokslut	35 872 000

42. Samordning av klustren i kompetenscentraprogrammet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 600 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsunderstöd till de nationella samordnarna för de kluster som utsetts att ingå i programmet för kompetenscentra och till såddpengar för sam-

projekt som inleds inom ramen för programmet. Anslaget får även användas för finansiering av utvecklingsprojekt som stöder nationellt och internationellt samarbete inom ramen för programmet och till övriga kostnader som föranleds av den nationella samordningen av programmet för kompetenscentra.

Beträffande överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut och beträffande konsumtionsutgifterna enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Avsikten är att programmet för kompetenscentra ska finansieras med anslaget.

Anslaget under momentet används för finansiering av den nationella samordningen av de klusterprogram som utsetts för programmet för kompetenscentra samt för utveckling av handlingsmodeller och tjänster för programmet och till övriga kostnader som föranleds av den nationella samordningen av programmet för kompetenscentra..

Programmet för kompetenscentra är ett tidsbundet specialprogram enligt regionutvecklingslagen (602/2002) och det syftar till att förbättra förutsättningarna för etablering och utveckling av internationellt konkurrenskraftig företags- och forskningsverksamhet med hög kompetensnivå.

Genom programmet stöds regional specialisering och arbetsfördelning mellan kompetenscentren. Åtgärder inom ramen för programmet riktas till förnyelse av näringar och branscher som grundar sig på tjänster och handlingsmodeller av ny typ och nya organisatoriska lösningar förutom på teknologiska innovationer. Utöver den kunskapsgrundade innovationsverksamheten stöds genomförandet av efterfrågeorienterad och användarrelaterad innovationspolitik av kluster.

Arbets- och näringsministeriet har för 13 kluster utsett nationella samordnare som på avtalsbasis svarar för gemensamt godkända uppgifter. Samordnarna för klustren utses och finansieras genom iakttagande av bestämmelserna i Europeiska kommissionens beslut (fattat 28.11.2005) avseende tillämpningen av artikel 86.2 i EG-fördraget (delgivet med nummer K(2005)2673 (2005/842/EG). Enligt EG-rättsakterna är finansieringen av samordnarna en ersättning för företag som producerar tjänster av allmänt ekonomiskt intresse. Valet av samordnare konkurrensutsattes därför inte som ett separat upphandlingsförfarande.

Samhälleliga effektmål

— Samarbetet mellan regionerna inom innovationsverksamheten ökar.

— Internationaliseringen av små och medelstora företag stärks.

Verksamhetens resultat

— Samarbetet mellan olika sektorer och verksamhetsområden intensifieras.

2009 budget	2 600 000
2008 budget	2 600 000
2007 bokslut	2 600 000

43. (32.30.40) Internationaliseringsunderstöd för företags samprojekt (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 21 480 000 euro.

Fullmakten och anslaget får användas för internationaliseringsunderstöd som beviljas för företags samprojekt samt till betalning och genomförande av projekt enligt statsrådets förordning om internationaliseringsunderstöd för företags gemensamma projekt samt om allmänt understöd till organisationer och sammanslutningar som främjar utrikeshandeln och företags internationalisering (1186/2005).

Fullmakten och anslaget får förutom för projekt som genomförs utomlands enligt den ovan nämnda förordningen dessutom användas

1) för gemensamma projekt inom nya verksamhetsområden och servicebranscher, för stödjande av företagsinitierade kulturexportprojekt och för riksomfattande projekt inom turistbranschen samt

2) till kostnaderna för förberedelsen av deltagandet i världsutställningen i Shanghai 2010 och för byggandet av paviljong.

Understödet till små och medelstora företag är högst 50 %. Understöd kan dock beviljas till högre procentandelar för sådana riksomfattande och regionalt betydelsefulla projekt i vilka företag inte medverkar eller beträffande vilka

det är svårt att fördela kostnaderna företagsvis eller där nyttan av projektet kan uppskattas tillfalla ett stort antal företag eller projektet till sin natur är avvikande och riskfyllt.

Fullmakt. År 2009 får nya bidrag beviljas till ett belopp av sammanlagt 17 528 000 euro. Om en del av bevillningsfullmakten för 2008 är oanvänd, får beslut om beviljande av den oanvända delen fattas ännu år 2009. Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Företags gemensamma projekt genomförs av organisationer som främjar näringspolitiken och av Finpro rf, olika sammanslutningar, branschförbund och företag.

Med hjälp av anslaget genomförs för främjande av internationaliseringen särskilt vid företag som inleder sin export och redan etablerade exportföretag mångsidiga samprojekt inom de målområden som företagen valt ut och på nya marknadsområden under utveckling. Anslag riktas i första hand till sådana samprojekt inom speciellt högteknologibranscher som genomförs av små och medelstora företag, nya företag i inledningsfasen och innovativa tillväxtföretag. Att delta i samprojekt sänker företags tröskel för internationalisering och snabbar upp små och medelstora företags inträde på nya marknader. Med anslaget genomförs gemensamma projekt som främjar företagens nätverksbyggande, oftast gemensamt deltagande i internationella utställningar, samt partnerskapsprogram inom exporten och projekt för exportnätverk.

Enligt en bedömning av samprojekten är den största nyttan av att företag deltar i samprojekt att de får ökad kändhet och synlighet, nya kundkontakter och ökad marknadskännedom och marknadsinformation.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för resultatområdet för främjande av export och internationalisering för 2009:

Samhälleliga effektmål

— Affärskompetensen och internationaliseringsfärdigheterna vid små och medelstora företag stärks.

— Tillväxtföretagen internationaliseras och drar nytta av det mervärde som samprojekt erbjuder.

— Antalet nya exportföretag ökar.

Verksamhetens resultat

— Antalet företag som deltar i samprojekt ökar (2005: 2 644, 2006: 2 336, 2007: 2 565).

— Små och medelstora företags andel av understöden för samprojekt är minst två tredjedelar (2005: 66 %, 2006: 72 %, 2007: 71 %).

— Antalet exportnätverksprojekt för små och medelstora företag bibehålls på minst samma nivå som tidigare (tillväxt 2006: 22 % och 2007: 36 %).

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakter föranleder (1 000 euro)

	2009	2010	2011	2012	Sammanlagt fr.o.m. 2009
Förbindelser som ingåtts före 2009	8 452	8 600	1 500	500	19 052
Förbindelser år 2009	13 028	2 500	1 300	700	17 528
Sammanlagt	21 480	11 100	2 800	1 200	36 580

Statens kostnader för de understöd som beviljas 2009 (nuvärde) uppgår totalt till 17,2 miljoner euro.

2009 budget	21 480 000
2008 II tilläggsb.	1 675 000
2008 budget	19 638 000
2007 bokslut	15 138 269

45. Företags beredning av forsknings- och utvecklingsprojekt (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 7 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av bidrag för små och medelstora företags beredning av forsknings- och utvecklingsprojekt och för utvecklingsåtgärder under den inledande fasen av företagsverksamhet på det sätt som närmare föreskrivs i statsrådets förordning om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet (675/2007).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med bidragen uppmuntras små och medelstora företag till att förbereda forsknings- och utvecklingsåtgärder. Finansiering för detta ändamål ges som bidrag till ett belopp på högst 15 000 euro och beviljas på de minimis-villkor. Anslaget under momentet är en överföring från moment 32.20.40.

TE-centralerna riktar sådan finansiering till projekt som syftar till att främja små och medelstora företags beredskap att inleda nya forsknings- och utvecklingsprojekt, att snabba upp inledandet av nya affärsverksamheter och att hjälpa små och medelstora företag med internationalisering och med att öka teknologisk och annan kompetens för utveckling.

Effektmål

— Allt fler små och medelstora företag inleder FoU-projekt.

2009 budget	7 000 000

(50.) Bidrag i anslutning till utbetalningen av ett internationellt teknologipris (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det slopas i budgeten.

2008 budget	1 000 000

83. Lån för forsknings- och utvecklingsverksamhet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 75 032 000 euro.

Fullmakt. År 2009 får nya lån beviljas till ett belopp av högst 88 728 000 euro.

Med lånen sporras såväl stora som små och medelstora företag och andra sammanslutningar till forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet samt till gemensamma teknologi-, forsknings-, utvecklings- och innovationsprogram som har som mål att påskynda utvecklingen samt att höja förädlingsvärdet och förbättra produktiviteten. Lån beviljas med beaktande av den direkta och indirekta nytta som eftersträvas, projektens kravnivå och innovativitet, de resurser som står till förfogande, det samarbete som ska utvecklas och nyttiggöras, de välfärdsfaktorer i samhället och omvärlden som ska främjas samt verkningarna av Tekes finansiering och sakkunnigarbete.

Anslaget får användas i enlighet med lagen om statens långivning samt statsborgen och statsgaranti (449/1988), på grunder som närmare föreskrivs genom förordningar av statsrådet och EU-kommissionens förordning (EG) nr 1998/2006 som gäller stöd av mindre betydelse för företag och andra sammanslutningar för teknologi, affärsverksamhet och annan forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet som syftar till att utveckla och nyttiggöra produkter, produktionsmetoder och tjänster.

Lån kan beviljas som innehåller villkor för riskexponering. Om utvecklingsarbetet misslyckas tekniskt eller om det inte leder till ett resultat som kan utnyttjas i ekonomiskt syfte, har Tekes rätt att på ansökan av låntagaren och inom ramen för de villkor som bestäms genom förordning av statsrådet förlänga låntagarens återbetalningstid, retroaktivt ändra ett lån eller delar av det som ursprungligen beviljats i form av främmande kapital till ett lån i form av eget kapital eller i undantagsfall helt eller delvis låta bli att återkräva det obetalda lånekapitalet och räntorna. Stora företag kan beviljas lån endast av mycket tungt vägande skäl speciellt när lånevillkoret för riskexponering är väsentligt med tanke på genomförandet av projektet och det kan fastställas på förhand.

Maximibeloppet för lån för vilka betalningsbefrielse kan beviljas är 20 000 000 euro.

Lån kan beviljas utan krav på säkerhet. En del av finansieringen kan betalas ut i förskott.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Finansiering beviljas särskilt

1) företag och andra sammanslutningar för forsknings- och utvecklingsarbete som syftar till att främja utvecklingen och förbättringen av internationellt konkurrenskraftiga produkter, produktionsmetoder och tjänster

2) för riskfyllda forsknings-, utvecklings- och innovationsprojekt och program som syftar till nyttiggörande av ny teknologi och kompetens samt för utveckling av energiekonomi samt miljö- och välfärdsteknologier inom industrin och i samband med tjänster

3) för startande av nya affärsverksamheter vid nygrundade innovativa företag och redan verksamma företag samt för främjande av företagsekonomiskt nyttiggörande av forsknings- och utvecklingsverksamheten och dess resultat

4) små och medelstora företag för marknadsnära riskfyllda utvecklings- och produktifieringsprojekt

5) för utveckling av och försök med innovativa produktionstekniker och produktionsprocesser i pilotformat eller i det format som kan genomföras vid en anläggning och för testproduktion samt

6) små och medelstora företag för teknologianskaffningar och anskaffning av immateriella rättigheter och innovationstjänster som en del av ett forsknings-, produktutvecklings- eller innovationsprojekt.

Villkoren för kapitallån bestäms enligt aktiebolagslagen (624/2006). Tekes lån för produktförbättring och produktutveckling samt kapitallån för produktutveckling som sköts av statskontoret uppgick i 2007 års bokslut till 409 miljoner euro.

Inkomsterna av återbetalning av lån har antecknats under moment 15.01.04.

Målen har angetts i samband med Tekes omkostnadsmoment (32.20.06).

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakter föranleder (1 000 euro)

	2009	2010	2011	2012	2013—	Sammanlagt fr.o.m. 2009
Förbindelser som ingåtts före 2009	47 372	15 142	1 738	56	-	64 308
Förbindelser år 2009	27 660	36 512	14 530	1 785	8 241	88 728
Sammanlagt	75 032	51 654	16 268	1 841	8 241	153 036

Totalt uppgår statens kostnader för de lån som beviljas 2009 (nuvärde) till 27,644 miljoner euro.

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget och fullmakten (1 000 euro)

	Anslag	Fullmakt
Nivåförhöjning	141	4 225

Momentets rubrik har ändrats.

2009 budget	75 032 000
2008 budget	74 891 000
2007 bokslut	65 565 330

30. (32.01, delvis, 32.30, delvis, 32.80 och 32.90, delvis) Sysselsättnings- och företagsamhetspolitik

Arbets- och näringsministeriet eller de inrättningar som ministeriet bemyndigat får 2009 enligt skuldkonverteringsavtalet av den 15 augusti 2006 mellan Finland och Ryssland ingå avtal om anskaffning av varor eller tjänster till det belopp som är oanvänt av den skuldkonverteringsfullmakt på 30 000 000 US-dollar (25 000 000 euro) som beviljades i den andra tilläggsbudgeten 2006.

Förklaring: Den primära tyngdpunkten i sysselsättnings- och företagsamhetspolitiken är att svara på matchningsproblemen på arbetsmarknaden, eftersom problemen med tillgång på arbetskraft börjar bli ett hinder för företagens tillväxt. Centralt inom sysselsättnings- och företagsamhetspolitiken är också att kunna utöka ny företagsamhet och förbättra företagens betingelser i omvärlden.

Sysselsättning

Den offentliga arbetskraftsservicens centrala uppgift är att arbeta för en fungerande arbetsmarknad. Målet är att upprätthålla och främja balansen mellan efterfrågan på och utbudet av arbetskraft på arbetsmarknaden, trygga tillgången på arbetskraft, bekämpa arbetslösheten och ordna arbete för dem som söker arbete.

Till de centrala offentliga arbetskraftstjänsterna som arbets- och näringsmyndigheterna ska ordna eller skaffa hör arbetsförmedling, arbetsmarknadsåtgärder, arbetskraftspolitisk vuxenutbildning och tjänster för yrkesinriktad utveckling såsom yrkesvals- och karriärplanering, utbildnings- och yrkesinformation och yrkesinriktad rehabilitering. Stöd som främjar sysselsättningen av arbetslösa är lönesubvention och sysselsättningspolitiskt understöd.

Genom offentlig arbetskraftsservice främjas sysselsättning i första hand på den öppna arbetsmarknaden, antingen direkt eller genom utbildning. I andra hand understöds sysselsättningen med hjälp av sysselsättningsanslag. Med hjälp av sysselsättningsanslagen stöder man i synnerhet sysselsättning av långtidsarbetslösa, unga och funktionshindrade samt förebygger utdragen arbetslöshet och jämnar ut regionala skillnader i arbetslösheten.

Verksamheten för att erbjuda svårsysselsatta personer tjänster vid servicecentren för arbetskraft, som är ett mångprofessionellt gemensamt sakkunnignätverk för arbets- och näringsförvaltningen, kommunen och Folkpensionsanstalten, har stabiliserats. Servicecentrens verksamhet vidareutvecklas med tonvikt på att främja en effektiv och framgångsrik verksamhet. Enligt regeringsprogrammet revideras statens arbetskraftspolitik med målet att underlätta matchningen av utbud och efterfrågan av arbetskraft, att främja uppkomsten av nya arbetsplatser och företag samt att minska arbetslösheten och förebygga utslagning. För att detta mål ska nås omfördelas sysselsättningsanslagen så att de bättre än hittills stöder sysselsättningen av arbetslösa personer på den öppna arbetsmarknaden. Målet är att för arbetsmarknaden bereda en arbetsmarknadsmodell grundad på flexibilitet och trygghet som ska bidra till att motverka att arbetsplatser försvinner speciellt till följd av omstrukturering och att antalet personer i arbetsför ålder minskar på arbetsmarknaden.

Man vinnlägger sig om att främja ett effektivt utnyttjande av arbetskraftsresurserna bl.a. genom att anvisa arbetssökande arbete och ställa offentliga arbetskraftstjänster till förfogande för att förhindra att arbetssökande är arbetslösa längre än tre månader. När det gäller tjänster för arbetssökande satsar man på att tillhandahålla kraftfulla tjänster i begynnelsefasen och på att aktivt erbjuda arbete. Målet är att arbetssökande sysselsätts så snabbt som möjligt. Den mellanliggande arbetsmarknaden erbjuder subventionerade arbetsmöjligheter för personer som har svårt att placera sig på den öppna (icke-subventionerade) arbetsmarknaden. De nya arbetsplatser som uppkommer och ersättande av arbetstagare som går i pension förutsätter yrkesutbildning som stöder syssel-

sättningen av såväl arbetslösa och personer som övergår från hemarbete och pension till arbetsmarknaden som de personer som redan befinner sig i arbetslivet. Dessutom ska kompetensen hos utländsk arbetskraft fås att motsvara kraven i arbetslivet i Finland.

Sysselsättningsanslag anvisas yrkesinriktad arbetskraftsutbildning som genomförs tillsammans med företag och lönesubventionerad sysselsättning vid företag. Den yrkesinriktade arbetskraftsutbildningen och arbete med stöd av lönesubvention samt andra arbetskraftspolitiska åtgärder effektiviseras väsentligt och målet ska klart och tydligt vara att den som deltagit i åtgärderna blir sysselsatt.

Arbetskraftspolitisk vuxenutbildning riktas särskilt till branscher som rekryterar arbetskraft och utbildningen skräddarsys allt bättre för att svara mot företagens behov. Framför allt förbättras de tjänster som erbjuds små företag. Andelen samanskaffningsutbildning som finansieras tillsammans med arbetsgivarna höjs till 15 %. Målet är att stärka en proaktiv beredskap inför arbetsgivarnas arbetskraftsbehov i faser med omstrukturering och tillväxt vid företagen. Uppdatering av kompetensen hos de personer som befinner sig i arbetslivet och stödjande av yrkesmässig rörlighet spelar då en allt viktigare roll.

Avsikten med lönesubventionerat arbete är att förbättra de arbetslösas yrkesskicklighet, kompetens och ställning på arbetsmarknaden samt att främja möjligheterna för arbetslösa att komma ut på den öppna arbetsmarknaden. Med hjälp av lönesubvention strävar man efter att förbättra arbetslösa arbetssökandes kompetens genom att i allt större omfattning utnyttja den för läroavtalsutbildning för arbetslösa utan yrkesutbildning och utvidga och utveckla en modell som förenar yrkesinriktad arbetskraftsutbildning och lönesubventionerat arbete. Lönesubventioner används enligt uppskattning för att stödja funktionshindrade personers möjligheter till sysselsättning med 36 miljoner euro. Anslagen för lönesubventioner för stödjande av sysselsättningen av unga har från och med budgeten för 2008 årligen höjts med 8,75 miljoner euro.

Den centrala utmaningen för den mellanliggande arbetsmarknadens del är att för svårsysselsatta personer skapa skräddarsydda, lättillgängliga arbetsplatser och att förbättra arbetsplatsernas verkningsfullhet genom att mer systematiskt skapa stödda sysselsättningskanaler till arbetsmarknaden. Man försöker förbättra effektiviteten genom att i större utsträckning finna arbetsplatser vid företag t.ex. genom utnyttjande av möjligeter till vidare placering och genom att finna arbetsgivare som är beredda att ge lönesubventionerade arbetslösa utbildning vid sidan av arbetet.

Genom startpeng stöds både sysselsättning och företagsamhet. Med startpeng tryggas utkomsten för den som ämnar bli företagare under den tid som beräknas åtgå till att starta och stabilisera företagsverksamheten. Startpeng utbetalas för högst 18 månader. Startpeng kan förutom arbetslösa arbetssökande beviljas bl.a. personer som övergår från lönearbete, studier och hemarbete till att bli företagare på heltid.

Antal personer i medeltal (årsv.) som omfattas av arbetskraftspolitiska åtgärder under ett år

	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 uppskattning
Sysselsättningsstöd[1)]			
Sysselsättning inom statsförvaltningen	1 680	1 200	1 200
Lönesubvention till kommuner och samkommuner	9 360	10 300	7 600
Lönesubvention till privata sektorn	19 410	23 700	20 000
Startpeng	4 250	5 000	5 000
Arbetslivsträning med syssesättningsstöd, deltidstillägg	2 800	3 300	1 800
Arbetspraktik/arbetslivsträning med arbetsmarknadsstöd	11 150	13 000	12 000
Sammanlagt	**48 650**	**56 500**	**47 600**

Arbetskraftspolitisk vuxenutbildning			
Yrkesutbildning	18 240	18 860	17 900
Förberedande utbildning	9 494	5 760	5 500
Sammanlagt	**27 734**	**24 620**	**23 400**
SAMMANLAGT	**76 384**	**81 120**	**71 000**

[1)] Volymerna av lönesubvention inbegriper också personer som sysselsatts enbart med anslag för arbetsmarknadsstöd (33.20.52).

Lönesubventionens och startpengens grunddel finansieras i fråga om personer som på vissa villkor får arbetsmarknadsstöd samt praktik och arbetslivsträning i sin helhet med arbetsmarknadsstöd under social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel under moment 33.20.52 (Arbetsmarknadsstöd). Med medel under social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel finansieras dessutom de studiesociala förmånerna för dem som deltar i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning (33.20.54).

Företagsamhet

Med hjälp av företagspolitiken stärks förutsättningarna för företagsamhet och förbättras företagens omvärld. Särskilt stärks teknologibasen, affärskompetensen och produktiviteten vid små och medelstora företag samt förbättras förutsättningarna för tillväxt och internationalisering. Genom företagspolitiken utvecklas ny företagsverksamhet samtidigt som man svarar på de regionala omstruktureringsprojekten och bl.a. sporrar ensamföretagare att avlöna den första arbetstagaren.

De företagspolitiska åtgärderna omfattar finansierings-, rådgivnings- och utvecklingstjänster för företag samt regleringsåtgärder som t.ex. gäller skydd av industriella rättigheter. Finansiering riktas till sådana områden som inte har någon marknad, dvs. som den privata finansieringsmarknaden inte är villig att finansiera. Finansiärer är ministeriet, TE-centralerna, Finnvera Abp och Finlands Industriinvestering Ab. Finansiering beviljas som kapitalplaceringar, direktstöd, lån och borgen.

Företagsstöd beviljas högklassiga investerings- och utvecklingsprojekt och projekt som främjar startande av företag. Stödet ska ha en betydande inverkan på genomförandet av projektet. Vid beviljande av stöden prioriteras nystartade och tillväxtorienterade företag samt främjande av kompetens, nätverksbyggande och införande av ny teknologi i företagen.

Genom startpeng stöds både sysselsättning och företagsamhet. Med startpeng tryggas utkomsten för den som ämnar bli företagare under den tid som beräknas åtgå till att starta och stabilisera företagsverksamheten. Startpeng utbetalas för högst 18 månader. Startpeng kan förutom arbetslösa arbetssökande beviljas bl.a. personer som övergår från lönearbete, studier och hemarbete till att bli företagare på heltid.

I den finansiering som Finnvera Abp riktar till små och medelstora företag ingår av närings- och regionpolitiska orsaker statsunderstöd. Statsunderstödet i de lån som beviljas företag i Finland ingår i räntestöd och kreditförlustersättningar samt i fråga om borgen i stöd för borgensprovisioner och i ersättningar för borgensförluster. Bolagets lån och borgen till små och medelstora företag finansieras delvis också med medel ur Europeiska regionala utvecklingsfonden. Förlusterna av de exportgarantier och den specialborgen som Finnvera Abp beviljar täcks med medel ur statsgarantifonden, om förlusterna inte kan täckas med medel ur den fond för exportgarantier och specialborgen som ingår i bolagets balansräkning. Med statsmedel betalas dessutom utgifterna föranledda av det ränteutjämningssystem för offentligt understödda export- och fartygskrediter som Finnvera Abp:s dotterbolag Finlands Exportkredit Ab förvaltar.

Finnvera Abp har en central roll med tanke på finansieringen av särskilt nystartade företag och tillväxtföretag. I Finnvera-koncernens kapitalplaceringsverksamhet som riktar sig till små och

medelstora företag fästs särskild uppmärksamhet vid den finansieringsbrist som gäller behovet av eget kapital vid företag i den allra tidigaste fasen.

Exportföretagen söker tillväxt också på nya marknader som är under utveckling och vilkas omvärld är mer än vanligt utsatt för osäkerhet och risker. Riskkoncentrationen för exportgarantiansvar i fråga om varvs- och fartygsfinansiering torde fortsättningsvis öka. I fråga om ränteutjämning i anslutning till export- och fartygskrediter är utgifterna för räntestöd betydligt lägre än förut. Detta är en följd av den avsevärda nedgången i US-dollarräntor.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för samhällelig effektivitet för resultatområdet sysselsättning och företagsamhet för 2009:

	2007 utfall	2008 uppskattning/ mål	2009 mål
Tryggande av tillgången på kunnig arbetskraft			
Andelen personer som efter 3 månaders yrkesinriktad arbetskraftsutbildning och lönesubvention fått arbete på den öppna arbetsmarknaden, minst %	35	36	40
Andelen verksamhetsställen som haft rekryteringsproblem, högst %	34	29	28
Arbetskraftsresurserna används på ett sådant sätt att			
— antalet svårsysselsatta personer minskar och är högst	124 800	115 000	105 000
— inflöde till arbetslöshet i över 3 mån., högst %	24,7	23	22
— arbetslöshetsgraden bland utlänningar sjunker	21	18	16
Ökad företagsamhet			
Nya/startande företag	9 900	10 050	10 100
Antalet företag som anlitar tillväxtföretagstjänsten	409	490	550
Antalet nya företag som börjar anlita tillväxtföretagstjänsten	75	81	60

Kapitlets rubrik har ändrats.

01. (32.01.02 och 32.80.01) Arbetskrafts- och näringscentralernas och arbetskraftsbyråernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 242 772 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till ett belopp av 1 682 000 euro för små och medelstora företags kompetensutvecklingstjänster och till köp av sakkunnigtjänster för företagsrådgivning och av tjänster för utbildning av personal som arbetar med företagsrådgivning

2) till betalning av utgifter för försöks- och utvecklingsprojekt inom den offentliga arbetskraftsservicen med undantag för projekt som gäller arbetskraftspolitisk vuxenutbildning, vilka finansieras med medel under moment 32.30.51

3) för utveckling av arbetsförvaltningen inom närområden

4) till betalning av utgifter som föranleds av eurorådgivningscentralerna och av uppgifter av projektnatur vid Tekes - utvecklingscentralen för teknologi och innovationer inbegripet utveckling av personalens kompetens

5) till betalning av utgifter för skötseln av fastigheter som staten besitter i enlighet med lagen om renskötsellägenheter, naturnäringslagen, skoltlagen och den lagstiftning som föregick lagen om gårdsbruksenheter.

6) till betalning av de överföringsutgifter som vikarieservicesystemet för kvinnliga före-

tagare och utvecklingen av systemet föranleder.

Användningen av anslaget för servicecentrens verksamhet förutsätter att kommunerna bidrar med ungefär lika många tjänstemän till de gemensamma verksamhetsställena som arbetskraftsbyrån. Arbets- och näringsförvaltningen och kommunen svarar gemensamt för kostnaderna för verksamheten på det sätt som arbets- och näringsministeriet närmare bestämmer.

Hos dem som 2009 deltar i kompetensutvecklingstjänsterna enligt lagen om tjänster för utveckling av små och medelstora företags kunnande (971/2004) tas en finansieringsandel ut som är ungefär en sjättedel av de separata kostnader som föranleds av produktionen av tjänsterna.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten, inkomsterna av samfinansierade projekt och Europeiska socialfondens innovativa åtgärder enligt artikel 6, dvs. de inkomster som hänför sig till s.k. pilotprojekt.

Förklaring: I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer de styrande ministerierna (arbets- och näringsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet och inrikesministeriet) preliminärt upp följande resultatmål för arbetskrafts- och näringscentralerna för 2009:

Effektivitet

	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
En övergripande innovationsverksamhet har utmärkta förutsättningar i Finland			
— FoU-intensitet (i hela landet 1,883)	-	-	1,88
Omvärlden sporrar till företagsamhet och tillväxt på olika håll i landet			
— antalet företag som inlett sin verksamhet genom finansieringsåtgärder (inkl. startpeng och småföretag på landsbygden), st.	8 881	9 451	9 500
— utveckling av antalet verksamhetsställen (år 2000 = 100)		108	109
— flyttningsbalans bland 20—35-åringar enligt landskap		0,14	1,35
— utveckling av verksamhetsställenas omsättning (år 2000 = 100)	148	129	136
— antalet företag som deltagit i tillväxtföretagstjänsten, st.	484	571	610
— antalet projektkunder, st.	28 127	31 500	35 000
— antalet potentiella tillväxtkunder som identifierats bland projektkunderna, st.	103	155	159
— antalet fortsatta åtgärder som riktas till projektkunder/ antalet projektkunder	0,8	1,0	1,0
— antalet företag som deltagit i internationaliseringsrådgivning (inkl. Globaali-programmet), st.	415	812	860
— företagsvisa analyser, st.	1 258	2 592	2 600
Arbetsmarknadens funktionsförmåga och tillgången på arbetskraft förbättras			
— tid under vilken de arbeten som besatts varit lediga, dygn i genomsnitt	24	17	17
— andelen arbetsplatser som besatts genom anvisning till arbete, %	9	15	15

Livsmedelsproduktionens konkurrenskraft förbättras			
— antalet gårdsanslutna företags investerings- och utvecklingsprojekt, st.	300	2 022	2 000
— andelen gårdar som driver investeringsprojekt av alla gårdar, %	8,8	9,7	9,0

Verksamhetens resultat

	2007 utfall	2008 mål/ uppskattning	2009 uppskattning
Effektivitet			
— genomgripande produktivitet (index, år 2004 = 100)	110	111	112
TE-centralernas serviceförmåga och kvalitet			
— nyttan av tjänsterna för kunderna (1—5)	4,6	4,6	4,6
— tillräcklig information om tjänsterna för kunderna (1—5)	3,5	3,6	3,7
— välkändhet inom den potentiella kundkretsen, %	65,0	72,5	75,0
— kvalitetsnivå grundad på kundtillfredsställelse (4—10)	8,4	8,4	8,5
— serviceimage (4—10)	7,3	7,5	7,7
Arbetskraftsbyråernas serviceförmåga och kvalitet			
— andelen positiva serviceerfarenheter bland arbetsgivar-kunder, minst %	59	65	65
— andelen positiva serviceerfarenheter bland arbetssökande kunder, minst %	58	59	59

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
Utveckling av årsverken	5 711	5 691	5 646
Personalens välbefinnande förbättras			
— antalet sjukdagar/årsv.	11	< 11	< 11
— fall av kortvarig sjukfrånvaro (1—3 dagar)	9 381	9 000	9 000
— personalbarometerns index för arbetstillfredsställelse (1—5), TE-centralerna	3,3	< 3,4	< 3,5
— personalbarometerns index för arbetstillfredsställelse (1—5), arbetskraftsbyråerna	3,3	3,5	3,5
Organisationens kompetens ökar			
— utbildningsdagar/årsv.	3,6	3,7	3,8
— investeringar i kompetens, euro/årsv.	406	400	400
Organisationens arbetsgivarprofil är lockande			
— personalomsättning (byte av arbetsgivare), %	3,0	3,0	3,0

Man utreder om produktionen av de tillsyns- och verifieringstjänster i anslutning till stöd som TE-centralerna numera producerar som egna tjänster samt produktionen av företagsrådgivningstjänster kan överföras till marknaden.

I finansieringsandelar som tas ut hos dem som deltar i kompetensutvecklingstjänster för små och medelstora företag beräknas 200 000 euro inflyta under moment 12.32.30.

Vid dimensioneringen av momentet har en minskning med 45 årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder beaktats.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	245 613	249 004	257 772
Bruttoinkomster	18 177	15 000	15 000
Nettoutgifter	227 436	234 004	242 772
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	27 832		
— överförts till följande år	25 879		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	15 947	13 167	15 000
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	14 596	12 666	14 400
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	1 351	501	600
Kostnadsmotsvarighet, %	109	104	104

Beräknad användning av anslaget	€
TE-centralerna	86 315 000
Arbetskraftsbyråerna	139 906 000
Försöks- och utvecklingsprojekt inom arbetskraftsservicen	151 000
Vikarieservicesystem för kvinnliga företagare	300 000
Närområdessamarbete	100 000
Servicecentrens omkostnader	16 000 000
Sammanlagt	242 772 000

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar (varav ett avdrag av engångsnatur på 631 000 euro)	8 787
Produktivitetsfrämjande åtgärder	-907
Nivåförhöjning	470
Tillsyn över jordbruksstöd (GPS-mottagare)	500
Överföring av 1 årsverke från moment 26.10.01	34
Överföring från moment 32.20.06	84
Vikarieservicesystem för kvinnliga företagare	300
Övrig förändring	-500
Sammanlagt	8 768

Momentets rubrik har ändrats.

2009 budget	242 772 000
2008 II tilläggsb.	5 333 000
2008 budget	234 004 000
2007 bokslut	225 497 000

42. (32.30.42 och 32.30.43) Räntestöd till Finnvera Abp och ersättningar för Finnvera Abp:s förluster (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 29 108 000 euro.

Anslaget får användas till

1) räntestöd som beviljas för finansiering av Finnvera Abp:s och dess föregångare Kera Abp:s verksamhet och

2) ersättning för förluster som uppkommit till följd av bolagens utlånings- och borgensverksamhet i enlighet med statsrådets förbindelser som ingåtts med stöd av lagen om statens specialfinansieringsbolags kredit- och borgensverksamhet (445/1998) och den lag om aktiebolaget Kera Abp (65/1971) som föregick denna.

Fullmakt. Specialfinansieringsbolaget får 2009 bevilja lån som omfattas av det regionala räntestödet till ett belopp av högst 128 330 000 euro samt lån som omfattas av specialräntestöd och beviljas i enlighet med stödprogram som stöds på näringspolitiska grunder till ett belopp av sammanlagt högst 114 314 000 euro. Statsrådet kan vid behov, om efterfrågan det förutsätter och utan att överskrida det totala beloppet av fullmakter, ändra det inbördes fördelningsförhållandet mellan regionalpolitiska räntestödslån och specialräntestödslån och ändra fullmakter för vilka beviljats räntestöd till fullmakter utan räntestöd.

Förklaring: Anslaget utgör delvis finansiering av regionutvecklingen enligt regionutvecklingslagen.

Uppskattning av de utgifter som föranleds staten	€
Räntestöd	9 508 000
Ersättning för förluster	19 600 000
Sammanlagt	29 108 000

Räntestöd

Räntestödet gör det möjligt för Finnvera Abp att utan skyddande säkerhet bevilja riskfyllda lån till skäligt pris speciellt när det gäller att starta ny företagsverksamhet och utvidga och utveckla verksamheten vid små och medelstora företag.

Enligt lagen om statens specialfinansieringsbolags kredit- och borgensverksamhet och de förbindelser statsrådet ingått med stöd av den betalar staten räntestöd till bolaget. Räntestödet kan vara regionalt räntestöd eller specialräntestöd. Staten betalar bolaget regionalt räntestöd för vidareöverföring till kredittagarna. Det beviljade räntestödet är till sitt belopp regionalt graderat. Specialräntestöd betalas till bolaget för vidareöverföring till kredittagarna i fråga om krediter som beviljats av särskilt fastställda näringspolitiska skäl.

År 2009 betalas räntestöd för de krediter som Finnvera Abp beviljat 1999 eller senare. Räntestöd betalas dessutom som grundräntestöd och tilläggsräntestöd för de krediter som Kera Abp beviljat före 1999 enligt de gällande förbindelser som statsrådet ingått med stöd av lagen om Kera Abp.

Bevillningsfullmakterna för de krediter som omfattas av regionalt räntestöd och specialräntestöd gäller också den del av de beviljade krediterna som finansieras som en del av finansieringen av den europeiska regionala utvecklingen. Den nationella statliga medfinansieringen av räntestödet har för programperioden 2007—2013 budgeterats under moment 32.50.65 och Europeiska regionala utvecklingsfondens andel under moment 32.50.64.

Räntestöd betalas till Finnvera Abp för krediter som beviljats 2002 och senare under det år då bolaget gottgör stödet till kunderna. Räntestöd som hänför sig till krediter som beviljats tidigare betalas till bolaget under det år som följer på överföringen av räntestödet till kredittagarna.

Ersättning för förluster

Ersättningarna för kreditförluster gör det möjligt för Finnvera Abp att bevilja riskfyllda lån och ställa borgen också när företagets säkerhet är otillräcklig. I fråga om tillväxtföretag och nystartade företag bedöms risknivån vara högre än i snitt.

Statsrådet har med stöd av 8 § i lagen om statens specialfinansieringsbolags kredit- och borgensverksamhet ingått en förbindelse om att staten, enligt villkoren i förbindelsen, ersätter Finnvera Abp för kreditförluster som gäller de krediter och borgensförbindelser som bolaget beviljar från och med den 1 januari 1999. Kredit- och borgensförluster på krediter och borgensförbindelser som Kera Abp har beviljat före denna tidpunkt ersätts enligt de förbindel-

ser som statsrådet har ingått med stöd av lagen om Kera Abp.

Förbindelsen har ändrats 2008. Enligt den ersätter staten Finnvera Abp:s borgens- och kreditförluster för 2009 enligt den statliga ersättningsandel som fastställs i förbindelsen till den del beloppet av dem 2009 överstiger 4 000 000 euro. De krediter och borgensförbindelser som Finnvera Abp beviljar 2009 beräknas orsaka staten utgifter första gången år 2010.

Effektmål

	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
Antalet nya arbetsplatser	10 907	11 000	11 000
Antalet nystartade företag	3 467	3 700	3 700

Verksamhetens mål

	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
Andelen borgensförbindelser i relation till lånen, %	57	57	57
Antalet tillväxtföretag som får finansiering, st.	1 481	1 300	1 300

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakter föranleder (1 000 euro)

	2009	2010	2011	2012	2013—	Sammanlagt fr.o.m. 2009
Förbindelser som ingåtts före 2009	8 713	5 725	3 296	1 664	1 343	20 741
Förbindelser år 2009	795	1 694	1 584	1 081	1 110	6 264
Sammanlagt	9 508	7 419	4 880	2 745	2 453	27 005

Av räntestödet för 2009 är den kalkylerade andelen av icke-fördelat räntestöd (grundräntestöd) cirka 0,46 miljoner euro och andelen av fördelat räntestöd cirka 9,05 miljoner euro.

Totalt uppgår statens kostnader för den finansiering som beviljas 2009 (nuvärde) till ca 5,8 miljoner euro.

Momentets rubrik har ändrats.

2009 budget	29 108 000
2008 budget	33 213 000
2007 bokslut	27 043 070

44. Regionalt transportstöd (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter i enlighet med reglerna för transportstöd, med undantag för det område som omfattas av förvaltningsförsöket i Kajanaland.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget utgör delvis finansiering av regionutvecklingen enligt regionutvecklingslagen.

Transportstöd kan betalas för stödjande av de transporter som företas av små och medelstora företag i landskapen Lappland, Norra Österbotten, Kajanaland, Norra Karelen, Södra Savolax och Norra Savolax från dessa områden. Avsikten är dessutom att stödet också kan användas för att stödja transporter från de ekonomiska regionerna Kaustby och Saarijärvi—Viitasaari.

Transportstöd kan också betalas som skärgårdstransportstöd för varutransporter inom Finland från sådana öar med fast bosättning men utan fast vägförbindelse som är belägna annanstans än i landskapet Åland och som en-

ligt regionutvecklingslagen (602/2002) hör till stödområde I eller II.

Målet med transportstödsystemet är att minska de extra kostnader för längre transportsträckor som föranleds företagsverksamhet i avlägsna och glest befolkade områden och på så sätt upprätthålla och öka företagsverksamheten på dessa områden.

Genom stödet främjas utvecklingen av produktionen i ca 350 företag. Transportstödet per företag är i snitt ca 15 000 euro.

Transportstöd för de kommuner i Kajanaland som deltar i förvaltningsförsöket enligt lagen om ett förvaltningsförsök i Kajanaland (343/2003) betalas med medel under moment 32.50.63.

Anslaget under momentet har ombildats till ett treårigt reservationsanslag.

2009 budget	5 000 000
2008 budget	5 000 000
2007 bokslut	4 512 705

45. Stödjande av företagens investerings- och utvecklingsprojekt (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 33 800 000 euro.

Anslaget får användas till

1) betalning av stöd enligt lagen om stödjande av företagsverksamhet (1068/2000) med undantag för det område som omfattas av förvaltningsförsöket i Kajanaland och

2) betalning av stöd enligt lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet (1336/2006) med undantag för det område som omfattas av förvaltningsförsöket i Kajanaland.

Fullmakt. Under 2009 får förbindelser för stöd enligt lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet ingås till ett belopp av högst 37 278 000 euro för utveckling av företagsverksamhet, med undantag för det område som omfattas av förvaltningsförsöket i Kajanaland.

Av fullmakten reserveras

1) 12 000 000 euro för användning inom de områden med plötsliga omstruktureringar som statsrådet har valt ut

2) högst 9 800 000 euro för användning till stöd av ensamföretagare för anställande av den första arbetstagaren och

3) högst 1 000 000 euro till understöd för bybutikers investeringar.

Om en del av bevillningsfullmakten för 2008 är oanvänd, får beslut om beviljande av den oanvända delen fattas ännu år 2009.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Stöd enligt ovan nämnda lagar beviljas för de kommuners del i Kajanaland som deltar i förvaltningsförsöket enligt lagen om ett förvaltningsförsök i Kajanaland (343/2003) och betalas med medel under moment 32.50.63.

Stöden under momentet riktas till projekt som främjar företags tillväxt, kompetens, nätbyggande och internationalisering samt till projekt som förbättrar företagens omvärld.

På områden med plötsliga omstruktureringar riktas stöd särskilt till projekt som skapar nya arbetsplatser och sysselsättningsmöjligheter.

Med stöden till ensamföretagare främjas avlöning av den första arbetstagaren genom att ensamföretagaren beviljas stöd för löneutgifter.

Målet med stödet för investeringar i bybutiker är att förbättra dessa butikers konkurrenskraft. Stödet riktas till projekt genom vilka bybutikernas tjänster förbättras och görs mångsidigare.

Effektmål

	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
Antalet nya arbetsplatser	500	3 300	1 600
Antalet nya företag	192	300	270

Resultatmål för verksamheten

— Målet för den genomsnittliga handläggningen av stöd enligt momentet är 60 dagar (utfall 2007: 66 dagar).

— Stöd beviljas 1 600 företag (utfall 2007: 500).

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakter föranleder (1 000 euro)

	2009	2010	2011	2012	Sammanlagt fr.o.m. 2009
Förbindelser som ingåtts före 2009	26 800	14 000	4 100		44 900
Förbindelser år 2009	7 000	17 000	9 000	4 278	37 278
Sammanlagt	33 800	31 000	13 100	4 278	82 178

Statens kostnader för de understöd som beviljas 2009 (nuvärde) uppgår totalt till 35,3 miljoner euro.

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av fullmakten (1 000 euro)

Tillägg till stöden för ensamföretagare	100
Minskning av stöd som beviljas områden med plötsliga omstruktureringar	-6 500
Sammanlagt	-6 400

2009 budget	33 800 000
2008 II tilläggsb.	2 500 000
2008 budget	25 633 000
2007 bokslut	12 013 637

48. Räntestöd till offentligt understödda export- och fartygskrediter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 14 700 000 euro.

Anslaget får användas till

1) betalning av räntestöd enligt lagen om utjämning av räntan för offentligt understödda export- och fartygskrediter (1137/1996)

2) betalning av förvaltningsarvode till bolaget Finlands Exportkredit Ab, som avses i lagen om ett ränteutjämningsbolag för offentligt understödda export- och fartygskrediter (1136/1996) och

3) betalning av nödvändiga åtgärder och kostnader för att skydda ränte- och valutarisker som föranleds Statskontoret till följd av ränteutjämningsavtal.

Beträffande överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut och beträffande konsumtionsutgifterna enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Arbets- och näringsministeriet har med stöd av lagen om utjämning av räntan för offentligt understödda export- och fartygskrediter (1137/1996) rätt att till ränteutjämningsbolaget avge förbindelser om att bolaget under åren 1997—2010 kan ingå ränteutjämningsavtal till ett kapitalvärde av högst 5 000 miljoner euro. När det maximala kapitalvärdet beräknas beaktas i fråga om de ränteutjämningsavtal som har trätt i kraft det oförfallna kapitalet och 30 % av kapitalet av bindande ränteutjämningsanbud. För ränteutjämningsverksamhetens del var vid utgången av 2007 ett belopp på 3 046,9 miljoner euro av limiten bundet varav ränteutjämningsavtalens andel utgjorde 2 185,2 miljoner euro. Stocken av ränteutjämningsanbud och ränteutjämningsavtal förnyas och förändras ständigt inom ramen för det maximala belopp som fastställs i lagen, och endast en del av anbudsstocken antas för avtalsfasen.

År 2009 bedöms behovet av anslag för ränteutjämningsavtal för exportkrediter uppgå till 900 000 euro och för ränteutjämningsavtal för fartygskrediter till 7 900 000 euro. Behovet av anslag för kostnader föranledda av skyddsåtgärder beräknas uppgå till 5 900 000 euro. År 2009 och efter det beräknas det att ränteutjämningsavtal för exportkrediter tecknas till ett värde av 100 miljoner euro årligen. Däremot ingås enligt uppskattning inga ränteutjämningsavtal för fartygskrediter under åren 2009 och 2010. Ränteutjämningsavtal för far-

tygskrediter ingås enligt uppskattning 2011 och efter det årligen till ett värde av 300 miljoner euro. De uppskattade utgifterna för skyddsavtal grundar sig på de skyddsavtal som var i kraft vid utgången av mars 2008. Utgifter för eventuella nya skyddsavtal ingår inte i uppskattningen.

De utgifter som uppskattats för 2009 och för senare år är till följd av den kraftiga nedgången i US-dollarräntorna betydligt mindre än vad som tidigare uppskattats. Många avtal föranleder med nuvarande räntenivå räntegottgörelse och skyddsavtalen ger upphov till inkomster.

Av medlen under momentet betalades 2007 i räntestöd totalt 34,6 miljoner euro. Till ränteutjämningsbolaget utbetalades totalt 0,9 miljoner euro i förvaltningsarvode. Skyddsåtgärderna föranledde inga kostnader 2007. Ränteutjämningsavtalen samt skyddandet av ränte- och valutariskerna kan förutom utgifter också ge upphov till inkomster i form av räntegottgörelser och inkomster föranledda av skyddsavtalen. År 2007 betalades ingen räntegottgörelse till staten och skyddsåtgärderna gav inte heller upphov till inkomster.

Räntegottgörelserna till staten föranledda av ränteutjämningsverksamheten beräknas 2009 uppgå till 9 700 000 euro.

Effektivitet

— Finländska exportörer har internationellt konkurrenskraftiga villkor och Finlands export- och fartygsleveranser ökar.

Ränteutjämningsavtalen föranleder staten utgifter enligt följande (1 000 euro)

	2009	2010	2011	2012	2013	Sammanlagt
Räntestöd för exportkrediter	900	1 400	2 200	2 900	3 400	10 800
Räntestöd för fartygskrediter	7 900	5 500	5 300	8 500	10 000	37 200
Utgifter för skyddsåtgärder	5 900	2 700	100	-	-	8 700
Sammanlagt	14 700	9 600	7 600	11 400	13 400	56 700

2009 budget	14 700 000
2008 budget	36 600 000
2007 bokslut	35 476 760

50. (32.90.50) Lönegaranti (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 22 000 000 euro.

Anslaget får användas till

1) betalning av utgifter enligt lönegarantilagen (866/1998) och lagen om lönegaranti för sjömän (1108/2000) och

2) betalning av myndigheternas avgifter och rättegångskostnader som anknyter till förfarandet med lönegaranti samt av konkurskostnader, till ett belopp av högst 673 000 euro.

Anslaget får också användas till konsumtionsutgifter.

Förklaring: Genom systemet med lönegaranti kan utbetalningen av de fordringar som de anställda har i anslutning till anställningsförhållandet tryggas vid arbetsgivarens konkurs eller vid annan betalningsoförmåga. Som lönegaranti kan sådana fordringar betalas som följer av ett anställningsförhållande och som arbetsgivaren skulle ha varit skyldig att betala arbetstagaren.

De inkomster på 21 327 000 euro som motsvarar utgifterna för lönegarantierna har antecknats under moment 12.32.31.

De uppskattade räntorna på 1 000 000 euro på återbäringen av lönegarantier har budgeterats under moment 12.32.99.

	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 uppskattning
Betalningar enligt lönegarantin (1 000 euro)	16 418	22 000	22 000
Betalningar enligt lönegarantin som återkrävts av arbetsgivarna (1 000 euro)	4 008	4 000	4 000
Antalet arbetstagare som fått betalning enligt lönegarantin	5 021	6 500	6 500

Antalet arbetsgivare som fått lönegarantibeslut	2 091	2 600	2 500
Genomsnittlig tid för handläggning av ansökningar (dagar)	53	42	50
Andelen ansökningar som handlagts på kortare tid än 2 månader (%)	70	75	70

2009 budget	22 000 000
2008 budget	22 000 000
2007 bokslut	16 495 262

51. (32.80.51) Sysselsättnings- och utbildningsåtgärder samt speciella åtgärder (fast anslag)

Under momentet beviljas 477 440 000 euro.

Anslaget får användas

1) för anskaffning av arbetskraftspolitisk vuxenutbildning enligt 6 kap. 1 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002) och betalning av ersättningar för kostnader för uppehälle innan utbildningen börjar enligt 1 kap. 3 § och 2 kap. 7 § i statsrådets förordning om förmåner som hör till offentlig arbetskraftsservice (1346/2002)

2) till betalning av utgifter som föranleds av antagningen av studerande, information, anbudsförfrågning och upphandlingsannonsering inom ramen för arbetskraftsutbildningen, betalning av utgifter för utvecklings-, försöks- och utredningsarbete som stöder planeringen och anskaffningen av arbetskraftsutbildning, betalning av utgifter för anskaffning av utbildnings- och konsulttjänster samt för avlöning av personal motsvarande högst ett årsverke för uppgifter i anslutning till arbetskraftsutbildningen

3) för anskaffning av utbildning och inkvartering som ordnas av Stiftelsen Utbildning Nordkalotten

4) för sysselsättning av arbetslösa vid statliga ämbetsverk och inrättningar enligt 7 kap. 4 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice. Anslag anvisas för anställning av personal motsvarande högst 1 200 årsverken med löner motsvarande en månadslön på högst 2 300 euro samt för de kostnader som föranleds av att arbete ordnas

5) till betalning av lönesubventionens grunddelar till en arbetsgivare som sysselsätter en person som lyfter arbetslöshetsdagpenning eller någon annan person som är berättigad till arbetsmarknadsstöd än en svårsysselsatt person enligt 1 kap. 7 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice eller en arbetslös person som fått arbetsmarknadsstöd i minst 130 dagar och som uppfyller förutsättningarna i 7 kap. 12 a § i nämnda lag, eller en ung arbetslös som utan avbrott fått arbetsmarknadsstöd i minst 65 dagar

6) till betalning av sysselsättningsstödets grunddel för tryggande av försörjningen i enlighet med 7 kap. 5 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice som startpeng till någon annan person än en sådan som är berättigad till arbetsmarknadsstöd samt för en arbetslös arbetssökande som deltar i arbetslivsträning enligt 8 kap. 1 § och som inte är berättigad till arbetsmarknadsstöd

7) till betalning av sysselsättningsstödets tilläggsdelar i enlighet med 7 kap. 9 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice

8) till betalning av tilläggsstöd till kommuner i enlighet med 7 kap. 12 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice

9) för sysselsättningspolitiska understöd till kommuner, samkommuner och andra sammanslutningar, stiftelser och sociala företag i enlighet med statsrådets förordning om användningen av vissa sysselsättningsanslag (1345/2002)

10) till utgifter för utredning av förutsättningarna för företagsverksamhet för personer som ansökt om startpeng

11) till betalning av serviceavgifter till producenter av tjänster föranledda av åtgärder i anslutning till yrkesval, karriärplanering och yrkesinriktad rehabilitering enligt 6 kap. 11 § 2 mom. och 13 § 1 mom. 1 och 4 punkten i lagen om offentlig arbetskraftsservice, till betalning av stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen enligt 7 kap. i statsrådets förordning om förmåner som hör till offentlig arbets-

kraftsservice, till betalning av ersättning för kostnaderna för uppehälle och för dagtraktamente för tryggande av utkomsten enligt 10 kap. 2 § 2 och 3 mom. i lagen om offentlig arbetskraftsservice och 4 kap. i statsrådets förordning om förmåner som hör till offentlig arbetskraftsservice samt till betalning av ersättning för uppehälle enligt 10 kap. 6 § 2 och 3 mom. i lagen om offentlig arbetskraftsservice

12) för anskaffningen av service som kompletterar arbetskraftsservicen enligt 3 kap. 1 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice och till betalning av ersättning för uppehälle enligt prövning enligt 10 kap. 6 § till en person som deltar i arbetssökningsträning

13) för kostnader för försäkringsskydd enligt 6 kap.14 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice och för ordnandet av försäkringsskydd för personer som deltar i arbetsträning vid någon annan träningsenhet och som avses i 4 kap. 11 § i statsrådets förordning om förmåner som hör till offentlig arbetskraftsservice

14) till betalning av rörlighetsunderstöd enligt 10 kap. 1 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice

15) till betalning av utgifter uppgående till högst 437 000 euro för yrkesinriktad utveckling av arbetskraft från de ryska närområdena enligt vad arbets- och näringsministeriet närmare föreskriver och

16) till utgifter för avlöning av personer med handikapp som anställts innan sysselsättningslagen (275/1987) trädde i kraft och som fortfarande är anställda i samma anställningsförhållande.

Inom det område som omfattas av förvaltningsförsöket i Kajanaland får anslaget användas endast till betalning av ersättningar för kostnader för uppehälle innan utbildningen börjar enligt 1 punkten samt till de utgifter som avses i 2 och 10—15 punkten.

Anslaget får också användas till konsumtionsutgifter.

Överföringsutgifterna budgeteras enligt prestationsprincipen, med undantag för Statskontorets olycksfallsförsäkringspremier som budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

1) År 2009 får anskaffningen av offentlig arbetskraftsservice och tjänster som kompletterar denna service, med undantag för anskaffningar av arbetskraftspolitisk vuxenutbildning inom ramen för förvaltningsförsöket i Kajanaland, föranleda staten utgifter på högst 102 200 000 euro efter år 2009.

2) År 2009 får anskaffningsavtal avseende yrkesinriktad utveckling av arbetskraft från de ryska närområdena ingås så att de föranleder staten utgifter om högst 100 000 euro efter 2009.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget	€
Arbetskraftspolitisk vuxenutbildning	
Anskaffning av utbildning totalt (5 867 000 studerandedagar, sd.* 34,3 €)	
— Anskaffning av yrkesinriktad utbildning (4 480 000 sd.* 36,5 €) (inkl. utbildning enl. verksamhetsmodellen för omställningsskydd, ca 690 000 sd.)	163 300 000
— Anskaffning av förberedande arbetskraftsutbildning (1 387 000 sd.*27,4 €) (varav för integrationsutbildningen för invandrare 28 miljoner euro, ca 1 020 000 sd)	38 000 000
Antagning av studerande samt utvecklings-, informations- och annonseringsverksamhet	2 660 000
Förmåner innan arbetskraftsutbildningen börjar	440 000
Utbildning som anskaffas vid Stiftelsen Utbildning Nordkalotten (80 årsplatser*18 750 €)	1 500 000
Sammanlagt	205 900 000
Sysselsättning	
Sysselsättning inom statsförvaltningen (1 200 årsv.* 22 500 €)	27 000 000
Sysselsättning inom kommuner och samkommuner (6 600 årsv.* 6 100 €)	40 200 000
Sysselsättning inom den privata sektorn sammanlagt	171 300 000

— lönesubvention (16 500 årsv.* 6 000 €)	99 000 000
— startpeng (5 000 årsv.* 6 000 €)	30 000 000
— arbetslivsträning (1 000 årsv.* 10 000 €)	10 000 000
— deltidstillägg (800 årsv.* 6 000 €)	4 800 000
— sysselsättningspolitiskt understöd	25 000 000
— startutredningar	2 500 000
Sammanlagt	238 500 000
Speciella åtgärder inom den offentliga arbetskraftsservicen	
Särskilda utgifter för placering i arbete och yrkesvals- och karriärplanering (21 090 åtgärder * 397 €)	8 371 000
Anskaffning av gruppservice och andra tjänster samt ersättning för uppehälle för personer som deltar i arbetssökningsträning	16 648 000
Utredning av förutsättningarna för långtidsarbetslösa att få pension (4 000 åtgärder * 550 €)	2 200 000
Rörlighetsunderstöd/resekostnadsersättning (17 420*206 €)	3 589 000
Rörlighetsunderstöd/flyttbidrag (1 850 pers.*700 €)	1 295 000
Sammanlagt	32 103 000
Försäkringsskydd	500 000
Närområdessamarbete	
Yrkesinriktad utveckling av arbetskraft från de ryska närområdena (högst) (huvudsakligen utbildning)	437 000
Alla sammanlagt	477 440 000

I anslaget ingår 25 000 000 euro för arbetskraftsutbildning, flyttbidrag och startpeng enligt verksamhetsmodellen för omställningsskydd. Om det anslag som behövs för dessa åtgärder är mindre än beräknat, ska den återstående andelen av anslaget förbli oanvänd. För samanskaffningsutbildning av anställda vid små och medelstora företag beräknas 5 000 000 euro.

Försörjningen under utbildningstiden för dem som deltar i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning tryggas med medel under moment 33.20.54 och 33.20.52 under social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel. Med medel under moment 33.20.52 under social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel betalas grunddelen av lönesubventionen för dem som på vissa villkor får arbetsmarknadsstöd.

I 7 kap. 6 § 1 mom. i lagen om offentlig arbetskraftsservice förutsätts att man ser till att arbetslösheten inte inom någon arbetsmarknadsregion väsentligt överstiger den genomsnittliga arbetslöshetsnivån i landet. Enligt den definition som tillämpas innebär detta att arbetslösheten inom en arbetsmarknadsregion på årsbasis skulle överstiga den genomsnittliga nivån i landet med 80 %. Anslaget kan emellertid börja användas för att hindra att denna arbetslöshetsnivå överskrids när arbetslösheten i arbetsmarknadsregionen på årsbasis överstiger den genomsnittliga nivån i landet med minst 60 %.

Verksamhetens resultat

	2007 utfall	2008 uppskattning/ mål	2009 mål
Andelen samanskaffningsutbildning av de anskaffade studerandedagarna, minst %	6	15	15
Andelen stödsysselsatta vid företag minst, %	29	30	33
Andelen goda och utmärkta vitsord i elevresponsen på arbetskraftsutbildningen, minst %	75	75	75

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakter föranleder (1 000 euro)

	2009	2010	2011	2012	Sammanlagt fr.o.m. 2009
Arbetskraftsutbildning					
Förbindelser som ingåtts före 2009	87 729	26 000	5 077	-	118 806
Förbindelser år 2009	-	75 000	23 000	4 000	102 000
Fullmakt sammanlagt	87 729	101 000	28 077	4 000	220 806
Gruppservice och annan service					
Förbindelser som ingåtts före 2009	100	100	-	-	200
Förbindelser år 2009	-	100	100	-	200
Fullmakt sammanlagt	100	200	100	-	400
Yrkesinriktad utveckling av arbetskraft från de ryska närområdena					
Förbindelser som ingåtts före 2009	100	-	-	-	100
Förbindelser år 2009	-	100	-	-	100
Fullmakt sammanlagt	100	100	-	-	200
Fullmakterna sammanlagt	87 929	101 300	28 177	4 000	221 406

Statens kostnader för den finansiering som beviljas 2009 (nuvärde) uppgår totalt till 96,7 miljoner euro.

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskning till följd av sysselsättnings-utvecklingen	-67 882
Överföring till moment 26.10.30	-3 000
Överföring till moment 29.20.30	-8 000
Överföring till moment 29.30.20	-1 000
Överföring till moment 29.30.31	-3 000
Överföring till moment 32.30.64	-1 900
Ökning för omställningsskyddet	8 900
Tillägg till utbildning inom skogssektorn	2 000
Bortfall av tillägg av engångsnatur	-3 100
Sammanlagt	-76 982

2009 budget	477 440 000
2008 II tilläggsb.	16 895 000
2008 budget	554 422 000
2007 bokslut	490 806 770

64. (32.80.64) Överföringsutgifter för investeringar i sysselsättningsfrämjande syfte (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 18 920 000 euro.

Anslaget får användas

1) till investeringsunderstöd enligt 1 kap. i statsrådets förordning om användningen av vissa sysselsättningsanslag, som utfärdats med stöd av lagen om offentlig arbetskraftsservice, och till sysselsättningsarbetsprogram enligt 2 kap. i nämnda förordning med undantag för förvaltningsförsöket i Kajanaland samt

2) till betalning av utgifter för sådana statliga anskaffningar som räknas som investeringar, med undantag för förvaltningsförsöket i Kajanaland.

Med medel under momentet får även betalas investeringsutgifter som budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt. År 2009 får nya förbindelser ingås för investeringar i sysselsättningsfrämjande syfte till ett värde av högst 13 000 000 euro, med undantag för det område som omfattas av förvaltningsförsöket i Kajanaland. För den del av 2008 års fullmakt som blir oanvänd får förbindelser ingås 2009.

Av fullmakten reserveras 5 000 000 euro för användning inom de områden med plötsliga omstruktureringar som statsrådet har valt ut.

Förklaring: Syftet med investeringar i sysselsättningsfrämjande syfte är att stödja regional och lokal sysselsättning och lindra problem som förorsakas av arbetslöshet och plötsliga omstruktureringar. Syftet med investeringsunderstöden är att främja uppkomsten av nya arbetstillfällen. En bedömning av den sysselsättande effekten används som hjälp när man fattar beslut om de projekt som ska finansieras. Sysselsättningseffekterna under byggnadsfasen för de investeringar som finansieras med anslag under momentet är uppskattningsvis 600 årsverken.

Anslaget anvisas som delfinansiering av kommuners, samkommuners och andra sammanslutningars investeringar i sysselsättningsfrämjande syfte (investeringsunderstöd) och för statens byggande verk (sysselsättningsarbetsprogram).

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakter föranleder (1 000 euro)

	2009	2010	2011	Sammanlagt fr.o.m. 2009
Investeringsunderstöd				
Förbindelser som ingåtts före 2009	12 650	2 378	-	15 028
Förbindelser år 2009	2 240	4 950	1 810	9 000
Investeringar i sysselsättningsfrämjande syfte sammanlagt	14 890	7 328	1 810	24 028
Sysselsättningsarbetsprogram				
Förbindelser som ingåtts före 2009	3 030	624	-	3 654
Förbindelser år 2009	1 000	2 200	800	4 000
Sysselsättningsarbetsprogrammet sammanlagt	4 030	2 824	800	7 654
Fullmakterna sammanlagt	18 920	10 152	2 610	31 682

Statens kostnader för den finansiering som beviljas 2009 (nuvärde) uppgår totalt till 12,5 miljoner euro.

Beräknad användning av anslaget	€
Investeringsunderstöd	14 889 000
Sysselsättningsarbetsprogram	4 031 000
Sammanlagt	18 920 000

Vid dimensioneringen av anslaget har 1 900 000 euro beaktats i överföring från moment 32.30.51.

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av fullmakten (1 000 euro)

Bortfall av tillägg av engångsnatur	-10 250
För understöd som beviljas för områden med plötsliga omstruktureringar	5 000
Sammanlagt	-5 250

2009 budget	18 920 000
2008 budget	29 755 000
2007 bokslut	22 748 290

40. (32.40, 32.20, delvis, 32.30, delvis och 32.90, delvis) Företagens omvärld, marknadsreglering och arbetslivet

Maximibeloppet av räntegottgörelsen för skyddsupplagringslån är enligt 4 § i lagen om vissa räntestödslån av kreditinstituts medel (1015/1977) 5 %. Nya skyddsupplagringslån får 2009 godkännas till ett belopp av högst 8 409 000 euro.

Upplagringsunderstöd enligt 7 § i lagen om skyddsupplag (970/1982) får 2009 beviljas till ett belopp av högst 34 000 euro.

Förklaring: Det är som ett led i näringspolitiken och upprätthållandet av konkurrenskraften nödvändigt att sörja för företagens omvärld. En fungerande marknad — inbegripet en fungerande arbetsmarknad — och en sund konkurrens är en drivfjäder för innovationsverksamheten och ett medel för effektiv produktion av varor och tjänster.

Konkurrensen på marknaden sporrar företagen att utvidga sitt produktsortiment och förbättra kvaliteten på produkterna, och den leder också till en mer fördelaktig prissättning. Det konkurrensrättsliga utbudet av medel och lagstiftningen för arbetsmarknaden ska vara tidsenliga. En totalrevidering av konkurrensbegränsningslagen är som bäst på gång, och avsikten är att den nya lagen ska sättas i kraft 2010. Samtidigt görs en omfattande utredning av den offentliga näringsverksamhetens konkurrensneutralitet.

De konkurrenspolitiska målen nås också genom EG:s regler om statsstöd och genom lagstiftningen om offentlig upphandling. För att den inre marknaden ska fungera förutsätts en högklassig lagstiftning om den inre marknaden och en effektiv nationell verkställighet av den. Det är viktigt att säkerställa att finländska myndigheter och näringsidkare är väl informerade om de ständigt föränderliga principerna och skyldigheterna i EU:s regler om statsstöd och om nya möjligheter som öppnas inom offentlig upphandling.

Vid genomförandet av konkurrenslagstiftningen och i den nationella konkurrenspolitiken ligger fokus på att utreda konkurrensbegränsningarna. Arbetet för att främja konkurrensen effektiviseras tillsammans med Konkurrensverket, och i nationella revideringsprojekt lyfts synpunkter med anknytning till konkurrenspolitiken och konkurrenslagstiftningen fram. Gallringen av bestämmelser fortgår, och för den offentliga näringsverksamheten skapas tydliga verksamhetsbetingelser som tryggar en öppen och rättvis konkurrens. Det centrala föremålet för utredning är servicesektorn och konkurrensproblemen inom den.

Genom fortsatt utveckling av servicesektorn kan sysselsättningen och välfärden främjas. Konkurrensen ska främjas i synnerhet inom de centrala servicebranscherna. Det är viktigt att se till att tjänstedirektivet, den övergripande regleringen avseende tjänster av allmänt ekonomiskt intresse och regleringen av offentlig upphandling genomförs snabbt och effektivt på nationell nivå.

En välfungerande arbetsmarknad, en tidsenlig arbetslagstiftning och en god arbetslivskvalitet är konkurrensfördelar för företagen. Att företagen agerar med samhällsansvar och iakttar etiska handlingssätt betonas framöver allt mer som faktorer som skapar en konkurrensfördel för företagen. Uppmärksamhet fästs allt mer systematiskt vid att stödja dessa faktorer inom förvaltningen.

Täckande och högklassig ekonomisk information om företagen är en av grundvalarna för en effektiv ekonomisk verksamhet. Med hjälp av den kan kunder, finansiärer, arbetstagare, redaktörer och andra intressegrupper få tillräckliga uppgifter om företagens ekonomiska ställning som underlag för sina beslut. Ett välfungerande revisionssystem säkerställer att den ekonomiska informationen är riktig. Betydelsen av bolagens ekonomiska information framhävs när det gäller börsnoterade bolag. Tillförlitlig och aktuell information om deras ekonomiska ställning är nödvändig för att kapitalmarknaden ska kunna fungera effektivt.

Ett välfungerande och internationellt konkurrenskraftigt system för industriella rättigheter säkerställer att företagens innovationer och övriga immateriella egendom skyddas och nyttiggörs. För att säkerställa detta utarbetas i enlighet med regeringsprogrammet en strategi för industriella rättigheter och upphovsrätt (IPR-strategi) vars syfte är att utreda bristerna i det nuvarande systemet för industriella rättigheter för både infrastrukturens och lagstiftningens del. Det ökade behovet att skydda produktutvecklingen och de immateriella rättigheterna gör att det är allt viktigare att känna till, förstå och kunna hantera betydelsen av immateriella rättigheter. Detta förutsätter aktivt samarbete mellan myndigheter och näringslivet.

Målet med konsumentpolitiken är att öka konsumenternas välfärd. Genom konsumentpolitiska åtgärder säkerställs att marknaden och den offentliga servicen fungerar och är säkra. För konsumenterna tryggas en tillräcklig kunskapsgrund och kompetens att agera på den föränderliga marknaden och påverka samhället som konsumenter. Med konsumentpolitiken främjas också hållbara produktions- och konsumtionssätt. Konsumentperspektivet beaktas inom de olika områdena av samhällspolitiken. En fungerande konsumentpolitik förutsätter aktivt samarbete mellan myndigheter, näringslivet samt konsument- och medborgarorganisationer.

Iakttagande av konsumenträttsliga bestämmelser och principer tryggar konsumenternas tilltro till att marknaden fungerar som den ska. Kundernas valmöjligheter utökas också inom den offentliga serviceproduktionen. Delegationen för ekonomihantering som är verksam i anslutning till ministeriet samordnar samarbetet mellan olika aktörer när det gäller ekonomisk information för att förhindra överskuldsättning.

Arbetet med att verkställa det nya konsumentpolitiska programmet för åren 2008—2011 fortgår. En övergripande bedömning av hur marknadstillsynen fungerar inleds. Konsumentrådgivningsuppgifterna överförs vid ingången av 2009 från kommunerna till staten.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för resultatområdet företagens omvärld, marknadsreglering och arbetslivet för 2009:

Samhälleliga verkningar

— Företagen och det allmänna iakttar konsument- och konkurrensrättsliga modärna principer i sin verksamhet.

— Konsumenternas ställning är trygg och konsumenterna litar på att marknaden fungerar.

— Tidsenliga system för industriella rättigheter främjar innovationer och kommersialisering av varor och tjänster.

— Arbetslivskvaliteten är på en hög nivå.

Kapitlets rubrik har ändrats.

01. Konsumentverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 6 042 000 euro.

Av anslaget får högst 100 000 euro användas till att sänka priset på tidningen Kuluttaja.

Förklaring: Konsumentverkets uppgift är att trygga och stärka konsumenternas ställning i samhället. Konsumentverkets överdirektör är även konsumentombudsman. I anslutning till Konsumentverket är också ett europeiskt konsumentcentrum verksamt som till hälften finansieras av Europeiska gemenskapernas kommissionen.

Konsumentrådgivningen överförs vid ingången av 2009 från kommunerna till staten. Regeringen har i anslutning till budgetpropositionen till riksdagen överlämnat en proposition med förslag till lag om konsumentrådgivning och till lagar om ändring av 1 § i lagen om Konsumentverket och 30 § i självstyrelselagen för Åland (RP 54/2008 rd). Vid dimensioneringen av anslaget har därför beaktats en överföring av 100 000 euro från moment 28.90.30.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för Konsumentverket för 2009:

Effektivitet

— Konsumenternas ställning är tryggad och stärks i samhället (intressegruppsförfrågan, 1—5: mål > 3,8, utfall 2007: 3,78).

Verksamhetens resultat

	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Tillsynen över produktsäkerheten inriktas med hjälp av riskbedömning rätt, och konsumtionsvaror och konsumtionstjänster som förorsakar allvarlig fara elimineras.			
— Genomsnittlig tid för handläggning av anmälningar som hör till prioritetsklass 1 (dagar)	61	42	< 42
Tidningen Kuluttajas kostnadsmotsvarighet efter prisstöd (%)	94	94	94

Den beräknade fördelningen av anslaget enligt resultatområde

	2007 utfall		2008 ordinarie budget		2009 budgetprop.	
	1 000 €	%	1 000 €	%	1 000 €	%
Produktsäkerhet	956	16	983	17	1 004	17
Tillsyn över paketreserörelser	141	2	161	3	166	3
Konsumenträtt	1 804	31	1 955	33	1 949	32
Information och kommunikation	2 018	34	1 852	32	1 942	32
Styrning och utbildning av region- och lokalförvaltningen	605	10	602	10	667	11
Samfinansierad verksamhet	266	5	306	5	249	4
Tjänster för andra ämbetsverk	68	1	65	1	65	1
Sammanlagt	5 858	100	5 924	100	6 042	100

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
Utveckling av årsverken	92,6	90,5	87,5
Personalens välbefinnande förbättras			
— sjukdagar/årsv.	12,7	-	< 11,0
— fall av kortvarig sjukfrånvaro (1—3 dagar)	222	217	< 201
— index för arbetstillfredsställelse (1—5)	3,7	3,8	3,8
— Konsumentverkets ledningsindex (1—5)	3,4	3,5	3,5
Organisationens kompetens ökar			
— utbildningsdagar/årsv.	4,7	5	5
— investeringar i kompetens, euro/årsv.	1 774	-	1 850
Organisationens arbetsgivarprofil är lockande			
— personalomsättning, %	1,1	-	< 1,0
— arbetsansökningar/ledig arbetsplats	26	30	30

Vid dimensioneringen av momentet har en minskning med tre årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder beaktats och en ökning med två årsverken till följd av att konsumentrådgivningen överförs från kommunerna till staten.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	6 816	6 780	6 929
Bruttoinkomster	958	856	887
Nettoutgifter	5 858	5 924	6 042
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	652		
— överförts till följande år	672		

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar (varav avdrag av engångsnatur på 1 000 euro)	177
Produktivitetsfrämjande åtgärder	-159
Överföring från moment 28.90.30	100
Sammanlagt	118

2009 budget	6 042 000
2008 II tilläggsb.	187 000
2008 budget	5 924 000
2007 bokslut	5 878 000

02. Konkurrensverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 5 396 000 euro.

Förklaring: Konkurrensverkets verksamhetsidé går ut på att trygga en sund och fungerande ekonomisk konkurrens och att förbättra den ekonomiska effektiviteten i såväl privat som offentlig verksamhet.

Verket ingriper i konkurrensbegränsningar som strider mot konkurrensbegränsningslagen och EU:s konkurrensregler och verkar allmänt för en fungerande konkurrens. Dessutom övervakar verket företagsköp och sköter internationella uppgifter inom sitt ansvarsområde. Genom att främja och övervaka konkurrensen tryggas en öppen och fungerande konkurrens och lika konkurrensförhållanden för företagen.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för Konkurrensverket för 2009:

Effektivitet

Effektmål/Resultatmått	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
En trovärdig politik mot "hard core"-karteller stärks			
— Intressegruppsbedömning av trovärdheten (skala 1—5)	-	3,0	3,2
— Antalet föreslagna påföljdsavgifter i viktiga (kategori I och II) frågor	-	1	1
Effektivt ingripande på marknader som koncentrerat sig på uteslutning och kollusion			
— Antalet viktiga (kategori I—II) avgjorda fall, där begränsning har upphört	9	9	10
— Intressegruppsbedömning (skala 1—5)	-	3,0	3,2

En övervakning av företagsförvärv som effektivt förhindrar konkurrensproblem i en företags-koncentration			
— Intressegruppsbedömning (skala 1—5)	-	3,2	3,4
Insatser inriktas på att avlägsna institutionella hinder för konkurrens			
— Intressegruppsbedömning (skala 1—5)	-	3,0	3,2

Verksamhetens resultat

Mål för verksamheten/Resultatmått	2008 mål	2009 mål
Ämbetsverket gör rätta saker vid rätt tid		
Handläggningstider för begäran om åtgärder som avgjorts (median, dag)		
— Effektivitetskategori 1	730	730
— Effektivitetskategori 2	630	630
— Effektivitetskategori 3	30	30
Besluten är korrekta till sitt innehåll och av hög kvalitet		
Intressegruppernas uppfattning (skala 1—5)	3,0	3,2

Den beräknade fördelningen av anslaget enligt resultatområde

	2007 utfall		2008 uppskattning		2009 uppskattning	
	1 000 €	%	1 000 €	%	1 000 €	%
Monopolövervakning	1 736	34	1 795	34	1 835	34
Kartellövervakning	1 686	33	1 743	33	1 781	33
Konkurrensfrämjande	868	17	898	17	917	17
Internationella frågor	817	16	845	16	863	16
Sammanlagt	5 107	100	5 281	100	5 396	100

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
Utveckling av årsverken	65,4	68,0	68,0
Arbetskraftskostnader, 1 000 euro	3 532	3 800	4 000
Personalens välbefinnande förbättras			
— arbetsklimat (skala 1—5)	-	3,4	3,5
— antalet sjukdagar/årsv.	13,4	< 10,0	< 9,0
— fall av kortvarig sjukfrånvaro (1—3 dagar)	191	< 190	< 190
Organisationens kompetens ökar			
— utbildningsdagar/årsv.	7,8	8,0	8,0
— andelen anställda i % som avlagt minst högre högskole-examen	61,9	66,0	66,0
Organisationens arbetsgivarprofil är lockande			
— personalomsättning, %	11,8	< 10,0	< 10,0
— arbetsansökningar/ledig arbetsplats	35	40	40

Vid dimensionering av anslaget har som tillägg beaktats lönejusteringar på 115 000 euro (varav avdrag av engångsnatur på 37 000 euro).

2009 budget	5 396 000
2008 II tilläggsb.	97 000
2008 budget	5 281 000
2007 bokslut	5 153 000

03. (32.30.01) Patent- och registerstyrelsens omkostnader (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 5 037 000 euro.

Anslaget får även användas för

1) medlemsavgifter till internationella organisationer och för projekt som hänför sig till internationell verksamhet och

2) verksamhet och pris inom ramen för Inno-Finland.

På grund av ansöknings-, anmälnings- och handläggningsförfarandena budgeteras inkomsterna under momentet i regel enligt kontantprincipen.

Förklaring: Som sakkunnigorganisation i frågor som gäller industriella rättigheter och verksamhet i företag och sammanslutningar främjar och utvecklar Patent- och registerstyrelsen (PRS) företagsamhet, innovation och verksamhet i sammanslutningar i Finland och internationellt.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för PRS för 2009:

Effektivitet

	Mått/Kriterier (skala 4—10)	2008 mål	2009 mål
Verksamhetsbetingelserna för PRS kunder i ett internationellt innovationssystem	Kundbedömning	8,4	8,5
Främjande av innovativitet och företagsamhet	Kundbedömning	8,4	8,5

Verksamhetens resultat

Mål för verksamheten/Resultatmått	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
Förändring i arbetsproduktiviteten, %	7,7	+2,0	+2,0
Uppgång av styckkostnaderna, % [1]	-2,3	+5,3	+3,0
Kundtillfredsställelse (4—10)	-	8,5	8,5
Elektronisk kommunikation			
— Patentansökningar	49	38	65
— Föreningsregisteranmälningar, %	16	35	30
— Varumärkesansökningar, %	5	-	40
— Handelsregisteranmälningar och bokslut, %	-	5	40

[1] Förnyandet av datasystemet vid företags- och sammanslutningslinjen föranleder ökade kostnader.

Mål för handläggningstiderna för de viktigaste tjänsterna

	I 50 % av fallen är handläggningstiden under			I 80 % av fallen är handläggningstiden under		
	2007 utfall	2008 mål	2009 mål	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
Inhemska patentansökningar (år)	2,7	2,8	2,7	4,2	4,2	4,4
Varumärkesansökningar (mån.)	6,3	4,5	4,0	8,0	9,0	8,0
Handelsregisteranmälningar och bokslut (dagar)	4	7	5	9	14	10
Företagsinteckningsansökningar (dagar)	5	6	5	14	14	10
Föreningars etableringsanmälningar (mån.)	2	2	1,4	6	6	2

Målet i fråga om PCT-ansökningar är att alla undersökningar utförs inom utsatta tidsfrister.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
Årsverken	483	484	481
— av vilka den avgiftsbelagda verksamheten utgör, %	100	100	100
Arbetskraftskostnader, 1 000 euro	22 700	24 140	25 342
Personalens välbefinnande förbättras			
— arbetstillfredsställelse (1—5)	3,5	-	3,7
— arbetsklimat (1—5)	3,9	3,9	4,0
— antalet sjukdagar/årsv.	9,5	< 8,5	< 7,0
— fall av kortvarig sjukfrånvaro (1—3 dagar)	1 137	1 017	< 838
Organisationens kompetens ökar			
— utbildningsdagar/årsv.	5,7	5,0	7,0
— andelen anställda i som avlagt högre högskoleexamen, %	40,6	40,3	43,0
Organisationens arbetsgivarprofil är lockande			
— arbetsgivarprofil (1—5)	3,5	3,6	3,8
— personalomsättning, %	5,4	< 4,0	< 3,5
Ledarskap			
— ledning (1—5)	3,6	3,7	3,7
— informationsflöde (1—5)	3,1	3,6	3,7
— respons (1—5)	3,4	3,6	3,7

Vid bedömningen av årsverken har en minskning med tre årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder beaktats.

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Offentligrättsliga prestationer som prissätts till självkostnadsvärde			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	37 355	35 573	38 700
— övriga intäkter	285	185	255
Intäkter sammanlagt	37 640	35 758	38 955
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	35 045	39 204	40 733
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	2 595	-3 446	-1 778
Kostnadsmotsvarighet, %[1)]	107	91	96
Offentligrättsliga prestationer som prissätts under självkostnadsvärde			
Föreningar, religionssamfund och stiftelser			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	703	675	740
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	3 080	2 975	3 301
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-2 377	-2 300	-2 561
Kostnadsmotsvarighet, %	23	23	22
Företagsekonomiska prestationer			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	2 548	2 268	2 655
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	1 840	1 476	2 204
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	708	792	451
Kostnadsmotsvarighet, %	138	154	120

[1)] Förnyandet av datasystemet vid företags- och sammanslutningslinjen sänker på kostnadsmotsvarigheten.

Kalkylerna grundar sig på antagandet att avgifterna för varumärken och modeller, stiftelseregistrets avgifter och besvärsavgifterna höjs till följd av den kostnadsutveckling som skett under en lång tid.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	40 882	43 285	47 502
Bruttoinkomster	41 078	38 816	42 465
Nettoutgifter	-196	4 469	5 037

Poster som överförs	
— överförts från föregående år	4 896
— överförts till följande år	2 456

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)	
Lönejusteringar (varav avdrag av engångsnatur på 25 000 euro)	-15
Nivåförhöjning	883
Produktivitetsfrämjande åtgärder	-300
Sammanlagt	568

2009 budget	5 037 000
2008 II tilläggsb.	85 000
2008 budget	4 469 000
2007 bokslut	-2 395 132

04. (32.20.04) Konsumentforskningscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 2 039 000 euro.

F ö r k l a r i n g : I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för Konsumentforskningscentralen för 2009:

Effektivitet

— De användarrelaterade forskningsdata som Konsumentforskningscentralen tar fram nyttiggörs i allt högre grad inom konsument- och innovationspolitiken.

Verksamhetens resultat

	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
Funktionell effektivitet			
Inkomster, % av utgifterna	31	27	27
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, euro	14 239	10 000	15 000
Kostnadsmotsvarighet för samfinansierad verksamhet, %	46	50	50
Forskningsverksamheten i % av de totala kostnaderna	91	90	90
Informationstjänsten i % av de totala kostnaderna	9	10	10
Produktion, serviceförmåga och kvalitetsledning			
Publikationer (skriftliga produkter), st.	128	90	100
Andelen publikationer som uppfyller de vetenskapliga kriterierna, %	17	11	10
Akademiska förtroendeuppdrag, antal	59	30	40
Övrig sakkunnigverksamhet	135	(ej uppställt)	100
Föredrag inom olika forum, antal	129	90	100

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
Utveckling av årsverken	38	41	39
— av vilka den avgiftsbelagda verksamheten utgör, %	0,3	0,5	0,5
Arbetskraftskostnader, 1 000 euro	1 674	1 738	2 088
Personalens välbefinnande förbättras			
— personalens övergripande arbetstillfredsställelse (1—5)	3,5	3,6	3,6
— fall av kortvarig sjukfrånvaro (1—3 dagar)	49	(ej uppställt)	< 51

Organisationens kompetens ökar			
— utbildningsdagar/årsv.	4,6	5,0	4,5
— andelen anställda i % som avlagt minst högre högskole-examen	71,8	70,0	70,0
Organisationens arbetsgivarprofil är lockande			
— personalomsättning, %	5,1	2,4	2,4
— arbetsansökningar/ledig arbetsplats	-	> 12	> 12

Vid dimensioneringen av momentet har en minskning med ett årsverke till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder beaktats.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	2 658	2 686	2 889
Bruttoinkomster	784	700	850
Nettoutgifter	1 874	1 986	2 039
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	576		
— överförts till följande år	641		

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	106
Produktivitetsfrämjande åtgärder	-53
Sammanlagt	53

2009 budget	2 039 000
2008 II tilläggsb.	27 000
2008 budget	1 986 000
2007 bokslut	1 939 000

31. Ersättning för ordnandet av ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 4 511 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av ersättning enligt lagen om ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning (713/2000) till dem som tillhandahåller ekonomiska rådgivningstjänster och skuldrådgivningstjänster

2) för rekrytering av projektpersonal till Konsumentverket och

3) för utbildning av ekonomiska rådgivare och skuldrådgivare och för produktion av material.

Beträffande överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut och beträffande konsumtionsutgifterna enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Den ersättning som betalas för ordnandet av ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning bestäms enligt de grunder som arbets- och näringsministeriet fastställt så att ersättningen motsvarar de ändamålsenliga utgifter som föranleds av produktionen av tjänsterna. Ersättningen betalas till en kommun eller annan serviceproducent som ingått avtal med länsstyrelsen. Konsumentverket sköter utbetalningen av ersättningen till kommunerna och länsstyrelsen till övriga serviceproducenter.

För ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning användes 2007 sammanlagt 155 årsverken (rådgivare 133 årsv., assistenter 22 årsv.). Statens ersättning täckte ca två tredjedelar av kostnaderna för den ekonomiska rådgivningen

och skuldrådgivningen. Skillnaderna mellan kommunernas serviceförmåga är stora.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för verksamheten för 2009:

Effektivitet

— Ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning underlättar gäldenärernas ställning när det gäller kreditarrangemang, stöder en bättre livskompetens hos gäldenärerna och förebygger utslagning.

Verksamhetens resultat

— Kundernas genomsnittliga kötid är högst 60 dagar (utfall 2007: kötiden på 60 dagar överskreds vid 12 enheter).

2009 budget	4 511 000
2008 budget	4 611 000
2007 bokslut	4 661 000

50. Statsunderstöd för konsumentorganisationer (fast anslag)

Under momentet beviljas 673 000 euro.

Anslaget får användas till utgifter som föranleds av funktioner som anges av Konsumentverket till stöd för konsumentorganisationerna och avdelningen för huslig ekonomi vid Arbetseffektivitetsföreningen r.f.

Förklaring: Konsumentorganisationerna är intresseorganisationer för konsumenterna och i denna egenskap förmedlar de rådgivning till konsumenterna och sprider konsumentinformation. Avdelningen för huslig ekonomi vid Arbetseffektivitetsföreningen främjar genom sin forskning hushållens funktionsförmåga och effektivitet och konsumenternas verksamhetsbetingelser.

Effektivitet

— Hushållens möjlighet att fungera bättre och effektivare samt konsumenternas egna verksamhetsbetingelser förbättras i och med organisationernas medverkan.

Beräknad användning av anslaget	€
Finlands Konsumentförbund rf	479 000
Kuluttajat—Konsumenterna ry	25 000
Arbetseffektivitetsföreningens avdelning för huslig ekonomi	169 000
Sammanlagt	673 000

2009 budget	673 000
2008 budget	823 000
2007 bokslut	823 000

51. (32.90.51) Vissa former av sjömansservice (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 450 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statens andel av tjänster avsedda för främjande av sjömäns välfärd med stöd av sjömansservicelagen (447/2007)

2) för betalning av sjömäns resekostnader för semester och föräldraledighet med stöd av sjömanslagen (423/1978) och semesterlagen för sjömän (433/1984) samt

3) med stöd av sjömanslagen för betalning av statens andel av sjömäns resekostnader som hänför sig till att ett anställningsförhållande börjar eller slutar samt

4) för ersättning av kostnaderna för besättningsbyte enligt sjöarbetstidslagen (296/1976).

Anslaget får också användas till konsumtionsutgifter.

Statens andel av sjömansservicebyråns utgifter och statens andel till arbetsgivarna av vissa kostnader för sjömäns resor budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av sjöarbetstidslagen på så sätt att staten ersätter hälften av de resekostnader som orsakas av besättningsbyten utanför Finland. Propositionen är ett led i de åtgärder som syftar till att förbättra den finska handelsflottans konkurrenskraft och som också inbegriper en ändring av lagen om förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport

som för närvarande bereds vid kommunikationsministeriet och en revidering av tonnageskattelagen som för närvarande bereds vid finansministeriet.

Finansiering av serviceverksamheten för sjömän	€
Statens andel av sjömansservicebyråns utgifter	580 000
Arbetsgivarnas andel	290 000
Arbetstagarnas andel	290 000
Lästavgifter (31.30.50)	470 000
Sammanlagt	1 630 000

Beräknad användning av anslaget	€
Statens andel av sjömansservicebyråns utgifter	580 000
Statens andel till arbetsgivarna för vissa resekostnader för sjömän	870 000
Sammanlagt	1 450 000

2009 budget	1 450 000
2008 budget	800 000
2007 bokslut	704 086

95. Rättegångskostnader för grupptalan (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 20 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av rättegångskostnader föranledda av grupptalan enligt lagen om grupptalan (444/2007).

Förklaring: Att driva en process med grupptalan kan kräva betydande resurser som inte kan förutspås på förhand. Grupptalan föranleder rättegångskostnader för staten när konsumentombudsmannen förlorar talan.

2009 budget	20 000
2008 budget	20 000
2007 bokslut	—

50. (32.50 och 32.70) Regionutveckling och strukturfondspolitik

Förklaring: Regeringen har som mål att främja regionernas internationella konkurrenskraft, minska skillnaderna mellan de olika regionernas utvecklingsnivåer, garantera basservicen för medborgarna och trygga förbindelserna i hela Finland. Utgångspunkten är specialisering grundad på regionernas egna starka sidor och kompetens, samarbete mellan olika aktörer och nätverk mellan regionerna. Målet är en regionstruktur med många centrum som grundar sig på starka landskap och som förstärker både stadsregionernas och landsbygdens livskraft.

Aktörer inom den regionala utvecklingen och planeringshandlingar

Regionutvecklingsverksamheten och statens finansiering styrs förutom av regionutvecklingslagen dessutom såväl av de nationella utvecklingsmålen för regionerna som statsrådet har fastställt som av de landskapsprogram inklusive genomförandeplaner som landskapen har berett. De nationella målen stöds av den strukturfondsstrategi som fastställts för genomförande av EU:s strukturfondsprogram för åren 2007—2013.

Regionutvecklingsstrategierna inom de olika förvaltningsområdena och inriktningen av medlen i statsbudgeten stärker på ett verkningsfullt sätt regionpolitikens strategiska roll i beslutsfattandet vid statsrådet och inom de olika förvaltningsområdena. Den tväradministrativa regionutvecklingsdelegationen som statsrådet tillsatt stöder en samordning av åtgärderna, finansieringen av regionutvecklingen, uppföljningen och utvärderingen. Lagen om ändring av regionutvecklingslagen (954/2005) som trädde i kraft vid ingången av 2007 stärker landskapsförbundens ställning som regionutvecklingsmyndighet och ökar samarbetet inom regionerna, mellan regionerna och centralförvaltningen och inom centralförvaltningen.

Landskapsprogrammen utarbetas med utgångspunkten att självständigt utveckla den regionala strategin och att sammanföra resurserna på regional och lokal nivå. Genomförandeplanerna för programmen uppgörs årligen under ledning av landskapsförbunden och i brett upplagt samarbete

med de regionala aktörerna. I genomförandeplanerna beskrivs de olika förvaltningsområdenas utvecklingsåtgärder för regionen och de utgör grunden för upprättandet av statens budgetproposition och fastställandet av ramarna samt för fördelningen av den statliga finansieringen för regionutveckling.

Det programbaserade regionutvecklingsarbetet fortgår. Regionutvecklingsarbetet genomförs både med nationella program och åtgärder och med program som delvis finansieras av EU. De regionalt differentierade nationella specialprogrammen som grundar sig på regionens särdrag, EU:s regionala strukturfondsprogram och andra åtgärder som statsrådet särskilt beslutar om är centrala regionutvecklingsverktyg utifrån vilka statens finansiering fördelas mellan regionerna.

De nationella specialprogrammen

År 2009 vidtas med statligt stöd tidigare fastställda åtgärder inom de nationella specialprogrammen (programmen för kompetenscentra och regioncentra, det landsbygdspolitiska specialprogrammet och skärgårdsprogrammet).

I enlighet med regeringsprogrammet och statsrådets beslut om rikstäckande mål för regionutvecklingen har åtgärder vidtagits i syfte att förenkla det nationella programsystemet och minska antalet program. År 2009 fortgår beredningen av det nationella utvecklingsprogrammet som syftar till att förbättra konkurrenskraften i regionerna och kohesionen mellan regionerna. I det nya kohesions- och konkurrenskraftsprogram (KOKO) som inleds vid ingången av 2010 sammanförs följande nuvarande specialprogram för regionutveckling: regioncentraprogrammet, inbegripet stadsprogrammen i Nyland, den regionala delen av landsbygdsprogrammet och skärgårdsprogrammet. Som särskilda åtgärder fortgår förvaltningsförsöket i Kajanaland, försöket med samarbete inom regionerna och metropolpolitiken. Landskapsprogrammets betydelse som samordnande program stärks.

Nätbyggande såväl regionalt som nationellt och internationellt har vid sidan av den traditionella regionala eller sektorvisa politiken blivit ett nytt sätt att samarbeta. Nätbyggandet syns t.ex. i projekt som överskrider landskapsgränserna och i användningen av resurser. Redskap för nätbyggnadspolitiken är bl.a. programmen för kompetenscentra, temanätverken inom programmet för regioncentra och de nätverk som samordnar den regionala delen i det landsbygdspolitiska specialprogrammet.

Strukturfondspolitik

Det allmänna målet med den nationella strukturfondsstrategin är att stärka både den nationella och den regionala konkurrenskraften, sysselsättningen och välfärden. Målen eftersträvas bl.a. genom att stödja sådana åtgärder med hjälp av vilka man på nationell och regional nivå framgångsrikt kan svara mot den hårdnande nationella och internationella konkurrensen, förutse och flexibelt reagera på förändringar i världsekonomin, skapa lockande omgivningar för företag, kompetens, arbete och boende samt jämna ut skillnaderna i regionernas utvecklingsnivåer. I strategin beaktas de strategiska riktlinjerna för kohesionspolitiken som godkänts i Europeiska rådet, erfarenheter och god praxis från tidigare programperioder samt utmaningarna i omvärlden.

Strukturfondsstrategin genomförs med hjälp av åtgärdsprogram som samtidigt är centrala medel för bedrivande av regional-, företags- och sysselsättningspolitik. År 2009 genomförs inom det finländska fastlandet fem EU-delfinansierade program för regional konkurrenskraft och sysselsättning för perioden 2007—2013 samt nio EU-program för regionalt samarbete och tre program som finansieras med medel ur Europeiska grannskaps- och partnerskapsinstrumentet (ENPI). Syftet med programmen är att skapa mervärde för den nationella regional-, närings- och sysselsättningspolitiken. Programmen är nära knutna till den nationella verkställigheten av Lissabonstrategin via utvecklingen av företagsamhet, kompetens, innovationsverksamhet, sysselsättningsfrämjande åtgärder och arbetskraft.

Strukturfondsdelegationen samordnar de olika fondernas åtgärder och knyter samman strukturfondsverksamheten med nationella åtgärder samt följer upp strukturfondsprogrammens resultat och effektivitet. Enligt statsrådets beslut om de rikstäckande målen för regionutvecklingen ska strukturfondsdelegationen samordnas med regionutvecklingsdelegationen.

Huvudmålen för programperioden 2007—2013 för åtgärdsprogrammen för regional konkurrenskraft och sysselsättning som delfinansieras med medel ur Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden är följande:

	Personer som börjat arbeta inom sysselsättnings- och utbildningsåtgärder (ESF)	Nya företag (ERUF och ESF)	Nya arbetsplatser (ERUF och ESF)	Nya FoU-arbetsplatser	Projekt enligt Lissabonstrategin (%) (ERUF)
MÅL	450 000	13 440	50 230	2 240	81

Europeiska regionala utvecklingsfondens och motsvarande statliga medfinansiering avseende de regionala åtgärdsprogram som förverkligar EU:s mål Regional konkurrenskraft och sysselsättning fördelas mellan olika förvaltningsområden på grundval av landskapets samarbetsdokument och genomförandeplanerna för landskapsprogram. Fördelningen enligt förvaltningsområde i statsbudgeten bereds i samarbete mellan ministerierna utifrån landskapets samarbetsdokument. ESF-programmet för Fastlandsfinland under programperioden 2007—2013 består av en riksomfattande del och fyra regionala delar. Fördelningen mellan den riksomfattande delens ESF-finansiering och motsvarande statliga finansiering har gjorts upp utifrån den fördelning enligt förvaltningsområde som statsrådet beslutat den 1 februari 2007. Medfinansieringensandelarna för de regionala delarna grundar sig på landskapens samarbetshandlingar.

Man bereder sig att, inom ramen för EU-lagstiftningen, i behövlig utsträckning använda strukturfondsprogrammens finansiering för behov som uppkommer i anslutning till plötsliga omstruktureringar.

Inkomsterna från EU för vardera programperioden budgeteras under moment 12.32.50.

Kapitlets rubrik har ändrats.

43. Landskapsutvecklingspengar (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 31 656 000 euro.

Anslaget utgör landskapsutvecklingspengar enligt 20 § i regionutvecklingslagen.

Anslaget får användas

1) för självständig utveckling av näringsverksamheten i regionerna

2) för åtgärder i anslutning till programmen för kompetenscentra och regioncentra samt för stadspolitiska åtgärder och för utveckling av landsbygden och skärgården

3) för regionala samarbetsprojekt

4) för rekrytering av den personal, motsvarande högst 22 årsverken, som behövs för genomförande av de program och projekt som finansieras med landskapsutvecklingspengar samt

5) till betalning av kostnader för lokaler och andra kostnader som föranleds av rekrytering av personal.

Förklaring: Anslaget utgör i regionutvecklingslagen avsedd finansiering för utvecklande av regionerna och inriktas i synnerhet på regionala satsningar på kunnande. För varje specialprogram har egna kvantitativa eller kvalitativa effektmål ställts upp.

Regioncentraprogrammet genomförs enligt det specialprogram som statsrådet godkänt som en del av regeringens strategiska riktlinjer för stadspolitiken och utvecklingen av landskapen inom de 35 områden som utsetts för

programmet. Prioriteringar i programmet är att stärka regioncentrens livskraft och konkurrenskraft och i samband med detta särskilt att på ett företagsorienterat sätt utveckla och genomföra närings- och specialstrategier och att stärka kunskapsbasen i näringsstrategierna med kunskaps- och specialiseringsområdena i täten. Målgrupper för programmet är funktionellt enhetliga stadsregioner som grundar sig på arbete, boende samt produktion och efterfrågan av tjänster. Målen mäts kvalitativt och utvärderas genom särskilda utvärderingsundersökningar.

Landskapsutvecklingspengarna fördelas utifrån de verksamhetsplaner och ekonomiska planer som angetts i programmen för regioncentra till landskapsförbunden som sedan använder dem för grundläggande finansiering av programmet för regioncentra.

Stadsregionernas tudelade roll, dels som tillväxtfrämjare av samhällsekonomin och starka knutpunkter för det nationella innovationssystemet och dels som motorer för utvecklingen av egna områden, stärks. Uppmärksamhet fästs särskilt vid att stärka hela stadsnätet.

Storstadspolitiken syftar, som en del av den övriga stadspolitiken, till att stärka de största stadsregionernas internationella konkurrenskraft och en enhetlig samhällsstruktur samt att förebygga en social och regional differentiering av dem. För stadsregionernas specialfrågor har en *metropolpolitik* inletts som fokuserar på frågor om markanvändning, boende och trafik, näringspolitik och internationell konkurrenskraft och kulturell mångfald i huvudstadsregionen, invandring, tvåspråkighet och social helhet.

Programmet för kompetenscentra fokuserar på utvecklingen av de 13 kompetenskluster och 21 kunskapscenter som utsetts för programmet. Bland åtgärderna framhävs kompetensklustrens och kompetenscentrens internationalitet och påskyndandet av tillväxten vid spetskompetensbaserade företag. Utöver ny teknologi sporras kompetenscentren att nyttiggöra också affärskompetens och formgivning i sitt utvecklingsarbete.

Landskapsutvecklingspengarna fördelas utifrån de verksamhetsplaner och ekonomiska planer som angetts i programmen för kompetenscentra till landskapsförbunden som sedan använder dem för grundläggande finansiering av programmen för kompetenscentra.

Kvantitativa mål för programmet för kompetenscentra till utgången av 2010

Andelen finansiering av gemensamma projekt, %	40
Andelen av konkurrensutsatt finansiering, %	30
Företag som årligen deltar i genomförande	6 000
Nya arbetsplatser	5 000
Nya företag	500

Målet med *det landsbygdspolitiska specialprogrammet* (helhetsprogrammet) är att stärka landsbygdens livskraft och tillvarata växelverkan mellan staden och landsbygden. Specialprogrammet drar upp riktlinjer för och samordnar olika ministeriers åtgärder för att utveckla landsbygden. De landskapsutvecklingspengar som är knutna till programmet används för genomförande av den regionala landsbygdsdel som ingår i specialprogrammet. De ställs utifrån regionernas verksamhetsplaner och ekonomiska planer till landskapsförbundens förfogande. Landsbygdsdelen är avsedd för utveckling av programmet för regioncentra, Nylands stadsprogram och regionerna utanför Åland. I dessa regioner bor 600 000 personer. Landsbygdsdelen syftar bl.a. till att

— stärka den strategiska planeringen i landsbygdsmässiga regioner i synnerhet inom näringspolitiken och i arbetet för att förbättra kompetensstrukturerna

— komplettera existerande system för utveckling av näringar och kompetens i samarbete med aktörerna i regionen och

— förtydliga de landsbygdsmässiga regionernas ställning i det nationella innovationssystemet.

Genom *skärgårdsprogrammet* strävar man efter att ta vara på de omfattande skärgårds-, vattendrags- och havsområdena. I programmet framhävs utvecklingen av näringarna, i synner-

het av havsklustret och turismen i skärgården och vattendragen, en kontrollerad användning av stränder för stadigvarande boende och deltidsboende, sökandet av nya former för utbudet av tjänster, tryggandet av behoven av rekreationsanvändning och naturskydd samt utvecklingen av trafik- och transportförbindelser i vattenlederna. De landskapsutvecklingspengar som är knutna till programmet används för verksamhet som stöder målen med det nationella skärgårdsprogrammet (mässor, broschyrer, marknadsföring etc.).

Hela anslaget knyts inte till specialprogrammen, utan en del lämnas utanför för att kunna disponeras av landskapsförbunden och ministerierna i fråga.

Beräknad användning av anslaget	€
Programmet för kompetenscentra	9 000 000
Stadspolitiska åtgärder inkl. utveckling av metropolpolitiken och regioncentral	9 200 000
Den regionala delen av landsbygdspolitiska helhetsprogrammet	1 150 000
Skärgårdsprogrammet	250 000
Obundna medel	12 056 000
Sammanlagt	31 656 000

2009 budget	31 656 000
2008 budget	33 156 000
2007 bokslut	31 380 000

(61.) (32.70.61) Europeiska regionala utvecklingsfondens och socialfondens deltagande i EU:s strukturfondsprogram under programperioden 2000—2006 (förslagsanslag)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2008 II tilläggsb.	18 000 000
2008 budget	191 532 000
2007 bokslut	250 833 175

(62.) (32.70.62) Statlig medfinansiering för arbets- och näringsministeriets vidkommande för projekt i vilka EU:s strukturfonder deltar under programperioden 2000—2006 (förslagsanslag)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2008 II tilläggsb.	33 749 000
2008 budget	122 678 000
2007 bokslut	182 400 042

63. Kajanalands utvecklingspengar (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 47 650 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter i överensstämmelse med 6 och 10 § i lagen om ett förvaltningsförsök i Kajanaland (343/2003)

2) till betalning av utgifter som föranleds 2009 och som grundar sig på beslut under tidigare år för momenten 34.06.51 och 34.06.64 till den del de har hänförts till det område som omfattas av förvaltningsförsöket i Kajanaland

3) till betalning av omkostnader. Under momentet budgeteras inkomster enligt omkostnadernas standardinnehåll samt de betalningsandelar utomstående finansiärer betalat för vägförvaltningens åtgärder

4) för rekrytering av personal motsvarande högst 35 årsverken samt till betalning av kostnader för lokaler och av övriga kostnader som föranleds av rekryteringen av personal och

5) till betalning av högst 2 450 000 euro för utgifter föranledda av sysselsättningsförsöket i Paltamo.

Anslaget budgeteras enligt prestationsprincipen till den del konsumtionsutgifter betalas av anslaget. Till övriga delar budgeteras anslaget enligt kontantprincipen.

Fullmakt. Under 2009 får beslut fattas så att de får föranleda staten utgifter på högst 2 500 000 euro åren 2010—2011.

Förklaring: Anslaget utgör finansiering av regionutvecklingen enligt regionutvecklingslagen.

Under momentet har antecknats nationella utvecklingspengar med stöd av 6 § i lagen om ett förvaltningsförsök i Kajanaland för utveckling av försöksområdet. I lagens 10 § uppräknas användningsändamålen för Kajanalands utvecklingspengar.

Målet för användningen av Kajanalands utvecklingspengar är bl.a. att sänka arbetslösheten i regionen så att den ligger närmare den nationella nivån, upprätthålla väghållningens nivå, trygga kollektivtrafikens serviceförmåga, bedriva skogsvård och vård av den övriga miljön samt förbättra verksamhetsbetingelserna för näringslivet.

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Projektet för sysselsättningsförsök i Paltamo	2 450
Bortfall av tillägg av engångsnatur	-810
Sammanlagt	1 640

Utgifter som användningen av bevillningsfullmakterna föranleder staten(mn euro)

	2009	2010	2011	Sammanlagt fr.o.m. 2009
Förbindelser som ingåtts före 2009	1,700	1,800	-	3,500
Förbindelser år 2009	-	1,000	1,500	2,500
Sammanlagt	1,700	2,800	1,500	6,000

2009 budget	47 650 000
2008 II tilläggsb.	4 948 000
2008 budget	46 010 000
2007 bokslut	50 158 000

64. (32.70.64) EU:s strukturfonders medfinansiering i EU:s strukturfondsprogram under programperioden 2007—2013 (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 230 457 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av EU-medfinansieringsandelen för projekt inom åtgärdsprogram som förverkligar målet Regional konkurrenskraft och sysselsättning och som delfinansieras med medel ur Europeiska regionala utvecklingsfonden under EU:s programperiod 2007—2013

2) till betalning av EU-medfinansieringen av projekt som genomför ESF-programmet för Fastlandsfinland under EU:s programperiod 2007—2013

3) till betalning av tekniskt bistånd i anslutning till de ovan nämnda programmen och av de konsumtionsutgifter som är nödvändiga med tanke på genomförandet av programmen

4) tillsammans med anslagen under moment 32.50.65 för rekrytering av den personal, motsvarande högst 114 årsverken, varav andelen för tekniskt bistånd är 59 årsverken, som behövs för genomförande av de program som Europeiska regionala utvecklingsfonden delfinansierar och

5) tillsammans med anslagen under moment 32.50.65 för rekrytering av den personal, motsvarande högst 380 årsverken, varav andelen för tekniskt bistånd är 136 årsverken, som behövs för genomförande av de program som Europeiska socialfonden delfinansierar.

Av bevillningsfullmakten under momentet reserveras 425 000 euro som tekniskt bistånd till betalning av utgifterna för den revisionsverksamhet i anslutning till EU:s strukturfonder som föranleds finansministeriet samt tillsammans med den statliga medfinansieringen under moment 32.50.65 för avlönande av personal motsvarande sammanlagt högst fyra årsverken.

I enlighet med lagen om ett förvaltningsförsök i Kajanaland hänför sig 12 667 000 euro av bevillningsfullmakten och 12 462 000 euro av anslaget under momentet till landskapet Kajanaland.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Fullmakt. År 2009 får nya beslut om beviljande av medel fattas till ett belopp av sammanlagt 234 304 000 euro. Om en del av bevillningsfullmakten för 2008 är oanvänd, får

beslut om beviljande av den oanvända delen fattas 2009.

Förklaring: Anslaget utgör delvis finansiering av regionutvecklingen enligt regionutvecklingslagen.

Vid användningen av finansieringen tillämpas de nationella bestämmelser och EU-bestämmelser som är tillämpliga inom verksamhet som finansieras av respektive förvaltningsområde och finansieringen inriktas inom ramarna för de nämnda bestämmelserna och strukturfondsprogrammen inom varje förvaltningsområde på det sätt som ministeriet i fråga bestämmer. Rätten till bidrag för kostnader som uppkommer ska dessutom vara granskad på förhand enligt de nationella bestämmelserna och EU:s bestämmelser, med undantag för betalningen av de arbetskraftspolitiska kostnaderna för överföringsutgifternas del.

Beslut om tekniskt bistånd fattas inom ramen för det förfarande som föreskrivs i EU:s strukturfondsbestämmelser och de nationella strukturfondsbestämmelserna.

Utgifter som användningen av bevillningsfullmakterna föranleder staten, Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) och Europeiska socialfonden (ESF) sammanlagt (mn euro)

	2009	2010	2011	2012	Sammanlagt fr.o.m. 2009
Förbindelser år 2007	116,263	11,626	-	-	127,889
Förbindelser år 2008	68,486	114,053	11,405	-	193,944
Förbindelser år 2009	33,246	44,327	99,737	44,327	221,637
Sammanlagt	217,995	170,006	111,142	44,327	543,470
Kajanaland					
Förbindelser år 2007	6,876	0,688	-	-	7,564
Förbindelser år 2008	3,686	6,176	0,618	-	10,480
Förbindelser år 2009	1,900	2,533	5,700	2,534	12,667
Sammanlagt	12,462	9,397	6,318	2,534	30,711
Fullmakterna sammanlagt	230,457	179,403	117,460	46,861	574,181

Användningen av bevillningsfullmakten och anslaget i olika program, Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) och Europeiska socialfonden (ESF) (mn euro)

Program	De ekonomiska ramarna i form av fullmakt under programperioden 2007—2013	Budgeterad fullmakt budget 2008	Bevillnings-fullmakt 2009	Budgeterat anslag budget 2008	Anslag 2009
Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF)					
Östra Finland	365,564	61,328	57,074	35,950	55,834
— varav Kajanaland	47,654	8,019	7,440	5,500	7,278
Norra Finland	311,273	42,707	43,562	24,238	42,615
Södra Finland	138,063	18,943	19,321	10,307	18,901
Västra Finland	159,376	21,867	22,304	12,428	21,819
Sammanlagt	974,276	144,845	142,261	82,923	139,169
— varav programreserv	48,714	6,840	11,790		

Europeiska socialfonden (ESF)					
Fastlandsfinland					
Riksomfattande del	217,826	29,958	30,411	10,333	30,234
Regional del	397,613	65,653	61,632	18,860	61,054
Östra Finland	179,787	35,693	31,221	8,528	30,820
— varav Kajanaland	23,372	4,333	5,227	1,438	5,184
Norra Finland	69,106	9,505	9,648	3,278	9,592
Södra Finland	69,032	9,495	9,637	3,274	9,582
Västra Finland	79,688	10,960	11,125	3,780	11,061
Sammanlagt	615,439	95,611	92,043	29,193	91,288
— varav programreserv	30,772	4,548	4,750		
ERUF och ESF sammanlagt	1 589,715	240,456	234,304	112,116	230,457

Den beräknade fördelningen av bevillningsfullmakten enligt förvaltningsområde, Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) (mn euro)[1)]

	Östra Finland	Norra Finland	Södra Finland	Västra Finland	Sammanlagt
UVM	3,143	7,227	1,266	3,036	14,672
JSM	0,212	0,639	-	0,065	0,916
KM	3,471	1,133	0,200	0,748	5,552
ANM	36,528	27,016	10,426	15,331	89,301
SHM	0,209	0,544	-	-	0,753
MM	1,772	3,083	0,818	0,940	6,613
Kajanaland	7,440	-	-	-	7,440
Sammanlagt	52,775	39,642	12,710	20,120	125,247

[1)] Inbegriper inte tekniskt bistånd eller programreserver (med undantag för Kajanaland)

Den beräknade fördelningen av bevillningsfullmakten enligt förvaltningsområde, Europeiska socialfonden (ESF) (mn euro)[1)]

	Östra Finland	Norra Finland	Södra Finland	Västra Finland	Riksomfattande del	Sammanlagt
UVM	8,373	3,160	3,156	3,644	9,961	28,294
ANM	14,188	5,355	5,348	6,174	16,879	47,944
SHM	0,697	0,263	0,263	0,303	0,829	2,355
Kajanaland	5,227	-	-	-	-	5,227
Sammanlagt	28,485	8,778	8,767	10,121	27,669	83,820

[1)] Inbegriper inte tekniskt bistånd eller programreserver (med undantag för Kajanaland)

Avsikten är att minst 3 % av finansieringen av strukturfondsprogrammen ska användas inom områden med plötsliga omstruktureringar. Avsikten är att beloppet av programreserven är minst 5 % av finansieringen av varje strukturfondsprogram. Syftet är att underlätta samarbetet mellan olika landskap, deras företag och andra aktörer samt att stödja regionernas möjligheter att under finansåret fördela finansieringen av programmen så att den svarar mot eventuella snabbt föränderliga behov.

Fördelningen av programreserven, Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) och Europeiska socialfonden (ESF) (mn euro)[1)]

	Östra Finland	Norra Finland	Södra Finland	Västra Finland	Riks-omfattande del	Sammanlagt
ERUF	2,482	2,178	5,838	1,292	-	11,790
ESF	1,702	0,483	0,483	0,558	1,524	4,750
Sammanlagt	4,184	2,661	6,321	1,850	1,524	16,540

[1)] Inbegriper finansiering av temaprojekt för Södra Finland (TL 5) uppgående till 4,872 mn euro (ERUF).

Fördelningen av tekniskt bistånd, Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) och Europeiska socialfonden (ESF) (mn euro)

	Östra Finland	Norra Finland	Södra Finland	Västra Finland	Riks-omfattande del	Sammanlagt
ERUF	1,817	1,742	0,773	0,892	-	5,224
ESF	1,034	-	-	-	2,439	3,473
Sammanlagt	2,851	1,742	0,773	0,892	2,439	8,697

Huvudmål för programperioden 2007—2013 för åtgärdsprogrammen för regional konkurrenskraft och sysselsättning som delfinansieras med medel ur Europeiska regionala utvecklingsfonden:

MÅL	Nya företag	Nya arbetsplatser	Nya FoU-arbetsplatser	Projekt enligt Lissabonstrategin (%)
Östra Finland	2 020	13 230	800	86
Norra Finland	1 500	11 000	1 000	76
Södra Finland	920	4 200	290	82
Västra Finland	2 000	9 800	150	80
Sammanlagt	6 440	38 230	2 240	81

Huvudmål för programperioden 2007—2013 för ESF-åtgärdsprogrammet för Fastlandsfinland som delfinansieras med medel ur Europeiska socialfonden:

MÅL	Personer som börjat arbeta inom sysselsättnings- och utbildningsåtgärder (ESF)	Nya företag	Nya arbetsplatser
Fastlandsfinland	450 000	7 000	12 000

Målen gäller sammantaget anslagen under moment 32.50.64 och 32.50.65.

Inkomsterna har antecknats under moment 12.32.50 och den statliga medfinansieringen under moment 32.50.65.

Vid dimensioneringen av det maximala antalet arbetstagare som ska rekryteras med medel under momentet har som avdrag beaktats 30 årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder.

2009 budget	230 457 000
2008 II tilläggsb.	-28 000 000
2008 budget	112 116 000
2007 bokslut	1 243 227

65. (32.70.65) Statlig medfinansiering i EU:s strukturfondsprogram under programperioden 2007—2013 (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 202 110 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av den statliga medfinansieringen av projekt med anknytning till åtgärdsprogram som förverkligar målet Regional konkurrenskraft och sysselsättning och som finansieras med medel ur Europeiska regionala utvecklingsfonden under EU:s programperiod 2007—2013 samt för projekt med anknytning till målet Europeiskt territoriellt samarbete (mål 3) och delområdet Gränsöverskridande samarbete inom Europeiska grannskaps- och partnerskapsinstrumentet (ENPI CBC)

2) till betalning av den statliga medfinansieringen av ESF-programmet för Fastlandsfinland, genom vilket målet Regional konkurrenskraft och sysselsättning förverkligas med medel ur Europeiska socialfonden under programperioden 2007—2013

3) till betalning av tekniskt bistånd i anslutning till de ovan nämnda programmen och av de konsumtionsutgifter som är nödvändiga med tanke på genomförandet av programmen och

4) till betalning av de förbindelser som ingåtts under åren 2000—2008 under moment 26.98.61, 26.98.62, 28.01.62, 29.01.62, 31.99.62, 32.30.62, 33.01.62, 34.05.61, 34.05.62 och 35.10.62 i budgeterna för åren 2000—2008 för genomförande av projekt med anknytning till mål 1, 2 och 3-program samt gemenskapsinitiativ och innovativa åtgärder som finansieras med medel ur EU:s strukturfonder under programperioden 2000—2006 till den del stödtagaren har laglig rätt att ta emot inbetalning.

Av bevillningsfullmakten under momentet reserveras 425 000 euro som tekniskt bistånd för betalning av de utgifter som finansministeriet föranleds av revisionsverksamheten i fråga om EU:s strukturfonder.

I enlighet med lagen om ett förvaltningsförsök i Kajanaland hänför sig 8 672 000 euro av bevillningsfullmakten och 8 157 000 euro av anslaget under momentet till landskapet Kajanaland.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Fullmakt. År 2009 får nya beslut om beviljande av medel fattas till ett belopp av sammanlagt 215 153 000 euro.

Om en del av bevillningsfullmakten för 2008 är oanvänd, får beslut om beviljande av den oanvända delen fattas 2009.

Förklaring: Anslaget utgör delvis finansiering av regionutvecklingen enligt regionutvecklingslagen.

Vid användningen av finansieringen tillämpas de nationella bestämmelser och EU-bestämmelser som är tillämpliga inom verksamhet som finansieras av respektive förvaltningsområde, och finansieringen inriktas inom ramarna för de nämnda bestämmelserna och strukturfondsprogrammen inom varje förvaltningsområde på det sätt som ministeriet i fråga bestämmer. Rätten till bidrag för kostnader som uppkommer ska dessutom vara granskad på förhand enligt de nationella bestämmelserna och EU:s bestämmelser, med undantag för betalningen av de arbetskraftspolitiska kostnaderna för överföringsutgifternas del.

Beslut om tekniskt bistånd fattas inom ramen för det förfarande som föreskrivs i EU:s strukturfondsbestämmelser och de nationella strukturfondsbestämmelserna.

Utgifter som användningen av bevillningsfullmakterna föranleder staten, statlig medfinansiering som motsvarar Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) och Europeiska socialfonden (ESF) sammanlagt (mn euro)

	2009	2010	2011	2012	Sammanlagt fr.o.m. 2009
Förbindelser år 2007	93,832	9,383	-	-	103,215
Förbindelser år 2008	69,149	100,782	10,078	-	180,009
Förbindelser år 2009	30,972	41,296	92,917	41,296	206,481

Sammanlagt	193,953	151,461	102,995	41,296	489,705
Kajanaland					
Förbindelser år 2007	3,251	0,325	-	-	3,576
Förbindelser år 2008	3,605	4,115	0,412	-	8,132
Förbindelser år 2009	1,301	1,735	3,902	1,734	8,672
Sammanlagt	8,157	6,175	4,314	1,734	20,380
Fullmakterna sammanlagt	202,110	157,636	107,309	43,030	510,085

Användningen av bevillningsfullmakten och anslaget i olika program, statlig medfinansiering som motsvarar Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) och Europeiska socialfonden (ESF) sammanlagt (mn euro)

Program	De ekonomiska ramarna i form av fullmakt under program-perioden 2007—2013	Budgeterad fullmakt budget 2008	Bevillnings-fullmakt 2009	Budgeterat anslag budget 2008	Anslag 2009
ERUF					
Östra Finland	305,612	42,174	42,388	22,161	40,573
— varav Kajanaland	39,839	6,088	5,526	3,529	5,289
Norra Finland	238,435	34,214	33,368	17,725	31,939
Södra Finland	135,544	19,097	18,969	10,210	18,157
Västra Finland	162,656	22,817	22,763	12,618	21,788
Mål 3 och ENPI CBC	74,729	10,088	14,000	5,410	13,401
Sammanlagt	916,976	128,390	131,488	68,124	125,858
— varav programreserv	45,849	5,611	10,489		
ESF					
Fastlandsfinland					
Riksomfattande del	245,054	33,622	36,828	8,488	31,219
Regional del	353,980	47,782	46,837	12,431	45,033
Östra Finland	134,840	17,716	16,129	4,812	17,046
— varav Kajanaland	17,529	2,142	3,146	0,643	2,868
Norra Finland	51,830	7,111	7,321	1,823	6,672
Södra Finland	77,661	10,655	10,856	2,690	9,894
Västra Finland	89,649	12,300	12,531	3,106	11,421
Sammanlagt	599,034	81,404	83,665	20,919	76,252
— varav programreserv	29,952	3,929	4,174	-	-
ERUF och ESF sammanlagt	1 516,010	209,794	215,153	89,043	202,110

Den uppskattade fördelningen av bevillningsfullmakten enligt förvaltningsområde, statlig medfinansiering som motsvarar Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) (mn euro)[1)]

	Östra Finland	Norra Finland	Södra Finland	Västra Finland	Mål 3 och ENPI CBC	Sammanlagt
UVM	2,131	5,220	1,243	2,614	1,000	12,208
JSM	0,058	0,415	-	0,040	-	0,513
KM	2,686	0,622	0,300	0,515	-	4,123
ANM	27,403	20,977	10,350	16,649	11,100	86,479
SHM	0,105	0,443	-	-	0,100	0,648
MM	0,819	2,281	0,641	0,737	1,800	6,278
Kajanaland	5,526	-	-	-	-	5,526
Sammanlagt	38,728	29,958	12,534	20,555	14,000	115,775

[1)] Inbegriper inte tekniskt bistånd eller programreserver (med undantag för Kajanaland).

Den uppskattade fördelningen av bevillningsfullmakten enligt förvaltningsområde, statlig medfinansiering som motsvarar Europeiska socialfonden (ESF) (mn euro)[1)]

	Östra Finland	Norra Finland	Södra Finland	Västra Finland	Riks-omfattande del	Sammanlagt
UVM	4,184	2,364	3,504	4,044	11,010	25,106
ANM	7,093	4,008	5,939	6,856	21,363	45,259
SHM	0,347	0,196	0,291	0,336	0,914	2,084
Kajanaland	3,146	-	-	-	-	3,146
Sammanlagt	14,770	6,568	9,734	11,236	33,286	75,594

[1)] Inbegriper inte tekniskt bistånd eller programreserver (med undantag för Kajanaland).

Fördelningen av programreserven, statlig medfinansiering som motsvarar Europeiska regionala utvecklingsfondens (ERUF) och Europeiska socialfondens (ESF) finansiering (mn euro)

	Östra Finland	Norra Finland	Södra Finland	Västra Finland	Riks-omfattande ESF (inkl. de regionala delarna exkl. Östra Finland)	Sammanlagt
ERUF	1,843	1,668	5,662	1,316	-	10,489
ESF	0,926	0,366	0,543	0,626	1,713	4,174
Sammanlagt	2,769	2,034	6,205	1,942	1,713	14,663

Fördelningen av tekniskt bistånd, statlig medfinansiering som motsvarar Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) och Europeiska socialfonden (ESF) (mn euro)

	Östra Finland	Norra Finland	Södra Finland	Västra Finland	Riksomfattande ESF (inkl. de regionala delarna exkl. Östra Finland)	Sammanlagt
ERUF	1,817	1,742	0,773	0,892	-	5,224
ESF	0,433	-	-	-	3,464	3,897
Sammanlagt	2,250	1,742	0,773	0,892	3,464	9,121

I programmen för målet Europeiskt territoriellt samarbete (mål 3) och program inom ramen för Europeiska grannskaps- och partnerskapsinstrumentet (ENPI CBC) stöds integreringen av gränsområden och större samarbetsområden samt tillkomsten av omfattande nätverk. Genom att öka samarbetet och främja utbytet av erfarenheter och spridningen av god praxis inverkar målet Europeiskt territoriellt samarbete och programmen för Europeiska grannskaps- och partnerskapsinstrumentet (ENPI CBC) på konkurrenskraften och den ekonomiska utvecklingen inom regionerna, särskilt inom gränsområdena, och får gränsområdenas arbetsmarknad och den gränsöverskridande arbetsmarknaden att fungera bättre. Programmen genomförs i samarbete med ett flertal andra länder. EU-medlen för dessa program ingår inte i statsbudgeten.

Avsikten är att minst 3 % av finansieringen av strukturfondsprogrammen ska användas inom områden med plötsliga omstruktureringar. Avsikten är att beloppet av programreserven är minst 5 % av finansieringen av varje strukturfondsprogram. Syftet är att underlätta samarbetet mellan olika landskap, deras företag och andra aktörer samt att stödja regionernas möjligheter att under finansåret fördela finansieringen av programmen så att den svarar mot eventuella snabbt föränderliga behov.

2009 budget	202 110 000
2008 II tilläggsb.	-22 000 000
2008 budget	89 043 000
2007 bokslut	1 034 695

60. Energipolitik

Förklaring: Som en del av näringspolitiken flätas energipolitiken ihop med också ekonomi- och miljöpolitiken. Ramvillkoren för energipolitiken ställs i den nationella omvärlden av målen med finanspolitiken, sysselsättningsmålen och miljökraven. I den internationella omvärlden framhävs uppgången i världsmarknadspriserna på bränslen samt bromsningen av klimatförändringen, till vilka verkställigheten av Kyotoprotokollet och utsläppshandeln med växthusgaser i EU hänför sig. De internationella klimat- och energiförbindelserna och bördefördelningen av dem påverkar väsentligt energipolitiken och de allmänna förutsättningarna för näringsverksamheten.

Europeiska unionen har förbundit sig att före år 2020 ensidigt minska sina växthusgaser med 20 % från 1990 års nivå och att före år 2020 öka andelen förnybar energi till 20 % inom hela unionen. Också i fråga om energisparande är målet 20 % före år 2020 jämfört med den utveckling som skulle ske utan nya åtgärder.

Som en del av EU:s ovan nämnda gemensamma insatser bör Finland enligt kommissionens förslag minska utsläppen från funktioner som inte omfattas av handeln med utsläppsrätter (bl.a. utsläpp från boende och markbunden trafik) med 16 % från 2005 års nivå före år 2020 och samtidigt öka användningen av förnybar energi från 28,5 % till 38 % räknat från slutanvändningen av energi. Utsläppen av de funktioner som omfattas av handeln med utsläppsrätter bör i EU minska med i snitt 21 %. Utsläppsrätterna fördelas centraliserat på dessa funktioner utifrån en auktion av utsläppsrätter som täcker hela EU. Dessutom ska andelen biobränslen i trafiken år 2020 utgöra minst 10 %. Målen innebär bl.a. att förbrukningen av energi och el bör sluta öka och i stället börja minska senast vid slutet av nästa årtionde.

Regeringen bereder i enlighet med regeringsprogrammet sin klimat- och energipolitiska strategi så att de ovan nämnda målen kan nås för Finlands del. I strategin fastställs de medel som ska bidra till att energisparandet kan tryggas samtidigt som energieffektiviteten, tillgången på energi och energisjälvförsörjningen förbättras och utsläppen minskas.

Energimarknadsverket är tillsynsmyndighet för el- och gasmarknaden samt för handelssystemet för utsläppsrätter och sköter de register som behövs för verkställigheten av såväl Kyotomekanismerna som direktivet om utsläppshandel. Verket har också uppgifter som hänför sig till systemet för ursprungsgarantier för förnybar energi och uppföljningen av elproduktionskapaciteten.

Forskning, utredningar och utvärderingar som utförs som stöd för beredningen av energi- och klimatpolitiken finansieras med medel under moment 32.01.01.

Arbets- och näringsministeriet ställer preliminärt upp följande resultatmål för resultatområdet för energipolitik för 2009:

Samhälleliga verkningar

— Finland uppfyller EU:s mål för 2020 att minska utsläpp, öka användningen av förnybar energi och förbättra energieffektiviteten.

— Finlands energiekonomi är fortsatt mångsidig och leveranssäkerheten för energi kvarstår på en hög nivå.

— Energimarknaden fungerar bra.

— Användningen av kärnenergi och kärnavfallshanteringen är säkra.

01. Energimarknadsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 916 000 euro.

Förklaring: Energimarknadsverkets verksamhetsidé är att övervaka och främja verksamheten på el- och naturgasmarknaden och skapa förutsättningar för systemet för utsläppshandel.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för Energimarknadsverket för 2009:

Effektivitet

	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
Utbudet av el- och naturgasnättjänster är effektivt och tillförlitligt och prisen är skäliga.			
— Reell utveckling av överföringspriserna för eldistribution (%)	-0,6	0,0	0,0
— Reell utveckling av överföringspriserna på naturgas (%)	2,6	0,0	0,0
— Genomsnittlig tid för avbrott i eldistributionen enligt kundens upplevelse, högst (min.)	-	120	120
— Genomsnittligt antal avbrott i eldistributionen enligt kundens upplevelse, högst (st.)	-	4,5	4,5

Energimarknaden fungerar bra.			
— Andelen av den tid då Finland utgör ett eget prisområde inom den nordiska elbörsen (högst %)	5,0	10,0	10,0
— Hur detaljhandelsmarknaden fungerar (aktivitet avseende byte av elförsäljare, % av kunderna)	4,0	4,0	4,2
— Hur detaljhandelsmarknaden fungerar (kundförfrågan, skala 1—5)	-	3,5	3,5

Verksamhetens resultat

	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
Tillsynen över el- och naturgasnätverksamheten fungerar (kundförfrågan 1—5)			
— Hur tillsynen över elnätverksamheten fungerar	3,4	3,6	3,6
— Hur tillsynen över naturgasnätverksamheten fungerar	3,5	3,6	3,6
Systemet för utsläppshandel fungerar (kundförfrågan 1—5)			
— Hur tillsynen över utsläppshandeln fungerar	3,6	3,6	3,6
— Hur utsläppsrapporteringen fungerar	-	-	3,6
— Hur utsläppshandelsregistret fungerar	-	-	3,6

Den beräknade fördelningen av resurserna enligt resultatområde (grupp)

	2007 utfall		2008 uppskattning		2009 uppskattning	
	1 000 €	%	1 000 €	%	1 000 €	%
Anslag						
Tillsyn över elmarknaden	120	14,1	120	16,9	137	15,0
Tillsyn över naturgasmarknaden	200	23,5	77	10,8	102	11,1
Utsläppshandel	530	62,4	514	72,3	677	73,9
Sammanlagt	850	100,0	711	100,0	916	100,0
Avgiftsbelagd verksamhet (Inkomster)						
Tillsyn över elmarknaden	2 066	70,0	1 900	78,0	2 000	72,0
Tillsyn över naturgasmarknaden	323	11,0	350	14,0	350	13,0
Utsläppshandel	562	19,0	200	8,0	430	15,0
Övriga inkomster	11	0,0	-	-	-	-
Sammanlagt	2 962	100,0	2 450	100,0	2 780	100,0

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
Utveckling av årsverken	29,7	29,0	29,0
Personalens fysiska välbefinnande förbättras			
— antalet sjukdagar	4,0	< 87	< 90
Organisationens kompetens ökar			
— utbildningsdagar/årsv., minst	2,9	5,0	5,0

Organisationens arbetsgivarprofil är lockande			
— personalomsättning (%)	11,4	< 3,0	< 3,0
— arbetsklimat (skala 1—5)	3,8	3,7	3,7

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	3 074	3 161	3 696
Bruttoinkomster	2 962	2 450	2 780
Nettoutgifter	112	711	916
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	-		
— överförts till följande år	738		

Vid dimensionering av anslaget har som tillägg beaktas 89 000 euro som föranleds av lönejusteringar.

2009 budget	916 000
2008 II tilläggsb.	24 000
2008 budget	711 000
2007 bokslut	850 000

20. Främjande av energisparande och användning av förnybar energi samt energiinformation (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 400 000 euro.

Anslaget får användas för

1) informationsverksamhet och utredningar som gäller energisparande, effektiv användning av energi samt användning och produktion av förnybar energi

2) främjande av marknaden för ny sparteknologi

3) genomförande av direktiv om energisparande

4) information om genomförandet av den nationella klimat och energistrategin

5) annan informationsverksamhet och ordnande av informationsförsörjningen i energibranschen

6) internationellt samarbete och

7) delfinansiering av andra EU-godkända projekt än sådana som finansieras ur strukturfonderna.

Förklaring: Främjandet av energisparande och användningen av förnybara energikällor genomförs enligt målen med regeringens klimat och energistrategi som färdigställs hösten 2008. EU:s mål är att förbättra energieffektiviteten med 20 % före 2020. Enligt direktivet avseende energitjänster och slutanvändningen av energi har ett krävande indikativt sparmål på 9 % inom de sektorer som inte omfattas av utsläppshandel fastställts för medlemsstaterna för perioden 2008—2016. Målen eftersträvas med hjälp av ett omfattande handlingsprogram för energieffektivitet. Också i fråga om användningen av förnybara energikällor eftersträvas en betydande ökning inom EU. Kommissionen offentliggjorde i januari 2008 ett klimat- och energipaket som innefattar ett förslag till direktiv om främjande av el från förnybara energikällor. Enligt den skyldighet som Finland påläggs av kommissionen ska andelen förnybar energi ökas från nuvarande 28,5 % till 38 % före utgången av 2020, vilket är ett krävande mål.

Det nationella genomförandet av direktivet omfattar ett flertal medel, av vilka de centrala är genomförande av energitjänstedirektivet, effektivt genomförande av näringslivets, energibranschens och den kommunala sektorns nya energieffektivitetsavtal, högklassig energikartläggningsverksamhet, främjande av förnybar energi och påverkan av attityder, förbrukningsvanor och val. Denna verksamhet syftar till att

samla in, förädla och distribuera information, utveckla metoder och påskynda införandet av ny teknologi genom att också möjligheterna inom det internationella samarbete utnyttjas. I fråga om handledning och information avseende energisparande och användningen av förnybara energikällor som riktas till stora användargrupper samarbetar man intensivt med sakkunnigorganisationer samt regionala och lokala aktörer.

Samhälleliga effektmål

— Energianvändningen effektiviseras.

2009 budget	3 400 000
2008 budget	3 900 000
2007 bokslut	3 400 000

28. Främjande av materialeffektiviteten (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 500 000 euro.

Anslaget får användas för köp av utredningsprovnings- och informationstjänster som främjar materialeffektiviteten. Anslaget får även användas för delfinansiering av projekt som finansieras av EU.

Förklaring: En effektivare användning av material i både konsumtionen och produktionen sparar naturresurser och ökar också energieffektiviteten. Därigenom förbättras såväl miljöns tillstånd som konkurrenskraften samtidigt som efterfrågan på nya innovationer skapas.

I anslutning till Motiva Oy, som utövar rådgivnings- och serviceverksamhet i energibranschen, startades 2007 ett servicecenter för materialeffektivitet. Centret samlar information om materialbesparing och bästa praxis och utvecklar verktyg för effektiveringsåtgärder för andra organisationer. I den inledande fasen utvecklas utvärderingar av materialeffektiviteten och rådgivning vid offentlig upphandling av miljöteknologi.

Samhälleliga effektmål

— En effektivare användning av material ökar energieffektiviteten och konkurrenskraften och främjar övergången till hållbara produktions- och konsumtionsmönster.

2009 budget	500 000
2007 bokslut	500 000

40. (32.60.40 och 32.60.45) Energistöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 48 300 000 euro.

Fullmakt. År 2009 får nya förbindelser ingås till ett belopp av högst 61 100 000 euro. Om en del av bevillningsfullmakten för 2008 är oanvänd, får beslut om beviljande av den oanvända delen fattas år 2009.

Anslaget får användas till att

1) utveckla energiekonomin i en mer klimat- och miljövänlig riktning genom att stödja energisparande och produktion eller användningen av förnybar energi eller investeringar och utredningar som främjar en effektiviserad produktion eller användning av energi

2) stödja investeringar och utredningar med anknytning till införande av ny teknologi

3) genomföra pilot- och demonstrationsprojekt som hänför sig till teknologi för produktion och användning av biobränslen för trafiken

4) främja säkerheten och mångsidigheten i energiförsörjningen genom att stödja investeringar och utredningar med anknytning till produktion och användning av inhemska energikällor

5) stödja och informera om utredningar som främjar energisparande och minskar miljöolägenheter förorsakade av energiproduktionen eller energianvändningen, eller som i övrigt främjar säkerheten och mångsidigheten i energiförsörjningen samt

6) genomföra utredningar som gäller miljökonsekvenser och samhällsekonomiska konsekvenser av biobränslen för trafiken samt för deltagande i europeiskt samarbete för att ta fram kriterier för en hållbar utveckling och standardisering av nya biobränslen för trafiken.

Projekt som främjar demonstrering och kommersialiseringen av ny teknologi prioriteras. Energistöd kan beviljas företag, kommuner och andra sammanslutningar. Stöd beviljas inte bostadsaktiebolag, bostadsfastigheter, an-

läggningsprojekt för vilka statsandel beviljas, lantgårdar eller projekt som genomförs i anslutning till dem. Stöd beviljas inte heller för de projekt som avses i artikel 6 i Kyotoprotokollet till ramkonventionen om klimatförändringar (FördrS 12—13/2005) (gemensamt genomförande). Om projektet omfattas av tilllämpningsområdet för lagen om utsläppshandel (683/2004) kan det stödjas endast till den del som gäller ny teknologi som ingår i projektet. Dessutom kan projekt som ingår i avtalssystemet för energieffektivitet och omfattas av lagen om utsläppshandel också stödjas.

Vid prövningen av stödets maximibelopp beaktas inte den andel egen finansiering som en kommun eller någon annan sammanslutning har i fråga om energiprojekt som den bygger och äger, om inte projektet innefattar en sådan ekonomisk fördel som enligt EG-lagstiftningen ska anses som statsunderstöd. Samma gäller stöd till syneförrättningar avseende fastigheter som ägs av en kommun eller någon annan sammanslutning. Med finansiering som inte betraktas som statsstöd eller annat offentligt stöd avses t.ex. sådan finansiering som beviljas på marknadsvillkor eller självfinansiering. Stödtagares självfinansieringsandel för projekt som stöds med energistöd ska vara minst 25 % av den totala finansieringen.

Understöd beviljas enligt de grunder som närmare fastställs i statsrådets förordning. Arbets- och näringsministeriet kan efter att ha inhämtat utlåtande av statsrådets finansutskott särskilt utfärda beslut om stöd för andra projekt eller program än sådana som nämns i statsrådets förordning samt om stödets maximibelopp. Anslaget får även användas till betalning av stöd som tidigare beviljats med stöd av statsrådets beslut respektive förordning om allmänna villkor för beviljande av energistöd (29/1999) och (625/2002). Utredningar som gäller utvecklingen av biobränslen för trafiken är konsumtionsutgifter och villkoren för stöd tilllämpas inte på dem. På de bidrag och utredningar som gäller pilotanläggningar för produktion av biobränslen som Tekes - utvecklingscentralen för teknologi och innovationer beviljar tillämpas Tekes finansieringsvillkor.

Beträffande överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut och beträffande konsumtionsutgifterna enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Energistödet är en del av den ekonomiska styrning som syftar till de effektivaste och med tanke på klimatet och miljön bästa lösningarna för energisystemet. Samtidigt ökas säkerheten och mångsidigheten inom energiförsörjningen. De åtgärder som EU-kommissionens utsläppsmål samt målen för ökad användning av förnybar energi och energieffektivitetsmålen kräver fastställs närmare i den klimat- och energistrategi som är under beredning. Speciellt är målet för ökad användning av förnybar energi krävande för Finland och en förutsättning för att det ska uppnås är att energistödet ökas. Sektorn för utsläppshandel beviljas investeringsstöd endast för projekt grundade på ny teknologi. Utanför sektorn för utsläppshandel kan däremot även investeringsprojekt grundade på konventionell teknik stödjas.

Finland har som mål att öka användningen av biobränslen i trafiken. Med det reservationsanslag på 9 000 000 euro som i den andra tilläggsbudgeten för 2006 beviljades under moment 32.60.44 har ett utvecklingsprogram startats för utveckling av produktionsteknologier för nya, andra generationens biobränslen. Målet är att utveckla nya innovativa lösningar och handlingskedjor och lansera dem på marknaden. Det centrala objektet är att bygga pilot- och demonstrationsanläggningar för ny teknologi. För dessa behövs undersökningar som gäller kommersialisering av ny teknologi och bedömning av miljökonsekvenserna av omfattande bränsleanskaffningskedjor och av hela produktions- och användningskedjan samt standardisering och certifiering av alternativa bränslen i samarbete med EU. Tekes och arbets- och näringsministeriet har en central roll när det gäller att genomföra utvecklingsprogrammet. Tekes ansvarar inom ramen för utvecklingsprogrammet för projekt i anslutning till pilotering av teknologi, och arbets- och nä-

ringsministeriet för stöd som riktas till demonstrationsanläggningarna.

Avsikten är att en tilläggsfullmakt till ett belopp av 30 000 000 euro för energistöd föreslås i höstens tilläggsbudgetproposition. Det behov av anslag som ökningen av fullmakten föranleder för 2009 har beaktats i anslaget i budgetpropositionen för 2009.

Beräknad användning av bevillningsfullmakten	€
Program för utveckling av biobränslen för trafiken	5 000 000
Övrigt energistöd	56 100 000
Sammanlagt	61 100 000

Samhälleliga effektmål

— Ny teknologi införs i större utsträckning i produktionen och användningen av energi.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakter föranleder (1 000 euro)

	2009	2010	2011	2012	2013—	Sammanlagt fr.o.m. 2009
Förbindelser som ingåtts före 2009	42 900	19 200	10 200	3 800	3 800	79 900
Förbindelser år 2009	5 400	23 600	14 000	8 400	9 700	61 100
Sammanlagt	48 300	42 800	24 200	12 200	13 500	141 000

Statens kostnader för de understöd som beviljas 2009 (nuvärde) uppgår totalt till 56,4 miljoner euro.

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget och fullmakten (1 000 euro)

	Anslag	Fullmakt
Nivåförhöjning	17 700	31 000

2009 budget	48 300 000
2008 budget	30 600 000
2007 bokslut	24 381 014

43. Kyotomekanismerna (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 10 000 000 euro.

Anslaget får användas till att

1) med hjälp av de flexibla mekanismerna enligt Kyotoprotokollet skaffa utsläppsenheter i en omfattning av högst 10 miljoner ton för avtalsperioden 2008—2012 och den därpå följande perioden 2013—2020

2) betala kostnaderna för administreringen av de flexibla mekanismerna

3) stödja förutsättningarna för anskaffning av utsläppsenheter och

4) betala utgifter som föranleds av fluktuationer i valutakurserna.

Beträffande överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut och beträffande konsumtionsutgifterna enligt prestationsprincipen.

Fullmakt. År 2009 får nya förbindelser ingås till ett belopp av högst 15 000 000 euro.

Om en del av bevillningsfullmakten för 2008 är oanvänd, får beslut om beviljande av den oanvända delen fattas år 2009.

Förklaring: Finland har förbundit sig att som en del av Europeiska unionen uppfylla sina skyldigheter enligt Kyotoprotokollet. De höga kostnaderna för reducering av utsläppen av växthusgaser belastar samhällsekonomin, och staten deltar därför i minskningen av utsläppen genom användning av Kyotomekanismerna. Dessa mekanismer är gemensamt genomförande (JI, Joint Implementation), ren utveckling (CDM, Clean Development Mechanism) och internationell handel med utsläppsrätter. JI-projekten förverkligas mellan

industriländer och CDM-projekten mellan industri- och utvecklingsländer.

Behovet att utnyttja Kyoto-mekanismerna efter Kyotoperioden från och med år 2013 har stärkts och tyngdpunkten i anskaffningen av utsläppsenheter riktas därför mot perioden 2013—2020.

Vid upphandlingen av utsläppsenheter beaktas olika flexibla mekanismers inbördes kostnadseffektivitet och hanteringen av risker i anslutning till upphandlingen. Detta förutsätter att anslaget kan användas och förbindelser om köp av utsläppsrätter kan ingås redan i början av den period som Kyotoåtagandena omfattar, trots att en stor del av kostnaderna för de utsläppsenheter som skaffas inte realiseras förrän närmare slutet av perioden.

Priset för utsläppsenheterna är svårt att uppskatta, eftersom prisutvecklingen för de utsläppsenheter som skaffas med hjälp av mekanismerna väsentligt påverkar den likaså svåruppskattade prisnivån för utsläppsrätterna inom EG:s system för utsläppshandel. Att stödja förutsättningarna för anskaffningen av utsläppsenheter, dvs. att utveckla detta kunnande i målländerna, samt arbetet för att utveckla förvaltningen av mekanismerna internationellt främjar utsläppsmarknadens funktionsförmåga och en kostnadseffektiv upphandling av utsläppsrätter.

För samordningen av mekanismpolitiken ansvarar arbets- och näringsministeriet. Anskaffningen av utsläppsrätter förutsätter stödtjänster av en konsult. Åren 2006—2008 har Finlands miljöcentral varit konsult. Enligt den administrativa arbetsfördelning avseende användningen av mekanismerna finansieras anskaffningen av utsläppsenheter i anslutning till utrikesministeriets CDM-projekt samt de utsläppsenheter som miljöministeriet skaffar genom JI-projekt och internationell utsläppshandel med medel under momentet.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakter föranleder (1 000 euro)

	2009	2010	2011	2012	2013—	Sammanlagt fr.o.m. 2009
Förbindelser som ingåtts före 2009	4 200	3 800	3 000	4 100	5 000	20 100
Förbindelser år 2009	5 800	3 000	2 000	3 000	1 200	15 000
Sammanlagt	10 000	6 800	5 000	7 100	6 200	35 100

Statens kostnader för de understöd som beviljas 2009 (nuvärde) uppgår totalt till 14,2 miljoner euro.

2009 budget	10 000 000
2008 II tilläggsb.	—
2008 budget	10 000 000
2007 bokslut	1 028 511

50. Vissa understöd för energiekonomin (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 50 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av understöd till organisationer och sammanslutningar för verksamhet som stöder målen med energipolitiken. Med detta avses i synnerhet sådan verksamhet som främjar energisparande och användningen av förnybara energikällor samt produktionen av inhemska bränslen. Understöden är främst avsedda för organisationer och andra sammanslutningar med små ekonomiska resurser. Understöd kan beviljas antingen i form av allmänt understöd för stödjande av organisationens stadgeenliga verksamhet eller som specialunderstöd för ett visst projekt.

Understöd beviljas enligt de grunder som närmare fastställs i statsrådets förordning.

Förklaring: Med understöden främjas verksamheten vid sådana allmännyttiga samfund som stöder regeringens energi- och klimatpolitiska mål. Tyngdpunkten i fråga om användningen av understöden ligger på att stödja verksamhet som bedrivs av samfund med små ekonomiska resurser.

2009 budget	50 000
2008 budget	50 000
2007 bokslut	50 000

(70.) Fullföljande av EU:s strukturfondsprogram

Förklaring: Det föreslås att kapitlet slås samman med kapitel 32.50 och att dess moment 32.70.61, 62, 64 och 65 överförs till moment 32.50.(61), (62), 64 och 65.

(80.) Arbetskraftspolitik

Förklaring: Det föreslås att kapitlet slås samman med kapitel 32.30 och dess moment 32.80.01 slås samman med moment 32.30.01 och att moment 32.80.51 och 64 överförs till moment 32.30.51 och 64.

(90.) Övriga utgifter inom förvaltningsområdet

Förklaring: Det föreslås att kapitlet stryks ur budgeten och att dess moment 32.90.20 överförs till moment 32.01.20, moment 32.90.50 till moment 32.30.50 och moment 32.90.51 till moment 32.40.51.

Huvudtitel 33
SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

För temporär betalning av förmåner ur fonden för övrig social trygghet enligt 12 d § i lagen om Folkpensionsanstalten som ändras i enlighet med regeringens förslag får användas anslag som reserverats för betalning av andra förmåner ur samma fond under följande moment: 33.10.50, 51, 52, 53, 54, 55, 33.20.51, 52, 53, 54, 55, 33.40.56 och 57.

Förklaring:

Omvärlden

Viktiga utmaningar under de närmaste åren när det gäller socialskyddet är befolkningens stigande medelålder, den internationella ekonomiska utvecklingen, tryggandet av tillgången till kvalitativa social- och hälsovårdstjänster, konsekvenserna av ny teknologi samt den regionala utvecklingen i landet. Utvecklingen av Europeiska unionens inre marknad och den övriga verksamheten inverkar också på den nationella socialpolitiken. Med tanke på en hållbar finansiering av den sociala tryggheten framhävs betydelsen av att främja befolkningens arbets- och funktionsförmåga, förlänga arbetskarriärerna och behovet av att genomföra en totalrevidering av systemet för social trygghet.

Budgetpropositionens utgångspunkter

Regeringens mål är att genom uppmuntran och omsorg stärka människornas grundtrygghet och trygghet i vardagen, förbättra servicesystemets kvalitet, verkningsfullhet och kostnadseffektivitet samt öka den mänskliga välfärden. Genom reformer i arbetslivet och inom den sociala tryggheten kan en tillräcklig och heltäckande grundtrygghet garanteras för alla.

Ministeriet ansvarar för politikprogrammet för hälsofrämjande och deltar i politikprogrammet för barns, ungas och familjers välfärd. Ministeriet deltar också i politikprogrammet för arbete, företagande och arbetsliv. Ministeriet ansvarar för omfattande helheter som syftar till att förbättra systemet för social trygghet (SATA-kommittén, PARAS-projektet, KASTE-programmet och MASTO-projektet).

Största delen, två tredjedelar, av socialutgifterna finansieras med arbetsgivarnas och arbetstagarnas socialskyddsavgifter, kommunala skattemedel samt klientavgifter. Andelen under social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel utgör en knapp fjärdedel av socialutgifterna. Poster som hör till socialutgifterna finansieras också under andra huvudtitlar. Överföringsutgifterna till hushållen, kommunerna och samkommunerna utgör de största utgiftsposterna under huvudtiteln.

Trots uppgången i efterfrågan på pensionsskydd och social- och hälsovårdstjänster väntas socialutgifterna utvecklas måttligt åren 2009—2011. Förhållandet mellan socialutgifterna och bruttonationalprodukten fortsätter enligt uppskattning att vara knappt 25 %. De sociala utgifterna i Finland understiger i någon mån den genomsnittliga nivån i EU-länderna.

De strategiska målen för social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde

— Främjande av hälsa och funktionsförmåga.
— Ett mera lockande arbetsliv.
— Minskande av fattigdom och utslagning.
— Tryggande av fungerande tjänster och ett rimligt utkomstskydd.

I regeringsprogrammet prioriteras dessutom familjernas välfärd och jämställdheten mellan könen. Inom ramen för social- och hälsovårdsministeriets strategiska mål genomförs en analys av könskonsekvenserna.

Social- och hälsovårdsministeriet genomför i tillämpliga delar principerna för den ändring av regionutvecklingslagen (602/2002) som trädde i kraft den 1 januari 2007. Vid den regionala fördelningen av Europeiska unionens strukturfondsmedel (ERUF- och ESF-programmen) förhandlas de regionala resurserna för projekt inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde fram med det ansvariga ministeriet, dvs. arbets- och näringsministeriet. Med hjälp av en dispositionsplan ser man till att resurserna utnyttjas på ett ändamålsenligt sätt.

Samhälleliga effektmål strategivis

Främjande av hälsa och funktionsförmåga

Målen för *Politikprogrammet för hälsofrämjande*, som social- och hälsovårdsministeriet ansvarar för, är ett bättre hälsotillstånd för befolkningen och minskade hälsoskillnader. Detta är möjligt genom en minskning av alkoholkonsumtionen och tobaksrökningen, en minskning av antalet dödsfall som beror på olyckor och våld bland unga vuxna män samt en förbättring av arbetsförmågan hos personer i arbetsför ålder och funktionsförmågan hos äldre. Övervikten hos befolkningen överlag och i synnerhet hos unga kan påverkas genom hälsosamma matvanor och tillräckligt med motion. Dessa mål stöds under kapitel 33.03, 33.60 och 33.70. Målet är att

— andelen överviktiga minskar
— skadeverkningarna av alkohol minskar
— tobaksrökning minskar
— antalet nya invalidpensioner minskar.

Nyckeltal för hälsa och funktionsförmåga

	2000 utfall	2006 utfall	2007 utfall	2009 uppskattning
Andel överviktiga (BMI 25 eller över) av 15—64-åringar, %				
— män	53	55	57	55
— kvinnor	37	41	43	40
Antal döda i alkoholrelaterade sjukdomar och av alkoholförgiftning, sammanlagt				
— män	1 192	1 588	1 580[1)]	1 550
— kvinnor	285	432	425[1)]	410
Andel 15—64-åringar som dricker för att bli fulla (över 6 portioner per gång minst en gång i veckan), %				
— män	25	25	28	25
— kvinnor	7	8	9	8
Andel 15—64-åringar som röker dagligen, %				
— män	28	24	26	23
— kvinnor	20	19	17	16

Antal nya invalidpensioner	22 839	24 399	25 422	25 000
— män	12 144	12 451	12 948	12 500
— kvinnor	10 695	11 948	12 474	12 500

[1)] Uppskattning

Ett mera lockande arbetsliv

Tyngdpunkten ligger på att sporra medborgarna att delta i arbetslivet fullt ut och göra arbetet mera sporrande i alla situationer. Förusättningen för detta är att arbetsförhållandena utvecklas, att företagshälsovården är högklassig och att den sociala tryggheten är sporrande och stöder folk att fortsätta i arbetslivet längre än för närvarande. Viktigt är att lyckas förlänga arbetskarriärerna. Detta mål stöds genom politikprogrammet för arbete, företagande och arbetsliv samt genom tväradministrativa åtgärder under flera olika moment och huvudtitlar och i synnerhet genom pensionsreformen år 2005.

Kostnaderna för familjeledigheter delas jämnare än hittills mellan arbetsgivarna inom mans- och kvinnodominerade branscher, och samhällets finansiella bidrag utökas. Tidigt utträde ur arbetslivet förebyggs genom ett omfattande program för förebyggande av depressioner (MASTO-projektet). Målet är att

— arbetstagarna år 2011 ska stanna kvar i genomsnitt ett år längre i arbetslivet än år 2007

— frekvensen då det gäller olycksfall i arbetet och uppkomsten av yrkessjukdomar under perioden 2007—2011 ska minska med 40 % och vara av mindre allvarlig art än tidigare

— frånvaron på grund av sjukdomar under perioden 2007—2011 ska minska med 15 %.

Nyckeltal för ett mera lockande arbetsliv

	2000 utfall	2006 utfall	2007 utfall	2009 uppskattning
Den förväntade pensionsåldern för 50-åringar, år				
— män	60,6	61,5	61,5	61,8
— kvinnor	60,6	61,5	61,6	61,8
Olycksfall i arbete och yrkessjukdomar som ersatts, sammanlagt	121 000	137 000	143 500[1)]	140 000
— män	84 500	91 800	96 150[1)]	93 900
— kvinnor	36 500	45 200	47 350[1)]	46 200
Frekvensen av olycksfall på arbetsplatsen (per miljon arbetstimmar)	30,2	33,0	33,9[1)]	32,5
Andel sjukdagar av arbetsdagar, %				
— män	3,4	3,6	3,5	3,4
— kvinnor	4,4	4,7	4,8	4,5
Sjukdagar/arbetande, %				
— män	7,8	7,9	7,6	7,5
— kvinnor	9,3	9,6	9,8	9,5

[1)] Uppskattning

Minskande av fattigdom och utslagning

Man kan förebygga utslagning genom att sänka långtidsarbetslösheten, garantera fungerande tjänster för specialgrupper samt se till att minimiförmånerna är tillräckliga. Syftet med den reform av den sociala tryggheten som regeringen har inlett är också att minska fattigdomen och garantera en tillräcklig grundtrygghet i alla livssituationer. Vid utslagning är det ofta fråga om personer

med många problem vars problem har pågått under en längre tid. Målet stöds genom tväradministrativa åtgärder under flera moment och huvudtitlar.

Barnfamiljernas fattigdom minskas och man ingriper i ojämlikhetsutvecklingen genom att förbättra barnfamiljernas ekonomiska ställning. Social- och hälsovårdsministeriet deltar i *Politikprogrammet för barns, ungas och familjers välfärd*, som undervisningsministeriet ansvarar för, och vars syfte är att förebygga och minska illamåendet och marginaliseringen. Målet är

— en nedgång i långtidsarbetslösheten och den strukturella arbetslösheten
— ett minskat långvarigt behov av utkomststöd
— stöd för familjernas välfärd och föräldraskap.

Nyckeltal för förebyggande och lindring av utslagning

	2000 utfall	2006 utfall	2007 utfall	2009 uppskattning
Fattigdomsgrad, andel personer i låginkomsthushåll, %[1)]	11,3	12,5[2)]	12,0	11,0
Fattigdomsgrad avseende barn, andel barn i låginkomsthushåll, %	11,7	12,3[2)]	11,8[2)]	10,5
Personer som varit arbetslösa i över ett år	86 800	63 800	51 200	48 000
— män	47 500	35 000	27 700	26 400
— kvinnor	39 300	28 800	23 500	21 600
Låginkomsttagare under en längre tid	301 600	439 200	420 000	400 000
— män	151 400	220 000	210 000	200 000
— kvinnor	150 200	219 200	210 000	200 000
Andel utkomststödtagare som får utkomststöd under en lång tid, %	24	24	23[3)]	21
Barn som omfattas av stödåtgärder inom öppenvården	49 351	59 058	62 485[3)]	60 500
Bostadslösa	9 999	7 399	7 303	7 100
— män	8 247	6 034	5 868	5 750
— kvinnor	1 752	1 365	1 435	1 350

[1)] Andel personer i hushåll som underskridit fattigdomsgränsen (de disponibla inkomsterna under 60 % av medianinkomsten för alla hushåll per konsumtionsenhet).

[2)] Uppskattning

[3)] Uppskattning

Tryggande av fungerande tjänster och ett rimligt utkomstskydd

Målet är att trygga en hållbar och stabil finansiering av social- och hälsovården samt tillgången på service. Det nationella utvecklingsprogrammet för social- och hälsovården (KASTE) för åren 2009—2011 utgör ramen för revideringen av servicesystemet. Fungerande basservice för medborgarna ombesörjs oberoende av boningsort och ekonomisk ställning, liksom också tillgången på service på såväl finska som svenska. I arbetet med att producera och utveckla servicen ska datateknik, regionalt samarbete och fungerande praxis för arbetsfördelning och vårdkedjor tas till hjälp. Kommunernas serviceproduktion kompletteras av den privata sektorn och den tredje sektorn. Servicen ska stödja möjligheterna för äldre att bo kvar hemma och göra det möjligt för handikappade att delta i samhället. Man försöker se till att personalen är tillräcklig genom att göra branschen mera attraktiv som arbetsplats. I samband med reformen av den sociala tryggheten stärks systemets sporrande effekt och tillgången till en tillräcklig grundtrygghet i alla livssituationer.

Med familjepolitiska stöd och tjänster främjar man en hög nativitet och utjämnar kostnaderna för barn. Man kan påverka nativiteten genom att göra det möjligt att förena arbetsliv och famil-

jeliv. Barnfamiljer ska stödas så att barn och unga kan växa upp i en trygg miljö. Dessa mål stöds i synnerhet under kapitel 33.10, 33.20, 33.30, 33.40 och 33.60. Målet är att

— tillgången och kvaliteten på social- och hälsovårdstjänster förbättras
— tillgången till personal tryggas
— en hållbar finansiering av servicen och förmånerna säkras
— ett tillräckligt minimiskydd och rimligt förtjänstskydd garanteras
— kostnaderna för barn fördelas jämnt
— trygga uppväxt- och utvecklingsmiljöer för barn säkerställs.

Genomförandet av kommun- och servicestrukturreformen fortsätter och nödvändiga ändringar i lagstiftningen bereds.

I samband med utvecklingen av tillgången och kvaliteten på social service beaktas jämställdheten mellan könen. I personalstrukturen inom socialbranschen, vid rekryteringen av personal och i utbildning inom branschen fäster man allt mera medvetet uppmärksamhet vid jämställdhet mellan män och kvinnor.

Nyckeltal för fungerande tjänster och rimligt utkomstskydd

	2000 utfall	2006 utfall	2007 utfall	2009 uppskattning
Social- och hälsovårdstjänster				
Realisering av vårdgarantin (specialiserad sjukvård)				
— antal som köat i över 6 mån.	..	7 300	9 500	3 000
Andel av dem som fyllt 75 år som får tjänster för äldre personer, %				
— hemservice	19,7	17,8	18,0[1)]	18,5
— serviceboende	5,1	5,8	5,8[1)]	5,9
— boende i åldringshem	5,3	4,1	4,0[1)]	4,0
— långtidsvård i hälsovårdscentraler	3,1	2,4	2,3[1)]	2,0
— vård med stöd för närståendevård	3,0	3,3	3,4[1)]	4,0
Bristen på läkare vid hälsovårdscentralerna, %	..	8,9	10,0	7,0
Förstföderskornas medelålder, år	27,6	28,0	28,0[1)]	27,9
Total fertilitet	1,73	1,84	1,83	1,84
Andel av åldersgruppen i dagvård, %				
— 1—2-åringar	35	38	38	39
— 3—5-åringar	66	70	70	71
Barn och unga som placerats utanför hemmet	12 861	15 774	16 059[1)]	15 700
Social- och hälsovårdsväsendets utgifter i förhållande till kommunernas totala utgifter, %	50,9	53,2	53,4[1)]	54,0
Pensionstagare				
Ålderspension	869 700	964 400	978 300	1 010 000
— män	338 400	394 900	402 700	420 000
— kvinnor	531 300	569 500	575 600	590 000
Deltidspension	24 600	30 600	30 000	31 000
— män	11 200	14 100	13 600	13 000
— kvinnor	13 400	16 500	16 400	18 000
Invalidpension	276 300	267 400	271 600	266 000
— män	147 000	141 900	143 600	141 000
— kvinnor	129 300	125 500	128 100	125 000

Arbetslöshetspension	54 300	48 700	50 300	50 000
— män	25 900	23 300	23 400	23 500
— kvinnor	28 400	25 400	26 900	26 500
Efterlevandepension	252 800	262 600	263 400	265 000
— män	26 300	34 400	35 400	37 000
— kvinnor	226 500	228 200	228 000	228 000
Genomsnittliga förmåner (euro/mån.)				
Ålderspension				
— män	1 178	1 453	1 507	1 610
— kvinnor	718	932	971	1 050
Invalidpension				
— män	1 012	1 100	1 117	1 145
— kvinnor	807	914	934	955
Inkomstrelaterad dagpenning för arbetslösa				
— män	916	1 164	1 201	1 235
— kvinnor	719	899	922	953
Sjukdagpenning				
— män	1 037	1 200	1 228	1 262
— kvinnor	897	1 053	1 075	1 107
Föräldradagpenningar				
— män	1 230	1 545	1 620	1 875
— kvinnor	765	1 060	1 170	1 288
Minimiförmåner och utkomststöd (euro/mån.)				
Sjukförsäkringsdagpenning och moderskaps-/föräldrapenning	252	380	380	550
Grunddagpenning för arbetslösa	441	505	527	550
Folkpension (full)	447	511	558	582
Utkomststöd				
— hushåll	271 686	226 617	221 100[1)]	210 000
— personer	454 353	358 369	349 600[1)]	332 000

[1)] Uppskattning

Jämställdhet mellan könen

Målet är att främja jämställdhet mellan könen genom att stödja statsrådets tväradministrativa åtgärder. Jämställdhet mellan könen främjas bl.a. genom en höjning av moderskapspenningens minimibelopp samt moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenningen. Målet är att

— löneskillnaderna mellan kvinnor och män genomgår en tydlig minskning under denna valperiod. Alla de åtgärder som ingår i det på trepartsbasis utarbetade likalönsprogrammet genomförs under valperioden

— kvinnors karriärutveckling och kvinnligt ledarskap främjas systematiskt både inom den offentliga och inom den privata sektorn

— arbetsmarknadens uppdelning efter kön minskas

— män uppmuntras att ta ut familjeledigheter

— jämställdhetsperspektivet integreras i lagberedningen, budgetprocessen och andra viktiga projekt redan i inledningsfasen

— jämställdhetsmedvetenheten ökas i grundskolorna och lärarutbildningen och jämställdhetsmedveten undervisning inkluderas i barnträdgårdslärarutbildningen

— verksamhetsbetingelserna och resurserna för myndigheter och kvinnoorganisationer som utför jämställdhetsarbete stärks.

Statsrådets principbeslut om regeringens jämställdhetsprogram 2008—2010 samlar och koordinerar regeringens åtgärder för främjande av jämställdhet mellan könen.

Nyckeltal för jämställdheten mellan könen

	2000 utfall	2006 utfall	2007 utfall	2009 uppskattning
Kvinnors inkomst för ordinarie arbetstid i förhållande till mäns motsvarande inkomster, %	80,6	80,4	80,7	81,0
Andel visstidsanställningar av alla anställningsförhållanden, %				
— män	12,9	12,6	12,3	12,1
— kvinnor	19,9	20,0	19,4	19,0
Andel föräldrapenningsdagar som betalats till fadern, %	4,2	5,7	6,1	6,5
Andel fäder som utnyttjat föräldrapenningen, %	63,1	70,5	71,0[1)]	72,0

[1)] Uppskattning

Produktivitet

Inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde genomförs produktivitetsfrämjande åtgärder i enlighet med regeringens riktlinjer. Den sammanlagda minskningen av behovet av personal till följd av dem motsvarar 97 årsverken år 2009. Genom de produktivitetsfrämjande åtgärderna inom förvaltningsområdet ska antalet årsverken minskas med sammanlagt 340 fram till år 2011. Åtgärderna avser särskilt effektivering av forskningsverksamheten vid Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården och Arbetshälsoinstitutet. Ministeriets forsknings- och utvecklingsverksamhet koncentreras genom att Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården och Folkhälsoinstitutet fr.o.m. den 1 januari 2009 slås samman till Forsknings- och utvecklingsinstitut för social- och hälsovården. Ställningen för Statens sinnessjukhus och skolhems utreds. Åtgärderna avser också en minskning av behovet av personal vid kontrollmyndigheter, besvärsinstanser och tillståndsmyndigheter genom att antalet ärenden som kommer till behandling påverkas och genom att verksamheten koncentreras. Detta sker genom genom en sammanslagning av Rättsskyddscentralen för hälsovården och Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral fr.o.m. den 1 januari 2009 till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården. Överföringen av tjänster inom ekonomi- och personalförvaltningen till servicecentraler genomförs före 2009. Dessutom utvecklas ministeriets lednings- och sakkunniguppgifter samtidigt som administrationen av stora projekt, den elektroniska ärendehanteringen och andra arbetsformer effektiviseras.

Folkpensionsanstaltens finansiering

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lagar om ändring av folkpensionslagen, sjukförsäkringslagen och lagen och Folkpensionsanstalten i det syfte som anges närmare i förklaringsdelen under moment 33.30.60. Som en del av de reformer som hänför sig till propositionen inrättas vid Folkpensionsanstalten en fond för övrig social trygghet. Ur fonden betalas de förmåner som betalas under de moment som nämns i förklaringsdelen under social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel. Ur fonden för övrig social trygghet betalas dessutom de förmåner som betalas under moment 29.70.52, 29.70.55, 29.70.57 och 29.70.59 under undervisningsministeriets huvudtitel. För att trygga fondens likviditet föreslås en möjlighet att temporärt, för betalning av en förmån ur fonden, förutom det anslag

som uttryckligen reserverats för betalning av förmånen använda också anslag som reserverats för betalning av andra förmåner ur fonden, dock så att den temporära användningen av fondens medel för betalning av andra förmåner ur samma fond korrigeras så snabbt som möjligt och senast vid utgången av kalenderåret.

Förvaltningsområdets anslag 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
01.	**Förvaltning**	**84 170**	**65 374**	**67 925**	**2 551**	**4**
01.	Social- och hälsovårdsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	36 316	38 763	39 404	641	2
02.	Omkostnader för besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden (reservationsanslag 2 år)	1 961	2 020	2 102	82	4
03.	Omkostnader för besvärsnämnden för social trygghet (reservationsanslag 2 år)	3 000	3 060	4 162	1 102	36
04.	Omkostnader för statens sinnessjukhus (reservationsanslag 2 år)	718	718	488	- 230	- 32
05.	Omkostnader för statens skolhem (reservationsanslag 2 år)	603	603	559	- 44	- 7
(27.)	Ersättning till Folkpensionsanstalten för uppbyggande och upprätthållande av ett elektroniskt arkiv (reservationsanslag 3 år)	21 000	—	—	—	—
29.	Mervärdesskatteutgifter inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	17 030	16 000	17 000	1 000	6
66.	Internationella medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)	3 542	4 210	4 210	—	—
02.	**Tillsyn**	**29 521**	**32 084**	**35 699**	**3 615**	**11**
03.	Strålsäkerhetscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	11 833	12 165	14 196	2 031	17
04.	Läkemedelsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	700	1 363	1 363	—	—
05.	Omkostnader för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (reservationsanslag 2 år)	9 425	11 306	12 140	834	7
20.	Utgifter för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak (förslagsanslag)	7 563	7 250	8 000	750	10
03.	**Forskning och utveckling**	**115 635**	**111 488**	**110 235**	**- 1 253**	**- 1**
03.	Omkostnader för Utvecklingscentralen för läkemedelsbehandling (reservationsanslag 2 år)	1 339	1 370	1 390	20	1

Förvaltningsområdets anslag 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
04.	Omkostnader för Forsknings- och utvecklingsinstitutet för social- och hälsovården (reservationsanslag 2 år)	58 039	59 288	60 904	1 616	3
50.	Statsbidrag för utgifterna vid Arbetshälsoinstitutet (reservationsanslag 2 år)	38 200	38 240	38 901	661	2
(62.)	Statlig medfinansiering för social- och hälsovårdsministeriets vidkommande för projekt i vilka EU:s strukturfonder deltar (förslagsanslag)	6 517	4 900	—	- 4 900	- 100
63.	Vissa specialprojekt (reservationsanslag 3 år)	11 540	7 690	9 040	1 350	18
10.	**Utjämning av familje- och boendekostnader**	**1 860 041**	**1 889 861**	**2 132 385**	**242 524**	**13**
(27.)	Statlig ersättning till Folkpensionsanstalten för kostnader för genomförande av överföringen av underhållsstödet (reservationsanslag 2 år)	—	1 861	—	- 1 861	- 100
28.	Omkostnader som betalas till Folkpensionsanstalten för verkställigheten av förmåner som betalas ur fonden för övrig social trygghet (förslagsanslag)	—	—	117 410	117 410	0
50.	Moderskapsunderstöd och statens understöd vid internationell adoption (förslagsanslag)	10 490	11 400	11 400	—	—
51.	Barnbidrag (förslagsanslag)	1 403 600	1 414 600	1 426 000	11 400	1
52.	Vissa familjeförmåner som skall ersättas av staten (förslagsanslag)	767	1 500	1 500	—	—
53.	Militärunderstöd (förslagsanslag)	17 500	19 500	20 200	700	4
54.	Bostadsbidrag (förslagsanslag)	427 684	441 000	434 000	- 7 000	- 2
55.	Underhållsstöd (förslagsanslag)	—	—	121 875	121 875	0
20.	**Utkomstskydd för arbetslösa**	**1 380 076**	**1 434 500**	**1 384 000**	**- 50 500**	**- 4**
31.	Statlig ersättning till kommunerna för anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (förslagsanslag)	6 557	8 000	8 000	—	—
50.	Statsandel till arbetslöshetskassor (förslagsanslag)	459 500	452 000	430 000	- 22 000	- 5
51.	Grundskydd i enlighet med lagen om utkomstskydd för arbetslösa (förslagsanslag)	48 138	62 000	71 000	9 000	15
52.	Arbetsmarknadsstöd (förslagsanslag)	672 281	699 500	663 000	- 36 500	- 5

Förvaltningsområdets anslag 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
53.	Statsandel till utbildningsdag-penning (förslagsanslag)	11 180	12 000	12 000	—	—
54.	Studiesociala förmåner för dem som deltar i arbetskraftspolitisk vuxen-utbildning (förslagsanslag)	127 170	141 000	140 000	- 1 000	- 1
55.	Statsandel till vuxenutbildningsstöd (förslagsanslag)	19 250	21 000	18 000	- 3 000	- 14
56.	Statsandel till alterneringsersättning (förslagsanslag)	36 000	39 000	42 000	3 000	8
30.	**Sjukförsäkring**	**1 128 409**	**1 175 000**	**1 243 000**	**68 000**	**6**
60.	Statens andel i de utgifter som föranleds av sjukförsäkringslagen (förslagsanslag)	1 128 409	1 175 000	1 243 000	68 000	6
40.	**Pensioner**	**2 455 306**	**2 953 150**	**2 933 205**	**- 19 945**	**- 1**
50.	Statens andel av sjömanspensions-kassans utgifter (förslagsanslag)	40 700	44 800	46 400	1 600	4
51.	Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för lantbruksföretagare (förslags-anslag)	447 300	471 700	497 000	25 300	5
52.	Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för företagare (förslagsanslag)	38 500	79 000	95 000	16 000	20
53.	Statens pensionsersättning för tiden för vård av barn och för tiden för studier (förslagsanslag)	109	150	505	355	237
54.	Statens andel i kostnaderna för lant-bruksföretagares olycksfalls-försäkring (förslagsanslag)	13 509	14 500	17 000	2 500	17
56.	Pensionsstöd till långtidsarbetslösa (förslagsanslag)	19 164	14 500	5 500	- 9 000	- 62
57.	Särskilt understöd till invandrare (förslagsanslag)	20 250	22 900	24 700	1 800	8
60.	Statens andel i de utgifter som föranleds av folkpensionslagen (förslagsanslag)	1 875 774	2 305 600	2 247 100	- 58 500	- 3
50.	**Stöd till veteranerna**	**409 223**	**420 372**	**385 823**	**- 34 549**	**- 8**
30.	Statlig ersättning för vården av personer som lidit skada av krigen (förslagsanslag)	2 296	2 300	2 200	- 100	- 4
50.	Fronttillägg (förslagsanslag)	72 551	70 200	64 500	- 5 700	- 8
51.	Ersättning för skada, ådragen i militärtjänst (förslagsanslag)	227 803	233 873	210 930	- 22 943	- 10
52.	Statlig ersättning för driftskostnader för krigsinvalidernas inrättningar (reservationsanslag 2 år)	61 707	65 207	65 207	—	—

Förvaltningsområdets anslag 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
53.	Statsunderstöd för rehabilitering av makar till krigsinvalider (reservationsanslag 2 år)	2 960	3 100	3 100	—	—
54.	Frontunderstöd till vissa utländska frivilliga frontmän (reservationsanslag 2 år)	110	96	90	- 6	- 6
55.	Vissa utgifter för rehabilitering (reservationsanslag 2 år)	3 500	3 500	3 500	—	—
56.	Utgifter för rehabilitering av frontveteraner (reservationsanslag 2 år)	38 288	40 288	36 288	- 4 000	- 10
57.	Statsunderstöd för rehabilitering av frontveteraner (reservationsanslag 2 år)	8	1 808	8	- 1 800	- 100
60.	**Av kommunerna anordnad social- och hälsovård**	**4 713 761**	**5 469 684**	**5 958 645**	**488 961**	**9**
30.	Statsandel till kommunerna för social- och hälsovårdens driftskostnader (förslagsanslag)	4 310 175	5 075 497	5 569 684	494 187	10
31.	Statsunderstöd till kommunerna för projekt inom social- och hälsovården (reservationsanslag 3 år)	44 500	24 800	25 800	1 000	4
32.	Statlig ersättning till hälso- och sjukvårdsenheter för forskningsverksamhet enligt lagen om specialiserad sjukvård (fast anslag)	48 747	48 747	40 000	- 8 747	- 18
33.	Statlig ersättning till hälso- och sjukvårdsenheter för kostnaderna för läkar- och tandläkarutbildning (förslagsanslag)	92 507	94 170	99 170	5 000	5
34.	Statlig ersättning till verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården för kostnaderna för rättspsykiatriska undersökningar och patientöverföringar (förslagsanslag)	2 926	4 570	8 591	4 021	88
35.	Statsandel till kommunerna för kostnader i anslutning till det grundläggande utkomstskyddet (förslagsanslag)	202 030	211 000	205 000	- 6 000	- 3
36.	Statsunderstöd för att säkerställa social- och hälsovårdstjänster på samiska (fast anslag)	600	600	600	—	—

Förvaltningsområdets anslag 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	Ändring 2008—2009 %
(38.)	Statsbidrag till samkommunerna för sjukvårdsdistrikten för kostnader för rättspsykiatriska undersökningar av barn och ungdomar i anknytning till förundersökning av brott (fast anslag)	3 485	1 000	—	- 1 000	- 100
63.	Statsunderstöd för verksamheten vid kompetenscentra inom det sociala området (fast anslag)	2 500	3 000	3 500	500	17
64.	Statlig ersättning för kostnaderna för ordnande av medling vid brott (reservationsanslag 3 år)	6 291	6 300	6 300	—	—
70.	**Främjande av hälsa och funktionsförmåga**	**87 432**	**52 236**	**59 390**	**7 154**	**14**
01.	Arbetarskyddsdistriktens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	25 672	26 846	28 490	1 644	6
20.	Anskaffning av vaccin (reservationsanslag 3 år)	47 600	10 800	16 610	5 810	54
21.	Hälsoövervakning (reservationsanslag 2 år)	800	930	930	—	—
22.	Övervakning av smittsamma sjukdomar (reservationsanslag 2 år)	1 360	1 360	1 360	—	—
50.	Hälsofrämjande verksamhet (reservationsanslag 2 år)	9 300	9 600	9 300	- 300	- 3
51.	Statlig ersättning för kostnaderna för utbildning av specialister i företagshälsovård (reservationsanslag 3 år)	2 700	2 700	2 700	—	—
80.	**Avbytarverksamhet för lantbruksföretagare**	**205 247**	**213 200**	**213 200**	**—**	**—**
40.	Statlig ersättning för kostnaderna för avbytarservice för lantbruksföretagare (förslagsanslag)	190 008	197 300	197 300	—	—
50.	Statlig ersättning för förvaltningsutgifterna för avbytarservicen för lantbruksföretagare (fast anslag)	15 239	15 900	15 900	—	—

Förvaltningsområdets anslag 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
90.	**Understöd från Penning-automatföreningen**	**306 000**	**312 000**	**302 500**	**- 9 500**	**- 3**
50.	Understöd till sammanslutningar och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd (förslagsanslag)	306 000	312 000	302 500	- 9 500	- 3
	Sammanlagt	**12 774 820**	**14 128 949**	**14 826 007**	**697 058**	**5**
	Det totala antalet anställda	4 275	4 277	4 232[1)]		

[1)] Den avgiftsbelagda verksamhetens andel uppgår till 1 584 årsverken och den samfinansierade verksamhetens andel till 428 årsverken.

01. Förvaltning

Förklaring: Utgifterna under kapitlet består av omkostnader för social- och hälsovårdsministeriet, besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden, besvärsnämnden för social trygghet, statens sinnessjukhus och statens skolhem samt av vissa andra utgifter.

De verksamhetspolitiska målen för social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde anges i motiveringen till huvudtiteln. Utgångspunkten är styrningen på politisk nivå, och riktlinjerna för denna ingår i regeringsprogrammet. Verksamheten styrs dessutom av dokumentet Strategier för social- och hälsovårdspolitiken 2015.

Social- och hälsovårdsministeriet leder och styr utvecklingen av den sociala tryggheten och social- och hälsovårdsservicen samt verksamhetspolitiken. Ministeriet fastställer riktlinjerna för social- och hälsovårdspolitiken, bereder de centrala reformerna och styr genomförandet och samordningen av dem. Besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden och besvärsnämnden för social trygghet har som mål att meddela sina klienter rättvisa, motiverade och enhetliga beslut inom rimlig tid. Möjligheterna att slå samman besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden och besvärsnämnden för social trygghet utreds under loppet av 2009. Statens sinnessjukhus tillhandahåller vård- och undersökningstjänster inom specialiteten rättspsykiatri för hela landet. Statens skolhem har som uppgift att tillhandahålla sådan öppen vård, vård utom hemmet och eftervård som avses i barnskyddslagen.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om en organisationsförändring där Rättsskyddscentralen för hälsovården och Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral, vilka ingår under kapitel 33.02 Tillsyn, den 1 januari 2009 slås samman till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om en organisationsförändring där Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården och Folkhälsoinstitutet, vilka ingår under kapitel 33.03 Forskning och utveckling, den 1 januari 2009 slås samman till Forsknings- och utvecklingsinstitutet för social- och hälsovården.

01. Social- och hälsovårdsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 39 404 000 euro.

Anslaget får även användas

1) för anordnande av huvudfesten på den nationella veterandagen

2) till betalning av utgifter för beredskapen med tanke på det medicinska räddningsväsendet och undantagsförhållanden och anskaffningar av anordningar och inventarier i samband härmed

3) till finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som social- och hälsovårdsministeriet godkänner och

4) till omkostnader för avlöning, resor, möten, utbildning och information samt till andra motsvarande omkostnader inom ramen för politikprogrammet för hälsofrämjande.

Av anslaget får högst 350 000 euro användas till betalning av utgifter för utbildning inom företagshälsovården och för genomförande av projekt i samband med utvecklandet av personalen inom företagshälsovården.

En tjänst som biträdande avdelningschef inom avdelningen för främjande av välfärd och hälsa omvandlas från och med den 1 januari 2009 till en tjänst som utvecklingschef som inte behöver specificeras i statsbudgeten.

F ö r k l a r i n g : Social- och hälsovårdsministeriet har uppställt följande resultatmål för sin verksamhet år 2009:

Verksamhetens resultat

— Målen i regeringsprogrammet och ministeriets strategiska riktlinjer genomförs med hjälp av sakkunskapen vid ämbetsverk och inrättningar och i enlighet med målen i resultatavtalen.

— Ministeriet genomför och följer upp viktiga program och andra projekt som ministeriet ansvarar för, såsom Politikprogrammet för hälsofrämjande, Kommittén för totalreformen av den sociala tryggheten (SATA), Nationella utvecklingsprogrammet för social- och hälsovården (KASTE), projektet för förebyggande av depression (MASTO), och bedömer verkningarna av projekten när de avslutas.

— Ministeriet bereder kommun- och servicestrukturreformen till den del den gäller social- och hälsovårdsservice.

— En jämlik regional och kommunal utveckling beaktas.

— Det säkerställs att de nya processerna inom ekonomi och personförvaltningen har etablerats och att överföringarna till servicecentralen har genomförts.

— Myndigheternas verksamhet då det gäller tillsyn och tillståndsärenden konsolideras och effektiveras.

— Effektiviseringen av verksamheten inom ministeriet och förvaltningsområdet fortsätter bl.a. genom att man utreder alternativa modeller för genomförande av vissa stödfunktioner.

För avkastning och kvalitetsledning har uppställts följande resultatmål år 2009:

— Samarbetet mellan forsknings- och utvecklingsinstitutionerna utökas i enlighet med regeringsprogrammet, med beaktande av de regionala aspekterna.

— Integreringen av jämställdhetsperspektivet fortsätter.

— Utvärderingen av lagstiftningens verkningar konsolideras.

— Resultatredovisningen och andra uppföljningssystem samt redovisningen för ledningens vidkommande vidareutvecklas och utnyttjas.

Utgifter per resultatområde (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 budget	2009 budgetprop.[1)]
Ledningen och de särskilda enheterna	5 376	5 746	6 091
Stödet för ledningen			
— administrativa avdelningen	9 473	10 700	10 340
— ekonomi- och planeringsavdelningen	4 916	6 062	6 272

Försäkringsavdelningen	4 214	3 719	3 719
Familje- och socialavdelningen[2)]	4 363	4 325	
			10 688
Hälsoavdelningen[2)]	5 158	5 920	
Arbetarskyddsavdelningen	4 533	5 639	5 639
Övriga			
— utbildning inom företagshälsovården	95	350	350
— *e*SHM-projektet	151	-	-
Sammanlagt	38 279	42 461	43 099

[1)] I utgiftsfördelningen har användningen av anslag som överförs år 2009 inte beaktats.

[2)] Fr.o.m. 1.5.2008 avdelningen för främjande av välfärd och hälsa och avdelningen för social- och hälsovårdstjänster.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	38 814	42 461	43 099
Bruttoinkomster	2 804	3 698	3 695
Nettoutgifter	36 010	38 763	39 404
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	10 552		
— överförts till följande år	10 858		

För den avgiftsbelagda verksamhetens del baserar sig social- och hälsovårdsministeriets budget delvis på nettobudgetering. De inkomster som intäktsförs under omkostnadsmomentet utgörs av inkomster av läkemedelsprisnämndens avgiftsbelagda prestationer och inkomster av arbetarskyddsförvaltningens avgiftsbelagda prestationer enligt de grunder som social- och hälsovårdsministeriet har fastställt med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) och av ersättningar enligt 45 § i lagen om penningautomatunderstöd (1056/2001) för övervakning och styrning av Penningautomatföreningen samt av ersättningar som med stöd av social- och hälsovårdsministeriets förordning om ersättning för kostnaderna för uppföljningen av och forskningen kring spelberoende (381/2002) uppbärs hos penningspelssammanslutningarna för uppföljningen av och forskningen kring de problem som orsakas av deltagande i lotterier.

Målet för den avgiftsbelagda verksamheten, vilken är av relativt liten omfattning, är kostnadsmotsvarighet för de offentligrättsliga prestationerna och lönsamhet för de företagsekonomiska prestationerna.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

— Utvecklandet av social- och hälsovårdsministeriets personal och personalstruktur fortsätter med beaktande av de uppställda målen för utveckling av ministeriets produktivitet på ett sådant sätt att de resurser och det kunnande som ministeriets kärnuppgifter kräver säkerställs.

— Personalomsättningen planeras och administreras så att sakkunskapen hos dem som går i pension kan kompenseras och så att omsättningen kan utnyttjas till att skaffa det nya kunnande som ministeriet behöver.

— Fortsatta åtgärder för att främja arbetshälsan vidtas.

I inkomster av EU-projekt och från övriga internationella instanser beräknas inflyta 5 000 euro och motsvarande bruttoutgifter beräknas uppgå till 5 000 euro.

Vid dimensioneringen av momentet har en minskning med 10 årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder beaktats.

Med anledning av de överföringar av uppgifter och tjänster som genomförts från och med ingången av 2008 har vid dimensioneringen av anslaget beaktats ett avdrag på 234 000 euro. Motsvarande tillägg har gjorts under Arbetarskyddets distriktsförvaltnings moment 33.70.01.

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Produktivitetsfrämjande åtgärder	-510
Överföring till moment 28.20.06 (Statens IT-servicecentral)	-46
Överföring från moment 28.20.02	60
Överföring till moment 33.70.01 (Uppgifter och tjänster som hänför sig till arbetarskyddet, lönekostnader och andra kostnader)	-234
Servicecentralens köptjänster	100
Avdrag för utgift av engångsnatur i anslutning till genomförandet av barnskyddslagen	-300
Utgifter för enheten för förvaltning av läkarhelikopterverksamheten	610
Lönejusteringar	1 211
Förändringar av engångsnatur	-250
Sammanlagt	641

2009 budget	39 404 000
2008 II tilläggsb.	1 000 000
2008 budget	38 763 000
2007 bokslut	36 316 000

02. Omkostnader för besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 102 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Social- och hälsovårdsministeriet har uppställt följande resultatmål för besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden år 2009. Målen preciseras i det resultatavtal som ministeriet och besvärsnämnden ingår.

Effektivitet

Besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden är första besvärsinstans för ändringssökande inom sitt ansvarsområde och främjar medborgarnas rättssäkerhet genom enhetliga och rättvisa beslut. Målet är att klagomålen är så få som möjligt.

Verksamhetens resultat

	2007 utfall	2008 prognos	2009 uppskattning
Funktionell effektivitet			
Beslutspris (euro/avgörande)	258	224	234
Produktiviteten av arbetet (avgöranden/årsv.)	256	281	290
Produktion och kvalitetsledning			
Anhängiggjorda besvärsärenden	8 888	9 000	9 000
Behandlingstid för besvären (mån.)	5,7	5,0	5,0

Besvärsnämndens prestationer, dvs. beslut som meddelas med anledning av besvär och ansökningar om undanröjande av beslut, är avgiftsfria.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Personalens kunnande tryggas. Man följer regelbundet upp hur besvärsnämndens ledningssystem fungerar liksom också förmännens ledarförmåga med hjälp av enkäter om arbetstrivsel. Besvärsnämnden deltar i förvaltningsområdets produktivitetsprogram.

Vid dimensioneringen av momentet har en minskning med ett årsverke till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder beaktats.

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Produktivitetsfrämjande åtgärder	-30
Lönejusteringar (varav ett avdrag av engångsnatur på 5 000 euro)	62
Höjningar av arvoden	50
Sammanlagt	82

2009 budget	2 102 000
2008 II tilläggsb.	33 000
2008 budget	2 020 000
2007 bokslut	1 961 000

03. Omkostnader för besvärsnämnden för social trygghet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 4 162 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Social- och hälsovårdsministeriet har uppställt följande resultatmål för besvärsnämnden för social trygghet år 2009. Målen preciseras i det resultatavtal som ministeriet och besvärsnämnden ingår.

Effektivitet

Besvärsnämnden för social trygghet är första besvärsinstans för ändringssökande inom sitt ansvarsområde i alla ärenden som behandlas av Folkpensionsanstalten, med undantag för studiestödet, och främjar medborgarnas rättssäkerhet i alla ärenden som gäller utkomst genom att så snabbt som möjligt producera riktiga, enhetliga och rättvisa beslut. Målet är att det nuvarande rättsskyddet för de beslut som besvärsnämnden fattar förblir oförändrat och att antalet klagomål inte ökar.

Verksamhetens resultat

	2007 utfall	2008 prognos	2009 uppskattning
Produktivitet och lönsamhet			
Beslutspris (euro/avgörande)	217	194	181
Produktiviteten av arbetet (avgöranden/årsv.)	282	352	396
Produktion och kvalitetsledning			
Anhängiggjorda besvärsärenden (antal)	24 722	21 000	22 000
Behandlingstid för besvären	13 mån. 1 dag	16 mån.	15 mån.

Produktiviteten av arbetet har räknats ut utgående från 23 000 avgöranden och 58 årsverken. Priset på ett beslut har räknats ut utgående från 23 000 avgöranden och ett anslag på 4 162 000 euro.

Beslut som meddelas med anledning av besvär som anförts hos besvärsnämnden är avgiftsfria.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Till följd av organisationsförändringen effektiveras sektionsverksamheten och arbetsprocesserna utvecklas och förbättras ytterligare. Dessutom utvecklas personalens arbete för att öka uppgifternas kravnivå och utmaningen i arbetet och besvärsnämndens personalstruktur revideras i enlighet med besvärsnämndens nya uppgifter. Personalens kunnande och yrkesskicklighet upprätthålls med hjälp av ändamålsenlig utbildning som ansluter sig till arbetsuppgifterna och genom handledning i arbetet. Arbetet med att stärka arbetshälsan fortsätter i enlighet med arbetsplatsutredningen.

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar (varav ett avdrag av engångsnatur på 12 000 euro)	122
Justeringar av arvoden	150
Tidsbegränsade tilläggsresurser för att avveckla anhopningen av ärenden	700
Övriga ändringar	130
Sammanlagt	1 102

2009 budget	4 162 000
2008 II tilläggsb.	432 000
2008 budget	3 060 000
2007 bokslut	3 000 000

04. Omkostnader för statens sinnessjukhus (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 488 000 euro.

Anslaget får användas till

1) betalning av utgifter som föranleds av vetenskapligt forskningsarbete och universitetsundervisning samt övriga omkostnader

2) betalning av utgifter som föranleds av variationen i efterfrågan på de tjänster som tillhandahålls av den psykiatriska vårdenheten för farliga och svårbehandlade barn och unga

3) betalning av utgifter som motsvarar jordbruksstöden

4) betalning av sådana kostnader som uppkommer för Forsknings- och utvecklingsinstitutet för social- och hälsovården på grund av allmän förvaltning och styrning av sjukhusen.

Förklaring: Utgifterna för statens sinnessjukhus täcks huvudsakligen med de ersättningar som kommunerna betalar. De ersättningar som kommunerna ska betala prissätts enligt de företagsekonomiska grunder som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). Klientavgifter uppbärs enligt lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992).

För statens sinnessjukhus uppställs följande preliminära resultatmål år 2009. Målen preciseras i de resultatavtal för 2009 som Forsknings- och utvecklingsinstitutet för social- och hälsovården och sjukhusen ingår.

Verksamhetens resultat

Inom verksamheten vid sjukhusen ligger tyngdpunkten i allt högre grad på rättspsykiatriskt specialkunnande, och vetenskaplig forskning till stöd för vårdverksamheten får större betydelse. Kvaliteten på vården och uppföljningen av vårdresultaten uppmärksammas fortsättningsvis genom att de terapeutiska färdigheterna förbättras. Dessutom förbättras mätmetoderna och systemen för uppföljning av verksamheten.

Produktiviteten förbättras genom att bland annat vårdarbetet utvecklas så att det bättre motsvarar de krav som ställs på högspecialiserad psykiatrisk sjukvård samt genom att arbetsledningssystemet och programmen för välbefinnande i arbetet effektiveras i syfte att minska sjukfrånvaron och förbättra arbetshälsoindex. Statens sinnessjukhus bedriver effektiv och resultatrik verksamhet och utvecklar samtidigt verksamhetens kvalitet. Kostnaderna täcks med intäkterna från den avgiftsbelagda verksamheten.

Finansieringsstruktur för statens sinnessjukhus

	2007 utfall		2008 uppskattning		2009 uppskattning	
	1 000 €	årsv.	1 000 €	årsv.	1 000 €	årsv.
Omkostnadsanslag	718	3	718	3	488	3
Företagsekonomiska prestationer	44 917	835	44 000	835	45 000	831
Utomstående finansiering sammanlagt	286	3	200	3	200	3
Sammanlagt	45 921	841	44 918	841	45 688	837

Vid dimensioneringen av anslaget har ett avdrag av engångsnatur på 230 000 euro beaktats med anledning av lönejusteringar.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	45 211	44 918	45 688
Bruttoinkomster	45 029	44 200	45 200
Nettoutgifter	182	718	488
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	607		
— överförts till följande år	570		

Utveckling av produktiviteten vid sinnessjukhusen (antal fakturerade vård- och sinnesundersökningsdagar/årsverke)

	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 uppskattning
Vuxenavdelningarna vid Niuvanniemi sjukhus	180,58	179,14	180,00
Ungdomsavdelningen vid Niuvanniemi sjukhus	77,35	74,22	77,00
Vuxenavdelningarna vid Gamla Vasa sjukhus	218,04	214,50	219,00

Uppskattad utveckling av resurshushållningen vid sinnessjukhusen (totala kostnader/antal fakturerade vård- och sinnesundersökningsdagar)

	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 uppskattning
Vuxenavdelningarna vid Niuvanniemi sjukhus	291,00	307,45	308,00
Ungdomsavdelningen vid Niuvanniemi sjukhus	723,63	779,19	780,00
Vuxenavdelningarna vid Gamla Vasa sjukhus	266,19	283,98	284,00

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (företagsekonomiska prestationer, 1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	44 077	44 000	44 500
— övriga intäkter	947	500	500
Intäkter sammanlagt	45 024	44 500	45 000
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	45 497	44 100	44 800
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-473	400	200
Kostnadsmotsvarighet, %	99	101	100

Sinnessjukhusen beräknas tillhandahålla sina klienter bl.a. följande prestationer

	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 uppskattning
Vårddygn för vårdpatienter	150 426	145 000	152 000
Sinnesundersökningsvårddygn	3 565	4 800	3 700
Sinnesundersökningar	63	95	80
Vårddagar vid vårdenheten för minderåriga	4 318	3 900	4 000
Sinnesundersökningsvårddygn vid vårdenheten för minderåriga	131	106	120
Sinnesundersökningar vid vårdenheten för minderåriga	2	2	2

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Utvecklandet av personalen och personalens arbetsförmåga stöds genom att bland annat vårdmetoderna utvecklas så att de bättre motsvarar de krav som ställs på högspecialiserad psykiatrisk sjukvård samt genom att arbetsledningssystemet och programmen för välbefinnande i arbetet effektiveras. Målet är att minska antalet sjukdagar och förbättra arbetshälsoindex. Personalens fortbildning stöds. Tillgången till intern skräddarsydd utbildning på högspecialiserad nivå utökas.

I fråga om den avgiftsbelagda verksamheten minskas antalet anställda med fyra årsverken med anledning av produktivitetsfrämjande åtgärder.

2009 budget	488 000
2008 II tilläggsb.	1 314 000
2008 budget	718 000
2007 bokslut	718 000

05. Omkostnader för statens skolhem (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 559 000 euro.

Anslaget får även användas till

1) skolhemmens utveckling innehållsmässigt, understödjande av verksamheten, utjämnande av den årliga variationen i efterfrågan samt anställande av en läkare som har specialiserat sig på barn- eller ungdomspsykiatri

2) regionalt barnskyddsarbete

3) betalning av arvoden och övriga utgifter som föranleds av familjeverksamheten

4) betalning av utgifter som föranleds av gårds- och skogsbruk vid skolhemmen

5) internationellt samarbete och närområdessamarbete

6) betalning av utgifter som motsvarar jordbruksstöden och

7) betalning av kostnader som uppkommer för Forsknings- och utvecklingsinstitutet för social- och hälsovården på grund av allmän förvaltning och styrning av skolhemmen.

Av anslaget får högst 300 000 euro användas till att sänka priserna för den avgiftsbelagda verksamheten.

Förklaring: Utgifterna för statens skolhem täcks huvudsakligen med de ersättningar som kommunerna betalar. På finansieringen av den grundläggande undervisning som ges vid skolhemmen och av annan verksamhet i anslutning till undervisningen tillämpas bestämmelserna i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998). Finansieringssystemet grundar sig på kalkylerade priser per enhet som undervisningsministeriet bestämmer och statsrådet fastställer på förhand för följande år.

De ersättningar som kommunerna ska betala prissätts enligt de företagsekonomiska grunder som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). Prisstödet till skolhemmen för den avgiftsbelagda verksamheten är nödvändigt för att utjämna sådana plötsliga fluktuationer i efterfrågan som är oberoende av skolhemmen.

För statens skolhem uppställs följande preliminära resultatmål år 2009. Målen preciseras i de resultatavtal för 2009 som Forsknings- och

utvecklingsinstitutet för social- och hälsovården och skolhemmen ingår.

Effektivitet

Vid utvecklingen av skolhemsverksamheten ska allt större uppmärksamhet fästas vid att hjälpa barn och unga med problem som hänför sig till missbruk av narkotika, läkemedel och/eller alkohol samt barn och unga med psykiska störningar. Resurser riktas till forskning och utveckling som gäller skolhemsarbetets innehåll och kvalitet, dess utformning så att det utgår från klienten samt resultatet av verksamheten. Verksamhetens kvalitet och kvalitetstänkandet utvecklas ytterligare. Den psykosociala vården av barn och ungdomar utvecklas i samarbete med vårdenheterna för barn- och ungdomspsykiatri. Skolhemmen svarar på ett flexibelt sätt på de ändrade behoven hos klienterna.

Verksamhetens resultat

Skolhemmen fungerar effektivt, ekonomiskt och klientinriktat och deras kvalitet och kostnadseffektivitet förbättras. Kostnaderna täcks med intäkterna från den avgiftsbelagda verksamheten.

Finansieringsstruktur för statens skolhem

	2007 utfall		2008 uppskattning		2009 uppskattning	
	1 000 €	årsv.	1 000 €	årsv.	1 000 €	årsv.
Omkostnadsanslag	603	5,5	603	6,5	559	6,5
Företagsekonomiska prestationer[1)]	17 719	311,5	18 200	313,5	18 400	310,5
Sammanlagt	18 322	317	18 803	320	18 959	317

[1)] De företagsekonomiska prestationerna omfattar medfinansiering från utbildningsstyrelsen.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	15 954	16 803	17 059
Bruttoinkomster	15 558	16 200	16 500
Nettoutgifter	396	603	559
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	615		
— överförts till följande år	522		

Vid dimensioneringen av anslaget har de jordbruksstöd som erhålls i form av utomstående finansiering beaktats.

Vid dimensionering av anslaget har ett avdrag av engångsnatur på 44 000 euro som föranleds av lönejusteringar beaktats.

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (företagsekonomiska prestationer, 1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	15 158	15 700	15 900
— övriga intäkter	2 561	2 500	2 500

Intäkter sammanlagt	17 719	18 200	18 400
— varav intäkter som inte nettobudgeteras under omkostnadsmomentet	2 132	2 000	2 000
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	17 966	17 900	18 300
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-247	300	100
Kostnadsmotsvarighet, %	99	102	101
Prisstöd	-	300	300
Kostnadsmotsvarighet efter prisstöd	-	103	102

Intäkterna av skolhemmens avgiftsbelagda verksamhet täcker 99 % av dess kostnader. Det beräknas att skolhemmen tillhandahåller bl.a. följande tjänster i form av avgiftsbelagd service för sina klienter.

Vissa klientinriktade prestationer inom den avgiftsbelagda verksamheten vid skolhemmen

	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 uppskattning
Vårddygn	48 448	52 100	52 400
Krisvårdsdygn	8 507	11 700	12 000
Skolplats	22 923	28 540	27 000
Eftervårdsdagar	6 066	5 230	6 230

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Personalens möjligheter att orka i arbetet stärks genom regelbunden arbetsledning och stöd när det gäller fortbildning.

I fråga om den avgiftsbelagda verksamheten minskas antalet anställda med tre årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder.

2009 budget	559 000
2008 II tilläggsb.	484 000
2008 budget	603 000
2007 bokslut	603 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 17 000 000 euro.

2009 budget	17 000 000
2008 budget	16 000 000
2007 bokslut	17 029 556

66. Internationella medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 4 210 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av internationella organisationers och inrättningars medlemsavgifter, finansiella bidrag och utgifter för stödjande av speciella program.

Förklaring: Anslaget under momentet har ombildats till ett tvåårigt reservationsanslag.

2009 budget	4 210 000
2008 budget	4 210 000
2007 bokslut	3 542 233

02. Tillsyn

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föranleds av social- och hälsovårdsministeriets tillsyn över omkostnaderna för de inrättningar som bedriver lagstadgad verksamhet och av utgifterna för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak. Tillsynsinrättningarna är Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, som vid ingången av 2009 bildas av Rättsskyddscentralen för hälsovården och Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral, samt Strålsäkerhetscentralen och Läkemedelsverket. Försäkringsinspektionen slås vid ingången av 2009 samman med Finansinspektionen till den nya Finansinspektionen och flyttas från social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde så att det verkar i anslutning till Finlands Bank.

Av social- och hälsovårdsministeriets strategiska mål omfattar tillsynsinrättningarnas verksamhet:

— Främjande av hälsa och funktionsförmåga.
— Minskande av fattigdom och utslagning.
— Tryggande av fungerande tjänster och ett rimligt utkomstskydd.

Effektivitet

— Garanterande av rättssäkerheten.
— Behandling av tillstånds-, registrerings- och tillsynsärenden på ett sakkunnigt sätt och i enlighet med god förvaltningssed.
— Säkerställande av att förhandstillsynen håller en servicenivå som lagstiftningen förutsätter.

Verksamhetens resultat

De produktivitetsfrämjande åtgärderna inom social- och hälsovården avser verksamheten vid Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården. För tillsynsinrättningarnas vidkommande fortsätter överföringen av tjänster inom ekonomi- och personalförvaltningen till servicecentraler år 2009.

Inrättningarna förbereder sig på att delta i genomförandet av strategin för tryggande av samhällets vitala funktioner 2006.

Målet för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak är att trygga medborgarnas rättsskydd och säkerställa att rätt dödsorsak fastställs. Målet är att rättsmedicinska obduktioner under de närmaste åren utförs på högst 20 % av alla avlidna. Uppnåendet av målet förutsätter åtgärder och ökat samarbete inom länen mellan hälso- och sjukvården, rättsläkare och polisväsendet när det gäller rättsmedicinsk utredning av dödsorsak.

Verksamhetens omfattning 2006—2009

	2006 utfall	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 uppskattning
Utgifter, euro	7 203 552	7 688 818	7 250 000	8 000 000
Antal rättsmedicinska obduktioner, st.	11 663	12 059	12 034	12 054
Andel rättsmedicinska obduktioner av alla avlidna, %	24,3	..	..	..
Euro/obduktion i genomsnitt	617	638	602	664

Regeringen har till riksdagen överlämnat en proposition med förslag till lag om Finansinspektionen och vissa lagar i samband med den (RP 66/2008 rd), genom vilken en ny myndighet för finans- och försäkringstillsyn, som på svenska har kvar namnet Finansinspektionen, inrättas i anslutning till Finlands Bank. Den nya myndigheten övertar huvuddelen av den gamla Finansinspektionens och Försäkringsinspektionens uppgifter. Försäkringsinspektionen står därför utanför statsbudgeten.

03. Strålsäkerhetscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 14 196 000 euro.

Förklaring: Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för Strålsäkerhetscentralen år 2009. Målen preciseras i det resultatavtal som ministeriet och Strålsäkerhetscentralen ingår.

Verksamhetens resultat

— Målsättningen är att det inte ska inträffa några allvarliga incidenter som äventyrar säkerheten när strålkällor används, användningen av strålning ska stämma överens med principen om berättigande och optimeringsprincipen som nämns i 2 § i strålskyddslagen och arbetstagarnas stråldoser ska hållas under de gränser som fastställts.

— När det gäller övervakningen av kärnkraftverk är målsättningen att det inte inträffar några sådana allvarliga incidenter som äventyrar säkerheten i kraftverken, utsläppen av radioaktiva ämnen från kraftverken är små och de årliga stråldoser som beräknas på grundval av utsläppen är under en procent av det gränsvärde som fastställs i statsrådets beslut (395/1991) och behandlingen, upplagringen och slutförvaringen av kärnavfall planeras och genomförs på ett sådant sätt att avfallsmängden blir så liten som möjligt och att verksamheten i praktiken inte ger upphov till några utsläpp överhuvudtaget.

— Syftet med övervakningen av strålning i miljön är att Strålsäkerhetscentralen oavbrutet ska vara medveten om den strålningsnivå som befolkningen exponeras för. Vid olyckor är målet att beredskapsverksamheten inleds inom 15 minuter från det de första uppgifterna erhållits. I fråga om informationsförmedlingen är målet att information ges om incidenter i anslutning till strål- och kärnsäkerheten på eget initiativ, objektivt, öppet och utan dröjsmål.

Målet är att intäkterna av tillsynen över användningen av kärnenergi och tillsynen över strålningsverksamhet täcker kostnaderna för tillsynen i enlighet med självkostnadsprincipen, intäkterna av annan avgiftsbelagd verksamhet täcker åtminstone de kostnader som föranleds av verksamheten och självkostnadspriset inte stiger snabbare än den ökning som beror på lönestegring och inflation. Målet är att självkostnadspriset ska förbli klart lägre än faktureringspriset hos företag som producerar motsvarande prestationer.

Finansieringsstruktur och årsverken

	2007 utfall		2008 budget		2009 budgetprop.	
	1 000 €	årsv.	1 000 €	årsv.	1 000 €	årsv.
Budgetfinansiering	11 833	251	12 165	246	14 196	239
Avgiftsbelagd verksamhet	17 583	84	20 738	94	21 580	94
Samfinansierad verksamhet	784	9	660	13	600	13
Sammanlagt	30 200	344	33 563	353	36 376	346

Kostnader och årsverken resultatområdesvis

	2007 bokslut		2008 mål		2009 mål	
	1 000 €	årsv.[1)]	1 000 €	årsv.	1 000 €	årsv.
Kärnsäkerhet	13 244	92	15 900	99	16 380	99
Säkerheten vid strålanvändning	3 053	29	2 950	29	3 250	29
Beredskapsverksamhet	1 413	11	1 400	13	1 670	13
Forskning	7 219	62	6 950	59	7 210	59
Tjänster	4 043	23	3 900	23	4 200	23
Kommunikation	939	9	1 000	9	1 050	9

Övervakning av strålning i miljön	982	8	900	8	1 350	8
Förvaltning[2)]	-	47	-	50	-	43
Sammanlagt	30 893	281	33 000	290	35 110	283

[1)] Tabellen omfattar inte semestrar och frånvaro. År 2009 uppskattas dessa vara 63 årsv.

[2)] Kostnaderna för förvaltningen har överförts på andra resultatområden.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	30 906	33 563	36 376
Bruttoinkomster	18 367	21 398	22 180
Nettoutgifter	12 539	12 165	14 196
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	2 709		
— överförts till följande år	2 003		

Målet för den offentligrättsliga och övriga avgiftsbelagda verksamheten är kostnadsmotsvarighet.

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten inom kärnsäkerheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Offentligrättsliga prestationer			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, övriga intäkter	11 958	14 878	15 640
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	11 960	14 878	15 640
Kostnadsmotsvarighet, %	100	100	100

Målet är att verksamhetsmetoderna är väl avvägda, kostnadsmedvetna och väldefinierade och att det inte inträffar några väsentliga avvikelser från de fastställda verksamhetsmetoderna. Verksamhetsmetoderna utvärderas med hjälp av kvalitetspriskriterier och interna kvalitetsrevisioner. De utvecklingsprojekt som valts på grundval av utvärderingar och kvalitetsrevisioner genomförs på planerat sätt.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Personalens kunnande utvecklas i enlighet med personalprogrammet. Målet är att den tid personalen använder för utbildning är 3—4 % av den totala arbetstiden, att några lärdomsprov avläggs och att antalet frånvarodagar till följd av egen sjukdom eller olycksfall är under 8,5 per årsverke. Målet är dessutom att personalens arbetstillfredsställelse och motivation ska utvecklas positivt.

Vid dimensioneringen av momentet har en minskning med sju årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder beaktats.

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Hyra för regionalt laboratorium	75
Produktivitetsfrämjande åtgärder	-210
Anskaffning av anordningar	1 800
Lönejusteringar	376
Överföring till moment 28.20.06 (Statens IT-servicecentral)	-10
Sammanlagt	2 031

Avsikten är att 1 800 000 euro av anslaget ska användas till anskaffning av anordningar vid Strålsäkerhetscentralen och till anskaffning och underhåll av strålövervakningsanordningar vid tullens gränsstationer. Det har beräknats att högst 10 miljoner euro kommer att användas till anordningar vid gränsstationerna åren 2009—2014.

2009 budget	14 196 000
2008 II tilläggsb.	91 000
2008 budget	12 165 000
2007 bokslut	11 833 000

04. Läkemedelsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 363 000 euro.

Anslaget får även användas till finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som är godkända av Läkemedelsverket och som förverkligas utanför verket.

Förklaring: Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för Läkemedelsverket år 2009. Målen preciseras i det resultatavtal som ministeriet och verket ingår.

Verksamhetens resultat

— Inom branschen för läkemedel och medicinteknik baserar sig tillsynen på effektivitet och riskbedömning.

— Läkemedelsverket genomför EU-lagstiftningen om läkemedel för avancerad terapi i Finland.

— I tillsynen över marknadsföringen av läkemedel fäster läkemedelsverket uppmärksamhet vid den dolda marknadsföring som riktar sig till konsumenter av receptbelagda läkemedel.

— Vid behandlingen av ansökningar iakttas de angivna tidsfristerna.

— Den elektroniska kommunikationen täcker en betydande del av Läkemedelsverkets tjänsteutbud.

— Verksamhetsmetoderna utvärderas genom intern kvalitetsrevision.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Vid Läkemedelsverket upprätthålls och utvecklas personalens kunnande, arbetsförmåga och arbetshälsa i enlighet med de principer och åtgärder som angivits i personalstrategin.

Nyckeltal	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
Personalens välbefinnande			
— arbetstillfredsställelse (1—5)	3,5	3,5	3,6
— sjukfrånvaro dgr/årsv.	7,5	7,4	7,2
— personalomsättningen bland den fast anställda personalen	8,8	8,0	7,5
Säkrande av kompetensen			
— utbildningsnivåindex	6,2	6,3	6,3

Vid dimensioneringen av momentet har i fråga om den budgetfinansierade verksamheten beaktats en minskning med ett årsverke till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder.

Av anslaget är 100 000 euro avsett för finansiering av forskningsprojekt. Vid dimensioneringen av anslaget har som nettobudgeterade inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten beaktats inkomsterna av offentligrättsliga prestationer enligt lagen om grunderna för avgifter till staten och inkomster som avses i 4 § i lagen om läkemedelsverket (35/1993).

Budgeten för Läkemedelsverket baserar sig på nettobudgetering. Utgifterna täcks huvudsakligen med avgifterna för tillsyns- och serviceverksamheten. Servicen inom den avgiftsbelagda verksamheten produceras till självkostnadspris. De avgifter som uppbärs för prestationerna stämmer överens med lagen om grunderna för avgifter till staten. Kostnaderna för övervakningen av läkemedlens kvalitet täcks genom en avgift enligt 4 § i lagen om läkemedelsverket (35/1993).

Kostnader och årsverken resultatområdesvis

	2007 bokslut		2008 mål		2009 mål	
	1 000 €	årsv.	1 000 €	årsv.[1)]	1 000 €	årsv.
Avdelningen för försäljningstillstånd	9 444	79	9 444	79	9 802	79
Avdelningen för övervakning	4 733	42	4 733	42	5 211	42
Avdelningen för läkemedelssäkerhet	2 519	17	2 519	17	2 833	17
Avdelningen för medicintekniska produkter	1 434	12	1 550	12	1 677	12
Administration och ledning, kostnaderna hänförs till andra avdelningar	-	40	-	40	-	39
Sammanlagt	18 130	190	18 246	190	19 523	189

[1)] Antalet årsverken har uppskattats. Ökningen av personalresurser genomförs inom ramen för inkomstfinansieringen.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	17 767	18 329	20 322
Bruttoinkomster	17 099	16 966	18 959
Nettoutgifter	668	1 363	1 363
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	1 331		
— överförts till följande år	1 363		

Finansieringsstruktur och årsverken

	2007 utfall		2008 ordinarie budget		2009 budgetprop.	
	1 000 €	årsv.	1 000 €	årsv.	1 000 €	årsv.
Omkostnadsanslag	1 363	31	1 363	31	1 363	30
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten sammanlagt	17 099	159	16 966	159	18 959	159
— offentligrättsliga prestationer	15 217		15 013		17 209	
— företagsekonomiska prestationer	7		-		-	
— prestationer enligt speciallagar	1 626		1 750		1 750	

— övriga intäkter	249		203		-	
Överförts från föregående år	1 331		1 363		-	
Sammanlagt	19 793	190	19 692	190	20 322	189

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten, prestationer enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	15 224	15 013	17 209
— övriga intäkter	-	203	-
Intäkter sammanlagt	15 224	15 216	17 209
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	15 134	15 216	17 209
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	90	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	101	100	100

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten, prestationer enligt speciallagar (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	1 626	1 750	1 750
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	1 526	1 750	1 750
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	100	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	107	100	100

2009 budget	1 363 000
2008 budget	1 363 000
2007 bokslut	700 115

05. (33.02.01 och 02) Omkostnader för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 12 140 000 euro.

Förklaring: Rättsskyddscentralen för hälsovården och Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral slås samman till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården den 1 januari 2009. Budgetpropositionen kompletteras i takt med att den detaljerade planeringen av organisationsförändringen framskrider.

Vid dimensioneringen av momentet har beaktats en minskning med ett årsverke till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder samt en ökning med ett årsverke i överföring från moment 28.01.10 i anslutning till regionalförvaltningsreformen.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	11 831	13 097	13 984
Bruttoinkomster	2 117	1 791	1 844
Nettoutgifter	9 714	11 306	12 140
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	1 902		
— överförts till följande år	1 613		

Målet för den avgiftsbelagda verksamheten är kostnadsmotsvarighet.

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	2 886	3 328	3 017
— övriga intäkter	257	191	195
Intäkter sammanlagt	3 143	3 519	3 212
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	2 918	3 519	3 212
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	225	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	108	100	100

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Produktivitetsfrämjande åtgärder	-30
Lönejusteringar (varav ett avdrag av engångsnatur på 17 000 euro)	365
Överföring från moment 28.01.10 (i anslutning till projektet för att reformera regionalförvaltningen) (11 årsv.)	85
Övervakning av socialvården	500
Överföring till moment 28.20.06 (Statens IT-servicecentral)	-16
Övriga ändringar	-70
Sammanlagt	834

De bruttobudgeterade inkomsterna har budgeterats under moment 12.33.02.

2009 budget	12 140 000
2008 II tilläggsb.	106 000
2008 budget	11 306 000
2007 bokslut	9 425 000

20. Utgifter för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 8 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av

1) utgifterna för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak enligt 12 § i lagen om utredande av dödsorsak (459/1973) och

2) arvoden och ersättningar enligt förordningen om ersättningar för rättsmedicinska undersökningar (862/2004).

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 750 000 euro på grund av en ändring i behovskalkylen.

2009 budget	8 000 000
2008 budget	7 250 000
2007 bokslut	7 562 874

03. Forskning och utveckling

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föranleds i huvudsak av verksamhet i anslutning till forskning, utveckling, statistikföring, registrering och sakkunnigtjänster inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde samt av statligt stöd för Arbetshälsoinstitutets utgifter.

Vid ingången av 2009 sammanslås Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården och Folkhälsoinstitutet till Forsknings- och utvecklingsinstitutet för social- och hälsovården.

Social- och hälsovårdsministeriet svarar för forsknings- och utvecklingspolitiken inom sitt ansvarsområde. Målsättningen för denna politik är att producera sådana forskningsrön som systematiskt kan utnyttjas för olika utvecklingsåtgärder inom social- och hälsovårdspolitiken, såsom beredning och verkställande av lagstiftning, olika program och projekt och ministeriets beslutsfattande i övrigt.

Forskningen och utvecklingen inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde är ett redskap för ledningen och en förutsättning för att de strategiska målen ska kunna nås. Forsknings- och utvecklingspolitiken innebär strategiskt beslutsfattande och beredning och verkställande av lagstiftning och budget samtidigt som den är en investering som stöder informationsstyrningen. Vid forskningsinrättningarna inom förvaltningsområdet bedrivs också verksamhet i anslutning till omsättande av resultaten av forskningen och utvecklingen i praktiken, såsom sakkunnigtjänster, informationsförmedling och utbildning. Därutöver har forskningsinrättningarna lagstadgade eller med ministeriet överenskomna särskilda uppgifter som ansluter sig till t.ex. tillsyn, statistikföring eller beredskap inför särskilda risksituationer.

Effektivitet

Grunden för forskningen och utvecklingen inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde är dokumentet Strategier för social- och hälsovårdspolitiken 2015 och prioriteringarna i regeringsprogrammet. Enligt dessa ska forskning och utveckling, informationsproduktion och informationsförmedling inom förvaltningsområdet

— främja hälsa och funktionsförmåga
— göra arbetsmarknaden mera lockande
— minska fattigdom och utslagning
— trygga fungerande tjänster och ett rimligt utkomstskydd.

I regeringsprogrammet betonas också familjens ställning och jämställdheten mellan könen särskilt.

Verksamhetens resultat

Målen för *Politikprogrammet för hälsofrämjande*, som social- och hälsovårdsministeriet ansvarar för, är ett bättre hälsotillstånd för befolkningen och minskade hälsoskillnader. Inom delområdet för hälsofrämjande strävar man efter att minska riskfaktorerna för folksjukdomar, förebygga olyckor och skapa förhållanden som främjar hälsan. Ett särskilt mål är att få tobaksrökning, alkoholkonsumtion och överviktighet under kontroll. (33.03.03 Utvecklingscentralen för läkemedelsbehandling, 33.03.04 Forsknings- och utvecklingsinstitutet för social- och hälsovården och 33.03.50 Arbetshälsoinstitutet)

Välbefinnande i arbetslivet är ett viktigt mål, och man försöker göra arbetet mera meningsfullt genom att förbättra arbetstagarnas fysiska och psykiska hälsa och garantera säkerheten på arbetsplatserna. Också säkerställandet av jämställdheten i arbetslivet och samordningen av arbetslivet och familjen är av hög prioritet. (33.03.50 Arbetshälsoinstitutet)

Ett förebyggande perspektiv på fattigdom och utslagning är den primära verksamhetsmodellen. Social- och hälsovårdsministeriet deltar i *Politikprogrammet för barns, ungas och familjers välfärd*, som undervisningsministeriet ansvarar för och vars syfte är att förebygga och minska illamåendet och marginaliseringen. Man tar sig an barnens, de ungas och familjernas problem med hjälp av nya modeller, långtidsarbetslösheten bekämpas och utkomsten tryggas för dem som löper störst risk att bli fattiga. (33.03.04 Forsknings- och utvecklingsinstitutet för social- och hälsovården och 33.03.50 Arbetshälsoinstitutet)

Ett fungerande servicesystem och kunnig arbetskraft i tillräcklig utsträckning skapar grund för tjänster av hög kvalitet. En särskild utmaning är tryggandet av basservice och service för den åldrande befolkningen. Ett hjälpmedel kommer att vara ett utbrett utnyttjande av den nya teknologin och utvecklandet av den. (33.03.03 Utvecklingscentralen för läkemedelsbehandling och 33.03.04 Forsknings- och utvecklingsinstitutet för social- och hälsovården)

De produktivitetsfrämjande åtgärderna inom förvaltningsområdet avser effektivisering av forskningsverksamheten vid Utvecklingscentralen för hälsa och välfärd och Arbetshälsoinstitutet. Överföringen av tjänster inom ekonomi- och personalförvaltningen till servicecentraler genomförs för forsknings- och utvecklingsinrättningarnas vidkommande före utgången av 2009.

Produktion och kvalitetsledning

Inrättningarna förbereder sig på att delta i genomförandet av strategin för tryggande av samhällets vitala funktioner 2006.

03. Omkostnader för Utvecklingscentralen för läkemedelsbehandling (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 390 000 euro.

Anslaget får även användas till finansiering av utbildnings- och utvecklingsprojekt som är godkända av Utvecklingscentralen för läkemedelsbehandling och som förverkligas utanför centralen.

F ö r k l a r i n g : Social- och hälsovårdsministeriet uppställer preliminärt följande resultatmål för Utvecklingscentralen för läkemedelsbehandling år 2009. Målen preciseras i det resultatavtal som ministeriet och utvecklingscentralen ingår.

Funktionell effektivitet

Utvecklingscentralen för läkemedelsbehandling följer social- och hälsovårdsministeriets strategi som gäller fram till 2015. Dess verksamhet ansluter sig till främjande av befolkningens hälsa och funktionsförmåga samt fungerande tjänster.

— Utvecklingscentralen för läkemedelsbehandling samlar och utvärderar information om klinisk läkemedelsbehandling med tanke på en rationell läkemedelsbehandling.

— Utbildnings- och utvecklingsverksamheten inom ramen för nätverket Rohto fortsätter i syfte att främja rationell läkemedelsbehandling.

— Enskilda aktörer och organisationer bedömer och utvecklar sin läkemedelspraxis i en alltmer rationell riktning och beaktar därvid lönsamhet och kostnadseffektivitet.

— Förändringarna i läkemedelspraxis vid de verksamhetsenheter som berörs och de faktorer som bidragit till förändringarna utvärderas.

Rohtos verksamhet grundar sig på samarbete och bildande av nätverk. Rohto är aktiv som nätverksbildare och skapar och upprätthåller fungerande kontakter med andra centrala aktörer. I fråga om publikationsverksamheten upprätthåller och utvecklar utvecklingscentralen samarbetet med andra aktörer inom området rationell läkemedelsbehandling, söker nya ge-

mensamma verksamhetsformer för publikationsverksamheten och kartlägger synpunkter på hindren för främjande av rationell läkemedelsbehandling. Utvecklingscentralens prioritetsområden anger inriktningen vid valet av ämnen för publikationer.

— Utvecklingscentralens stöd till Rohto-nätverket motsvarar verksamhetens behov.

— Utvecklingscentralen producerar i samarbete med andra aktörer välavvägd och kritisk information om läkemedelsanvändningen som ökar kostnadsmedvetenheten bland i synnerhet yrkesverksamma inom hälso- och sjukvården.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Personalens kunnande och arbetsförmåga utvecklas.

Vid dimensionering av anslaget har som tillägg med anledning av lönejusteringar beaktas 20 000 euro, där 9 000 euro är ett avdrag av engångsnatur.

2009 budget	1 390 000
2008 II tilläggsb.	18 000
2008 budget	1 370 000
2007 bokslut	1 339 000

04. (33.03.01 och 02) Omkostnader för Forsknings- och utvecklingsinstitutet för social- och hälsovården (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 60 904 000 euro.

Anslaget får även användas till

1) betalning av medlemsavgifter

2) betalning av utgifter för användningen av social- och hälsovårdens statistikdatabas

3) betalning av utgifter för forsknings- och utvecklingsverksamhet som på uppdrag eller i form av gemensamma projekt bedrivs utanför Forsknings- och utvecklingsinstitutet för social- och hälsovården

4) betalning av statsbidrag till Stiftelsen för alkoholforskning

5) betalning av utgifter som verksamheten vid Stiftelsen för alkoholforskning medför för Forsknings- och utvecklingsinstitutet för social- och hälsovården

6) betalning av understöd för kompletterande utbildning och utgifter för projekt som genomförs i utlandet

7) betalning av utgifter som Forsknings- och utvecklingsinstitutet för social- och hälsovården har för ersättningar till kommunerna för verksamheten vid utbildningsrådgivningarna samt för redigeringen av handböcker i barnavård som delas ut som en del av moderskapsstödet

8) betalning av TerveSos-priset

9) finansiering av forskningsprojekt som godkänts av EU och

10) betalning av stipendier som direkt hänför sig till inkomsterna av den nettobudgeterade samfinansierade verksamheten.

Förklaring: Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården och Folkhälsoinstitutet slås samman till Forsknings- och utvecklingsinstitutet för social- och hälsovården den 1 januari 2009. Budgetpropositionen preciseras i takt med att den detaljerade planeringen av organisationsförändringen framskrider.

Inkomsterna av försäljning och förmedling av sällan förekommande vaccin har antecknats under moment 12.33.03.

Vid dimensioneringen av momentet har en minskning med 40 årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder beaktats.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	82 655	81 678	83 394
Bruttoinkomster	23 094	22 390	22 490
Nettoutgifter	59 561	59 288	60 904

Poster som överförs	
— överförts från föregående år	9 892
— överförts till följande år	8 370

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	8 533	8 300	8 400
— varav intäkter som inte nettobudgeteras under omkostnadsmomentet	732	400	500
— övriga intäkter	-1	-	-
Intäkter sammanlagt	8 532	8 300	8 400
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	8 198	8 150	8 250
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	333	150	150
Kostnadsmotsvarighet, %	104	102	102

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	17 713	15 950	16 250
— finansiering från EU	3 809	3 950	3 950
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	3 038	3 300	3 100
— övriga inkomster av den samfinansierade verksamheten	3 955	3 000	3 000
Inkomster sammanlagt	28 515	26 200	26 300
Totala kostnader för projekt	41 666	38 500	41 000
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-13 151	-12 300	-14 700
Kostnadsmotsvarighet, %	68	68	64

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Höjning av hyror	100
Produktivitetsfrämjande åtgärder	-282
Övervakning av hushålls- och badvatten, uppgifter som avser EU-rapportering av resultat av undersökningar, överföring från moment 33.70.21	70
Lönejusteringar	1 787
Överföring till moment 28.20.06 (Statens IT-servicecentral)	-59
Sammanlagt	1 616

2009 budget	60 904 000
2008 II tilläggsb.	501 000
2008 budget	59 288 000
2007 bokslut	58 039 000

50. Statsbidrag för utgifterna vid Arbetshälsoinstitutet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 38 901 000 euro.

Anslaget får användas till

1) betalning av det statsbidrag som med stöd av 3 § i lagen om arbetshälsoinstitutets verk-

samhet och finansiering (159/1978) ska betalas för utgifterna för Arbetshälsoinstitutets verksamhet och

2) finansiering av forskningsprojekt som EU har godkänt.

Förklaring: Arbetshälsoinstitutet är ett självständigt offentligrättsligt samfund inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde. Arbetshälsoinstitutet är en forsknings- och sakkunniginrättning som främjar hälsa och säkerhet i arbetet som en del av ett gott liv.

Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för Arbetshälsoinstitutet år 2009. Målen preciseras i det resultatavtal som ministeriet och institutet ingår.

Funktionell effektivitet

I syfte att främja hälsa och funktionsförmåga

— utvecklar och sprider Arbetshälsoinstitutet förfaringssätt för ledningen med avseende på företagshälsovården och säkerheten på arbetsplatserna samt förebyggande av olyckor och andra risker för arbetshälsan

— producerar och sprider Arbetshälsoinstitutet information om bra metoder och arbetssätt för att identifiera, bedöma och hantera problem i fråga om inomhusmiljön

— utvecklar Arbetshälsoinstitutet kärnprocesser och förfaranden för företagshälsovården som en del av hälsovårdsservicen och ser till att de omsätts i praktiken med hjälp av sakkunnigtjänster, utbildning och information

— utvecklar Arbetshälsoinstitutet ett koncept för rådgivning om arbetshälsa för visstidsanställda och deltar i utvecklingen av företagshälsovårdsservicen för arbetslösa

— deltar Arbetshälsoinstitutet i utvecklingen och verkställigheten av specialutbildningen för läkare som specialiserar sig i företagshälsovård

— utvecklar Arbetshälsoinstitutet utbildningen för företagshälsovårdare

— utvecklar och sprider Arbetshälsoinstitutet metoder för främjande av hälsan på arbetsplatserna och förbättrar medborgarnas kunskaper om arbetshälsa genom informationskampanjer

— undersöker Arbetshälsoinstitutet yrkessjukdomspatienter i enlighet med sina ansvarsområden på riksnivå och regional nivå

— deltar Arbetshälsoinstitutet i projektet för minskande av hälsoskillnader (TEROKA)

— sammanställer och sprider Arbetshälsoinstitutet relevant information om det nationella och internationella informationsflödet i fråga om arbetshälsa och arbetarskydd till den offentliga makten med tanke på planering och genomförande av författningar, strukturell styrning och resursstyrning

— deltar Arbetshälsoinstitutet i författningsberedningen på nationell nivå och på EU-nivå

— undersöker Arbetshälsoinstitutet med tanke på framförhållningen trenden i fråga om kommande risker för arbetshälsan och möjligheterna att förebygga dem.

För att göra arbetslivet mera lockande

— producerar och sprider Arbetshälsoinstitutet modeller för ledning av äldre arbetstagare, genom vilka möjligheterna som sammanhänger med en varierad åldersstruktur utnyttjas och genom vilka utbildning, arbete och fritid förenas på ett för olika åldersskeden naturligt sätt

— utvecklar och sprider Arbetshälsoinstitutet modeller för så kallade kritiska övergångar i karriären, bl.a. övergången från utbildning till arbetsliv och från arbetslöshet till arbetsliv

— utvecklar och sprider Arbetshälsoinstitutet lösningsmodeller för förebyggande av sjukfrånvaro och arbetsoförmögenhet med tyngdpunkten förlagd till sjukdomar i stöd- och rörelseorganen och mentala störningar

— utvecklar och utvärderar Arbetshälsoinstitutet modeller för organisering och ledning av arbetet med tanke på hantering av förändringar, innovativt tänkande och verkningarna i fråga om hälsa och välmående med tyngdpunkten förlagd till den kommunala sektorn och social- och hälsovårdstjänsterna

— utvecklar och utvärderar Arbetshälsoinstitutet arbetstidsmodeller och olika sätt att genomföra varierande arbetstid utgående från deras effekt på hälsa och välmående samt sprider information om fungerande lösningar

— utvecklar och sprider Arbetshälsoinstitutet modeller för hur arbete, familj och livet i övrigt kan kombineras

— utvecklar Arbetshälsoinstitutet modeller och praxis för att hjälpa människor med olika bakgrund att integrera sig i arbetsgemenskapen

— utvecklar och sprider Arbetshälsoinstitutet lämpliga modeller för förbättrande av välmåendet i arbetet för i synnerhet små företag.

I budgetpropositionen ingår följande utvecklingsprojekt:

— utvecklande av företagarnas och småföretagens arbetshälsa 2009—2011

— förbättrande av produktiviteten genom utvecklad praxis för ledning och styrning av verksamheten.

För Arbetshälsoinstitutets totala utgifter, som beräknas uppgå till 68 546 000 euro, beviljas 38 901 000 euro i statsbidrag. Omfattningen av institutets verksamhet resultatområdesvis beräknas vara följande år 2009:

Verksamhetens omfattning resultatområdesvis år 2007—2009

	Utgifter (1 000 euro)			Inkomster (1 000 euro)			Statsbidrag (1 000 euro)		
Resultatområde	2007 utfall	2008 upp-skattning	2009 upp-skattning	2007 utfall	2008 upp-skattning	2009 upp-skattning	2007 utfall	2008 upp-skattning	2009 upp-skattning
Arbetsgemenskaper och -organisationer	5 921	5 731	5 943	3 223	3 409	3 547	2 698	2 322	2 396
Mänskligt arbete	5 409	5 675	5 885	2 178	2 649	2 814	3 231	3 026	3 071
Arbetsmiljö	16 472	16 697	17 315	9 060	8 349	8 846	7 412	8 348	8 469
Hälsa och arbetsförmåga	12 692	12 841	13 316	6 224	6 458	6 826	6 468	6 383	6 490
God praxis	10 198	10 348	10 731	4 675	4 198	4 513	5 523	6 150	6 218
Interna och gemensamma tjänster	14 928	14 808	15 356	2 129	2 797	3 099	12 799	12 011	12 257
Sammanlagt	65 620	66 100	68 546	27 489	27 860	29 645	38 131	38 240	38 901
Finansieringsandel, %				42	42	43	58	58	57
Årsverken	600	593	588						

Det uppskattas att löneutgifterna för ca 588 årsverken bekostas till 4/5 med statsandelarna och att uppskattningsvis 225 årsverken finansieras helt med intäkterna av den egna verksamheten. Det totala antalet årsverken beräknas därmed vara 813.

Arbetshälsoinstitutet fortsätter med sitt projekt för utveckling av den interna produktiviteten. Man effektiverar den praktiska tillämpningen av information och handlingsmodeller genom utveckling av produktifieringen, produkthanteringen och kundhanteringen. Projektledningens nya förfaringssätt etableras. Behoven av att reformera nättjänsten utreds och fastställs. Det första skedet av datasystemet för ledning och verksamhetsledning färdigställs och tas i bruk vid ingången av 2009. Arbetshälsoinstitutet förbereder sig för den internationella utvärderingen år 2009.

Arbetshälsoinstitutets kvantitativa prestationer

	2009 mål
Vetenskapliga publikationer	550
Populariserade publikationer	400
Sakkunnigtjänster (dagar)	60 000
Mätningar och analyser av arbetsmiljön	40 000
Undersökningar för bedömning av yrkessjukdomar och arbetsförmåga	2 000
Utbildningsdagar	18 000

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Personalplaneringen genomförs i enlighet med den nya personalpolitiken och jämställd-

hetsplanen. Hanteringen av arbetsbelastning och de personaladministrativa processerna förbättras inom ramen för projektet informationssystem för verksamhetsledning. Belöningssystemet kompletteras med premier för team och arbetsgrupper.

För de utgifter som social- och hälsovårdsministeriet fastställt får Arbetshälsoinstitutet statsbidrag för 80 % av kostnaderna, dock så att den andel som motsvarar den hyra och mervärdesskatt för verksamhetslokalen som ska betalas till Senatfastigheter beviljas som utökat statsbidrag med stöd av 3 § 2 mom. i ovan nämnda lag.

Av statsbidraget beräknas 25 114 000 euro hänföra sig till löneutgifter och 13 787 000 euro till övriga utgifter.

På dimensioneringen av verksamheten inverkar en minskning med 30 årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder. Därav inverkar en minskning med fem årsverken på dimensioneringen av anslaget i fråga om den budgetfinansierade verksamheten.

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Överföring till moment 28.20.06 (Statens IT-servicecentral)	-39
Nivåförhöjning på grund av ökade kostnader (inkl. kollektivavtal)	850
Produktivitetsfrämjande åtgärder	-150
Sammanlagt	661

2009 budget	38 901 000
2008 budget	38 240 000
2007 bokslut	38 200 000

(62.) Statlig medfinansiering för social- och hälsovårdsministeriets vidkommande för projekt i vilka EU:s strukturfonder deltar (förslagsanslag)

F ö r k l a r i n g : Det föreslås att momentet och anslaget under det slopas i budgeten.

2008 II tilläggsb.	200 000
2008 budget	4 900 000
2007 bokslut	6 516 690

63. Vissa specialprojekt (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 9 040 000 euro.

Anslaget får användas till

1) utvecklande av social- och hälsovårdens servicesystem med hjälp av datateknik och byggande av den infrastruktur som utnyttjandet av datatekniken förutsätter

2) sådan utbildnings- och utvecklingsverksamhet som genomförandet av projektet kräver på de grunder som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer särskilt

3) betalning av finansieringsunderstöd

4) betalning av utgifter i anslutning till arbetet med att definiera systemarkitekturen för hälso- och sjukvårdens riksomfattande elektroniska arkiv och ibruktagandet av arkivet och för utgifter som föranleds av den aktör som på riksnivå ansvarar för den elektroniska arkivtjänsten

5) finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som stöder social- och hälsovårdsministeriets strategiska planering och beslutsfattande

6) betalning av omkostnader och finansieringsunderstöd som föranleds av genomförandet av program och försök som hänför sig till ministeriets verksamhetsområde

7) finansiering av projekt enligt de ramprogram och särskilda program som EU godkänner och

8) utgifter för kontrollen av och tillsynen över projektet.

Anslaget får användas till avlönande av personal motsvarande högst ett årsverke samt för betalning av andra utgifter på grund av detta.

F ö r k l a r i n g : Anslaget stöder skapandet av nätverk för verksamhetsenheterna inom social- och hälsovården och utvecklandet av samfungerande datasystem framför allt genom att man på nationell nivå inför sådana tjänster som stöder en enhetlig utveckling av informationsförvaltningstjänsterna inom förvaltningsområdet. Målet är att genom effektiverat utnyttjande av datatekniken också förbättra tillgången till service och servicekvalitet på lika villkor samt att stöda människors företagsam-

het och möjligheter att bo kvar hemma och klara sig på egen hand. Målet är också att säkerställa att den nya datatekniken tas i bruk på ett jämlikt sätt i hela landet, bl.a. genom införandet av elektroniska hälsovårdstjänster för medborgarna.

Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 1 500 000 euro i överföring från moment 33.60.30 i anslutning till genomförandet av det nationella utvecklingsprogrammet för social- och hälsovården 2009—2011.

Beräknad fördelning av anslaget på olika projekt

Fortsättning och effektivering av pågående projekt
Folkhälsoprogrammet Hälsa 2015
Genomförande av verkställighetsplanen för Hälsa i arbetet 2015
Utvecklingsprojektet för försäkringsverksamheten
Projektet för hälsovård för långtidsarbetslösa
Projektet för datateknik inom socialvården
Projektet Aikalisä
Riksomfattande datasystemsarkitektur för social- och hälsovården
Genomförande av åtgärdsprogrammet Hälsovårdscentral 2015
Politikprogrammet för hälsofrämjande
Projektet för serviceinnovationer
Forum för arbetshälsa
Genomförande av det nationella utvecklingsprogrammet för social- och hälsovården

EU:s ramprogram och särskilda program
Nationell medfinansiering i programmet DAPHNE
Nationell medfinansiering i EU:s jämställdhetsprogram

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett tillägg av engångsnatur som hänför sig till vården utom hemmet inom barnskyddsarbetet	-150
Genomförande av KASTE-programmet, överföring från moment 33.60.30	1 500
Sammanlagt	1 350

2009 budget	9 040 000
2008 budget	7 690 000
2007 bokslut	11 540 000

10. Utjämning av familje- och boendekostnader

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föranleds närmast av moderskapsunderstödet, barnbidraget, militärunderstödet, det allmänna bostadsbidraget och underhållsstödet och av omkostnader som betalas till Folkpensionsanstalten för verkställigheten av förmåner.

Avsikten med moderskapsunderstödet och barnbidraget är att utjämna de kostnader barnfamiljerna har jämfört med andra familjer på grund av barnens födelse och underhåll, adoption av barn och internationella adoptioner. Förmånerna betalas till barnfamiljerna för varje barn oberoende av familjens inkomster eller förmögenhet.

Moderskapsunderstödet är en ersättning i form av antingen pengar eller moderskapsförpackning och det betalas förhöjt till de familjer i vilka det samtidigt föds eller adopteras flera barn. Moderskapsunderstödets storlek fastställs av statsrådet.

Barnbidrag betalas för barn under 17 år. Om barnbidragets storlek bestäms i barnbidragslagen. Barnbidragen är graderade så att beloppet per barn blir större när antalet barn i familjen ökar. Till ensamförsörjare betalas barnbidraget förhöjt. Från och med den 1 januari 2009 justeras barnbidragen från och med det tredje barnet.

Då en värnpliktig fullgör tjänstgöring enligt värnpliktslagen eller civiltjänstlagen betalas till den värnpliktiges anhöriga militärunderstöd, under förutsättning att den värnpliktiges tjänstgöring minskat den sökandes möjligheter till utkomst och att sökanden är i behov av understöd. Un-

derstödet till värnpliktigas anhöriga består av grundunderstöd, bostadsunderstöd och särskilt understöd. I militärunderstöd betalas till den värnpliktige själv sådana räntor på studielån som förfaller till betalning under tjänstgöringstiden samt av särskilda skäl bostadsunderstöd för skäliga kostnader för den bostad som är i den värnpliktiges bruk.

Genom allmänt bostadsbidrag främjas möjligheten för barnfamiljer och andra hushåll som är i behov av stöd att uppnå och bevara en rimlig boendenivå genom att man sänker deras boendeutgifter.

Avsikten med underhållsstödet är att trygga barnets rätt till tillräckligt underhåll i situationer då barnets privaträttsliga underhåll inte tryggas. Bestämmelser om underhållsstödets belopp och om förutsättningarna för erhållande av stödet finns i lagen om underhållsstöd.

De ovan nämnda förmånerna är alla skattefria för mottagaren. Utgifterna under kapitlet betalas i sin helhet med statens medel.

Verksamhetens omfattning 2006—2009

	2006 utfall	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 uppskattning
Moderskapsunderstöd				
Antal moderskapsunderstöd (barn)	58 765	57 227	58 200	59 100
Moderskapsunderstödens belopp, euro	140	140	140	140
Internationell adoption				
Antal adoptionsunderstöd (barn)	217	155	308	300
Ersättningens belopp på basis av ursprungsland[1)]				
— Estland	1 900	1 900	1 900	1 900
— Kina och Colombia	4 500	4 500	4 500	4 500
— Övriga länder	3 000	3 000	3 000	3 000
Barnbidrag				
Antal barn i genomsnitt	1 026 816	1 021 564	1 015 300	1 009 000
Antal barn till ensamförsörjare i genomsnitt	156 090	152 360	157 000	154 900
Antal familjer som lyfter barnbidrag i genomsnitt	565 591	563 218	559 100	555 600
Barnbidragens belopp euro/mån.				
1:a barnet	100,00	100,00	100,00	100,00
2:a barnet	110,50	110,50	110,50	110,50
3:e barnet	131,00	131,00	131,00	141,00
4:e barnet	151,50	151,50	151,50	161,50
5:e barnet osv.	172,00	172,00	172,00	182,00
Förhöjning till ensamförsörjare euro/mån.	36,60	36,60	46,60	46,60
Stöd för hemvård av barn som staten ska ersätta				
Genomsnittligt antal familjer som får stöd/mån.	145	170	150	150
Militärunderstöd				
Antal personer som omfattas av understödet	13 003	12 772	14 000	14 200
Antal hushåll som lyfter understödet	12 421	12 263	13 400	13 500
Understödets genomsnittliga belopp, euro/mån. (hushåll)	311	325	337	349

Allmänt bostadsbidrag				
Antal hushåll som får bostadsbidrag, varav	150 169	142 235	139 000	136 000
— ensamboende, %	53,1	53,3	53,5	53,7
Barnfamiljer som får bidraget, varav	59 617	56 653	54 500	53 500
— ensamförsörjare	41 700	40 081	39 500	39 000
Arbetslösa hushåll[2)]	96 400	88 900	86 500	84 000
Bostadsbidragstagare i hyresbostäder				
— den genomsnittliga hyran euro/m^2/mån.	8,2	8,4	8,7	8,8
— genomsnittlig bostadsyta, m^2	55,0	55,0	55,0	55,0
Boendeutgifternas andel av bostadsbidragsinkomsterna för bostadsbidragstagare i hyresbostäder (%)				
—utan bostadsbidrag	61,8	64,5	66,0	67,0
— efter bostadsbidraget	29,5	30,7	31,5	32,0
— bostadsbidragets andel av den genomsnittliga hyran (%)	52,0	52,5	52,5	52,5
Genomsnittligt bidrag, euro/mån.	230	238	244	253
Underhållsstöd				
Barn som fått undershållsstöd (situationen 31.12), till vilka underhållsstödet betalats				
— till fullt belopp	78 006	78 300	78 700	79 000
— som komplement till underhållsbidraget	8 778	8 900	8 800	8 800
— i övrigt nedsatt (nivån för underhållsbidraget)	11 798	11 700	11 600	11 600
Undershållsskyldiga 31.12, som är skyldiga att betala				
— underhållsbidrag och underhållsstöd som förfaller till betalning	51 016	51 200	51 600	51 900
— endast en slutskuld (underhållsbidraget förfaller inte längre till betalning)	18 637	18 900	19 000	19 000
Underhållsskyldiga som är bosatta utomlands				
— antal underhållsskyldiga som är bosatta utomlands 31.12	4 248	4 300	4 300	4 300
— återstående underhållsbidrag som ska drivas in utomlands 31.12, mn euro	25,4	27,0	27,0	28,4
— underhållsbidrag som drivits in utomlands under året sammanlagt, mn euro	1,2	1,2	1,2	1,3
Underhållsstöd som betalats ut under året sammanlagt (mn euro), varav	136,1	149,1	149,4	157,4
— ersättningsgillt underhållsstöd	91,2	99,5	99,7	105,0
— icke ersättningsgillt underhållsstöd	44,9	49,6	49,7	52,4
Underhållsbidrag som drivits in hos underhållsskyldiga (mn euro)				
— under året sammanlagt	67,9	70,8	71,3	75,2
— till underhållsbidrag	7,9	7,7	7,8	8,2
— till i ersättning för underhållsstödet (i den egna kommunen eller i en annan kommun)	60,0	63,1	63,5	67,0

Återstående underhållsbidrag som ska drivas in hos underhållsskyldiga, mn euro				
— sammanlagt	257,7	271,2	275,0	290,3
— betalas i ersättning för underhållsstödet till kommunerna	234,9	246,9	250,4	264,4
— betalas i underhållsbidrag till barn	22,8	24,2	24,6	25,9

[1] Om flera barn samtidigt utses eller placeras i samma familj, betalas för det andra barnet och de därpå följande barnen 30 % per barn av det föreskrivna understödet.

[2] Stödtagaren eller åtminstone en av makarna är arbetslös.

(27.) Statlig ersättning till Folkpensionsanstalten för kostnader för genomförande av överföringen av underhållsstödet (reservationsanslag 2 år)

F ö r k l a r i n g : Det föreslås att momentet och anslaget under det slopas i budgeten.

2008 budget 1 861 000

28. Omkostnader som betalas till Folkpensionsanstalten för verkställigheten av förmåner som betalas ur fonden för övrig social trygghet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 117 410 000 euro.

Anslaget får användas till Folkpensionsanstaltens omkostnader för verkställigheten av förmåner som betalas ur fonden för övrig social trygghet i enlighet med 12 d § i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001) som ändrats i enlighet med regeringens förslag.

F ö r k l a r i n g : Med hänvisning till förklaringsdelen i moment 33.30.60 angående reformen av Folkpensionsanstaltens finansiering fr.o.m. den 1 januari 2009 bildas vid Folkpensionsanstalten en ny fond för övrig social trygghet och Folkpensionsanstaltens omkostnader hänförs noggrannare än för närvarande. Anslaget är en överföring från sjukförsäkringsfonden under moment 33.30.60 och folkpensionsfonden under moment 33.40.60, för finansiering av omkostnaderna för förmåner ur den nya fonden för övrig social trygghet, samt från de allmänna statsandelarna till kommunerna under moment 28.90.30, för omkostnaderna för underhållsstödet med beaktande av avdrag som beror på överföringar av förmånsfondernas placeringstillgångar och avkastning på egendom.

Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats (1 000 euro)

Överföring av omkostnaderna för övrig social trygghet från moment 33.30.60 (inkl. minskning med anledning av avkastningen av egendom)	44 900
Överföring av omkostnaderna för övrig social trygghet från moment 33.40.60	74 500
Överföring av omkostnaderna för underhållsstödet från moment 28.90.30 (fr.o.m. 1.4.2009)	5 010
Avdrag med anledning av överföringen av placeringstillgångar	-7 000
Sammanlagt	11 410

2009 budget 117 410 000

50. Moderskapsunderstöd och statens understöd vid internationell adoption (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 11 400 000 euro.

Anslaget får användas

1) till moderskapsunderstöd enligt lagen om moderskapsunderstöd (477/1993), till betalning av mervärdesskatt och allmänna omkostnader för moderskapsförpackningar, och

2) till betalning av understöd för kostnader som föranleds av internationell adoption.

F ö r k l a r i n g : Moderskapsunderstödet är 140 euro år 2009. Moderskapsunderstödet betalas förhöjt till de familjer i vilka det samtidigt föds eller adopteras flera barn.

Moderskapsunderstöd betalas för uppskattningsvis 59 100 barn år 2009. Av de mödrar som har rätt till moderskapsunderstöd väljer ca

70 % moderskapsförpackningen och resten av understödet i pengar, medan de övriga lyfter hela understödet i pengar.

En adoptivförälder eller adoptant får ersättning av statsmedel för en del av de kostnader som föranleds av internationell adoption. Understödet är 1 900, 3 000 eller 4 500 euro beroende på barnets ursprungsland. Ifall det samtidigt utses eller placeras flera barn i samma familj, betalas för det andra barnet och de därpå följande barnen 30 % per barn av det nämnda understödet. År 2009 beräknas antalet understödstagare uppgå till 300.

Av anslaget beräknas 10 300 000 euro åtgå till betalning av moderskapsunderstöd och 1 100 000 euro till betalning/ersättande av utgifter som föranleds av internationell adoption.

2009 budget	11 400 000
2008 budget	11 400 000
2007 bokslut	10 490 000

51. Barnbidrag (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 426 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av barnbidrag enligt barnbidragslagen (796/1992).

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av 7 § i barnbidragslagen fr.o.m. den 1 januari 2009 så att barnbidragen höjs med 10 euro per månad fr.o.m. det tredje barnet. Barnbidrag betalas för barn under 17 år. Av anslaget under momentet betalas barnbidrag för i medeltal uppskattningsvis 1 010 000 barn år 2009. Av dem är ca 154 900 barn till ensamförsörjare. Till ensamförsörjare betalas barnbidraget förhöjt. Antalet familjer som får barnbidrag år 2009 beräknas vara ca 556 150.

Barnbidragens belopp år 2009

	uppskattning av antalet barn	barnbidrag euro/månad
1:a barnet	554 196	100,00
2:a barnet	310 034	110,50
3:e barnet	99 910	141,00
4:e barnet	25 305	161,50
5:e barnet osv.	16 412	182,00

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Höjning av barnbidragen fr.o.m. det 3:e barnet (1.1.2009)	17 000
Ändring i det uppskattade anslaget	-5 600
Sammanlagt	11 400

2009 budget	1 426 000 000
2008 budget	1 414 600 000
2007 bokslut	1 403 600 000

52. Vissa familjeförmåner som skall ersättas av staten (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 500 000 euro.

Anslaget får användas till

1) betalning av ersättningar som staten betalar enligt 9 § i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996)

2) betalning av ersättningar som staten betalar enligt 4 a § i lagen om underhållstrygghet (671/1998) och

3) anordnande av dagvård i Finland för barn till personalen vid EU:s kemikaliemyndighet på samma villkor som i den egna hemkommunen.

Förklaring: Det beräknas att stöd för hemvård av barn år 2009 betalas till i medeltal 150 familjer i utlandet per månad. När det gäller underhållsstödet är det fråga om enstaka fall.

Syftet är att förhindra att en arbetstagare och hans familj hamnar utanför socialskyddet till följd av att den fria rörligheten utnyttjas.

Den kommun som tillhandahåller dagvård för barn till personalen vid EU:s kemikaliemyndighet har rätt att av finska staten driva in skillnaden mellan de totala kostnaderna för tillhandahållandet av tjänsten och familjens betalningsandel.

2009 budget	1 500 000
2008 budget	1 500 000
2007 bokslut	766 978

53. Militärunderstöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 20 200 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av militärunderstöd enligt militärunderstödslagen (781/1993).

Förklaring: Det beräknas att 14 200 personer omfattas av militärunderstödet år 2009.

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Höjning som motsvarar indexjusteringen av folkpensionen	30
Ändring i det uppskattade anslaget	670
Sammanlagt	700

2009 budget	20 200 000
2008 budget	19 500 000
2007 bokslut	17 500 000

54. Bostadsbidrag (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 434 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag (408/1975).

Förklaring: Grunden för dimensioneringen av anslaget är den förordning av statsrådet som varje år utfärdas om grunderna för bostadsbidraget. Grunderna för bidraget år 2009 bibehålls på 2008 års nivå på så sätt att grunderna justeras enligt den allmänna kostnadsutvecklingen och ändringar i stödtagarnas boendeutgifter. Antalet bostadsbidragstagare förutspås minska då sysselsättningsläget blir bättre och det genomsnittliga bidraget öka i takt med att boendekostnaderna stiger. Antalet bostadsbidragstagare beräknas vara ca 136 000 vid utgången av 2009.

Vid dimensioneringen av anslaget har som avdrag beaktats 7 000 000 euro på grund av en ändring i behovskalkylen.

2009 budget	434 000 000
2008 budget	441 000 000
2007 bokslut	427 683 913

55. Underhållsstöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 121 875 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av underhållsstöd enligt lagen om underhållstrygghet (580/2008).

Förklaring: I anslutning till kommun- och servicestrukturreformen överförs anordnandet och finansieringen av underhållsstödet på staten den 1 april 2009. Återkrävda underhållsbidragsfordringar som hänför sig till underhållsstödsutgifter som budgeteras till bruttobelopp antecknas under inkomstmoment 12.33.98. År 2009 beräknas i återkrav inflyta 49 875 000 euro till staten. Ett avdrag som motsvarar skillnaden mellan det totala beloppet av underhållsstödet och återkaven har gjorts under moment 33.60.30 till ett belopp av 72 000 000 euro. Antalet mottagare av underhållsstöd beräknas vara ca 99 400 vid utgången av 2009.

2009 budget	121 875 000

20. Utkomstskydd för arbetslösa

Förklaring: Utkomsten för arbetslösa tryggas genom arbetslöshetsdagpenningen, som betalas enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, och arbetsmarknadsstödet. Arbetslöshetsdagpenningen betalas antingen som grunddagpenning eller som inkomstrelaterad dagpenning. En arbetslös måste uppfylla arbetsvillkoret för att få dagpenning. Även en arbetslös som flyttar från Finland till ett annat EU- eller EES-land för att söka arbete kan få arbetslöshetsdagpenning för tre månader. Arbetsmarknadsstödet tryggar utkomsten för de arbetslösa bosatta i Finland som på grund av att de inte uppfyller arbetsvillkoret inte är berättigade till dagpenning eller vilkas rätt till dagpenning har upphört.

Till arbetslösa med lång arbetslivserfarenhet betalas utbildningsdagpenning för den tid de bedriver frivilliga yrkesinriktade studier och till dem som är i arbetslivet betalas vuxenutbildningsstöd. Till deltagarna i arbetskraftsutbildning betalas utbildningsstöd och ersättning för uppehälle enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice. För personer som har varit arbetslösa under en längre tid och som erhåller arbetsmarknadsstöd eller utkomststöd ordnar kommunen arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte för att främja sysselsättningen.

Alterneringsersättning betalas till en arbetstagare som blir alterneringsledig för den tid som arbetsgivaren avlönar en arbetslös.

För att stöda sysselsättningen av uppsagda personer betalas utkomstskyddet för arbetslösa ut förhöjt till arbetssökande. Det tillägg för sysselsättningsplan som hänför sig till inkomstrelaterad dagpenning och grunddagpenning betalas för bl.a. den tid som en arbetskraftspolitisk utbildning varar och den tid arbete söks.

Syftet med utkomstskyddet för arbetslösa är att garantera alla arbetslösa en skälig utkomst. Skälig utkomst definieras som en minimiutkomst och i relation till tidigare inkomster.

Centrala mål för regeringen är att höja sysselsättningsgraden och förebygga den utslagning som orsakas av arbetslöshet. Man strävar efter att utveckla systemet gällande utkomstskydd för arbetslösa, inklusive vuxenutbildningsstödet, så att i synnerhet sysselsättningen stöds.

Som en del av revideringen av pensionssystemet slopades arbetslöshetspensionen och ersattes med tilläggsdagar inom utkomstskyddet för arbetslösa i syfte att sporra de anställda att stanna kvar i arbetslivet och främja arbetsförmågan och sysselsättningen. Samtidigt höjdes åldersgränsen för rätten till tilläggsdagar till 59 år. Tilläggsdagpenningen höjs för dem som har en lång arbetshistoria. Reformen gäller personer som är födda efter den 1 januari 1950 och reformens verkningar börjar fr.o.m. år 2009. Dessutom reviderades finansieringen av tilläggsdagarna så, att arbetsgivarnas finansieringsansvar kvarstår på motsvarande sätt som i fråga om arbetslöshetspensionerna.

Verksamhetens omfattning 2006—2009

	2006 utfall	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 uppskattning
Arbetslöshetsgrad (%)	7,7	6,9	6,2	5,9
Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte				
Antal personer som deltagit i verksamheten i genomsnitt per år	4 526	..	..	6 000
Verksamhetsmånader under året	19 776	..	..	..
Genomsnittligt antal verksamhetsmånader per år/deltagare	4,4	..	..	..
Inkomstrelaterad dagpenning				
Dagar ersatta med inkomstrelaterad dagpenning (mn st.)	29,2	25,4	23,1	20,8
Genomsnittlig dagpenning (€/dag)	47,1	48,4	49,6	51,6
Grunddagpenning				
Dagar ersatta med grunddagpenning (mn st.)	4,8	4,1	3,9	3,8
Genomsnittlig dagpenning (€/dag)	22,7	22,8	23,8	24,6
Arbetsmarknadsstöd				
Dagar ersatta med arbetsmarknadsstöd (mn st.)	35,4	29,6	27,1	25,8
Genomsnittlig dagpenning inkl. ersättning för uppehälle (€/dag)	24,3	24,8	25,4	26,4

Utbildningsdagpenning				
Ersättning till medlemmar i arbetslöshetskassa, antal dagar	294 000	315 000	320 000	320 000
Ersättning till icke-medlemmar, antal dagar	137 000	140 000	143 000	143 000
Dagpenning som betalats till medlemmar i a-kassa i genomsnitt (€/dag)	52,6	53,6	55,1	57,0
Dagpenning som betalats till icke-medlemmar i genomsnitt (€/dag)	25,9	26,2	26,8	27,8
Studiesociala förmåner vid arbetskraftsutbildning				
Dagar ersatta med förtjänststöd (mn st.)	2,8	2,8	2,8	2,9
Genomsnittligt förtjänststöd inkl. ersättning för uppehälle (€/dag)	60,8	63,0	65,4	67,8
Dagar ersatta med grundstöd (mn st.)	0,5	0,5	0,5	0,5
Genomsnittligt grundstöd inkl. ersättning för uppehälle (€/dag)	34,1	34,7	35,0	36,3
Antal studiedagar med arbetsmarknadsstöd	3,1	2,9	2,8	2,7
Vuxenutbildningsstöd				
Genomsnittligt antal mottagare/mån	2 800	2 800	2 800	2 900
Utbetalad förmån i genomsnitt (€/mån.)	894	906	940	970
Alterneringsersättning				
Ersättning till medlemmar i arbetslöshetskassa, antal dagar	1 841 000	2 099 000	2 100 000	2 155 000
Ersättning till icke-medlemmar, antal dagar	14 000	14 000	14 000	14 000
Ersättning till medlemmar i a-kassa i genomsnitt (€/dag)	42,0	43,2	44,9	46,4
Ersättning till icke-medlemmar i genomsnitt (€/dag)	17,1	17,5	18,0	18,6

31. Statlig ersättning till kommunerna för anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 8 000 000 euro.

Anslaget får användas för betalning av statliga ersättningar till kommunerna för anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (189/2001). Anslaget budgeteras enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Verksamheten omfattar personer som länge varit arbetslösa och som får arbetsmarknadsstöd eller utkomststöd och för vilka kommunen ordnar arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte för främjande av sysselsättningen. Antalet personer som deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte beräknas uppgå till i genomsnitt 6 000 personer, av vilka 2 000 är under 25 år. För varje person som deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte får kommunen 10,09 euro i statlig ersättning för de dagar personen i fråga deltar i verksamheten, dock för högst fem dagar i veckan.

2009 budget	8 000 000
2008 budget	8 000 000
2007 bokslut	6 556 914

50. Statsandel till arbetslöshetskassor (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 430 000 000 euro.

Anslaget får användas till finansiering av inkomstrelaterade förmåner enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) på det sätt som i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) och i lagen om arbetslöshetskassor (603/1984) bestäms om statens andel.

Förklaring: Den inkomstrelaterade dagpenningen finansieras av Arbetslöshetsförsäkringsfonden, arbetslöshetskassorna och staten. Av dagpenningen för löntagare utgör ar-

betslöshetskassornas andel i regel 5,5 %, staten finansierar den del som motsvarar grunddagpenningen och fonden finansierar den resterande delen. Staten deltar dock inte i finansieringen av de dagpenningar som betalas under permitteringstid och för s.k. tilläggsdagar och inte heller i finansieringen av barnförhöjningarna. Av dagpenningen för företagare finansierar staten den del som motsvarar grunddagpenningen och barnförhöjningarna, medan företagarkassorna finansierar den resterande delen.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till en lag om beaktande av arbetstagarens arbetspensionsförsäkringsavgift och löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie i fråga om vissa dagpenningar fr.o.m. den 1 januari 2009 så att arbetspensionsförsäkringsavgiftens och arbetslöshetsförsäkringspremiens verkningar ska beaktas då de förvärvsinkomster som inverkar på arbetslöshetsdagpenningen fastställs.

Vid dimensioneringen av anslaget har som avdrag beaktats 22 000 000 euro på grund av en ändring i behovskalkylen.

2009 budget	430 000 000
2008 II tilläggsb.	-9 000 000
2008 budget	452 000 000
2007 bokslut	459 500 000

51. Grundskydd i enlighet med lagen om utkomstskydd för arbetslösa (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 71 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av grunddagpenning och därtill ansluten barnförhöjning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Förklaring: De arbetslöshetsförsäkringspremier som uppbärs hos dem som inte är medlemmar i någon arbetslöshetskassa redovisas till Folkpensionsanstalten. Detta minskar behovet av anslag med 21 000 000 euro.

Behovet av anslag under detta moment minskar på grund av arbetsmarknadsstödet under moment 33.20.52.

Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 9 000 000 euro på grund av en ändring i behovskalkylen.

2009 budget	71 000 000
2008 budget	62 000 000
2007 bokslut	48 137 800

52. Arbetsmarknadsstöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 663 000 000 euro.

Anslaget får användas till

1) betalning av arbetsmarknadsstöd och ersättning för uppehälle som betalas på grundval av lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) och lagen om främjande av invandrares integration samt mottagande av asylsökande (493/1999)

2) betalning av grunddelen av den lönesubvention som med stöd av lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002) betalas till arbetsgivaren för de personer berättigade till arbetsmarknadsstöd som är svårsysselsatta eller har fått arbetsmarknadsstöd i minst 130 dagar på grund av arbetslöshet och uppfyller villkoren i 7 kap. 12 a § i lagen

3) betalning av en andel som motsvarar startpengens grunddel till personer som är berättigade till arbetsmarknadsstöd med stöd av lagen om offentlig arbetskraftsservice och

4) betalning av ersättning för uppehälle för personer som får arbetslivsträning och arbetspraktik i enlighet med lagen om offentlig arbetskraftsservice.

Lönesubventionens och startpengens grunddel budgeteras enligt kontantprincipen.

Vid nettobudgeteringen beaktas med stöd av 3 a § 1 mom. 5 punkten i lagen om statsbudgeten de likviditetsbelopp som betalas till Folkpensionsanstalten, minskade med den återbäring som Folkpensionsanstalten betalar.

Förklaring: Kommunerna och staten finansierar vardera hälften av arbetsmarknadsstödet i fråga om personer som har fått arbetsmarknadsstöd i minst 500 dagar av den tid de varit arbetslösa. Detta beräknas minska anslagsbehovet med 141 000 000 euro. Till övri-

ga delar finansieras arbetsmarknadsstödet helt av staten. Därutöver svarar staten för Folkpensionsanstaltens likviditet beträffande arbetsmarknadsstödet (likviditetsbelopp).

Det beräknas att i genomsnitt 96 600 personer får arbetsmarknadsstöd år 2009. Av dem beräknas den andel som omfattas av kommunernas finansieringsansvar uppgå till 21 200 personer i genomsnitt. Det beräknas att arbetsmarknadsstödet betalas till personer som deltar i aktiva arbetskraftspolitiska åtgärder till ett belopp av sammanlagt 338 500 000 euro, vilket är 51 % av slutsumman under momentet.

Vid dimensioneringen av anslaget har som avdrag beaktats 36 500 000 euro på grund av en ändring i behovskalkylen.

Den beräknade användningen av anslaget	€
Arbetsmarknadsstöd och ersättning för uppehälle som utbetalas av Folkpensionsanstalten	543 000 000
Lönesubventionens och startstödet grunddel som utbetalas av TE-centralerna	120 000 000
Sammanlagt	663 000 000

2009 budget	663 000 000
2008 II tilläggsb.	—
2008 budget	699 500 000
2007 bokslut	672 281 210

53. Statsandel till utbildningsdagpenning (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 12 000 000 euro.

Anslaget får användas till

1) betalning av grunddagpenning som utbetalas i form av utbildningsdagpenning, arbetsmarknadsstöd och till dessa ansluten barnförhöjning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa och

2) finansieringen av sådan inkomstrelaterad dagpenning som betalas ut i form av utbildningsdagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, på det sätt som i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner och i lagen om arbetslöshetskassor bestäms om statens andel.

Förklaring: Utbildningsdagpenningen för arbetslösa finansieras på samma sätt som motsvarande arbetslöshetsförmåner. Staten finansierar således helt och hållet den andel som motsvarar grunddagpenningen.

Det beräknas att utbildningsdagpenning år 2009 betalas till i medeltal 1 800 personer, av vilka 1 240 omfattas av förtjänstskyddet och 560 av grunddagpenningen.

2009 budget	12 000 000
2008 budget	12 000 000
2007 bokslut	11 180 000

54. Studiesociala förmåner för dem som deltar i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 140 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utbildningsstöd och ersättning för uppehälle enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002) för studerande inom arbetskraftspolitisk vuxenutbildning vilkas utbildning finansieras med anslaget under moment 32.30.51, 32.50.63, 64 och 65 samt till betalning av arbetslöshetskassornas andel av förvaltningskostnaderna.

Förklaring: De studiesociala förmånerna under utbildningstiden består av utbildningsstöd, ersättning för uppehälle och förhöjd ersättning för uppehälle. Utbildningsstödet beviljas antingen som grundstöd eller förtjänststöd. Grundstödet och förtjänststödets grunddel är lika stora som den grunddagpenning som avses i 6 kap. 1 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Med anslaget under momentet betalas grundstöd utan förhöjning, förtjänststödets grunddel och ersättningar för uppehälle. Grunddagpenningen beräknas utan förhöjning uppgå till 25,56 euro år 2009. Ersättningen för uppehälle är 8 euro per dag och den förhöjda ersättningen för uppehälle är 16 euro per dag.

Med medel under momentet betalas även studiesociala förmåner till personer som deltar

i arbetskraftsutbildningsprojekt som följer ESF-programmet under programperioden 2007—2013 och finansieras med medel under moment 32.50.64 och 65. Vid dimensioneringen av anslaget har av denna orsak beaktats 5 000 000 euro.

I övrigt har anslaget dimensionerats så att det motsvarar anskaffningen av ca 6 000 000 studerandedagar som finansieras med medel under moment 32.30.51 och 32.50.63. Det beräknas att utbildningsstöd för 3 240 000 dagar kan betalas av anslaget. Under moment 33.20.52 kan man betala arbetsmarknadsstöd under utbildningstiden för uppskattningsvis 2 425 000 dagar. Det beräknas att ersättning för uppehälle betalas ut för 5 610 000 dagar, varav förhöjd ersättning för uppehälle för 449 000 dagar.

Vid dimensioneringen av anslaget har som avdrag beaktats 1 000 000 euro på grund av en ändring i behovskalkylen.

2009 budget	140 000 000
2008 II tilläggsb.	9 000 000
2008 budget	141 000 000
2007 bokslut	127 169 942

55. Statsandel till vuxenutbildningsstöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 18 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsandel enligt lagen om vuxenutbildningsstöd (1276/2000).

Förklaring: Staten finansierar vuxenutbildningsstödets grunddel och arbetslöshetsförsäkringsfonden förtjänstdelen.

Vuxenutbildningsstöd har betalats ut sedan den 1 augusti 2001. År 2009 betalas vuxenutbildningsstöd till uppskattningsvis i medeltal 2 900 mottagare.

Vid dimensioneringen av anslaget har som avdrag beaktats 3 000 000 euro på grund av en ändring i behovskalkylen.

2009 budget	18 000 000
2008 budget	21 000 000
2007 bokslut	19 250 000

56. Statsandel till alterneringsersättning (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 42 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsandel i enlighet med lagen om alterneringsledighet (1305/2002).

Förklaring: Utgifterna för alterneringsersättningarna finansieras på samma sätt som motsvarande arbetslöshetsförmåner. Statens andel av ersättningar som betalas till medlemmar i en arbetslöshetskassa motsvarar grunddagpenningens andel av den inkomstrelaterade dagpenningen till fullt belopp. Alterneringsersättningarna till personer som inte hör till någon arbetslöshetskassa finansieras helt av staten.

Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 3 000 000 euro på grund av en ändring i behovskalkylen.

2009 budget	42 000 000
2008 budget	39 000 000
2007 bokslut	35 999 709

30. Sjukförsäkring

Förklaring: Sjukförsäkringen kompletterar den offentliga hälso- och sjukvården genom att ersätta en del av befolkningens öppenvårdskostnader för läkemedel och resor samt genom att trygga möjligheterna att skaffa hälso- och sjukvårdsservice inom den privata sektorn till rimliga kostnader. Vidare garanterar sjukförsäkringen medborgarna en tillräcklig utkomst genom att utjämna det inkomstbortfall som kortvarig sjukdom och föräldraledighet ger upphov till.

Finansieringen av sjukförsäkringen har uppdelats i en sjukvårdsförsäkring och en arbetsinkomstförsäkring.

Från sjukvårdsförsäkringen ersätts en del av den öppna vårdens läkemedelskostnader, resekostnaderna, studenternas företagshälsovård samt kostnaderna för den rehabilitering som ordnas av Folkpensionsanstalten. Från sjukvårdsförsäkringen ersätts även en del av den privata hälso- och sjukvårdens läkar- och tandläkararvoden samt en del av de undersökningar och den vård som ordinerats av läkare.

Från arbetsinkomstförsäkringen ersätts sjukdagpenning, rehabiliteringspenning och specialvårdspenning samt moderskaps-, faderskaps-, föräldra- och särskild moderskapspenning. Dessutom ersätts från arbetsinkomstförsäkringen en del av kostnaderna för den företagshälsovård som ordnas av arbetsgivare och företagare samt för semestrar som intjänas under föräldraledighetsperioden.

Verksamhetens omfattning 2006—2009

	2006 utfall	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 uppskattning
Dagpenningar				
Mottagare av sjukdagpenningar	348 850	347 780	347 400	347 000
Mottagare av föräldradagpenningar	148 980	152 310	152 900	154 100
Genomsnittlig sjukdagpenning (€/dag)	44,9	45,9	47,0	49,1
Genomsnittlig föräldradagpenning (€/dag)	43,5	47,90	51,4	55,4
Sjukdag- och föräldradagpenningens miniminivå (€/dag)	15,20	15,20	15,20	21,98
Läkemedel				
Förskrivna läkemedel, självrisk (1 000 st.)	24 600	26 400	27 500	28 300
Sjukförsäkringens andel av grundersättningen för läkemedel (%)	42,0	42,0	42,0	42,0
Gränsen för tilläggsersättning av läkemedel (€)	616,72	627,47	643,14	670,90
Antal personer som fått tilläggsersättning	165 600	153 700	160 600	168 100
Sjukvårdsersättningar				
År 2007 ersatte sjukförsäkringen 26 % av kostnaderna för läkararvoden, 32 % av kostnaderna för tandläkararvoden, 32 % av kostnaderna för undersökningar och vård och 89 % av resekostnaderna.				

60. Statens andel i de utgifter som föranleds av sjukförsäkringslagen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 243 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statens andelar enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) samt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) och

2) till betalning av statens andelar enligt lagen om ersättning av statens medel för vissa kostnader för lantbruksföretagares företagshälsovård (859/1984).

Folkpensionsanstalten får använda högst 91 200 000 euro till finansiering av behovsprövad individuell rehabilitering enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner och högst 12 800 000 euro till finansiering enligt samma lag av individuella rehabiliteringsprojekt, grundlig förbättring av rehabiliteringsanstalter, stöd för dessa anstalters drift, förebyggande av sjukdomar samt forsknings- och utvecklingsprojekt som avser rehabilitering,

förebyggande av sjukdomar och sjukförsäkringen.

Då det gäller den behovsprövade rehabiliteringen baserar sig dimensioneringen av anslaget i fråga om den individuella rehabiliteringen på prestationsprincipen.

Förklaring: Sjukförsäkringen är uppdelad i en sjukvårdsförsäkring och en arbetsinkomstförsäkring. Av utgifterna för sjukvårdsförsäkringen finansierar staten de sjukvårdsersättningar som betalas till EU-länder, kostnader som föranleds kommunerna av sjukvård för utomlands bosatta personer och en del av Folkpensionsanstaltens omkostnader. I övrigt deltar de försäkrade och staten i finansieringen av sjukvårdsförsäkringens utgifter med lika stora delar.

Arbetsinkomstförsäkringen finansieras av arbetsgivarna, löntagarna, företagarna samt staten. Av arbetsinkomstförsäkringen finansierar staten den sjukdagpenning, föräldradagpenning och rehabiliteringspenning som betalas till minimibelopp. Dessutom finansierar staten 0,1 % av utgifterna för föräldradagpenningar samt en del av utgifterna för företagarnas och lantbruksföretagarnas företagshälsovård. Staten ska också trygga sjukförsäkringsfondens likviditet.

Den behovsprövade rehabilitering som Folkpensionsanstalten ordnar fördelar sig på individuell rehabilitering, individuella rehabiliteringsprojekt, grundlig förbättring av rehabiliteringsanstalter, stöd för driften av anstalterna, förebyggande av sjukdomar samt forsknings- och utvecklingsprojekt som avser rehabilitering, förebyggande av sjukdomar och sjukförsäkringen.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om premieprocentsatsen för sjukförsäkringens sjukvårdspremie och arbetsgivares folkpensionsavgift så att för finansiering av sjukvårdsförsäkringen år 2009 uppbärs en sjukvårdspremie på 1,27 % hos samtliga försäkrade. När premien uppbärs på basis av pensions- och förmånsinkomster är procentsatsen dock 1,44. För finansiering av arbetsinkomstförsäkringen uppbärs hos löntagare och företagare sjukförsäkringens dagpenning till ett belopp av 0,66 % för löntagare och 0,76 % för företagare, medan hos arbetsgivare uppbärs en sjukförsäkringsavgift på 1,96 %.

Regionala försök med sänkt socialskyddsavgift för arbetsgivare har utförts i Lappland och i skärgårdskommunerna, inom det område som omfattas av förvaltningsförsöket i Kajanaland, i Pielinen-Karelens ekonomiska region och i kommunerna Ilomants och Rautavaara.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om beaktande av arbetstagarens pensionsförsäkringsavgift och löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie i fråga om vissa dagpenningar fr.o.m. den 1 januari 2009 så att avgifternas verkningar ska beaktas då de förvärvsinkomster som inverkar på rehabiliterings-, sjuk- och föräldradagpenningen fastställs. Propositionen inverkar inte på dimensioneringen av statsandelen.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av sjukförsäkringslagen så, att sjukdagpenningar, föräldrapenningar och rehabiliteringspenningar höjs till samma nivå som arbetsmarknadsstödet fr.o.m. den 1 januari 2009. Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 41 100 000 euro.

Kommunernas kostnader för sjukvården för utlänningar år 2008 ersätts för första gången under år 2009 av statens medel. På årsnivå är kostnaden ca 7 000 000 euro, men statsandelarna till kommunerna under moment 33.60.30 har sänkts i motsvarande grad.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lagar om ändring av sjukförsäkringslagen och läkemedelslagen. Ett referensprissystem tas i bruk inom systemet för läkemedelsersättning fr.o.m. den 1 april 2009 och utbytet av läkemedel utsträcks till att gälla också sådana preparat som föll utanför systemet med utbyte av läkemedel när läkemedelslagen ändrades år 2006. Vid dimensioneringen av anslaget har som avdrag beaktats

19 500 000 euro med anledning av övergången till referensprissystemet. På årsnivå beräknas statens utgifter för läkemedelsersättningar sjunka med 26 000 000 euro på grund av övergången till referensprissystemet.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lagar om ändring av folkpensionslagen, sjukförsäkringslagen och lagen om Folkpensionsanstalten fr.o.m. den 1 januari 2009 så, att spelrummet för sjukförsäkringsfondens finansieringstillgångar utvidgas, en ny fond för övrig social trygghet inrättas vid Folkpensionsanstalten och Folkpensionsanstaltens omkostnader hänförs noggrannare än för närvarande. Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats 44 900 000 euro i överföring av Folkpensionsanstaltens omkostnader till moment 33.10.28 med anledning av att Folkpensionsanstaltens omkostnader ska hänföras noggrannare än för närvarande till den som orsakat utgiften.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av 5 kap. 10 § i sjukförsäkringslagen fr.o.m. den 1 januari 2009 så att utgifter för dosdispensering fortfarande ska ersättas när det nuvarande försöket med dosdispensering av läkemedel upphör. Kostnaderna för ersättningen beräknas förbli låga.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om ersättning av statens medel för vissa kostnader för lantbruksföretagares företagshälsovård fr.o.m. den 1 januari 2009 så att kostnaderna för företagshälsovårdens gårdsbesök ersätts enligt samma principer oberoende av om gårdsbesöken görs av hälsovårdscentralen eller den privata företagshälsovården. Propositionens verkningar på statens utgifter är ringa.

Regeringen utgår från att den kostnadsökning som föranleds av ändringar i förteckningen över läkemedel som berättigar till specialersättning är högst 8 400 000 euro på årsnivå.

Med beaktande av regeringens propositioner är utgifterna och statsandelarna för sjukförsäkringen år 2009 uppskattningsvis följande (mn euro)

Utgifter	
Arbetsinkomstförsäkring	
Sjukdagpenningar	828
Föräldradagpenningar	948
Dagtraktamenten	7
Rehabiliteringspenningar	68
Företagshälsovård	253
Omkostnader	56
Företagarnas tilläggsdagar	5
Kostnadsökning	7
Sammanlagt	2 170
Sjukvårdsförsäkring	
Ersättningar för läkemedel	1 308
Resor	234
Sjukvårdsersättningar som betalas till EU-länder	25
Övriga ersättningar för sjukvård	299
Rehabiliteringsservice	257
Omkostnader	101
Kostnadsökning	7
Sammanlagt	2 231
Utgifter sammanlagt	4 400
Inkomster	
Intäkter av arbetsinkomstförsäkringen	
De försäkrades premier	530
Arbetsgivarnas avgifter	1 470
Företagarnas tilläggsdagar	5
Statlig medfinansiering	127
Överskott/underskott år 2008	38
Sammanlagt	2 170
Intäkter av sjukvårdsförsäkringen	
Löntagarnas och företagarnas avgifter	818
Förmånstagarnas premier	282
Statlig medfinansiering	1 116
Överskott/underskott år 2008	15
Sammanlagt	2 230
Inkomster sammanlagt	4 400
Statens andelar sammanlagt	1 243,0

Arbetsinkomstförsäkring	
Minimidagpenningar	123,6
Föräldrapenningar	0,8
Andel av företagares och lantbruksföretagares företagshälsovård	3,0
Sjukvårdsförsäkring	
Andel av sjukvården	1 045,5
Andel av omkostnaderna	50,4
Sjukvårdsersättningar som betalas till EU-länder	20,7

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Höjning av sjukdagpenningens, föräldrapenningens och rehabiliteringspenningens minimibelopp	41 100
Införande av system med referenspriser	-19 500
Avdrag med anledning av överföringen av investeringstillgångar	-3 500
Överföring av omkostnaderna för övrig social trygghet till moment 33.10.28 (inkl. minskning med anledning av avkastning av egendom)	-44 900
Ersättande av sjukvårdskostnader för utlänningar i överföring från moment 33.60.30	7 000
Ändring i det uppskattade anslaget	87 800
Sammanlagt	68 000

2009 budget	1 243 000 000
2008 II tilläggsb.	—
2008 budget	1 175 000 000
2007 bokslut	1 128 408 918

40. Pensioner

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föranleds av statens andelar när det gäller finansiering av pensionssystemen samt statens andel när det gäller finansiering av lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkring samt av det särskilda stödet till invandrare.

Pensionsskyddet består av arbetspension och folkpension som kompletterar arbetspensionen. Avsikten med arbetspensionen är att trygga en skälig utkomst och avsikten med folkpensionen är att trygga en minimiutkomst med tanke på ålderdom, invaliditet, arbetslöshet och familjeförsörjares bortgång. Antalet pensionstagare uppgick år 2007 till sammanlagt 1 389 900[1)], av vilka 978 300 lyfte ålderspension, 50 300 arbetslöshetspension, 271 600 invalidpension, 30 000 deltidspension, 29 300 övrig pension samt 287 900 familjepension.

För att sporra arbetstagare att stanna kvar i arbetslivet och främja arbetsförmågan och sysselsättningen har pensionssystemet stegvis reviderats fr.o.m. 2005, så att arbetstagarna kan gå flexibelt i pension under åldersintervallet 62—68 år.

Utbetalade pensioner åren 2005—2007 (mn euro)

	2005	2006	2007
Privata sektorn	8 865	9 340	9 914
Kommunala pensioner	2 404	2 544	2 714
Statens pensioner	2 952	3 058	3 191
Övriga offentliga sektorn sammanlagt	182	192	205
Arbetspensioner sammanlagt	*14 403*	*15 134*	*16 023*

[1)] Samma person kan samtidigt lyfta pensioner av olika slag.

Solita-pensioner	511	499	500[1)]
FPA-pensioner	2 761	2 779	2 809
Lagstadgade pensioner sammanlagt	*17 676*	*18 413*	*19 332*
Genomsnittlig totalpension (egen pension) euro/mån.	1 065	1 100	1 140

[1)] Uppskattning

Arbetspensionerna finansieras med arbetsgivarnas försäkringsavgifter och de försäkrades försäkringspremier. Arbetspensionerna står huvudsakligen utanför budgeten med undantag av statens pensioner vars finansiering ingår under finansministeriets huvudtitel. Folkpensionerna, som utgör ca 15 % av de totala pensionsutgifterna, finansieras med arbetsgivarnas försäkringsavgifter samt av statens medel. Allmänna familjepensioner finansieras av statens medel.

Verksamhetens omfattning 2006—2009[1)]

	2006 utfall	2007 uppskattning	2008 uppskattning	2009 uppskattning
Mottagare av sjömanspension	8 600	9 100	9 700	10 200
Mottagare av lantbruksföretagarpension	199 000	194 000	189 000	184 000
Mottagare av företagarpension	161 000	172 500	180 100	188 700
Olycksfallsförsäkrade lantbruksföretagare	103 500	102 500	99 600	97 000
Fall som omfattas av olycksfallsförsäkringen, lantbruksföretagare	6 400	6 400	5 800	5 600
Fall i vilka dagpenning för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen betalats, lantbruksföretagare	14 400	14 500	14 100	13 700
Mottagare av barnpension	23 500	22 900	22 500	22 200
Mottagare av efterlevandepension	8 400	8 000	7 800	7 600
Genomsnittligt antal mottagare av särskilt stöd till invandrare	4 345	4 473	5 100	5 250
Genomsnittligt antal mottagare av pensionsstöd till långtidsarbetslösa	2 700	2 200	1 400	600
Mottagare av folkpension	653 150	645 000	656 600[2)]	652 600

[1)] Samma person kan samtidigt lyfta pensioner av olika slag.

[2)] Med anledning av folkpensionslagen (568/2007) som trädde i kraft den 1 januari 2008 omfattar sifftan inte längre sådana mottagare av bostads- och vårdbidrag som inte får folkpension.

Genomsnittliga pensioner 2006—2009

	2006 utfall	2007 uppskattning	2008 uppskattning	2009 uppskattning
Genomsnittlig sjömanspension (€/mån)	1 100	1 200	1 250	1 300
Genomsnittlig lantbruksföretagarpension (€/mån)	398	425	452	493
Genomsnittlig företagarpension (€/mån)	732	771	810	850
Genomsnittlig olycksfallspension (€/mån), lantbruksföretagare	497	504	519	537
Genomsnittlig efterlevandepension (€/mån)	166	170	175	180
Genomsnittligt särskilt stöd till invandrare (€/mån)	372	380	359	392
Genomsnittligt pensionsstöd till långtidsarbetslösa (€/mån)	706	728	783	818
Genomsnittlig folkpension (€/mån)	263	265	300	306

Sjömän i anställningsförhållande till en privat arbetsgivare är försäkrade enligt lagen om sjömanspensioner (SjPL). Självständiga rörelseidkare och yrkesutövare samt en del företagsägare ska försäkra sin förvärvsverksamhet enligt lagen om pension för företagare (FöPL) och jordbrukare, fiskare och renskötare enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (LFöPL). Staten deltar i finansieringen av dessa.

Ersättningar för olycksfall i arbete och yrkessjukdomar betalas i enlighet med olycksfallsförsäkringslagstiftningen till arbetstagare och lantbruksföretagare. Ersättningar betalas bl.a. för sjukvård och inkomstbortfall. Lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare gäller personer för vilka LFöPL-försäkring är obligatorisk. Olycksfallsförsäkringen finansieras med arbetsgivarnas olycksfallsförsäkringspremier, men staten deltar i finansieringen av olycksfallsförsäkringen för lantbruksföretagare.

Utöver egenpension kan pension betalas efter familjeförsörjarens bortgång. Syftet med den allmänna familjepensionen är att trygga en minimiutkomst efter familjeförsörjarens bortgång. Efterlevandepensionen samordnas med den kalkylerade egenpensionen.

Syftet med det särskilda stödet till invandrare är att trygga en tillräcklig försörjning under ålderdomen och vid arbetsoförmåga för sådana i Finland bosatta invandrare som fyllt 65 år eller som är arbetsoförmögna och som annars skulle vara i långvarigt behov av utkomststöd.

Syftet med pensionsstödet till vissa långtidsarbetslösa är att trygga en tillräcklig och bestående utkomst fram till 65 års ålder för långtidsarbetslösa personer födda åren 1941—1947 vilka i över tio år har betalats dagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Syftet med folkpensionen är att trygga en minimiutkomst för de pensionstagare som inte får någon annan pension eller vars övriga pensionsskydd är ringa. Folkpensionsbeloppet minskar när arbetspensionsinkomsterna ökar och om arbetspensionerna överstiger ett visst belopp betalas ingen folkpension. Pensionen kan omfatta även vårdbidrag, bostadsbidrag och barnförhöjning för en person som får pension. Inom ramen för folkpensionssystemet betalas även invaliditetspension, rehabiliteringsstöd och individuell förtidspension, om personen inte får någon annan pension eller pensionen är liten. Syftet med den allmänna familjepensionen är att trygga de anhörigas minimiutkomst efter familjeförsörjarens bortgång. Familjepension betalas till den efterlevande maken och till minderåriga barn.

50. Statens andel av sjömanspensionskassans utgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 46 400 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statens andel enligt 152 § i lagen om sjömanspensioner (1290/2006).

Förklaring: Statens andel av sjömanspensionsutgifterna är 1/3.

Antalet pensionstagare beräknas vara ca 10 500 vid utgången av 2009.

Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 1 600 000 euro på grund av en ändring i behovskalkylen.

2009 budget	46 400 000
2008 budget	44 800 000
2007 bokslut	40 700 000

51. Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för lantbruksföretagare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 497 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statens andel enligt 135 § i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006) och 41 § i lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (1317/1990).

Förklaring: Staten ersätter kostnaderna för lantbruksföretagarpensionerna till den del försäkringspremierna och avkastningen av

placeringarna inte räcker till för ändamålet. Av utgifterna för ersättningar enligt grupplivförsäkringen är statens andel dock 1/3. Statens andel av förmånsutgifterna beräknas vara 77 % år 2009.

Antalet pensioner som ska betalas ut beräknas vid utgången av 2009 vara ca 184 000 och antalet försäkrade ca 82 000.

Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 25 300 000 euro på grund av en ändring i behovskalkylen.

2009 budget	497 000 000
2008 budget	471 700 000
2007 bokslut	447 300 000

52. Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för företagare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 95 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statens andel enligt 140 § i lagen om pension för företagare (1272/2006).

Förklaring: Staten ersätter kostnaderna för företagarpensionerna till den del premiereserven inte räcker till för ändamålet.

Premien för företagare antas år 2009 vara 20,8 % i fråga om personer under 53 år och 21,9 % för personer som är 53 år eller äldre, varvid inkomsten av försäkringspremierna blir 737 000 000 euro. De totala pensionsutgifterna uppskattas till 770 000 000 euro. På statens andel inverkar dessutom de obetalda premier som avses i 10 § 2 mom. i FöPL, vilka beräknas uppgå till 86 000 000 euro.

Antalet pensioner enligt lagen om pension för företagare beräknas vara ca 190 900 vid utgången av 2009 och antalet försäkrade 217 200.

Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 16 000 000 euro på grund av en ändring i behovskalkylen.

2009 budget	95 000 000
2008 budget	79 000 000
2007 bokslut	38 500 000

53. Statens pensionsersättning för tiden för vård av barn och för tiden för studier (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 505 000 euro.

Anslaget får användas till statens andel av pensionsersättningen enligt 8 § i lagen om pensionsersättning som ska betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier (644/2003).

Förklaring: Kostnaderna för pension som beviljats för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier ersätts helt och hållet av statens medel.

Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 355 000 euro på grund av en ändring i behovskalkylen.

2009 budget	505 000
2008 budget	150 000
2007 bokslut	109 480

54. Statens andel i kostnaderna för lantbruksföretagares olycksfallsförsäkring (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 17 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statens andel enligt 15 och 16 § i lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (1026/1981) och 10 § i lagen om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen (118/1991).

Förklaring: Kostnaderna för lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkring fördelar sig på en grundskyddsandel och en tilläggsskyddsandel. Statens direkta andel av de totala kostnaderna är 27,8 % och lantbruksföretagarnas andel är 31,8 %. Grundskyddsandelen finansieras via Folkpensionsanstalten och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt. Folkpensionsanstaltens andel är 30,8 % och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts andel 9,60 % av de totala kostnaderna.

Kostnaderna för ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen betalas i sin helhet av statens medel.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition

med förslag till lagar om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare, lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare och sjukförsäkringslagen för ordnande av social trygghet för stipendiater fr.o.m. den 1 januari 2009.

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ordnande av social trygghet för stipendiater	1 600
Ändring i det uppskattade anslaget	900
Sammanlagt	2 500

2009 budget	17 000 000
2008 budget	14 500 000
2007 bokslut	13 508 961

56. Pensionsstöd till långtidsarbetslösa (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 5 500 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av stöd enligt lagen om pensionsstöd till vissa långtidsarbetslösa (39/2005).

Förklaring: Pensionsstöd betalas fr.o.m. den 1 maj 2005 till långtidsarbetslösa födda åren 1941—1947. Det beräknas att i medeltal 600 personer får pensionsstöd år 2009.

Under momentet finansieras pensionsstöd till 60—61-åringar. För personer över 62 år betalas utgifterna ur anslaget under momentet för folkpension 33.40.60. Som en följd av pensionsstödet till långtidsarbetslösa minskar utgifterna för arbetsmarknadsstödet under moment 33.20.52.

Vid dimensioneringen av anslaget har som avdrag beaktats 9 000 000 euro på grund av en ändring i behovskalkylen.

2009 budget	5 500 000
2008 budget	14 500 000
2007 bokslut	19 163 980

57. Särskilt understöd till invandrare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 24 700 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av stöd enligt lagen om särskilt stöd till invandrare (1192/2002).

Förklaring: Det beräknas att i medeltal 5 250 personer får särskilt stöd till invandrare år 2009.

Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 1 800 000 euro på grund av en ändring i behovskalkylen.

2009 budget	24 700 000
2008 budget	22 900 000
2007 bokslut	20 250 000

60. (33.40.55 och 60) Statens andel i de utgifter som föranleds av folkpensionslagen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 247 100 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statens andel enligt 101—103 § i folkpensionslagen (568/2007)

2) till betalning av förmåner enligt 53 § i lagen om handikappförmåner (570/2007)

3) till betalning av förmåner enligt 57 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007) och

4) till betalning av statens andel enligt 16 § i lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (1026/1981).

Förklaring: Staten finansierar familjepensionerna, bostadsbidragen för pensionstagare och handikappförmånerna i sin helhet. Staten ska dessutom trygga folkpensionsfondens likviditet.

Med hänvisning till den revidering av Folkpensionsanstaltens finansiering fr.o.m. den 1 januari 2009 som nämns i förklaringsdelen till moment 33.30.60 finansierar staten 53 % av folkpensionerna som basfinansieringsandel. Den återstående delen finansieras med arbetsgivares folkpensionsavgift, statens tilläggsfinansieringsandel och avkastningen av placeringar. Som minimibelopp för folkpensionsfonden föreskrivs 5 % av utgifterna för folkpensionerna och familjepensionerna. En ny fond för övrig social trygghet bildas vid

Folkpensionsanstalten och Folkpensionsanstaltens omkostnader hänförs noggrannare än för närvarande. Vid dimensioneringen av anslaget har dessutom som avdrag beaktats 5 000 000 euro till följd av överföringen av förmånsfondernas placeringsandel och 12 000 000 euro med anledning av ändringen av hur folkpensionsfondens miniminivå räknas ut. Vid dimensioneringen av anslaget har dessutom beaktats 74 500 000 euro i överföring till moment 33.10.28 med anledning av att Folkpensionsanstaltens omkostnader noggrannare än för närvarande ska hänföras till den som orsakat utgiften.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av 2 och 3 § i lagen om premieprocentsatsen för sjukförsäkringens sjukvårdspremie och arbetsgivares folkpensionsavgift så att folkpensionsavgiften hos privata arbetsgivare och statliga affärsverk är 0,802, 3,002 eller 3,902 % av lönerna beroende på beloppet av avskrivningar och förhållandet mellan avskrivningarna och de löner som ska betalas. Folkpensionsavgiften hos staten och statliga inrättningar, kommuner och samkommuner samt kommunala affärsverk, landskapet Åland och kyrkan som arbetsgivare är 1,852 % av lönerna.

Försöken med en sänkning av kommunernas arbetsgivaravgifter i Lappland och skärgårdskommunerna, området för förvaltningsförsöket i Kajanaland, i Pielinen-Karelens ekonomiska region och i kommunerna Ilomants och Rautavaara fortsätter till år 2009. För att finansiera försöken med avgiftsbefrielse har övriga arbetsgivares folkpensionsavgift höjts med 0,012 procentenheter.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition om godkännande av en överenskommelse med Australien om social trygghet och med förslag till lag om att sätta i kraft de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen fr.o.m. den 1 juli 2009. Med anledning av överenskommelsen har vid dimensioneringen av anslaget som tillägg beaktas 2 000 000 euro.

Med beaktande av regeringens propositioner är utgifterna och statsandelarna för folkpensionsförsäkringen år 2009 uppskattningsvis följande (mn euro)

Utgifter		
Folkpensionsutgifter		3 303,7
Omkostnader		82,5
Överföringar till pensionsansvarsfonden		18,9
Sammanlagt		3 405,1
Inkomster		
Arbetsgivarnas avgifter		1 110,7
Övriga inkomster		20,0
Statens andelar		2 247,1
Statens andel av folkpensionerna och omkostnaderna (53 %)	1 343,8	
Statens andel av familjepensionen (100 %)	38,1	
Statens andel av handikappförmånerna (100 %)	437,0	
Statens andel av bostadsbidragen för pensionstagare (100 %)	368,7	
Statens tilläggsfinansieringsandel	59,5	
Sammanlagt		3 377,8

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Överföring av omkostnaderna för övrig social trygghet till moment 33.10.28	-74 500
Ändring av sättet att beräkna fondens miniminivå	-12 000
Avdrag med anledning av överföring av placeringstillgångar	-5 000
Överenskommelsen med Australien om social trygghet	2 000
Ändring i det uppskattade anslaget	31 000
Sammanlagt	-58 500

2009 budget	2 247 100 000
2008 budget	2 305 600 000
2007 bokslut	1 875 773 689

50. Stöd till veteranerna

Förklaring: Utgifterna under kapitlet består främst av förmåner och rehabilitering för krigsinvalider, dem som blivit invalider på grund av olycksfall i militärtjänst och makar till dessa samt frontveteraner. Dessutom används en del av Penningautomatföreningens avkastning till rehabilitering i sjukhem och till anstaltsvård.

Syftet med ersättningen för skada, ådragen i militärtjänst är att ersätta de olägenheter skador och sjukdomar som åsamkats i krig eller militärtjänst medför samt trygga möjligheterna för den handikappade att klara sig på egen hand. Syftet är också att trygga utkomsten för de krigsinvalider som inte får en tillräcklig utkomst på annat sätt. Syftet med rehabiliteringsverksamheten är att stöda den rehabiliterade att klara sig själv och därmed öka möjligheterna för krigsinvaliderna och deras makar att bo hemma så länge som möjligt.

Vissa uppgifter om antalet krigsinvalider och frontveteraner

	2006 utfall	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 uppskattning
Antal krigsinvalider vid årets slut	13 019	11 526	10 002	8 646
Antal invalider på grund av olycksfall i militärtjänst vid årets slut	3 040	2 968	2 756	2 612
Antal frontveteraner	71 732	64 170	58 152	50 729
Mottagare av fronttillägg	85 650	76 500	68 300	60 800
Mottagare av extra fronttillägg	42 200	37 200	32 700	28 700
Antal anhöriga till krigsinvalider (= försörjningspensionstagare)	13 104	12 320	11 156	10 101
Antal mottagare av frontunderstöd	311	280	260	200
Antal personer som tjänstgjort i vissa uppgifter i anslutning till krigen	7 973	7 882	7 800	7 700
Antal makar och efterlevande makar som har rätt till rehabilitering	7 300	7 000	6 600	7 400
Rehabilitering för makar till krigsinvalider				
— antal beslut om betalningsförbindelser	2 085	2 045	1 550	1 770
— genomsnittliga kostnader för rehabiliteringsperioden, euro	1 859	1 770	2 000	752

30. Statlig ersättning för vården av personer som lidit skada av krigen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 200 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av den statliga ersättning som med stöd av 6 § i lagen om de krigsförflyttades sociala omvårdnad (423/1940) betalas till kommunerna.

Förklaring: Antalet krigsförflyttade som har placerats på en social- och hälsovårdsinrättning beräknas vara 50 år 2009. Anslaget fördelas mellan betalning av såväl förskott på ersättningar som slutrater.

Vid dimensioneringen av anslaget har som avdrag beaktats 100 000 euro på grund av en ändring i behovskalkylen.

2009 budget	2 200 000
2008 budget	2 300 000
2007 bokslut	2 295 708

50. Fronttillägg (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 64 500 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av fronttillägg enligt lagen om frontmannapension (119/1977) och

2) till betalning av fronttillägg enligt lagen om betalning av fronttillägg utomlands (988/1988).

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har som avdrag beaktats 5 700 000 euro på grund av en ändring i behovskalkylen.

2009 budget	64 500 000
2008 budget	70 200 000
2007 bokslut	72 551 233

51. Ersättning för skada, ådragen i militärtjänst (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 210 930 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av ersättningar med stöd av lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) och andra lagar som ansluter sig till den

2) till betalning av ersättning med statens medel för driftskostnaderna för krigsinvalidernas anstaltsvård samt krigsinvalidernas rehabiliterings- och vårdinrättningar och

3) till betalning av sakkunnigarvoden för rehabiliteringskostnader och sjukvårdskostnader.

Förklaring: Största delen av ersättningarna för skada, ådragen i militärtjänst består av livränta och tilläggsränta, försörjningspensioner som betalas till krigsinvaliders efterlevande makar och barn samt av sjukvårds- och rehabiliteringskostnader.

Det beräknas att ca 21 359 personer får livränta och försörjningspension vid utgången av 2009. Av dem får 11 258 personer livränta.

Genom konkurrensutsättning samt kvalitetsutveckling och kvalitetsrevision är avsikten att dämpa stegringen när det gäller priserna för vårddagar och vårdbesök vid inrättningarna samt att sörja för att de mål som hänför sig till kvaliteten på rehabiliterings- och institutionsvårdsservicen uppnås.

Vid dimensioneringen av anslaget har som avdrag beaktats 22 943 000 euro på grund av en ändring i behovskalkylen.

2009 budget	210 930 000
2008 budget	233 873 000
2007 bokslut	227 803 463

52. Statlig ersättning för driftskostnader för krigsinvalidernas inrättningar (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 65 207 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statlig ersättning med stöd av 22 § 2 mom. i lotterilagen (1047/2001) och till betalning av statlig ersättning med stöd av 6 d § i lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) för driftskostnader för krigsinvalidernas rehabiliterings- och vårdinrättningar

2) till betalning av statlig ersättning för rådgivningstjänster

3) till betalning av statlig ersättning för anstaltsvård av krigsinvalider med invaliditetsgrad på 25 % vid andra privata vårdinrättningar och

4) till stödjande av sjuk- och brödrahemmens föreberedelser inför framtiden i enlighet med den vision som utarbetats i samarbete med Statskontoret och social- och hälsovårdsministeriet.

Förklaring: Anläggningskostnaderna för krigsinvalidernas inrättningar samt de av dessa år 2009 föranledda amorteringarna och räntorna på lån finansieras med undantag av huvudmannens självrisk på i regel 10 % med understöd som beviljas av Penningautomatföreningens avkastning.

Det beräknas att sammanlagt 1 723 vårdplatser finns att tillgå vid krigsinvalidernas inrättningar och att sammanlagt 383 343 vårddagar fördelas mellan krigsinvaliderna och deras makar år 2009. Genom konkurrensutsättning samt kvalitetsutveckling och kvalitetsrevision dämpas stegringen när det gäller priserna på vårddagar och vårdbesök vid inrättningarna samt sörjs för att de mål som hänför sig till kvaliteten på rehabiliterings- och institutionsvårds-

servicen uppnås. Ersättning för driftskostnader betalas på basis av ett avtal om priset på vårddagar och vårdbesök. Ersättningen används också för rådgivningstjänster för krigsinvalider.

Verksamhetens omfattning 2006—2009

	2006 utfall	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 uppskattning
Antal inrättningar, vårdplatser och vårddagar för krigsinvalider				
— vårdplatser	1 679	1 723	1 723	1 723
— anstaltsvård, dagar	261 618	246 334	257 364	248 373
— intervallvård, dagar	38 870	45 394	43 782	42 469
— rehabilitering på anstalt, dagar	95 576	85 801	79 102	71 529

2009 budget	65 207 000
2008 budget	65 207 000
2007 bokslut	61 707 000

53. Statsunderstöd för rehabilitering av makar till krigsinvalider (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 3 100 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för rehabilitering av makar till krigsinvalider och av änkor som har skött gravt handikappade krigsinvalider samt av krigsänkor på de grunder som statsrådet fastställer och

2) till betalning av sakkunnigarvoden som hänför sig till rehabiliteringskostnader.

Förklaring: Det beräknas att 1 770 personer får rehabilitering år 2009. Av dem är 120 krigsänkor. Rehabiliteringsperiodens längd är 2 veckor per rehabiliteringsklient.

Genom konkurrensutsättning samt kvalitetsutveckling och kvalitetsrevision dämpar man stegringen när det gäller priserna på vårddagar vid rehabiliterings- och vårdinrättningarna samt sörjer för att de mål som hänför sig till kvaliteten på rehabiliteringsservicen uppnås.

2009 budget	3 100 000
2008 budget	3 100 000
2007 bokslut	2 960 000

54. Frontunderstöd till vissa utländska frivilliga frontmän (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 90 000 euro.

Anslaget får

1) enligt de grunder som statsrådet fastställer användas till betalning av frontunderstöd till utländska frivilliga frontmän som lever i svåra omständigheter i Estland eller någon annanstans på det tidigare Sovjetunionens område och som inom Finlands försvarsmakt deltog i 1939—1945 års krig och

2) användas till betalning av frontunderstöd till frivilliga frontmän som är fast bosatta i Finland.

Förklaring: Syftet är att bidra till utkomsten för veteraner som lever under knappa ekonomiska förhållanden.

Verksamhetens omfattning 2006—2009

	2006 utfall	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 uppskattning
Antalet mottagare av understöd	311	280	260	230
Understöd, euro/person	455	455	455	455

Vid dimensioneringen av anslaget har som avdrag beaktats 6 000 euro till följd av en minskning av antalet understödsberättigade och övriga faktorer som minskar behovet.

2009 budget	90 000
2008 budget	96 000
2007 bokslut	110 000

55. Vissa utgifter för rehabilitering (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 3 500 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för rehabilitering med stöd av 22 § 2 mom. i lotterilagen (1047/2001) och lagen om rehabilitering för personer som tjänstgjort i vissa uppdrag under Finlands krig (1039/1997) och

2) till betalning av sakkunnigarvoden som hänför sig till rehabiliteringskostnader.

Förklaring: Rehabiliteringen ordnas i form av institutionsrehabilitering eller öppen rehabilitering, i allmänhet vid samma rehabiliterings- eller vårdinrättningar där veteranrehabilitering ordnas. Rehabiliteringens kvalitet och kostnaderna för den ligger på samma nivå som för veteranrehabiliteringen. Antalet rehabiliteringsklienter beräknas vara 2 500 år 2009. Genom konkurrensutsättning samt kvalitetsutveckling och kvalitetsrevision dämpar man stegringen när det gäller priserna på vård och vårdbesök vid inrättningarna samt sörjer för att de mål som hänför sig till kvaliteten på rehabiliterings- och institutionsvårdsservicen uppnås.

2009 budget	3 500 000
2008 budget	3 500 000
2007 bokslut	3 500 000

56. Utgifter för rehabilitering av frontveteraner (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 36 288 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för rehabilitering av frontveteraner med stöd av 22 § 2 mom. i lotterilagen (1047/2001) och lagen om rehabilitering av frontveteraner (1184/1988)

2) till betalning av undersöknings- och reseutgifter inom rehabiliteringen av frontveteraner och

3) till betalning av sakkunnigarvoden som hänför sig till rehabiliteringskostnader.

Förklaring: Anslaget minskar i motsvarande grad behovet av anslag under moment 33.50.57.

Vid dimensioneringen av anslaget har som avdrag beaktats 4 000 000 euro på grund av en ändring i behovskalkylen.

2009 budget	36 288 000
2008 budget	40 288 000
2007 bokslut	38 288 000

57. Statsunderstöd för rehabilitering av frontveteraner (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 8 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för rehabilitering av frontveteraner med stöd av lagen om rehabilitering av frontveteraner (1184/1988)

2) till betalning av undersöknings- och utvecklingsutgifter inom rehabiliteringen av frontveteraner och

3) till betalning av sakkunnigarvoden som hänför sig till rehabiliteringskostnader.

Förklaring: Rehabiliteringen av frontveteraner finansieras också med medel av Penningautomatföreningens avkastning under moment 33.50.56.

Genom konkurrensutsättning samt kvalitetsutveckling och kvalitetsrevision dämpar man stegringen när det gäller priserna på vårddagar vid rehabiliterings- och vårdinrättningarna samt sörjer för kvaliteten på rehabiliteringsservicen.

Det beräknas att 42 500 personer får rehabilitering år 2009.

Vid dimensioneringen av anslaget har som avdrag beaktats 1 800 000 euro till följd av bortfallet av ett tillägg av engångsnatur.

2009 budget	8 000
2008 budget	1 808 000
2007 bokslut	8 000

60. Av kommunerna anordnad social- och hälsovård

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föranleds huvudsakligen av statsandelen för driftskostnaderna för social- och hälsovården samt av andra statsbidrag som omfattas av granskningen av basservicebudgeten (avsnitt 6 i den allmänna motiveringen) samt av utgifter för sinnesundersökningar. Syftet med statsunderstöden är att säkerställa kommunernas möjligheter att upprätthålla tillräcklig social- och hälsovård i olika delar av landet.

Centrala reformer

Genom en höjning av statsandelen för social- och hälsovården genomförs propositioner som ingår i regeringsprogrammet. Höjningen riktas till inledande av verksamhet som överensstämmer med kvalitetsrekommendationerna för tjänster för äldre, en revidering av lagstiftningen om handikappade samt en sänkning av åldersgränsen för bedömningen av servicebehovet inom socialvården till 75 år.

Effektivitet

Målet med den förebyggande verksamheten är att skapa omständigheter och miljöer som stöder människors hälsa, sociala trygghet, förmåga att behärska sin livssituation och klara sig självständigt, att främja människors arbets- och funktionsförmåga, förbättra deras livskvalitet, förebygga utslagning, minska hälsoskillnaderna mellan olika befolkningsgrupper samt förbättra verksamhetsförutsättningarna för miljö- och hälsoskyddet. Målen eftersträvas genom att man utvecklar ledningen och strukturerna samt tar fram instrument och modeller för god verksamhet och sprider dessa till kommunerna. Välfärdspolitiska program görs upp, bedömningen av de sociala och hälsorelaterade verkningarna utnyttjas, och främjandet av regionalt samarbete inom miljö- och hälsoskyddets område fortsätter på den nivå som förutsätts i statsrådets principbeslut. Genomförandet av politikprogrammet för hälsofrämjande fortsätter.

Målet inom social- och hälsovårdsservicen är att säkerställa en heltäckande tillgång på sådana fungerande social- och hälsovårdstjänster som det allmänna ska ordna och som huvudsakligen betalas med skattemedel samt att se till att alla i Finland garanteras grundläggande försörjning.

Social- och hälsovårdsministeriet har inlett följande utvecklingsprojekt som vart och ett för sig stöder kommunerna att vidta preventiva åtgärder inom social- och hälsovården i enlighet med de uppställda målen och framställa social- och hälsovårdstjänster för kommuninvånarna:

— Det nationella utvecklingsprogrammet för social- och hälsovården (KASTE) för åren 2008—2011, som preciserar de centrala social- och hälsovårdspolitiska målen, prioritetsområdena för utvecklingsverksamheten samt centrala reform- och lagstiftningsprojekt som stöder deras genomförande samt anvisningar och rekommendationer.

— Folkhälsoprogrammet Hälsa 2015 drar upp riktlinjerna för den nationella hälsovårdspolitiken på lång sikt.

— Åtgärdsprogrammet Hälsovårdscentral 2015, vars syfte är att stöda kommunerna med att genomföra kommun- och servicestrukturreformen och säkerställa en fungerande primärvård samt en sakkunnig och tillräcklig personal.

— Projektet för främjande av patientsäkerheten åren 2007—2009, där man för att garantera kvaliteten på vården utvecklar patientsäkerheten med hjälp av åtgärder inom ramen för programmet för patientsäkerhet och dess verkställighetsplan.

— Det riksomfattande projektet för datasystemarkitektur inom hälsovården åren 2007—2010, som stöder en högklassig och kostnadseffektiv serviceproduktion samt medborgarnas verksamhetsmöjligheter. En central del av datasystemarkitekturen utgörs av riksomfattande informationssystemtjänster, som möjliggör tillgång till informationssäkerhet i realtid i vårdsituationer samt elektronisk arkivering av dokument.

— Målen för utvecklingsprojektet för det sociala området för kommande år ställs upp i programmet Välfärd 2015.

— Alkoholprogrammet för 2003—2007 fortsätter.

Utkomststödet, den form av utkomstskydd som tillgrips i sista hand, har som mål att garantera individens och familjens oundgängliga försörjning och främja deras möjligheter att klara sig självständigt.

Målet för den ersättning för hälsovetenskaplig forskning som betalas till verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården är att trygga möjligheterna att utföra hälsovetenskaplig forskning i klinisk miljö samt utveckla och ta i bruk nya forsknings- och vårdmetoder som medför hälsofördelar.

Målet för de ersättningar för läkar- och tandläkarutbildning som betalas till verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården är att inom läkar- och tandläkarutbildningen trygga nödvändig klinisk handledning och bibehålla vårdmetoderna och utbildningen på hög nivå samt säkerställa kvaliteten.

Målet för den ersättning som betalas till verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården för sinnesundersökningsverksamheten är att garantera rättssäkerheten för personer som står åtalade för brott och att upprätthålla en hög kvalitet i fråga om utlåtanden om sinnesundersökningar.

Systembeskrivningar

Den social- och hälsovård som ankommer på kommunerna finansieras huvudsakligen med kommunerna skatteintäkter, statsandelen för social- och hälsovården samt klientavgifter. Enligt lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården ska varje kommun anvisa resurser för den social- och hälsovård som ligger till grund för statsandelen.

Statsandelssystemet för social- och hälsovården består av statsandel för driftkostnader (33.60.30) samt statsunderstöd till kommunerna för projekt inom social- och hälsovården (33.60.31). Den statsandel för driftskostnaderna för social- och hälsovården som årligen betalas till kommunerna bestäms enligt kalkylerade grunder som beskriver de faktorer som inverkar på kostnaderna för tjänsterna. Statsandelen till kommuner räknas ut som skillnaden mellan de kalkylerade kostnaderna för social- och hälsovården och kommunens självfinansieringsandel.

Utkomststödet består av grundläggande utkomststöd, kompletterande utkomststöd, förebyggande utkomststöd samt sysselsättningspenning och reseersättning för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte. Det grundläggande utkomststödet innehåller en grunddel samt övriga grundutgifter, till vilka hör boendeutgifter enligt 6 § i lagen om bostadsbidrag, kostnader för användning av hushållselektricitet, hemförsäkringspremier samt hälso- och sjukvårdsutgifter som inte är ringa. Statsandelen för det grundläggande utkomststödet under moment 33.60.35 bestäms på grundval av kostnaderna och dess belopp är 50 % av nettokostnaderna. Statsandelen för annat utkomstskydd ingår i den kalkylerade statsandelen för driftskostnader inom social- och hälsovården som betalas under moment 33.60.30.

Till verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården betalas med stöd av lagen om specialiserad sjukvård statlig ersättning för de kostnader som föranleds av hälsovetenskaplig forskning på universitetsnivå (33.60.32) och för läkar- och tandläkarutbildning (33.60.33). Ersättningen för forskningsverksamheten baserar sig på antalet vetenskapliga publikationer, poängsättningen av dem samt priset på poäng. Ersättningen för utbildningsverksamheten baserar sig i fråga om universitetssjukhusen på antalet examina och antalet nya studerande samt en ersättning som fastställts för en examen och i fråga om andra verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården på en månadsersättning. Bestämmelser om beloppet av ersättningen för läkar- och tandläkarutbildningen samt vikten av de vetenskapliga publikationerna och priset per enhet utfärdas varje år genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Med det statsunderstöd som får disponeras för kommuners och samkommuners social- och hälsovård (33.60.31) stöds verkställandet av det nationella utvecklingsprogrammet för social- och hälsovården samt främjas genomförandet av kommun- och servicestrukturprojektet.

Uppgifter om omfattningen av den social- och hälsovård som kommunerna ordnar

	2006 utfall	2007 uppskattning	2008 uppskattning	2009 uppskattning
Kommunalt utkomstskydd				
Utkomststöd, antal hushåll under året				
Grundläggande utkomststöd, antal hushåll under året[1)]	226 497	221 100	220 000	210 000
Kompletterande utkomststöd, antal hushåll under året	97 032	93 000	90 000	90 000
Utkomststöd, antal mottagare under året				
Grundläggande utkomststöd, antal mottagare under året[1)]	358 369	349 600	348 000	332 000
Kompletterande utkomststöd, antal mottagare under året	152 300	150 000	150 000	150 000
Förebyggande utkomststöd, antal hushåll under året	22 000	22 000	22 000	22 000
Social service				
Barndagvård, antal barn 31.12.	189 312	190 000	190 000	190 000
Stöd för hemvård av barn, antal mottagare 31.12.	66 241	65 316	66 000	66 000
Stöd för privat vård av barn, antal mottagare 31.12.	12 604	13 579	14 000	14 000
Hemvårdshjälp, antal hushåll under året	116 500	117 500	118 500	119 000
Stödservice, antal 65 år fyllda mottagare under året	109 979	112 000	114 000	116 000
Ålderdomshem, antal boende 31.12.	19 047	18 500	18 000	17 500
Stöd för närståendevård, antal mottagare under året	30 771	32 000	33 000	34 000
Serviceboende för åldringar, antal boende 31.12.	27 635	29 000	30 000	31 000
Serviceboende för utvecklingsstörda, antal klienter i genomsnitt	9 457	9 800	10 000	10 400
Institutionsvård för utvecklingsstörda, antal boende 31.12.	2 496	2 400	2 300	2 200
Transportservice för svårt handikappade, antal klienter under året	84 064	85 000	86 000	88 000
Folkhälsoarbete				
Antal vårddagar (mn)	7,3	7,3	7,3	7,3
Antal besök inom öppenvården (mn)				
— Hos läkare	9,1	9,1	9,0	9,0
— Hos annan yrkesutbildad person	15,8	15,8	16,0	16,0
— Tandvård, antal besök	4,9	5,0	5,0	5,0
— Hemsjukvård, antal besök	3,6	3,7	3,8	3,8
Specialiserad sjukvård				
Antal vårddagar (mn)	5,8	5,7	5,7	5,7
Avslutade vårdperioder	1 074 000	1 074 000	1 075 000	1 075 000
Genomsnittlig vårdtid (dgr)	5,4	5,3	5,3	5,3
Antal besök inom öppenvården (mn)	6,9	7,0	7,1	7,1

[1)] Utgifterna finansieras under moment 33.60.35.

Läkar- och tandläkarutbildning och hälsovetenskaplig forskning

	2006 utfall	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 uppskattning
Antal publikationspoäng (genomsnitt för 3 år)	8 297,8	8 381	8 416	..
Publikationspoängens pris, euro	5 875	5 816	5 791	..
Läkar- och tandläkarexamina och nya studerande (genomsnitt för 3 år)	1 059,3	1 093,9	1 088,6	1 085,6
Ersättning för examina, euro	61 200	62 600	64 700	64 700
Ersättning för 8-årig specialläkarutbildning, euro	20 000	23 500	23 500	23 500
Månadsersättning för utbildning, euro	1 300	1 329	1 370	1 390

Sinnesundersökningar

	2006 utfall	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 uppskattning
Sammanlagt antal sinnesundersökningar	134	126	160	170
— statliga enheter	70	71	80	94
— kommunala sjukhus	64	55	80	76
Utgifter (1 000 euro)	3 336	2 855	4 424	4 445
Euro/undersökning (kalkylerat genomsnitt)	24 900	22 700	27 600	26 150

Uppgifter om driftskostnader inom den kommunala social- och hälsovården som ligger till grund för statsandelskalkylerna

	2006 utfall	2007 utfall	2008 utfall	2009 uppskattning
Kalkylerade kostnader för socialvård				
0—6-åringar, euro/invånare	4 719,40	4 916,24	5 931,23	6 080,74
7—64-åringar, euro/invånare	223,44	240,79	291,63	280,05
65—74-åringar, euro/invånare	621,25	652,71	781,55	824,64
75—84-åringar, euro/invånare	3 776,58	3 935,40	4 712,66	4 983,99
85 år fyllda, euro/invånare	10 545,74	10 965,83	13 129,18	13 865,52
Enligt antalet arbetslösa, euro/arbetslös	423,33	438,50	525,26	545,75
Enligt arbetslöshetsgraden, euro/invånare	38,65	40,04	47,91	49,78
Enligt antalet gravt handikappade personer, euro/invånare		11,93	14,28	14,84
Enligt antalet omhändertaganden av barn, euro/invånare		33,70	40,36	41,93
Kalkylerade kostnader för hälso- och sjukvård				
0—6-åringar, euro/invånare	581,26	602,10	721,07	749,19
7—64-åringar, euro/invånare	661,89	686,35	822,39	854,86
65—74-åringar, euro/invånare	1 566,63	1 622,79	1 943,12	2 018,90
75—84-åringar, euro/invånare	3 021,55	3 129,86	3 748,02	3 894,19
85 år fyllda, euro/invånare	5 245,63	5 433,66	6 505,61	6 759,33
Enligt sjukfrekvensen, euro/invånare	286,49	296,75	355,29	369,15
Kommunens självfinansieringsandel, euro/invånare	1 539,35	1 603,04	1 973,52	1 993,73
Statsandelsprocent	33,32	33,88	32,74	34,64

30. Statsandel till kommunerna för social- och hälsovårdens driftskostnader (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 5 569 684 000 euro.

Anslaget får användas:

1) till betalning av statsandelar för godkända driftskostnader med stöd av vissa lagar som gäller social- och hälsovården samt lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (733/1992) och den förordning som givits med stöd av den och

2) till betalning av utjämningar på basis av skatteinkomsterna enligt lagen om statsandelar till kommunerna (1147/1996).

Förklaring: 1) I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården fr.o.m. den 1 januari 2009 så, att statsandelsprocenten för social- och hälsovårdens driftskostnader höjs med ett nettobelopp på 1,90 procentenheter, där en höjning på 2,34 procentenheter och sänkningar på sammanlagt 0,44 procentenheter har beaktats. Därmed är statsandelsprocenten för social- och hälsovårdens driftskostnader 34,64 år 2009.

1a) Höjningen av statsandelsprocenten med 2,34 procentenheter föranleds av den kompensation av kommunernas skatteintäktsbortfall som hänför sig till ändringar i skattebasen och som ökar statsandelen med 374 000 000 euro. I kompensationen har beaktats lättnaden i beskattningen av arbete och inflationsjusteringen i anslutning därtill, omvandlingen av det tidigare förvärvsinkomstavdraget inom statsbeskattningen till ett arbetsinkomstavdrag, lättnaden i beskattningen av pensionsinkomster, höjningen av hushållsavdraget och höjningen av självrisken för resekostnadsavdraget.

Sänkningarna av statsandelsprocenten fördelar sig enligt följande:

1b) Av sänkningen av statsandelsprocenten föranleds 0,21 procentenheter av sådana överföringar av uppgifter som har att göra med kommun- och servicestrukturreformen. År 2009 överförs underhållsstödet, ersättandet av sjukvårdskostnaderna för utlänningar och ersättningarna för rättspsykiatriska undersökningar av barn och unga till att ordnas och finansieras av staten. Dessa överföringar minskar statsandelarna med sammanlagt 83 000 000 euro. Av de tillägg som motsvarar överföringarna har andelen för underhållsstöd, 72 000 000 euro, beaktats under moment 33.10.55, andelen för ersättande av sjukvårdskostnaderna för utlänningar, 7 000 000 euro, under moment 33.30.60 och andelen för rättspsykiatriska utredningar av barn och unga, 4 000 000 euro, under moment 33.60.34. Av avdragen genomförs 33 800 000 euro genom en sänkning av statsandelsprocenten och återstående 49 200 000 euro genom att kostnaderna för underhållsstödet avförs från de kalkylerade kostnader som ligger till grund för statsandelen.

1c) Av sänkningen av statsandelsprocenten föranleds 0,22 procentenheter av en sänkning av statsandelarna på 35 000 000 euro i anslutning till genomförandet av de interna överföringar som förutsätts i regeringsprogrammet.

1d) Av sänkningen av statsandelsprocenten föranleds 0,01 procentenheter av en överföring på 1 500 000 euro till moment 33.03.63 för genomförande av det nationella utvecklingsprogrammet för social- och hälsovården (KASTE) åren 2009—2011.

2) Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 17 890 000 euro till följd av genomförandet av kvalitetsrekommendationen om tjänster för äldre. Målet för reformen av tjänsterna inom äldreomsorgen är att stärka framför allt hemvården och utveckla relaterade stödtjänster. Detta genomförs genom att bygga ut hemvården och öka antalet förebyggande hembesök.

3) I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av socialvårdslagen (710/1982) så att rätten till en bedömning av servicebehovet inom socialvården utvidgas till att omfatta 75—79 åringar. Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg

beaktats 1 074 000 euro på grund av lagändringen.

4) I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om service och stöd på grund av handikapp (380/1987) så att i lagen tas in rätt för handikappade och långtidssjuka till bedömning av servicebehovet och en bestämmelse om att ärenden ska behandlas utan dröjsmål som en del av bedömningen av det individuella servicebehovet. Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 104 000 euro på grund av lagändringen.

5) I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om service och stöd på grund av hankikapp (380/1987) fr.o.m. den 1 september 2009 så att också gravt hankikappade som inte själva klarar av eller vill fungera som arbetsgivare ska ha rätt till personlig assistans. Gravt hankikappade föreslås få rätt till personlig assistans och personligt stöd som personen behöver för att klara de funktioner som hör till normal livsföring i och utanför hennet. Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 2 182 000 euro på grund av lagändringen.

6) I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996) fr.o.m. den 1 januari 2009 så att vårdpenningen enligt stödet för hemvård av barn höjs med 20 euro i månaden och stödet för privat vård av barn höjs med 22,67 euro i månaden. Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 6 720 000 euro på grund av lagändringen.

7) Riksdagen har godkänt statsrådets förordning om screening (1339/2006) enligt vilken kommunerna ska ordna bröstcancerscreening för sina invånare enligt det nationella screeningprogrammet. Genom förordningen utvidgades bröstcancerscreeningen till åldersgrupperna 60—69. Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 554 000 euro på grund av förordningen.

8) Kostnadsnivån för de kalkylerade kostnader som utgör grund för statsandelen har justerats med 3,9 procent. Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 198 520 000 euro med anledning av att kostnadsnivån har höjts.

9) Med hänvisning till motiveringen till kapitel 28.90 har vid dimensioneringen av anslaget beaktats de utjämningstillägg och utjämningsavdrag till statsandelarna som baserar sig på skatteinkomster och vars nettokonsekvenser uppgår till 2 058 000 euro. Jämfört med år 2008 har vid dimensioneringen av anslaget som avdrag beaktats 14 475 000 euro.

Statsandelen för social- och hälsovårdens driftskostnader beräknas på basis av de kalkylerade kostnaderna för socialvården och hälso- och sjukvården och kommunens självfinansieringsandel. Statsandelen betalas som en helhet. I den statsandel som betalas till kommunen beaktas social- och hälsovårdsministeriets andel av utjämningarna enligt lagen om statsandelar till kommunerna.

De kalkylerade kostnaderna för socialvården fastställs enligt kommunens invånarantal, åldersstruktur, andelen kommuninvånare som arbetar inom service och förädling, arbetslöshetsgraden och antalet arbetslösa, antalet gravt hankikappade och antalet omhändertaganden av barn. Vid beräkningen av statsandelen till kommunerna är de kalkylerade kostnaderna för socialvården enligt åldersgrupp per kommuninvånare följande år 2009:

	€
0—6-åringar	6 080,74
7—64-åringar	280,05
65—74-åringar	824,64
75—84-åringar	4983,99
85 år fyllda	18 865,52

De kalkylerade kostnader per arbetslös som bestäms enligt antalet arbetslösa i kommunen är 545,75 euro och de kalkylerade kostnader per kommuninvånare som bestäms enligt arbetslöshetsgraden är 49,78 euro år 2009.

De kalkylerade kostnader per kommuninvånare som bestäms enligt antalet gravt handikappade är 14,84 euro år 2009.

De kalkylerade kostnader per kommuninvånare som bestäms enligt antalet omhändertaganden av barn är 41,93 euro år 2009.

De kalkylerade kostnaderna för hälsovården fastställs enligt kommunens invånarantal, åldersstruktur och sjukfrekvensen. Vid beräkningen av statsandelen till kommunerna är de kalkylerade kostnaderna för hälsovården enligt åldersgrupp per kommuninvånare följande år 2009:

	€
0—6-åringar	749,19
7—64-åringar	854,86
65—74-åringar	2 018,90
75—84-åringar	3 894,19
85 år fyllda	6 759,33

De kalkylerade kostnader per kommuninvånare som bestäms enligt sjukfrekvensen är 369,15 euro år 2009.

Dessutom kan fjärrortskoefficienten inverka på vissa kommuners kalkylerade kostnader.

Kommunens självfinansieringsandel är 1 993,73 euro per kommuninvånare år 2009.

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

1) Ändringar i statsandelsprocenten	
1 a) Kompensation för kommunernas förlorade skatteinkomster genom en höjning av statsandelsprocenten med 2,34 %-enheter	374 000
1b) Överföring av uppgifter till staten, genomförs genom en sänkning av statsandelsprocenten med 0,21 %-enheter (33,8 mn euro) och genom att underhållsstödet avförs från de kalkylerade kostnaderna (49,2 mn euro)	
— underhållsstödet i överföring till moment 33.10.55	-72 000
— ersättandet av sjukvårdskostnader för utlänningar i överföring till moment 33.30.60	-7 000
— rättspsykiatriska undersökningar av barn och unga i överföring till moment 33.60.34	-4 000
1 c) Interna överföringar som förutsätts i regeringsprogrammet genomförs genom en sänkning av statsandelsprocenten med 0,22 %-enheter	-35 000
1 d) Överföring till moment 33.03.63 till det nationella utvecklingsprogrammet för social och hälsovården (KASTE) genom en sänkning av statsandelsprocenten med 0,01 %-enhet	-1 500
2) Kvalitetsrekommendationen om tjänster för äldre	17 890
3) Bedömning av servicebehovet inom socialvården för 75—79-åringar	1 074
4) Handikappades och långtidssjukas rätt till bedömning av servicebehovet	104
5) Utvidgning av systemet med personlig assistans för gravt handikappade 1.9.2009	2 182
6) Höjning av stödet för hemvård och privat vård av barn	6 720
7) Utvidgning av bröstcancerscreening	554
8) Justering av kostnadsnivån 3,9 %	198 520
9) Ändring av skatteinkomstutjämningar	-14 475
Ändring av faktorerna för bestämning av invånartalet	46 800
Upphörande av övergångsutjämningar	-832
Bortfall av det temporära statsandelstillägget för 2008	-18 000
Övriga ändringar	-850
Sammanlagt	494 187

2009 budget	5 569 684 000
2008 budget	5 075 497 000
2007 bokslut	4 310 175 432

31. Statsunderstöd till kommunerna för projekt inom social- och hälsovården (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 25 800 000 euro.

Anslaget får användas till

1) betalning av statsunderstöd för anläggnings- och utvecklingsprojekt inom social- och hälsovården enligt vissa lagar som gäller social- och hälsovården samt lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (733/1992) och de förordningar som givits med stöd av den

2) ordnande av stödtjänster för långtidsbostadslösa och

3) övervakning och kontroll av utvecklingsprojekt.

Förklaring: Prioriteringsområdena för projekt som stöds med statsunderstöd fastställs i det nationella utvecklingsprogrammet för social- och hälsovården och i programmet för att minska långtidsbostadslösheten 2008—2011.

Det beräknas att 23 800 000 euro av anslaget används till projekt inom social- och hälsovården och 2 000 000 euro till ordnande av stödtjänster för långtidsbostadslösa. Avsikten är att av det anslag som reserverats för projekt inom social- och hälsovården ska 10 000 000 euro användas till ändamål som främjar arbetshälsa och 2 000 000 euro till utvecklande av psykiatriska tjänster för barn och unga. Avsikten är att anslaget dessutom ska användas till projekt som främjar primärvården och till utvecklande av tjänster för barn, unga och familjer.

2009 budget	25 800 000
2008 budget	24 800 000
2007 bokslut	44 500 000

32. Statlig ersättning till hälso- och sjukvårdsenheter för forskningsverksamhet enligt lagen om specialiserad sjukvård (fast anslag)

Under momentet beviljas 40 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statlig ersättning för forskningsverksamhet enligt 47 och 47 b § i lagen om specialiserad sjukvård (1062/1989).

2009 budget	40 000 000
2008 budget	48 747 000
2007 bokslut	48 746 999

33. Statlig ersättning till hälso- och sjukvårdsenheter för kostnaderna för läkar- och tandläkarutbildning (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 99 170 000 euro.

Anslaget får användas till

1) betalning av statlig ersättning för läkar- och tandläkarutbildning enligt 47—47 b § i lagen om specialiserad sjukvård (1062/1989) och

2) betalning av en särskild ersättning på högst 750 000 euro till Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt för tandläkarutbildningen.

Förklaring: Avsikten är att 69 580 000 euro av anslaget används till betalning av ersättning för läkar- och tandläkarutbildning till samkommuner som är huvudmän för ett universitetssjukhus och 28 840 000 euro till andra verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården och 750 000 euro till Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt.

Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats en nivåförhöjning på 5 000 000 euro.

2009 budget	99 170 000
2008 budget	94 170 000
2007 bokslut	92 507 309

34. Statlig ersättning till verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården för kostnaderna för rättspsykiatriska undersökningar och patientöverföringar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 8 591 000 euroa.

Anslager får användas till:

1) betalning av statliga ersättningar enligt 32 § i mentalvårdslagen (1116/1990)

2) betalning av statliga ersättningar enligt lagen om arrangemang för att utreda sexuellt utnyttjande av barn

3) betalning av statlig ersättning för kommuners och samkommuners samt svenska statens kostnader för patientöverföringar enligt det avtal som ingåtts mellan Sverige och Finland och

4) betalning av en patientspecifik engångsersättning på 20 000 euro till kommuner och samkommuner för stödjande av patientöverföringar enligt den nordistka konventionen om socialt bistånd och sociala tjänster.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om arrangemang för att utreda sexuellt utnyttjande av barn. Enligt propositionen övergår kostnadsansvaret för rättspsykiatriska undersök-

ningar av barn och unga från kommunerna till staten. Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 4 000 000 euro i överföring från moment 33.60.30 på grund av lagändringen.

Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats 4 445 000 euro i ersättningar som betalas för kostnaderna för sinnesundersökningar och 146 000 euro i ersättningar för kostnaderna för patientöverföringar, varav 80 000 euro består av ersättningar av engångsnatur för stödjande av patientöverföringar.

Momentets rubrik har ändrats.

2009 budget	8 591 000
2008 budget	4 570 000
2007 bokslut	2 925 554

35. Statsandel till kommunerna för kostnader i anslutning till det grundläggande utkomstskyddet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 205 000 000 euroa.

Anslaget får användas till betalning av statsandel enligt lagen om utkomststöd (1412/1997) för kostnader i anslutning till det grundläggande utkomstskyddet.

Förklaring: Antalet hushåll som får grundläggande utkomststöd år 2009 beräknas vara ca 220 000.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i en lag om ändring och temporär ändring av lagen om utkomststöd så att lagens 11 § 3 mom. gäller till utgången av 2009. Propositionen inverkar inte på dimensioneringen av anslaget under momentet.

2009 budget	205 000 000
2008 budget	211 000 000
2007 bokslut	202 029 523

36. Statsunderstöd för att säkerställa social- och hälsovårdstjänster på samiska (fast anslag)

Under momentet beviljas 600 000 euro.

Anslaget får användas till att betala statsunderstöd via sametinget till de kommuner inom samernas i 4 § i sametingslagen (974/1995) avsedda hembygdsområde för att trygga social- och hälsovårdstjänster på samiska.

Förklaring: Målet för verksamheten är att trygga tillgången på social- och hälsovårdstjänster på samiska.

2009 budget	600 000
2008 budget	600 000
2007 bokslut	600 000

(38.) Statsbidrag till samkommunerna för sjukvårdsdistrikten för kostnader för rättspsykiatriska undersökningar av barn och ungdomar i anknytning till förundersökning av brott (fast anslag)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det slopas i budgeten.

2008 budget	1 000 000
2007 bokslut	3 485 423

63. Statsunderstöd för verksamheten vid kompetenscentra inom det sociala området (fast anslag)

Under momentet beviljas 3 500 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsunderstöd till kompetenscentrum inom det sociala området i enlighet med lagen om kompetenscentrumverksamhet inom det sociala området (1230/2001).

Förklaring: Kompetenscentrumen inom det sociala området täcker hela landet och de är följande: Södra Finlands kompetenscentrum, kompetenscentrumet i Tavastland och Satakunta, Östra Finlands kompetenscentrum, Sydöstra Finlands kompetenscentrum, Mellersta Finlands kompetenscentrum, de österbottniska landskapens kopetenscentrum, Norra Finlands kompetenscentrum och Egent-

liga Finlands kompetenscentrum. Utgående från de svenskspråkiga kommunernas behov har dessutom inrättats Det finlandssvenska kompetenscentret inom det sociala området, vars verksamhetsområde omfattar hela landet. Grunderna för bestämmande av statsunderstödet för varje enskilt kometenscentrum anges i statsrådets förordning om kompetenscentrumverksamhet inom det sociala området (1411/2001).

Målet för verksamheten är att trygga en högklassig social service med hjälp av en gemensamt organiserad forskning-, utvecklings- och utbildningsverksamhet.

2009 budget	3 500 000
2008 budget	3 000 000
2007 bokslut	2 500 000

64. Statlig ersättning för kostnaderna för ordnande av medling vid brott (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 6 300 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statlig ersättning enligt lagen om medling vid brott och i vissa tvister (1015/2005) för ersättande av kostnader i anslutning till ordnandet av medling.

Förklaring: Den statliga ersättningen bedöms täcka utgifterna för att avlöna ca 80 arbetstagare samt de övriga utgifter som verksamheten kräver. Ersättningen betalas till en kommun eller annan serviceproducent som ingått avtal med länsstyrelsen och länsstyrelsen ansvarar för utbetalningen av ersättningen. Grunderna för ersättningen fastställts i statsrådets förordning om medling vid brott och i vissa tvister (267/2006).

Verksamheten syftat till att i synnerhet unga personers brottskedja ska kunna brytas i ett tidigt skede.

Anslaget under momentet har ombildats till ett treårigt reservationsanslag.

2009 budget	6 300 000
2008 budget	6 300 000
2007 bokslut	6 290 687

70. Främjande av hälsa och funktionsförmåga

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föranleds av arbetarskyddsdistriktens omkostnader och av utgifter för hälsoövervakning, övervakning av smittsamaa sjukdomar, anskaffning av vaccin, hälsofrämjande verksamhet och utbildning av specialister inom företagshälsovården. Främjande av hälsa och funktionsförmåga och hälsoövervakning genomförs också delvis av anslag under moment 33.02.03, 33.02.05, 33.03.04 och 33.03.50. Kommunerna är ansvariga för hälsoövervakningsverksamheten.

Åtgärder som utförs av arbetarskyddets distriktsförvaltning

I enlighet med de strategier som sträcker sig fram till år 2015 inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde påverkar man genom arbetarskyddsdistriktens verksamhet att arbetsplatserna omfattar de centrala principerna för säkerhetsledning och att arbetsförhållandena är säkra och hälsosamma. Till följd av detta minskar olycksfallen och de arbetsrelaterade sjukdomarna. Verksamheten stöder för sin del åtgärderna för att öka arbetslivets dragningskraft och främja befolkningens hälsa och funktionsförmåga.

Utvecklingen av nyckeltal som beskriver arbetsförhållandena

	2004	2005[1)]	2006	2007[2)]
Olycksfall i arbete och yrkessjukdomar som ersatts, 1 000 st.	118	134	138	144
Olycksfall på arbetsplatsen som ersatts, per miljon arbetstimmar, alla branscher	28	32	33	34
— byggande	73	84	86	85
— industri	39	43	43	44
— transport, upplagring och datakommunikation	41	44	42	40
Dödsfall som inträffat på arbetsplatsen och i arbetstrafik	43	51	46	46
Dödsfall som inträffat i trafiken mellan hemmet och arbetsplatsen	20	31	20	16
Ersatta yrkessjukdomar	5 337	5 346	4 823	ca 5 000

Källa: Olycksfallsförsäkringsanstalternas förbund: Arbetsolycksfall och yrkessjukdomar.

[1)] Fr.o.m. år 2005 är antalet olycksfall inte längre direkt jämförbara med tidigare år till följd av reformen gällande s.k. totalkostnadsansvar inom sjukvården.

[2)] Förhandsuppgift

Effektivitet:

Verksamhet på initiativ av myndigheterna

— Arbetarskyddets distriktsförvaltning riktar tillsynen till de branscher som är viktigast med tanke på arbetstagarnas hälsa och arbetsförmåga och till ställen där man vill förvissa sig om att kraven i arbetslagstiftningen iakttas. Största delen av verksamheten riktas till områden där man genom tillsyn kan förhindra belastning till följd av arbete och arbetsförhållanden samt avvärja olycksfall.

— Förvaltningssystemen påverkas genom tillsyn så att arbetsplatserna har fungerande praxis för identifiering och bedömning av risker, genomförande av åtgärder samt övervakning och uppföljning. Tillsynen riktas till arbetsplatser där det bl.a. förekommer hot om våld från kunder/klienter, trakasserier och diskriminering, lyft som utförs manuellt, repetitivt arbete och arbetsolycksfall. På arbetsplatser där tillsyn utövas säkerställer man hanteringen av kemikalierisker och en trygg användning av kemikalier.

— Med hjälp av riktad arbetstidskontroll och övervakning av tidsbegränsade arbetsavtal kan man säkerställa att lagstiftningen följs. För iakttagande av arbetslagstiftningen utövas tillsyn över utländska arbetstagares rätt att arbeta och deras anställningsvillkor. Tillsynen enligt lagen om beställarens ansvar riktar sig till i synnerhet sådana branscher som anlitar utomstående arbetskraft och som omfattas av utredningsskyldigheten. Genom tillsyn som avser produktsäkerhet säkerställs att maskiner, personlig skyddsutrustning och kemikalier uppfyller förordningarna. Effektiv kommunikation och samarbete med intressegrupper stöder tillsynen.

Verksamhet på initiativ av kunderna

— Målet är att efterfrågan från kunderna ska bemötas inom överenskommen tid. Syftet är att den verksamhet som sker på initiativ av kunderna förenhetligas till innehåll och kvalitet inom arbetarskyddsdistrikten. För att effektivisera resursanvändningen utvecklas elektronisk kommunikation och informationsförmedling som stöder tillsynen.

Åtgärder för främjande av hälsa och funktionsförmåga

Hälsa främjas och folksjukdomar minskas på olika socialpolitiska sätt. Människors eget initiativ att upprätthålla och främja sin hälsa och välfärd stöds genom att man sörjer för att miljön och

förhållandena stöder sunda val. Den internationella verksamheten inverkar allt mer på människors hälsa och välfärd samt på levnadsvanor och hälsovanor. Folkhälsoprogrammet Hälsa 2015 och politikprogrammet för hälsofrämjande utgör grunden för den hälsofrämjande verksamheten.

Hälsoövervakningen (33.70.21) fokuserar särskilt på att effektivisera kvalitetsövervakningen när det gäller hushållsvatten, utveckla datasystem för miljö- och hälsoskyddet samt genomföra EU:s nya kemikalielagstiftning (REACH-förordningen) och bereda det nationella kemikalieprogrammet.

Målsättning

— Att förebygga och avhjälpa de olägenheter för hälsan som människans livsmiljö orsakar.

— Att trygga realiseringen av de kvalitetskrav gällande miljöhälsa som förutsätts i författningar, liksom också fungerande, aktuella och resultatrika tillsynsförfaranden samt en effektiv styrning av tillsynen.

— Att minska antalet epidemier som föranleds av hushållsvatten och livsmedelshantering.

När det gäller *bekämpning av smittsamma sjukdomar och anskaffning av vaccin* (33.70.22 och 33.70.20) ligger tyngdpunkterna på utveckling och uppföljning av vaccinationsprogrammet, bekämpande av sjukhusinfektioner, förebyggande av spridningen av HIV-infektioner, beredskap inför allvarliga epidemier och stärkande av det förebyggande arbete som utförs i form av internationellt samarbete.

Målsättning

— Att uppnå en låg förekomst av sjukdomar som kan förebyggas genom vaccinering, att förbättra influensavaccineringens täckning bland personer över 65 år och att utvidga vaccineringen till att omfatta barn i åldern 3—35 månader (t.ex. kikhosta, influensavaccineringens täckning).

— Att förebygga spridningen av smittsamma sjukdomar och utreda epidemier (t.ex. campylobakterier, antal anmälningar om misstänkt epidemi).

— Att bibehålla Finlands internationellt sett goda situation när det gäller smittsamma sjukdomar (t.ex. tuberkulos, sjukhusinfektioner orsakade av MRSA/resistenta stafylokocker).

— Att utveckla ett system för uppföljning och bekämpning som är kompatibelt med WHO:s och EU:s system och som reagerar snabbt (systemutveckling, ingen indikator).

— Att förhindra den kraftiga ökning i behovet av hälsotjänster som föranleds av i synnerhet spridningen av HIV-infektionen (antal nya HIV-fall).

Syftet med *beredskapen för pandemier* är att utveckla beredskapen inför en eventuell pandemi och den regionala epidemiologiska verksamheten.

Syftet med *den hälsofrämjande verksamheten* (33.70.50) är att sprida hälsosamma levnadsvanor, minska hälsoskillnaderna mellan olika befolkningsgrupper och stödja dem vars förmåga att själva sköta sin hälsa är begränsad. Utvecklandet av strukturerna och metoderna för och kvaliteten på det hälsofrämjande arbetet samt effektiviseringen av samarbetet mellan olika aktörer prioriteras. Den hälsofrämjande verksamheten bedrivs effektivast i form av omfattande åtgärder som kan påverka flera resultatmål samtidigt.

De projekt som stöds med anslaget ska stödja genomförandet av folkhälsoprogrammet Hälsa 2015, politikprogrammet för hälsofrämjande, handlingsprogrammet för minskning av hälsoskillnaderna och andra riksomfattande program för hälsofrämjande. Särskilt stöds övergripande projekt som är gemensamma för flera aktörer.

Målsättning

— Att alla de aktörer som är verksamma bland barn och ungdomar genom sin verksamhet stöder rökfrihet bland barn och ungdomar. Tobaksavvänjningen utvecklas som en del av förebyggandet av sjukdomar och återfall inom hälsovårdsservicesystemet.

— Att förebygga och minska barns, ungdomars och barnfamiljers bruk av alkohol. Ibruktagandet av miniintervention avseende alkohol effektiviseras.

— Att förbättra befolkningens kosthållning så att ökningen av andelen överviktiga stannar av. Viktiga målgrupper är barn och unga, inklusive främjande av amning och utvecklande av hälsosam bespisning.

— Att öka både vardagsmotionen och den regelbundna motionen i alla åldersgrupper. En särskild målgrupp är barn och äldre som rör sig för litet med tanke på sin hälsa.

— Målet är att förebygga särskilt sådana olyckor i hemmen och under fritiden som leder till döden eller till ett stort behov av vård.

— Att stödja barns och ungas psykosociala utveckling och mentala hälsa. När det gäller vuxna är det viktigaste målet att förebygga och minska antalet självmord.

— Att effektivisera den sexuella fostran av unga och integrera sexualrådgivning i social- och hälsovårdstjänsterna.

Anslaget för *utbildning av specialister inom företagshälsovården* (33.70.51) används till ersättning av kostnader som orsakas av utbildningen av specialister inom företagshälsovården. Arbetshälsoinstitutet använder medlen till utveckling av den egna och universitetens utbildning samt betalar ersättning för kostnader som föranleds av utbildning av specialister inom företagshälsovården till serviceproducenter som avses i lagen om privat hälso- och sjukvård samt till de stationer för företagshälsovård som arbetsgivarna upprätthåller.

Målsättning

— Att säkerställa att de heltidsanställda läkare som arbetar inom företagshälsovården är specialister inom företagshälsovården i enlighet med förordningen (1484/2001).

— Att trygga det kvantitativa behovet av utbildning som pensioneringen av läkare inom företagshälsovården föranleder.

— Att höja utbildningsnivån för företagsläkare till att motsvara behoven inom arbetslivet så att företagshälsovårdsåtgärderna stöder arbetstagarnas arbetsmotivation och fortsatta karriär samt tryggar verkställigheten av lagen om företagshälsovård.

Nyckeltal för främjande av hälsa och funktionsförmåga 2005, 2007—2009

	2005 utfall	2007 uppskattning	2008 uppskattning	2009 uppskattning
Hälsoövervakning				
Epidemier som sprids via vatten				
— antal epidemier	6	3	4	4
— insjuknade	863	5 000	400	350
Bekämpning av smittsamma sjukdomar samt anskaffning av vaccin				
Influensavaccineringens täckning blan personer över 65 år, %	52	48	50	50
Kikhosta, antal fall	552	479	350	350
Campylobakterier, antal fynd	4 003	4 107	3 500	3 500
Anmälningar om misstänkt epidemi	81	55	65	65
Tuberkulos, antal fall	360	272	260	260
MRSA/resistenta stafylokocker, antal fynd	1 376	1 317	1 200	1 200
HIV, antal rapporterade fall	139	191	210	210
Hälsofrämjande verksamhet				
Andel 15—64-åringar som röker dagligen, %				
— män	26	26	24	23
— kvinnor	18	17	16	15

Antal döda i alkoholrelaterade sjukdomar och av alkoholförgiftning, sammanlagt	2 033	2 020	2 005	1 960
— män	1 593	1 588	1 580	1 550
— kvinnor	440	432	425	410
Andel 15—64-åringar som dricker för att bli fulla (över 6 portioner per gång minst en gång i veckan), %				
— män	27	28	27	25
— kvinnor	8	9	8	8
Andel överviktiga (BMI 25 eller över) av 15—64-åringar, %				
— män	60	57	56	55
— kvinnor	40	43	41	40
Andel 75—84-åringar som kan röra sig ute ensamma, %				
— män	79	82	84	85
— kvinnor	73	74	75	76
Olyckor i hemmet och på fritiden	2 129	2 100	2 000	2 000
Självmord				
— män	724	660	650	640
— kvinnor	270	220	200	200
Aborter hos 15—24-åriga flickor/1 000 flickor	17	16	16	16
Klamydiasmitta hos 15—24-åringar	8 506	9 174	9 000	9 000
Utbildning av specialister inom företagshälsovården				
Antal specialistexamina på området för företagshälsovård	46	55	57	57

01. Arbetarskyddsdistriktens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 28 490 000 euro.

Anslaget får också användas till betalning av utgifter för inspektionen av finländska fartyg i utlandet och för åtgärder enligt 15 och 20 § i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006).

Förklaring: Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för arbetarskyddets distriktsförvaltning år 2009. Resultatmålen för varje distrikt definieras i det resultatavtal som ministeriet och arbetarskyddets distriktsförvaltning ingår.

Verksamhetens resultat

Myndighetstillsynens effektivitet förbättras genom att antalet kontroller på arbetsplatserna ökas med 50 % fram till år 2011. Fördelningen och användningen av resurser inom prioritetsområdena följs upp. Verksamhetssätten effektiveras för att åtgärdernas produktivitet ska förbättras. För resursanvändningen uppställs följande mål:

Totala kostnader och årsverken inom arbetarskyddets distriktsförvaltning

	2007 bokslut			2008 mål			2009 mål		
Resultatområde	1 000 €	%-andel	årsv.	1 000 €	%-andel	årsv.	1 000 €	%-andel	årsv.
Verksamhet på initiativ av myndigheterna	15 404	60	269	16 108	60	277	17 094	60	277
Verksamhet på initiativ av kunderna	5 134	20	90	5 369	20	93	5 698	20	93
Förvaltnings- och stödåtgärder	5 134	20	90	5 369	20	92	5 698	20	92
Sammanlagt	25 672	100	449	26 846	100	462	28 490	100	462

Funktionell effektivitet

Målet för den avgiftsbelagda verksamheten är att avgifterna för offentligrättsliga prestationer ska motsvara totalkostnaderna och att kvalitetsnivån på prestationerna är ändamålsenlig. Målet för den företagsekonomiska produktionen av prestationer är total lönsamhet.

Produktion och kvalitetsledning

Arbetarskyddsdistrikten verkar i nära samarbete med arbetsplatserna, arbetsmarknadsorganisationerna och andra intressegrupper. Arbetarskyddsdistrikten utnyttjar smidigt den sakkunskap som arbetshälsoinstitutet och andra sakkunniginstanser har som stöd för tillsynsverksamheten.

Metoderna för att planera och rikta in arbetarskyddsdistriktens verksamhet utvecklas och man följer upp hur de fungerar. Datasystemet för tillsyn över arbetarskyddet revideras så att det ska stödja och effektivisera tillsynsverksamheten. Verksamhetens kvalitet och produktivitet förbättras, tillsynsmetoderna utvecklas och utvärderingen av verksamhetens olika delområden fortsätter.

För en effektivare resursanvändning koncentreras tillsynen av arbetsplatser och branscher som kräver särskild sakkunskap eller samordningen av den till ett eller ett par arbetarskyddsdistrikt.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Genom utvecklingsplaner för personalen stärks kunnandet så att det motsvarar kraven inom tillsynsverksamheten. Allt mer uppmärksamhet fästs vid arbetshälsa och fungerande arbetsgemenskaper bl.a. genom handlingsmodeller och särskilda utredningar.

Vid dimensioneringen av anslaget har 170 000 euro beaktats som nettobudgeterade inkomster av avgiftsbelagd verksamhet.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	25 251	26 998	28 660
Bruttoinkomster	206	152	170
Nettoutgifter	25 045	26 846	28 490
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	5 078		
— överförts till följande år	5 705		

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar (varav ett avdrag av engångsnatur på 128 000 euro)	862
Lönekostnader och andra kostnader i anslutning till överföringen av uppgifter och tjänster som hänför sig till arbetarskyddet, överföring från moment 33.01.01	234
Ökning av servicecentralens avgifter för köpta tjänster	48
Överföring från moment 28.40.21	500
Sammanlagt	1 644

2009 budget	28 490 000
2008 II tilläggsb.	499 000
2008 budget	26 846 000
2007 bokslut	25 672 000

20. Anskaffning av vaccin (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 16 610 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter och ersättningar för anskaffning och vidarebefordran av vaccin som med stöd av 25 § i lagen om smittsamma sjukdomar (583/1986) tillhandahålls gratis och används vid vaccineringstillfällen samt för användningsföreskrifter på finska och svenska,

för obligatorisk upplagring, för systemet för vaccindistribution och till betalning av andra utgifter och ersättningar för genomförandet av det allmänna vaccineringsprogrammet

2) till betalning av medlemsavgiften i Finska andelslaget för ersättning av läkemedelsskador och

3) till betalning av de utgifter som anskaffning och vidarebefordran av vaccin för förmedling ger upphov till.

Förklaring: Genomförandet av vaccineringsprogrammet uppskattas föranleda utgifter på sammanlagt 16 200 000 euro. Summan har uppskattats enligt framtida beställningar. Uppskattningen har utökats med anskaffningskostnaderna på 6 000 000 euro för det rotavirusvaccin som tas in i vaccineringsprgrammet. I anslaget ingår en årlig reservationsavgift för pandemivaccin på 550 000 euro. Det har beräknats att 410 000 euro används för distribution av vacciner samt övrig anskaffning, försörjning och förmedling av vacciner.

Övriga utgifter för distribution av vaccin har antecknats under moment 33.03.04. Inkomsterna av försäljning och förmedling av vaccin har antecknats under moment 12.33.03.

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Rotavirusvaccin	6 000
Övriga ändringar	-190
Sammanlagt	5 810

2009 budget	16 610 000
2008 budget	10 800 000
2007 bokslut	47 600 000

21. Hälsoövervakning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 930 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för den hälsoövervakning som förutsätts i hälsoskyddslagen (763/1994), gentekniklagen (377/1995), kemikalielagen (744/1989) och strålskyddslagen (592/1991), för forskning kring hälsoövervakningen och för vidare- och fortbildning av personalen. Anslaget får användas till avlönande av personal motsvarande högst ett årsverke samt för betalning av andra utgifter på grund av detta.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats en överföring på 70 000 euro till moment 30.03.04 i anslutning till uppgifter som har att göra med EU-rapportering av undersökningsresultat från kontroller av hushålls- och badvatten.

2009 budget	930 000
2008 budget	930 000
2007 bokslut	800 000

22. Övervakning av smittsamma sjukdomar (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 360 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för förebyggande av och information om smittsamma sjukdomar enligt lagen om smittsamma sjukdomar (583/1986), för utredning och uppföljning av oväntade epidemier samt för internationellt samarbete som dessa förutsätter och

2) till betalning av statsunderstöd enligt prövning som beviljas för ovan nämnda ändamål.

Anslaget får också användas till avlönande av personal motsvarande högst ett årsverke samt till betalning av andra omkostnader för social- och hälsovårdsministeriet.

2009 budget	1 360 000
2008 budget	1 360 000
2007 bokslut	1 360 000

50. Hälsofrämjande verksamhet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 9 300 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för åtgärder i anslutning till 27 § i lagen om åtgärder för inskränkande av tobaksrökning (693/1976) och 10 § 1 punkten i lagen om nykterhetsarbete (828/1982) och

2) till betalning av utgifter som föranleds av hälsofrämjande.

Av anslaget kan organisationer, stiftelser, kommuner och andra aktörer beviljas statsunderstöd. Anslaget kan också användas till att ingå avtal med statliga inrättningar om kortvariga projekt för hälsofrämjande. Anslaget får användas till avlönande av personal motsvarande högst två årsverken vid social och hälsovårdsministeriet samt till betalning av utgifter som social- och hälsovårdsministeriet har för administrering av anslaget.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har som avdrag beaktats 300 000 euro till följd av bortfallet av ett tillägg av engångsnatur.

2009 budget	9 300 000
2008 budget	9 600 000
2007 bokslut	9 300 000

51. Statlig ersättning för kostnaderna för utbildning av specialister i företagshälsovård (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 700 000 euro.

Anslaget får med stöd av 3 a § i lagen om arbetshälsoinstitutets verksamhet och finansiering (159/1978) användas till ersättning av kostnader som orsakas av utbildningen av specialister inom företagshälsovården.

Förklaring: Anslaget under momentet har ombildats till ett treårigt reservationsanslag.

2009 budget	2 700 000
2008 II tilläggsb.	—
2008 budget	2 700 000
2007 bokslut	2 700 000

80. Avbytarverksamhet för lantbruksföretagare

Förklaring: Avbytarverksamheten för lantbruksföretagare omfattar avbytarservice och dess förvaltning. Målet för avbytarverksamheten är att hjälpa lantbruksföretagarna att orka med sitt arbete och att främja deras hälsa och funktionsförmåga. De kostnader som ordnandet av avbytarservice medför ersätts helt av statens medel.

Lantbruksföretagarna har rätt till 25 dagars semester och vikariehjälp. Rätt till semester har endast lantbruksföretagare som idkar kreatursh ushållning. Även personer som idkar växtodling kan få vikariehjälp. En lantbruksföretagare som på grund av sjukdom eller annan tillfällig orsak är förhindrad att sköta de nödvändiga uppgifter som hör till skötseln av ett lantbruksföretag kan få vikariehjälp. Semestern är avgiftsfri, men för vikariehjälp uppbärs en avgift. Lantbruksföretagaren kan dessutom under vissa förutsättningar köpa avbytarhjälp till subventionerat pris för högst 120 timmar per år.

Den allmänna ledningen, styrningen och övervakningen av avbytarservicen ankommer på social- och hälsovårdsministeriet. Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt bär ansvaret för tillhandahållandet av avbytarservice. Såsom lokala enheter med ansvar för lokalförvaltningen av servicen fungerar kommunerna med stöd av de uppdragsavtal som de har ingått med pensionsanstalten. Dessa sköter lokalförvaltningen och ordnar avbytarservice. Till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt och de lokala enheterna betalas av statens medel en kalkylmässig ersättning för förvaltningskostnaderna för avbytarservicen.

Verksamhetens omfattning 2006—2009

	2006 utfall	2007 uppskattning	2008 uppskattning	2009 uppskattning
Lantbruksföretagare:				
1. Semesterverksamhet				
Antal serviceanvändare	32 981	30 620	29 090	27 780
Antal avbytardagar	769 897	725 540	712 700	683 400
Antal avbytardagar/användare	23,34	23,69	24,50	24,60
Antal avbytartimmar	5 028 174	4 725 870	4 654 400	4 498 200
Avbytardagarnas genomsnittliga omfattning, timmar	6,53	6,51	6,53	6,58
2. Vikarieverksamhet				
Antal serviceanvändare	12 972	12 280	11 730	11 150
Antal avbytardagar	534 555	516 480	503 100	487 500
Antal avbytardagar/användare	41,21	42,05	42,89	43,72
Antal avbytartimmar	3 571 925	3 474 850	3 401 400	3 311 000
Avbytardagarnas genomsnittliga omfattning, timmar	6,68	6,73	6,76	6,79
3. Understödd avgiftsbelagd avbytarhjälp				
Antal serviceanvändare	13 346	12 960	12 760	12 570
Antal avbytardagar	97 869	102 130	103 500	105 000
Antal avbytardagar/användare	7,33	7,88	8,11	8,35
Antal avbytartimmar	640 517	669 900	680 000	689 900
Avbytardagarnas genomsnittliga omfattning, timmar	6,54	6,56	6,57	6,57
Förvaltning av lantbruksföretagarnas avbytarservice				
Hel- och deltidsanställda				
— Vid Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt	6	6	6	6
— Vid de lokala enheterna	332	358	363	350
Antal ordinarie avbytare	4 766	4 931	4 900	4 900
Antal lokala enheter	102	96	89	84

40. Statlig ersättning för kostnaderna för avbytarservice för lantbruksföretagare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 197 300 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av den statliga ersättning som med stöd av 37 § i lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare (1231/1996) betalas till kommunerna för driftskostnaderna för de avbytartjänster som avses i lagens 35 §. Av anslaget får högst 182 000 euro användas till ersättning för de nettokostnader som läroavtalsutbildningen för lantbruksavbytare medfört för de lokala enheterna.

Förklaring: En lantbruksföretagare har 25 semesterdagar.

Dimensioneringen av anslaget grundar sig på uppgifter om utfall gällande verksamhetens omfattning år 2007 och kostnader år 2006 och på basis av dem gjorda uppskattningar av verksamhetens omfattning och kostnadsutveckling åren 2007—2009.

Det beräknas att 114 400 000 euro av anslaget används för semesterverksamhet, 75 000 000 euro för vikariehjälpsverksamhet och 7 900 000 euro för avgiftsbelagd avbytarhjälp.

Det beräknas att 194 300 000 euro av anslaget behövs till betalning av förskott på statliga ersättningar och 3 000 000 euro till betalning av slutrater av statliga ersättningar.

2009 budget	197 300 000
2008 budget	197 300 000
2007 bokslut	190 008 212

50. Statlig ersättning för förvaltningsutgifterna för avbytarservicen för lantbruksföretagare (fast anslag)

Under momentet beviljas 15 900 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av den statliga ersättning som med stöd av 31 och 32 § i lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare (1231/1996) betalas till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt och kommunerna för förvaltningskostnaderna för avbytarservicen. Av anslaget får högst 94 000 euro användas för betalning av sådan behovsprövad tilläggsersättning till lokala enheter som avses i 12 § 3 mom. i lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare.

Förklaring: Det beräknas att 14 045 000 euro av anslaget används för kommunernas förvaltningskostnader för avbytarservicen och 1 855 000 euro för Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts förvaltningskostnader för avbytarservicen, inklusive den behovsprövade tilläggsersättningen till de lokala enheterna.

Avbytarservicen för lantbruksföretagare, uppgifter om omfattningen av förvaltningen och personalen

	2008 uppskattning	2009 uppskattning
Hel- och deltidsanställda vid Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt	6	6
Antal lokala enheter	89	84
Personer i ansvarsställning	89	84
Kontorspersonal	30	30
Ledande avbytare	244	236
Antal ordinarie avbytare	4 900	4 900

2009 budget	15 900 000
2008 budget	15 900 000
2007 bokslut	15 238 592

90. Understöd från Penningautomatföreningen

Förklaring: Statsrådet har med stöd av lotterilagen (1047/2001) beviljat Penningautomatföreningen penningspelstillstånd som ensamrätt för tillhandahållande av penningautomater, anordnande av kasinospel och bedrivande av kasinoverksamhet. Genom den verksamheten som baserar sig på penningspelstillståndet skaffar Penningautomatföreningen medel till allmännyttiga sammanslutningar och stiftelser med rättsförmåga för främjande av hälsa och social välfärd. Medlen fördelas i form av understöd enligt prövning på basis av ansökningar.

Penningautomatföreningen behandlar ansökningarna om understöd, gör upp ett fördelningsförslag och administrerar utbetalningen av understöden och övervakningen av användningen av dem i enlighet med lagen om penningautomatunderstöd (1056/2001) och statsrådets förordning om vissa tidsfrister som ska tillämpas på penningautomatunderstöd (1170/2001). På basis av förslag från Penningautomatföreningens styrelse beviljas understöden av statsrådet på föredragning från social- och hälsovårdsministeriet. Detta sker i regel en gång om året.

År 2008 beviljades av Penningautomatföreningens avkastning 312,0 miljoner euro i understöd till allmännyttiga sammanslutningar och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd. Då Statskontoret dessutom med stöd av 22 § 2 mom. i lotterilagen anvisades 65,2 miljoner euro för driftskostnader för krigsinvalidernas inrättningar, 40,3 miljoner euro för rehabilitering av frontveteraner och 3,5 miljoner euro för rehabilitering av personer som tjänstgjort i vissa uppdrag under Finlands krig, uppgick användningen av Penningautomatföreningens avkastning till sammanlagt 421,0 miljoner euro. Av avkastningen år 2007 blev 11,4 miljoner euro ofördelade.

Avsikten är att sammanlagt 407,5 miljoner euro av Penningautomatföreningens avkastning ska användas år 2009. Av beloppet delas i understöd ut 302,5 miljoner euro under moment 33.90.50. Dessutom anvisas Statskontoret 65,2 miljoner euro för driftskostnader för krigsinvalidernas sjukhem, 36,3 miljoner euro för rehabilitering av frontveteraner och 3,5 miljoner euro för rehabilitering av personer som tjänstgjort i vissa uppdrag under Finlands krig. Motsvarande inkomst på 407 495 000 euro har antecknats under moment 12.33.90. Av avkastningen år 2007 blir 16,0 miljoner euro över för senare bruk.

50. Understöd till sammanslutningar och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 302 500 000 euro.

Anslaget får användas för ändamål som nämns i 17 § 2 mom. och 22 § 1 och 3 mom. i lotterilagen (1047/2001).

Förklaring: Social- och hälsovårdsministeriet har tillsammans med Penningautomatföreningen preliminärt kommit överens om följande resultatmål för understödsverksamheten år 2009:

Understödsverksamheten följer tre huvudlinjer; understöd riktas till 1) säkerställande av basverksamheten i medborgarorganisationer inom social- och hälsovården och främjande av medborgarnas välfärd, 2) problemförebyggande verksamhet och 3) utvecklande av stödet till och servicen för dem som har det sämst ställt. Till den första huvudlinjen hör säkerställande av en mångsidig och aktiv medborgarorganisationsverksamhet och främjande av medborgarnas funktionsförmåga och möjligheter att delta. Viktiga mål inom den andra huvudlinjen är förebyggande av problem som utgör ett hot mot hälsa och en risk för social utslagning samt tidigt ingripande i uppdagade riskfaktorer. Den tredje huvudlinjen gäller främjande av hjälp till befolkningsgrupper som har de sämre ställt än andra och utvecklingsverksamhet som ordnas av organisationer och som gäller service.

Gränsdragningen mellan den service som ordnas med understöd från Penningautomatföreningen och den service som kommunerna är skyldiga att ordna preciseras för att undvika den ogynnsamma inverkan som oklarheterna kring finansierings- och koordineringsansvaret har på servicesystemens funktion. För sådan serviceverksamhet som utförs mot ersättning och som kan jämföras med näringsverksamhet beviljas inga understöd för att hindra snedvridning av konkurrensen. Understöden riktas inte längre till serviceproduktion som utförs mot vederlag, utan allt tydligare till sådan verksamhet som främjar medborgarnas förmåga att klara sig på egen hand och som är lämplig att utföras av organisationer. Denna verksamhet faller utanför systemen för köptjänster och konkurrensutsättning.

Systemen för uppföljning och utvärdering av understödsverksamheten utvecklas såväl med tanke på att kontrollera de effekter understöden har på konkurrensen som med tanke på att främja och fastställa resultaten och effekterna av den verksamhet som understöds. Kvaliteten på och verkningsfullheten av den utvecklingsverksamhet som understöds av Penningautomatföreningen främjas genom att utveckla praxis i fråga om understödsverksamheten och genom att effektivisera vägledningen och utvärderingen när det gäller den innovationsinriktade utvecklingsverksamheten. När det gäller utvecklandet av tjänster främjas samarbetet

mellan organisationer och kommuner. För att förebygga samhälleligt sett avsevärda sociala problem och problem med tanke på folkhälsan bereds programhelheter för utvecklingsverksamheten. När det gäller inriktningen av understöd bereder man sig på att delta i de utvecklingsprogram som bereds utifrån regeringsprogrammet och som lämpar sig för understödssystemet.

För att trygga öppenheten, insynen och jämlikheten klargörs principerna för beviljande av understöd. Kriterierna för projektunderstöd utvecklas, likaså tillämpningen av kriterierna. Kriterierna för beviljande av allmänna understöd till organisationsverksamhet dokumenteras och ett uppföljningssystem som baserar sig på dem skapas. En ny praxis för allmänna understöd etableras under målperioden. Även de riktade verksamhetsunderstödens och investeringsunderstödens ställning i understödssystemet preciseras.

Tryggande av medborgarorganisationsverksamheten

En viktig uppgift för Penningautomatföreningens understödsverksamhet är att trygga medborgarorganisationernas verksamhetsförutsättningar. Med understöd tryggas organisationernas grundläggande förutsättningar för intressebevakning, utvecklingsverksamhet, sakkunnig- och övrig påverkningsverksamhet samt verksamhet på frivillig basis och referensgruppsverksamhet. Regionalt och lokalt samarbete främjas både organisationer emellan och mellan organisationer och kommuner.

— Genom att säkerställa grundfinansieringen av medborgarorganisationsverksamheten inom social- och hälsovården främjas utvecklingen av ett fungerande och aktivt medborgarsamhälle. För att öka medborgarnas möjligheter att delta stöds lättillgängliga mötesplatser, medborgar- och föreningshus och annan verksamhet där medborgare kan delta i olika slag av frivillig verksamhet och skapa sociala nätverk.

— Organisationernas referensgruppsverksamhet och verksamhet på frivillig basis utökas i synnerhet då målgrupperna utgörs av befolkningsgrupper i behov av hjälp och stöd, familjer med många problem, unga som riskerar att bli utslagna, personer med psykiska problem och rusmedelsproblem, ensamma åldringar och handikappade eller invandrarfamiljer som riskerar att bli utslagna.

— Utvecklingsprojekt som utnyttjar informationsteknik främjas i syfte att förbättra möjligheterna till deltagande och tillgången på information särskilt för äldre, personer med handikapp och personer som bor i glesbygden.

Främjande av hälsa och funktionsförmåga

Genom understöden stöds verksamheter och projekt som främjar medborgarnas och familjernas hälsa och funktionsförmåga. Understöd anvisas för verksamhet som främjar välfärd och för förebyggande av problem som hotar hälsa och funktionsförmåga samt för riskfaktorer som uppdagats vid tidigt ingripande. Till de centrala helheterna hör utöver den hälsofrämjande verksamheten även upprätthållandet av funktionsförmågan hos den åldrande befolkningen samt främjandet av barnfamiljernas välfärd och tryggandet av familjernas funktionsförmåga vid plötsliga förändringar i livet.

— Sådana funktioner och utvecklingsprojekt som hänför sig till främjande av folkhälsan och hälsosamma levnadssätt och till förebyggande av problem i anslutning till de stora folksjukdomarna och människornas livsföring stöds särskilt. Till de viktiga utvecklingsområdena hör förebyggande av psykiska problem samt skador till följd av rusmedelsbruk.

— Utvecklandet av det stöd och den hjälp som ges i plötsligt förändrade livssituationer och i krissituationer främjas.

— Främjandet av hälsa och funktionsförmåga hos äldre medborgare samt deras möjligheter att klara sig hemma stöds, liksom utvecklandet av verksamhetsmodeller som främjar orken hos närståendevårdare.

Minskandet av utslagning

Utslagning minskas inte bara genom att man främjar möjligheterna att klara sig för personer som riskerar att bli utslagna och ingriper mot de första tecken på utslagning, utan också genom att man utvecklar hjälp- och stödformerna så att de förbättrar de utslagnas möjligheter att återgå till ett normalt liv. Målgrupper är sär-

skilt medborgare och familjer med psykiska problem och rusmedelsproblem, personer med många problem samt personer som till följd av sjukdom, handikapp eller långtidsarbetslöshet har mist sin funktionsförmåga.

— Med understöd främjas utvecklandet av projekt och verksamhetsmodeller som tryggar ett självständigt boende för specialgrupper. Understödet är avsett för grupper vars boende eller möjligheter att klara sig själv, antingen på grund av avsaknad av lämplig bostad eller på grund av bristfällig boendeberedskap, kräver särskilda lösningar när det gäller verksamhetsmodeller eller investeringar.

— Verksamheter och projekt genom vilka situationen för personer som har det sämre ställt eller som har många problem stöds. Åtgärder och projekt som främjar sysselsättningen bland personer med nedsatt funktionsförmåga och andra grupper som lätt blir förbigångna på arbetsmarknaden eller som länge stått utanför arbetsmarknaden stöds.

— Sådana verksamheter och projekt som främjar de familjer som har det sämst ställt och som förebygger utslagning bland barn och unga stöds.

Fungerande tjänster

Med understöden stöds utvecklandet av lättillgängliga tjänster och servicehelheter för specialgrupper. Eftersom kommunerna bär det grundläggande ansvaret för att ordna tjänster, främjas ett nära samarbete mellan organisationer och kommuner inom utvecklingsverksamheten för en effektiviserad etablering servicemodellerna.

— Utvecklandet av tjänster och servicehelheter för specialgrupper stöds. Understöd anvisas för utvecklandet av lättillgängliga tjänster med låg användningströskel för svåra specialgrupper.

— Med understöden främjas organisationernas deltagande i utvecklandet av servicesystem för regionerna eller de ekonomiska regionerna.

Användningen av understödsanslaget åren 2007—2009 (mn euro)

	2007	2008	2009
Medborgarorganisationsverksamhet	144,5	149,5	145
Boende för specialgrupper	42,5	52,0	47
Främjande av funktionsförmåga	43,4	40,9	41
Krishjälp	33,9	29,2	29
Kurs-, läger- och semesterverksamhet	20,7	20,7	20
Dagverksamhet och arbetsterapi	15,2	13,2	12
Förebyggande av folksjukdomar	5,8	6,5	8
Sammanlagt	306,0	312,0	302,5

Användningen av understödsanslaget enligt slag av understöd åren 2007—2009 (mn euro)

	2007	2008	2009
Allmänna understöd	56,6	63,6	64
Riktade verksamhetsunderstöd	124,8	122,3	120
Investeringsunderstöd	38,2	44,5	42
Projektunderstöd	86,4	81,6	76
Sammanlagt	306,0	312,0	302,5

Vid dimensioneringen av anslaget har som avdrag beaktats en minskning av Penningautomatföreningens avkastning med 9 500 000 euro.

2009 budget	302 500 000
2008 budget	312 000 000
2007 bokslut	306 000 000

Huvudtitel 35
MILJÖMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring: Dämpningen av klimatförändringen och anpassningen till förändringen för att uppnå de klimat- och energimål som EU godkänt och som sträcker sig fram till 2020 liksom lösningen av andra miljöproblem kräver tekniska innovationer och ökar efterfrågan på ny teknik och ny kunskap. I syfte att uppnå Finlands klimat- och energipolitiska mål krävs att samhällsstrukturen blir enhetligare och utsläppen från användningen av byggnader och från boende minskar. Genom att planera samhällena, byggandet och användningen av områden, trygga naturens mångfald och miljöskyddet kan man skapa förutsättningar för anpassning till klimatförändringen.

EU har ställt som mål att stoppa utarmningen av naturens mångfald före 2010. Målet ingår i den strategi för bevarande och hållbart nyttjande av den biologiska mångfalden 2006—2016 som godkänts av statsrådet. Genomförandet av handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland är av central betydelse för måluppfyllelsen.

Miljöfrågornas globala och gränsöverskridande karaktär är en ständig utmaning också för det internationella samarbetet. Centrala mål för den internationella miljövården är att minska spridningen av farliga kemikalier och näringsbelastningen. De skadliga utsläppen på land, i vattendrag och i luften har minskat i Finland tack vare det finska tillståndssystemet och kraven i internationella avtal samt industrins och samhällenas frivilliga åtgärder. Näringsbelastningen från jordbruket minskar emellertid långsamt och övergöder fortfarande vattendragen. Miljöriskerna ökar särskilt på havet på grund det ökande antalet olje- och kemikalietransporter.

Produktions- och konsumtionstillväxten ökar utnyttjandet av naturresurser och energiförbrukningen samt även avfallsmängden och utsläppen i miljön. Den offentliga upphandlingen spelar en viktig roll som vägvisare för främjandet av hållbar konsumtion och produktion.

Efterfrågan på bostäder påverkas på ett avgörande sätt av att befolkningen koncentreras till Helsingforsregionen och tillväxtcentren. Den livliga efterfrågan på bostäder och de begränsade resurserna höjer priserna på tomter och bostäder. Ökat samarbete mellan planläggningen och kommunerna behövs för att trygga ett tillräckligt utbud av bostadstomter inom de växande stadsområdena. Även den höga sysselsättningen inom servicebranscherna ökar efterfrågan på hyresbostäder inom dessa områden.

Kvaliteten på byggandet och byggnadernas energiprestanda och säkerhet är viktiga vid styrningen av byggandet.

I syfte att samordna de ökande uppgifterna med god kvalitet på tjänsterna och stigande produktivitetsmål förutsätts att uppgifterna och resurserna för dem omvärderas samt att strukturerna och rutinerna inom förvaltningen utvecklas. De riktlinjer som förbereds för utvecklingen av regionförvaltningen innebär vid genomförandet synnerligen stora strukturella förändringar även inom miljöförvaltningen.

Anslagen i budgeten för miljöministeriets förvaltningsområde beräknas inte i sig ha betydande inverkan på jämställdheten mellan könen. Finansieringen från statens bostadsfond anvisas bl.a. till att minska bostadslösheten. År 2007 fanns det i Finland ca 7 400 ensamma bostadslösa, varav uppskattningsvis 80 % är män. Bostadslöshet och särskilt långvarig bostadslöshet har ofta samband med många slag av sociala problem som leder till utslagning. Männens stora andel av de bostadslösa har för sin del lett till att de nuvarande bostadstjänsterna inte tillräckligt beaktar de bostadslösa kvinnornas särskilda behov. Regeringens program för att minska långtidsbostadslösheten (2008—2011) avser att i avgörande grad utöka boendeservicen med nya platser och minska otillfredsställande boende i inackorderingshem. Dessa åtgärder riktas främst till män, men avsikten är att utbudet även mer än hittills ska beakta bostadslösa kvinnors behov av service.

Statsrådet uppställer följande mål för de samhälleliga verkningarna inom miljöministeriets ansvarsområde:

— En dämpning av klimatförändringen eftersträvas.

— Inom Helsingforsregionen ökar utbudet av bostadstomter och produktionen av bostäder och samhällsstrukturen blir enhetligare.

— Byggnadernas energikonsumtion minskar.

— Östersjöns tillstånd förbättras och miljöriskerna minskar.

— Utarmningen av naturens mångfald dämpas.

Miljöministeriet uppställer följande preliminära resultatmål för de samhälleliga verkningarna inom ansvarsområdet:

Förhindrande av miljöförstöring och skydd av naturens mångfald

— Handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland 2008—2016 tryggar skyddet av naturtyper med skog och skogsarter. Skyddsformer som grundar sig på frivillighet sprids i hela södra Finland. Nätverket av skyddsområden förbättras.

— Förekomsten av de mest farliga ämnena och fina partiklarna minskar gradvis i miljön liksom exponeringen för dem.

— Näringsbelastningen i Östersjön och insjöarna minskar samtidigt som föroreningsrisken i fråga om viktiga grundvatten minskar.

— Ökningen av mängden kommunalt avfall dämpas och går ner, återvinningen av avfall blir effektivare och mängden avfall på avstjälpningsplatserna minskar.

Hållbar samhällsutveckling, byggande och boende

— De nationella mål för områdesanvändningen som statsrådet sett över genomförs effektivt i landskapens och kommunernas planering.

— Kommunernas planering samt planeringssamarbete och aktiv markpolitik främjar en tillräcklig bostadsproduktion.

— Styrningen av byggandet stöder särskilt förbättringen av byggnadsbeståndets energiprestanda och ekonomi.

— Vid planeringen av samhällen och byggandet bereder man sig för de ytterlighetsfenomen och risker som klimatförändringen kan medföra i väderförhållandena.

— Fastighetsägarna har tillräcklig beredskap för reparationsåtgärder.

— Långtidsbostadslösheten minskar.

— Förorterna är lockande boendemiljöer.

— I tillväxtcentrerna finns det tillräckligt hyres- och ägarbostäder och hyrorna och bostadspriserna utvecklas måttligt.

Produktivitetsprogrammets konsekvenser

I enlighet med regeringens riktlinjer genomförs det inom miljöministeriets förvaltningsområde produktivitetsfrämjande åtgärder som inverkar minskande på behovet av personal motsvarande totalt 67 årsverken år 2009.

Förvaltningsområdets fullmakter enligt moment (mn euro)

		2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
35.10.63	*Anskaffning av naturskyddsområden och utgifter för ersättningar* (reservationsanslag 3 år)		
	— bevillningsfullmakt	12	12
35.10.77	*Miljövårdsarbeten* (reservationsanslag 3 år)		
	— bevillningsfullmakt	5	1,7

Förvaltningsområdets anslag 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
01.	**Miljöförvaltningens omkostnader**	**142 433**	**142 028**	**153 206**	**11 178**	**8**
01.	Miljöministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	35 146	32 256	34 643	2 387	7
02.	De regionala miljöcentralernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	67 355	67 408	69 604	2 196	3
03.	Miljötillståndsverkens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	4 722	4 979	5 057	78	2
04.	Finlands miljöcentrals omkostnader (reservationsanslag 2 år)	25 212	26 385	32 700	6 315	24
21.	Produktivitetsanslag inom miljöministeriets område (reservationsanslag 2 år)	—	—	202	202	0
29.	Mervärdesskatteutgifter inom miljöministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	7 998	9 000	9 000	—	—
65.	Understöd till organisationer och för miljövård (reservationsanslag 3 år)	2 000	2 000	2 000	—	—
10.	**Miljö- och naturvård**	**120 732**	**118 713**	**86 975**	**- 31 738**	**- 27**
20.	Bekämpning av miljöskador (förslagsanslag)	3 866	3 000	4 200	1 200	40
21.	Vissa utgifter för naturvård (reservationsanslag 3 år)	2 112	1 570	1 770	200	13
(22.)	Vattenvård inom jordbruket (reservationsanslag 3 år)	—	1 000	—	- 1 000	- 100
52.	Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (reservationsanslag 3 år)	24 078	24 059	24 825	766	3
60.	Överföring till oljeskyddsfonden (reservationsanslag 3 år)	2 300	2 300	2 300	—	—
61.	Främjande av miljövården (reservationsanslag 3 år)	1 100	1 300	1 000	- 300	- 23

Förvaltningsområdets anslag 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	%
(62.)	Statlig medfinansiering för miljöministeriets vidkommande för projekt i vilka EU:s strukturfonder deltar (förslagsanslag)	9 901	6 484	—	- 6 484	- 100
63.	Anskaffning av naturskyddsområden och utgifter för ersättningar (reservationsanslag 3 år)	37 000	35 000	36 500	1 500	4
64.	EU:s miljöfonds deltagande i miljö- och naturvårdsprojekt (reservationsanslag 3 år)	1 500	3 000	1 500	- 1 500	- 50
65.	Oljeavfallshantering som finansieras med oljeavfallsavgiften (reservationsanslag 3 år)	2 300	2 300	2 300	—	—
66.	Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)	1 475	1 500	1 580	80	5
(67.)	Främjande av miljösamarbete i länder i Finlands närområden (reservationsanslag 3 år)	800	—	—	—	—
(70.)	Anskaffning av ett fartyg för bekämpning av miljöskador (reservationsanslag 3 år)	23 000	23 000	—	- 23 000	- 100
77.	Miljövårdsarbeten (reservationsanslag 3 år)	11 000	14 200	11 000	- 3 200	- 23
(88.)	Aktieförvärv (reservationsanslag 3 år)	300	—	—	—	—
20.	**Samhällen, byggande och boende**	**58 368**	**68 585**	**76 207**	**7 622**	**11**
01.	Omkostnader för Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (reservationsanslag 2 år)	4 668	4 935	4 857	- 78	- 2
37.	Understöd för planläggning i kommuner och styrning av markanvändningen (reservationsanslag 3 år)	850	800	500	- 300	- 37
55.	Understöd för reparationsverksamhet (reservationsanslag 3 år)	50 500	60 500	68 500	8 000	13
60.	Överföring till statens bostadsfond	—	—	—	—	—
64.	Understöd för vård av byggnadsarvet (reservationsanslag 3 år)	2 350	2 350	2 350	—	—
	Sammanlagt	**321 533**	**329 326**	**316 388**	**- 12 938**	**- 4**
	Det totala antalet anställda	3 190	3 160	3 153		

01. Miljöförvaltningens omkostnader

Förklaring: Miljöförvaltningens mål är ett ekoeffektivt samhälle, en biologisk mångfald och en miljö som främjar välfärden. Miljöförvaltningen bedriver nationellt och internationellt samarbete för att öka miljöansvaret. Den producerar information om miljön, hur miljöns tillstånd utvecklas och vilka faktorer som påverkar miljöns tillstånd, bedömer alternativa utvecklingstrender samt utvecklar lösningar som främjar en hållbar utveckling och välfärd för medborgarna.

Ministeriets, de regionala miljöcentralernas, miljötillståndsverkens och Finlands miljöcentrals mål och resurser framställs i detta kapitel. Målen för Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet och centralens resurser har budgeterats under kapitel 35.20 Samhällen, byggande och boende och Forststyrelsens naturtjänster under kapitel 35.10 Miljö- och naturvård. Den kemiska och biologiska forskningen kring Östersjön och dess uppföljning övergår i samband med organiseringen av Havsforskningsinstitutets funktioner från Havsforskningsinstitutet till Finlands miljöcentral från början av 2009. I samband med Finlands miljöcentral grundas ett center för oljebekämpning.

Miljöförvaltningens gemensamma mål är att förbättra verksamhetens produktivitet så att antalet anställda kan minskas i de nuvarande uppgifterna. De viktigaste projekten inom miljöförvaltningens produktivitetsprogram och beredningen av dem samordnas med beredningen av projektet för utveckling av statens regionförvaltning.

Förändringsprojekten leds balanserat och informationen om dem går ut med framförhållning och öppet. Ämbetsverken inom miljöförvaltningen genomför uppdaterade personalstrategier och personalplaner. Personalens kunnande utvecklas och leds enligt plan med syftet att bevara miljöförvaltningens serviceförmåga och trygga personalens motivation och utvecklingsmöjligheter.

01. Miljöministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 34 643 000 euro.

Anslaget får även användas för ersättningar som betalas ut

1) till Säkerhetsteknikcentralen för utgifter som föranleds av marknadstillsynen för att begränsa användningen av farliga ämnen i elektriska och elektroniska produkter samt batterier och ackumulatorer

2) till Säkerhetsteknikcentralen för utgifter som föranleds av marknadstillsyn över behörigheten hos personer som utför underhåll på anläggningar vilket förutsätts enligt Europeiska gemenskapernas förordningar om ämnen som bryter ned ozonskiktet och om fluorerade växthusgaser

3) till Finlands Standardiseringsförbund SFS rf för skötseln av uppgifter som anknyter till programmet för tilldelning av Europeiska unionens miljömärke

4) till Säkerhetsteknikcentralen för utgifter som föranleds av marknadstillsyn över CE-märkta byggprodukter.

Förklaring: Mål för miljöministeriet för år 2009

Miljövård

— Ett statsrådsbeslut om en nationell vattenvårdsplan bereds.

— Man agerar för att ett internationellt avtal för minskning av utsläppen efter 2012 ska antas vid partskonferensen för klimatkonventionen i Köpenhamn hösten 2009. I samarbete med andra aktörer bedöms de strategier på lång sikt som gör det möjligt för Finland att minska utsläppen av växthusgaser och genomföra övriga förpliktelser. Åtgärder inleds i enlighet med klimat- och energistrategin för att uppnå de klimatmål som EU uppställt för 2020.

— I samarbete med andra aktörer utreds de ekonomiska och samhälleliga konsekvenserna av eutrofieringen i Östersjön och annan verksamhet som ändrar sjöns tillstånd.

— Man stöder den verksamhet som inletts i servicecentret för materialeffektivitet i syfte att främja produktionens och konsumtionens ekoeffektivitet. Ett statsrådsbeslut om främjande av miljöskonande offentlig upphandling bereds.

— Ledningen och utbildningen av samt informationen om ett effektivt införlivande av EU:s kemikalieförordningar fortgår. Man deltar i beredningen av de författningar som behövs för införlivandet.

— Det nationella införlivandet av EG:s nya avfallsdirektiv bereds som en del av totalreformen av avfallslagstiftningen.

Skydd av naturens mångfald

— Helhetsbedömningen av hur naturvårdslagstiftningen fungerar och dess verkningar fortgår.

— Statsägda områden, reserverade för fredning, omvandlas effektivare till lagstadgade skyddsområden.

— Man utvecklar metoder, informationssystem och samarbete för att bedöma effekterna av uppföljningen och åtgärderna för skyddsnivån.

Hållbar samhällsutveckling, byggande och boende

— För dämpning av klimatförändringen och anpassning till förändringen förenhetligas samhällsstrukturen, uppföljs och främjas genomförandet av avsiktsförklaringen mellan staten och Helsingforsregionens kommuner och utvecklas funktionssäkerheten i samhällena och lösningar som förbättrar naturens anpassningsförmåga.

— Man utvecklar byggnadstillsynen och byggbestämmelserna i syfte att stärka en enhetlig tolkning av dem och förbättra kvaliteten på och energiprestandan för byggandet samt för att sänka byggnadskostnaderna.

— Statens bostadsfonds riskhantering utvecklas.

Internationella frågor

— Det internationella klimat- och biodiversitetssamarbetet samt samarbetet för genomförande av avfalls- och kemikaliekonventionerna stärks.

— Man arbetar aktivt för att utveckla EU:s och FN:s program för hållbar konsumtion och produktion.

— Man deltar i att genomföra den nordliga dimensionen och dess miljöpartnerskap, det bilaterala miljösamarbetet mellan Finland och Ryssland samt miljöfrågorna i EU:s grannskapspolitik.

— Genomförandet av HELCOM:s handlingsplan (BSAP) främjas.

Utveckling och planering

Information produceras för prognostiseringen av verksamheten och beslutsfattandet samt för utvecklingen och genomförandet av nationell och internationell miljöpolitik. De viktigaste strategiska finansieringsbehoven år 2009 är beredningen av en långsiktig miljöpolitik, revideringen av avfallslagstiftningen och utvecklingen av materialeffektiviteten och produktstyrningen, bedömningar av alternativen för skydd av Östersjön och av samhälleliga och ekonomiska konsekvenser, genomförandet av strategin för bevarande och ett hållbart nyttjande av den biologiska mångfalden, genomförandet av program för metropol- och bostadspolitiken, arbetet för utvecklingen av stadsregionernas samhalls- och servicestruktur, bedömningen av hur planeringssystemet för markanvändningen fungerar, beredningen av fördelningen av olika styrningsåtgärder och stöd för byggnaders energiprestanda samt genomförandet och utvecklingen av statsrådets principbeslut om ombyggnad. Man deltar i ett nytt samarbete kring sektorforskningen.

Vissa ersättningar

Av anslaget betalas ersättningar till Säkerhetsteknikcentralen för den marknadstillsyn som centralen utför. Centralen utför marknadstillsyn enligt statsrådets förordning om begränsning av användningen av farliga ämnen i elektriska och elektroniska produkter (853/2004) på uppdrag av miljöministeriet. Den sköter även anmälningar om behörigheten hos personer som sköter kylanläggningar samt släcknings- och brandbekämpningsanläggningar och personer som ansvarar för avfallshantering enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2037/2000 om ämnen

som bryter ned ozonskiktet. Intäkterna från behandlingen av anmälningarna intäktsförs under moment 12.35.99. Nytt område för marknadstillsyn är sedan 2008 ackumulatorer och batterier samt fluorerade växthusgaser, om vilka Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 842/2006 har utfärdats.

För genomförande av artikel 14 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1980/2000 om ett reviderat gemenskapsprogram för tilldelning av miljömärke har Finlands Standardiseringsförbund SFS rf i lagen om förfarandet vid tilldelning av Europeiska gemenskapens miljömärke (958/1997) utsetts till nationellt behörigt organ. Förbundet deltar på gemenskapsnivå i beredningen av motiveringen till tilldelningen av miljömärket och behandlar ansökningar som gäller användningen av miljömärket på nationell nivå samt övervakar användningen av miljömärket.

CE-märkningen av byggprodukter enligt artikel 15 i byggproduktdirektivet 89/106/EEG har satts i kraft genom 17 och 181 § i markanvändnings- och bygglagen. Mängden CE-märkta produkter ökar snabbt då arbetet med den europeiska harmoniseringen framskrider.

Europeiska kommissionen förpliktar varje medlemsland att ordna med nationell marknadstillsyn för att säkerställa verkställighetsförfattningar för och en behörig tillämpning av direktivet om effektivitetskrav för värmepannor 92/42/EEG, kyl- och frysapparatsdirektivet 92/75/EEG och ekodesigndirektivet 2005/32/EG.

Vid dimensioneringen av momentet har en minskning med åtta årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder beaktats.

Arbetstidens fördelning enligt resultatområde (årsverken)

Resultatområde	2007 utfall	2008 prognos	2009 uppskattning
Miljövård	95	95	95
Markanvändning och naturvård	73	72	70
Boende och byggande	51	51	49
Ledning, kommunikation och intern förvaltning	82	81	79
Sammanlagt	301	299	293

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	37 436	32 406	34 743
Bruttoinkomster	36	150	100
Nettoutgifter	37 400	32 256	34 643
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	10 977		
— överförts till följande år	8 723		

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar (varav ett avdrag av engångsnatur på 70 000 euro)	792
Överföring från moment 28.20.02	60
Överföring från moment 31.50.(02) (1 årsverke)	90
Överföring till moment 28.20.06 (Statens IT-servicecentral)	-100
Ökning av FoU-anslaget (-750 000 + Metso 500 000 + klimat- och energistrategi 2 000 000)	1 750
Produktivitetsfrämjande åtgärder (-8 årsverken)	-255
Överföring från moment 28.40.21	50
Sammanlagt	2 387

2009 budget	34 643 000
2008 II tilläggsb.	385 000
2008 budget	32 256 000
2007 bokslut	35 146 000

02. De regionala miljöcentralernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 69 604 000 euro.

Förklaring: De uppgifter inom miljöministeriets förvaltningsområde som hör till miljöcentralerna är frågor i anslutning till miljövård, områdesanvändning, styrning av byggandet, naturvård, vård av kulturmiljön och uppföljning av miljöns tillstånd.

Miljöcentralerna sköter också de uppgifter i anslutning till nyttjande och vård av vattentillgångarna som hör till jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde. För de särskilda utgifterna för dessa uppgifter anvisas anslag under kapitel 30.50. Skötseln av dessa uppgifter styrs av jord- och skogsbruksministeriet. På årsnivå beräknas de regionala miljöcentralerna använda 200 årsverken för jord- och skogsbruksministeriets uppgiftsområde.

År 2009 är tyngdpunktsområdena i miljöcentralernas verksamhet högklassig och snabb behandling av miljötillstånd samt övervakning av miljötillstånd, slutligt genomförande av huvuddelen av programmen för naturskyddsområdena samt slutförande av vattenvårdsplanerna och åtgärdsprogrammen för dem.

Miljöministeriet uppställer följande preliminära resultatmål för resultatet av verksamheten vid de regionala miljöcentralerna år 2009:

Resultat av verksamheten

Förhindrande av miljöförorening

— Miljötillstånden behandlas kvalitativt och snabbt. Målet är att minst 80 % av de ansökningar som gäller ny verksamhet behandlas inom åtta månader i alla miljöcentraler och att antalet anhängiga ansökningar minskar.

— Tillsynen över tillstånd som utfärdats enligt miljöskyddslagen och rapporteringen av tillsynsresultaten effektiviseras.

Behandlingen av miljötillstånd samt tillsynsverksamheten

	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
Ärenden som anhängiggörs (st.), uppskattning	609	535	490
Tillståndsbeslut (st.)	673	605	560
Genomsnittlig behandlingstid (mån.)	13,4	12,3	12,1
Kontroller (st.)	2 747	2 535	2 700

Lönsamheten och produktiviteten i fråga om behandlingen av tillstånd

	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
Lönsamhet (kostnader, euro/avgörande)	6 854	7 400	7 400
Produktivitet (avgöranden/årsverke)	12,1	11,5	11,5

— Inom vattenvården ligger tyngdpunkten på minskning av samhällenas kväveutsläpp, belastningen från jordbruket och annan näringsbelastning samt utsläpp av avloppsvatten från glesbebyggelse i enlighet med de riktlinjer statsrådet godkänt 2006 och HELCOM:s handlingsprogram för skydd av Östersjön.

— Projekt för iståndsättning av förorenade områden genomförs i angelägenhetsordning.

Hållbar samhällsutveckling och livsmiljöns kvalitet

— Vid styrningen av planläggningen betonas enhetlighet i samhällsstrukturen och sänkning av trafikmängderna för att dämpa klimatförändringen.

— Särskilt inom växande stadsområden framhåller man vid styrningen samarbete mellan kommunerna, en tillräcklig tomtproduktion och en effektiv användning av markpolitikens medel.

— Kommunernas planläggning av stränder styrs så att andelen planlagda områden av byggandet längs stränderna ökar och behovet av undantagsförfaranden minskar.

— Vid alla miljöcentraler behandlas minst 80 % av ansökningarna om undantag på mindre än sex månader.

— År 2007 fattades 2 766 beslut om undantag vid miljöcentralerna. År 2008 uppskattas antalet beslut om undantag uppgå till cirka 2 700 och år 2009 till cirka 2 500.

— Utarbetande av program för kulturmiljön och inventeringar främjas.

Skydd av naturens mångfald

— Man fortsätter att fatta beslut om avgränsning av de naturtyper som avses i naturskyddslagen. Skyddet av arter som kräver särskilt skydd främjas i enlighet med de riktlinjer för artskyddet som slås fast i början av 2009 och som anknyter till effektivitetsprojektet för naturvården.

— Naturskyddsprogram och och Natura 2000-nätverket genomförs i syfte att får arbetet slutfört huvudsakligen under årets lopp.

Naturskyddsprogrammen och nätverket Natura 2000

	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
Genomförandet (ha)	18 000	25 000	20 000

— Planeringen av skötseln och användningen av Natura 2000-nätverket och skötseln av privata skyddsområden främjas i samarbete med Forststyrelsen.

— Statsrådets principbeslut om handlingsprogrammet för att säkra biodiversiteten i skogarna i södra Finland genomförs.

Hållbar användning av naturtillgångarna

— Man slutför genomgången av de regionala avfallsplanerna som ett samarbete mellan miljöcentralerna med målet att särskilt förebygga uppkomsten av avfall och öka nyttjandet av avfall samt minska mängden biologiskt nedbrytbart avfall som slutligt placeras på avstjälpningsplatser. Man ser till att uppföljningsuppgifterna gällande avfall är korrekta och uppdaterade.

Övrig verksamhet

— Miljöns tillstånd och dess förändringar följs upp enligt miljöförvaltningens gemensamma uppföljningsprogram för 2009—2012 och med beaktande av de produktivitetsmål som uppställts för verksamheten.

— Förslagen till vattenvårdsplaner och åtgärdsprogrammen i anslutning till dem slutförs före utgången av maj 2009.

— Miljömedvetenheten och ansvaret för miljön stärks hos invånare och aktörer.

— Miljöarbeten genomförs och miljöförvaltningens byggverksamhet utvecklas vidare utifrån utredningen från 2007.

— Man deltar i beredningen av regionförvaltningens reform och förbereder sig att genomföra omläggningen 2010.

Hantering av mänskliga resurser

— Verksamheten utvecklas och produktiviteten förbättras så att antalet anställda kan minskas balanserat med 31 årsverken. Personalplaneringen effektiveras och tyngdpunkten läggs på personalens kompetens när omställ-

ningen sker. Arbetsgivaransvaret betonas i enlighet med statsförvaltningens personalpolitiska principer.

Fördelningen av arbetstiden för personal som anställts under miljöcentralernas omkostnadsmoment resultatområdesvis (årsverken)

Resultatområde	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Miljövård	318	320	315
Naturskydd	137	138	136
Områdesanvändning	167	161	157
Nyttjande och vård av vattentillgångarna	184	188	184
Rapportering och uppföljning	184	178	173
Allmänna miljöuppgifter	115	111	108
Beställningstjänster	6	6	6
Interna tjänster	233	228	220
Sammanlagt	1 344	1 330	1 299

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	76 930	77 908	80 104
Bruttoinkomster	9 991	10 500	10 500
Nettoutgifter	66 939	67 408	69 604
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	5 295		
— överförts till följande år	5 711		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	5 498	4 900	4 900
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	9 378	8 400	8 200
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-3 880	-3 500	-3 300
Kostnadsmotsvarighet, %	59	58	60

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	3 141
Produktivitetsfrämjande åtgärder (-31 årsverken)	-945
Sammanlagt	2 196

I anslaget ingår utgifter om 140 000 euro, vilka motsvarar de vattenskyddsavgifter som intäktsförts under moment 12.35.01. Såsom bruttoinkomster har även beaktats räkenskapsverkets interna anslag som nettointäktsförs från andra moment.

2009 budget	69 604 000
2008 II tilläggsb.	779 000
2008 budget	67 408 000
2007 bokslut	67 355 000

03. Miljötillståndsverkens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 5 057 000 euro.

Förklaring: Miljötillståndsverken är regionala tillståndsmyndigheter enligt vattenlagen och miljöskyddslagen. Verken avgör de till miljöeffekterna viktigaste miljötillstånden och tillstånd som bygger på vattenlagen, d.v.s. de s.k. vattenhushållningsärendena, samt ersättningsärenden. Man beräknar att något färre ansökningar om tillstånd anhängiggörs år 2009 än tidigare år. Av de ärenden som anhängiggörs beräknas ca 200 tillståndsansökningar gälla miljöskyddslagen och ca 500 gälla vattenlagen.

Resultat av verksamheten

Miljöministeriet uppställer följande preliminära resultatmål för resultatet av verksamheten vid miljötillståndsverken år 2009:

— Ärendena behandlas kvalitativt och snabbt. Målet är att miljötillståndsansökningar som gäller ny verksamhet behandlas på under 10 månader.

— Mängden anhängiga ärenden minskar.

— Man utvecklar behandlingsförfarandena för miljötillståndsverkens ärenden och ökar den elektroniska kommunikationen i syfte att förbättra produktiviteten.

— Man deltar i beredningen av regionförvaltningens reform och förbereder sig att genomföra reformen 2010.

Prestationer och behandlingstider

	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
Ärenden som anhängiggörs, uppskattning (st.)	874	830	790
Ärenden som avgjorts (st.)	939	870	840
Genomsnittlig behandlingstid för ansökningar som gäller ny verksamhet, mån.	8,6	10	10

Lönsamhet och produktivitet

	2007 utfall	2008 mål	2009 mål
Lönsamhet (kostnader, euro/avgörande)	6 625	7 800	7 900
Produktivitet (avgöranden/årsverke)	10,4	9,7	9,7
Utvecklingen av årsverken	90	90	87

Vid dimensioneringen av momentet har man beaktat en minskning med tre årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	6 255	6 399	6 257
Bruttoinkomster	2 037	1 420	1 200
Nettoutgifter	4 218	4 979	5 057
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	1 336		
— överförts till följande år	1 840		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Intäkter från den avgiftsbelagda verksamheten	2 028	1 420	1 200
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	5 647	5 350	6 012
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-3 619	-3 930	-4 812
Kostnadsmotsvarighet, %	36	27	20

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar (varav ett avdrag av engångsnatur på 48 000 euro)	168
Produktivitetsfrämjande åtgärder (-3 årsverken)	-90
Sammanlagt	78

2009 budget	5 057 000
2008 II tilläggsb.	97 000
2008 budget	4 979 000
2007 bokslut	4 722 000

04. Finlands miljöcentrals omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 32 700 000 euro.

Anslaget får också användas för utgifter som föranleds av att ett center för oljebekämpning grundas och av dess verksamhet.

Finlands miljöcentral befullmäktigas att teckna aktier i bolag som grundas i energi- och miljöbranschen.

Förklaring: Finlands miljöcentral (SYKE) producerar information om miljön, hur miljöns tillstånd utvecklas och vilka faktorer som påverkar miljöns tillstånd, bedömer alternativa utvecklingstrender samt utvecklar lösningar som främjar en hållbar utveckling. Utöver forsknings- och utvecklingsuppgifterna samt experttjänsterna sköter miljöcentralen flera av de rapporteringar som krävs i EG:s regelverk och internationella avtal samt vissa myndighetsuppgifter inom miljöövervakningen och andra myndighetsuppgifter. Den breda havsforskningen stärks i och med att Havsforskningsinstitutets forskning och uppföljning kring Östersjöns kemi och biologi knyts till miljöcentralens forskningsverksamhet. Det center för oljebekämpning som ska grundas i samband med Finlands miljöcentral stärker kompetensen i fråga om oljebekämpning och förbättrar beredskapen för bekämpningen.

Miljöcentralen har nära samarbete med de regionala miljöcentralerna och miljötillståndsverken och producerar en stor del av tjänsterna för miljöförvaltningens informationshantering. Projektet för regionförvaltningens reform kan

ha effekter på samarbetet. Reformen förbättrar möjligheterna att beakta miljöaspekten även inom andra förvaltningsområden.

Finlands miljöcentral sköter också de uppgifter i anslutning till användningen och skötseln av vattentillgångarna som hör till jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde. För dessa uppgifter beräknas den personal som avlönats med verksamhetsanslagen använda 34 årsverken och den personal som avlönats genom annan finansiering ca 20 årsverken.

Samhälleliga verkningar

Finlands miljöcentral har som uppgift att producera information om de ekologiska och samhälleliga faktorer och processer som inverkar på miljöns tillstånd samt information om deras växelverkan. Tjänster som baserar sig på tillförlitliga uppgifter och framförhållning i fråga om nya behov stöder planeringen av miljöskyddet, problemlösning, beslutsfattande samt beredning och verkställande främst i frågor som gäller klimatförändring, biologisk mångfald, ekoeffektivitet, skadliga ämnen, vattenvård och vattenresurser, miljöpolitik och produktion och distribution av miljöinformation.

Resultat av verksamheten

Produktion och kvalitetsledning

Miljöministeriet uppställer följande preliminära resultatmål för resultatet av verksamheten vid Finlands miljöcentral år 2009:

— Inom följande ämnesområden produceras internationella och nationella analyser, undersökningar och experttjänster och publikationer och informationsmaterial som grundar sig på dem.

— I fråga om anpassningen till och möjligheterna att dämpa klimatförändringen granskas främst energiproduktionens och konsumtionens betydelse och styrningen av dem. Resurser riktas till sådant horisontalt forsknings- och utvecklingsarbete som syftar till att utveckla och evaluera åtgärder som dämpar klimatförändringen.

— Genomförandet av strategin och handlingsprogrammet för skydd och hållbart nyttjande av den biologiska mångfalden stöds. I fråga om orsakerna till att mångfalden försvinner koncentrerar man sig särskilt på ändringarna i markanvändningen. Resurser allokeras till experttjänster, forskning och uppföljning så som förutsätts i biodiversitetsprogrammet för södra Finlands skogar METSO.

— Syftet med den verksamhet som anknyter till medlen för styrning av produktion och konsumtion och evaluering av effekterna är att förbättra ekoeffektiviteten, minska miljöbelastningen från produkternas livscykel och motverka uppkomsten avfall.

— Syftet med den verksamhet som anknyter till skadliga ämnen och förorenad mark är att reda ut risker, utveckla hanteringsmetoder och minska olägenheterna.

— Syftet med de funktioner som stöder vattenvården och skyddet av vattenmiljön är att främst minska belastningen, skydda Östersjön och dess mångfald kostnadseffektivt och stöda planeringen av vattenskyddet. För att bedöma de samhälleliga och ekonomiska effekterna utvecklas modelleringsmetoder och andra metoder i samarbete med andra forskningsinstitutioner. Forskningsverksamheterna kring Östersjön utvidgas när resurser som överförs från Havsforskningsinstitutet samordnas med motsvarande verksamheter vid Finlands miljöcentral.

— Målet är att även bedöma miljöpolitiken, utveckla miljötillståndssystemen och integrera miljöaspekten i andra politikområden.

— Man genomför det reviderade programmet för miljöuppföljning som effektivare än tidigare förenar och prioriterar den uppföljning som görs vid olika institut. Traditionella observations- och mätningsmetoder samt fjärranalys utvecklas för att förbättra produktiviteten.

— Miljöinformationens användbarhet förbättras genom att en för alla öppen, kostnadsfri www-anslutning för miljöinformation samt ett stöd- och distributionssystem för rapporteringen förverkligas och tas i bruk.

— Man deltar aktivt i att göra upp och genomföra forskningsprogram för Sektorforskningen.

— Förberedelser vidtas för att grunda ett center för oljebekämpning och inleda verksamheten.

Finlands miljöcentral underhåller och utvecklar miljöförvaltningens informationstekniska infrastruktur och producerar sådana avtalade forsknings-, laboratorie- och utbildningstjänster och andra sakkunnigtjänster som betjänar förvaltningsområdet samt informationstjänster.

Finlands miljöcentral utvecklas genom att man aktivt skapar nationella och internationella nätverk för att flexibelt och effektivt kunna bemöta aktuella och kommande behov. Samarbetet med universitet och övriga forskningsinstitut stärks genom regionalisering, gemensamma projekt och personal. Finlands miljöcentral deltar i europeiska forskningsprogram och fördjupar samarbetet med forskningsinstitut och myndigheter som utför motsvarande arbete.

Avsikten är att inom energi- och miljöbranschen grunda bolag som stöd för ett strategiskt kluster med spetskompetens. Bolagens uppgift är att organisera, koordinera och administrera det strategiska forskningssamarbetet inom energi- och miljöbranschen och det forskningssamarbete som betjänar affärsverksamheten och den finansiering som behövs för detta samt att se till att principerna för nyttiggörande av forskningsverksamhetens resultat iakttas. Finlands miljöcentral har för avsikt att teckna aktier i bolagen för 40 000 euro.

Ekonomi

Av den verksamhet som enligt lagen om grunderna för avgifter till staten är avgiftsbelagd beräknas det inflyta 4,5 miljoner euro. Cirka hälften därav uppskattas vara exportverksamhet. Därutöver beräknas inkomsterna av förvaltningsområdets interna serviceverksamhet vara 0,4 miljoner euro. Finansieringen från andra statliga ämbetsverk och inrättningar väntas uppgå till ca 7,5 miljoner euro och den del som finansieras utanför budgeten är ca 3,5 miljoner euro, varav EU:s andel är ungefär hälften. Av de ovan nämnda posterna beräknas de funktioner som överförs från Havsforskningsinstitutet utgöra totalt 0,45 miljoner euro.

Produktivitet

Produktiviteten förbättras genom att man utvecklar nätverkssamarbetet och verksamhetsprocesserna, förnyar och förbättrar datasystemen, bygger ut de elektroniska nättjänsterna samt utvecklar serviceproduktionen utgående från kundresponsen. Även genom regionalisering av miljöforskningen och effektivering av stödtjänsterna försöker man nå ökad produktivitet. En plan görs upp för att uppnå synergi ur samordningen av de funktioner som överförs från Havsforskningsinstitutet med Finlands miljöcentrals funktioner.

Inom hela miljöförvaltningen förbättras produktiviteten genom att man effektiverar uppföljningen av miljön, datasystemen för uppföljningen och distributionen av information om uppföljningen, genom att man gör arbetsfördelningen tydligare, genom att man bildar nätverk och använder elektroniska tjänster som informationskanal. Man fortsätter att koncentrera miljöförvaltningens ämbetsverk i huvudstadsregionen och biblioteksinformationstjänsterna från Havsforskningsinstitutet till Finlands miljöcentral.

Den beräknade fördelningen av antalet årsverken vid Finlands miljöcentral enligt uppgiftsområde åren 2007—2009

Uppgiftsområde	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Forskning	190	190	220
Experttjänster och myndighetsverksamhet	210	210	221
Miljöuppföljning och informationssystem	78	78	87

Ledning, intern förvaltning och kommunikation	62	62	67
Förvaltningsområdets stödtjänster	35	35	38
Sammanlagt	575	575	633

Antalet anställda vid Finlands miljöcentral beräknas motsvara 633 årsverken. Vid dimensioneringen av anslaget under momentet har en ökning av 55 årsverken som en överföring från Havsforskningsinstitutet, ett tillägg om tre årsverken med anledning av att ett center för oljebekämpning grundas och en minskning av 13 årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder beaktats. Målet är att andelen deltidsanställda skall vara högst 20 % av personalen.

Personalresurserna fördelas enligt de strategiska målen med beaktande av effekterna av genomförandet av produktivitetsprojekten. Utlokaliseringen av forsknings- och sakkunniguppgifter till Finlands miljöcentrals regionala verksamhetsställen fortsätter.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Bruttoutgifter	41 342	38 885	45 200
Bruttoinkomster	15 879	12 500	12 500
Nettoutgifter	25 463	26 385	32 700
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	2 859		
— överförts till följande år	2 608		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Inkomster av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	6 676	7 500	7 500
— finansiering från EU	1 360	1 800	1 800
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	2 754	1 700	1 700
Inkomster sammanlagt	10 790	11 000	11 000
Totala kostnader för projekt	21 910	21 000	21 000
Kostnadsmotsvarighet (inkomster - kostnader)	-11 120	-10 000	-10 000
Kostnadsmotsvarighet, %	49	52	52

Kostnadsmotsvarigheten för samfinansierade projekt varierar enligt projekttyp och fastställs enligt de olika finansiärernas finansieringsvillkor.

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Överföring från moment 31.50.(02), överföring av uppgift från Havsforskningsinstitutet, varav	4 631
— Överföring av 55 årsv.	4 607
— Lönejusteringar (varav ett avdrag av engångsnatur på 1 000 euro)	99

— Produktivitetsfrämjande åtgärder (-2 årsverken)	-75
Lönejusteringar	1 429
Ett center för oljebekämpning	600
Produktivitetsfrämjande åtgärder (-2 årsverken)	-345
Sammanlagt	6 315

Avsikten är att 2 680 000 euro skall användas för kostnader som föranleds av driftsutgifter och förnyande av de IT-tjänster som sköts centraliserat vid miljöförvaltningen. De tjänster som sköts centraliserat är det riksomfattande datanätet, servrar och datasystem, gemensamma verktygsprogram samt gemensamma geoinformations- och fjärranalystjänster.

2009 budget	32 700 000
2008 II tilläggsb.	633 000
2008 budget	26 385 000
2007 bokslut	25 212 000

21. Produktivitetsanslag inom miljöministeriets område (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 202 000 euro.

Anslaget får användas till investeringar, forskning och utredningar som syftar till att främja produktiviteten inom ministeriets förvaltningsområde samt anskaffning av utbildningstjänster och annan service, liksom till annan beredning av produktivitetsprojekt och genomförande av dem.

Förklaring: Under momentet har man samlat anslag motsvarande de inbesparingar som föranletts av förvaltningsområdets produktivitetsåtgärder.

2009 budget	202 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom miljöministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 9 000 000 euro.

2009 budget	9 000 000
2008 budget	9 000 000
2007 bokslut	7 997 930

65. Understöd till organisationer och för miljövård (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 000 000 euro.

Anslaget får användas till

1) understöd till nationella naturskydds- och miljöorganisationer

2) stöd för riksomfattande organisationer inom bostads- och byggnadsbranschen för för stödjande av informations- och upplysningsverksamhet

3) understöd enligt 12 § i lagen om främjande av skärgårdens utveckling (494/1981) för projekt som främjar miljövården i skärgården

4) stödjande av verksamhet som främjar avfallshanteringen i skärgårds- och fjällområden

5) stödjande av sådan nationellt betydande verksamhet av projektnatur som främjar en hållbar utveckling, värnar om kulturmiljön och annan miljöfostran och miljöupplysning.

Förklaring: Anslaget utgör delvis finansiering av regionutvecklingen enligt regionutvecklingslagen.

2009 budget	2 000 000
2008 budget	2 000 000
2007 bokslut	2 000 000

10. Miljö- och naturvård

Förklaring:

Miljövård

Syftet är att använda anslagen för vattenvård och annan miljövård för att förbättra Östersjöns och insjöarnas tillstånd, minska de miljörisker som uppstår till följd av förorenad mark och förebygga miljöskador till följd av olje- och kemikalieolyckor i havsområdena.

Man främjar koncentreringen av hanteringen av avloppsvatten till större, effektivare och driftsäkrare enheter än tidigare genom att delta i projekt med överföringsledningar som främjar vattenskyddet i samhällenas och glesbygdens vattenvård.

Genom restaurering av vatten hejdas den inre belastningen på sjöarna som möjliggör en hållbar förbättring av deras tillstånd och och en märkbar ökning av deras rekreationsvärde. Behovet av sanering av förorenade markområden utreds systematiskt. De mest brådskande objekten saneras även som statligt avfallshanteringsarbete främst för att avlägsna sanitära olägenheter och olägenheter med grundvattnet då det i övrigt finns förutsättningar för statligt deltagande.

Genom tillräcklig beredskap för bekämpning av olje- och kemikalieskador minskar man de skador som följer av olyckor och upprätthåller man trivseln i vatten- och havsområdena och områdenas användbarhet för rekreation och ekonomisk verksamhet. Det kombinationsfartyg som slutförs i början av 2011 förbättrar på ett avgörande vis bekämpningsberedskapen i krävande förhållanden. Behovet att utveckla bekämpningsberedskapen utreds vidare.

Genom oljeavfallsavgifterna finansieras upprätthållandet av och stödet till ett nationellt täckande system för oljeavfallshantering.

Naturvård

Landets nätverk av naturskyddsområden kompletteras genom att fortsätta förhandlingarna om anskaffning och ersättning av sådana områden i privat ägo som är reserverade för naturskydd. I början av år 2008 fanns det ännu ca 45 000 hektar privat mark att verkställa med ersättnings- och markanskaffningsanslag inom ramen för naturskyddsprogrammen och nätverket Natura 2008.

Genomförandet av handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO) 2008—2016 inleds i samarbete med skogsmyndigheterna och övriga samarbetspartner. Man försöker skydda skogar som är i privat ägo utifrån markägarnas frivilliga anbud genom markförvärv, privata skyddsområden och avtalsförfarande.

På de statliga naturskyddsområdena fortsätter återställandet av skog och myrar, skötseln och iståndsättandet av vårdbiotoper samt inventeringen av naturtyper utifrån de behovsutredningar som utarbetats. De regionala miljöcentralernas och Forststyrelsens resurser används för planeringen av skötseln och användningen av områden som ingår i Natura 2000-nätverket och för verkställande av planerna.

Skötsel och återställande av privata skyddsområden är viktiga sätt att förbättra skyddssituationen i skogarna i södra Finland. Finansieringen av det nya landsbygdsprogrammet används så effektivt som möjligt för sanering och underhåll av vårdbiotoper, eftersom områdena är mycket värdefulla för främjande av skyddet av utrotningshotade arter.

Den tredje helhetsbedömningen av de utrotningshotade arterna blir färdig 2010. Den första bedömningen av de naturtyper som står under utrotningshot blir färdig 2008. Utifrån dess resultat ska man göra upp ett handlingsprogram som sammanställer slutledningarna om behovet av och medlen för skydd av naturtyperna. Man slutför projekten för uppföljning och undersökning av skyddet av arterna och den biologiska mångfalden i naturvårdsförvaltningens produktivitetsprogram och informationsförvaltningens projekt. Genom dem effektiviseras förvaltningens åtgärder för att hindra att den biologiska mångfalden försvinner.

Programmet för inventeringen av den marina miljön (VELMU) fortsätter på kustområdet. Målet är att få tillräckligt med information bl.a. för att bedöma miljöeffekterna vid den ökande användningen av havsbotten.

Verksamhetsmålen för Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter har uppställts i motiveringen under moment 35.10.52 (Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter). Under moment 35.10.63 (Anskaffning av naturskyddsområden och utgifter för ersättningar) anvisas dessutom 500 000 euro till Forststyrelsens användning för markförvärv i enlighet med naturskyddsprogrammen, Natura 2000-områden och METSO-programmet.

20. Bekämpning av miljöskador (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 4 200 000 euro.

Anslaget får användas till

1) betalning av utgifter som föranleds av ordnandet av bekämpning av olje- och andra miljöskador, anskaffning av bekämpningsredskap och vidtagandet av bekämpningsåtgärder samt utredningar som direkt anknyter till bekämpningen av miljöskador

2) utgifter som föranleds av internationellt samarbete och utbildnings- och utvecklingsarbete samt för rättegångar och för arvoden till förrådsförvaltare med uppgiften som bisyssla och för arvoden till dem som deltar i bekämpningsarbeten

3) utgifter som föranleds den behöriga myndigheten av att olagliga internationella avfallstransporter måste återbördas och av att alla kostnader inte alltid genast kan tas ut av den som transporterat avfallet.

Utgifterna för anskaffning av bekämpningsredskap budgeteras på basis av förbindelser.

Förklaring: De utgifter som föranleds den behöriga myndigheten på grund av olagliga internationella avfallstransporter som återbördats tas ut hos den som fört ut avfallet och intäktsförs under moment 12.35.99.

De ersättningar ur oljeskyddsfonden och av skadevållarna som motsvarar utgifterna uppskattas till 650 000 euro år 2009. Ersättningarna intäktsförs under moment 12.35.10.

Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 1 200 000 euro på grund av ökade drifts- och underhållskostnader för oljebekämpningsfartygen.

2009 budget	4 200 000
2008 II tilläggsb.	1 200 000
2008 budget	3 000 000
2007 bokslut	3 866 482

21. Vissa utgifter för naturvård (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 770 000 euro.

Anslaget får användas till

1) inventering, märkning och skötsel av privata naturvårdsområden och andra områden som är värdefulla med tanke på den biologiska mångfalden

2) åtgärder som ingår i handlingsprogrammet för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland 2008—2016 som särskilt gäller inventeringar, samarbete och uppföljning

3) skydd och skötsel av utrotningshotade arter

4) att ordna vård för skadade vilda djur samt den vård av djur som EU:s CITES-förordning förutsätter

5) naturskyddsplanering och planering som gäller tillämpning av marktäktslagen

6) återställande av gamla marktäktsområden.

Förklaring: Med anslaget inventeras och sköts privata naturskyddsområden särskilt till den del skötseln inte ingår i handlingsprogrammet för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland. Inventeringen av naturtyper enligt naturskyddslagen fortsätter. Planer för skötseln av nationellt värdefulla landskapsområden görs upp och inventeringsuppgifterna om områdena uppdateras. Beredningen av landskapsvårdsområden enligt naturskyddslagen främjas. Vårdplaner och vårdåtgärder som främjar den biologiska mångfalden utförs på värdefulla vårdbiotyper. Anslag anvisas de regionala miljöcentralerna och Finlands miljöcentral för åtgärder enligt handlingsprogrammet för den biologiska mångfalden i södra Finlands skogar (METSO). Med anslaget förbereds och genomförs skyddsprogram för hotade arter enligt naturvårdslagen. Projekt som anknyter till hållbar användning av marksubstanser och grundvattenskyddet fortsätter. Återställandet av marktäktsområdena sker i möjligaste mån på de marktäktsområden som kommit till innan marktäktslagen trädde i kraft.

Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 200 000 euro med anledning av METSO-programmet.

2009 budget	1 770 000
2008 budget	1 570 000
2007 bokslut	2 112 000

(22.) Vattenvård inom jordbruket (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2008 budget	1 000 000

52. Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 24 825 000 euro.

Anslaget får användas för de offentliga förvaltningsuppgifter som Forststyrelsen utför under ledning av miljöministeriet på följande sätt:

1) till utgifter för skötsel och guidning i fråga om nationalparker, övriga naturskyddsområden samt ödemarksområden som Forststyrelsen besitter

2) för sådant byggande inom naturskyddsområdena som stöder skyddsändamålet samt för betalning av utgifter för ombyggnad, reparation, underhåll och rivning av befintliga byggnader, konstruktioner, vägar och vägavsnitt samt för anskaffning av byggnader som är belägna inom eller som är nödvändiga för naturskyddsområdena

3) för anskaffning av maskiner, apparatur och utrustning vars anskaffningspris överstiger 10 000 euro och vars ekonomiska livslängd överstiger tre år.

Dessutom får Forststyrelsen för dessa offentliga förvaltningsuppgifter använda sådana inkomster från de offentliga förvaltningsuppgifter som inflyter till Forststyrelsen och som hör till miljöministeriets ansvarsområde.

Målen för verksamheten inom miljöministeriets ansvarsområde är

— Forststyrelsen fortsätter genomförandet av handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO) 2008—2016.

— Forststyrelsen främjar det riksomfattande skydd och uppföljande av hotade djur- och växtarter som hör till dess ansvarsområde.

— Forststyrelsen förbättrar serviceutrustningen, guidningen och slitstyrkan inom de naturskyddsområden som är viktiga med tanke på naturturism och rekreation.

— Forststyrelsen deltar i programmet för inventering av den marina undervattensmiljön i enlighet med programmet för skydd av Östersjön.

— Forststyrelsen fortsätter genomförandet av de områden som ingår i nätverket Natura 2000 och planeringen av skötseln och användningen av områdena.

Förklaring: Miljöministeriet uppställer följande preliminära resultatmål för resultatet av verksamheten vid Forststyrelsen:

Kvantitativa mål

	2006 utfall	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 mål
Förvaltning av områden				
Antal Natura-områden för vilka en skötsel- och nyttjandeplan färdigställs	21	32	30	30
Naturvård				
Återställande (ha)	3 600	2 585	2 750	2 300
Skötsel av vårdbiotoper (ha)	1 544	1 766	1 790	2 020
Inventering av naturtyper (ha)	190 500	73 291	47 000	40 000
Inventering av undervattensnaturtyper (ha)	3 380	9 220[1)]	4 000	4 000
Uppföljning av saimenvikarens boplatser (st.)	576	244	250	430
Uppföljning av kungsörnens revir (st.)	425	433	435	440
Kontroll av objekt med vitryggig hackspett (antal objekt)	186	182	180	180

Användning av naturen för rekreation

Kundtillfredsställelse med rekreationstjänsterna (skala 1—5)	4	4,1	>4	>4
Besök i nationalparker	1 493 000	1 586 700	1 700 000	1 750 000
Besök i naturcenter och på andra kundtjänstställen (st.)	775 400	798 400	860 000	860 000

[1)] Av metodologiska orsaker är utfallet ovanligt högt år 2007 (Totalt ca 3900 prickar, där 900 prickar är av storleken 4—16 ha. Prickens storlek vanligen 1 ha.).

Forststyrelsen

— utvärderar och följer effekterna av återställandet och skötseln.

— följer upp hur nöjda kunderna är med nationalparkerna, kundserviceställena och nättjänsten utinaturen.fi. Målvärdet för kundtillfredsställelsen i alla dessa tjänster är minst 4 (på skalan 1—5).

— deltar i författningsberedningsprogrammet för naturskyddsområdena i samarbete med miljöministeriet.

— deltar i samarbetet kring naturskyddsområdena inom Finlands närområden.

— förbättrar produktiviteten i enlighet med naturskyddsförvaltningens produktivitetsprogram.

Offentliga förvaltningsuppgifter beräknas inbringa uppskattningsvis 2 000 000 euro i inkomster till Forststyrelsen.

Övriga nyckeltal	2006	2007	2008 uppskattning	2009 uppskattning
Skötsel av nationalparker (st.)	34	34	35	35
Skötsel av andra naturskyddsområden (st.)	464	472	490	490
Skötsel av nationalparker (ha)	882 000	882 000	885 000	885 000
Skötsel av andra naturskyddsområden (ha)	695 000	697 000	705 000	705 000
Skötsel av andra naturskyddsobjekt (ha)	965 000	974 000	980 000	980 000
Skötsel av ödemarksområden (12 st) (ha)	1 490 000	1 490 000	1 490 000	1 490 000
Skydd av andra arter som särskilt skall skyddas (st.)	1 886	2 116	2 300	2 450
Skydd av andra hotade arter och arter som avses i habitatdirektivet (st.)	11 881	14 483	16 000	17 000
Antal fornminnen (st., museiverkets register)	765	1 245	1 600	2 000
Besök i naturcenter och på andra kundtjänstställen (st.)	26	28	29	29
Informationskonstruktioner och andra konstruktioner som skall underhållas (antal)	5 420	5 420	5 700	5 700
Rutter, leder och spår som skall underhållas (km)	5 980	5 980	6 150	6 150

Vid dimensioneringen av momentet har en minskning med nio årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder beaktats.

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	1 051
Produktivitetsfrämjande åtgärder (-9 årsverken)	-285
Sammanlagt	766

2009 budget	24 825 000
2008 II tilläggsb.	695 000
2008 budget	24 059 000
2007 bokslut	24 078 000

60. Överföring till oljeskyddsfonden (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 300 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av överföringen till oljeskyddsfonden med stöd av 7 § i lagen om oljeavfallsavgift (894/1986).

Förklaring: En del av de influtna oljeavfallsavgifterna kan i statsbudgeten överföras till oljeskyddsfonden för att användas till ersättande av kostnader för rengöring av markområden som förorenats av olja. Närmare bestämmelser om grunderna för ersättning finns i 15 § i lagen om oljeskyddsfonden (1406/2004).

Anslaget motsvarar tillsammans med anslaget under moment 35.10.65 de oljeavfallsavgifter som inflyter under moment 11.19.08.

2009 budget	2 300 000
2008 budget	2 300 000
2007 bokslut	2 300 000

61. Främjande av miljövården (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 000 000 euro.

Anslaget får användas till

1) betalning av understöd enligt lagen om stödjande av vatten- och avloppsåtgärder (686/2004) för investeringar som främjar vattenvården i samhällen och på glesbygden

2) betalning av räntegottgörelser för lån enligt lagen om vissa räntestödslån av kreditanstalters medel (1015/1977). Lånen ska ha beviljats före 1995 för samhällenas investeringar i vattenvård.

Räntegottgörelsen för samhällenas vattenvårdslån är under de åtta första låneåren fyra procentenheter och under låneåren 9—16 två procentenheter. Efter det sextonde låneåret betalas ingen räntegottgörelse. Räntegottgörelsen är för alla lån alltid högst lika stor som den ränta som kreditinstitutet uppbär.

Förklaring: Genom investeringar som främjar samhällenas vattenvård förverkligas Finlands program för skydd av Östersjön samt övriga mål som uppställts för vattenvården. Med understöd främjas särskilt genomförandet av statsrådets förordning om behandling av hushållsavloppsvatten i områden utanför vattenverkens avloppsnät (542/2003) och avlägsnandet av näringsämnen ur kommunalt avloppsvatten.

Tidigare års räntestödslån beräknas föranleda staten utgifter om 5 000 euro år 2010 och 2 000 euro år 2011, då utbetalningen av räntestödet upphör.

Anslaget är delvis finansiering av regionutvecklingen enligt regionutvecklingslagen.

2009 budget	1 000 000
2008 budget	1 300 000
2007 bokslut	1 100 000

(62.) Statlig medfinansiering för miljöministeriets vidkommande för projekt i vilka EU:s strukturfonder deltar (förslagsanslag)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2008 II tilläggsb.	1 168 000
2008 budget	6 484 000
2007 bokslut	9 900 818

63. Anskaffning av naturskyddsområden och utgifter för ersättningar (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 36 500 000 euro.

Anslaget får användas till

1) köp och inlösen av jord- och vattenområden samt byggnader för naturskyddsändamål samt till förvärv av områden som ska införlivas med ödemarksområden

2) betalning av ersättningar till markägare eller innehavare av särskilda rättigheter för ekonomiska förluster på grund av beslut eller avtal enligt 24, 25, 29 och 47 § i naturvårdslagen

3) ersättningar för de kostnader som staten enligt 53 § i naturvårdslagen, 197 § i markanvändnings- och bygglagen samt 7 a § i lagen om enskilda vägar påförs på grund av genomförandet av nätverket Natura 2000

4) ersättningar som föranleds av skyddet enligt 8 och 26 § i marktäktslagen

5) ersättning för men enligt 55 § 2 mom. i naturvårdslagen

6) utgifter som föranleds av bedömning av, lantmäteriförrättningar på och förvärvsuppgifter för områden som förvärvas till staten för naturskyddsändamål eller som grundas som privata skyddsområden samt utgifter för fastig-

hetsskötsel inom områden som är i miljöministeriets besittning och för eventuella kostnader för ersättningsförrättningarna

7) arvoden om högst 85 000 euro som betalas utifrån separat ingångna samarbetsavtal och genom vilka man främjar behandlingen av anbud som markägarna lämnat in i enlighet med handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO). Verksamhetsarvodet kan betalas för de anbud som leder till skyddsprogram

8) betalning av ränta för periodiserade betalningsposter av köpesumman och ersättningarna då räntan motsvarar den ränta som fastställs i 95 § 1 mom. i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter

9) ersättningar som regionala miljöcentraler betalat ut för skador förorsakade av fridlysta sällsynta djur

10) utgifter föranledda av åtgärder som behövts för att förhindra skador som förorsakas av fridlysta sällsynta djurstammar och skydd av dem.

Fullmakt

För fullföljandet av de naturskyddsprogram som statsrådet har fastställt, nätverket Natura 2000 och handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO) får år 2009 ingås avtal och avges förbindelser som åren efter 2009 föranleder kostnader om sammanlagt högst 12 000 000 euro. Utgifterna på grund av fullmakten får uppgå till högst 6 000 000 euro före utgången av år 2010, högst 10 000 000 euro före utgången av år 2011 och sammanlagt högst 12 000 000 euro före utgången av år 2012.

Förklaring: Genom anskaffning av mark för naturskyddsändamål till staten och genom ersättningsförfarande verkställs de av statsrådet fastställda naturskyddsprogrammen, nätverket Natura 2000, planer för skydd av arter som kräver särskilt skydd och reserveringar av skyddsområden på fastställda planer. Dessutom genomförs METSO-planen. Utöver de regionala miljöcentralerna fortsätter Forststyrelsen anskaffningarna av skyddsobjekt. Åren 1971—2007 har det till statens ägo anskaffats områden för naturskyddsändamål motsvarande totalt ca 352 000 ha och inrättats privata skyddsområden mot ersättning motsvarande totalt 119 000 hektar.

Man bedömer att användningen av anslaget fördelas så att 14 000 000 euro används för att till staten förvärva områden som ingår i naturskyddsprogram med motsvarande reserveringar och likaså 14 000 000 euro används till ersättning för privata skyddsområden. Av det anslag som anvisats för verkställande av programmen anvisas för Forststyrelsens användning 500 000 euro för förvärv av lämpliga bytesobjekt. Till förvärv och ersättningar av skogsområden enligt handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland används 8 500 000 euro. Av METSO-anslaget anvisas 3 000 000 euro till Forststyrelsens förfogande. Med medlen genomför Forststyrelsen handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland. Kostnaderna för Forststyrelsens anskaffningar är inkluderade i anslaget. Anslaget för förvärv och ersättningar för METSO-områden har budgeterats delvis under moment 13.05.01 som intäktsföring av Forststyrelsens vinst.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakter föranleder (1 000 euro)

	2010	2011	2012	Sammanlagt fr.o.m. 2009
Förbindelser år 2009	6 000	4 000	2 000	12 000
Sammanlagt	6 000	4 000	2 000	12 000

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 1 500 000 euro för genomförande av handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO).

2009 budget	36 500 000
2008 budget	35 000 000
2007 bokslut	37 000 000

64. EU:s miljöfonds deltagande i miljö- och naturvårdsprojekt (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 500 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av projekt godkända av EU-kommissionen som delfinansieras ur LIFE-miljöfonden och LIFE+-programmet för finansieringsperioden 2007—2013 samt utbetalning av EU-medfinansieringsandelar för andra pilotprojekt.

Anslaget får användas till avlönande av personal för projektuppgifter motsvarande ca 50 årsverken. Under momentet nettobudgeteras de sjukdagpenningar och moderskapspenningar som betalas till arbetsgivaren.

Förklaring: Anslaget används för finansiering av programperioderna LIFE 2000—2006 och LIFE+-programmet 2007—2013.

EU-delfinansieringen av LIFE-projekten och pilotprojekten intäktsförs under moment 12.35.99.

2009 budget	1 500 000
2008 budget	3 000 000
2007 bokslut	1 500 000

65. Oljeavfallshantering som finansieras med oljeavfallsavgiften (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 300 000 euro.

Anslaget får med stöd av 7 § i lagen om oljeavfallsavgift användas för att täcka ersättningar för oljeavfall samt insamling, transport, lagring och behandling av oljeavfall enligt de grunder som närmare bestäms i statsrådets beslut om användningen av de medel som inflyter i oljeavfallsavgifter till oljeavfallshantering (1191/1997).

Förklaring: Anslaget motsvarar tillsammans med anslaget under moment 35.10.60 de oljeavfallsavgifter som inflyter under moment 11.19.08.

2009 budget	2 300 000
2008 budget	2 300 000
2007 bokslut	2 300 000

66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 580 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer och konventioner i anslutning till miljöministeriets ansvarsområde samt till övriga betalningar som föranleds av internationella förbindelser utomlands.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget	€
Klimat och atmosfär	260 000
Kemikalier och avfall	140 000
Skydd av flora, fauna och deras livsmiljö	280 000
Havsmiljö	650 000
Övriga utgifter (högst)	250 000
Sammanlagt	1 580 000

Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 80 000 euro som överföring från moment 31.50.(02) (medlemsavgift till ICES).

Anslaget under momentet har ombildats till ett tvåårigt reservationsanslag.

2009 budget	1 580 000
2008 budget	1 500 000
2007 bokslut	1 474 689

(70.) Anskaffning av ett fartyg för bekämpning av miljöskador (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2008 II tilläggsb.	2 000 000
2008 budget	23 000 000
2007 bokslut	23 000 000

77. Miljövårdsarbeten (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 11 000 000 euro.

Anslaget får användas till

1) utgifter för planering och byggande av miljöarbeten, grundlig renovering och byggnadsskyldigheter

2) utgifter för vatten- och avloppsåtgärder som utförs som statens arbete enligt lagen om stödjande vatten- och avloppsåtgärder (686/2004)

3) utgifter för att genomföra statligt avfallshanteringsarbete enligt avfallslagen (1072/1993).

Avtal får ingås om att ett slutfört arbete överlåts till kommunen eller en annan samarbetspartner. Samtidigt skall man komma överens om de villkor som mottagaren av arbetet skall iaktta efter överlåtelsen.

Fullmakt

Förbindelser som gäller nya projekt får ingås så att det behov av anslag som dessa föranleder efter 2009 är högst 1 700 000 euro.

Förklaring: Med anslaget finansieras sådana överföringsledningar och förbindelsevattenledningar och sådan iståndsättning av förorenade områden och av vattendrag samt andra miljöarbeten som samfinansierats och utförts på statens vägnar.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakter föranleder (1 000 euro)

	2010	2011	Sammanlagt fr.o.m. 2009
Förbindelser som ingåtts före 2009	4 000	500	4 500
Förbindelser år 2009	1 500	500	2 000
Sammanlagt	5 500	1 000	6 500

Beräknad användning av anslaget

	Projekt	Total-kostnads-förslag 1 000 €	Statens andel för vidstående 1 000 €	Beviljat 1 000 €	Beviljas €
1.	**Nya projekt**				
	Överföringsavlopp och förbindelseledning för Humppila—Jockis	1 700	700	-	100 000
	Överföringsavlopp för Kihniö—Parkano	2 800	1 100	-	100 000
	Överföringsavlopp för Sievi kyrkby—Asemanseutu	1 100	450	-	100 000
	Nya projekt sammanlagt	5 600	2 250	-	300 000
2.	**Oavslutade projekt**	47 790	17 800	7 250	6 000 000
3.	**Restaurering av förstörda områden**				2 500 000
4.	**Iståndsättning av vattendrag och andra miljöarbeten**				2 200 000
	Sammanlagt	53 390	20 050	7 250	11 000 000

Anslaget utgör finansiering av regionutvecklingen enligt regionutvecklingslagen.

2009 budget	11 000 000
2008 I tilläggsb.	—
2008 budget	14 200 000
2007 bokslut	11 000 000

20. Samhällen, byggande och boende

Förklaring:

Klimatanpassningen kräver enhetligare samhällsstrukturer

En spridd samhällsstruktur med tillhörande trafik är för klimatförändringens vidkommande ett betydande problem inom de växande stadsregionerna. Det är därför nödvändigt att öka planeringen av och tillgången till bostadstomter som är baserade på den nuvarande samhällsstrukturen relativt nära ställen där arbetsplatskoncentrationer och intill goda kollektivtrafikförbindelser. Inom Helsingforsregionen, där spridningen varit starkast avancerar man mot detta mål genom en gemensam avsiktsförklaring som omfattar mål för planläggningen av bostadstomter kommunvis.

Förenhetligandet av samhällsstrukturen genomför klimatstrategin på lång sikt och de riksomfattande mål för områdesanvändningen som preciserats av statsrådet 2008. Ett centralt medel är även samarbetet mellan planeringen på landskapsnivå och stadsregionernas kommuner vid samordningen av markanvändningen, boendet och trafiken liksom även en allt mera systematisk styrning av byggandet inom stadsregionernas kransområden.

Genom styrning av markanvändningen och byggandet säkrar man att översvämningsriskerna och de andra effekterna av klimatförändringen beaktas utifrån de preciserade riksomfattande målen för områdesanvändningen och miljöförvaltningens handlingsprogram för anpassning till klimatförändringen, som färdigställdes 2008.

Planmässigheten i fråga om strandbyggandet ökar. För närvarande är ca 25 % av strandlinjen planlagd och ca 60 % av strandbyggandet är baserat på planläggning.

Byggnadernas energiprestanda förbättras

I Finland medför uppvärmningen av byggnader ca 30 % av växthusgasutsläppen och ca 40 % av energikonsumtionen. Man börjar bereda sådana bestämmelser om energiprestanda för nybyggnader som grundas på byggnadernas totala energikonsumtion. Målet är att höja kravnivån med ytterligare en femtedel på de bestämmelser för lågenerginivå som utfärdas 2008 och som träder i kraft 2010. Sådana investeringar och miljövänliga ändringar av uppvärmningssätt som förbättrar energiprestandan för småhus stöds i regel genom hushållsavdrag i fråga om bostadsbyggnader. Villkoren för hushållsavdrag förbättras genom att hushållsavdragets maximibelopp höjs till 3 000 euro och de gränser som gällt för användningsändamålets del avlägsnas. I de fall då inkomsterna är små och tillräckligt med stöd inte därför kan styras genom hushållsavdraget börjar man bevilja behovsprövat energiunderstöd. Energiunderstöden för höghus och radhus ökas. Ett räntestödslån för energiekonomiska reparationer i bostadsaktiebolagshus tas i användning. Räntestödslånets andel är högst 50 % av byggnadskostnaderna. Informationsstyrningen för ny- och ombyggnad om energieffektivt byggande och den totala energikonsumtionen för byggnader effektiviseras och för energikonsumerande produkter bereds energimärkning av nya produktgrupper och krav för ekologisk planering. Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet startar ett försöksbyggnadsprogram för reparationsbyggande och ett program för utvecklingsprojekt för boendet.

Tomtutbudet och bostadsproduktionen utökas inom Helsingforsregionen och andra växande stadsregioner

Befolkningstillväxten fortsätter inom Helsingforsregionen och vissa andra av de största stadsregionerna och deras grannkommuner. Befolkningstillväxten inom Helsingforsregionen förutspås vara 10 000 invånare per år. På grund av det ringa utbudet av tomter inom regionen, den ökade efterfrågan och den höga prisnivån har småhusbyggandet i allt högre grad riktats mot kranskommunerna och utanför detaljplaneområdena.

Samarbetet kring generalplanen främjas mellan Helsingforsregionen och andra kommuner i centrala stadsregioner. Man genomför metropolpolitik i huvudstadsregionens specialfrågor och deltar i verkställandet av avsiktsförklaringen mellan staten och kommunerna i Helsingforsregionen. I enlighet med avsiktförklaringen ökar kommunerna detaljplanläggningen på ett sätt som gör samhällsstrukturen enhetligare, så att ny byggnadsrätt för en årsproduktion om minst 13 000 bostäder årligen anvisas i de detaljplaner som färdigställs. Genom understöd för byggande av kommunalteknik går det snabbare att ta nya bostadsområden i användning.

Planläggningen görs smidigare utifrån ändringar i markanvändnings- och bygglagen och det bostadspolitiska åtgärdsprogrammet och genom att främja de bästa planläggningsrutinerna. I syfte att sänka boendekostnaderna startar man justeringen av byggbestämmelserna så att man kan minimera kostnadseffekterna av byggbestämmelserna på byggandet.

	2005	2006	2007	2008 uppskattning	2009 uppskattning
Prisförändring i fråga om gamla bostäder, %	9,00	6,60	5,10	0—5	0—5
Prisförändring i fråga om egnahemshustomter, %	15,60	12,30	7,70	0—5	0—5
Aravahyror i förhållande till fritt finansierade hyror i städer med över 100 000 invånare, %	78	79	79	79	79
Årlig förändring av fritt finansierade hyror, %	2,40	2,00	2,60	4,00	3,00
Årlig förändring av aravahyror, %	2,30	2,00	3,50	4,00	3,00
Genomsnittsräntan för hushållens nya bostadslån, %	2,99	3,72	4,71	5	5
Antalet bostadslösa:					
Enpersonshushåll	7 430	7 360	7 300	7 200	7 100
—varav långtidsbostadslösa			2 500	2 500	2 200
Familjer	350	295	300	270	250

Stöd till bostadsbyggande för hyresbostadsproduktion i tillväxtcentrum och till utökat bostadsutbud för grupper med särskilda behov

Inom Helsingforsregionen har byggandet av hyresbostäder varit ringa under de senaste åren på grund av den heta konjunktursituationen inom byggnadsbranschen, tomt- och resursbristen samt en rekordhög kostnadsnivå, även om den goda sysselsättningsutvecklingen inom servicebranschen uttryckligen har ökat efterfrågan på hyresbostäder. Målet är att öka bostadsproduktionen inom Helsingforsregionen till 12 000—13 000 bostäder årligen, varav den statsstödda delen av hyresbostadsproduktionen ska vara 20 %. Genom startstöd som anknyter till räntestödslånefinansieringen stöds normal produktion av hyres- och bostadsrättsbostäder i de kommuner som är med i avsiktsförklaringen. Utgångspunkten för inriktningen av den statsunderstödda produktionen är ett långvarigt behov av bostäder och projektets ekonomiska hållbarhet. Genom statens fyllnadsborgen stöds den s.k. hyresbostadsproduktionen i hela landet. Statens och kommunernas gemensamma borgen slopas vid stöd av hyres- och bostadsrättshusproduktionen.

	2005	2006	2007	2008 uppskattning	2009 uppskattning
Hela bostadsproduktionen[1)]					
Helsingforsregionen	8 300	8 300	8 300	8 500	9 000
Övriga tillväxtcentrum	9 900	9 400	7 500	7 000	7 000
Det övriga landet	14 700	14 700	14 700	12 500	12 000

ARA-produktion:					
Helsingforsregionen	1 700	1 100	1 200	2 000	3 000
Övriga tillväxtcentrum	1 400	1 300	1 200	1 500	2 000
Det övriga landet	1 000	1 200	900	1 000	1 000
Andelen små bostäder (max. 2r+kv) av ARA-produktionen (egentliga hyreshus), %	39	49	40	50	50
Bostäder i ARA-produktionen avsedda för grupper med särskilda behov	1 898	2 007	1 939	2 500	2 700

[1)] 2007 uppskattning

Behovet av bostäder för grupper med särskilda behov stiger på grund av den snabba ökningen av äldre personer som är i dåligt skick och specialgruppernas minskade behov av anstaltsvård. Genom verkställande av programmet för att minska långtidsbostadslösheten strävar man efter att halvera antalet långtidsbostadslösa fram till år 2011. I programmet ingår även möjligheten att använda de befintliga sociala hyresbostäder som blir lediga för att hjälpa de bostadslösa. Investeringsunderstöd för bostäder för grupper med särskilda behov riktas primärt för att öka bostadsutbudet för de svagaste grupperna.

Genom förortsprogrammet åren 2009—2011 stärks kompanjonskapen mellan de olika aktörerna. Målet är att öka förorternas konkurrenskraft och stärka en områdesidentitet som grundar sig på en positiv uppfattning. Man skapar nya verksamhetsmodeller för utveckling av förorterna genom att man stöder bl.a. åtgärder som stärker gemenskapen, såsom integreringen av invandrare och boenderådgivningen till invandrare, utveckling av kompletterat byggande och säkerheten i boendeomgivningarna.

Bostadsbeståndets funktion förbättras och reparationerna utökas

Den byggda miljöns tillstånd som helhet är tillfredsställande i Finland, men bostadsaktiebolagens reparationsskuld håller på att öka. Ökningen av den äldre befolkningen och andelen personer med funktionshinder, sanitära olägenheter som förorsakas av fukt- och mögelproblem och förbättringen av byggnadernas strukturella säkerhet förutsätter omfattande reparationer av det nuvarande byggnadsbeståndet.

Man stöder byggande av hissar i gamla hisslösa höghus och åtgärder som gör det möjligt för äldre personer och personer med funktionshinder att bo hemma. Inkomstgränserna för understöd för reparation av bostäder där äldre personers och personer med funktionshinder bor höjs med i genomsnitt 15 %. Man utreder hur systemet för understöd av reparationer och energiunderstöd fungerar och kan förenklas.

	2005	**2006**	**2007**	**2008 uppskattning**	**2009 uppskattning**
Byggande av hissar i befintliga höghus, (st.)	203	240	247	250	250

I informationsstyrningen framhävs planmässighet, kvalitet och problem i samband med reparationer av fukt- och mögelskador. I syfte att förbättra byggnadernas strukturella säkerhet fortsätter man med att verkställa rekommendationerna för undersökning av olyckor och med att förnya byggbestämmelserna för dimensioneringen av bärande element. Vid förbättring av brandsäkerheten har kunderna ett stort ansvar, men även behovet att ändra byggnadssätt bedöms. För grupperna med särskilda behov utreds teknisk-ekonomiska sätt att förbättra brandsäkerheten.

Kraven på och omfattningen av byggnadstillsynens uppgifter i kommunerna har ökat i och med att byggandet och lagstiftningen förändrats. Målet är att utveckla kommunernas byggnadstillsyn till sakkunnig, serviceinriktad och effektiv i hela landet. En enhetlig tillämpning av byggnadstill-

synen och byggbestämmelserna stärks. Kommunernas samarbetsarrangemang vid byggnadstillsynen stöder dessa mål.

I och med att den europeiska interna marknaden utvecklas ökar behovet av myndighetsbaserad marknadstillsyn av byggvaror. Till säkerhetsteknikcentralen betalas ersättning för den nationella marknadstillsyn av byggprodukter som centralen utför i enlighet med byggproduktdirektivet samt för den marknadstillsyn som förutsätts enligt direktivet om effektivitetskrav för nya värmepannor och direktivet om energimärkning och direktivet om energianvändande produkter.

De ekonomiska riskerna med statens bostadsfond förebyggs genom preventiva åtgärder

Sammanlagt ca 36 miljoner euro i kredit- och borgensförluster inklusive efterskänkningar av lån har uppkommit före utgången av 2007. Därutöver uppskattas ca 36,5 miljoner euro vara kostnader som orsakats av hyresbolag för saneringar av företag och understöd till dem. Genom effektiviserad riskhantering som genomförts som ett samarbete mellan Statskontoret och Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet har man lyckats hålla den andel lånefordringar av lånestocken som har fördröjda betalningar under 0,2 % trots att verksamhetsmiljön blivit en allt större utmaning. Den största delen av de lån och borgensförbindelser som beviljats kommer att riktas till de sex största stadsregionerna. De stora riskerna är koncentrerade till områden med vikande befolkningsunderlag, där riskerna förebyggs med hjälp av stödåtgärder genom att ge befrielse från begränsningarna för husen och inom kommunerna främja tillvägagångssätten för Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet inom ramen för projektet Nyttjandegrad. Understödet för hyreshusbolag i ekonomiska svårigheter utvidgas att gälla räntestödshyreshus. De som vill byta sitt aravalån mot ett banklån ges ett banklån med statsborgen under vissa villkor.

	2005	2006	2007	2008 uppskattning	2009 uppskattning
Befrielse från arava-begränsningar (bostäder)	4 289	3 268	4 684	4 000	4 000
Borgensersättningar som betalats för statsborgen för ägarbostadslån (1 000 euro)	103	56	159	200	300
Andelen försenade (270 dagar) aravalån av aravalånebeståndet (situationen 31.3), %	0,29	0,17	0,16	0,15	0,15
Aravalånebeståndet (mn euro, läget 31.3)	10 121	9 993	9 702	9 587	9 300
Borgen för hyres- och bostadsrättshus räntestödslån (mn euro, läget 31.12)	3 080	3 370	3 620	4 000	4 500
Statens borgensansvar för ägarbostadslån (mn euro, läget 31.12)	2 020	2 170	2 010	1 900	1 800

Statsunderstödd nyproduktion, ombyggnad och anskaffning av bostäder samt övrig bostadsproduktion 2007 och uppskattning för åren 2008—2009

	2007 bostäder	2008 uppskattning bostäder	2009 uppskattning bostäder
Påbörjade nya bostäder sammanlagt	30 500	28 000	28 000
— räntestöd för bostadslån	3 301	4 380	6 000
—fyllnadsborgen för hyresbostäder	-	-	2 000
—övriga bostäder	27 200	23 500	20 000
Räntestödslån för reparationsverksamhet	11 444	14 000	14 000

Anskaffning av bostäder	973	2 000	2 200
— bostadssparpremiesystemet (förvärv av den första bostaden)	950	1 500	1 500
—hyresbostäder, sociala hyresbostäder	23	500	500
Statsborgen för hushållens bostadslån[1)]	13 800	12 000	12 000

[1)] Riktas huvudsakligen till anskaffningar, men även till reparationer och byggande.

Stödåtgärder för boendet, utvecklingen 2007—2009 (mn euro)

	2007 utfall	2008 ordinarie budget	2009 budgetprop.
Fullmakt att godkänna bostadslån med räntestöd[1)]	566	670	920
Fullmakt att godkänna borgenslån för hyresbostäder	-	15	250
Stöd för rätten till skatteavdrag för räntor på bostadslån (uppskattning)	690	800	830
Understöd			
— reparations- och energiunderstöd för bostäder	50,5	60,5	68,5
— startbidrag	-	-	10,0
— understöd för grupper med särskilda behov	44,9	85,0	85,0
— saneringsunderstöd till hyres- och bostadsrättshus	0,6	2,6	2,6
— rivningsunderstöd	0,9	2,0	2,0
— understöd för byggande av kommunalteknik	13,0	10,0	7,0
— understöd för tillväxtcentrens kommuner	1,0	1,0	3,0
— understöd för kommuner vars befolkning minskar	0,1	0,6	0,6
—efterskänkning av lån i fråga om rivninghus	0,4	3,5	3,5
—efterskänkning av lån i syfte att minska kreditförluster	1,3	3,0	3,0

[1)] Inkluderar 23 miljoner euro aravalån år 2007.

01. Omkostnader för Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 4 857 000 euro.

Förklaring: Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet sköter uppgifter som finansieras ur statens bostadsfond och statsbudgeten och hänför sig till räntestödslån för bostäder samt till statsborgen och statsunderstöd. Dessutom styr centralen kommunernas bostadsväsende och övervakar de allmännyttiga bostadssamfundens verksamhet samt deltar i riskhanteringen i fråga om lån och borgen.

Finansierings- och utvecklingscentralen för boendets roll stärks när det gäller att främja boende för grupper med särskilda behov samt reparationsbyggande och bostadsbeståndets underhåll med beaktande av i synnerhet förbättrad energieffektivitet, den åldrande befolkningens bostadsbehov och utvecklandet av förorterna. I verksamheten betonas även mer än tidigare informationstjänsterna för boende och bostadsmarknaderna.

Miljöministeriet uppställer följande preliminära resultatmål för resultatet av verksamheten vid Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet år 2009:

Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet

— inverkar på att energiprestanda hos byggnaderna förbättras genom projektstyrning och uppföljning och utveckling av reparationsverksamheten

— främjar särskilt bostadsproduktionen i Helsingforsregionen med hjälp av räntestödslån, startbidrag, investeringsstöd för grupper

med särskilda behov samt borgenslån för hyresbostäder

— sörjer för att ARA-objekten har konkurrenskraftig hyresnivå, att den godtagbara stegringen inte i väsentlig grad överskrider utvecklingen av byggkostnadsindex och att tomtkostnaderna är skäliga,

— riktar investeringsstödet för grupper med särskilda behov kostnadseffektivt till de allra svagaste grupperna på bostadsmarknaden och utvecklar kunnandet om boende för grupper med särskilda behov

— förbättrar de äldres möjligheter att bo hemma genom att främja byggandet av nya hissar

— stärker utvecklingsverksamheten i fråga om boende, förbättring och byggande av bostadsområdena.

Vid dimensioneringen av momentet har en minskning med tre årsverken till följd av produktivitetsfrämjande åtgärder beaktats.

Utvecklingen i fråga om vissa prestationer gällande verksamheten

	2006 utfall	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 uppskattning
Lånebeslut, st.	326	301	400	400
Av centralen beviljade understöd, utbetalningar st.	713	856	900	900
Av kommunerna och miljöcentralerna beviljade understöd, utbetalningar st.	3 887	4 653	5 000	5 000
Befrielse från begränsningar, antal bostäder	3 148	4 458	4 500	4 000
Beviljade rivningstillstånd, antal bostäder	122	226	500	500
Kontrollbesök (kommunala hyreshusbolag och allmännyttiga samfund), antal	21	21	20	20
Instrueringsbesök, bostadsväsendet i kommunerna (kommuner), antal	32	16	15	15
Kontrollbesök i anslutning till beviljandet av reparations- och energiunderstöd (kommuner), antal	13	15	10—15	10—15

Fördelningen av kostnader enligt funktion (1 000 euro)

	2007 utfall	2008 uppskattning	2009 uppskattning
Långivning	1 426	1 500	1 400
Understöd	692	800	700
Borgen	41	60	60
Tillsyn	1 063	975	1 050
Biblioteket för bostadsbranschen	186	200	200
Utvecklandet av bostadsbeståndet	545	600	620
Övrig utvecklingsverksamhet och övrigt samarbete	715	800	800
Sammanlagt	4 668	4 935	4 857

Ändringar som beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	177
Avdrag för engångsutgift	-150
Produktivitetsfrämjande åtgärder (3 årsv.)	-105
Sammanlagt	-78

2009 budget	4 857 000
2008 II tilläggsb.	33 000
2008 budget	4 935 000
2007 bokslut	4 668 000

37. Understöd för planläggning i kommuner och styrning av markanvändningen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 500 000 euro.

Anslaget får användas för områdesarkitektverksamhetens utgifter.

Förklaring: Genom att man understöder områdesarkitektsverksamheten främjas verkställandet av markanvändnings- och bygglagen i små kommuner. Sammanlagt 84 kommuner får understöd inom ramen för områdesarkitektverksamheten.

Anslaget utgör delvis finansiering av regionutvecklingen enligt regionutvecklingslagen.

2009 budget	500 000
2008 budget	800 000
2007 bokslut	850 000

55. Understöd för reparationsverksamhet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 68 500 000 euro.

Anslaget får användas för understöd enligt lagen om understöd för reparation av bostäder, energiunderstöd och understöd för sanitära olägenheter (1184/2005).

Av anslaget används 46 500 000 euro för reparationsunderstöd och understöd för sanitära olägenheter och 22 000 000 euro för energiunderstöd. Om beloppet inte helt kan användas för det avsedda ändamålet kan det belopp som inte använts användas för andra understöd.

Understöd som beviljats före år 2006 med stöd av lagen om understöd för reparation av bostäder och energiunderstöd (1021/2002) betalas av medel ur statens bostadsfond.

Förklaring: I anslutning till budgeten överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om understöd för reparation av bostäder, energiunderstöd och understöd för sanitära olägenheter. Genom ändringen av lagen styrs understöd till låginkomsttagare som bor i småhus i huvudsak via ett behovsprövat energiunderstöd av ny form att användas till att förbättra energiprestandan genom investeringar och genom att göra en miljövänlig ändring av uppvärmningssättet. I övrigt stöds energireparationerna på småhus via beskattningen genom förbättrade villkor för hushållsavdraget. Av det anslag som reserverats för energiunderstöd avser man använda 2 miljoner euro till det nya behovsprövade understödet och 20 miljoner euro till sådana bedömningar av skicket som klarlägger vilket behovet är att förbättra bostadsbyggnaders energihushållning och till sådana investeringar som förbättrar energiprestandan i höghus och radhus. Med reparationsunderstödet stöds möjligheten för äldre och handikappade att bo hemma. Av de syften med understöd som avses i lag 1184/2005 framhålls å ena sidan de understödsformer som är verkningsfullast i fråga om energi- och klimatmålen och å andra sidan installering av hissar som möjliggör boende hemma och reparationer av bostäder för äldre och handikappade, varvid inga sådana understöd för servicebok som avses i lagens 2 § 5 mom. beviljas. Förbättringen av energieffektiviteten framhålls vid beviljandet av reparationsunderstöd och understöd för sanitära olägenheter.

2009 budget	68 500 000
2008 budget	60 500 000
2007 bokslut	50 500 000

60. Överföring till statens bostadsfond

Under momentet beviljas inget anslag.

Räntestödslån och statliga borgensförbindelser

År 2009 får av statens bostadsfonds medel beviljas lån enligt lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån (604/2001), räntestödslån för egnahem enligt lagen om räntestöd för ägarbostadslån (1204/1993) och ombyggnadslån enligt lagen om räntestöd för lån för bostadsaktiebolagshus (205/1996) såsom räntestödslån till ett belopp av sammanlagt högst 920 000 000 euro.

År 2009 får lån enligt en lag som gäller statsborgen för byggnadslån för hyreshus godkännas som borgenslån så, att beloppet av det borgensansvar som föranleds staten är sammanlagt högst 250 000 000 euro.

År 2009 får lån enligt en lag som gäller statsborgen för återbetalning av aravalån godkännas som borgenslån så, att beloppet av det borgensansvar som föranleds staten är sammanlagt högst 1 000 000 000 euro.

Det totala beloppet av statens ansvar enligt lagen om statsborgen för ägarbostadslån (204/1996) får i fritt finansierade lån och bsp-lån vara högst 2 200 000 000 euro vid utgången av 2009. Lån som beviljas enligt lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån samt lagen om räntestöd för ägarbostadslån omfattas dessutom av statens ansvar enligt fullmakten att godkänna lånen.

Av statens bostadsfonds medel betalas räntestöd, räntegottgörelser och kreditreserveringsersättningar enligt lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån, lagen om räntestöd för hyresbostadslån (867/1980), lagen om räntestöd för bostadsrättshuslån (1205/1993), lagen om räntestöd för ägarbostadslån, lagen om räntestöd för lån för bostadsaktiebolagshus och lagen om räntestödslån för anskaffande av ägarbostad (639/1982). Av bostadsfondens medel täcks dessutom de statliga ansvarsförbindelserna enligt 9 och 9 a § i lagen om räntestöd för hyresbostadslån, 10 § i lagen om räntestöd för bostadsrättshuslån, lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån, lagen om statliga och kommunala borgenslån för bostadsrättshus- och hyreshusproduktion, en lag som gäller statsborgen för byggnadslån för hyreshus, en lag som gäller statsborgen för återbetalning av aravalån samt lagen om statsborgen för ägarbostadslån. Av bostadsfondens medel betalas också bostadssparpremier enligt lagen om bostadssparpremie (862/1980).

Uppskov, skuldsaneringar och ackord

För att lindra svårigheter som uppstått oberoende av den som tagit ett personligt aravalån kan år 2009 med stöd av 46 § i aravalagen och 28 § i aravaförordningen (1587/1993) beviljas uppskov med betalningen av räntor eller amorteringar på lån eller bådadera till ett belopp av sammanlagt högst 100 000 euro.

Statskontoret har rätt att i samband med den frivilliga skuldsanering som avses i 78 § i lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993) och det frivilliga skuldarrangemang som avses i 97 § i lagen om företagssanering (47/1993) efterskänka en del av lånekapitalet och räntan på bostadslån som beviljats av statens medel och som skall betalas tillbaka till bostadsfonden.

När aravahyreshus som permanent står tomma rivs i områden med minskande befolkning får statens ansvar i enlighet med 17 a § i aravabegränsningslagen (1190/1993) uppgå till sammanlagt högst 3 500 000 euro år 2009. Om det är nödvändigt för förhindrande av större kreditförluster i områden där bostadsbehovet minskar får dessutom statens ansvar för aravalånekapital med stöd av 16 a § i aravabegränsningslagen uppgå till sammanlagt högst 3 000 000 euro år 2009.

Understöd

År 2009 får av statens bostadsfonds medel beviljas understöd enligt lagen om understöd för förbättring av bostadsförhållandena för grupper med särskilda behov (1281/2004) för sammanlagt högst 85 000 000 euro.

I de kommuner som förbundit sig till avsiktsförklaringen mellan staten och kommunerna i Helsingforsregionen får Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) av statens bostadsfonds medel år 2009 bevilja tidsbundna startbidrag till ett sammanlagt belopp av högst 10 000 000 euro till dem som låter bygga hyresbostäder och bostadsrättsbostäder enligt lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån för andra än grupper med särskilda behov. Startbidraget uppgår till 10 000 euro per ovan avsedd nybyggd bostad, vilket belopp dras av från räntestödslånets belopp.

År 2009 får man av statens bostadsfonds medel bevilja understöd enligt en lag som gäller understöd för sanering av ekonomin i hyreshus eller i bostadsrättssamfundshus till ett belopp av sammanlagt högst 2 600 000 euro, av vilket Statskontoret får använda högst 100 000 euro för kostnader för utredningar och åtgärder som främjar saneringen av ekonomin och planeringen av underhåll i fråga om bo-

stadssamfund som har ekonomiska svårigheter.

År 2009 får man av statens bostadsfonds medel med stöd av statsunderstödslagen bevilja rivningsunderstöd för bostäder till ett belopp av sammanlagt högst 2 000 000 euro enligt vad som närmare bestäms genom statsrådets förordning om bidrag till kostnader för rivning av aravahyreshus (79/2006).

År 2009 får man av statens bostadsfonds medel med stöd av statsunderstödslagen bevilja tidsbestämda projektbaserade understöd till ett sammanlagt belopp av högst 7 000 000 euro enligt vad som närmare bestäms genom statsrådets förordning om statsunderstöd som åren 2005—2009 beviljas för byggande av kommunalteknik i nya bostadsområden (1279/2004).

År 2009 får man av statens bostadsfonds medel med stöd av statsunderslödslagen bevilja tidsbundna understöd om totalt 3 000 000 euro för utveckling av förorterna i huvudstadsregionen och dess närområde, Tammerforsregionen, Åboregionen, Jyväskyläregionen, Kuopioregionen och Uleåborgsregionen. Understöd kan beviljas även andra än ovan nämnda regioners kommuner, om det är särskilt motiverat att understöd för utveckling av en förort i kommunen beviljas. Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet godkänner kostnaderna för ett projekt som understöds samt beviljar understödet. En förutsättning för beviljandet är att en plan över projektet har gjorts upp. Understöd kan beviljas för utvecklande av boendemiljöns trivsamhet och kvalitet samt för förbättrande av säkerheten. Dessutom kan understöd beviljas för planering och organisering av ovan avsedda projekt, för genomförande av gemensamma utrymmen för invånarna, uppläggning av verksamhetsmodeller för planer för grupprenovering av områden och för boenderådgivarverksamhet i enlighet med programmet för minskning av långtidsbostadslösheten. Understödet uppgår till högst 20 % av kostnaderna. Understödet kan uppgå till 100 % i forsknings- och utredningsprojekt som gäller förorter och det kan också beviljas en inrättning som bedriver forskningsverksamhet. Om understödet beviljas utifrån ett villkorligt förhandsbeslut som fattats år 2006, är understödet emellertid högst 10 % av kostnaderna. Understöd kan inte beviljas om understödstagaren har beviljats annat understöd för samma kostnader.

År 2009 får man av statens bostadsfonds medel med stöd av statsunderstödslagen bevilja sammanlagt högst 600 000 euro som tidsbundna projektbaserade understöd för utvecklande av sådana höghusdominerade områden som lider av den minskade efterfrågan på aravahyresbostäder. Dessa områden skall vara belägna i sådana plötsliga strukturomvandlingsområden som utvalts av statsrådet eller i kommuner där det råder ett stort överutbud på aravahyresbostäder. Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet utser projektområdena och beviljar understöden. En förutsättning för beviljandet av understöd är att det över utvecklandet av området görs upp en helhetsplan som ansluter till utvecklandet av bostadsförhållandena i kommunen. Kommunerna kan beviljas understöd för utvecklings- och planeringskostnader samt för projektkostnader i anslutning till dem. Understödet uppgår till högst 35 procent av kostnaderna. Understöd kan inte beviljas om understödstagaren har beviljats annat understöd för samma kostnader.

Fullmakter gällande medelsanskaffning

Bostadsfonden får samtidigt ha lån för totalt högst 3 500 000 000 euro, varav långfristigt lån högst 1 000 000 000 euro.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till en lag om statsborgen för återbetalning av aravalån. Propositionen grundar sig på regeringens bostadspolitiska handlingsprogram. Borgen som sänker räntan på lånet i en penninginrättning och löser problemet med säkerheten för krediten, ger dem som är intresserade av arrangemanget en möjlighet att återbetala aravalånen och vid behov även att ersätta lånen med ett lån.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om understöd för sanering av ekonomin i hyres- och bostadsrättssamfundshus, genom vilken understöd för hyres-

husbolag med ekonomiska svårigheter, i enlighet med det bostadspolitiska handlingsprogrammet, möjliggörs även för hyreshus som har räntestödslån.

I syfte att förbättra byggnadernas energiekonomi tar man i enlighet med det bostadspolitiska handlingsprogrammet i användning ett räntestödslån för energiekonomiska reparationer vid ombyggnad av bostadsaktiebolagshus. Lånets maximibelopp är 50 % av kostnaderna. Utöver det beviljas räntestödslån för ägarbostäder för byggande av energisnåla egnahemshus.

I syfte att trygga tillgången till arbetskraft och näringslivets konkurrenskraft och på grund av de senaste årens eftersläpning i Helsingforsregionen när det gäller produktionen av räntestödsbostäder för andra än grupper med särskilda behov ökas utbudet av hyres- och bostadsrättsbostäder i enlighet med avsiktsförklaringen mellan staten och kommunerna i Helsingforsregionen genom att bevilja startbidrag för hyres- och bostadsrättsbostäder med räntestöd under åren 2008—2011.

Det understöd för kommunalteknik som riktar sig till tillväxtcentra gäller åren 2005—2009 och för det anvisas under dessa år sammanlagt 50 miljoner euro. I fråga om de understöd som beviljas 2009 har villkorliga förhandsbeslut fattats till ett belopp av sammanlagt 7 miljoner euro.

I syfte att förbättra bostadsområdenas konkurrenskraft och förebygga segregationen genomförs ett tväradministrativt förortsprogram i vilket deltar även inrikesministeriets, social- och hälsovårdsministeriets, arbets- och näringsministeriets, trafik- och kommunikationsministeriets samt undervisningsministeriets förvaltningsområde. Inom miljöministeriets ansvarsområde främjas förortsprogrammet genom att understöd beviljas utöver huvudstadsregionen även Tammerfors, Åbo, Jyväskylä, Kuopio och Uleåborgs regioner. Av motiverade skäl kan understöd beviljas även för utvecklande av förorter inom andra regioner. För förortsunderstöd anvisas årligen 3 miljoner euro åren 2009—2011. Med understöden utvecklas förorternas boendemiljö, främjas kompletterande byggande och stöds den sociala sammanhållningen.

För att avhjälpa de problem som den minskande bostadsefterfrågan medför har ett tidsbundet projekt startats. Till projektet anvisas totalt 2 miljoner euro åren 2006—2010. Målet är att utveckla kvaliteten på sådana höghusdominerade bostadsområden som lider av den minskade efterfrågan på sociala hyresbostäder samt att anpassa bostadsbeståndet så att det motsvarar efterfrågan.

Vid årsskiftet 2007/2008 uppgick statens bostadsfonds skulder till ca 2 424 miljoner euro. Under 2009 beräknas att fondens skulder minskar med ca 155 miljoner euro. Skulden består i huvudsak av kortfristiga skuldförbindelselån. I och med att de regelbundet förfaller och upptas på nytt krävs en medelsanskaffningsfullmakt som är större än den ifrågavarande skuldstocken.

Bostadsfondens finansieringsstruktur beräknas år 2009 vara följande:

Uppskattning av bostadsfondens finansieringsstruktur år 2009	mn €
Uppskattat saldo 1.1.2009	80
Inkomster	
— Inkomster från bostadslån	620
— Inkomster från borgensavgifter	15
Utgifter	
— Utgifter för räntestöd och understöd	180
—Fondens utgifter för skulder	
—räntor	100
— amorteringar	155
— Överföring till budgeten	204,5
Uppskattat saldo 31.12.2009	75,5

2009 budget	—
2008 II tilläggsb.	—
2008 budget	—
2007 bokslut	—

64. Understöd för vård av byggnadsarvet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 350 000 euro.

Anslaget får användas till

1) ersättningar som betalas med stöd av 11 och 13 § i byggnadsskyddslagen (60/1985) och

utgifter som orsakas staten för verkställande av skyddet

2) understöd till kommuner enligt 57 § 3 mom. i markanvändnings- och bygglagen (132/1999)

3) understöd till privata ägare, samfund som främjar vården av byggnadsarvet, kommuner och samkommuner för underhåll, skydd och förbättring av kulturhistoriskt värdefulla objekt och deras omedelbara omgivning samt för utredningar som förutsätts för att dessa skall bevaras och för informationstjänst

4) understöd för vård och iståndsättning av byggd miljö som ingår i viktiga landskapsområden och nationella stadsparker.

Kommuner och samkommuner kan beviljas understöd även för anskaffning av ett kulturhistoriskt värdefullt objekt om de kostnader som anskaffningen föranleder är oskäligt höga med hänsyn till kommunens eller samkommunens ekonomiska ställning.

Understöd för vård av byggnadsarvet får beviljas för högst 50 % av kostnaderna för åtgärderna. Om ett objekt är synnerligen värdefullt, till byggnadsstilen typiskt eller unikt och det är svårt att tillämpa ett nytt användningssätt på det eller om det är av nationellt värde, kan understöd beviljas till ett större belopp, dock för högst 80 % av kostnaderna för åtgärderna.

Förklaring: Anslaget används huvudsakligen för att ge privata ägare understöd för att bevara värdefullt byggnadsarv i enlighet med skyddsvärdena. Understöd som beviljats eller för vilka beslut om reservering fattats före år 2006 betalas av statens bostadsfonds medel.

2009 budget	2 350 000
2008 budget	2 350 000
2007 bokslut	2 350 000

Huvudtitel 36
RÄNTOR PÅ STATSSKULDEN

Förklaring: Målet för statens skuldhantering är att minimera de kostnader som föranleds av skulden, dock så att de risker som därav föranleds, såsom kreditrisken, ränterisken, valutakursrisken och refinansieringsrisken hålls på en godtagbar nivå.

Upplåningen sker huvudsakligen genom utnyttjande av långfristiga serieobligationer i euro med fast ränta. Detta garanterar att tillgången på finansiering och statens likviditet är så förmånlig som möjligt under rådande förhållanden på finansmarknaden.

Som en följd av den typiska räntestruktur som råder på marknaden är långfristig medelsanskaffning med fast ränta dyrare än upplåning som är bunden till kortfristiga räntor. Syftet med hanteringen av ränterisken är att ändra räntekostnadernas känslighet för förändringar i den allmänna räntenivån så att räntekostnaderna på lång sikt är så låga som möjligt, dock så att en eventuell oväntad höjning av räntenivån inte ökar ränteutgifterna på ett ohållbart sätt. Om den allmänna räntenivån i euroområdet stiger med en procentenhet, höjs räntekostnaderna för skulden med ca 180 miljoner euro år 2009.

Finansministeriet har fastställt den målorienterade ränteriskpositionen för budgetskulden med hjälp av en s.k. jämförelseportfölj. Jämförelseportföljen fastställer utgående från en statistisk analys den optimala räntestruktur för skulden som på vald risknivå minimerar kostnaderna på lång sikt. Budgetskuldens ränteriskposition i förhållande till den valda jämförelseportföljen regleras i regel med derivatavtal inom ramen för de riskgränser som finansministeriet drar upp.

Åtgärderna inom skuldhanteringen vidtas huvudsakligen i enlighet med marknadsförhållandena och därför kan utfallet avvika från de antaganden som använts som grund för beräkningarna om marknadsförhållandena kräver det.

Förvaltningsområdets anslag 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	Ändring 2008—2009 %
01.	**Ränta på statsskulden**	**2 323 431**	**2 343 000**	**2 374 000**	**31 000**	**1**
90.	Ränta på statsskulden (förslagsanslag)	2 323 431	2 343 000	2 374 000	31 000	1
09.	**Övriga utgifter för statsskulden**	**17 075**	**21 000**	**21 000**	**—**	**—**
20.	Arvoden och andra utgifter för statsskulden (förslagsanslag)	17 075	21 000	21 000	—	—
	Sammanlagt	**2 340 506**	**2 364 000**	**2 395 000**	**31 000**	**1**

01. Ränta på statsskulden

90. Ränta på statsskulden (förslagsanslag)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 2 374 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av räntor på statsskulden, föråldrade räntor och räntor som förorsakas av kortfristig tillfällig finansiering samt utgifter för de derivatavtal som ingåtts för att reglera låneportföljens riskposition.

Förklaring: Skulden i euro uppgick den 31 december 2007 till 53 725 miljoner euro och den genomsnittliga nominella räntan på skulden var 4,0 %. Vid uppskattningen av ränteutgifterna har som beräkningsantagande för 2009 års upplåning använts 4,7 % kort ränta för ränteperioder på under tre år och 4,6 % lång ränta för ränteperioder på över tre år. Inkomster som avdras från bruttoutgifterna är ränteinkomster från statslån och inkomster som flyter in från derivat som skyddar räntebetalningen i fråga om statslån.

Beräknad användning av anslaget (miljoner euro)

Avkastningsobligationslån	7
Serieobligationslån	2 025
Övriga obligationslån	88
Övriga masskuldebrevslån	16
Skuldförbindelselån	170
Skuldebrevslån	67
Övriga lån	1
Sammanlagt	2 374

2009 budget	2 374 000 000
2008 II tilläggsb.	-160 000 000
2008 budget	2 343 000 000
2007 bokslut	2 323 431 221

09. Övriga utgifter för statsskulden

20. Arvoden och andra utgifter för statsskulden (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 21 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av förberedelser för statens upplåning och skuldhantering, upptagande och emission av lån, återbetalning av lån, utgifter som förorsakas av derivatavtal, sakkunnigarvoden och andra arvoden samt till betalning av övriga utgifter för förverkligandet av upplåning och skuldhantering

2) till driftskostnader för clearing- och betalningssystem och till betalning av utgifter för anskaffning av kortfristig tillfällig finansiering.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats de kostnader som föranleds av den befintliga skuldstocken och upplåningen under åren 2008—2009 samt av åtgärderna inom skuldhanteringen.

Beräknad användning av anslaget	€
Emissions- och försäljningskostnader	6 800 000
Inlösningsprovisioner och ombudsmannaarvoden	2 000 000
Utgifter för mottagen kontantsäkerhet	11 000 000
Övriga utgifter	1 200 000
Sammanlagt	21 000 000

2009 budget	21 000 000
2008 budget	21 000 000
2007 bokslut	17 075 030

Huvudtitel 37
MINSKNING AV STATSSKULDEN

Förklaring: I anslagen under denna huvudtitel ingår sådana poster som föranleds av förändringar i statsskuldens storlek eller struktur. Anslagen under denna huvudtitel är avsedda för utgifter som orsakas av återbetalning på skulden, minskade med de inkomster som fås av de nya statslånen. I anslaget inkluderas dessutom till nettobelopp de poster som orsakas av derivatavtal som skyddar upptagandet av lån eller återköpspriset.

Utvecklingen i det nominella värdet av skuldbeloppet i budgetekonomin under åren 2006—2009 (miljarder euro)

	2006 bokslut	2007 bokslut	2008 budget	2009 budgetprop.
Skuldbeloppet i budgetekonomin, nominellt värde	56,6	53,7	51,9	51,4

Förvaltningsområdets anslag 2007—2009

		År 2007 bokslut 1000 €	År 2008 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2009 budgetprop. 1000 €	Ändring 2008—2009 1000 €	Ändring 2008—2009 %
01.	**Nettoamorteringar på statsskulden och skuldhantering**	**2 924 732**	**1 848 256**	**152 992**	**- 1 695 264**	**- 92**
94.	Nettoamorteringar och skuldhantering (förslagsanslag)	2 924 732	1 848 256	152 992	- 1 695 264	- 92
	Sammanlagt	**2 924 732**	**1 848 256**	**152 992**	**- 1 695 264**	**- 92**

01. Nettoamorteringar på statsskulden och skuldhantering

94. Nettoamorteringar och skuldhantering (förslagsanslag)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 152 992 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av amorteringar på statsskulden och till betalning av återköp

2) till betalning av de emissionsförluster som uppkommit i samband med de lån staten tagit, till betalning av de kapitalförluster som uppkommit i samband med återköp av skulder och till betalning av utgifter till följd av derivat som skyddar upptagandet och återbetalningen av statslån

3) till betalning av den skuld som med stöd av 54 § 2 mom. i kärnenergilagen lånats till statsekonomin ur kärnavfallshanteringsfonden och som förfaller till betalning år 2009.

Såsom inkomster beaktas i nettobudgeteringen det nominella värdet av nya lån, emissionsvinster, kapitalvinster och inkomsterna från de derivatavtal som ingåtts för att reglera riskpositionen för skulden.

Förklaring: Det beräknas att amorteringar på långfristiga lån inom skulden i budgetekonomin betalas till ett belopp av 5,6 miljarder euro år 2009. Dessutom beräknas 3,9 miljarder euro i skuldförbindelser och kortfristig kredit förfalla. Dessutom förfaller det belopp på sammanlagt 180 368 168 euro som med stöd av 54 § 2 mom. i kärnenergilagen år 1999 överfördes till statsverket till återbetalning till statens kärnavfallshanteringsfond. Det lånebelopp som fås genom de nya lånen, inklusive emissionsförluster, beräknas vara 12 330 000 000 euro och till amorteringar och återbetalningar på lån, inklusive kapitalförluster, beräknas ett belopp av 12 482 992 000 euro bli använt, varvid skulden minskas med sammanlagt 152 992 000 euro.

Beräknad användning av anslaget	€
Nettoamorteringar till nominellt värde (netto)	-75 376 000
Överföring från statsverket till statens kärnavfallshanteringsfond	180 368 000
Emissionsförluster (netto)	25 000 000
Kapitalförluster (netto)	23 000 000
Sammanlagt	152 992 000

2009 budget	152 992 000
2008 II tilläggsb.	632 061 000
2008 budget	1 848 256 000
2007 bokslut	2 924 731 829

Bilaga Till Regeringens proposition till Riksdagen om statsbudgeten för 2009[1)]

EKONOMISK ÖVERSIKT

1) Regeringen har inte behandlat bilagan. Den är avsedd som bakgrundsmaterial till budgetpropositionen.

Innehåll

Allmän översikt 3
1 Ekonomiska utsikter 7
1.1 Den internationella ekonomin 7
1.2 Utrikeshandel 10
1.3 Den inhemska efterfrågan 14
1.4 Den inhemska produktionen 18
1.5 Arbetskraft 23
1.6 Inkomster, kostnader och priser 25
2 Den offentliga ekonomin 29
2.1 Den offentliga sektorn totalt 29
2.2 Statsförvaltningen 33
2.3 Lokalförvaltningen 39
2.4 Socialskyddsfonderna 42
Ekonomiska tilldragelser februari 2008 – august 2008 47
Bilagetabeller: 52

ALLMÄN ÖVERSIKT

Konjunkturbilden

Högkonjunkturen i Finland är förbi och den ekonomiska tillväxten avtar snabbt. Grundvalen för den finländska ekonomin är dock sund, och sysselsättningsläget förblir gott. Inflationen avtar så småningom under nästa år. Den fortsatt svaga internationella ekonomin gör dock även den finländska ekonomin mera sårbar. Detta framhäver behovet av rättidiga skattelättnader och dessutom behovet av att stärka ekonomins strukturella anpassningsförmåga.

Tillväxten inom världsekonomin fortsätter att avta — efter den tillfälliga stimuleringen i början av året — och detta gäller ett allt större geografiskt område. Det förändrade konjunkturläget syns klart i hushållens och företagens förväntningar, som snabbt har förändrats i en negativare riktning. Utvecklingen påverkas i första hand av tre faktorer som har en förstärkande inverkan på varandra. Den första av dem är den kollaps i bostadsbyggandet som har inträffat i Förenta staterna och dessutom i bl.a. Spanien och Storbritannien. För det andra har de kännbara prishöjningarna på livsmedel och oljeprodukter påskyndat inflationen, begränsat hushållens köpkraft och höjt företagens kostnader. Dessutom begränsar den fortsatta osäkerheten på finansmarknaden och företagens försämrade lönsamhet investeringarna.

I euroområdet har både hushållens och företagens framtidstro försvagats kännbart. Konsumentpriserna har stigit med mer än 4 %, och den starka euron begränsar företagens lönsamhet och försämrar exporten. Prisutvecklingen på råvaror har lugnat ned sig något under sensommaren och priserna har i viss mån börjat sjunka. Det är ändå sannolikt att bruttonationalprodukten inte växer speciellt mycket snabbare ännu nästa år i euroområdet. Totalproduktionens tillväxt i euroområdet torde i år stanna på 1½ %. Sysselsättningsutvecklingen, som varit stark i ett par år, har börjat jämnas ut och arbetslöshetsgraden börjar stiga något.

I Finland började konjunkturnedgången på tröskeln till sommaren. Utvecklingen för i år är dock tudelad, eftersom det goda sysselsättningsläget fortsätter till slutet av året. Den överraskat kraftiga uppgången i konsumentpriserna har gjort att hushållens förtroende har minskat dramatiskt, något som i kombination med den höga skuldsättningen kan minska konsumtionen på ett svårförutsägbart sätt. Den försämrade efterfrågan stärks dock av nästa års skattelättnader som stöder konsumtionen. Den höjda kostnadsnivån försvårar företagens verksamhet och investeringsökningen avstannar nästa år.

Konjunkturerna försämras snabbt och hela årets bruttonationalprodukt uppskattas öka med 2,8 %. Internationellt sett är tillväxten fortfarande stark, men den baserar sig i första hand på industrins, exklusive skogsindustrin, byggandets och inrikeshandelns starka tillväxt under årets första hälft. Under den senare hälften av året är tillväxten liten, och för nästa år förutspås en tillväxt på blott 1,8 %. Det finns dock risk för att tillväxten avtar ännu snabbare, framför allt i slutet av året.

Antalet sysselsatta ökar även 2008 med cirka 40 000 personer trots konjunkturförsämringen. Sysselsättningsgraden stiger till 70,6 % och arbetslöshetsgraden sjunker till 6,2 %. År 2009 ökar efterfrågan på arbetskraft inte längre, men arbetslöshetsgraden fortsätter att sjunka, eftersom utbudet på arbetskraft till skillnad från i år inte heller ökar.

Efter flera lugna år tilltog inflationen kännbart genast i början av året, och under hela året överstiger prisnivån fjolårets nivå med 4 %. Priserna på framför allt mat och bränsle har stigit kännbart. Dessutom har lönehöjningarna, som varit större än under tidigare år, och vissa ändringar i skatte- och avgiftsgrunderna höjt priserna. Löntagarnas förtjänstnivåindex beräknas 2008 stiga med i medeltal 5,5 % från föregående år och även nästa år med 5 %. Då den globala ekonomiska tillväxten avtar torde importpriserna nästa år stiga mindre än i år och även sänkningen av mervärdesskatten på livsmedel dämpar inflationen. Nästa år uppskattas inflationen avta till 2,8 %.

Hushållens konsumtion har fortsatt att växa starkt och ökar i år med 3 %. Anskaffningarna av nya bostäder håller dock på att minska och även konsumtionsbenägenheten försämras. De disponibla inkomsterna ökar i år tack vare den förbättrade sysselsättningen och lönehöjningarna, men inflationen äter upp en avsevärd del av den ökade köpkraften. Köpkraften ökar med endast 2½ %. Hushållens spargrad har sjunkit de senaste åren och uppvisar fortfarande ett kännbart underskott. Hushållen har också skuldsatt sig i snabbt takt och deras finansiella hållbarhet försämras samtidigt som hushållens förmögenhetsvärden inte längre ökar. Skattelättnaderna 2009 ökar hushållens inkomster med drygt en procentenhet. Eftersom även inflationen avtar, ökar hushållens disponibla realinkomster mera än i år, med 3½ %, trots att sysselsättningen inte längre förbättras.

Investeringarna ökar med ungefär 4 % i år, eftersom företagen fortsätter att investera starkt i såväl byggnader som maskiner och anordningar. Utsikterna för nästa år är osäkrare, men de pågående objekten gör att de totala investeringarna är lika stora som i år. Investeringarna i bostadsbyggnader krymper bägge åren och 2009 även i produktionsbyggnader.

Utrikeshandeln fortsatte att växa bra i början av året, men under den senare hälften av året avtar exportökningen och stannar för hela årets del kring 3½ %. Den avtagande exportökningen och de fortsatt höga importpriserna leder framför allt under årets senare hälft till att både handels- och bytesbalansen försämras. Under hela året sjunker överskottet i bytesbalansen i förhållande till totalproduktionen med 1½ procentenhet från i fjol och blir 4 %. Den svaga internationella efterfrågan dämpar exportökningen ytterligare nästa år.

Ökningen av industriproduktionen under den första hälften av året har understötts av nytto- och exportlandsstrukturen inom produktionen och exporten. Skogsindustriproduktionen krymper i enlighet med förväntningarna och branschens svårigheter ökar ytterligare nästa år. Maskin- och anordningsindustrins orderstock är fortfarande jämförelsevis stark, likaså elektronikindustrins, men nästa år avtar produktionsökningen även i dessa branscher. År 2008 mer än halveras industriproduktionens tillväxttakt jämfört med fjolårets höga nivå till 3½ % och nästa år till 2½ %.

Tillväxten inom byggandet har fortsatt att ligga på den övre gränsen för produktionsmöjligheterna i början av året, eftersom det är livligt på renoverings- och anläggningsarbetsfronten som motvikt till det dämpade nybyggandet. Åtgången på byggmaterial håller dock redan på att minska — delvis till följd av de höga priserna — och även antalet beviljade bygglov och påbörjade byggnadsobjekt tyder på att byggandet avtar.

Inrikeshandelns försäljning fortsatte att öka starkt i början av året, men under sommarmånaderna har konsumenternas osäkerhet ökat i och med prisstegringen. Tjänsteproduktionens omsättning har ökat raskt, men den snabba prisstegringen har gjort att värdeökningen har varit ringa. Den svaga tillväxten har känts särskilt i fråga om transport- och datakommunikationstjänster. I år avtar hela tjänsteproduktionens tillväxt till 2½ %.

Den offentliga ekonomins finansiella situation förblir god i år, 5 % /BNP, trots att statens finansiella sparande sjunker med knappt ½ procentenhet. Den offentliga ekono-

mins inkomstutveckling har varit fortsatt stark. Den offentliga ekonomins totala utgifter ökar i år med 5½ %, då både konsumtionsutgifterna och investeringarna ökar kännbart från i fjol. Ökningen av konsumtionsutgifterna förklaras av de snabbt växande arbetskraftskostnaderna. Investeringsnivån höjs av bl.a. statens trafikledsprojekt samt av kommunernas omfattande investeringsbehov. Socialskyddsfondernas överskott ligger fortfarande kring drygt 3 % i förhållande till totalproduktionen tack vare fonderingen av arbetspensioner. Den offentliga ekonomins skuld sjunker i år till 32 % av bruttonationalprodukten.

År 2009 förutspås den offentliga ekonomins finansiella situation försämras klart, med 1½ procentenhet i relation till total produktionen, då statens nettokreditgivning sjunker med en procentenhet och socialskyddsfondernas något. Orsakerna till detta är det försämrade konjunkturläget, skattelättnaderna samt förmögenhetsinkomsterna, som börjar minska jämfört med rekordnivån. Trots försämringen förblir den finansiella situationen god, 3½ % /BNP. Ökningen av skatteinkomsterna fördröjs av bl.a. skattelättnaderna samt skattesatsen, som sjunker med en procentenhet. Å andra sidan fortsätter utgifterna att öka ungefär lika mycket som i år till följd av att lönekostnaderna stiger

Arbetslöshetsgrad och nya lediga arbetspalatser
trend

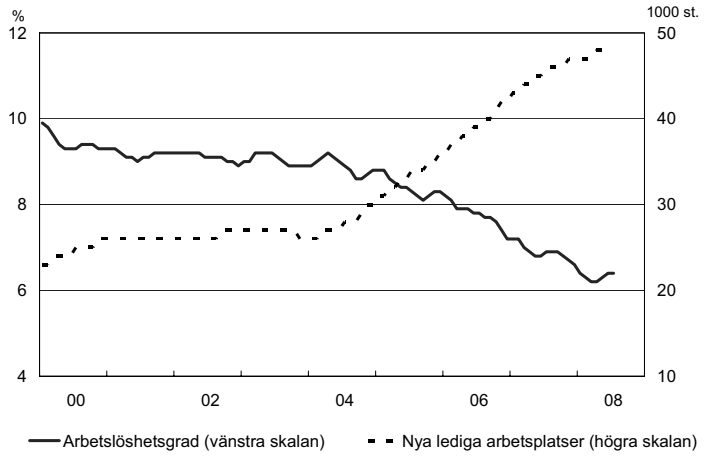

Källa: Statistikcentralen

Centrala prognossiffror

	2007*	2005	2006*	2007*	2008**	2009**
	md euro		procentuell volymförändring			
BNP till marknadspris	180	2,8	4,9	4,5	2,8	1,8
Import	73	11,8	7,8	6,6	3,0	2,2
Totalutbud	253	5,1	5,6	5,1	2,9	2,0
Export	82	7,0	11,8	8,2	3,4	1,9
Konsumtion	129	2,9	3,1	2,7	2,6	2,5
privat	91	3,3	4,1	3,2	3,0	2,8
offentlig	38	1,9	0,6	1,3	1,6	1,8
Investeringar	37	3,5	4,7	8,5	3,7	0,1
privata	32	6,3	6,5	8,3	4,2	0,2
offentliga	5	-11,1	-6,4	9,4	0,9	-1,1
Totalefterfrågan	253	5,1	5,6	5,1	2,9	2,0
inhemsk efterfrågan	171	4,3	2,9	3,6	2,7	2,0

	2005	2006*	2007*	2008**	2009**
Tjänster, volymförändring, %	2,4	3,2	2,7	2,5	1,8
Industri, volymförändring, %	3,6	10,5	8,6	3,7	2,5
Produktivitet, förändring, %	1,7	3,4	2,9	1,5	2,1
Sysselsättningsgrad, %	68,0	68,9	69,9	70,6	70,6
Arbetslöshetsgrad, %	8,4	7,7	6,9	6,2	5,9
Konsumentprisindex, förändring, %	0,9	1,6	2,5	4,1	2,8
Förtjänstnivåindex, förändring, %	3,9	2,9	3,4	5,5	5,0
Bytesbalans, md euro	6,1	8,3	9,6	7,5	5,6
Bytesbalans /BNP, %	3,9	4,9	5,3	3,9	2,8
Korta räntor (3 mån. Euribor), %	2,2	3,1	4,3	5,0	4,7
Långa räntor (statens obligationer, 10 år), %	3,4	3,8	4,3	4,4	4,6
Offentliga utgifter /BNP, %	50,4	48,9	47,3	46,8	47,1
Skattegrad /BNP, %	43,8	43,4	42,8	42,3	41,2
Offentliga sektorns finansiella sparande /BNP, %	2,7	4,0	5,3	5,0	3,5
Statens finansiella sparande /BNP, %	0,4	0,9	2,1	1,8	0,7
Offentliga sektorns bruttoskuld (EMU) /BNP, %	41,3	39,2	35,1	31,9	30,6
Statens skuld /BNP, %	38,2	35,3	31,2	28,1	26,8

1 EKONOMISKA UTSIKTER

1.1 Den internationella ekonomin

Den ännu i våras livliga ekonomiska tillväxten i de utvecklade länderna har börjat visa allt tydligare tecken på avmattning. De höga olje- och livsmedelspriserna har påskyndat inflationen, begränsat hushållens köpkraft och höjt företagens kostnader. Det ekonomiska läget fördystras likaså av de utdragna problemen på finans- och bostadsmarknaden. Det förändrade konjunkturläget syns klart i hushållens och företagens förväntningar, som snabbt har förändrats i en negativare riktning. I många ekonomier som är stadda i utveckling och i de oljeproducerande länderna fortsätter ändå den starka produktionsökningen. Värst drabbar prisstegringen de allra fattigaste länderna.

Den avtagande internationella efterfrågeökningen och den stärkta dollarn, omständigheter som har gjort oljan mindre lockande som investeringsobjekt, har börjat synas i prisutvecklingen på olja. Jämfört med toppnivån i juli har priset på råolja sjunkit med ungefär 20 %. Prishöjningen på flera andra produktionsförnödenheter har också avbrutits. De ökade kostnadstrycken håller på att överföras till producentpriserna och den internationella inflationen förblir hög långt in på nästa år. Oljepriset antas stanna klart under 80 euro i år och stiga endast något nästa år. Prishöjningen på andra produktionsförnödenheter avtar väsentligt.

Tillväxten inom världsekonomin avtar från 5 % 2007 till något under 4 % 2008 och 2009. Världshandeln förutspås öka med cirka 6 % vartdera året.

Problemen på bostads- och finansmarknaden i Förenta staterna började förvärras under fjolårets senare hälft och har lett till omfattande värdeminskningar på bankernas fordringar i såväl Förenta staterna som Europa. Genom centralbankernas åtgärder har en kris undvikits, men förtroendet mellan bankerna är fortfarande lågt, vilket gör att skillnaden mellan centralbankernas och marknadsräntorna förblir stor. Bostadsbyggandet har stagnerat i drygt två år och bostadshandeln har minskat drastiskt. Konstellationen förändras inte i någon väsentlig mån detta år. Bostadspriserna förutspås fortsätta att sjunka, något som vid sidan av den växande arbetslösheten gör att allt flera hushåll får problem. Utöver bostadskrediterna fruktar man att även konsumtionskrediterna allt ofta börjar förorsaka betalningsproblem.

Den ekonomiska tillväxten i Förenta staterna håller på att avta, trots att penning- och finanspolitiken är kraftigt tillväxtstödjande. Styrräntan har pressats till 2 %, vilket klart understiger prisstegringen som redan uppgår till 5 %. Produktionen ökade med drygt 2 % i början av året, men de dyrare priserna och framför allt trafikbränslena samt de försämrade ekonomiska utsikterna har förstört hushållens framtidstro. Konsumtionsmöjligheterna begränsas av bankernas allt knappare kreditgivningsmöjligheter och av hushållens höga skuldsättning, minskningen av antalet arbetsplatser och arbetslösheten, som stigit till 5,7 %. Dollarns försvagning har ökat exporten, som under årets andra kvartal var den viktigaste tillväxtstödjande komponenten. När den internationella efterfrågan ökar långsammare dämpas emellertid också exportökningen.

Under senare hälften av året antas den ekonomiska tillväxten avta ytterligare; i värsta fall till och med stagnera. Perioden med långsam tillväxt torde fortsätta långt in på nästa år och produktionsökningen beräknas i år och nästa år stanna på drygt 1 %. Arbetslösheten fortsätter att öka. Underskottet i den offentliga ekonomin förutspås un-

der det kommande budgetåret överstiga 500 miljarder dollar, dvs. det är ungefär en femtedel större än i år.

Konjunkturutvecklingen i euroområdet går i liknande banor. Efter en god början på året har den avtagande tillväxt som indikatorerna redan någon tid antytt börjat realiseras. Den starka euron krymper företagens lönsamhet och försvårar exporten. Konsumentpriserna har stigit över 4 % och den ännu snabbare höjningen av producentpriserna tyder på att inflationen fortsätter att vara hög. Skillnaderna i tillväxttakt mellan länderna har ökat samtidigt som ekonomiernas problem har ökat. En del av euroländerna lider av försämrad konkurrenskraft, en del åter av problem till följd av överhettning på bostadsmarknaden.

Europeiska centralbanken är utsatt för trycket av inbördes motstridiga faktorer. Med tanke på inflationsmålet vore det motiverat att strama åt penningpolitiken. Det skulle ge en signal i rätt riktning, fördröja prisstegringen och produktionsökningen, men samtidigt kunde det stärka euron. Försiktigheten ökas dock av att konjunkturerna på senaste tid har kallnat klart snabbare än väntat i euroområdet. Sålunda, om man lyckas behålla fattningen när det gäller lönerna, kan den avtagande produktionsökningen och den senaste tidens utveckling på råvarumarknaden redan i sig vara en tillräcklig förändring för att priserna stegvis ska börja sjunka. Tills vidare förväntas centralbanken noga följa hur priserna, lönerna och efterfrågan utvecklas och kanske även på längre sikt behålla styrräntan oförändrad.

Företagens lönsamhet har börjat försämras. Den avtagande internationella efterfrågeökningen dämpar investeringsintresset och investeringsökningen blir rätt anspråkslös i år och nästa år. Hushållen, som man har väntat att ska inta sin plats som lokomotiv i euroekonomin, har tvärtemot förväntningarna ökat sin konsumtion återhållsamt, och de drastiskt försämrade förväntningarna tyder åtminstone inte på att konsumtionsbenägenheten skulle förstärkas.

Sysselsättningsutvecklingen i euroområdet, som varit stark i ett par år, har börjat jämnas ut och den säsongutjämnade arbetslöshetsgraden stiger något. Underskottet inom den offentliga sektorn har börjat växa och torde nästa år stiga till cirka 1½ % i förhållande till bruttonationalprodukten. Produktionsökningen avtar i år med 1½ % och blir ungefär lika stor nästa år.

Konjunkturerna i Sverige och Storbritannien, som är viktiga med tanke på Finlands export, har likaså kallnat. Industrins och konsumenternas förväntningar i Sverige har sjunkit och är klart svagare än normalt och den ekonomiska tillväxten antas i år och nästa år stanna något under 2 %. Storbritanniens problem, som till stor del beror på den överhettade bostadsmarknaden, är åtminstone en grad allvarligare och produktionsökningen stannar 2008 och 2009 kring 1 %.

Den ekonomiska tillväxten i Japan började avta till följd av den drastiska nedgången i bostadsbyggandet och minskningen av företagens anläggningsinvesteringar efter mitten av förra året. Sedan dess har bostadsbyggandet återhämtat sig något. Exportökningen, som hållit uppe produktionsökningen, håller på att dämpas på grund av den svaga efterfrågan i Förenta staterna och den starka yenen i förhållande till dollarn. Exporten dit har delvis kunnat ersättas med export till de oljeproducerande länderna, t.ex. Ryssland och andra ekonomier på uppgång, men på senaste tid har även deras efterfrågan dämpats. Prishöjningen på energi och andra produktionsförnödenheter begränsar företagens lönsamhet och investeringsbenägenhet. Den privata konsumtionen fortsätter att öka, men den svaga löneutvecklingen och den växande arbetslösheten dämpar konsumtionen. Det svåra sysselsättningsläget bland i synnerhet de unga åldersklasserna syns i deras lama konsumtionsökning. Kostnadstrycket från importpriserna har vänt den tidigare deflationen i inflation, men i grund och botten besväras Japan fort-

farande av deflationstryck till följd av överstort sparande. Efter den starka tillväxtperioden i början av året har den ekonomiska tillväxten avtagit och många tror att landet redan är på tillbakagång. De mest optimistiska tror att tillväxten börjar förbättras redan i höst, men perioden med långsammare tillväxt kan också fortsätta längre, framför allt om Kinas importefterfrågan börjar avta, vilket man är rädd för. Japans ekonomi torde i år och nästa år växa med knappt 1½ %.

Kinas snabba ekonomiska tillväxt visar inga tecken på att avta. Senaste års 11,4 % torde dock bytas mot en tillväxt på cirka 10 %. Investeringarna är fortfarande en central tillväxtkomponent, men också konsumtionens betydelse har börjat framhävas. Den avtagande exportökningen när det gäller marknaden i Förenta staterna har kunnat ersättas med export till de oljeproducerande länderna. Ett centralt problem för Kinas ekonomi är inflationen, som i huvudsak beror på det höga matpriset. En del av den snabba prisstegringen kan skrivas på den slappa penningpolitikens konto. Den har stegvis stramats åt bl.a. genom att kassareservsinsättningarna har ökats och kreditgivningen begränsats volymmässigt. Centralbanken har låtit yuanen stärkas mot dollarn också i år; hittills med cirka 7 %. Eurokursen har hållit sig så gott som oförändrad. Nästa år torde den ekonomiska tillväxten i Kina stanna något under 10 %.

Rysslands ekonomiska tillväxt har påskyndats i och med prishöjningen på olja. Två tredjedelar av exportinkomsterna och hälften av centralförvaltningens inkomster kommer från energi. En sänkning av oljepriset vore också det största hotet mot den ekonomiska utvecklingen. Det har inte investerats tillräckligt i oljeproduktionskapaciteten och oljeproduktionen blev också under första hälften av året något mindre än i fjol. Industriproduktionen ökade med 6 % i början av året och den långsamma tillväxten i juni betraktas som övergående. Den starka inhemska efterfrågan stöttar tillväxten. Investeringarna förutspås öka med cirka 15 % i år. Hushållens inkomster ökade med 8 % under första hälften av året. Landets tidigare stora överskott i bytesbalansen har börjat falna när importen fortsatt att vara större än exporten. De viktigaste utmaningarna hänför sig till inflationen och utgiftsökningen inom den offentliga sektorn. Den ekonomiska tillväxten fortsätter att vara snabb 2008 och 2009.

Bruttonationalprodukten

	2005	2006*	2007*	2008**	2009**
		procentuell volymförändring			
Förenta staterna	2,9	2,8	2,0	1,2	1,3
Japan	1,9	2,4	2,1	0,8	1,1
EU-27	1,9	3,1	2,9	1,5	1,3
Tyskland	0,8	2,9	2,5	1,8	1,4
Frankrike	1,9	2,2	2,2	1,4	1,2
Italien	0,6	1,8	1,5	0,2	0,7
Storbritannien	1,8	2,9	3,1	1,4	1,2
Spanien	3,6	3,9	3,8	1,8	1,4
Sverige	3,3	4,1	2,7	1,8	1,5
Danmark	2,5	3,9	1,8	1,0	1,1
Finland	**2,8**	**4,9**	**4,5**	**2,8**	**1,8**
OECD	2,7	3,1	2,7	1,8	1,9
Kina	10,4	11,6	11,9	9,9	9,4
Ryssland	6,4	7,4	8,1	7,3	6,5
Hela världen	4,4	5,1	5,0	3,9	3,8

Euroområdets ekonomiska utveckling

	2005	2006	2007*	2008**	2009**
	procentuell volymförändring				
Privat konsumtion	1,7	1,8	1,6	1,4	1,2
Offentlig konsumtion	1,5	2,0	2,3	1,9	1,7
Bruttobildning av fast kapital	3,1	5,2	4,5	1,3	1,2
Export av varor och tjänster	4,7	7,9	6,1	4,4	4,0
Import av varor och tjänster	5,6	7,6	5,3	4,1	3,6
Bruttonationalprodukt till marknadspris	1,7	2,8	2,7	1,5	1,3
Den privata konsumtionens deflator	2,1	2,2	2,1	3,6	2,5
Arbetslöshetsgrad, %	8,9	8,2	7,4	7,4	7,6
Offentliga samfundens finansiella sparande, %/BNP	-2,5	-1,3	-0,6	-1,0	-1,1
Bytesbalans, %/BNP	0,2	0,0	0,3	0,0	0,0

1.2 Utrikeshandel

Export

Exportvolymen ökade i fjol med 8 %. Den totala exportökningen berodde på att tjänsteexporten ökade med 16 %, men också varuexporten ökade med 6½ %. Exporten av maskiner och båtar var särskilt livlig. Också exportefterfrågan på livsmedel ökade kännbart. Däremot vände efterfrågan på skogsindustriprodukter neråt i slutet av året. Värdet av elektronik- och elindustrins export krympte något till följd av att priserna sjönk, men exportvolymen växte. Tyskland och Sverige behöll sin ställning som de största exportländerna. Ryssland kom på tredje plats, eftersom ökningen av återexporten dit avtog. Ökningen av varuexporten riktade sig främst till länderna i Fjärran östern. Exportpriserna på varor ökade inte mera, men prishöjningarna inom tjänsteexporten gjorde att exportpriserna som helhet steg med ½ %.

I början av detta år ökade värdet av varuexporten med 4 %. Till följd av den internationella utvecklingen har exportutsikterna under vårens lopp som väntat försämrats. Situationen är svårast inom skogsindustrin, i synnerhet inom trävaruindustrin, där efterfrågan har varit lam i början av året eftersom byggandet har avtagit i Mellaneuropa. Försäljningsansträngningarna försvåras dessutom av de stigande priserna i hemlandet i kombination med den starka euron. Också efterfrågan på pappersindustrins produkter har fortsatt att vara lam och det har inte just gått att få upp försäljningspriserna på produkterna, med undantag av tidskriftspapper, trots att produktionskostnaderna har stigit. Också inom metallindustrin har det blivit trögare med nya beställningar, men orderstocken såg bra ut ännu på sommaren. I synnerhet de för maskinindustrin typiska stora beställningarna och långa leveranstiderna garanterar att den goda utvecklingen fortsätter in på nästa år. Vid sidan av maskiner och anordningar har värdet av elektronik- och elindustrins export utvecklats gynnsamt i början av året. I början av året började dock återexporten av mobiltelefoner öka snabbare, så en del av tillväxten förklaras med återexporten[1]. Detsamma gäller för personbilar, eftersom exporten av dem till Ryssland

[1] Transitogods ingår inte i export- importsiffrorna. Återexport skiljer sig från transito på så sätt att de varor som återexporteras registreras som både import och export. Återexporten som helhet är betydligt mindre än den egentliga transiton.

ökar kännbart. För den övriga fabriksindustrins del dämpas såväl livsmedels- som den kemiska industrins exportökning detta år, trots att värdet av exporten stiger i och med att prisnivån ligger högre. Däremot är exporten av jord- och skogsbruksprodukter, dvs. i huvudsak pälsar, stadd i kraftig uppgång.

Till följd av den avtagande tillväxten inom världshandeln och skogssektorns specialproblem sjunker ökningen av varuexporten i år till ungefär 3½ %. Tjänsteexporten, som svällde ut ordentligt i fjol, ökade även i januari-mars enligt förhandsuppgifter med 8½ %. Utvecklingen av tjänsteexporten är osäker eftersom den domineras av de stora internationella företagens export av interna tjänster, som det inte går att få några förhandsuppgifter om.

Nästa år fortsätter exportökningen att avta. Metallindustrin förblir lokomotivet i tillväxten medan skogsexporten krymper. Tillväxtutsikterna för den övriga fabriksindustrin förblir tämligen goda tack vare exporten till närområdena. Det förväntas att exportpriserna utvecklas lamare, även om det är svårt att förutspå förändringar i valutakurserna och deras inverkningar.

Export av varor och tjänster

	2007 andel, %	2005	2006*	2007*	2008**	2009**	2005	2006*	2007*	2008**	2009**
		procentuell volymförändring					procentuell prisförändring				
Skogsindustri	19,3	-12	15	-1½	-5	-5	2	1½	3½	-1	0
Trävaror	4,6	-6	5	-2½	-11	-5	2½	5	12	-4	0
Massa och papper	14,6	-13	18	-1	-3	-5	1	½	1	0	0
Metallindustri	59,2	17	11	6	5	2	-½	4	2	-1	0
Metallframställning	12,8	-1	8	-2	-2	-2	7	27	12	-6	-2
Maskiner, metallvaror, transportmedel	23,3	12	21	14	6	3	2	1	3	2	2
Elektronik- och elprodukter	23,0	28	5	3	7	3	-5	-2	-4	-2	-2
Övriga	21,7	-1	13	7	2½	2½	7	7	0	11½	1½
Jord- och skogsbruk	0,8	2½	10	9	8	3	-½	22	-16	2	0
Livsmedel	1,8	4	12	11	2	3	0	-½	½	7	2
Textil-, beklädnads- och lädervaror	1,2	-4	½	10	0	0	2	5	0	3	1
Kemisk industri	14,0	½	12	6	2	2	11	8	3	16	2
Varuexport[1)]	100,0	6,1	13,7	6,5	3½	1½	1,0	2,9	0,2	½	-½
Export av tjänster[1)]		10,5	4,1	15,9	3½	2½	0,7	1,1	2,9	3½	2
Export av varor och tjänster[1)]		7,0	11,8	8,2	3½	2	1,0	2,6	0,7	1	0

[1)] Pris- och volymförändringarna i summaraderna åren 2005-2007 motsvarar nationalräkenskaperna. Underposternas pris- och volymförändringar har beräknats på basis av Statistikcentralens exportprisindex och Tullstyrelsens uppgifter om exportens värde.

Import

Importvolymen ökade i fjol med 6½ % och importpriserna steg med 2 %. Högkonjunkturen ökade importen av såväl råvaror och produktionsförnödenheter som investerings- och konsumtionsvaror. Mest varor importerades från Ryssland och Tyskland.

Värdet av varuimporten steg med 6 % i början av året. Importpriserna steg med ungefär 5 %, så importvolymen blir liten, i synnerhet när man beaktar att återexporten av mobiltelefoner och personbilar har börjat öka snabbare, vilket bidrar till att höja tillväxtsiffrorna för såväl importen som exporten. Under hela året ökar importvolymen med 3 % och importpriserna stiger med något över 4 %.

Importen av råvaror och produktionsvaror blir något mindre i år än i fjol, då ökningen av industriproduktionen avtar. Däremot torde den minskade energiimporten i fjol leda till en liten korrigeringsrörelse uppåt i år. Det höga energipriset begränsar dock även i fortsättningen importökningen.

Importen av investeringsvaror fortsätter att vara livlig i år liksom i fjol, eftersom de inhemska maskin- och anläggningsinvesteringarna är stadda i stark uppgång. Största delen av importökningen består dock av mobiltelefoner, som klassificeras som investeringsvaror och som exporteras vidare från Finland, i huvudsak till Ryssland. I januari-maj importerades 10,9 miljoner mobiltelefoner till Finland, dvs. mångdubbelt fler än det

inhemska behovet och dubbelt mer än för ett år sedan. Nästa år ökar maskin- och anläggningsinvesteringar inte lika snabbt vilket påverkar också importen.

Importen av varaktiga konsumtionsvaror har ökat rätt långsamt i januari-maj, uppskattningsvis med endast ungefär 1 %, trots att lättnaden med bilskatten ökade bilköpen i början av året. Då beslutet att sänka bilskatten blev offentligt i slutet av fjolåret, avstannade bilhandeln och ett stort antal personbilar blev kvar i importörernas lager, så försäljningen kunde öka i våras utan motsvarande importökning. Efter svackan i början av året torde importen av sällanköpsvaror börja öka snabbare och mera motsvara uppgången i den inhemska konsumtionen. Också importen av andra konsumtionsvaror ökar måttfullt påskyndad av den inhemska konsumtionsefterfrågan.

Över en femtedel av importen består av tjänsteimport. Tjänsteimporten ökade med 6½ % i fjol. Det är lika problematiskt att förutspå tjänsteimporten som tjänsteexporten, eftersom utvecklingen av bägge domineras av de stora internationella företagens interna tjänstetransiteringar. Enligt prognosen fortsätter tjänsteimporten att öka något.

Nästa år stannar importökningen på 2 % och höjningen av importpriserna dämpas till 1 %. Tillväxten är klarast inriktade på investeringsvaror och varaktiga konsumtionsvaror.

Import av varor och tjänster

	2007 andel, %	2005	2006*	2007*	2008**	2009**	2005	2006*	2007*	2008**	2009**
		procentuell volymförändring					procentuell prisförändring				
Råmaterial och produktionsförnödenheter	46,3	4	8	6	-1	½	5	11	5	-3	1
Energiprodukter	5,3	-3½	12	-3	1	½	34	17	0	38	4
Investeringsvaror[1)]	37,6	22	8	11	8	4	2	2	2	½	½
Varaktiga konsumtionsvaror[1)]	5,0	22	13	11	5	4	-3	-½	-1	-½	-1
Andra konsumtionsvaror	5,8	8	12	4	4	3	-2	2	0	3	1
Varuimport[2)]	100,0	9,6	9,1	6,6	3	2½	5,5	7,1	1,8	4½	½
Import av tjänster[2)]		19,4	3,5	6,3	3	2	1,7	2,1	3,1	4	2½
Import av varor och tjänster[2)]		11,8	7,8	6,6	3	2	4,6	6,0	2,1	4	1

[1)] Ändringstalen från 2007 har för investerings- och varaktiga konsumtionsvarors del rensats från effekterna av tullens klassifikationsändringar.

[2)] Pris- och volymförändringarna i summaraderna åren 2005-2007 motsvarar nationalräkenskaperna. Underposternas pris- och volymförändringar har beräknats på basis av Statistikcentralens importprisindex och Tullstyrelsens uppgifter om importens värde.

Bytesbalansen

Enligt förhandsuppgifterna för 2007 krympte överskottet i bytesbalansen i fjol. Kontrollräkningen av nationalräkenskaperna ändrade dock utvecklingstrenden i juli: bytesbalansen förbättrades i fjol med en dryg miljard från föregående års 8,3 miljarder till 9,6 miljarder euro. Däremot stannade överskottet i handelsbalansen på den tidigare beräknade nivån, 8,7 miljarder euro, och blev mindre än året innan.

Under årets början har överskotten i såväl bytesbalansen som handelsbalansen krympt jämfört med ett år tidigare, eftersom de påverkas av såväl företagens försämrade utsikter som höjningen av importpriserna. Överskotten i bägge balanserna står dock fortfarande för en betydande andel av bruttonationalprodukten: i år kring 4 och nästa år kring 3 %.

Tjänstebalansen förbättrades enligt Statistikcentralens preciserade kalkyl i fjol och uppvisade ett överskott på 0,4 miljarder euro. Såväl exporten som importen av tjänster ökade, men exporten av tjänster ökade mera. På bägge sidorna ökade gruppen ”Andra tjänster för affärslivet” avsevärt. Här ingår koncernernas interna tjäns-

ter, som är svåra att förutspå. Tjänstebalansen torde uppvisa ett litet överskott både i år och nästa år.

Balansen för faktorinkomster och transfereringar förbättrades och uppvisade ett överskott i fjol då förmögenhetsinkomsterna från utlandet, framför allt räntorna, ökade mer än förmögenhetsutgifterna. I år uppvisar balansposten åter ett underskott, som fördjupas nästa år.

Finlands utländska nettoskuld (den utländska nettoförmögenheten utan poster i eget kapital) förbyttes 2003 i en nettofordran som i slutet av förra året var 11, 4 miljarder euro. I början av detta år har oron på finansmarknaden sänkt värdet på flera olika förmögenhetsposter, och till följd av detta förbyttes fordran i juni i en nettoskuld på 0,3 miljarder euro.

Bytes- och handelsbalans
i relation till bruttonationalprodukten

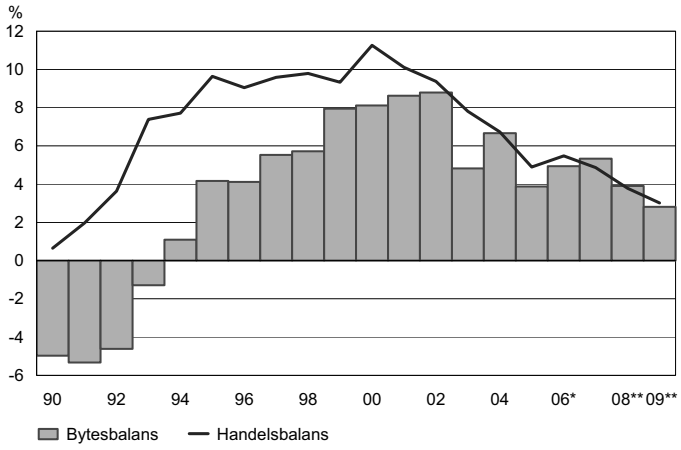

Källa: Finlands Bank, Statistikcentralen, Finansministeriet

Bytesbalansen

	2005	2006*	2007*	2008**	2009**	2008/2007	2009/2008
			md euro			procentuell förändring	
Varuexport[1] (+)	52,7	61,7	65,8	68,4	69,1	4,0	1,0
Varuimport[1] (-)	45,0	52,5	57,0	61,2	63,1	7,3	3,1
Handelsbalans	7,7	9,2	8,7	7,2	6,0		
Export av tjänster (+)	13,1	13,8	16,4	17,6	18,4	7,0	4,6
Import av tjänster (-)	13,9	14,7	16,1	17,2	18,0	6,9	4,6
Tjänstebalans	-0,8	-0,9	0,4	0,4	0,4		
Balans för varor och tjänster	6,9	8,3	9,1	7,7	6,5		
Faktorinkomster och transfereringar, netto	-0,8	0,0	0,5	-0,2	-0,9		
Bytesbalans	6,1	8,3	9,6	7,5	5,6		
Bytesbalans i procent av BNP	3,9	4,9	5,3	3,9	2,8		

[1] Inklusive korrigeringsposterna för varuhandeln.

1.3 Den inhemska efterfrågan

Konsumtion

Privat konsumtion

De senaste åren har hushållen både konsumerat och investerat livligare än förut. Detta har lett till en rekordstor skuldbörda, eftersom inkomstökningen inte har räckt till för att täcka de ökade utgifterna. År 2007 ökade volymen av den privata konsumtionen med 3,2 %, klart långsammare än föregående år, men ungefär lika mycket som på 2000-talet och lika snabbt som i euroområdet i genomsnitt. När konsumtionspriserna började stiga snabbare innebar det emellertid att värdet av konsumtionen i fjol fortsatte att öka i samma takt som året innan och var snabbare än på 2000-talet överlag.

Tillväxtdämpningen 2007 berodde på att anskaffningen av sällanköpsvaror saktade av, men i stället ökade anskaffningen av dagligvaror snabbare. Konsumtionsökningen varierade under året, men var starkast på sensommaren vid tiden för övergången till det digitala televisionssystemet. Till följd av de nya inkomstavtalen ökade inkomsterna mera än under tidigare år, men inkomstbeskattningen bidrog inte på samma sätt som under tidigare år till att hushållens köpkraft ökade. Trots att sysselsättningen förbättrades ökade köpkraften mindre än konsumtionen, med 2,9 %, så inkomsterna räckte inte heller i fjol till att täcka utgifterna och sparkvoten blev ännu mera negativ, nästan 3 %. Då även bostadsinvesteringarna fortsatte att vara livliga ökade skuldsättningen och överskred i slutet av året för första gången i närhistorien samtliga hushålls genomsnittliga årliga inkomster. I en europeisk jämförelse ligger de finländska hushållens skuldbörda dock på genomsnittsnivå.

I början av året har konsumtionen ökat t.o.m. snabbare än i fjol. Den snabba konsumtionsökningen, som pågått flera år, visar tills vidare inga betydande tecken på att avta och tillväxten torde hålla sig kring 3 % i år och nästa år. Konsumtionsökningen stöds vid sidan av den förbättrade sysselsättningen och inkomstökningen dessutom av lättnaderna i statens inkomstbeskattning, som i synnerhet nästa år innebär ett avsevärt tillskott till hushållens köpkraft. Prishöjningen äter dock upp köpkraftens tillväxttakt. Samtidigt har hushållens framtidstro sjunkit klart under genomsnittet; också framtidstron på den egna ekonomin börjar rubbas. Med undantag för bilköp och köp av tjänster ökar hushållens konsumtionsutgifter långsammare än under de föregående åren, eftersom återbetalningen av lån och beredskapen för en långsammare ekonomisk tillväxt gallrar bort det mesta av konsumenternas köplust.

Hushållens sparkvot har snabbt försämrats de senaste åren. Samtidigt har hushållen skuldsatt sig i rask takt. Denna genomsnittliga utveckling fördunklar dock helhetsbilden av hushållen, eftersom knappt hälften av hushållen inte har några skulder. De rena finansieringstillgångarna utan lån motsvarar dessutom fyra femtedelar av samtliga hushålls genomsnittliga årsinkomster. Fördelningen av tillgångar och skulder är emellertid inte jämn. En del av hushållen har betydande skulder och en del betydande finansierings- och andra tillgångar. De mest skuldsatta hushållen utgör en riskgrupp, vars konsumtion kan väntas avta i fortsättningen när räntehöjningen minskar de disponibla inkomsterna efter låneutgifterna.

Offentlig konsumtion

Den offentliga konsumtionen indelas i två delar: individuell och kollektiv. Kommunernas konsumtionsutgifter är i huvudsak individuella medan staten konsumtion är kollektiv. Individuella konsumtionsutgifter är tjänster som hänför sig till individerna, t.ex. utbildnings- samt social- och hälsovårdstjänster. Kollektiva konsumtionsutgifter är bl.a. offentliga utgifter som hänför sig till förvaltning samt allmän ordning och säkerhet. Den offentliga konsumtionens andel av nationalprodukten är drygt 20 %. Volymen av den offentliga konsumtionen har i Finland ökat med i medeltal 1,5 % om året under detta årtionde, vilket är något långsammare än i euroområdet i genomsnitt.

Volymen av statens konsumtion är i stor utsträckning beroende av antalet anställda, som kommer att minska under de närmaste åren när statens produktivitetsprogram framskrider. Realökningen av kommunernas konsumtion på 2000-talet har till stor del berott på att volymen av social- och hälsovårdstjänsterna har ökat. Efterfrågan på basservice, dvs. utbildnings- samt social- och hälsovårdstjänster ökar också när den allmänna inkomstnivån stiger. Ökningen av efterfrågan på vård- och omsorgstjänster till följd av att befolkningen blir äldre ökar kommunernas utgiftstryck bara marginellt detta årtionde.

Volymen av kommunernas konsumtion förutspås öka med 1½ % både i år och nästa år. Konsumtionsökningen beror i huvudsak på att både de social- och hälsovårdstjänster som kommunernas köper och de som de själva producerar ökar. Ökningen av den nominella konsumtionen når till följd av de stora lönehöjningarna upp till över 6 % i år och cirka 5 % nästa år.

Hushållens spar- och skuldkvoter

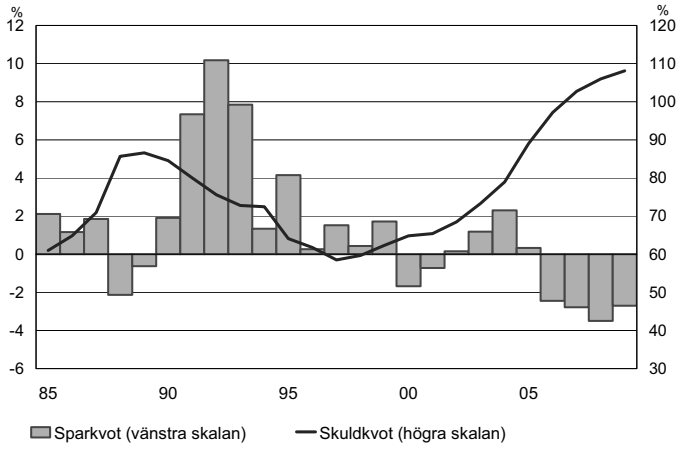

Källa: Statistikcentralen, Finansministeriet

Konsumtionen

	2007* andel, %	2005	2006*	2007*	2008**	2009**	I medeltal 2007/1998
		procentuell volymförändring					
Privat konsumtion	100,0	3,3	4,1	3,2	3	3	3,2
hushåll	95,7	3,4	4,2	3,3	3	3	3,2
varaktiga konsumtionsvaror	9,8	9,4	9,3	3,1	4	-4	7,3
halvvaraktiga konsumtionsvaror	8,8	5,2	7,5	6,5	3½	3	4,7
dagligvaror	26,6	2,1	2,9	3,2	2	3	2,2
tjänster	50,7	2,7	3,5	2,6	3½	4	2,7
hushållens konsumtionsutgifter i utlandet	2,1	1,0	3,1	12,3	2	6	1,3
minus utlänningars konsumtionsutgifter i Finland	2,3	3,9	6,9	6,8	5	2	1,8
icke vinstsyftande samfund	4,3	1,2	1,3	1,6	1	1	3,6
Offentlig konsumtion	100,0	1,9	0,6	1,3	1½	2	1,5
statsförvaltningen	28,9	0,9	0,9	-0,9	1½	2½	0,9
lokalförvaltningen	63,8	1,8	0,8	1,7	1½	1½	1,4
socialskyddsfonderna	7,3	6,1	-2,3	6,4	3½	2	5,0
Totalt		2,9	3,1	2,7	2½	2½	2,7
Offentliga samfunds individuella konsumtionsutgifter		2,5	0,7	2,0	1½	1½	1,9
Individuella konsumtionsutgifter, totalt		3,2	3,4	3,0	2½	2½	2,9
Hushållens disponibla realinkomst		1,2	1,7	2,9	2½	3½	3,0
				procent			
Konsumtionens andel i bruttonationalprodukten (till löpande priser)		73,8	73,2	71,6	72	73	71,8
Hushållens sparkvot		0,3	-2,4	-2,8	-3½	-2½	-0,2
Hushållens skuldkvot[1)]		89,1	97,2	102,7	106	108	76,2

[1)] Hushållens skulder i slutet av året i förhållande till deras disponibla inkomst.

Investeringar

Privata investeringar

Investeringarna ökade i fjol med 8½ %. Bostadsbyggnadsinvesteringarna ökade inte längre, då köparnas försiktighet ökade på bostadsmarknaden till följd av de högre räntorna och dessutom på grund av de dyra bostadspriserna och de försämrade framtidsutsikterna. De stora byggfirmorna började skjuta fram byggstarter på nya bostäder till en bättre tidpunkt. Tyngdpunkten i byggnadsinvesteringarna försköts klart till annat än bostadsbyggande, och denna kategori ökade med så mycket som 22 % eftersom det blev livligare på fronten för affärs-, industri-, kontors- och offentliga servicebyggnadsprojekt. Också investeringarna i anläggningsarbeten ökade snabbt, eftersom flera stora offentliga väg- och järnvägsprojekt pågick. Kostnadstrycken i byggbranschen ökade särskilt av att tillgången på arbetskraft försvårades, att efterfrågan på trä- och betongprodukter var samtidigt stark inom såväl hus- som infrastrukturbyggandet samt av att bränslekostnaderna steg. Investeringarna i maskiner och anordningar ökade kännbart tack vare framför allt omfattande ersättande investeringar och produktionsbyggnadsinvesteringar.

År 2008 ökar investeringarna med nästan 4 %, men tillväxter stannar av 2009. Bostadsbyggnadsinvesteringarna minskar bägge åren, trots att bostadsbehovet i tillväxtcentrum förblir stort på grund av flyttningsrörelsen och å andra sidan försöker man påbörja byggandet av fler ägar- och hyresbostäder till skäliga priser. Det investeras synnerligen livligt i produktionsbyggnader även i år och livligare än genomsnittet även nästa år, trots att antalet byggnadsprojekt som påbörjas redan har minskat kännbart. Investeringarna i maskiner och anordningar samt investeringarna i anläggningsarbeten fortsätter att öka starkt i år, men avtar något nästa år.

Fabriksindustrins fasta investeringar ökade i fjol med nästan en fjärdedel. Investeringarna ökade främst inom den kemiska industrin, skogsindustrin och teknologiindustrin. I år ökar teknologiindustrin sina investeringar framför allt inom metallförädlingen samt elektronik- och elindustrin. Den kemiska industrins investeringar fortsätter att öka, men skogsindustrins investeringar minskar med över en femtedel. Industrins investeringsgrad är drygt 12 %. Hos nästan hälften av företagen är syftet med investeringarna att ersätta kapacitet, hos en dryg fjärdedel att utöka kapaciteten och hos en femtedel rationalisering. En stor del av industrins investeringsutgifter – framför allt utgifterna för forskning och utveckling – går till utlandet, i första hand EU-länder; enligt en branschvis granskning är det i huvudsak teknologiindustrins, den kemiska industrins och skogsindustrins företag som investerar i utlandet.

Realinvesteringar enligt kapitalvarutyp

	2007* andel, %	2005	2006*	2007*	2008**	2009**	I medeltal 2007/1998
		procentuell volymförändring					
Husbyggande	53,8	6,6	5,2	9,5	2½	-3	3,7
bostäder	28,3	6,0	5,5	0,1	-3	-1	4,0
övriga hus	25,5	7,4	4,7	22,1	9	-5	3,4
Anläggningsverksamhet	10,2	-6,3	3,6	2,9	3½	2½	2,0
Maskiner och apparater	26,4	-0,7	4,7	10,7	7	5	3,4
Övriga investeringar	9,6	11,6	3,8	3,4	1	1	6,2
Totalt	100,0	3,5	4,7	8,5	3½	0	3,6
privata	87,3	6,3	6,5	8,3	4	0	4,0
offentliga	12,7	-11,0	-6,4	9,4	1	-1	1,4
				procent			
Investeringarnas andel av BNP (till löpande priser)							
Realinvesteringar		18,9	19,3	20,3	20½	20	19,0
privata		16,3	16,9	17,7	18	17½	16,3
offentliga		2,6	2,4	2,6	2½	2½	2,7

Offentliga investeringar

De offentliga investeringarna ökade med 9½ % i fjol, och även i år ökar de – till stor del tack vare omfattande anläggningsprojekt – i någon mån. Kommunernas förbättrade finansiella situation främjar dessutom fullgörandet av infrastrukturförpliktelser i anslutning till deras planlagda områden. Nästa år förutspås de offentliga investeringarna minska något, men omfattningen är fortfarande rätt stor.

Lagerinvesteringar

Trots den livliga efterfrågan fortsatte lagren att växa stort i fjol. Enligt bokföringen ökade lagervärdet och anskaffningen av värdeföremål med nästan 3,6 miljarder euro. Enligt statistiken över lagervärdet ökade både handelns och särskilt industrins lager under hela året. I slutet av året avtog tillväxttakten dock avsevärt inom industrin, vilket berodde på att lagren av halvfärdiga produkter växte långsammare. Industrins lager av färdiga produkter växte emellertid också i oktober-december. Framför allt trä- och pap-

persindustrins lager av färdiga produkter växte klart snabbare än föregående år. Värdet av handelns lager steg måttfullare än industrins, och i slutet av året krympte partihandelns lager.

Enligt statistiken över lagervärdet fortsatte tillväxten i början av året, men den avtog avsevärt. Inom fabriksindustrin började lagervärdet sjunka inom trä- och pappers- samt metallindustribranscherna. Enligt konjunkturförfrågningarna till industrin är nivån på lagren av färdiga produkter högre än normalt. Det framskjutna färdigställandet av kärnkraftverket ökar dessutom lagren, så nivån torde förbli hög i år och nästa år. När efterfrågan dämpas börjar företagen anpassa sina lager till den nya, lägre nivån.

1.4 Den inhemska produktionen

Primärproduktion

I fjol ökade jordbruksproduktionen med 29 %. Spannmålsskörden var riklig och spannmålspriset steg. Företagarinkomsten av jordbruk ökade med nästan 40 %. I år ökar odlingsarealen jämfört med i fjol. Odlingsarealen för spannmålsväxter ökar med en tiondel sedan den obligatoriska trädan slopats och till följd av de stigande spannmålspriserna. Enligt förhandsuppskattningarna krymper spannmålsskörden dock med några procent från i fjol till följd av det ogynnsamma vädret.

I fjol ökade skogsbruksproduktionen med 14 % från föregående år. Avverkningarna ökade kännbart och priserna på både rundvirke och massaved steg; skogsbruksinkomsten ökade med drygt 50 %. I år har avverkningarna minskat och priserna har sjunkit från fjolårets toppnivå. Till följd av de tidigare omfattande uppköpen har rotköpen i privata skogar har minskat kraftigt, medan det har varit livligt på leveransköpsfronten. Den tidsbestämda skattelättnaden för virkesförsäljningsinkomster stimulerar virkeshandeln i slutet av året och i synnerhet nästa år, då också den minskande virkesimporten från Ryssland ökar de inhemska avverkningarna. Skogsbruksproduktionen väntas öka kännbart 2009.

Förädling

Fabriksindustriproduktionen ökade i fjol med 9 %. Den starka tillväxten fortsatte i början av detta år. På senvåren började den ökade ekonomiska osäkerheten dock synas i industriproduktionen och nyckeltalen. I juli bedömde nästan en tredjedel av industriföretagen att deras utsikter försämras. Fabriksindustrins tillväxt avtar i år till 4 % och nästa år till 2½ %.

Metallindustriproduktionen ökade i fjol med 14 %. Värdeökningen inom elektronik - och elindustrin gick upp med nästan en fjärdedel och maskinproduktionen med ungefär 15 %. Däremot minskade metallförädlingen med en tiondel på grund av produktionsbegränsningarna. Också fordonstillverkningen minskade något, trots att ett rekordantal fartyg färdigställdes.

I början av detta år ökade totalproduktionen inom metallindustrin fortfarande med 7 %. Inom maskinindustrin var tillväxten 12 %, och maskinindustrin torde hålla sig i spetsen för den avtagande tillväxten. Inom elektronikindustrin ökar produktionsvolymen därför att vid sidan av tillverkningen av varor räknas till produktionen tjänster som hänför sig till sektorn, t.ex. reparations- och monteringstjänster eller forsknings- och utvecklingstjänster, vilkas andel har varit särskilt stor och växande inom elektronikindustrin. Fartygsbeställningarna torde se till att fordonsindustriproduktionen fortsätter att öka något. Prisutvecklingen på icke-järnmetaller vände brant neråt i fjol somras. Metallförädlarna jämnar ut efterfrågefluktuationerna med produktionsbegränsningar, vilket dämpar produktionsökningen. Tack vare den goda början på året ökar metallindustriproduktionen i år med 8 %. Nästa år avtar tillväxten till 5½ %.

Skogsindustriproduktionen ökade med knappt 1 % i fjol. Konjunkturvändningar i den finländska ekonomin har ofta synts först inom trävaruindustrin. I fjol gjorde högkonjunkturen att efterfrågan och prisnivån på särskilt trävaruprodukter steg; också priserna på pappersprodukter steg. Utvecklingen ledde till att rotpriserna steg. Tillgången på råvara blev ett problem också på grund av de svåra drivningsförhållandena under den varma vintern samt de första virkestullarna som Ryssland införde. Efter sommaren rasade efterfrågan på trävaruindustrins produkter både på den inhemska marknaden och inom exporten bl.a. därför att byggandet avtog. Också efterfrågan på pappersindustrins produkter försämrades och på hösten fattade man inom pappersindustrin beslut om att skära ner kapaciteten.

I januari-juni i år minskade produktionen inom såväl trä- som pappersindustrin. Inom trävaruindustrin har antalet nya beställningar krympt drastiskt. Inom pappersindustrin ligger orderstocken något över normalnivån, men verksamhetens lönsamhet har undergrävts till följd av den lama prisutvecklingen och de höga råvarukostnaderna. När Ryssland inför virkestullarna i full utsträckning 2009 försvåras råvaruförsörjningen ytterligare. Regeringens beslut att stödja virkessäljarna med skattelättnader tycks ändå öka det inhemska virkesutbudet. Till följd av råvaruproblemen och den fortsatt lama efterfrågan har skogsbolagen redan börjat överväga nya spar- och saneringsåtgärder. Skogsindustriproduktionen minskar i år med 5½ % och nästa år med 6 %.

Produktionen inom den övriga fabriksindustrin ökade i fjol med 4½ %. Tillväxten var särskilt rask inom livsmedelsindustrin och byggproduktindustrin samt inom framställningen av kemikalier. I början av detta år har den kemiska industrin som helhet fortsatt att växa raskt, men inom alla andra sektorer som hör till denna grupp har takten avtagit. Produktionsökningen inom den övriga fabriksindustrin halveras i år till 2 % och nästa år ytterligare till omkring 1½ %.

Volymmässigt ökade byggandet i fjol med 7 %. De fritt finansierade husbyggena började redan minska, och inalles påbörjades 3 200 färre bostäder än året innan, dvs. 30 800. Antalet bostäder med statligt stöd som påbörjades minskade till 3 300. Industribyggandet ökade avsevärt tack vare husbyggarbetena vid kärnkraftverket i Olkiluoto och flera andra större projekt. Också affärs- och kontorsbyggandet blev kännbart livligare, däremot ökade det offentliga servicebyggandet endast något. Högkonjunkturen för anläggningsarbetena var fortfarande stark. Det rådde brist på yrkesskicklig arbetskraft i byggbranschen framför allt i Helsingforsregionen, och den ersattes med arbetskraft antingen från andra ställen i landet eller från utlandet.

Konjunkturläget för husbyggandet förblir bättre än normalt till slutet av nästa år, trots att färre husbyggen påbörjas redan nu och produktionsvolymen så småningom är på väg neråt. Efterfrågan på bostäder har avtagit på grund av bl.a. de stigande låneräntorna, de höga bostadspriserna samt osäkerheten i anslutning till konjunkturerna. Samtidigt har försäljningstiderna för bostäder förlängts och byggfirmornas reserv av osålda

nya bostäder har växt. I år påbörjas uppskattningsvis 28 000 bostäder, och nästa år - trots de aktiva bostadspolitiska åtgärderna - högst lika många. Ombyggandet av bostäder förväntas dock bli något livligare, då arbetskraft frigörs från nybyggandet. I år ligger tyngdpunkten i husbyggandet klart på affärs-, kontors- och industribyggande. Under årets förra hälft har antalet nya produktionsprojekt dock kommit kännbart ner från sin höga nivå, och byggnadsplaner torde framskjutas även nästa år till följd av försämrade konjunkturförväntningar.

Konjunkturläget för anläggningsarbeten är fortfarande exceptionellt gott, och framför allt bristen på yrkesskicklig arbetskraft och det dyrare bränslet ökar kostnadstrycken i branschen. Som motvikt till de projekt som blir klara i år planeras flera stora trafikledsprojekt och dessutom främjar kommunernas förbättrade finansiella situation bl.a. fullgörandet av förpliktelser i anslutning till deras planlagda områden.

Tjänster

I fjol ökade tjänsteproduktionen med 2,7 %, tillväxten gällde i första hand privata tjänster. De offentliga tjänsterna ökade med endast 0,3 %. Den totala tillväxttakten för tjänsterna blev långsammare än tillväxten i bruttonationalprodukten. Utvecklingen var snabbast inom hotell- och restaurangbranschen, där värdeökningen var mer än 5 %. Också på tjänster för fastigheter och affärslivet rådde stark efterfrågan.

I år stannar ökningen av tjänsteproduktionen på 2½ % och den avtagande trenden fortsätter nästa år. Prognosriskerna pekar nedåt. Servicebranschernas förtroende har sjunkit klart från i fjol, och under årets första kvartal avtog tillväxttakten till 2 %. Framför inom transport- och datakommunikationsbranscherna var utvecklingen lam. I början av året har hela servicebranschens omsättning fortfarande utvecklats raskt, även om volymtillväxten har begränsats av prisstegringarna. Producentpriserna på tjänster steg med 5 % under det första halvåret.

Värdeökningen inom transporterna håller på att avta, eftersom de kraftigt stigande kostnaderna och samtidigt priserna förväntas minska efterfrågan – i synnerhet som tillväxten inom byggandet och industrin håller på att avta. Också tjänsterna för affärslivet ökar långsammare än tidigare när industrins efterfrågan försvagas. De skattelättnader som planerats för nästa år stödjer handelns samt hotell- och restaurangbranschens utveckling. Risken är att konsumenterna förändrar sina konsumtionsvanor mera än väntat, när de förbereder sig på den försämrade sysselsättningsutvecklingen.

Totalproduktion

Konjunkturen har vänt och tillväxten avtar ända till nästa år. År 2007 ökade BNP med 4,5 %, och överträffade den europeiska tillväxttakten med i genomsnitt nästan 2 procentenheter. Summan av värdeökningarna i de enskilda branscherna steg snabbare än bruttonationalprodukten, med 4,9 %. Denna bruttonationalprodukt till baspris ökade med över 1½ procentenhet snabbare än under de tio senaste åren i genomsnitt. Den ekonomiska tillväxten var mycket övergripande, eftersom såväl primärproduktionen

som förädlingen med undantag för tjänsterna ökade snabbare än föregående år. Tillväxten var stark hela året, visserligen förekom en liten svacka på sensommaren, men den stärktes igen mot slutet av året.

Under förra hälften av året nådde tillväxten upp till nästan 3 % trots avmattningen. Den starka ekonomiska tillväxten, som fortgått flera år, har lett till att produktionskapaciteten utnyttjats fullt ut. Dessa begränsningar har inte försvunnit trots att den ekonomiska tillväxten avtagit. I synnerhet bristen av kompetent arbetskraft är fortfarande en faktor som begränsar tillväxten i många branscher. Ökningen av totalproduktionen dämpas delvis till följd av dessa flaskhalsar i utbudet i år till knappt 3 % och nästa år till 2 %. Avmattningen är störst i byggnads- och industribranscherna, där den dämpade efterfrågan har begränsat tillväxten mera än resurserna. Ökningen av industriproduktionen dämpas också av att skogsindustrins produktionskapacitet krymper i Finland. Å andra sidan torde en ökad användning av inhemskt virke öka skogsbruksproduktionen, i och med skattelättnaden för virkesförsäljningsinkomster sannolikt rätt mycket nästa år.

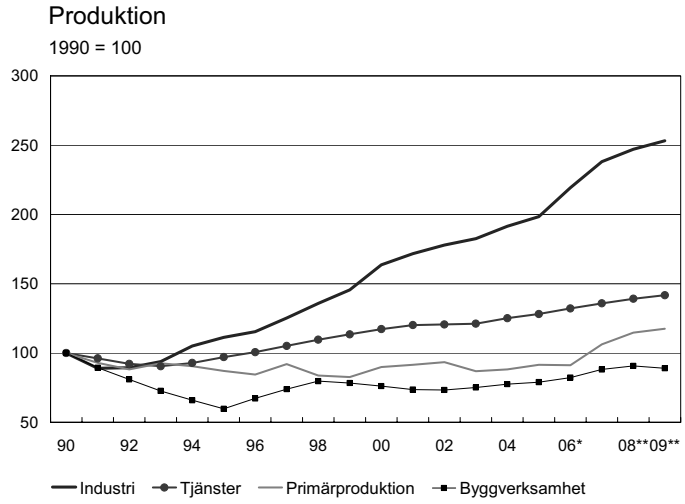

Källa: Statistikcentralen, Finansministeriet

Produktionsökningen dämpas framför allt därför att efterfrågan blir lamare. Den osäkerhet som råder inom världsekonomin och den avtagande aktiviteten påverkar även Finland. Exportefterfrågan dämpas samtidigt som den inhemska kostnadskonkurrenskraften försämras när lönerna stiger. I hemlandet är den privata efterfrågan fortfarande stark på samma sätt som de senaste åren och den stöder hemmamarknadsproduktionen när sysselsättningen förbättras, dock mindre än de senaste åren, eftersom investeringsverksamheten inte längre ökar i någon betydande mån på grund av den redan höga nivån. Konsumtionsefterfrågan och den offentliga sektorns byggprojekt fungerar som ekonomiska tillväxtpelare i år och nästa år.

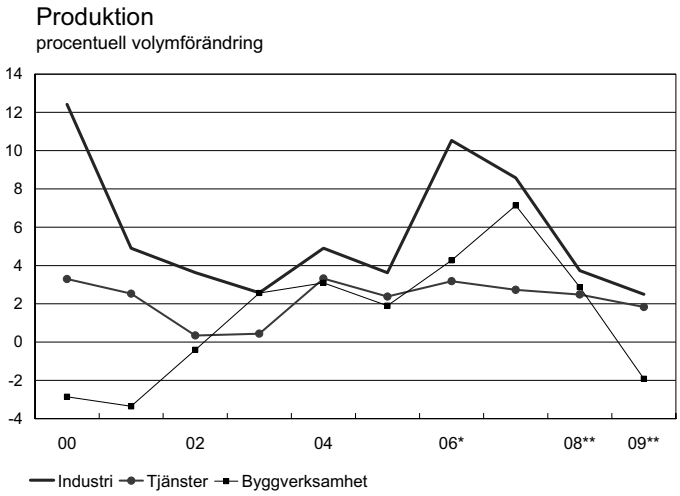

Källa: Statistikcentralen, Finansministeriet

Produktion per bransch

	2007* andel, %	2005	2006*	2007*	2008**	2009**	I medeltal 2007/1998
		procentuell volymförändring					
Jordbruk	0,8	13,1	-5,8	29,3	-3	1	1,3
Skogsbruk	2,3	-1,9	2,9	13,8	-½	17	2,7
Hela industriproduktion	26,2	3,6	10,5	8,6	3½	2½	6,0
Fabriksindustri	23,6	4,0	11,3	9,0	4	2½	6,4
Byggande	6,4	1,9	4,3	7,1	3	-2	1,0
Handel	10,3	5,6	7,9	3,3	5	4	4,9
Transport	9,8	3,2	3,3	2,2	1½	2	4,1
Tjänster för fastigheter och affärslivet	18,4	1,9	3,2	4,3	3½	2	2,9
Övriga sektorer	25,8	1,1	1,2	1,5	1	1	0,6
Primärproduktion	3,2	3,7	-0,3	16,6	-1	13	1,2
Förädling	32,6	3,3	9,4	8,3	3½	1½	5,2
Tjänster	64,2	2,4	3,2	2,7	2½	2	2,3
Produktion till baspris	100,0	2,7	5,0	4,9	2½	2	3,2
Bruttonationalprodukt till marknadspris		2,8	4,9	4,5	3	2	3,3
Samhällsekonomins sysselsättning [1)]		1,0	1,5	1,9	1	0	0,9
Samhällsekonomins produktivitet		1,7	3,4	2,9	1½	2	2,5

[1)] Mätt i arbetstimmar.

Produktiviteten

Arbetets produktivitet förbättrades i fjol med 2,9 %, något långsammare än föregående år, men ½ procentenhet snabbare än under de tio senaste åren i genomsnitt. Av huvudsektorerna förbättrades produktiviteten kraftigast inom jordbruket, men på känt manér var det egentligen industrin, särskilt elteknikssektorn, som förbättrade arbetets produktivitet inom samhällsekonomin. I Finland har arbetets produktivitet förbättrats ungefär dubbelt mera än det europeiska genomsnittet. Inom hela samhällsekonomin har arbetets produktivitet fördubblats efter 1978 och är nu en fjärdedel bättre än för tio år sedan. Man har också försökt förbättra arbetets produktivitet inom statens och kommunernas verksamhet.

I år och nästa år sjunker tillväxttakten för arbetets produktivitet under den genomsnittliga nivån till cirka 2 %. Orsaken är i första hand att ekonomin står in för en konjunkturnedgång. Dessutom fördröjer kapacitetsbegränsningarna och behovet av mera arbetskraft produktivitetsförbättringen.

1.5 Arbetskraft

Efterfrågan på arbetskraft tilltog mycket snabbt i fjol för tredje året i följd; åren 2005-2007 ökade antalet arbetsplatser med sammanlagt över 125 000. Det skulle ha funnits möjligheter till en ännu större ökning av antalet arbetsplatser, men tillgången på arbetskraft försvårades - trots att utbudet av arbetskraft ökade betydligt - i många branscher, vilket gjorde att det räckte längre att tillsätta lediga arbetsplatser. Antalet lediga arbetsplatser var rekordstort. Nya arbetsplatser uppkom i synnerhet inom privata tjänster och byggande, inom industrin ökade antalet sysselsatta något. Sysselsättningsgraden steg till 69,9 % och arbetslöshetsgraden sjönk till i medeltal 6,9 %.

År 2008 ökar antalet sysselsatta med ytterligare cirka 40 000 personer trots att konjunkturutsikterna försämras. Problemen med tillgången på arbetskraft är stora i många branscher, trots att utbudet av arbetskraft fortsätter att öka framför allt bland dem som närmar sig pensionsåldern samt dem som är under 25 år och den arbetsrelaterade invandringen ökar. Antalet sysselsatta ökar närmast inom funktioner som betjänar affärslivet, inom handels-, hotell- och restaurangbranschen och byggande, men minskar något inom industrin. Sysselsättningsgraden stiger till uppskattningsvis 70,6 %. Antalet arbetslösa minskar uppskattningsvis med i medeltal 17 000 personer och arbetslöshetsgraden sjunker till 6,2 %. Den strukturella arbetslösheten minskar tack vare högkonjunkturen men också tack vare effektivare arbetskraftsservice och den reform av arbetsmarknadsstödet som genomfördes 2006[2)], men dess andel är fortfarande över hälften av alla arbetslösa. Antalet personer som omfattas av arbetskraftsförvaltningens utbildnings- och stödsysselsättningsåtgärder utgör i år drygt 3 % av arbetskraften. Genom

---

[2)] År 2006 slutfördes en omstrukturering av den offentliga arbetskraftsservicen, genom vilken service och resurser för svårsysselsatta personer koncentrerades till 39 servicecentraler för arbetskraften. Genom reformen av arbetsmarknadsstödet delas ansvaret för sysselsättandet av de långtidsarbetslösa bättre mellan staten och kommunerna samtidigt som stödtagarna blir skyldiga att delta i de aktiva åtgärderna, vid risk för att förlora stödet.

Arbetskraftsbalans

	2005	2006	2007*	2008**	2009**
		1 000 personer i medeltal per år			
Befolkning i arbetsför ålder[1)]	3 948	3 963	3 981	3 997	4 010
Arbetskraften	2 621	2 648	2 675	2 698	2 695
Arbetslös arbetskraft	220	204	183	166	160
Sysselsatt arbetskraft	2 401	2 444	2 492	2 532	2 535
jord- och skogsbruk	115	114	113	113	112
industri	460	465	466	463	459
byggnadsverksamhet	158	162	174	184	180
servicenäringar	1 662	1 699	1 734	1 762	1 774
handel, hotell- och restaurangverksamhet	378	381	395	405	407
transport och telekommunikation	172	181	175	174	174
finansierings-, försäkrings- och fastighetsverksamhet samt stödtjänster för affärslivet	322	336	359	374	382
samhälleliga och personliga tjänster	790	801	806	809	811
bransch okänd	5	4	6	10	10
			procent		
Arbetskraftskvot	66,4	66,8	67,2	67,5	67,2
Sysselsättningsgrad (15-64-åringar)	68,0	68,9	69,9	70,6	70,6
Arbetslöshetsgrad	8,4	7,7	6,9	6,2	5,9
personer under 25 år	20,1	18,7	16,5	15,5	15,0
		1 000 personer under ett år			
Immigration, netto	9,0	10,3	13,0	15	15

[1)] Personer i åldern 15-74 år.

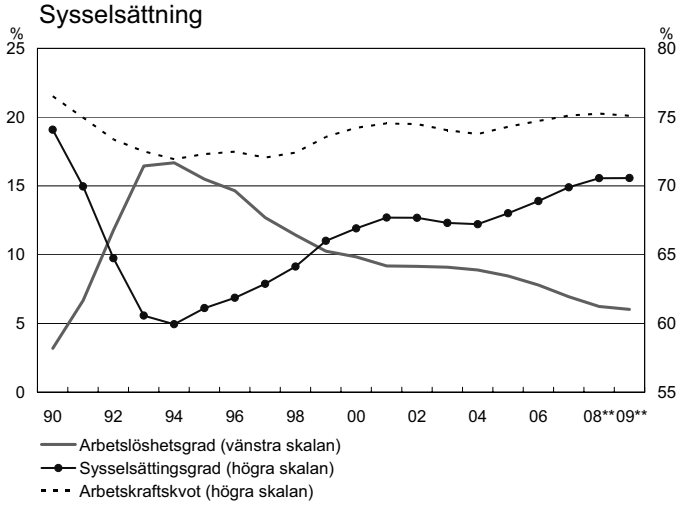

Arbetslöshetsgrad = arbetslösa / arbetskraft (15-64 -åringar)
Sysselsättningsgrad = sysselsatt arbetskraft / befolkning i arbetsför ålder (15-64 -åringar)
Arbetskraftskvot = arbetskraft / befolkning i arbetsför ålder (15-64 -åringar)

Källa: Statistiskcentralen, Finansministeriet

arbetskraftsförvaltningens lönebaserade åtgärder sysselsätts i medeltal cirka 35 000 personer, knappt 4 000 färre än 2007. I den arbetskraftsutbildning som ingår i arbetsministeriets statistik deltar i medeltal 28 000 personer, över 2 500 färre än ett år tidigare. I arbetspraktik med arbetsmarknadsstöd, i arbetslivsträning och på alterneringsplatser sysselsätts i medeltal cirka 17 000 personer.

År 2009 avtar ökningen av efterfrågan på arbetskraft ytterligare, och antalet sysselsatta är i medeltal cirka 3 000 fler än i år. I uppskattningarna har antagits att andelen deltidsanställda av alla sysselsatta ökar något. Antalet arbetsplatser ökar endast inom servicenäringarna, inom byggandet och industrin minskar efterfrågan på arbetskraft något. Ökningen av utbudet av arbetskraft förväntas börja avta något inte bara på grund av konjunkturförsämringen utan också därför att de stora åldersklasserna börjat gå i pension. Antalet arbetslösa sjunker till i medeltal 160 000 personer och arbetslöshetsgraden sjunker till 5,9 %.

1.6 Inkomster, kostnader och priser

Nationalinkomsten

Nationalinkomsten växte med sammanlagt drygt 7½ % 2007, dvs. nästan en procentenhet mera än föregående år. De avtal på förbundsnivå som ingicks under sommaren och hösten gäller till stor del till de första månaderna 2010, och de löneförhöjningar som ingår i avtalet är klart högre än tidigare år. Löntagarnas inkomstnivåindex steg 2007 i medeltal nominellt med 3½ % och realt med knappt 1 %. Lönesumman steg med 6 % eftersom löntagarnas arbetstimmar ökade med 2 % och medelinkomsterna steg något mera än inkomstnivåindex. Arbetsgivarnas socialförsäkringsavgifter steg med 5 %, och arbetsinkomsternas andel av nationalinkomsten sjönk med en procentenhet till 55½ %. Eftersom jordbruksproduktionen ökade kännbart, och priserna på spannmål samt mjölk och kött började stiga drastiskt på hösten i och med världsmarknadsprisutvecklingen, ökade hushållens företagarinkomst av jordbruk med över en tredjedel efter många års nedgång. Hushållens företagarinkomst av skogsbruk ökade över 50 %, eftersom avverkningarna ökade kännbart och den genomsnittliga rotprisnivån steg.

I år beräknas löntagarnas inkomstnivåindex stiga nominellt med 5½ %, men realt med endast knappt 1½ %. Löneglidningen har antagits förbli på ungefär samma nivå som i fjol. Lönesumman växer med 7 %, eftersom arbetsinsatsen beräknas öka med ytterligare 1½ %. Närmast till följd av den sänkta arbetslöshetsförsäkringspremien fortsätter arbetsgivarnas socialförsäkringsavgifter att stiga långsammare än lönesumman. Arbetsinkomsternas andel av nationalinkomsten stiger något. Inom jordbruket blir den genomsnittliga producentprisnivån högre än i fjol, men eftersom priserna på produktionsinsatserna stiger når hushållens företagarinkomster av jordbruk högst fjolårets nivå. Hushållens företagarinkomster av skogsbruk kan bli något mindre än i fjol, eftersom avverkningarna har minskat i början av året och den genomsnittliga rotprisnivån har sjunkit. Uppgången i nationalinkomsten avtar till 5½ %.

År 2009 stiger löntagarnas inkomstnivåindex med 5 % jämfört med i år. Eftersom löneförhöjningarna infaller i slutet av året, minskar det ”löneöverhäng” som överförs till följande år endast något jämfört med siffrorna i slutet av detta år. Ökningen av lönesumman avtar till drygt 5 %, eftersom antalet arbetstimmar inte just ökar mera. Arbetsgivarnas socialförsäkringsavgifter ökar 4 %, eftersom arbetslöshetsförsäkringspremien

har antagits sjunka och också statens samt kommunernas arbetspensionsavgifter sjunker. Arbetsinkomsternas andel av nationalinkomsten fortsätter att stiga något. Om skörden blir normal torde hushållens företagarinkomst av jordbruk förbli på ungefär samma nivå som i år. Däremot kan hushållens företagarinkomst av skogsbruk öka med nästan en femtedel, eftersom den partiella skattefrihet som föreslagits för virkesförsäljningsinkomster väntas öka avverkningarna klart. Nationalinkomsten ökar med sammanlagt 3½ %.

Index för löntagarnas förtjänstnivå och arbetskostnaderna per producerad enhet

	2005	2006*	2007*	2008**	2009**	I medeltal 2007/1998
	procentuell förändring					
Avtalslöneindex	2,5	1,7	2,1	4½	4	2,5
Löneglidning m.m.	1,4	1,2	1,3	1	1	1,2
Förtjänstnivåindex	3,9	2,9	3,4	5½	5	3,7
Real förtjänstnivå[1)]	3,0	1,4	0,8	1½	2	2,1
Medelinkomst[2)]	3,8	3,1	3,7	5½	5	3,7
Enhetsarbetskostnad[3)]						
i hela samhällsekonomin	2,5	-0,5	0,8	4	3	1,5
därav fabriksindustri	-0,2	-6,1	-5,1	0	2	-2,7

[1)] Förtjänstnivåindex dividerat med konsumentprisindex.

[2)] Hela samhällsekonomins lönesumma dividerad med löntagarnas arbetstimmar. Siffrorna påverkas av strukturförändringar i samhällsekonomin.

[3)] Index för löner och arbetsgivarnas socialförsäkringsavgifter, dividerat med volymindex för produktionen.

Den disponibla inkomsten

	2007* andel, %	2005	2006*	2007*	2008**	2009**	I medeltal 2007/1998
		procentuell förändring					
Löner och arvoden	44,4	5,0	4,8	5,8	7	5	5,0
Arbetsgivares socialskyddsavgifter	10,9	6,3	3,1	5,2	5½	4	3,9
Hushållens företagarinkomster	6,0	-2,4	-4,0	1,8	-5	1½	4,0
av jordbruk	0,6	-9,7	-16,5	37,2	1	1½	-1,0
av skogsbruk	1,2	-5,9	5,8	52,3	-4	18	4,0
av övrig verksamhet	4,2	-0,9	-4,1	-9,7	-6	-3	4,7
Förmögenhets- och övriga företagarinkomster	25,0	-3,4	19,6	16,9	5	1	7,5
Skatter på produktion och import minus subventioner	13,7	4,0	3,7	3,2	5	2½	4,6
Nationalinkomst	100,0	2,6	6,9	7,7	5½	3½	5,3
Disponibel inkomst		2,5	6,9	7,8	5½	3½	5,1
BNP, mrd. euro		158,2	168,7	181,9	193	201	

Inflationen

Inflationen tilltog endast något under 2007 trots de ökade kostnads- och pristrycken. Världsmarknadspriserna på råolja steg i slutet av året till över 90 dollar per fat, men förstärkningen av euron i förhållande till dollarn lindrade de kostnadstryck som berodde på det stigande oljepriset. Löneförhöjningarna inföll i huvudsak i slutet av året, och de kostnadstryck som de orsakade hann inte just överföras till priserna. Inte heller den drastiska höjningen av världsmarknadspriserna på livsmedel, som tog sin början på hösten, syntes i konsumentprisnivån till följd av industrins och handelns långa avtal. Konsumentprisindex steg från december 2006 till december 2007 med 2,6 % och 2007 med i medeltal 2,5 %. Det standardiserade konsumentprisindexet, som inte inkluderar förändringar i räntor eller bostadspriser, steg under året med 1,9 % då ökningen i euroområdet var i medeltal 3,1 %.

Under detta år har inflationen tilltagit kännbart. De uppdämda pristrycken på livsmedel överfördes till stor del till konsumentpriserna i januari. Världsmarknadspriserna på råolja fortsatte sin branta uppgång under det första halvåret och steg i början av juli till över 140 dollar per fat; därefter har fatpriserna sjunkit till omkring drygt 110 dollar. Arbetskostnaderna har börjat stiga klart snabbare och inflationen har tilltagit under året också på grund av accishöjningarna och höjningarna av klientavgifterna inom hälso- och sjukvården. Bostadspriserna samt räntornas inflationsökande inverkan väntas minska, men å andra sidan har hyrorna börjat stiga snabbare.

Årsuppgången i konsumentprisindex var i juli i år 4,4 %. Livsmedelspriserna steg med 9 % under året, vilket höjde konsumentprisindex med över 1 %. Av baslivsmedlen steg i synnerhet priserna på mjölkprodukter drastiskt. Priserna på oljeprodukter stod för en andel på 1 procentenhet av den totala höjningen av konsumentprisindex, då accishöjningens inverkan inte beaktas. Höjningarna av skatten på alkoholdrycker och energiskatterna gjorde att index steg med sammanlagt 0,4 % och sänkningen av bilskatten gjorde att det sjönk med 0,3 %. Priset på hushållsel steg med 13 % under året, varav endast en tredjedel berodde på accishöjningen. Årsuppgången i det standardiserade konsumentprisindex var i juli 4,3 %, då uppgången i euroområdet var 4,1 %. Konsumentpriserna beräknas stiga ungefär lika mycket i slutet av året som under de senaste månaderna. År 2008 stiger konsumentprisindex med i medeltal 4 %. Det standardiserade konsumentprisindexet torde stiga ungefär lika mycket.

Prisprognosen för 2009 bygger på antagandet att världsmarknadspriserna i euro på råolja och livsmedel stiger endast något högre än årets medeltal. Arbetskostnaderna stiger nästan som förr under året, men bostadspriserna samt räntornas inverkan på höjningen av konsumentpriserna minskar ytterligare. Inflationen håller sig kring 3½ % under årets första månader och avtar därefter långsamt. Ifall sänkningen av mervärdesskatten på livsmedel överförs till konsumentpriserna på väntat sätt, kan uppgången i konsumentprisindex avta till ner mot 2 % i slutet av året. År 2009 stiger dock i index med i medeltal 3 %.

Prisindex

	2005	2006*	2007*	2008**	2009**	I medeltal 2007/1998
			procentuell förändring			
Exportprisindex (varuexport)[1)]	1,0	2,9	0,2	½	-½	-1,0
Importprisindex (varuimport)[1)]	5,5	7,1	1,8	4½	½	0,6
Konsumentprisindex	0,9	1,6	2,5	4	3	1,6
Hemmamarknadens basprisindex	3,6	5,9	4,0	6	2½	1,8
Byggnadskostnadsindex	3,6	3,8	5,9	4	2½	2,6

[1)] Enligt nationalräkenskaperna.

Konsument- och importprisindex
12 månaders förändring

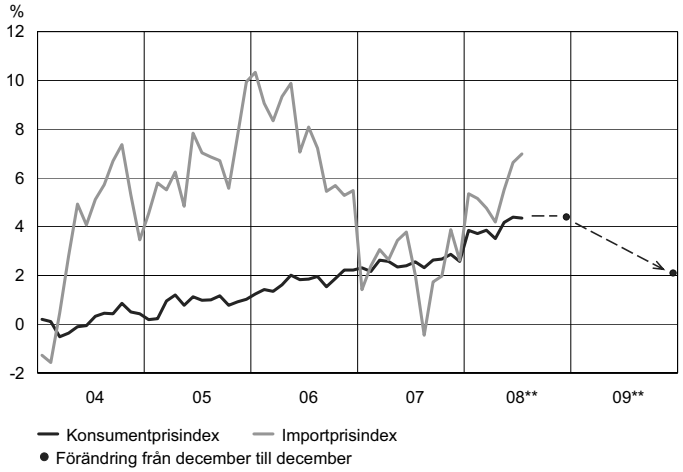

Källa: Statistikcentralen, Finansministeriet

Arbetskostnader per enhet

Fabriksindustrins kostnadskonkurrensförmåga förbättrades i fjol och var inom hela fabriksindustrin i medeltal 40 % bättre än det långsiktiga medeltalet (1970–2004). Inom den andra industrin än den eltekniska industrin började konkurrenskraften dock försämras på nytt efter föregående års svaga förbättring och var bara ungefär 5 % bättre än det långsiktiga medeltalet. I och med att arbetskostnaderna börjat öka snabbare och produktivitetsutvecklingen avta försämras fabriksindustrins konkurrenskraft i år inom de flesta sektorer. Utvecklingsbilden är densamma också nästa år; inom den andra industrin än den eltekniska tycks konkurrenskraften redan 2009 vara sämre än det långsiktiga medeltalet. Att stoppa den neråtgående utvecklingen och få konkurrenskraften att förbättras sätter rätt snäva gränser för de följande årens lönebildning.

2 DEN OFFENTLIGA EKONOMIN

2.1 Den offentliga sektorn totalt

Den offentliga ekonomins finansiella situation har varit rätt stark de senaste åren och fortsätter att vara det även i år. Överskottet har senast varit större än i fjol år 2000 och före det åren 1989-1990 samt åren 1976-1977. I fjol var den offentliga ekonomins överskott i Finland högst bland EU-länderna; de följande största överskotten fanns i Danmark och Sverige.

De försämrade ekonomiska utsikterna och de närmaste årens växande åldersrelaterade utgifter minskar dock snabbt den offentliga ekonomins överskott. Den offentliga ekonomins överskott fortsätter att ligga på en hög nivå även 2008 tack vare den goda om än redan avtagande ekonomiska utvecklingen. De konsoliderade utgifterna totalt ökar mera än de totala inkomsterna och överskottet minskar sålunda något. I de konsoliderade utgifterna totalt beaktas inverkan av transfereringarna mellan den offentliga ekonomins olika sektorer. Enligt Statistikcentralens förhandsuppgifter ökade den offentliga ekonomins inkomster under det första kvartalet med drygt 4 % och utgifterna med nästan 6 %. Överskottet beror framför allt på arbetspensionsfonderna och statsförvaltningen, de övriga socialskyddsfonderna uppvisar ett lätt överskott och lokalförvaltningen är nästan i balans. Också i år beräknas den offentliga ekonomins finansiella situation i Finland vara den starkaste inom EU. Utgiftsgraden, dvs. de offentliga utgifterna i relation till totalproduktionen, är högre än i Finland i endast fem EU-länder.

Den offentliga ekonomins sammanräknade konsoliderade bruttoskuld, den s.k. EMU-skulden, uppgår i slutet av detta år till uppskattningsvis 61 miljarder euro, dvs. 32 % i relation till totalproduktionen, då Europeiska kommissionen förutspår att euroländernas genomsnittliga skuld är 66 %/BNP. Den offentliga ekonomins nettofinansieringstillgångar uppgick under årets första kvartal till drygt 120 miljarder euro. Nettofinansieringstillgångarna började minska i slutet av fjolåret och de har fortsatt att minska i år. Bakgrunden till detta utgörs av de sjunkande börskurserna.

År 2009 förutspås den offentliga ekonomins finansiella situation försämras klart, med 1½ procentenhet, då statens nettokreditgivning sjunker med en procentenhet och socialskyddsfondernas med 0,3 procentenheter. Orsakerna till detta är det försämrade konjunkturläget, skattelättnaderna samt förmögenhetsinkomsterna, som börjar minska efter en långvarig ökning. Trots försämringen förblir den finansiella situationen god, både i internationell jämförelse och jämfört med den offentliga ekonomins tidigare situation i Finland. En stark finansiell situation är av central betydelse när man ska förbereda sig på den demografiska förändringen. De konsoliderade inkomsterna totalt ökar med ett par procent samtidigt som utgifterna ökar med 5 %, och utgifterna i relation till totalproduktionen börjar öka efter flera års nedgång. Skattegraden sjunker med en procentenhet och är den lägsta på över 20 år.

Den offentliga skulden är 61 miljarder euro också år 2009, dvs. 31 % i relation till BNP. Antalet offentligt anställda ökar något, eftersom de anställda inom serviceproduktionen i kommunerna ökar något mera än vad personalen inom statsförvaltningen minskar i och med produktivitetsprogrammet.

Offentliga samfund[1)]

	2004	2005	2006	2007*	2008**	2009**
			md euro			
Direkta skatter	26,7	27,6	28,7	31,5	33,5	33,5
Skatter på produktion och import	21,0	21,8	22,7	23,4	24,6	25,2
Socialförsäkringsavgifter	18,0	19,1	20,5	21,6	22,3	23,4
Skatter och socialskyddsavgifter totalt[2)]	66,1	69,0	72,4	77,0	80,9	82,5
Övriga inkomster [3)]	14,2	15,0	16,4	18,0	18,9	18,9
erhållna räntor	2,9	3,1	3,4	3,9	4,3	4,4
INKOMSTER	**79,8**	**83,5**	**88,3**	**94,5**	**99,3**	**101,1**
Konsumtionsutgifter	33,3	34,9	36,4	38,2	40,5	42,8
Subventioner	1,9	2,0	2,2	2,2	2,4	2,4
Socialförmåner och -bidrag	25,3	26,0	26,6	27,1	28,5	30,1
Övriga transfereringar	4,0	4,4	4,4	4,5	4,7	5,0
Subventioner och transfereringar totalt	31,2	32,4	33,1	33,8	35,6	37,4
Kapitalavgifter [4)]	4,9	4,5	4,4	5,1	5,4	5,5
Övriga utgifter	7,1	7,5	7,7	7,9	8,2	8,5
erhållna räntor	2,7	2,4	2,6	2,6	2,7	2,7
UTGIFTER	**76,5**	**79,3**	**81,6**	**85,0**	**89,7**	**94,2**
NETTOUTLÅNING (+) / NETTOUPPLÅNING (-)	**3,3**	**4,2**	**6,7**	**9,6**	**9,7**	**6,9**
Statsförvaltning	0,6	0,6	1,4	3,8	3,5	1,4
Lokalförvaltningen	-1,2	-1,0	-0,4	-0,1	0,1	0,0
Arbetspensionsanstalterna	4,2	4,6	5,3	5,4	5,6	5,3
Övriga socialskyddsfonder	-0,4	-0,1	0,3	0,5	0,4	0,2
Primärt överskott[5)]	6,0	6,9	9,3	12,2	12,4	9,6

[1)] Enligt nationalräkenskaperna.
[2)] Innehåller kapitalskatter
[3)] Inkl. kapitaltransfereringar och förslitning av kapital
[4)] Bruttobildning av kapital och kapitaltransfereringar.
[5)] Nettoutlåning exklusive nettoränteutgifter.

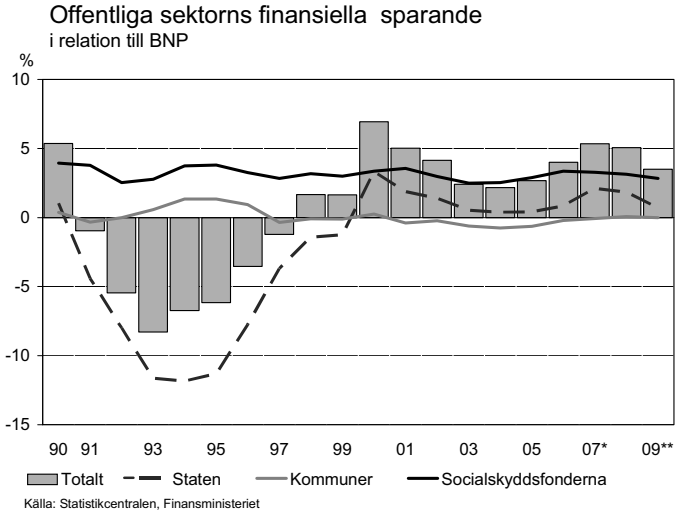

De offentliga samfundens skattegrad, utgifter och bruttoskuld
i relation till BNP

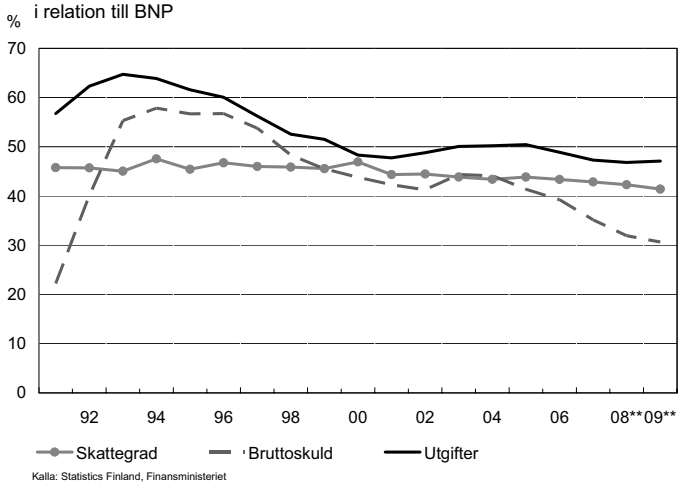

Kalla: Statistics Finland, Finansministeriet

Parametrar för den offentliga ekonomin

	2004	2005	2006	2007*	2008**	2009**
			i procent av BNP			
Skatter och socialskuddsavgifter	43,4	43,8	43,4	42,8	42,3	41,3
Den offentliga sektorns utgifter[1)]	50,2	50,4	48,9	47,3	46,8	47,1
Den offentliga sektorns nettoutlåning	2,2	2,7	4,0	5,3	5,0	3,5
Statsförvaltningen	0,4	0,4	0,9	2,1	1,8	0,7
Localförvaltningen	-0,8	-0,6	-0,2	-0,1	0,1	0,0
Arbetspensionsanstalterna	2,8	2,9	3,2	3,0	2,9	2,7
Övriga socialskyddsfonder	-0,2	0,0	0,2	0,3	0,2	0,1
Primärt överskott[2)]	2,2	2,6	3,7	4,7	4,3	2,8
Den offentliga sektorns skuld (EMU)	44,1	41,3	39,2	35,1	31,9	30,6
Statsskulden	41,9	38,2	35,3	31,2	28,1	26,8
Sysselsättning inom den offentliga sektorn, 1000 personer	606	608	610	611	613	615
Staten	147	146	146	144	143	141
Localförvaltningen	448	451	454	456	460	464
Ssocialskyddsfonderna	10	10	10	10	10	10

[1)] EU harmonisering.

[2)] Nettoutlåning utan nettoräntor.

Bedömningar av finanspolitikens verkningar

Finanspolitikens verkningar kan bedömas genom att man granskar utvecklingen av den offentliga ekonomins finansiella sparande och genom att man konjunkturrensar resultatet. Exempelvis under en konjunkturuppgång stärks balansen i den offentliga ekonomin automatiskt, när skatteintäkterna ökar och arbetslöshetsutgifterna krymper utan nya beslut som berör inkomst- eller utgiftsgrunderna. Dylika variationer i den offentliga ekonomins balans kallas ofta budgetens konjunkturautomatik. När man är intresserad av de egentliga finanspolitiska beslutens inverkan på den offentliga ekonomins balans är det skäl att rensa bort denna automatik ur de granskade siffrorna.

De senaste åren har den offentliga ekonomins så kallade konjunkturrensade överskott ökat. I år börjar emellertid både den offentliga ekonomins sammanräknade och

statens konjunkturrensade överskott minska något. Nästa år antas det att de försämras mera än i år. Finanspolitiken håller således på att bli lätt tillväxtstödjande. I bakgrunden finns bl.a. de skattelösningar som genomförts.

Konjunkturläget har här granskats genom att den realiserade produktionen jämförts med den uppskattade potentiella produktionsnivån. Under de senaste årens konjunkturuppgång har ekonomin växt snabbare än produktionspotentialen. I och med detta har den positiva produktionsklyftan, dvs. skillnaden mellan den realiserade och den potentiella produktionen ökat. I år och nästa år blir den ekonomiska tillväxten dock betydligt långsammare än den potentiella tillväxten. Samtidigt smalnar produktionsklyftan snabbt och blir nästa år negativ, dvs. produktionen når inte den potentiella produktionens nivå.[3)]

Den offentliga sektorns finansiella balans
och konjukturrensade sparande
i relation till BNP

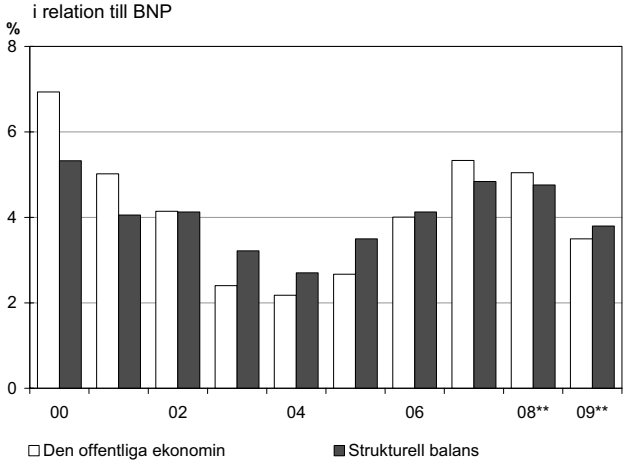

Källa: Statistikcentralen, Finansministeriet

[3] Produktionsklyftan och den potentiella produktionsnivån har bedömts med hjälp av den produktionsfunktionsmetod som EU-kommissionen och medlemsländerna använder. För att beskriva den offentliga ekonomins konjunkturkänslighet har använts OECD:s elasticitetsestimater för inkomster och utgifter.

2.2 Statsförvaltningen

Till följd av den långvariga högkonjunkturen uppvisar statsfinansernas finansiella situation ett ordentligt överskott. På grund av det försämrade konjunkturläget samt skattelättnaderna försvinner överskottet i statens budgetekonomi praktiskt taget nästa år och överskottet enligt nationalräkenskaperna krymper till mindre än 1 % i relation till totalproduktionen.

I fjol ökade skattintäkterna exceptionellt kraftigt. År 2008 avtar ökningen av beskattningsutfallet men förblir fortfarande stark och ligger kring 5,5 %. I år lättades beskattningen av arbete inklusive inflationsjusteringarna upp med cirka 500 miljoner euro. Samtidigt sänktes beskattningen av pensionstagarna med cirka 200 miljoner euro. Målet är att beskattningen av pensionsinkomst inte ska vara strängare än beskattningen av arbetsinkomster. I enlighet med vad som överenskommits i regeringsprogrammet skärptes energibeskattningen i början av året så att intäkterna av skatten ökar med 300 miljoner euro. Alkoholskatten höjdes i början av året med 10 %, vilket ökar skatteintäkterna med cirka 40 miljoner euro. Bilskatten sänktes från och med ingången av 2008. Vetskapen om skattesänkningen sköt fram anskaffningen av bilar till 2008, vilket minskade intäkterna av skatten för 2007. Sänkningen av bilskatten syns fullt ut i beskattningsutfallet 2009. Sänkningen av bilskatten minskar skatteintäkterna med cirka 200 miljoner euro på årsnivå.

Statens förmögenhetsinkomster beräknas i år stiga till rekordhög nivå. Förmögenhetsinkomsterna har nästan fördubblats sedan 2005. Dividendinkomsternas andel är för närvarande ungefär 60 % av statens samtliga förmögenhetsinkomster. Utfallet av dividendinkomsterna har ökat tack vare företagens goda lönsamhet. Dessutom har de dividender av engångsnatur som vissa enskilda företag där staten har en betydande ägarandel, t.ex. Fortum Oy, tillfälligt ökat dividendinkomsterna. Ränteinkomsterna har ökat framför allt genom höjningen av räntenivån. Ökningen av förmögenhetsinkomsterna har också stötts av att statens pensionsfonds finansiella situation har stärkts de senaste åren.

Det försämrade konjunkturläget och de ekonomiska aktörernas nedskruvade förväntningar avspeglas inte ännu i år fullt ut i skatteintäkterna. Konsekvenserna för beskattningsutfallet syns med en viss fördröjning.

Statens utgifter enligt nationalräkenskaperna ökade med endast ett par procent i fjol men i år beräknas utgifterna öka med 7 %, vilket är den största tillväxtsiffran på 15 år. Tack vare ramförfarandet leder inte den utgiftsökning som baserar sig på delvis tillfälliga faktorer till permanenta utgiftsökningar.

Den stora utgiftsökningen beror på bl.a. de många trafikledsprojekten, de stora löneförhöjningarna och den allmänt snabbare höjningen av prisnivån. Statens inkomsttransfereringar till kommunerna ökar med en tiondel, dvs. 1 miljard euro bl.a. på grund av den justerade kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna och indexhöjningarna.

Inalles försämras statens finansiella situation mätt med nettokreditgivningen något jämfört med föregående år men visar ändå ett ordentligt överskott. Statsskulden amorteras med cirka 2,3 miljarder euro. Skulden är i slutet av året uppskattningsvis 54 miljarder euro och skuldförhållandet sjunker till 28 % i relation till totalproduktionen.

De skattelättnader för arbete som nämns i regeringsprogrammet och som syftar till att förbättra sysselsättningen passar bra ihop med den försämrade konjunkturbilden. Den avtagande ekonomiska tillväxten tillsammans med ändringarna i skattegrunderna

leder till att ökningen av skatteintäkterna nästan avstannar 2009. Merparten av skattelättnaderna riktas till beskattningen av arbete, som lättas upp med 1 370 miljoner euro. Till följd av den stigande inkomstnivån skulle beskattningen skärpas om skattegrunderna inte alls skulle ses över. Av ovan nämnda skattelättnader antas cirka 500 miljoner euro räcka till för att förhindra progressionens skatteskärpande inverkan när den allmänna inkomstnivån stiger med 5 %. Till följd av detta är den genuina lättnad som riktar sig till beskattningen av arbete av storleksklassen 870 miljoner euro. Dessutom lättas beskattningen av pensionärerna upp med cirka 225 miljoner euro, så att pensionsinkomster inte ska beskattas strängare än arbetsinkomster. När man förutom de ändringar i beskattningsgrunderna som gäller arbets- och pensionsinkomster även beaktar den tillfälliga skattelättnaden i anslutning till skogsbeskattningen, minskar ändringarna i förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen skatteintäkterna med sammanlagt 1 700 miljoner euro nästa år. Den skattelättnad som gäller arbets- och pensionsinkomster genomförs delvis via kommunalbeskattningen. Kommunernas skatteinkomster minskar med drygt 200 miljoner euro. Förlusterna av skatteintäkter kompenseras dock kommunerna fullt ut genom statsandelssystemet.

Mervärdesskattesatsen för livsmedel sänks från och med oktober. På årsnivå minskar detta skatteinkomsterna med något över 500 miljoner euro, endast cirka 40 miljoner euro av detta beräknas hänföra sig till nästa år. Skattelättnaderna för förvärvsinkomster stöder en ökning av hushållens köpkraft och konsumtion. Att hushållens blivit försiktigare i sina förväntningar syns dock däri att skatterna på produktion och import stiger med endast cirka 2½ %.

Den avtagande tillväxten på världsmarknaden, prishöjningen på råvaror, de stärkta valutakurserna, de stigande arbetskraftskostnaderna och den fortgående osäkerheten på finansmarknaden är faktorer som alla avspeglar sig i företagens inkomstutveckling. Intäkterna av samfundsskatten beräknas börja minska nästa år. De direkta skatterna, till vilka förutom samfundsskatten räknas förvärvs- och kapitalinkomstskatterna, krymper med sammanlagt 3 %.

Att högkonjunkturen byts mot en nedgång syns också i att dividendinkomsterna krymper. Företagens inkomstutveckling avspeglas i dividendutdelningen med en viss fördröjning. Statens ränteinkomster ökar något i och med den allmänna höjningen av räntenivån. Trots detta förutspås förmögenhetsinkomsterna krympa med 9 % nästa år.

De största riskerna med avseende på statsfinanserna hänför sig till utvecklingen av överlåtelsevinsterna och utfallet av samfundsskatten. Ökningen av hushållens kapitalinkomster väntas avta kännbart. Konjunkturvändningens inverkningar kan till dessa delar visa sig vara klart kraftigare än vad som förutspåtts. Under högkonjunkturen underskattades den kraftiga ökningen av överlåtelsevinsterna, på motsvarande sätt finns det under en lågkonjunktur en uppenbar risk att skatteinkomsterna överskattas. Om prisutvecklingen fortsätter att vara snabb kan det också utgöra en risk för statens finansiella situation.

År 2009 avtar statens utgiftsökning enligt nationalräkenskaperna jämfört med 2008 men är snabbare än de fem senaste åren. Nästa år beräknas statens totala utgifter nu öka klart mera än vad som förutspåddes i våras. Exempelvis statens inkomsttransfereringar till kommunerna har ökat med cirka 400 miljoner euro för att kompensera inverkningarna av skattesänkningarna och statens ränteutgifter har höjts med 200 miljoner euro. Investeringsprojekt som förbättrar energieffektiviteten understöds. I kalkylerna har antagits att den s.k. icke fördelade reserven på cirka 120 miljoner euro och tilläggsbudgetreserven på 300 miljoner euro används helt och hållet för utgifter enligt räkenskaperna.

Statens överskott minskar med en procentenhet jämfört med i år, eftersom statens totala inkomster förblir så gott som oförändrade medan de totala utgifterna ökar med 4½ %. Statsskulden torde stanna kvar på årets nivå men skulden i relation till totalproduktionen sjunker med drygt en procentenhet. Statsskulden uppgår i slutet av nästa år till uppskattningsvis 54 miljarder euro.

Statsförvaltning[1)]

	2004	2005	2006	2007*	2008**	2009**
				md euro		
Direkta skatter	12,9	13,3	13,5	15,1	16,0	15,5
Skatter på produktion och import	21,0	21,8	22,7	23,4	24,6	25,2
Socialskyddsavgifter	1,4	1,5	1,5	1,5	1,6	1,7
Skatter och socialskyddsavgifter totalt [2)]	35,8	37,0	38,1	40,5	42,7	42,8
Övriga inkomster [3)]	3,9	4,0	4,6	5,5	6,0	5,8
erhållna räntor	0,7	0,7	0,9	1,3	1,5	1,5
INKOMSTER TOTALT	**39,7**	**41,0**	**42,7**	**46,0**	**48,8**	**48,6**
Konsumtionsutgifter	10,0	10,3	10,7	11,0	11,7	12,5
Subventioner och övriga transfereringar	23,5	24,3	25,5	26,0	28,2	29,4
till övriga offentliga samfund	15,1	15,5	16,2	16,5	18,2	19,0
Ränteutgifter	2,7	2,6	2,5	2,4	2,5	2,5
Kapitalavgifter [4)]	2,9	3,1	2,6	2,7	2,9	2,9
AVGIFTER TOTALT	**39,1**	**40,4**	**41,3**	**42,2**	**45,2**	**47,3**
NETTOUTLÅNING (+) / NETTOUPLÅNING (-)	**0,6**	**0,6**	**1,4**	**3,8**	**3,5**	**1,4**
Primärt överskott [5)]	2,6	2,5	3,0	5,0	4,5	2,4

1) Enligt nationalräkenskaperna.
2) Kapitalskatter inkl.
3) Inkl. mottagna kapitaltransfereringar (kapitalskatter exkl.) och förslitning av fast kapital.
4) Bruttobildning av kapital och kapitaltransfereringar.
5) Nettoutlåning exkl. nettoränteutgifter.

Påverkan av de centrala förändringarna i skatteintäkterna per skatteslag på årsnivå, milj. euro

	2004	2005	2006	2007	2008	2009*
Förvärvsinkomstskatter (inkl. inflationsjustering)	-845	-506	-990	-805	-700	-1700
Samfundsskatt	0	-555	0	0	0	-10
Förmögenhetsskatt	0	-49	-130	..	..	..
Folkpensions- och sjukförsäkringsavgifter	0	0	230	-50	-265	-10
Pensions- och arbetslöshetsförsäksingsavgift	80	440	-285	70	-515	-105
Energiskatt	0	0	0	-70	300	0

Budgeten och valperiodens utgiftsram

För att säkerställa en ansvarsfull och långsiktig utgiftspolitik har regeringen förbundit sig till utgiftsramar som sträcker sig över valperioden och som begränsar utgiftsökningen. Regeringsperiodens första rambeslut bestämde maximinivån för merparten, ungefär tre fjärdedelar, av budgetutgifterna för hela valperioden. De årliga besluten om ramarna för statsfinanserna och budgetförslagen ändrar inte den utgiftslinje som grundar sig på regeringsprogrammet, utan ramen för valperioden justeras tekniskt för att motsvara de förändringar som inträffat i pris- och kostnadsnivån och budgetens struktur. I samband med beredningen av budgeten för 2009 har utgiftsramen justerats för att motsvara de preciserade prisprognoserna samt förändringarna i budgetens struktur med sammanlagt 187 miljoner euro i förhållande till rambeslutet i mars 2008.

Enligt budgetförslaget ökar statens utgifter i förhållande till den ordinarie budgeten för 2008 med 2,1 miljarder euro till 45,8 miljarder euro. En stor del av utgiftsökningen beror på höjningen av pris- och kostnadsnivån, som på ett avgörande sätt påverkas av statens och kommunernas löneuppgörelser hösten 2007, vilka ökar statens omkostnader samt statsandelarna till kommunerna. Realt ökar anslagen utan ränteutgifterna för statsskulden med cirka 1,1 %. Ränteutgifterna förutspås öka med 1,3 % till följd av den allmänna höjningen av räntenivån. De utgifter som räknas till ramen underskrider utgiftstaket och den icke fördelade reserven 2009 blir cirka 120 miljoner euro utöver tilläggsbudgetreserven på 300 miljoner euro.

Budgetekonomins ordinarie inkomster beräknas vara 45,9 miljarder euro 2009. Av inkomsterna är cirka 85 % skatter och inkomster av skattenatur, och utfallet av dem beräknas vara 39,0 miljarder euro. Skatteintäkterna ökar med 1,0 % jämfört med vad som budgeterats för 2008. Ökningen av skatteintäkterna fördröjs av de omfattande skattelättnaderna samt den prognostiserade nedgången i den ekonomiska tillväxten. Övriga inkomster än skatteintäkterna beräknas förbli på samma nivå som i den ordinarie budgeten för detta år. Inkomsterna från EU minskar med 193 miljoner euro, men å andra sidan ökar transfereringarna från pensionsfonden och bostadsfonden med sammanlagt 138 miljoner euro.

Budget balans, miljoner euro

	2007 Bokslut	2008 Budget	2009 Budget propositionen
Skatter och inkomster av skattenatur	36,7	38,5	38,9
Övriga inkomster	6,5	8,0	7,0
TOTALT	**43,2**	**46,5**	**45,9**
Anslagsramen	30,2	34,3	35,5
Anslagen utanför ramen	10,1	9,8	10,2
- därav räntenutgifter	2,3	2,2	2,4
TOTALT	**40,3**	**44,0**	**45,8**
Överskott (+)//underskott (-)	**2,9**	**2,5**	**0,2**

Tyngdpunkterna i budgetförslaget för 2009 ligger på att göra det mera lockande att arbeta, klimat och energipolitik, säkerställa tillgången på kompetent arbetskraft och utveckla en social trygghet som bryr sig.

För att göra det mera lockande att arbeta lättas beskattningen av arbete upp med 870 miljoner euro i år 2009. Dessutom justeras beskattningen för att motsvara ökningen av inkomstnivån vilket är betydligt mera än justeringen för inflationstakten. Också beskattningen av pensionstagarna lättas upp i motsvarande mån och beskattningen av pensionärsmakar ska ligga på högst samma nivå som beskattningen av arbetsinkomster. Andra ändringar i beskattningen är att mervärdesskattesatsen för livsmedel sänks till 12 % från och med 1.10.2009 och att virkesförsäljningsinkomster partiellt befrias från skatt för en viss tid för att trygga tillgången på virke för skogsindustrin.

För att lösa problemen med matchningen mellan arbetskraften och lediga platser riktas finansiering till åtgärder för att förhindra utslagning av unga och sysselsättningsfrämjande åtgärder bland unga samt till ett utökat antal studieplatser inom invandrarutbildningen och till fortbildning för undervisningspersonalen.

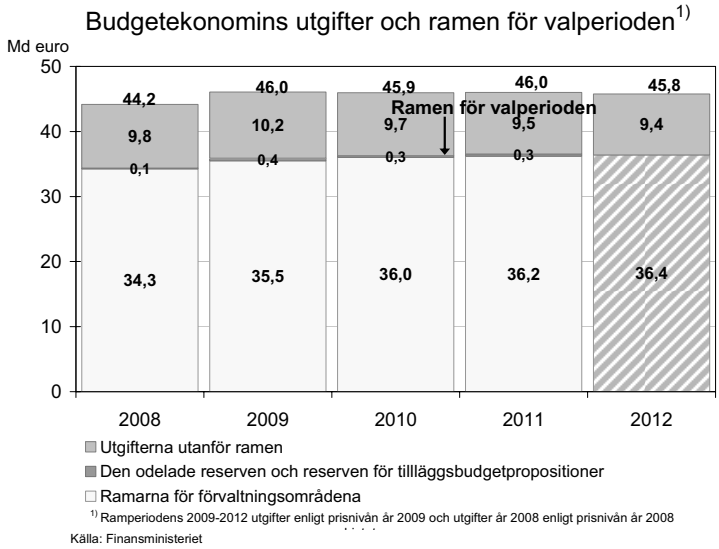

För att genomföra klimat- och energipolitiken stöds bl.a. förbättringar av energieffektiviteten och miljövänliga ändringar av uppvärmningssättet i småhus genom att det maximala hushållsavdraget höjs till 3 000 euro. Energireparationer i höghus och radhus stöds genom att energibidragen utökas. Stödet för investeringsprojekt som avser förnybar energi och energieffektivitet stöds. Också kollektivtrafiken, tillvaratagandet av energived samt bioenergiproduktion och -utredningar stöds.

Kompetensen främjas genom omfattande satsningar på universitetsutbildning vilkas riktas till finansiering av Aalto-universitet verksamhet och dess grundkapital samt till förbättring av de andra universitetens verksamhetsförutsättningar. Tilläggsfinansiering riktas också till utvecklande av kvaliteten på den grundläggande undervisningen bl.a. i syfte att minska undervisningsgruppernas storlek och till stöd- och specialundervisningens behov.

Minimibeloppen av moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenning samt sjukdagpenning och rehabiliteringspenning stiger till samma nivå som arbetsmarknadsstödet i början av nästa år. Också hemvårdsstödets vårdpenning och stödet för privat vård höjs. Dessutom stiger barnbidraget med 10 euro i månaden från och med det tredje barnet.

Budgetekonomin och nationalräkenskaperna

Överskottet i statens budgetekonomi försvinner nästan helt och hållet nästa år, medan åter det finansiella sparandet enligt nationalräkenskaperna är cirka 1,4 miljarder euro. Den statistik som grundar sig på nationalräkenskaperna bygger på internationellt överenskomna definitioner och kalkylmetoder. Detta gör det möjligt att använda räkenskapssiffrorna när man jämför statsfinansernas eller ännu vidare den offentliga ekonomins situation i olika länder. Också i tillväxt- och stabilitetspakten hänvisar man till den finansiella situationen enligt räkenskaperna när medlemsländerna åläggs förpliktelser i anslutning till skötseln av den offentliga ekonomin. Statsfinanserna enligt nationalrä-

kenskaperna är mera omfattande än budgetekonomin. Enligt nationalräkenskaperna räknas till statsfinanserna förutom budgetekonomin även 11 fonder utanför budgeten. I den statliga sektorns nettokreditgivning enligt räkenskaperna beaktas förutom budgetekonomins finansiella situation dessutom fondernas inkomstöverskott. Med tanke på nettokreditgivningen enligt räkenskaperna är Statens pensionsfond den viktigaste av fonderna utanför budgeten. Fonderna utanför budgetekonomin förbättrar statsfinansernas finansiella situation.

Den finansiella situationen enligt budgetekonomin skiljer sig från begreppet nationalräkenskaperna också därför att i de senare beaktas inte vissa inkomst- och utgiftsposter av engångsnatur som syns i budgeten. Till dem hör t.ex. inkomsterna av försäljning av statens egendom. För att betala kapitalet för stiftelsen för Aalto-universitet används i år 200 miljoner euro och åren 2008-2010 sammanlagt 500 miljoner euro av statens medel. Detta syns ändå inte på något sätt i siffrorna i den statliga sektorns nationalräkenskaper. Dessutom förorsakar de tidsmässiga korrigeringarna i anslutning till skatter, subventioner och EU-transfereringar skillnader mellan budgetekonomins finansiella sparande och nettokreditgivningen enligt räkenskaperna.

Balansen i budgetekonomin och nettokreditgivningen inom statsförvaltningen[1)]

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
				md euro		
ÖVERSKOTTET (+)/UNDERSKOTTET (-) I BUDGETEKONOMIN 2)	**2,1**	**1,5**	**1,5**	**2,9**	**2,2**	**0,1**
Privatiseringsinkomster (nettoinkomster av aktieförsäljning)	-2,2	-1,5	-1,6	-0,9	-0,4	-0,4
Finansiella placeringar, netto	-0,2	-0,3	-0,2	0,1	0,0	0,0
Fondekonomins inkomstöverskott (bl.a. statens pensionsfond)	0,8	0,4	1,6	2,0	1,0	1,0
Korrigering av kassa-/prestationsprincipen	0,1	0,6	0,1	-0,2	0,2	0,2
Övriga korrigeringsposter[3)]	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,6	0,4
NETTOKREDITGIVNINGEN (+)/-UPPLÅNINGEN (-) INOM STATSFÖRVALTNINGEN	**0,6**	**0,6**	**1,4**	**3,8**	**3,5**	**1,4**

1) Enligt nationalräkenskaperna.
2) Innehåller skuldhanteringsutgifter.
3) Innehåller bl.a. återkallade skulder, omplacerade vinster av direkta utlänska placeringar, tilläggsdividender.

Produktiviteten inom statsförvaltningen

Den totala produktiviteten inom statsförvaltningen började enligt förhandssiffrorna försämras 2007 (se tabellen på sidan 42), trots att arbetets produktivitet förbättrades något. De åtgärder enligt statsförvaltningens produktivitetsprogram som det redan tidigare fattats beslut om och som pågår leder till att antalet statsanställda före 2011 minskar med sammanlagt cirka 9 600 årsverken jämfört med antalet anställda 2005. I enlighet med regeringsprogrammet och detta års rambeslut vidtas dessutom nya produktivitetshöjande åtgärder, som bidrar till att minska personalbehovet med 4 800 årsverken i huvudsak 2012-2015. En del av de utgiftsbesparingar som åstadkoms med produktivitetsåtgärderna kan förvaltningsområdena omallokera och resten räknas som besparing som minskar utgifterna inom de totala statsfinanserna.

Produktivitetsåtgärderna 2009 beräknas minska personalbehovet med 2 000 årsverken. Ser man till hela statsförvaltningen kan förändringarna genomföras inom ramen för den naturliga personalavgången, eftersom avgången 2009 beräknas vara cirka 5 600 personer, av vilka cirka 2 800 personer avgår med ordinarie ålderspension.

Regeringens mål är att produktiviteten förbättras parallellt med kvaliteten i arbetslivet. Förutsättningarna för att produktiviteten ska förbättras är bra ledarskap och chefsarbete samt samarbete. I budgeten har man särskilt förberett sig på att finansiera produktivitetshöjande datateknikprojekt och vissa centrala utvecklingsprojekt för informationssystem inom olika förvaltningsområden med sammanlagt cirka 14,5 miljoner euro. När det gäller utvecklandet av informationsförvaltningen inom statsförvaltningen har man övergått till ett koncernliknande verksamhetssätt. Målet är att förbättra kvaliteten på servicen och myndighetsverksamhetens interoperabilitet samt utöka och främja ibruktagandet av nya gemensamma IT-lösningar inom hela statsförvaltningen. Upphandlingsverksamheten inom statsförvaltningen effektiveras genom att utnyttjandet av centralt konkurrensutsatta avtal utökas och upphandlingsenheterna anvisas att koncentrera sig på upphandlingarna för kärnverksamheten.

2.3 Lokalförvaltningen

Den kommunala ekonomin stärks och är på övergripande nivå i balans 2008, eftersom kommunernas skatteintäkter fortsätter att växa snabbt när skattebasen utökas tack vare att antalet sysselsatta ökar och inkomstnivån stiger. Intäkterna av kommunalskatten och samfundsskatten ökar med sammanlagt 6½ %. Dessutom förbättrar det betydande tillägget till statsandelarna, nästan en miljard euro, kommunernas finansiella situation.

Den kommunala ekonomins utgifter börjar dock öka snabbare samtidigt som den ekonomiska tillväxten försämras. Till följd av de stora löneförhöjningarna och de snabbt växande inköpen ökar konsumtionsutgifterna i år nominellt med över 6 %. Realuppgången i konsumtionen stannar på drygt 1 %, trots att antalet anställda inom den kommunala sektorn beräknas öka ytterligare något. Åtgärderna för att utveckla servicen för äldre och primärvården, slopandet av dyrortsklassificeringen i fråga om utkomststödet och totalreformen av barnskyddet ökar social- och hälsovårdsutgifterna. Utvecklandet av kvaliteten på den grundläggande undervisningen och utvidgningen av den grundläggande yrkesutbildningen ökar utgifterna för undervisningsväsendet. Kommunernas investeringar väntas öka ytterligare.

Den kommunala ekonomins situation förblir god även 2009 trots att den ekonomiska tillväxten avtar. Ökningen av intäkterna av kommunalskatten avtar dock till 3 %, eftersom sysselsättningen inte längre förbättras och inkomstskattelättnaderna delvis genomförs via kommunalbeskattningen. Den genomsnittliga inkomstskattesatsen har antagits stanna på 2008 års nivå. Trots den långvariga högkonjunkturen finns det ett stort antal kommuner där den ekonomiska situationen är svag, så det är sannolikt att flera kommuner blir tvungna att höja skattesatsen också för 2009. Statsandelarna ökar med 700 miljoner euro, då kommunerna ersätts för bl.a. de inkomstförluster som beror på skattelättnaderna och kommunsammanslagningar stöds klart mera än tidigare.

Den nominella ökningen av konsumtionsutgifterna antas avta 2009 till 5 %, då inkomstnivån inom den kommunala sektorn stiger långsammare än 2008 till följd av tidtabellen för löneförhöjningarna. Kommunernas utgiftstryck lindras också av att pensionsförsäkringspremien lättas upp och flera uppgifter överförs från kommunerna på statens ansvar. Kommunernas social- och hälsovårdsutgifter ökar av satsningarna på servicen för äldre och handikappade samt höjningarna av hemvårdsstödets och privatvårdsstödets vårdpenningar. Kommunernas utgifter för undervisningsväsendet ökar av bl.a. utvecklandet av kvaliteten på den grundläggande undervisningen samt de extra

satsningarna på yrkesutbildningen. Statens åtgärder förutspås öka kommunernas utgifter med cirka 40 miljoner euro.

När de ekonomiska tillväxtutsikterna försämrats har riskerna för att den kommunala ekonomin ska stramas åt dock ökat. De senaste årens exceptionellt goda ökning av kommunernas skatteintäkter kan avta överraskande snabbt. Samtidigt fortsätter kommunernas utgifter att öka snabbt de närmaste åren bl.a. på grund av de stora löneförhöjningarna. Bristen på arbetskraft kan öka löneutgifterna och utgifterna för köpta tjänster mera än vad som förutspåtts. Vid sidan av den snabba utgiftsökningen inom driftsekonomin förblir kommunernas investeringsbehov stora. Dessutom kan genomförandefasen av kommun- och servicestrukturreformen inverka mera på kommunernas utgifter än vad som antagits. Om utgifterna och investeringarna inom kommunernas driftsekonomi fortsätter att öka lika snabbt som de senaste åren, kommer den kommunala ekonomins situation åter att försämras de närmaste åren.

Lokalförvaltningen[1)]

	2004	2005	2006	2007*	2008**	2009**
			md euro			
Skatter och socialskyddsavgifter totalt	13,8	14,3	15,3	16,5	17,5	18,0
därav kommunalskatt	12,0	12,4	13,2	14,1	15,0	15,5
samfundsskatt	1,1	1,2	1,2	1,5	1,6	1,6
fastighetsskatt	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9
Övriga inkomster	10,8	11,5	12,4	13,1	14,2	15,1
erhållna räntor	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,4
erhållna transferingar från statsförvaltningen	7,8	8,2	9,0	9,5	10,5	11,2
INKOMSTER TOTALT	**24,6**	**25,8**	**27,7**	**29,6**	**31,7**	**33,1**
Konsumtionsutgifter	20,8	22,0	23,0	24,4	25,9	27,2
därav löntagarutgifter	15,0	15,8	16,4	17,1	18,0	18,7
Transfereringar	2,2	2,4	2,4	2,5	2,6	2,6
därav socialförmåner och -bidrag	0,9	0,9	0,9	0,9	1,0	0,9
subventioner och övriga transfereringar	1,1	1,2	1,2	1,2	1,2	1,3
ränteutgifter	0,2	0,2	0,3	0,4	0,4	0,4
Kapitalavgifter	2,7	2,5	2,6	2,9	3,1	3,3
AVGIFTER TOTALT	**25,7**	**26,8**	**28,1**	**29,8**	**31,6**	**33,1**
NETTOUTLÅNING (+) / NETTOUPPLÅNING (-)	**-1,2**	**-1,0**	**-0,4**	**-0,1**	**0,1**	**0,0**
Primärt överskott	-1,2	-1,0	-0,3	-0,1	0,2	0,1

[1)] Enligt nationalräkenskaperna

Stigande medelålder ökar trycket på skattehöjningar och spänningarna på arbetsmarknaden

Den åldrande befolkningen gör att efterfrågan på offentlig service ökar kännbart under de kommande decennierna. Kommunernas ekonomi känner av den stigande medelåldern i huvudsak genom att utgifterna för hälso- och sjukvården och långvården för äldre ökar.

Befolkningsfaktorernas inverkan på den kommunala ekonomin kan beskrivas genom att man antar att servicenivån och den andel av befolkningen i olika åldrar som använder servicen förblir oförändrad. Kommunernas utgifter påverkas då endast av antalet invånare och förändringen i åldersstrukturen. Dessutom antas av social- och hälsovårdstjänsternas produktivitet förblir oförändrad, varvid kostnaderna per enhet årligen stiger lika mycket som hela samhällsekonomins produktivitet.

Då skulle de reala nettokostnaderna för social- och hälsovården fram till 2025 stiga med i medeltal 2½ % om året och utgifterna skulle öka med 50 % enbart till följd av förändringen i befolkningsstrukturen. Inom institutionsservicen och hemservicen för äldre fördubblas kostnaderna före 2025. För primärvården och den specialiserade sjukvården är tillväxtprocenten mindre än för de föregående, men eftersom deras andel är större är inverkningarna på den kommunala ekonomin mycket kännbarare.

Med en ökning av efterfrågan på service enligt den nedanstående tabellen skulle det behövas cirka 60 000 fler anställda inom social- och hälsovården 2025 än 2008. Då även företagen hela tiden behöver ny arbetskraft, ökar kommunernas personalbehov avsevärt spänningarna och lönetrycket på arbetsmarknaden, om de realiseras.

Befolkningsfaktorernas inverkan på de reala nettokostnaderna för social- och hälsovården (IND 2008=100)

	Utgifter 2008 mrd €	2008	2010	2015	2020	2025	Förändring 2008-2025 %/v
Social- och hälsovården	14,4	100	106	119	134	151	2,5
- Förvaltning	0,4	100	105	115	126	139	1,9
- Daghemsvård för barn	1,1	100	105	116	126	134	1,7
- Institutionsservice för äldre	0,8	100	110	137	170	213	4,5
- Hemservice	0,5	100	109	133	161	199	4,1
- Annan service för äldre och handlikappade	1,1	100	106	119	134	152	2,5
- Primärvård	2,7	100	107	125	145	170	3,2
- Tandvård	0,3	100	103	111	121	130	1,6
- Specialiserad sjukvård	4,4	100	106	120	136	153	2,5
- Annan social- och hälsovård	3,2	100	103	109	116	122	1,2

Källa: SHM

Den kalkylerade ökningen av social- och hälsovårdsutgifterna skulle motsvara en ökning på 1,7 procentenhet av andelen av bruttonationalprodukten fram till 2025. Detta förutsätter en inkomstökning av motsvarande storlek. Om utgiftsökningen skulle finansieras med intäkterna av kommunalskatten, skulle kommunalskattesatsen stiga med 4 procentenheter från nuvarande 18,55 % till 22,55 % fram till 2025. Beskattningen skulle fortsätta att skärpas även efter detta när den snabbaste utgiftsökningen infaller på 2020-talet.

Hotet är att utgiftsutvecklingen inom social- och hälsovården kommer att vara ännu kraftigare än enligt denna granskning. Exempelvis i början av 2000-talet har utgifterna ökat anmärkningsvärt snabbt, trots att befolkningsfaktorerna har haft liten inverkan på utgifterna. Då ökningen av servicebehovet kombineras med att personalen inom den kommunala sektorn blir äldre och det råder brist på arbetskraft där, fördyras servicen avsevärt mera än vad enbart det kalkylerade extra tryck som härleds ur befolkningsstrukturen visar.

Förbättrande av basservicens produktivitet

Nivån på kommunernas basserviceutgifter består av mängden använda tjänster och kostnaderna per enhet för tjänsterna. Utvecklingen av kostnaderna per enhet påverkas centralt av serviceproduktionens produktivitetsutveckling. Beräknad på grundval av antalet serviceprestationer och kostnaderna till fasta priser har basservicens produktivitet försämrats på 2000-talet. Detta beror på att basservicepersonalen har utökats medan mängden statistikförda prestationer har ökat långsamt. Om kostnaderna per enhet för servicen stiger snabbt samtidigt om den åldrande befolkningen gör att efterfrågan på service ökar börjar basserviceutgifterna öka betydligt snabbare.

Den kommunala basservicens samt de statliga ämbetsverkens och inrättningarnas produktivitetsutvevkling, % av föregående år

	Årlig produktivitetsförändring, %						
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007*
Statens konsumtionsutgifter	2,8	-1,4	-2,1	0,0	1,0	0,9	-1,9
KOMMUNERNAS TOTALA PRODUKTIVITET (TP)	**-3,1**	**-2,0**	**-1,4**	**-1,0**	**0,2**	**-0,6**	**..**
- Utbildningstjänster	-1,3	-1,1	-1,4	-0,6	0,4	0,3	0,2
- Hälso- och sjukvårdstjänster	-3,2	-2,8	-1,8	-1,4	0,1	-0,7	..
- Sociala tjänster	-5,3	-1,9	-0,5	-0,8	0,3	-1,5	-2,5

Genom att förbättra produktiviteten kan man lätta upp de kommande utgiftstrycken från den kommunala basservicen. Detta skulle förbättra kommunernas finansiella situation eller minska trycket på att höja skatterna i samma proportion. Exempel om höjningen av social- och hälsovårdsservicens produktivitet permanent skulle försnabbas med 1 procentenhet om året skulle det öka social- och hälsovårdsutgifternas andel av bruttonationalprodukten till följd av att befolkningen blir äldre med endast 0,3 procentenheter fram till 2025. Ju tidigare servicens produktivitet förbättras, desto bättre anpassar sig kommunerna till förändringen i befolkningsstrukturen.

Med de nuvarande servicestrukturerna och sätten att organisera servicen är det dock svårt för kommunerna att förbättra sin produktivitet. I fortsättningen bara förstärker bristen på arbetskraft, det ökade servicebehovet och personalens samtidigt stigande medelålder den relativa fördyrningen av servicen. Därför är målet med kommun- och servicestrukturreformen (KSSR-projektet) en sådan kommun- och servicestruktur som möjliggör en tillräcklig ekonomisk grund för serviceproduktionen samt en potentiell produktivitetshöjning. Utvecklingsarbetet har startat i kommunerna, men det behövs fortfarande åtgärder för att stärka kommunstrukturen och bilda starkare verksamhetsenheter. Dessutom måste man ta i bruk ny bästa praxis och datatekniska lösningar som effektiverar serviceproduktionen.

Det är nödvändigt att förbättra produktiviteten inom den kommunala verksamheten också för att trygga tillräckligt med arbetskraft och en jämlik tillgång till servicen inom såväl den offentliga som den privata sektorn. När personalen går i pension blir det möjligt att rationalisera verksamheten även inom den kommunala sektorn. För att trygga samhällsekonomins tillväxtförutsättningar är det viktigt att reformen av kommun- och servicestrukturerna lyckas så att kommunerna förmår svara på den ökande efterfrågan på service under 2010-talet första år utan att det behövs några personalökningar.

2.4 Socialskyddsfonderna

Arbetspensionsanstalterna

Arbetspensionsanstalterna ansvarar för skötseln av det inkomstrelaterade pensionsskyddet. Finansieringen av pensionerna bygger på partiell fondering. Pensionerna finansieras med arbetsgivarnas och arbetstagarnas försäkringsavgifter samt intäkterna av fondernas placeringar. Staten deltar i finansieringen av arbetspensionerna för sjömän, företagare och lantbruksföretagare. Förvärvspensionerna till statens egna anställda betalas ur statsbudgeten. Arbetslöshetsförsäkringsfonden, som sköter det inkomstrelaterade utkomstskyddet för arbetslösa, betalar årligen till arbetspensionssystemet ett belopp motsvarande pensionsrätten för den tid arbetstagarna är arbetslösa.

Under de närmaste åren är den väsentliga frågan med tanke på arbetspensionsanstalternas finansiella balans huruvida de stora åldersklasserna går i pension genast när de uppnår pensionsåldern eller om de fortsätter att arbeta. Å ena sidan framskjuter de förhöjningar av pensionsintjäningen från och med 63 års ålder som genomfördes i samband med pensionsreformen 2005 samt slopandet av pensionstaket pensioneringarna. Å andra sidan kan beslutet att gå i pension också påverkas av den försämrade ekonomiska konjunkturen.

Den första stora åldersklassen, de som är födda 1945, börjar i år få full arbetspension. Antalet personer som börjat få ålderspension har ökat sakta sedan början av året och denna trend väntas accelerera under senare hälften av året.

Arbetspensionsutgifterna ökar snabbare 2008 än i fjol och det beror förutom på ovan nämnda ålderspensioner även på indexhöjningen samt andra faktorer, t.ex. pensionssystemets mognad. Med det sist nämnda avses att de nya begynnande pensionerna är större än de gamla utgående pensionerna.

Också inkomsterna av arbetspensionsavgifter stiger kraftigt i år, i stor utsträckning beroende på att lönesumman ökar snabbt. Arbetsgivarnas arbetspensionsavgifter stiger något jämfört med föregående år. Arbetstagarnas arbetspensionsavgift sjunker något från i fjol, beroende på att den del av pensionsavgiften som avser arbetsoförmåga tillfälligt sänks. Arbetspensionstillgångarna har utvecklats svagt sedan början av året på grund av situationen på den internationella finansmarknaden. Arbetspensionstillgångarnas marknadsvärde sjönk under början av året med cirka 3,1 miljarder euro, och i slutet av juni beräknas de ha varit cirka 119,3 miljarder euro, dvs. 62,3 % i relation till bruttonationalprodukten.

Som helhet beräknas arbetspensionsfondernas överskott 2008 uppgå till cirka 5½ miljarder euro och krympa till 2,9 % i relation till totalproduktionen.

Ökningen av arbetspensionsutgifterna väntas accelerera betydligt 2009 på grund av å ena sidan de tilltagande pensioneringarna men också den klart större indexhöjningen än i fjol. Samtidigt ökar intäkterna av arbetspensionsavgifterna klart långsammare. Det beräknas att arbetspensionsanstalternas finansiella balans försämras till 2,7 % i relation till totalproduktionen.

I samband med pensionsreformen 2005 kom man överens om att ta i bruk en s.k. livslängdskoefficient (se figur nedan). Det är fråga om en väsentlig reform med tanke på en hållbar finansiering av arbetspensionssystemet. Med hjälp av livslängdskoefficienten anpassas den begynnande pensionen till ökningen av den förväntade livstiden. Koefficienten uträknas första gången 2009, men den inverkar på pensionerna först följande år. Man kan kompensera koefficientens pensionsminskande inverkan genom att stanna längre i arbetslivet. Exempelvis den åldersklass som är född 1958 och som går i pension 2020 får sin pension sänkt med 7,4 % av livstidskoefficienten och detta kan kompenseras med ungefär 10 månads extra arbete.

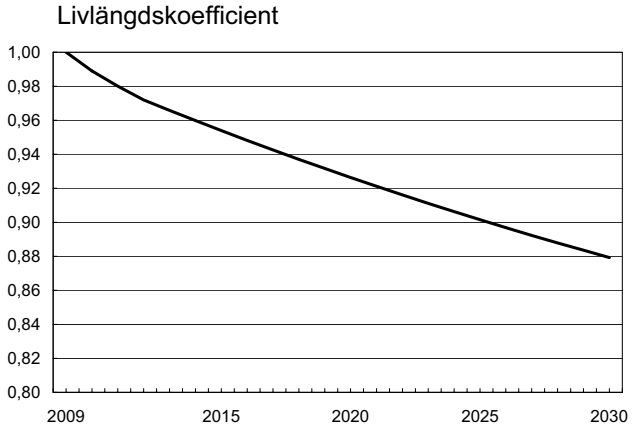

Källa: Pensionsskyddscentralen

Övriga socialskyddsfonder

Till övriga socialskyddsfonder räknas Folkpensionsanstalten och arbetslöshetsfonderna. Folkpensionsanstalten ansvarar för grundtryggheten och arbetslöshetsfonderna för det inkomstrelaterade utkomstskyddet för arbetslösa.

Folkpensionsanstaltens utgifter finansieras med försäkringsavgifter samt statens och till en liten del också kommunernas finansieringsandelar. Staten finansierar nästan 60 % av utgifterna. Finansieringen av Folkpensionsanstaltens utgifter sker genom den s.k. fördelningsprincipen utan förhandsfondering. Också finansieringen av det inkomstrelaterade utkomstskyddet för arbetslösa bygger på fördelningsprincipen. Utgifterna finansieras med arbetsgivarnas och arbetstagarnas försäkringsavgifter, statens finansieringsandel och till liten del också arbetslöshetskassornas medlemsavgifter. För att trygga arbetslöshetsförsäkringsfondens betalningsberedskap och jämna ut fluktuationerna i arbetslöshetsförsäkringspremierna har fonden en konjunkturbuffert.

År 2008 stiger folkpensionsutgifterna exceptionellt kraftigt till följd av den nivåhöjning på 20 euro av folkpensionerna som genomfördes i början av året samt slopandet av kommunernas dyrortsklassificeringssystem, vilket förbättrade pensionsskyddet för dem som har endast folkpension och som är bosatta i kommuner i den andra dyrortsklassen med nästan en tiondel. Den sammanlagda kostnadseffekten av dessa ändringar är nästan 280 miljoner euro. Också sjukförsäkringsutgifterna fortsätter att öka snabbt när befolkningen blir äldre. Arbetslöshetsersättningar krymper från föregående år eftersom sysselsättningsläget förbättrats.

Arbetsgivarens folkpensionsavgift samt arbetsgivarnas och arbetstagarnas sjukförsäkringspremier sänktes i början av 2008. Till följd av detta ökade avgifts- och premieinkomsterna klart långsammare än de sociala förmånerna. Socialskyddsfondernas överskott krymper således till 0,2 procent i relation till totalproduktionen.

Socialskyddsfonderna1)

	2004	2005	2006	2007*	2008**	2009**
				md euro		
Avkastning på placeringstillgångar	2,8	3,0	3,3	3,7	3,6	3,7
Socialskyddsavgifter	16,5	17,6	19,0	20,1	20,7	21,7
arbetsgivarnas avgifter	12,3	13,0	13,7	14,5	15,2	15,8
försäkrades avgifter	4,2	4,6	5,3	5,6	5,5	5,9
Transfereringar från övriga offentliga samfund	8,1	8,1	8,2	8,0	8,6	8,7
Övriga inkomster	1,0	1,1	0,7	0,8	0,7	0,8
INKOMSTER TOTALT	**28,5**	**29,9**	**31,3**	**32,4**	**33,7**	**34,8**
Konsumtionsutgifter	2,5	2,6	2,7	2,8	3,0	3,1
Socialförmåner och bidrag	21,1	21,7	22,2	22,7	23,9	25,3
Övriga utgifter	1,0	1,0	0,8	1,1	0,9	0,9
AVGIFTER TOTALT	**24,6**	**25,3**	**25,7**	**26,5**	**27,7**	**29,3**
NETTOUTLÅNING (+) / NETTOUPLÅNING (-)	**3,9**	**4,6**	**5,6**	**5,9**	**6,0**	**5,5**
Arbetspensionsanstalterna	4,2	4,6	5,3	5,4	5,6	5,3
Övriga socialskyddsfonder	-0,4	-0,1	0,3	0,5	0,4	0,2
Primärt överskott 2)	1,8	2,5	3,5	3,7	3,6	3,1

1) Enligt nationaräkenskaperna.
2) Nettokreditgivning eksklusive nettoränteutgifter.

År 2009 utjämnas ökningen av de förmåner, understöd och sjukvårdsavgifter som socialskyddsfonderna betalar något. Folkpensionsutgifterna ökar långsammare än föregående år, men sjukförsäkringsutgifterna fortsätter att öka snabbt. Å andra sidan ökar avgifts- och premieinkomsterna långsammare än förmånerna, så socialskyddsfondernas överskott beräknas krympa ytterligare till 0,1 % i relation till totalproduktionen.

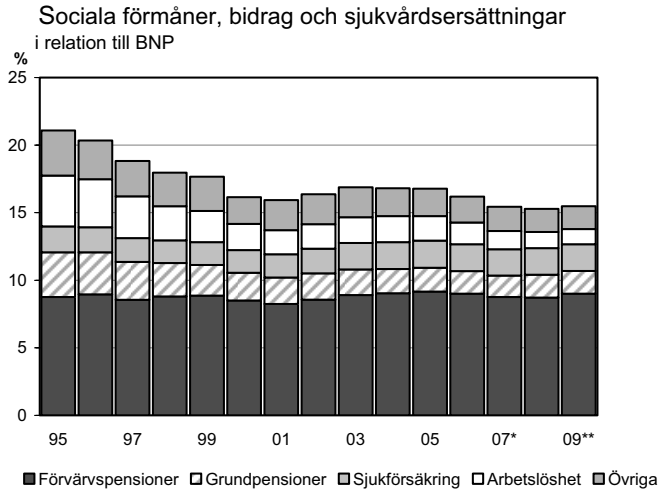

Källa: Statistikcentralen, Finansministeriet

Totalreformen av den sociala tryggheten strävar efter att göra arbete mer sporrande och minska fattigdomen

Regeringen tillsatte i juni 2007 den s.k. SATA-kommittén för att dryfta en totalreform av den sociala tryggheten. Målet är att göra det lönsamt att ta emot arbete, att minska fattigheten och samtidigt se till att reformerna inte äventyrar en hållbar finansiering av den sociala tryggheten. Regeringen förutsätter att kommittén färdigställer de övergripande riktlinjerna för reformen före utgången av 2008 och de preciserade riktlinjerna gällande konsekvenserna för ekonomin och sysselsättningen i februari 2009. Regeringen måste före utgången av april 2009 av kommittén få de lagförslag som avses träda i kraft vid ingången av 2010.

Totalreformen av det sociala trygghetssystemet får inte försämra den offentliga ekonomins hållbarhet. Utgångspunkten är att reformen genomförs så att finansieringen av den sociala tryggheten vilar på hållbar grund även på lång sikt. Detta betyder att de sociala trygghetsförmånerna i relation till bruttonationalprodukten inte får stiga på grund av reformen. I en idealsituation blir arbete mer sporrande och minskas fattigdomen utan att de offentliga utgifterna ökar.

Den konflikt som delvis råder mellan ovan nämnda mål gör kommitténs arbete utmanande. Det är svårt att höja minimiförmånerna utan att det blir mindre sporrande att arbeta. En hög sysselsättningsgrad är åter en förutsättning för en hållbar finansiering av den sociala tryggheten.

Målet är att det ska löna sig för en person som är beroende av social trygghet, t.ex. en långtidsarbetslös, att ta emot också lågavlönat arbete. Man kan granska detta mål genom att jämföra nettoinkomsterna före och efter sysselsättningen. Ju större skillnaden är mellan en sysselsatts och en arbetslös nettoinkomster, desto lönsammare är det att arbeta. Det kunde göras mer sporrande att ta emot arbete särskilt i låglönebranscher om inkomsterna inte skulle minska förmånerna så mycket: när en person blir sysselsatt kunde han eller hon utöver lönen få sociala trygghetsförmåner för viss tid. Om inkomsterna inte skulle minska förmånerna så mycket skulle emellertid kostnaderna öka och det skulle bli besvärligare att nå hållbarhetsmålet.

Att minska fattigdomen är det andra centrala målet för kommitténs arbete. Det måste ses till att de som har de allra lägsta inkomsterna har sin försörjning ordnad. Det är i första hand fråga om utslagna personer eller personer som löper risk att bli utslagna och som lever på antingen utkomststöd eller enbart folkpension. Å andra sidan har regeringen redan genomfört reformer som gynnar dem som har små inkomster, t.ex. nivåhöjningen av folkpensionen och slopandet av systemet med dyrortsklasser från början av 2008, vilka tillsammans höjde minimipensionsnivån med en tiondel. Myntet har också en baksida; när fattigdomen minskas genom att nivån på förmånerna höjs blir det mindre sporrande att söka arbete.

Det är möjligt att man genom att göra arbete mer sporrande lyckas dra flera som löper risk att bli utslagna tillbaka till arbetslivet. Ökad sysselsättning är den bästa sociala tryggheten och förbättrar också möjligheterna att minska fattigdomen.

EKONOMISKA TILLDRAGELSER FEBRUARI 2008 – AUGUST 2008

20.2.2008

Riksdagen beslöt att **tilläggsbudgeten för 2008** tillämpas fr.o.m. 1.3.2008.

21.2.2008

Statsrådet beslöt att ändra förordningen om **avgifter som uppbärs för statsborgen**. De gällande avgifter som uppbärs för statsborgen är en engångsavgift på 0,25 % och en årsavgift på 0,35 % som bestäms på grundval av marknadsutvecklingen. Justeringen av årsavgiften grundar sig på den växande ränteskillnaden mellan företags- och statslån som började synas 2007 och som fortsatt i början av 2008. På grund av att skillnaden mellan noteringsnivåerna för företagskreditrisken och statens kreditrisk ökat betydligt höjs nivån på den årsavgift som uppbärs från borgen från 0,35 % till 0,50 %. Förordningen träder i kraft den 1 mars 2008 och den nya avgiften tillämpas på statsborgen som beviljas för lån som tas efter denna tidpunkt.

Statsrådet beslöt att ändra förordningen om **understöd för reparation av bostäder, energiunderstöd och understöd för sanitära olägenheter**. De maximala inkomstgränserna höjs i fråga om understöd som är avsedda för förbättring av bostäder för äldre och handikappade, inklusive veteranbefolkningens bostäder, samt enskilda fastigheters system för hushållsavloppsvatten i glesbygden. När det gäller energiunderstöd för bostadsfastigheter ändras de åtgärder för vilka understöd beviljas i höghus och radhus. Förordningen träder i kraft den 27 februari 2008.

11.3.2008

Regeringen kom överens om **ramarna för statsfinanserna 2009 – 2012**. Tyngdpunkterna är sysselsättning, kompetens och miljö. Inkomsterna inom statens budgetekonomi beräknas öka under ramperioden med i genomsnitt drygt 2 % per år. Skatteinkomsterna beräknas öka med knappt 3 % per år. Skatteinkomsterna utgör ca 85 % av alla inkomster i budgeten. I inkomstposterna har enligt vedertagen praxis införts 400 miljoner euro per år i inkomster av försäljning av aktier som staten äger. Beloppet av statsskulden förväntas i år sjunka till 54,7 miljarder euro, dvs. till ca 28,9 % i förhållande till bruttonationalprodukten. Enligt prognosen minskar statsskulden under hela valperioden och är 54,5 miljarder euro 2011, vilket motsvarar 25,4 % av bruttonationalprodukten. Uttryckt i nationalräkenskapstermer beräknas statsfinanserna enligt prognoskalkylerna uppvisa ett litet överskott under hela ramperioden. År 2011 beräknas överskottskvoten uppgå till inemot en procent, vilket motsvarar det mål för överskottet som anges i regeringsprogrammet. Regeringen justerade också valperiodens ram tekniskt för att motsvara de förändringar som inträffat i pris- och kostnadsnivån och budgetens struktur. Den justerade ramen är 35,8 miljarder euro för 2009, 36,3 miljarder euro för 2010, 36,5 miljarder euro för 2011. För 2012 är ramen före den icke fördelade reserven och tilläggsbudgetreserven 36,4 miljarder euro.

13.3.2008

Statsrådet beslutade om **ramarna för statsfinanserna 2009–2012**. Genom beslutet justeras den övergripande ram för valperioden som getts i maj 2007 tekniskt för att motsvara de förändringar som inträffar i pris- och kostnadsnivån och budgetens struktur 2009 samt ges ramar för statsfinanserna 2009–2012, vilka ska iakttas vid beredningen av budgetpropositionen och tilläggsbudgetpropositionerna för 2009 samt ligga till grund för ministeriernas styrning av verksamhetspolitiken samt ekonomin och verksamheten inom deras förvaltningsområden. Statsrådet avger en redogörelse till riksdagen om ramarna för statsfinanserna 2009–2012.

20.3.2008

Statsrådet utfärdade en förordning om val av hyresgäster till **arava- och räntestödshyresbostäder**. De inkomstgränser som tillämpats i fråga om arava- och räntestödshyresbostäder slopas. Grunderna för val av hyresgäster och de sökande hushållens företrädesordning ändras inte. Hyresgäster väljs på grundval av bostadsbehov, förmögenhet och inkomster. Företräde ska ges åt hushåll som saknar bostad och annars är i störst behov av en bostad samt hushåll som är mindre bemedlade och har mindre inkomster. Förordningen träder i kraft den 1 april 2008.

28.3.2008

Lagen om statsandelar till kommunerna ändras temporärt så att giltighetstiden för de bestämmelser om samarbetsunderstöd som är i kraft till utgången av 2008 förlängs till utgången av 2012. Samtidigt ändras förutsättningarna för beviljande av samarbetsunderstöd så att målen med kommun- och servicestrukturreformen och lagstiftningen därom beaktas bättre. Dessutom ändras vissa procedurbestämmelser som gäller ansökan om och utbetalning av samarbetsunderstöd. Bestämmelsen om tidpunkten för utbetalning av finansieringsunderstöd enligt prövning ändras så att finansministeriet beslutar om utbetalningstidpunkten. Lagarna träder i kraft den 15 april 2008. Bestämmelserna om samarbetsunderstöd gäller temporärt till utgången av 2012.

Republikens president överlämnade till riksdagen **berättelsen om regeringens åtgärder under år 2007**. Syftet med berättelsen är att ge en allmän översikt av varje ministeriums verksamhet samt regeringens utrikes- och säkerhetspolitik. Riksdagen får en möjlighet att kontrollera de åtgärder som regeringen har vidtagit med anledning av riksdagens beslut.

2.4.2008

Finansministeriet utfärdade en föreskrift om **verksamhets- och ekonomiplanering** samt om utarbetandet av **ramförslag och budgetförslag**. I föreskriften har beaktats de ändringar som företagits i lagstiftningen och de ändringsbehov som framkommit i praktiken. I föreskriften bestäms inte längre om verksamhets- och ekonomiplaner och deras innehåll, utan om flerårig verksamhets- och ekonomiplanering. Det ges noggrannare bestämmelser om beredningen av statsrådets rambeslut än för närvarande. Föreskriften träder i kraft den 4 april 2008 och den tillämpas första gången på uppgörandet av budgetförslagen för 2009.

10.4.2008

Statsrådets förordning om **tullverket** totalreviderades. Med förordningen sammanslogs också bestämmelserna i den nuvarande förordningen om tulldistrikten och vissa tullanstalter. Förordningen träder i kraft den 1 maj 2008.

11.4.2008

Inkomstskattelagen ändras temporärt så att försäljningsvinsten blir skattefri inkomst då en fysisk person säljer fast egendom till en kommun. Skattefriheten för överlåtelsevinsten av en fastighet ska tillämpas på överlåtelser som har gjorts den 1 februari 2008 eller därefter, senast den 31 januari 2009. Lagen är i kraft från den 16 april 2008 till den 31 mars 2009.

18.4.2008

Skattestyrelsen och nio skatteverk slås samman till en myndighet som heter **Skatteförvaltningen** och som lyder under finansministeriet. Myndighetens tjänsteområde ska omfatta hela landet. Lagarna träder i kraft den 1 maj 2008.

21.5.2008

Riksdagen godkände statsrådets redogörelse om **ramarna för statsfinanserna 2009-2012** och förutsatte att statens budgetpraxis ses över så att en balanskalkyl som beskriver statens ekonomiska situation införs i den ekonomiska styrningen till stöd för investeringsbeslut och för att främja en effektiv användning av kapitalet. Reformerna bör förberedas så att de kan införas i början av nästa regeringsperiod.

22.5.2008

Regeringen godkände **statens bokslutsberättelser för 2007**.

6.6.2008

Lagen om **klientavgifter inom social- och hälsovården** revideras. Syftet är att rätta till eftersläpningen i klientavgifterna och de inkomstgränser som ligger till grund för bestämmande av avgifterna. De sågs senast över 2002 och nu beaktas kostnadsutvecklingen 2002—2006. Dessutom ska avgifterna och de anknytande inkomstgränserna justeras vartannat år enligt särskilt angivna indexförändringar för att utvecklingen i kostnads- och förtjänstnivån ska kunna beaktas. Också de andra eurobeloppen i lagarna justeras på samma sätt. Dessutom ändras familjbegreppet inom barndagvården i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården för att stämma överens med familjens faktiska storlek. Lagarna träder i kraft den 1 augusti 2008.

11.6.2008

Avsättningskoefficienten för pensionsansvaret och den räntesats som ska användas som grund fastställs fr.o.m. den 1 juli 2008. Avsättningskoefficienten är 1,58 %. Det är 1,45 procentenheter lägre än för närvarande. Den genomsnittliga aktieavkastningskoefficienten på årsnivå för det första kvartalet 2008 blir –41,45 %, och 4 % av det är

–1,658 %. Den ränta som ska användas som grund vid diskontering av försäkringspremierna och vissa ansvarsposter är 4,75 %, vilket är 1,5 procentenheter lägre än för närvarande.

12.6.2008

Statsrådet skickade riksdagen **en skrivelse om kommissionens preliminära budgetförslag för 2009**. De ekonomiska verkningarna beaktas i Finlands budgetförslag för 2009. För betalningsbemyndigandena föreslår kommissionen en nivå på 116,7 miljarder euro, vilket är 3,3 % mindre än 2008. Beloppet för åtagandebemyndigandena stiger till 130,0 miljarder euro, dvs. en ökning med 3,1 %. Nivån på betalningsbemyndigandena enligt kommissionens förslag motsvarar 0,90 % av EU:s sammanräknade bruttonationalinkomst. Det totala beloppet av Finlands betalningar preciseras efter ändringsskrivelse 1 till kommissionens preliminära budgetförslag och beaktas vid den nationella budgetberedningen.

18.6.2008

Riksdagen beslöt att **den andra tilläggsbudgeten för 2008** tillämpas fr.o.m. den 1 juli 2008.

26.6.2008

Lagen om kommunala pensioner ändras så att den kommunala pensionsanstalten kan producera pensionsadministrativa tjänster även för kundgrupper utanför det kommunala pensionsskyddet till den del tjänsterna inte innebär utövande av offentlig makt. De bestämmelser som handlar om ålderspension ändras på så sätt att ett kommunalt förtroendeuppdrag, ett avtal om familje- eller närståendevård eller ett annat uppdragsavtal inte utgör något hinder för ålderspension på grundval av kommunala anställningar. Lagarna träder i kraft den 1 januari 2009.

Lagen om understöd för förbättring av **bostadsförhållandena för grupper med särskilda behov** ändras så att en större andel av den finansiering som behövs för byggande, anskaffning och ombyggnad av bostadsobjekt för grupper med särskilda behov kan beviljas som understöd. Avsikten är att förbättra bostadssituationen för långtidsbostadslösa, studerande och personer med funktionsnedsättning. Lagen träder i kraft den 1 juli 2008.

3.7.2008

ECB-rådet beslöt vid sitt sammanträde att **den lägsta anbudsräntan på eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner** höjs till 4,25 %, att gälla från och med den transaktion som träder i kraft den 9 juli 2008. **Räntan på utlåningsfaciliteten** höjs till 5,25 %, gällande från den 9 juli 2008. **Räntan på inlåningsräntan** höjs till 3,25 %, gällande från den 9 juli 2008.

28.8.2008

Regeringen kom överens om **budgetförslaget för 2009**. Anslagen uppgår till sammanlagt 45,8 miljarder euro, varv 2,4 miljarder euro är räntutgifter för statsskulden. Anslagen ökar med sammanlagt cirka 2 miljarder euro vilket, om man bortser från strukturförändringarna, realt utgör 1,1 % av den ordinarie budgeten för 2008. Statens inkomster beräknas uppgå till 45,9 miljarder euro 2009. I skatter och inkomster av skattenatur beräknas inflyta 39 miljarder euro. Skatteinkomsterna ökar med 1 % jämfört med den ordinarie budgeten för 2008 och andra inkomster än skatteinkomster beräknas förbli på samma nivå som i den ordinarie budgeten för 2008. Ökningen av skatteinkomsterna bromsas upp av de omfattande skattelättnaderna och den ekonomiska tillväxtens förutspådda avmattning. Inkomsterna från EU minskar med 193 miljoner euro, men överföringarna från pensionsfonden och bostadsfonden ökar med sammanlagt 138 miljoner euro. Budgetförslaget för 2009 har ett överskott på 153 miljoner euro. Statsskulden beräknas vara 54 miljarder euro i slutet av 2009 och skuldens BNP-förhållande sjunker till 27 %. Fondekonomin beräknas ha ett överskott på 1,4 miljarder euro 2009. Enligt nationalräkenskaperna kommer nästa års överskott i statsfinanserna att vara 0,7 % i förhållande till bruttonationalprodukten. De anslag som räknas in i ramen uppgår enligt förslaget till 35,5 miljarder euro. Utgifterna utanför ramen är enligt förslaget 10,2 miljarder euro 2009. Eftersom konjunkturutsikterna försvagas beräknas den offentliga ekonomins överskott nästa år minska till 3,5 % i förhållande till bruttonationalprodukten. Den offentliga skulden minskar ytterligare till knappa 31 % i förhållande till bruttonationalprodukten.

Bilagetabeller:

1. Balansen för tillgång och efterfrågan
2. Samhällsekonomins finansiella jämvikt
3. Inkomsterna i statens budgetekonomi enligt bokslut och budget
4. Utgifterna i statens budgetekonomi enligt bokslut och budget
5. Utgifter inom statens budgetekonomi enligt förvaltningsområde
6. Statens och kommunernas skuld
7. Offentlig bruttoskuld (EMU)
8. Intäkter och kostnader enligt lagarna om folkpension, familjepension och frontmannapension
9. Intäkter och kostnader enligt lagen om sjukförsäkring
10. Arbetspensionsanstalter inom den privata sektorn, premieinkomster, pensionsutgifter och pensionsansvar (fonder)
11. Socialförsäkringsavgifter och pensionsindex

1. Balansen för tillgång och efterfrågan, miljoner euro

	Löpande priser				
	2005	2006*	2007*	2008**	2009**
Bruttonationalsprodukt till marknadspris	157 335	167 041	179 734	191 493	200 094
Import av varor och tjänster	58 813	67 195	73 102	78 375	81 071
Totalutbud	216 148	234 236	252 836	277 529	281 165
Export av varor och tjänster	65 730	75 489	82 228	86 036	87 547
Konsumtion	116 151	122 277	128 764	137 742	145 595
privat	81 216	85 864	90 610	97 213	102 798
offentlig	34 935	36 413	38 154	40 529	42 797
Bruttobildning av realkapital	29 779	32 212	36 517	39 257	40 126
privat	25 654	28 181	31 870	34 321	35 084
offentlig	4 125	4 031	4 647	4 936	5 042
Totalefterfrågan	214 287	232 391	251 103	269 868	281 165

	Fasta priser, referensår 2000; ej adderbara				
	2005	2006*	2007*	2008**	2009**
Bruttonationalsprodukt till marknadspris	149 810	157 081	164 181	168 844	171 957
Import av varor och tjänster	58 414	62 946	67 085	69 084	70 627
Totalutbud	207 736	219 461	230 675	237 115	241 857
Export av varor och tjänster	68 959	77 104	83 440	86 242	87 839
Konsumtion	105 900	109 136	112 030	114 894	117 726
privat	76 558	79 702	82 268	84 718	87 053
offentlig	29 407	29 588	29 976	30 442	30 980
Bruttobildning av realkapital	28 882	30 253	32 818	34 048	34 067
privat	25 073	26 713	28 942	30 146	30 213
offentlig	3 832	3 586	3 924	3 960	3 916
Totalefterfrågan	206 145	218 116	230 432	237 319	241 964

2. Samhällsekonomins finansiella jämvikt

	2003	2004	2005	2006*	2007*
			i procent av BNP		
Bruttoinvesteringar[1)]	19,7	19,9	21,7	21,8	23,3
hushåll och icke vinstsyftande samfund	5,3	5,6	6,1	6,3	6,3
företag, bostadssamfund och kreditinstitut	10,4	10,3	11,9	12,2	13,5
offentliga samfund	2,8	2,9	2,5	2,3	2,5
Bruttosparande[2)]	24,6	26,7	25,7	26,9	28,7
hushåll och icke vinstsyftande samfund	4,6	5,2	4,4	3,0	2,9
företag, bostadssamfund och kreditinstitut	14,8	16,4	16,2	17,6	17,9
offentliga samfund	5,2	5,1	5,2	6,3	7,8
Finansiellt överskott	6,1	7,9	5,2	6,1	6,4
hushåll och icke vinstsyftande samfund	-0,7	-0,4	-1,7	-3,3	-3,4
företag, bostadssamfund och kreditinstitut	4,4	6,2	4,3	5,4	4,4
offentliga samfund	2,4	2,2	2,7	4,0	5,3
Statistisk differens[3)]	1,2	1,1	1,2	1,1	1,0

[1)] Bruttobildning av realkapital, lagerökning och jordförvärv, netto.

[2)] Inklusive kapitalöverföringar, netto.

[3)] Uppkommer i nationalräkenskapernas balans mellan tillgång och efterfrågan; ingår i bruttoinvesteringarna.

3. Inkomsterna i statens budgetekonomi enligt bokslut och budget, miljoner euro

	Bokslut			Budget		
	2005	2006	2007	2007	2008	2009 (proposi-tionen)
Skatt på inkomst och förmögenhet	12 715	12 901	14 361	12 721	14 790	14 482
Mervärdesskatt	11 281	13 150	13 521	13 558	14 496	14 971
Acciser	4 522	4 628	4 652	4 649	4 999	5 129
tobak	607	625	624	617	611	650
alkoholdrycker	973	992	1 015	1 008	1 088	1 123
bränsle	2 885	2 946	2 938	2 957	3 251	3 309
övriga	57	66	76	67	49	47
Skatt på bilar	1 277	1 304	1 217	1 350	1 266	1 100
Övriga skatter och inkomster av skattenatur	2 515	2 709	2 960	2 814	2 939	3 197
SKATTER OCH INKOMSTER AV SKATTE-NATUR TOTALT	**32 311**	**34 692**	**36 711**	**35 092**	**38 490**	**38 879**
Inkomster av blandad natur	5 373	4 115	4 023	3 853	4 795	4 805
Räntor och intäktsföring av vinst	1 099	1 974	2 273	1 338	1 994	1 991
INKOMSTER EXKLUSIVE KAPITAL-TRANSAKTIONER	**38 783**	**40 781**	**43 007**	**40 283**	**45 280**	**45 675**
Lån som återbetalas till staten	241	199	205	235	242	234
INKOMSTER EXKLUSIVE UPPLÅNING	**39 023**	**40 979**	**43 212**	**40 517**	**45 522**	**45 908**
Nettoupplåning och skuldhantering	-	-	-	-	-	-
INKOMSTER TOTALT	**39 023**	**40 979**	**43 212**	**40 517**	**45 522**	**45 908**

4. Utgifterna i statens budgetekonomi enligt bokslut och budget, miljoner euro

	Bokslut			Budget		
	2005	2006	2007	2007	2008	2009 (proposi-tionen)
Pensioner	2 983	3 102	3 227	3 257	3 391	3 629
Materiel till försvarsmakten	586	648	527	581	655	714
Övriga konsumtionsutgifter	8 771	8 935	9 174	8 998	9 645	10 300
Konsumtionsutgifter	12 340	12 685	12 929	12 836	13 691	14 643
Statsbidrag till kommuner m.fl.	7 356	8 095	8 494	8 468	9 468	10 218
Statsbidrag till näringslivet	2 768	2 972	2 919	3 054	3 259	3 346
Statsbidrag till hushåll m.fl.	7 044	6 891	6 698	7 006	7 076	7 201
Transferering till fonder utanför budgeten och till FPA	2 113	2 911	3 009	3 046	3 484	3 494
Övriga transfereringar	2 955	3 189	3 242	3 285	3 502	3 589
Transfereringar, totalt	22 237	24 058	24 363	24 859	26 791	27 849
Anskaffning av maskiner, instrument och materiel	27	7	38	13	37	18
Byggnader	15	14	17	17	27	29
Anläggningar	379	273	315	301	494	444
Realinvesteringar	421	295	370	330	558	490
Ränta på statsskulden	2 246	2 249	2 329	2 334	2 350	2 384
Ospecificerade utgifter	94	22	19	54	190	96
Övriga utgifter	2 340	2 271	2 348	2 388	2 540	2 480
UTGIFTER, EXKLUSIVE KAPITAL-TRANSAKTIONER	**37 337**	**39 304**	**40 009**	**40 414**	**43 581**	**45 462**
Utlåning	114	65	66	67	75	75
Övriga finansiella placeringar	14	10	252	3	18	218
Finansiella placeringar, totalt	128	76	318	69	93	293
UTGIFTER ESKL. AMORTERINGAR	37 467	39 380	40 327	40 484	43 673	45 755
Nettoamorteringar och skuldhantering	3 780	1 486	2 925	35	1 848	153
UTGIFTER TOTALT	**41 247**	**40 871**	**43 252**	**40 517**	**45 522**	**45 908**

5. Utgifter inom statens budgetekonomi enligt förvaltningsområde [1)], miljoner euro

	Bokslut			Budget		
	2005	2006	2007	2007	2008	2009 (proposi-tionen)
21. Riksdagen	93	100	106	112	122	125
22. Republikens President	8	11	10	10	9	13
23. Statsrådet	49	87	198	54	62	79
24. Utrikesministeriets förvaltningsområde	833	882	972	992	1 135	1 170
25. Justitieministeriets förvaltningsområde	683	713	731	715	748	795
26. Inrikesministeriets förvaltningsområde	1 538	1 052	1 063	1 047	1 118	1 169
27. Försvarsministeriets förvaltningsområde	2 206	2 281	2 203	2 236	2 419	2 778
28. Finansministeriets förvaltningsområde	5 521	6 034	6 335	6 388	6 870	7 323
29. Undervisningsministeriets förvaltnings-område	6 129	6 401	6 542	6 565	6 990	7 498
30. Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	2 671	2 780	2 659	2 626	2 813	2 836
31. Trafikministeriets förvaltningsområde	1 819	1 795	1 895	1 828	2 130	2 109
32. Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	969	2 141	2 176	2 270	2 435	2 322
33. Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	9 921	12 513	12 775	12 987	14 129	14 826
34. Arbetsministeriets förvaltningsområde	2 079	-	-	-	-	-
35. Miljöministeriets förvaltningsområde	686	331	322	304	329	316
36. Ränta på statsskulden	2 263	2 261	2 341	2 348	2 364	2 395
37. Minskning av statsskulden	3 780	1 486	2 925	35	1 848	153
UTGIFTER TOTALT	**41 247**	**40 871**	**43 252**	**40 517**	**45 522**	**45 908**

[1)] Från och med år 2006 enligt den nya uppgiftsfördelningen ministerierna emellan.

6. Statens och kommunernas skuld, miljarder euro

	2003	2004	2005	2006	2007*	2008**
I euro	62,1	63,7	60,0	58,9	56,1	53,7
I övriga valutor	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt	63,3	63,8	60,0	58,9	56,1	53,7
%/BNP	43,4	41,9	38,2	35,3	31,2	28,1
Kommunernas skuld[1)]	5,6	6,6	7,7	8,4	9,0	9,4

[1)] Enligt kommunernas bokslut.

7. Offentlig bruttoskuld (EMU), miljarder euro

	2003	2004	2005	2006	2007*	2008**
Staten	59,7	61,3	58,0	57,8	54,9	52,5
Kommunerna	5,0	5,9	7,1	7,8	8,3	8,6
Socialskyddsfonderna	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt	64,7	67,2	65,1	65,5	63,1	61,1
%/BNP	44,3	44,1	41,3	39,2	35,1	31,9

8. Intäkter och kostnader enligt lagarna om folkpension, familjepension och frontmannapension, miljoner euro

	2003	2004	2005	2006	2007	2008[1)]
Intäkter						
Arbetsgivarnas försäkringspremier	1 309	1 336	1 381	1 097	1 100	1 081
Statens finansiering	1 135	1 127	1 135	1 367	1 384	1 826
folkpensionsandel	614	603	604	827	834	963
familjepension	40	39	38	38	37	37
frontmannapension	106	96	88	80	73	70
vårdbidrag för barn	74	74	73	73	73	74
bidrag till handikappade	35	36	35	35	36	328
bostadsbidrag för pensionärer	267	280	297	314	332	353
Specialintäkter	700	400	400	_	_	_
andel av moms-intäkterna	700	400	400	_	_	_
Avkastning på placeringstillgångar	39	22	18	48	22	21
TOTALT	**3 182**	**2 886**	**2 934**	**2 512**	**2 506**	**2 928**
Kostnader						
Pensioner	2 878	2 848	2 869	2 889	2 922	3 284
folkpensioner	2 621	2 603	2 635	2 120	2 128	2 454
egentlig folkpension	2 115	2 074	2 079	2 073	2 086	2 410
bostadsbidrag för pensionärer	267	281	297	314	332	353
vårdbidrag för pensionärer	234	243	254	269	281	296
övriga	5	5	5	8	5	13
familjepensioner	40	39	38	37	37	37
frontmannapensioner	106	96	88	80	72	70
Vårdbidrag för barn	74	74	73	73	73	74
Bidrag till handikappade	35	36	35	35	36	31
Övriga förmåner	3	4	4	2	1	1
Förvaltningskostnader	132	137	132	143	141	156
TOTALT	**3 010**	**2 989**	**3 006**	**3 035**	**3 062**	**3 441**

[1)] Folkpensionsanstaltens uppskattning.

9. Intäkter och kostnader enligt lagen om sjukförsäkring, miljoner euro

	2003	2004	2005	2006	2007	2008[1)]
Intäkter						
Försäkringspremier	1 945	1 972	2 034	2 731	2 885	2 954
de försäkrade	1 000	988	1 012	1 458	1 522	1 551
arbetsgivarna	945	984	1 022	1 273	1 363	1 403
Återbäring	9	10	3	4	4	4
Specialintäkter	352	652	600	–	–	–
andel av moms-intäkterna	300	600	600	–	–	–
inbetalning från försäkringsanstalter	52	52	–	–	–	–
Avkastning på placeringstillgångar	15	18	10	14	27	27
Statens finansieringsandel	43	39	59	1 074	1 080	1 153
TOTALT	**2 363**	**2 690**	**2 706**	**3 823**	**3 995**	**4 138**
Kostnader						
Utbetalningar till de försäkrade2[)]	2 497	2 677	2 825	2 970	3 144	3 368
dagspenning	634	670	706	746	770	803
moderskaps-, faderskaps- och föräldrapeng	599	635	669	728	812	875
ersättning för läkemedel	918	1 015	1 076	1 100	1 142	1 223
ersättning för läkararvode	159	160	154	155	159	188
ersättning för undersökning och vård	56	56	56	60	65	69
reseersättning	131	141	164	181	196	210
Företagshälsovård	173	185	200	219	230	286
Övriga förmåner	292	287	300	305	317	333
Utbetalning till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt	6	9	8	9	9	9
Förvaltningskostnader	198	216	198	215	211	234
TOTALT	**3 166**	**3 372**	**3 532**	**3 718**	**3 911**	**4 231**

[1)] Folkpensionsanstaltens uppskattning.
[2)] Inklusive ersättningar utbetalade via arbetsplatskassorna.

10. Arbetspensionsanstalter inom den privata sektorn, försäkringsavgiftsinkomster, pensionsutgifter och pensionsansvar (fonder), miljoner euro

	2002	2003	2004	2005	2006	2007[a)]	2008[a)]
Premier							
av lön[1)]	7 742	7 805	8 110	8 449	9 062	9 572	10 132
av företagarinkomst[2)]	636	672	696	739	754	796	819
totalt	8 378	8 477	8 806	9 188	9 816	10 368	10 951
Pensioner							
löntagare[1)]	6 352	6 714	7 015	7 342	8 031*	8 553*	9 116*
företagare[2)]	1 204	1 264	1 315	1 373	1 165*	1 221*	1 280*
- av staten finansierade	403	418	438	433	463	476	524
totalt	7 556	7 978	8 330	8 715	9 196	9 774	10 396
PENSIONSANSVAR 31.12.	**51 244**	**55 756**	**60 094**	**65 340**	**71 371**	**76 890**	**82 046**
Försäkringsavgifter/BNP, %	5,5	5,9	5,8	5,8	5,9	5,8	5,8
Pensioner/BNP, %	5,4	5,6	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5
APL-avgifter i medeltal/lön, %	21,1	21,4	21,4	21,6	21,1	21,1	21,1
Beräkningsgrundsränta, % (i medeltal/år)	5,30	4,10	4,75	5,13	6,25	5,75	5,50

Källa: Pensionsskyddscentralen.
[a)] Pensionsskyddscentralens uppskattning.
[1)] ArPL och SjPL.
[2)] LFöPL och FöPL.
[*)] Pensionerna 2006-2008 hänför sig till de olika lagarna. Siffrorna för tidigare är hänför sig till de olika anstalterna.
Hela den intjänade arbetspensionen betalats av den sista anstalten där arbetstagaren har varit försäkrad (principen om den s.k. sista anstalten). Det är t.ex. möjligt att en person först har intjänat arbetspension enligt lagen om statens pensioner (LFöPL) och till sist enligt lagen om pension för arbetstagare (ArPL). Då är det den sista pensionsanstalten, i det här fallet någon av ArPL- anstalterna som betalar hela pensionen och alltså även LFöPL-andelen av den.
Närgranskningen görs utgående från anstalterna räknas de pensioner som anstalterna betalat samman.
När granskningen görs utgoende från lagarna sammanräknas däremot de pensioner/pensionsdelar som betalats enligt respektive lag.

11. Socialförsäkringsavgifter och pensionsindex

	2005	2006	2007	2008*	2009**
SOCIALFÖRSÄKRINGSAVGIFTER[1)]					
ARBETSGIVARE					
Folkpensionsförsäkring	2,30	1,69	1,66	1,52	1,50
Sjukförsäkring	1,69	2,06	2,05	1,97	1,96
Arbetslöshetsförsäkring	2,17	2,29	2,29	2,05	1,91
Arbetspensionsförsäkring (ArPL)	16,8	16,6	16,7	16,8	16,8
Kommunernas pensionsförsäkring	23,21	23,71	23,93	23,80	23,10
LÖNTAGARE[2)]					
sjukförsäkring	1,50	2,10	2,03	1,91	1,93
arbetslöshetsförsäkring	0,50	0,58	0,58	0,34	0,20
arbetspensionsförsäkring	4,8	4,5	4,5	4,3	4,5
PENSIONÄRER					
sjukförsäkring	1,5	1,5	1,45	1,41	1,44
PENSIONSINDEX					
Arbetspensionsindex	2 047	2 081	2 127	2 178	2 280
Folkpensionsindex	1 362	1 377	1 401	1 436	1 498

Siffrorna är vägda medeltal.

1) Årsmedeltal. Arbetsgivarnas avgifter samt de försäkrades arbetslöshets- och arbetspensionspremier i procent av lönerna.

2) Arbetstagarnas sjukförsäkringpremie består från och med 2006 av en sjukvårdspremie (% av beskattningsbara löneinkomster) och av en dagpenningpremie (% av skattepliktiga inkomster). Pensionärer betalar enbart en sjukvårdspremie.